Jukka
Hankamäki

Blogikirjoituksia 2006–2008

Sensuurin Suomi

*Filosofisesti korrekteja
kolumneja arkipäivän
ajatusrikoksista*

jsh

Hankamäki
Éditions

Siellä, missä poltetaan kirjoja,
poltetaan pian myös ihmisiä.

Heinrich Heine, 1823

JUKKA HANKAMÄKI

SENSUURIN SUOMI

FILOSOFISESTI KORREKTEJA KOLUMNEJA ARKIPÄIVÄN AJATUSRIKOKSISTA

•

BLOGIKIRJOITUKSIA

2006–2008

Jukka Hankamäki

Ph.D., D.Soc.Sc.

Toinen editio.
Ensijulkaistu painettuna 2009.

ISBN 978–952–68942–0–1

Aluksi

Lapsiporno, pedofilia ja maahanmuuton suosiminen – Nato, feminismi ja erilaisista loukkaantumisista nostetut oikeusjutut – työllisyyspolitiikka, kouluampumiset ja sosiaalitukien oikeuttaminen – ja niin edelleen: media täyttyy aiheista, jotka ahdistavat. Ne ahdistavat varmasti niin sinua kuin minuakin. Ketään nämä kysymykset eivät jätä kylmäksi. Mutta näiden aiheiden ympärillä lainehtiva julkinen keskustelu tuomitsee monet ihmiset myös äänettömyyteen ja vaikutusvallattomuuteen. Mitäpä kukaan yksittäinen ihminen niistä voisi sanoa, vaikka haluaisikin? Useimmat vain vaikenevat ja tyytyvät sillä tavoin välittämään väärän ja epätoden viestin itsestään: että vaikeneminen muka on myöntymisen merkki – tai että kantaa ottamattomuus on myötäkarvaan asettumista.

Minä puolestani olen filosofi, ja filosofin tehtävä on edetä oman asiantuntemuksensa perusteella käytännön johtopäätöksiin sekä esittää ne julkisesti. Myös minua on ahdistanut mediassa ja politiikassa lisääntynyt tuomitseva ja moralistinen eetos. Monessakin yhteydessä vaaditaan, että ”asioista pitäisi keskustella”. Mutta asioiden tarkastelu ei kaipaa vain keskustelua vaan *filosofista analyysia* ja *järjen käyttöä*. Minua eivät ahdista vaikeat ja kiperät puheenaiheet sinänsä. Itselleni on tuottanut *Angstia* se, että asioiden käsittely niin mediassa kuin politiikassakin on puolivillaista: harkitsematonta ja yksiselitteisen arvottavaa – ja usein ilman mitään syytä.

Tässä kirjassa haluan murtaa arkielämän tabuja. Edellä mainitut puheenaiheet ovat kiellettyjä: pyhiksi, koskemattomiksi ja kyseenalaistamiselle antautumattomiksi määriteltyjä alueita. Varsinkin poliittisen vallan piirissä hakeudutaan usein sellaisen väitteen taakse, että ”tästä asiasta vallitsee vahva yksimielisyys tai arvo”, vaikka kyseessä on vain jonkin eturyhmän puolueellinen tai omaksi edukseen esittämä kanta. Sama ajattelutapa on levinnyt lehdistöön ja sähköiseen mediaan, internetiä ehkä lukuun ottamatta. Se muodostaakin nyt eräänlaisen vapauden saarekkeen, jonka piirissä sananvapauden käyttäminen ja toisin(aan) ajatteleminenkin on vielä mahdollista. Esimerkkinä tämän kriittisyyden toteuttamisesta ovat nämä nyt kirjana julkaistavat verkkokolumnini. Teokseni sisältää kolumnit alkaen Yhdysvaltain terrori-iskun viisivuotismuistopäivästä 11.9.2006 vuoden 2008 loppuun.

Minne katosi kriittinen journalismi?

Vaikka analysoinkin näissä kirjoituksissani arkipäivän ilmiöitä ja viittaan näin ollen laajasti myös mediassa julkaistuihin uutisiin, omat asenteeni ja lähestymistapani eivät liity populaarijulkisuuteen lainkaan. Sen sijaan pyrkimykseni ovat filosofisia. Valaistakseni tämän kirjan tavoitteita jaan yhteiskunnallisen argumentaation kolmeen ryhmään.

Julkisten keskustelujen pohjakerroksen muodostaa (1) *normatiivinen ja juridinen* argumentaatio. Tällä tasolla vedotaan usein lakeihin ja asetuksiin sekä ihmisten omaksumiin sosiaalisiin normeihin. Toisen tason muodostaa (2) *moraalinen* argumentaatio, jolla pyritään vastaamaan kysymyksiin oikeasta ja väärästä. Kolmannen ja vaativuusasteeltaan ylimmän tason muodostaa (3) *eettinen* taso, jolla pohditaan, mikä on hyvää tai pahaa sinänsä.

Ensimmäiselle tasolle ominainen väitteiden esittäminen on subjektiivista, eli se riippuu mielipiteistä. Tällä portaalla esitettyjä väitteitä voidaan sanoa moralistisiksi, mikäli niille ei ole kunnon perusteluja tai ne ovat paremman tiedon vastaisia. Samaan tapaan myös toisella eli moraalisella tasolla esitetyt näkemykset yhteiskunnallisesta oikeasta ja väärästä ovat subjektiivisia ja relatiivisia eli suhteellisia. Ne riippuvat mielipiteiden esittäjien omista käsityksistä, tosin niitä suostutaan pohtimaan kriittisesti. Sen sijaan kolmannella eli eettisellä tasolla pyritään kriittisyyden lisäksi filosofiseen yleispätevyyteen eli päättelemään, mitkä asiat ovat sinänsä hyviä tai pahoja.

Tietenkin myös hyvän ja pahan käsitteet sekä niiden käyttö voidaan kyseenalaistaa ja tähdätä, kuten Friedrich Nietzsche, ”hyvän ja pahan tuolle puolen”. Tämä tapahtuu kiistämällä ehdottomien totuuksien ja arvojen olemassaolo. Toisaalta *pyrkimys* yleispätevyyteen ei välttämättä edellytäkään ehdottomien totuuksien vaatimista. Onhan parempi tarkastella asioita ainakin *jonkinlaisen* tieteellisen kriittisyyden valossa kuin omaksua kaiken kiistävä nihilismi, joka ei tunnusta mitään arvoja.

Tärkeää on erottaa toisistaan *arvot* ja *arvostukset*. Arvot ovat yleispäteviä, kuten hyvyys ja kauneus, mutta arvostukset ovat henkilökohtaisia. Tiedämme, mitä hyvyyden ja kauneuden käsitteet merkitsevät, mutta kukin meistä antaa näiden käsitteiden tarkoittamille asioille eri sisällön omassa elämässään. Samaan tapaan arvot ovat ihanteina olemassa, vaikka annammekin niille kukin omanlaisemme tulkinnan henkilökohtaisten arvostustemme mukaisesti. Ilman hyvyyden ja kauneuden yleiskäsitteitä emme voisi kuitenkaan edes pyrkiä siihen, mitä pidämme hyvänä ja kauniina käytännön elämässämme. Meillä ei olisi tällöin kuvaa siitä, mitä nuo asiat voivat olla. Ilman yleisten arvojen tunnustamista eettistä keskustelua ei voida käydä. Moraalinen harkinta ja eettinen ajattelu toteutuvat

arvostusten ja arvojen välisenä arviointina, josta käytetään filosofista nimitystä ”kahden tason reflektio”.

Edellä esittämäni jaottelun kautta lähestyn myös niitä arkielämän ilmiöitä, joita analysoin tämän kokoelman kirjoituksissani. Politiikan ja median piirissä käytyjen keskustelujen ikävä puoli on ollut se, että ne ovat pitäytyneet *vain normatiiviselle ja juridiselle tasolle:* kiittämään tai moittimaan todellisuuden ilmiöitä sekä pamputtamaan ihmisiä laeilla. Lait puolestaan eivät ole – kuten edellä viittasin – arvoja. Esimerkin tästä tarjoaa se, että yhteen aikaan ovat voimassa yhdenlaiset lait ja toisena historiallisena ajanjaksona toisenlaiset lait: välillä kansan enemmistön mielipiteiden mukaiset lait, välillä diktaattorien lait.

Jos keskustelua käydään vain mielipiteiden pohjalta, tuloksena on iltapäivälehtijournalismista tuttua moralismia. Siihen liittyy populismiksi sanottu ilmiö. Populismilla puolestaan ei tarkoiteta sitä, että asioilla olisi edes suurten kansanjoukkojen tuki, vaikka käsitteen taustalla oleva ”kansaa” tarkoittava latinankielinen kantasana *populus* saattaakin ohjata ajattelemaan niin. Sen sijaan populismi on kansan mielipiteiden myötäilyä ja joskus myös kansanjoukkojen yllyttämistä suuntaan tai toiseen: mielipiteiden manipulointia ja asenteiden muokkausta.

Keskeistä on, että normien ja lakien tasolta ei voida johdella moraalista oikeaa eikä väärää eikä eettistä hyvää eikä pahaa. Sen sijaan eettiseltä hyvän ja pahan tasolta voidaan johtaa oikeaan ja väärään liittyviä moraalisia arvostuksia ja niistä edelleen normeja ja lakeja. Valitettavaa on, että julkisessa sanassa tätä järjestystä rikotaan tavan takaa, ja usein se käännetään päälaelleen.

Korostaessani filosofisten tarkastelujen kriittisyyttä ja arvojen objektiivisuutta sekä niiden ja lakien välisiä eroja en halua erityisemmin puolustella mitään ”oikeana” pidettävää yhteiskuntajärjestystä. Pitäessäni filosofisia arvoja kriittisyyteni pohjana haluan pikemminkin murtaa niitä arkiajattelun kahleita, jotka ovat johtaneet eräänlaiseen populismiin. Sen kielteisimpiä ilmenemismuotoja ovat nyt poliittinen korrektius ja siihen liittyvä sensuuri.

Poliittinen korrektius, aatteista pahin

Tämän teoksen tavoitteena on osoittaa, miksi poliittisen korrektiuden vaatiminen muodostaa uhan sekä järjen käytölle, tieteelle että sananvapaudelle ja sitä kautta koko demokraattiselle poliittiselle järjestelmälle. Erään syyn arkipäivän ahdistukseen ja ihmisten kahlehtimiseen on luonut media. Sanomalehtien ja sähköisten tiedotusvälineiden nykytilaa leimaa epä-älyllisyys ja taantuminen filosofiselta sekä rohkeasti kyseenalaistavalta tasolta poliittisen korrektiuden helmoihin. Sanapari ”poliittinen korrektius” ei luonnollisestikaan viittaa siihen, että poliittisen korrektiuden

vallitessa asiat olisivat poliittisesti kunnossa: oikeudenmukaisesti tai oikein. Sen sijaan ”poliittinen korrektius” on kontrapunktuaalinen käsite. Se viittaa itseensä ja kumoaa oman merkityssisältönsä. Tätä sanaparia käytettäessä on kyse samanlaisesta asiasta kuin silloin, kun jotain ihmistä sanotaan ”tosi viisaaksi”, vaikka tarkoitetaan, että hän on itse asiassa vähän tyhmä. Myös ”poliittisesti korrekti” merkitsee, että asiat eivät ”korrektisti” ollessaan ole lainkaan oikein. Ilmaisua käytetään esimerkiksi puhuttaessa totalitaristisista valtioista, joissa sananvapautta kuohitaan ja valtiojohtoisuuden ongelmista kielletään puhumasta suoraan. Se, mitä kehutaan ”poliittisesti korrektiksi”, onkin usein monin tavoin epäkorrektia, siis väärin.

Poliittisesti korrekti on yleensä *filosofisesti* epäkorrektia, sillä poliittiseen korrektiuteen liittyy tosiasioiden peittelyä jonkin ideologian hyväksi. En tietenkään väitä, että mitään totuuttakaan välttämättä olisi olemassa, mutta on kuitenkin parempi tavoitella totuudellisuuden ihannetta. Siinä onnistumisen puolestaan takaa yleinen kriittisyys, joka toteutuu rajoittamattoman sananvapauden kautta. Poliittisen korrektiuden esiinnoususta puolestaan kertoo se, että valtaa pitävät henkilöt tai tahot koettavat rajoittaa sananvapautta vaatimalla vaikenemaan todellisuuden joistakin puolista sekä peittelemään vastaväitteitä. Poliittinen korrektius ei ole siis hyväksi poliittisille järjestelmille itselleen, joilta katoaakin sen myötä luottamus, ja totalitarismien ensimmäisenä uhrina pidetään juuri sananvapautta.

Sensuuri avaa tien vakavammiksi koetuille ihmisoikeuksien loukkauksille. Niinpä sananvapaus ei ole mikään vähäpätöinen tai toissijainen oikeus, jota tärkeämpiä olisivat esimerkiksi oikeus ravintoon, terveydenhoitoon tai elämään. Sananvapaus on perusoikeus, josta näiden muiden oikeuksien toteutuminen riippuu.

Miksi poliittinen korrektius sitten on niin vaarallinen aatteellinen muodostelma? Tehdäänpä hieman vertailua. Liberalismin ja individualismin kaltaiset poliittiset aatteet esiintyvät päämääriensä puolesta avoimesti, eivätkä ne pakota ketään sensuroimaan omia käsityksiään saati että ne taivuttelisivat ihmisiä valehtelemaan vakaumuksiaan vastaan. Sen sijaan poliittisen korrektiuden vaatiminen perustuu tiedonvälityksen rajoittamiseen sekä valehtelemiseen itselle ja toisille ihmisille. Esimerkin poliittisen korrektiuden harjoittamisesta tarjoavat feminismi ja monikulttuurisuuden ideologia, joiden nimissä sananvapautta rajoitetaan myös yliopistoissa.

Poliittisesti korrekti huumorikaan ei ole yleensä hauskaa, kuten olemme nähneet muutamien televisio-ohjelmien, kuten *Ählämsählämin* tai *Manne-TV:n*, vastaanotosta. Pyöristelty ja sievistelty huumori ei naurata. Vitsien tehtävänä on paljastaa alitajunnassa lymyileviä uskomuksia, asenteita ja arvoja. Mikäli sketseissä ja komedioissa ei saa paljastaa myös ihmisten häpeän ja pelon aiheita avoimesti, ne menettävät konflikteja laukaisevan luonteensa ja muuttuvat vilpillisiksi ja mitättömiksi. Myös femi-

nistit ovat yrittäneet tukahduttaa kaikki ne äänenpainot, joilla on arvosteltu naistutkimusta perusteettomasta sukupuolieron kiistämisestä. Monikulttuurisuuden ideologia puolestaan vaatii suvaitsemaan sellaisiakin kulttuureita, kuten islamia, joka ei itse haluaisi suvaita muita kulttuureita, polkee ihmisoikeuksia ja vaatii länsimaisia yhteiskuntia noudattamaan omia sääntöjään terrorin uhalla.

Nauraminen osoittaisi asioiden todellisen luonteen, ja siksi äärimuslimit eivät suvaitse edes uskonnollisia pilapiirroksia. Ja kaiken arvostelun ulkopuolelle pyrkivät asettumaan ne vihervasemmistolaiset tieteenharjoittajat, joilla on omasta mielestään yleislupa kaikkien muiden ihmisten herjaamiseen mutta joiden riveistä nouseva poru on sietämätöntä, mikäli heihin itseensä kohdistetaan vähäistäkin kritiikkiä. Joidenkin poliittisten ideologioiden kannattajia voi kuitenkin kunnioittaa, jos niiden edustaja uskoo asiaansa ja hänellä on mielipiteilleen filosofisia perusteluja. Sen sijaan poliittinen korrektius on filosofian vihollinen, sillä se vaatii ihmisiä luopumaan kriittisyydestä ja omaksumaan sensuurin.

Järjen itseäänkorjaavuus

Poliittisen korrektiuden tavoittelusta luopuminen on perusteltua siksi, että argumentaatiolla on aina jo omat *luonnolliset rajansa*, jotka pohjautuvat ihmisten arvostelukykyyn. Internetin blogit ja verkkokeskustelut muodostavat tässä suhteessa itseään korjaavan järjestelmän. Netissä vallitsevan omalakisuuden luontevuudesta antaa esimerkin niin sanottu Godwinin laki seurausilmiöineen. Godwinin laiksi sanotaan keksijänsä Mike Godwinin mukaan seuraavaa periaatetta: ”Keskustelun jatkuttua blogeissa kolme vuorokautta joku vetää ennen pitkää esiin Hitler-kortin.” Keskustelu on tällöin irtautunut aiheesta ja muuttunut solvaamiseksi. Hitler-kortin tilalla saatetaan käyttää myös pedofilia- tai lapsipornokorttia, koska näiden asioiden uskotaan olevan niin arkaluonteisia, ettei kukaan halua niistä muistuttavia leimoja itseensä.

Godwinin lain tieteellinen muotoilu puolestaan on seuraava: ”Verkossa käytävän keskustelun pitkittyessä todennäköisyys sille, että joku esittää vertauksen natsismiin tai Hitleriin, lähenee arvoa 1.” Hitleriin viittaamalla vaaditaan tällöin poliittista korrektiutta, mutta samalla rikotaan argumentaation perussääntöjä, mikäli asia sinänsä ei mitenkään liity natsismiin. Hitlerin tai natsit ensimmäisenä maininnutta osapuolta pidetäänkin yleensä argumentoinnin hävinneenä osapuolena, ja varsinaisen keskustelun katsotaan usein päättyneen jo paljon sitä ennen sananvaihdon saavutettua kyllästymispisteen. Tämän mukaan keskustelijat erottuvat netissä järkeviksi tai häiriköiksi. Suomalaisen internetasiantuntijan Jukka Korpelan mukaan Hitler-kortin käyttö osoittaa joka tapauksessa niin vakavaa suhteellisuudentajun häiriötä, että mitään sen pelanneen aiemminkaan esittä-

mää väitettä ei pidä ottaa vakavasti. Sama koskee Stalin-korttia ja muita vastaavia, kuten pedofiiliksi parjaamista.

Keskustelut pysyvätkin rationaalisina eli järkiperäisinä *omalakisen itsejärjestymisensä* pohjalta, vaikka ne eivät noudatakaan poliittista korrektiutta eikä niille ole ulkoista kontrollia. Dialogisen filosofian näkökulmasta voimme siis luottaa tässä suhteessa *vastaanottajien omaan arvostelukykyyn* eli siihen, että ihmiset osaavat erottaa perustellun ja perustelemattoman argumentaation toisistaan, eikä siihen tarvita sensuurin kaltaista suodatusta. Itse asiassa sensuuri kyseenalaistaisi ihmisten oikeuden itse valita tarjolla olevasta tiedosta tärkein, ja siten se loukkaisi ihmisten itsemääräämisoikeutta ja sananvapautta. Sananvapauteen puolestaan sisältyy sekä *mielipiteenvapaus* eli vapaus ajatella, mitä haluaa, että *ilmaisunvapaus* eli vapaus *esittää* ja *vastaanottaa* ajatuksia kaikkien kanavien ja tiedotusvälineiden kautta.

Suodatus ja sensuuri

Poliittinen korrektius ja julkisuuden viihteellistyminen ovat saman kolikon eri puolia. Erään näytön julkisuuden popularisoitumisesta tarjoaa se, että massamediassa ei näy juurikaan sellaisia nuoria ihmisiä, joiden julkisuus olisi poliittista tai muulla tavoin älyllistä. Poliittinen linjanveto on jätetty veteraanipoliitikkojen tehtäväksi, ja mielipiteitä tai lausuntoja kysytään vain heiltä. Tämä ei johdu siitä, ettei nuorilla ihmisillä olisi poliittista ja järkiperäistä sanottavaa. Julkisuuden epä-älyllistyminen johtuu siitä, että *tiedotusvälineet myöntävät* julkisuutta vain sellaisille uusille tulokkaille, joiden ainoa syy julkisuudessa paistatteluun ovat heidän lihaksensa tai tissinsä. Julkisuuden popularisoituminen on siis joukkotiedotusvälineiden omaa syytä. Se juontaa juurensa yhtäältä kaupallisista intresseistä eli viihteellisyyden tavoittelusta ja toisaalta poliittisesta korrektiudesta, jonka vuoksi kiusalliselta tuntuvia puheenvuoroja ei päästetä läpi mediassa. Nehän voisivat vähentää lukijoita, katsojia ja kuulijoita, tai ainakin riski on olemassa. Tämä ei tarkoita, ettei myös urheilijoilla, misseillä ja lavalaulajilla *voisi* olla älyllistä ja poliittista sanottavaa. Mutta huolestuttavaa on, että sitä odotetaan olevan etupäässä heillä.

Entä missä tämä näkyy? Jos entisen pääministerin vaimo lausahtaa, että Helsingin joukkoliikenne pitäisi tehdä maksuttomaksi, tiedotusvälineet tekevät siitä suuren uutisen, ja kyseinen poliitikko saa ilmaismainosta. Mutta jos joku nuorisopoliitikko tai tavallinen raitiovaunumatkustaja sanoo saman asian, se ei herätä median kiinnostusta lainkaan. Tällä tavoin media itse tekee politiikkaa suodattamalla ja valikoimalla ihmisiä sekä aiheita ja päättämällä, keiden nimiin aloitteet ja ehdotukset kirjataan.

Näillä sanoilla en kuitenkaan alennu itse kerjäämään julkisuutta. Toisaalta en myöskään pidä tarpeellisena halveksia julkisuutta sinänsä. Vaikka julkisuus ei olekaan filosofinen itseisarvo, se on kuitenkin filosofien tärkeä toimintaehto. Filosofialla ei ole vaikutusta, jos se ei välity ihmisille. Populaarijulkisuuden arvostelemisen sijasta mediakriittiset motiivini ovatkin tutkimuksellisia. On hyvä muistaa, että taiteilijoiden, tieteilijöiden, poliitikkojen ja tuomareiden lisäksi yhteiskunnassamme on myös *vapaasti ajattelevia ihmisiä*, eli filosofeja. Se, että monet filosofitkin ovat nykyään olemassa *vain* julkisuuden kautta, kertoo tosin samasta viihteellistymisestä, joka on kohdannut niin taidetta ja politiikkaa kuin uskontojakin.

Se, miksi en ole itse tavoitellut poliittista valtaa, johtuu tosiasiasta, että poliittinen sitoutuminen ja kannatuksen kerjuu kaventavat filosofin toimintamahdollisuuksia. Poliitikon ongelma on, että jos poliitikolla on hyviä ideoita, ne eivät ole vaikutusvaltaisia, mikäli poliitikolla ei ole kannatusta. Tarpeeksi laajaa kannatusta saadakseen taas on usein tingittävä hyvistä ideoista. Tällöin poliitikko joutuu juoksemaan äänestäjien perässä, ja tämä liittyy edustuksellisen demokratian olemukseen. Toisaalta poliitikko voisi myös ohjailla omilla linjanvedoillaan kansalaismielipiteitä ja toimia johtajana, ja poliittisiin asemiin pääsemiseksi tällaista työtä myös vaaditaan.

Mutta käytännössä edustajista tehdään puolueiden talutusnuoraan kytkettyjä napinpainajia poliittisissa toimielimissä. Puolueet eivät siis olekaan välineitä, joiden kautta kansalaismielipiteet saataisiin kuuluviin, vaan niistä on tullut itsenäisiä vallankäyttäjiä, jotka keräävät valtakirjan kansalaisilta ja pitävät sitä nimissään koko vaalikauden ajan. Kun puolueideologioihin sitoutuminen lisäksi heikentää filosofin uskottavuutta, filosofin kannattaa useimmiten pysyä puoluetoiminnan ulkopuolella. Eniten poliittista vaikutusvaltaa filosofilla onkin toimiessaan vapaana mielipiteiden muodostajana – laajan ja suoran demokratiakäsityksen mukaisesti.

Toisaalta en pyri ihannoimaan filosofien pyrkimistä ylituomarien rooleihin. Myös filosofia on ollut usein ideologisen mielipidevallan käyttöä. Tavoilleni uskollisesti olen arvostellut erityisesti viranomaisasemassa olevien filosofien vallanhalua.

Tiedotusvälineiden itsesensuuri

Heteronomisuuden eli toiseudenvaraisuuden pahin ilmaus on *sääntö*. ”Säännön seuraaminen” on muutamien analyyttisten systeemifilosofien hellimä esseenaihe ja pragmatistien mieluisin elämäntapaihanne. Jokaisen ihmisen pitäisi kuitenkin tietää, ettei filosofiassa ole mitään sääntöjä: filosofia on jatkuvaa taistelua, kiistelyä ja sotaa – ei englantilaista krikettiä. Niinpä filosofia ja sananvapauden etiikkakaan eivät voi perustua ”sääntöjen ja ohjeiden” seuraamiseen vaan niiden jatkuvaan kyseenalaista-

miseen. Useimpia normeja ei voida ensinkään kyseenalaistaa rikkomatta niitä.

Vastuu sananvapauden heikentymisestä kuuluu tietysti kaikille ihmisille, mutta *syy* sananvapauden surkastuttamiseen on huolestuttavan usein ollut median itsensä. Massamedia harjoittaa itsesensuuria joka päivä aiheiden, juttujen ja uutisten valinnoilla – joskus suorastaan kieltäytymällä julkaisemasta tiettyjä todellisuudesta kertovia uutisia tai näkemyksiä. Median harjoittama sensuuri koskee erityisesti alussa mainitsemiani aiheita, joista se suostuu puhumaan vain poliittista korrektiutta myötäillen. Puolitotuudet eivät kuitenkaan poikkea paljon valheista. Koska yksi valhe edellyttää toista valhetta, valehtelulla on kierremäinen luonne. Älykkäät ihmiset eivät voi kuitenkaan pettää toisiaan pitkään.

Jokainen lehdessä tai sähköisessä tiedotusvälineessä työskennellyt toimittaja tietää, miten paljon media itse rajoittaa omaa sananvapauttaan sisältä päin: aiheiden valinnoilla, sovinnaisilla puhumisen tavoilla ja suoranaisella vaikenemisella hankaliksi koetuista aiheista. Nämä rajat ovat alkaneet käydä tukalan ahtaiksi paitsi Suomessa, myös sananvapauteen liberaalisti suhtautuvissa maissa, kuten Britanniassa, Hollannissa, Tanskassa ja Yhdysvalloissa. Kun yksikään suomalainen lehti ei uskaltanut julkaista Muhammedin pilakuvia painettuina – toisin kuin esimerkiksi arvovaltainen saksalainen *Die Zeit* – eikä tehnyt sitä edes tukena sananvapaudelle, nosti eräs toinen saksalainen lehti nimeltä *Frankfurter Allgemeine Zeitung* esiin ikävän selityksen: Suomi on maa, jossa ”valitettavasti on pelkurimaisuuden ja itsesensuurin perinne”.[1] Pahinta sensuuri on silloin kun sitä esiintyy itsesensuurina. Orwell on silloin täällä: normit ovat menneet ihmisten ihon alle, ja ihmiset valvovat toistensa lisäksi myös itseään. Itsesensuuria harjoittamalla media rajaa itsensä aina vain ahtaampaan tilaan. Foucault'laisessa ajatusvankilassa itsetarkkailusta tulee yleiskäytäntö, joka kirjataan lakeihin, ja syntyy hiljaisuuden spiraali.

Mediassa esiintyvän itsesensuurin perimmäisiä aiheuttajia eivät ole yleensä lehtien, television eivätkä radiokanavien toimittajat. Itsesensuurille ominainen epä-älyllistyminen johtuu liiketaloudellisten etujen tavoittelemisesta. Kaikki pelkäävät *cancel*-aktivistien maineterroria. Toiseksi se johtuu tosiasiasta, että myös ”puolueettomana” esiintyvä massamedia on tuomittu edustamaan poliittis-hallinnollisia päämääriä. Tämän merkiksi suuret mediat puhuvat ”yhteiskuntavastuusta”, joka käytännössä on vain kiertoilmaus sille, että ne pyrkivät muokkaamaan jutuillaan ihmisten asenteita, manipuloimaan mielipiteitä ja edistämään yhteiskuntarauhan säilymistä. Koska suuressa mediassa pienetkin asiat vaikuttavat laajasti, suuret mediat ovat oman valtansa vankeja. Ne pyrkivät hillitsemään itseään. Tästä johtuva puolustuksellinen, siloitteleva ja tasoitteleva pyrkimys johtaa helposti siihen, että niiden hyvät tarkoitukset kumoavat itsensä. Tätä prosessia puolestaan edistää, jos yhteiskunnassa vallitsee spontaaneja paineita ”toivotun” käyttäytymisen *vastaisiin* tekoihin.

Erään kiintoisan yksityiskohdan muodostaa havainto, että media ehti sensuroida jo sensuurin käsitteenkin ja käyttää sen sijaan *suodattamisen* käsitettä, ikään kuin kyse olisi kahvinkeitosta. Todellisuudessa juuri suodatinpaperiin jäävät porot antavat maun kannuun virtaavalle juomalle. Muiden muassa Helsingin Sanomat ja Taloussanomat ovat käyttäneet suodattamisen käsitettä varsin epäkriittisesti, vaikka se on lähtöisin poliittisen hallinnon omasta kielestä. Valta-asemassa oleva media harvoin esittää periaatteellista kritiikkiä poliittista valtaa kohtaan, sillä media ja poliitikot elävät symbioosissa. Molempien edun mukaista on pyrkiä yksimielisyyteen. Niin sanotulla *lehdistönvapaudella* tarkoitetaan tiedotusvälineiden oikeutta käyttää sananvapauteen sisältyvää mielipiteiden ja ilmaisunvapautta *valtion tai esivallan painostuksesta riippumatta*. Kun poliitikkojen, viranomaisten ja median välillä vallitsee ”yhteisymmärrykseen”, ”kansanvalistukseen” tai ”yhteiskuntarauhan turvaamiseen” tähtäävää sievää lievää, lehdistönvapaus ei toteudu kovin hyvin.

Toisen näytön poliitikkojen ja median välisestä vispilänkaupasta tarjoaa se, että edustuksellisen kansanvallan ytimessä, eli eduskunnassa, eivät saa toimia minkä tahansa tiedotusvälineiden edustajat vaan ainoastaan *eduskuntaan akkreditoidut* toimittajat, joilla on oikeus päästä syvemmälle eduskunnan tiloihin ja sitä kautta vallan viidakoihin. Tämä seikka ei ole pelkästään vertauskuvallinen. Toimittajien valinnalla rajoitetaan ihmisten tiedonsaantia ja tehdään eräänlaista valikoivaa journalismia, joka käytännössä on politiikanteon yksi osa. Se muistuttaa vuosikymmenien takaisia mutta monissa maissa edelleenkin vallitsevia oloja, joiden mukaisesti toimittajaksi tai kirjailijaksi ei saanut ryhtyä kuka tahansa, vaan noihin hommiin vaadittiin erityinen lupa. Surkuhupaisaa on, että monet systeemiteknokraattiset filosofit haluaisivat pitää myös yliopistofilosofiaa samalla tavoin lukkojen takana, vaikka parhaimmillaan filosofia toteutuu vapaana ajatteluna, jota paimentamaan ei tarvita professorinvirassa kellottelevia lapsenvahteja eikä vertaisvartiointijärjestelmää.

Digitaalisesta julkaisemisesta

Tämä kirja koostuu runsaan kahden vuoden aikana kirjoittamistani verkkokolumneista. Ajanjaksoon on osunut useita sellaisia mediassa näkyvyyttä saaneita tapahtumia, jotka ovat ansainneet filosofisen ja mediakriittisen käsittelyn. Tehtävääni olen toteuttanut internetissä pitämäni blogipalstan kautta.[2]

Sana ”blogi” on laina englannin kielestä, jossa se on typistymä sanasta *weblog*. Vierasperäisyytensä vuoksi kumpikaan sana ei ole kovin suositeltava suomen kielessä. Kun jonkin uuden asian luonteesta ei ole paljoa kokemuksia, sille ei ole useinkaan ehditty löytää luontevaa suomenkielistä nimeä. Omasta mielestäni blogeja voisi kutsua *verkkokolumneiksi*. Niihin

viitataan ahkerasti paitsi nettilehtien sivuilla, myös toisten kirjoittajien blogeissa, jotka yhdessä muodostavat blogosfäärin eli blogiyhteisön. Sanan vierasperäisyydestä huolimatta käytän myös sanaa ”blogi”, koska se on vakiintunut kieleen siinä missä ”internet” ja ”televisiokin”. Tässä suhteessa ”blogi” on vähän niin kuin ”glögi”: myös sille voidaan keksiä parempi ilmaus, vaikka itse sana onkin juurtunut suomeen aivan niin kuin koivuhalkoja tehtäessä syntyvä ja kättä pidemmäksi kelpaava ”klapi”.

Asiapainotteisuutensa, tyylinsä ja usein myös pituutensa puolesta blogikirjoitukset muistuttavat perinteisten lehtien kolumneja, laajemmat artikkeleita. Erityisesti tämä pätee sellaisiin blogeihin, joita ei ole varattu minkään yhden teeman käsittelyyn ja joihin eivät kirjoita useat henkilöt vaan jotka oman blogini tavoin muistuttavat verkkopäiväkirjoja. Miksi sitten en ole tarjoutunut kirjoittamaan päivälehtiin? Vastaukseksi ei tietenkään riitä se, että paperilehtiä luetaan vähemmän. Syy on, että ensisijaisesti ihmiset hakevat tietoa netistä. Internet tarjoaa nopeamman tien ajatusten julkaisemiseen, ja verkkojulkaiseminen palvelee myös lukijoita paremmin; kenties olet huomannut tämän vaivauduttuasi hankkimaan kädessäsi olevan kirjan. Yksityisten blogien määrän kasvu on samanlainen merkki median mullistumisesta kuin sanoma- ja aikakauslehtien siirtyminen verkkoon.

Painettuun lehteen kirjoittaminen on kuin kävisi kirjeenvaihtoa purjelaivojen aikakaudella johonkin merten takaiseen maahan. Se on hidasta. Sen sijaan internetissä tekstit ilmestyvät reaaliaikaisesti: heti. Lisäksi netissä kaikki tekstit ovat samalla viivalla, ja lukija voi itse valita, mitä pitää lukemisen arvoisena – ilman suodatusta. Tätä vapautta tosin rajoittavat hakukoneiden ja blogeja tilastoivien ohjelmien tavat asettaa niitä tärkeysjärjestykseen. Se, minkä vuoksi viestintäkonserni Sanoma hankki kiireen kaupalla haltuunsa blogien solmukohtana pidetyn Blogilista.fi-palvelun, selittynee juuri halulla tarkkailla ja hallita blogien välittymistä ja suosiota. Hanke ei kuitenkaan onnistunut kovin hyvin, koska ihmiset valitsevat verkosta itse, mitä lukevat, eivätkä anna listojen vaikuttaa.

Toinen verkkojulkaisemisen piirre on, että netissä ilmestyvän aineiston säilyvyys on huonompi kuin paperijulkaisun, vaikka usein sanotaankin, että hakukoneiden välimuisteista ei saa mitään verkkoon laitettua pois. Julkaisemalla tekstini kirjana olen halunnut omalta osaltani kumota ”pimeään keskiaikaan” viittaavaa uhkaa nimeltä *digital dark age*. Mikäli hallitus päättää jonakin päivänä siirtyä sähköttömään yhteiskuntaan – tai kun sähköiset julkaisuformaatit joka tapauksessa vanhenevat – bitteinä julkaistu tieto katoaa taivaan tuuliin. Jos aineistoista on edelleen olemassa paperidokumentit, niitä voidaan lukea kynttilänvalossa, ellei kukaan sitten kokoa luetteloa kielletyistä kirjoista ja ryhdy polttamaan niitä tai vaadi hallussapitoon erityistä lupaa. Se, että sinä, hyvä lukijani, pitelet nyt käsissäsi tätä kirjaa, johtuu pyrkimyksestäni dokumentoida kirjoitukseni, mitä niistä sitten ajatteletkin. Japanissa blogeista kyhätyt kirjat ovat joka

tapauksessa erittäin suosittuja, ja totuus lienee, että sähköinen sana pysyy siinä missä painettukin.

Tämä kirja on jo itsessään eräs näyttö sellaisesta teoksesta, joka on tuotettu alusta loppuun digitaalisesti. Se on kirjoitettu ja ensijulkaistu digitaalisesti sekä taitettu, valmistettu ja myytykin digitaalisten verkkokirjakauppojen kautta. Välistä on jäänyt pois monta kirjan tekemisen porrasta, ja siksi olen koettanut huolehtia niin tekstin editoimisesta kuin typografisistakin yksityiskohdista parhaan kykyni mukaan. Digitaalinen painaminen antaa sähköiselle kirjoitukselle konkreettisen muodon myös niitä lukijoita varten, jotka eivät jostain syystä ole internetin piirissä.

Toisaalta on saatu näyttöä siitä, että digitointi voi antaa kokonaan uuden elämän paperijulkaisuille. Esimerkiksi Helsingin yliopiston kirjasto on julkaissut oman digitointihankkeensa piirissä useita 1800-luvulla painettuja kirjoja ja lehtiä digitaalisina verkkoversioina. Osa alkuperäisistä julkaisuista on ollut niin huonossa kunnossa, että sivut on pitänyt nostella pinsettejä käyttäen skannerin lasilevylle, jossa ne on kuvattu julkaisemista varten. Kirjojen hauraus on johtunut siitä, että sellunkeiton keksimisen aikakaudella ei osattu vielä valmistaa hapettumatonta paperia, ja siksi tuon ajan kirjat ovat menossa takaisin puruksi. Osa näistä kirjoista ja lehdistä on sellaisia, jotka ovat omana aikanaan päätyneet paperikorin partaalle sensuurista kärsiessään mutta jotka digitointi nostaa nyt entistä vahvemmin eloon. Sen sijaan hyväkuntoisia teoksia Kansalliskirjaston kokoelmissa ovat edelleenkin 1600-luvulla painetut Gutenbergin Raamatut, joiden lumppupaperiset lehdet muistuttavat ryhdikkäitä vanerin kaitaleita niitä käänneltäessä.

Mediatutkimus ja politiikan filosofia

Mahdollisuus laatia verkkokolumneja on alentanut julkaisukynnystä. Tämä on saanut varsinkin mediamonopoleja suosivat ja niistä riippuvaiset viranomaiset huolestumaan. Nettijulkaisemisen yleistyessä sanomisen vapautta on alettu jälleen uhata yhtä pahasti kuin sortokausien ja virallisen sensuurin aikana. Julkaisukynnyksen aleneminen netissä on ollut kuitenkin hyväksi jo siksi, että sitä on pyritty samanaikaisesti nostamaan muualla. Valitettavasti internetiin kohdistuvat sensuuripyrkimykset ovat alkaneet kahlehtia myös perinteistä mediaa ja sen toimintaa.

Internetin verkkokolumnit tarjoavat tien poliittisena dissidenttinä toimimiseen niin Suomessa kuin Kiinassa. Ne antavat mahdollisuuden tuoda esiin näkökulmia, jotka muu media koettaa peittää tai joista se ei syystä tai toisesta kiinnostu. Blogit tarjoavat keinon ajatella ja julkaista näkemyksensä vapaasti; tosin julkinen valta on pyrkinyt tukkimaan kyseisen tien. Tämä puolestaan on tehnyt kansalaisten sähköisiä oikeuksia ja sananvapautta puolustavien järjestöjen, kuten Electronic Frontier Finland

(Effi) ry:n, Toimittajat ilman rajoja -järjestön sekä samoja asioita ajavien puolueiden esiinnousun tarpeelliseksi. Tässä kirjassa puolustan rajoittamatonta sananvapautta ja kehotan kaikkia muitakin tekemään niin. Se, että sananvapausjärjestöt ovat alkaneet järjestäytyä yhden asian tietoyhteiskuntapuolueiksi, antaa kuvaa siitä, että perinteiset puolueet eivät piittaa mielipiteen- ja ilmaisunvapaudesta vaan pyrkivät pala kerrallaan takavarikoimaan koko sananvapauden. On mahdollista, että niin sanotut suuret puolueet ja koko oikeisto–vasemmisto-asetelma korvautuvat tulevaisuudessa puolueilla, joita ovat esimerkiksi vapaata viestintää puolustava tietoyhteiskuntapuolue, vapaata seksiä kannattava seksuaalisuuspuolue ja kansallisia etuja edustava kansallismielinen puolue.

Entä mikä on tämän teoksen motiivi? Mediatutkimukseen liittyvän aihepiirinsä ohella tämä kirja kuuluu politiikan filosofian alaan, joka puolestaan on käytännöllisen ja soveltavan filosofian osa. Politiikan filosofia on tärkeä mutta Suomessa laiminlyöty alue. Politiikan ilmiöiden filosofisen tarkastelemisen tekee erityisen tärkeäksi se, että poliittisten ratkaisujen kautta käytetään paljon *valtaa* ja vaikutetaan ihmisten arkitodellisuuteen.

Politiikan filosofia ei ole kuitenkaan sama asia kuin *poliittinen filosofia*. Myös poliittinen filosofia myönnetään keskeiseksi filosofian osa-alueeksi monissa suurissa ja arvostetuissa yliopistoissa, ja kuuluisimpia tämän alan professoreja oli Harvardin yliopistossa toiminut sekä libertaarifilosofina tunnettu Robert Nozick, jonka filosofista yleisasennoitumista pidän esikuvallisena. Siinä, missä *poliittisia filosofeja* kiinnostaa valta, niin kuin karhua kiehtoo hunaja, siinä *politiikan filosofit* pyrkivät suhtautumaan vallan käyttöön ulkoa päin ja kriittisesti, niin kuin minä tässä. Poliittinen filosofi tekee politiikkaa ja ideologioita; politiikan filosofi tutkii niitä.

Politiikan filosofian laiminlyömiseen ovat Suomessa johtaneet yliopistojen virkarakenteisiin liittyvät seikat. Jako politiikan tutkimukseen ja filosofiaan juontaa juurensa virkojen jaosta teoreettiseen filosofiaan ja valtio-oppiin (joka vastasi käytännöllistä filosofiaa ennen käytännöllisen filosofian oppituolien perustamista). Nykyajan valtio-oppineet puolestaan keskittyvät paljolti tilastolliseen vaalitulosten analysoimiseen mutta eivät piittaa tutkia eivätkä liioin kritisoida poliittisia aatteita ja ideologioita. Tällainen asennoituminen kertoo kapea-alaisesta politiikkakäsityksestä ja suppeasta demokratian tulkinnasta. Oman laaja-alaisemman käsitykseni mukaan politiikka on jokapäiväistä toimintaa, jota voidaan ja pitääkin arvostella jo silloin, kun ilmiöt tapahtuvat. Tämä merkitsee, ettei tutkimuksellisia kannanottoja voida eikä tarvitse välttää, ja silloin astutaan ideologiakritiikin alueelle.

Toivon, että onnistuisin tällä teoksellani antamaan näytön siitä, millä tavoin filosofista metodiikkaa voidaan soveltaa arkitodellisuuden ilmiöihin ja puheenaiheisiin ja kuinka sitä kautta voidaan tehdä käytännöllistä ja osallistuvaa filosofiaa. Metodinani on lyhyesti sanoen asioiden ja aiheiden dialoginen puhuttelu sekä valistusfilosofiasta tuttu julkinen järjen käyttö.[3]

Tabut ja niiden murtaminen

Nämä kirjoitukset kertovat paitsi asioista itsestään, myös minusta henkilönä. Tosiasioitahan voidaan aina tulkita ja ymmärtää monin eri tavoin, mutta päiväkirjojensa julkaisija paljastaa itsensä yksiselitteisesti aina. Ja mitäpä se puolestaan olisi muuta kuin tuota paljon paheksuttua ekshibitionismia eli tässä tapauksessa ajatustensa julkeaa kertomista – sekä sen ruokkimaa voyerismia eli tirkistelynhalua. Niiden kritisoiminen taas olisi pelkkää poliittisella korrektiudella ratsastamista. Ekshibitionismiksi ja voyerismiksi sanotaan asioita, jotka moralistien mielestä kuuluvat ”synnilliseen seksiin”. Tällöin niin paljastelu, tirkistely kuin yleinen vapaamielisyyskin leimataan helposti pelkäksi rivouden muodoksi, vaikka kyseessä ovat ihmiselämään luonnollisesti kuuluvat asiat.

Tämän teoksen tekstit poikkeavat perinteisestä tieteellisestä esityksestä muun muassa siksi, että lausun johtopäätökseni suoraan. Muutamat voinevat väittää löytävänsä niistä myös ironiaa. Ironia taas on vaarallinen laji, sillä se jättää tulkinnan avaimet helposti vain lukijoiden oman suopeuden varaan. Suojaudun kuitenkin huomauttamalla, ettei tekstejäni ole tosikoille eikä täysin eri mieltä oleville kriitikoille tarkoitettukaan.

Näiden alkusanojen lopuksi koetan luoda katsauksen siihen, mitä tarkoitan alussa mainitsemillani tabuilla. Niillä viitataan kiellettyihin, torjuttuihin ja ”pyhinä” pidettyihin aiheisiin, joita ei sovi kyseenalaistaa. Mutta tabujen sosiodynamiikka ei ole aivan noin yksinkertainen. Tabujen rikkominen vaikuttaa kyseenalaistajien sosiaaliseen asemaan ja kohteluun, mikä puolestaan näkyy kahdessa suhteessa.

Ensinnäkin, ihminen tulee itse ”pyhäksi”, jos hän erehtyy rikkomaan jotain tabua. Tämä saattaa tehdä tabujen rikkomisesta paikka paikoin myös houkuttelevaa. Mutta filosofisen dialogin mahdollisuudet avautuvat vasta tabuinstituution tieteellisen ymmärtämisen kautta. Tabuksihan ei tule vain jotain jumalallista sääntöä rikkonut tai uskonnollisessa kanssakäymisessä vihkiytynyt henkilö, vaan tabuksi tulee jokainen, joka *on tekemisissä* tuon henkilön kanssa, eli tabu ”tarttuu”. Myös kirjallisessa maailmassa ja filosofian omassa piirissä on useita tabusääntöjä, joita ei sovi rikkoa joutumatta akateemisten sanktioiden kohteeksi. Tämä johtuu siitä, että sääntörikkomukset kannustavat esimerkillään seuraamaan niitä rikkoneita henkilöitä. Niinpä monet ihmiset pyrkivät välttämään kiusauksen katkaisemalla välinsä tabusäännön rikkojaan ja määrittelemällä hänet kielletyksi: tabuksi. Koska tabu sekä houkuttaa että pelottaa, se suljetaan pois mielestä, ja näin selittyy se, miksi monien ihmisten aivot menevät lukkoon tabuaiheiden yhteydessä.

Toiseksi, tabujärjestelmä ei vahingoita vain sen piirissä olevia ihmisiä vaan myös ulkopuolisia. Tabuinstituution sisällä elävät ihmiset eivät voi käsitellä perustellusti ja uskottavasti mitään *muitakaan* tabuja, koska he

ovat itse jonkin toisen tabun suojelemia. Esimerkiksi keskitysleirien surullisen historian käsittelyä pidetään yhteiskunnassa laajalti tabuna: siitä pitää keskustella vain tuomitsevassa hengessä, mikä on ehkä ymmärrettävää. Toisaalta myös islamin asemaa pidetään länsimaissa tabuna, jonka kieltoja ja sääntöjä ei sovi kyseenalaistaa. Niinpä islamilaisten seurakuntien imaamit, joita suojelee monikulttuurisuuden tabu, eivät yleensä joudu vastuuseen holokaustin kiistämisestään, sillä heidän oman tabuasemansa katsotaan suojelevan heitä rangaistuksilta. Yhteiskunta selittääkin heidän rikkomuksensa yleensä vain keskustelun ”rikastuttamiseksi”, vaikka joku järkiperäisenä pidetty länsimainen ihminen vietäisiin juutalaisten joukkotuhon kieltämisestä linnaan.

Toisaalta tabun suojelua nauttivien ihmisten mielipiteitä ei yleensä oteta vakavasti, vaan heidät leimataan kylähulluiksi – joko yhteisön onneksi tai vahingoksi. Heitä suostutaan ymmärtämään monikulttuurisuuden ideologian velvoittamana. Sen sijaan länsimaiseen ihmiseen liittyessään tabun vaikutus sananvapauteen on kielteinen. Jonkin muun kuin uskonnollisen tabun suojelua nauttivan ihmisen, kuten homoseksuaalin, ei haluta esittävän esimerkiksi maahanmuuttopolitiikan kritiikkiä, sillä hänen oman taburoolinsa katsotaan velvoittavan *yleiseen suvaitsevaisuuteen*. Niinpä hänen ei suvaittaisi rikkovan muitakaan – esimerkiksi islamin – tabuja, vaikka muslimit omasta puolestaan kyseenalaistavatkin homoseksuaalien elämäntavan täysin.

Tabujen aiheuttama järjettömyys tuottaa usein selvää epäoikeudenmukaisuutta. Silti tabuhin liittyvillä haamuilla pelotteleva yhteiskunta vetoaa useasti vain siihen fraasiinsa, että ”täytyyhän länsimaisen sivistyneistön ymmärtää vieraita kulttuureita, vaikka ne eivät ymmärräkään meitä”. Tabujen tabu on tuolloin tuo yleisen suvaitsevaisuuden ideologia sinänsä, joka johtaa väistämättä ristiriitaan ja tabujen vahvistumiseen. Haitan kärsii koko yhteiskunta, kun jokin tabusääntöjen suojelema ryhmä voi halvaannuttaa kriittisen keskustelun omilla sovinnaisnormeillaan.

Tabuksi kokemisella on tässä tapauksessa itseään elättävä luonne. Jos sananvapaus sinänsä ei ole ehdotonta eikä pyhää, syntyy kaksinaismoralismia, poliittisen korrektiuden vaatimuksia ja sensuuria, jotka puolestaan tekevät julkaisupolitiikasta tekopyhää. Tekopyhyys taas aiheuttaa sen, että poliittista korrektiutta rikkomaan ryhtyneet ihmiset tulevat pyhittäneiksi *itsensä* tuon saman tabujen rikkomisen kautta. Näin myös tabujärjestelmän kriitikosta tehdään tabu – valitettavasti.

Verkkokolumnistina toimimisesta

Olen saanut verkkokolumneistani palautetta ja paljon. Minulla on muutama sata aktiivista lukijaa, ja viestejä on tullut joidenkin kirjoitusten johdosta niin runsaasti, että niihin vastaamisesta tulisi helposti oma

bloginsa. Niinpä en ole yleensä vastannut huomionosoituksiin. Tämä on tosin tuottanut minulle huonoa omaatuntoa, sillä palaute on ollut valtaosin kohteliaan kiittävää. Myös ”kielteinen” palaute on ollut myönteistä sikäli kuin se on auttanut minua asiakohtien täsmentämisessä. Olenkin ottanut kritiikin yleensä huomioon, vaikka muutoin olen ollut arvostelun kohteena kuin yliopisto, Neuvostoliitto tai jokin viranomainen, joka ei reagoi saamaansa arvosteluun.

Asenteeni johtuu halustani välttää kinastelun kehään joutumista – juuri sellaista, jonka uhriksi esimerkiksi Yhdysvallat on ajautunut antauduttuaan vastaamaan ”reaktioita” toivoneille. Samasta syystä en ole pitänyt myöskään blogini kommentointimahdollisuutta avoinna. Päätin yksinkertaisesti omistaa itselleni hieman tilaa media-avaruudessa. Jokainen on voinut luonnollisesti kirjoittaa näistä asioista omaan blogiinsa. Ymmärrän toki, ettei mikään harmita kanssani *periaatteellisesti* eri mieltä olevia tahoja enempää kuin se, että he eivät pääse ääneen juuri minun tontillani. Katson kuitenkin noiden tahojen saaneen tarpeeksi huomiota jo valtamediassa niin, ettei minun tarvitse taata heille lisää julkisuutta omalla palstallani. Tällä tavoin olen halunnut välttää keskustelujen ajautumista arvovaltakiistoille tyypillisiin kinasteluihin. Hiljentymistä minua on ohjannut harjoittamaan se, että tekstejäni lukemaan vaivautuneet ovat usein omasta aloitteestaan vaihtaneet alun perin epäluuloiset käsityksensä myönteisiksi pienen perehtymisen jälkeen.

Olen pidättäytynyt liiemmästä sananvaihdosta siksikin, että tavoitteenani on ollut artikkeleiden ja kolumnien julkaiseminen – ei kirjeenvaihtoon perustuvan teoksen valmistaminen. En ole myöskään kovin sosiaalinen ihminen enkä mielelläni aseta näkemyksiäni kiisteltäviksi sen jälkeen, kun olen perustellusti päätynyt johonkin. Tämä ei merkitse, että en haluaisi kunnioittaa eri mieltä olevien näkemyksiä. Sen sijaan se tarkoittaa, että keskustelu ei hyödytä, jos kriitikoltani puuttuu kaikki kunnioitus mielipiteiden esittäjää kohtaan tai keskustelun osapuolilla on täysin erilainen maailmankuva. Samaa mieltä olevalle perusteleminen ei kannata, koska hän on jo samaa mieltä, ja eri mieltä olevalle perusteleminen on turhaa, koska hän jää erimieliseksi kuitenkin. Tämä kertoo näkemysten ideologisesta linnoittautumisesta, jonka myötä asiakysymyksistä on tehty identiteettipoliittisia auktoriteettikiistoja. Se puolestaan on epä-älyllistä.

En ole myöskään valmis myötäilemään toisten ihmisten mielipiteitä vain entistä suuremman kannatuksen toivossa. Koska en ole ensisijaisesti poliitikko vaan filosofi, en myöskään katso olevani sellainen äänitorvi, jonka pitäisi tarttua syötteihin ja sitten edustaa itselleen kokonaan vieraita näkökantoja. En myöskään muuta mielipiteitäni vain taivuttelun periksiantamattomuuden vuoksi, vaan enintään siksi, että näkemyksille löytyy järkiperäisiä syitä.

Suurin osa palautteesta on ollut kuitenkin myönteistä. Muutamat ovat kohteliaasti linkittäneet sivuni omille kotisivuilleen tai blogeihinsa, vaikka

en ole vastannut tuohonkaan ystävällisyyteen. Tämä johtuu kahdesta syystä. Ensinnäkin julkaisen sivuillani vain sellaista materiaalia, johon voin itse vaikuttaa, enkä halua myöskään antaa kenellekään kuolemansuudelmaa omilla mielipiteilläni. Toiseksi en halua mahdollisten arvostelijoideni väittävän, että minä olen vastuussa kaikesta siitä, mitä muut ovat sanoneet omissa julkaisuyhteyksissään. Linkkejä kirjoituksissani on ollut lähinnä tiedotusvälineiden julkaisemiin uutisiin tai tutkimuksiin. Alkuperäisistä verkkokolumneistani nämä kirjoitukset poikkeavat etupäässä siinä, että päällekkäisyyksiä on poistettu ja linkit on vaihdettu loppuviitteiksi.

Kiitän kaikkia lukemaan ja kirjoittamaan vaivautuneita. Kirjan minua rohkaisivat tekemään ne, jotka sanoivat, että kolumnini ovat ”juuri sellaisia kuin valtiopäiväpuheenvuorojen pitäisi olla”, tai että ne ovat ”kuin pääkirjoituksia, jotka sopisivat lehteen”. Blogini lukijoiden määrä on päivä päivältä kasvanut. Tämän kehityksen voinee katkaista vain se, että valtamedia alkaa lopultakin korjata käsityksiään suhteessa arvostelemiini asioihin, luopuu omasta sensuuristaan ja itsesensuuristaan sekä panee päätepisteen sille puolueellisuudelle, jonka mukaisesti se kohtelee maskottejaan ja suureksi yleisöksi tuomitsemiaan ihmisiä. Kun media tämän joutuu ennen pitkää tekemään, on tavoitteeni saavutettu, eikä blogiani enää tarvita. Siihen asti aion jatkaa.

Isolla Roobertinkadulla, uudenvuodenpäivänä 2009

Jukka Hankamäki

2006

Maanantaina 11. syyskuuta 2006

BLOGGAUS: HUMAANI TÄSMÄASE

Tänään tulee kuluneeksi viisi vuotta syyskuun yhdennentoista päivän terrori-iskuista. Nyt on luonteva hetki aloittaa internetpohjaisen blogin pitäminen. Aion kommentoida tällä palstallani keskeisiä ja tärkeitä politiikan ilmiöitä, joten päivä sopii aloittamiseen hyvin.

Historiallisten tapahtumien vuosipäivinä kysytään usein, missä sinä olit silloin, kun jotain sattui. Minä olin netissä. Tieto New Yorkin terrori-iskuista tavoitti minut lähes reaaliaikaisesti tietoverkon välityksellä, josta saatoin seurata tapahtumien kulkua niiden ollessa dramaattisesti kesken.

Median puheenaiheet ovat mittakaavaltaan usein varsin mahtavia, mutta tällä palstallani koetan löytää niihin inhimillisen ja yksittäisten ihmisten kokemusmaailmasta avautuvan näkökulman. Sanonkin suoraan, että tarkasteluni pyrkivät olemaan aina pienen ihmisen puolella. Tämä on myös osa järjestelmäkriittistä ja ihmisläheiseen politiikkakäsitykseen perustuvaa filosofianäkemystäni.

Keskeisimmät tieteelliset analyysini ja filosofiset näkemykseni esitän jatkossakin muissa kirjoissani. Painettuun sanaan perustuva viipyminen pohjustaa tilaa laajakantoiselle merkitysten arvioimiselle paremmin kuin sähköinen viestintä. Mutta on myös asioita, joita pitää kommentoida silloin, kun ne tapahtuvat ja ovat tuoreita. Toivon, että ne lukijani, jotka ovat kiinnostuneita ajankohtaisia asioita koskevista näkemyksistäni, saisivat kuvaa mielipiteistäni tältä foorumilta, sillä minä ajattelen työkseni joka päivä.

Turvalliset käräjät

Samalla kun Yhdysvalloissa surraan mahtivaltion sydämeen lyötyä haavaa, eräiden Aasian maiden edustajat kokoontuvat Helsinkiin pohtimaan, mitkä valtiot voidaan seuraavaksi kelpuuttaa itäisen maanosan talousvetureista koostuvaan kerhoon: Pakistan, Mongolia, Intia? Avattaessa rajoja pystytetään toisia rajoja. Rajat kulkevat elintasokuiluja pitkin. Eräiltä osin ne ovat välttämättömiä. Mutta myös terrorismi on ilmaus siitä, että

rajojen eri puolilla vallitsevat erilaiset olot, ja ne puolestaan pohjustavat eriarvoisuutta. Se taas lietsoo väkivaltaa ja terroria.

Ihmisoikeuksia Kiinaan ja Myanmariin vaativat Smash Asem -liikkeen kansalaisaktivistit yrittivät pienehköä mielenilmausta postitalon edessä Helsingissä viime viikonloppuna. Virkavalta piiritti heidät heti sankalla mellakkapoliisien parvella. Suomi on tylsä maa juuri siksi, että täällä ei saa tapahtua mitään. Mielenilmaukset tukahdutetaan ennen kuin on kuultu, mitä asiaa protestoijilla on. Pääministeri Matti Vanhanen kiirehti jälleen tuomitsemaan kansalaisaktivistien toimet, aivan niin kuin Marskin kasarmien roihutessa taivaan tuuliin viime kesänä. Onneksi Tarja Haloselta löytyi luonnetta todeta, että mielenilmaukset kuuluvat demokratiaan ja ovat olennainen osa keskustelevaa kansalaiskulttuuria. Moralisoiminen ja kansalaisten toiminnan tuomitseminen yleensä vain murentavat luottamusta poliittiselta vallalta itseltään. Kun kansa kapinoi, poliitikkojen kannattaisi myöntää, että he ovat itse tehneet virheitä.

Korostettu turvallisuusajattelu saattaa johtua siitä, että Suomi ei ole koskaan ollut turvallinen maa, kuten väitetään. Sen sijaan maamme on ollut erittäin epäturvallinen. Meitä ovat uhanneet halki vuosisatojen hurrit, halla ja ryssä. Suomalaiset saattavat rimpuilla ennen pitkää toistensa tukassa ja kurkussa kiinni myös sen vuoksi, että valtakunnan sisäinen eriarvoistuminen kasvaa tuloerojen, sukupolvien kuilun ja työllisyysongelmien myötä. Ja niitä puolestaan lietsoo muun muassa EU-vetoinen maahanmuutto. Asem-kokouksesta koituvat 16 miljoonan euron kustannukset ovat suuri summa pelkistä ryhmävalokuvista ja lausunnoista, joissa ”asiat korostuvat voimakkaasti”.

Tiedeloton kehitysapu

Suomen pyrkimys kansainvälistyä ja vetää roolia myös EU-puheenjohtajamaana on yhtä kosiskelevaa kuin maamme halu kilpailla Millennium-palkinnolla ruotsalaisperäisen Nobel-palkinnon kanssa. Nyt se myönnettiin japanilaiselle professori Shuji Nakamuralle led-lamppujen kehittämisestä. (Minulla on muuten hänen nimisensä maantiepyörä, jolla ajoin viime kesänä 3 000 kilometriä, ja suomeksi nimi tarkoittaa ”kotikylää”.) Nakamuran kotikylä tosin on vielä tuotakin välimatkaa kauempana, tällä hetkellä Kaliforniassa.

Valaistukseen käytettyinä led-lamput säästävät sähköä, ja Nakamuran kehittämät siniset laserit viihdyttävät meitä muun muassa blu-ray-soittimissa. Maailman avokätisin teknologiapalkinto meni siis tavallaan oikeaan osoitteeseen, kuten myös ollessaan jaossa ensimmäistä kertaa kaksi vuotta sitten. Tuolloin palkinnon sai *world wide webin* kehittäjänä tunnettu Tim Berners-Lee.

Mutta kannattaako tekniikkaa erityisesti palkita ja tukea? Se kun näyttää itse palkitsevan itsensä taloudellisesti. Suomen Akatemia, Tekes ja yliopistot ovat investoineet pelkästään uusien valonlähteiden tutkimukseen 100 miljoonaa euroa 2000-luvulla.[4] Suomen asemaa kulttuurielämän takapajulana kuvaa se, että ruhtinaallisella rahapalkinnolla kruunataan vilkkuvien valojen ja piipittimien kehittäjiä, mutta mikään taho ei tue kirjallisuutta eikä poliittis-intellektuaalista toimintaa yhtä voimakkaalla satsauksella. Yhteiskuntakriittisen kirjallisuuden ja toiminnan tukeminen saattaisi tuoda Suomelle paljon enemmän kansainvälistä huomiota kuin teknologiapalkinto, joka hautautuu alan erikoislehtien tapahtumaluetteloihin.

Myönteistä Millennium-palkintosäätiön jakamassa kunnianosoituksessa on se, että kyseessä on *innovaatio*palkinto, joka annetaan ihmisten elämänlaatua edistävistä ja kehittelyn kohteena olevista keksinnöistä – toisin kuin Nobel-palkinto, jolla laakeroidaan valmiita tuloksia. Tietysti Millennium-palkintoon liittyy riski, että tulokset jäävätkin tuottamatta. Joka tapauksessa palkitseminen sinänsä on epäterve ilmiö tieteessä. Tiedettä pitäisi tehdä tietämisen itseisarvoon liittyvistä sisäisistä motiiveista, eikä sen rahoitusta pitäisi järjestää sen enempää kaupallisiksi hyötymis- tai riippuvuussuhteiksi kuin pelkäksi satunnaiseksi palkitsemiseksikaan.

Palkitseminen saattaa kylvää katkeruutta, eivätkä tieteen tulosten arvomerkitykset ole useinkaan mitattavissa saati keskenään vertailtavissa. Myös markkinoinnillisesti Millennium-palkinto on kyseenalainen. Se ei henkilöidy keneenkään ihmiseen, kuten Nobel-palkinto dynamiittin keksijään. Lisäksi palkinnon nimi saapui myöhässä kuin joulupukki vappujuhliin. Millennium oli ja meni jo kauan sitten, ja seuraavaan on vielä aikaa. Mutta ymmärrän: kyse on rahamiljoonasta, ei tuhatluvun vaihtumisesta, mihin latinan kielen ”tuhatta” tarkoittava sana *mille* myös viittaa.

Maranellonpunaista

Lopuksi urheilua: viime viikonlopun keskeinen ”urheiluun” liittyvä uutinen oli se, että Kimi Räikkönen sai uuden työpaikan. Hän ajaa sitten Ferrarilla, josta Mika Salo antautui kehumaan, että kun Ferrari-kuski menee Milanossa kauppaan, hänen ei tarvitse maksaa. Kun hän menee baariin, hänen ei tarvitse maksaa, ja kun hän menee torille, hänen ei tarvitse sielläkään maksaa. Ferrarilaiset ovat kuulemma kuin yhtä perhettä ja muodostavat uskonnon tapaisen yhteisön. Herää kysymys, mitä ihmeen toteemiheimoa nämä hevoshahmon ympärille kokoontuneet henkilöt oikein edustavat.

Fani-ilmiöiden kautta ilmaistaan ritualisoitunutta aggressiota. Kun yhteiskunta ei luo turhautuneelle työväenluokalle muita järjestymisen mahdollisuuksia, ihmiset koettavat asettaa arvojärjestyksiä itse, kuten

myös brittiläisen jalkapallohuliganismin kautta. Urheilu ei siis ole formuloidenkaan yhteydessä vain ”kuntoa ja terveyttä edistävää” vaan syvästi ideologista toimintaa, jonka kautta kansaa höynäytetään.

Kilpa-ajot tarjoavat mahdollisuuden purkaa aggressioita ja luoda symbolisia arvojärjestyksiä; tosin samalla käy vierailija myös kuluttajan kukkarolla. Autoilu on teollista bisnestä ja suunnattomien taloudellisten uhrausten kohde, mutta tuotetaanko sen kautta muita kuin epäarvoja, kuten lihan silpomista, luonnonvarojen tuhlausta, saastumista ja onnettomuuksia? Haitat ovat suuremmat kuin autoiluun perustuvan elämäntavan edut. Luulisi ainakin, että 42 miljoonan vuosituloista nauttivilla kuskeilla olisi varaa omiin drinkkeihin.

Torstaina 14. syyskuuta 2006

PAHAATEKEVÄÄ HYVÄNTEKEVÄISYYTTÄ

Tänään järjestettiin jokasyksyinen ”Elämä lapselle” -konsertti. Suomalaisten anteliaisuus on ihailtavaa. Mutta lähemmin tarkasteltuna kyse ei ole niinkään hyvän tahdon kuin jonkin muun asian ilmaisusta. Lasten sairastuminen ja kuolema ovat tragedioista surullisimpia. Pienet lapset eivät aina ymmärrä omaa kuolevaisuuttaan, eivätkä monet nuoretkaan tajua, mitä se merkitsee. Nuoren tai lapsen vakava sairastuminen ja kuolema ovat elämän murheellisimpia asioita, sillä nuori on tullut murrosiässä tietoiseksi omasta kuolevaisuudestaan mutta ei ole ehtinyt kokea elämää eikä liioin elää sitä. Myös minä olen menettänyt kavereita nuoruudessani. Yksi menehtyi lukioikäisenä leukemiaan ja pari muuta tapaturmaisesti. Nuoren ihmisen sairastuminen ja kuolema koskettavat yleensä pahiten meitä vanhempia ihmisiä, jotka jo ymmärrämme asian merkityksen.

Minun mielestäni ”Elämä lapselle” -tyyppisen hyväntekeväisyyskonsertin järjestäminen on kuitenkin makaaberia. On mautonta yhdistää musiikkiesitys, jonka tarkoitus on tuottaa *nautintoa*, välineeksi toisten ihmisten *kärsimyksen* pois lunastamiseen. Ajatuskulku, jota kyseinen toiminta hyödyntää, on toive, että yleisöt tukisivat muita ihmisiä heidän vastoinkäymisissään, kunhan he itse saavat viihdytystä. Koska hyväntekeväisyyden ei ajatella toteutuvan spontaanisti vaan tietynlaisen kaupan tai vaihtosuhteen kautta, tulee armeliaisuudestakin julmaa.

Toinen syy siihen, miksi alan voida pahoin amerikkalaistyylisen hyväntekeväisyyden edessä, on peittelemätön suhtautuminen rahaan. Hyvyyden jakamisen välineeksi asetetaan mielikuva, että pätäkkää on ja sitä jaetaan muille. Ihmiset, jotka kokevat huonoa omaatuntoa ja syyllisyyttä toisten ihmisten kärsimyksistä, alkavat ostaa omaa ahdistustaan pois rahalla. Ja mitäpä vikaa asiassa sinänsä onkaan; onhan totta kai parempi olla rikas ja

kipeä kuin köyhä ja kipeä, niin kuin kai on parempi olla rikas ja rakastunut kuin köyhä ja rakastunut.

Mutta tämäkin riepoo minua. Ensinnäkin sen takaa paljastuu syyllisyydentunteen ja ahdistuksen kompensaatio: pelkän armeliaisuuden osoittamisen sijasta lahjoittajat tosiasiassa haluavatkin peittää silmänsä toisten ihmisten epätoivolta. He ikään kuin laittavat laput silmilleen ja lunastavat itsensä pois jakamasta kärsivien ihmisten tuntemuksia. Rahalla se käy helposti. Toiseksi, minne varat lopulta päätyvät? Ehkä niillä ostetaan yliopistolliseen sairaalaan jokin erikoiskoje. Kenties niillä palkataan laitokseen jokin tutkija. Mutta mitä saavat hätää kärsivät ihmiset itse? Useimmiten he kaipaisivat eniten myötätuntoa ja kykyä jakaa heidän taakkojaan. Niiden asemasta he saavat välineitä ja tieteellisen tutkimuksen antamia toivon kipinöitä, joilla voidaan kenties kirkastaa potilaan tulevaisuudenkuvaa. Sen sijaan omantunnon aukkoja, joita ihmisten kohtaamiskyvyttömyys aiheuttaa, ei voida paikata rahalla.

Sinänsä toivottu taloudellinen tuki kääntyykin symbolisena myötätunnon osoituksena haluksi puskuroida lahjoittajien omaa turvallisuuden tunnetta. Se on pikemminkin kieltäytymistä toisten asemaan asettumisesta kuin tunnepohjaista halua osallistua. Eräänä kriittisenä näkökohtana voi mainita vielä sen, että myös hyväosaisia savustetaan usein liikaa pyrkimällä herättelemään heissä syyllisyydentunteita, narsismia ja muita anteliaisuuden motiiveja. Useimmiten vastoinkäymisten keskellä elävät ihmiset eivät kaipaisi lähimmäisiltään muuta kuin myötäelämistä ja kykyä ymmärtää toisten ihmisten asemaa, ja se on pohjimmiltaan ilmaista. Vai onko? Ehkä se onkin kaikkein vaativin asia.

Maanantaina 18. syyskuuta 2006

POLIITTINEN PAAVI

Samalla kun islamilaisen maailman ja länsimaiden välinen sananvaihto on kärjistynyt, katolisen kirkon paavin vaihtoarvo on noussut politiikan markkinoilla. Nykyisen paavin, Benedictus XVI:n, edeltäjä Johannes Paavali II valittiin aikoinaan paaviksi osana kylmän sodan aikaista ideologista kamppailua. Tuolloin ajateltiin, että nimittämällä virkaan puolalaissyntyinen kardinaali voitaisiin lisätä katolisen kirkon painoarvoa vahvasti katolisissa mutta sosialismin alaisuuteen joutuneissa Itä-Euroopan maissa.

Viime viikonlopun puheenaihe oli islamistien hermostuminen paavin esittämien ja profeetta Muhammedia koskevien kannanottojen vuoksi.[5] Benedictus XVI oli mennyt lausahtamaan muutamia kriittisiä kantoja islamiin liittyvästä väkivallasta pitäessään esitelmää Regensburgin yliopistossa Saksassa. Paavi viittasi tässä yhteydessä Bysantin keisarin, Manuel II Palaiologosin, 1300-luvulta peräisin olevaan väittelyyn, jota tämä

kävi persialaisen oppineen kanssa. Vaikka puhe pyrkikin paavin itsensä mukaan edistämään kristinuskon ja arabimaailman välistä vuoropuhelua, se ymmärrettiin arabimaissa tavalla, jonka tuloksena muutamat uskonoppineet antoivat jäsenilleen käskyn, että paavin saa tappaa.

Sanan- ja uskonnonvapauden tärkeys

Katolisen kirkon paavi on syyllistynyt moniin järkiperäisen ajattelun vastaisuuksiin, kuten kondomin käytön kieltämiseen ja homojen tuomitsemiseen, mutta hänen pohdintansa kristinuskon ja länsimaisen teologian suhteesta tieteelliseen tietoon olivat tällä kertaa perusteltuja. Luonnontieteen metodein ei voida perustella sen enempää etiikkaa, hyvää elämää kuin elämän tarkoitusta tai merkitystäkään. Toisaalta näitä asioita koskeviin kysymyksiin ei voida saada varmoja vastauksia myöskään uskonnoista, sillä vastauksia ei voida niiden oman luonteen vuoksi todistaa sen enempää oikeiksi kuin vääriksikään.

Muslimit ärsyyntyivät erityisesti paavin esittämästä lainauksesta, jossa väitettiin, että islamin varjolla on käytetty väkivaltaa. He kysyivät, eivätkö kristityt ole syyllistyneet ristiretkiin ja uskonnollisiin pakkokäännytyksiin. Jos reaktiot olisivat jääneet tähän, ne olisivatkin olleet ymmärrettäviä. Mutta Taleban-liikkeen mukaan paavin kommentit osoittivat, että kristityt länsimaat ”käyvät sotaa” muslimeja vastaan. Samoin ajateltiin arvovaltaisina pidetyillä viranomaistahoilla. Esimerkiksi Malesian pääministeri Abdullah Ahmad Badawi, joka johtaa 57 islamilaisesta maasta koostuvaa järjestöä, vaati paavia perumaan puheensa. Sunnimuslimien merkittävä edustaja, Kairon Al-Azhar-yliopiston johtaja Muhammad Sayyed, puolestaan totesi paavin osoittaneen islamia koskevaa ”tietämättömyyttä” ja katsoi, ettei puhe ainakaan paranna uskontojen välistä vuoropuhelua.

Mistä islamistien reaktiot kertovat? Muslimit ovat tulleet viime aikoina huolestuttavan herkkäkuuloisiksi kaikelle kritiikille, ja se heijastuu myös terrorismissa. Valitettavasti muslimiyhteisö tulee omilla aggressiivisilla reaktioillaan osoittaneeksi tarpeelliseksi juuri sen saman uskontokritiikin, joka sisältyi viime keväänä kohua nostaneisiin Muhammed-pilakuviin. Keskusteleva ja epäilevä tarkastelu näyttää olevan islamilaisille fundamentalisteille kauhistus, ja ainoa heidän hyväksymänsä suhtautumistapa islamiin vaikuttaa olevan palvonta. Sellainen uskonnollinen käsityskanta, joka uhkaa mielipiteiden esittäjiä kuolemalla, ei voi olla hyväksyttävä.

Mikäli arabimaailman vaatimukset puheiden perumisesta ja sananvapauden rajoittamisesta hyväksyttäisiin, menisi ennen pitkää pohja myös tieteelliseltä uskontokritiikiltä. Länsimaiseen oikeuskäsitykseen kuuluu uskonnonvapaus, joka kattaa sekä vapauden kuulua uskontokuntiin että oikeuden olla kuulumatta. Varsinkin jälkimmäinen vaihtoehto on tärkeä. Länsimaat eivät voi sallia nykyisen kaltaista ”vääräuskoisten” ja uskon-

nottomien rationalistien vainoamista. Emme voi hyväksyä myöskään muiden uskontojen tai ajattelutapojen kieltämistä muslimimaissa emmekä islamiin kytköksissä olevan ahdasmielisyyden leviämistä omaan kulttuuriimme.

Elämää vapauden kynnyksellä

Paavin viittausta islamia keskiajalla kritisoineeseen tekstiin voidaan pitää provokatorisena, mutta myös muslimien vastavuoroinen viittaus ristiretkiin tulee myöhässä. Mitäpä muuta kilpailuasemassa olevan firman toimitusjohtaja voi nykyaikana tehdä, kuin markkinoida omaa tuotettaan käytössä olevin retorisin keinoin. Sen sijaan miekkalähetyksen katsotaan päättyneen jo Augsburgin uskonrauhassa vuonna 1555 periaatteeseen *cuius regio, eius religio* (”kenen valtakunta, sen uskonto”). Tämän mukaan myös uskonnolliset aluekoodit ovat tärkeitä, jotta voidaan välttyä valtakuntien sisäisiltä ristiriidoilta ja kiistoilta. Toinen mahdollisuus olisi, että uskonnoille ei myönnettäisi sellaista valtionuskonnon asemaa kuin kristinuskolle ja islamille, joiden kautta on aina käytetty myös poliittista valtaa.

Sentapainen politiikka, jonka edustajat ovat ilmoittaneet halustaan työntää Israelissa asuva juutalaisväestö mereen, ei voi olla perusteltua. Islamin varjolla tehtäisiin silloin samoja asioita kuin natsismin varjolla ennen. Kaikki muslimit eivät ole tietenkään terroristeja, mutta suurin osa aikamme terroristeista on valitettavasti muslimeja. Monet ääri-islamilaisten liikkeiden kannattajat ja rivijäsenet puolestaan eivät ole edes lukutaitoisia, joten heillä ei pitäisi olla mielipidettä myöskään paavin kirjallisesti levitetyistä puheista.

Arabimaailma näyttääkin olevan juuri siinä psykoanalyytikko Erich Frommin kuvailemassa tilanteessa, jossa se on vapautumassa uskonnollisista kahleistaan maailman muuttumisen myötä. Mutta se ei ole vielä valmis elämään oman vapautensa kanssa. Tästä ristiriidasta syntyvät sitten nuo hermostuneet mielipiteiden ilmaisut ja halu turvautua auktoriteetteihin. Vastaavaan psykodynamiikkaan viitaten Fromm selitti myös eurooppalaisen ihmisen alttiutta autoritaariselle johtajuudelle tilanteessa, jossa ihmiset olivat juuri vapautuneet katolisen kirkon alaisuudesta yhdeksännellätoista vuosisadalla.[6]

Absolutismin diktatuuria

Rauhanuskonto islam elää tulta syöksevällä savurajalla, mikäli se ei kestä siteeraamista. Muslimit siteeraavat toki itsekin ja esittävät kärkeviä arvioita länsimaista. Ongelmana monissa arabimaissa on se, että media vääristelee totuutta ja antaa todellisuudesta sensuroidun tai yksipuolisen ku-

van. Toisaalta myös länsimaissa media manipuloi julkisia keskusteluja. Esimerkiksi Muhammedin ympärille syntynyt pilakuvarieha oli alun perin provosoitu, ja se käynnistyi vasta median ärsytyskynnyksen kautta, kun lehtien toimittajat kyselivät mullaheilta heidän mielipiteitään pilakuvista. Suurin osa tavallisista muslimeista ei muistanut kyseisen konfliktin perusteista parin kuukauden kuluttua enää mitään.

Muslimien reaktioista on syytelty myös ”fundamentalismia”. Keskeinen kysymys on tällöin se, kuinka tärkeää on, että ihmiset pitävät jotakin asiaa pyhänä ja kyseenalaistamattomana. Onko kiveen kirjoitettu usko hyväksi vai pahaksi, tai tuottaako se ihmisille joitakin sellaisia arvoja, joita ei muutoin saavutettaisi? Merkitsisikö fundamentalismin kiistäminen ja sen mukainen perustojen kieltäminen olennaista heikennystä ihmisten kykyyn saavuttaa onnellisuus tai totuus? Katolisen kirkon paavi on arvostellut käsitystä kaiken suhteellisuudesta ”relativismin diktatuuriksi”, jossa mitään kiinnekohtia ei tunnusteta. Tällöin paavi ei ole itse huomannut olevansa eräänlainen ”absolutismin diktatuuria” edustava vallankäyttäjä. Fundamentalismi on uskontojen yleinen ominaisuus.

Myös rationaalisena pidetyssä tieteessä on omat fundamenttinsa, kuten asiantuntijavalta, joka onkin yliopistolaitoksen Allah. Menepä ja kyseenalaista jonkun akateemisen asiantuntijan pätevyys tai tieteen itseään korjaavuuden periaate, niin tiedeyhteisö langettaa sinulle nopeasti *fatwan!* Halu tukeutua absoluuttisiin totuuksiin liittyy tiedostamattomana ideologiana myös relatiivisena pidettyyn tieteeseen. Pyrkimys oikeassa olemiseen saattaa olla yleisinhimillinen piirre, joka juontaa juurensa ihmisen halusta torjua omasta epävarmuudestaan johtuvaa ahdistusta. Joka tapauksessa oikeassa olijoita on meidänkin kulttuurissamme riittänyt, ja myös Vatikaanissa istuu tätä nykyä entistä poliittisempi paavi.

Tiistaina 19. syyskuuta 2006

VAALIEN VAALIMISTA

Ruotsin vaalit olivat ja menivät. Oikeiston voitto kertoo siitä, mitä tapahtuu myös Suomessa. Talouskasvu on jatkunut pitkään monen prosentin vuositasolla, ja sen merkiksi Suomen hallitus poisti jopa asumiskustannusten seitsemän prosentin omavastuuosuuden toimeentulotuen perusosasta. Se toi köyhille muutaman lisäkympin käteen. Hyvinvointi on parantunut liikaa, joten pian varmaan palautetaan kipeät leikkaukset takaisin.

Politiikka on vähän typerää ja tylsää. Kun yksi kehityssuunta on jatkunut tarpeeksi kauan, ihmiset laidan vasemmalla puolella kyllästyvät ja ryntäävät oikealle. Kun pettymys kohtaa myös siellä ja vene kallistuu

tyyrpuuriin, kaikki ryntäävät takaisin paapuurin puolelle. Näin laiva menee keikkuen eteenpäin.

Politiikan ongelma on, että ihmiset eivät löydä poliittista kotiaan oikeisto–vasemmisto-viuhkan viipaleista. Ennen vanhaan vasemmalla istuivat köyhät kollektivistit ja oikealla rikkaat individualistit. Minne tällä kartalla sijoittuisi köyhä individualisti, jollaisia suuri osa ihmisistä on? Eivätkä kaikki ole myöskään kukkarollaan äänestäjiä, joille tärkeää olisi vain raha. Monet äänestävät myös arvoja, joiden pohjalta taloudellisia kysymyksiä pitäisi ratkoa.

Ruotsissa äänesti peräti 82 prosenttia kansasta, mutta silti väitän, että kyseessä oli vain protesti, ja nykypolitiikan puoluerakenne ei vastaa ihmisten toiveita. Ajatusta voidaan havainnollistaa kaupan markkinointiketjuun liittyvällä esimerkillä. Ammattipoliitikot ovat tällöin teollisuus. Puolueet edustavat tukkukauppaa, ja kansalainen on kuluttaja. Ketjusta puuttuu kokonaan vähittäiskauppaporras, jossa teollisuus, tukkukauppa ja kuluttaja voisivat kohdata ja harjoittaa vaihtoa.

Nykyajan politiikka on samanlaista kuin huonosti toimiva markkinointi: se perustuu teollisuuden pyrkimykseen manipuloida kansaa niin, että ihmiset hamstraisivat tukuittain heidän valmistamaansa tuotetta vaaleissa mutta eivät pitäisi kauppiaaseen kontaktia vaalien välillä. Ihmisten ääni ei tällä hetkellä kantaudu puolueiden kautta poliittisiin päätöksentekoelimiin, vaan puoluevalta on teollisuudelle vain väline kansalaisten ohjailuun ja kurittamiseen. Vähittäiskaupan foorumi puuttuu.

Monen asian korjaamiseksi riittäisi, että tutkittaisiin, minkälainen organisaation rakenne hierarkkisesti on. Sitten se vain käännettäisiin ylösalaisin kuin tiimalasi, ja hiekka alkaisi valua päinvastaiseen suuntaan. Näin pitäisi tehdä myös politiikassa, jotta ihmisten ääni saataisiin jälleen kulkeutumaan poliittisen vallan piiriin eikä elävä politiikanteko jäisi ainoastaan äänestäjien omaehtoiseksi toiminnaksi kansalaisyhteiskunnassa. Siten vaalittaisiin parhaiten myös vaaleja ja kansanvaltaa.

Lauantaina 23. syyskuuta 2006

ARMEIJAN ANARKIAA

Thaimaan armeija näytti, kuinka harjoitetaan poliittisesti korrektia anarkiaa eli kaapataan valta vaaleilla valitulta pääministeriltä hänen ollessaan ulkomaanmatkalla.[7] Kaikkien hämmästykseksi elämä jatkui Thaimaan kuningaskunnassa kuin mitään ei olisi tapahtunut. Hallitsija vahvisti tosiasian, ja kansa antoi sille tukensa mielipidetiedusteluissa. Turismi ja lentoliikenne pyörivät normaaliin tapaan, vaikka panssarit olivat kaduilla. Näin demokratiaa toteutetaan banaanivaltioissa.

Trooppisilla leveysasteilla vallankeikaukset ovat arkipäiväisiä. Thaimaassa kaaoksen saakin näköjään aikaan vain jokin konkreettinen ulkoinen tapahtuma tai uhka, kuten tsunami. Suuria luonnonkatastrofeja seuraa usein eräänlainen maansuru ja henkinen krapula. Ehkä myös populistisen pääministerin valtaannousu ja vallasta syökseminen olivat jälkikaikuja siitä *katharsiksesta*, jota hyökyaallosta kärsinyt maa on joutunut kokemaan toipuessaan menetystensä alta. Luultavasti kyseinen kansakunta ei kuitenkaan ottanut tuhovaikutuksia yhtä vakavasti kuin länsimaiset ihmiset tai piispa Eero Huovinen, joka paljasti oman epäuskoisuutensa siunailemalla, kuinka taivaallinen herra voi sallia sellaista. Sielunvaellukseen ja elämän jatkuvaan kiertokulkuun uskovassa maassa asioihin osataan suhtautua joviaalin luontevasti.

Poliittista populismia

Myös Suomessa politiikkaa tehdään yhä enemmän populistisen julkisuuden ja maineen tuella. Esimerkiksi keskusta houkutteli eduskuntavaaliehdokkaakseen äskettäin olympiahopeamitalisti Markku Uusipaavalniemen[8] ja pitää tuhansien lisä-äänten saalista varmana. Minusta tämä on äänestäjien pilkkaa: puolue valitsee listalleen henkilön, jonka poliittisista mielipiteistä ei ole näyttöä. Suomen curling-maajoukkueen kapteeni ei ole myöskään Jörn Donnerin tai Veltto-Virtasen kaltainen intellektuelli, jolla olisi kirjallista tuotantoa tai joka olisi ehtinyt esittää näkemyksiään julkisuudessa. Se, että osaa viskata kiveä pitkin jäätä, saattaa puhutella Suomen kansaa, mutta tärkeimmät yhtäläisyydet politiikkaan rajoittunevat yhdennäköisyyteen pääministerin kanssa.

Pitääkö myös poliitikkojen olla klooneja? Luottamusta politiikantekoon olisi syytä kalastella kokonaan muualta kuin aina niin rehellisten ja puhtoisten urheilijoiden, missien ja lavalaulajien taholta.

Astraalista tasa-arvoa

Tänään on syyspäiväntasaus, eli päivä ja yö ovat kaikkialla maapallolla yhtä pitkiä. Pohjoisnavalla alkaa puoli vuotta kestävä yö ja Etelämantereella päivä. Lapintiira on siitä hullu lintu, että se muuttaa talven ajaksi pohjoiselta kalottialueelta eteläiselle ja saapuu takaisin kesäksi. Se ei tee matkaansa välttämättä suoraan pituuspiiriä pitkin Etelä-Afrikkaan tai Etelämantereelle vaan saattaa lentää esimerkiksi Australiaan, jolloin sille kertyy edestakaista muuttomatkaa jopa 36 000 kilometriä.

Tällainen on biologisten viettiensä varassa toimiva luonto, ja siksi Pentti Saarikoskikin kirjoitti aikoinaan: ”Linnuista olisimme voineet oppia, että vapautta ei ole.”[9] Onneksi ihminen ei ole lintu.

Perjantaina 29. syyskuuta 2006

SANANVAPAUDESTA

Suomalaiset, jotka karttavat sensuuria ja rakastavat sananvapautta, arvostavat myös iltapäivälehtiä, mikä näkyy niiden laajassa levikissä. Keltaisen lehdistön arvellaan kertovan totuuden tässä peittelyyn ja salailuun taipuvaisessa maailmassa. Mutta uutispulan keskellä media voi tehdä lööpin myös iltapäivälehden päätoimittajan erosta. Markkinointi & Mainonta -lehden verkkosivujen mukaan Ilta-Sanomien päätoimittajan Antti-Pekka Pietilän tämänviikkoisen tehtävistään erottamisen syynä eivät olleet suinkaan konsernin ilmoittamat levikkiongelmat vaan huonot puolue- ja henkilökemiat, ja eroa olisivat vaatineet lehdelle kirjelmöineet keskustapoliitikot. Pietilän syntilistalle luettiin muun muassa Matti Vanhasen tekstiviestiepisodi ja Tanja Saarelan vastoinkäymiset mediassa.[10]

Päätoimittajan lähtö näyttää aina olevan kova paikka, sillä se kyseenalaistaa lehden uskottavuuden. Kun kovia talousjuttuja Suomen Kuvalehteen tehnyt Harri Saukkomaa joutui aikoinaan väistymään päätoimittajan paikalta, huhuttiin, että taustalla olisi ollut Meritan johtajan Vesa Vainion painostus Yhtyneiden Kuvalehtien pääomistajaksi noussutta Otavaa ja kyseistä konsernia hallitsevia Reenpäitä kohtaan. Otava puolestaan oli joutunut turvautumaan pankin pääoma-apuun lunastaessaan Sanoma-WSOY:n pois Yhtyneistä, minkä taustalla oli kilpailuviranomaisen ratkaisu. Niinpä Meritan ja Nordbankenin yhdistymistä ennustanut Saukkomaa siirrettiin muihin tehtäviin, ja hänen tilalleen pantiin pappina ja pankkimiehenä tunnettu Tapani Ruokanen. Näin mediat, politiikka ja talouselämä pelaavat krikettiä.

Kepulle julkisuus on aina ollut ongelma. Jo Kekkonen myllytti mediaa kirjeillään, ja Paavo Väyrynen syytti tiedotusvälineitä mediapelistä. Keskustan hampaissa on ollut myös Uutisvuodon kaltainen sanomalehtihupailu, jota kutsutaan ”ajankohtaisviihteeksi”. On vaikea kuvitella, että Sanoma-WSOY:n kaltainen talo olisi ohjailtavissa poliittisella painostuksella, mutta toimittajien painostuksesta on myös selvää näyttöä, kun Aarno Laitiselle, Ruben Stillerille, Harri Nykäselle ja monille muille skandaalinkäryisille sanankäyttäjille on pantu kansi päälle eräissä viestimissä. Niin on joskus koetettu tehdä muutamilla tahoilla myös minulle.

Pieteetin vaatimisessa saattaa kuulua alkusointuja odotettavissa olevista vaaleista. Joka tapauksessa Vanhasen pääministerikaudella Suomi on ollut muuttumassa eräänlaiseksi Pohjois-Koreaksi, jossa sananvapaus ja muu henkinen ulkona liikkuminen ovat jatkuvasti uhattuina. Sananvapauden suitsiminen tuskin nostaa ainakaan sellaisen puolueen kannatusta, joka ryhtyy sitä harjoittamaan.

Yksi syypää niin sanottuun ”todelliseen syyhyn” eli iltapäivälehtien levikin laskuun olen varmasti minä, joka en osta iltapäivälehtiä. Myös kirjojen kustantaminen on jatkuvassa myllerryksen tilassa, kun markkinointiporras pyrkii entistä enemmän vaikuttamaan kustannuspäätöksiin ja toimituspolitiikkaan. On tieteelle, kirjallisuudelle ja taiteelle haitaksi, jos julkaisupolitiikkaa harjoitetaan muilla kuin sisällöllisillä perusteilla. Se johtaa kirjoittajien aliarvioimiseen ja ylenkatseellisuuteen lukijoita kohtaan. Kustantamot eivät enää julkaise yhteiskunta- eivätkä kulttuurikriittisiä teoksia vaan ainoastaan mukavina pidettyjä, viihdyttäviä ja ongelmattomia Minttu-kirjoja, viinikirjoja, hyötykirjoja, käyttökirjoja, keittokirjoja, korjaus- ja huolto-oppaita, vauvakirjoja, kuningatarten elämäkertoja, Matti Nykäsen elämänviisauksia, karttoja tai sinänsä mukiinmeneviä hauskoja kirjoja, kuten hotakaisia ja tervoja. Mutta esseitä, filosofiaa, yhteiskuntakritiikkiä ja pamfletteja ei juuri kukaan uskalla painaa.

Se, miksi kustantamokenttä alkaa muistuttaa naistenlehtiä, johtuu myös siitä, että julkaisupäätökset tehdään Martta-kerhoissa. Toimittajien ja kirjoittajien painostaminen on yleistä, eikä olekaan ihme, että henkilökunnan niin sanottu ”vaihtuvuus” on kustantamoissa suurta. Image-lehdessä uransa aloittanut ja vuosia Tammessa toiminut Jaakko Tapaninen sanoutui hiljattain syytä ilmoittamatta irti Bonnierin omistuksessa olevasta kustantamosta ja siirtyi pitkäaikaiselle vapaalle rekrytoituakseen lopulta toiseen kustannusyhtiöön. Sanoma-WSOY puolestaan nimitti erään liiketoimintaryhmänsä johtoon hollantilaisen Jacques Eijkensin.[11] Hänen haittapuolensa on se, että hän ei tunne suomalaista kirjallisuutta eikä kulttuurielämää. Hänen etunsa puolestaan on se, että hän ei tunne suomalaista kirjallisuutta eikä kulttuurielämää.

Lauantaina 30. syyskuuta 2006

HUONOJA UUTISIA

Viime päivinä maailmalta on kantautunut pelkästään huonoja uutisia. Monien mielestä ne ovat aivan tavallisia, mutta minua ne masentavat, sillä kyseisiin juttuihin liittyy paljon epä-älyllistä normittamista ja elämäntapakontrollia, eikä kriittistä ajattelua esitetä juuri missään. Taustalla vaikuttaa poliittinen samankaltaistamisen ja massakulttuurin ihanne.

Huono uutinen numero yksi oli se, että Berliinissä toimiva ooppera perui näytöksensä ja veti esityksen pois ohjelmistosta.[12] Joku katsoja oli soittanut oopperan hallintoon todeten, että Mozartin oopperan loppukohtaus voi ”loukata muslimeja”. Saksalainen älymystö puolestaan kiirehti oikeutetusti toteamaan, että sensuurin tavoin toimittaessa ovat vaarassa taiteen vapaus ja sananvapaus. Myös Saksan turkkilaisväestöä edustavan järjestön johtaja katsoi, että oopperaesityksen ”rasistisuudesta” kantelemi-

nen merkitsee vain voittoa terroristeille ja äärimuslimeille, joita muslimien enemmistö karttaa.

Toinen huono uutinen oli se, että Suomen hallitus linjasi taas ”tasa-arvon” puolesta ja koettaa omien sanojensa mukaan torjua rasismia. Mitähän joku psykoanalyysista perillä oleva henkilö voisi ajatella kyseisen torjunnan defensiivisyydestä ja puolustuksellisuuden houkuttelevuudesta vastalauseisiin? Tarkoitushakuinen ja yksiselitteinen torjunta herättää yleensä mielipiteitä torjutun asian puolesta ja toimii siten itseään vastaan.

Kolmas huono uutinen oli, että nestemäisten aineiden kuljettaminen lentokoneissa rajoitetaan terrorismin pelossa yhdeksäänkymmeneen millilitraan. Halpalennoille ei siis saa ottaa omia Grandi-purkkeja mukaan vaan myös raittiit matkustajat joutuvat juomaan koneen viinoja. Tax-free-alkoholia saa tietenkin lastata entiseen tapaan, sillä mikä onkaan tärkeämpää kuin kansalaisten juopoiksi tekeminen.

Neljäs huono uutinen oli se, että media moralisoi jälleen kerran Nürnbergin oikeudenkäynnissä tuomittujen ihmisten pahuutta. Kun sotarikolliset tuomitaan julkisuudessa yhä uudelleen, vaikka alkuperäisten tuomioiden lukemisesta on jo kuusikymmentä vuotta aikaa, oikeudenkäynnistä tehdään poliittinen ja tuomituista marttyyreita. Sodan voittaneiden valtioiden kirjoittama historia ja niiden julistamat tuomiot kääntyvät ennen pitkää omia tarkoituksiaan vastaan. Ihmiset oivaltavat tuomiomielen puolueellisuuden ja sen, kuinka sodan voittaneet Neuvostoliitto, Yhdysvallat, Britannia ja Ranska ovat itse uhanneet koko maailmaa ydintuholla.

Kuten huomaatte, minulla ei ole taaskaan muita kuin poliittisesti epäkorrekteja mielipiteitä. Muuta ei puuttuisikaan, kuin Helsingin Totuussanomien sisältämä paperimäärä ja oma televisiokanava näkemysteni julkaisemiseen.

Tiistaina 3. lokakuuta 2006

KULTTUURIN NEKROLOGIAA

Lauantaitansseista tuttu Heikki Hietamies ryhtyi tanssimaan yli hautojen julkaistessaan pari vuotta sitten teoksen nimeltä *Sotatuomari* (Otava 2004). Kirjassa vihjattiin, että Lappeenrannan Huhtiniemessä toimi jatkosodan aikana salainen kenttäoikeus, joka tuomitsi useita rintamalta karanneita suomalaistaistelijoita kuolemaan. Sotatuomari Toivo Tapanaista, joka oli myös todellinen henkilö, Hietamies pitää niin säntillisenä, että mikäli kyseinen hahmo oli ostanut nauloja 1920-luvulla, hän oli laittanut kuitin ostoksestaan talteen.[13] Täsmällisyydestään tyydytystä saanut tuomari täyttää siis Erich Frommin kuvaileman nekrofiilisen persoonallisuustyypin piirteet. Jos henkensä hädässä paenneiden rintamakarkureiden tuomitseminen onkin ollut Tapanaiselle itselleen vain kylmä ja suoraviivainen

kutsumustehtävä, täyttyy hänen omassa persoonassaan myös yhteys niin natsihallinnolle kuin kommunistivallallekin tärkeään ehtoon: kuuliaisuuteen auktoriteeteille.

Karjala-lehden entinen päätoimittaja Antti O. Arponen on arponut jo vuosien ajan Huhtiniemen vainajien kohtaloa. Lähiaikoina ratkennee, onko hänen selvittelemissään huhuissa toden perää. Huhuja salaisen kenttäoikeuden olemassaolosta lisää se, että Huhtiniemestä löydettiin jokin aika sitten kymmenen tuntemattoman ihmisen ruumiit. Varsinainen kulttuuripoliittinen nekrofilia toteutuukin sitten siinä, kun Helsingin yliopisto aloittaa alueella arkeologiset kaivaukset valtiovallan toimeksiannosta. Ne rahoittaa Suomen Kulttuurirahasto. On tietysti hyvä, että asiaan saadaan selvyys, mutta tapahtuma on myös syvästi symbolinen, kun yliopisto ja kulttuurirahasto kaivavat esiin ruumiita. Niin tehdessään ne saavat multaa kynsiensä alle.

Pahin kuolema tapahtuu nykyajassa. Se on tällä hetkellä kulttuurin oma kuolema. Samalla kun julkisuus kinastelee sodan ajan tapahtumista, Kulttuurirahasto sijoittaa varojaan matojen kaiveluun, ja hallitus ilmoitti juuri äsken vetävänsä tutkijoiden sosiaaliturvaa parantamaan aiotun apurahalain pois eduskunnasta. Yliopisto, akatemia ja erilaiset säätiöt ovatkin Suomessa juuri ne, jotka patakonservatiivisilla ja kalmankatkuisilla päätöksillään tekevät eniten ruumiita. Siitä olisi syytä olla huolissaan.

Internatsimin tuloksia yliopistoissa

OECD:n rahoittama ja ”kansainvälisistä asiantuntijoista” koostuva raati antoi tällä viikolla suosituksensa siitä, miten suomalaista korkeakoulujärjestelmää pitäisi ”kehittää”. Jos asiantuntijana toimineiden henkilöiden mielipiteisiin voi uskoa, heidän ehdotuksensa merkitsisi siirtymistä suomalaisesta sivistysyliopistosta amerikkalaisperäisiin yritysyliopistoihin. Selvityksessä suositetaan myös ”lainapohjaiseen opintotukijärjestelmään siirtymistä” (ikään kuin siinä ei jo oltaisi) – tai ainakin lainaosuuden kasvattamista.

”Asiantuntijat” esittävät, että yliopistojen pitäisi ”mainostaa” itseään. Lausunnossa suositellaan yliopistojen hankkiutumista yksityisiksi yrityksiksi, mikä tietenkin lisäisi riippuvuutta. Lisäksi paperissa kannatetaan useampien ulkomaalaisten tutkijoiden palkkaamista yliopistoihin suomalaisten verovaroilla, vaikka toisaalta lausunnossa valitetaan sitä, että Suomi menettää jo nyt omia lahjakkuuksiaan yliopiston ulkopuolelle resurssipulan vuoksi.

Asiantuntijoina esiintyneiden henkilöiden internationalistiset kannanotot eivät olekaan kovin tehottomia periaatteita, kun suomalaisten omaksi eduksi toiminutta yliopistojärjestelmää ja akateemista vapautta tuhotaan. Mitäpä puolustettavaa itsellänikään olisi sellaisessa instituutiossa, joka on

vienyt minulta niin virat kuin varatkin ja joka on lyönyt jokaista järkevää ja kriittistä ihmistä kuin vierasta sikaa. Pilatkaa siis vaan ja mahdollisimman nopeasti ja lähettäkää kiitokset selvityksen laatineille John Daviesille, Erik Thulstrupille, Lillemor Kimille ja Thomas Wekolle, keitä he sitten ovatkin!

Tiistaina 10. lokakuuta 2006

ITKEKÄÄ MINULLE JOKI

Kansalliskirjailijamme Aleksis Kiven vuosipäivänä on luontevaa jakaa kriitikot nälviäiskriitikoihin ja silkkipyllykriitikoihin. Nälvimisestä antoi esimerkin Putte Wilhelmsson, joka haukkui kirjani *Filosofia räjähti, tulevaisuus palaa – Vähä katekismus filosofiselle anarkistille* (Like 2005) Turun Sanomiin 5.10.2006.[14] Silkkipyllykriitikkoa puolestaan edustaa Anita Seppä, joka erehtyi pitämään minua ”pseudotieteilijänä” *Niin & Näin* -lehdessä 3/2006 sillä perusteella, että olin arvostellut feministejä kaksiarvoisen sukupuolieron kiistämisestä.[15] Ei tainnut kummallekaan jäädä muita keinoja arvostelun esittämiseen kuin henkilöön kohdistuva mudanheitto, sillä yhtään kunnon argumenttia he eivät onnistuneet väsäämään vastakritiikkinsä tueksi.

Kriitikoille tyypilliseen tapaan kumpikaan juttu ei kertonut *kirjoituksistani* eikä *ajatuksistani* vaan kriitikoiden asenteista *minua itseäni* ja käsittelemiäni *aiheita* kohtaan. Sen paljastaa jo sanankäyttö, jonka mukaisesti Wilhelmsson antautui haukkumaan teoksen kirjoittajaa ”pölvästiksi”. Ei se kuitenkaan niin mene, että moittimalla muita tyhmäksi tulee itse viisaaksi.

Pohjimmiltaan tuon kaltainen ”kirjallisuuskritiikki” on samanlaista kuin lasten huutelu sen johdosta, että jollakin on toisenlaiset vaatteet. Koska painettu sana on hidas, olen vastannut heille internetissä, mutta vastineeni Wilhelmssonille löytyy myös Turun Sanomista[16] ja Sepälle *Niin & Näin* -lehden myöhemmästä numerosta.[17]

Tänään tulee muuten kuluneeksi kaksikymmentä vuotta siitä, kun astuin armeijan harmaisiin. Ironista on, että siellä minut haukkui luutnantti. Nyt minut haukkui anarkismikirjani johdosta ruotsalaisherra nimeltä Putte Wilhelmsson – ilmeisestikin siksi, että olin jo kirjani alkulehdillä viitannut hienostorouvien tapoihin pistellä poskeensa hanhenmaksapalleroita Svenska Teaternin Café Kafkassa. Kannattaisiko tuota jengiä puolustaa sodassa?

Kuka muuten on Putte Wilhelmsson; kuka on Anita Seppä? Filosofeja he eivät ainakaan ole; ehkäpä sitten pseudofilosofeja.

Maanantaina 16. lokakuuta 2006

NOBELISTEJA

Ei tullut Ahtisaaren rauhan-Nobel vieläkään Suomeen, vaikka lehdistö teki asian eteen huomattavan päivätyön ennustuksineen ja perusteluineen. Dynamiittin keksijän palkinnolla laakeroiminen alkaa olla pelkkää politiikkaa. Nyt palkintorahat sai niin sanottu köyhien pankki.[18] Kyseessä on bangladeshilainen Muhammad Yunus sekä hänen johtamansa Grameen-rahalaitos, joka on halunnut poistaa köyhyyden lainaamalla rahaa kaikkein vähävaraisimmille: kerjäläisille, maalaiskurjalistolle ja kaikille niille ihmisille, joilla ei ole mitään. Pitäisi kai jo lännessä ymmärtää, ettei Nobelia voi saada hyvinvoivalta näyttävä valkoinen mies, joka on pyöritellyt papereita ja käynyt diplomaattisia neuvotteluja linnoissa ja kanslioissa. Eri asia on sitten se, kannattaako tai voiko maksukyvyttömille ”lainata”, sillä Yhdysvalloista kantautuneiden tietojen mukaan varattomille annetut *subprime*-lainat ovat muuttuneet yksisuuntaisiksi avustuksiksi, jotka ovat jääneet sille tielleen.

Myös kirjallisuuden Nobelien jakaminen on lähinnä poliittista hyväntekeväisyyttä. Palkinto myönnetään yleensä johonkin konfliktien kourissa olevaan maahan sympatian osoittamiseksi, tai sen saa jonkin alistetun kansanosan edustaja. Vain poikkeustapauksessa palkitaan eurooppalainen kirjailija, ja hänenkin on täytynyt palkinnon ansaitakseen parjata länsimaisen elämäntavan kertakaikkista kauheutta.

Minä en ollut kuullut tämänvuotisesta kirjallisuuden nobelistista, Orhan Pamukista, aiemmin mitään – kenties siksi, että hän on ollut omassa kotimaassaan, Turkissa, sensuurin kourissa. Julkisuutta hän ei ole saanut länsimaissa niinkään teoksillaan kuin sen vuoksi, että Turkissa hänen kirjojaan on kärrätty oikeuden eteen ”turkkilaisuuden halventamisesta”.[19] Nobel-palkintoon liittyvä moraalinen tuki meni siis oikeaan osoitteeseen, vaikka se vahvistikin palkitsemisen poliittisen luonteen. Pamukia itseään vastaan käynnistetty oikeudenkäynti puolestaan kuivui kokoon viime tammikuussa. Näistä syistä Turkilla on vielä pitkä matka laajemman ja suvaitsevaisemman sananvapauden piiriin, Euroopan unioniin.

Keskiviikkona 18. lokakuuta 2006

HEDELMÖITYSHOITOLAKI ON SUSI

Eduskunta meni hyväksymään hedelmöityshoitolain muodossa, joka sallii keinohedelmöityksen myös yksinäisille naisille ja naispareille. Tulos syntyi äänin 105–83.[20] Tämä on laki, jota en alkuunkaan kannata. En kannatta-

nut myöskään aivo-oikeuden myöntämistä homopareille vuonna 2001, koska se merkitsi meidän homoseksuaalien alistamista avioliittoinstituutiolle ja valtion interventiota yksityisten ihmisten suhteisiin. Rakkaudesta tehdään kokonaan muita asioita kuin mennään naimisiin. Avioliitto solmitaankin yleensä vain taloudellisista tai hallinnollisista syistä. Taloudelliset kysymykset pitäisi järjestellä muulla tavoin kuin yrittämällä naamioida niitä sinänsä keinotekoisiin sitoumuksiin. Minun mielestäni olisi ollut hyvä, mikäli avioliittoinstituutio olisi lopetettu kokonaan. Vain poikkeuksellisen älykkäät ihmiset ymmärsivät tuolloin ajatukseni logiikan, ja harvat ymmärtävät sitä vieläkään.

Entä sitten hedelmöityshoitolaki? Isättömien lasten tuottaminen on mielestäni ongelma niin lapsille, aikuisille kuin yhteiskunnallekin. Psykiatrian erikoislääkäri Liisa Kemppainen osoitti väitöskirjassaan vuonna 2001, että isättä kasvanut poika syyllistyy aikuisena kahdeksan kertaa todennäköisemmin vankeusrangaistuksen tuottavaan väkivallantekoon kuin poikalapsi, jonka kasvatuksessa isä on ollut mukana, ja vankeuteen ajautuvan naisen merkittävin käyttäytymistä selittävä tekijä on lapsuudesta puuttuva isä. Tutkimuksessa on seurattu 11 000 henkilöä 32 ensimmäisen ikävuoden ajalta.[21]

On tietenkin kyseenalaista, miten hyvin rikollisuuteen ajautuminen sopii elämän kurjuuden tai hyvinvoinnin mittariksi, mutta yhden kriteerin se joka tapauksessa tarjoaa. Se, että yksinhuoltajaperheiden lapset ja nuoret eivät ole olleet elämässään *täysin* hunningolla, ei riitä perusteeksi sille, miksi yhteiskunnan pitäisi *kannustaa* isättömien lasten tuottamiseen. Lasten oikeus isään ja isän oikeus lapseen ovat tärkeämpiä asioita kuin naisten oma itsekkyys. Tässä mielessä asetun suoraselkäisenä homomiehenä selvästi miesten puolelle vastustamaan yhteiskunnan matriarkaalista vallankäyttöä.

Isyyden kieltäjät

Mistä hedelmöityshoitolain säätämisessä oikeastaan oli kyse? Homot ja lesbothan ovat voineet hankkia lapsia, jos ovat halunneet, joko muumimukimenetelmällä, keinohedelmöityksellä tai luonnollista tietä. Tiedän näin myös tapahtuneen. Oikeus on silloin määrännyt isälle hänen oikeutensa ja velvollisuutensa. On tietysti kornia, jos elämän täytyy alkaa tuolla tavalla käräjäsalin kautta, mutta kyseinen menettely on varmistanut, että lapselle on sentään tunnustettu isä. Sen sijaan uuden lain mukaan keinohedelmöitys tulee mahdolliseksi niin, ettei lapselle tarvitse tunnustaa isää. Naiset voivat siis hankkia isättömiä lapsia.

Keskeinen kysymys kuuluu, millä oikeudella kukaan henkilö tai mikään taho saisi kieltää lapselta hänen isänsä. Uuden lain puolustajat ovat vedonneet käsitykseensä, jonka mukaan tärkeintä on, että lapsella on yli-

päänsä ”rakastavat vanhemmat”. Mutta miksi kutsua ”rakastaviksi” sellaisia ihmisiä, jotka haluavat ensi töikseen kieltää lapselta hänen isänsä ja lyödä poikki hänen isäsuhteensa? Sellaiseen väkivaltaan ei olisi pitänyt antaa lupaa. Tämän lain hyväksyminen on merkki tavasta, jolla naisten korkokenkä polkee miesten kulkusia.

Miehiä ja lapsia esineellistävä feminismi

Uusi hedelmöityshoitolaki on esimerkki naisliikkeen ja feministisen ajattelutavan aikaansaannoksista yhteiskunnassamme. Se on seuraus naisten jatkuvasta oman edun tavoittelusta, pyyteellisyydestä ja siitä heidän usein esittämästään ajatuksesta, että ”en voi olla nainen, jos minulla ei ole lasta”. Naisten ahneudella pitäisi olla rajat. Uuden lain myötä naiset voivat käyttää miehiä pelkkinä spermakoneina, mikä loukkaa varsinkin heteromiesten oikeuksia. Jo nyt naiset saalistavat miehiä käyttääkseen heitä hyväkseen ja teettämällä heillä lapsia. Esimerkin kyseisen politiikan mainostuksesta tarjoaa naistenlehdeksi muuttuneen Ilta-Sanomien juttu, jossa feministitoimittaja kehuu ”itsellisen naisen” päätöstä pitää ravintolaillan päätteeksi tekemänsä lapsi,[22] ikään kuin toisena vaihtoehtona olisi ollut heittää hänet pois kuin jokin kertakäyttöesine.

Huomion arvoista on, että syylliseksi yksinhuoltajuuteen lavastettiin jutussa jälleen lapsen isä, vaikka miehet pakkaavat kamppeensa perheissä usein vain siksi, etteivät he kestä naisten jatkuvia vaatimuksia. Todellinen syy siihen, miksi miehet pakotetaan hylkäämään lapsensa, onkin naisten käyttäytymisessä. Syy saattaa olla myös naisen ja miehen yleisessä yhteensopimattomuudessa ja naisten pyrkimyksissä kiistää miehen luonnollinen johtajanrooli perheissä. Mikäli taas naiset suostuvat jatkamaan seurustelusuhteitaan pitempään, he riuhtaisevat itsensä mahdollisimman pian suhteesta irti ja pitävät lapset itse, elleivät he onnistu repimään lapsiaan kappaleiksi erodraamoissaan.

Minusta on väärin, että silloinkin, kun feministit pyrkivät esiintymään tieteiden piirissä, he kohtelevat miehiä kirjoituksissaan ikään kuin miehet olisivat perheissään vierailevia juoppoja tai väkivaltaisia ja moraalittomia hylkiöitä. Kuinkahan kauan nuo moraaliset, ryhdikkäät ja vastuulliset heteromiehet jaksavat sietää feministien harjoittamaa herjanheittoa ja väkivaltaa? Sydänjuuriaan myöten heillä on ollut syytä loukkaantua jo nyt.

Sanat suomeksi

Tasapainoisimmat nuoret varttuvat perheissä, joissa on sekä isä että äiti. Sen tiedän omasta kokemuksestani, aivan niin kuin useimmat muutkin. Eduskunnan säätämä uusi laki antaa huonon esimerkin tavasta, jolla

lapsiin suhtaudutaan kuten esineisiin ja miehiä kohdellaan kuin käyttötavaraa. Sellaiseen Setaan, joka kyseistä lakia ajoi, en halua kuulua, enkä ole kuulunutkaan yli kymmeneen vuoteen. Entä mitä merkitsee hallinto- ja sanomalehtikieleen pesiytynyt poliittisesti korrekti ilmaus ”itsellinen nainen”? Suomeksi käännettynä ”itsellinen nainen” = huoraäiti.

Mikä puolestaan on vuokrakohtu? Eikö riitä, että vuokralla asuminen on yhteiskunnallinen ongelma väestön paisumisen vuoksi? Pitääkö elämän alkaakin vuokratussa kohdussa?

Torstaina 19. lokakuuta 2006

RUOTSIN HALLITUSJUPAKKA

Koville otti vaalitappio Ruotsin demareille. Jo kaksi uuden oikeistohallituksen ministereistä on joutunut eroamaan heidän taustoistaan paljastuneiden pikkurikkeiden vuoksi. Lehdistö aloitti heitä vastaan viime viikolla kuranheiton, jossa tuotiin esiin maksamattomia televisiolupamaksuja ja piikatytöille pimeästi maksettuja lastenhoitopalkkioita. Eroamaan joutui muun muassa kulttuuriministeri, ja toista arvosteltiin jo siitäkin, että hän käyttää puvun kanssa t-paitaa ja että hänellä on korvakoru! Myös vierasperäisen maahanmuuttoministerin palli heilui rikkeiden vuoksi, mutta hän on kieltäytynyt jättämästä virkaansa.[23]

Yleisönosastokirjoituksista ja blogeista päätellen suurimmalle osalle kansalaisista kyseiset rikkeet ovat yhdentekeviä. Yhteiskunta itse menettelee yksilöitä kohtaan usein varsin epäreilusti, ja julkisen hallinnon omat päätökset voivat olla vaikka kuinka mielivaltaisia. Miksi poliittisessa paitsiossa pitkään olleiden poliitikkojen pitäisi olla muita ihmisiä parempia? Se, että ministeri syyllistyy johonkin, osoittaa, että hän on inhimillinen ja yksilörationaalisesti ajatteleva olento. Näin kansalaiset löytävät itselleen rikoskumppanin, ja rötöstelleiden poliitikkojen kannatus vain kasvaa, sillä he ovat ilmaisseet tuota aina niin ihailtavaa holhous- ja tarkkailuyhteiskunnan vastaisuutta, kansalaisrohkeutta ja yleistä kapinallisuutta. Ehkä juuri siksi on niin kiinnostavaa tietää, mihin nämä kansan palvelijat (lat. *minister* = palvelija) ovat todella syyllistyneet.

Ruotsin tapauksessa kyse oli demarien katkeruudesta ja heidän vaalitappiostaan. Se ajoi heidät kavalluksiin ja paljastuksiin: kaivelemaan vaalit voittaneiden henkilöiden taustoja. Sillä tavoin demarit yrittivät kääntää huomion pois omaa mainettaan varjostaneesta vakoiluskandaalista. Heidän oma edustajansahan tunkeutui taannoin liberaalin ryhmittymän puoluetoimistoon ”tiedonhankintatarkoituksessa”, mikä paljastui juuri ennen vaaleja. Ruotsissa alkanut loanheitto leviää todennäköisesti myös lahden yli Suomeen, sillä meilläkin on odotettavissa vaalit. Niinpä se osoittaa jotakin myös ihmisten pahansuopuudesta ja ilkeydestä.

Toisaalta voidaan sanoa, että ruotsalaiset saivat vasta nyt oman Watergatensa. Myös Suomessa koettiin edellisten vaalien yhteydessä niin sanottu Irakgate eli tietovuotojupakka, joka johti (sittemmin syyttömäksi todetun) pääministeri Anneli Jäätteenmäen eroon keväällä 2003. Varsinainen ongelmahan oli se, että edeltävä pääministeri Paavo Lipponen oli ylittänyt valtuutensa neuvotellessaan Washingtonissa suomalaisen asejärjestelmän toimittamisesta Irakin sotaa käyneelle USA:lle. Julkinen sana kuitenkin hämärsi asian syy–seuraus-suhteet pitäessään ongelmana sitä, että Anneli Jäätteenmäki paljasti asian vaaleja edeltäneessä TV-väittelyssä vedoten tasavallan presidentin avustajalta, Martti Manniselta, saamiinsa salaisiin tietoihin.

Aivan kuten Suomen Kuvalehden Pekka Ervasti toteaa kirjassaan *Irakgate – Pääministerin nousu ja ero* (Gummerus 2004), salaisen Washingtonin-raportin käyttö muuttui hirmubumerangiksi, joka osui ensin Lipposeen, mutta kaatoikin sen jälkeen sinkoajansa Jäätteenmäen.[24] Vielä kummallisempaa on, miksi jo Koiviston ja Ahtisaaren ajoilta jämptinä pidetty virkamies Manninen olisi pitänyt faksia kuumana lähettääkseen peräti 1 389 sivua salaisia asiakirjoja Jäätteemäen eduskuntatulostimen viereen, ellei tarkoituksena olisi ollut lavastaa Jäätteenmäkeä tietojen urkkijaksi. Kuvaa antaa, että Jäätteenmäki todettiin syyttömäksi Helsingin käräjäoikeuden 19.3.2004 antamalla päätöksellä, kun taas Manninen tuomittiin virkasalaisuuden rikkomisesta sakkoon. Mutta kuka oli Jäätteenmäen käräyttämisen takana? – Halonen? Lipponen?

Ruotsissa koettu ajojahti on siis suhteellisen vähäpätöinen verrattuna siihen, että Suomen Irak-vuotoa pidetään edelleen kaikkien aikojen myyräntyönä, johon viitattaneen vielä vuosikymmenienkin päästä aina, kun halutaan etsiä vertailukohtaa ulkopoliitiikan käyttämiselle sisäpolitiikan välineenä. Ja kaikki tämä Kekkosen ja Neuvostoliiton jälkeisenä aikana!

Minusta on huolestuttavaa, että yhteiskunnallisiin virkoihin pitää nimittää aina joku demari. Jos he eivät saa haluamaansa värisuoraa itselleen, alkaa mustamaalaus. Puoluepolitiikka on aivan samanlaista kuin tiedepolitiikkakin. Jos virkaan ei pääse analyyttinen systeemifilosofi tai postmoderni feministi, he aloittavat meitä muita filosofeja vastaan solvauskampanjan pilatakseen maineemme asioista tietämättömien silmissä.

Perjantaina 20. lokakuuta 2006

JUOKSUHAUDANTIE VAI HUHTINIEMENTIE?

Lappeenrantalaisen leirintäalueen nurmen alta löytyi sittenkin hymyileviä vainajia.[25] Tärkeintä on nyt selvittää, oliko heillä televisiolupa ja olivatko he työttöminä työnhakijoina työvoimatoimistossa.

Miksi heidät oli ammuttu? Oliko heidät ammuttu? Hassun hauskasta haudasta löytyi myös ratkaisevalta kuulostavia ”avaintodisteita” eli metallinkappaleita, mutta kukaan ei kertonut, mitä nuo metalliesineet olivat: luotejako kenties? (Myöhemmin paljastui, että kyseessä olikin vertauskuvallisesti vain pieni ortodoksinen risti.[26]) Näinkö siis toimi pikaoikeus? Ja kyllä kansa tietää. Voi että, minkälaisia hobitteja tämä maa on pullollaan. Blogit täyttyivät heti veikkauksista, olivatko nuo veitikat punavankeja, bolsevikkien ampumia valkoisia, Kannaksen kujanjuoksijoita vai keitä – desantteja, dosentteja vai partisaaneja, tsaarin aikaisia vakoojia kuka ties?

Kaksi skenaariota

Myös minä osallistun ruumislottoon. Arvaan, että jatkosodan aikainen teloitustuomioistuin todellakin toimi, ja alueelta löytyy myös niin sanottuja rintamakarkureita eli ihmisiä, jotka keskityksen alle jääneinä tekivät sodasta omat johtopäätöksensä eivätkä taisteluihin palaamaan käskettyinä menneetkään etulinjaan, jonne heidät yleensä määrättiin, vaan ottivat mieluummin luodin rintaansa. Toisesta kieltäytymisestä seurasi aina kuolemantuomio, jota useimmissa tapauksissa kylläkin lykättiin, tai se muutettiin pakkotyöksi. Sotatilalakien aikana muutamia sotilaita teloitettiin varoitukseksi toisille, ja myös upseereilla oli oikeus ampua palveluksesta kieltäytyviä. Nykyinenkin viranomaisvalta onnistuu varmasti todistamaan, että hallinto toimi aikoinaan oikein tappaessaan oman maan kansalaisia. Laillisia teloitusvaihtoehtoja oli kolme: sotaoikeus, kenttäoikeus ja niin sanottu pikaoikeus, ja vain kahdesta ensin mainitusta oli valitusoikeus korkeampaan oikeusasteeseen.

Minua Huhtiniemen arvoituksessa kiinnostavat sen motiivit. Moiseen massateurastukseen ei olisi ollut syytä vain muiden ihmisten varoittamiseksi. Mutta päämajalla oli käsissään ongelma. Läpimurto uhkasi ja maa oli jäämässä valloituksen alle. Epätoivo valtasi mielen. Jos tieto sadoista aseista kieltäytyneistä ja 30 000 ”eksyneestä” rintamakarkurista olisi päässyt leviämään, se olisi voinut luhistaa puolustustahdon, ja lopulta koko armeija olisi nostanut kätensä pystyyn. Pataljoonan vahvuista karkurien joukkoa ei olisi voitu julkisesti tuomita ja teloittaa, eikä oikeudenkäynteihin ollut liioin aikaa saati mahdollisuuksia, sillä eduskunta sääti asiaa koskevan lain vasta 4.7.1944. Operaatio oli salattava myös sen vuoksi, ettei tieto kapinasta Suomen armeijassa leviäisi kotirintaman kautta linjoihin, ja siksi, että maan jouduttua vallatuksi olisi peräti noloa, mikäli pääesikunnan voitaisiin todeta surmauttaneen sodan loppuvaiheessa omia maanmiehiään. Niinpä asialle pantiin jo vuoden 1918 tapahtumiin osallistunut sotatuomari Toivo Tapanainen, joka toteutti salaisen tuomit-

semis- ja teloitusoperaation yhdessä suojeluskuntatoveriensa kanssa. Nämä puolestaan pysyivät asiasta kuolemaansa asti vaiti.

Toinen todennäköinen skenaario on se, että tähän asti löytyneet luurangot ovatkin kansalaissodan ajalta tai jopa 1800-luvun puolelta. Punaiset, joiden vallassa kaupunki oli, teloittivat paetessaan kaikki vankinsa järven jäällä. Valkoiset puolestaan kostivat asian ampumalla suuren osan punavangeista, ja heitäkin saatettiin toimittaa tuolloin Huhtiniemeen. Paikalta löytynee varmasti useita kalmistoja. Se, että nyt löydetyt vainajat eivät olisi salaisen kenttäoikeuden uhreja, ei merkitse, ettei kyseistä tuomioistuinta olisi ollut. Siksi tutkimuksia on syytä jatkaa, jatkaa, jatkaa ja jatkaa.

Muuttuuko historiantulkinta?

Kaupunkilegendojen muisti on pitkä, mutta aikojen saatossa tarinat ovat voineet myös muuttua. Sotien moraali on joka tapauksessa aina kaksinaismoralismia. Se perustuu valeille, salailulle ja propagandalle, joka yltää meidän aikaamme asti. Tapauksen selvittäminen vaatinee kirjoittamaan muutamia historian lukuja uusiksi. Vaikka *historiankirjoitus* muuttuisi, torjuntavoittoa glorifioiva *historiantulkinta* voisi pysyä kuitenkin ennallaan. Monien teloituksia arvostelleiden hekumallisena pyrkimyksenä on ollut heittää lokaa Mannerheimin ja sodan johdon päälle. Todellisuudessa joukkoteloitusten mahdollinen olemassaolo voisi vahvistaa kaikkien suomalaisten sankaruutta, kun kävisi ilmi, kuinka epätoivoisiin tekoihin kansakunta oli ajautunut taistellessaan ylivoimaista vihollista vastaan.

Joka tapauksessa selvää on, että Maanpuolustuskorkeakoulun dosentti Jukka Kulomaan ja eduskunnan apulaisoikeusasiamiehenä toimivan oikeustieteen tohtori Jukka Lindstedtin väitöskirjatutkimukset piirtävät asioista virkamiesmäisen ja kiiltokuvamaisen esityksen keskittyen kuvaamaan lähinnä sitä, minkälaisen käsityksen sodan johto halusi asioista antaa, eivätkä sitä, miten ne todella olivat. Mainittava on tässä yhteydessä tutkija Juhani Tasihinin Seura-lehdessä esittämä kannanotto, jonka mukaan asian tutkiminen ei ole ollut intressivapaata, vaan sitä on tehty sotilaskunniaa puolustavista lähtökuopista.[27]

Huomiota asiassa herättää myös se innostus, jonka mukaisesti ihmiset edelleen tarttuvat vanhoihin kysymyksiin, kunhan niiden taustalla vallitsee riittävän syvä ideologinen konflikti. Asian kaivelussa ei lienekään kyse vain totuuden selvittämisestä tai omaisten edun valvonnasta vaan myös nykyoloihinsa kyllästyneiden nykypulliaisten halusta tyydyttää jännityksenkaipuutaan ja seikkailunnälkäänsä. Tarinat suolaavat heidän nekrofiilisiä yllykkeitään. Sodan päättymisestä kulunut kuusikymmentävuotinen ajanjakso lienee myös riittävän pitkä aika kollektiivisesta piilotajun-

nasta kumpuavan totuudenhalun esiin nousemiselle. Uusi sukupolvi on valmis näkemään todellisuuden avoimin silmin.

Salaisuuksien maa

Rintamalta karkaaminen on luultavasti yksi ihmiselämän inhimillisimpiä ja ymmärrettävimpiä asioita. Se, että sodassa voi kuolla, puolestaan nähdään usein vain sotimiseen liittyvänä ”tavanomaisena toimintana”, eikä sodissa tunneta armoa eikä oikeutta. Mikä joukkohaudoissa onkaan niin ihmeellistä? Ne liittyvät sodan olemukseen. Jos haluaa välttää vääryyttä, on syytä karttaa sotaa.

Saksassa teloitettiin pelkän karkuruuden vuoksi 90 000 miestä eli lähes yhtä paljon kuin Suomen sodissa kuoli vuosina 1939–1944. On mahdollista, että salaisen kenttäoikeuden toiminta liittyy myös Ribbentrop-sopimukseen. Saksan ulkoministerin tiedetään vaatineen Suomessa vieraillessaan kuolemanrangaistuksen käyttöönottoa ja asettaneen avun ehdoksi sen, että puolustuslinjat pitävät. Tilanne oli siis tässäkin suhteessa paha. Josif Stalinin johtaman puna-armeijan perustaja Lev Trotski taas oli korostanut omille upseereilleen, että sotilaalle on annettava mahdollisuus valita vihollisen edessä odottavan todennäköisen kuoleman ja kotona odottavan varman kuoleman välillä. (Hän ei ilmeisesti ottanut huomioon antautumisen mahdollisuutta.) Jos siis etsitään lopullisia syyllisiä Huhtiniemen tapahtumiin, on syyllinen ryssä. Neuvostoliittoa ja sosialismia voidaan pitää historian suurimpina rikoksina koko ihmiskuntaa vastaan siinä, missä paljon parjattua natsismiakin.

Minulle on melko samantekevää, mitä historian papereihin tai sotapöytäkirjoihin loppujen lopuksi kirjataan: vääryys on vääryyttä yhtä kaikki. Joku nämäkin vainajat, kadonneet tai kaatuneet hautaan harkitusti kantoi, ja mullassa maan saavat myös syylliset miettiä kyseistä totuutta itse. Muuta oikeudenmukaista tuomiota kuin viimeinen tuomio ei enää ole, jos sitäkään.

Vaikka oikeus ei *post mortem* toteutuisikaan, totuus aina kiinnostaa. Se on itseisarvo. Onko siis käynnissä olevalla selvitysprosessilla jotain yleistä merkitystä? Merkille pantavaa on rajamaassamme vallitsevien salaisuuksien suuri määrä. Suurvallat välttelevät yleensä viimeiseen asti julistamasta toisilleen sotaa. Sen asemasta ne jakavat lähialueensa etupiireihin. Tässä jaossa Suomen kaltaiset maat kuvittelevat selviytyvänsä hännystelemällä ja valehtelemalla, josta onkin tullut myös kansallisen sisäpolitiikan osa. Neuvostoliiton aikana oli vaikea erottaa, mikä on sisäpolitiikkaa ja mikä ulkopolitiikkaa. Osa salaisuuksista on edelleen kaivettuina maahan, ja osa on luurankoina kaapeissa, joissa ne kolisevat. Osa on suojelupoliisin entisen päällikön ja eduskunnan nykyisen pääsihteerin Seppo Tiitisen hallussa niin sanottuna Tiitisen listana, josta löytyy DDR:ään tietoja

luovuttaneiden suomalaisten nimiä. Heistä monet toiminevat edelleen Suomen poliittisen elämän johdossa. Kansalta siis salataan asioita, jotka ihmisten olisi välttämätöntä tietää voidakseen tehdä oikeita johtopäätöksiä paimentensa toimista. Muutoin meitä viedään kuin lauhkeita lampaita, ja päkäpäisimmistäkin pitää paikkansa vanha totuus: ”Aikansa kutakin”, sanoi pässi, kun päätä leikattiin.

Lauantaina 21. lokakuuta 2006

SUOMESSA SAARELLA

Miespuolinen lentoemäntä on stuertti. Lintu, joka ei lennä, on puolestaan strutsi. Hetkeen eivät stuertitkaan lentäneet, vaan heidän ammattikuntansa meni lakkoon.[28] Se, joka hallitsi satamia, hallitsi Roomaa. Se, joka hallitsee lentoasemia, hallitsee näköjään Suomea, sillä maamme on eräänlainen saari, joka rajautuu etelässä ja lännessä mereen, idässä rannattomaan Venäjään, ja ylhäällä odottaa pelkkä lumen ja jään peittämä pohjoisnapa. Pois täältä ei pääse kuin laivalla, joka vie Ruotsiin, tai sitten lentämällä. Siinä on myös hyvät puolensa.

Minua oikein ilahdutti, että lakko osui ajankohtaan, jolloin ylipalkattujen EU-turistien piti tulla Lahden huippukokoukseen hienostelemaan. Hyvä, että menitte lakkoon! Korvaamattomia luonnonvaroja säästyi ainakin jonkin verran, ja meetingien, sightseeingien, workshoppien, think tankien ja muiden happeningien pito vaikeutui. Virkamiesten mukavuus kärsi. Ihanaa. Kolmen ja puolen tonnin keskipalkka on myös noille taivaallisille linja-autoemännille liikaa, ja Finnairin esittämä 30 prosentin palkanalennus olisi ollut paikallaan. Tiedotusvälineet raportoivat yleensä lakkouutiset aina innostuneesti vastustaakseen hyvätuloisia ja puolustaakseen köyhää kansaa, mutta kyseisestä pikkulakosta ei olisi kannattanut vouhottaa.

Sibelius-talon EU-kokous

Ulkomaiden diplomaatit haukkuivat poliittiseksi munaukseksi sitä, että Tarja Halonen päätti kutsua Lahden epäviralliseen EU-huippukokoukseen myös Vladimir Putinin.[29] Aloite siihen oli tosin tullut Saksan liittokanslerilta Angela Merkeliltä. Lehtitietojen mukaan EU-johtajat näyttäytyivät Putinin edessä eilen ”yksimielisinä”.[30] Se kertoo konfliktista. Konfliktin syynä ovat Venäjän epävarmat energiatoimitukset ja ihmisoikeuksien polkeminen.

Diplomaattien mielestä Venäjän kutsuminen Eurooppa-neuvoston pöytään oli virhe siksi, että se osoitti Venäjän mestaroivan EU:ta. Tämä näyt-

tää kuitenkin olevan tosiasia. Suomella on tässä pallonpyörityksessä taaskin vain juoksupojan rooli. Meidän energiakysymyksemme on eri asia kuin EU:n energiakysymys. Suomen oman edun mukaista olisi tietenkin pysyä kansainvälisten ristiriitojen ulkopuolella, sillä muuta naapuria meillä ei oikeastaan ole kuin tuo ikuinen Venäjä omine ongelmineen.

EU-puheenjohtajamaana Suomi intoili asemastaan kuin vauva varpaistaan. Maamme pääsi pullistelemaan kuin sammakko Venäjää kohtaan. Mutta mitä hyötyä siitä oli? Ei mitään. Korkealentoisen kokouksen sijasta olisi ollut parempi keskittyä purkamaan vaikka Vaalimaan rekkajonoja, jotka ovat venyneet neljänkymmenen kilometrin pituisiksi. Selitykseksi käytännöllisen elämän kangerteluun ei kelpaa Matti Vanhasen muotoilu, että Venäjän demokratia on vain ”erilaista” kuin oma demokratiamme. Suomi voisi ratkaista asian omasta puolestaan päästämällä maahamme ainoastaan niin monta ajoneuvoa, kuin täältä pääsee nopeasti pois.

Putin sinänsä on mainio mies, vaikka hänen toimissaan riittää myös arvostelemista. Kummallista onkin, että kun Venäjälle saatiin oikeistolainen presidentti, vasemmistolaiset alkoivat vaatia kommunistien palauttamista valtaan. Äskettäin murhattu Anna Politkovskaja teki epäilemättä oikein arvostellessaan Venäjän käymiä sotia, mutta hän oli samalla tyypillinen esimerkki sellaisesta julkisen sanan edustajasta, joka ei ymmärtänyt, että poliittisia oloja arvostellessaan hän itse asiassa teki karhunpalveluksen demokratiaolojen kehittymiselle Venäjällä. Arvostelemalla Putinia hän tuli vaatineeksi entisenlaisen yhteiskuntajärjestelmän palauttamista. Puun ja kuoren välissä elävää kansaa ei voi näköjään hallita kuin kovalla kädellä.

Avainhenkilöt verokirstulla

Eduskunnassa puhuttiin äskettäin ulkomaalaisten ja Suomessa työskentelevien ”avainhenkilöiden” veroedun säilyttämisestä. Se on ollut voimassa kaksi vuotta. Nuo aina niin limppulapiomaiset Nokian insinöörit ja Euroopan unionin tärkätyt virkamiehet ovat siis saaneet Suomeen tullessaan veronkevennyksen; muussa tapauksessa he ovat uhanneet olla lainkaan tulematta maahamme. Veronkevennyksen raja kulkee 5 800 euron tienoilla. Sitä enemmän ansaitsevia 35 prosentin lähdeveron soveltaminen myös heidän palkkatuloihinsa alkaa hyödyttää. Mutta miksi suomalaisen yhteiskunnan pitäisi verottaa lievemmin noin paljon ansaitsevia? Suurituloiset eivät ole verohelpotusten tarpeessa vaan pienituloiset. Tapaus antaa taaskin selvän näytön siitä, kuinka Euroopan unionin kansainvälisissä kehissä ajatellaan.

Maassa maan tavalla tai tavattomasti ulkomailla. Jos paikalliset olot veroprosentteineen eivät tyydytä, myös EU-virkamiesten olisi parempi pysyä kotikonnuillaan. Suomalaisten ihmisten perustuslaillista yhdenver-

taisuutta loukkaa se, jos valtio kohtelee ihmisiä verotuksellisesti eri tavalla. EU:n toiminta onkin tässä suhteessa sekä valtiota että sen kansalaisia vastaan suunnattua kiristystä. Kyllä kaikkien pitää maksaa tuloistaan saman taulukon mukaisesti veroa, eikä asiaa saa kiertää sillä verukkeella, että se on ”kansallisesti tärkeä”. Eikö muka perustuslakiimme kirjattu ihmisten yhdenvertaisuus ole tärkeä asia? Me tulemme mainiosti toimeen ilman noita maasta toiseen lenteleviä veropakolaisia, jotka hakevat koko ajan turvapaikkaa ja luottavat muutamien takapajuisina pitämiensä kansakuntien tapaan heittäytyä kontalleen heti, kun kuulevat sanankin Brysselistä.

Sunnuntaina 22. lokakuuta 2006

HILPEÄ HALLOWEEN

En ole koskaan pitänyt halloween-bileistä, sillä kyseisenlainen amerikkalaistyyppinen vouhotus suhtautuu kevytmielisesti kuolemaan. Se puolestaan on merkki epätoivoisesta yrityksestä hillitä ahdistusta, joka asiaan liittyy.

Ennen vanhaan kuolemaan suhtauduttiin kunnioittavasti, ja vainajien muistopäivänä sytytettiin kynttilöitä omaisten haudoille. Päivään liittyi hiljaisuuden ja hartauden tunnelma, joka vastasi myös vuodenaikaan liittyvää tunnetilaa. Elämän merkkeinä olivat vain pienet nuupahtaneen näköiset martokasvit, jotka ponnistivat esiin härmäisiltä haudoilta, kumpujen yöstä. Hiljentyminen oli arvokasta: tyylikästä.

Nykyään vainajien muistopäivä on remakka karnevaali. Isäntämiehetkin osaavat paukauttaa housujaan ja todeta: ”Jaahas, onkos nyt se halloveeni?” Pullakuskit ja sihteeri-Sirpat bailaavat ryntäät rytkyen Highlightissa ja kirkuvat toisilleen, miten voikaan olla ”ihanan magee hälöviin”. Vainajia ei muista kukaan, ei myöskään vainajien muistopäivää. – Milloin se on?

Karnevaaleihin saapuu usein kuolema, mutta kuolema – pitääkö silloin olla *carneval?* Erään käännöksen mukaan sanapari *carne vale* tarkoittaa ’hyvästijättöä lihalle’, eli siirtymistä arjen huolista kevyemmän juhlimisen piiriin, mutta käytännössä karnevaalit näyttävät tekevän pikemminkin myönnytyksiä lihalle. Minua eivät niinkään karmi hirviöiksi laittautuneiden juhlijoiden vaatteet eivätkä kasvot. Minua järkyttää se makaaberi mauttomuus, joka liittyy yrityksiin kiertää kuolematietoisuus. En tietenkään väitä, että lokakuisessa pimeydessä pitäisi vallita haudanhiljaisuus, sillä halu ruumisarkun saranoiden narisuttamiseen on tällöin ymmärrettävästi suuri. Mutta täytyykö ihmisten huvittaa itsensä hengiltä myös kurpitsanaamioidensa takana?

Kuoleman kuriiriksi pukeutuminen on rituaalinen yritys hallita omia pelkoja käymällä niitä kohti ja samastumalla itse tuohon viimeisen noutajan rooliin. Paradoksaalista asiassa on se, että kuoleman imaginaarinen jäljitteleminen ei ole niin viatonta kuin näyttää. Oksennuksissa ja muissa villisian kuona-aineissa rypövä juhlija ei ennen pitkää erotu aidosti kuolleesta – varsinkaan, mikäli hän erehtyy hetkellisesti seikkailemaan elontielle piirrettyjen kaistamerkintöjen ”tuolle puolen” esimerkiksi rattijuopumuksen tai jonkin muun yhtä merkittävän kuoleman uhmaamisen kautta. – Ja juuri silloin viikatemies iskee. Tätä rooliin hukuttautumista tai pelkän performanssin muuttumista todeksi voidaan sanoa myös kohtalon toteutumiseksi.

En siis moiti amerikkalaista pinnallisuutta sinänsä. Makaaberia siitä tulee vasta, kun se yhdistetään kuolemaan. Epäamerikkalaista olisi katsoa kalloon ja pohtia asiaa kulttuurifilosofisesti. Tämä saattaisi tuoda mieleen myös Shakespearen, *when yankee shakes.*

Mutta aion myös itse kilpailla palkinnoista tuossa karmeassa karnevaalissa ja kerron lopuksi vitsin, jolla toivon laittavani hampaat kiiltämään kaikkein surumielisimpienkin hauskanpitäjien suupielissä. Tänä synkkänä ja sateisena viikonloppuna mieleeni juolahti seuraava kansallisfilosofisesti merkittävä ”tieteellinen matotesti”.

Neljä matoa laitetaan neljään eri purkkiin. Ensimmäisessä mato on viinassa, toisessa mato on tupakan savussa, kolmannessa mato on spermassa, ja neljännessä mato on mullassa. Seuraavan päivän tulokset: mato viinassa – kuollut, mato savussa – kuollut, mato spermassa – kuollut. Mutta mato mullassa on elossa! Mitä tästä opimme? Niin kauan kuin juot, poltat ja harrastat seksiä, sinulla ei ole matoja. Yksikin edellä mainituista asioista riittää näköjään hengissä pysymiseen.

Keskiviikkona 25. lokakuuta 2006

ILMASTONMUUTOS JA NAPAJÄÄT

Meillä on paljon yhteistä pohdittavaa, sanoi täi poliitikon päälle. Euroopan ja Yhdysvaltojen poliitikot lyövät tänään päänsä yhteen Smolnassa pohtiakseen ilmastonmuutoksen vaikutuksia.[31] Yhdysvallat on tunnetusti valtio, joka ei ole sitoutunut kasvihuonepäästöjä rajoittavaan Kioton ilmastosopimukseen, vaikka (ja koska) se tuottaa suurimman osan ilmansaasteista sekä käyttää eniten energiavaroja maailmassa.

Helsingissä järjestettävä kokous on merkittävä, koska sen tarkoitus on avata EU:n ja Yhdysvaltojen dialogi uudestaan. Dialogin käsitettä on totuttu käyttämään diplomatian kielessä aina, kun taustalla on suuria erimielisyyksiä. Keskustelu on ollut jumissa juuri siksi, että yhteistä säveltä ei ole löytynyt, ja nytkin on odotettavissa, että kokous vain kuumentaa

maailman ilmakehää. Samaan aikaan ”jotain tapahtuu myös muualla”, kuten jännittävässä *film noir* -elokuvassa.

Grönlanti sulaa nopeammin kuin se ehtii jäätyä talven mittaan uudelleen. Jos saaren jää- ja lumialueet muuttuisivat vedeksi, maailman merenpinta nousisi seitsemän metriä. Punavuoressa asuttaisiin silloin kuin Venetsiassa, ja kengät kastuisivat Haagassa. Jos Etelämanner sulaisi, Suomen pääkaupungissa syötäisiin mustaa makkaraa. Kenties rannikoille rakentaminen ei olekaan viisasta, kun merinäköala lähestyy myös sisämaata, ja niinpä Eiraan, Aurinkolahteen ja Westendille tehtyjen kiinteistösijoitusten arvo saattaa kääntyä laskuun aivan muista kuin taloudellisista syistä.

Ilmastonmuutoksen pysäyttäminen on sen alkuun päästyä vaikeaa ja käytännössä mahdotonta, sillä lämpeneminen on itseään vauhdittava prosessi. Paljon ehtii tapahtua, ennen kuin hiilidioksidimäärien väheneminen alkaa vaikuttaa ilmakehän lämpötiloihin ja jäätiköiden muodostumiseen. Mutta ympäristön pilaaminen on nopeaa ja helppoa. Olisikin kummallista, jos sata miljoonaa tynnyriä öljyä päivässä polttava ihmiskunta ei saisi aikaan mitään muutoksia ilmakehässä.

Ratkaisua ei tuo myöskään ydinvoima eikä uusiutuvien energianlähteiden käyttäminen. Filosofina minulla ei ole poliitikoille juuri muuta annettavaa kuin kaiken syvällisyyden yleisavaimena toimiva pessimismi: maailma on ennen pitkää tuhon oma jo pelkän väestöräjähdyksen vuoksi, teettepä te mitä tahansa. Itse uskon vain ydintalven tuovan parannusta ilmakehän lämpenemiseen. Mutta mikään ei silti estä koukkuun tarttunutta särkeäkään sätkimästä ja pyristelemästä siiman perässä vastaan.

Torstaina 26. lokakuuta 2006

YDINENERGIAPOLITIIKKA JA INTERNATSISMI

Elämme internationalismin aikaa. Kun Suomen EU-jäsenyydestä järjestettiin kansanäänestys, EU-kriittiset tahot muistuttivat siitä, että harvaan asutusta Suomesta tehdään ennen pitkää ydinsaasteiden kaatopaikka ja atomienergian tuotantoon sopiva Euroopan takapiha. Aivan samanlaisessa tehtävässä muinainen Neuvostoliitto ja nykyinen Venäjä ovat toimineet jo aiemmin.

Nyt saamme esimakua kyseisen vision toteutumisesta Suomessa. Uraania, ydinvoimaloita ja ydinaseita tuottava ranskalainen Areva-yhtiö hankkiutui ensin ongelmiin Olkiluodon kolmatta ydinvoimalayksikköä rakentaessaan, ja nyt se suunnittelee uraanikaivausten aloittamista Uudellamaalla ja Pohjois-Karjalassa saatuaan koekaivauksiin kauppa- ja teollisuusministeriön luvan.[32] Epäilyt Ranskan valtion myöntämästä puolen miljardin euron laittomasta vientituesta ydinvoimalaitokselle osoittavat,

että toiminta on ollut moraaliselta luotettavuudeltaan vanhan Simcan luokkaa.

Ranskassa Arevan toimet ovat antaneet näyttöä vastuuttomasta ihmisten ja ympäristön kohtelemisesta. Yhtiötä on syytetty myös ympäristörikoksista sen levitettyä uraanikaivoksista saatua radioaktiivista mursketta pitkin tavallisten ihmisten pihoja. Puolustuksessaan yritys on vedonnut siihen, että syöpäriskit perustuvat "vain todennäköisyyksiin" eivätkä ehdottomiksi todistettuihin syy–seuraus-suhteisiin. Objektiivinen tosiasia on kuitenkin se, että kohonnut säteilymäärä joka tapauksessa aiheuttaa uusia kuolemantapauksia ja sairauksia eikä missään tapauksessa vähennä niitä.

Ydinvoiman kaupittelijat ovat vedonneet käsitykseensä, että ihmisten pitäisi valita ydinenergian tuotannosta koituvien hyötyjen ja haittojen välillä. Tosiasiassa elämään ja kuolemaan asennoitumisesta ei saisi tehdä relatiivista eli suomeksi sanottuna leväperäistä oppia. Terveydellä, sairaudella ja elämän kunnioittamisella on itseisarvo. Siksi näitä kysymyksiä ei pitäisi saattaa kyynisen hyötylaskelmoinnin puntariin.

Edessä säteilevä tulevaisuus

Koska Areva on Ranskan valtion omistama ja hallinnoima yritys, sillä on kiinteät suhteet viranomaisvaltaan. Kun valtion yrityksen toimia valvoo toinen valtion viranomainen, yrityksen tekoja ei voida todistaa laittomiksi eikä vääriksi. Siksi se voittaa omilla kotikentillään aina. Kyseessä onkin tyypillinen totalitarismin muoto. Arevan sisällä on rakennettu Ranskan sotilaspoliittinen ylpeys eli ydinsukellusvenelaivasto ja suuri osa maan kunnanhimoisesta ja ylipaisutetusta ydinvoimalakapasiteetista, joka tuottaa lähes 80 prosenttia maan sähköstä. Sotilasteollisuuden ja siviilienergian hyödyntämisen välillä ei nähdä mitään eroa, ja tämä käy ilmi myös yrityksen toimintatavoista.

Ydinenergian käyttöönotto sinänsä oli ihmiskunnan suurin virhe. Radioaktiivisimpien isotooppien puoliintumisaika on noin 50 000 vuotta. Visainen paradoksi piileekin siinä, että ydinenergian tultua otetuksi käyttöön uraanivarat olisi järkevää hyödyntää loppuun, sillä kaksinkertainen määrä ydinsaasteita ei muodosta sen suurempaa vaaraa kuin nykyinenkään määrä. Silti ydinenergian moraaliseen tuomitsemiseen riittää yksi argumentti: on väärin sitoa tulevat sukupolvet elämään biologista ja geneettistä koodia pysyvästi uhkaavien ydinsaasteiden keskellä. Se merkitsee vakavaa puuttumista ihmisten itsemäärämisoikeuteen rajoittaessaan ja pilatessaan elämän edellytyksiä tällä planeetalla.

Ydinsaasteiden loppusijoitusongelma väitetään ratkaistuksi vain Suomessa ja tarkemmin sanottuna Olkiluodossa, jossa saasteet kaivetaan puolen kilometrin syvyyteen maahan. Mutta edellisestä jääkaudesta on vasta

6 000 vuotta aikaa. Kun Ilmatieteen laitoksella ei tiedetä ensi viikon säätä, kuka pystyy ennustamaan kymmenien tuhansien vuosien päähän? Mikä takaa, etteivät saasteet kaivaudu esiin sitä ennen? Kun ydinluola on suljettu, sen annetaan täyttyä pohjavedellä, sillä virtausten poissa pitäminen luolasta on mahdotonta tuhansien vuosien ajan. Polttoainesauvat ovat kiinteää keraamisen kaltaista ainetta, ja väitetään, että ”ydinsaasteet eivät tartu puhtaaseen veteen”. Puhdasta vettä on kuitenkin vain laboratorioissa, eikä mikään takaa, ettei tynnyrien sisältö kulkeudu pohjavesiin ja saastuta koko Länsi-Suomen maaperää. Insinöörien järkeisusko näyttääkin muuttuneen katteettomaksi idealismiksi, toiveikkuudeksi ja mielikuvitukseksi. Se asettaa pelkän hyvän onnen ja olosuhteiden pakosta tapahtuvan valehtelemisen sen tosiasian edelle, että he eivät *tiedä*, mitä tulevaisuudessa tapahtuu.

Myös Ranskan viiniviljelmät saattavat olla ennen pitkää pilalla uraanin kaivaustoiminnasta ja ydinvoimaloista aiheutuvan saastumisen vuoksi. Kaivoksia ja uraaninrikastuslaitoksia on ollut maassa kaksisataa, ja ydinvoimaloitakin on toiminnassa 58 yksikköä. Ranskassa saasteongelman eteen ei ole tehty juuri muuta kuin säilötty radioaktiiviset jätteet välivarastoihin, jotka tosiasiassa ovat niiden nykyisiä loppusijoituspaikkoja – ellei sitten Suomen jykevästä kallioperästä löydy parempaa tilaa. Ydinvoiman vaarallisuus ei johdukaan vain pommeista, saasteista eikä terroristien halusta räjäyttää voimalaitoksia, vaan se liittyy edelleenkin ydinvoiman tuotantoon ja uraanin kaivaustoimintaan. Maailman pohjavesistä noin puolet on jo saastuneita. Mieluummin kuin lentorahtaamalla maahan ranskalaista Evian-lähdevettä me voisimme torjua uraanin kaivaustoiminnan omassa maassamme ja myydä eurooppalaisille laivalasteittain puhdasta suomalaista vettä.

Suomen-valtaus

Suomalaiset maanviljelijät luultavasti pakkosiirretään omilta mailtaan jarruttamasta kansainvälisen yrityksen uraanilouhoksia. Samanaikaisesti kauppa- ja teollisuusministeriön virkamiehet levittelevät käsiään näennäisen avuttomasti mutta tosiasiallisen vahingoniloisesti ja välinpitämättömästi todeten, että ”toimilupa pitää myöntää, jos laki sen sallii eikä ole syytä sitä kieltää”. Todellisuudessa syitä kieltämiseen olisi ollut useita, eikä myöskään asianosaisia ollut lainkaan kuultu. Uraanikaivoksen perustamisen voisivat estää kunnanvaltuustot, sillä maankäyttö ja kaavoitus kuuluvat kunnallishallinnon alaan.

Maanomistajille ainoa pätevä keino vastustaa uraanikaivoksia näyttää olevan kaivauslupien hakeminen *omille* mailleen ja jättää ne käyttämättä. Oman maaperän valtaus estää kilpailijaa tekemästä sille valtaushakemusta. Kaivoslain mahdollistama mielivalta on konkreettinen seuraus Eu-

roopan unionin harjoittamasta valtiokapitalismista. Se ei pyri puolustamaan oman maan kansalaisten poliittisia oikeuksia vaan asettaa valtiot puolustamaan taloudellisten toimijoiden etuja omia kansalaisiaan vastaan. Poliittinen hallinto, jonka pitäisi olla kansan palvelija, palveleekin EU-Suomessa vain kansainvälisten firmojen intressejä. Tuloksista ei pääse osingolle myöskään Suomen valtio vaan yritys, jonka kassakirstuun liikevoitot menevät. Kuntien odottamat työllistävät vaikutukset ovat vähäiset, kun kansainväliset suurfirmat palkkaavat työntekijänsä Itä-Euroopan halpamaista, Baltiasta ja Puolasta. Samalla ne kuljettavat myös raaka-aineet ulkomaille jatkojalostettaviksi. Tällainen uusimperialistinen siirtomaapolitiikka on nykyaikaisen internatsismin tuella tapahtuvaa ryöstelyä.

Nykyisen kaivoslain mahdollistama röyhkeys näkyy räikeimmin siinä, ettei se kunnioita lainkaan yksityisten ihmisten omistusoikeutta eikä omaisuudensuojaa. Siten se antaa näytön siitä, millaista kansainvälisten organisaatioiden toiminta pahimmillaan on. Kyse on todellakin ”valtauksesta”, jossa maanviljelijälle myönnetään hehtaarista kymmenen euroa käteen. Johdonmukaista olisi, ettei millekään taholle myönnettäisi lupaa toimia muualla kuin sellaisilla alueilla, joihin sillä on ehdoton omistusoikeus. Sen puolestaan voisi saada vain, jos nykyinen omistaja haluaa myydä. Mikäli firma haluaisi alueen pakkolunastaa, omistajille pitäisi silloinkin myöntää maan arvoa vastaava korvaus. Nykyisen kaivoslain laatijoiden toiminta antaa ennakkomakua siitä, miten toimivat säteilyn pilaaman mutantin aivot.

Uraanin kaivamiseen liittyviä kysymyksiä ei pitäisi pyrkiä ratkaisemaan lakipositivistisesti eikä antiikkisen lainsäädännön pohjalta, sillä kyseessä on laajakantoinen poliittinen ongelma. Ehdottomasti kaivoslaki kieltää kaivaustoiminnan vain kirkko- tai hautausmaalla, mutta kunta voi halutessaan torjua kaivoslain mahdollistamat toimet kaikilla asemakaavaan ja yleiskaavaan liittyvillä mailla. Tosin tämänkään asian tarkastelua ei saa typistää eikä epäintellektualisoida kysymykseksi käsittelyn muodoista, kuten tuomioistuimissa ja yliopistoissa, vaan kyseessä on eettinen ja moraalinen ongelma.

Ympäristöfilosofiaa

Entä mikä filosofinen ajatus asiassa piilee? Vastakkain ovat taaskin systeemi ja ihminen, mutta toisaalta myös ihminen ja hänen tarpeensa. Epäyhtälöitä voitaisiin yrittää ratkaista vähentämällä kulutusta. Naturalistisiin arvoihin tottunut luontoliike ei kuitenkaan suostu vaatimaan energian säästämistä kannatuksensa katoamisen pelossa. Heteroarvoihin sitoutunut luontoliike ei myöskään uskalla kertoa, että energiapulan ja saastumisen ongelmat johtuvat ihmiskunnan jatkuvasta lisääntymisestä ja väestön

paisumisesta yli planeettamme kestokyvyn. Maapallon keskeiset ekologiset ongelmat ovat väestönkasvu ja turha kuluttaminen.

Filosofiaa on kyky erottaa totuus epätodesta. Ympäristökysymys on alkanut viime aikoina hehkua poliittisilla maailmannäyttämöillä, mistä esimerkin antaa päästökaupan käsite. Jatkossa päästöoikeudet listataan varmaan pörssiin. Jos kulutuksen vähentäminen ei kävisi päinsä, edessä olisi väestön harventaminen, joka ei taida tulla kyseeseen, paitsi niin sanotun luonnon koston kautta, kun luonnonkatastrofit leikkaavat populaatiota. Nykyisten parametrien vallitessa ainoa keino hidastaa planeettamme nopeaa tukehtumiskuolemaa on ikävä kyllä hiilidioksidipäästöjen vähentäminen ydinvoimaa lisäämällä. Tärkeää on tällöin se, ettei asiasta heitetä noppaa ja ettei kenenkään oikeuksia poljeta poliittista totalitarismia muistuttavalla tavalla.

Uraani-innostus sinänsä on outoa, sillä uraanin lisäksi nykyaikaisten ydinvoimaloiden polttoaineena voitaisiin käyttää myös plutoniumia. Esimerkiksi Yhdysvaltojen 103 kaupallisesta ydinreaktorista suuri osa käy ydinaseriisunnasta peräisin olevalla materiaalilla, ja puolet maan ydinsähköstä onkin tätä nykyä peräisin plutoniumista. Venäjällä tällaisia reaktoreita ei ole. Sen sijaan Olkiluodon uudessa ydinvoimalassa voitaisiin jauhaa pommin materiaaleja sähköksi, ja siten se auttaisi aseiden takomisessa auroiksi. Kun energian raaka-ainetta on suurvaltojen asekaapeissa runsain mitoin tarjolla, voi vain toivoa, että Olkiluodon uusi yksikkö valmistuisi mahdollisimman nopeasti tätäkin asiaa auttamaan.

Tiistaina 31. lokakuuta 2006

EKOFILOSOFIAN SUHTEELLISUUS

Ekonomisti Nicholas Sternin ilmastonmuutosraportin[33] valmistuttua kävi selväksi, että ihmiskunta uskoo vain yhtä argumenttia: taloudellista. Kun kasvihuoneilmiöstä ja vedenpaisumuksesta varoitetaan taloudellisilla perusteilla ja väitetään ekokatastrofin syöksevän maailmantalouden lamaan, argumentti alkaa tepsiä.

Sternin raportin mukaan ilmakehän hiilidioksidipitoisuus kolminkertaistuu alkaneella vuosisadalla teollistumista edeltäneeseen aikaan verrattuna. Tällöin maapallon lämpötila kohoaa 3–10 Celsius-astetta ja napaalueiden jäätiköt sulavat, mikä voi nostaa meren pintaa 5–12 metrillä. Kasvihuoneilmiö ei merkitse vain vedenpaisumusta, vaan maailman vilja-aittoja koetteleva kuumuus ja kuivuus nostavat myös ruoan hintaa. Vakuutusmaksut puolestaan nousevat myrskyjen seurauksena. Pääoman tuotto heikkenee, kun tehtaita ja kiinteistöjä joudutaan korjaamaan tai siirtämään ennen niiden arvioidun käyttöajan päättymistä. Pahimmillaan prosessi alkaa kiihtyä, kun ikiroudan sulaminen vapauttaa ilmakehään

vaarallista metaania. Tulvat ja kosteuden vaihtelut saattavat heikentää kasvillisuuden kykyä sitoa hiilidioksidia, ja hiilen sitoutuminen valtameriin kohottaa merien happamuutta. Napa-alueiden sulaminen puolestaan vähentää auringon energian heijastumista avaruuteen, mikä edelleen nopeuttaa lämpenemistä.

Näyttö ihmisen toiminnan ja ilmastonmuutoksen yhteydestä on Sternin mielestä enemmän kuin riittävä. Taloustieteilijänä hän pitää ilmastonmuutosta vakavimpana *markkinoiden* epäonnistumisena, minkä maailma on kokenut. Markkinat pilaavat ilmaston, mutta Sternin mukaan ne voivat myös pelastaa sen. Markkinaehtoisuus tarjoaa kuitenkin hyvin ongelmallisen näkökulman asiaan. Parin asteen lämpeneminen olisi hyvä uutinen esimerkiksi turismille ja uuden teknologian kehittäjille. Luottamus rationaalisesti toimiviin markkinoihin ei siis riitä, vaan lisäksi tarvitaan sääntelyä. Sternin mukaan tärkein ilmastonsuojelun instrumentti on päästökaupan kehittäminen, jolloin kustannusten on kohdistuttava sekä päästöjen tuottajiin että loppukäyttäjiin.

Sterin raportti on ilmeisen poliittinen, sillä se uskoo optimistisesti huomiseen. Koska olot eivät korjaannu ruikuttamalla, luovuttaminen olisikin poliittisesti vastuutonta. Siksi myös Stern maalaa raportissaan tulevaisuudenuskoisen kuvan. Hänen analyysinsa mukaan ihmiskunnalla on ”hyvät mahdollisuudet” sopeutua ilmastonmuutokseen, mikäli yksi prosentti kokonaistuotannosta käytetään vuosittain hiilidioksidipäästöjä vähentäviin toimiin. Jos mitään ei tehdä, ihmiset joutuvat tyytymään 5–20 prosenttia vaatimattomampaan elintasoon. Lisäksi hän painottaa länsimaiden vetovastuuta. Vaikka kasvihuonepäästöistä jo puolet tulee kolmannen maailman maista ja ainoastaan 14 prosenttia Euroopan unionista, rikkailla mailla on moraalinen velvollisuus toimia tiennäyttäjinä, sillä rikkaat maat ovat aiheuttaneet valtaosan niistä päästöistä, jotka nyt lämmittävät ilmakehää.

Nicholas Sternin poliittisuus johtuu muun muassa siitä, että hän on Iso-Britannian hallituksen taloudellinen neuvonantaja. Niinpä ei ole ihme, että Tony Blair palkkasi Al Goren saarnaamaan Kioton sopimukseen liittymisen puolesta, kuten Iso Antti Rannanjärven. Tosin tässäkään yhteydessä ei ole kyse filosofisesta eikä eettisestä argumentaatiosta vaan hyötyjen ja haittojen puntarointiin perustuvasta laskelmoinnista. Jos taloudelliset laskelmat olisi saatu osoittamaan jotakin muuta, hiilidioksidin tuottamista pidettäisiin kai perusteltuna jatkaa.

Tämä on seuraus nykyfilosofian ajautumisesta pragmatiikan tielle, jolloin asioiden oikeutusta arvioidaan vain niihin liittyvien hyötyjen tai haittojen mukaan: suhteellisesti. Ongelmana on, että virallisesti hyväksytyssä tieteen valtavirrassa ei tunnusteta todellisia *arvoja*, joiden kannattaja muiden muassa Platon oli. Sen sijaan huomioon otetaan vain haitat ja hyödyt. Tämän vuoksi ei ole olemassa myöskään kunnollista ympäristöfilosofiaa, josta toiminnan moraaliperiaatteet voitaisiin johdella. Kun taloudelle on

luovutettu kaikki valta, asiat kääntyvät suhdanteiden vaihdellessa päälaelleen – aina kunkin ajan trendin mukaisesti. Siksi myös päätöksiä ja sopimuksia puretaan ja rikotaan, eikä pitkällä tähtäimellä saada mitään aikaan. Näyttöä tästä antaa se, että heti kun kansakuntia alkavat koetella "tärkeämpinä" pidetyt kriisit, kuten talouslamat ja sodat, ilmasto- ja ympäristökysymykset siirretään taka-alalle, ja katastrofiin johtava tuhoisa kokonaislinja jatkuu.

Tiistaina 7. marraskuuta 2006

TÄYDEN KUUN AIKAAN

Täyden kuun aikaan on usein selkää ja kirkasta. Kävelin viime lauantaina Kaivopuistossa ja katselin, kun kuu nousi itäisen horisontin takaa auringon laskiessa päinvastaiseen suuntaan länteen. Seisoin niiden välisellä vektorilla ja oloni tuntui epätodelliselta ja subliimilta.

Ehkä se johtui maahan sataneesta lumesta. Talvi tuli tänä vuonna varhain. Illan vietin Dtm:ssä ja viikonloppu oli mahtava, mutta siitä kerron jossakin toisessa yhteydessä, sillä tämä ei ole päiväkirja vaan poliittinen blogi.

Perjantaina 10. marraskuuta 2006

SAMMON RYÖSTÖ

Suomi on pääomaköyhä maa, ja sen vuoksi yrityksemme ovat entistä enemmän ulkomaalaisten hallussa. Suomalaisilla ei näytä olevan enää varaa eikä halua omistaa yrityksiämme, vaan suomalainen sijoitusraha virtaa globalisaation myötä ulkomaille. Kansainväliset firmat puolestaan täyttävät kotimaisen pääoman jäljiltä jääneitä tyhjiöitä ja kaappaavat yrityksemme yksi kerrallaan. Tanskalaisille menivät muutama vuosi sitten Suomen Sokeri, toissa päivänä Ingman Foods ja eilen Sampo-pankki, vaikka tanskalaiset eivät ole olennaisesti suomalaisia varakkaampia. Samalla kun sokerintuotannon loppuminen uhkaa jo huoltovarmuutta, siirappia näyttää löytyvän puheisiin, ja Björn Wahlroos kehuikin fuusion johdosta nousseen pörssikurssin tuottamaa hyvää hintaa.[34] Kapitalismin pohjalta tapahtuva oman edun ajaminen on kuitenkin lyhytnäköistä, ellei saatua rahasummaa sijoiteta kotimaisiin yrityksiin.

Ulkomaisen pääoman hallitseva asema suomalaisissa firmoissa ei ole hyvä asia. Vaikka uusi omistaja ei olisi tällä hetkellä kovin aktiivinen saneeraaja, mikään ei takaa, että niin olisi aina. Suomalaisten firmojen myynti ulkomaille on vastuutonta politiikkaa. Omistuksen lipsahtelut joh-

tuvat siitä ikävästä tosiasiasta, että julkiset osakeyhtiöt ovat joka päivä myynnissä. Taloustieteen professorit pyörittelevät peukaloitaan todeten, että se on vain ”luonnollista kapitalismiin perustuvaa kehitystä”. Kyseisen näennäisluonnollisen menettelyn takana majailee uskomus, että taloudellisella vallalla on oikeus sivuuttaa järkiperäinen ajattelu ja poliittinen tahto.

Yritystemme ulkomaille myymisen pitäisi olla kansallisen häpeän ja nopeiden torjuntatoimien aihe. Pahimpia nöyryytyksiä oli Silja Linen kauppaaminen virolaisostajalle, ja Finnlinesia uhkaa samanlainen kohtalo. Varustamojen vaellus ulkomaalaisomistukseen onkin strategisesti uhkaavaa, sillä maa jossa asumme, on luonteeltaan saari. Kaikki menestyvät kansantaloudet ovat pohjimmiltaan nationalistisia ja pyrkivät kansallisen varallisuuden kasvattamiseen. Sen sijaan suomalaisturvenuijia vetää jo vironpoikakin kuin pässiä narusta.

Aasian sijoitusrahastot ovat voineet tuottaa laman jälkeen sata prosenttia vuodessa, ja lama on tunnetusti sijoittajan kulta-aikaa. Mutta menestyvissä kotimaisissa yrityksissä pääoma on usein paremmin tallessa kuin maailman tuulien heittelemissä riskisijoituksissa. Pitkän nousukauden seurauksena kotimaiset yritykset ovat jälleen maksaneet myös huomattavia osinkoja, joten sijoittaminen suomalaisiin firmoihin on tuottanut hyvän voiton 1990-luvun alussa osakkeita ostaneille. Pitkäaikaista tuottoa ja varmuutta tavoitteleville Suomi on edelleen hyvä kohde, minkä myös kansainväliset toimijat ovat huomanneet. Muutenhan ne eivät kävisi tekemässä ostoksia täällä. Ulkomaalaisten sijoittamista Suomeen on helpottanut myös se, että suomalaiset ovat kääntäneet oman maan yrityksille selkänsä.

Torstaina 16. marraskuuta 2006

HÖLMÖLÄISTEN HOMMIA

Euroopan unioni on edellyttänyt, että polttoainevaroja jatketaan sekoittamalla bensiiniin kuusi prosenttia puhdasta etanolia. Pirtubensan pitäisi olla markkinoilla jo kolmen vuoden kuluttua. Mutta mitä järkeä hommassa on? Ohrasta valmistettu litra etanolia sisältää vain 21 megajoulea energiaa, kun taas sen repiminen pellosta vaatii peräti 27 megajoulen työn. Typpilannoitteet pitää sitoa energian avulla ilmasta, ja viljely ja sadonkorjaus lisäävät öljyyn perustuvaa kulutusta. – Pähkähullun keksintöä! Öljyn tuotantokin loppuu viimeistään silloin kun tuottaminen vaatii enemmän energiaa kuin se antaa.

Kepulaisen subventiopolitiikan sijasta Suomessa kannattaisi keskittyä tuulivoiman kehittelyyn ja energian säästötekniikoihin. Hukkakaura olisi järkevämpää jopa viskata uuniin ja käyttää lämmöntuotantoon maatalou-

dessa, vaikka sekin näyttää hölmöläisen hommalta. Se, miksi etanolia pitää tuottaa myös Suomen pelloilla, ei johdukaan energiataloudellisista seikoista saati luonnonsuojelun pyrkimyksistä, vaan kyseessä on AIV:n tuoksuinen halu tukea maataloutta. Turvattakoon kuitenkin maatalous kasvattamalla syömäviljaa ja vähentämällä kemiallisia päästöjä. Käyttämättömänä olevista peltopinta-aloista saattaa maailmassa leviävän ruokapulan vuoksi tulla pian myös arvaamattoman arvokkaita leipäviljan viljelyä ajatellen.

Vartijoiden Suomi

Finnish Protection Service -nimisessä vartiointiliikkeessä toimivan vartijan suorittama pahoinpitelytapaus käynnisti äskettäin melkoisen jupakan blogeissa ja päivälehdissä. Amatöörikuvaajan julkaisema video todisti, kuinka vartija potki maassa makaavaa raudoitettua ihmistä.[35] Samalla tavoin on käynyt myös yliopistoissa, tosin lähinnä vertauskuvallisesti (mikä ei ole suinkaan vähemmän vahingollista).

Pääasiallinen ongelma on maassamme asuvan kansan hulluus. Platon jakoi ihmiset orjiin, filosofeihin ja vartijoihin. Ketkään heistä eivät osaa käyttäytyä. Orjat juopottelevat ja örisevät julkisilla paikoilla ja kylvävät ympärilleen pahaa oloa. Vartijat potkivat ja paimentavat heitä. Myös virkamiesfilosofit mukiloivat meitä muita kansalaisia pakotettuaan meidät ensin elättämään itsensä verovaroilla. Lopulta kaikki vievät toisiaan kuin sikaa korvasta, ja julkinen sana moralisoi tapahtumien kauheutta.

Suomalaiset kiusaavat toisiaan liikaa. Sen merkkinä on myös viranomaisten harjoittama pahoinpitely: sivistymättömyyttä yhtä kaikki.

Korppoon delfiinit ja Korkeasaaren tiikeri

Tässä maassa eivät menesty edes hymyilevät delfiinit. Kului vain viikko, ja Korppoon edustalla nähdyt eläimet olivat kuolleet tartuttuaan kalastajien verkkoihin.[36] Toinen pyöriäinen oli todennäköisesti mennyt auttamaan kiinni jumiutunutta ja sotkeutunut verkkoon myös itse. Myös lähimmäisenrakkaus on tuomittu Suomessa tuhoon.

Korkeasaaren kissapeto, kolmetoistavuotias amurintiikeri Manninen, sai puolestaan hoitajilta nukutusnuolen suoneensa ja siirtyi autuaammille metsästysmaille, karppuisten kissojen Valhallaan.[37] Hänet salamurhattiin yleisön tietämättä, jotta ei syntyisi kansanliikettä säilyttämisen puolesta, ja siksi asiasta kerrottiin vasta jälkikäteen: kuinka humaania ja tyypillistä hallinnolle! Paviaanitarhan taannoisessa säilyttämisessä auttoi kai vielä ihmisen ja apinan sukulaisuuteen perustuva sympatia. Tarinan opetus:

vanhenevaa urosyksilöä ei ymmärrä tässä feministien hallitsemassa maailmassa kukaan.

Lauantaina 18. marraskuuta 2006

KUOLEMANTUOMIOSTA

Saddam Husseinin tuomitseminen kuolemaan on herättänyt jälleen keskustelua kuolemanrangaistuksen oikeutuksesta myös Suomessa, jossa podetaan Huhtiniemen vainajien tuottamaa traumaa. Viikonvaihteen Ilta-Sanomien Suomen Gallupilla teettämän tutkimuksen mukaan 29 prosenttia suomalaista hyväksyisi kuolemanrangaistuksen rauhan aikana, kun taas 63 prosenttia vastustaa sitä. Miehistä kuolemantuomion kannalla on 36 prosenttia, keskustalaisista 30, kokoomuslaisista 29, vihreistä 28 ja vasemmistoliittolaisista 16 prosenttia. Naisista kuolemanrangaistusta kannattaa 22 prosenttia.

Tutkimus ei kerro ikäjakaumaa eikä anna kuvaa tulevaisuuden suunnasta. Se on myöskin vain kyselytyyppinen eikä paljasta, miten suomalaiset vastaisivat, mikäli asiaa taustoitettaisiin heille enemmän. Todennäköistä on, että kannatuslukemat olisivat pienemmät, jos kysymykset olisivat olleet ehdollisia, esimerkiksi muotoa: ”Pitääkö kuolemanrangaistusta käyttää, vaikka tuloksena voi olla väärä tuomio, joka on toimeenpantuna peruuttamaton?” On myös syytä olettaa, että kuolemanrangaistuksen puolesta äänestäminen kertoo enemmänkin ihmisten halusta tuomita *rikollisuus* kuin kannustaa *kuolemantuomioon* sinänsä.

Keskeistä gallupissa on sen osoittama kansan syvissä riveissä asuva tuomiomieli: päät poikki vaan! Onkin hekumallista ajatella, että vastuuttomuudesta, kuten juovuksissa kaahaamisesta, pantaisiin kiväärinpiippujen eteen. Luulenpa kuitenkin, että osa kuolemantuomiota kannattavista voisi silloin itse päätyä tuohon tilanteeseen. Heidän moralisminsa on siis heidän omaa kaksinaismoralismiaan.

Oikeuden sanotaan olevan kostoa, ja sen vuoksi Hammurabin lain toimeenpanoa on helppo vaatia. Mutta jos tuomio osoittautuisikin vääräksi, syyttömän ihmisen kuolemaan tuominneet henkilöt pitäisi tuomita myös itse kuolemaan. Silloin tuomiolle voisivat joutua myös tuomarit ja lainsäätäjänä toimiva eduskunta.

George W. Bush on Yhdysvaltain merkittävimpiä teloittajia. Texasin kuvernöörinä toimiessaan hän allekirjoitti toista sataa kuolemantuomiota. Myös Venäjällä on voimassa kuolemanrangaistus, mutta sitä ei panna täytäntöön. Siksi Suomessa rikoksen tehneet venäläiset voitaisiin hyvin omintunnoin palauttaa Venäjälle tuomittaviksi tai määrätä kärsimään rangaistuksensa siellä, sillä se ei rikkoisi Euroopan ihmisoikeussopimukseen sisältyvää kuolemanrangaistuksen kieltoa.

Kuolemanrangaistukseen liittyvä pelotevaikutus on tosin melko lievä. Rangaistuksen ennakolta vaikuttava uhka heikkenee, kun kyse on epätoivoissaan tai päihtyneenä tehdyistä teoista. Kuolemanrangaistus saattaa jopa helpottaa rikollisen asemaa, sillä se voidaan kokea elinkautista lievemmäksi. Sen vuoksi Yhdysvalloissa kuolemanrangaistukseen yhdistetäänkin toimeenpanoa edeltävä pitkä vankeustuomio. Toisaalta ehdollinen kuolemantuomio voisi olla hyvin tehokas rikoksen ennaltaehkäisijä rikoksesta jo kerran tuomitulle.

Kuolemanrangaistuksen käyttöönotto saattaisi olla paikallaan myös Suomessa, jos tekijän syyllisyys on varma ja vakava rikos on tehty nimenomaan vastuuta vältellen, esimerkiksi juovuksissa. Eiköhän sillä tavoin saataisi laskuun joko kuolemanrangaistuksen kannatuslukemat tai runsas juopottelu myös Suomessa.

Tiistaina 21. marraskuuta 2006

VAIHTOEHTOHISTORIOISTA

Historiatieteiden piirissä on tullut muodikkaaksi luoda niin sanottuja vaihtoehtohistorioita. Ne ovat kertomuksia siitä, mitä olisi tapahtunut, jos historian kohtalonhetket olisivat ratkenneet toisin.

TV2 esitti tänään Roope Lehtisen tuottaman ja Jukka Relanderin ynnä muiden käsikirjoittaman kuvauksen siitä, miten asiat olisivat olleet Suomessa, jos Tali-Ihantalan puolustuslinja olisi murtunut ja neuvostoarmeija olisi vallannut maan.[38] Ohjelmasarjan *Kansakunnan käännekohta* avausjakso osoitti, että kaikki asiat olisivat tietysti menneet päin helvettiä. Mutta kuvaus jäi kesyksi; missään ei puhuttu esimerkiksi Stalinin keskitysleireistä.

Ydinongelma ei koske kuvauksen draamallista toteutusta tai tehoa. Keskeinen kysymys, joka koskee vaihtoehtohistorioiden asemaa, on se, kestäisikö kantti sentapaisen historiankulun esittämisen, jossa Suomi ja Saksa *voittaisivat* sodan. Edelleenkään ei uskalleta esittää tulkintaa, jossa Karjalan laulumaat kuuluisivat Suomelle. Tällainen vaihtoehtohistoria olisi kuitenkin paljon puhuttelevampi kuin ”sosialistista Suomea” käsittelevä kuvaus, jonka sisältö oli muutenkin arvattavissa.

Sosialismilla parodioiminen ja ihmisoikeuksia polkeneen järjestelmän lavastaminen kevytmielisesti ”leikkisäksi” sopinee poliittiseen korrektiuteen, kuten myös ohjelman seuraava osa, joka niin ikään operoi sosialistisella aateperinnöllä tarkastellessaan 1960-luvun opiskelijaradikalismia. Sellaisena se tuo mieleen MTV3:n parin vuoden takaisen televisiodraaman *Me stallarit*. Jatkosotaa käsitelleen vaihtoehtohistorian kanssa kilpailemaan voidaankin laittaa Sampsa Rydmanin rakentama kuva nationalisti-

sesta Suur-Suomesta, joka löytyy taidokkaasti toteutettuna sivustona internetistä.[39] – Jaahas, se onkin jo sensuroitu tai itsesensuroitu.

Keskiviikkona 6. joulukuuta 2006

ITSENÄISYYSPÄIVÄN ITSEMURHA

Itsenäisyyspäivän pääuutinen oli itsemurha, jonka eräs sotaveteraani teki kävelemällä vastaanottoaitiosta panssarivaunun alle valtakunnallisessa juhlaparaatissa Jyväskylässä. Vanhuksilla on tarpeeksi tilaisuuksia tehdä itsemurhia arkipäivinäkin, joten teko oli varmasti harkittu. Jos kyseessä ei ollut vanhenemisen tuskallisuuteen liittyvä mielentilahäiriö, se oli selvä kannanotto joko sotaa, veteraanien huonoa kohtelua tai nykysuomalaista politiikkaa vastaan. Kyseessä oli hirmuinen protesti ja syvästi vertauskuvallinen tapahtuma, jossa itsenäisyyden pelastaja heittäytyi omien joukkojen alle. Itsemurha vastasi eduskunnan taktista vetoa, jonka mukaisesti se äänesti EU:n perustuslain puolesta juuri itsenäisyyspäivän kynnyksellä. Myös se oli eräänlainen kansallisen suvereniteetin menetyksen symbolissuisidaalinen esitys.

Ja jumalauta tätä suomalaista mediaa! Yleisradion sensuuritoimitus leikkasi tapahtuman kokonaan pois TV2:n paraatiohjelmasta, ja uutisissakin se kylmästi mainittiin, mutta kuvaa ei näytetty. YouTube oli taaskin viivalla ensimmäisenä esittämällä amatöörikuvaajan videon asiasta. Linkki siihen löytyi Helsingin Sanomien sivuilta, josta se myöhemmin poistettiin jonkun ilmeisen nimettömän ”moderaattori Paavo Hautalan” toimesta. Selitykseksi kerrottiin, että ”HS:n linjana on, että tämäntapaisia videoita ei palstalla julkaista”. Miten niin ”tämäntapaisia”? Oliko videossa muka jotakin vikaa? Siinähän esitettiin tapahtunut tosiasia. Peittelemällä totuutta media antaa valheellisen kuvan todellisuudesta. Se, että jonkun toimittajanplantun todellisuuskäsitys ei sitä kestä, ei anna perustetta totuuden salaamiseen yleisöltä.

Sama hyssyttely näkyi myös uutisoinnissa, joka koski köyhien linnanjuhlia ja niin sanottujen kuokkavieraiden toimintaa. Hakaniemen torilla tarjoiltiin soppaa ”heille”, eli ulkopuolisiksi kuvatuille ihmisille. Toisaalla poliisi joutui harjoittelemaan itsehillintää pidätellessään raivoaan ja kolhiessaan anarkistien sinänsä rauhallista mielenosoitusta. Medialla ei ole oikeutta sievistellä, vähätellä, kaunistella eikä sensuroida asioita oman merkityksenantotapansa mukaan, kun kyseessä pitäisi olla kansalaisten juhla.

Sensuuri, valehtelu ja estely eivät toimi politiikassa. Tämänvuotisen itsenäisyyspäivän todelliset voittajat olivat köyhät, vähäosaiset, syrjityt ja ulkopuoliset ihmiset, joiden puolelle yleisön mielipide kääntyy. Eliitti juhli yksin. Ja mitäpä tyhmät koskaan osaisivat muuta kuin rajoittaa niitä,

jotka jotain ymmärtävät? Vaietut asiat tulevat aina lopulta julki moninkertaisella voimalla. Olen havainnut tämän viimeiseen pisaraan asti sekä politiikan että tieteen piirissä.

Entä miten media halusi kansallisen juhlapäivän kuvata ja nähdä? Itsenäisyyspäivänä televisiossa esitetään säännönmukaisesti Edwin Laineen *Tuntematon sotilas* – niin tänäänkin. Toistelemalla itsenäisyyden ja sodan yhteenkuuluvuutta yritettäneen herättää kansalaisissa vastenmielisyyttä koko kansallismielistä ajattelua kohtaan. Sodan ja itsenäisyyden liittyminen yhteen on kuitenkin Suomessa niin spontaania, että en usko kyllästyttämisen onnistuvan.

Voisiko sitten itsenäisyys olla jotakin muuta kuin sodan ja väkivallan tuella lunastettua? Suomi on olemassa nimenomaan sodan ja väkivallan tuloksena, ja olemassaolomme on verellä lunastettua. Tämä on totuus. Kiitos siis nuijasodan 1596–1597 veteraanit, jotka vapautitte meidät hurreista, ja kiitos, vuosien 1939–1944 veteraanit, jotka piditte ryssän loitolla! Kiitos myös *Salatut elämät* -sarjalle klo 19:30–20:00, sillä se pitää ihmiset tyytyväisinä. Ikävä vain, että asiat päättyivät telaketjun alle murskaantuneen vanhuksen traagiseen hätähuutoon. Ironista on, että vaunun nimi oli Marksman.

Tiistaina 12. joulukuuta 2006

PINOCHET, SANKARI VAI KONNA?

Chilen entisen diktaattorin Augusto Pinochetin kuoltua[40] toissapäivänä ihmisillä oli jälleen tilaisuus iloita ja surra menetettyä johtajaa sekä todistaa, että symboliseen isäkompleksiin liittyvät oidipaaliset tunteet ovat esillepanossaan peittelemättömiä. Mutta asiaan liittyy myös poliittisia näkökohtia. Pinochetia on syytelty vallankaappauksesta, ihmisoikeusrikkomuksista ja sotilasdiktatuurin ylläpidosta CIA:n tuella. Entä kuinka paha mies Pinochet loppujen lopuksi oli? Miten kaikki tapahtui?

Vallankaappauksilla ja -kumouksilla on tietysti merkitystä vain *suhteessa vallitsevaan valtaan*. Pinochetin alulle panema sotilasdiktatuuri juontaa juurensa Chilessä juhlitusta sosialismin riemuvoitosta, joten minkälaista vallankäyttöä maassa oikein harjoitettiin?

Vallankaappauksen syyt

Aina kun huomautetaan, että Pinochet riisti vallan Chilen ”demokraattisesti valitulta sosialistiselta presidentiltä” Salvador Allendelta, on syytä muistaa, että Allenden äänisaalis oli vain 36 prosenttia annetuista äänistä, mikä vaalitavan vuoksi riitti valituksi tulemiseen. Demokraattisesti valittu

hän oli silti, totta kai, mutta kaappauksen motiivina ei ollutkaan pelkkä valituksi tuleminen vaan se, minkälaisia uudistuksia Allende oli saattanut voimaan noustuaan valtaan vuonna 1970. Ratkaisevimmaksi virheeksi osoittautui Chilen kuparikaivosten sosialisoiminen. Chile oli ja on edelleen tärkeä kuparin tuottaja. Kuparin tuotannon täydellinen kansallistaminen olisi johtanut romahdukseen, sillä alan teollisuus (suomalaiset toimijat mukaan lukien) olisi joutunut vetäytymään maasta. Mahdollisuus käyttää länsimaista rikastusmenetelmää olisi menetetty, ja maa olisi muuttunut pelkäksi raakakiven tuottajaksi.

Käännekohdaksi osoittautui eräiden myöhempien tapahtumien valossa hieman ironinen päivämäärä 11.9.1973, jolloin Augusto Pinochet kaappasi vallan maan armeijan tuella. Allenden sanotaan saaneen surmansa presidentinpalatsin piirityksessä, mutta virallisen tiedon mukaan hän teki itsemurhan. Asiaan liittyvä anekdootti kertoo, että Allende ampui itsensä palatsin valtauksen loppuvaiheessa Fidel Castron lahjoittamalla Kalašnikov-rynnäkkökiväärillä, johon kiinnitetyssä kultaisessa laatassa oli teksti: ”Hyvälle ystävälleni Salvarod Allendelle Fidel Castrolta, joka erilaisin keinoin yrittää saavuttaa samat tavoitteet.”

Syytä sotilasdiktatuurin esiinnousuista ei voida vierittää Pinochetille itselleen. Historiallinen tosiasia on, että nimenomaan Chilen demokraattisesti valitun parlamentin alahuone pyysi asevoimia puuttumaan Allenden hallinnon rikoksiin ja poistamaan Allenden virasta. Santiagossa koolla ollut Chilen parlamentti olikin julistanut elokuun 22. päivänä 1973 Allenden hallituksen laittomaksi 81 äänellä 47 ääntä vastaan. Tämän jälkeen Chilen parlamentti esitti laajan luettelon erilaisista rikkomuksista, joilla Allenden hallitus oli loukannut perustuslakia. Ohessa otteita luettelosta:

Se on asettunut kongressin perustuslakia säätävien toimintojen yläpuolelle. – Halveksinut oikeutta. – Loukaten karkealla tavalla voimassa olevia lakeja sekä vallankäytön jakamisen periaatetta se on mitätöinyt sellaisten oikeudellisten ratkaisujen ja tuomioiden täytäntöönpanon, jotka eivät ole olleet sille mieluisia. – Halveksinut ylimmän revisioviraston antamia määräyksiä ja päätöksiä silloin, kun ne ovat koskeneet hallituksen ja sille alistettujen instanssien päätösten lainvastaisuutta. – Loukkaus kaikkien kansalaisten juridista tasa-arvoisuutta vastaan. – Häikäilemättömät puuttumiset sananvapauden periaatetta vastaan. – Yliopistojen itsehallintaoikeuden loukkaukset. – Kokoontumisoikeuden rajoittaminen, estäminen ja jopa väkivaltainen tukahduttaminen. – Opiskelun ja opetuksen vapauden tukahduttaminen. – Perustuslaillisesti säädetyn omistusoikeuden järjestelmällinen loukkaaminen. – Työläisten ja heidän ammatillisten järjestöjensä ja syndikaattiensa oikeuksien halveksinta. – Perustuslaissa säädetyn vapaan maastamuutto-oikeuden räikeät loukkaukset. – Hallituksen edistämä ja tukema kapinallisten järjestöjen suurimittainen muodostaminen ja ylläpitäminen. – Hallituksen suojeluksessa tapahtunut aseistettujen joukkioiden muodostaminen ja koulutus.

Tästä kaikesta chileläisten oli kiittäminen Salvador Allendea ja hänen senaattiaan. Sosialistisen presidentin valinta ei siis yhdistänyt kansaa vaan jakoi sen entistä pahemmin kahtia. Pinochetin syrjäyttämä Allende, vaikka olikin demokraattisesti valittu, ei suinkaan ollut demokraatti vaan marxilainen. Allendella oli myös hyvät välit Kuuban diktaattoriin, Fidel Castroon, ja hän oli kolmessa vuodessa saanut Chilen talouden kaaokseen marxilaisilla opeillaan. Samanaikaisesti kun maahan salakuljetettiin neuvostoaseita Castron "henkilökohtaisena lahjana" Allendelle, kansalle opetettiin jalkapalloa.

Pinochetin merkitys

Vuonna 1973 Pinochetin sotilasjuntta käytännössä esti sisällissodan, joka oli jo ovella, ja lopetti mielivallan sekä sorron, johon maa oli ajautunut, kun maanomistajia tapettiin ja ryöstettiin Allenden ajaman sosialisoinnin yllyttämänä. Suurin osa maasta lähteneistä olikin joko heitä, älymystön jäseniä tai sitten pelkästään helpompaa elämää hakeneita rikollisia. Vallankaappauksen paradoksaalista parlamentaarisuutta ilmentää se, että Allende oli itse nimittänyt kenraali Pinochetin armeijan komentajaksi vain vähää ennen kuin Pinochet päätyi vaatimaan hänen eroaan kansanedustuslaitoksen suomaan valtuutukseen vedoten.

Parlamentin oikeuttamana Pinochet otti vallan määrätietoisesti käsiinsä, torjui kommunismin uhan ja laittoi talouden kuntoon. Vähitellen hän myös palautti sananvapauden ja poisti yhdistystoiminnan rajoitukset sekä diktaattoreille epätyypilliseen tapaan luopui ajan ollessa kypsä itse vallasta. Toki myös ylilyöntejä ja ihmisoikeusrikoksia tapahtui, mutta ne tehtiin suureksi osaksi maassa vallitsevien levottomuuksien hillitsemiseksi, ja ne olivat vastauksia käynnissä olleeseen sekasortoon.

Monien mielestä Yhdysvaltojen toimet Vietnamissa olivat väärin vain siksi, että Vietnam on kaukana Yhdysvalloista. Arvosteltaessa Yhdysvaltojen intressejä Chilessä ei juuri koskaan muisteta mainita, että Neuvostoliitto oli aloittanut suunnattoman laivastotukikohdan rakentamisen Chileen kilpailemaan Tyynenmeren herruudesta. Neuvostoliitto oli rakentanut myös eräänlaisen lentotukialuksen Yhdysvaltojen rannikolle jo aiemmin ja uhannut maailmaa ydinsodalla Kuuban kriisin yhteydessä. Yhdysvallat ei sentään yrittänyt viedä ydinpommejaan Vietnamiin vaan pysytteli maassa etelävietnamilaisten pyynnöstä ja maailmanvallankumouksen estämiseksi.

Onkin mielenkiintoista verrata Fidel Castron suomalaisessa mediassa saamaa kohtelua Pinochetin käsittelyyn. Pinochet sentään laittoi talouden kuntoon Nobel-palkitulta Milton Friedmanilta omaksumillaan opeilla, kun taas Castro kurjisti maan ja on pitänyt kynsin hampain kiinni diktaattorin asemasta. Kuitenkin Pinochetia on pidetty pahana poikana Castroon verrattuna.

Kun "demokratia ei toimi"

Entä mitä seurauksia Pinochetin valtakaudella oli? Kuubasta tuli Neuvostoliiton banaanitasavalta viideksikymmeneksi vuodeksi, eikä sen poliittinen järjestelmä ole vieläkään muuttunut. Havannan kaduilla lipuvat edelleen 1950-luvun alun Chevroletit, jotka menneisyyden haamuina muistuttavat kapitalismin kauheudesta ja sosialismin ihanuudesta. Neuvostoliitto käytti hyväkseen Kuubaa ja kuubalaisia sotaseikkailemalla Afrikassa, jolloin hiv levisi viidakkosodista henkiin jääneiden kommunistisissien mukana Väli-Amerikkaan (kilpailevan selityksen mukaan "merimiesten" kantamana Haitille ja sieltä Kaliforniaan).

Pinochetin luovuttua presidentinvallasta vuonna 1990 Chile oli aidosti demokraattinen markkinatalousmaa. Jos taas Allende olisi onnistunut pyrkimyksissään, Chilellä olisi ollut edessään Kuuban kohtalo. Allende saattaisi roikkua vallan kahvassa yhä, sillä hän oli syntynyt vuonna 1908, ja myös Pinochet eli 91-vuotiaaksi.

Kenraali Pinochet oli chileläisille samaa kuin Francisco Franco espanjalaisille ja marsalkka Mannerheim Suomelle. Pinochet piti itseään isänmaallisena miehenä, joka pelasti Chilen kommunismilta, ja moni Chileläinen yhtyy tähän mielipiteeseen. Enintään häntä voidaan arvostella tai kiittää anarkistisesta vallankaappauksesta ja käytännön anarkiasta.

Pinochetin aikana varsinainen rikollisuus oli vähäistä verrattuna nykyaikaan. Vasemmiston oltua vallassa 16 vuotta maa on rikastunut ja köyhyys vähentynyt mutta ei niin paljon, kuin olisi ollut mahdollista. Rikollisuus sen sijaan on lisääntynyt noin 500 prosenttia Pinochetin ajasta. Luokkayhteiskunnan eriarvoisuus on jatkuvasti kasvanut, eikä juuri minkäänlaista sosiaaliturvaa ole järjestetty, vaikka siihen olisi varaa.

Vallanvaihto vapaasta markkinataloudesta sosialismiin ei ollut koskaan aiemmin tapahtunut verettömästi, mutta myöskään sosialistisen järjestelmän vaihtamiseen vapaaksi markkinataloudeksi ei tarvinnut paljon houkutella. Oliko sitten "latinalaisen Amerikan ensimmäisen demokraattisesti valitun vasemmistolaisen presidentin" syrjäyttäminen niin merkittävä symbolinen teko, että se häviää moraalisessa mielessä tietylle käytännön tosiasialle: tapahtumien lopputuloksen kautta maata estettiin ajautumasta Kuuban tielle. Muutamat katsovat, että Allenden 36 prosenttia riitti demokraattiseen valintaan, koska hän oli "demokraatti". Samoin nämä henkilöt pitävät George W. Bushin ensimmäistä valintaa 49,9 prosentin ääniosuudella vain osoituksena Yhdysvaltojen järjestelmän epädemokraattisuudesta, sillä Bush ei ole demokraatti. Saddamin ja Castron sadan prosentin lukemat puolestaan ovat heille selvä merkki Irakissa vallinneesta tai Kuubassa edelleen vallitsevasta demokratiasta. Taitaakin olla niin, että vasemmistolaisen vaalivoittoa pidetään osoituksena demokratiasta riippumatta siitä, saako ehdokas alle 50 prosenttia tai tasan 100 prosenttia

äänistä. Vasemmistolaisen vaalitappiota puolestaan pidetään näillä tahoilla aina osoituksena ”demokratian toimimattomuudesta”.

Viimeinen tuomio

Pinochetin presidenttikaudella tapahtuneet ihmisoikeuksien rajoitukset ja rikkomukset varjostavat tietenkin Chilen menneisyyttä, mutta ne muodostavat pienemmän haitan kuin Allenden aikana alkaneet väkivaltaisuudet ja suunta, jota kohti maa oli luisumassa. Erään avoimen kysymyksen muodostaa se, olisiko maata voitu kehittää kohti pohjoismaista demokratiamallia, jos Allenden sosialistihallitus ei olisi yltiöpäisesti yrittänyt muuttaa maata kansandemokratiaksi. Pinochetin, parlamentin ja Yhdysvaltojen puuttuminen asioihin johtui Allenden sosialistihallituksen virheistä, joita se teki Neuvostoliiton ja Kuuban tuella. Samanlainen mahdollisuus liekanarun muuttumiseen hirttonaruksi olisi ollut myös Kekkosen ajan Suomessa, elleivät punamultayhteistyössä toimineet sosiaalidemokraatit olisi olleet ketunhäntä kainalossa toimivia ja sotien tapahtumista oppineita isänmaallisia porvareita, jotka kerta toisensa jälkeen onnistuivat vesittämään Neuvostoliiton ikävät yhteistyötarjoukset.

Useissa kirjoituksissa Pinochet on etukäteen tuomittu Helvettiin. Teologisesti katsoen se on kuitenkin harhaoppia. Kristinuskon protestanttisen haaran mukaan ihmistä ei tuomita hänen tekojensa mukaan vaan yksinomaan armosta. Mikäli Pinochet ennen kuolemaansa kääntyi aidosti kristinuskoon, hän on pelastunut Helvetin lieskoilta. Kiintoisaa on, mihin Pinochet päätyy viimeisellä tuomiollaan, mutta ainakin hän uskoi pelastaneensa kotimaansa sosialistiselta pienoishelvetiltä. Augusto Pinochet muistutti myös hämmästyttävällä tavalla filosofi G. H. von Wrightiä ylikasvaneine kulmakarvoineen.

Torstaina 21. joulukuuta 2006

KAIVAKAA MAATA

Totuus löytyy maan alta. Niin ainakin arvellaan. Uusimpien tutkimusten mukaan Huhtiniemestä löytyneet vainajat eivät olleetkaan jatkosodan aikana teloitettuja vaan jo 1800-luvulla kuolleita,[41] mutta tämä ei merkitse, ettei viime vuosisadan sotauhrejakin voisi löytyä. Uutisista päätellen ihmisillä on sammumaton halu todistella, kumpi näkökanta on oikea, viranomaisten julistama ja armeijan nuhteettomuutta korostava totuus vai kaupunkilegendan muodossa elävä huhu.

Asiaa tutkinut Antti O. Arponen ehti jo tuloksista masentuneena pyörtää epäilyjään, mutta ei hänenkään kannata heittää lapiotaan ojaan, sillä

aina voi löytyä todisteita siitä, että armeija oli paha. Vasta sitten, kun koko paikka on myllätty, voidaan sanoa, miten asiat olivat: onko huhuissa perää vai osoittautuuko Arponenkin vain Suomen uskomattomimmaksi Pastirolposkeksi? Kunpa kaikkien huhujen, valheiden ja totuuden selvittämiseksi nähtäisiin yhtä paljon vaivaa. Ainakin se on selvää, että armeijoiden ja viranomaisten kannattaa jatkossa joko vältellä ampumasta ketään tai hävittää todisteet entistä huolellisemmin. Siitä vain maata kaivamaan.

Perjantaina 22. joulukuuta 2006

VUODEN PIMEIN AIKA

Tänä yönä aurinko laskeutuu syvemmälle taivaanrannan taakse kuin yhtenäkään muuna vuoden tai vuorokauden hetkenä. Talvipäivän seisaus on tänään 22.12.2006 kello 2.22. Pohjoisessa aurinko ei näyttäydy päivällä lainkaan, eikä valoisan aika ole etelässäkään juuri viittä tuntia pitempi. Suomalaiset elävät suurimman osan elämästään varjojen mailla. Mitä järkeä siinä on? – Ei mitään. Ainoa johdonmukainen tapa jatkaa elämää olisi muuttaa pois täältä, jonnekin Nizzan tai Genovan tasolle.

Mutta pimeydessä ja synkkyydessä on myös filosofiansa. Aurinko, joka tuskin jaksaa päivisin nousta, on harvinainen timantti, jota kokoonnutaan katsomaan kuin kultaa valinkauhassa, kunnes se katoaa moneksi kuukaudeksi taivaanrannan taakse. Nukkuvassa, mustassa auringossa on suunnatonta metafyysistä potentiaalia: lupauksellaan lumoavaa voimaa. Jos haluaisin olla yhtä egomaaninen kuin Turkmenistanin eilispäivänä edesmennyt maallinen ja hengellinen johtaja Saparmurat Nijazov, myös minä nimeäisin taivaankappaleet oman persoonani mukaisesti. Ajatelkaa, kuinka valaisevaa olisi, jos aamun sarastaessa ja auringon häikäistessä ensisäteillään astronomitkin olisivat velvoitettuja lausumaan: ”Katsokaa – ei aurinko – vaan Hankamäki nousee!”

Synkkyydessä syvällisyys

Mitä filosofista ideaa pimeyden ja synkkyyden lietsomassa tappiomielialassa sitten on? Sen suurempaa syvällisyyttä kuin synkkyyteen ja surumielisyyteen liittyvä epätoivo, ei voida kuvitella. Syy tähän on selvä: voittamisessa on epätotuuden siemen, mutta tappiosta alkaa totuus. Voittajia ohjaa epätotuuteen ja pinnallisuuteen heidän narsisminsa ja itseluottamuksensa. Siihen perustuvat myös hilpeys ja juhlinta, eikä sotien ja urheilukilpailujen voittajia voida koskaan arvostella liiallisesta vaipumisesta syvämietteisyyteen. Pikemminkin heitä leimaa masturbaation har-

joittajille tyypillinen itseensä tyytyväisyys, joka yleensä vaihtuu syyllisyyden tunteeksi tai huonoksi omaksitunnoksi.

Tie voiton kukkuloilta murheen alhoon on onneksi lyhyt, kuten uransa lopettaneiden maailmanmestarien esimerkki osoittaa. Kyse on itsepetoksesta. Sen sijaan se, joka jo alun perin valitsee häviäjän osan, hyväksyy maailmaan sisältyvän tappion ja puutteellisuuden. Tuskin mikään on niin naiivia ja epäfilosofista kuin optimismi, paitsi jos iloitseminen tapahtuu kyynisyyden siivin, kuten itseironian ja maailmanhalveksinnan tapauksessa. Koska maailma on puutteellinen, ristiriitainen ja mätä, osuvat kyynikot, pessimistit ja tappionsa tunnustaneet häviäjät yleensä oikeaan. Siksi filosofienkin olisi johdonmukaista asettua hävinneiden puolelle, josta syvällisyys alkaa.

Merkille pantavaa on, että suurin osa niin sanotuista analyyttisista systeemifilosofeista haluaa voittaa. He haluavat ikään kuin valloittaa karvakukkulan omilla "metodeillaan", ja he asettuvat mielellään voittaneiden puolelle myös tiedepolitiikassa. Voittajia ovat olleet Englanti, Yhdysvallat, analyyttinen systeemifilosofia ja marxismi. Nationalismin voitto Saksassa kesti vain hetken, mutta tappion jälkeen sekin löysi totuuden – toisin kuin ydinpommiensa kanssa maailmaa valloittaneiden suurvaltojen hurmahenkinen voitontahtoisuus. Ne hävisivätkin pahimmalla mahdollisella tavalla: menettämällä kulttuurinsa piiristä tappiollisuuden ja katkeruuden tuottaman syvällisyyden. Sen suurempaa syvällisyyden taetta ei filosofiassa voida ajatella kuin häviöön, alakuloon ja nujerretuksi tulemiseen liittyvä totuudellisuus. Niinpä hävinneet osapuolet yleensä voittavat filosofisesti.

Pelastuminen

Entä miten on ahdistukselta pelastumisen laita? Filosofian keskeinen motiivi kiteytyy kysymykseen, miksi ihmisen täytyy kuolla. Syynä ihmisen kuolevaisuuteen on maailman luomisesta seurannut todellisuuden epätäydellisyys ja ajallisuus sekä sydämen irtautuminen Jumalasta, mitä kuvataan myös perisynniksi. Pahiten se koskee juuri voittajia, sillä voitolle selviytyminen on heidän uskontonsa, ja tämän mukaisesti he ovat vailla pelastusta tai kokevat olevansa pelastuksen tarpeessa. Sokraattinen viisaudenrakastaja, joka ironisesti katselee tätä näytelmää ulkopuolelta päin, on sen sijaan automaattisesti pelastettu oidipaaliseen rikokseen syyllistymättömyytensä vuoksi.

Meidän homoseksuaalien väitetty syvällisyys ja synkkyys onkin pohjimmiltaan erilaista kuin heteroiden epätoivoinen ahdistus ja surumielisyys, joka kertoo vain heidän turhautuneisuudestaan. Gay-joulun läpi raikuu nauru. Heteroiden voitontahtoisuus ja heidän traagisuudestaan seurannut tappiomieliala ovat löytäneet filosofian historiassa oivalliset ilmaisunsa,

aivan niin kuin homojen omasta häviäjän rooliin asettumisesta seuraava riemukas ironiakin. Samantapaista asennoitumista – pessimismiä ja ironiaa – ovat modernin ajan filosofiassa edustaneet Schopenhauerin, Nietzschen ja Heideggerin hahmot. Heitä kaikkia leimaa omasta määrätietoisuudestaan ja voitontahtoisuudestaan huolimatta asettuminen valtakulttuurin ulkopuolelle, sen reunoille, rajoille, laidoille ja terasseille, josta nämä filosofit katselevat ja arvostelevat kaduilla, turuilla ja toreilla sekä kaiken maailman markkinoilla vallitsevaa hälinää.

Hyvää vuoden loppua teille kaikille rakkaat ystävät, jotka olette jaksaneet lukea ja seurata tätä palstaa!

Sunnuntaina 24. joulukuuta 2006

JOULUKARNEVAALI

Tänään on jouluaatto, eli varsinainen juhlapäivä on lähellä. Monet ihmiset tietävät, että joulukuusi on pakanallinen keksintö. Mutta myös itse joulun vietto on epäkristillinen perinne. Vielä roomalaisajalla joulun paikalla oli saturnalia-juhla, jota vietettiin sadonkorjuun merkeissä Saturnus-jumalan kunniaksi. Alkukirkon papit oivalsivat, että ahkerasta käännytystyöstä huolimatta monetkaan ihmiset eivät halunneet luopua mukaviksi kokemistaan juhlaperinteistä, joten kristinusko oli yhdistettävä niihin. Niinpä kristillinen kirkko otti pakanallisen perinteen käyttöön antamalla siunauksensa sille. Toiveena oli, että kristinuskokin alkaisi juhlariehunnan myötä näyttää hauskemmalta. Käytännössä kävi kuitenkin niin, että uskonto menetti hengellisyyttään samalla kun juhliminen maallistui.

Joulua vietiin alun perin eräänlaisena karnevaalina, jonka kuluessa orjasta tehtiin hetkellisesti isäntä, narrista kuningas ja rengistä herra. Perinteen tarkoituksena oli luoda tilapäinen vapauden saareke ja hengähdystauko muutoin alistetun ja painostavan elämän keskelle. Ja eikö tästä käsityksestä kajastakin myös nykyjoulun ”varsinainen sanoma”? Samalla kun kirkko alkoi hellittää liekanaruistaan juhlimisen ja vapauden hyväksi, se tuli antaneeksi ihmisille mallin, jota he saattoivat tavoitella myös normaalielämässään. Joulun vieton kautta kirkko ei ainoastaan lisännyt suosiotaan ihmisten joukossa vaan loi myös pohjan kirkon oppien hylkäämiselle, kun kansalaiset kiinnostuivat pelkästä karnevaalien vietosta hengellisyyden sijaan. Tämän kehityskulun tuloksena joulu on nykyäänkin materialistinen juhla, ja kirkot täyttynevät jouluisin nimenomaan tapakristillisyyden vuoksi.

Monien muiden karnevaalien tavoin joulu ei ainoastaan auta kansalaisia kestämään pimeyttä ja kurjuutta syksyn ja loskaisen talven läpi, vaan se myös houkuttelee ihmisiä pysyvästi pois alamaisuuden tilasta. Mihail Bahtinin käsityksen mukaan karnevalistisuus saattoi auttaa jopa

siirtymisessä pimeältä keskiajalta valoisan renessanssin aikakaudelle. Joulun poliittinen merkitys on siis vaihtoehtoisen maailman luomisessa, esimerkiksi sellaisen, jossa ihmiset osoittavat toisiaan kohtaan hyvää tahtoa. Mitä enemmän karnevaaleja järjestettäisiin, sitä paremman otteen ihmiset saisivat tuosta paremmasta maailmasta. Toiveena on, että karnevaalit muuttuisivat *vallitsevaksi tilaksi*, ja tämän merkiksi monien ihmisten elämä onkin nykyään pelkkää siirtymistä karnevaalista toiseen. Eri asia on sitten se, tunnistetaanko myöskään karnevaaleja enää karnevaaleiksi, sillä jos aina on juhlat, ei ole koskaan juhlat.

Jouluna ihmiset tekevät paljon sellaista, mitä he eivät muutoin tekisi. Joulu perustuu siis petokseen ja merkitsee poikkeustilaa ihmisten välisissä suhteissa. Myös tämä on karnevalistinen piirre. Muutamat ovat tällöin imeliä kuin lanttutaikina ja toiset happaman emäksisiä kuin lipeäkala.

Miten tuohon hyvän tekemisen perinteeseen pitäisi sitten suhtautua? Hyvyyden osoittamisen sanotaan tuovan iloista mieltä myös tekijälleen. Tämä on luonnollisesti ymmärrettävää. Lahjojen jakaminen ja avuliaisuus tuntuvat hyvältä nimenomaan niiden ihmisten mielestä, jotka toimivat näiden periaatteiden mukaisesti, sillä epäitsekkäitä ihmisiä myös vastavuoroisesti palkitaan paremmilla sosiaalisilla palkinnoilla kuin omaa etuaan ajattelevia. Mitä paremmaksi ihminen oman hyvyytensä kokee, sitä enemmän hän tekee hyvää, ja näin selittyy, miksi paljon hyvää tehneet sanovat olevansa tyytyväisempiä kuin ne, jotka pidättäytyvät liiasta anteliaisuudesta. Koska hyvän tekeminen tuntuu viimeksi mainituista lähtökohtaisesti pahalta, kitsaat ihmiset tekevät vähemmän hyvää, ja niin muodoin selittyy, miksi nekin vähäiset teot, jotka he puolestaan saavat aikaan, tuottavat heille tuskaa ja suuria ponnistuksia. Tällä tavoin hyvä ja paha monistuvat ja leviävät kuin renkaat vedessä.

Koska hyvä ja paha ovat suhteellisia ja ihmisten yksilöllisistä kokemuksista riippuvaisia asioita, ne voivat vaihtua myös toisikseen. Joulu on sosiaalinen häiriötila, jota kannattaa varoa. Joulun merkeissä ihmisiä pakotetaan olemaan vastoin tahtoaan seurallisia. Yksinäisiä puolestaan syyllistetään yksinäisyyden leimalla, jota heitä opetetaan häpeämään. Samanaikaisesti, kun hoetaan äänekkäästi joulurauhaa, rikotaan niiden ihmisten rauhaa, jotka muutenkin elävät rauhallisesti. Sitä, että joku ihminen jättää hälinän taakseen, ei suostuta hyväksymään, mutta sellaista ihmistä aina ymmärretään, joka suostuu taistelemaan joulukiireiden vuoksi tavoitellen edes jonkinlaista onnea ja rauhaa. Tämän ajattelutavan mukaan on väärin kääntää maailmalle selkänsä tavoitellakseen todellista joulurauhaa, mutta on oikein uhrata oma onnellisuutensa johonkin sosiaaliseen juhlintaan osallistumisen vuoksi.

Joulu myös kaduttaa ihmisiä. Sen konkreettinen seuraus on ylensyömisestä johtuva ähky, ja vakavampi seuraus on henkinen ahdistus. Kaikkiin juhlapäiviin liittyy epäonnistumisten ja pettymysten uhka, jonka tuloksena päivä on pilalla. Suurelle osalle ihmisistä joulu ei ole kovin hyvä

eikä myöskään kovin rauhallinen. Juhlapäivät tekevät vastoinkäymisistä, kuten sairauksista, entistäkin kivuliaampia. Todellisuudessa musta ei tule mustemmaksi valkoista pohjaa vasten, ja elämästä voi iloita nimenomaan sosiaalisista painolasteista, tavoista ja kulttuurista *irtautumisen* kautta.

Kun nyt toivotan teille, hyvät lukijani, hyvää ja rauhallista joulua, minä tarkoitan sitä. Jatkakaa siis kamppailua paremman elämän sekä turhamaisuudesta ja pikkusieluisuudesta vapautumisen puolesta. Siinä joulun idea kirkastuu!

Tiistaina 26. joulukuuta 2006

TSUNAMISTA KAKSI VUOTTA

Kaakkois-Aasian tsunamista tuli tänään kuluneeksi kaksi vuotta. Osa avustusrahoista on kateissa, turismi on ennallaan, Thaimaassa on tapahtunut vallankaappaus, Acehissa mellastavat maanvyörymät ja tulvat, ja sisällissota kiihtyy. Siinä sosiaalista katastrofia luonnonkatastrofin jatkoksi. Televisiossa puolestaan pyörii tuhoa käsittelevä draamasarja, jota rahoittaa muun muassa eteläkorealainen Samsung oman *product placementinsa* katteeksi.

Luonnonmullistuksen tapahduttua paikalle riensi muiden muassa suomalainen piispa Eero Huovinen, joka paljasti epäuskoisuutensa siunailemalla TV-lähetyksessä, kuinka taivaallinen herra voi sallia kyseisen katastrofin. Häneltä näytti unohtuneen Jobin kirjan toteamus, että ”kun otamme Jumalalta vastaan hyvän, totta kai meidän on otettava vastaan pahakin”.[42] Maailmassa vallitsevan kurjuuden sovittaminen yhteen Jumalan hyvyyden kanssa on tietysti aiheuttanut teologeille paljon päänvaivaa.

Kurjuus, kärsimys ja teodikea-ongelma

Rationalistisen filosofian näkökulmasta maailmassa vallitseva kurjuus on seuraus aristoteelisen substanssin eli ”liikkumattoman liikuttajan” epätäydellisyydestä luomistyössä. Ihmisen erkaantuessa jumaluudesta maailmaan syntyi puutteellisuutta ja ihmiselle puolestaan epätäydellisyyden kokemus. Vaikka voimmekin katsoa elävämme ”parhaassa mahdollisessa maailmassa”, siinä joudutaan sovittamaan yhteen mahdollisimman monia ristiriitaisia asioita. Tämän mukaan Jumala ei olekaan enää kaikkivaltias, vaan asialla on myös Tuhattaituri. Täydellisen olennon oli kuitenkin alun perin luotava maailma toteuttaakseen oman olemuksensa, johon sisältyi luomisen potentiaali. Niinpä elämme nyt kompromissin tuloksena luodussa maailmassa, kaukana jumaluuden sydämestä, hädän ja vaillinaisuuden alaisina.

Tämä on kristillisen rationalismin näkökulma asiaan, ja vastaava ajattelutapa näyttäytyy myös tieteen ja arkielämän piirissä: maailma on mätä. Mutta asiasta on voitu ajatella myös toisin ja kieltää maailman olevan paha. Tällöin on katsottu, että kaikki koituu lopulta hyväksi, kuten ajatellaan useimmissa ykseysfilosofioissa uusplatonismista alkaen. Mikäli haluaisin olla kyyninen, voisin auttaa piispaa ja alkaa syyllistää ihmisiä katsomalla, että tsunamissa oli kyse eräänlaisesta luonnon kostosta tai vedenpaisumuksesta, jolla pyhä Jumala pyyhkäisi tieltään etelän aurinkorannoilla kellottelevat hyvinvointikansalaiset. He olivat ylimielisyydessään ja syntisyydessään paenneet materialistista jouluryysistä Aasian lomakeskuksiin (mitä voitaisiin ehkä pitää jouluryysiksenä toiseen potenssiin korotettuna). Vakaumukselliselle kristitylle sattumaa ei voi olla olemassa, joten tuhon täytyi olla merkki johdatuksesta. Siksi johtopäätöksenkin on oltava se, että Jumala sallii pahan, mikä on tietenkin teologisesti valitettavaa.

Yhdentekevyyden ahdistus

Sen sijaan tieteellisen naturalistin ja materialistin mielestä kyse oli vain sattumasta, joka kuuluu luontoon. Luonnon ilmiöt tieteellinen naturalisti puolestaan ymmärtää joko ihmisen pysyviksi vihollisiksi tai suojelun kohteiksi, joten naturalistisesti ajattelevalla henkilöllä on hyvät mahdollisuudet itse päättää, miten hän katastrofiin suhtautuu: arvottaako hän sen kielteisesti vai myönteisesti vai – kuten yleensä – täysin välinpitämättömästi ja neutraalisti? Kyseinen kyynisyys tuottaa tietenkin myös naturalistille äänetöntä ahdistusta, joka näkyy lisäksi eräissä uskontomuodoissa.

Tsunamin jälkeen monet länsimaiset ihmiset kummastelivat, miten nopeasti tuhoista kärsineet maat nousivat jaloilleen. Hindulaiset ja buddhalaiset suhtautuivat asiaan tavalla, jota ulkoa päin voidaan sanoa ”luontevaksi”. Todellisuudessa kyse oli huomattavasta elämänkatsomuksellisesta erosta. Se paljastui katastrofiin asennoitumisen kautta myös länsimaisille ihmisille. Selitys näennäiseen ”luontevuuteen” löytyy siitä, että tuhoutuminen ja olosuhteiden vaihtelu sisältyvät hindulaisen ja buddhalaisen ihmisen maailmankuvaan. Siinä kaikki on kaaoksenkin hetkellä tasapainossa. Ruumis on heille vain sielun kulkuväline yhdestä elämästä toiseen.

Ajatus voi olla ainakin näennäisesti helpottava, mutta sitä ei voida sanoa kovin lohdulliseksi. Buddhalaisuuteen ja hindulaisuuteen ei kuulu ahdistus eikä suru kuoleman johdosta. Buddhalaisille ja hindulaisille kuolemaa ei itse asiassa ole; on vain elämän ikuinen kiertokulku, siirtyminen elämästä toiseen sekä siihen mahdollisesti liittyvää kaipauksen ja ikävän tunnetta. Heidän näkemyksensä elämästä muistuttaa siis tyypillisen naturalistin käsitystä.

Me eurooppalaiset voisimme sanoa kyseistä ajattelua tunteettomaksi ja kylmäksi, ja ainakin etiikan teorioiden kannalta siihen liittyy myös moraalinen kyynisyys: jos ihminen ei ahdistu eikä tunne syyllisyyttä, hänellä ei ole länsimaisen käsityksen mukaan myöskään vastuuta eikä moraalia. Ja kyllähän asian tämä puoli näkyy kurjuutena Intian kaduilla ja kujilla, kun millään ei näytä olevan mitään väliä.

Ajattelutapa muistuttaa myös eräänlaista villiä ajattelua, jossa ei ole lainkaan normeja eikä kieltoja saati sellaisia estoja tai rajoitteita, joita länsimaalaisittain pidettäisiin moraalin tunnusmerkkeinä. Vai onko? Ehkä ne ovat niin sisäistyneinä kyseiseen elämänmenoon, että buddhalaisten ja hindulaisten koko elämä koostuu tuosta ahdistuksesta ja toivottomuudesta sekä niiden ritualisoituneista seurauksista. Joka tapauksessa maailmalla matkustavan kannattaa avata silmänsä muulloinkin kuin vain silloin, kun jokin konflikti tai katastrofi pakottaa havaitsemaan ihmisten ja kulttuurien todelliset erot. Niitä on nimittäin paljon. Pintaa tarvitsee yleensä vain hieman raaputtaa, jotta ihmisten elämänkatsomukselliset ja filosofiset eroavuudet tulevat esiin kuin ketut koloistaan – tai sudet luolistaan.

Keskiviikkona 27. joulukuuta 2006

BOND JA POLIITTINEN KORREKTIUS

Pokerin pelaamisesta on tullut viime vuosina kansanhuvi: sitä pelataan niin televisiossa kuin kapakoiden nurkissakin. Asiantila saattaa heijastella uuden kasinotalouden olemusta. Ihmisten rikastuminen tai köyhtyminen mielletään entistä useammin pelkäksi onnenpyörän pyörähdykseksi, kun syy–seuraus-ketju ansioiden ja niihin johtavan työn väliltä on pantu globalisaation ja internationalismin keinoin poikki. Rikastu siis pokerilla.

Myös uuden James Bond -elokuvan tekijät ovat tiedostaneet ajan merkit nimetessään tuotoksensa *Casino Royaliksi*. Pokerin peluun kohottaminen elokuvan keskeiseksi teemaksi puhuttelee ilmeisesti työväenluokkaisia ja keskiluokkaisia ihmisiä, sillä raina oli vielä kuukausi ensi-iltansa jälkeen Suomen katsotuin.

Minulla on ollut tapana käydä katsomassa James Bond joulunpyhinä, mikäli uusi elokuva vain on ollut tarjolla. *Casino Royalia* on kehuttu parhaimmaksi kautta aikojen, mutta omasta mielestäni Bond-elokuvat ovat vuosi vuodelta huonontuneet. James Bond tunnetaan tietenkin naistenmiehenä, ja kaikki Bondit ovatkin olleet korostetun heteroseksistisiä. Lisäksi 1980-luvun ja 1990-luvun Bondeissa konnat esitettiin usein tyypiteltyinä homoseksuaaleina, mikä heitti seksuaalivähemmistöjen vihat Bondin tekijöiden niskoille. Koska Bond oli myös huumoripitoinen, saattoi lievää rasismia katsoa kuitenkin läpi sormien.

Feministinen Bond

Bondeihin tuli jo 1990-luvulla uutuutena mukaan feminismi, joka pahensi asiaa. *Casino Royalissakin* kehitellään feministisvoittoista nais–miesdialogia, joka ei omasta mielestäni toimi lainkaan. Elokuvan naissankarit haukkuvat Bondia muun muassa hänen egostaan, ja miestä potkitaan munille. (Miten ihmisen olisi mahdollista muuta ollakaan kuin ”egokeskeinen”, sillä minuushan on kaiken havaitsemisen ja todellisuussuhteen välttämätön ehto?) Bondin esimiehenä on ollut nainen jo *Kultaisesta silmästä* lähtien, eli vuosikymmenen ajan. Miss Moneypenny puolestaan alettiin ajan myötä esittää tietoisena naisasianaisena. Kun Bond-elokuvien naiset eivät ole enää hänen rakastajiaan vaan dominoijiaan, tästä ratkaisusta on seurannut useita ongelmia toimintaelokuvaksi tarkoitetulle produktiolle.

Poliittisesti korrektista Bondista huumori on kuihdutettu pois. Jäljellä on pelkkää rymistelyä, erikoistehosteita, feminismiä ja väkivaltaa. Huumorittomuus johtuu Bondin miehisen suverentiteetin kyseenalaistamisesta. Kun uros ei saa olla enää ehdoton, toimintaan ei saada mukaan sankaruutta kohottavaa karismaa. Se, että varhaisemmissa Bondeissa onnistuttiin yhdistämään toiminta ja seikkailu huumoriin, johtui Bond-hahmon suvereeniudesta: ollessaan hetero hän oli sitä avoimesti, ja hän hallitsi naisia. Sen sijaan nyky-Bond on alistuva raato. *Casino Royalissa* huumori on korvattu väkivallalla ja kovuudella. Uusi Bond-näyttelijä Daniel Craig on melko väritön tyyppi, joka ei häikäise sen enempää huumorilla kuin lihaksilla tai charmillakaan. Sitä paitsi hän muistuttaa tarpeeksi Vladimir Putinia sopiakseen paremmin kenraali Gogolin rooliin.

Roger Moore – Paras Bond

Kaikkien aikojen paras Bond oli minun mielestäni Roger Moore, sillä hän onnistui olemaan yhtä aikaa sekä toiminnallinen, humoristinen että todellinen gentlemanni. Niinpä parhaat Bond-elokuvat tehtiin 1970-luvulla ja 1980-luvun alussa, ja niissä onnistuttiin yhdistämään actionia ja komediaa.

Uudesta Bondista puuttuvat Bond-elokuvien tavaramerkeiksi muodostuneet tekniset innovaatiot kokonaan, eikä elokuva hyödynnä myöskään ideologisia eikä poliittisia jännitteitä, jotka vielä kylmän sodan aikana tarjosivat viitekehyksen juonen punonnalle. Uudessa Bondissa asia on koetettu ratkaista amerikkalaiseen tapaan, toisin sanoen vetämällä esiin elokuvan alussa matkalaukullinen pätäkkää, josta lopun aikaa taistellaan.

Pelkän mammonan käyttäminen motiivina on kuitenkin alkeellista, ja elokuvassa häiritseekin sarjafilmeistä tuttu peittelemätön suhtautuminen

rahaan. Tekijät ovat varoneet astumasta juonen rakentamisessa politiikan kentälle, vaikka esimerkiksi terrorismi olisi tarjonnut luontevan ympäristön tarinalle, kuten ennenkin. Näistä perinteisistä aineksista voi enää vain haaveilla, kun poliittisen korrektiuden tavoittelu on tappanut niin huumorin kuin älyllisyydenkin elokuvien käsikirjoituksista.

Torstaina 28. joulukuuta 2006

VUODEN KUPLAT

Vuoden kulttuuripoliittisia kuplia oli tietysti useita, mutta kaksi nousee julkisuusarvoltaan ylitse muiden. Ne ovat vertauskuvallisia merkkejä koko kulttuurielämämme sisäänpäin lämpiävyydestä.

Euroviisujen ehdokasasettelu

Ensimmäisen palkinnon kulttuuripoliittisesta lapsellisuudesta saavat euroviisuvalinnat. Kansalle kerrottiin, että Suomen edustaja valitaan "asiantuntijaraadin" asettamista ehdokkaista ja että valitsijoina toimivat Yleisradion ja tuotantoportaan edustajat. – Mitä ihmettä? Eivätkö ihmiset saa itse päättää, mikä niille kelpaa? Tuottajien halu ohjailla ihmisten kulutustottumuksia on tunnettu, mutta ajattelemattomimpaan tekoon syyllistyikin parlamentaarisesti valvottu Yleisradio, joka luulee voivansa kahlita kansalaisten makumieltymyksiä. Nightwish olisi jo käynyt voittamassa Eurovision laulukilpailun, jos se olisi päässyt viranomaiskontrollin läpi. Lordi voitti viime keväänä siksi, että ihmiset laittoivat sen asialle viranomaisseulonnasta huolimatta.

"Asiantuntijuuteen" vetoaminen kansansuosion sijasta oli sekä tuottajilta että Yleltä asiantuntemattomuuden huippu. Jokaisen pitäisi tietää, ettei mitään kilpailuja voi voittaa kompromisseilla eikä myöskään tuputtamalla ihmisille heidän tahtonsa vastaisia ehdokkaita. Suuret tähdet, kuten Rasmus ja HIM, vetäytyivät tunnetusti ehdokkuudesta, mutta Suomesta olisi löytynyt esimerkiksi teknomusiikin alan toimijoita: Darude, Dallas Superstars, Orkidea, Above & Beyond, Matti Laamanen, Jori Hulkkonen, Miika Kuisma, Slusnik Luna ja niin edelleen. Jopa jokin Sofia Zidan kaltainen poptähtönen olisi sopinut kilpailuun paremmin kuin valituksi tullut ikävystyttävä ja ummehtuneen harmaa myyrälauma. Myös rockin sektorilta olisi löytynyt paljon tähtiainesta, kuten Negative. Sopivia olisivat olleet listoille yltäneet popmusiikin tekijät, miksei vaikka niinkin ilmeinen suosikki kuin Antti Tuisku.

Yleisradion ja tuottajien silakankatkuisissa takahuoneissa kokoon kääräisty ehdokasasettelu on nyt niin huono, että paluu nollalinjalle on väistä-

mätön, kun salaisten neuvottelujen tuloksena estradille kohoavat ehdokas Jukka Kuoppamäki ja asiantuntijakapellimestari Ossi Runne. ”Monipuolisuuden” tavoittelu mummolauman ehdoilla on savuverhoa täydelliselle tunaroinnille, ja tosiasiassa ihmisiltä riistettiin jälleen mahdollisuus valita. Tapaus osoittaa, että ehdolle asettajat eivät ymmärtäneet lainkaan kansainvälisen viihteen eivätkä omien tehtäviensä luonnetta.

Tuomiojan ja Wuolijoen palkitseminen

Toisen palkinnon kulttuuripoliittisesta sisäänpäinlämpiävyydestä saa Tieto-Finlandian myöntäminen Erkki Tuomiojalle, joka on päätynyt myös Helsingin yliopiston dosentiksi, aivan kuten Paavo Lipposen erityisedustajana julkisuuteen noussut Teija Tiilikainenkin. Molemmat ovat ensisijaisesti poliitikkoja eivätkä tieteenharjoittajia. On harmi, että tieteen ja taiteen palkinnot ja tunnustukset jaetaan puoluepoliittisin perustein. Siihen kai viittaa jo yleiskieleen pesiytynyt tiede- ja taidepolitiikan käsitekin.

Tieto-Finlandialla palkittavaksi olisi löytynyt parempiakin teoksia kuin nyt valittu ulkoministerin kirja[43] äidinäidistään, Hella Wuolijoesta, jonka vasemmistolaisuutta en ole koskaan ymmärtänyt; hänhän oli sentään suuren kartanon emäntä ja liikenainen. Asiassa kenties näkyy jotain samasta kompleksisuudesta, jonka myötä liberaalipuoluetta edustaneen pääministerin, Sakari Tuomiojan, pojasta tuli demari.

Virolaissyntyinen Hella Wuolijoki piti kansalaissodan jälkeisinä vuosina poliittista salonkia kommunisteille ja Neuvostoliiton diplomaateille niin sanotussa professorien talossa eli Merilinna-nimisessä Jugend-kiinteistössä Neitsytpolun ja Kaivopuiston kulmassa. Kyseisessä vuonna 1900 valmistuneessa pytingissä on majaansa pitänyt myös sotaministeri Rudolf Walden, jolle isoisäni lainasi rahaa Kaipolan paperitehtaiden heikkoina vuosina 1930-luvulla. Nykyään talossa sijaitsee Aatos Erkon Kaivopuistonkoti, joten mikään halpa Wuolijoen ratkaisu ei ollut. Wuolijoki myös tuomittiin vuonna 1943 elinkautiseen kuritushuonerangaistukseen jatketusta maanpetoksesta vältettyään yhdellä äänellä kuolemantuomion. Suomen ajauduttua Neuvostoliiton vaikutuspiiriin välirauhan jälkeen Wuolijoki kuitenkin vapautettiin 1944 ja kohotettiin jo seuraavana vuonna SKDL:n vaalivoiton myötä Yleisradion pääjohtajaksi. Kolmannelta ehdokassijalta tapahtuneen nimityksen ja ohituksen virkaan järjesteli tuolloinen liikenneministeriö ja maan hallitus.

SKDL:ssä toiminut Wuolijoki nousi myös toistamiseen eduskuntaan, tosin varamiehen paikalta vuonna 1946, ja Yleisradion pääjohtajan virasta hänet erotettiin 1948 radiolähetysten muututtua räikeän poliittisiksi sekä Wuolijoen itsensä estäessä viihteellisen ohjelman ja tanssimusiikin soiton. Hän muun muassa särki vasaralla Hiski Salomaan levyn ”Lännen lokareita” eräässä Niilo Tarvajärven juontamassa ohjelmassa. Vaikka Wuoli-

joen teot voivat näyttää jälkikäteen tarkasteltuina huvittavilta, hänen edesottamuksensa ja kotikommunisminsa merkitsivät vakavaa vahingontekoa ja uhkaa maallemme. Niiden kautta pohjustettiin tietä sosialistiseen Suomeen samalla kun suomalaisia miehiä kuoli taisteluissa isänmaamme ja vapautemme puolesta. Siksi hänen tekojaan ei voida tarkastella kepeähkösti eikä leikkisästi, kuten Tuomioja kirjassaan, vaan ne ansaitsisivat lopultakin tulla tuomituiksi poliittisen moraalittomuuden merkeiksi.

Hellan vieressä heiluntaa vai politiikkaa kirjailijankaavussa?

Wuolijoen kirjallisia ansioita tuskin kiistää kukaan, mutta hänen näytelmätuotantonsa ja taiteellisuutensa eivät selitä eivätkä oikeuta hänen poliittisia virhearviointejaan. Järkevimmin hän olisi tehnyt pysyessään näytelmäkirjailijana. Tosiasiassa hän oli samaa jengiä kuin hänen palvelemansa desantit, Hertta Kuusinen, Otto Wille Kuusinen, Aleksandra Kollontai ja koko Terijoen hallitus. Hänen feminisminsä olisi voinut etsiytyä adekvaatimpiin muotoihin kuin sosialismin ja kommunismin tavoitteluksi.

Kyseessä ei siis ollut ”häivähdys punaista”, kuten kirjan nimi vihjaa, vaan Wuolijoen toiminta oli läpikotaisin purppuranpunaista. Koska Tuomiojan teos ei tuo julki mitään tärkeitä selitysperusteita Wuolijoen persoonan ristiriitaisuuksiin eikä se myöskään arvioi hänen tekojaan kriittisesti, sitä ei voida pitää ansiokkaana. Sen sijaan palkinnon olisi voinut myöntää tohtori Jukka Seppisen kirjalle *Neuvostotiedustelu Suomessa 1917–1991*, joka valaisee Suomen sosialisointiin tähdänneen toiminnan laajuutta.[44] Tuomiojan palkitseminen oli poliittinen, sillä palkinnon jakoi tällä kertaa professori Raimo Väyrynen, joka tunnetaan demariyhteyksistään.

Olisi mielenkiintoista tietää, palkittaisiinko Tieto-Finlandialla myös sellainen filosofi, joka kirjoittaisi poliitikkojen oidipus- tai elektrakomplekseista kirjan – tai olisiko poliittisesti motivoituneilla lukijoilla edes kykyä ymmärtää koko ajatuksen ideaa.

Sunnuntaina 31. joulukuuta 2006

BLOGIN PITÄMISESTÄ

Olen pitänyt blogia ja lukenut muiden kirjoituksia kuluneen syksyn ja talven ajan. Niinpä on aika antaa ensimmäinen osavuosikatsaus. – Tulos on masentava. Katsaus blogeihin osoittaa, että liian usein bloggaaminen täyttää filosofi Martin Heideggerin kritisoiman ”lörpöttelyn” (*Gerede*) tunnusmerkit. Blogeihin kirjoittaminen on tuottanut tyylin – tarkemmin sanoen sen puutteen – ongelman. Blogikirjoitukset ovat sekä muodollisesti

että sisällöllisesti huonoja. Niissä puhutaan vain pinnallisista asioista. Tämän aavistaen ilmoitin jo aloittaessani, että myös omana aikomuksenani on pelkkien päivänpoliittisten asioiden kommentointi. Mutta myös politiikkaa voisi lähestyä filosofisesti, kuten olen yrittänyt.

Sen sijaan useimmille blogeille ovat tyypillisiä kielioppivirheet ja ruuvien löysyys. Teksteistä pursuaa pietistinen ja tuomitseva eetos: valittelu, tinkiminen, alamaisuus, tuomiopäivän ennuskuvat, asioiden näkeminen pessimistisempinä kuin ne ovat, uho, taivastelu, tosikkomaisuus ja kokemus jatkuvan uhan alla elämisestä. Ihmiset tinkivät kaikesta – hinnoista, digisovittimista, veroista ja työajasta – ja vaativat kaikkea, kuten koulutusta, palkkaa, eläkkeitä ja parempia televisio-ohjelmia. Tämä on massakulttuurin olemus. Ehkä kyseinen kulttuurikuva on myös totuus nyky-Suomesta.

Entä miten on vaihtoehtojen laita? Blogeissa kommentoidaan ja moralisoidaan vain ilmiöiden pintapuolta sekä tunnustetaan ainoastaan immanentit ja materialistiset seikat vaikuttaviksi. Sen sijaan ilmiöiden sisältöä ja olemusta ei ymmärretä eikä kyetä tulkitsemaan. Vaikeahkoja kysymyksiä, kuten väkivaltaa, ei pystytä selittämään pintaa syvemmältä, esimerkiksi kulttuuri- tai ideologiakriittisesti, vaan ne yksinkertaisesti tuomitaan. Kirjoittamisen normina näyttää olevan, että jokaisella ihmisellä pitää olla käsitys jokaisesta asiasta, vaikka hän ei tietäisi puheena olevasta kysymyksestä mitään. Suhteellisuudentajua osoittavaa huumoria esiintyy vain irrallisissa muodoissa, ja sekin koostuu ennalta arvattavista sanaleikeistä, jotka ovat älyllisen elämän alkeellisin muoto. Vitsit eivät ole kovin valaisevia eivätkä sisällä uusia näkökulmia. Blogit ovat siis todellinen mitäänsanomattomuuden varasto riippumatta siitä, onko kyse yksityishenkilöiden vai poliitikkojen blogeista vai esimerkiksi lehtien tai muiden tiedotusvälineiden keskustelupalstoista.

Julkaisukynnyksen internetpohjainen aleneminen taitaakin olla vahinko sikäli, että näppäimistöt suoltavat nykyään myös selvää paskaa. Hupaisaa blogikirjoittelussa on se, että sanan ollessa vapaa kuka tahansa umpihullu voi lukea kenen tahansa toisen umpihullun tarinoita pitäen niitä täysin järkevinä ja mielenkiintoisina sekä kirjallisesti korkeatasoisina. Toisaalta juuri tässä piilee blogien rikastuttava vaikutus kirjallisuuteen! Kenties juuri kyseisten blogien piiristä löytyy myös todellisia helmiä, kirjoituksia, ajatuksia, inhimillisiä ääniä ja elämänkohtaloita, jotka muuten eivät pääsisi esiin.

2007

Maanantaina 1. tammikuuta 2007

AJAN ANGST

Uuden vuoden alkaessa on tapana juhlia ja toivottaa hyvää uutta vuotta, mutta kuka omistaa uuden vuoden tekijänoikeudet? Kuka omistaa ajan? Jokainen päättää elämänsä kulusta itse, vaikka juuri kukaan ei vanhene tai kuole ajan myötä vapaaehtoisesti vaan välttämättömyydestä. Filosofinen kuolema on aina tietenkin mahdollinen, mutta eläminen on korkeasta hinnastaan huolimatta myös erittäin suosittua. Aika on ihmisen kalleinta omaisuutta, niin kuin vanheneminen on osa elämää. Varokaamme suhtautumasta kevytmielisesti ajallisuuteen!

Toivotan kaikille ystävilleni onnellista uutta vuotta. Niille akateemisille vihollisilleni, jotka ovat kuluneiden vuosien aikana tuottaneet minulle paljon vahinkoa ja harmia epäoikeudenmukaisilla päätöksillään – ja tiedätte kyllä keitä olette – en toivo mitään. Heille minulle on vain yksisuuntainen viesti, mutta sitä en voi sanoa tässä.

Lauantaina 6. tammikuuta 2007

LOPPUMETREJÄ JA ALKOMETREJÄ

Tänään on loppiainen, eli perinteinen joulun ajan lopettajaispäivä. Ennenkin osattiin näköjään bilettää, kun juhlimiseen varattiin peräti kaksitoista päivää.

Kaikenlaiset loput ovat tärkeitä. Ei ole samantekevää, miten biisi päättyy. Nykyaikana kuolema on usein raadollinen ja väkivaltainen tapahtuma. Ihmisiä menehtyy esimerkiksi liikenteessä yhtä brutaalilla tavalla kuin sodissa. Liikenne onkin lihamylly, jonka näennäisesti sivistyneessä ja arkipäiväisessä koneistossa ihmisiä jauhautuu jatkuvasti palasiksi. Sen sijaan Sokrates sanoi, että kuoleman tullessa pitää olla hiljaista, ja kehotti viemään naiset ja lapset ulos huoneesta. Ehkä kulttuurimme pitäisi opetella kunnioittamaan erilaisia loppuja ja *fade outeja*.

Uhkakuvien lietsontaa ja torjuntaa

Loppiaisen Helsingin Sanomat välitti jälleen kerran juuri sellaisen kummallisen uutisen, joita koko ajattelemattomuutta ja ahdistuneisuutta poteva maamme on pullollaan. Lehti raportoi tiedon, että koulukyyteihin on tulossa alkolukot![45] Lehdessä ei tosin ollut alkeellisintakaan analyysia siitä, mitä kyseinen seikka kertoo yhteiskunnasta, jossa tällainen uudistus koetaan tarpeelliseksi.

Alkolukko varmaan helpottaa joidenkin ihmisten omaatuntoa, mutta miksi? Vastaus on: siksi, että se suo ihmisille mahdollisuuden jatkaa kaksinaismoralismiaan ja valheellisuuttaan. Taksikuskien ja muiden koulukyytijöiden juopottelu ei kai ole koskaan ollut suuri ongelma, joten uusi viranomaissuositus on turha. Sen merkitys onkin symbolinen. Se mahdollistaa perheen sisäisten uhkien siirtämisen ulkoiseen kohteeseen: juopottelevaan autokuskiin.

Todellinen ongelma on nuorison oma juopottelu, joka on heidän vanhempiensa opettama pahe. Esimerkiksi Helsingin keskustassa niin köyhien kuin rikkaidenkin perheiden nuoret hakeutuvat juopottelemaan Esplanadille ja Kaivopuistoon, aivan kuten heidän vanhempansa ja opettajansakin. On lohdutonta katsella, kun kolmetoistavuotiaat raahautuvat kaljakassit maanpintaa laahaten Tähtitorninmäelle dokailemaan. Parikymppisinä he ovat jo pultsareita ja valmiita katkaisuhoitoon. Autossa oleva alkolukko voisi pahimmillaan estää takapenkillä olevan juoppo-nuoren toimittamisen kouluun, kun auto ei käynnisty *oppilaan* viinankatkuisen hengityksen vuoksi – vaikka ikkunat tietysti pysyvätkin huurteesta kirkkaina.

Tädit hysterisoivat taas vääristä asioista, mutta heiltä näyttää löytyvän myös sinänsä kyseenalaista suhteellisuudentajua: ”Eihän me voida pakottaa, kun tämä on vain suositus”, totesi jutun mukaan eräskin kunnan virassa oleva naisihminen. Hän siis varaa mahdollisuuden juopotella ainakin vähän. Autokuskeille absolutismin pitäisi olla itsestään selvää ja vallitsevan lainsäädännön puitteissa jo varmistettua niin, ettei moisesta täytyisi antaa erillistä normia. Ja lakihan kieltää päihtyneenä ajamisen ylipäänsä, vaikka se paradoksaalisesti salliikin humaltumisen puolen promillen rajaan asti. Jokaisen ihmisen täytyisi itse ymmärtää pitää raittiudestaan huoli, mikäli toimii liikenteen parissa. Uusi normi palvelee näköjään vain poikkeuksellisen ahdistuneiden ja kaksinaismoralististen ihmisten omaatuntoa. Mikäli sitä tarvitaan ongelmien korjaamiseen, on yksilöiden vastuu ja arvomaailma päässyt rappeutumaan niin pitkälle, ettei asia parane pelkällä normittamisella, vaan tarvitaan päiden katkojaa.

Nollatoleranssi

Julkisten kulkuneuvojen matkustajat ovat tunnetusti kuljettajiensa vastuulla. Asiassa kytkeytyvät yhteen lapsiarvot ja juopottelu. Näitä kysymyksiä koskeva ahdistus siirretään autoilua ja kuolonkolareita koskevaan merkitysyhteyteen. Vakavia asioita siis – ja tarpeeksi ideologisia, jotta niiden takaa voidaan löytää myös asioiden filosofinen ydin: uusi normi heijastelee kollektiivisesta piilotajunnasta nousevaa syyllisyyden tunnetta ja sen asettamista näytteille poliittisella foorumilla. Onko asialla sitten yleistä merkitystä? On toki: se kertoo siitä, että viranomaisvalta ei kykene käsittelemään todellisia ongelmia vaan aina vain irrallisia yksityiskohtia. Moraalin lähtökohdasta eli yksilön oman vastuun velvoittavuudesta sen sijaan ei puhuta, koska se voisi vaatia ihmisiltä itseltään jotain.

Asia sinänsä on selvä: raivoraittiina henkilönä olen aina vaatinut nollatoleranssia niin autoilijoille kuin veneilijöillekin. Sittenpähän nähtäisiin, minkälainen poru alkaisi siitä, eivätkö nämä kiltit poliitikkotädit ja -sedät saakaan itse ajaa ketään humalassa kuoliaaksi.

Sunnuntaina 14. tammikuuta 2007

SYMBOLISIA KIELTOJA

Saksan oikeusministeri Brigitte Zypries (sd.) ilmoitti äskettäin tähtäävänsä hakaristien kieltämiseen oman maansa lisäksi koko Euroopan unionissa.[46] Saksassa hakaristin käyttö on jo perustuslaissa kiellettyä opetustarkoituksia lukuun ottamatta, ja myös Saksan parlamentti ehti ehdottaa kiellon laajentamista pari vuotta sitten Britannian prinssi Harryn toikkaroitua naamiaisasuna käyttämässään natsiunivormussa.

Mielestäni tuon kaltainen ideologinen valvonta on typerää. Se ei ole hyväksi poliittisille oloille vaan kääntyy itseään vastaan. Kieltäminen tekee kielletyistä hedelmistä entistäkin houkuttelevampia. Samalla pitäisi tietenkin kieltää myös sirpit ja vasarat sekä ristit ja puolikuut, sillä niidenkin nimissä on tehty hurjia väkivallantekoja. Näiden symbolien kieltämistä ei ole kuitenkaan edes ehdotettu, vaikka vielä 1800-luvulla esimerkiksi kristityt kiduttivat ihmisiä polttamalla heitä roviolla. Ne, jotka nykyään koristelevat sirpeillä ja vasaroilla t-paitansa, eivät näköjään piittaa lainkaan siitä tiedossaan olevasta tosiasiasta, että setä Stalin murhautti Hitleriäkin enemmän ihmisiä keskitysleireillään. Islamin nimissä puolestaan tehdään nykyisin aivan samanlaisia terroritekoja kuin natsismin lipun alla aikoinaan.

Kyseessä ovat siis poliittiset ideologiat, eikä niihin pitäisi reagoida ainakaan vastaideologioilla tai poliittisella paimennuksella vaan järke-

västi. Zypriesin toteamukseen, että ”sananvapaudellakin on rajansa”, voidaan vastata, että niin pitää olla myös sananvapauden rajoittamisella.

Tehdäänkö hakaristi taas suosituksi?

Hitlerin hyödyntämä hakaristi on kauniina pidetty symboli, joka on esiintynyt niin suomalaisessa kansanperinteessä kuin kreikkalaisessa ja hindulaisessa mytologiassakin. Kun nelisakarainen kuvio asetetaan pyöreälle pohjalle, se näyttää suorastaan hypnoottiselta, ja sen taivutetut kärjet luovat vaikutelman kinesiksestä, liikkeestä. Sama symboli esiintyy edelleen Suomen Ilmavoimien lipuissa ja muissa merkeissä lentokoneiden siipitunnuksia lukuun ottamatta. Niihin se puolestaan välittyi tunnetusti ruotsalaiselta kreivi von Rosenilta, joka lahjoitti Ilmavoimille sen ensimmäisen lentokoneen. Hän puolestaan piti hakaristiä onnen symbolina. Sillä ei siis ole mitään tekemistä natsi-ideologian kanssa, vaikka symbolin käyttö sotakoneissa saattaakin johdattaa ajattelemaan niin. Se on kuitenkin jälkikäteistä tulkintaa eikä perustu historiallisiin tosiasioihin saati merkityksiin, jotka kuva-aiheeseen on liitetty esimerkiksi Suomessa ja Intiassa. Minä ainakin toivon, että Ilmavoimat pitää tunnuksensa. Sinivalkoiset hakaristit siivissään kiitävillä koneilla puolustettiin oikeaa asiaa vuosien 1939–1944 sodissa.

Sen sijaan sirppien ja vasaroiden kieltämiseen voisi olla todellista syytä, sillä kyseisillä symboleilla ei ole takanaan pitkää historiaa, kuten hakaristillä, joka on ollut yleinen koriste eri aikakausien kuvataiteissa, koruissa ja arkkitehtuurissa. Kommunismin tunnus oli *pelkkä poliittisia tarkoituksia varten luotu embleemi*, ja siksi sen merkitys on yksiselitteisesti sama kuin kommunismin nimissä suoritettujen tekojen. Kirjailija Sofi Oksanen kysyikin tämän jutun julkaisemisen jälkeen Parnasso-lehdessä, miksi sirppejä ja vasaroita voidaan käyttää t-paitojen koristeina, mutta natsisymboleilla parodioimista ei ymmärretä samanlaiseksi retrotaiteeksi tai huumoriksi.[47] Terävän ja selitysvoimaisen vastauksen hänelle antoi historioitsija Markku Jokisipilä blogissaan.[48]

Olen Jokisipilän kanssa samaa mieltä siitä, että symbolien toisistaan poikkeava suosio johtuu niiden takana olevien ihanteiden toteutumisesta tai toteutumattomuudesta nykypäivän maailmassa. Monissa maissa voimassa oleva liberaalikapitalismi muistuttaa nyt kansallisosialismin arkipäivää. Niinpä reaalisosialismin humoristinen nostalgoiminen voidaan helposti ymmärtää pelkäksi vitsiksi, kun taas hakaristeillä varustautuvien ihmisten voidaan olettaa tosissaan kannattavan kyseisenlaista yhteiskuntajärjestelmää.

Selitysvoimaisena pidän myös Jokisipilän näkemystä, että sirppi-, vasara- tai DDR-paidan päälle pukemista voidaan pitää kommunismista selvinneen ihmisen *vastalauseena* häntä ahdistaneelle mutta nyt jo kuolleelle

järjestelmälle. Se voidaan myöntää kommunisminvastaiseksi yhteiskuntakritiikiksi, sillä Marxin ja Leninin kritisoimat kapitalistit tekevät sosialismin rekvisiitalla myös selvää rahaa. Ajatuksen takana piilee ehkä tietynlainen tunnustus: kommunismin uhrit myönnetään enemmän uhreiksi kuin natsi-Saksassa eläneet tavalliset ihmiset. Entisille neuvostokansalaisille suodaan siis suurempi oikeus myös järjestelmän parodioimiseen kuin saksalaisille, joita on tyydytty vain syyllistämään jälkikäteen.

Omat näkemykseni kuitenkin poikkeavat Jokisipilän ajatuksista muutamissa suhteissa. Mikäli kansallisosialismia ja kommunismia arvioidaan ideologioina, kommunismi paljastuu vähintään yhtä pahaksi kuin natsismi, eikä niiden todellisella pahuudella ole suurta aatteellista eroa, toisin kuin Jokisipilä väittää. Myös kommunismi perustui väkivaltaisen vallankumouksen ideaan, ja se nimesi suoranaiseksi vihollisekseen porvarillisen yhteiskuntaluokan – aivan kuten natsismi nimesi juutalaiset. Sen sijaan Jokisipilä on varmasti oikeassa käsityksessään, että kommunismin pahuutta ole yksinkertaisesti *ehditty* tuomita, koska Neuvostoliitossa järjestelmä pysyi yllä yli 70 vuotta. Muuallakin se vakiintui yhteiskuntaelämän tunnustetuksi muodoksi, eikä se koskaan itse sallinut sellaista kritiikkiä, jota liberaalissa lännessä on voitu esittää natsismia kohtaan heti toisen maailmansodan jälkeen. Sen sijaan varsinainen kansallissosialismi voitiin mieltää vain 12 vuoden mittaiseksi häiriötilaksi.

Toivottavaa on, että vuosien 1933–1945 poliittiset virheet eivät riittäisi vesittämään hakaristin käyttöä koristeena, kun toinen maailmasota alkaa olla henkisesti yhtä etäällä meidän päivistämme kuin vuosina 1853–1856 käyty Krimin sota. Hakaristikuviot on kuitenkin poistettu esimerkiksi Suomen tasavallan presidentin käädyistä. Lentokoneiden siivistä ne vaati poistettaviksi valvontakomissio, joten palauttaminen voisi merkitä Suomelle aiheutetun neuvostotrauman laukeamista.

Etnisten tuotemerkkien turmio

Toisen huonon esimerkin poliittisen korrektiuden turhasta vaalimisesta tarjosi hiljattain Fazer, joka ilmoitti, että lakritsipatukoiden kääreet ja pakkaukset ”uudistuvat”.[49] Kääreessä on ollut musta neekerinpää vuodesta 1927, ja se on kyseisen tuotteen brandi. Helsingin Sanomat (joka usein itse käyttää sanaa ”neekeri”) raportoi uutisessaan, että Fazer on päätynyt ratkaisuunsa ”antamalla periksi arvostelulle”. Olisi mielenkiintoista tietää, minkälaisten tosikkojen ja tasa-arvolla touhottajien harjoittamasta painostuksesta on ollut kyse. Kerrottiinhan sen kohdekin avoimesti. Mutta arvaan, että asialla on, kukapas muu kuin virkaintoinen vähemmistövaltuutettu Mikko Puumalainen.

Fazer meni mukaan aivan samanlaiseen hysterisointiin kuin Brunberg, joka jo muutama vuosi sitten muutti neekerinsuukkojensa nimen ”vaahto-

unelmiksi”. Yksi mahdollisuus ratkaista neekerinpäitä koskeva kiista olisi ollut neliväripainokoneen hankkiminen ja lakritsipatukoiden kääräiseminen paperiin, jossa on musta, valkoinen, keltainen, punainen, vihreä ja sininen pää sekä kaikki muut sateenkaaren värit, jotta myös erilaiset poliittiset suuntaukset olisivat tulleet huomioon otetuiksi. Fazerin periksianto poliittisen korrektiuden vaatimuksille johtunee siitä, ettei sen makeistuotanto ole enää suomalaisten omaisuutta, vaan se on fuusioitunut ruotsalaiseen Cloetta-ryhmään.

Entä miten on muiden perinteisten suomalaisten tai muihin kansallisuuksiin viittaavien brandien laita? Sanaa ”neekeri” on pidetty epäsuotavana, sillä sen katsotaan perustuvan halventavana pidettyyn ilmaukseen. Tosiasiassa sana ”neekeri” perustuu sanaan ”negro”, joka tarkoittaa ”mustaa”. Niinpä sana ”neekeri” ei ole loukkaava, kuten sana ”nekru”, joka tulee sanasta ”nigger”. Se puolestaan on halventavassa merkityksessä käytetty sana. Tuskin myöskään sana ”lakupekka” katoaa suomen kielestä, vaikka kaikki maailman lakritsipatukat vedettäisiin myynnistä. Toistaiseksi hyllyillä kilpailee vielä laatikoittain ”Halvan maukasta lakritsaa”.

Tuotepakkausten sensuroimista on helppo jatkaa. Poliittisen korrektiuden nimissä saattaa sensuurin kohteeksi joutua myös Eloveena-tyttö, sillä sen esittäminen voidaan mieltää arjalaisen ihmisihanteen lietsomiseksi. Uncle Ben’s -riisi olisi vedettävä myynnistä, sillä se sisältää viittauksen juutalaisuuteen. Geisha-patukat voivat loukata japanilaisia naisia, kun feministinen liike näkee niissä vain ”naisten alistamista ja hyväksikäyttöä”. Karhu-olut esineellistää eläimiä. Pringles-purkki alentaa meksikolaisia latinoja. Sun Maid -rusinoissa on tummaihoinen ja -tukkainen tyttö, mikä voidaan mieltää sangen epäilyttäväksi viittaukseksi tämän väestön käyttämiseen orjatyövoimana plantaaseilla. Lopulta myynnistä vedetään Fazerin sininen suklaa kiihkoisänmaalliseksi ja väriltään kansallismieliseksi tuomittuna.

Todellisuudessa yhtäkään näistä merkeistä ei ole aikoinaan tehty loukkaavaksi, eikä niissä ole myöskään nykyisin mitään loukkaavia merkityksiä. Viime vuosisadan alussa ne olivat osa sen aikaista ajattelutapaa ja arjen estetiikkaa, eikä niiden esittäminen nykyisinkään ole sen paheellisempaa kuin minkä tahansa retrospektion tekeminen 1920-luvusta. Vastaavasti esimerkiksi Oliviero Toscanin valokuvat ja hänen suunnittelemansa Benetton-tuotteet suorastaan hyödyntävät ihmisten erilaista etnistä alkuperää. Tasa-arvon kiistämiseen ja todelliseen rasismiin johtaisi se, jos ihmisten *ei sallittaisi olla näkyvästi omaa rotuaan: neekereitä, valkoihoisia, homoja tai heteroita* – tai mikäli meitä ei saa lainkaan esittää kuva-aiheissa eikä mainoksissa.

Monet vähemmistöt ovat ottaneet heihin liitetyt pilkkanimet ja symbolit omasta aloitteestaan käyttöön – tosin merkityksiltään päinvastaisiksi muunneltuina. Esimerkiksi homoseksuaalit käyttävät vaaleanpunaisia kolmioita ja pinkkiä väriä koko seksuaalivähemmistöliikkeen tunnuksena,

vaikka kyseisten tunnusten käyttö onkin lähtöisin Hitlerin toimeenpanemista vainoista. Merkityksen kääntämistä sanotaan *ameliorationksi:* pilkkanimi adoptoidaan käyttöön, ja sen merkitys vaihdetaan positiiviseksi. Sen sijaan juridisessa diskurssissa keskitytään tosikkomaisesti vain paheiden vastustamiseen ymmärtämättä, mitä subjektiivisia merkityksiä asioihin liittyy ja kuinka vallankäytöltä voidaan suojautua jo muovaamalla merkitysten antoprosesseja.

Valkoinen kulttuuri syrjäytymisvaarassa

Entä millaista tasa-arvopoliittinen vouhotus nykypäivänä on? Esimerkin siitä tarjoaa betoniporsaiden pikainen katoaminen katukuvasta, kun muuan espoolainen seurakunnan työntekijä kanteli niiden ”epäesteettisyydestä”. Espoon keskukseen sijoitetut betoniporsaat olivat kuvanveistäjä Pekka Jylhän suunnittelemia vaaleansinisiä, sian muotoisia katukalusteita, jotka poistettiin kaupungin virastotalojen lähistöltä alkuvuodesta 2001 kaupunginjohtaja Marketta Kokkosen vetämän johtoryhmän päätöksellä. Yksi kommentoijista, Kanta-Espoon seurakunnan kappalainen Marja-Liisa Nokelainen, oli maininnut johtoryhmälle, että ”sika on saastainen eläin tiettyjen etnisten ryhmien keskuudessa”, ja näin ollen porsaiden arveltiin loukkaavan alueella asuvia muslimeja.[50]

Paikallinen imaami puolestaan lausui, ettei asia lainkaan kiinnosta heitä, ja myös pastori Nokelainen täsmensi, ettei hänen lausuntonsa johtunut muslimeilta tulleista vaatimuksista: ”Kukaan ei ole vaatinut mitään. Minä vain mainitsin sian symboliikasta.” Tapaus antaa kuitenkin näyttöä Suomen viranomaisten harjoittamasta sensuurista, itsesensuurista ja poliittisen korrektiuden ylivarjelusta. Samantyyppisen hysterian vuoksi varmaan kohta kielletään joulun, pääsiäisen ja juhannuksen viettäminen, koska nekin voisivat ”loukata” jotakuta. Suvivirsihän onkin jo sensuroitu muutamien koulujen kevätjuhlista. Ongelmallista on, että maahanmuuttajat eivät sopeudukaan meidän yhteiskuntaamme ja omaksu kaikista hyvistä kotouttamis-, integroimis- ja mukauttamispyrkimyksistä huolimatta suomalaisten arvoja vaan vaativat meitä itseämme luopumaan omista perinteistämme ja käytännöistämme.

Suomessa on kielletty myös erilaisia mustaan väriin liittyviä asioita pitäen niitä ”rasistisina”. Esimerkiksi Mustan-Pekan pelikortit on vedetty myynnistä, ja niiden tilalla on enää ”Pekka”-nimisiä pelikortteja. Musta-Pekkaa pidettiin tämän mukaan ”rasistisena pelinä”, sillä häviäjälle jäi käteen kortti, jonka voitiin ajatella herättävän ei-toivottuja mielikuvia. Mutta miksi mielikuva neekeristä olisi ylipäänsä ei-toivottu? Vaikuttaakin siltä, että *sensuroija itse* ajattelee kielteisellä tavalla eri rotua olevista, vaikka muut eivät niin tekisikään. Sensurointi on joka tapauksessa vielä kesken,

sillä on olemassa ”Musta Pekka” -niminen tietokonekauppa, eikä lähiaikoina päästäne eroon mustasta maijastakaan.

Asiaa eivät auta feministien eivätkä naistutkijoiden, kuten Oulun yliopiston määräaikaisen naistutkimuksen professorin, Kaarina Kailon, selvitykset siitä, että mustan miehen pelko muka kertoo valkoisen miehen syyllisyydentunteista, joita he projisoivat entisiin riiston kohteisiinsa.[51] Peniskateudesta kirjoittanut Freud näyttääkin kelpaavan naistutkijoiden poliittisiin tarkoituksiin aina, kun on kyse heidän omien tarkoitusperiensä edistämisestä, vaikka muutoin nämä vihervasemmistolaiset feministit ovat tuominneet edellä hyödyntämänsä psykoanalyyttisen näkökulman aina pelkästään ”rasistis-fasistiseksi valkoisen miehen propagandaksi ja fallos-keskeisyydeksi”. Siinä siis näyttöä kateuden ja ”projisoimisen” todellisesta ilmenemismuodosta!

Poliittisen korrektiuden vuoksi myös lastenlaulut, kuten ”Kuka pelkää mustaa miestä?”, ovat syrjäytymisvaarassa. Alun perin laulun ”musta mies” viittasi kuolemaan eikä mihinkään rotuun. Myös ”Tiernapojat”-kuvaelmaa saatetaan joutua muuttamaan, sillä nykyaikana Muriaanien kuningas ei saisi kumartaa valkoista miestä. Kansanperinteeseemme kohdistuva uhka on todellinen, koska samoilla perusteilla hävitettiin leikkisä neekeripoika lakritsikääreistä. Tällä tavoin kyseinen rasistinen herkku saadaan tietysti pois ahdistamasta ”suvaitsevaisiksi” ja ”monikulttuurisiksi” manipuloitavien lasten mieltä, mutta järkeä tuollaisessa kaitsemisessa ei ole aikana, jolloin valkoihoinen väestö muodostaa vain kuusi prosenttia koko maailman väestöstä.

Kyseisessä holhoamisessa olisikin varottava sitä, ettei kielletyistä asioista tule liian houkuttelevia niiden kieltämisen vuoksi. Tämän mahdollisuuden johdosta en itse usko tendenssimäisen tiedonintressin toimivuuteen edes siinä tapauksessa, että jonkinlainen kansainvälisyyskasvatus voitaisiin nostaa tieteellisen kasvatusperinteen osaksi ei-poliittisen järjenkäytön ohi. Kiellot kun nostavat vastarintaa, jota muuten ei esiintyisi lainkaan. Tämän kaiken keskellä kukaan ei ole huomannut vaatia esityskieltoon niitä päiväkotien Malla-tätejä, jotka soittavat kaikuvassa eteishallissa epävireistä pianoa ja hoilottavat lastenlaulujen kaapuun verhottuja sosialistisia vallankumouslaulujaan: ”Harakalla kolme suurta munaa on – ai ai vaaria, kaikilla ei ole saaria, mutta meidän vaarilla oma saari on...” Tämä maskuliinisen olemassaolon ja yksityisomistuksen vastainen joiku on niin kauhea, että sen kieltämisestä olisin ikionnellinen.

Ihmisarvo toteutuu erilaisuudessa

Entä mitä filosofisia johtopäätöksiä symbolien kieltämisestä voidaan tehdä? Tasa-arvotouhotuksen kautta ihmiset yritetään nähdä keskenään samanlaisina, vaikka ihmiset ovat todellisuudessa erilaisia. Vasta se, että

ihmisellä on oikeus olla erilainen ja että erilaisuus myös esitetään avoimesti, luo tasa-arvolle mahdollisuuden. Suojatyöpaikoissaan kellottelevien tasa-arvoviranomaisten pää näyttääkin olevan täysin tyhjä. He yrittävät leipoa kaikista ihmisistä anonyymeja, kasvottomia ja sukupuolettomia ”henkilöitä”, joilla ei saisi olla kansallista identiteettiä, sukupuolta eikä ihonväriä. Neekerisymbolien poistaminen onkin itse asiassa loukkaavaa, sillä se kertoo arjalaisesta ihmisihanteesta, jonka mukaisesti ihminen ei saa olla avoimesti neekeri edes lakritsipakkauksessa.

Mikäli mustien kasvojen esittäminen loukkaa jotakuta, valkoinen naama loukkaa jotain toista. Näin ollen jokainen naamataulu loukkaa aina jotain yksilöä tai ryhmää, ja tämän mukaan emme voisi tehdä kuvaa mistään ihmisestä tai käyttää sellaista mainonnassa tai tuotepakkauksessa – aivan islamin kuvakieltoa muistuttavasti. Jos nämä ihmisryhmät eivät sovi yhteen poliittisesti, päädytään tulokseen, että erilaisten ihmisryhmien olisi viisainta välttää keskinäistä kanssakäymistä konfliktien ehkäisemiseksi. Muuten poistolistalle joutuvat vielä Kallen mätitahnat ja Heinzin ketsuppipurkitkin.

Erään kysymyksen muodostaa tietenkin se, onko ihmisrotuja olemassa vai ei. Tähän voidaan vastata, että ihmisrodut ovat sekä genotyyppisiä (eli biologisia) että fenotyyppisiä (eli rodun ulkoiseen ilmenemiseen perustuvia) tosiasioita, eikä tämän ajattelun mukaisessa *rotuopissa* ole mitään moraalisesti arveluttavaa. Niin sanotuksi *rotuerotteluksi* (sen ongelmallisessa merkityksessä) kutsutaankin ajattelua, jonka mukaan jotkut rodut ovat joissakin asioissa toisia *parempia*. Mutta tämäkin on pelkkä tosiasia – esimerkiksi itäafrikkalaiset ovat muita rotuja parempia kestävyysjuoksijoita. Todelliset moraaliset pulmat alkavat vasta siitä, jos rotuun viittaamalla kiistetään ihmisten *ihmisarvo*. Sitä puolestaan kutsutaan *rasismiksi* eli *rotusyrjinnäksi* tai *rotusorroksi*.

Erilaisuuden hyväksymisessä, erilaisena olemisessa ja erilaisuuden esittämisessä ei siis ole mitään eettisesti kyseenalaista, vaan ne ovat ihmisarvon toteutumisen *edellytyksiä*. Ihmiset ovat tietenkin monissa käytännön suhteissa eriarvoisia, eikä tasa-arvo toteudu missään kovin hyvin varsinkaan, kun suuri osa yhteiskunnan omista laitoksista pitää nimenomaisena tehtävänään valikointia, jota tapahtuu esimerkiksi kouluissa. Mutta *ihmisarvon* tulee olla kyseenalaistamaton. Sitä taas ei voida sen enempää perustella kuin loukatakaan millään makeispapereilla. Loukkaavaa voi kylläkin olla se, jos rodullisia piirteitä ei saa esittää ja karamellin kuoriin jää vain anonyymeiksi pakotettuja ja persoonattomia ”makeishenkilöitä”. Tässä mielessä *samanlaisuuden* oletukseen perustuva tasa-arvon pyrkimys on keinotekoinen ja ihmisyyttä rajoittava vaatimus, joka koettiin ahdistavaksi muun muassa Maon Kiinassa. Kukahan opettaisi tasa-arvotoimistojen juristinplantuille filosofiaa?

Symbolien repiminen ei muuta asenteita

Minun mielipiteen- ja ilmaisunvapauttani loukkaa se, että viranomaiset pyrkivät päättämään minun puolestani, mikä minua ja muita ihmisiä saa loukata. Vaikka minulla itsellänikin on tietysti mielipiteitä monista asioista, en tohtisi edellyttää, että muiden ihmisten pitäisi järjestää yksityinen käyttäytymisensä ja yksityiset asenteensa omien ohjeideni mukaan. Sen sijaan julkinen hallinto rikkoo tätä periaatetta pyrkimällä jatkuvasti määrittelemään, mitä yksityishenkilöt saavat osata ja tietää. Poliittisen korrektiuden pyyteillä uhkaileminen rajoittaakin ihmisten henkistä liikkumatilaa pahasti. Sellaista mieltä, jota pelkät paperikääreet voisivat loukata, ei mikään voi parantaa. Ja musta väestö tuskin voisi vähempää välittää siitä, miten kyseinen rotu esitetään ja missä yhteydessä. Rajoittamisessa on siis kyse ideologiasta, jonka mukaisesti makeiskääreet nähdään suurina ongelmina, vaikka esimerkiksi terrorismin vastaista sotaa pidetäänkin ”rasismina pahimmillaan”.

Lakritsikääreiden säilyttäminen ennallaan olisi ollut merkki yhteiskunnallisesta luottamuksesta. Vitseillä ja symbolisella esittämisellä on yhteys piilotajuntaan, ja huumorin sietäminen kertoisi ihmisten suhteiden olevan kunnossa. Sen vuoksi rotuun liittyviä kiistoja on turha repiä auki pelkillä näennäisillä ja merkityksiltään marginaalisilla seikoilla, kuten karamellinkääreitä koskevalla sensuuri-innolla.

Varsinaisen rasismin ehkäisemiseksi pitäisi kokonaisten kansakuntien asenteiden muuttua *omaehtoisesti*. Sitä puolestaan ei edistä kieltotaulujen pystyttäminen eikä asenteiden konkreettisten ilmaisujen, kuten symbolien, repiminen. Aatteet jatkavat elämäänsä patsaiden kaatamisesta riippumatta, ja ihmisten luomat ideat ja ajatukset myös säilyvät, vaikka niiden kehittelijöiltä putoaisi pää. Sen enempää hakaristit kuin lakritsipojatkaan eivät ole ydinpommeja vaan ajatusten symboleja. Vaikka emme olekaan Euroopan unionissa enää kansallisesti itsenäisiä, on ihanaa, että olemme niin *autonomisia*, että tämänkin saa vielä sanoa.

Torstaina 18. tammikuuta 2007

KUN Z-LEHTI SANOI ”Z, Z, Z...”

Seksuaalinen tasavertaisuus ry:n julkaisema Seta-lehti koettiin tärkeäksi tiedotus- ja seuranhakujulkaisuksi ollessani parikymppinen noin kaksikymmentä vuotta sitten. Homoilla ja lesboilla ei ollut muuta, paitsi porno – ja tietysti toisensa. Sen jälkeen tuli City-lehden deittipalsta, ja nykyään kaikki mouruavat toistensa perään ravintoloissa ja internetin keskustelupalstoilla.

Seta-lehti koostui 1970- ja 1980-luvuilla niin sanotusta asiallisesta tiedosta. Nykyään sekin herättää jo tervejärkistä hilpeyttä ja kertoo noiden aikojen kurjista oloista: valistaa täytyi. Niinpä myös lehti oli ankea kaksivärinen järjestöjulkaisu. Uudet tuulet alkoivat puhaltaa 1990-luvulla. Lehden päätoimittajaksi tulivat Kalle-Ville Lahtinen ja Jaakko Kangosjärvi. He tekivät aiemmasta läpyskästä värikkään aikakauslehden. Kirjoituksissa oli munaa. Varsinkin Pasi Risbergin jutut olivat svengaavia, ja Ari Saukkosen kolumneja saattoi kutsua jopa esseiksi. Myös Pauli Löija toimitti lehteä kohtalaisesti. Lehden nimeksi muutettiin jämäkästi "Z". Sanoin jo tuolloin, että lehteä ei voi enää tehdä paremmaksi, joten alamäki on luvassa. Ja se tuli.

Vuodesta 2001 lehti on ollut naispäätoimittajan ja naistoimittajien hallussa. He tekivät siitä naistenlehden. Vaikka tilauskanta kasvoi feministien aktiivisuuden vuoksi, lehti alkoi olla järjestölle riippa. Taitto muutettiin vähemmän tiukaksi, ja erotiikan joskus paheellinenkin esittäminen karsittiin pois. Miehet kritisoivat sitä mitäänsanomattomaksi. Jutut laadittiin populaarikulttuurin yleisaiheista eikä seksuaalisuudesta, ja pääjutut olivat pelkkiä henkilöjuttuja. Silti lehti ei onnistunut olemaan sen enempää "Suosikki" kuin "Soundikaan". Nelivääripainatuksesta huolimatta se palasi takaisin järjestöjulkaisun tasolle alettuaan muistuttaa Eläketieto-lehteä.

Tällä viikolla ilmestyi Z-lehden toistaiseksi viimeinen numero 1/2007. Se saattaa jäädä lehden kuolinkorahdukseksi, sillä Seta ei julkaisua enää rahoita. Aiemminkin Setan jäsenmaksuilla pystyttiin kattamaan jäsenlehtenä leviävän julkaisun kustannuksista vain painokulut. Siinä, missä Setalehteä lukeva saattoi ennen vanhaan selittää lapsille, että "Setä lukee nyt Setä-lehteä", nykyisen Z-lehden takaa kuuluu nukahtamisesta kertova "Z, Z, Z" – aivan niin kuin toimituksestakin. Feministit ja muutamat aktivistit yrittänevät pelastaa "omaksi" julkaisukseen muodostuneen lehden tekemällä sitä omin voimin. Ilman rahaa se tuskin onnistuu, ja ehtookellot ovat soineet paperijulkaisulle lukijoiden siirryttyä nettiin.

Seta ja Z ovat osa seksuaalivähemmistöliikkeen historiaa. Ne olivat välineitä niin yksilöllisen kuin yhteisöllisenkin identiteetin rakentamiseen. Ajat ovat nyt toiset, ja elämä on muualla. Tavallaan kaipaan, tavallaan en.[52]

Maanantaina 29. tammikuuta 2007

NOKIA-MOKIA

Työpaikkojen kaikkoaminen Suomesta on kielteinen asia. Sen joutuivat taas monet kokemaan, kun ennätystuloksen tehneen Nokian alihankkijat ilmoittivat siirtävänsä tuotantoaan halpamaihin. Tämä on kapitalismiin

liittyvää evoluutiota, sanotaan. Työpaikkoja ei voida pitää Suomessa pakolla, sillä länsimailla ei ole keinoja kilpailla esimerkiksi kiinalaisen halpatyövoiman kanssa. Kapitalismi ja kommunismi paiskaavat nyt ironisesti kättä, sillä ammattiyhdistysliikettä ei sallita Kiinassa.

Mutta myös monet Suomeen perinteisesti sidotut alat, kuten paperiteollisuus, ovat alkaneet siirtää tuotantoaan ulkomaille. Osa Suomeen jäävistä työntekijöistä saa tällöin pitää korkeat palkkansa, osa jää täysin työttömiksi. Syynä tilanteeseen on eurooppalaisittain liian korkea palkkaustaso. Suomalainen työvoima voisi kilpailla työpaikoista, jos palkkoja alennettaisiin eurooppalaiselle tasolle. Alan työttömyys on osittain liian korkeiden palkkojen ja ay-liikkeen uppiniskaisuuden syytä.

Sen sijaan akateemisilla aloilla tilanne on päinvastainen. Esimerkiksi suomalainen diplomi-insinööri on kansainvälisesti vertaillen halpa, enkä myöskään minä saavuta akateemisella urallani koskaan sellaista 4 000 euron palkkaustasoa, joka on paperityöntekijöiden keskuudessa aivan yleinen. Viimeisimpien tutkimusten mukaan lääkärikin pääsee ammattikoululaisen kokonaisansiotasolle vasta noin 50-vuotiaana, ja akateemisesti koulutetuista kirjastonhoitajat ja peruskoulun luokanopettajat ovat tunnetusti palkkakuopassa. Akateemisten palkkaus onkin SAK:laisiin liittoihin verrattuna aivan nurinkurista, ja myös SAK:n sisällä kannattaisi miettiä, onko oikein, että tietyt ay-liikkeen aateliset leventävät lompsaansa häikäilemättömästi samalla, kun toiset joutuvat työttömiksi vain siksi, että kustannustaso on liian korkea. Ay-liike ei ole kovin solidaarinen sen enempää omia alipalkattujaan kuin työttömiksi jätettyjäkään kohtaan, kun eräillä toisilla saman keskusjärjestön aloilla, esimerkiksi Pamissa, palkat ovat 1 500 euron tasolla.

Eettinen Ollila

Pulmallista Suomessa on se, että samalla, kun vanhoja yrityksiä ajautuu ulkomaiseen omistukseen tai ne karkaavat kokonaan maasta, uusia ei synny. Luultavasti myös monet kansainväliset suuryritykset ajautuvat ennen pitkää vaikeuksiin. Syynä on raaka-aineiden riittämättömyys. Raaka-aineiden hinnat ovatkin nousseet huimasti tällä vuosituhannella.

Shellin johtokunnan uudella puheenjohtajalla, Jorma Ollilalla, on edessään vaikea sarka. Öljyn hinta nousee ja raaka-ainelähteet hupenevat, vaikka yritys etsii uusia lähteitä kissojen ja koirien kanssa. Siksi Ollilakin nyt toteaa, että öljyvarojen jatkamiseksi on parannettava energian käytön tehokkuutta. Syyksi hän mainitsee ilmastonsuojelun.[53]

Hiilidioksidipäästöjen vähentäminen onkin hyvä syy energiavarojen parempaan hyödyntämiseen. Siksi Ollilan viime viikonloppuna esittämä vaatimus Yhdysvaltojen liittymisestä Kioton sopimukseen näyttää eettiseltä, vaikka sen taustalla lienee pelkkä liiketaloudellinen tosiasia: tietoi-

suus liiketoimintatilaisuuksien vähenemisestä, kun luonnonvarat käyvät vähiin. Onkin säälittävää, että ihmiskunta joutuu tulevaisuudessa kiskomaan entistä enemmän energiaa yhä huonolaatuisemmista öljyvaroista. Kun pahat on tehty, on helppo moralisoida säästämisen tähdellisyydellä.

Skootterilla kuuhun?

Eräs suuri energiasyöppö ovat turhat kuljetukset. Kiinastakin tuodaan Suomeen mitä vain, esimerkiksi skoottereita. Skoottereiden valmistus sopii globalisaation varjopuolien havainnollistamiseen loistavasti. Jos skoottereita tehtäisiin Suomessa, ne maksaisivat kaupassa noin 3 000 euroa. Koska ihmisillä olisi kuitenkin työtä, heillä olisi varaa maksaa ajoneuvostaan tuo summa. Nykyään skootterit tuodaan Kiinasta, ja halvimmat maksavat suunnilleen 700 euroa. Suomalaiset puolestaan pakotetaan olemaan työttöminä, ja siksi he joutuvat ajamaan halpisskoottereilla.

Ensin mainitussa vaihtoehdossa suomalaisella on duuni, omanarvontunto kunnossa, ja hän ajaa parempilaatuisella mopolla. Jälkimmäisessä tapauksessa ihmisparka on toimeton, hänen itsekunnioituksensa on hukassa, ja ajoneuvona on reistaileva romu. Kumpi vaihtoehto on parempi? Jälkimmäisessä voittavat vain kiinalaiset, ja häviäjiin kuuluu eurooppalaisten lisäksi myös luonto, kun tavanomaisia käyttötavaroita joudutaan rahtaamaan maailman toiselta puolelta. Sen vuoksi teollisuuteen liittyvissä asioissa olisi syytä painottaa kansallista etua. Nokia, jonka hallituksen puheenjohtajana Ollila edelleen toimii, ei näytä asiassa kovin edustavaa esimerkkiä lopettamalla alihankintatilauksiaan Suomesta ja rakentamalla uusia tehtaita esimerkiksi Intiaan ja Romaniaan.

Tiistaina 30. tammikuuta 2007

VAALEIHIN SAMMUTETUIN LYHDYIN

Puolueet menevät näköjään eduskuntavaaleihin sammutetuin lyhdyin. Ne luottavat siihen, että vaalit muodostuvat pelkäksi pääministerin valintatapahtumaksi ja muutamien julkkisehdokkaiden henkilökohtaiseksi show'ksi. Ehkä juuri tämän vaikutelman välttämiseksi Keskusta esitteli oman yksityiskohtaisen ohjelmansa pari viikkoa sitten ja vetosi äänestäjiin koettamalla lieventää politiikan ja kansalaisuuden kuilua: keskustaa kun kannattaa, ”se on vähän kuin itseään äänestäisi”.

Luvatessaan korotuksia opintotukeen Matti Vanhanen tuskin muisti, että vuoden 2004 keväällä hän kehotti opiskelijoita tekemään ”rohkeasti lainaa” ja asettui vastustamaan lainapainotteisuudesta luopumista. Halli-

tuksella olisi siis ollut mainio tilaisuus toteuttaa unelmiaan jo tällä vaalikaudella.

Kun Vasemmistoliitto puolestaan profiloitui ”oikeasti vasemmalle”, minne se menee? Ehkä reunan yli. Suvi-Anne Siimeksen oman komedian loputtua siirto oli arvattavissa. Muuten näyttää aika hiljaiselta.

Maanantaina 5. helmikuuta 2007

RUNEBERG JA SUOLAMAINEN KIRJALLISUUS

Tänään vietettiin Johan Ludvig Runebergin päivää. Fazerin leipomat tortut olivat rasvaisia mutta hyviä. Runebergia on juhlittu jonkinlaisena suomalaisen kirjallisuuden ja runouden keulahahmona, vaikka huvittava totuus on, että Suomen kansallisrunoilijana kunnioitettu Runeberg kirjoitti kaikki säkeensä ruotsiksi, ja Ruotsissa häntä pidetään edelleen yhtenä *ruotsinkielisen* kirjallisuuden keskeisenä nimenä.

Suomen ja Ruotsin ei nähdäkseni kannattaisi kilpailla Runebergin arvostamisessa. Ei hän mikään suomalaisuusmies ollut. Tämän kilpailun Suomi voisi vaikka hävitä. Monet muutkin almanakassa mainitut liputuspäivät ovat aivan toisesta todellisuudesta kuin tästä ajasta. Suomen puolesta olisi ajankohtaisempaakin liputettavaa: yhtenäiskulttuurisen Suomen muistopäivä, nettisensuurin juhlapäivä, sananvapauden riistopäivä ja valtion velanmaksun muistutuspäivä.

Runoraatien jakaessa palkintoja on syytä huomata, että sananvapaus on tässä maassa entistä enemmän ruotsinkielisen pääoman, kuten Söderströmien ja Bonnierien hanskassa, joten suomenkielisen sanankäytön puolesta voisi liputtaa lakanaa aivan muissa yhteyksissä. Suomenkielisen ja ruotsinkielisen kirjallisuuden välisestä kulttuurikuilusta kertoo edelleen se, että suomalaisen kirjallisuuden päivää vietetään erikseen Aleksis Kiven syntymäpäivänä. Suomalaisuuden päivää puolestaan juhlitaan kumma kyllä J. V. Snellmanin päivänä, ja hän taas oli ruotsinkielinen.

Tiistaina 6. helmikuuta 2007

TURHAT JULKKIKSET

Kuka on Susan Kuronen? Hän on ”nykyisen pääministerin entinen tyttöystävä”: siinä hänen julkisuudessa paistattelunsa ainoa syy. Entä kuka on Marika Fingerroos? Hän puolestaan on ”kyläkauppias Vesa Keskisen exrakastettu”. Mutta olisiko yhdessäkään mainitussa ominaisuudessa syytä siihen, että tiedotusvälineitten kannattaisi kiinnostua heistä. Oma vastaukseni on ehdoton ”ei”.

Kuronen ilmoitti[54] tällä viikolla julkaisevansa pääministeriromanssiaan käsittelevän kirjan.[55] Median huomio oli valtava, ja kustantaja suunnitteli kasvattavansa painoksen määrää.[56] Tämä kertoo suomalaisen median ja ihmisten yksinkertaisuudesta. Mutta jos joku kunnon filosofi tai kirjailija julkaisee loisteliaan teoksen, se vaietaan lehdissä ja televisiossa. Seuraus on, että kirjaa myydään muutama sata kappaletta, kun taas jossakin Ranskan tapaisessa maassa kyseinen kulttuuritapahtuma olisi otsikoiden aihe niin lehdissä kuin televisiossakin.

En usko, että ihmiset ovat niin pöljiä, että he kiinnostuisivat julkkisten toilailuista. Syy on median. Ihmiset *pakotetaan* ottamaan kantaa siihen, mitä media heille tarjoaa. Media repii otsikoita sellaisista aiheista, joista se luulee ihmisten kiinnostuvan. Omasta mielestäni Kurosen ja Fingerroosin voisi poistaa otsikoista, sillä heidän toimissaan ei ole mitään uutisoimisen arvoista.

Kyse onkin ilmiöstä. Ehkä muutamat ihmiset haluavat peilailla omaa elämäänsä jonkun taviksesta julkkikseksi nostetun henkilön kautta. Mutta epä-älyllistymistä se joka tapauksessa merkitsee, kun media käyttää heihin sivutilaa ja ohjelma-aikaa. Minun mielestäni on eräänlaista ihmisten aliarvioimista se, että lähes kaikki puolueet pyysivät curling-urheilija Markku Uusipaavalniemeä kansanedustajaehdokkaaksi heti olympiamitalin varmistuttua. Totuus on, ettei Uusipaavalniemellä ole lainkaan poliittista kokemusta, hän ei ole julkaissut mitään, kansalaisilla ei ole tietoa hänen näkemyksistään, eikä hän todennäköisesti itse tunne puolueiden ideologisia sitoumuksia. Nyt Keskusta laskee saavansa hänen kauttaan ainakin muutamia tuhansia ääniä. Se, että osaa viskata kiveä pitkin jäätä, ei tee ihmisestä taitavaa poliitikkoa. Harhakuva siitä luodaankin mediassa, ja yleensä vieläpä tietoisesti.

Kiss and tell -tyyppinen hehkuttelu on yleistynyt politiikassa. Mediasta elävät paitsi julkkikset, myös media itse. Ne käsittävät kuitenkin tehtävänsä väärin luullessaan, että julkisuuteen pitää nostaa kaikki, mikä herättää *mielenkiintoa*. Omasta mielestäni jo pelkkä aikomus ratsastaa julkisuuteen esimerkiksi toisen ihmisen lähettämiä tekstiviestejä julkaisemalla on huonon maun huippu. Keräilikö Kuronen niitä vain julkaistakseen ne myöhemmin? Ainoa, mitä Fingerroosista puolestaan on jäänyt julkisuuteen, on uudissana ”salarakas”, ja senkin keksivät juorulehtien toimittajat.

Keskiviikkona 7. helmikuuta 2007

VIRTAPIIKKEJÄ VAI VARAVOIMAA?

Virtapiikit ovat vaarallisia, jos ne osuvat esimerkiksi tietokoneisiin. Tällä hetkellä Suomessa ei ole ylijännitteen vaaraa, sillä sähkövirta on loppumassa kaapeleista. Eilen tehtiin sähkönkäytön uusi kulutusennätys: 14,808 GW.[57] Lehtien palstat ja blogit ovat repeilleet mielipiteistä, mitä asialle pitäisi tehdä: pitäisikö lisätä ydinvoimaa, vai tuulestako sitä virtaa pitäisi saada?

Säästäminen tuntuu olevan monille ihmisille uutta ja vaikeaa. Poliittiselle vallalle näyttää kohtuuttomalta puuttua ihmisten kulutustottumuksiin. – Mikä säästämisessä voi olla niin mahdotonta? Kukaan tuskin kuolisi, vaikka puolet koko energiantuotannosta lopetettaisiin heti. Ihmisten pitäisi suostua sähkönsäästötalkoisiin vapaaehtoisesti. Energiantuhlausta joudutaan rajoittamaan tulevaisuudessa myös ympäristösyistä.

Sähkönkulutus kuitenkin vain kasvaa. Yksi kotiteatterivahvistin kuluttaa 150 wattia, vaikka sitä kuunneltaisiin paljon vähemmällä teholla. Laitteen tarkoitus on tuottaa nautintoa, joten asian varjopuolia ei pysähdytä ajattelemaan. Sen sijaan hyötykäyttöön tarkoitettujen kylmälaitteiden ja kodinkoneiden kanssa osataan kyllä olla tarkkana, ja ne onkin jaettu energialuokkiin kulutuksen mukaan. Pihtaaminen yksissä asioissa ja piittaamattomuus toisissa kertoo siitä, miten ideologisia energian säästämiseen liittyvät asenteet ovat. Tässä maassa palaa sähköä hukkaan aika paljon myös mainosvalojen ja katuvalaistuksen muodossa. Ja kotitalouksissa käytetään edelleen hehkulamppuja, vaikka loistelamput kuluttaisivat vain viidenneksen niiden tarvitsemasta sähköstä. Suomessa ja Euroopan unionissa kannattaisikin tehdä sama kuin Australiassa ja nopeuttaa siirtymistä loistelamppuhin kieltämällä hehkulamput lailla.

Energiaa pitäisi säästämisen ohella myös käyttää *tehokkaammin*. Poliitikot eivät kuitenkaan suosita energian säästämistä, koska sääntelyä vaatiessaan he kuvittelevat antavansa viestin, että energiapolitiikka on ollut epäonnistunutta. Tosiasiassa energian säästäminen olisi järkevintä energiapolitiikkaa ja kaiken lisäksi helppoa. Kytkemällä laitteet valmiusasentoon aina, kun niitä ei käytetä, ja korvaamalla hehkulamput loistelampuilla voitaisiin säästää noin 5 prosenttia nykykulutuksesta. Se on nykyisen voimalakapasiteetin kannalta ratkaiseva määrä, eikä sähkön kokonaistuotantoa tarvitsisi lisätä. Nyt ihmiset maksavat tuhlailustaan yhden uuden ydinvoimalan verran. Suomalaisilla olisi myös tilaisuus osoittaa, että voimme yhteistuumin vähentää sähkönkulutusta esimerkiksi huippupakkasten aikana. Hallitukset pelkäävät kuitenkin kertoa kansalaisille säästämisen tarpeellisuudesta, vaikka juuri se kertoisi poliitikkojen

ajattelevan vastuullisesti. Nyt sähköä yritetään säästää salaa, ajamalla alas ”prosessiteollisuutta”, mikäli sähkönsäästöön joudutaan.

Entä tarvitaanko Suomessa lisää voimaloita ja minkälaisia? Kun sähköntuotannon tilanne on se, että hiili- ja öljylauhdevoimalat lopetetaan ja nykyiset ydinvoimalat vanhenevat vuoteen 2035 mennessä, vastaus on selvä. Suomi on pimeä ja kylmä maa, jossa tarvitaan kaikenlaista voimaa. Kysymys ei ole siitä, pitääkö rakentaa ydinvoimaa vai tuulivoimaa. Suomessa tarvitaan kaikenlaisia energiamuotoja: sekä ydin- että tuulivoimaa, maakaasua, turvetta, bioenergiaa, öljyä, kivihiiltä ja vesivoimaa. Poliittisesti tilanne on helppo, sillä lisäämällä melkeinpä mitä tahansa hiilidioksidipäästöjä aiheuttamatonta sähköntuotantoa hallitus tekee aina oikean ratkaisun. Mitä pikemmin uusia voimaloita aletaan rakentaa, sitä epätodennäköisemmin soihdut tulevaisuudessa sammuvat. Kun sekä Venäjän että Ruotsin ydinvoimalat ovat osoittautuneet reistaileviksi, on parempi tuottaa vastaava osuus ydinsähköstä täällä.

Perjantaina 9. helmikuuta 2007

KIINA-ILMIÖSTÄ

Aina kun Suomessa toimeenpannaan irtisanomisia, voidaan onnitella kiinalaisia, sillä joku heistä saa työpaikan. Tämä on globalisaation ja internatsismin olemus: yritykset tekevät kehitysyhteistyötä eurooppalaisten kustannuksella, ja maksajaksi pakotetaan aina joku länsimaalainen. Mutta asiat eivät ole auvoisesti hilpeässä Kiinassakaan. Esimerkiksi Nokian suomalainen alihankkija Perlos hyödynsi kiinalaisia vuokratyövoimana. Sitten se avasi oman tehtaan Kiinaan,[58] ja lopulta kiinalaiset ostivat koko Perloksen.[59]

”Työvoiman vuokraaminen” on kaunisteleva kiertoilmaus, ja onkin kysyttävä, miksi ihmisiä ei sanota suoraan orjiksi. Minulle tosin pitäisi kai olla samantekevää, miten duunareille käy. Ei minullakaan ole vakituista työpaikkaa, kuten ei kulttuurialalla toimivilla yleensä. Tervetuloa siis toimettomien joukkoon myös it-insinöörit: olette sivistyneessä seurassa.

Mutta mistä kenkä oikeastaan puristaa, kun työpaikat ja firmat valuvat Kiinaan? Minkälainen maa on Kiina? Vastaus: Kiina on sosialistinen maa, jossa valtiosta riippumattomia ammattiyhdistyksiä ei sallita. Syynä siihen, miksi työpaikat kaikkoavat Euroopasta, on siis sosialismi, jossa ei sallita vapaata kilpailua ja työvoiman kilpailuttamista. Myös ammattiyhdistysliike voi tällöin pohtia ideologisia alkuehtojaan. Sosialismi, kommunismi ja marxismi ovat paradoksaalisesti aikaansaaneet sen, että ihmiset joutuvat työskentelemään Kiinassa ja Vietnamissa kahden dollarin päiväpalkalla. Kansainvälinen kapitalismi puolestaan paiskaa kommunistijohdon kanssa kättä, ja näin molemmat hyötyvät. Kiinan valtio tosin voittaa tässä vis-

pilänkaupassa sikäli, että aito kapitalismi ja liberalismi sekä sen mukaiset vaatimukset eivät voi toteutua kommunismin takaamassa kurissa.

Lauantaina 17. helmikuuta 2007

VAALIKAMPANJOISTA

Puolueet ovat avanneet vaalikampanjansa. Järkevämmin ne tosin tekisivät, jos ne tiedottaisivat, ettei mitään kampanjaa ole. Oman ohjelman nimeäminen ”kampanjaksi” kertoo vain siitä, että puolue avoimesti tunnustaa pyrkimystensä olevan propagandaa. Kampanjan käsite sinänsä on tarkoitushakuinen ja paljastaa, että pyrkimykset eivät välttämättä ole todenperäisiä. Siksi on kummallista, että ihmiset hyväksyvät ajatuksen ”kampanjoinnista”. Se on yhtä ihmeellistä kuin Idols-laulukilpailun suosio. Myös siinä yleisölle myönnetään, että ”tässä nyt valitaan teille idolia”.

Kun jonkin ilmiön, kuten kampanjoinnin tai idolien palvonnan, olemus on paljastettu, voisi olettaa, että itse ilmiön teho vähenisi. Mutta se vain näyttää kasvavan, mikä kertoo massakulttuurin älyttömyydestä. Minua kampanjointi ja idolien rakentaminen etovat.

Kukkarolla kampanjointi

Entä sitten politiikan sisällöt? Viime viikolla alkaneissa TV-väittelyissä päädyttiin jo alkumetreillä penninvenytykseen. Politiikka näyttää palautuvan aina pelkkään rahasta kiistelemiseen. Yhdet tinkivät ylöspäin, toiset alaspäin. Oletus on, että kaikki ihmiset ovat kukkarollaan äänestäjiä ja että politiikan tehtävänä on vain rahan keruu ja jakaminen. Todellisuudessa se, miten paljon jaettavaa on, riippuu tietenkin politiikan arvoista ja päämääristä: siitä, mihin politiikassa pyritään. Arvoista ja päämääristä ei olekaan juuri keskusteltu, sillä puolueet koettavat välttää ideologisten erojen esille tuomista. Kaikki puolueet yrittävät miellyttää kaikkia, mikä johtaa keskiluokan ja enemmistöjen kosiskeluun. Tätäkin kautta politiikka päätyy siis massakulttuurin suohon, kun enemmistöjen ja laumojen mielipiteet ratkaisevat.

Arvoista puhuminen tarkoittaisi sitä, että puolueet kertoisivat, kenen hyväksi ne toimivat: rikkaiden vai köyhien, maalaisten vai kaupunkilaisten, suomalaisten vai ulkomaalaisten ja niin edelleen. Politiikassa on myös ideologisia eroja, joiden esiinnousu voisi piristää poliittista keskustelua ja tuoda esille pinnan alla kyteviä riitoja. Se olisi hyväksi, koska silloin päästäisiin puhumaan siitä, mitä niin sanottu hyvinvointi on: kenen onnellisuutta esimerkiksi, ja millä ehdoilla. Tämän vuoksi toivoisin, että vaaleissa keskityttäisiin yhteen asiaan: tosiasioissa pysymiseen.

”Jakovaraa ei ole”

Poliittisen väittelyn keskittyminen rahaan on tosin turhaa siksi, että taloudelliset ratkaisut tehdään muualla kuin politiikan piirissä. Ne riippuvat taloudellisesta tilanteesta ja tuotantoehdoista, joihin nykytilanteessa ei voida paljoakaan vaikuttaa. Globaalin mittakaavan ehdot ja kapitalismin toteutumismuodot ratkaisevat; sitä paitsi valtiovarainministeriön virkamies Jukka Pekkarinen totesi viime viikolla poliitikkojen lupauksista huolestuneena, ettei kansantaloudessamme ole ylimääräistä jaettavaa.[60]

Mainio mies muuten tuo kokoomuksen Sauli Niinistö, joka presidentinvaalien aikaan totesi, että ”vatsakkainasettelun aika on ohi”. Nyt hän julisti, että ”jakovaraa ei ole”. Objektiivinen tosiasia onkin se, että valtio ei selviä tulevaisuuden eläkepommista, verokertymän vähenemisestä eikä valtionvelan takaisinmaksusta. Sitä olisi jo nyt kiireen kaupalla lyhennettävä. Jos velkaa ei makseta noususuhdanteen aikana, niin milloin sitten? Laskusuhdanteen aikana korkomenojen kasvu entisestään pienentää kansantalouden liikkumavaraa. Valtionvelkaa ei syö myöskään inflaatio, sillä lama-aikana rahan arvo nousee ja hinnat laskevat deflatorisesti. Tässä mielessä Antti Kalliomäen tänään esittämä mielipide, että tulevaisuuden talouspolitiikkaa ei saisi tehdä laskusuhdanteella pelottelemalla,[61] on moraalisesti vastuuton.

Nyt pitäisikin keskustella kansallisen poliittisen vaikutusvallan piirissä olevista asioista, kuten ydinvoiman lisärakentamisesta ja Natoon liittymisestä, sillä ne ovat keskeisiä ensi vaalikauden aiheita, joihin poliittinen valta voi vaikuttaa. Myöskään jatkuva verojen alentaminen ei ole perusteltua, sillä veroja tarvitaan valtion velan lyhentämiseen ja palvelujen turvaamiseen. Työtä on verotettava tuntuvammin kuin tähän asti, sillä kiinteistö- ja omaisuusverojen lisääminen merkitsisi yksityisen omaisuuden imuroimista valtion pohjattomaan kirstuun, eikä myöskään perintöveroa voida poistaa, jos työn verottamista jatkuvasti alennetaan.

Veronalennukset johtavat väistämättä säästötoimiin, mutta yltiöpäisten kululeikkausten tuloksena ne voivat koitua pikavoittoja kalliimmiksi. Jos esimerkiksi koulujen kuluista koko ajan tingitään, luokkakoot joudutaan kasvattamaan niin suuriksi, etteivät oppilaat mahdu luokkiin sisään, ja ennen pitkää on rakennettava uudet koulurakennukset. Säästämisessä on siis piste, jonka jälkeen kulut alkavat nousta. Toisaalta en kannata myöskään ehdottomien kattojen säätämistä koululuokkien koolle, sillä se johtaisi kohtuuttoman kalliiden uusien opetusryhmien perustamiseen vain lievien ylitysten vuoksi. Sen sijaan suosittelen järjen käyttöä. Itse uskon, että ihmiset maksaisivat mielellään myös veroja, kunhan he voisivat luottaa saavansa sitä kautta laadukkaita palveluja.

Ongelmana nykyisessä veropolitiikassa on myös se, että tuloverojen alentaminen on kasvattanut eniten suurituloisten pottia. Tuloverojen alen-

nukset nimittäin kerätään pois julkisten palvelujen hinnankorotuksilla ja välillisillä veroilla, joita pienituloiset joutuvat maksamaan suhteellisesti enemmän. Näin ollen pienituloisilla maksatetaan osa suurituloisten veroalesta, vaikka vähän ansaitsevien veroprosenttia alennettaisiinkin näennäisesti saman verran kuin paljon tienaavien. Sen vuoksi olisi parempi, että julkiset palvelut rahoitettaisiin mieluummin veroprogression sisältävällä finanssipolitiikalla kuin maksujen kautta.

Valinnat on tehty

Itse johtelen politiikan arvot yhdestä peruslähtökohdasta: Suomen valtion tehtävä on *suomalaisten* ihmisten kansallisen edun turvaaminen. Mitään muuta tehtävää kuin kansallisen edun edistäminen, valtiolla ei ole. Jos asiat olisivat toisin, maailmassa ei olisi yhtään valtiota. Myös keskeiset poliittiset kysymykset on tavallaan jo ratkaistu, eikä keskusteluvaraa juuri ole. Mikäli esimerkiksi sähkönkulutus pysyy nykytasolla, eduskunnan ainoa tehtävä on lyödä nuija pöytään uuden ydinvoimalan puolesta mahdollisimman pian. Asia on tekniset ja ympäristökysymykset huomioon ottaen juuri näin yksinkertainen.

Myös Natossa Suomi on jo sisällä, vaikka periaatteellinen päätös puuttuu. Ulkopuolelle sulkeutumalla altistumme Venäjän komenneltavaksi, mikä näkyy jo nyt energiariippuvuutena ja Venäjän taipumuksena vaikeuttaa asioiden käsittelyä sekä rajamuodollisuuksia aina, kun maiden suhteissa ilmenee erimielisyyksiä. Viimeksi niin kävi Suomen kieltäydyttyä merikaapelin rakentamisesta.

Sunnuntaina 18. helmikuuta 2007

ÄLYLLISTÄ LAISKIAISTA

Rajumyrskyjä Ruotsissa, ruoho vihertää tammikuussa, vuosisadan lämpimin talvi... Kun Helsingissä menee pulkkamäkeen, saa mäkeä liukua nurmikko ahtereidensa alla. Heikoille jäille ei kannata mennä ollenkaan.

Yliopistolla joku analyytikko pohtii vielä tosissaan, johtuuko tämä kaikki varmasti ihmisen toiminnasta, kunnes nousuvesi kastelee hänen pöksyjensä lahkeet. Olisi aika erikoista, jos ihmisen tuottama hiilidioksidin paljous ei olisi aiheuttanut mitään muutoksia ilmakehään, ja luulen, että tämä on vasta alkua. Älyllistä laiskiaista kaikille!

Tiistaina 20. helmikuuta 2007

UUTISSOPPAA

Lehdissä on tällä viikolla vallinnut eräänlainen uutistyhjiö. Lienevätkö toimittajat talvilomilla? Ehkä hiljaisuus johtuu vaalikoneista, joita tiedotusvälineet ovat avanneet internetsivuilleen. Mikä onkaan mukavampaa kuin ohjelmoida äänestäjiä oraakkelilla, joka kertoo, keitä pitää äänestää. Koneen antama lopputulos voidaan päättää jo ehdokkaille suunnattuja kysymyksiä muotoilemalla. Paremminkin vaalikoneet voitaisiin kytkeä suoraan eduskunnan sähköäänestyskoneeseen, joka siirtäisi kansalaisten valinnat poliittisiksi päätöksiksi ilman puolueiden tai median vaikutusta.

Vaalien toinen ominaispiirre on se, että nämä ovat ensimmäiset blogivaalit. Blogeista kansalaiset voivat lukea, mitä mieltä muut kansalaiset ovat, ja ”kansalaisiksi” useimmat ehdokkaat jäävätkin. Vain muutamat muuttuvat ”poliitikoiksi” eli siirtyvät pois kansalaisyhteiskunnasta jonnekin poliittiseen universumiin, josta he tulevat tuomitsemaan meitä. Siten heidän mielipiteensä muuttuvat vihdoin todellisuudeksi. – Kauheaa, mikä voima sisältyykään blogeihin! Tarkkailkaa siis naapureidenne blogeja.

Apua ja Seuraa

Myös perinteisellä medialla menee lujaa. Suvi-Anne Siimeksen kuva on sekä Avun että Seuran kannessa.[62] Mielestäni Seuran kuva on parempi. Tyttö tuli järkiinsä, lähti puolueesta ja palkittiin viralla, jonka residenssi on työnantajien palatsissa Etelärannassa. Luopumalla politiikasta saa siis poliittista julkisuutta, mutta missä on juttujen pihvi? Sillä, kuinka paljon uranaiselle annetaan sivutilaa naistenlehdissä, ei ole tietenkään mitään rajaa.

Sen sijaan Hanna Pakarinen muistuttaa liiaksi Paula Koivuniemeä pärjätäkseen euroviisuissa. Se, mikä on suosittua Suomessa, ei välttämättä menesty ulkomailla. Ulkomaalaisille pitää tarjota ulkomaalaisten tykkäämää musiikkia. Valinta oli siis huono. Jos esiintyjän täytyy räimentää rockia, asialle olisi pitänyt panna Lovex, jolla on jo kansainvälistä nostetta ja iskevämpi nimi (kaikki kunnia Pakariselle silti siitä, että hän esiintyy omalla nimellään). Toinen varteenotettava menestyjä olisi ollut glamrockia soittava Jann Wayne bändinsä kanssa, sillä hänen englannin kielen artikulaationsa oli ylivoimaisesti paras, eikä esitystä voinut erottaa brittibändistä. Mutta mikäpä minä olen arvostelemaan rokettirollia? Rock oli heteroiden kapinaa, joka on jälleen jyräämässä alleen hienostuneemman konemusiikin eli teknon ja trancen. Trancen tuominen euroviisuihin voisikin olla tapahtuman *the next step*.

Poliittisia pökäleitä

Sen, miksi Erkki Tuomiojan blogi kuuluu tämän maan luetuimpiin, voi käsittää, kun katselee hänen kannanottojaan. Sivuilla käyvät luultavasti myös vieraiden valtioiden agentit. Viimeisin pökäle oli se, kun Tuomioja meni sanomaan, että hän ”ymmärtää” Venäjää, joka uhkaa rikkoa keskimatkan ohjukset kieltävää sopimusta ja asettaa ohjuksensa osoittamaan kohti läntistä Eurooppaa. Tuomioja oli itse vastustamassa *Naton* euro-ohjuksia 1980-luvulla,[63] ja hänelle todellakin sopii kysymys ”kenen joukoissa seisot?”. Tällaisista syistä Yhdysvallat ei myy uusia ohjuksiaan suomalaisiin Horneteihin edes rahasta.

Venäjän toimet saattavat olla osa presidentinvaalien alla harjoitettavaa pullistelua, mutta honteloa on, jos maa yrittää tehdä moisella paisuttelulla uskottavaa sisäpolitiikkaa. Toisen huonon esimerkin Venäjän asenteesta tarjoaa uutinen, jonka mukaan Venäjä rikkoi ilmoitusvelvollisuuttaan olemalla kertomatta ydinkäyttöisen jäänmurtajansa kelluttamisesta Suomenlahdella.[64] Juuri tuon tapainen ylimielisyys on eräs syy siihen, miksi Suomen kannattaisi livahtaa Natoon johtavasta ovesta, kun ovi on vielä auki.

Venäjä ilmoitti äskettäin myös tuontiautojensa kuljetuksen siirtyvän maanteiltä kiskoille,[65] mikä on hyväksi suomalaiselle liikenneturvallisuudelle. Maanteiden sijasta kuluvat enää vain rautatiet, ja ihmishenkiä säästyy, jos venäläisrekat vähentävät kaahaamistaan Hangontiellä. Kun raja-asemien jonot kestävät monta päivää, ei olekaan ihme, että rekoilla on ollut kiire hankkimaan paikkansa jonossa.

Kreikkalais-filippiiniläisellä miehistöllä varustetun suurtankkerin karilleajosta Suomenlahdella ei ehtinyt puolestaan kulua kuin viikko, kun filippiiniläismiehistöllä varustettu laiva kolaroi samoilla seuduin. Mainiota merenkulkijakansaa nuo kreikkalaiset ja filippiiniläiset! Lienevätkö sardiinien ja makrillien seassa pulikoimaan tottuneet laivapojat vetäneet tähystystehtävissä huurteeseen? Mikäli heidän purkkinsa uppoaa, lohtuna on, ettei näillä seuduin uiskentele haita.

Haveri tuo mieleen mieleen vakuutuspetoksilla rikastuneen Aristoteles Onassiksen tavan määrätä laivansa merelle aina kun myrskysi. Merimiesten suureksi hämmästykseksi miljonääri komensi ruosteiset ja katkeamaisillaan olevat aluksensa myrskynsilmään vain kuitatakseen korvausrahat taskuihin. Samoista syistä myös Suomenlahdella kelluu niin sanottuja mukavuuslippulaivoja, joilla seilaa halvin mahdollinen miehistö, ja öljyonnettomuus on vain ajan kysymys. Mukavuudesta näissä laivoissa muistuttavatkin vain rekisteröintimaidensa trooppiset ilmasto-olosuhteet.

Kulttuuripoliittisia pökäleitä

Kulttuurikanat saivat oopperaskandaalinsa, kun Mikko Franck päätti äsken irtisanoutua ylikapellimestarin virasta. Päätös oli huono, koska hän joutuu sopimuksensa nojalla olemaan talossa vielä vuoden. Konflikti joko kytee pitkään, jolloin ooppera halvaantuu, tai se sovitaan nopeasti jollakin tavoin.

Oopperan ainoa ongelma on se, että sitä johtavat ukkoutuneet miehet. Minkä vuoksi kuusikymppisten äijien pitää laittautua joka ikiseen luottamusvirkaan? Eduskunnan pääsihteerinviran pitäisi riittää Seppo Tiitiselle. Entinen suojelupoliisin päällikkö ymmärtää taidelaitoksesta saman kuin jänis Jumalasta. Oopperan hallituksen puheenjohtajana toimiva Tiitinen voisi tehdä Suomelle palveluksen paljastamalla DDR:n hyväksi vakoilleita suomalaisia sisältävän niin sanotun Tiitisen listan, mutta mitä hän tekee? Tämän aamun lehti kertoi, että Tiitinen ehdottaa tasavallan presidentin valinnan siirtämistä eduskunnalle![66] Johtuuko kannanotto Tarja Halosen sisältymisestä Tiitisen listalle? Lisääkö tämä jollakin tavoin demokratiaa? Haluaako pääsihteeri itse valita myös presidentin? Ehkä hän haluaa siirtää kannanotollaan vain huomion Kansallisoopperasta omaan oopperaansa.

Korkeakoulujen harvennus

Viime viikon paras uutinen kertoi korkeakouluverkon harventamisesta.[67] Vihdoinkin! Milloin päästään purkamaan sitä? Tästä savotasta löytyisi minullekin varmasti työtä. Suomessa korkeakoulutusta nauttii 70 prosenttia ikäluokasta. Oikea määrä olisi 2 prosenttia, sillä vain sen verran kansakunnasta osaa kirjoittaa, laskea, lukea tai tehdä jotain muuta kohtalaisen virheettömästi.

Korkeakouluverkon paisuttaminen oli tulos löyhäkätisyydestä, jonka tuloksena maisterin- ja tohtorinpaperit toimitetaan nykyään jokaiseen kotiin. Ainoa hyvä puoli asiassa on se, että alalle kuin alalle on saatu todellista kilpailua. Vasta julkaisu- ja muun toiminnan tuloksena nähdään, kuka on kuka. Pelkkä ”koulutus” kun ei ole enää mitään eikä anna sen enempää motiivia kuin taitojakaan tehdä mitään merkityksellistä. Myöskään paljon haukuttu uusi tulospalkkausjärjestelmä ei ole huono alku, kun entisiä sivistysyliopistoja tuhotaan.

Ennen ihmiset olivat sivistyneitä yliopistojen ansiosta; nykyään he ovat sitä niistä huolimatta. Luultavasti oikeat yliopistot ovat tulevaisuudessa yksityisiä – myös Suomessa.

Keskiviikkona 21. helmikuuta 2007

KARTELLISAKKOJEN PÖYRISTYTTÄVYYS

Euroopan unioni läimäytti suomalaista Kone Oy:tä määräämällä yhtiölle 142 miljoonan euron kartellisakot.[68] Arvatkaapa, miksi yritykset turvautuvat kartelleihin. Se on yhtiöiden ainoa keino puolustautua julkisen sektorin ja toisten yritysten harjoittamaa jatkuvaa kilpailuttamista vastaan. Jos Euroopan unionissa tavoitteeksi asetettu vapaa kilpailu toteutuisi, yritykset söisivät itsensä ja toisensa hintakilpailulla pois. Lopulta jäljellä olisi vain kaksi kilpailijaa tai monopoli, johon jokainen taloudellinen toimija tietysti pyrkii mutta jota kilpailuviranomaiset eivät salli.

Filosofian kielellä lausuttuna kilpailuviranomaisten toiminta on intentionaalisesti ristiriitaista. Kilpailuviranomainen pyrkii itse luomaan kilpailua, vaikka sen toiminta on omiaan vähentämään kilpailua tuottaessaan fuusioita ja keskittymistä. Lisäksi se merkitsee julkisen viranomaisen sekaantumista yksityisten toimijoiden välisiin suhteisiin tavalla, jonka tarkoituksena on tuottaa hyötyä vain julkiselle sektorille itselleen. Vastaavanlaisilla kymmenien miljoonien kartellisakoilla on kiusattu myös suomalaista Outokumpua ja Metsoa. Tapaus antaa jälleen kerran näytön siitä, kuinka internatsismilla vahingoitetaan kansallisten toimijoiden etua. Kartellien kartellihan on EU itse.

Perjantaina 23. helmikuuta 2007

PUHDISTAVA MM-KULTA

Hiihtäjä Virpi Kuitusen ja Riitta-Liisa Roposen tämänpäiväinen MM-kulta hälventää Lahden vuoden 2001 kisojen skandaalinkäryä.[69] Kuitunen joutui muiden suomalaishiihtäjien tavoin kärsimään dopingista, joka oli valmennustoiminnassa tuolloin organisoitua ja yleistä. Se teki urheilijoista valmennuskoneiston uhreja. Kysymykseen, kauanko kestää, että suomalaishiihto on jälleen raiteillaan, vastailtiin kisojen jälkiselvityksissä, että kyllä siihen ainakin viisi vuotta menee. Siksi on hienoa, että urheilija pystyy selviytymään dopingiin liittyvän nolaamisen ja häpäisemisen yli ja nousemaan arvokisavoittoon puhtain paperein. Se todistaa, ettei menestys ole valmennusportaan eikä organisaation (jo sinänsä kyseenalaisen) tuen varassa vaan oman tahdonvoiman käyttämisessä sekä kilpailijoita että epäluotettavaksi osoittautunutta omaa valmennusjohtoa vastaan.

Myös arvokisojen Hannu-Hanheksi sanotun maanisen Mannisen taika murtui.[70] Tai sitten kyseessä oli pelkkä sattuma, joka lopulta toi voiton pelkän sinnikkään yrittämisen tuloksena.

Lauantaina 24. helmikuuta 2007

UUSI VAALIKONE

”Valta kuuluu kansalle, mutta kansa vain äänestää”, lauloi Pelle Miljoona aikoinaan.[71] Edustuksellinen demokratia on vallan luovuttamista vieraisiin käsiin. Ja kas, taas ovat vaalit.

Kenelle siis antaisin oikeuden käyttää valtaa puolestani? Mieluiten en luovuttaisi sitä kenellekään. Helsingin vaalipiirissä on nyt vain huonoja tai erittäin huonoja ehdokkaita. Harmi, että en ole itse minkään puolueen ehdokkaana.

Miksi en äänestä?

Katsotaanpa, miltä puolueet näyttävät, ja aloitetaan oikealta. Kokoomus pyrkii mainostoimistonsa ideoimana näyttäytymään keski- ja työväenluokan etuja edistävänä liikkeenä. Tosiasiassa puolue pyrkii ajamaan superrikkaiden etuja. Esimerkin tarjoaa Leena Harkimo, joka tinki viime eduskuntakaudella alhaisempia ylinopeussakkoja rytsölöille. Samaan sarjaan kuuluvat vaatimukset ”yksityisistä eläkevakuutuksista” ja ”omaishoidon tuen” lisäämisestä. Kokoomus on aina hävinnyt kannatusluvuissa demareille, sillä kokoomus on pyrkinyt tekemään rikkaista ihmisistä entistäkin rikkaampia ja samalla harvinaisempia, kun taas demarit ovat halunneet Suomeen entistä enemmän keskirikkaita ihmisiä ja entistä vähemmän rutiköyhiä.

Kansallinen sekoomus on alkanut edustaa myös täysin kritiikitöntä maahanmuuttopolitiikkaa. Tukemalla ”työperäistä maahanmuuttoa” puolue on työnantajien asialla. Halvaksi koettu tuontityövoima on kuitenkin kansantaloudelle kallista, sillä samanaikaisesti maassamme on noin 200 000 suomalaista työtöntä, joiden työllistymistä pitäisi ensisijaisesti tukea. Kokoomus polkee pahoin suomalaisten etuja, joita kansanedustuslaitoksen pitäisi edistää eikä heikentää.

Keskusta taas ei saa Helsingissä kannatusta, sillä täällä ei ole yhtään maanviljelijää, ja ehdokkaana on vakoilusta epäilty Alpo Rusi. Keskusta koettaa kokoomuksen tavoin saalistaa ääniä urheilijoilla. Sekä Markku Uusipaavalniemi (Uusimaa) että Juha Väätäinen (Helsinki) menevät varmaan läpi – mutta vain siksi, että kilpailevat ehdokkaat ovat niin tuntemattomia.

Vihreitä voisi äänestää, sillä minulla ei ole heitä kohtaan ”kielteistä heterokantaa”, ja puolueella puolestaan on eduskunnan myönteisin homokanta. Mutta vihreät jarruttavat jokaista hyvää yleispoliittista hanketta panemalla valitusprosessit päälle heti, kun joku keksii jotain järkevää.

Onko muka ympäristöystävällistä, että Helsingin keskustassa toimii vanhanaikainen satama kaupungin parhailla tonteilla? Vuosaaren satama olisi jo valmis, jos vihreät eivät olisi aloittaneet jarrutusprosessia, kun uutta satamaa alettiin rakentaa. Ilman vihreiden valituksia koko Jätkäsaaren alue (joka on noin neljä kertaa Ruoholahtea suurempi), olisi voitu rakentaa ajat sitten valmiiksi ja poistaa siten asuntopula Helsingistä. Entä sitten ydinvoima? Ydinenergian käyttöönotto oli kenties ihmiskunnan suurin virhe, mutta periaatteellinen ratkaisu on tehty myös Suomessa. Kaksinkertainen määrä ydinjätteitä ei aiheuta sen suurempaa vaaraa kuin nykyinenkään määrä. Siksi ydinenergia ja uraanivarat kannattaisi käyttää loppuun. Vihreiden irrationaalinen ydinvoimakanta on erityisen ajattelematon, sillä samanaikaisesti vihreät vaativat hiilidioksidipäästöjen vähentämistä. Tämä osoittaa, ettei puolue tee vastuullista politiikkaa vaan jää edelleen pelkäksi populistiseksi protestiliikkeeksi.

Sosiaalidemokraattinen puolue puolestaan asettui vastustamaan perustulojärjestelmää, koska perustulo turvaisi työntekijän aseman liian hyvin ja veisi perusteen ammattiyhdistyksiin liittymiseltä. Niiden jäsenyys taas on ehto nykyisten työttömyysetuuksien saamiselle. En voi äänestää demareita siksikään, että puolueella on ehdokkaana Thomas Wallgren, joka mainostaa itseään Sdp:n vaalijulisteessa ”filosofianlaitoksen johtajaksi” (huomaa yhdyssanavirhe) ja jonka ruotsinkielinen kollega Kristian Klockars suositti taannoisen dosentuurihakemukseni hylkäämistä viitaten Hankamäen filosofian ”poliittisesti virittyneeseen tyyliin”, aivan niin kuin hän kehtasi lausuntoonsa kirjoittaa.[72] Eikö muka dosentti Wallgren ole poliittinen taho? Myös Klockarsin kannattaisi mennä takaisin koulunpenkille lukemaan läksynsä loppuun ja julkaista jotakin. Niin demareita kuin Vasemmistoliittoakin rasittaa lisäksi sosialismin painolasti. Näiden ohjelmien mukaan yksityisomaisuus koetetaan imuroida vähin äänin pois verotuksellisin keinoin, ja ihmisyksilöitä kohdellaan kollektiivisesti, yksityisyydensuojaa tunnustamatta. Puolueista viimeksi mainittu on liukumassa takaisin kommunismin suuntaan, kun sitä hallitsevat änkyräsiivestä tunnetut kämäiset äijät.

Edellä mainituista syistä en voi äänestää yhtäkään suurta enkä keskisuurta puoluetta, ja pieniä taas on turha kannattaa, koska ne eivät saa näkemyksiään toteutettua. Perussuomalaiset pyrkivät irti EU:sta ja eurosta, vaikka molemmat ovat poliittisia realiteetteja, Rkp on puudelirouville, kristilliset moralisteille ja muita eduskunnassa ei ole.

Huomiota herättävää on, että populistisia puolueita eivät ole pienet puolueet, joilla on hyvinkin periksiantamattomia poliittisia arvoja ja joiden julkisuus on poliittista julkisuutta. Sen sijaan populistipuolueita ovat nykyään suuret puolueet, jotka asettavat ehdokkaikseen lavalaulajia, urheilijoita ja missejä. Osa heistä on onnistunut muuttamaan populaarijulkisuutensa poliittiseksi, mutta poliittisen linjan vetäjiksi ja kirjallisen tuotannon laatijoiksi heistä ei ole ollut.

Politiikan latteus

Vaalirumban filosofisia perusongelmia on kolme. Ensinnäkin kaikki ehdokkaat ja puolueet näyttäytyvät pelkkinä eturyhmien käsikassaroina: yhdet vaativat ja tinkivät köyhien hyväksi ja toiset tekevät samaa rikkaiden eduksi. Tavoitteena on, että kaikki olisi mahdollisimman *halpaa*. Minä puolestani kannattaisin sellaista puoluetta, joka lupaisi minulle köyhälle jotain *ihanan kallista*. Toinen ongelma on keskiluokkaistuminen sekä asenteiden tylsistyminen tavallisuuden ihanteen tasolle. Poliittinen keskustelu asetetaan aina alimman ymmärtämiskynnyksen mukaan mahdollisimman suuren kannatuksen varmistamiseksi. Niinpä kukaan ehdokas ei tunnusta olevansa ainakaan nietzscheläinen yli-ihminen. Häntä pidettäisiin vain ylimielisenä, ja siksi myös intellektuaalinen keskustelu puuttuu. Suuripiirteisyyden hyvettä ei tämän tinkimisen keskellä tunneta. Tosiasiassa politiikassa tarvittaisiin tyyppejä, jotka puhuisivat asiat halki, mutta Jörn Donner ja Veltto-Virtanen ovat siihen liian vanhoja.

Itse haluaisin perustettavaksi erityisen homovaltion, jossa meidän arvomme ratkaisisivat, eikä tarvitsisi keskittyä heteroseksuaalisesta symboli- ja arvouniversumista juurensa juontavaan etukäräjöintiin. Päämääränä ei olisi naturalistinen *selviytyminen* vaan kansalaisten aito *onnellisuus:* se, että esimerkiksi työtä olisi mahdollisimman vähän ja nautintoa paljon. Tämä olisi mahdollista, kun poliittisia arvoja ei uhrattaisi lajinsäilytykselle. Kolmas ongelma on, ettei (hetero)politiikassa keskustella periaatteellisista kysymyksistä. Myöskään sellaisista eduskunnan *toimivallan* piirissä olevista käytännöllisistä kysymyksistä, kuten ydinvoimasta tai Natosta, ei puhuta, vaikka juuri niihin eduskunta joutuu ottamaan kantaa. Sen sijaan poliitikot spekuloivat sillä, miten jakaa kakku, jota ei ole vielä edes leivottu.

J. Hankamäen vaalikone

Sinulle, joka aiot vielä äänestää, avaan oman vaalikoneeni. Se toimii näin: Pohdi ensin, löydätkö ehdokkaiden lepikosta sellaisen seipään, joka voisi äänestää Sinua itseäsi, mikäli olisit ehdokkaana. Se voi olla vaikeaa. Mikäli sellaisen löydät, mene tapaamaan häntä: käske, opasta ja neuvo. Kansanedustajan tehtävä on välittää kansan mielipiteet poliittisiksi päätöksiksi eikä suinkaan se, että poliitikot yrittävät perustella kansalaisille, miksi ihmisten pitäisi totella heitä itseään.

Totuus on, että näidenkin vaalien ainoa merkitys on sama kuin työnhakutilanteen: pari sataa pulliaista saa hyväpalkkaisen työpaikan ja pääsee Helsinkiin edistämään omia etujaan. Ihan niin kuin eräskin ehdokas sanoi: tehtävä on yksi kurjimmista mutta palkkapäivänä helpottaa.

Tiistaina 27. helmikuuta 2007

POLIITTISTA HUIJAUSTA

Mielenkiintoisiksi menevät nämä vaalit ainakin mainoskampanjoiden osalta. Propagandakoneisto on näköjään voideltu, kun kokkarit pyrkivät esiintymään työväenluokan asialla ja demarit pelottelevat ”sinisellä vaaralla” sekä oikeiston leimaamisella ”minäpuolueiksi”. On vaikea ajatella, että demarien omakaan politiikka perustuisi mihinkään muuhun kuin etujärjestöjen jatkuvaan itsekkyyteen ja ahneuteen. Nämä piirteet ovat kai raadollinen osa kaikkea politiikkaa. Keskarit puolestaan uskottelevat, että kepun kannattaminen on ”kuin itseään äänestäisi” (siinä politiikan itsekeskeisyys on tunnustettu suoraan).

Ideologiset erot nousevat pintaan juuri siksi, että mainostoimistot pyrkivät *peittelemään* niitä lainailemalla kilpailijoidensa teesejä tai kohdistamalla piikkinsä niihin. Kyse on lopulta siitä, minkä verran mikäkin puolue onnistuu ääniä huijaamaan. Äänestäjä puolestaan pohtii, millaisia lakeja hänen kannattaa ostaa, ja edustajan asema riippuu siitä, kuinka suureen määrään ääniä hänellä on kampanjassaan varaa. Mitä mainostoimistoa sinä äänestät?

Keskiviikkona 28. helmikuuta 2007

KALEVALAN PÄIVÄ

Kalevalan päivää vietetään perinteisesti suomalaisen kulttuurin juhlapäivänä. Suomen Kulttuurirahasto avaa silloin uksensa jakaakseen apurahoja ja palkintoja. Suurin osa varoista myönnetään kuitenkin aivan muunlaisen toiminnan kuin suomalaisen kulttuurin edistämiseen. Valtaosa tieteen apurahoista luovutetaan kansainvälisenä pidettyyn puuhailuun, jossa julkaisut tuotetaan jollakin vieraalla kielellä. Suomeksi kirjoittamista pidetään ilmeisesti rikoksena. Siitä pitävät huolen ne internationalistisesti orientoituneet professorit, jotka ovat ristiinnimittäneet toisensa kaikkien säätiöitten johtoon, hallituksiin ja asiantuntijaelimiin.

Suomen Kulttuurirahaston apurahat ovat kiertäneet myös minut kaukaa. Tämä johtuu siitä, että lausunnon antaneina asiantuntijoina ovat olleet oman filosofiakäsitykseni viholliset. Sen sijaan professorien kummipoikina ja piikoina toimivat millamallat ja ninninellit saavat aina muutaman apurahan omien väitöskirjojensa ja muiden harjoitustehtäviensä tekoon, edellyttäen tietysti, että he sopertelevat ne valmiiksi englannin kielellä.

Minulla ei ole Suomen Kulttuurirahastossa hakemuksia pitkään aikaan ollutkaan. Kysymys kuuluu, miksi kerjätä oikeutusta sellaisilta tyypeiltä, joiden näkemys filosofiasta on kokonaan oman näkemykseni vastainen. Ja toisella tavalla lausuttuna: miksi yliopistojen laitokset ja tutkimustukea jakavat säätiöt yleensäkään täytetään internationalismin puolestapuhujilla? Pakkokansainvälistämistä edustavan yliopistomaailman ei pitäisi ratsastaa ”kansallisen ajattelun edistämisellä”, kun kerran se näyttää johtavan vain valheellisuuteen ja säätiön omien periaatteiden kiertämiseen.

Tieteen ulkopuolella Suomen Kulttuurirahasto tukeekin sitten sentyyppisiä patakonservatiivisia hankkeita, kuten kanteleen soiton harjoittelua Japanissa tai pianonviritystä Yhdysvalloissa. Yleisen kulttuurin tukeminen on ollut immanenttien ja yltiökonkreettisten hankkeiden rahoittamista, jolloin keskeistä on ollut osoittaa, että hakijalla on jokin ihmeellinen erityiskyky, lahjakkuus tai taito, jonka kautta hän voi osoittaa kehittyvänsä apurahan aikana. Kyseinen konstruktivistispainotteinen ajattelutapa on ideologinen ja liittyy lintukotomaiseen Suomi-kuvaan. Se sulkee pois avoimen kulttuurikritiikin, poleemisen kirjallisuuden, osallistuvan filosofian ja kaikki ne ajankohtaisaiheet, joille Suomen Kulttuurirahastosta ei ole koskaan herunut mitään.

Torstaina 1. maaliskuuta 2007

KEHNOA PARITUSTA

Kustannusala on kovassa myllerryksessä. Kirjanteon haasteena on muun muassa elektroninen julkaiseminen ja siirtyminen aineettomaan eli internetissä jaeltavaan kirjaan. Sähköinen tiedonvälitys syö tilaa perinteiseltä kirjalta. Kiristyvässä kilpailussa kustantajat ahmivat toisiaan. Tammi myytiin aikoinaan Bonnierille, Like Otavalle, ja pienemmätkin toimijat yhdistyvät tai vaihtavat omistajaa. Esimerkkinä on jyväskyläläisen SoPhi-julkaisusarjan liittyminen kustannusyhtiö Minervaan.

Viimeisimmän näytön meneillään olevasta trendistä antaa Helsingin yliopiston halukkuus luopua Yliopistopainon kustannusyksiköstä ja siirtää se osaksi Gaudeamusta. Suljettujen ovien takana haudotusta hankkeesta kertoi *Yliopistolehden* numero 2/2007, jossa Yliopistopainon toimitusjohtaja Reino Lantto ja hallituksen puheenjohtaja Markku Löytönen joutuivat vastaamaan toimittajan uteliaisiin kysymyksiin. Samasta lehdestä löytyi myös Yliopistopainon kirjoittajien vetoomus kustannusyksikön säilyttämisen puolesta.[73] Kirsti Simonsuuren ja monien muiden aloittaman adressin olisin minäkin mielelläni allekirjoittanut, jos olisin tiennyt sen olemassaolosta.

Gaudeamus on ylioppilaskunnan ja HYY-yhtiöiden omaisuutta. Avioliittoa Yliopistopainon ja Gaudeamuksen kesken suunniteltiin jo 1990-

luvulla, jolloin tosin päädyttiin vain yhteisen kirjakaupan perustamiseen. Huonoksi kustantamoiden paritus olisi osoittautunutkin. Kyse ei ole vain adressissa mainituista syistä, kuten siitä, että Yliopistopaino julkaisee myös kansainvälistä kirjallisuutta, mitä Gaudeamus ei juuri tee. Tärkeämpää on, että Yliopistopainolla ja Gaudeamuksella on kokonaan erilainen julkaisuprofiili. Gaudeamus on julkaissut lähinnä naturalistisesti ja sosiaalitieteellisesti painottunutta yhteiskuntatiedettä, kun taas Yliopistopainon profiili on ollut humanistisempi ja filosofisempi. On vaikea ajatella, että Gaudeamus olisi kustantanut esimerkiksi yhtäkään Lauri Rauhalan filosofista kirjaa. Vuonna 1983 se tosin julkaisi yhden, mutta senkin vain siksi, että kustannuspäällikkönä toimi tuolloin Sirkka Stolt, joka siirtyi myöhemmin Yliopistopainon kustannusjohtajaksi. Sen jälkeen Rauhalan kirjat ovat ilmestyneet vain Yliopistopainon julkaisemina.

Yliopistopaino on tehnyt myös minulle kokonaiset kolme filosofista kirjaa. Varsinkin kustannustoimittaja Markku Pääskysen kanssa on ollut ilo työskennellä, ja hän onkin kunnostautunut myös kotimaisena kirjailijana julkaisten neljä kiitettyä pienoisromaania. Myös kustannusjohtaja Minna Laukkasen kanssa työskentely on ollut ongelmatonta. Asiantuntemusta talosta siis löytyy.

Julkaisutoiminta on tieteellisen työskentelyn huipentuma. On tärkeää, että monivuotisen työskentelyn tulokset näkevät päivänvalon. Siksi jokaiselle yliopistolle pitäisi olla kunnia-asia, että sillä on korkeatasoinen oma kustannusyksikkö. Se nostaa myös yliopiston omaa profiilia: näkyy ja kuuluu kauas. Myös pienemmät maaseutuyliopistot ovat perustaneet omia kustantamoitaan: esimerkiksi Tampereella toimii Tampere University Press, Jyväskylässä Jyväskylän Yliopistopaino ja Joensuussa Unipress. Tästä syystä Helsingin yliopiston pitäisi säilyttää nykyinen Yliopistopaino eikä tavoitella siitä luopumista. Käytännössä yhdistäminen merkitsisi Yliopistopainon lakkauttamista ja siirtämistä Gaudeamuksen brandin alle. Gaudeamus on kuitenkin itse muuttanut omaa brandiaan vaihtamalla nimeään useaan otteeseen, joista viimeisin on sen internetosoitteeseen kirjattu ”Yliopistokustannus”.

Yliopisto sijoittaa kymmeniä miljoonia kiinteistöihin, joiden merkitys on niissä harjoitettavalle älylliselle toiminnalle vähäinen. Sen sijaan julkaisutoiminta on akateemisen tutkimuksen ja opetuksen kruunu. Siksi yliopiston pitäisi suorastaan tukea Yliopistopainoa taloudellisesti, vaikka kyseessä onkin itsenäinen ja säätiöpohjainen yksikkö. Myös nykyisen aseman säilyttäminen riittäisi, sillä kustannusyksikkö on toiminut resursseihinsa nähden erinomaisesti. Lisäksi kokonaisuuden rikkominen olisi turhaa, sillä yliopistolla on käytössään myös oma kirjapaino. Sananvapautta ei saisi kahlita kaakinpuuhun tässäkään yhteydessä pelkkien taloudellisten syiden vuoksi. Osapuolia ei pitäisi myöskään pakkonaittaa, kun kirjoittajat ja kustantajat eivät sitä itse halua.

Lauantaina 3. maaliskuuta 2007

UUSKÖYHÄLISTÖN KARNEVAALIT

Taiteilijoiden ja tutkijoiden mielenosoitus Eduskuntatalon edessä tuli oikeaan paikkaan. Taiteilijat, tutkijat, kirjailijat sekä muut henkisten arvojen tuottajat ovat työelämän lainsuojattomia, joilla ei ole virkaa, työpaikkaa eikä sijaa majatalossa. Yhteiskunnassamme on paljon sellaista toimintaa, joka on tärkeää ja jopa välttämätöntä mutta jota ei voida organisoida sen enempää palkkatyöksi kuin yrittäjätoiminnaksikaan. Apurahoilla tai (entistä useammin) myös apurahatta työskentelevien kirjailijoiden, filosofien ja vapaiden tutkijoiden sosiaaliturva ja eläketurva ovat niin ikään olemattomia.

Työn ja toimeentulon kysymykset on organisoitu liiaksi vain materiaalisen arvotuotannon ympärille, mikä johtuu siitä, että työttömyysturvan ja sosiaaliturvan räätäleinä ovat toimineet fyysistä ja materiaalista työtä edustavat ammattijärjestöt. Yhteiskuntamme ammattirakenne on kuitenkin muuttunut. Järjettömän koulutuspolitiikan – eli maistereiden ja tohtoreiden massatuottamisen aikana – on syntynyt valkokaulusköyhälistön luokka. Niinpä elämme pian Kaliforniassa, jossa jokainen pizzakuski tai puotipuksu on joku työtön taiteilija, maisteri tai akateeminen tohtori.

Perustulo voisi tarjota yhden keinon ongelman lievittämiseen. Se purisi myös matalatuottoisen yrittäjätoiminnan ja elämäntapa-ammattien ongelmiin. Puolueiden joukossa konkreettisen ehdotuksen perustulojärjestelmän luomiseksi ovat tehneet vain vihreät, mutta siinäkin on kaksi pahaa virhettä. Ensinnäkään perustulo ei voisi perustua kansalaispalkkamalliin, jonka mukaan etuutta maksettaisiin *kaikille*, vaan sen pitäisi olla ainoastaan sosiaaliturvan tilkkutäkin *korvaava* malli. Toiseksi sen pitäisi olla perusturvamalli, jonka taso vastaisi nykyisen perustoimeentulon tasoa. Vihreiden kaavailema 440 euroa kuussa ei riitä kenenkään ihmisen elämiseen, ja ajatus, että työttömät tai eläkeläiset voivat ilman muuta itse täyttää toimeentulovajeen, ei perustu tietoon, vaan se on tyhjä oletus. Sen sijaan toteuttamiskelpoisen perustulomallin olen esittänyt teoksessani *Työttömän kuolema – Johdatus uuteen työyhteiskuntaan ja työn filosofiaan* (Yliopistopaino 2005), joka on myös kannanotto henkisen arvotuotannon puolesta. Tällainen järjestelmä ei myöskään tulisi nykyjärjestelmää kalliimmaksi.

Keskiviikkona 7. maaliskuuta 2007

ITSESENSUURISTA

SAK meni sitten vetämään itse pois kohua herättäneen eduskuntavaalimainoksen, jossa yritysjohtaja esitettiin pöydän ääressä mässäilevänä ja työntekijöitä pilkkaavana patruunana. Maanantaina kolarin ajanut ja nyt tieliikennerikoksesta epäilty[74] Kimmo Sasi oli jo ehtinyt vaatia SAK:ta pyytämään anteeksi kaikilta porvareilta. Samalla Sasi esitti kannan, että mainos muka näyttää ”kiihottamiselta kansanryhmää vastaan” ja siten täyttää rikoksen tunnusmerkit. Lakimiehen koulutuksen saaneena Sasin pitäisi tietää, ettei kyseisiä säädöksiä sovelleta puoluepolitiikassa ja että niin poliitikon kuin viranomaisenkin pitää käyttää ensisijaisesti muita kuin juridisia keinoja arvosteluun vastaamiseen. Nykyään mikä tahansa argumentaatio yritetään lavastaa ”kansanryhmää vastaan kiihottamiseksi”, sillä kyseinen EU-direktiivin velvoittama uusi laki on tehnyt sananvapauden loukkaamisen ja sensuurin mahdolliseksi alalla kuin alalla. Kuin luonnon kostoa on, että Sasi itse ohjasi sittemmin liikaa vasemmalle ja ajautui autollaan vastaantulijoiden kaistalle.

Minua ei huolestuta se, että puolueet ja etujärjestöt syyttelevät ja pilkkaavat toisiaan. On sitä nähty pahempaakin. Kuinka esimerkiksi käy niiden ihmisparkojen, jotka yritysten ahneuden ja kansainvälisen kapitalismin vuoksi joutuvat irtisanotuiksi, aivan kuten Perloksen viimeisetkin noin tuhat työntekijää tällä viikolla? Mainoksen viesti oli siis perusteltu.

Mikäli vastalausetta ei saa sanoa, me elämme totalitarismissa. Se, että mainos koetaan loukkaavaksi tai henkilökohtaisuuksiin meneväksi, kertoo puolestaan syyllisyydentunnosta. Se koira älähtää, johon kalikka kalahtaa. Politiikkahan on hyvin henkilökohtaista, eivätkä politiikassa myöskään päde tavanomaiset kunnianloukkausta koskevat normit. Politiikka on rajattu kyseisen tunnusmerkistön ulkopuolelle samoin kuin tiedekin. Muutoin kummankaan piirissä ei voitaisi esittää mitään kriittistä, kun kritiikin kohteena olevat tahot pyrkisivät tukahduttamaan kaiken vetoamalla pelkkään ”loukkaantuneisuuteensa”.

Siksi on harmi, että järjestö alistui korvaamaan mainoksensa uudella, vaikka siinä keskitytäänkin ivaamaan sensuuria.[75] Näin se itse asiassa syyllistyi tahattomaan parodiaan. Sensuuria ei näet voisi arvostella mainoksessa, joka itse on sensuurin välikappale ja tarkoitettu korvaamaan pois vedettyä mainosta.

Kyse on taaskin vain poliittisesta retoriikasta: pyrkimyksestä käyttää poliittista korrektiutta huumoripitoisen ja sinänsä oikeutetun viestin torjumiseen. Mainoksen pois veto ei kerro siitä, ettei asiakysymyksistäkin keskusteltaisi, vaan siitä, että argumentit koetetaan vesittää kieltäytymällä hyväksymästä täysin tavanomaista huumoria. Osapuolten kannat-

taisi keskustella siitä, onko yhteiskuntamme tulessa, kun alkeellisintakaan piikittelyä ei saa harjoittaa. Niin sanotun ”asiallisen keskustelun” vaatimukset merkitsevät yleensä sananvapauden raiskausta.

Toisen ajankohtaisen mutta yhtä huonon esimerkin sananvapauden varjelusta antaa Sanoma-WSOY-konsernin omistaman ja nuorille suunnatun V-lehden päätoimittajan hyllyttäminen vain siksi, että hän oli päästänyt lehteen ”huumemyönteisenä” pidetyn jutun.[76] Kielletty kirjoitus oli otsikoitu sanoin ”Se tuntuu niin hyvältä”. Aikana, jolloin lehtien painoksia, mainoksia ja kirjoja vedetään myynnistä pois,[77] todellinen Harmageddon käydään sananvapaudesta, ja kieltelyllään viranomainen ainoastaan varmistaa kielletyn hedelmän suosion.

Kolmannen huonon esimerkin antaa Viestintäviraston tapa langettaa huomautus MTV3-kanavalle, joka oli vilauttanut seksiä tihkuvia kuvia parhaaseen katseluaikaan Big Brother -ohjelmassa.[78] Mitä pahaa muka on seksissä? Ja millä tavoin seksin näyttäminen televisiossa on haitaksi lapsille, niin kuin Viestintävirasto väittää? Totuus on, että ahdistuneet aikuiset häpeilevät ja peittelevät jälleen omaa seksuaalisuuttaan primitiivisten tabusääntöjensä vallassa. Lapset itse ovat seksin sivutuote. Heteroseksuaalisen valtakulttuurin ahdistuneisuus pakottaa aikuisia verhoamaan avoimen seksuaalisuuden typeriin ja kaksinaismoralistisiin ulkokuoriin pelkkien lapsiarvojen ja perhearvojen vuoksi, ja nekin ovat yleensä vain oletuksenvaraisia. Viestintäviraston ja muiden poliittisesta korrektiudesta huolestuneiden kannattaisi olla huolissaan väkivaltaelokuvien ja formulahuuman esilläolosta televisiossa. Ne jos mitkä kylvävät väkivaltaa ja kuolonkolareita. Sen sijaan seksuaalisuus on hyvä ja kaunis asia.

Itsesensuuri on sensuurin muodoista pahin. Myynnistä vedettiin tunnetulla tavoin pois myös kansalliskirjailijanamme pidetyn Aleksis Kiven *Seitsemän veljestä*,[79] joka August Ahlqvistin kriittisen arvion vuoksi poistettiin kaupoista ja palautettiin myyntiin vasta kirjailijan kurjan kuoleman jälkeen. Näin suomalainen kirjallisuus alkoi: sensuurilla. Meidänkin aikanamme kieltely tekee kirjoista klassikoita. Suomessa kieltäydyttiin aikoinaan julkaisemasta myös Henry Millerin *Kravun kääntöpiiriä*,[80] vaikka Pentti Saarikoski oli laatinut sitä varten loistavan käännöksen. Tammi ei julkaissut poliittiseen korrektiuteen liittyen myöskään Aleksandr Solženitsynin *Vankileirien saaristoa*, vaan sekin ilmestyi suomeksi tiskin alta.[81] Tyhmää politiikkaa – ja niin tavattoman pikkusieluista.

Torstaina 8. maaliskuuta 2007

JEAN BAUDRILLARD IN MEMORIAM

Eilen kuollut ranskalainen filosofi Jean Baudrillard katsoi, etteivät syyskuun yhdennentoista päivän terrori-iskut olleet jatkoa terrorismin ja anarkismin perinteelle, jossa kamppailevat eri osapuolet. Hänen mukaansa nykyisen terrorin aikakaudella länsimainen yhteiskunta taistelee *itseään* ja omia mahdottomuuksiaan vastaan. Dialektiikkaa hyödyntävä ajatus saattaa kuulostaa marxilaiselta, mutta se muistuttaa myös klassisen *hybriksen* kohtalokkuudesta – miksei myös juutalais-kristillisestä jaakobinpainista.

Baudrillardia pidettiin yhtenä ranskalaisen postmodernismin terävänäköisimmistä esseisteistä. Anarkismikirjani *Filosofia räjähti, tulevaisuus palaa* (2005) alkulehdillä totesin tosin hänen *Amerikka*-teokseensa liittyvän tahattoman ironian: Baudrillardhan muun muassa kuvasi New Yorkin pilvenpiirtäjien seisovan kuin ”galvanoidun kupolin” alla, ”jota mikään ei sitä paitsi uhkaa”.[82] Toisin kuitenkin kävi.

Vaikka kyseessä olikin lähinnä tyyliseikka, Baudrillard antautui korjaamaan käsityksiään teoksessaan *Terrorismin henki*.[83] Myöskään hänen näkemyksensä länsimaiden omasta roolista terrorismin tuottajana eivät ole vedenpitäviä.

Baudrillard tunnettiin postmodernismin johtavana hahmona, mutta häneltä löytyi tervettä itsekriittisyyttä postmodernistien ja jälkistrukturalistien huimimpia ajatuskulkuja kohtaan. Olen itse kirjoittanut postmodernismille tietynlaisen *post scriptumin* teoksessani *Filosofiset viuhahdukset*, joka ilmestyy tämän kevään aikana. Ellei kirja olisi jo painossa, omistaisin teoksen liikettä ja amerikkalaisuutta koskevat luvut Baudrillardille, filosofille, jonka mukaan länsimainen kulttuuri perustuu kuoleman tosiasian kieltämiseen.

Baudrillardin poistuminen näyttämöltä vahvistaa erään aikakauden päättymisen. Ranskalaisen filosofian suuret nimet, kuten Derrida, Foucault ja Levinas, ovat niin ikään poissa. Pariisin ja muiden metropolien katukahvilat ovat tyhjentyneet ajattelijoista. Havainto vahvistaa väitettäni, että kriittinen ajattelu elää tätä nykyä Euroopan reuna-alueilla, esimerkiksi Suomessa ja eräissä kansallisissa vähemmistökielissä, joista vielä voi löytyä alkuvoimaisia ajattelun aineksia.

Perjantaina 16. maaliskuuta 2007

YHTEENVETO VAALIKAMPANJOISTA

Käynnissä oleville Suomen eduskuntavaaleille on ollut tyypillistä mainoskampanjoista kiisteleminen. Mudanheitto näyttää olevan yleinen trendi, aivan kuten näimme jo Ruotsin vaaleissa viime vuonna. Näyttöä siitä antaa myös *kiss and tell* -politiikan yleistyminen esimerkiksi Matti Vanhasen ”yksityiselämään” liittyvissä asioissa. (Poliitikon pitäisi tosin tietää, ettei mikään ole niin julkista kuin yksityinen.)

SAK puolestaan teki nolosti lakatessaan seisomasta alkuperäisen mainoksensa takana ja vetämällä viestinsä pois. Uusi mainos tosin tukee alkuperäisen ideaa sisältäessään viittauksen tapahtumien jatkumiseen: mässäilevän hahmon tilalla on nyt kyynelehtivä mies. Äänestäjän tehtäväksi jää päättää, onko kertomuksen hahmo joku kritiikin kohteena olleista ”loukkaantuneista” vai joku teollisuuspatruunan pois potkima irtisanottu.

Kokoomus taas yrittää vedota kansaan Jyrki Kataisen ja työmies Sauli Niinistön TV-jutustelulla, jonka mukaan tasavallan presidentti ja muutamat muut sosiaalidemokraatit ”tulivat paikalle limousiinilla, kun taas me tulimme Fiat Puntolla”. Niinistö karauttaa siis perille kuin Jeesus Jerusalemiin. Ihan joka kerta porvarikaan ei kulje hienoilla autoilla. Ja onhan asiassa totta toinen puoli: myös minä säälin Mersuilla kurvailijoita. Heidän täytyy olla todellisia tyhjätaskuja juuri kalliiden autojensa vuoksi, paitsi jos valtio maksaa kaiken, kuten demarien tapauksessa. Vastavetonaan Sdp on vedonnut kampanjassaan vanhaan kahtiajakoon rikkaiden ja köyhien, toisin sanoen sinisen ja punaisen Suomen, välillä. Entä kuinka tämä propaganda toimii?

Ketkä rahakkaat, ketkä köyhät?

Mainokset tekevät tehtävänsä herättäessään keskustelua ja huomiota. Mutta mainokset eivät koskaan ilmaise totuutta eivätkä todellisuutta. Siksi keskeinen kysymys on, *minkälainen todellisuus on mainosten takana*. Vaalikampanjoissa on puhuttu käyttämällä pehmeältä kuulostavia sanoja, kuten ”hoivatakuu” ja ”luova talous”, mutta niiden sisältö on jäänyt aivan yhtä pehmeäksi. Varsinkaan niin sanottu luova talous – jota valtakunnanfilosofina pidetty Pekka Himanenkin viljelee puheissaan – ei tarkoita yhtään mitään. Enintään se merkitsee myös luovan toiminnan alistamista pelkälle taloudelle, jolloin käsitteen sisällöksi muodostuu raadollinen ”tulos tai ulos”. Näyttöä siitä antaa esimerkiksi taiteilijoiden vastustama taidekorkeakoulujen pakkonaittaminen, jota kukaan taiteen tekijä ei

halua. Poliittiset puheet näyttävät aina kääntyvän rahaan. Siksi poliittisen vaaliretoriikan takana vallitsee *todellinen* vastakkainasettelu rikkaiden ja köyhien välillä.

Mutta keitä ovat nuo rahakkaat, ja keitä ovat köyhät? Vastakkainasetteluhan vallitsee myös kansalaisten ja poliittisen eliitin välillä. Rahoissaan kylpee nyt hyväpalkkainen duunari, optiomiljonääri ja sosiaalidemokraattinen poliitikko siinä missä yrityspatruunakin. Kun maassa oli lamaa 1970-luvulla, Kekkonen teki vertauskuvallisen eleen ja vaihtoi Cadillacinsa Saabiin. Se antoi viestin, että poliittinen johto tietää, missä mennään. Sen sijaan Tarja Haloselle hankitaan uusi miljoonavene, josta lehdistöpäällikkö Maria Romantschuk ehti antaa yhtä ylimielisen viestin kuin uuden Mercedeksen hankkimisesta pari vuotta sitten: ”lähtökohta on, että kun ostetaan uusi, niin ostetaan uusi”.

Toisen näytön poliitikkojen liittoutumisesta muita kansalaisia vastaan tarjoaa kulttuuriministeri Tanja Karpelan tekemä poliittinen virkanimitys, jolla hänen oma suosikkinsa Paula Tuomikoski haluttiin kiilata korkeaan virkaan työhaastattelujen ja muiden muodollisuuksien ohi.[84] Todellisen poliittisen pökäleen Karpela pullautti televisiouutisissa tekeytymällä ”avoimeksi” ja toteamalla, että ajankohta nimitykselle oli sopiva, koska näin kansalaiset saavat tietää, miten politiikassa toimitaan! Toteamus tuskin kohottaa eduskuntapaikkaansa uudistamaan pyrkivän Karpelan kannatusta. Poliittisen virkanimityksen tekeminen ”peittelemättömästi” ei riitä kääntämään kansalaisille syntyvää epäoikeudenmukaisuuden vaikutelmaa miksikään muuksi kuin käsitykseksi röyhkeästä ja omavaltaisesta toiminnasta. Se, että Tarja Filatov pysäytti prosessin, ei paranna asiaa. Vielä kyseenalaisempaa on, miksi julkiseen virkaan pitäisi nimittää aina joku demari.

Viimeisimmän näytön poliitikkojen rötöstelyistä antaa oikeusministeri Leena Luhtasen vaalirahoitusjupakka sekä eduskunnan sosiaalidemokraattisen virkamiehen tapa tarjota työhuone ja assistentti muistelmiaan kirjoittavalle Paavo Lipposelle. Myös minä kirjoitan kirjoja. Miksi eduskunta ei palkannut Paavo Lipposta apulaiseksi minulle?

Työn ideologialla politikoiminen

Vaaleissa näyttää olevan kyse lähinnä poliittisen eliitin pyrkimyksistä varmistaa oma toimeentulonsa. Näyttöä siitä tarjoaa poliitikkojen häikäilemätön puhe ”köyhien ja vähäosaisten” puolesta. Kyseessä on alkeellinen defension muoto. Koskaan puolueet eivät ole niin kiinnostuneita huono-osaisista kuin vaalien alla eivätkä koskaan niin vähää kuin vaalien jälkeen. On pöyhkeää ja mielikuvituksetonta naamioida patisteleva politiikka siihen kliseeseen, että ”kansalaisille pitää saada töitä”. Poliitikkojen kannattaisi itse mennä tuottaviin hommiin. Sen sijaan nyt kyseisen työ-

poliittisen retoriikan takana piilee vain käskylause: ”Tehkääpäs orjat ahkerammin töitä, jotta meillä poliitikoilla olisi paremmat olot.”

Saadakseen orjuutusta orjan kannattaa siis äänestää sitä, joka lupaa eniten töitä ja suorastaan pakottaakin siihen, aivan kuten kokoomus ja keskusta omalla ideologiallaan, vasemmisto ”protestanttisella työmoraalillaan” ja vihreät omalla alimitoitetulla ja toimeentulon tuhoavalla perustulomallillaan. Luterilaiseen työetiikkaan vetoaminen tuottaa ylioppilas Heinäluomalle sen kysymyksen, miksi aina keskustellaan vain siitä, kuinka varmistaa kansalaisille *minimaalinen* toimeentulo. Miksi ei keskustella siitä, miten varmistaa ihmisille *maksimaalinen* toimeentulo, kuten poliitikoille itselleenkin?

Myös Matti Vanhasen mielipiteet, joiden mukaan työssä olevat ihmiset maksavat työttömien toimeentulon, on täysin perusteeton ja osoittaa todellista tietämättömyyttä. Totuus on, että työssä olevien ihmisten hyvinvointi maksatetaan nimenomaan työttömillä. Työssä oleva nauttii yhteiskunnan ja arvotuotannon kokonaiskakusta juuri siksi, että hän vie työpaikan, joka kuuluisi yhtä hyvin jollekin työtä vailla olevalle.

Työssä käyvien taloudellinen hyvinvointi maksatetaan siis niillä ihmisillä, joita pidetään työttöminä tuotannollisista tai taloudellisista syistä. Asia on juuri näin päin. Esimerkiksi minulle kuuluisi tietysti professorinvirka, jota ei yhtä tietysti myönnetä, sillä filosofianprofessorien nimittäminen virkoihin maksatetaan minulla ja muilla veronmaksajilla. Sama pätee poliitikkoihin: en siis kannata sitäkään, että heitä ruokitaan patjoille, kuten nyt. Paha kyllä, myöskään virkamiehinä toimivilla tieteenharjoittajilla ei ole ollut viime aikoina muuta sanottavaa kuin valittelu heidän omasta taloudellisesta ahdingostaan, aivan kuten näimme jo uutta palkkausjärjestelmää arvosteltaessa. Mitäpä muuta vakituinen virka heille on kuin sosiaaliturvan pysyvä jatke? Ehkä olisikin paikallaan, että myös heitä entisestään vähennettäisiin. Näin saataisiin alalle aitoa kilpailua, kun kaikki olisivat tasa-arvoisesti tyhjän päällä.

Eduskunnan operatiiviset menot

Erään kovan faktan poliitikkojen taloudellisesta tilanteesta tarjoaa se, että eduskunnan toimintamenot ovat nousseet viimeksi kuluneiden kymmenen vuoden aikana 18,5 miljoonasta 56,5 miljoonaan euroon eli 300 prosenttia. (Vertailun vuoksi esimerkiksi skandaalinkäryinen Riot On -puliveivausfirma onnistui tuhlaamaan vain 20 miljoonaa dollaria vuodessa ennen konkurssiaan.) Eduskunnan kulut ovat kasvaneet 41,8 miljoonasta 91,9 miljoonaan euroon. Palkkoja on korotettu noin 100 prosenttia, ja virkamiesten määrä on tuplaantunut 278:sta lähes 500:een. Kansanedustajat tuskin työskentelevät nyt 100 tai 200 prosenttia paremmin. Eduskunnan juhlakirjan kuvitus maksoi 167 000 euroa eli vanhan miljoonan, ja Lippo-

sen seurueen äskettäinen Italian-matka maksoi 24 000 euroa henkilöltä, sillä puhemiehen lähtemiset ja saapumiset tehdään vip-salonkien kautta. Siinä teille näyttöä kansanvallan kääntymisestä kansalaisia vastaan, kun edustajat alkavat edistää omia etujaan Arkadianmäellä.

Syy ei ole kuitenkaan vain kansanedustajien; esimerkiksi Sauli Niinistö äänesti aikoinaan eduskunnan lisärakennusta vastaan. Rahankäytöstä päättääkin pitkälti eduskunnan kansliatoimikunta kansanedustajien ohi, eikä myöskään valtiovarainministeriö puutu peliin, sillä ministeriö voidaan mieltää eduskunnan alaiseksi. Kansliatoimikunnan jäsenistä pääsihteeri Seppo Tiitinen on myös Suomen Kansallisoopperan hallituksen puheenjohtaja, joten kenenkään ei tarvitse ihmetellä, miksi eduskunta sulkee korvansa köyhän kansan valituksilta ja viettää satavuotisjuhliaan oopperasävelten merkeissä. Tiitisen siunauksella eduskunta on törsännyt vuosina 2006–2007 oopperataiteeseen peräti puoli miljoonaa euroa, ja satavuotisjuhlien kokonaiskustannuksiksi muodostui 5,28 miljoonaa euroa.[85] Oopperataiteen tukeminen voi olla hyväkin asia, mutta sitä ei pitäisi naamioida eduskunnan omien lippuostosten kuosiin. Eduskunnan virasto ei saisi myöskään hiipiä kansanedustuslaitoksen yleisen suvereniteetin taakse yrittäessään suojautua esimerkiksi ministeriöstä tulevalta kritiikiltä.

Edellä on mainittu muutamia esimerkkejä siitä, missä rikkaiden ja köyhien välinen jakolinja nykyään kulkee: se kulkee poliittisten edustajien ja kansalaisten välillä, kun kilpailevien puolueiden edustajat kokevat *toisensa* paremmiksi ystävikseen kuin ovat heidän *omat äänestäjänsä* kentällä.

Verotoimistot jouduttiin eilen tyhjentämään pommiuhkauksen vuoksi, ja lehdet kertoivat, että kyseessä oli ”mielenterveysongelmaisen” uhkasoitto.[86] Edellä esitettyä menoa vasten nähtynä kyseessä saattoi olla viimeisen järjissään olevan ihmisen kannanotto.

Sunnuntaina 18.maaliskuuta 2007

OSTRAKISMOS

Demokratian keksi Kleisthenes-niminen ateenalainen antiikin Kreikassa noin vuonna 507 ennen ajanlaskumme alkua, jolloin hän uudisti Ateenan perustuslain. Sitä ennen kaupunkivaltioiden hallintamenetelmänä tunnettiin aristokratia ja oligarkia. Sen sijaan demokratia eli kansanvalta luotiin torjumaan aristokraattien juonitteluja ja spartalaisten vehkeilyjä. Ateenan demokratialle oli kuitenkin ominaista, että sitä harjoittivat vain vapaat miehet – orjat, naiset ja ulkomaalaiset eivät olleet kansanvallan piirissä. Kyseessä ei siis ollut samanlainen demokratia kuin meidän aikanamme, jolloin nämäkin saavat sentään äänestää.

Mutta on myös muutamia piirteitä, jotka yhdistävät antiikin demokratiaa meidän aikamme äänestyksiin. Eräs niistä on *ostrakismos* eli pudotusäänestys. Se on varsin suosittu television peleissä, kuten käynnissä olevassa *Idolsissa* ja *Tanssii tähtien kanssa* -showssa. Niissä kansalaisilla näyttääkin olevan enemmän valtaa kuin poliittisissa äänestyksissä.

Pudotuspelien on sanottu hyödyntävän ihmisten sadomasokistisia taipumuksia eli nautinnon tuntemista toisten ihmisten piinaamisesta. Siksi olisi hauska tietää, kuinka *ostrakismos* toimisi politiikassa. Nyt äänestetään vain sen *puolesta*, kenet kansalaiset haluavat valituksi. Sen sijaan kokonaistulos voisi olla täysin toisenlainen, jos ihmiset äänestäisivät siitä, keitä he *eivät ainakaan haluaisi valituiksi*. Yksinkertaista, mutta totta.

Heterovaalit

Eräät ystäväni ovat ihmetelleet päätöstäni olla äänestämättä. Syitä siihen on kaksi. Ensinnäkin äänestäminen on orjien huvi. Vain ne äänestävät, joilla ei ole muuta vaikutusvaltaa kuin täyttää äänestyslippu neljän vuoden välein. Vaalit ovat poliitikkojen suorittama vallankaappaus. Ihmisillä on nykyään enemmän vaikutusvaltaa jopa euroviisuissa tai kotimaisissa laulukilpailuissa, joissa puhelimet ovat auki ”koko ajan”, kuin missään poliittisissa vaaleissa. Ne ihmiset, joilla on todellista vaikutusvaltaa, käyttävät sitä suoraan. Vain orja äänestää. Siksi poliitikkojen puheet keskittyvät vaalien edellä aina vain siihen, miten saataisiin orjille enemmän työtä, kuinka riittää sähkö, tai minne orjia pitäisi lähettää sotimaan.

Toinen syy siihen, miksi en äänestä, on se, että elämme heterovaltiossa. Nämä ovat heterovaalit, joissa on vain heteropuolueita ja joissa toimitaan heteroiden ehdoilla. Kyse ei ole vain siitä, minkä Mikko Silvennoinen totesi uutta TV-ohjelmaansa mainostaessaan: että lapsettomat ihmiset ovat vaaleissa pelkkää ilmaa. Tärkeää näinä feminismin kulta-aikoina näyttää olevan myös se, että valituksi tulija on nainen. Nainenhan taas ei koskaan äänestä muita kuin naisia itseään, joten jos miehetkin alkavat tehdä niin, myös eduskunnan enemmistö on pian naisten käsissä koulumaailman ja yliopistojen tavoin.

Kohti homovaltiota

Politiikan idea perustuu reflektiiviseen ja heteronomiseen eli toiseudenvaraiseen persoonallisuuskäsitykseen. Minun unelmani on antiikin ihanteiden mukainen homovaltio, joka koostuisi pelkästään vapaista miehistä ja jossa vallitsisi miesten yksipuoluejärjestelmä. Siihen tosin ei voida päästä muutoin kuin siten, että kaikki maailman homoseksuaalit liittyvät yhteen ja tekevät vallankumouksen oman homovaltion perustamiseksi.

Meidän todellisuussuhteemme olkoon siis direktiivinen eli suora ja toiminnallinen – erotuksena heteroseksuaalisuudelle tyypillisestä reflektiivisyydestä, jota kuvaa paikoilleen pysähtynyt harkitseminen.

Mutta myös käytössä olevan edustuksellisen demokratian idea on täysin vanhentunut. Neljän vuoden välein pidettävät vaalit järjestetään liian harvoin. Tärkeistä asioista pitäisikin äänestää joka päivä puhelimen tai internetin välityksellä *Idols*-kilpailujen ja *Big Brother* -shown tavoin. Ja pudotuspeli se vasta olisi mannaa!

Maanantaina 19. maaliskuuta 2007

VAALIEN JÄLKILÖYLYT

Jo Ruotsin viimesyksyisissä vaaleissa nähtiin, että Eurooppa on oikeistolaistumassa. Mainostoimisto Bob Helsinki onnistui rakentamaan kokoomukselle kampanjan, jossa perinteiset oikeistouhat käännettiin lupauksiksi ja toiveiksi paremmasta elämästä ja jonka tuella puolue pystyi pukeutumaan perinteisten vasemmistoarvojen, kuten työn palvonnan, kaapuun. Sen valossa kokoomusta voi sanoa oikeistolaiseksi työväenpuolueeksi tai työväestölle suunnatuksi oikeistolaiseksi vaihtoehdoksi. Toisaalta oikeiston ja vasemmiston ero on hämärtynyt vasemmiston omien ideologisten opinkappaleiden menetettyä merkitystään. Ennen vanhaan vasemmalla istuivat köyhät kollektivistit ja oikealla rikkaat individualistit. Mutta mikä puolue ajasi köyhien individualistien asiaa, sillä heitä on äänestäjistä suurin osa? Tähän rooliin kokoomus näköjään pyrkii.

Äänestäjät vaikuttavat ajattelevan, että kun kerran markkina-arvot ja -mekanismit vallitsevat kaikkialla, markkinavetoinen politiikka ja siihen alistuminen edustavat totuutta yhteiskunnasta. Siksi ihmisten pitää nousta juuri siihen junaan, joka vahvistaa markkinataloudellisten tekijöiden mukaan elämistä. Saa nähdä, mitä niiden raiteiden päästä löytyy. Joka tapauksessa edellisen oikeistohallituksen jäljet pelottavat. Kyse ei ole vain pelottelusta, vaan nyt monella on myös syytä pelätä. Ainoat lääkkeet, joilla keskustan ja kokoomuksen edellinen hallitus ”paransi” työllisyyttä ja työttömien asemaa, olivat kaikkien sosiaalietuuksien ja julkisen talouden leikkaukset.

Sikaa säkissä

Minä en tiedä, mihin ääniharava Sauli Niinistön suosio perustuu. Alamaisuuden kokemuksesta nauttiva kansamme näköjään rakastaa ärähtelevää hahmoa, joka pystyy luomaan vaikutelman siitä, että kun sanoo asioita *vihaisesti*, mielipiteiden täytyy olla totta. Silti Niinistöä huolestutti

heti vaalien ratkettua, kuinka suuren vastuun eteen puolue joutuu, ja hän valitti taakan painavan harteillaan. Tämä on tietysti ymmärrettävää, sillä vaalien yhteydessä koetaan usein erityyppistä kansankiihotusta. Vastakkainasetteluun perustuva seksuaalinen akti ja äänestysakti poikkeavatkin toisistaan lähinnä siinä, että seksi keventää oloa, kun taas vaalien jälkeen olo tuntuu paljon raskaammalta.

Niinistön nimismiehenkiharoita avaten voisi epäillä, sisälsikö hänen huolestuneisuutensa tunnustuksen. Kokoomushan lupasi kansalle lähinnä ”tulevaisuutta” ja ”toivoa”. Mutta mitkä ovat ne keinot, joilla tavoitteisiin päästäisiin? Todennäköisesti tarjolla on taaskin vain patistelua ja köyhien köyhdyttämistä sekä rikkaiden rikastuttamista. Olisi kiintoisaa tietää, kuinka kummassa mikään puolue voi nostaa opintotukea ja huolehtia eläkeläisistä sekä samanaikaisesti laskea veroja. Pelkkä ajatus siitä, että markkinoiden vilkastuminen leipoo koko kakun, kunhan vain työehtoja heikennetään, ei perustu tietoon vaan on tyhjä oletus.

Oikeistoaalto voi kertoa myös ulkomaalaisvastaisuuden lisääntymisestä, aivan kuten perussuomalaistenkin menestys. Ihmiset ovat saaneet tarpeekseen punavihreästä monikulttuurisuuden ideologiasta sekä poliittisen korrektiuden vaalimisesta ja hyssyttelystä. Timo Soinin mielestä elämme Tupun, Hupun ja Lupun eli kahden kolmasosan diktatuurissa, mikä pitää tietysti paikkansa. Protestin esittäminen perussuomalaisten kautta ei kuitenkaan välttämättä osoittaudu kovin vaikutusvaltaiseksi, sillä puolue jää mitä todennäköisimmin oppositioon. Ihmiset saanevat nyt sitä, mitä masokistisesti pyysivätkin, eli tarkkailun ja rankaisemisen kiristämistä sekä kansalaisten orjuuttamista työelämän kurjistuneisiin kahleisiin.

Eläkeläisten eduskunta

Kokoontuva eduskunta on gerontologeille mielenkiintoinen tutkimuskohde. Vaaleissa eduskuntaan heilahti jumalaton määrä entisiä veteraanikansanedustajia ja muita eläkeikää lähestyviä tai eläkkeellä jo olevia. Näissä vaaleissa taisivat äänestää vain eläkeläiset, tai sitten vain eläkeläisehdokkailla oli varaa hankkia tukijoita ja ostaa ääniä mainoskampanjoilla.

Valopilkkuna voi tervehtiä Veltto-Virtasen paluuta eduskuntaan. Toisena älymystön edustajana pidän kirjailija Tommy Tabermania, jonka mielestä ihmisten keskuudessa vallitsee todellakin muutoksen halu, mutta pikemminkin pois kovien arvojen palvonnasta kohti läheisyhteyden korostamista. Kun kokoomus lupasi ihmisille ”muutosta”, on hämmästyttävää, mitä ihmeen muutosta tässä oikein tarvitaan. Suomessahan kaikki on varsin hyvin. Nykypolitiikkaan tyytyväiset taisivatkin jäädä kotiin.

Europarlamentista palaava Paavo Väyrynen ehti tarjota itseään jo eduskunnan puhemiehistöön. Varmaan hän kamppailee myös ministerinsalkusta. Ikäpuhemieheksi hänestä voisi ollakin. Tärkeintähän on, että

pyrkii. Mielenkiintoista on, millainen vahanukkehallitus näiden kierrätysvaalien jälkeen saadaan aikaan. Sen lisäksi, että eduskunnalla on tarjota ministerintehtäviin useita ajan patinoimia poliitikkoja, televisio teki monesta turhasta julkkiksesta kansanedustajan, kuten eräästä uusimaalaisesta Music Television -juontajasta ja muutamasta urheilijasta (Marko Asell, Juha Mieto, Markku Uusipaavalniemi...)

Tilastojen taikaa

Ensimmäinen ärähdys, jonka Niinistö päästi suupielestään vaalien jälkeen, kohdistui Yleisradioon: Ylen Taloustutkimuksella teettämä gallup lupasi kokoomukselle olennaisesti pienempää kannatusta kuin vaalit antoivat – ja teki sen viidettä kertaa. Ehkä ärhentelyyn ei ole kuitenkaan mitään syytä. Onhan mahdollista, että ennuste perustui tilanteeseen juuri sellaisena kuin kannatus oli tutkimuksen tekohetkellä. Ihmiset saattoivat osoittaa äänestyskäyttäytymisensä jälkeenpäin ja tehdä päätöksensä kopissa. Jatkossa seurannee neljä vuotta pitkä turhan ärhentelyn putki. Myös lopullisen äänestysprosentin saattoi ratkaista lumisade. Näin luonnonilmiö muokkasi politiikkaa.

Vaalien tuloslähetyksessä minun silmiini pisti jälleen vaalikommentaattorien valinta. Eikö Yleisradiolla ole käytettävissään muita asiantuntijoita kuin Sami ”isänsä poika” Borg ja MTV3:lla Jukka Tarkka? Se, että isän toimintaa jatkaa poika, antaa nepotistisen kuvan TV-kanavien toiminnasta. Se, että vaalien kommentointi on jonkin professoridynastian hallussa, ei anna kovin korkeaa kuvaa suomalaisesta demokratiasta. Oli tarpeetonta nostaa myöskään Paavo Lipposen entistä EU-edustajaa, Teija Tiilikaista, vaaliasiantuntijoiden estradille. Suomalaisen tiede- ja puoluepolitiikan pehmoleluna toimimisen olisi pitänyt riittää hänelle (dosentuuri ilman mainittavaa tieteellistä tuotantoa, tutkimusyksikön johtajuus yliopistolla ja niin edelleen). Entä eikö Helsingin Sanomien pääideologi Unto Hämäläinen saa tarpeeksi julkisuutta mielipiteilleen jo lehdessään?

Suurin osa niin sanottujen vaaliasiantuntijoiden toiminnasta oli taaskin pelkkää mittarimatona toimimista. He eivät kyenneet esittämään alkeellisintakaan tulkintaa siitä, mitä tulokset *merkitsevät*. Tämä mitäänsanomattomuus kuvastaa positivistisen ja empiristisen (eli mittaavan ja laskennallisen) tiedekäsityksen onttoutta. Syvällisintä, mitä Borg lähetyksessä lausui, oli sananlaskuviisaus, jonka mukaan ”kansa on puhunut, pulinat pois”. Toteamus oli latistava. Ehkä vain jokin erittäin suppea politiikka- ja demokratiakäsitys voisi lähteä tuosta periaatteesta. Todellisuudessa politiikka pitäisi mieltää jokapäiväiseksi toiminnaksi, myös puolue- ja järjestövallan ohittamiseksi. Omasta mielestäni politiikan tärkein toteutumisyhteys eivät ole vaalit vaan suora toiminta. Muussa tapauksessa on vaara,

että vaaleissa puolueet kaappaavat vallan kansalta pitääkseen sitä neljä vuotta käsissään.

Ettei mainos olisi katteeton

Itse en äänestänyt vaaleissa lainkaan. Enintään olisin voinut äänestää jotain kylähullua, joka mokaisi eduskunnassa ja siten alentaisi kyseisen instituution arvovaltaa. Kansa saisi nauraa. En äänestä siksikään, että äänestänpä ketä tahansa, olen aina ikään kuin automaattisesti häviäjän puolella.

Äänestäminen on yhtä vaikutusvallatonta kuin pelkkä äänestämisen toimitus sinänsä. Vaaleissa päätetään vain siitä, ketkä landepaukut pääsevät Helsinkiin ja saavat valtaa sekä kovapalkkaisen työpaikan. Muut kysymykset ratkaistaan taloudellisen ja filosofisen toiminnan piirissä.

Monia ihmisiä odottaa vaalien jälkeen pettymys, ja luokkayhteiskuntaa revitään entistä tarmokkaammin auki. ”Luokkayhteiskunta” ei ole tosin pelkän sosialistisen teorian tulos, kuten kokoomuksen mainoskampanja pyrki vihjaamaan, vaan se on nimi todellisuudessa vallitsevalle ilmiölle. Mitä pahaa on tämän asian lausumisessa julki? Muutoinkin mainonta onnistui hämäämään ihmisiä ja mediaa niin, että asioiden sijasta keskusteltiin lopulta mainonnasta sinänsä.

Uudella hallituksella on paljon työtä, jotta kilpailu Suomen kauneimmista sanoista pitäisi kutinsa ja mainokset eivät osoittautuisi katteettomiksi. Myös punamullan jatkaminen on edelleen mahdollista, vaikka se Jyrki Kataisen mukaan edellyttäisikin ”väkivaltaisia toimia”. Suomalaisessa poliittisessa järjestelmässä se on kuitenkin mahdollista. Myös keskusta jätettiin aikoinaan sinipunahallituksen ulkopuolelle, vaikka se sai veret seisauttavan vaalivoiton. Oikeistohallitus puolestaan merkitsisi oikeiston ja vasemmiston eron kärjistymistä, joten kaikilla hallituskoalitioilla on politiikkaa terävöittävä vaikutus. Aivan kuten blogissani jo edellä totesin: politiikassa on todellisia ideologisia eroja.

Oikeistovyöry kertonee siitä, että köyhyyden yleistyessä jokainen ihminen haluaisi olla rikas ja hyvinvoiva, ja siksi ihmiset samastuvat helposti juuri siihen poliittiseen ryhmään, joka näyttää hyvinvoivalta ja joka lupaa sitä myös muille. Kyse on hieman samasta asiasta kuin siinä, että koululaisten joukossa jokainen haluaa olla ”suositun oppilaan” kaveri. Todellisuudessa kokoomuslainen politiikka on tehnyt rikkaista entistäkin rikkaampia ja harvinaisempia. En tietenkään vastusta kokoomuksen ihanteita sinänsä, mutta pitääkö lupausten olla niin pömpöösimäisiä, ettei niitä voida toteuttaa? Missä ovat koulujen ”suositut oppilaat” viiden vuoden kuluttua?

Tiistaina 20. maaliskuuta 2007

FILOSOFISESTI KORREKTEJA AJATUKSIA

On hämmästyttävää, kuinka tärkeäksi teemaksi poliittiset puolueet kohottivat ilmastonmuutoksen torjunnan. Kun EU yrittää vähentää hiilidioksidipäästöjä 20 prosentilla vuoteen 2020 mennessä (verrattuna vuoden 1990 tasoon), kyse on kuitenkin pelkästä kosmetiikasta. Jotta hankkeella olisi vaikutusta, päästöjä pitäisi alentaa heti 100 prosenttia. Ongelma ei ole taaskaan "ilmastonmuutos" eivätkä "hiilidioksidipäästöt" sinänsä vaan maailman väestönkasvu. Se taas johtuu heteroseksuaalisesta valtakulttuurista: lapsestahan kaikki paha tulee. Maailman noin 6,7-miljardisesta väestöstä pitäisi karsia 95 prosenttia, jotta ekokatastrofilta vältyttäisiin.

Homoseksuaalina minä en tunne syyllisyyttä ilmastonmuutoksesta. Syy on heteroiden, jotka ovat vastuussa väestöräjähdyksestä. Keskeinen syyllinen ilmastonmuutokseen eivät ole myöskään EU tai Yhdysvallat vaan Aasian ja Afrikan maat, joissa väestön paisuminen on hallitsematonta. Esimerkiksi EU tuottaa nykyään vain 14 prosenttia koko maailman päästöistä, ja yli puolet kasvihuonepäästöistä tulee kolmannesta maailmasta. Niin sanottu länsimainen elämäntapa onkin vastuullisin ja järkiperäisin elämäntavan malli. Siitä kertoo jo länsimaisten ihmisten oma huoli ekokatastrofista. Sen sijaan väestön kasvaessa Intiassa, Kiinassa ja Afrikassa ei näissä maissa asuvilla ihmisillä ole mitään keinoja eikä myöskään halua rajoittaa kulutustottumuksiaan. Maailman tukehtumiskuolema ja vedenpaisumus ovat varmoja tosiasioita, kun jokaisella kiinalaisella on auto ja intialaisilla jääkaappi.

Luonnonsuojelun kaksinaismoralismi

Länsimaisten poliitikkojen käsissä ilmastonmuutoksen torjuminen näyttää vaikuttavalta aseelta, kun kalastellaan kannatusta. Sen kautta luodaan mielikuva, että poliitikot tekevät konkreettiselta uhalta näyttävälle asialle jotain. Ongelmaan puututaan, koska se huolestuttaa kansalaisia,[87] aivan kuten mikä tahansa ulkoinen uhka. Vaikka hiilidioksidipäästöt henkilöä kohti ovat Suomessa maailman kärkeä, viisimiljoonaisen kansamme kokonaisvaikutus EU:n ja koko maailman hiilidioksidipäästöihin jää mitättömäksi. Sillä, mitä näin pienessä maassa tehdään, ei ole kokonaisuuden kannalta vaikutusta. Sen vuoksi me suomalaiset voimme hyvin omintunnoin käyttää öljyä, turvetta, kivihiiltä, maakaasua ja muita hiilidioksidipäästöjä tuottavia energianlähteitä meidän oloissamme tuiki tarpeelliseen lämmitykseen sekä sähköntuotantoon. Koska itse en tuota myöskään

ekokatastrofia vauhdittavia jälkeläisiä, pitäisin eettisenä ajaa autoista ekologisimmalla eli BMW:llä, mikäli minulla olisi siihen varaa.

En tietenkään väitä, ettei länsimaissa asuvien ihmisten teoilla voisi olla esimerkillistä vaikutusta. Mutta todennäköistä on, että ne jäävät pelkäksi kosmetiikaksi. Luontoliike välttelee sanomasta suoraan sitä, että syynä ekokatastrofiin on heteroseksuaalien lisääntyminen. Vihreät eivät kerro totuutta, koska luontoliikkeen oma kannatus perustuu heteroseksuaalisiin ja jo sinänsä kaksinaismoralistisiin arvoihin. Tämän mukaisesti luonto on "nainen" ja teollisuus on "mies". Niiden kompleksiset suhteet saavat ilmaisunsa vihreän liikkeen halussa "sovittaa yhteen" tekniikkaa ja ekologisia arvoja. Sama näkyy vihreiden pyrkimyksissä estää teollisuutta "raiskaamasta luontoa", ja kyseinen symboliikka heijastuu sitten myös ruohonjuuritason pikkupolitikointiin. Mikäli luontoliike valaisisi heteroiden arvomaailmaa kertomalla, että suurin syypää ekokatastrofiin on heteroiden oma lisääntyminen, se todennäköisesti menettäisi kannatustaan kaikenlaisten ituhippien herätessä todellisuuteen.

Väestöräjähdyksen torjuminen

Väestöpommin purkaminen on tärkeimpiä heteroterrorin torjuntatapoja. Eräs seksuaalivähemmistöliikkeen kompleksisimmista vaaliteemoista onkin ollut adoptio-oikeuden vaatiminen homo- ja lesbopareille. Kyseessä lienee lähinä feministilesbojen hanke, sillä ainakaan minä en tunne yhtään homoa enkä miespuolista homoparia, joka haluaisi lapsia. Muutamat heistä saattavat tosin olla poliittisesti (tai omien vanhempiensa toimesta) niin manipuloituja ja henkisesti epävapaita, että he kerjäävät tuota heteroseksuaalista elämäntapaa. Ristiriitaista on, että niin sanottu *queer*-teoria arvostelee ankarasti heteroseksuaalista valtakulttuuria mutta toisesta suupielestään kerjää heteroseksuaalista elämäntyyliä. Tulkitsen asiaa niin, että *queer*-kansalta ovat todelliset vaatimisen aiheet päässeet loppumaan.

Ainoa syy, miksi poliitikkojen kannattaa myötäillä[88] niin sanotun seksuaalivähemmistöliikkeen julki lausumia pyrkimyksiä, on se, että näin homoista ja lesboistakin saadaan lapsiperheitä ja heidät voidaan lukea lapsiperheitä koskevan poliittisen retoriikan piiriin. Kuten jo edellä totesin, väestönkasvu ei ole toivottava asia vaan ongelma. Niin sanottu seksuaalivähemmistöliike tekee väärin esiintyessään kaikkien homojen nimissä, vaikka kyseisen pienen (ja lähinnä Setan piirissä toimivan) kuppikunnan pyrkimyksiä eivät kannata sen enempää suoraselkäiset homomiehet kuin -karhutkaan. Ja minä kuulun vahvasti seksuaalivähemmistöön.

Lapsipolitiikka

Mielestäni lapsella pitää olla oikeus sekä äitiin että isään. Jätänkin lasten tekemisen mielelläni vain heteroiden huoleksi. Aivan kuten kansanedustaja Esa Lahtela aikoinaan lausahti eduskunnassa: lapsia ei synny ilman molempia sukupuolia, ja siksi homojen ja lesbojen lastentekoon liittyy aina jonkinlaista huoraamista. Suuri osa nuorten ongelmista johtuu tätä nykyä heidän isättömyydestään. Kun isät karkaavat perheistä, heitä syyttelevät sitten sekä naiset että lapset, vaikka todellinen syy olisi naisten ja feministien omassa toiminnassa. Ongelma ei olekaan se, ettei homoilla ja lesboilla ole lapsia. Ongelma on, etteivät *heterot* osaa elää lasten kasvattamisen edellyttämällä tavalla.

Se, että naiset rynnäköivät työelämässä ja pyrkivät ahnehtimaan itselleen lisää tehtäviä samalla kun heidän pitäisi hoitaa lapsia, tuottaa kurjuutta kotioloihin. Tämän vuoksi miehet karkaavat perheistä, ja oikeus tuomitsee lapset heidän äideilleen. Isättömillä lapsilla puolestaan on moninkertainen riski suistua rikolliselle tielle verrattuna ehjien perheiden lapsiin. Syy ei ole kuitenkaan miesten vaan feministisen perhepolitiikan. Sukupuolen merkitys perhekasvatukselle on siis aivan keskeinen. Asiaan liittyviä ongelmia ei tule lisätä. Jo siinä on liiaksi ongelmia, että heteroiden oma vanhemmuus on hukassa. Jos esimerkiksi lesbojen adoptio-oikeus hyväksyttäisiin, se polkisi miesten kulkusia riistäessään ”biseksuaalina” eläneen naisen synnyttämän lapsen hänen todelliselta isältään vastoin tämän tahtoa. Naiset käyttäisivät miehiä spermakoneina, ja tuloksena olisi pelkkää riitelyä. Sellaiset ovat porton polut, ja myös kaikkein irrationaalisimpien ihmisten kannattaisi ajatella aikanaan, mihin ryhtyvät tai minkälaiseen silmukaan päänsä laittavat.

Ja voi ikävyyksien kurjuus, mitä Helsingin Sanomat ja Yleisradio juuri äsken kertoivatkaan! – Ruotsin kirkko on ”sallimassa” homoille kirkkohäät.[89] Se merkitsee myös meidän homojen alistamista kristilliselle ideologialle ja nöyryytykselle. Jutun mukaan kirkko vieläpä väittää ”kehittyvänsä” ja olevansa ”askeleen edellä muita” hyväksyessään homot. Me olemmekin nyt siis se taho, jonka perässä kirkko tunnustaa hiihtävänsä. Omasta mielestäni kirkon kannattaisi sopeutua meidän elämäntapaamme ja alkaa palvoa jumalanaan vaikkapa kreikkalaista poikarakkautta pyhittävää Erosta.

Helsingin Sanomat puolestaan on ottanut tehtäväkseen sen väitteen perustelemisen, että lasten kasvattaminen sopii homoille yhtä hyvin kuin heteroillekin. Tänään lehti iloitsee siitä, että ”homovanhemmat kasvattavat heterolapsia”[90] (eivät sitten ainakaan niitä ei-toivottuja homolapsia…). Täysin ideologista tuollaisessa väitteessä on käsitys, että lasten kasvattamisen ylipäänsä pitää olla jonkinlainen yhteiskunnallisen hyväksynnän normi. Normaaliuden tärkeänä pitämistä korostaa se, että lapsista vakuu-

tellaan tulevan nimenomaan heteroita. Näin ajateltaessa heteroseksuaalisuus asetetaan siis joka tapauksessa ihanteeksi.

Huomiota herättävää on myös lehden tapa kytkeä ihmisen seksuaalisuus suoraan geeneihin. Tämä paljastaa, että seksuaalisen suuntautumisen oletetaan olevan ”syyntakeetonta”, jos se voidaan osoittaa jollakin tavoin luontoperäiseksi. Sen sijaan itse *valittua* homoseksuaalisuutta lehti ilmeisesti pitäisi pahana omassa defensiivisyydessään. Vikaa on myös asian todistelussa. Jutussaan Helsingin Sanomat ensinnäkin perustelee homoseksuaalisuutta luonnontieteellisesti pitäen sitä biologisena ja geneettisenä ominaisuutena, vaikka asiasta ei ole varmaa näyttöä. Sukupuolinen käyttäytyminenhän ei ole ominaisuus vaan toimintaa. Biologistisen ajattelun heikkous on, että sen mukaan ihmisen toimintaa pidetään oikeutettuna vasta, jos se voidaan johdella hänen perimästään. Eikö muka ihmisellä olisi oikeutta toimia homoseksuaalisesti pelkästään nautinnon halunsa vuoksi, riippumatta mistään biologisesta tekijästä?

Eräs Helsingin Sanomien julistaman käsityskannan heikkous sisältyy oletukseen, että homot muka tavoittelevat heteroseksuaalista elämäntapaa ja lastenhankintaa. Aina kun heteromedia tavoittelee ”lapsia homoille”, se tosiasiassa taivutteleekin meitä elämään heteroseksuaalisen perhenormatiivin ja lisääntymisen ihanteen mukaisesti. Sitten se arvioi meidän kansalaiskelpoisuuttamme sillä perusteella, miten alistumme tuohon heteronormatiiviseen perheihanteeseen. Nähdäkseni ihmisten kansalaiskelpoisuutta ei pitäisi ensinkään arvioida sillä kriteerillä, kuinka soveltuvia tai sopimattomia he ovat vanhemmuuteen. Pikemminkin ihmisten kansalaiskelpoisuutta pitäisi arvioida sillä perusteella, miten johdonmukaisesti ajattelemme ja miten filosofisesti elämme.

Vähemmistöpolitiikan hullut päivät

Aina kun sosiaalidemokraattisessa Suomessa mättää jokin asia, maahamme perustetaan asiamiehen virka. Kun tilannetta hallinnoi lapsiasiamies, vähemmistövaltuutettu tai joku muu byrokraatti, ongelmien katsotaan olevan kurissa. Lapsiasiamiehen lisäksi myös vähemmistövaltuutettu Mikko Puumalainen sekä hänen apulaisensa, Setan entinen lakimies Rainer Hiltunen, ovat osoittautuneet virkamiehiksi, joilla ei näytä olevan aivoja ollenkaan. Helsingin Sanomien mukaan he paheksuivat nyt ”huippumuusikoiden laulua”,[91] jossa rikottiin poliittista korrektiutta ja syyllistyttiin muka rasismiin. Nightwishin Tuomas Holopaisesta, Children of Bodomin Alexi Laihosta ja Kalmydian Vesku Jokisesta sekä Tomi Lillmanista valmistettu Kylähullut-yhtye oli mennyt hoilaamaan biisissään ”Lisää persettä rättipäille”, että ”[r]ättipäille lisää reittejä rintaan ja joka tuutista paljasta pintaa / päästäkää ne reppanat ees kerran hameen alle, ettei tarttis sotaa julistaa koko maailmalle”.

Vitsi on oikeutettu, eikä vähemmistövaltuutetun pitäisi vetää siitä hernettä nenään. Toinen ylilyönti hänen taholtaan on halu kieltää Mikko Ellilä -nimisen henkilön blogitekstien julkaiseminen. Tämäntyyppinen sensuuri tuottaa paljon enemmän haittaa kuin se, että asian kuin asian voisi sanoa vapaasti.

Juristien näyttää olevan melko mahdotonta ymmärtää kansalaisten psykodynamiikkaa. Ihmiset saavat poliittisen aseen siitä, että heidän toimintansa pyritään estämään. Poliittisen korrektiuden vaaliminen on täysin ajattelematonta viranomaistoimintaa, ja näin asia on, jos sitä vaivaudutaan pohtimaan pragmaattisesti eli siltä kannalta, mikä edistää viranomaisen omia päämääriä ja mikä ei. Toinen kysymys on sitten se, onko esimerkiksi Ellilän mielipiteillä arvoa. Minun mielestäni hän on esittänyt aivan tavanomaisia kansalaismielipiteitä, ja hänellä on oikeus lausua ne aivan kuten kaikilla muillakin. Sen sijaan Puumalaisen harrastama nettipaimennus on lammasmaista toimintaa, joka perustuu täysin väärään käsitykseen sekä internetin olemuksesta, sananvapaudesta että lainsäädännön tarkoituksista yhteiskunnassa. Yritys kuohia netin käyttäjiä sillä perusteella, ettei ole itse samaa mieltä, todistaa vain kontrollin harjoittajan kyvyttömyydestä ymmärtää, mihin sensuuri lopulta johtaa.

Puumalaisen ja Hiltusenkin kannattaisi edistää esimerkiksi homojen ja muiden vähemmistöjen asemaa olemalla pakottamatta meitä toisia homoja häpeämään heidän hienohelmaisuuttaan ja luulotautisuuttaan. Niin sanottua monikulttuurisuuden ideologiaa näyttävätkin kannattavan vain ne, joille siitä on taloudellista hyötyä palkkatulojen muodossa, kuten Puumalaiselle ja Hiltuselle. Näin sanoessani en tarkoita sananvapaudella jotain juridisesti määriteltyä vapautta vaan sitä ainoaa oikeaa vapautta eli vapautta käyttää järkeä sekä sanoa mitä ajattelee ja haluaa. Tästä on esimerkkinä filosofia, mutta siitä Puumalainen ja Hiltunen eivät näytä ymmärtävän mitään. Kyllä asiat ovat sittenkin niin päin, että arvojen pitää luoda lakeja, eikä laeilla voida luoda eikä ohjailla ihmisten arvoja. Mutta vihaa tuo ajatusten tukahduttaminen varmasti herättää, ja sitä kautta se saattaa lisätä myös rasismia.

Hyvä USA!

Yhdysvalloissa osoitettiin viime lauantaina mieltä Irakin sotaa vastaan. Jopa kiinteistömoguli Donald Trump piti sotaa epäoikeutettuna ja George W. Bushia Yhdysvaltojen huonoimpana presidenttinä.[92] Trumpin kanta on ehkä ymmärrettävä, koska hän katselee sodan oikeutusta vain taloudelliselta eikä demokratian edistämisen kannalta. Hänen yhtiönsä tekevät bisnestä muun muassa bin Ladenien rakennusfirman kanssa. Käsittämätön Trumpin kannanotto oli kuitenkin siksi, että syyskuun yhdennentoista

päivän tapahtumien vuoksi myös setä Donaldin omat kiinteistöt olivat vaarassa, eikä niiden tuhoamisesta voida syyttää ainakaan Bushia.

Hyökkäys sotilasdiktatuurin vallassa olleeseen Irakiin oli ainoa vastuullinen ratkaisu. Irakin kansa otti Yhdysvaltojen joukot vastaan riemumielin. Samanlainen hyökkäys tarvittaisiin nyt myös Iraniin ja Pohjois-Koreaan, Kuubaan sekä mahdollisesti Pakistaniin, joka jakelee uraanin rikastusvälineitä maailmalle. Samanaikaisesti kehittyneemmät arabimaat, kuten Dubai, jäljittelevät Yhdysvaltoja ja tavoittelevat amerikkalaista elämäntyyliä. Se osoittaa, että muslimien vihassa USA:ta kohtaan on suureksi osaksi kyse ritualisoituneesta ja kateellisesta raivosta. Voi vain toivoa, etteivät Irakin sodan vastustajat joutuisi koskaan itse asumaan Irakin kaltaisessa sotilasdiktatuurissa, sillä silloin he toivoisivat USA:n väliintuloa ja demokratiaa voimaan.

Keskiviikkona 21. maaliskuuta 2007

KEVÄÄN TASOITUS

Tänään on kevätpäiväntasaus. Päiväntasaajalla aurinko paistaa suoraan keskitaivaalta. Aah, armas aurinko, tule pian tänne! Minun tasoitukseni (ei golfissa) on seuraava: Kiitän kaikkia teitä, jotka olette lukeneet tätä palstaa. Riipin raapin sata kävijää päivässä on paljon yksityiselle blogille, jota ei ole kytketty minkään järjestön, puolueen, firman eikä muunkaan organisaation sivuille. Toisaalta en kiitä kävijöiden paljoudesta enkä edes mahdollisesta yhtä mieltä olemisesta, sillä olen keskittynyt esittämään vain omia ajatuksiani, enkä tavoittele suosiota.

Monet ovat kummeksuneet, mitä poliittista puoluetta edustan. Heidän mielestään puhun paljon politiikkaa, mutta arvostelen tasapuolisesti kaikkia. Vastaukseni on: en edusta mitään poliittista puoluetta. Syitä olen esittänyt edellä. Poliitikoille ominainen suosion kerjuu ja kannatuksen kalastelu ohjaavat heitä loiventelemaan ja pyöristelemään näkemyksiään. Se puolestaan tekee kriittisen filosofian mahdottomaksi.

Saa nähdä, onnistuuko uusi hallitus tekemään kaikista ihmisistä palveluyrittäjiä ja vuokratyöläisiä, pullakuskeja ja partureita. Tästä lähtien jokaisen täytyy pienyrittää! Joutilaisuus on ehdottomasti kielletty, aivan niin kuin ajatteleminenkin, ja ainoastaan televisiossa saa valaista ajatuksiaan, mikä tapahtuu puhumalla läpiä päähänsä.

”Ampui suuhun valopistoolilla – Näin kun kallo loisti.” Kyseinen otsikko on taannoisesta Alibi-lehdestä. Vaaleissa nähtiin, kuinka tyhjä poliitikkojen pakki on. – Mistä keskusteltiin? Montako lypsäjää on navetassa, kenellä on Mansikki ojassa, kuinka monta kätilöä tai muuta sellaista tarvitaan heikko-osaisia hoitamaan? Ja niin edelleen. Rynnätkää nyt ihmeessä toinen toistenne avuksi ja viekää lähimmäisillenne vaikka kainalosauvoja, jos

kerran koko todellisuus koostuu pelkästä avuttomuudesta ja raihnaisuudesta! Kulttuurista, filosofiasta, rakkaudesta, empatiasta, myötäelämisestä, hyvyydestä, pahuudesta, taivaasta ja helvetistä poliitikoilla ei ollut kerta kaikkiaan mitään visiota.

Eräs poliittisen keskustelun floppi oli ”palvelujen vienti”, josta povattiin todellista tulevaisuudenavausta ja ehkä merkittävääkin kauppatavaraa. Miten ihmeessä Suomesta voidaan viedä palveluja mihinkään ilman, että suomalaiset ajetaan työn perässä pakolaisiksi ulkomaille. Samanaikaisesti valitettiin, ettei Suomessa ole tarpeeksi omaakaan työvoimaa ja että sitä pitäisi tuoda ulkomailta. Maahanmuuttopolitiikasta näyttää tulevan seuraavan eduskuntakauden kuuma peruna.

Itse tosin lopetan vaaleista lätisemisen tältä erää tähän ja keskityn mieluummin vaikka *Idolsiin*. Omasta mielestäni kansanedustajille pitäisi säätää filosofian *approbatur* pakolliseksi. Koska jokainen suomalainen haluaa olla kansanedustaja, näin saataisiin kansan sivistystaso lopultakin nousuun.

Sunnuntaina 1. huhtikuuta 2007

SAIN PROFESSORINVIRAN

Sain sitten filosofian professorinviran. Tiedeyhteisö ymmärsi lopultakin, että ansaitsen asianmukaiset toimintaedellytykset ja mandaatin yliopistolaitoksessa. Entiset opetettavani alkoivatkin jo olla viransijaisia professoreita. Istuvat professorit puolestaan olivat lopettaneet lähetyksen vuosia sitten.

Harmi vain, että virka tuli vuosikymmenen myöhässä. Niin sanotuille analyyttisille systeemifilosofeille, esimerkiksi Sami Pihlströmille, tai feministeille, kuten Sara Heinämaalle ja Tuija Pulkkiselle, professorinvirka on myönnetty tietenkin kuin Manulle illallinen jo aikoja sitten. Hyvää huhtikuun ensimmäistä päivää kaikille.

Sunnuntaina 8. huhtikuuta 2007

JEESUS KRISTUS HOMOSEKSUAALI

Ortodoksinen kirkko on käynyt muun kristillisen maailman kanssa kiistaa siitä, kumpi on merkittävämpi tapahtuma, Kristuksen syntymä vai ylösnousemus. Ortodoksien mielestä ilman ylösnousemusta ei ole pelastusta, ja luterilaisten mielestä ilman joulua ei ole pääsiäistä.

Omasta mielestäni Kristuksen ristinkuolema oli eräs historian ensimmäisistä homomurhista Sokrateen kohtaaman tuomion ohella. Jeesuksessa

todellistuivat kaikki yhteisön ulkopuolisen homomiehen piirteet. Hän oli kielletty mies, joka tarvittiin veljeslauman toimeenpanemasta isänmurhasta seuranneen tunteiden ambivalenssin sovittamiseen. Hänen sosiodynaaminen funktionsa kristinuskon sisällä oli samanlainen kuin tyypillisen homoseksuaalin asema heteroseksuaalisessa valtakulttuurissa. Hän vieläpä iski seuraajikseen nuoria, kauniita miehiä.

Sigmund Freudin mukaan alkuyhteiskunnassa lauman pojat surmasivat naaraita hallinneen isänsä ja ”söivät hänen ruumiinsa saadakseen hänen voimansa”.[93] Estääkseen yhtäkään lauman jäsentä asettumasta isän paikalle pojat sopivat vallan jakamisesta ja julistivat isän muiston pyhäksi. Näin syntyivät totemismi, eksogamia ja insestikielto eli normi, jonka mukaan lauman heteropojat eivät saa naida oman toteeminsa piiristä. Surmatun isän muisto puolestaan esineellistyi ontologiseksi Jumalaksi, joka näyttäytyi sekä poikia uhkaavan koston pelkona että isästä saatuna vapautuksena. Isänmurhan johdosta sekä iloittiin että surtiin.

Koska syyllisyydentunne varjosti nuoria uroksia, he alkoivat tavoitella pelastusta. Niinpä he surmasivat rituaalisesti Jeesuksen. Rituaalinen isänmurha toistetaan edelleen ehtoollisessa, jossa vuodatetaan Kristuksen ruumis ja veri. Mutta kuka Jeesus oli? Jeesus Nasaretilainen oli Sokrateen kaltainen opettaja, joka soveltui täyttämään rituaaliuhriksi kelpaavan henkilön piirteet. Hän oli naisten iskemiseen osallistumaton ulkopuolinen, ja niinpä hänet voitiin uhrata sovitukseksi isälle. Kristillisessä pelastuskertomuksessa Jeesuksen katsottiin olevan ”Jumalan poika” ja hänen itsensä lähettämä, jotta voitiin ajatella, että oikeutus syyllisyydestä vapautumiseen ja pojan uhraamiseen tuli itseltään Jumalalta.

Kun uhriksi asetettiin homoseksuaalinen Jeesus, hän ei ollut heteroseksuaalisen tunnedynamiikan ryvettämä. Siksi hänet kuvataan legendassa neitseestä syntyneeksi, ja näin kehittyi myös kristillinen kertomus Kristuksesta pelastajana. Merkittävää on, että heteroseksuaaliseen valtakulttuuriin liittyvään syyllisyyden torjuntaan käytetään nimenomaan homoseksuaalista hahmoa. Juuri siksi kristinusko onkin homovastainen uskonto: kristilliset papit ja piispat pelkäävät oman uskontonsa homoseksuaalisen dynamiikan paljastumista. He eivät halua Kristuksen homoseksuaalisuuden tulevan esiin, ja he näkevät paljon vaivaa osoittaakseen, että Jeesuksen *agape*-rakkaus on muka eri asia kuin seksuaalisempana pidetty Eros-rakkaus. Kristinuskon peruslähtökohta eli ihmisen ja Jumalan välinen rakkaus on kuitenkin homoseksuaalista ja saa ilmaisunsa yhtä hyvin Jeesuksen elämässä kuin enkeleistä älykkäimmän eli Ibliksen rakkaudessa Jumalaan. Homoseksuaalisen dynamiikan peittämiseksi viimeksi mainittu arvotetaan kristinuskonnossa kielteisesti.

Pääsiäistä juhlittaessa toistetaan heteroseksuaalisen valtakulttuurin koossa pitävää rituaalimurhaa, jonka psyko- ja sosiodynamiikka ovat heteroseksuaalisia. Me homot voimme nauttia siitä, että kristinuskossa pelastus tapahtuu homoseksuaalisen hahmon tuella. Kristus on siis juuri

se irrationaalisen ärsyttävä pikkuveli, joka pelastaa heterot heidän törkeydestään. Siksi me homot olemme kuin automaattisesti kyseisen tunnedynamiikan ulkopuolella: kuin valmiiksi pelastettuja.

Harmi, että kristillisten tahojen pinnallisuus ei kykene tunnustamaan, mikä kristinuskon homovastaisuutta oikeastaan elättää. Syy kristillisten kirkkojen homovastaisuuteen on se, että kyseiset yhdyskunnat toimivat homoseksuaalisuuden torjunnan varassa. Kristinuskon oma ajatussisältö ”Jumalan rakastamisesta” on perimmältään homoseksuaalinen, mutta tunteiden ambivalenssiin liittyvistä syistä kristinusko kieltää homoseksuaalisen rakkauden.

Pitääkseen yllä legendaa Kristuksesta pelastajana kristilliset kirkot näkevät Jeesuksen mystisenä pelastajana ja vapahtajana, vaikka kyse oli tavallisesta homoseksuaalista, joka Sokrateen tavoin uhrattiin heteroseksuaalisen yhteiskuntajärjestyksen säilyttämiseksi. Mikäli kristinuskon edustama ihmisen rakkaus Jumalaan paljastuisi homoseksuaaliseksi, kristinusko voisi menettää kannatustaan sen keskeisen motiivin tultua tietoiseksi. Iloista pääsiäistä!

Sunnuntaina 15. huhtikuuta 2007

NATO-PIMITYS

Erkki Tuomioja päästi ulkoministerintoimensa viimeisenä sammakkona suustaan lausunnon, jossa myönnettiin Suomen ja Ruotsin salassa valmistelleen sopimusta Naton nopean toiminnan joukkoihin liittymisestä.[94] Ei ole mitään paheksumista siinä, että Suomi ja Ruotsi moiseen toimintaan osallistuvat, tosin se ei ole tapahtunut kovin nopeasti. Mutta omituista on, että Tuomioja, joka on aina esiintynyt Nato-vastaisena, ilmoittaa nyt kirkkain silmin Suomen olevan matkalla Naton yhteistoimintaan, vaikka hän puolueensa vaalikampanjan aikana kielsi kaiken.

Onko tämä petosta vai diplomaattista vaikenemista? Tuomiojan kannattaisi korjata ryhtiään. Lisäksi näistä asioista pitäisi käydä julkista keskustelua eduskunnassa, jotta ulkopolitiikan suunta olisi parlamentaarisesti selkeä. Puolueiden olisi pitänyt kertoa näkemyksistään *ennen* vaaleja, jotta kansalaiset olisivat voineet päättää asioiden suunnasta vaaleissa. Nyt Tuomioja suoraan sanottuna petti kansaa – ei kylläkään minua, sillä en ole koskaan asettunut Tuomiojan näkemysten taakse. Viranomaiselle tyypillisellä tavoin väistyvä hallitus ilmoitti asiasta tilanteessa, jossa se ei vastaa enää mistään, ja ajoitus oli harkittu myös siksi, että näin jouduttiin ”tapahtuneitten tosiasioitten eteen”.

Maanantaina 16. huhtikuuta 2007

HUIPPUYLIOPISTOT JA LUOVA TALOUS

Taiteilijat keräävät parhaillaan adressia Teknillisen korkeakoulun, Kauppakorkeakoulun ja Taideteollisen korkeakoulun yhdistämistä vastaan. Tämä on ymmärrettävää, sillä kunkin koulun toimintakulttuurit ovat täysin erilaiset. Niissä toimii erilaisia ja eri arvomaailmoja edustavia ihmisiä.

Yhdistäminen tuskin saisi aikaan muuta kuin byrokraattisen painajaisen. Kestäisi vuosikymmeniä ennen kuin uusi rakenne saataisiin toimimaan. Hallintouudistuksen jälkeen kuluu yleensä kauan, kunnes uuden järjestelmän haitat onnistutaan eliminoimaan ja elämä tulee jälleen mahdolliseksi. Siksi myös kansainvälisissä huippuyliopistoissa, kuten Oxfordissa ja Cambridgessa, on vuosisataiset ja ikuiset hallinnolliset rakenteet, joita ei koskaan muuteta.

Luova vapaus

Parhaimmillaan hallinto on, kun se ei vaikuta tieteellisen tai taiteellisen toiminnan sisältöön. Uudistuksen myötä tällaisen sekoittumisen vaara on kuitenkin olemassa. Byrokratian minimoiminen on paikallaan, mutta yhdistäminen repisi auki korkeakoulujen erilaiset kulttuurit ja saattaisi vahingoittaa henkilösuhteita. On lisäksi väärin nimittää uutta yhdistelmäyliopistoa ”huippuyliopistoksi”. Se tuskin olisi edeltäjiään parempi. Kenties on myös loukkaavaa mitätöidä nykyisissä korkeakouluissa tehtävää työtä hallintotermillä, jonka mukaan vasta yhdistetty yliopisto olisi se varsinainen ”huippuyliopisto”. Sitä paitsi käsittämättömäksi jää, miten kolmesta keskinkertaisesta yliopistosta yhdistettynä tulee huippuyliopisto. Kyseessä taitaakin olla vain se paljon puhuttu ”innovaatioyliopisto”.

Innovatiivisuuden lisäämisessä ei ole varmasti mitään pahaa. Mutta pelkään pahoin, ettei siihen päästä hallinnollisella pakkoavioliitolla. Etuna voisi olla ainoastaan se, että teekkareiden naidessa taiteilijoita syntyy lahjakkuuksia, kuten seka-avioliitoista yleensä. Itse pitäisin realistisena pääkaupunkiseudun taideyliopistojen yhdistämistä. Mahdollisesti myös teknilliset ja kauppakorkeakoulut voisivat sopia saman katon alle, sillä niiden teknis-taloudelliset tiedonintressit ovat yhteiset. Sen sijaan huolestuttavaa on, että pelkällä teknisellä, taloudellisella ja desingniin keskittyvällä yhdistelmällä pyritään huippuyliopistoksi ilman filosofian sekä humanististen ja yhteiskuntatieteiden panosta. Missään kuuluisassa yliopistossa sellaisesta ei olisi tullut mitään.

Vaikka hallituksen ohjelmaa sorvattaessa päätettiinkin yhdistää työministeriö reippaasti kauppa- ja teollisuusministeriöön, parasta olisi, että

korkeakoulut jätettäisiin niille jo luovutettuun autonomiseen asemaan. Pekka Himasen hokema ”luova talous” ei taidakaan olla muuta kuin taiteellisen toiminnan alistamista kaupallisille ja teknokraattisille pyyteille. Oma vaihtoehtoni ”luovalle taloudelle” on luova vapaus.

Elämää tilintarkastusyliopistossa

Joensuun yliopiston ja Kuopion yliopiston yhdistäminen Itä-Suomen liittoyliopistoksi vuoden 2010 alussa tarjoaa merkin siitä, miten pienet yliopistot hysterisoituvat taloudellisten paineiden edessä.[95] Samalla opetusministeriö (eli käytännössä valtiovarainministeriö) lupaa yliopistoille porkkanoita yhdistymisestä, yritykset lahjovat korkeakouluja takaamalla 200 miljoonan euron myötäjäiset ja joku mittarimato pyrkii arvioimaan hengentuotteiden merkitystä määrällisillä perusteilla.[96] Nöyrät hallintovirastot ja rehtorit ovat tämän kaiken keskellä pelkkiä ukkosenjohdattimia, jotka mieltävät tehtäväkseen koordinoimisen, ohjeistamisen ja sen selittämisen, miksi kaikki on välttämätöntä.

Kepit ja porkkanat ovat välineitä, joilla ohjaillaan aasia, ja laiska työnsä luettelee. Minulle on loppujen lopuksi samantekevää, millä keinoilla tuhoatte viimeisetkin ajattelun rippeet yliopistoista. Omasta mielestäni todellinen filosofia on aina elänyt ihmisten yksityisen tahdonmuodostuksen piirissä, ei julkisessa eikä taloudellisessa holhouksessa.

Perjantaina 20. huhtikuuta 2007

TODELLISUUDEN KIELTÄMISESTÄ

Voi taivaan taatto, kuinka loukkaavaa poliittista korrektiutta Mainonnan eettinen neuvosto harjoittaakaan! Nyt se tuomitsi moraalittomaksi Greenpeacen TV-mainoksen, jossa äiti unohtaa lapsensa täyttymässä olevaan kylpyammeeseen.[97] Todellisuudessa mainos toi oivallisesti esiin sen, mitä maapallolle on tapahtumassa: tukehtumiskuolema uhkaa tulevia sukupolvia. Kantelun asiasta olivat tehneet tietysti perheenäidit. Heitä mielikuva ahdisti. Tässä nähdään, mitä tapahtuu, kun tanttojen annetaan määrätä älyllisen keskustelun taso.

Mainonnan eettinen neuvosto on siis sitä mieltä, että ihmisiä ei saisi laittaa ajattelemaan. Tapaus antaa näytön siitä, kuinka perheenäidit siirtävät omia ahdistuksiaan kaikkia ihmisiä koskeviksi normeiksi. Ehkä äitien toiminta kertookin heidän piilotajuisesta halustaan itse tukehduttaa jälkeläisensä, jotka luonnollisesti sitovat heitä ja tekevät heidän elämästään vaikeaa.

Laajemmin ottaen epä-älyllistämisen taustalla vaikuttaa tietysti heteroseksuaalinen valtakulttuuri. Objektiivinen totuushan on, että syypää ympäristökatastrofiin on ihmisen jatkuva lisääntyminen, ja siksi lisääntyminen on epäeettistä. Perhearvot, äidit ja lapsiperheet: siinä syylliset maailmanloppuun.

Lisänäyttöä ajattelemattomasta poliittisen korrektiuden vaalimisesta antoivat amerikkalaispsykologit. He pyytävät nyt ”tarkkailemaan” niitä tahoja, joiden mielestä Virginia Tech Universityssä äskettäin tapahtunut ampumakohtaus oli oikein tai ihannoitavaa. Ampujan kasvokuvien näyttäminen oli kyseisten psykologien mielestä väärin, ja hänen ajatustensa julkaiseminen muka heikentää mahdollisuuksia ymmärtää hänen tekojaan.[98]

Miksi kyseisiä kuvia ja ajatuksia ei olisi saanut julkaista? Eikö ampujalla ollut persoonaa siinä missä muillakin ihmisillä, ja täytyykö hänet tuomita *damnatio memoriamin* tapaiseen olemattomuuteen? Kaikki asiaan liittyvä kuuluu joka tapauksessa todellisuuteen. Pimittäminen kieltäisi osan todellisuudesta. Mikä köyhän poikaparan teossa oikeastaan oli salattavaa? Hän vihasi rikkaita ja koki epäonnistuneensa elämässä. Eikö niin voi käydä kenelle tahansa? Ja entä se, että tänäänkin maailmassa kuolee noin sata ihmistä vastaavanlaisissa itsemurhaiskuissa ja useimmiten samoista syistä? Millä tavalla videoiden näyttäminen ja ihmisiin tutustuminen ei muka auttaisi ymmärtämään heitä? Vasta kun jotakin samanlaista tapahtuu Yhdysvaltojen tapaisessa sivistyneessä maassa, asia saa merkityksen, mutta silloin se pyritään kieltämään. Näin poliittinen korrektius taistelee viime kädessä omia tarkoitusperiään vastaan.

Lauantaina 28. huhtikuuta 2007

VIRON MELLAKAT HYVÄÄ OPETUSTA

Venäläisten mellakointi Tallinnan kaduilla antaa varoittavan esimerkin siitä, miksi Suomen venäläistäminen on lopetettava. Suomen valtion monikulttuuristamisessa käytetty käsikassara Stakes on suopeasti ”ennustanut”, että vuonna 2012 maassamme asuu noin sadan tuhannen venäläisen ulkomaalaisväestö. Tämä ei saa olla itseään toteuttava ennuste. Venäjän hallitus saisi Suomessa asuvasta venäläisväestöstä merkittävän painostuskeinon Suomea vastaan. Suomen ulkopoliittisen toiminnan tärkeä tulos on, ettei maassamme ole suuria etnisiä ristiriitoja. Sen sijaan monikulttuurisuuden ideologian tuloksena tämä keskeinen saavutus uhataan romuttaa. Niinpä asioihin on parempi puuttua etukäteen kuin jälkikäteen. Kansalaisuuden myöntämisen jälkeen on tapahtunutta vahinkoa yleensä vaikeampi korjata.

Venäläisten aloittamat rettelöinnit, ryöstelyt ja yleinen väkivalta alkoivat patsaskiistasta sekä venäläisten sotilaiden hautojen avaamisesta, kun Viron viranomaiset halusivat selvittää vainajien henkilöllisyyden. Virolaisten toimenpiteet olivat oikeita ratkaisuja. Väkivallan muistomerkiksi pystytetty venäläinen voitonpatsas olisi pitänyt siirtää pois jo aikoja sitten. Myös vierasmaalaisten vainajien ruumiit kuuluvat niiden kotimaahan.

Venäjä ei painosta Viroa vain omien kansalaistensa järjestämien mellakoiden kautta vaan myös virallista tietä. Ei ole minkään diplomaattisen tavan eikä oikeuden mukaista vaatia itsenäisen valtion pääministerin eroa, kuten Venäjän parlamentaarinen valtuuskunta, jonka mukaan Viron pääministerin pitäisi erota virastaan.[99] Se on häikäilemätöntä puuttumista itsenäisen valtion asioihin, eikä asiaa suinkaan paranna, ettei Viro ole saanut tukea sen enempää naapureiltaan kuin EU:ltakaan, joka ei ole toistaiseksi tuominnut Venäjän vaatimuksia.

On röyhkeää, että eräskin venäläistä alkuperää oleva pietarilainen, jolla on hallussaan Suomen passi, otti Helsingin Sanomien keskustelupalstalla kannan, jonka mukaan Neuvostoliiton Tallinnaan pystyttämä voitonpatsas pitäisi säilyttää, ”koska Neuvostoliitto voitti sodan”. Tosiasiassa kävi näin: Neuvostoliitto orjuutti Viron puoleksi vuosisadaksi, kuljetti osan kansasta Siperiaan, ryösteli ja tuhosi maan sekä aiheutti meidänkin aikaamme asti ulottuvat vahingot – aivan niin kuin kommunismi on aiheuttanut kaikkialla, missä sitä on toteutettu. Myös Virossa nyt mellakoiva venäläisvähemmistö on seuraus neuvostomiehityksen alaisena toimeenpannusta venäläistämisestä. Näiden seikkojen vuoksi kyseisen ”voitonpatsaan” säilyttäminen paikallaan olisi sietämätöntä. Sodan näennäinen voittaminen ei anna moraalista oikeutusta Neuvostoliiton tekemiin ihmisoikeusrikoksiin.

Neuvostoliitto oli yksi suurimmista rikoksista koko ihmiskuntaa vastaan. Se näyttää olevan edelleen olemassa, mutta eri nimellä. Neuvostoliiton yli 70 vuotta kestäneiden hirmutekojen rinnalla Hitlerin 12 vuotta kestänyt valtakausi kalpenee. Luonnollisesti myös kansallissosialismin taustalla vaikutti sosialismi, joka kielsi ihmisen, tukahdutti yksilöiden aloitekyvyn ja korvasi ihmisten hyväntahtoisuuden kollektiivisella sorto- ja kontrollijärjestelmällä.

Venäläistetty Suomi-neito

Joskus sanotaan, että Neuvostoliiton painostuksen alaisena pystytetyt rauhanpatsaat pitäisi säilyttää, koska niiden kaataminen merkitsisi ”historian kieltämistä”. Totuus on, että kyseiset pystit ovat epätotuudelle veistettyjä patsaita. Ei kukaan suomalainen halunnut vapaasta tahdostaan myöskään Kaivopuiston rantaan ”Suomen ja Neuvostoliiton yhteistyössä pystyttämää” rauhanpatsasta, joka kuvaa neuvostoihanteiden mukaista

työläisnaista ja jonka pienempi versio sijaitsee Kruununhaassa Suomen Pankin takana, ortodoksisen kirkon vieressä. Suurempi versio oli tarkoitettu haastamaan Tähtitorninmäellä sijaitseva sortokauden monumentti, jossa Suomi-neito tavoitteli apua lännestä. Pienempi puolestaan sijoitettiin kansallisfilosofimme J. V. Snellmanin patsaan läheisyyteen, jotta se kyseenalaistaisi kansallisesti arvokkaan maiseman ja vihjaisi Karjalasta evakuoiduille ortodokseille heidän maidensa olevan miehittäjän hallussa.

Olen sitä mieltä, että kyseiset venäläispatsaat pitäisi poistaa. Ne ovat Neuvostoliiton harjoittaman henkisen sorron muistomerkkejä. Niiden poiskuljettaminen ja mahdollinen raaka-aineeksi sulattaminen eivät merkitse totuuden kieltämistä vaan juuri sen tosiasian myöntämistä, kuinka valheellista historian luominen ja kirjoittaminen tuolloin oli. Mikään ei tapahtunut ihmisten vapaasta tahdosta eikä ollut suomalaisten oman tahtotilan mukaista. Siksi patsaiden säilyttämistä nykyisellään ei voida puolustella millään ”historiallisen totuudellisuuden” oletuksella. Kenties patsaiden varastointi jonkinlaiseen neuvostoajan museoon voisi olla perusteltua, mutta niiden pitäminen julkisilla estradeilla kertoo vanhan ajattelun voimassaolosta.

Myös Suomessa vierailevat ulkomaalaiset katsovat maamme edelleen kuuluvan Venäjän vaikutuspiiriin kulkiessaan näkyvällä paikalla olevien venäläistettyjen Suomi-neitojen ohi. Taiteellista arvoa näillä sosialistista realismia edustavilla patsailla ei ole. Venäläisetkin varmasti naureskelevat havaitessaan suomalaisten olevan niin peloissaan, että emme uskalla poistaa Neuvostoliiton meille pakkosyöttämiä muistomerkkejä, vaikka sama kommunistinen hirmuhallinto alisti myös venäläisiä itseään ja aiheutti heidän kotimaassaan suuret vahingot.

Venäläisillä ei ole moraalista eikä poliittista perustetta vaatia Tallinnaan pystytetyn pronssipatsaan säilyttämistä. Nykyisen Venäjän edeltäjä Neuvostoliitto tuhosi ja häpäisi kaikki patsaat, haudat, hautakivet ja rakennukset sekä kaiken kiinteän ja irtaimen omaisuuden myös Suomelle kuuluvassa Karjalassa.

Venäläiset natsit

Vuonna 1947 pystytetyn pronssisoturin sanotaan merkitsevän venäläisille muistoa natsismista saadusta voitosta. Virolaisille patsas merkitsee muistoa itsenäisyyden menetyksestä, sorrosta ja jatkuvasta väkivallasta. Totuus on, että Neuvostoliitto alisti Viron määräysvaltaansa puoleksi vuosisadaksi, kun taas Saksa ei yleensä kohdellut liittolaismaitaan väkivaltaisesti – ei sen enempää Norjaa kuin Suomeakaan, paitsi tilanteessa, jossa suomalaiset oli pakotettu rikkomaan aseveljeys. Myös Pariisin saksalaiset jättivät hyökätessään ehjäksi. Entä miten pitäisi suhtautua venäläiseen natsismiin? Virossahan mellakoivat nyt venäläiset kansallismieliset eli

nationalistit, joiden tuttavallisempi nimitys on ”natsi”. Kansallismielisyys on sinänsä tärkeä asia. Tärkeää on, että eri kansallisuudet pysyisivät omissa maissaan. Silloin kansallismielisyys tukisi kansallisten identiteettien rakentamista. Jos kansallisuudet sekoitetaan, seuraa levottomuuksia.

Yhdysvaltoja on usein sanottu poliittisessa propagandassa roistovaltioksi.[100] Omasta mielestäni Yhdysvaltojen epämoraalisuus rajoittuu sen Englannin kanssa Neuvostoliitolle antamaan tukeen toisessa maailmansodassa. Tämä ”Amerikan-apu” oli tietenkin sekä Suomen että Viron etujen vastaista. Neuvostoliitto tuskin olisi kyennyt juhlimiinsa sotavoittoihin ilman Yhdysvaltojen materiaalista tukea, joka koostui noin 20 000 lentokoneesta, 10 000 panssariajoneuvosta ja 100 000 kuorma-autosta sekä poliittisesta tuesta sodankäynnissä Saksaa vastaan.

Meille suomalaisille todellinen roisto on ollut itäinen suurvalta, joka nytkin painostaa häikäilemättömästi pientä naapuriaan, Viroa. Selvän näytön asiasta antoi viranomaistahoa edustava Venäjän ulkoministeri Sergei Lavrov, joka totesi patsaan siirrosta, että ”Viron suunnitelmat ovat loukkaavia ja niillä voi olla vakavia seurauksia”.[101] Tuolla tavalla uhiteltaessa ei taaskaan muisteta, kuinka vakavasti Neuvostoliitto itse loukkasi ja vahingoitti Viroa ja virolaisia puolen vuosisadan ajan. Samoista syistä myös Suomen venäläistäminen on estettävä torjumalla maahanmuutto ja kiinteistöjen ostot alkuunsa. Tätä vaativat kansallisen edun ja etnisen oikeudenmukaisuuden turvaaminen.

Kuinka Suomi suojelee?

Huomiota herättävää on, että Suomen hallitus ei ole tuominnut Tallinnan mellakoita mitenkään. Sen sijaan pääministeri Matti Vanhanen pyrki suorastaan estämään ulkomaiden puuttumisen asiaan[102] samoin kuin ulkoministeri Ilkka Kanerva, joka typisti asian mainintaan, että ”historia ottaa niskalenkkiä”.[103] Valtiollinen Yleisradio puolestaan ajoi mellakoista kertovan uutisen perään Saimaan sisävesiristeilystä kertovan matkailujutun, jossa muuan järvisuomalainen kievarinpitäjä totesi odottavansa ”innolla venäläisiä turisteja Suomeen”.[104] Tämä tasapainottamalla ja vastauutisoimisella aikaan saatu liennytysyritys ei voi olla sattuma.

Myöskään Euroopan unioni ei ole esittänyt Venäjää kohtaan mitään paheksuntaa eikä diplomaattista noottia, vaikka Viro on EU:n jäsen. Poikkeuksen teki vain Saksan liittokansleri Angela Merkel, joka totesi olevansa ”huolissaan”. Tämä osoittaa, että Euroopan unionista ei ole turvallisuustakeeksi. Sodan ja muun väkivaltaisuuden välinen raja on nykyisin niin hämärä, että kriisin tullen EU voi pidättäytyä väliintulosta vetoamalla siihen, ettei kyse ole sodasta, tuskin konfliktistakaan. Aivan siitä riippumatta, onko Suomi Naton jäsen vai ei, Suomessa tulee varautua maamme puolustamiseen itsenäisesti ja ennalta ehkäisevästi torjumalla

uhat ja konfliktien aiheet etukäteen. Naton jäseneksi pyrkiminen tilanteessa, jossa Venäjä uhkailee jäsenyyden vaikuttavan maiden suhteisiin, on luonnollisesti perusteltua, vaikka se merkitseekin puolen valitsemista. Muussa tapauksessa joku toinen valitsee meidät puolelleen.

Viron presidentti Toomas Ilves (sd.) on tilannetta lieventääkseen kaunistellut asioita koettamalla väittää, ettei väkivallassa ole muka kyse etnisestä konfliktista eikä historian tulkinnasta vaan ”muista levottomuuksista”. Myös Ranskassa poliittinen taho on yrittänyt tulkita etniset mellakat parhain päin nimeämällä ne tavan takaa ”nuorisomellakoiksi”. Samantapaisia ”nuorisomellakoita” on käyty myös Ruotsissa ruotsalaisten itsensä ja maassa asuvien vierasperäisten välillä. Kyse on siis aidoista etnisistä riidoista, jotka osoittavat, että etnisen yhtenäisyyden ja kansallisen edun turvaaminen on kullan arvoinen asia myös Suomessa. Monikulttuuristamisen ja etnisen sekoittamisen estäminen on poliittinen kohtalonkysymys, toisin kuin valtamedia väittää. Vaatiikin poikkeuksellista tarkkanäköisyyttä ja hereillä oloa tunnustaa tämä.

Suomessa vietettiin eilen kansallista veteraanipäivää. Suomalaiset sotilaat olivat keräysmukeineen kaduilla, ja kansallinen oma-aloitteisuus tuotti polkupyörähuutokaupan muodossa yli 200 000 euroa veteraaneille.[105] Veteraanien muisto ei saa unohtua, eikä asioista huolehtimista saa jättää pelkän vapaaehtoistoiminnan varaan. Kuten Viron tapahtumat monipuolisesti opettavat, muiston arvo ei ole vain siinä, mitä veteraanit tekivät pelastaessaan maan. Sen arvo on maamme säilyttämisessä itsenäisenä sekä vieraista ja väkivaltaisista aineksista vapaana myös tulevaisuudessa.

Tiistaina 1. toukokuuta 2007

HAUSKAA VAPPUA, LÄGGA NED VAPEN!

Vapun päivää pidetään kansainvälisenä työväen ja akateemisen ylioppilasnuorison juhlapäivänä. Tosiasiassa työväenliikkeellä ja akateemisella väellä ei ole paljoakaan yhteistä, vaikka puoliksi oppineet hoilasivat 1970-luvulla, että ylioppilaiden ja työläisten edut ovat muka yhteiset. Ne eivät ole. Duunari vetää nykyään kaksinkertaista palkkaa valkokaulusköyhälistöön verrattuna. Tämä johtuu siitä, että kirvesmiehistä ja hitsareista on pulaa. Ongelman alkusyy on, että nuoret eivät kouluttaudu kyseisille aloille eivätkä suorita opintojaan loppuun vaan laiminlyövät vastuunsa, dokaavat ja polttavat pilveä. Niinpä työntekijöistä on pulaa, ja vastuulliset työntekijät voivat harvalukuisuutensa vuoksi kiristää asiakkaitaan ja työnantajiaan korkeilla palkkavaatimuksilla. Tutkimusten mukaan lääkärikin saavuttaa ammattikoulun käyneen taloudellisen aseman vasta noin 50-vuotiaana, vaikka lääkärintoimessa tarvitaan huomattavasti parempaa asiantuntemusta ja koulutusta kuin esimerkiksi paperitehtaan portinvarti-

jan tehtävissä. Siksi en ymmärrä akateemisen väestön halua puolustella duunareitten etuja. Tosin myös tutkintojen löyhäkätisestä tehtailusta pitäisi tehdä yliopistoissa ja korkeakouluissa loppu.

Sillä, miten paljon Juha Siltala saa mielipiteilleen tilaa Yleisradiossa, ei ole mitään rajaa. Hänen uusi kirjansa työelämän viimeisimmistä huononnuksista (Otava 2007) on jatkoa työelämän kurjuudesta kertovalle historiateokselle.[106] Kirja sai jälleen ilmaismainosta Arto Nybergin ohjelmassa viime viikolla. Pitäisikö minunkin julkisuutta saadakseni mennä Stockmannin edustalle, istua jakkaralle ja veisata Siltalan kirjasta yksi luku pohjalaisille itkuvirsille ja harmonikalle sovitettuna varusteenani jalkarumpu, johon on kiinnitetty pieni kulkunen?

Julkaistessani vuonna 2005 teoksen *Työttömän kuolema* kirjani yritettiin vaieta mediassa, ja jopa myynnistä poistamisella uhkailtiin, vaikka esittelin kirjani lopussa ohjelman siitä, kuinka parempaan työyhteiskuntaan päästäisiin. Yksi ratkaisu olisi ihmisten toimeentuloa kurjistavan etuusjärjestelmän korvaaminen perustulojärjestelmällä, joka *sekä* takaisi toimeentulon *että* kannustaisi ihmisiä työskentelemään ja opiskelemaan. Asioiden tilaa ruikuttavalla Siltalalla puolestaan ei ole ollut olojen parantamisesta mitään sanottavaa. Valittaminen on aina helppoa, mutta todellinen filosofi esittää toteamiensa ongelmien jatkoksi myös oikeudenmukaisen korjausvaihtoehdon.

Toivotan hauskaa ja isänmaallista Vappua kaikille. Työskennellään yhdessä entistäkin paremman Suomen hyväksi.

Keskiviikkona 2. toukokuuta 2007

SUOMELLE YDINASE?

Kommunistien perusopinkappale oli kansainvälisen, monikansallisen ja rajoista piittaamattoman valtion luominen. Lennart Meri lausahti aikoinaan, että vaikka kommunismin sanotaankin kuolleen, kukaan ei ole nähnyt sen ruumista. Minä luulen nähneeni osia siitä, tai ainakin Neuvostoliiton jäänteet lemahtavat sieraimiin vahvasti.

Punaliput tuskin on ehditty vetää Vapun päivän eilisen juhlimisen jälkeen tangoista, kun arkipäivään laskeutumista säestää reaalisosialismin seurauksista muistuttava uutinen. Viro on ajettu Venäjän toimesta itsenäisyytensä ajan pahimman painostuksen kohteeksi. Ongelmien perussyy on se, että neuvostovallan aikakaudella Viroon pääsi muodostumaan suuri venäläisvähemmistö, joka rähinöi nyt Tallinnan kaduilla. Moskovassa Viron suurlähetystö on venäläisten mielenosoittajien piirittämä, ja venäläiset kävivät myös lähetystöön vierailulle saapumassa olleen ruotsalaisdiplomaatin kimppuun.[107] Venäläisten menettely on ollut häikäilemätöntä.

Jotta vastaava painostus voitaisiin eliminoida Suomesta, venäläisvähemmistön kasvu pitää estää torjumalla venäläisten maahanmuuttohankkeet alkuunsa sekä ohjaamalla "ikuisiksi turisteiksi" pyrkivät maahanmuuttajat takaisin lähtömaahansa. Toinen merkittävä seikka, jolla voidaan lievittää Venäjän harjoittamaa painostusta, on hankkia Suomelle ydinase. Olemme suvereeni valtio, joka voi tehdä päätöksen ydinaseen hankkimisesta itsenäisesti. Ydinaseen tarvitsee nimenomaan Suomen kaltainen pieni maa, joka on jatkuvasti uhanalaisena. Huonon esimerkin itsenäisen valtion sisäisiin asioihin puuttumisesta antoi tänään muuan venäläinen kenraali, joka jo "etukäteen totesi", miten kävisi, jos Suomi liittyisi Natoon.[108] Hänen mukaansa "puolueettomuus suojelee Suomea paremmin kuin mikään ase". Tämä tarkoittanee, että Venäjä uhkaa suojatonta Suomea nyt omilla aseillaan. Suuri väkivaltapotentiaali luo mahdollisuuden juuri edellä kuvatunlaisiin sanailuihin.

Suomen ei tarvinnut odottaa painostuksen kohteeksi joutumista kauaa. Ilmeisesti Venäjä haluaa antaa viestin, että Suomen ja Ruotsin kannattaa mahdollisimman nopeasti hakea Naton jäseniksi. Sen jälkeen se syyttäisi tietenkin Natoon hakeutumista tahalliseksi provokaatioksi ja alkaisi uhata maitamme sotilaallisesti. Kun Moskovan poliisi ei pysty suojelemaan edes ulkomaalaisia diplomaatteja, miten Venäjä pystyisi antamaan takeet turvallisuudesta omilla rajoillaan? Kyse täytyy olla tahallisesta välinpitämättömyydestä. Tilanteen kärjistäminen on Venäjän tietoisesti ohjailemaa toimintaa, mistä antavat kuvaa myös Venäjän valtion tietokonepalvelimilta Viron valtion tietokoneisiin tehdyt hyökkäykset. Kyse on pohjimmiltaan samasta asiasta kuin Venäjän ja Puolan välisessä lihanvientikiistassa: voissa paistaminen ei auttanut mitään.

Niin sanottujen "nuorisojärjestöjen" mellakointi on merkki etnisestä konfliktista. Vladimir Putin voisi lopettaa mellakat kertaröyhtäisyllä, mutta hän antaa kaiken tapahtua, sillä se vahvistaa venäläistä kansallismielisyyttä. Tämä puolestaan kohottaa poliittista aktiivisuutta ja lisää Putinin kannatusta – mutta se sopii huonosti yhteen niiden intressien kanssa, joita Venäjän kaltaisella valtiolla on ulkopolitiikan kentillä. Viron ja Venäjän kiistassa ei ole kyse patsaista vaan kansojen ja kansallisuuksien välisistä konflikteista, jotka johtuvat Virossa asuvasta venäläisväestöstä. Kommunismin mukainen panslavismi ja kansojen sekoittaminen pesivät siis myös Venäjän nykyisen nationalismin taustalla.

Entä miten Suomen ulkopoliittinen johto suhtautuu asioiden kulkuun? Presidentti Tarja Halonen, joka vaalii lautastaan Euroopan unionissa, ei ole sanonut Viron tapahtumista ennen tätä päivää kerrassaan mitään. Vetoaminen Wienin sopimukseen ja diplomaattien koskemattomuuteen ei riitä, sillä Venäjä ei ainoastaan riko niitä, vaan toimii myös moraalittomasti salliessaan "kansalaisjärjestöjen" toiminnaksi naamioidun painostuksen. Pääministeri Matti Vanhanen puolestaan pesi kätensä tulkitsemalla Viron vahvistavan kansallista identiteettiään toimimalla "itsenäi-

sesti”, ilman kenenkään apua. Se, että ulkovallat olisivat tuominneet venäläisten menettelyn, ei olisi heikentänyt Viron asemaa mitenkään, joten Vanhasen mielipiteitä voidaan pitää outoina (vaikkakin arvattavina). Ainoat kriittiset kannanotot ovat tulleet ulkoministeri Ilkka Kanervan taholta, mutta nekin ovat sisältäneet vain käsityksen, että EU:n pitäisi reagoida tilanteeseen jotenkin. Suomi on siis liittynyt avunhuutajien kuoroon.

Syitä on tietysti useita. Venäjän osuus Suomen energiatoimituksista on päästetty kasvamaan yli 70 prosenttiin. Energiariippuvuuttamme Venäjästä olisikin nopeasti alennettava muun muassa siksi, että kriisin sattuessa Venäjä laittaa yleensä energiatoimitukset jumiin, aivan kuten Viron kanssa jo kävi.[109] Kaupankäynnin painopiste olisi syytä pitää länsikaupassa, vaikka taloudellisten toimijoiden houkutus Venäjän valtaville markkinoille onkin suuri. Venäjä on joka tapauksessa vahingoittanut poliittisten suhteidensa lisäksi myös Viron taloutta heikentämällä sijoittajien luottamusta Viroon. Se ei ole vain Viron sisäinen asia vaan ulottuu moniin muihinkin kauppasuhteisiin. Venäjän kaltaisen suurvallan pitäisi lopettaa räyhäämisensä maaperällä, joka sille itselleen ei kuulu, ellei se halua pahentaa jo nyt osakseen tullutta roistovaltion leimaa.

Ehkä suomalaisten kannattaisikin ryhtyä kansalaistoimintaan virolaisten puolesta. Haluaisin nähdä suomalaisten kansalaisaktivistien esittävän protestejaan Venäjän suurlähetystön edessä nyt, aivan kuten he tekivät paheksuessaan Anna Politkovskajan murhaa tai vastustaessaan Irakin sotaa Yhdysvaltojen lähetystön luona.

Olisi mielenkiintoista tietää, minkälainen tutkimustulos suomalaisten Nato-halukkuudesta saataisiin, jos selvitys tehtäisiin nyt. Myös oman ydinaseen hankkiminen olisi hyvä vaihtoehto Suomelle, mikäli emme liity Natoon. Pelkkä Nato-jäsenyys ilman uskottavaa sotilaallista pelotetta voisi sitoa Suomen sen lähialueilla esiintyviin konflikteihin ilman todellista turvaa. Natoon liittymistä vastustavien on syytä muistaa, että liittoutumista vastaavan turvan voi tuoda ainostaan oma kansallinen ydinase, joka pienen maan käsissä on vieläpä uskottava puolustusjärjestelmä.

Yleisradion tapa uutisoida Venäjän tapahtumista on ollut vähintäänkin mielenkiintoinen. Myös tämän illan TV-uutisissa Viron mellakoista kertovien juttujen jatkoksi ajettiin kaksi Venäjä-uutista, joissa pehmennettiin Suomen ja Venäjän suhteita. Ensimmäisessä kerrottiin suomalaisen henkilön nimittämisestä Moskovassa toimivien elokuvajuhlien johtoon (kulttuurienvaihtoa siis). Toisessa raportoitiin kuolonkolarin aiheuttaneen venäläisen rekkakuskin ajaneen 36 tuntia ilman taukoa, mutta ongelman korjaukseksi esitettiin venäläisrekkojen käyttämien suomalaisteiden muuttamista moottoriteiksi. Se, että onnettomuuksia sattuu, ei ole ihme, sillä venäläiset ajavat rekkaa vodkapullo toisessa kädessä.[110] Venäläiset rekat aiheuttavat onnettomuuksia ja kuluttavat Suomen teitä, joten tätä ongelmaa ei ratkaista rakentelemalla niille leveämpiä reittejä.

Tiistaina 15. toukokuuta 2007

PALUU ARKEEN

Eurovision laulukilpailuissa kävi aivan kuten arvelin kirjoittaessani jo talven karsinnoista: tuloksena 17. sija. *Leave me alone, I wanna no points.* Vaikka sanoitus lonksuu mukavasti suomalaisenkin leuoissa, muissa maissa sanoituksesta välittyy kuitenkin sen sisältö. Yllätysedun onnistui hyödyntämään tällä kertaa Serbia, joka oli lähtenyt omille linjoilleen balladillaan. Hieno biisi voitti, mistä onnittelut.

Suomalaisten pultti ei pidä myöskään MM-jääkiekossa. Suomalaiset katsovat olevansa nolla–nolla-tilanteessa voitolla niin, että voitosta ei tarvitse pelata. Vasta kun vastustaja on selvästi niskan päällä, suomalainen herää. Näin suomalaiset kamppailevat alakynnessä ja tekevät sen kansallisfilosofista masokismia tuntien. On hämmästyttävää, kuinka suomalaiset onnistuvat aina jäämään vastustajan jalkoihin kiekkofinaalissa. Tällä menolla jääkiekon maailmanmestaruushopeaa kertyy Suomeen niin paljon, että sen arvo nousee maailmanmarkkinoilla kultamineraalin ohi.

Viime sunnuntaina selostamossa pohdittiin, missä vaiheessa maalivahti kannattaisi ottaa pois. Jos minä olisin jääkiekkomaajoukkueen päävalmentaja, ottaisin maalivahdin pois heti ottelun alussa. Tällöin se ehkä provosoituisi taistelemaan epätoivon vimmalla sekä vihollista että omaa valmennusjohtoaan vastaan.

Torstaina 17. toukokuuta 2007

1705 JA SATEENKAAREN VÄRIT

Tänään vietetään kansainvälistä homofobian vastaista päivää, joka tunnetaan numerolyhenteestä ”1705”. Tempaukset ovat mukavia. Voi hengittää hieman vapaammin. Kotikadullani Isolla Roballa on monenlaista menoa, ja ravintola Dtm:n terassilla on väkeä tavallista enemmän.

Se, miten vastustetaan, on usein niiden asioiden leimaamaa, joita vastaan on tarkoitus käydä. En olekaan varma, kannattaako homofobiaa enää vastustaa. Pikemminkin voisi kannattaa jotakin. Itse olen lähtenyt siitä, että pienistä pykälistä kinasteleminen on vanhentunutta politiikkaa. Kun homoja nykyään syrjitään kaikkien sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti, ei ongelmia pitäisi nähdä irrallisten asioiden kuten työsyrjinnän tai nälvimisen kautta. Mahdolliset pulmat ovat aina juontaneet juurensa homoseksuaalisen ja heteroseksuaalisen *arvomaailman* yhteensopimattomuudesta. Monet homot ja lesbot ovatkin tehneet typerästi alettuaan kerjätä

heteroiden elämäntapaa. Nämä henkilöt eivät oivalla, kuinka heidän arvonsa ovat heteroseksuaalisen valtakulttuurin muokkaamia.

Homoseksuaalien elämä voineekin toteutua täysipainoisesti vain homovaltiossa, jossa homoseksuaalinen identiteetti rakentuu oman arvomaailmamme ympärille. Jo valtiofilosofi G. W. F. Hegel katsoi, että yksilöiden ja kansakunnan identiteetti toteutuu parhaiten kansallisvaltiossa. Homoseksuaalinen valtio olisi olemassa tietenkin ainoastaan homoja varten, ja heteroilta sinne olisi pääsy kielletty: olisimme oman itsenäisyytemme suvereeni lähde.

Todellista syrjintää ei edusta nykyaikana esimerkiksi se, että lesbot eivät voi hankkia isättömiä lapsia. Itse asiassa naisten keskinäinen lastenhankinta syrjisi pahoin miehiä, joita lasten hankintaan aina tarvitaan. En siis kannata keinohedelmöityksiä naispareille. Vaikuttavaa syrjintää on se, että meitä miehiä diskriminoidaan yliopistollisissa käytännöissä feminismin varjolla ja feministien toimesta. Feminismi näyttääkin olevan eräänlainen heteroideologia, sillä se toteuttaa heteroseksuaaliselle valtakulttuurille ominaisia arvoja.

Tuoreen esimerkin homoseksuaaliin kohdistuvasta syrjinnästä tarjoaa oman dosentuurihakemukseni hylkääminen vuonna 2005. Tampereen yliopiston filosofian professorit Leila Haaparanta ja Matti Sintonen yrittivät tuolloin torjua hakemukseni dosentiksi jo ennakolta ja estää prosessin vireilletulon, vaikka yliopistoon oli valittu useita dosentteja paljon laihemmalla tuotannolla kuin omani. He viivyttelivät käsittelyn aloittamista tiedekunnassa lähes vuoden, ja kun lopulta vaadin asian käsittelyä laillisessa prosessissa, he junailivat asiantuntijahenkilöiksi omat ystävänsä, joilta he saivat mieleisensä kielteiset lausunnot. Nämä tieteellisille toimintaresursseilleni vahinkoa aiheuttaneet tyypit olivat Olli Lagerspetz ja Kristian Klockars, jotka syyllistyivät pahimmanlaatuiseen rasismiin kieltäessään lausunnoillaan dosentuurin minulta, vaikka tieteellinen tuotantoni on laajempi ja perusteellisempi kuin heidän omansa.

Kanneltuani tapahtuneesta eduskunnan oikeusasiamiehelle asiaa käsitellyt apulaisoikeusasiamies Jukka Lindstedt ei vaivautunut ottamaan mitään kantaa asiantuntijahenkilöiden laatimiin lausuntoihin, jotka olivat räikeän vääristeleviä ja häikäilemättömän ilkeitä omassa väkivaltaisuudessaan. Valitusviranomaiselle tyypillisellä tavoin eduskunnan oikeusasiamies ei tutkinut lainkaan professorin, tiedekunnan, yliopiston rehtorin eikä kanslerinviraston laatimien puolustuspuheiden *todenperäisyyttä* vaan totesi, ettei dosentuurin myöntäminen ole subjektiivinen oikeus.

Siis mikä? En ollut missään väittänyt, että oikeuden dosentuuriin pitää olla subjektiivinen. (Sellainen olisi yhteiskunnan kaikille jäsenilleen takaama oikeus, kuten oikeus päivähoitoon tai sosiaaliturvaan.) *Mutta vaadin, että asiani olisi käsitelty oikeudenmukaisesti ja tasavertaisesti niin, että myös minulle olisi myönnetty dosentuuri, koska se oli samoilla edellytyksillä myönnetty myös kaikille muille dosentiksi hakeneille.* Kyse oli siis

perustuslaillisesta yhdenvertaisuudesta, jonka mukaisesti viranomaisten pitäisi kohdella kansalaisia. Tällaista vertailua yliopisto sen enempää kuin oikeusasiamieskään ei ryhtynyt suorittamaan, koska syrjinnän räikeys olisi silloin paljastunut selvästi. Jos yliopisto ei myönnä dosentuuria silloin kun se myöntää voidaan, se kohtelee akateemisia toimijoita epätasavertaisesti, tuottaa vahinkoa itselleen ja tieteelliselle moniarvoisuudelle sekä kieltää oman legitimiteettinsä. Oikeus opettaa ja toimia yliopistossa on tieteen autonomisuudelle elintärkeä periaate, ja siksi yliopiston pitäisi ottaa jaettu vastuu akateemisten toimijoiden onnistumisesta pyrkimyksissään. Mikäli yliopisto pidättää kaiken vallan itselleen päättämällä despoottimaisesti myös ”dosentuuritarpeestaan”, sellainen yliopisto tekee itsestään Neuvostoliittoakin pahemman totalitarismin muodon, ja sellainen Tampereen yliopisto näköjään haluaa olla.

Sen enempää rehtori Krista Varantola, kansleri Jorma Sipilä kuin eduskunnan oikeusasiamieskään eivät puuttuneet väärinkäytöksiin vaan vahvistivat viranomaisen toimineen muka oikein. Tämä on tavanomaista hallinnossa, sillä valitusviranomainen ratkaisee asian kuin asian lähes aina viranomaisen eduksi suojellakseen toista viranomaista ja varmistaakseen, että oikeuksien polkeminen saa jatkua. Mutta tässä tapauksessa lyöminen oli häikäilemätöntä ja kovaa, ja siihen liittyi myös homoseksuaalisuutta sortava näkökohta. Nähdäkseni Leila Haaparanta, Matti Sintonen, Kristian Klockars ja Olli Lagerspetz olisi pitänyt tuomita sekä rangaistukseen että vahingonkorvaukseen, ja yliopiston olisi pitänyt hyvittää asia laittamalla prosessi uusiksi. Juuri tällaisista syistä johtuu, että se, joka Suomessa on eniten filosofi, on vähiten professori.

Oletteko muuten koskaan ajatelleet, kuinka helppoa on tappaa ihminen. Paljon vaikeampaa on pysyä eettisenä ja olla tappamatta. Siitä ohjaa pidättäytymään lähinnä rangaistuksen uhka.

Sunnuntaina 20. toukokuuta 2007

IAM VER EGELIDOS REFERT TEPORES

Taas leudot tuulet tuoksuaa, ja keväinen *föhn*-tuuli puhaltaa etelästä. Olen tämän kevään saanut opettaa Teatterikorkeakoulussa filosofiaa. Koulun ystävälliset ja hyvät henget kutsuivat minut sinne. Ja minulla on ollut loistavia opiskelijoita. Pitkästä aikaa olen nauttinut opetus- ja tutkimustoimessa olosta jossakin yliopistossa tai korkeakoulussa. Kevään luentourakka on nyt ohi ja vetäydyn kirjan julkaistuani viettämään ihanaa ja pitkään odotettua kesää.

Olin myös viime viikolla radiossa puhumassa uudesta kirjastani *Filosofiset viuhahdukset*. Ehdin jo pitää päivänselvänä, että teokseni vaiettai-

siin mediassa, mutta Ylen radio 1:n toimittaja Erkki Kauhanen tarttui aiheeseen ja teki kirjan teemoista ohjelman, mistä suuret kiitokset.

Maanantaina 21. toukokuuta 2007

MONIKULTTURISMIA SUVAITSEMATTOMIMMILLAAN

Vähemmistövaltuutettu Mikko Puumalaisen ajojahti kauppatieteen opiskelija Mikko Ellilän blogia vastaan antaa tuoreimman esimerkin siitä, mitä tapahtuu, kun virkamiehet alkavat jahdata tavallisten suomalaisten sanankäyttöä ja epäillä heitä ajatusrikoksista. Puumalainen pyysi poliisia tutkimaan, onko Ellillä syyllistynyt rikokseen esittäessään maahanmuuttopolitiikkaan kriittisesti suhtautuvia mielipiteitä.[111] Tämän täytyy loukata syvästi kyseisen kirjoittajan oikeuksia, ja ainakin minun oikeustajuani se loukkaa.

Terävän analyysin asiasta esitti filosofian tohtori ja kansanedustajaehdokas Jussi Halla-aho omassa blogissaan.[112] Myös minä ilmaisen avoimesti mielipiteeni siitä, että kritiikitön maahanmuuttopolitiikka on huono ja sangen epäsuotava asia. Tämä ei tarkoita, että vastustaisin maahanmuuttajia sinänsä, vaan sitä, että vastustan politiikkaa, jonka kautta maahanmuuttajia haalitaan koko ajan lisää. Esimerkiksi Itäkeskuksen käytävillä mamuja kärryilee lapsilaumoineen jo niin paljon, ettei heidän ohitseen enää pääse. Helsingin kasvot ovat tältä osin monikulttuuristuneet ja ”rikastuneet” tavalla, joka ei ole toivottavaa. Varsinkin Afrikasta tulleita maahanmuuttajia suomalainen sosiaaliturvajärjestelmä holhoaa suhteellisesti paremmin kuin suomalaisia itseään, sillä he täyttävät sosiaaliviranomaisten ihanteet ja ovat vailla alkeellisimpiakaan taloudellisia lähtökohtia. Siksi he saavat Suomessa täyden ylläpidon, ja siksi he myös lisääntyvät perustaen monilapsisia perheitä, joihin työtätekevillä suomalaisilla itsellään ei ole enää varaa.

Jos oman kriittisyytensä lausuu suoraan, se on poliittinen mielipide eikä mitään ”kiihottamista kansanryhmää vastaan”. Se on myös tutkimustuloksista johdeltu päätelmä, joka perustuu objektiivisiin tosiasioihin, kuten työttömyys-, sosiaaliturva- ja rikostilastoihin.[113] Missä on sitä paitsi sanottu, että maahanmuuttajavastaisuuskaan olisi rikos? Ja jos se säädettäisiin rikokseksi, se ei tee sitä *epäeettiseksi*.

Monikulttuurisuuden vastustaminen on länsimaisten yhteiskuntien kohtalonkysymys, josta ratkeaa se, millaisessa Suomessa, minkälaisissa kaupunginosissa ja kuinka turvallisessa maassa me jatkossa elämme. Siitä riippuvat mahdollisuutemme turvata hyvä sosiaaliturva suomalaisille veronmaksajille tulevaisuudessa ja se, kuinka elämänlaatua ja hyvinvointia voidaan varmistaa myös lähiöissä asuville. Vähemmistövaltuutettu Puumalainen onkin esittänyt asiasta lähinnä yhden järkevän ajatuksen,

joka Haaste-lehden referoimassa muodossa kuuluu näin: ”Vankilat ovat Suomen monikulttuurisimpia yhteisöjä.”[114]

Puumalaisen harjoittama suomalaisten ihmisten ja yritysten vainoaminen sai vääristyneet mittasuhteet jo silloin, kun hän vaati neekerinsuukkojen ja lakritsikääreiden poistamista pitäen niitä rasistisina. Valitettavasti hän onnistui yritysten vaaliman pieteetin ja liiketaloudellisten etujen vuoksi. Typerää oli myös suomalaisten popmuusikoiden esittämän laulun tuomitseminen ”rasistiseksi”. Sananvapauden loukkaukset ovat vaikuttavaa henkistä väkivaltaa, ja niiden kohteeksi ajetaan yhä useammin tavallisia suomalaisia, joiden mielipiteet yritetään tukahduttaa.

On hyvä, että yhteiskunnastamme löytyy akateemisesti kvalifioituneita yksilöitä, kuten Halla-aho, jotka uskaltavat sanoa näkemyksensä ääneen. Näin vältytään siltä mielikuvalta, että viranomaisvalta voisi käyttää omaa, usein varsin puolivillaista akateemista statustaan suomalaisia ihmisiä vastaan. Vaaditaankin aika monen vuoden poliittiset opinnot jonkin yliopiston kommunistisilla laitoksilla, ennen kuin ihmisestä saadaan niin epäjohdonmukainen, että hän käyttää viranomaisvaltaa suomalaisten ihmisten sananvapautta vastaan. Vasta sittenkö luottamus kansalaisryhmien välillä toteutuu, kun kaikki ihmiset sipsuttelevat varpaillaan vähemmistövaltuutettua peläten eivätkä uskalla laskea toisistaan leikkiä edes ironian muodossa tai karikatyyrien kautta?

Monikultturismia mediassa

Koskaan aiemmin sortokausien jälkeen sananvapaus ei ole ollut maassamme yhtä pahoin uhattuna kuin nykyisin. A-studiossa pohdittiin hetki sitten, saako Suomessa puhua enää vapaasti, kun betoniporsaiden nimeäkin vaadittiin muutettavaksi vain siksi, että nimitys saattaa ”loukata” maahan muuttaneiden muslimien uskonnollisia tunteita.[115] Pahimmin sensuuri näkyy siinä, että suomalaiset ihmiset eivät saisi sanoa avoimesti ulkomaalaiskriittisiä mielipiteitään eivätkä vaatia käyttäytymissääntöjen noudattamista lähiöissä ja taloyhtiöissä.

Ohjelmassa haastateltiin Vesalan kaupunginosassa asuvaa taloyhtiön hallituksen puheenjohtajaa, jonka mukaan heidän yhtiössään vallitsee jatkuva konflikti yhtiön suomalaisten omistajien ja talossa asuvien maahanmuuttajamuslimien välillä. Muslimit eivät suostuisi noudattamaan suomalaisten sääntöjä lainkaan, mutta itse he vaativat omien normiensa noudattamista. Taloyhtiön puheenjohtaja totesi, että lähiöiden ongelmat ovat seuraus hyssyttelystä, ja hän paheksui myös oman asuinalueensa kiinteistöjen arvon laskua, kun alueella asuvat muslimit ovat pilanneet kaupunginosan maineen levottomalla käyttäytymisellään. Isännöitsijöiden mukaan suomalaiset alkavat muuttaa omista kerrostaloistaan pois, kun maahanmuuttajien määrä ylittää viidenneksen asukkaista. Suomalaiset

siis ajetaan pakomatkalle kodeistaan. Tähän asti ohjelma olikin Yleisradion lähettämäksi erittäin perusteltua katsottavaa.

Mutta monikulttuurisuuden ideologialle altis toimituspolitiikka vesitti ohjelman lopun alettuaan halveksia suomalaisia ihmisiä ja esittämällä muutamien Vapun juhlijoiden harjoittamaa porttikonkeihin kusemista. Ilmiö on luonnollisesti paheksuttava, mutta edellä nähdyn jutun perään sijoitettuna sen tarkoitus oli relativoida ulkomaalaisiin kohdistetun kritiikin sisältö osoittamalla vikaa suomalaisten omassa käyttäytymisessä ja lavastamalla poikkeustila yleiskäytännöksi. Näin media yritti *balanssoida* ulkomaalaiskriittisen juttunsa aivan samalla tavoin kuin se 1970-luvulla tasapainotti sinänsä harvinaiset neuvostokriittiset uutisensa arvostelemalla tasapuolisesti Amerikan pahuutta. Tasapainotus oli näyttö poliittisen korrektiuden tavoittelusta, jolla vesitettiin totuus.

Homot monikulttuurisuuden mannekiineina

Ohjelman loppuun oli sijoitettu myös homojen euroviisukiinnostusta käsittelevä insertti, jonka tehtävänä oli muistuttaa, että suomalaisten omassa keskuudessakin elää vähemmistöjä. Tällöin homoja yritettiin käyttää keppihevosena monikulttuurisuuden ideologian puolustelemiseen.

Tehtäköön selväksi, että itse en halua omaa homoseksuaalisuuttani käytettävän retorisena aseena minkään etnisen vähemmistön puolustelemiseen. En halua myöskään homoseksuaaleja asetettavan etnisten vähemmistöjen kanssa samaan junaan sen enempää lainsäädännössä kuin yhteiskunnallisissa käytännöissäkään. Olen itse ennen kaikkea suomalainen ja kritisoin avoimesti monikulttuurisuuden ideologiaa, jota muutamat muut homot ovat omassa epäjohdonmukaisuudessaan menneet kannattamaan vain siitä syystä, että yhteen vähemmistöön kuuluvan pitää muka kannattaa kaikkia muitakin vähemmistöjä. Minulle riittää tähän yhteen vähemmistöön kuuluminen, ja muutoin kannatan Suomen säilyttämistä suomalaisille.

Islam polkee homojen ja seksuaalivähemmistöjen oikeuksia kaikkialla. Samoin tekevät myös maahanmuuttovastaisimmat tahot, ja juuri sen vuoksi maahanmuuton lisääntyminen ei olekaan hyvä asia. Sen myötä kasvaa näet myös homovastaisuus. Todellisuudessa homojen oikeudet on luotu länsimaisen rationalismin ja liberalismin sisällä, ja niitä islam puolestaan vastustaa. Tästä johtuu, että suvaitsevaisuus ei voi koskaan olla kaiken hyväksymistä vaan valikoivaa.

Se, että maahanmuuttajavastaiset tahot vastustavat usein myös homoja, on kuitenkin pienempi haitta kuin islamin leviäminen, sillä nationalistit puolustavat järkiperäistä yhteiskuntaa. Heteroita on ylipäänsäkin vain kahdenlaisia: niitä, jotka vihaavat meitä avoimesti, ja niitä, jotka vihaavat meitä salassa. Sellaista henkilöä, joka vihaa minua avoimesti,

arvostan enemmän, sillä hän on sentään rehellinen, kun taas suvaitseminen on sietämistä vastoin todellisia asenteita. Sitä paitsi muslimien oma homovastaisuus on ollut kerrassaan tinkimätöntä.

Sunnuntaina 27. toukokuuta 2007

HELTEISTÄ HELLUNTAITA

Tänään on helluntai. ”Jos ei heilaa helluntaina, niin jonoa juhannuksena.” ”Jos ei heilaa helluntaina, niin ei aidsia adventtina.” Siitä vain valitsemaan.

Politiikasta jälleen sen verran, että hallitus on ehtinyt toimikautensa aikana tehdä jo kaksi läpikotaisin pöljää esitystä. Ensimmäinen oli perintöveron poistaminen vain yrittäjiltä sekä maatila- ja metsätalouden päätoimisilta harjoittajilta. Eriarvoistava verokohtelu tekisi perintöverosta todennäköisesti entistäkin vihatumman. Toinen huono päätös oli poistaa köyhimmiltä ihmisiltä oikeus lasten ilmaiseen päivähoitoon. Näin hallitus vie lapsilta leivän suusta, ja kannatus varmaan nousee.

Lauantaina 2. kesäkuuta 2007

GAUDEAMUS IGITUR

Tänään on taas koulunpäätöspäivä, ja tuoreet ylioppilaat painavat päähänsä valkolakin. Paljon onnea kaikille tuntemilleni gay-pojuille, jotka pääsevät ylioppilaaksi! Tänä vuonna vuorossa olivat 1988 syntyneet, mutta joukkoon mahtui muitakin. Kun olen itse heitä parikymmentä vuotta vanhempi, huomaan nyt, kuinka samanlaista nuoruus aina on.

Elämässä kevät on vain kerran, mutta muutoin se tulee joka vuosi uudestaan. Siksi en kaipaa erityisesti Espalle takaisin; viihdyn paremmin Roballa. Suviset sävelet sulattavat sydämistä viimeisetkin jäät, ja ihmiset voivat laskeutua kesän suloiseen syliin.

Keskiviikkona 6. kesäkuuta 2007

HELLEVIIKKO

Nyt on sitten kesän ensimmäinen helleviikko. Olen paistatellut päivää Uimastadionilla, ja mittarissa on ollut 28 astetta lämmintä. Tänään tulee kuluneeksi kymmenen vuotta tohtoriksi väittelemisestäni, ja promootiostakin on aikaa seitsemän vuotta. Ilma oli tuolloin yhtä lämmin ja lupaus

kesästä saatu. Ja kuuma kesä siitä tulikin; tilastojen mukaan vuosisadan kuumin.

Maanantaina 11. kesäkuuta 2007

145 KM / PÄIVÄ

Olin tänään kesän ensimmäisellä pitkällä pyöräretkellä. Porvooseen kestää polkea noin kaksi tuntia, ja kilometrejä kertyi pyörän mittariin kaikkiaan 145, kun mukaan lasketaan myös Porvoon seudulla ajettu matka. Ehdin takaisin Helsinkiin vielä iltakahdeksaksi, jolloin Olympiastadionilla alkoi Genesiksen Re-union-konsertti.

Torstaina 21. kesäkuuta 2007

SYDÄNKESÄN AIKA

Tänään on yö lyhimmillään ja päivä pisimmillään. On sydänkesän aika. Pyöräilin eilen 122 kilometrin pituisen lenkin Länsi-Uudellamaalla. Säätila oli ihanteellinen: vain 17 astetta lämmintä mutta ilma oli kirkas ja kuiva. Kävin Espoossa, Kirkkonummella ja Siuntiossa ja kiersin Vitträskin Hangontietä sekä Kuninkaantietä. Kotiin tulin Evitskogin kautta, ja maksiminopeudeksi tuli 60,2 km/h.

Perjantaina 22. kesäkuuta 2007

HYVÄÄ JUHANNUSTA

Hyvää Jussia, muistakaa nuorentua! Älkääkä välittäkö varoituksista; ne ovat kateellisten kettujen jorinoita.

Sunnuntaina 1. heinäkuuta 2007

PRIDE-VIIKKO

Helsingissä vietettiin tänään seksuaalivähemmistöjen vapautuspäiviin liittyvää karnevaalia. Kaivopuistoon sijoitettu pääjuhla on kyllä vuodesta toiseen hieno, mutta Tukholmassa nämäkin asiat saavat paljon laajemmat mittasuhteet. Viime vuonna koolla oli noin 50 000 ihmistä; Helsingissä tilaisuus veti enintään 2 500 henkeä.

Teemun ja Laurin kanssa tapahtumaa oli kiva juhlia, kun päivä osui lisäksi syntymäpäiväkseni. Ja ilma oli ihana.

Lauantaina 7. heinäkuuta 2007

070707

Tällaista on Suomen kesä. Seitsemäs seitsemättä vuonna nolla seitsemän on kuin luotu onnen päiväksi esimerkiksi hääpareille. Minua säälitti ja huvitti sulhasten, morsianten ja häävieraiden jonotus kaatosateessa Suomenlinnan kirkkoon ollessani auringonottomatkalla kyseisellä saarella. Onneksi Siwa oli sateenpitoa varten auki.

Alan jo menettää luottamustani ilmaston lämpenemiseen, sillä alkukesän hyvästä lupauksesta huolimatta ilmat ovat pysyneet viileinä. Tämä todellakin suosii filosofiaa.

Keskiviikkona 15. elokuuta 2007

KARJALAN PALAUTUS

Kahta en vaihda: kesäistä hellepäivää enkä yhtään poliittista uutista, sillä kumpiakaan ei juuri nyt ole. Heinäkuussa ei ole ollut tähän mennessä yhtään kuumaa päivää.

Sanomalehdet tosin löysivät uutisjanoonsa klassikkoaiheen: Karjalan palautuksen. Asialla oli Kainuun Sanomat, jolla oli jymyjuttu hihassaan. Jos presidentiksi pyrkivä Jeltsin todellakin tarjosi Karjalaa Suomelle vuonna 1991,[116] Koiviston moka oli olla ottamatta sitä vastaan. Ja ”Koivistolla” en tällöin tarkoita Primorskin satamaa. Ainoat varjopuolet liittyivät siihen, että on väärin ottaa vastaan rikoksella hankittua tavaraa, ja siihen, että lamaan ajautuneella Suomella ei olisi ollut varaa maksaa pyydettyä hintaa. Lisäksi alue olisi pitänyt saada tyhjänä, jotta olisi vältytty venäläisväestön invaasiolta Suomeen sekä sosiaalijärjestelmään kohdistuvalta rasitukselta.

Väärin on myös kaupitella rikoksella anastettua omaisuutta takaisin sen lailliselle omistajalle, mutta kauppa olisi pyydetyllä hinnallakin kannattanut. Vaikka Väyrynen on jo tehnyt väyryset ja kiistänyt kaiken, venäläiset ovat varmistaneet sen, että hankkeessa oli perää. Aina ei ole viisasta vetäytyä loputtomaan tuumailuun, kuten Koivisto, joka ei kiirehtinyt tunnustamaan myöskään Viron tasavaltaa. Tekeekö se ihmisestä varkaan, jos ottaa oikeudella takaisin sen, minkä toinen on vääryydellä vienyt?

Perjantaina 31. elokuuta 2007

HÄN KUOLI MERSUSSA

Kuinka kiltistä maalaistytöstä tuli prinsessa ja prinsessasta maailman onnettomin ihminen? Kun Diana ja Charles avioituivat vuonna 1981, Diana muistutti tyypillistä naapurintyttöä. Hänellä ei ollut sellaista persoonaa, jota pataporvarillisessa ympäristössä selviytymiseen olisi tarvittu, mutta hän oli suosittu juuri kansanomaisuutensa vuoksi.

Dianan rahvaanomaisuus oli tahatonta ja peittelemätöntä. Rellestäessään kuningashovissa saa nauttia muiden kansalaisten suosiosta samalla kun väri vaihtelee hoviväen naamalla. Kuningatar Elisabeth välttelee edelleenkin Dianan muistoa todeten prinssi Williamin ja Harryn olevan hänen ”omia poikiaan”, joille Diana ”toi iloa”. Charlesin ja Dianan syrjähypyt muistaen kyynisimmät britit toivovat, että nykyinen kuningatar eläisi pitkään...

Dianan kuolemasta tulee tänään kuluneeksi kymmenen vuotta. Todelliset julkkikset kuolevat Pariisissa. Dianan kuolemaan liittyi samaa traagista symboliikkaa kuin hänen elämäänsäkin. Hänen henkilökohtainen kurjuutensa luksuselämän keskellä vaihtui lopulta kuolemaksi.

Kun Diana oli avioeronsa jälkeen päätynyt pitkospuille vuonna 1996, muutamat tiedotusvälineet arvelivat hänen pötkivän vielä pitkään ja pystyvän vaihtamaan julkisuusarvonsa rahaksi, jota ilman entinen prinsessa oli, mikäli mahdollista, ketä tahansa kansan syvistä riveistä repäistyä henkilöä suojattomampi. Egyptiläislähtöisen al-Fayedin hovissa Diana oli jälleen kuin Liisa ihmemaassa. Seurapiirielämä päättyi rymyjengille tyypillisellä tavoin nopeasti ja tehokkaasti maantietunnelissa, kun humalaisen henkivartijan ohjaama Mercedes karkasi hallinnasta ja törmäsi betonipylvääseen. Kyynisimmät saattoivat sanoa kuin Kummeli-showssa: Dodi!

Harrods-tavaratalon omistajan Mohammed al-Fayedin esittämät salaliittoteoriat, joiden mukaan Diana murhattiin Britannian salaisen palvelun MI6:n toimesta, ovat myöhempien tutkimusten valossa James Bond -tarinoiden kaltaista fiktiota, jonka voi heittää romukoppaan. Dianan tappoivat hänen elämäntapansa, lehdistö ja ne ihmiset, joiden kanssa hän viimeksi eli. Sensaatiomaisesta kuolemasta sikiävien juorujen vuoksi Britannian kuningashovi on joutunut pidättelemään henkeään pitkään.

Omasta mielestäni Britannian kuningashovin voisi vaikka lopettaa. Britannialle ei olisi mitään haittaa siitä, että maa siirtyisi demokratiaan, lopettaisi parlamentin yläkamarin ja vaihtaisi hallitusmuodokseen tasavallan. Uskon, että myös Diana oli ”tasavaltalainen” pyrkiessään edistämään muun muassa homojen oikeuksia.

Britit tuskin päästävät irti hovistaan sen enempää kuin kaksipuoluejärjestelmästäänkään, jota myös suomalainen demokratia alkaa lähestyä

omalla pääministerivaaliksi muutetulla järjestelmällään. Monien Euroopan maiden poliittiset rakenteet kaipaisivat todellista lähidemokratiaa, keskusjohtoisuuden karsimista ja uusia aatteellisia vaihtoehtoja.

Tänään ovat sattumalta Helsingin Kolmikulmassa sijaitsevan Dianapuiston avajaiset. Uusittu puisto sijaitsee kotikatuni toisessa päässä, Erottajalle johtavan reitin varrella. On hyvä, että pahasti rämettynyt puisto saadaan vehreään kuntoon. Puiston hengettäreksi pystytetty Diana-patsas ei tosin viittaa mihinkään prinsessaan vaan roomalaisesta mytologiasta tunnettuun metsästyksen jumalattareen, jonka tehtäviä antiikin Kreikassa hoiti Artemis.

Huomenna on syyskuun ensimmäinen päivä, ja luvassa ovat koleat ilmat. Pyöräilin vielä tänään viitisenkymmentä kilometriä aurinkoisen Espoon rannoilla aina Kivenlahden Meripuistoon ja Kirkkonummelle asti.

Lauantaina 1. syyskuuta 2007

SIRKUSHUVEJA

En ole koskaan ennen nähnyt yhtä paljon ihmisiä Eduskuntatalon edessä kuin eilen taiteiden yönä, kun muuan trapetsitemppuja tekevä ryhmä esiintyi kansanedustuslaitoksen portailla. Tältä politiikan pitäisi siis näyttää, jotta ihmiset kiinnostuisivat siitä.

Sama toistui ilotulituksen SM-kisoissa, jolloin 5 000 ihmistä käytti talon rappusia katsomona. Näytös olikin mahtava, ja parhaana pidin kokonaiskilpailun voittanutta viimeistä esitystä, joka loisti sateenkaaren väreissä Töölönlahden yllä. Mutta luvalla sanoen ihmisten kannattaisi silti kiinnittää huomiota myös siihen, mitä poliitikot puuhaavat Eduskuntatalon kaltereiden takana.

Tiistaina 4. syyskuuta 2007

GEENIMUUNNELTU SOIJA JA MUTAGEENIT

Pythagoralaisen filosofisen koulukunnan eräs sääntö kuului ”älä syö papuja”. Tämän kiellon pohtiminen on taaskin lähellä, kun joudutaan miettimään, pistelläkö poskeen lihaa, joka on kasvatettu geenimuunnellulla soijalla. Geenimuunneltu rehu sai myyntiluvan myös Suomessa, vaikka muunneltujen geenien kulkeutumattomuudesta eläimeen tai ihmiseen ei ole varmaa näyttöä. Näytön pitäisi olla ehdottoman varma, sillä biologisen perimän osaksi päässeitä geenejä ei saada luonnon kiertokulusta koskaan pois.

Geenimuuntelu ei tarkoita perinteistä jalostusta. Se on kokeellinen tekniikka, jossa ihminen rakentaa keinotekoisen siirtogeenin. Siirtogeeniin laitetaan pätkä bakteerin, viruksen tai kasvin DNA:ta. Tällaista virusmaista rakennetta ei ole evoluutiossa ikinä ennen ollut, joten sen vaikutuksia ekosysteemiin ei kukaan voi ennustaa.

Ikävää on, että muuntogeeninen rehu on jo käytössä USA:ssa, ja myös Suomessa geenimuunteluun perustuvaa rehua on käytetty elintarviketuotannossa koeluonteisesti. Geenimuunnellulla soijalla tuotettu liha on siis jo pöydässä, vaikka elintarvikkeiden tuottajat eivät kerrokaan lihan olevan geenirehulla kasvatettua.[117] Kuluttajille pitäisi kuitenkin tarjota tilaisuus itse päättää, syökö geenimuunneltua lihaa vai ei. Siksi pakkausmerkinnät olisivat perusteltuja, vaikka EU ei niitä omassa epädemokraattisuudessaan vaadi eikä näennäisistä tasa-arvosyistä myöskään halua. Sitä vastoin Euroopan unioni pitää ”syrjintänä” sitä, että Suomen kaltaiset valtiot valistaisivat kansalaisiaan paremmin siitä, mitä he syövät. *Todellinen* ongelma on se, ettei kuluttajille kerrota, mitä he käyttävät ravinnokseen, ja siksi pakkausmerkinnöistä pitäisi tehdä yleiseurooppalainen käytäntö.

Ihmiskunta mokasi jo DDT:n, talidomidin ja elohopean kanssa pitäen niitä alun perin harmittomina kemikaaleina. Myös korjaus onnistui jotenkuten vetämällä kyseiset aineet pois käytöstä. Mutta muunnellut geenit jäävät kertaalleen laboratorioista päästettyinä pysyvästi luontoon. Globaalissa mittakaavassa merkittävin uhka ei koskekaan vain yksittäistä ihmistä vaan koko ekosysteemiä. Taiteilija, kauppatieteilijä ja maanviljelijä Osmo Rauhalan kannanotot geenimuunneltua ravinnontuotantoa vastaan ja luomuruoan puolesta ovat olleet esimerkillisen asiallisia.

”Epäasiallisesti” tämän vakavan ongelman voisi kiteyttää kysymykseen, jossa kohtaavat ihmisten hyväuskoisuus ja poliittiseen edistyksellisyyteen liittyvä kunnianhimo: muuttaako Euroopan unioni kansalaisensa mutageeneiksi?

Itse lopetin naudanlihan syömisen niin sanotun hullun lehmän taudin epidemian puhjettua maailmalla (Stockmannin elintarvikeosastolla sitä tosin sanottiin Jacobin-Creuzerin oireyhtymäksi, ikään kuin asia olisi muuttunut sillä tavoin hienommaksi). Kalkkunat katosivat pöydästäni lintuinfluenssavaaran vuoksi, ja nyt en voi syödä enää edes sikaa saati korvata ravinnon proteiineja soijalla. Pitääkö maapallon ravinnontuotanto tuhota *laboratory habit of mind* -tutkijoiden oman kunnianhimon vuoksi?

Keskiviikkona 5. syyskuuta 2007

HENKINEN BERLIININ MUURI

Olen tänään ollut kaksikymmentä vuotta yhtäjaksoisesti vapaalla jalalla, sillä pääsin tasan kaksi vuosikymmentä sitten armeijan leivistä, eikä minulle ole sen jälkeen yhtä pitkää leiviskää valtion virassa suotukaan. Vapautumiseni vuosipäivän kunniaksi sopinee pohtia yhteiskuntamme avoimuutta ja sulkeutuneisuutta sekä sitä, miten nämä asiat ovat pyrkineet omalla kompleksisella tavallaan tukemaan toisiaan.

Sadan metrin päässä kotoani, Helsingin Ratakadulla, sijaitsee salaisuuksien talo, jonka kassakaapissa säilytetään niin sanottua Tiitisen listaa. Tiitisen lista ei ole kuitenkaan Tiitisen. Se on Saksan liittotasavallan Suomelle toimittama luettelo henkilöistä, jotka pitivät yhteyksiä DDR:n agentteihin ja mahdollisesti luovuttivat salassa pidettäviä tietoja harppi-Saksaan. Niinpä listalla on tietoa, joka kuuluu suomalaisille ja joka suomalaisten pitää tietää. Jos salassapitoa jatketaan, maamme on yhtä demokraattinen kuin Saksan demokraattinen tasavalta.

Ongelmana on, että asioiden päällä istuu aina joku sepittelijä-Seppo: Seppo Tiitinen, Seppo Nevala tai joku heidän sijaisensa. Myös Suomessa kannattaisi pitää eri näyttämöt poliisitoiminnalle ja oopperaesityksille. Kun suurin osa johtavista poliitikoista ja salaamispäätöksen tehneistä haluaa listan julki,[118] se olisi parasta julkaista heti.

Kansalaisten ja Supon välillä kulkee nyt Berliinin muuri, joka olisi syytä kaataa. Ihme, etteivät kansalaiset hae poliisilta mielenosoituslupaa demonstraation järjestämiseksi Suojelupoliisin edustalla.

Muuttuuko ihminen ja mihin suuntaan?

Joku tai jotkut tässä maassa tietävät, keiden nimiä listalta löytyy. Kuten yksi tietäjä, Mauno Koivisto, jo totesi: asian salaamisesta on enemmän haittaa kuin hyötyä.

Poliittisen historian professori Seppo Hentilä (Seppo hänkin) lausui aivan oikein Ilta-Sanomissa, että Paavo Lipposen löytyminen listalta olisi aikamoinen pommi. Mutta se on hyvin mahdollista. Isänmaanystävänä tunnettu Lipponen voisi ehkä suojautua tässä tapauksessa sen seikan taakse, että itäyhteyksien ylläpidossa oli kyse poliittisesta pragmatiikasta, jolla haluttiin puolustaa Suomen etua. Myös perinpohjaisesta vastahakoisuudesta olisi voinut olla enemmän haittaa kuin hyötyä. Tämä peruste käy selitykseksi melkein kenelle tahansa ja mihin tahansa.

Olot muuttuvat, asiat muuttuvat ja merkitykset muuttuvat, mutta sitä ei monikaan tuomioistuin ymmärrä, ja siksi maanpetossyyte pelottaa. Lis-

ta kuuluu historiallisen totuuden vuoksi julki, mutta asia on avattava armeliaassa hengessä. Tilannetta voisi kuvata esimerkiksi näytelmäkirjailijan sanoin: ”Turhaan työ niitä vanhoja syntejä räknäätte, kun uusissakin on katumista.”

Onko oikeutta varaa ostaa?

Pandoran lippaan päällä kököttäjät pelännevät ajojahtien käynnistymistä – juuri sellaisen, josta esimerkiksi Alpo Rusi pakotettiin kärsimään. Siksi myöskään Rusia ei olisi pitänyt hiillostaa. Hänen korvausvaatimuksessaan ei olekaan nyt mitään paheksuttavaa. Sen sijaan paheksuttavaa on asianajajien palkkioissa. Monen sadan tuhannen euron lasku yhdestä jutusta ylittää kaikki kohtuullisuuden rajat. Tätä ei kumoa varatuomari Olli Santasen puolustelu, jonka mukaan ”oikeusvaltiolla on hintansa”. Helsingin Sanomien jutun mukaan oikeusvaltiolle kertyi hintaa 313 000 euroa, kun mukaan lasketaan asianajajina niin ikään toimineiden Zacharias Sundströmin ja Antti Karangon laskut.[119] Valtiota puolustanut Aarno Arvela sen sijaan esitti ”vain” 27 718 euron paragonin. Kyllä asiat ovat sittenkin niin, että oikeusvaltio toteutuu vain, jos ihmisillä on varaa ostaa palveluja asianajajiltaan. Kukaan lakimies ei kuolisi nälkään, vaikka oikeusministeriö säätäisi asianajajien palkkioille katon.

Huvittavaa on, että skandaalinkäryisessä Rusi-oikeudenkäynnissä mukana olivat lähes kaikki ketunhäntä kainalossa liikkuvat juristit, jotka tunkevat itsensä oikeussalien eturiviin aina, kun he haistavat palaneen käryä. Zacharias Sundström tunnetaan siitä, että hän sai takavuosina sakot lausahdettuaan tuomarille, että eräs hänen puolustamansa syytetty ei ollut suinkaan pakenemassa rikospaikalta vaan juoksi sitä kohti, ja mikäli hän olisi juossut tarpeeksi pitkän matkan, hän olisi saapunut perille!

Aarno Arvelan tähtihetki puolestaan oli se, kun hän päätyi puolustamaan Tehtaankadun poliisisurmaajaa, ja hän on laittautunut puolustusasianajajaksi myös monille muille raskaista rikoksista syytetyille. Julkkisjuristien joukosta puuttuivat vain Heikki Lampela ja talousjuristina tunnettu Ari Huhtamäki, jonka sopimusoikeudellisissa menettelyissä laki muuttuu rahaksi. Kyseessä oli juristien show: puolen miljoonan, eli lähes yhden kotimaisen elokuvan arvoinen.

Torstaina 6. syyskuuta 2007

KUOLEMATTOMAN KUOLEMA

Luciano Pavarottin tämänpäiväinen poismeno tuli monille yllätyksenä, vaikka syöpää sairastavan iäkkään henkilön kyseessä ollessa kaikki tiesivät, että viesti oli ennen pitkää odotettavissa.[120] Pavarottin isä, jolla myös oli pohjoisitalialaisille tenoreille tyypillinen taipuisa ja kirkkaan kuulas ääni, lauloi kotikaupunkinsa Modenan kirkossa vielä yli kahdeksankymmentävuotiaana. Kun 70-vuotias Luciano Pavarotti esiintyi Torinon talviolympialaisten avajaisissa keväällä 2006, noin miljardi televisionkatsojaa saattoi todeta tenorin äänen olevan kunnossa, vaikka tietty ikääntyminen kuuluikin siinä.

Pitkän uran entisestäänkin pidentämiseksi laulaja alkoi kierrellä viime vuosina sivulavoja pitäen eräänlaisia jäähyväiskonsertteja, joista syksyllä 2006 peruuntunut Helsingin-konsertti olisi ollut yksi. Eksistentiaalisesti merkittävää on, että ihmiset usein odottavat erilaisia loppuja ja valmistautuvat niiden kohtaamiseen, myös musiikissa. Oopperayleisö ei omalla, paikoin raa'alla vaateliaisuudellaan onnistunut kuitenkaan tyhjentämään tähden potentiaalia lopettamisarvailuihinsa. Pavarotti itse totesi jokaisen konsertin olevan hänen "toiseksi viimeisensä". Diivan ennustus toteutui. Lopullista jäähyväiskonserttia hän ei ehtinyt pitää, sillä syöpäleikkaus kaappasi hänet vuodepotilaaksi kesken konserttikiertueen New Yorkissa. Itse muistan maksaneeni kolmesataa markkaa pääsylipusta Pavarottin Suomen-konserttiin vuonna 1999. Osa ohjelmistosta oli tuolloin transponoitu tavanomaista alemmaksi, ja tähti lauloi ääntään säästäen niin sanotusti puoleen ääneen, mikä kriitikoiden kynästä lausuttiin tietenkin täyteen ääneen.

Kuolemattomiksi Pavarottin esiintymisistä jäivät hänen 1970- ja 1980-luvun levytyksensä ja niin sanotut kolmen tenorin konsertit, jotka jalkapallon maailmanmestaruuskilpailujen aattoina toivat oopperan ihanuudet niin sanotun tavallisen kansan tietoon. Mitään paheksuttavaa ei olekaan siinä, että Pavarottin yhteisesiintymiset poptähtien kanssa levittivät oopperan ilosanomaa kaiken kansan keskuuteen. Se ohjasi ihmisiä pois massakulttuurin parista osoittaen, että taide voi olla myös jumalallista eikä välittää vain sitä yhtä ja ainoaa tunnetilaa, joka on "kova meininki". Esimerkiksi U2:n Bonon ja Luciano Pavarottin yhteisesiintymisiä ihmetellessäni huomioni kiinnittyi erityisesti siihen, miten poplaulajat ylipäänsä ottavat (tai saavat) yleisönsä. Vastakohtaisuus Bonon ja Pavarottin kesken oli puhutteleva toisen hakiessa ääneensä ilmaisuvoimaa milloin nenäontelosta tai pelkästä äänihuuliensa repimimisestä toisen osoittaessa, miten pitää laulaa. Vaikka vaatimattomuus yleisesti ottaen kaunistaa, sekakonserttien tuloksena on nähty myös esityksiä, jotka ovat suorastaan

itsensä ylittäviä. Esimerkiksi Pavarottin ja Broadway-uraakin kokeilleen rockin monitoimimies Meat Loafin duetot ovat olleet puhuttelevia.

Luciano Pavarotti pystyi tekemään ihmeen äänellään, kun ihmiset saattoivat unohtaa hetkeksi kaikki murheensa. Mielestäni Pavarotti oli tallennustekniikan mullistuksetkin huomioon ottaen tenori, joka jätti taakseen niin espanjalaiset kollegansa José Carrerasin ja Plácido Domingon kuin (lähinnä radion keksimisen ansiosta) suurta mainetta saavuttaneen Enrico Caruson. Kun myös nuorehkona kuollut ja isoäitinsä kautta suomensukuinen Jussi Björling elää enää vain levytystensä kautta, on huolestuttavaa, ettei lavoja täyttämään ole astumassa näiden aikansa suurimpien tenorien kaltaisia persoonia. Sen sijaan maailmalla tunnetaan tätä nykyä useita kymmeniä keskinkertaisia mutta sinänsä tietenkin kelpo tenoreita.

Pavarottilla oli karismaattisen maineensa ohella myös inhimillisiä heikkouksia. Hän yritti epätoivoisesti hankkia poikapuolisen jälkeläisen siirtääkseen laulajangeeninsä seuraavalle sukupolvelle mutta onnistui hankkimaan neljä tytärtä, joista viimeisin on hänen toisesta avioliitostaan. Pavarottin neljäkymmentä vuotta jatkuneen avioliiton kariutumista ja uuden solmimista häntä itseään kolmekymmentä vuotta nuoremman henkilön kanssa voitaneen selittää osin hänen kunnianhimollaan.

Maineeseen noussut tenori kärsi myös 1970-luvun lopulla menestyksen tuottamasta turhautumisesta ja masennuksesta, josta laulaja toipui vasta jouduttuaan lento-onnettomuuteen, kun Milanoon laskeutumassa ollut jumbojet haaksirikkoutui kentälle. Tapauksen päädyttyä televisioon ja tiedotusvälineiden kerrottua maailmankuulun tenorin kömpimisestä kahtia katkenneen koneen raunioista muistan ajatelleeni, että ei ole ihme, vaikka kone putosikin, kun kyydissä oli noin painava mies. Kuolema oli pysäyttänyt Pavarottin jo kerran ja antanut muistutuksen kuolemattomien kuolevaisuudesta. Elämäkerrassaan Pavarotti kertoo lento-onnettomuuden lopettaneen hänen masennuksensa ja johtaneen elämänilon uudelleenlöytämiseen.

Pavarottin suomeksi julkaistu omaelämäkerta *Minun maailmani* (WSOY 1996) sisältää filosofisia pohdintoja, vaikka epäiltävä on, kuinka suuri osa niistä on haamukirjoittajana toimineen tuottaja William Wrightin keksimiä.[121] Pavarotti pohtii maailmaasyleilevässä kirjassaan myös sitä, mikä korkeassa miesäänessä vetoaa, ja päättelee vastaukseksi ”ihmisen alkukantaiset vaistot”.

Pavarottin ääni oli luontaisesti korkeampi kuin hänen kollegoillaan, jotka joutuvatkin työskentelemään nostaakseen äänensä korkean c:n vaatimalle tasolle (esimerkiksi Plácido Domingo oli alun perin baritoni). Pavarottin teoksen ilmeisessä kiireessä laadittua suomennosta rasittaa se, että kyseisessä WSOY:n kustantamassa julkaisussa on painovirhe melkein jokaisella sivulla, enkä tarkoita nyt Päivi ja Seppo Heikinheimon suomennosta Pavarottin aiemmasta kirjasta nimeltään *Pavarotti* vuodelta 1988.[122] Mutta kiinnostavaa luettavaa molemmat kirjat joka tapauksessa

tarjoavat maailmantähden elämästä, jossa myös kurveja oiotaan suoriksi italialaiseen, kaiken parhain päin selittävään tapaan.

Maailmalla menehtyy harvoin ketään sellaista julkisuuden henkilöä, jolla ei olisi myös vihollisia. Pavarottilla ei luullakseni ollut yhtäkään. Siksi menetys on suuri ja surun tunne yhteinen.

Pavarotti oli tenori, jonka kaltaista tuskin enää tulee. Äänellään ihminen ilmaisee jotain sielustaan ja välittää ajatuksen Taivaasta. Platonia lainatakseni: hän on voittanut yhden kerran kolmesta näissä todella olympialaisissa kisoissa.

Perjantaina 7. syyskuuta 2007

AMERIKKA – VENÄJÄ, OSA 1

Samalla, kun Tarja Halonen esittelee Suomen edistyksellistä ihmisoikeustilannetta Kiinassa mutta varoo arvostelemasta Kiinan takapajuista ihmisoikeustilannetta missään, Jyri Häkämies puolestaan antaa lausuntoja Suomen ulkopoliittisista uhkakuvista Yhdysvalloissa.[123] Jos Erkki Tuomiojan Amerikan-vastaisuutta pidettiin diplomaattisena harmina Suomen Yhdysvaltojen-suhteiden kannalta, niin Jyri Häkämiestä ei voitane kiittää sen harkitumpien puheenvuorojen esittämisestä.

Ei ole pitkäkään aika, kun Häkämies lupasi satatuhatta käytöstä poistettua rynnäkkökivääriä lahjaksi Afganistanin hallitukselle tietämättömänä siitä, että Suomesta aseet ovat vientikiellossa sotatoimialueille, jollaiseksi Afganistankin voidaan edelleen luokitella.[124] Nyt hän meni lausahtamaan, että Suomen pahin uhka on edelleen ”Venäjä, Venäjä ja Venäjä”. Tällaisia lausuntoja syntyy, kun kielitaidottomuudesta johtuva tyylin tavoittelu alkaa hallita sanottavaa ja teksti vie kirjoittajaa eikä kirjoittaja tekstiä. Niinpä Matti Vanhanen joutui selittelemään hänen sanojaan Suomessa.[125]

Häkämiehillä on erikoinen tapa aiheuttaa konflikteja sanomisillaan. Jo Kari Häkämies sai oikeusministerikautensa alkajaisiksi homojen vihat päälleen tyrmättyään homoseksuaalien parilakihankkeen ilman perusteluja ja toteamalla Hyvät, pahat ja rumat -ohjelman puhelinhaastattelussa, että ”näin se vain on”. Toteamuksesta tuli lentävä lause julkisiin keskusteluihin pitkäksi ajaksi.

Keskeiseksi kysymykseksi nousee se, onko Suomen ainoa suorasuu aina Häkämies, Häkämies ja Häkämies. Jyri Häkämiehestä varmaan pidettiin Yhdysvalloissa, sillä hän toi mieleen Donald Rumsfeldtin, joka tunnettiin löyhistä puheistaan. Toisaalta kukaan ei voine väittää, ettei Häkämiehen maininta Suomen turvallisuushaasteista olisi totta. Hänellä lienee ollut mielessään Viron viimekeväinen patsaskiista ja rajaloukkaukset sekä väestöpaine ja energiariippuvuus. Lisäksi Venäjä osoitti väitteet vaaralli-

suudestaan ja mahdin tavoittelustaan todeksi juuri äsken alkamalla lennättää rauhanpommikoneitaan kaukana rajojensa ulkopuolella.[126]

Vaikka Häkämies olikin ehkä oikeassa Venäjää koskevassa mielipiteessään, oliko hän oikeassa sanoessaan sen? Diplomatiassa jokainen sana on tietysti teko. Poliitikot ovatkin valtansa vankeja lähes yhtä pahoin kuin kuninkaat, jotka eivät saa puuttua politiikkaan lainkaan. Ulkopolitiikasta voi ylipäänsä olla vain yksityisiä mielipiteitä, koska kaiken muun pitää noudattaa virallista linjaa. Toisaalta ei ole haitaksi, vaikka myös tuota virallista linjaa korjattaisiin Naton ja läntisen maailman suuntaan. Lisäksi on oltava ihmisiä, jotka sanovat totuuden. Kun Tuomioja kävi aikoinaan Yhdysvalloissa, hänen amerikkalaiset isäntänsä epäilivät, onko hän lainkaan ulkoministeri vai jonkin yliopiston tutkija, sillä niin senecamaisia olivat hänen viisautensa. Vallassa oleva poliitikko ei ole koskaan oikea henkilö laukomaan totuuksia, ja siksi myös Häkämies joutuu sopeutumaan rooliinsa.

Sosiaalidemokraattien Väinö Leskisen tiedetään lausahtaneen, että jos mikään muu ei auta, voi yrittää totuuden puhumista. Sen sijaan Paasikivi opetti, että totuus on ase, jota pitää käyttää vain äärimmäisessä hädässä, ja nyt emme ole äärimmäisessä hädässä. Häkämies oli siis näkemyksessään varmasti oikeassa, mutta sen lausuminen *kyseisessä yhteydessä* oli epäviisasta, sillä se ei tuo meille enempää ystäviä kuin se vie. Harmillista onkin, että politiikassa totuuden sanomisesta ja oikein toimimisesta ihminen joutuu maksamaan omalla päänahallaan, aivan kuten Risto Ryti aikanaan.

Suomen ulkopolitiikan tulenarkuudesta kertoo edelleen se, että suomalaiset näyttävät mokaavan Washingtonissa aina. Washington on juuri sellainen *washing machine*, jossa annetut lausunnot paljastavat politiikan kasvot. Lipponen teki sen jo lipsauttamalla Suomen olevan sitoutunut Bushin kokoamaan Irakin-koalitioon ja kaupittelemalla suomalaisia kranaatinheittimiä Yhdysvaltain armeijalle, mikä paljastui myöhemmin Irakvuotojupakassa. Tuomioja puolestaan pelotti humanistisilla viisauksillaan, ja Häkämies järkytti mustalla listallaan. Mutta kertooko tämä herkkyys Suomen Yhdysvaltain-suhteiden olevan kuralla? – Ei. Se kertoo Suomen ja Venäjän välisistä suhteista sekä siitä, kuinka kuivaa ruuti edelleen on naapurusten kesken.

Lauantai 8. syyskuuta 2007

PEDOFIILIJAHDISTA

Suomessa virinnyt namusetäjahti saa aina vain fasistisempia mittasuhteita. Ämmämafian harjoittama vainoharhainen lynkkaamisinnostus haluaa avata nyt oven pedofiilien pakkohoitamiselle niin, että ihmis-

parkaan ruiskutettaisiin kemikaalia, joka tyrehdyttää hänen sukupuoliviettinsä ja ”vaikuttaa samoin kuin kivesten poisto” eli pakkokastraatio. Asian taustalla on vankilalääkäri Hannu Lauerman halukkuus kokeilla myyntiluvan vast'ikään saanutta Salvacyl-hormonipistoksen tehoa ”vapaaehtoisesti hoitoa haluaviin”, mutta ongelmaksi on osoittautunut, että ”vapaaehtoisia ei juuri ole”.[127] Vapaaehtoisen pakon käsite on, paitsi sinänsä oksymoroninen, myös oikeusjärjestyksemme vastainen, sillä se sisältää ajatusmallin, jonka mukaan subjektiivisista kansalaisoikeuksista voitaisiin luopua vapaaehtoisesti ja että kansalaisella olisi oikeus poistaa yhdenvertaisuusperiaate omalla kohdallaan. Asiaa ei paranna myöskään velvoittavan hoidon käsite, joka on vain kiertoilmaus pakottamiselle.

Huomionarvoista on, että asiasta raportoineessa Helsingin Sanomissa ehdotusta havainnollistettiin vain miehiin viittaavilla esimerkeillä. Taitaakin olla niin, että pedofiliaa ei tunnusteta naisten seksuaalisuuteen liittyväksi ominaisuudeksi lainkaan.

Itse en ole pedofiili enkä käytä ketään seksuaalisesti hyväksi. Mutta käytän tätä tilaisuutta hyväkseni puuttuakseni asiaan etiikan asiantuntijana ja filosofina.

Kuka on pedofiili?

Pedofiliaa koskevaa keskustelua vaivaa ensinnäkin se, että pedofilian käsitettä käytetään mielivaltaisesti eikä asiaa ole määritelty mitenkään. Suurin osa pedofiileiksi sanotuista ihmisistä ei ole pedofiileja. Pedofiilin seksuaalinen kiinnostus kohdistuu *kehittymättömään*, kun taas lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä on tuomittu myös sellaisia ihmisiä, jotka ovat harjoittaneet seksiä 12–16-vuotiaiden kanssa. Heitä ei ole kuitenkaan syytä pitää seksuaalisesti kehittymättöminä vaan useimmiten sukukypsinä, joten kyse ei ole pedofiliasta.

Niinpä suuri osa lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä syytetyistä ei olekaan varsinaisia pedofiileja. Lääketieteessä pedofiililla tarkoitetaan henkilöä, joka haluaa seksiä alle 12-vuotiaan kanssa, mutta oikeuskäytännössä kaikki alle 16-vuotiaiden kanssa seksiä harjoittaneet tuomitaan nimikkeellä ”lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö”. Siten heitä kohdellaan virheellisesti ”pedofiileina”. Suurin osa heistä on kuitenkin kiinnostuneita nuorista mutta ei lapsista, ja seksikumppanit saattavat olla pääasiassa lähempänä 18:aa vuotta.

Yhteiskunta tekee epäviisaasti lavastaessaan esimerkiksi 15-vuotiaan ja 17-vuotiaan välisen seksin rikokseksi, kun sallitun seksuaalisen kanssakäymisen rajaviiva kulkee 16 vuoden kohdalla. Viranomaisella on kuitenkin velvollisuus nostaa asiasta syytteitä, sillä ikärajan ylittävä seksuaalinen kanssakäyminen on määritelty virallisen syytteen alaiseksi eikä asianomistajarikokseksi. Mielestäni ihmisten rakkaus ja hellyyden osoittaminen

eivät ole rikoksia lainkaan, jos ne tapahtuvat ihmisten vapaasta tahdosta. Rikos sen sijaan on puuttua siihen. Esimerkiksi 15-vuotiaan ja 21-vuotiaan välillä saattaa orastaa kaunis ja eettinen rakkaussuhde, mutta syyttäjä voi silti taluttaa 21-vuotiaan käräjille kuin sian teurasautoon.

Mitä pedofilia on?

On suuri ero sillä, harrastaako seksiä 10-vuotiaan vai 15-vuotiaan kanssa. Kuitenkin asiaa tarkastellaan samalla nimikkeellä, vaikka kyseessä on aivan erityyppinen kiinnostus. Moni 15-vuotias myös itse hakee aktiivisesti vanhempaa seksiseuraa, mutta vastuu asiasta vieritetään vain häntä itseään vanhemmalle, jolle siirretään velvollisuus tarkistaa, onko henkilöllä riittävästi ikää päättää omasta seksuaalisesta käyttäytymisestään. Tämä johtaa siihen, että 15-vuotias voi valehdella ikänsä. Kyseinen lainsäädäntö mahdollistaa kiristyksen, sillä joku pikku-Damian (tai yleensä hänen vanhempansa) voivat saada ”palkkioksi” kymmenien tuhansien eurojen korvauksen. Myös suuri osa varsinaisesta pedofiliasta on insestistä eli tapahtuu lasten ja heidän omien vanhempiensa välillä. Niinpä ne hysteeriset äidit ja isät, jotka suu vaahdossa paheksuvat pedofilian kauheutta, saattavakin tulla vetäneiksi hirteen itsensä.

Eräänlainen kaksinaismoralismin merkki on se, että 13-vuotiasta pidetään tieliikenteessä syyttämiskelpoisena ja siten ”aikuisena”, vaikka kyse on elämän ja kuoleman kysymyksistä, mutta seksuaalisesti laillisena pidetään vasta 16-vuotiasta, vaikka seksissä on kyse vain hellyydestä ja rakkaudesta. Lisäksi 15-vuotiasta pidetään rikosoikeudellisesti vastuullisena, mutta seksuaaliseen kanssakäymiseen hänen katsotaan olevan kelpoinen vasta vuotta vanhempana. Oikeus on esimerkiksi tuominnut 13-vuotiaan sakkoon vaaran aiheuttamisesta liikenteessä hänen käännyttyään polkupyörällään auton eteen ja aiheutettuaan kolarin, jossa hän itse loukkaantui vakavasti. Sen sijaan laki ei pidä 13-vuotiasta seksuaalisissa kysymyksissä tarpeeksi arvostelukykyisenä vastatakseen omasta tai muiden ihmisten elämästä. Kyseisten lakien säätäjiin ja niiden soveltajiin pitäisi oman käsitykseni mukaan ruiskuttaa seerumia, joka opettaisi heille loogista ajattelua, tai muussa tapauksessa heidät pitäisi upottaa myllynkivi kaulassa Suomenlahteen.

Lakiin on laadittu myös sudenkuoppia, jotka mahdollistavat ihmisten lynkkaamisen. Seksuaalisen kanssakäymisen ikäraja on sekä homo- että heteroseksuaalisuutta koskien 16 vuotta, paitsi jos kanssakäymisen osapuoli on hänen vanhempansa tai vanhempaan rinnastettavassa asemassa tai on luottamuksellisessa suhteessa häneen, esimerkiksi opettaja. Tällöin ikäraja on 18 vuotta. Näin on haluttu sulkea pois muun muassa insesti ja siihen verrattavissa oleva perheen sisäinen seksi. Tämä voikin olla perusteltua, vaikka myös siihen liittyy outo ajatus, että 18 vuotta täyttäneen

kanssa insesti on sitten joka tapauksessa sallittua. Mutta entäpä, jos kyseessä on esimerkiksi 17-vuotiaan aivan tavanomainen ihastuminen häntä itseään vanhempaan opettajaan esimerkiksi koulussa? Koska flirttailukieltokin tulkitsee minkä tahansa ystävällisyydenosoituksen seksuaaliseen kanssakäymiseen houkuttelemiseksi, voidaan mikä tahansa seksuaalisen mielenkiinnon ilmaus tulkita rikokseksi. Tämä syyllistää sekä koulujen oppilaita että opettajia tavalla, joka on useimmiten täysin turhaa. Joka tapauksessa se kylvää ihmisten keskuuteen varovaisuutta, sisäisiä pelkoja ja kauhua, kun ihmisparat välttelevät toisiaan ja juoksevat pakoon varoen syyllistymästä minkäänlaiseen seksuaaliseen vihjaukseen.

Lapsesta kaikki paha tulee

Pedofiliasta puhuttaessa huomiota herättävä on ”lasten seksuaalisen hyväksikäytön” käsite. Se näyttää myöntävän, että seksuaalinen kanssakäyminen onkin hyväksi. Eihän kukaan puhu lasten seksuaalisesta ”pahaksikäytöstä”. Niinpä uskon myös viranomaisten salaisesti tunnustavan, ettei asiassa ole mitään pahaa. Totuus lieneekin, että suuri osa poliitikkojen ja viranomaisten puhkumasta tuomiomielestä on pelkkää kosmetiikkaa, jolla he pyrkivät vakuuttelemaan olevansa itse luotettavia. Tosiasiassa hekään eivät voine olla niin pihalla asioista kuin he joutuvat virkansa puolesta esittämään.

On myös ihmeteltävä, mikä nuorten ihmisten kanssa tapahtuvassa seksuaalisessa kanssakäymisessä on ollut moraalisesti paheksuttavaa. Se, että jokainen keskivertoheteromies kiihottuu viisitoistavuotiaan näkemisestä, arvotetaan tässä asenneilmapiirissä sairaudeksi, vaikka kyseessä on täysin luonnollinen biologinen käyttäytymispiirre. Kukaan ei näytä kiinnittävän huomiota siihen, että yksi pedofilian muoto saattaa sisältyä esimerkiksi perheenäitien taipumuksen paapoa lapsia hoitopöydillä. Mielestäni juuri siinä on pedofiilinen sävy. Tuomitseva ilmapiiri syyllistää kuitenkin vain normaalit seksiä janoavat miehet ja pyrkii peittämään naisten jokapäiväisen pedofilian omalla kaksinaismoralismillaan. Julkiset keskustelut sukupuoliasioista käydään tötteröhattuisten lastensuojeluviranomaisten normeilla, eikä esimerkiksi Mannerheimin lasten suojeluliiton pääsihteeriksi pyrkijöistä ole tässä moralistien paratiisissa mitään pulaa.[128]

Onko nuoren ja aikuisen seksi moraalisesti paheksuttavaa?

Kun Neitsyt Maria synnytti Jeesus-lapsen, hän oli vasta 14-vuotias. Asiaan liittyvä häveliäisyys on saattanut edistää neitseestä sikiämisen myyttiä, mutta noihin aikoihin myöskään lasten ja nuorten seksuaalisessa kanssakäymisessä ei nähty mitään pahaa. Antiikin Kreikassa poikarakkaus eli

pederastia ja nuorukaisiin kohdistuva rakkaus eli efebofilia puolestaan olivat korkeasti arvotettuja yhteiskunnallisen käyttäytymisen muotoja, ja niiden harjoittajat päätyivät valtiota hallitseviksi filosofikuninkaiksi. Se, miten erilaisia arvostukset ovat olleet eri aikoina, osoittaa, kuinka normatiivista ihmisten ajattelu on ja ettei asioista ole olemassa mitään objektiivisia totuuksia vaan pelkkiä mielipiteitä.

Tuntuukin kummalliselta, että julkinen valta pyrkii puuttumaan yksilöiden välisiin intiimeihin suhteisiin, vaikka osapuolet ovat sukukypsässä iässä ja kanssakäyminen tapahtuu yhteisestä tahdosta. Tällaisesta aikuisen ja nuoren välisestä suhteesta voi tehdä virallisen syytteen alaisen rikoksen vain oletus, että seksuaalisesta kanssakäymisestä on jotain objektiivista haittaa. Kuinka kauhean järkytyksen omistushaluisille vanhemmille voisi tällöin tuottaa se, että kyseisestä seksuaalisesta kanssakäymisestä ei olisikaan kenellekään mitään vahinkoa vaan päinvastoin nautintoa? Valaiseva tältä osin on psykologien Bruce Rind, Robert Bauserman ja Philip Tromovich vuonna 1998 julkaisema kriittinen tutkimus, jonka mukaan tieteellisissä tutkimuksissa ei ole pystytty osoittamaan, että seksuaalisesta kanssakäymisestä olisi välttämättä haittaa lapselle.[129] Tätä ennen asiasta ei ole ollut olemassa muita kuin tarkoitushakuisia esityksiä, jotka ovat olleet lastensuojeluviranomaisten omien normien ja asenteiden värittämiä. Myös itse katson, ettei seksuaalisesta kanssakäymisestä ole yleensä ottaen lapselle mitään vahinkoa, vaan ahdistus syntyy vasta, kun viranomaiset taivuttelevat lapsen uskomaan, että hänelle on tapahtunut jotakin pahaa.

Paljon enemmän ahdistusta ihmisille tuottaa se, että kielletyn seksin jakolinja kulkee keskellä seksuaalisesti aktiivisessa iässä olevien nuorten ryhmää. Nykylainsäädännön mukaan jo 16-vuotias, joka harjoittaa seksiä 15-vuotiaan kanssa, syyllistyy rikokseen. Vahinkoa lapselle tuottaa medikalisoinnin lisäksi lainsäädäntö sinänsä, ja nuorten ja lasten tulisikin itse ryhtyä kapinaan tämän lainsäädännön muuttamiseksi.

Olen sitä mieltä, että seksuaalista kanssakäymistä koskevat ikärajat pitäisi poistaa ja jättää seksuaaliseen vuorovaikutukseen ryhtyminen yksilöiden vapaasti päätettäväksi. Liberalistisesti ajattelevana filosofina vastustan valtion interventiota yksilöiden välisiin suhteisiin myös muissa asiakysymyksissä ja kannatan asioiden jättämistä ihmisten oman arvostelukyvyn varaan. Jos jokin ikäraja on, sitä ei pidä kutsua nykyiseen tapaan ”suojaikärajaksi”, sillä seksin harjoittamisessa ei ole mitään sellaista kielteistä, miltä ihmistä pitäisi suojella. Ikärajat ovat todennäköisesti ongelma niin kauan, kunnes ne pudotetaan 12 vuoteen. Esimerkiksi Espanjassa seksuaalisen kanssakymisen ikäraja on jo nyt 13 vuotta, Virossa 14 vuotta ja Ruotsissa sekä Tanskassa 15 vuotta.

Se, että seksuaaliseen kanssakäymiseen on *lupa*, ei merkitse, että kenenkään on *pakko* harjoittaa seksiä, vaan nuori voi lykätä kanssakäymisen aloittamista halutessaan vaikka 25-vuotiaaksi. Mutta kriminali-

soinnin poistaminen luo seksuaaliseen kanssakäymiseen *mahdollisuuden* ilman, että ketään syyllistetään vastoin yksilön omaa tahtoa. Ikärajojen laskeminen siis lisää ihmisten itsemääräämisoikeutta ja parantaa siten yksilön oikeuksia. Jokainen voi luonnollisesti tämänkin jälkeen turvata seksuaalisen integriteettinsä, sillä tahdon vastainen seksuaaliseen kanssakäymiseen pakottaminen säilyisi kriminalisoituna kaiken ikäisiä ihmisiä koskien, aivan kuten tähänkin asti. Mutta ikärajojen pudottaminen poistaisi valtion mahdollisuuden tunkeutua ihmisten yksityiselämään asiassa, joka ei sille kuulu. Sen sijaan nyt valtio nähdään sekä uhkana että painostuksen välineenä.

Aivan kuin keskitysleireillä

Nuorison seksuaaliseen kanssakäymiseen liittyvät ongelmat juontavat juurensa epärationaalisista laeista, joita lääketiede tukee omilla keinoillaan. Moraalisesti ongelmallista on, että pedofiilien pakkohoitoa pohtiva vankilalääkäri Hannu Lauerma ilmoittaa nyt haluavansa kokeilla lääkettä ”vapaaehtoisiin”. Sen lisäksi hän pitää arveluttavana, että tuomittu vapautettaisiin kokeen uhriksi suostumista vastaan. Hämärän peittoon jää, näkeekö Lauerma vapauttamisen ongelmana sen, että se mahdollistaisi pedofiilivainon uhriksi joutuneen ihmisen kiristämisen, vai sen, että ihminen pääsisi siten vapaaksi. Itse pidän ongelmana sitä, että pedofiliasta tuomittua voitaisiin kiristää ja taivutella vapauttamisen vastikkeeksi ”hoitoon”. Tämän myötä asiasta tulisi kaupankäynnin kohde. Myös pedofiililla on oikeus koskemattomuuteen kuten muillakin ihmisillä, eivätkä perusoikeudet sovi relativistisen kaupankäynnin kohteiksi. Pahinta kuitenkin on, että pedofiileina pidetään ihmisiä, joiden seksuaalinen käyttäytyminen on täysin normaalia.

Se, että sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee hanketta pedofiilien ”hoitamisen” laajentamiseksi ja että Raha-automaattiyhdistys tukee tätä hanketta miljoonillaan, todistaa, että pedofiileja vainotaan nykyään yhtä pahasti ja samoilla verukkeilla kuin homoseksuaaleja aikoinaan. Ongelmana on sekin, että pedofiileja jahtaavilla tahoilla, kuten Pelastakaa Lapset ry:llä, ei näytä olevan rahoituksesta mitään pulaa, aivan kuten Jääkiekkoliiton naapuriksi Helsingin Vallilaan rakennettu uusi toimitalo osoittaa.

Toivon, että pedofiilit tulisivat ulos kuorestaan ja vastaisivat kohtaamaansa vihaan organisoitumalla järjestöksi tai perustamalla poliittisen puolueen Hollannin esimerkin mukaisesti. Rangaistuksistaan vapautuvia pedofiileja tulisi myös tukea integroitumisessa yhteiskuntaan eikä tuomita heitä sellaiseen elinkautiseen, johon yhteiskunta pyrkii heidät sulkemaan esimerkiksi työpaikan menetyksillä.

Filosofina katson, että pedofiilien pakkohoidosta ei pitäisi edes keskustella, sillä silloin avataan tie henkisille vainoille. Jos vaihtoehtoina ovat se, että lapsia joutuu seksuaalisesti hyväksikäytetyiksi, tai se, että valtio puuttuu pedofiilien ruumiilliseen itsemääräämisoikeuteen, olisi valittava riski, että lapsia joutuu seksuaalisesti hyväksikäytetyiksi. Karua ja valitettavaa, mutta näin asianlaita on. Kaikilla ihmisillä, myös rikollisilla, on teon laadusta riippumatta oikeus fyysiseen koskemattomuuteen. Viranomaisvalta ei saa tätä integriteettiä murtaa, sillä silloin se syyllistyisi itse siihen, mistä se haluaa toisia ihmisiä syyttää: koskemattomuuden loukkaamiseen.

Pedofilia on juuri sellainen kysymys, joka todistaa kansanäänestykset vaarallisiksi filosofista harkintakykyä vaativissa yhteyksissä. Jos asia olisi huutoäänestyksestä kiinni, kansa heittäisi pedofiilihysterian kourissa satavuotiset perustuslailliset periaatteet ja ihmisoikeudet roskiin.

Sunnuntai 9. syyskuuta 2007

AMERIKKA – VENÄJÄ, OSA 2

Ulkopoliittinen keskustelu käy kuumana. Suomen ainoana vihollisena eräissä piireissä pidetty Yhdysvallat on jälleen otsikoissa, kun George W. Bush lupasi vetää lisäjoukkonsa pois Irakista.[130] En edelleenkään ymmärrä enkä hyväksy niiden tahojen mielipiteitä, jotka ovat väittäneet, ettei Yhdysvaltojen johtaman koalition olisi pitänyt hyökätä Irakiin ja syrjäyttää Saddamia vallasta. Mitä kummaa Yhdysvaltojen ja Britannian olisi pitänyt tehdä, kun Kuwaitin vapauttamisoperaation jäljiltä vallinnut lentokielto ja käytännöllinen sotatila sitoivat sekä USA:n että Britannian joukot Irakiin jo vuodesta 1991? Kriitikoiden mielestä Saddamia ei olisi ilmeisesti pitänyt syöstä vallasta eikä luoda demokratiaa maahan. Ehkä onkin niin, että tuolla tavoin ajattelevien mielestä hankkeessa ei ollut muuta väärää kuin se, että asialla oli Yhdysvallat. Siinä kuitenkin näimme, mitä kyky kantaa vastuuta merkitsee.

Niiden, joilla on ollut ruusunpunainen käsitys Saddamin ajan oloista, kannattaa perehtyä Irakista paenneen Riadh Mudhanan tilitykseen maansa oloista. Suomeen toistakymmentä vuotta sitten paennut mies pakotettiin viettämään kahdeksan vuotta pahamaineisessa Abu Ghraibin vankilassa, jossa tuotetut kidutusarvet seuraavat hänen kasvoissaan elämän läpi. Kulosaaressa sijaitseva Irakin Suomen-suurlähetystö puolestaan on yksi Helsingin kauneimmista lähetystörakennuksista. Diktatuurin aikakaudella rakennetun palatsin ei pidä antaa hämätä, sillä kyseessä on vain mahtava kulissi, jonka taakse piiloutui väkivaltaa ja kidutusta. Mudhana kertoo äskettäin ilmestyneessä kirjassaan *Abu Ghraib – Varissuo* (Ajatus 2007), ettei hän uskaltanut mennä edes rakennuksen lähelle

vuosina 1998–2003 pelätessään joutuvansa kaapatuksi entisen kotimaansa maaperälle.[131]

Siinä on yksi vastaus niille, jotka moralisoivat USA:n pahuudella. Tosiasiassa Yhdysvaltojen läsnäolo on tuonut vakautta ja rauhan myös Afganistaniin ja Korean niemimaalle, jossa joukkoja on ollut vuodesta 1950 asti, ja yhdysvaltalaisjoukkojen läsnäolo on taannut myös Japanille tilaisuuden kehittää maataan aina toisen maailmansodan päättymisestä saakka. Tässä mielessä pitkäaikainen sotilaallinen läsnäolo ei ole poliittinen ongelma, jos rauhan ylläpito sitä vaatii.

Poliittisten asenteiden klusteroituminen

Vihervasemmiston edustajille oli melkoinen järkytys, kun Yhdysvallat sai kiinni Saddam Husseinin ja toimitti hänet oikeuden eteen. Se vahvisti sotatoimien onnistuneen ja oikeuden olevan demokraattisten käyttäjiensä käsissä. Irakin sotaa vastustaneet piirit voitiin helposti leimata Saddamin kannattajiksi, eikä heitä suojellut kritiikiltä kovin hyvin edes se, että he väittivät kannattavansa Irakin *kansan* oikeuksia vaikka vastustivatkin niiden luomiseen tähtäävää sotaa. Eihän sotakaan ollut suunnattu Irakin kansaa vastaan vaan kansanvallan puolesta, ja on vaikea kuvitella, miten ihmeessä alistettu ja aseeton kansa olisi voinut pyrkiä kurjuuden kurimuksesta irti ilman kansainvälistä apua.

Kiintoisa piirre poliittisissa asenteissa on niiden klusteroituminen. Mielipiteitä muodostetaan ja esitetään silloin köntsäleissä. Yhden ilmi tulleen asenteen perusteella on helppo arvata, mitä mieltä näkemyksen kannattaja on myös muista poliittisista kysymyksistä. Esimerkiksi ne, jotka vastustavat Yhdysvaltojen läsnäoloa Irakissa, eivät todennäköisesti välitä Venäjän harjoittamista ilmatilanloukkauksista, ja sananvapautta he puolustavat vain silloin, kun sillä tarkoitetaan ”monikulttuurisuuden” ja ”solidaarisuuden” puolustamista – mutta samalla myös Yhdysvaltojen haukkumista ja epäsuoraa tukea diktatuureille.

Tällaisten asenneklustereiden sisältä on helppo osoittaa ristiriitoja. Kun niitä löydetään, koko rakennelma romahtaa. Silloin yleensä osoittautuu, että kyseinen henkilö tai taho ei edustakaan näkemystään siksi, että se olisi sinänsä perusteltu, vaan siksi, että hän arvelee omasta asenteellisuudestaan olevan itselleen jotakin hyötyä. On myös mahdollista, että hän toivoo näkemyksistään koituvan joillekin toisille ihmisille haittaa, jolloin kyseessä on kiusanteko.

Tahot, jotka ovat arvostelleet Yhdysvaltojen ulkopolitiikkaa ja Irakin sotaa, eivät yleensä arvostele Venäjän harjoittamaa painostusta, jolla se lähestyy naapureitaan tehdessään rajaloukkauksia niiden ilmatilassa.[132] Eikö olekin paljastavaa? Esimerkiksi Erkki Tuomioja piti puolustusministeri Häkämiehen ajankohtaista puhetta epäonnistuneena, mutta toimies-

saan ulkoministerinä Tuomioja vähätteli vuosina 2005 ja 2006 tapahtuneita Suomen ilmantilan loukkauksia ja tyytyi katselemaan Venäjän toimia läpi sormien.

Myös kyyristelyllä ja nöyristelyllä täytyy olla rajansa. Ulkopolitiikassa sanat ovat tietysti tekoja, mutta tästä ei kuitenkaan seuraa, etteivät suomalaiset saisi sanoa vastaan silloin kun täytyy. Juuri sellaiset sanat ovat tärkeitä tekoja. Niinpä sananvaltaa ja -vapautta pitää käyttää kansainvälisten rikosten estämiseksi ja paljastamiseksi. Suomen taannoinen nootti myös todistettavasti vähensi rajaloukkauksia.[133]

Maanantaina 10. syyskuuta 2007

PELOTTAVIA MERKKEJÄ

Hallitus on ryhtynyt töihinsä toimeliaasti. Työministeri Tarja Cronbergin ilmoitus siitä, että tieteilijöiden ja taiteilijoiden asemaa ”parannetaan” osoittamalla heille ”omia työvoimaneuvojia”,[134] on hullunkurinen kupla. Eivät oppineet ihmiset mitään neuvoja kaipaa. Vielä vähemmän he kaipaavat selvitysmiehen jaarituksia siitä, millä edellytyksillä taiteellinen toiminta voidaan tulkita ”yrittäjätyöksi”. Kun yrittäjillä ei ole (eräin poikkeuksin) oikeutta sen enempää työttömyysetuuksiin kuin toimeentulotukeenkaan, olisi verottajan yrittäjätunnuksen hankkiminen kenelle tahansa työttömälle käytännöllinen itsemurha. Siksi kukaan työtön ei ryhdy yrittäjäksi nykyisin, ja ehdotetun jälkikäteisvalvonnan mukaisia yllätyslaskuja eivät kaipaa pöydälleen sen enempää Kelan uhrit kuin ketkään muutkaan.

Toimeentulotuen normeissa sanotaan, että yrittäjän pitää hakeutua työttömäksi työnhakijaksi, jos hänen yrityksestään saamansa kuukausitulo on vähäisempi kuin Kelan työttömyysetuus. Tällainen politiikka tukee vain joutilaaksi heittäytymistä. Nykyinen yrittäjä-, omistus-, ja sivistysvihamielinen järjestelmä, joka on laadittu pultsareitten ehdoilla, pitäisi lanata maan tasalle ja korvata paremmalla. Ihmiset pitäisi jakaa työvoimatoimistoissa kolmeen eri luokkaan. Tutkijat, taiteilijat ja muu kulttuuriväki muodostaisi yhden, immanenttia työtä tekevät duunarit, joiden työvoimalla on mitattavissa oleva arvo, toisen, ja pultsarit kolmannen yhteiskuntaluokan. Tutkijat ja taiteilijat olisivat silloin filosofikuninkaita, joita on turha lukea työvoimatoimistojen asiakkaiksi lainkaan. Duunarit sopivat viranomaisten patisteltaviksi, ja pultsarit kuuluvat sosiaaliviranomaisten kontolle. Näin myös sinänsä tarpeeton ja ihmisten joukkokontrolloimista varten perustettu työvoimahallinto voitaisiin supistaa minimiinsä.

Annankin Cronbergille tuhannen taalan neuvon. Ensinnäkin: perustulojärjestelmä on saatettava tieteenharjoittajia ja taiteilijoita koskevana voimaan heti. Kyseinen ryhmä on vapautettava velvoitteista, jotka koskevat

työttömyysetuuksien saamisen edellytyksiä, sillä taiteellista tai tieteellistä toimintaa ei voida (virkarakenteen ulkopuolella) yleensä organisoida sellaiseksi palkka- tai yrittäjätyöksi, jolla tulisi toimeen. Perustulojärjestelmän toteuttaminen pitää aloittaa soveltamalla sitä taiteilijoihin ja tieteentekijöihin, ja vähitellen järjestelmää on laajennettava. Toiseksi: perustulon pitää olla toimeentuloon riittävä niin, ettei sen lisäksi tarvita muita tukimuotoja. Jos virkoja tai elinkeinon takaavia toimintatilaisuuksia ei ole, ainoa tapa jatkaa elämää on monelle taiteilijalle tai tieteilijälle juuri tämä. Kolmanneksi: oikeus työttömyysetuuksiin ja toimeentulotukeen pitää myöntää tasavertaisesti myös yrittäjille, ja kyseisten etuuksien saantia on välittömästi helpotettava.

Perustulo olisi syytä toteuttaa *sosiaalietuuksien tilkkutäkin korvaavassa* muodossa, mutta kaikkia koskevaksi *kansalaispalkkamalliksi* siitä ei ole. Esimerkiksi vihreiden kaavailut perustulon maksamisesta kaikille ihmisille – myös Osmo Soininvaaran itsensä paheksumille vuorineuvoksille – olisi perusteetonta. Vihreiden olisikin syytä tutustua omaan perustulomalliini, jonka olen esittänyt teoksessani *Työttömän kuolema* (Yliopistopaino 2005).

Hyvä kello kauas kuuluu, huono vielä kauemmas

Suurin osa tavanomaisten ammattikäytäntöjen ulkopuolella olevista ihmisistä on erittäin päteviä työntekijöitä. Esimerkiksi minulle kuuluisi ilman muuta Yhdysvaltain presidentin virka, mutta myös vähemmistövaltuutetun äskettäin avautunut tehtävä voisi sopia hyvin.

Minua huolestuttaa hallituksen päätös nimittää uudeksi apulaisoikeuskansleriksi entinen vähemmistövaltuutettu Mikko Puumalainen,[135] sillä niin outoa jälkeä Puumalaisen toiminta sai aikaan hänen virkakaudellaan. Jos sama meno jatkuu oikeuskanslerinvirastossa, ovat sananvapaus ja suomalaisten ihmisten perusoikeudet vaarassa.

Paras tapa varmistaa oma virkaura onkin näköjään olla monikulttuurisen ja internationalistisen politiikan kanssa samaa mieltä, vaikka se merkitsee tieteen vapauden, sananvapauden ja perusoikeuksien kaventamista. Esimerkin tästä tarjoaa se, etteivät oikeusministeriön viranomaiset ole saaneet tilastoida rikoksen tekijöitä heidän etnisen alkuperänsä mukaan. Kyseessä on tosiasioiden peittely, joka on eräs epätotuuden muoto.

Toisaalta en ole erityisen huolissani kyseisestä tendenssistä: mitä enemmän salaamista ja peittelyä, sitä nopeammin ja varmemmin ihmiset nousevat vastustamaan kansalaisvapauksien rajoituksia.

Puumalaisen nimityspäätös on myös valituskelpoinen tasa-arvolain nojalla, sillä virkaa haki kaksi naispuolista oikeustieteen tohtoria, jotka ohitettiin miespuolisella lisensiaatilla. Se, että virkaan kammetaan monikultturisti jopa pyhänä pidetyn naisten suosimisen ohi, paljastaa tasa-

arvohierarkian luonteen. Etusijalla ovat monikultturistit ja etnistä alkuperää olevat maahanmuuttajat, toisella sijalla feministit, sitten romanit ja viimeisenä seksuaalivähemmistöt, joiden asemaan vähemmistövaltuutettu ei ole virkaurallaan puuttunut mitenkään.

Tiistai 11. syyskuuta 2007

PIRATES OF ARABIAN

Vuoden 2004 tsunamikatastrofissa kuoli lähes sata kertaa enemmän ihmisiä kuin New Yorkin terrori-iskussa vuonna 2001, mutta tapauksen ympärillä ei vietetä yhtä näyttäviä rituaalisia muistojuhlia, sillä luonnonmullistus sattui maailman takapihalla, Kaukoidässä, eikä siihen liittynyt poliittista merkitystä, ellei ajatella puuhun kiivennyttä Sauli Niinistöä. Vaikka Amerikka on tietysti myös arvostelunsa ansainnut, säälin silti terrori-iskun uhreja ja tuomitsen teon täysin. Pidän sitä hälyttävänä merkkinä islamin irrationaalisuudesta ja despotiasta ja katson, että liberaalin demokratian tukema länsimainen elämäntapa on edelleenkin se paras yhteiskunnallisen elämän malli.

New Yorkin World Trade Center oli omassa rationalistisessa selkeydessään ja puhdaslinjaisuudessaan kaunis rakennus. Sen sisääntuloaulan suippokaaret hyödynsivät arabialaisen arkkitehtuurin piirteitä. Islamistien pakkomielteinen viha kyseistä rakennusta kohtaan saattoi siten heijastella aggressiota, jota he tunsivat amerikkalaisia kohtaan havaittuaan omien symboliaiheidensa päätyneen kapitalismin ja vapaakaupan ornamenteiksi. Tosin vain jonkun sairaan terroristin mielessä voi syntyä tuontapaista vihamielisyyttä, ja vapaa maailmankauppa onkin perimmältään hyvä ja kaunis ajatus, joka tukee myös Lähi-idän maiden toimintaedellytyksiä.

Monissa arabimaissa al-Qaidan kannatus on useiden kymmenien prosenttien luokkaa, ja siksi syyskuun yhdestoista on todellinen häpeän päivä islamia väkivallan välineenä käyttäville. Minulle on tosin samantekevää, vaikka joku selittäisi, ettei väkivalta ole ”islamin olemuksen mukaista”, sillä itse en tarkastele uskontoja sisältä päin. Filosofian näkökulmasta islam on poliittinen joukkoliike, jonka kautta käytetään valtaa. Ja se valta ei ole demokraattista vaan autoritaarista, ylhäältä johdettua valtaa, jolla ihmisoikeuksia poljetaan ja kansalaisia pidetään yksinkertaisuudessa. Niinpä islamin luonnetta pitää arvioida sen aikaansaamien *käytännön seurausten* perusteella. Ne seuraukset ovat olleet lohduttomia niin länsimaissa kuin Lähi-idässäkin.

Islamin ajatussisältöjen tulkinnat vaihtelevat vallitsevien poliittisten suhteiden mukaan muslimien omassa keskuudessa. Islam on siis politiikan väline siinä missä kansalaismielipiteet yleensäkin.

Islam pyrkii järjestäytymään poliittiseksi liikkeeksi myös Suomessa. Järjestö kerää puolueen perustamiseen vaadittavia 5 000 kannattajakorttia suomalaisen, muslimiksi kääntyneen puheenjohtajansa johdolla.[136] Järjestön puuhamiehenä toimiva Abdullah Tammi on entiseltä ammatiltaan palomies, ja hänellä on vasemmistolainen ay-tausta. Hän lienee joutunut niin sanotun Tukholma-syndrooman vangiksi ja samastunut islamisteihin. Palomiesten ammattikunnalle New Yorkin terrori-isku oli luonnollisesti suuri trauma. Tukholma-syndroomalla tarkoitetaan uhrin hakeutumista puolustamaan alistajiaan suojellakseen itseään. Niin voi käydä esimerkiksi panttivanki- tai kaappaustilanteissa. Ehkäpä kyseisen suomalaisen kääntymys selittyy näin. Ainakin hän tulee noudattaneeksi Osama bin Ladenin kehotusta, jonka tämä suuntasi videoviestissään Yhdysvaltojen kansalaisille: ainoa keino lopettaa terrori on kääntyminen islaminuskoon.[137]

Demokratiassa kuka tahansa voi tietenkin perustaa demokratian lopettamista ajavan puolueen. Aivan samaan tapaan monikulttuurista Suomea edistävät henkilöt tulevat sitoutuneiksi islamiin, joka ei itse hyväksy muita kulttuureita. Paradoksaalista on sekin, että Suomessa oleskelevat islamistit ovat paenneet lähtömaistaan juuri sitä kurjuutta, joka *johtuu* islamista, ja nyt he haluaisivat perustaa saman järjestelmän myös meidän oloihimme. Ainoa kannatettava piirre islamilaisen puolueen ohjelmassa on hanke vetää alkoholijuomat pois ruokakaupoista, vaikka se islamin omat käytännöt huomioon ottaen onkin kaksinaismoralistista. Suomessa puolue, joka ajaa alkoholin myynnin vähentämistä, on joka tapauksessa varma menestys.

Länsimaiden pahin vihollinen ei ole terrorismi sinänsä vaan hyväuskoisuus. Tämä on syytä pitää mielessä tehtäessä monikulttuurisuutta ja ulkomaalaispolitiikkaa koskevia ratkaisuja. Islamilaiset terroristit tappoivat ihmisiä paitsi Yhdysvalloissa, myös Espanjassa ja Britanniassa ja suunnittelivat sitä myös Saksassa. Myöskään muut sivistysmaat eivät ole tämän barbarian ulkopuolella. Terroristien lonkerot ulottuvat todennäköisesti myös Suomeen, jonka syrjäinen sijainti tarjoaa erinomaisen paikan esimerkiksi piileskelyyn. Se, että Mohammed Attan kuolemanilmoitus julkaistiin aikoinaan Helsingin Sanomissa, on tosiasia, jonka luulisi laittavan herätyskellot soimaan.

Keskiviikkona 12. syyskuuta 2007

SUON JA KUOKAN OPETUS

Tänään Viljan päivänä Helsingin Sanomat kirjoittaa, että ruokaviljan hinta nousee ja että siitä syystä myös elintarvikkeiden hinta uhkaa nousta rajusti.[138] Suomalaisten ei kannattaisikaan istuttaa vaivalla raivaamilleen

pelloille metsiä ennen kuin on nähty, kuinka EU:n maatalouspolitiikka epäonnistuu. Nykyisin suurin osa siitä, mitä syömme, on lähtöisin energiasta. Kun myös energian saatavuus vaikeutuu, Keski-Euroopan vilja-aitat tyhjenevät, eikä asiaa paranna ilmastonmuutos, joka surkastuttaa sadot ja polttaa pellot.

Hallituksen lupaus ruoan arvonlisäveron alentamisesta sulanee EU-tuonnista riippuvaisen elintarviketuotannon kallistumiseen. Siihen hupenevat sekä kuluttajille luvatut edut että hallituksen oma propagandahyöty, ja taas pitää panna puheisiin puolet petäjäistä. Oma visioni onkin se, että energian kallistuessa ja väestön lisääntyessä koko länsimaista kulttuuria alkavat uhata myös poliittiset kriisit ja sodat, joita käydään ennen pitkää nälänhätää kärsivässä Euroopassa.

Torstaina 13. syyskuuta 2007

OUTOJA ASIOITA

Varusmiesliitto osoittaa sotasankaruutta väittämällä, että pasifistiohjaaja Juha Hurmeen äskettäinen tempaus oli syrjintää.[139] Voi pieniä. Hurme oli mennyt pilan päiten kääntämään tavanomaisen varusmiesalennuksen nurin ja pyysi solttupojilta korkeampaa pääsymaksua teatterinäytäntöönsä kuin muilta. Tiede- ja taidemaailmassa tämäntapainen huumori on jokapäiväistä, ja sitä voisi pitää esityksen tai teoksen osana. Mutta länkytystä tästäkin varmaan riittää. Blogit ovat jo nyt täyttyneet kannanotoilla varusmiesparkojen puolesta. Tuskin mikään osoittaa huonompaa maukua kuin se, että arvostelukyvyttömät ihmiset moralisoivat jotakin.

Britanniassa tällainen keskustelu on eräänlainen taiteenlaji. Siellä yleisönosastoihin kirjoittamisen ideana on keksiä mahdollisimman hullu juttu ja vääntää asiaa sen tiimoilta. Kyse on vain siitä, kuka pölkkypäisimmän aiheen keksii ja kuka siihen vastaa. Sen sijaan Suomessa tosikot tekevät kantelun oikeuskanslerille, joka ottaa tapauksen todesta ja hakee ihmiselle rangaistuksen. Onneksi Hurme on päättänyt pysyä miehenä ja seisoo selkä suorana todellisessa talvisodan hengessä.[140]

Omituinen juttu on myös se, että Kansainvälinen autourheiluliitto FIA tuomitsi formulatallin nimeltä McLaren menettämään F1-sarjan maailmanmestaruuspisteensä ja rapsautti sille 100 miljoonan dollarin sakot.[141]

Hetkinen. Yksityinen yhdistys langettaa sakot? Kyllä kai sakkojen jakeleminen on sittenkin tuomioistuinten puuhaa; muuten päätös on tehoton. Mutta sinänsä mainiota, että nopeille autoille jaetaan sakkoja, sillä kyseiset tahot ovat vastuussa myös useiden ihmisten liikennekuolemista kylvettyään vaarallista vauhtihulluutta ja pelottavia asenteita maanteille. Moralismin kaasu pohjaan ja sakkoja vaan.

Perjantaina 14. syyskuuta 2007

ÄLÄ MAKSA ASUNNOSTA LIIKAA

Helsingin Sanomat pelottelee jälleen ihmisiä otsikolla, jonka mukaan "asuntojen vuokrat uhkaavat nousta reilusti".[142] Oikein muotoiltuna asia kuuluisi: "Kiinteistöjen omistajat uhkaavat nostaa vuokria epäreilusti." Uutinen tarjoaa varoittavan esimerkin siitä, miten media pyrkii luomaan todellisuutta. Muutaman yksittäistapauksen perusteella synnytetään huhu, jonka toivotaan toteuttavan jutussa esitetyn ennusteen. Näin Sanoma-WSOY:n hallussa olevien kiinteistöjen arvon odotetaan nousevan, kun muuten niiden arvo todennäköisesti laskisi.

Vaikka korot ovatkin nousseet, asuntojen arvot eivät nouse vaan putoavat. Omistusasuntojen hinnat ovat jo nyt lähteneet laskuun. Tätäkään Helsingin Sanomat ei kerro, vaan otsikoi uutisen perinteiseen tapaansa toteamalla, että "asuntojen myyntiajat ovat pidentyneet", kuten vuoden takaisessa jutussaan.[143] Kun lainojen korot nousevat, reaktio ei ole yleensä se, että vuokrat nousevat, vaan se, että asuntojen hinnat ja vuokrat laskevat, kun asumiskustannusten yleistaso laskee. Niinpä on väärin kuvitella, että korkojen nousu ja lama nostaisivat sen enempää vuokria kuin omistusasuntojen hintojakaan, vaikka ne hetkellisesti saattavatkin ohjata vuokria nousuun. Todellisuudessa myös ihmisten maksukyvyllä on rajansa, ja juuri se panee hinnat kohdalleen, ellei mikään lehti asiaan puutu.

Oma koti turhan kallis

Ihmisten kannattaa miettiä, paljonko asumisesta on syytä maksaa. Tässä turvenuijien luvatussa maassa on valitettavasti totuttu ajattelemaan, että asumisen pitää olla eksistentiaalisen *Angstin* lähde. Oletuksena on ollut, että asunnon hinnan pitää olla yhtä kuin "kaikki se raha, jonka pystyt koko elämäsi aikana säästämään, jos teet joka päivä töitä". Myös julkinen valta toivoo, että asunnoista vallitsisi pula ja että ne olisivat mahdollisimman kalliita, sillä se katsoo, että kyseinen seikka patistelee ihmisiä tekemään hellittämättömästi työtä.

Mutta eivätkö ihmiset työskentelisi ahkerasti muuten? Pitääkö oman kodin hankkimisesta ja asuntomarkkinoista tehdä helvettiä? Oma vastaukseni on: ei tarvitse. Suomalainen renki- ja torppariajattelu on johtanut siihen, että meidän oloissamme asumista ja oman kodin oikeutta on totuttu pitämään vain suurin ponnistuksin saavutettavana asiana, jonka hyväksi täytyy uhrata kaikki. Tosiasiassa ihmisten pitäisi irrottautua kyseisestä ideologiasta.

Sekä vuokra- että omistusasuminen ovat pääkaupunkiseudulla niin kalliita, että ihmisten olisi syytä nousta kapinaan koko järjestelmää vastaan. Berliinistä asunnon saa puolella hinnalla Helsingin hintatasoon verrattuna, ja vain Pariisin keskustassa on yhtä kallista kuin Helsingissä. Mutta ne ovatkin metropoleja, kun taas Helsinki on Keski-Euroopasta katsottuna Euroopan Joensuu.

Hintasäännöstely voimaan

Asuntojen hintojen järjettömän nousun lopettamiseksi vuokrien hintasäännöstely olisi palautettava voimaan. Se laskisi myös omistusasuntojen hintoja, eikä ihmisten perustarpeilla voitaisi tehdä enää bisnestä. Asuntosijoittaminen tulisi tällöin yhtä kannattavaksi esimerkiksi pankkitalletusten kanssa. Kyllä asuntoja kannattaisi pitää vuokralla nykyistä vähemmälläkin tuotolla, sillä asuntoja ei voida kuitenkaan käyttää muuhun kuin asumiseen. Asuntojen hinnanlasku on myös omistusasujan etu, sillä suuremman oman asunnon hankkiminen helpottuu, kun välirahaa tarvitaan vähemmän.

Jos olisin asuntoministeri, pitäisin elämäntehtävänäni järjestää pääkaupunkiseudulle niin paljon asuntoja, että ne eivät kerta kaikkiaan loppuisi. Kyllä tässä maassa betonia, puuta ja tiiliskiviä riittää. Jan Vapaavuoren kannattaisi aloittaa olojen korjaaminen kumoamalla Harri Holkerin hallituksen päätös, jolla vuokrien hintasäännöstely purettiin ja hinnat kaksinkertaistettiin. Helpolla ja yksinkertaisella poliittisella ratkaisulla saataisiin aikaan paljon hyvää.

Älkää repikö rahojanne

Kummallista, että ihmiset eivät vetoa lakiin saadakseen kohtuuttomia asumiskustannuksiaan alennettua. Onhan vuokrien hinnat monessa vuokrasopimuksessa sidottu yleiseen elinkustannusindeksiin. Siihen ei saa tehdä tasokorotuksia asunto-oikeuksien ohi.

Omistusasunnon hankkijoiden kannattaa puolestaan pohtia, onko syytä maksaa keskustakaksiosta 300 000 euroa, kun kyseisen kiinteistömassan materiaalinen arvo on enintään 100 000 euroa. Asunnon ostajalle suuntaamani ”yhdestoista käsky” onkin: Älä maksa asunnosta liikaa, sillä ennen pitkää et saa puoliakaan sijoittamistasi lainarahoista pois.

Myös niin sanottujen vuokranantajien (eli vuokran ottajien) pitäisi joskus tyytyä siihen, mitä heille maksetaan, eikä olla jatkuvasti kiskomassa lisää. Ahneiden palkkahan tiedetään.

Lauantaina 15. syyskuuta 2007

SANANVAPAUDEN VIHOLLISIA

National-matkaradioni saneli tänään, että muslimit riehuvat taas kaduilla. Asian vahvisti Helsingin Sanomat, joka totesi, että islamistit ovat julistaneet kuolemantuomion ruotsalaisen lehden pilapiirtäjälle ja päätoimittajalle. Al-Qaida-verkoston johtajaksi esittäytyvä Abu Omar al-Baghdadi tarjosi islamistisilla verkkosivustoilla peräti 100 000 dollarin palkkion sille, joka surmaa ruotsalaisen taitelijan Lars Vilksin. Puolta vähemmän luvattiin maakuntalehti Nerikes Allehandan päätoimittajan Ulf Johanssonin murhaamisesta, ja mikäli Vilks surmataan ”teurastamalla kuin lammas”, eli leikkaamalla kurkku, luvassa on jopa 150 000 dollarin palkkio.[144] Syyn kaikki varmaan aavistavat: Vilks oli mennyt tekemään jotain niin kamalaa kuin raapustamaan lehteen pilakuvia, joissa koiralla oli profeetta Muhammedin pää.

Uskonnot ovat hirmuisia vallankäyttäjiä. Mikäli uskonnollista ja ideologista valtaa ei saa arvostella, menee pohja kaiken uskontokritiikin esittämiseltä. Silloin ovat vaarassa paitsi sananvapaus, myös tieteellisen ajattelun vapaus ja koko poliittisen järjestelmämme perusteet. Muslimien esittämät tappouhkaukset, joilla ahdistellaan eurooppalaisia ihmisiä heidän omissa kotimaissaan, antavat selvän näytön siitä, että islam ei ole pelkkä uskonto vaan osa laajempaa poliittista järjestelmää ja arvomaailmaa, joka ei sovi yhteen meidän järkiperäisen ajattelumme kanssa.

Kehnoa on, että islamistien kanssa kilpailevat kristityt ovat omassa sinisilmäisyydessään valmiita tukemaan muslimien laitonta maahanmuuttoa. Esimerkiksi evankelisluterilaisten seurakuntien kirkkoherrat ovat valmiita rikkomaan Suomen lakia ottamalla viranomaisten käännyttämän turvapaikanhakijan suojelukseensa.[145] Sen sijaan Paavo Väyrynen ilmoittaa punnittuun tapaansa, että hän ei edistäisi edes työperäistä maahanmuuttoa, koska se huonontaa kantaväestön asemaa.[146]

Samalla kun Väyrysen kannanotto tyrmättiin poliittista korrektiutta vaativien monikultturistien toimesta,[147] vainottu taiteilija puolestaan joutui pakenemaan poliisisaattueessa maan alle,[148] ja Ruotsin hallitus hyssytteli kieltäytyen tuomitsemasta al-Qaida-verkoston alulle panemaa uhkausta.[149] Ei olekaan kummallista, että ”Muhammed-pilapiirtäjä ihmetteli hallituksen vaikenemista” samalla, kun ”muslimit kiihdyttivät painostusta paikallislehteä vastaan Ruotsissa”.[150] On väärin, että ihmisestä tehdään pakolainen hänen omassa maassaan ja että länsimaiden viranomaiset sekä kirkkojen papit hyysäävät muslimimaahanmuuttajia, vaikka heidän uskontonsa ja poliittiset käsityksensä ilmoittautuvat koko meidän järkiperäisen yhteiskuntajärjestyksemme vihollisiksi. Käsi kättä pesee, ja

kristityt puolustelevat islamia vain voidakseen pitää oman irrationalisminsa.

Outoa on sekin, että myös Paavo Väyrysen maahanmuuttokriittisten näkemysten vastustajat vetoavat edelleenkin ”työvoimapulaan” maahanmuuton perusteluissaan, vaikka he toisesta suupielestään tunnustavat, kuten hallituksen työelämän politiikkaohjelman johtaja Rauno Vanhanen: ”Maahanmuuttajista on työn perässä muuttaneita vain viidestä kymmeneen prosenttia. Olisi parempi, että huomattavasti suurempi osa olisi työperäisiä.” Ja samaan kuoroon yhtyivät tietysti myös vihreiden Tarja Cronberg ja Sdp:n Maarit Feldt-Ranta, mutta perimmältään toisin aikein.[151] Eli maahanmuuttajia pitää saada, olipa heille asuntoja, työtä, toimeentuloa, tilaa, tarvetta, kysyntää, syytä, perustetta tai ei mitään niistä.

Olen aavistuksen verran kyllästynyt maahanmuuttajien mellakointiin Euroopan kaduilla ja kujilla. Me emme tarvitse imaamien opetuksia siitä, että muslimien uskonnolliset tunteet ovat ”herkempiä” kuin esimerkiksi kristittyjen tai että uskonto on heidän ajattelussaan tiukasti sidoksissa elämäntapaan. Me suomalaiset olemme tottuneet elämään turvallisessa ja myönteisessä tunnetilassa, johon kuuluvat lämpö ja inhimillisyys. Siksi en halua, että maahanmuuttajat muuttavat maamme Lähi-idän kaltaiseksi takapihaksi, jossa väkivalta ja rikollisuus kukoistavat kaduilla.

Mikäli tällaiseen tilanteeseen ajaudutaan, on konflikti länsimaisen yhteiskunnan kanssa väistämätön. Tapporahan lupaaminen mielipiteiden esittämisestä ja sananvapauden käyttämisestä on terroria ja barbariaa, jota ei pidä hyväksyä. Mikäli nämä meille vieraat ainekset eivät osaa tai halua sopeutua järkiperäiseen yhteiskuntaamme, on vastauksen oltava: maasta pois.

Sunnuntaina 16. syyskuuta 2007

20 000 KM

Kävin tänään (ehkä viimeistä kertaa tänä syksynä) pyöräilemässä. Muistikortilla varustetun digitaalimittarini kokonaismääräksi täyttyi 20 000 kilometriä, eli olisin ehtinyt pyörälläni maapallon toiselle puolelle, mikäli olisin lähtenyt ajamaan yhteen suuntaan.

Ihan yhdessä vuodessa tuo määrä ei kertynyt. Auton mittarissa se on vähän, mutta pyöräillessä ei tarvitse pelätä, että ketju aivan heti loppuu, jos kyseistä matkaa lähtee ajamaan. Neljännet renkaat ovat menossa. Takaratas, ketju ja eturatas kampineen ja keskiön laakereineen on vaihdettu pari vuotta sitten. Satula on niin ikään vaihdettu kerran, samoin polkimet ja vaihdevivut, jarrukahvat ja jarrupalat sekä vaijerit. Alku-

peräisiä ovat runko, etuhaarukka, kiekot napoineen ja laakereineen, vaihteensiirtäjät ja jarrut sekä satulaputki.

On hämmästyttävää, miten paljon laakerit ja vaihteensiirtäjät ovat kestäneet, vaikka ne eivät olekaan Campagnoloa vaan Shimanon hyvää harrastajasarjaa koko setti. Tosin kammen polkaisin poikki viime kesänä, mitä pyöräilyliikkeessä ei meinattu uskoa, kunnes näytin murtuneen osan: rautakangenvahvuinen kampi katkesi metallin väsymisilmiön vuoksi rattaan puolelta liitoskohdasta noustessani mäkeä, jolloin pyörä kallistui ja sain asfaltti-ihottumaa kyynärpäähäni ja polveeni. Kerta on ainoa, kun näin on käynyt, ja toivottavasti ainoaksi jääkin. Ensi vuonna on edessä osallistuminen Tour de Helsinkiin (141 km), joka poljettaneen syyskuun alussa.

Maanantaina 17. syyskuuta 2007

HETEROIDEN RISTIRIITOJA

Erinomaista, Kotro ja kumppanit! Filosofi-kirjailija Arno Kotron ja toimittaja Hannu T. Repposen julkaisema artikkelikokoelma *Mies vailla tasa-arvoa* (Tammi 2007) tuo kansiensa välissä feminismikriittistä asiaa.[152] Hesarissa oli ihmeen hyvä juttu siitä,[153] vaikkakin otsikko oli harhaanjohtava: miesasia-antologia ei suinkaan *syytä* tasa-arvokeskustelua vääristyneeksi vaan toteaa erään todellisuuteen sisältyvän ongelman: koko tasa-arvokeskustelu on käyty naisten, feministien ja heteroiden ehdoilla. Saa nähdä, minkälainen valitus aiheesta alkaa niin sanottujen naistutkijoiden taholla. Luultavasti joku haukkuu teoksen mielipidelehdissä tai kulttuuripalstoilla ennen pitkää. Koska teokseen on kirjoittanut tusinan verran miehiä, voi olla, että kirjan periaatteellisen vastaansanomattomuuden vuoksi feministit pyrkivät vaikenemaan siitä.

Erään kiinnostavimmista artikkeleista tarjoavat Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen Ossi Korkeamäki ja Tomi Kyyrä, jotka kumoavat useasti esitetyn kliseen, että naisen euro on 80 senttiä. (Siitä siis puuttuisivat ne tarpeelliset 20 cm.) Kirjoittajat ovat laskeneet, että kyseisessä luvussa verrataan *eri aloja* keskenään, kun pitäisi verrata *samalla alalla* toimivia miehiä ja naisia. Näin laskettuna eri kaventuu 4 senttiin, ja sekin saattaa selittyä ”sukupuolisidonnaisilla eroilla työpanoksessa”. Kun huomioon otetaan lisäksi miesten sitoutuminen ja uhrautuminen työelämässä, heidän pitemmät työpäivänsä ja niin edelleen, paljastuu, että palkkasyrjinnän uhreja ovatkin miehet.

Myös sosiaalitoimen käytännöissä miehiä syrjitään. Sosiaalityöntekijä Timo Kitunen paljastaa, että huoltajuuskiistoissa naiset korjaavat voiton, koska sosiaalityöntekijöistä suurin osa on naisia, ja he vetävät yhtä köyttä sukupuolen sisäisen solidaarisuuden merkiksi. Kitusen mukaan naiset

ovat tilastojen valossa usein väkivaltaisia, vaikka julkisessa sanassa kotiväkivallasta haukutaankin useimmiten vain miehiä. Myös naisten harjoittama henkinen väkivalta eli ”nalkuttaminen, vähättely ja ivaaminen” pitäisi ottaa huomioon.

Vaikka kirjoittajat eivät pohdikaan kovin filosofisesti sitä, millä tavoin naisen ja miehen suhteiden ongelmallisuus seuraa *heteroseksuaalisesta valtakulttuurista* ja koskee vain heteroseksuaalista kanssakäymistä, he onnistuvat joka tapauksessa puhkomaan feministisen politiikan kuplia aivan yhtä tarmokkaasti kuin Osmo Tammisalo ja Jussi K. Niemelä ovat tehneet tieteen piirissä. Kotron ynnä muiden toimittaman teoksen heikkous on lähinnä sen puolustuksellisuus, mikä johtunee siitä, että miehet on ajettu nurkkaan, josta he tulevat nyt pois heinähankojen voimalla ja se, ettei kirjassa ole artikkelia feminismin kritiikkiä esittäneeltä Jukka Hankamäeltä.

Omat näkemykseni ovat toisaalta jo hyvin tiedossa esimerkiksi verkkokirjani *Seksit selviksi* perusteella,[154] *Filosofiset viuhahdukset* -kokoelmastani ja *Tiedepolitiikka*-lehdessä 1/2006 julkaisemastani artikkelista ”Kun yhdet ovat tasa-arvoisempia kuin toiset – Kuinka tasa-arvolla diskriminoidaan?”, jonka valt. tri Markku Jokisipilä arvioi blogissaan.[155] Onnea siis Kotrolle siitä, että media ei ole onnistunut vaientamaan hänen julkaisujaan yhtä tehokkaasti kuin minun! Toisaalta voi olla hyväksikin, ettei kirjoja märehditä liikaa televisiossa ja lehdissä. Silloin jää mahdollisuus, että lukijat voivat teokseen tutustuessaan ymmärtää jotain myös itse ja vieläpä niin kuin kirjoittaja on tarkoittanut.

Myös Taina Lintula -niminen kirjoittaja on pohtinut terävästi feminismin nykyongelmia Uutiskynnys-verkkolehden artikkelissaan ”Maskuliinisuus ei tarkoita sovinismia”,[156] samoin kuin Tiina Stenius Kotron ja kumppanien kirjaa koskevassa Yleisradion kolumnissaan.[157] Kiinnostavaa on, että kirjan kannet suljettuani eteeni ponnahti Helsingin Sanomien STT:ltä raportoima uutinen: ”Naisten väkivaltainen käytös lisääntynyt.” Jutun mukaan ”naisten osuus poliisille ilmoitettujen pahoinpitelyjen tekijöistä on kymmenessä vuodessa kaksinkertaistunut” ja törkeissä perheväkivaltatapauksissa vuonna 2006 ”puolessa tapauksista uhrina oli mies”.[158] – Näin heteroiden keskuudessa.

Keskiviikkona 19. syyskuuta 2007

MAAHANMUUTTO JA OIKEUDENMUKAISUUS

Kuinka rohkaisevaa. Eduskunnassa puhutaan oikeudenmukaisuudesta eikä ainoastaan säädetä lakeja.[159] Eduskuntasaliin levinnyt budjettiriihen pöly ei riittänyt viemään jyvää kurkkuun ainakaan oppositiolle, joka aloitti mellastuksen siitä, kuinka oikeudenmukaisia hallituksen esitykset ovat.

Tämä herättää toiveen, että joku saattaa nostaa esiin filosofisiakin ajatuksia. Näin on siitä huolimatta, että ei kannattaisi opposition omaa ohjelmaa.

Oikeudenmukaisuudesta pitäisi keskustella nykyistä paljon enemmän, sillä sitä kautta paljastuisivat periaatteet: se, mihin puolueet pyrkivät ja millaisia niiden ohjelmat ovat. Politiikka ei saa olla pelkkää pragmatiikkaa, vaan sen pitää olla aatteiden ja ideoiden luomista sekä esittelyä ja vertailua.

Oikeudenmukaisuudesta keskustelemiseen on tietysti monia syitä. Erään esimerkin tarjoaa työperäisen maahanmuuton edistäminen. Jos maahanmuuttoa on, sen on syytä olla työperäistä eli nojautua siihen, että maahanmuuttaja elättää Suomessa itsensä. Toisaalta myöskään sille ei ole tarvetta. Käytännössä hallitus ei pyrikään edistämään työperäistä maahanmuuttoa esimerkiksi muun tyyppisen maahanmuuton korvaavana vaihtoehtona vaan lähinnä siksi, että se mahdollistaa työnantajien edun mukaisen työntekijöiden kilpailuttamisen ja palkanalennukset.

Kaiken yläpuolella on kysymys, mihin maahanmuuttoa ylipäänsä tarvitaan, kun töitä ei näytä riittävän kaikille suomalaillekaan. Miksi juuri *julkisen vallan* pitäisi edistää työperäistä maahanmuuttoa, kun työnantajat ovat tähänkin asti itse hankkineet työvoimansa sieltä, mistä saavat? Kyseessä ei ole siis julkisen vallan asia vaan työnantajien ja -tekijöiden välinen asia. Poliittisen vallan pitäisi pyrkiä paremminkin jarruttelemaan työvoiman maahantuontia, sillä ulkomailta työvoimaa haaliessaan työnantajat syyllistyvät niin työehtojen kuin suomalaisten ihmisten polkemiseen.

Työnantajien halua saada maahan ulkomaista halpatyövoimaa ei saisi asettaa suomalaisen yhteiskunnan kokonaisedun edelle. Suomalaisen yhteiskunnan edun mukaista on se, että työtä tarjotaan ensi sijassa suomalaisille työttömille, joita maastamme edelleen runsain mitoin löytyy. Työpaikkojen täyttäminen näennäisesti kilpailukykyisellä ulkomaisella halpatyövoimalla tulee vain näennäisesti halvaksi, sillä suomalaisten omassa keskuudessa esiintyvän työttömyyden hoitomenot nostavat kokonaiskulut niin suuriksi, että asiassa kärsii koko yhteiskunta, vaikka työnantajat näennäisesti ja hetkellisesti kokisivat jotain voittaneensakin. Tästä syystä en kannata myöskään työperustaista maahanmuuttoa vaan sitä, että olemassaolevat työpaikat täytettäisiin ensisijaisesti suomalaisilla ihmisillä.

Torstaina 20. syyskuuta 2007

NATOON VAI EI?

Olen aina karttanut väkivallan käyttöä, onpa se sitten yksittäistä tai organisoitua, ulkopuolelta uhkaavaa tai sitä, johon saattaa joutua turvautumaan itse. Nykyään, kun suurin osa väkivallasta on satunnaista, mielivaltaista ja ulkopuolelta uhkaavaa, on parempi, että sitä torjutaan käyttämällä järjestynyttä väkivaltaa. Tämä on tehnyt valtiollisista armeijoista todellisia rauhan enkeleitä. Entä miten suhtautua Suomen keskeisiin turvallisuuspoliittisiin kysymyksiin: puolustusmenojen määrittelyyn, varuskuntien lakkauttamiseen, liittoutumattomuuteen ja mahdolliseen jäsenyyteen Natossa?

Amiraali Juhani Kaskeala nousi komentajaksi virastomiehen pallilta. Hän ei ole perinteinen varuskuntaupseeri. Äskettäin hän ehdotti siviilipalvelusajan lyhentämistä 13 kuukaudesta 12:een, ja nyt hän esittää armeijan miesvahvuuden supistamista 250 000 taistelijaan.[160] Ei ole pitkäkään aika, kun sitä edellisen kerran supistettiin ja joukko-osastoja lopetettiin, mukaan lukien Helsingin ilmatorjuntarykmentti. Tästä ei suinkaan seuraa, ettei Helsinki tarvitsisi ilmatorjuntaa – pääkaupunkikeskeisenä maana Suomi on entistäkin haavoittuvampi ja lamaannutettavissa muutamalla johtokeskuksiin, energialaitoksiin ja tietoliikenneyhteyksiin suunnatulla iskulla. Kun jokainen Suomen kansalainen on maanpuolustusvelvollinen, olisi hyvä, että sotilaskoulutus annetaisiin mahdollisimman monelle.

Aseet vanhenevat nopeasti ja uudet kallistuvat, mutta maailmassa käydään paljon perinteisiä sotia. Meitä lähinnä olevat uhkat perustuvat massa-armeijaan ja väestöpaineeseen. Niitä ei voida hallita eikä niihin vastata muulla kuin massa-armeijalla. Siksi Suomi tarvitsee yleisen asevelvollisuuden ja miljoona-armeijan, aivan kuten Israel, sillä myös me elämme kivien kyljessä.

Väkivallan voidaan väittää tuottavan vain lisää väkivaltaa, mutta tosiasiassa väkivallan käyttöä voidaan puolustaa kolmella realistisella argumentilla. Ensinnäkin (1) väkivalta on moraalisesti oikeutettua vielä suuremman väkivallan estämiseksi, kuten diktaattorin syrjäyttämiseksi. Toiseksi (2) väkivalta on oikeutettua hyökkäykseltä puolustautumiseksi. Ja kolmanneksi (3) väkivaltakoneiston ylläpito ja väkivallalla uhkaaminen ovat perusteltuja neuvotteluaseman varmistamiseksi, sillä ilman väkivaltapotentiaalia myöskään rauhanneuvotteluilla ei ole painoarvoa. Suomen Puolustusvoimat on perustanut toimintansa vain näiden periaatteiden varaan. Myöskään niistä sodista, joita Suomi on ollut pakotettu käymään vihollisiaan vastaan, ei kenelläkään pitäisi olla mitään huomauttamista. Suomen omaksumien moraaliperiaatteiden mukaan toimii myös nykyinen Nato.

Pitäiskö Suomen liittyä Natoon? Ehkä olisi viisaampaa kulkea tuosta avoinna olevasta ovesta, kun se on vielä raollaan. Euroopan maissa ihmetellään, miksi Suomi haluaa pysytellä kummajaisena, joka ei liity Natoon. Itävallan liittymisen estää perustuslaki, ja Irlannilla ei ole uhkaavia rajanaapureita. Maasto-olosuhteiden osalta me emme elä Sveitsin tapaan vuorten keskellä, ja mikäli toinen puolueettomuuttaan varjeleva maa eli Ruotsi päättäisi liittyä Natoon, se jättäisi meidät pahan kerran yksin. Venäjä katsoisi asiakseen lukea Suomen omaan etu- ja vaikutuspiiriinsä, kun kerran emme ole länttäkään lähestyneet aikana, jolloin siihen on ollut mahdollisuus. Siksi Suomen pitää liittyä Natoon ennen Ruotsia, aivan niin kuin liityimme Euroopan unioniinkin. Suomen Nato-jäsenyys lisäisi myös vakautta Pohjolassa, kun kantamme kysymykseen olisi julkisesti selvillä, kun taas nykyinen empiminen luo alueelle epävarmuutta.

Samalla kun eduskunta pohtii asiaa ja kysymyksen Nato-jäsenyydestä väitetään ”repivän hallitusta”,[161] olisi syytä muistaa, että kolmen suurimman puolueen tuki olisi tietysti suotava asia. Mikäli sitä ei voida saavuttaa ”tällä hallituskaudella”, kuten aina sanotaan, eteen voi tulla tilanne, jossa hallitus tulee saamaan kaikkien puolueiden äänet. Sentapaisissa oloissa jäsenyyttä ei ole välttämättä tarjolla, ja hakemus pitäisi käsitellä yhdessä päivässä.

Nato ei ole enää sama Nato, jonka tunnemme kylmän sodan ajalta. Nykyinen Nato on rauhanturvaorganisaatio eikä aggressiivinen uhka kenellekään. Samalla kun organisaatioiden jäsenmäärät kasvavat, niiden toimintakyky heikkenee. Sotilaallisena uhkana myös Natosta on tullut eräänlainen paperitiikeri, jota kenenkään ei tarvitse pelätä, kun taas lähes kaikki rauhanturvaoperaatiot, joissa Suomi on mukana, ovat Nato-johtoisia. Mukanaolo puolustusliitoksi perustetussa rauhanturvaorganisaatiossa on siis perusteltua.

Sen sijaan Suomen ei kannattaisi liittyä Natoon, jos se merkitsisi puolustusmenojen vähentämistä ja oman armeijan supistamista sekä määrärahojen uhraamista teknologisiin hienouksiin perinteisen aseistuksen ja varustelun asemasta. Helikopterit ovat kenraalien kulkuvälineitä, ja kalliit merimaaliohjukset loppuvat nopeasti, eikä niillä voida ampua aina tarpeellisia varoituslaukauksia, kuten rannikkotykistöllä, joka edelleenkin muodostaa vaikuttavan pelotteen. Jalkaväkimiinat puolestaan ovat puolustusaseita, jotka laukeavat vain vihollisen oman toiminnan tuloksena. Siksi Suomen ei olisi kannattanut allekirjoittaa Ottawan sopimusta, kun sen enempää Venäjä kuin Yhdysvallatkaan ei ole luopunut kyseisistä miinoista. Ihmettelenkin Suomen intoa liittyä juuri tähän meille epäedulliseen kansainväliseen sopimukseen, vaikka suomalaisten nimeä ei ole toistaiseksi ilmestynyt Nato-sopimukseen.

Jos Nato-jäsenyys ohjaisi hieman lisäämään Suomen sotilasmenoja ja vahvistamaan myös kansallista puolustusta, jäsenyydestä olisi etua. Latinalainen sanalasku sanoo: *”Qui pacem desiderat, preparet bellum”* eli ”ken

rauhaa kaipaa, valmistautukoot sotaan”. Ja: ”*Si vis pacem, para bellum*”, eli ”jos haluat sotaa, varaudu rauhaan”. Annankin Suomen miehille päiväkäskyn, joka korostaa ennakolta vaikuttavan pelotteen merkitystä: Suorittakaa iloiten asevelvollisuutenne Suomen Puolustusvoimissa, niin teidän ei tarvitse koskaan nähdä maassamme sotaa!

Selvää on, ettei toimintaa missään kansainvälisessä organisaatiossa voida arvioida vain toimijan oman edun kannalta. Organisaatiot haluavat jäsenistään myös hyötyä. Nykytilanne on Suomelle kieltämättä edullinen, koska saamme turvallisuustakuita Euroopan unionin jäsenenä, mutta meillä ei ole Nato-jäsenyyden velvoitteita. Juuri siksi me olemmekin *status quossa*. On kuitenkin oletettavaa, että muut Euroopan maat eivät arvosta tällaisen jäsenvaltion toimintaa kovin paljon, jos siihen ei liity jotakin vastikkeellista toimintaa. Joka tapauksessa selvää on, ettei Natoon liittymistä voida enää lykätä, kun myös Venäjä on antanut selvän merkin siitä, että se kohtelee kaikkia naapureitaan ikään kuin olisimme sotilasliitossa sitä vastaan.

Nato-jäsenyys toisi mukanaan myös muutoksia, jotka eivät ole poliittisia vaan käytännöllisiä. Todennäköistä on, että Suomeen rakennettaisiin Nato-tukikohtia, ja yksi ilmeinen sijoituspaikka on Lappi. Nato-kriitikoiden kannattaisikin lohduttautua sillä, että näin myös harvaan asutuille alueille saadaan toimintoja, uusia varuskuntia, työtä ja päiväkoteja. Nato-jäsenyyden mukana tulisi lisäksi Nato-kriitikoiden kaipaamia maahanmuuttajia.

Nato-vastaisten kiihkoilijoitten fanaattisuus ja liittoutumattomana pysymistä kannattavien ikuisten jahkailijoitten puntarointi heijastelevatkin vain kyseisten tahojen vaikeutta irrottautua ”äidistä” ja siirtyä naisten hameen helmoista yhteiskunnallisen toiminnan eli ”isänvallan” alueelle. Näin kenties huomaamme, kuinka symbolista toimintaa ulkopolitiikka ja politiikanteko yleensäkin ovat.

Lauantaina 22. syyskuuta 2007

ELÄMÄÄ NETTIDISSIDENTTINÄ

Nettidissidenttinä eli toisinajattelijana on sikäli mukavaa toimia, ettei tarvitse alistua sen enempää kustantajien harjoittamaan kontrolliin, painostukseen ja sananvapauden vartiointiin kuin lehtien toteuttamaan mielipiteiden ja asenteiden muokkaukseenkaan. Voi sanoa, mitä haluaa.

Kustannuspoliittisista syistä vain harvat voivat sanoa, mitä haluavat. He puolestaan pyrkivät sovittamaan sanansa lukijoitaan miellyttäviksi samoista syistä kuin kustantajatkin, eli taloudellisen voiton tai kansansuosion tavoittelemiseksi. Esimerkkejä siitä antavat tällä kertaa Sauli Niinistö ja Erkki Tuomioja. Molemmat ovat melkoisia narsisteja, mikä käy

ilmi heidän julkisuutta kosiskelevista mielipiteistään. Jommankumman röyhtäistessä lehdistö siteeraa.

Niinistön kieli on yhtä pahoin solmussa kuin hänen nimismiehenkiharansa. Kun pahoittelee lasten kohtaloa tsunamikatastrofissa, kuten Niinistö uudessa kirjassaan *Hiljaisten historia* (Teos 2007), on paikka iltapäivälehden lööpissä varma. (Kuka tahansa päiväkerhon täti voisi lausahtaa saman.) Pahinta populismia oli kuitenkin tekijänoikeuspalkkioiden lahjoittaminen kirkon diakoniarahastolle. Rahaa ropisee varmaan paljonkin, sillä *Hiljaisten historiassa* osaansa tyytyväisen kansansielun vedet virtaavat syvinä samalla kun kirjoittaja itse tunnustaa luopuvansa kaikesta vallasta. Kirja on kuitenkin liian moniaineksinen jopa poliitikon kirjoittamaksi, ja se koostuu pelkistä huomioista ilman sen kummempaa filosofista kokonaisnäkemystä.

Entä sitten Tuomioja? Kun Jyri Häkämies meni möläyttämään jotain sopimatonta USA:ssa, niin kyllä sitä nyt osataan olla eduskunnan puhekattilassa viisaana. Ei ole ketään tietoviisaampaa kuin Tuomioja – eikä ketään kompleksisempaa. Se alkoi jo porvarin pojan kääntymisellä vasemmistososialistiksi 1960-luvulla ja jatkuu demarimaisella ajatuslonkeroiden sovittamisella niin, että parhaiten tietäväksi osoittautuu aina Tuomioja itse. Hänellä on älykkäitten ihmisten ammattitauti: tosiasiat eivät paina mitään vaan poliittinen pragmatiikka ja retoriikka, jolla asioita yritetään selittää niin, että Sdp voittaa.

Esimerkki: Kun kokoomus ja keskusta ovat nyt päättäneet lyhentää siviilipalvelusaikaa, päätös on Tuomiojan mielestä huono, koska keskusta ei ollut päätökseen valmis ollessaan Sdp:n kanssa hallituksessa. Siksi esitys ei nyt kelpaa demareille, ja he näkevät siinä poliittista peliä. Tosiasia on, että keskustan haluttomuus lyhentää siviilipalvelusaikaa ei johtunut siitä, että se oli hallituksessa Sdp:n kanssa, vaan siitä, että Puolustusvoimat ei suostunut aloitteeseen. Vasta kun komentaja otti asiaan myönteisen kannan, asiassa voitiin edetä. Tuomioja kuitenkin selittää asian ikään kuin kyse olisi ollut yhteistyöhaluttomuudesta demarien kanssa. Nyt Sdp ja Tuomioja varmaankin asettuvat vastustamaan siviilipalvelusajan lyhentämistä äänestyksessä, kun se ei ole heidän oma aloitteensa.

Sama logiikka pätee muihinkin asiakysymyksiin. Niinpä suurin osa poliitikkojen ajasta kuluu sen todistelemiseen, miksi oma aloite on aina oikea, vieraan aloite väärä, toisen idea itsen esittämänä kannatettava ja oma aloite toisten esittämänä virheellinen. – Varoittava esimerkki klusteroitumisesta.

Tiistaina 25. syyskuuta 2007

YMPÄRISTÖVEROISTA

Suomalaiset ovat järkevä kansa. Kun ihmisiltä kysyttiin gallupteitse oikeita instrumentteja ympäristönsuojeluun, he kannattivat toki saasteiden vähentämistä ja luonnonsuojelua, mutta eivät veroja lisäämällä.[162] Verottaminen onkin väärä väline, ja parempi olisi tähdätä säästämiseen.

Ympäristönsuojelussa pohditaan usein, kumpi on parempi, relativistinen verottaminen vai ehdottomalta kuulostava kieltäminen. Ympäristöverojen säätäminen ja kiristäminen on sikäli ongelmallista, että se kohtelee eri tavoin eri tuloluokkia. Suorat kiellot ja rajoitukset olisivat parempia. Jos aina vain lisätään veroja, hyvätuloiset jatkavat elämäänsä entiseen tapaan, ja rasitus kohdistuu vain vähävaraisiin. Heillä ei ole muutenkaan mahdollisuutta sellaiseen kerskakulutukseen, joka tuottaa haitallisimmat ja turhimmat saasteet, kuten lentomatkustus.

Tämä näkyy esimerkiksi autoilun ruuhka-ajan maksujen käyttöönotossa. Lontoon *smog* on tietysti ohentunut maksujen tultua voimaan. Autoilu Lontoon keskustassa maksaa 8 puntaa aamukuudesta iltakuuteen, mikä tosin on vähemmän kuin tunnin pysäköinti samalla alueella. Mutta Jaguarit, Bentleyt ja Rolls-Roycet tulevat paikalle aivan kuten ennenkin, ja ainoastaan Vauxhallit ja Austinit jäävät kotiin. Ympäristöverot ovat epätasa-arvoistavia, sillä ne purevat kaikkein köyhimpiin, joille ne tietävät kulutusrajoituksia.

Veroluonteisten maksujen säätäminen ilmojen teille vaikuttaa rikkaisiin ihmisiin vielä ruuhkamaksujakin yhdentekevämmin, sillä reittilennoilla ramppaavat vain bisnesmiehet, ja massaturismin piirissä ihmiset repivät rahojaan ”kerranhan sitä vain eletään” -asenteella. Niinpä kannatan mieluummin kertakaikkisten rajoitusten säätämistä kuin verottamista. Valtion kassa siinä vain karttuisi ja köyhimpien kevenisi.

Keskiviikkona 26. syyskuuta 2007

FILOSOFINEN KUOLEMA

Kas näin sitä kuollaan filosofisesti: ”Kahdeksankymmentäneljävuotias ranskalaisfilosofi André Gorz teki itsemurhan sairastettuaan jonkin aikaa syöpää”, kertoo Hesari.[163] Suisidaalisuus näyttää olevan filosofien ammattitauti Ranskassa. Muutama vuosi sitten erään tunnetun kirjoittajakaksikkoterän (Deleuze–Guattari) toinen puoli, Gilles Deleuze, teki itsemurhan hyppäämällä vanhoilla päivillään kroonikkosairaalan ikkunasta. On kai turha jankutella sen enempää eutanasian aktiivisuudesta, passiivi-

suudesta tai oikeutuksesta, kun itsemurhan mahdollisuus jää ihmiselle itselleen joka tapauksessa.

Gorz tunnettiin perustulon kannattajana jo 1970-luvulla, ja viittasin hänen ajatuksiinsa myös omassa kirjassani.[164] Nuo ajatukset tuntuvat yhä ajankohtaisilta.

Moni ihminen voisi valita nyky-Suomessakin niin sanotun filosofisen kuoleman saadessaan Kelalta tai muilta viranomaisilta vihamielisiä päätöksiä. Ystäväni Tuomo, joka opiskelee sosiaalipolitiikkaa, keksi kesällä aurinkoa ottaessamme mielenkiintoisen ratkaisun. Mikäli perustuloa ei toteuteta, ehkä viranomaiset oivaltavat aikaa myöten varustaa päätöksensä erityisellä ”eutanasiapillerillä”, joka liitetään kirjeiden loppuun. Tämä ei merkitse suinkaan sitä, että työttömiä, opiskelijoita, eläkeläisiä ja taiteilijoita *kehotettaisiin* puraisemaan päätökseen liittyvä syanidikapseli. Sen sijaan se merkitsee, että *palvelua parannetaan* tarjoamalla ihmiselle tätäkin mahdollisuutta ja muistuttamalla, että ”tällainenkin etuus on olemassa”. Uusi järjestelmä lisää asiakkaan vaihtoehtoja.

Perjantaina 28. syyskuuta 2007

NAISET TYÖELÄMÄSSÄ

Taas saatiin näyttö siitä, kuinka naiset toimivat työelämässä. Kun nainen nimitetään johonkin kovapalkkaiseen toimeen, niin ensimmäiseksi virkatehtäväkseen hän ilmoittaa äitiyslomalle jäämisestä. Naurettavalla tavalla tämän tasa-arvopolitikoimisen moraalittomuuden todistivat jälleen ministerit Paula Lehtomäki ja Suvi Lindén, jotka molemmat ovat jäämässä äitiyslomalle ministerinsalkun saatuaan.[165] Kyllä nyt kelpaa popsia suklaata sohvalla 150 euron päivärahalla! Ympäristöministeri Lehtomäelle kerta on jo toinen, ja viestintäministeri Lindénin tavasta ostaa jälkeläinen Kiinasta jokainen voi muodostaa itse oman mielipiteensä.

Kun Turun Sanomien päätoimittajalta Keijo Kulhalta kysyttiin taannoin, miksi naisia ei nimitetä lehtien päätoimittajiksi, vastaus oli, että he jättävät vastuullisen ja sitoutumista vaativan tehtävänsä siihen ja jäävät lakisääteiselle. Totuudelliseksi antautunut mies sai maksaa avoimuudestaan, ja raivostuneet feministit hirttivät hänet kirjoituksissaan. Todellisuudessa aika monen lehden päätoimittajana istuu tätä nykyä nainen.

Helsingin Sanomien yleisönosastoblogissa joku ”kädellisten tutkijaksi” ilmoittautunut puolestaan lohkaisi osuvasti, että evoluution saatossa kädelliset ovat oppineet lisääntymään silloin, kun on varma ja turvallinen olo. Mutta toteutuuko tällä tavoin myös yhteiskunnan etu ja sen organisaation tai tehtävän etu, johon valituksi tulemisesta heille maksetaan palkkaa? Ei varmasti. Perheen hoitaminen sitoo naisia seuraavat parikymmentä vuotta, ja heillä on kiusaus lintsata työtehtävistään.

Naisten pitäisi oppia valitsemaan uran ja lasten tekemisen etuoikeuden välillä. Loogisen ajattelun mukaan ihminen ei voi olla kahdessa paikassa yhtä aikaa. Siksi kaikki naisten esittämät tasa-arvon vaatimukset eivät voi olla perusteltuja, niin kuin eivät useimmat muutkaan ”me vaadimme” -tyyppien näkemykset. Tämän on huomannut oikeuskanslerikin, joka haluaa Lindénin jäävän kokonaan lomalle sen asemasta, että hoitaisi tehtäviään ”etätyönä” kotona. Vaikka miehille jaetaankin työelämässä rooleja enää vain äitiysloman sijaisina, yhä edelleen lähes kaikki sankarivainajatauluissa mainitut nimet kuuluvat miehille.

Tiistaina 2. lokakuuta 2007

KEHITYSAVUSTA

Mitä tehdä kehitysavulle? Suomen valtion kehitysapuun sijoittama 830 miljoonaa euroa vuodessa on suunnaton summa, vaikka kansainvälisesti katsoen se voi tuntua pieneltä. Se on kuitenkin jokaiselta suomalaiselta lähes 200 euroa pois ja muutaman hengen perheeltä lähes tonni. Tämä ei ole vähän niiden suomalaisten mielestä, joilta puuttuu talvitakki tai laajakuvatelevisio. Kehitysapuun käytettävää summaa nostavat vielä kirkon ulkomaanapu ja erilaisten järjestöjen lahjoitukset sekä kaikki se työ, jota kyseisissä organisaatioissa tehdään.

Kehitysapu nostattaa poliittisia tunteita, sillä kyse on ”ilmaisen” rahan jakamisesta sekä rikkaiksi ja köyhiksi miellettyjen maiden suhteista. Kaikki tietävät, että suuressa osassa pahoinvoivia maita asutaan valtavien luonnonrikkauksien keskellä. Niinpä köyhyys noissa valtioissa on usein vain näennäistä ja johtuu huonoista poliittisista oloista sekä kelvottomasta kulttuurista, useimmiten uskonnosta, joka tuottaa kyseisiin maihin sekasortoa. Esimerkiksi brittiläisen Oxfam-avustusjärjestön mukaan Afrikan maat ovat kuluttaneet enemmän rahaa omiin heimosotiinsa kuin ne ovat saaneet kehitysapuna.[166]

Kehitysavusta kehitysyhteistyöhön

Paavo Väyryseen voi kuitenkin luottaa. Hän laittoi ulkoministeriön virkamiesten luonnosteleman kehitysapusuunnitelman uusiksi.[167] On hyvä, että jatkossa kehitysapu mielletään kaupaksi, ja Väyrynenhän hoitaa nimenomaan ulkomaankauppaministerin tehtävää. Ei ole mitään vikaa siinä, että kehitysapua jaetaan tulevaisuudessa *win/win*-tyyppisen strategian mukaisesti ja tuesta toivotaan hyötyä myös tuen antajille kaupallisten suhteiden kautta. Samoin on tervehdittävä iloiten sitä, että ilmaisen rahan jakamisesta eli suorien lahjoitusten järjestelmästä pyritään eroon. Juuri

tämä on oikeaa politiikkaa, sillä ”Valmetilla viidakkoon” -strategiasta voidaan toivoa hyötyä myös Suomen omalle taloudelle.

Almujen jakaminen puolestaan sopii kirkon kaltaisille organisaatioille, jotka määrittelevät tehtäväkseen armolahjojen myöntämisen. Sen sijaan kansallisvaltioiden päätehtävä on kansallisen edun turvaaminen, ja siksi myös kehitysmaapolitiikkaa on toteutettava pitäen silmällä oman maan etuja. Kestävää kehitystä voi tapahtua vain silloin, kun kehitysmaiden edut eivät ole ristiriidassa kehittyneiden maiden etujen kanssa. Hyöty on asia, jota *molempien* osapuolten pitää kokea yhtä aikaa; muuten tulee narun pää vetäjän käteen. Yhdysvaltalainen filosofi Ayn Rand kiteytti ajatuksen osuvasti. Pelkkä lahjoitteleminen ei toimi, sillä se ehdollistaa avun saajat lahjoituksista riippuvaisiksi, eivätkä heidän olonsa sitä kautta kehity, mutta lahjoittajat puolestaan köyhtyvät, ja heidän mahdollisuutensa tukea sekä itseään että muita ajan myötä heikkenevät. Toisaalta on myös näyttöä siitä, että silloin tällöin avokätisyyskin kannattaa; hyväntahtoisuus kun palkitaan usein hyväntahtoisuudella, mutta yleiskäytännöksi siitä ei ole.

Länsimaat tekevät kehitysyhteistyötä jo siinä, kun ne siirtävät tuotantoaan köyhiin maihin, joissa työvoima on halpaa. Näin nuo ihmiset saavat päivittäiseen elämiseensä riittävät kaksi dollaria, joita he eivät muutoin saisi. Paheksuttaessa palkkojen pienuutta on syytä muistaa, että kehitysmaiden alhaisen kustannustason vuoksi palkat maksatetaan osaksi länsimaiden kansalaisilla, jotka joutuvat työttömiksi. Voidaankin sanoa, että länsimainen työtön on nykyään yhtä aikaa sekä kehitysyhteistyön rahoittaja että köyhyyden uhri, joka itse tarvitsisi kehitysapurahat omaan elantoonsa.

Monikulttuurisuus rikkautta? – Ei tuo rikkaus onnea

Kurjaa on, että länsimaisia ihmisiä on ehdollistettu tuntemaan syyllisyyttä siitä, että meidän oloissamme vallitsee korkea elintaso. Suomalaiset ovat kansakunta, joka on voinut saada oikeutta omalla kielellään vasta puolentoista sadan vuoden ajan. Suomessa kesä ja kasvukausi kestävät vain kolmisen kuukautta, ja maa on puolet vuodesta roudassa. Silti tämän maan asukkaat ovat raivanneet pellot ja kiskoneet elantonsa tuosta routaisesta maasta. Sovulla ja yhtenäiseksi kansakunnaksi järjestäytymisellä se on onnistunut jopa ylivoimaiselta tuntuneen vihollisen uhatessa. Monissa kehitysmaissa kesää on ympäri vuoden ja maa kasvaa hedelmiä, mutta kyseiset kansat pilaavat mahdollisuutensa käymällä ikuisia ja turhia sotia pelkkien rituaalisten syiden vuoksi.

Monikultturistit saarnaavat nykyisin, että meidän suomalaisten pitäisi tuntea häpeää saavutustemme johdosta: että työllä ja vaivalla ansaittu elintaso, korkea sivistys, koulutusjärjestelmä ja demokratia kaikkine oi-

keuksineen eivät olisikaan minkään arvoisia tai että ne pitäisi katsoa muilta riistetyiksi. Silti he eivät pysty vastaamaan siihen, *missä maassa* suomalaiset ovat toteuttaneet tuota kauheaa siirtomaaimperialismia. Tosiasiassa suomalaisilla on syytä tuntea ylpeyttä omasta kansallisesta identiteetistään, sillä korkea elintaso on saavutettu omaehtoisesti ja hyvän kansallisen itsetunnon myötävaikutuksella. Jos kansalliset symbolit ja kansallinen itsetunto murenevat, samalla rapistuvat myös kansakunnan saavutukset. On oikein, että suomalaiset tuntevat ylpeyttä tulostensa johdosta ja ettei kehitysavun motiivina pyritä käyttämään ainakaan sitä monikultturistien suosimaa syyllistämistä, joka on tuttua myös kirkon opetuksista. Jos jotain annetaan, se on annettava niin kuin mustalainen kerjää: nöyristelemättä.

Ei ole pitkäkään aika, kun Suomessa julkaistiin tutkimus, jossa todettiin, että suomalaiset luulevat kehitysmaissa elettävän paljon huonommissa oloissa kuin niissä todella eletään. Omasta mielestäni länsimainen elämäntapa on edelleen se paras yhteiskunnallisen elämän malli, ja sitä on oikein levittää myös niin sanottuihin kehitysmaihin. Parhaan lahjoituksen länsimaat antavatkin kehitysmaille rationalismin ja demokratian muodossa. Kuten olemme voineet havaita, olojen kohentuminen Intian ja Kiinan tapaisissa maissa johtuu länsimaiden vaikutuksesta.

Toivottavasti kapitalismi ja liberalismi saadaan nopeasti toimimaan kaikissa kehitysmaissa, niin päästään eroon myös Helsingin kaduilla kerjäävistä Amnesty Internationalin ja Unescon feissareista. Siten nämäkin nuoret voivat vapautua turhasta syyllisyydentunteestaan ja keskittyä oman elämänsä rakentamiseen, ennen kuin kehitysmaat ja maahanmuuttajat ohittavat heidät elintasossa.

Keskiviikkona 3. lokakuuta 2007

KULTTUURIUUTISIA

Kulttuuripa se on marginaalinen elämänalue, joka toimii metalli- ja paperiteollisuuden sekä muiden ”tärkeämpien” alojen siivellä. Taidetta ja tiedettä tukevat säätiöt julistavat apurahansa haettaviksi usein syksyllä. Valtion kirjallisuustoimikunta puolestaan jakoi määrärahansa tänään.[168] Suomessa taiteen ja tieteen apurahat mielletään sosiaaliturvan jatkeiksi. Apuraha on apuraha juuri siksi, että mitä avuttomampi, kurjempi ja vähemmän julkaissut ihminen on, sitä todennäköisemmin hän saa apurahan. Kyse on siis eräänlaisesta sosiaaliavustuksesta. Kolmekymmentävuotisten apurahojen aikakaudella muistan erään kirjailijan saaneen 30-vuotisen määrärahan, vaikka hän ei koko elämänsä aikana julkaissut enempää kuin seitsemän teosta. Tätä nykyä pisin aika, jonka apurahan saaja voi makoilla selkä kaarella voivuoren päällä, on viisi vuotta.

Kulttuurin apurahat herättävät paitsi katkeruutta, myös oikeudenmukaisuuden vaatimuksia. Rahoittajat eivät kerro päätöksissään, keille etabloituneille tieteen- ja taiteentekijöille he *eivät* tukea myöntäneet, toisin sanoen ketkä he kehtasivat jättää ilman. Muutamille apurahoja sataa kuin mannaa taivaasta, kunhan he ovat tiede- tai taidepoliittisten tendenssien kanssa samaa mieltä. Kun kirjoittaa heterokirjaa heteroaiheesta, hanketta pidetään "tärkeänä", ja kirjailija saa apurahan. Jos filosofi suostuu pragmatistiksi ja rämpii sisäisen realismin suossa, hänet palkitaan. Vihervasemmistolainen feministi-kommunisti-sosialisti saa apurahan aina, mutta kansallismielinen "sovinisti-fasisti-rasisti" ei koskaan. Ja mikäli hakijat ovat monikultturisteja, heitä tukee vielä Euroopan unionikin omilla miljoonillaan.

Valtion kirjallisuustoimikunta koostuu kriitikoista ja parista melko nimettömästä kirjailijasta. Joukkoon mahtuu myös yksi eläkeiässä oleva professori. Kun siis moittii Jukka Hankamäen Heidegger-artikkelin *Tiedepolitiikka*-lehdessä 1/2005,[169] kuten Jukka Koskelainen aikoinaan, *saa* viisivuotisen apurahan. Ja kun haukkuu Hankamäen kirjan Turun Sanomissa, kuten toimikunnan jäsen Putte Wilhelmsson 5.10.2006,[170] niin hän iloiten *myöntää* sen. – *Nice.*

Torstaina 4. lokakuuta 2007

CHAUVINISME, S'IL VOUS PLÂIT!

Ilta-Sanomat on lukijakatonsa vuoksi ryhtynyt etsimään kasvua naisväen keskuudesta julkaisten toistuvasti miesten ja naisten palkkaeroista kertovia tilastoja. Lehdessä äskettäin ilmestynyt palkkavertailu, jossa naiset todisteltiin jälleen miehiä heikommin palkatuiksi, oli jo ainakin kolmas tänä vuonna.

Luin hiljattain tutkimuksen, jossa todettiin, että kyseiset tilastot ovat harhaanjohtavia. Niissä ei oteta huomioon esimerkiksi sitä, että miehet tekevät pitempiä työpäiviä kuin naiset ja että miehillä on myös pitempi työura kuin naisilla. Jos vertailua painotettaisiin näillä tekijöillä, naiset paljastuisivat miehiä paremmin palkatuiksi.[171] Rahojen lopullisen käytön arvioimiseksi pitäisi lisäksi ottaa huomioon tulonsiirrot perheiden sisällä. Sukupuolten välisen tasa-arvon vaatiminen onkin eräänlainen kupla. Kyseinen argumentaatio tietysti sopii iltapäivälehteen. Näin saavat marketeissa kärryilevät perheenemännät katkeruuteensa pontta.

Sama linja jatkui Ilta-Sanomien asettumisella naisvaltaisen hoitaja-alan palkkakiistan taakse. Sitä kautta feministit kalvavat jo toinen toisiaankin Lenitan läimäyttäessä Tarjaa ja toivoessa häneltä "kannanottoa" hoitajien puolesta.[172] Tosiasiassa sairaanhoitajat eivät ole mikään erityisryhmä, joka ansaitsisi tasokorotuksia tai muitakaan erityisetuja.

Heidän työnsä on kohtalaisen turvallista ja työpaikat turvattuja. Kyseisistä tehtävistä ei pidä myöskään kohtuuttomasti palkita, varsinkaan kun koko ammattikunta on joutunut jatkuvasti epäilyjen kohteeksi hämärien sairaalakuolemien vuoksi.[173] Kokoomus näyttääkin olevan feministisempi puolue kuin Vasemmistoliitto, Sdp ja vihreät. Vaikka hymypoika Katainen laulaisi hoitajille serenadeja ja lupaisi heille kuun taivaalta, puolue saanee lopulta naisten vihat silmilleen, sillä mikään korotus ei tule koskaan riittämään heille, ja kokoomusta pidetään petturina joka tapauksessa.

Kun yhteiskoulusta tehtiin tyttökoulu

Myös Sanoma-WSOY-konsernin päälehti Helsingin Sanomat uutisoi jälleen näyttävästi sukupuolten paremmuudesta naisten eduksi. Naistutkija Liisa Keltikangas-Järvinen todistelee raportissaan, että tyttöjen positiiviset luonteenpiirteet siivittävät heidän koulumenestystään.[174] Tällainen selvittely on asioita yksinkertaistavaa empiiristä tutkimusta, jossa ei vaivauduta pohtimaan, *mitä* nuo positiiviset luonteenpiirteet oikeastaan ovat, eli *miten syntyy ilmiö, jota sanotaan ”positiiviseksi luonteenpiirteeksi”*. Tutkittavan ilmiön oman olemuksen fenomenologinen analyysi on jätetty suorittamatta, mistä on seurannut ongelmia pohdittaessa tulosten merkitystä.

Asian ydinhän on se, että koululaitos ja sitä tarkasteleva tiede itse arvottavat tyttömäiset luonteenpiirteet, kuten nöyryyden ja ahkeruuden, myönteisiksi ominaisuuksiksi, kun taas pojille tyypitellyt luonteenpiirteet, kuten reippaus ja kovaäänisyys, arvotetaan lähtökohtaisesti kielteisellä tavalla. Näin syntyy tulos, jossa tytöille tyypitellyt ominaisuudet *näyttäytyvät* myönteisinä. Kun koululaitos on tällä tavoin naisellistettu, poikien lahjakkuudet eivät pääse esiin, ja ideologinen naisten suosiminen tekee tytöistä näennäisesti paremmin menestyviä.

Syypää kyseiseen vääristymään onkin se, että koko opetus- ja koulujärjestelmämme suosii naisia. Sen seurauksena koulut ovat muuttuneet tyttökouluiksi, kun lukioidenkin oppilaista lähes kaksi kolmasosaa on nykyään tyttöjä. Noidankehän alkupää on opettajankoulutuksen mankeleissa, yliopistoissa, kun kasvatusalalle ei enää valita miehiä. Esimerkiksi Helsingin yliopisto luopui luokanopettajaksi opiskelevien sukupuolikiintiöistä vähin äänin, minkä seurauksena kasvatustieteelliseen valituista oli vuonna 1993 peräti 85,1 prosenttia naisia. Kun opettajakunta on naisistunut, ei ole ihme, että kouluissa syrjitään poikia.

Silti naiset kehtaavat vaatia ”tasa-arvoa”. Feministit näyttävätkin vaativan tasa-arvoa aina, kun he arvelevat sen tukevan omia etujaan, mutta vaikenevat silloin, kun vähemmistösukupuolena ovat miehet. Psykologian piirissä on jo pitkään pidetty epä-älyllisenä ja kaavoittuneena sellaista tutkimusta, jossa viitataan ihmisten luonteeseen. Olemusajattelua on pidetty alkeellisena. Sitä mieltä ovat olleet varsinkin feministit. Mutta

feministeille luonteenpiirteisiin viittaava olemusajattelu näyttää kelpaavan aina, jos he voivat sitä kautta selittää naisten menestymistä parhain päin. Kyse on siis taaskin täysin tarkoitushakuisesta tutkimuksesta.

Pahinta on, että niin koululaitos, yliopistot kuin politiikkakin alkavat olla feministien käsissä, ja kaikki on muuttunut epä-älylliseksi vauvanhoidoksi. Viran saa vain mitäänsanomaton villatakkinuttuinen miestutkija, joka sitoutuu feminismin poliittiseen ohjelmaan, ja järkeviltä miesyksilöiltä on yliopistoihin pääsy kielletty.

Käyvätkö uhkakuvat toteen?

Vuonna 2002 perustettu vähemmistövaltuutetun virka on saanut ensimmäisten viiden vuoden aikana osakseen paljon kritiikkiä. Se on kohdistunut viran ensimmäiseen haltijaan, Mikko Puumalaiseen, joka on omastakin mielestäni ollut sopimaton henkilö hoitamaan tehtävää. Hänen aloitteestaan käynnistettiin tosikkomaiset ajojahdit, joiden seurauksena neekerinkuvat ovat katoamassa lakritsikääreistä, tavallisten suomalaisten verkkosivuja suljetaan ja sananvapautta kahlitaan. Puumalainen on epäviisailla otteillaan kylvänyt epäluottamusta valtaväestön ja vähemmistöjen välille. Terävää kritiikkiä asiasta on esittänyt muiden muassa filosofian tohtori ja kansanedustajaehdokas Jussi Halla-aho blogissaan. Tultuaan valituksi apulaisoikeuskansleriksi Puumis on toteuttamassa kriitikoitten pahimman vision ylenemällä maan ensimmäiseksi oikeudenvalvojaksi. Jaakko Jonkan sairastuttua hän hoitaa nyt oikeuskanslerin virkaa.[175] Tämä osoittaa, kuinka pitkälle voi pötkiä pelkällä kritiikittömällä monikulttuurisuuden palvomisella. Vähemmistövaltuutetun virka on myös instituutiona epäonnistunut, sillä sen tehtäväalueeseen luetaan vain etnisen syrjinnän kysymykset.

Onneksi maasta löytyy myös poliittista järkeä ja rohkeutta sanoa näkemyksensä suoraan. Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Paavo Väyrysen mukaan laajamittainen työperäinen maahanmuutto kävisi Suomelle liian kalliiksi. Viimeksi Väyrynen on viitannut muun muassa saksanturkkilaisten ongelmiin. Heidän asemansa on saanut Väyrysen epäilemään työperäisen maahanmuuton siunauksellisuutta myös Suomessa, ja samaan on päätynyt SAK:n Lauri Ihalainen.[176]

Maahanmuuttajilla ei Väyrysen mukaan ole eläkeiässäkään helppoa. Toimeentulo on heikko, saksan kielen taito olematon, eikä paluuta Turkkiin ole. Väyrysen laskelmien mukaan maahanmuuton nettohyöty jäisi Suomelle pieneksi, koska muuttajille pitää järjestää omia palveluja. Tulkkaus, päiväkodit, koulut ja sairaanhoito luovat uuden työvoimapulan kierteen. Vastaavasti työvoiman tarpeen mentyä ohi on seurauksena jatkuva sadekausi.

Väyrynen on mukana hallituksen maahanmuuttoon keskittyvässä ministeriryhmässä. Ministerit pohtivat lähiviikkoina, millaista maahanmuuttoa Suomeen halutaan, missä mittakaavassa ja mistä maista. Väyrysen arvion mukaan muuttajien hankkiminen kannattaisi keskittää vain tiettyihin maihin, jolloin esimerkiksi tulkkipalveluja tarvittaisiin vähemmän.

Viimeksi mainitussakin tapauksessa olisi tietysti epäviisasta keskittyä kolmannen maailman maihin tulija-aineksen kouluttamattomuuden ja kulttuurierojen vuoksi. Suomessa on tätä nykyä lähes 100 000 noin 18–25-vuotiasta nuorta, jotka joutuvat toistuvasti työviranomaisten toimenpiteiden kohteiksi. Nähdäkseni siinä on tarpeeksi työvoimapotentiaalia. Oletukset ”työvoimapulasta” ovat joko ”kohtaanto-ongelmia” tai muita tekaistuja verukkeita, joilla maahamme yritetään houkutella halpatyövoimaa. Se on kuitenkin vain näennäisesti halpaa ja usein myös ammattitaidottomampaa kuin suomalainen työvoima. Thai-hierojia Suomessa jo riittääkin.

Kun kiinteistökupla puhkeaa

Helsingin Sanomat jatkaa sitkeästi kansalaisten uskottelemista sillä otaksumalla, että asuntojen hinnat eivät laske. Näin se koettaa ilmeisesti pitää yllä konsernin omien kiinteistöjen arvoa. Kiihtyvän itsensä toistamisen merkiksi lehti julkaisi nyt verkkosivuillaan vuoden vanhan jutun, joka oli ilmestynyt alun perin kuukausiliitteessä.[177]

Kirjoituksessa yritetään todistella, että odottaminen ei asuntoa ostettaessa kannata. Kun Pertti meni ja odotti, hinnat kaksinkertaistuivat. Mutta entäpä, jos kyseinen tarkastelujakso olikin tahallisesti asetettu ajankohtaan, jolloin asuntojen hintoihin tuli lähinnä yksi kysynnästä johtuva kohouma 1990-luvun lopulla? Entäpä, jos asuntojen hintojen nousu ei voikaan jatkua siitä yksinkertaisesta syystä, että ihmisten tulot eivät ole kaksinkertaistuneet ja kansalaisten maksukyky on loppunut?

Itse katson, että asuntojen hinnoissa olisi hyvinkin varaa pudota kolmanneksella ja että romahdus tapahtuu heti, kun korot nousevat ja löyhäkätinen lainojen mättäminen pankeista on ohi. Tulevan laman syyt eivät edellytä ainoastaan ”häiriötä kansainvälisessä taloudessa” (se onkin jo saatu), vaan pelkkä kotimaisen kysynnän tyrehtyminen riittää kuluttajien velkaannuttua korviaan myöten. Silloin alkaa itseään ruokkiva romahdus. Vaarallisin talouden häiriö näyttääkin olevan pitkään jatkuva nousukausi, sillä sen aikana tehdään suurimmat virheet, kun taas elämä taloustaantuman mukaisesti näyttää vastaavan kotitalouksien normaalitilaa.

Sunnuntaina 7. lokakuuta 2007

KITEEN VIIKINGIT LAULULAVOILLA

Kukapa ei muistaisi Tarja Turusen dramaattisia potkuja Nightwishistä lokakuussa 2005? Marko Ollilan kirja lopun ajan tapahtumista käänsi pian syyttävät katseet paratiisiin luikerrelleen ”käärmeen” eli Turusen managerin Marcelo Cabulin puoleen.[178] Itse uskon, että yhtye oli kiertueensa lopulla niin väsyneessä tilassa, että eipä siltä olisi muuta voinut odottaakaan kuin päätymistä konfliktiin. Jos bändi olisi halunnut jatkaa kokoonpanossaan, se olisi edellyttänyt huolehtivampaa otetta myös levyyhtiöltä; ilmeisesti sitä ei kuitenkaan haluttu.

Minun stereoissani soi yleensä vain ooppera tai trance. Nightwish tekee CD-soittimeni levyluukulla myönteisen poikkeuksen, sillä yhtyeen tavaramerkkinä on ollut oopperan ja heavyrockin yhdistäminen. Bändi jaksoi konseptillaan varsin pitkään, sillä se julkaisi lyhyessä ajassa useita albumeja, ja itse arvelin Nightwishin menestystekijöiden olevan erinomaisen tiedostettuja sekä taustojen olevan hyvässä kunnossa. Viimeisimmillä levyillään (mukaan lukien läpimurtolevy *Once*) yhtye alkoi kuitenkin toistaa musiikillisia ideoitaan, ja omasta mielestäni parhaaksi ”ensimmäisen kauden” levyksi jäi yhtyeen toinen albumi, vuonna 1998 julkaistu *Oceanborn*. Kohottavaa bändin ensimmäisissä levyissä oli se, että oopperarockin takaa kuului myös säveliä Karjalan laulumailta, toisin sanoen vaikutteita suomalaisen musiikkihistorian folkloristisesta perinteestä.

Nightwish on loistanut Suomen ylivoimaisesti parhaana ja lahjakkaimpana rockbändinä maailmalla, eikä tämä ole pelkkä mielipide vaan myös tieteellinen tosiasia. Vaikka jokin HIM tai Rasmus ovat voineet myydä enemmän levyjä, Tuomas Holopaisen lahjakkuus säveltäjänä on omaa luokkaansa. Mutta rock and rollia soittavan yhtyeen koossa pitäminen vaatii usein myös kapellimestarin taitoja. Nightwishin alkuperäisessä kokoonpanossa saattoi olla liian monta erinomaista osaa johdettavaksi.

Entä aika jälkeen vuoden nolla? Kun Kiteen viikinkien solistivalinta osui Anette Olzoniin, kiintoisaa on, miten hän täyttää Turusen paikan vai luoko hän itselleen kokonaan oman roolin. Kuuntelin äsken Nightwishin *Dark Passion Playn*, tuon ”Suomen kalleimmaksi” mainostetun levyn, jonka tekemisessä käytettiin kuuluisaa Lontoon Abbey Roadilla sijaitsevaa studiota ja filharmonista orkesteria. Levyn instrumentaalinen puoli onkin loistelias. Monien kriitikoiden mielestä Olzon täyttää Turusen paikan, ja he tyytyvät vertailemaan laulajia keskenään. Omasta mielestäni se on turhaa. Vaikka myös Olzon laulaa korkealta ja kovaa, ääni vain muistuttaa oopperalaulua; tosiasiassa hänen äänensä luontainen väri ei tue oopperalaululle ominaista artikulaatiota, ja ”oopperamaisuus” haetaan väärästä laulutekniikasta. Eri asia on tietenkin se, *pitääkö* bändissä laulaa

kuin oopperassa. Mutta jos Nightwishin idea oli rockin ja oopperan yhdistäminen, tuosta ideasta luopuminen tuottaa pettymyksen.

En ole kuullut Olzonilla varustettua yhtyettä livenä toisin kuin ne, jotka kävivät katsastamassa Nightwishin kiertueen avauskeikan Tel Avivissa.[179] Toisaalta en voi myöskään unohtaa, että Turunen on yksi Suomen noin paristakymmenestä parhaasta sopraanosta. Tarja Turusen ääni on joka tapauksessa niin puhdas ja kirkas, että siitä syystä aito oopperatähti jättää mennen tullen taakseen kenen tahansa poplaulajan.

Oopperatähdelle hänen diivamaisuutensa on tietenkin osa persoonaa, ja sitä eivät bändin muut jäsenet oppineet koskaan ymmärtämään. Nightwishin moniaineksisessa kokoonpanossa ja erilaisten tyylien yhdistelyssä tuli jo lähtökohtaisesti todistetuksi, että eri maailmoista olevat ihmiset eivät voisi ymmärtää toisiaan kovin pitkään. Siksi asioiden kariutuminen saattoi seurata jo yhtyeen erikoisesta olemuksesta.

Vaikka jäänkin kaipaamaan ”Tarjaa takaisin”, en tarkoita, että Olzon olisi huono. Hän selviytyy tehtävästään aivan mukiinmenevästi, mutta Turusen korkokenkiä hänen ei kannata yrittää täyttää. On hienoa, että Nightwish toimii täysin tunnistettavalla tavallaan ja että ero entiseen on pieni. Osapuolet ovatkin tulleet kriiseistään ulos varsin vähäisin naarmuin. Ne voivat olla hyväksikin yhtyeen suosiolle; saavatpahan myös avioerokakarat fiiliksilleen samastumisen kohteen.

Keskiviikkona 10. lokakuuta 2007

UUDESTA SUOMESTA

Vuonna 1847 perustettu Uusi Suomi jatkaa ilmestymistään verkkolehtenä lähes kuudentoista vuoden tauon jälkeen. Uuden Suomen kalevalainen logo, jonka Niklas Herlin osti Alma Medialta, antaisi aiheen odottaa, että lehden henkiin herättäminen rikastuttaisi kulttuurielämäämme jollakin kansalliseen identiteettiin, kuten kieleen, kirjallisuuteen tai taiteisiin liittyvällä tavalla. Mutta käykö näin?

Vastauksia kysymykseen voi lukea ensinnäkin omistajien ja päällysmiesten kannanotoista. Herlin on todennut useammassakin haastattelussa, että lehden tekoon halutaan erityisesti myös naiskirjoittajia ja eri ikäluokkien edustajia ja että maahanmuuttajakolumnistikin on haussa. Käytännössä nämä hyvät aikeet tarkoittavat, että lehdestä uhkaa tulla Metro-ilmaisjakelulehden kaltainen aviisi, joka koettaa miellyttää keskiluokkaa ja jota lopulta hallitsevat feministien, monikultturistien ja keskiluokkaisen moralismin äänet.

Syynä moiseen orientaatioon on tietenkin lukijoiden eli mainosrahan tavoittelu. Helsingin Sanomien eilisessä haastattelussa monimiljonääri varmisteli, ettei lehdessä julkaistaisi ainakaan mitään sellaista, joka tekisi

siitä ”ääri-isänmaallisten” ihmisten äänitorven.[180] Ei ihme, että maininta päätyi Hesariin, sillä Helsingin Sanomat on tunnettu ”kansallismielisinä” pitämiensä kirjoittajien hiljentämisestä ja monikulttuurisuuden edustamisesta, ja siksi uusi vaihtoehto voidaan kokea Hesarissa haastajana.

Mutta kuinkahan pelottavaa tuo maltillisten kansallismielisten ajatusten esille pääseminen loppujen lopuksi olisi – ja miksi? Päätoimittaja Markku Huusko on joka tapauksessa kuvaillut uutta Uutta Suomea ”isänmaalliseksi verkkolehdeksi” julkaisun omilla sivuilla, joten Hesarin esille nostama näkökohta saattaa ilmentää huolta maan toistaiseksi suurimman lehden omasta roolista nettijulkaisemisen kentällä, jolla kaikki ovat samassa asemassa.

Epäilen kuitenkin Uuden Suomen menestymisen mahdollisuuksia resursseihin liittyvistä syistä. Lehden sisältö näyttää koostuvan pelkistä tietotoimistolta ostetuista uutisista, ja analyyttisyyttä koetetaan virittää linkittämällä lehden sivuja tiettyjen julkisuuden henkilöiden blogeihin. Eikö Jari Tervon kirjailijakuva ole kulahtanut jo tarpeeksi? Täytyykö hänen esittää itseään tälläkin foorumilla? Ja Jukka Relanderin viisaudet ovat samanlaisia kuin Tuomas Nevanlinnan: kyseessä on eräänlainen diskurssikone, joka sosiologisoi ammatikseen ja osoittaa siten, kuinka etevää punavihreä marxilainen yhteiskuntatiede on, kun se tulee yhä uudestaan nurkan takaa ja osoittaa, miten julkisuuden marakattina olostaan nauttiva pesukarhu pesee, linkoaa ja huuhtelee sekä nostaa lopputulokset narulle kuivumaan.

Tällaisessa kirjoittamisessa, jota aiemmin ovat harjoittaneet kaikenlaisten Abu-Hannojen kaltaiset tähtöset sekä Timo Airaksisen tapaiset lausuntoautomaatit, ongelmaksi muodostuu, että kyseessä on pelkkä itsen performoiminen. Se on oman itsen esittämistä ja mielipiteiden sekä asenteiden toistuvaa pukemista yhä uuteen kuosiin. Niitä lehdet näköjään haluavat kolumnisteiltaan ostaa ja asettaa näytteille lukijoiden viihdyttämiseksi. Logiikka on, että ”kun meidän lehdessä kirjoittaa se ja se julkisuuden vieteriukko, jota pidetään yleisesti viisaana (onhan hän ollut televisiossakin), niin tässä on syytä ottaa lehti ja mielipiteet todesta”. Ongelmana on, ettei kyseisissä ajatuksissa ole sen enempää sisältöä kuin kenen tahansa perusjampan yleisissä asenteissa, ja juttujen ainoaksi uutiseksi tahtoo jäädä kirjoittaja itse.

Myös kustannusyhtiö Teos perustettiin Herlinin ja Hiidenheimojen rahoilla. Sen toiminta-ajatukseksi määriteltiin nollatuloksen tekeminen ja toiminta voittoa tavoittelemattomana kulttuuri-instituutiona. Idea on kuninkaallinen. Mutta käytännössä julkaisulinja on ollut sellainen, että vain ne käsikirjoitukset ovat nähneet päivänvalon, joiden tekijöillä on rooli julkisessa sanassa (eli käytännössä sähköisen median valtavirrassa) tai joiden opusten voi odottaa tuovan firmalle rahaa. Tästä kertoo esimerkiksi Sauli Niinistön kirjan julkaiseminen Teoksen toimesta.

Herlin ja Hiidenheimo rakentavat näköjään mediakonsernia, sillä Teoksen ja Uuden Suomen rinnalle he ostivat myös siivun Asko Kallosen äskettäin perustamasta Helsinki Music Company -nimisestä levy-yhtiöstä. On tietysti hyvä, että maahamme syntyy uusia kotimaisessa omistuksessa olevia viestintäyrityksiä, sillä suuri osa jo olemassa olevista on ajautunut ulkomaiseen omistukseen.

Uuden Suomen julkaisijoiden kunnianhimoisena toiveena on ilmeisesti tehdä tempauksellaan sanankäytön historiaa. Tosiasiassa siihen tarvittaisiin radikaalimpia otteita. Ne voisivat syntyä spontaaneista motiiveista, toisin sanoen asioista, joiden takana on jokin *arvo* ja joiden tuella kumotaan jotain valtaa. Tämä vahvistaa uskoani todellisen filosofian ja taiteen ikuiseen ulkopuolisuuteen, enkä pidä paljonkaan arvoisena sentyyppistä kirjoittamista, joka vastaa näyttäytymistä trendibaareissa.

Lehden tekeminen on yleensäkin vapaan kirjoittamisen *oman olemuksen* vastaista. Siitä tulee melkein aina sanojen sovittamista toimituksen mielipiteisiin, lehden muihin juttuihin tai yleisöjen käsityksiin. Sinänsä on hyvä, että kehiin ilmestyy uusia vaihtoehtoja, sillä ne luovat tuota vapautta. Siksi en toivo käyvän niin, että Uuden Suomen verkkoversio tuokin omassa tuubissaan samaa tahnaa kuin ilmaisjakelulehdet Metro, Satanen, Lauttasaari-lehti tai Kamppi-Eira-lehti. Hyvä lähtökohta voisi olla median valtavirran haastaminen, ja näin sanoessani en tarkoita vain kulttuuri- ja mielipidelehtinä esiintyviä kommunistilehtiä vaan vihervasemmistolaisin perustein toimivia suuria sanomalehtiä, joiden päätoimituksia hallitsevat 1970-luvun Toimittajaliiton edistykselliset tyypit. Saa nähdä kuinka käy, mutta tässä seurassa minulla on hyvät edellytykset saada lisää lukijoita tälle omalle, jo ennestäänkin varsin kolutulle palstalleni.

Torstaina 11. lokakuuta 2007

VANHASTA SUOMESTA

”Maailma on sana” (Samuli Paronen) ja ”minkä ylipäänsä voi sanoa, sen voi sanoa selvästi” (Ludwig Wittgenstein). Niinpä on tärkeää, miten käytämme kieltä. Politiikassa jokainen sana on teko, ja selvästi sanottu on selvästi ajateltu, kun taas epäselvän sanankäytön takana piilee usein hämärä ajatus.

Yksi hyvä keino tehdä kulttuuriteko on huoltaa kieltä. Suomen kieleen on pesiytynyt viime vuosina kummallisia uudissanoja, jotka ovat lähinnä ideologisia ja jotka kantavat mukanaan jonkin totuuden peittelyä. Tällaisia uudissanoja ovat muun muassa ”työvoimakapeikko”, ”kohtaanto-ongelma”, ”monikulttuurinen”, ”kotouttaminen” ja ”toiseus”.

Kapeikko, kohtaanto, monikulttuuri

Sana ”työvoimakapeikko” tahtonee ilmaista, että ihmiset eivät halua tehdä työtä, että työnantajat eivät haluaisi maksaa palkkaa ja että työn tekeminen ei kannata. Kyseessä on siis pullonkaula. Tätä suomenkielistä ilmaisua ei kuitenkaan käytetä siksi, että siihen liittyy mielikuva, jonka mukaan työttömät ovat juopottelevia pultsareita. ”Kohtaanto-ongelma” puolestaan yrittää peittää sen, että ihmiset pakenevat toisiaan peläten joutuvansa tekemään jotain huonoilla tai sopimattomilla ehdoilla. Sen asemasta voitaisiinkin mieluummin puhua kohtaamisongelmasta tai tarvittaessa myös riitelystä, kannattamattomuudesta, kitkasta tai välttelystä.

”Monikulttuurinen” puolestaan on epäonnistunut sana, jossa substantiivista ”kulttuuri” on muodostettu adjektiivi ”kulttuurinen”, ja käsitteen alaa on lavennettu etuliitteellä ”moni”. Voidaan kysyä, mihin tätä uudissanaa tarvitaan, kun jo kulttuurielämän käsitteeseen sinänsä luetaan itsestään selvästi moniarvoisuus. Onko tarkoituksena korostaa monikulttuurisen Suomen olevan aivan erityisen moniarvoinen ja suvaitseva, jopa niin, että kyseisen käsitteen kautta toteutetaan jotain tiettyä tarkoitusperää ajamalla sitä kuin käärmettä pyssyyn? Ikävä kyllä, vastaus taitaa olla ”kyllä”. Sellaisena kyseinen politiikka myöntää epäsuorasti, että oma kulttuurimme on muka jollakin tavoin huono ja että tarvitaan kansalaisten ohjeistamista heidän mielipiteidensä sosiaalidemokratisoimiseksi.

Myös sanan ”maahanmuuttaja” käyttö on karannut omalle kiertoradalleen. Miksi ulkomaalaista pitäisi sanoa maahanmuuttajaksi? Siksikö, että osoitettaisiin jatkuvasti, mikä suunta hänellä on? Emmehän me sano myöskään asukasta emmekä vuokralaista asuntoonmuuttajaksi, paitsi sen ajan, kun hän tekee muuttoa. Maahanmuuttajaa pitäisi siis sanoa mieluummin ulkomaalaiseksi, tai jos halutaan korostaa hänen liiketilaansa, on sana ”siirtolainen” suositeltavampi kuin muminalta kuulostava yhdyssana ”maahanmuuttaja”. Tosin ”siirtolaisella” viitataan yleensä maahanmuuttajaan, joka saapuu maahan laillisesti työluvan kanssa, mutta sitä monilla tänne pyrkivillä ei ole.

Osa maahanmuuttajista on tietenkin suomalaisia paluumuuttajia, eli Suomen kansalaisia ei voitaisi sanoa ulkomaalaisiksi, mutta semanttinen kissanhännänveto ”turvapaikanhakijoiden” ja ”pakolaisten” kesken on joka tapauksessa turhaa arkikielessä. Käsitteellinen hiuksenhalkominen kertoo maahanmuuton epätoivoisista oikeuttamispyrkimyksistä ja siitä, ettei itse asiasta vallitse poliittista yksimielisyyttä tai sille ei ole oikeutusta. Hiuksia aletaan halkoa usein silloin, kun puhujat ovat eri mieltä varsinaisesta asiasta. Tuloksena on orwellilaista uuskieltä, joka tyydyttää poliittista korrektiutta ja jossa neekereitä sanotaan ”Saharan eteläpuolisen Afrikan kantaväestöön kuuluviksi etnistä alkuperää oleviksi henkilöiksi”. Helpommat ilmaukset ovat kuitenkin usein totuudenmukaisempia, ja lisäksi

ne välittävät ihmisten mielipiteet ja asenteet selvemmin kuin kierto-ilmaukset, vaikka myös ne voivat olla paljonpuhuvia varsinkin ironisesti käytettyinä.

Kotouttaminen

”Kotouttaminen” ei liene mistään kotoisin, sillä sitä ei löydy sanakirjoista. Tämä on ymmärrettävää, sillä suomen kielessä ei ole sanaa ”koto”, josta se olisi voitu johtaa. ”Kotiuttaminen” sen sijaan löytyy, ja sillä tarkoitetaan ’lähettämistä kotiin’. Esimerkiksi sotilas voidaan kotiuttaa, jolloin hänelle passitetaan menosuunta sinne, mistä hän on tullutkin. Kotiuttamisella voitaisiin tarkoittaa myös ihmisen sopeuttamista tai vakiinnuttamista uusiin oloihin niin, että hän voi tuntea paikan kodikseen.

Mutta kuinka hyvin kotiuttamisen käsite sopisi monikulttuuriseen retoriikkaan, jossa toisaalta halutaan viitata maahanmuuttajan kotiutumiseen Suomeen, mutta käsite sisältää myös ajatuksen tulijan palauttamisesta kotikonnuilleen? Esimerkiksi pakolaisen asettumista Suomeen ei voida kuvailla kotiutumiseksi, sillä todellisuudessa hänen kotimaansa on muualla. Jos tuota käsitettä käytettäisiin, sen ymmärrettäisiin helposti viittaavan siihen, että pakolainen palaakin lähtöseuduilleen. Silti kyse on kotiuttamisesta siinä mielessä, että Suomesta ollaan tekemässä hänen kotiaan.

Miksi sitten tuota käsitettä ei käytetä; käytetäänhän useita muitakin sanoja huolettomasti, vaikka ne ovat monimerkityksisiä? ”Kotiuttamisen” korvaaminen uuskielisellä ”kotouttamisella” on merkki poliittisen korrektiuden vaalimisesta. Asia, jonka uudissana salaa, on tällöin se, missä ihmisen koti oikeastaan on. ”Kotiuttaminen” tunnustaisi sen olevan joko lähtömaassa tai (totuuden vastaisesti) meidän maassamme. Koska kumpikaan ei ehkä ole totta, ”kotiuttamisen” tilalle on luotu hämärä uudissana ”kotouttaminen”. Sen oma hämäryys kuvaa tietysti myös käsitteen takana piilevän ajattelutavan hämäryyttä: sitä, että kyseisen sanan luojat niin ikään liikkuvat vaarallisella ei-kenenkään maalla.

Kun huomataan lisäksi käsitteen käyttöön liittyvä pakottavaa tekemistä kuvaava muoto, paljastuu, että kotouttamisen käsitettä käyttämällä halutaan kiertää totuutta sekä tehdä jotain sellaista, mikä vastustaa todellista asioiden tilaa. Kyse on siis poliittisesta propagandatermistä, jonka käyttöön tulisi suhtautua yhtä varauksellisesti kuin sen sanakirjoihin hyväksymiseenkin. Ongelmien ydin on siinä, että selkeä ajattelu ja kielenkäyttö uhrataan poliittiselle retoriikalle. Seuraus on, että suomen kielen asema vaarantuu poliittisen vallankäytön synnyttäessä uuskielisyyttä ja kielitaidottomuuden voittaessa jalansijaa yhteiskunnassa.

Toiseus

Aivan kuten ”kotouttaminen” on johdos tunnetusta Kotoún saaresta, yhtä varmasti ”toiseus” juontuu ”toisaksesta”. Myös ”toiseus” on ongelmallinen sana, eikä sitä löydy sanakirjoista. Olen kuitenkin joskus käyttänyt toiseuden käsitettä myös itse paremman vastineen puuttuessa. Samalla olen selvittänyt käsitteen merkitystä ja relationaalista luonnetta.[181]

Yleensä toiseuden käsite on ymmärretty väärin, ja sitä on käytetty synonyymina kaikenlaiselle irrationalismille. Omassa filosofiassani se merkitsee kuitenkin ihmisten erillisyyttä, riippumattomuutta ja vapautta, joka perustuu kokemukselliseen ja ruumiilliseen erillisyyteen sekä kuvastaa siten ihmisten yksilöllistä olemassaoloa. Tämä taas muodostaa perusteen filosofiselle etiikalle muistuttaessaan, että ihmisiä ei pitäisi kohdella totalitaarisesti ja että yksilöinä ihmiset ovat pakonomaisille määrittelyille antautumattomia. Maita ja kansoja ei saa siis alistaa.

Näin kyseinen käsite kantaa myös filosofista ajatusta ja elättää eksistenssifilosofisten, liberalististen ja transsendentaalifilosofisten teorioiden eettisiä ideoita. Valitettavasti toiseuden käsitettä on postmodernistien ja marxilaisten kirjoituksissa käytetty samalla tavalla väärin kuin kyseiset oppisuunnat ovat kohdelleet myös ihmisiä. Tässä mielessä vanha suomi on parempaa kuin uusi suomi.

Perjantaina 12. lokakuuta 2007

HULLUJEN PÄIVIEN TOIMINTALOGIIKKA

Kun kauppoihin iskee kulutuskuolio lokakuun alussa, tavaratalot aloittavat syystempauksensa. Satuin käymään tänään Stockmannin Hulluilla päivillä löytämättä tosin mitään sellaista, mitä sieltä ei muutenkin saisi. Itse asiassa ostin kilpailevasta Aleksi 13:sta takin, joka oli halvempi ja laadukkaampi kuin Stockmannin tarjoama vastaava malli mutta jota kukaan ei ollut ehtinyt napata, sillä käytävillä oli tyhjää.

Hullut päivät on tapahtuma, jota vanha kansa kutsui yksinkertaisesti markkinoiksi. Mutta miksi Stockmannin markkinat toimivat paremmin kuin esimerkiksi Sokoksen tai muiden kauppakeskusten alennusmyynnit? Väitteeni on, että kyseessä on eräänlainen vallankumous. Stockmann tunnetaan kylän kalleimpana puotina, jossa on apteekin hinnat. Niinpä tilapäinen häiriötila, jonka tuloksena tämä tosiasia hetkeksi kumotaan, tuottaa harhakuvan, että ihmiset saavatkin laatutavaraa halvalla. Kyse on siis eräänlaisesta karnevaalista. Asiakkaiden innokkuudesta voidaan suoraan päätellä, kuinka halukkaita he ovat kumoamaan kapitalistista valtaa.

Hullut ihmiset

Entä voiko Hulluilla päivillä tehdä järkeviä ostoksia? Suurimmassa osassa alennusmyyntien tarjoustuotteista on jotain vikaa. Ne ovat jollakin tavoin puutteellisia tai vanhenemisen partaalla, kuten televisiot, joissa ei ole sekä maanpäällisen että kaapeliverkon katselemiseen sopivaa viritintä ja joista pyydetään silti lähes uusien mallien hintaa. Paremman saattaa saada halvemmalla jo ennen joulua. Tai kaupan saattaa olla jotain designtuotteeksi miellettyä klassikkoa, kuten Marimekon jokapoikapaitaa, jota ei voida enää pitää kovin muodikkaana, sillä ihmiset eivät nykyään kulje rohtimissa vaan kaipaavat asukokonaisuuteensa glamouria. Niinpä tämäkin tuote on enintään alehintansa arvoinen.

Oman haamumaskottinsa kautta Hullut päivät mytologisoi kuluttamiseen liittyvää järjenvastaisuutta. Katossa roikkuva banaaninvärinen haamuilmapallo muistuttaa, kuinka ahneutensa ja harhakuviensa keskellä hyöriviltä porvareilta menee järki.

Al Goren ilmasto-Nobel

Samanaikaisesti toisaalla tähdätään kulutuksen hillitsemiseen, mikä sekin osoittautuu hullun hommaksi. Eräänlaista persoonan hajoamista osoittaa juuri se, että yhtäältä ihmiskunta hätäilee saastumisen vuoksi, vaikka toisaalta se näkee elinehdokseen kulutuksen ja kansantuotteen kasvun. Tämän päivän lehdessä on Hullujen päivien mainosten lisäksi myös uutinen Al Goren rauhan-Nobelista.[182] Mikäli Al Gore onnistuu hillitsemään puheillaan hiilidioksidipäästöjä enemmän kuin hän tuottaa niitä lentäessään ympäri maailmaa, hänen toimintansa on ekologista. Muutoin se on vain semioottisesti taitavaa imagon rakentamista. Ajatelkaa, kuinka miellyttävän ulkopoliittisen viestin entinen varapresidentti antaa saarnatessaan, että ihmiskunnalla on yhteinen vihollinen ja että sen vuoksi valtioiden ei kannata käydä sotia. Al Gore on kettu, joka pohjustaa uutta virkaa ympäristöpolitiikan luennot kainalossaan.

Ilmastonmuutoksesta saarnaamisesta ja huolestumisesta on tullut niin syyllistävää, syyllisyyttä tuntevaa, pieteettistä ja pateettista, että sen voisi organisoida jo uskonnoksi. Sellaisena se saattaisi toimia hyvin. Ja uskonnolle itselleenhän ei merkitse muu kuin että se toimii. Näin se vastaa myös pragmatismin evankeliumia. Se, mitä länsimaat voivat ilmastonmuutoksen torjumiseksi tehdä, jää väistämättä pelkäksi kosmetiikaksi, ja parempi olisi valmistautua ilmastonmuutokseen pakkaamalla rannikoilta kamat.

Tosiasiassa syyllisyys ilmastonmuutoksesta ei lankea vain länsimaille ja Bemari-miehille. Esimerkiksi Euroopan unioni tuottaa päästöistä vain neljätoista prosenttia kolmannen maailman vastatessa yli puolesta maail-

man hiilidioksidipäästöistä. Autoilun ja lentämisen ohella myös viattomalta vaikuttava maatalous on suuri hiilidioksidin aiheuttaja, joten lehmästä kaikki paha tulee. Lopettakaa siis tuo anaalinen päästöpuhe, ennen kuin se turhauttaa ihmiset ja johtaa heidät epäekologisoimaan saasteillaan koko planeetan!

Sunnuntaina 14. lokakuuta 2007

”HÄN OLI AINA NIIN KOHTELIAS...

ja sanoi tuttavilleen päivää.” Nämä olivat naapureiden kommentteja kaksi sisartaan murhanneen nuoren miehen käyttäytymisestä, kun tieto Kotkan kaksoissurmasta levisi pitkin lähiöitä.[183] Tämä osoittaa, miten ajattelukykyisiä ihmiset ovat: ensinnäkin velvoittaessaan muut ihmiset käyttäytymään sovinnaisesti ja toiseksi kommentoidessaan asioita täysin ymmärtämättömästi.

Ihmisten pitäisi lukea toisiaan oikein. Kiltteys saattaa peittää ahdistusta ja hiljaisuus vihaa. Herran nuhteessa eläminen kasvattaa halun vapautua tuosta kaikesta: sovinnaisen elämäntavan latteudesta ja mitäänsanomattomuudesta. Turvayhteiskunnalla pelotteluhan se vasta tekee murhat ja pahoinpitelyt tarpeellisiksi, sillä enää vain niiden kautta merkitysten tuottaminen koetaan mahdolliseksi.

Kain ja Abelin välinen sisarussurma on rikoksista vanhin ja sellaisena perisynnin lähtökohta. Vaikka asetelma voi olla hyvin yksinkertainen (eli kateus ja sen mukainen kilpailu), siihen liittyy myös rituaalisia merkityksiä. Mikä sitten saattoi olla tuon nuoren miehen motiivina? Veikkaanpa, että jos häntä eivät ajaneet kyseiseen tekoon pelkkä skitsofrenia eli äänet, jotka ”kehottivat tappamaan”, kyseessä voi olla tavanomainen riita, jonkinlainen halu irtautua malliperheeksi mainostetusta kodista tai saatananpalvonta.

Myös siinä on oma absurdi logiikkansa. Tuskin mikään tuntuu vapauttavammalta kuin rituaalisurma, sillä sen kautta ihminen osoittaa tekevänsä jotain, jossa häntä eivät sido ankarimmatkaan määräykset. Se on ikään kuin Jumalalle käskystä uhraamisen vastakohta: ihminen osoittaa riippumattomuutensa säännöistä. Ja paradoksaalisesti tuo rimpuilu johtaa ihmisen loppuiäkseen telkien taakse. Varsinainen ongelma on vapauden käsittäminen suhteellisesti eli vastakohtien kautta, jolloin niiden oletetaan tehostavan toisiaan. Todellisuudessa musta ei tule mustemmaksi valkoista taustaa vasten eikä kääntäen; värit ovat mitä ovat.

Eikö olekin hullua? Tämä on instituutioiden omaan toimintaan rakentuneen systemaattisen hulluuden vastakohta: yksilön individualistinen, vapaaseen valintaan liittyvä hulluus, jota harvoin voidaan selittää millään ulkoisella muuttujalla. Edellä mainitun psykodynamiikan vuoksi noita

murhaajia, kirkonpolttajia sekä perhe-, kätkyt- ja vauvasurmaajia löytyy tästä sairaasta Suomesta nykyään lähes joka päivä.

Tiistaina 16. lokakuuta 2007

KOSTO ON SULOISTA

Helsingin yliopiston keskusjohto on sikäli työteliäs, että aina havaitessaan minun menestyvän jollakin elämänalueella, se alkaa polkea asemaani. Yliopistopainon kustannusyksikkö teki minulle yhteensä kolme kirjaa vuosina 1995, 2003 ja 2005. Viimeisin niistä olikin yliopiston keskushallinnolle jo kova pala, sillä teos yritettiin aktiivisesti vaieta yliopistossa, ja eräät tahot vaativat jopa sen vetämistä myynnistä pois, kunnes Helsingin Sanomat sattui tekemään kirjastani kaksi isoa juttua ja teos sai huomiota myös televisiossa.[184]

Niinpä Yliopistopainon kustannusyksikön alasajo aloitettiin välittömästi. Kustannuspäällikkö Minna Laukkanen ja toimittaja Markku Pääskynen olivat ilmeisesti olleet minulle ”aivan liian ystävällisiä” suostuttuaan julkaisemaan kirjojani – samoin professori Lauri Rauhalan kirjoja, jonka valitut teokset Yliopistopaino julkaisi. Jo viimeisimmän kirjani ilmestyessä Minna Laukkanen kertoi minulle, että hän oli saanut nimettömiä yhteydenottoja teosteni jakelun lopettamiseksi. Ennen pitkää näille tahoille tuli välttämättömäksi lopettaa koko Yliopistopainon humanistinen toimintalinja ja myydä yksikkö Gaudeamukselle.

Gaudeamus puolestaan on läpeensä postmodernistinen, feministinen, punavihreä ja naturalistisella ideologialla kyllästetty kustantamo, joka ei juuri muita kirjoja tee kuin arvottomia toimitusteoksia tai muita yhteis- ja kokoelmajulkaisuja. Myös klassikkosuomennokset liikkuvat jälkistrukturalismin ja *queer*-teorian linjoilla. Yliopistopainon kustannusyksikön tultua kaupatuksi Gaudeamukselle töihin jäi vain kaksi mitättömintä työntekijää. Sekä kustannusjohtaja Laukkanen että kirjailijanakin kunnostautunut toimittaja Markku Pääskynen laitettiin omille teilleen. Yliopistopainon kirjoittajana tunnettu Kirsti Simonsuuri puolestaan vastusti myyntiä nimilistalla, jonka hän keräsi keväällä 2007, kun salassa haudotut yhdistymisaikeet tulivat julki. Kirjailijoilta ei kysytty mitään, vaikka jokaisella meistä on kustannussopimus Yliopistopainon eikä Gaudeamuksen kanssa.

Yhdistymisen perusteeksi mainittiin taloudelliset syyt (siitä huolimatta että Yliopistopainon kustannusyksikkö tuotti selvää voittoa) ja Gaudeamuksen muka parempi ”brandiosaaminen”. ”Brandiosaamista” kehuttaessa tuskin taaskaan huomattiin, kuinka suurta vahinkoa kustannusyksikön lopettaminen tuotti Yliopistopainon omalle brandille ja niille kirjoitta-

jille, joiden kirjat on jo julkaistu lopetetun Yliopistopainon kustannusbrandin alla.

Mitä sitten viimeisimmässä kirjassani eli *Työttömän kuolemassa* oikeastaan sanoin? Arvostelin työvoimapolitiikan lisäksi nykyistä tiedepolitiikkaa, joka kritiikittömästi tuottaa 1 400 tohtoria vuodessa, vaikka tarvetta olisi vain entiselle määrälle eli noin 400:lle. Siinäkin olisi tohtori jokaiselle vuoden päivälle. Oletus, että määrä muuttuu laaduksi, on johtanut laadun muuttumiseen määräksi.

Kritisoin myös yliopistojen tapaa uhrata virantäytöt kansainvälisille prosesseille, sillä niiden kautta internationalistit päästetään määräämään, mitä Suomen yliopistoissa saa opettaa. Paheksuin yliopistojen halukkuutta jakaa vähäiset resurssinsa yhä useammin ulkomaalaisille tutkijoille ja moitin sitä, että elävä filosofia on karkotettu yliopistoistamme. Ei siis ole ihme, että minua tukenut Yliopistopainon kustannusyksikkö käytännössä lopetettiin ja Gaudeamuksen nimisenä jatkavan firman yhdeksi aktiiviseksi osakkaaksi tuli Helsingin yliopisto. Näin sensuuriasetus oli mahdollista antaa. Ruma temppu.

Yliopistopainon johto teki ajattelemattomasti luovuttaessaan kustannusyksikkönsä pois, mutta mitäpä se ei tekisi, jos se siten kokee voivansa tuottaa haittaa minulle ja muutamille muille yliopiston nykymenoa arvosteleville kirjoittajille. Koska Gaudeamus ei ole koskaan suostunut tekemään minulle yhtään kirjaa eikä myöskään tee, julkaisen teokseni jatkossa entistäkin omatoimisemmin kuuntelematta kerta kaikkiaan kenenkään puoliksi oppineen märehdintää. Sitä kautta varmistan, että lukijani saavat tekstinsä käsiinsä juuri sellaisina kuin haluan eivätkä sillä tavoin pyöristeltyinä kuin kriitikkoni tahtoisivat.

Mutta kiitos Yliopistopainolle kuluneista vuosista. Toivottavasti suurin osa jäljellä olevista kirjoistani myydään pian loppuun, jotta nekin päätyvät lukijoiden käsiin eivätkä rehtorinkanslian kamiinaan, jonne ne varmaan muuten kannetaan.

Keskiviikkona 17. lokakuuta 2007

LIITTO JOKA NEUVOI

Neuvostoliitto oli liitto, joka neuvoi. Ja siinä se on yhä, mutta eri nimellä. Jyri Häkämiehen (vai pitäisikö sanoa Häkähenkilön) ”Venäjä, Venäjä, Venäjä” -puhetta seurasi nyt jonkin lehdistöneuvos Vladimir Kozinin katuhaastattelu, jossa Suomea pyydettiin ”ajattelemaan” Natoon liittymisen kannattavuutta kolmeen kertaan: *”Think, think and think.”*[185] Tuohtuneenoloinen venäläisdiplomaatti kävi Tehtaankadun konttoriltaan kertomassa, kuinka uhkaillaan uhkailematta ja nälvitään nälvimättä. Mutta ymmärretäänhän tuo nyt ilman kolminkertaista tietäkin: ei taida naapuri

jättää Suomelle muita vaihtoehtoja kuin Natoon liittymisen. Ja sen Venäjä toivoo tapahtuvan painostuksen alaisena tai ainakin leimaamana. Jälkikäteistieto tosin kertoo, että sotilasyhteistyötäkin Suomelle ehdottanut diplomaatti ”kutsuttiin myöhemmin kotiin”.

Samalla, kun Venäjä ohjeisti Suomea, Yhdysvallat puolestaan palkitsi Dalai-laman rauhantyöstä.[186] Myös me suomalaiset olemme joutuneet elämään eräänlaisessa ”Tiibetissä”. Siksi on mukavaa, että Yhdysvalloilta löytyy korkean tason tukea pienille ja sorretuille kansakunnille. Bushia lukuun ottamatta juuri kukaan valtionpäämies ei ole Dalai-lamaa suostunut tapaamaankaan, sillä häntä ei voida kansainvälisen käytännön mukaan pitää valtion edustajana maan ollessa Kiinan miehittämä.

Vuonna 1935 syntynyt Dalai-lama pakeni kävelemällä Intiaan Kiinan miehitettyä Tiibetin vuonna 1959. Siitä asti Kiina on pitänyt Tiibetiä maakuntanaan vedoten siihen historialliseen seikkaan, että keisariaikana Tiibet oli Kiinan provinssi. Väite on yhtä oikeutettu kuin se, että Venäjä väittäisi – niin, tiedätte kyllä minkä – kuuluvan itselleen vain sillä perusteella, että kyseinen maa oli joskus sen autonominen suuriruhtinaskunta.

Bushin toivomus, että Kiina ottaisi Dalai-laman vastaan tämän arvolle sopivasti, oli hieno ele todellisen monikulttuurisuuden puolesta – samanlainen, jolla Ronald Reagan kävi kolkuttelemassa Berliinin muuria ennen rautaesiripun murskaamista: *”Mr. Gorbatshov, open this gate!”* Kulttuurien välinen kunnioitus voi perustua vain kansallisvaltioiden olemassaoloon ja valtioiden itsemäärämisoikeuteen. Jos minulta kysyttäisiin, haluaisin vastata Kozinin *”think, think, think”* -puheeseen John F. Kennedyn sanoin: *”Ich bin ein Berliner.”*

Torstaina 18. lokakuuta 2007

SAK:N PALKKAPORVARIT

Olen jo aiemmin huomauttanut siitä, että Suomessa duunareitten ja akateemisten palkat ovat väärässä suhteessa. Kun opiskelukustannukset otetaan huomioon, hyvin palkattuina pidetyt lääkäritkin pääsevät kirvesmiesten kokonaisansiotasolle vasta viisikymppisinä, jos silloinkaan. Ja akateemisissa ammateissa vaaditaan kuitenkin äärimmäistä vastuuta, koulutusta ja pätevyyttä.

Kun sairaanhoitajat kiskovat nyt peräti 24 prosentin korotuksia, kyseessä on vaatimus, jonka tuloksena liitto pilaa koko uskottavuutensa. He sentään *saavat* vielä palkkaa toisin kuin monet työttömiksi pakotetut ihmiset, joten tyytyisivät siihen.

Kiintoisa on Taloussanomien juttu ”Moni duunari tienaa jo kuin akateeminen”.[187] Lehden mukaan ”moni ylemmän korkeakoulututkinnon suorittanut tienaa yhtä paljon tai vähemmän kuin duunari” ja ”sairaan-

hoitajat nousevat kuntapuolella usean eliittiammatin kanssa tasoihin, jos he saavat läpi korotusvaatimuksensa". Sairaanhoitajat ansaitsivat viime vuonna keskimäärin 2 416 euroa kuukaudessa. Siihen heidän vaatimansa 24 prosenttia lisää tekee suunnilleen 3 000 euroa kuukaudessa, kun taas luokanopettajien keskiansio oli vuonna 2006 vaivaiset 2 641 euroa kuukaudessa, kirjastonhoitajat tienasivat kuukaudessa keskimäärin 2 270 euroa, ja kielentutkijat, kääntäjät sekä tulkit saivat surkeaa 2 177 euron kuukausipalkkaa.

Ei ole ihme, että SAK:n jäsenistöstä suuri osa onkin poliittisen oikeiston kannattajia, vaikka järjestön hallinto on täytetty demareilla ja vasemmistoliittolaisilla. Suuri osa akateemisten matalapalkka-alojen edustajista on puolestaan kääntynyt Sdp:n ja Vasemmistoliiton kannattajiksi omassa katkeruudessaan. Outoa sakkia.

Tiistaina 30. lokakuuta 2007

TASA-ARVOA RUOTSALAISITTAIN

Kun venäläiskoneet loukkailevat Suomen ilmatilaa, ruotsalaiset katsovat, että heidänkin täytyy.[188] Lisäksi Suomen ulkopoliittinen johto vakuuttaa suhtautuvansa asiaan "täysin samalla tavalla" kuin venäläistenkin vierailuun. Näin yhdenvertaisuus toteutuu, eikä jää epäilystä Suomen liittoutumattomuudesta tai siitä, ettei ketään muuta loukata kuin Suomea itseään.

Minusta tämä on hyvinkin liennyttävä viesti. Kyseessä on tietenkin taistelu, jota käydään demilitarisoidun Ahvenanmaan hallinnasta. Koska alue kuuluu laillisesti Suomelle, Suomen armeijan pitäisi se kiireen kaupalla miehittää ja perustaa varuskunta tai laivastotukikohta sinne. Elävä toiminta tuo monimuotoisuutta ja rikkautta. Myös alueella asuvan ruotsinkielisen väestön voisi odottaa itse ottavan vastuuta omasta puolustuksestaan.

Torstaina 1. marraskuuta 2007

KOIRA SYÖ KOIRAA

Espoon kaupungin sosiaalivirasto palkkasi Jari Sarasvuon konsulttiyrityksen ratkomaan sosiaalitoimen käytäntöihin pesiytyneitä ongelmia.[189] Kriisin täytyy olla syvä, sillä Sarasvuon yhteiskunnallinen toiminta on opettanut ihmisille juuri niitä asenteita, joiden vuoksi ihmiset kärsivät sosiaalisista ongelmista. Sekä *Diili*-pudotuspeli että Sarasvuon kirjat ovat lietsoneet yhteiskuntaan "syö tai tule syödyksi" -tyyppistä naturalismia, ahneutta ja oman edun tavoittelua. Kun näitä asenteita aletaan nyt

opettaa sosiaalitoimen työntekijöillekin, ei saada ratkaistuksi yhtään todellista ongelmaa, kuten rahan ja muiden resurssien puutetta, byrokraattisuutta, käsittelyjen hitautta eikä holhouksesta johtuvia pulmia.

Sarasvuo on itse lausahtanut, että pahinta kaikista on se, kun väärät ihmiset tekevät keskenään vääriä asioita. Nyt Sarasvuo asioi jo sosiaalitoimenkin luukulla pyrkien paisuttamaan omaa kassaansa sosiaaliviraston rahoilla. Todelliset ongelmat eivät ratkea kouluttelemalla, vaan siihen tarvittaisiin poliittisia päätöksiä ja koko järjestelmää koskevia muutoksia. Yksi voisi olla itsenikin esittämä sosiaalietuuksien tilkkutäkin korvaaminen perustulojärjestelmällä, jolloin päästäisiin eroon moninkertaisesta byrokratiasta, ja sosiaalityöntekijöiden voimavaroja vapautuisi todelliseen sosiaalityöhön.

Lauantaina 3. marraskuuta 2007

HALLITUKSEN LAHJA AUTOILULLE

Hallitus toimii järkevästi purkaessaan omistamisesta rankaisevaa autoverojärjestelmää ja siirtämällä verotuksen painopistettä kulutus-, käyttö- ja ympäristöverojen suuntaan. Tämän on huomannut myös maan suurin päivälehti ja autojen kaupittelufoorumi Helsingin Sanomat, joka kehuu autoverouudistusta tämänpäiväisessä pääkirjoituksessaan.[190]

Lehti on jo kauan puhunut autoilun puolesta, ja viime aikoina myös kaikki muut konsernin julkaisut ovat huonon omantuntonsa lunnaiksi kehuneet ympäristöystävällisiä autoja vertailutesteissään. Esimerkiksi Ilta-Sanomat kiittää Fiatia siitä, että tuhatneljäsatanenkin kone kuljettaa pientä perheautoa ihan mukavasti,[191] vaikka uutuus ei lähdekään valoista kuin talkkari jäiseltä peltikatolta. Tällainen asennemuokkaus on silmiinpistävää ja melko tarpeetonta. Ihmiset tuskin valitsevat vähätehoisia ja pienikulutuksisia autoja yleensäkään siksi, että niitä kehutaan lehdissä. He valitsevat ne halpuuden vuoksi.

Suomi on harvaan asuttu maa, jossa on pitkä matka joka paikkaan. Siksi tässä maassa tarvitaan tietysti autoja, toisin kuin esimerkiksi Hollannissa ja Tanskassa, joka viimeisimpien tutkimusten mukaan onkin Euroopan suurimpia hiilidioksidin tuottajia asukasta kohti laskettuna. Suomen hallitusta ei tosin tarvitse erityisesti kehua uudesta verotusjärjestelmästä, sillä Suomessa autoilun verottaminen on yhä Euroopan ankarimpia, ja vanha järjestelmä oli kerrassaan niin surkea, että mikä tahansa keventävä muutos siihen vei asioita parempaan suuntaan. Autokannan uudistuminen vähentää automaattisesti myös ympäristörasitusta; nykyaikainen BMW kun aiheuttaa lähes puolta pienemmät saastepäästöt kuin vanha Lada tai Skoda, joita Suomen teillä liikkuu edelleen suuri määrä.

Tiistaina 6. marraskuuta 2007

OPISKELIJAT POIS HANTTIHOMMISTA

Suomessa laiminlyödään yliopisto-opiskelijoiden älyllistä panosta, kun opiskelijat viruvat vuosikausia vartiointiliikkeiden ja yöpäivystäjien tehtävissä sekä kauppojen kassoilla, vaikka he osaavat korkeampaa matematiikkaa. Ensinnäkin heidän opintonsa hidastuvat, toiseksi yhteiskunta menettää heidän osaamiseensa perustuvan työpanoksen ja kolmanneksi asiassa kärsii se duunari, joka ammattikoulutettuna häviää paikan korkeakoulutetulle vain siksi, että tällä on saman alan ylempi tutkinto suoritteilla. Onko tässä järkeä vai ei? Ei tietenkään, vaan se on seuraus siitä, että opintotuki ei riitä enää edes alkeellisimpaan elämiseen, mihin se riitti vielä kohtuullisten asumiskustannusten aikana 1980-luvulla. Niinpä Jyrki Katainenkin toivoo, että opiskelijat saataisiin pois hanttihommista ja valmistumaan nopeammin.[192] Pelkkä toive taitaa jäädä kuitenkin toiveeksi, eikä opiskelumaailman rahaongelmia saada ratkotuksi pelkästään kiirehtimällä, sillä se tekisi opiskelusta entistäkin tukalampaa.

Opiskelijoiden työssäkäynti ja hidas valmistuminen ovat seurauksia siitä, että opintotukijärjestelmä on tehty nuorille täysin epäedulliseksi ja jopa haitalliseksi. Reaalikorkoista opintolainaa ei halua tehdä kukaan, mutta nuoret katsovat parhaakseen kieltäytyä ottamasta myöskään opintorahaa, jotta Kela ei lähettelisi heille takaisinperintävaatimuksiaan. Näin julkinen hallinto toimii: kun normit menevät ihmisten ihon alle ja heidät suostutellaan kontrolloimaan itseään, he alkavat itse kieltäytyä vastaanottamasta heille kuuluvia etuuksia. Silloin nuorten suut voidaan koettaa tukkia väitteellä, että he eivät ole hyödyntäneet nykyäänkään olemassa olevia etuuksia, ja tätä taas julkinen valta voi käyttää argumenttina loppujenkin etuuksien poistamiseksi.

Myös Kelan viime keväänä jakamassa uutislehdessä nuoria kehutaan tunnollisiksi kansalaisiksi, jotka jopa itse kysyvät, miten heidän pitää toimia maksaakseen sosiaalietuuksia takaisin.[193] Lehden omassa argumentaatiossa opiskelijoiden todetaan mieltävän myös opintorahan pelkäksi velaksi, jonka yhteiskunta perii automaattisesti pois vähäistenkin tulojen vuoksi. Tällä tavoin omistus-, sivistys- ja yritteliäisyysvihamielinen sosiaaliturvajärjestelmämme haluaa varmistaa, että pelkästä joutilaisuudesta tulee ihmiselle kannattavampaa kuin opintotukivajeen paikkausyrityksistä työssä käymällä. Sekä joutilaaksi heittäytyminen että työssäkäynti lamauttavat kuitenkin nuorten ihmisten päätehtävän eli opiskelun.

Opiskelijoiden hidas valmistuminen on seuraus paitsi toimeentulon ongelmista, erityisesti siitä, että korkeakouluopiskelijoita on liikaa. Toimeentulo-ongelmat voitaisiin ratkaista ehdottamallani perustulojärjestelmällä, mutta samalla myös yliopistojen ja korkeakoulujen aloituspaikkoja

olisi karsittava ja siirrettävä koulutusta niille käytännön aloille, joilla vallitsee työvoimapulaa. Kun siis resepti tiedetään, miksi ei toimittaisi tämän mukaan?

Keskiviikkona 7. marraskuuta 2007

KAHDEKSAN SURMANLUOTIA (REDUX)

Voihan helvetti näitä angstiteinejä! Muuan nimimerkki ”Sturmgeist89” toisti Virginia Tech Universitystä tutun tragedian tuusulalaisessa lukiossa.[194] Arvasin heti, että verilöylyn takana täytyi olla myös jonkinlaista ”filosofiaa”. Kaveripiireissään ”kyynisenä nihilistinä” tunnettu Pekka-Eric Auvinen jätti jälkeensä (jo ennen tekoaan) julkaisemansa ”Luonnollisen valinnan manifestin”. Mutta miksi hänen piti ampua syyttömiä? Olisi mennyt filosofian laitokselle.

Hullunkurista muuten, että tekstissä samaan soppaan sekoitettiin vielä jonkinlaista kotikutoista ”eksistenssifilosofiaakin”, vaikka luonnonvalinnan ajatus on perimmältään naturalistinen. Yhtään suurta opettajaa kirjoittaja ei onneksi mainitse nimeltä, joten ainakin Friedrich Nietzsche näyttää tällä kertaa pääsevän pinteestä.

Coltti kupeella turvalliseen Suomeen

Eipä tässä tule muuta mieleen kuin erään toisen tuusulalaisen ihmettely, ”miks’ niin monta meill’ on mielipuolta, ja nuori mies on hautaan valmis jo”. Mutta asiaa voi myös rationalisoida; niinhän suurvallatkin rationalisoivat oman ydinaseilla uhkailunsa ja viranomaiset kansalaisiin kohdistuvan pelottelunsa. Tämänkin teinin filosofointi vaikuttaa ainakin näennäisesti ”pohditulta”, vaikka omassa ”luonnollisen ihmisen” kaipuussaan se pursuaakin lähinnä seksuaalisia ahdistuksia ja halua tukeutua joihinkin fundamentteihin, kuten luonnonvalintaan.

Voinemme kuitenkin jatkaa elämää turvallisin mielin, sillä maassamme on 1,6 miljoonaa rekisteröityä siviiliasetta,[195] ja tilastojen mukaan olemme maailman kolmanneksi aseistautunein kansa. Kuka tahansa voi myös helposti hankkia sarjatulta sylkevän muuttokoneen, jolla ongelmain ratkaiseminen sujuu tehokkaasti. Kunpa tämän poikaparan ihmisviha ja ”miehekkäiksi” sanottujen ratkaisumallien ihannointi eivät olisi johtuneet koulumaailman naisistumisesta ja opettajien kyvyttömyydestä ymmärtää kunnon miehiä. Pojat syrjäytyvät naisten korkokengän alla niin helposti. Netin keskustelupalstoilla erääksi syylliseksi arveltiin kyseisen heteropojan jättänyttä internet-tyttöystävää.[196] Nuorta miestä ei kodin, koulun ja hameväen puristuksessa näytä ymmärtävän kukaan, ja netin virtuaali-

yhteisöissä kuka tahansa voi sulkeutua omiin ympyröihinsä tai joutua höynäytetyksi.

Tapaus jättää jälkeensä useita kysymyksiä. Lasten mehuhetken päättyessä ikävästi paikalle tuli sieluton meininki: Kuka esimerkiksi vastasi edesmenneen rehtorin puhelimeen kansliassa?[197] Miksi ja millä tavoin heavymusiikkia kuunnellut ampuja ”muuttui oudoksi”?[198] Kuinka kiltinnäköistä Auvista koulukiusattiin?[199]

Olennaista on, ettei tällaisia tapahtumia voida estää ulkoisella valvonnalla. Mitä enemmän ihmisiä kahlitaan viranomaisten penäämillä metallinpaljastimilla ja vartijoilla, sitä enemmän yhteiskunta menee lukkoon ja sitä välttämättömämmäksi oman nimen huutaminen tulee: esimerkiksi kauppakeskusten räjäytysten, sisarussurmien ja kouluväkivallan kautta. Siksi toivoisi, ettei ihmisiä rääkättäisi tässä pimeässä maassa liikaa, varsinkaan kun elämme taas (tutkimustenkin mukaan) vuoden synkimmäksi koettua aikaa.

Median sormenjälki

Paheksuttavaa tapauksen uutisoinnissa oli se, että ampujan jälkeensä jättämät kuvat, nettivideot ja muu luova työ siivottiin internetin palvelimilta, aivan kuin ihmisillä ei olisi oikeutta tutustua performanssiin kokonaisuudessaan. Olisi ollut mielenkiintoista tietää, mitä sanottavaa Auvisella oli. Suomalainen media ei myöskään heti kertonut ampujan nimeä, vaikka se oli alusta asti tiedossa ja kansainvälinen CNN kertoi. Merkille pantavaa on, että saman Digitoday-lehden toimittaja, jonka sivuilla Auvisen manifesti julkaistiin, moralisoi myöhemmin sananvapautta ja vaati puhdistuksia nettiin.[200] Myös manifesti katosi.

Onneksi kuitenkin Salli Saari ja monet muut kriisipsykologit saavat taas julkisuutta, ja pöytä ihmisten rakastamalle kollektiivisen surutyön kokemiselle on katettu. Saari muun muassa lausahti omassa tilanneherkkyydessään, että oppilaiden on parasta mennä seuraavana päivänä huoletta kouluun[201] (kaiketi siksi, ettei kynnys nouse), vaikka helvetin esikartanoksi muuttunut laitos on luonnollisesti poliisin tutkijoiden saartama.

Väkivallan päivät ovat aina suuria mediatapahtumia. Verellä mässäilevä media ei omassa kaksinaismoralismissaan ainoastaan *välitä uutisia* vaan osittain myös *luo tapahtumat*. Omalla olemassaolollaan media kylvää siemenen seuraavalle samanlaiselle tragedialle, kun asioita hautovat ihmiset saavat tietää, kuinka suuri vaikutus tämänkaltaisilla jutuilla on. Ilmiöiden *uutisoituminen* myös häivyttää väkivallan seurauksiin liittyvät tunteet, kun asia kerrotaan ”vain uutisena”. Raportoiva asiatyyli ei siten tue asioiden inhimillisten merkitysten ymmärtämistä.

Rusakot

Lehdissä oli tänään myös pari muuta mielenkiintoista juttua: ensinnäkin ”Valtion nuorisoasiain neuvottelukunnan teettämä 17. nuorisobarometri” kertoo, että ”nuorten usko koulutuksen horjuu”.[202] Syyksi Suomen Gallupin kautta tehty haastattelututkimus paljastaa sinänsä aiheellisen ja uskottavan epäilyksen, takaako koulutus loppujenkaan lopuksi kunnon työpaikkaa. Päivän muita aiheita olivat, että korjaamolle tuodusta amisautosta löytyi dynamiittia[203] ja että lasten mosaiikkihelmistä saattaa erittyä gamma-huumeena tunnettua treffiraiskauskemikaalia.[204] Ilta-Sanomien mukaan Helsingin citykaneja puolestaan ”ei räjäytetäkään hengiltä”,[205] vaan nuo vandaalimaiset pupujussit, jotka kuvatekstin mukaan ovat tuuppineet hautakiviä nurin Hietaniemen viheriöillä, otetaan kiinni ja kaasutetaan kuoliaiksi myöhemmin.

Kun päivään liitetään paljon kärsineen Alpo Rusin revanssikirjan painosta tulo,[206] on tämän keskiviikon uutissaaliissa tarpeeksi aineksia myös muualla kuin valvetilassa nähtäviin painajaisiin. Ja Ilta-Sanomat kertoi vielä, että samaan aikaan saksalaiset haikailevat takaisin Berliinin muuria[207] – syynä tosin ei ole sosialismin kaipuu vaan parempiosaisten länsiberliiniläisten kyllästyminen idästä muuttavien siirtolaisten tulvaan. Hyvää yötä, maailma.

Torstaina 8. marraskuuta 2007

TRAGEDIAN JÄRJETTÖMYYS

Jokelan koulun ampumistapauksesta vielä sen verran, että Ilta-Sanomat otsikoi tänään lööppinsä sanoin ”Järjetön tragedia” pyrkien kai muokkaamaan ihmisten mielipiteitä siihen suuntaan, ettei tapahtuneessa ole sen enempää ihailemista kuin ymmärtämistäkään. Otsikon kirjoittaja ei näytä ymmärtäneen sanan ”tragedia” merkitystä. Tragedia perustuu kohtalon ja välttämättömyyden olettamiseen. Siksi tragediassa pitää aina olla vahva juoni. Ja juoni puolestaan edellyttää, että asioissa on järkeä, toisin sanoen, että tapahtumista löytyy jotakin logiikkaa, olkoon se ulkopuolisille kuinka järjettömältä näyttävää tahansa.

Niinpä luulen, että tapauksen henkilökohtaiset motiivit selviävät vielä. Itse en tosin usko takana olleen muuta kuin tavanomaisia nuoruusiän kriisejä. Myöskään ”filosofiaksi” sanotuilla pohdinnoilla ei ole ollut uskoakseni sen kummempaa merkitystä. Asioiden älyllistäminen oli kyseisen nuoren miehen keino reagoida kohtaamiinsa ongelmiin. Ja nuorten ihmisten tajunnassa pienetkin vastoinkäymiset saavat usein suunnattomat mittasuhteet.

Tuonelan tuvilla

Entä onko kouluampumisiin joitakin yleisiä syitä? Koska tapaukset toistuvat samanlaisina ympäri maailman, selityksiä ei voida löytää pelkän kulttuuriin piiristä, vaikka uskonkin, että *The Timesin* arvio Suomessa vallitsevista ankeista ilmasto-oloista ja ihmisten juroudesta pitää sinänsä paikkansa.[208] YouTuben, Irc-gallerian ja Suomi24-portaalien tapaiset internetin syöverit ja kontaktipalstat ovat ottaneet Tuonelan tupiin uskoneen kansan tajunnassa saman roolin, joka erilaisilla loveen lankeamisilla ja haltioihin uskomisilla oli ennen. Myös halu kokea kollektiivista surua on ilmeistä siksi, että se tekee mahdolliseksi ihmisten keskinäisen lähentymisen.

”Turvallisena” pidetty Suomi on tosiasiassa Euroopan vaarallisimpia maita sikäli, että Maailman terveysjärjestön kuolemansyytietojen mukaan henkirikollisuuden taso on Suomessa Euroopan unionin jäsenmaiden viidenneksi korkein.[209] Vaikka koulusurmien motiivit varmasti ajan kanssa paljastuvat, puhe ”ennaltaehkäisystä” ja muusta turvallisuuden varjelusta jää pelkkien parkaisujen tasolle. Olennaistahan on nimenomaan se, että tämäntapaisille asioille ei voida etukäteen juuri mitään. Siksi ne herättävätkin kauhua. Kun nyt kolmen, kohta jo neljänkin ministeriön virkamiehet lyövät päänsä yhteen pohtiakseen tapauksen opetuksia, keskeinen kysymys on, miten ihmisestä tulee ”hyvä” ja miten hänestä tulee ”paha”.

Niin sanotut viisaat valistavat usein omassa utilitarismissaan, että vihaaminen ei *kannata*. Mutta entäpä, jos ainoa ympäristön herättämä tunne on juuri viha? Vaikka Auvisen projektia ei hyväksyisi, sitä voi mainiosti ymmärtää. Varsinkin monien viranomaisten, kuten Kelan, koulujen sekä työ- ja sosiaaliviranomaisten arroganssi, puolueellisuus ja epäoikeudenmukaisuus herättävät ihmisissä usein puhdasta vihaa. Silloin voi tuntua jopa eettiseltä mennä tappamaan muutama vihollinen, ennen kuin nuo hyvinvointiyhteiskunnan edunsaajat ja viranhaltijat ryöstävät ja surmaavat ihmisen itsensä.

Rusikoitu Rusi

Yhä useammin ihmisten arkipäivässä ovat vastakkain yksilön ja yhteiskunnan napit. Niinpä tuota edellä mainittua vihaa näyttää riittävän aivan niin kuin rasittavia oikeusprosessejakin. Niistä esimerkin tarjoaa nyt loppusuoralla oleva Alpo Rusin tapaus.

Suomalaisessa oikeuskäytännössä vahingonkorvaustuomioita ei ole yleensä käytetty rangaistuksena toisin kuin esimerkiksi Yhdysvalloissa, jossa suuret vahingonkorvaukset tehostavat syylliselle langetettavaa rangaistusta. Sanomalehdet pitivät Alpo Rusin saamaa 50 000 euron kor-

vausta suurena,[210] sillä summa ylitti esimerkiksi Nils Gustafssonille tuomitun määrän mutta alitti Rusin oman vaatimuksen typistyen kymmenesosaan siitä.

Maksajalla eli Suomen valtiolla olisi ollut varaa myös koko summan pulittamiseen, ja Rusin kärsimyksiin nähden summa on joka tapauksessa pieni. Mutta suurelta se jälleen näyttää, jos sitä verrataan henkirikoksista tuomittuihin korvauksiin. Niiden mukaan ihmisen henki on muutaman tuhannen euron arvoinen. Tuomioistuinten ja oikeusministeriön käytäntöihin pitäisi saada järkeä – myös Suomessa.

Aikojen aamuna kuningas Xerxes määräsi palvelijansa ruoskimaan meren aaltoja rangaistukseksi siitä, että laineiden mylvintä oli rikkonut hänen siltansa. Rusille maksettava isompi vahingonkorvaus olisi tehnyt valtiolle yhtä kipeää kuin tuo aaltojen ruoskiminen, eikä paremmasta hyvityksestä olisi vääntynyt rangaistusluonteista maksua tässäkään tapauksessa. Summan jäätyä kohtalaisen pieneksi Rusi loppujen lopuksi hävisi.

Perjantaina 16. marraskuuta 2007

KUST'ANTAJA: KIRJAILIJAN PERSKORKKI?

Hesarin demokraattinen kulttuuriraati ruoti äsken tärkeää asiaa: minne katosi yhteiskunnallinen kirjallisuus, vai katosiko se?[211] Siinä onkin jälleen paikka "itseymmärryksen kehittämiselle" ja oman napanöyhdän kaivamiselle.

En täysin allekirjoittaisi oletusta yhteiskunnallisen kirjallisuuden poissaolosta. Esimerkiksi Markku Pääskysen pienoisromaani *Vihan päivä* (2006) on hyvinkin yhteiskunnallinen,[212] aivan kuten kirjailijan muutkin teokset, joissa on myös jungilaiseen filosofiaan liittyvää seesteistä ymmärrystä. Intellektuaalisesti puhutteleva kirjallisuus ei valitettavasti myy Suomessa kovin hyvin, ja kustannusala on läpikotaisin kaupallistunut. Suomalaisen ajatteluperinteen realismihakuisuus ei jätä paljoa tilaa älylliselle vaihtoehtojen pohdinnalle. Syynä siihen, miksi asioita ei lähestytä todellisuuden ja kuvitteellisen eroa tutkivan tai kyseenalaistavan ajattelun kautta, on realismin ja naturalismin perinne, joka alkaa Aleksis Kivestä ja jatkuu Hannu Salaman kautta Kalle Päätaloon. Sama yksitotisuus ulottuu myös todellisuuden olemusta jäljittävään tietokirjallisuuteen.

Mutta asiaan: selitin poliittisuuden vetäytymistä kirjallisuudesta joskus sillä, että näin haluttiin eroon yltiöyhteiskunnallistumisen pahasta leimasta. 90-luvun yleinen ego-ohjautuvuus vaikutti myös – ehkä yhteiskunnan pirstaloituminen ynnä muu. Väittäisin kuitenkin, että suurin syy on siinä, että jos joku kirjoittaa hyvän yhteiskunnallisen pamfletin, *sitä ei julkaise kukaan*. – Ei, jos kyseessä on näytelmä tai romaani, ja vielä vä-

hemmän, jos tavara on filosofiaa tai esseekirja. Samat henkilöt, kuten Juha Sihvola, joka vaatii nyt ”kriittisen Esa Saarisen” ja Anja Kaurasen palauttamista takaisin, olivat itse kampeamassa kaunokirjallisesti ajattelevia filosofeja pois yliopistoista. Nyt kun nämä ”tieteellisinä” itseään pitävät professorit ovat vallan kahvassa, he pyrkivät sulkemaan yliopiston ulkopuolelle kaikki ne, jotka kehtaavat poiketa heidän omasta naturalistis-realistisesta tiedekäsityksestään. Leipäpuun ja resurssit saa, jos on feministi, postmodernisti tai analyyttinen systeemifilosofi, joka on henkisesti täysi demari. Ja kuten sanottu: pamflettia ei paina kukaan, paitsi ihminen itse oman toimeentulonsa hinnalla. Jo siinä on motiivia olla ”yhteiskunnallinen”.

Ongelma on tietysti myös persoonien puute. Jouko Turkan tapaiset kylähullut ovat käyneet vanhoiksi ja vähiin. Henkisesti kypsiä ihmisiä on vähän. Nykyisenä uusvakavana aikana on syytä muistuttaa paitsi kylähullujen kuolemasta, myös siitä, että hulluja on kahdenlaisia: hauskoja hulluja ja vakavia hulluja, ja vain vakavat ovat vaarallisia. Yhteiskunnallisuus on vaarallista aina, kun sitä harjoittavat jotkut muut kuin nämä vihervasemmistolaiset Mimosat.

Lauantaina 17. marraskuuta 2007

SANANVAPAUDEN VAARAN VUODET

Kuten olen jo aiemmissakin kirjoituksissani todennut, vähemmistövaltuutettuna toiminut ja apulaisoikeuskansleriksi ylennetty Mikko Puumalainen sai aikaan pelkkää vahinkoa kylväessään kontrollin kahleita nettiin, loukkaamalla sananvapautta ja tekemällä tutkintapyynnön peräti 40 suomalaisesta internetsivustosta, joita hän piti poliittisesti epäkorrekteina tai ”rasistisina”. Sananvapauden kannalta oli skandaali, että epäiltyjen joukkoon alistettiin myös professori Tatu Vanhanen, mutta pahiten ajojahti kohdistuu niihin tavallisiin ihmisiin, joilla ei ole virka-asemaa turvanaan, ja tätä logiikkaa seuraten apulaisvaltakunnansyyttäjä vetää nyt oikeuteen Mikko Ellilä -nimisen bloginpitäjän hänen mielipiteistään.[213]

En puolusta Ellilän käsityksiä mutta puolustan hänen oikeuttaan sanoa sanottavansa. Jo oikeuteen haastaminen sinänsä on – paitsi perusoikeuksia loukkaavaa – myös epäeettistä ja ihmisten henkistä vapautta vahingoittavaa, sillä se ohjaa myös muita ihmisiä itsesensuuriin. Vaikka oikeus ei syytettyä tuomitsisikaan, ihmiset pelästyvät ja alkavat kuohia käsityksiään. Tästä puolestaan on haittaa sananvapaudelle sekä tieteissä että yhteiskunnallisessa elämässä. Ja jos oikeus Ellilän tuomitsee, silloin se vasta typeryytensä osoittaa. Haluaisin tietää, keitä ovat ne arvostelukyvyttömät, jotka eivät blogitekstejä lukiessaan osaa itse arvioida niiden

sisältöä ja tasoa? Tapaus antaa jälleen näytön siitä, kuinka ”suojelemalla” alistetaan myös vähemmistöjä itseään.

Vähemmistövaltuutetun, syyttäjän ja poliisin toiminta aliarvioi sekä kirjoittajan perustuslaillisia oikeuksia että yleisöjen kykyä arvostella itse sitä materiaalia, jota he eri kanavia myöten saavat. Sananvapaus ei ole viranomaisvallan oikeutta päättää, mitä saa julkaista, vaan se on yksilön oikeutta ilmaista ajatuksensa ja yleisöjen oikeutta saada niistä tieto. Puumalaisen ja viranomaisvallan harjoittama poliittisen korrektiuden vaaliminen on nyt menossa niin pitkälle, että se lyö korvalle myös Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeusjulistuksen 19. artiklaa, jossa sanotaan, että ”jokaisella on oikeus mielipiteen- ja sananvapauteen; tähän sisältyy oikeus häiritsemättä pitää mielipiteensä sekä rajoista riippumatta hankkia, vastaanottaa ja levittää tietoja kaikkien tiedotusvälineiden kautta.” Pahaa kieltä kertoo se, ettei valtamedia ole pukahtanut sanaakaan Ellilän tapauksesta. Niin iltapäivälehdet kuin muutkin suuret sanomalehdet ovat olleet asiasta hipi hiljaa.

Epäkorrekteja runoja

Oikeuteen aiotaan vetää myös muuan Petri Peltonen -niminen kirjoittaja (jota häntäkään en tunne) ja joka on julkaissut kokoelman poliittisesti epäkorrekteja runoja otsikolla *Syitä ja seurauksia*.[214] Osa niistä onkin alatyylisiä, mutta samalla on huomattava, että ne ovat kaunokirjallisia tekstejä. Niitä voidaan tulkita ja ymmärtää monella eri tavalla. Esimerkiksi juutalaisia koskevat runot voidaan nähdä vitseinä. Vitsillä puolestaan on yhteys piilotajuntaan. Ne hyödyntävät siis erilaisia kaavoittuneita käsityksiä, ja omassa peittelemättömyydessään ne ovat omiaan myös kyseenalaistamaan rasistisia näkemyksiä.

Olennaista on, miten ne vaikuttavat ja toimivat kirjallisina teoksina. Vitsit laukaisevat jännitteitä ja poistavat ahdistusta, ja siten ne voidaan nähdä myös luottamusta lisäävinä. Mikäli viranomaiset eivät hysterisoisi omalla poliittisen korrektiuden ylivarjelullaan, kyseinen runokokoelma voisi vaikuttaa lukijoiden mielissä jopa rasismia vähentävästi. Tällaiseen analyysiin eivät juristinnuijat tietenkään kykene, ja siksi arvokirjailijoitakin on vedetty oikeuksien eteen kautta aikojen. Tuloksena ei ole mitään muuta kuin ymmärtämättömyyttä, vahinkoa, katkeroitumista ja vihaa, ehkä jopa legendoja ja klassikoita.

Olen etiikasta väitelleenä filosofian tohtorina ja itsekin erääseen parjattuun vähemmistöön (eli homoseksuaaleihin) kuuluvana huolissani suomalaisen sananvapauden puolesta. Jos meitä homojakaan ei saa julkisesti arvostella, silloin meitä vasta aletaankin vihata. Mikään ei ole häpeällisempää kuin olla suvaittu eli siedetty vastoin todellisia asenteita. Itse kunnioitan enemmän sellaisia ihmisiä, jotka vihaavat meitä avoimesti,

kuin niitä, jotka vihaavat meitä salassa, sillä ensin mainitut ovat sentään rehellisiä!

Viranomaiset itse loukkaavat sananvapautta, aliarvioivat sekä kirjoittajia että yleisöjä ja loukkaavat myös rasismin kohteeksi väitettyjä ryhmiä kiistämällä heidän kompetenssinsa itse puolustaa itseään. Myös Jouko Turkka vetosi erään vammaisia pilkkaavan näytelmän puolustuksessa aikoinaan siihen, että jos vammaisia ei saa arvostella samalla tavoin kuin muitakin ihmisiä, he eivät voi kokea olevansa tasa-arvoisia. Viranomaisvalta lavastaa ”suojelemansa” ryhmät avuttomiksi ja raukkamaisiksi hahmoiksi, joita pitää koko ajan puolustaa. Katsonkin, että viranomaisilta ovat argumentit loppuneet, ja myös omat näkemykseni saattavat herättää heidän puisessa päässään vihaa. Tavallisten ihmisten vetäminen oikeuteen heidän mielipiteistään herättää kysymyksen, kuinka ajattelematonta viranomaisvalta saa olla.

Saako ihminen olla rasisti?

Entä itse asia: saako rasistisia ajatuksia esittää? Tällöin on selvitettävä, mitä rasismilla tarkoitetaan. *Rotuopiksi* sanotaan näkemyksiä, jotka nojaavat tieteellisesti perusteltuihin väitteisiin ihmisrotujen eroista. *Rotuerottelu* puolestaan pitää eroja objektiivisina yhteiskunnallisina tosiasioina. *Rasismi* taas on rotusortoa tai rotusyrjintää, joka kiistää ihmisten ihmisarvon. Katsotaanpa yksityiskohtaisesti, mitä niihin kaikkiin liittyy.

1) *Rotuoppi* on tieteellisesti perusteltu näkökanta, jonka mukaan ihmiskunta jakautuu rotuihin essentiaalisissa, taksonomisissa ja fenotyyppisissä (eli havaittaviin ulkoisiin eroihin liittyvissä) sekä genotyyppisissä suhteissa. Esimerkiksi Otavan Suuren Ensyklopedian hakusanassa ”Ihmisrodut” kansainvälinen professorityöryhmä selittää ihmiskunnan jakautuvan euripidiseen, mongoloidiseen ja nekroidiseen rotuun.[215] Vaikka kulttuuriantropolgit ja sosiologit väittävätkin usein rotuoppia kumotuksi, noin puolet tiedeyhteisön jäsenistä kannattaa sitä, ja vahvinta kannatus on biologien keskuudessa. Asiasta on järjestetty jopa gallupeja ja äänestyksiä tieteenharjoittajien kesken. Tämän voidaan nähdä viittaavan siihen, että asia on enintään *kiistanalainen*, mutta todellisuudessa käsityksille ihmisroduista on myös vahvoja perusteita, ja rotuopin vastustaminen perustuu enemmänkin politiikkaan kuin objektiivisiin tosiasioihin.

2) Erotuksena rotuopista *rotuerottelu* puolestaan edustaa käsityskantaa, että jotkut rodut ovat *joissakin suhteissa parempia tai huonompia* kuin toiset. Tämäkin käsitys on todenperäinen, eikä siinä ole mitään eettisesti moitteenalaista. Se kiistää vain ihmisten samanlaisuuden ja samanarvoisuuden niissä käytännön elämään liittyvissä suhteissa kuin tavanomainen arkielämäkin. Niin tehdessään tämä käsityskanta on totuudenmukainen, sillä ihmiset eivät ole perimmältään samanlaisia eivätkä myöskään tasa-

arvoisia. Esimerkiksi nekroidisen rodun edustajat ovat parempia kestävyysjuoksijoita kuin mongoloidisen rodun edustajat, jotka pärjäävät esimerkiksi taitovoimistelussa, kun taas euripidisen rodun edustajat ovat parhaita keihäänheittäjiä. Ihmiset eivät ole tasa-arvoisia myöskään koulussa eivätkä työelämässä, ja on olemassa kokonaisia instituutioita, jotka tarkoituksellisesti ja legitiimisti tuottavat eriarvoisuutta ihmisten välille, kuten koulu ja yliopisto. Tämä on vallitseva yhteiskunnallinen tosiasia. Eri asia on sitten se, *pitäisikö* ihmisten olla tasa-arvoisia. Vaikka tasa-arvoa pidetäänkin poliittisena ihanteena, on sitä vaativa argumentaatio usein varsin ristiriitaista, sillä loogisesti ajatellen tosiasioista ei seuraa normeja, eikä normeista voida johdella tosiasioita eli päätellä, miten asiat ovat.

Joka tapauksessa eriarvoisuuden toteaminen ei ole eettisesti perusteetonta. Myös erilaisuuden tunnustaminen myöntää todellisuudessa vallitsevat piirteet ja *suo ihmisille mahdollisuuden olla oma itsensä*, vaikkakin siihen saattaa sivuseurauksena liittyä myös eriarvoisuuden tunnustamista. Olisi kai kauheaa, jos ihmiset eivät saisi olla omaa rotuaan tai sukupuoltaan, esimerkiksi. Tämä käsityskanta nojaa siis ihmisten samanlaisuuden ja tasa-arvoisuuden konventionaaliseen kyseenalaistamiseen. Se ei ota kantaa siihen, pitäisikö ihmisten olla tasa-arvoisia, mutta se pyrkii torjumaan sellaisen tasa-arvon julistamisen, joka käyttää välineenään ihmisten *samanlaistamista*. Se siis hyväksyy luonnostaan vallitsevan erilaisuuden ja eriarvoisuuden tavanomaisissa ihmisten välisissä suhteissa sikäli, kuin ne ovat objektiivisia tosiasioita. Niinpä rotuerottelu vain tunnustaa rotuoppiin pohjautuen ihmisten väliset erot ja erilaisuuden.

3) *Rasismi* eli *rotusorto* ja *rotusyrjintä* puolestaan poikkeavat rotuopista ja rotuerottelusta siinä, että ne eivät tyydy vain myöntämään ihmisten erilaisuutta tai eriarvoisuutta tavanomaisissa käytännöissä (joista suuri osa on viranomaisvallan itsensä tuottamia). Rotusortoa edustaa käsitys, että jotkut rodut ovat *ihmisarvoltaan* parempia tai huonompia kuin toiset. Ihmisarvo ei ole kuitenkaan relatiivinen eli suhteellinen, kuten esimerkiksi tasa-arvo. Siksi rotusorto on edellä mainituista muista käsityksistä poiketen yksiselitteisesti tuomittavaa eettisessä mielessä. Kun Suomen perustuslaki tähdentää ihmisten olevan lain edessä yhdenvertaisia, sekään ei merkitse, että ihmiset olisivat *kaikissa suhteissa tasa-arvoisia*, vaan ainoastaan sitä, että ihmiset ovat *ihmisarvoltaan yhdenvertaisia*.

Entä pitääkö rotuoppiin, rotuerotteluun tai rasismiin liittyviä mielipiteitä voida sanoa, vai pitäisikö ne tuomita? Vastaukseni on, että ihmisten pitää voida sanoa myös rasistisiksi luokiteltavia mielipiteitä, sillä jos ne kiellettäisiin, vaikutus olisi tuhoisa. Poikkeuksena on, että rotusortoon *kehottavia* kannanottoja ei pidä sallia. Sen sijaan rotusortoonkin liittyvät omat *mielipiteet* puolesta tai vastaan pitää voida lausua, mutta *tekoihin yllyttämistä* on pidettävä epäeettisenä. Miksi sitten kaikenlainen muu argumentaatio pitää voida lausua julki?

Ensinnäkin (1), jos mielipiteidenvaihto kiellettäisiin, ihmiset kokisivat, että heiltä salataan jotakin, ja se puolestaan tekisi rotosortoon ryhtymisestä entistä kiinnostavampaa. Mikään ei ole yhtä houkutteleva kuin kielletty hedelmä. Kieltäminen ei siis toimi myöskään viranomaisten omien tavoitteiden kannalta.

Toiseksi (2), ei ole olemassa mitään yleisiä kriteereitä sille, mikä lopulta on oikea mielipide. Niinpä on tärkeää, että mahdollisesti väärät ja virheellisetkin käsitykset saa lausua vapaasti, sillä sitä kautta ne voidaan asettaa yhteiskunnallisen keskustelun kohteiksi. Tämä metodi on käytössä myös tieteissä, ja sitä sanotaan fallibilismiksi eli kumottavuuden periaatteeksi.[216] Jos joitakin väitteitä ei saa sanoa, silloin niitä ei voida myöskään kumota, ja ne jäävät voimaan eräänlaisina kiellettyinä totuuksina, jolloin niiden kannatus mahdollisesti vahvistuu. Logiikkani noudattelee amerikanjuutalaisen filosofin, Noam Chomskyn, ajatuskulkua. Hän puolestaan kannatti jopa holokaustin kiistäneen historianprofessori Robert Faurissonin *oikeutta sanoa näkemyksensä* vaikka ei itse kannattanutkaan hänen käsityksiään.[217] Ihmiselle on siis annettava tilaisuus puhua itsensä pussiin. Muuten ei voida keskustella myöskään siitä, mikä keskitysleirien perustamiseen johti.

Aivan riippumatta siitä, mikä keskustelun lopputulos on, se joka tapauksessa saa tieteellisesti perustellun vahvistuksen, kun asioista puhutaan vapaasti. Sen sijaan pelkkä normatiivinen eetos (eli tuomitseminen) jää aina ohueksi, sillä se ei selitä itse ilmiöitä vaan tukahduttaa asioiden filosofisen perustelemisen.[218]

Kolmanneksi (3), jos viranomaiset kahlitsevat sananvapautta sellaisella tavalla, joka on viime aikoina yleistynyt Suomessa, elämme ennen pitkää poliisivaltiossa, jossa yhteiskunnallisesti oikeana pidetyn ainoa määrittäjä on tuomioistuin tai viranomainen itse. Se taas johtaa poliittisten perusoikeuksien rajoittamiseen ja demokraattisten ihmisoikeuksien kumoutumiseen.

Mikko Puumalaisen yli-innokkuudessa on ollut jotain perin juurin vääristynyttä, eikä hän näytä ymmärtävän sen enempää filosofisen tiedonmuodostuksen kuin poliittisen järjestelmämmekään perusteita. Sen sijaan hän on tarkastellut asiaa omasta kapeasta virkamiesjuristin näkökulmastaan, johon ei sisälly edes korkeinta tieteellistä loppututkintoa saati syvällisempää asiantuntemusta.

Karsealta kalskahtaa: Mika ilman vapautta

Myöskään apulaisvaltakunnansyyttäjä Jorma Kalskeen ja valtionsyyttäjä Mika Illmanin arvostelukyvystä minulla ei ole korkeaa kuvaa. Jo heidän korskeat tittelinsä tuovat mieleen, mitä ihmeen valtakunnallista ajojahtia

nämä valtakunnanmarsalkat käynnistelevät leimatessaan tavalliset kansalaiset jonkinlaisiksi valtakunnanvihollisiksi.

Mika Illmanin vuonna 2005 tarkastettu väitöskirja *Hets mot folkgrupp*,[219] jossa pyritään rajoittamaan sananvapautta rasismipykälien perusteella, on todellinen ornamentiikan taidonnäyte omassa perusoikeuksien näpistely-yrityksessään. Kirjassa puhutaan rasistisista rikoksista ilman, että rasismia olisi vaivauduttu määrittelemään moraalifilosofisesti tyydyttävällä tavalla.

Illman on sittemmin liennyttänyt pyrkimyksiään niin, että ”positiivinen lausunto, esimerkiksi suomalaisten paremmuudesta, *ilman ääneen lausuttua vertailukohtaa* tulee sallia sananvapauden nimissä”.[220] En katso, että Illmanin tarkoittamat vertailut olisivat olleet muutoinkaan valaisevia, mutta selvästi virheellinen on hänen kannanottonsa, että vertaillakin saa, kunhan ei sano käsityksiään ääneen. Entäpä, jos ihmiset ovat erilaisia ja erot ovat objektiivisia? Eikö sitä saisi sanoa?

Lähemmin tarkasteltuina Illmanin asenne ja ajatukset osoittautuvat perin mutkallisiksi. Hänen mukaansa saisimme sanoa esimerkiksi näin: ”Pidän pohjoismaalaisista saunapuhtaista suomalaismiehistä ilman ääneen lausuttua vertailukohtaa.” Koska Illman ei näytä sallivan vihjaustakaan siihen suuntaan, että hänen omat käsityksensä olisivat mitään muuta kuin objektiivisia ja puolueettomia, äärimmillään hänen näkökantansa voisi pelkistää lakimieslogiikan kirkkaimpaan hedelmään: ”Vain positiivinen lausunto ilman ääneen lausuttua vertailukohtaa voidaan sallia sananvapauden nimissä.” Kaikkea saisi siis kehua mutta ei mihinkään verrattuna eikä minkään kustannuksella. Tämä tapahtuisi esimerkiksi seuraavasti: ”Olen samaa mieltä kanssasi A:n paremmuudesta, mutta omasta mielestäni B on kuitenkin paras ilman ääneen lausuttua vertailukohtaa.”

Illmanin orwellilaisiin mielipiteisiin saattaa vaikuttaa se, että hän näkee sananvapauden pelkkänä *juridisena* kysymyksenä. Sananvapauden *filosofinen olemushan* on sellainen, ettei sitä pidä rajoittaa mitenkään, sillä sananvapauden *oma idea* vaatii sen toteutumista täydellisenä. – Miksi näin on? Jos sananvapaus ei ole ehdotonta, esiin nousee kysymys rajoittamisen *kriteereistä*. Kriteerit taas kulkevat siellä, mihin normeja säätävä *valta* ne haluaa asettaa. *Näin ollen sananvapauden vähäinenkin rajoittaminen sisältää ainekset koko sananvapauden idean kumoutumiseen valtapolitiikan toimesta.*

Käytännön esimerkin Illmanin filosofisesta ja sosiologisesta arvostelukyvyttömyydestä antaa se, että hän on vaatinut jokaiselle suomalaiselle blogikirjoittajalle valvojaa nettiin. Väli-Suomen lehtien Sunnuntaisuomalaisessa hän sanoi muun muassa näin: ”Olisi paikallaan harkita, pitäisikö laissa velvoittaa keskustelupalstojen ylläpitäjiä pitämään riittävä määrä keskustelun valvojia. Nämä valvoisivat keskustelua ja blokkaisivat pois lainvastaiset viestit. Valvojan puuttuminen tai olennainen tehtävien laiminlyönti voitaisiin määrätä rangaistavaksi, vaikka sakkoihin.”[221] Yleis-

radion nettisivuilla julkaistussa opinnäytetyönsä esittelyssä Illman jatkoi, että ”demokraattisessa maassa hallitusta ja sen harjoittamaa politiikkaa tulee voida arvostella voimakkaastikin ja ulkomaalaispolitiikka on yksi sen osa. Jos siihen sisältyy samalla ulkomaalaisten arvostelu, sekin on hyväksyttävä, jos sitä ei ääneen lausuta.”[222] – Ja taas: ”ei äänen lausuta”. Jos siis esimerkiksi kehuu Suomea, Illman jättää ilman syytettä – hieno mies!

Mutta miten on mahdollista esittää mitään vertailuja jättämällä vertailun kohde sanomatta? Vaikka kyseiset kannanotot ovat kuin suoraan teekkarien vappulehdestä, ne on esittäjän korkean virka-aseman vuoksi otettu julkisessa sanassa vakavasti, ja siksi ne ovat herättäneet myös raivokasta vastustusta. Selvää lienee, että tuontapainen sähköpaimenten ripustelu nettilangoille merkitsisi kuolinkellojen soittelua sananvapaudelle *sekä* juridisessa *että* filosofisessa merkityksessä.

Asiaa havainnollistaakseni otan esimerkin. Minä olen homoseksuaali ja kuulun siis vähemmistöön. Jos esitän (sinänsä todistamattoman ja epätieteellisen) väitteen, että olen itse vähemmän älykäs kuin muut ihmiset keskimäärin, rikoksen tunnusmerkistö täyttyy, sillä vertaan itseäni muihin ja sanon kantani ääneen. Mutta tekisikö vähemmistövaltuutettu asiasta tutkintapyynnön, nostaisiko valtakunnansyyttäjä syytteen ja ajaisiko valtionsyyttäjä kannetta käräjäoikeudessa? Tuskin. Enintään he saattaisivat kehottaa minua ajamaan kannetta asianomistajarikoksena itseäni vastaan. Lisäksi he voisivat vedota siihen tasa-arvohierarkiaa toteuttavaan ja sinänsä rasistiseen epäjohdonmukaisuuteen, että vähemmistövaltuutetun toimialaan ei lueta seksuaalivähemmistöjen syrjintää ollenkaan vaan ainoastaan etnisten vähemmistöjen syrjintä. Kun minua olisi tällä tavoin syrjitty, en kuitenkaan pillahtaisi itkuun omasta puolestani vaan vähemmistövaltuutetun puolesta.

On säälimätön vääryys, että tuomioistuinlaitos käy nyt sotaa oman maamme kansalaisia vastaan pelkistä mielipiteistä, jotka halutaan lavastaa ”viharikoksiksi”. Lain kirjain ei sitä paitsi tunne sen enempää viharikoksia kuin rasistisia rikoksiakaan, vaan syytteet on nostettu ”kiihottamisesta kansanryhmää vastaan”, mikä sekin edellyttäisi jonkinlaisia aktiivisia tekoja tai provosointia. Ne puolestaan ovat jääneet syytettyjen toimista puuttumaan. Huomion arvoista on, että me vähemmistöihin kuuluvat ihmiset emme ole yleensä pukahtaneet mitään sellaisista ”rasistisiksi” leimatuista kannanotoista, jotka kuuluvat kapakoihin. Niille jokainen henkisesti kypsä ihminen ymmärtää viitata kintaalla. Eräänlaisesta korruptoituneisuudesta kertoo puolestaan se, että tuomioistuinlaitoksen kontrolloiminen kiertyy nyt kehälle, kun tutkintapyyntöjen tekijä, entinen vähemmistövaltuutettu Puumalainen, istuu oikeuden toteutumista valvovana apulaisoikeuskanslerina. Siinä hän voi käydä omaa jaakobinpainiaan, ja käsi kättä pesee.

Ajattelemattomuudesta

Viranomaisten suurin ongelma näyttääkin olevan se, että kansalaisilla on heidän mielestään vääriä ajatuksia. Entä mistä se johtuu? Onko vika ihmisten mielissä vai maailmassa? Minua kiinnostaa filosofina ja tutkijana se, mistä tämä erimielisyys *sinänsä* kertoo. Se sisältyy joka tapauksessa todellisuuteen eikä katoa tuomitsemalla.

Näen riitelyn kertovan siitä, että sananvapauden kuohitsijat eivät nauti kasvavan ihmisjoukon piirissä todellista moraalista legitimiteettiä. Ihmiset eivät ole väärässä, vaan heidän viranomaisensa ovat erehtyneet politiikanteossaan. Olennaistahan on, että vaikka viranomaisvalta saisi jokaisen epämiellyttävän ajatuksen katoamaan netistä, ne eivät katoa todellisuudesta vaan pikemminkin voimistuvat ihmisten tajunnassa. Syyttäjät eivät ole myöskään pystyneet osoittamaan suuriakaan syitä syyttämiseen vaan ovat tähänkin asti lukeneet vain ihmisten mielipiteiksi *olettamiaan* ajatuksia. Ja tuomitseminen ymmärrettävästi lisää ilmiötä: mitä enemmän lakeja ja rajoituksia, sitä enemmän rikollisuutta.

Huomionarvoista on, että juridisessa diskurssissa ja poliisikielessä tarkoituksettomasti tehtyjä tekoja sanotaan yleensä ”ajattelemattomuudesta” syntyneiksi. Ihmiselle voidaan esimerkiksi tarjota tilaisuus luikerrella ulos ”järjestäytyneeksi” tai ”suunnitelmalliseksi” otaksutusta teosta taivuttelemalla häntä rikostutkinnan viime metreillä myöntämään, että kyse onkin ”ajattelemattomuudesta”. Tällöin ihmisen halutaan kiistävän tekoihinsa mahdollisesti liittyvä järkevyys, ja käräjäsalin saranoita uhkakeinona narisuttaen häntä painostetaan pyörtämään puheensa sekä lopettamaan itsensä pitäminen rationaalisena olentona. Lisäksi ajatteleminen sinänsä yritetään määritellä pelkäksi normien noudattamiseksi. Tämä herättää kysymyksen, sittenkö kaikki on hyvin, kun ihmiset sanojaan nieleskellen moralisoivat maailman pahuutta ja viranomaisten hyvyydestä kiitollisina ottavat vastaan heidän julistuksensa kuin laupiaat lampaat.

Tosiasiassa ajatteleminen on normeista *poikkeamista* silloin, kun normit osoittautuvat järjen vastaisiksi. Kyllä ensisijaista on se, mitä me asioista ajattelemme. Myös normien pitää seurata johdonmukaista ajattelua. Jos ajatteleminen ja normit ovat ristiriidassa, tulee normit säätää uudestaan paremman ajattelun mukaisiksi. Omasta puolestani hyväksyn vain sellaisen, missä todellakin on järkeä, ja sananvapauden rajoittelu ei siihen kuulu.

Sunnuntaina 18. marraskuuta 2007

MENEEKÖ HAPPI MAKSULLISEKSI?

Ecuadorin presidentti vaati hetki sitten länsimaiden osallistumista köyhien maiden ilmastonsuojeluohjelmien rahoittamiseen ja totesi, että jos länsimaat haluavat hengittää Amazon-maiden tuottamaa puhdasta ilmaa, ei Amazonin maiden pidä siitä maksaa. Mikäli tähän mennään, voi happi muuttua pian maksulliseksi.

Tavallaan se on jo: saman uutisen mukaan OPEC-maat puolestaan rahoittavat öljymiljoonillaan ilmastonmuutoksen tutkimista.[223] Yhdet siis laskuttavat öljystä, toiset hiilidioksista ja kolmannet hapen tuotannosta. Luonnonsuojelujärjestöjä tämä voi ensinäkemältä ilahduttaa, kunhan selviääkin, että myös tutkimusvarat suunnataan ainoastaan sellaiseen tutkimukseen, jonka tavoitteena on osoittaa, ettei ilmaston lämpeneminen johdu pelkästä hiilidioksidin tuotannosta. Shell ja ExxonMobil tukivat tällaista tutkimusta jo – samoin tupakkateollisuus rahoitti auliisti tupakan haittavaikutusten tutkimista, kunhan siten voitiin osoittaa, ettei tupakan aiheuttamasta syöpäriskistä ole *ehdottoman varmaa* näyttöä. Tällaisia ovat tutkimus ja tutkiminen.

Maanantaina 19. marraskuu 2007

KOULUVÄKIVALLASTA, OSA 1

Koulusurmista ja niiden suunnittelusta käyty keskustelu ei näytä tavoittavan asian ydintä. Julkinen sana ja viranomaiset jahtaavat nyt surmaajia ympäri Eurooppaa[224] ymmärtämättä, että *jokaisessa* ihmisessä asuu mahdollinen murhaaja. Kun kiinniotetut ja epäillyt ovat ajautuneet poliisikuulustelujen jälkeen tekemään jopa itsemurhia (kuten Saksassa, jossa koulupoika surmasi itsensä traumaattisen poliisikuulustelun jälkeen) voidaan väittää, että viranomaisvalta itse tuottaa osan niistä ongelmista, joita se paheksuu. Kuvaavaa on, että poliisin kuulustelema saksalaisnuori oli luopunut väkivaltaisista aikeistaan, eikä hänen painostamiseensa olisi ollut syytä.[225]

Kontrolloiminen ja jahtaaminen eivät poista väkivaltaa vaan luovat sitä. Kysymys, miksi koulusurmia sattuu ja miten niitä voidaan estää, on perin juurin turha. Koulusurmia ylipäänsä sattuu siksi, että ne ovat osa ihmisten toimintaa, aivan kuten liikenneonnettomuudetkin. Ainoa varma keino lopettaa kouluväkivalta olisi laittaa koulut kiinni. Kouluväkivallassa on siis kyse samanlaisesta välttämättömyydestä kuin kaikessa muussakin

yhteiskunnallisessa toiminnassa: jos on elämää, on myös väkivaltaa ja kuolemaa.

Keskeistä olisikin tehdä *elämästä kokonaisuudessaan* sellaista, ettei teinien tarvitsisi tappaa opettajiaan, vihata muita oppilaita ja murhata rehtoreita. On turha valittaa, että vihaaminen on hyödytöntä, jos ainoa tunne, jonka ympäristö *ilmaisee* itseä kohtaan tai jonka se *herättää* itsessä, on juuri viha. Silloin viranomaisvallan kannattaisi katsoa peiliin ja tunnustaa syyllisen olevan kuvastimen edessä. Byrokratiakoneistoissa työskentelee tätäkin nykyä niin häiriintyneitä yksilöitä, että revolverin iskurin kohoaminen on lähes yhtä luonnollinen välttämättömyys kuin esineiden putoaminen painovoiman vaikutuksesta.

Kouluista ja viranomaiskäytännöistä pitäisi tehdä sellaisia, että niiden piirissä ymmärrettäisiin nuoria ihmisiä eikä vain joukkokontrolloitaisi heitä esineellistävästi. Amerikasta apinoitu metallinpaljastinten pystyttäminen koulujen oville aiheuttaa vain aggressioiden voimistumista ja väkivallan hakeutumista piiloon. Ja sellaista väkivaltaa on entistä vaikeampi eliminoida, jota ei tunnusteta olevan olemassa. Se, että viranomaisvalta ei myönnä omien systeemiensä sisällä olevaa henkistä väkivaltaa, johtaa tulokseen, jossa vastareaktiot muodostuvat yhtä peitellyiksi ja salatuiksi kuin niitä tuottava epäsuora väkivalta itse.

Keskiviikkona 21. marraskuuta 2007

TÄHTISADETTA

Queen-yhteen kitaristi Brian May väitteli jokin aika sitten tohtoriksi tähtitieteestä, mikä tuki rocktähden uraa erinomaisen hyvin. Tutkimustyönsä hän teki Kanarian saarten observatoriossa, mikä sekin sopii tieteellisen tutkimuksen tekopaikaksi loistavasti. Myös itse toimisin mielelläni jossakin ”Kanarian saarten yliopistossa” – tuleehan jo saariryhmän nimikin sanoista, jotka tarkoittavat ”onnellisten saaria”.

Nyt kun May sai nimityksen myös brittiläisen yliopiston kansleriksi,[226] virka pukee barokkitukkaista muusikkoa. Kiintoisaa on, miten heppu suoriutuu toimestaan vai tekeekö hän sellaiset kekkoset kuin Helsingin yliopiston kohta kahdeksattakymmenettä käyvä kansleri Kari Raivio, joka juuri viime viikolla käytti valtaansa ja sivuutti tiedekunnan esittämän miehen professorinviran täytössä nostaen paikalle kakkostilalla olleen naisen.[227] Mitä jos meilläkin valittaisiin Pantse Syrjä kanslerinvirkaan?

Perjantaina 23. marraskuuta 2007

NIETZSCHEN JA PLATONIN VAARALLISUUS

Opetusviranomaiset poistivat taannoin filosofian opetuksen lukioista siksi, että näin välteltiin kertomasta nuorisolle, kuinka homoseksuaalista elämä antiikin Kreikassa oli. Tämä johti ikävään totuuden peittelyyn. Nyt nuo opettajattaret tempaisevat taas ja pohtivat Nietzschen ajatusten soveltuvuutta koulujen opetussuunnitelmiin. Nietzschestä puhuttaessa kun on ilmeinen vaara, että uskonnonopettajat (joita suurin osa filosofian opettajista valitettavasti on) antautuvat pitämään nietzscheläistä yli-ihmisihannetta jonkinlaisena valistusfilosofisen sivistyksen vastakohtana omilla oppitunneillaan.

Tosiasiassa nietzscheläinen *Übermensch* edusti ihmisyyden ihannetta eettisimmillään. Ajatuksena oli, että kristillisen orjamoraalin mentyä mailleen aamu alkaisi sarastaa uudenlaiselle persoonallisuustyypille, joka kykenee määrittelemään arvonsa itse eikä alistu auktoriteettien ohjailtavaksi. Monet psykoanalyytikot ja yhteiskuntatieteilijät, kuten Erich Fromm, ovat jälkeenpäin huomauttaneet, että viime vuosisadan alkupuolella eurooppalaisen ihmisen identiteetti ei ollut tällaiseen haasteeseen vielä valmis, ja myös Nietzsche näyttää ennakoineen asian omissa kirjoituksissaan, joissa hän epäilee tulevansa väärinymmärretyksi.

Helsingin Sanomien kulttuuriraati katsoi onneksi omassa kaikkitietävyydessään, että nykyajan lukiolaisen pitää olla valmis tämä haaste kohtaamaan.[228] Ja miten muutoin voisi ollakaan? Jos ihmisille ei koskaan opeteta filosofiaa, milloin he sitä oppivat? Ongelma on, että lukioissa filosofiaa ovat opettaneet teologit sivutoimenaan, eikä niissä ole filosofian lehtorin virkoja. Myös Platon pitää säilyttää lukioiden opetussuunnitelmassa, vaikka muutamat brittiläiset foobikot ovatkin yrittäneet mustamaalata hänen ideaoppiaan ”vain aristokraattiseksi” tai hierarkkiseksi oppijärjestelmäksi.

En näe mitään pahaa myöskään erilaisuuteen perustuvan epätasaarvoisuuden tunnustamisessa. Sehän on osa hyväksyttyä yhteiskuntaelämää niin työelämän kuin muidenkin viha–rakkaus-suhteiden piirissä. Sen sijaan samanlaisuuden oletukseen perustuva tasa-arvon vaatiminen ei toimi edes poliittisesti, sillä tasa-arvon eräs motiivi on juuri oikeudessa erottautua ja olla erilainen. Erilaisuus on myös filosofian ehto. Ihmisarvo on tietenkin kaikille ihmisille luovuttamaton, mutta eipä sitäkään edistetä sensuroimalla koulujen lukemistoja. En myöskään usko, että muutamien ”nuorten” harjoittaman mellakoinnin syyt ovat Nietzschen tai Platonin liiallisessa lukemisessa vaan aivan muissa asioissa.

Torstaina 29. marraskuuta 2007

LENIN-PATSAS HELSINKIIN?

Joukko kulttuurimme eturivin pioneereja keräsi listan kertoen haluavansa punagraniittisen Lenin-patsaan Helsinkiin.[229] Perusteenaan heillä oli usein toistettu väite, että Lenin on itsenäisyytemme sankari, sillä juuri hän luovutti Suomelle itsenäisyyden. Patsaskiistat ovat kaikessa kömpelyydessään koomisia, ja ne tuovat mieleen Isä Camillon ja pormestari Pepponen toilailut. Mutta otettakoon asia nyt talvisodan alkamisen muistopäivän aattona todesta.

Poliittinen vasemmisto on itseään oikeuttaakseen yrittänyt pitää yllä myyttiä siitä, että Suomen itsenäisyys on lähtöisin Leninin kädestä. Totuus asiassa on, että Lenin ei olisi suostunut Suomen itsenäistymiseen, *jos hänellä olisi ollut muita vaihtoehtoja.* Lisäksi hänen muotoilemansa poliittinen ideologia yritti maailmanvallankumousta ja kommunismin laajentamista universaaliksi poliittiseksi järjestelmäksi. Tällöin koko maailma olisi lainehtinut yhtenä suurena Neuvostoliittona – sen mukana myös Suomi. Periaatteessa Lenin halusi siis vallata Suomen takaisin ja liittää sen rajattomaan Neuvostoliittoon, tuohon suomalaistenkin kommunistien kaavailemaan ihannevaltioon, jota kannattivat myös listalle nyt nimensä laittaneet henkilöt. Käsitys Leninin halukkuudesta Suomen itsenäistymiseen ei siis pidä paikkaansa. Suomalaiset itsenäistyivät, koska halusimme niin, ja tuosta päivästä lähtien Neuvostoliitto oli Suomen itsenäisyydelle uhka.

Suomen itsenäisyyttä ja Leninin avokätisyyttä jouduttiin koettelemaan myös monin sotilaallisin toimin. Ihme, ettei tähän asiaan liittyvä tragedia mahdu vieläkään muutamien henkilöitten kalloon; mutta he näkevätkin totalitaarisen poliittisen järjestelmän perimmältään *hyvänä* asiana. Näiden tapahtumien valossa Leninin puheet kansojen itsemääräämisoikeudesta ovat pelkkää sanahelinää.

Tasa-arvoa diktaattoreille

Patsashanketta voitaisiin ehkä koettaa perustella sillä historiallisella näkökohdalla, että ennen paluutaan Venäjälle Lenin piileskeli Suomessa. Hän oli siis pakolainen, jolle Suomi tarjosi turvapaikan. Myös tämä asia on muistamisen arvoinen. Rauhallisessa maassa ja rauhantahtoisen kansakunnan keskellä monen terroristin on lokoisaa hioa suunnitelmiaan. Mutta asia ansaitsisi pikemminkin varoituskilven kuin muistopatsaan.

Entä Leninin ansiot poliittisena liiderinä? Ne voidaan jakaa lähinnä kahteen ryhmään, joista ensimmäisen muodostavat hänen meriittinsä

kansanmurhiin johtaneen poliittisen totalitarismin kehittelijänä ja toisen hänen ansionsa filosofina. Niklas Herlin veistelikin jo Uuden Suomen kolumnissaan kannattavansa Lenin-patsasta, mikäli hankkeen yhteydessä noudatetaan tasa-arvoa ja massamurhien määrälliselle kakkoselle eli Adolf Hitlerille pystytetään patsas samaan paikkaan.[230] Hitlerillä oli tosin todellisiakin ansioita Suomen itsenäisyyden säilyttämisessä: Ribbentrop-sopimukseen perustuva Saksan aseapu käytännössä ratkaisi puna-armeijasta saadun torjuntavoiton jatkosodan taisteluissa.

Ihmisyyden kieltäjä

Mutta patsas elättää myös hahmonsa edustamaa filosofiaa, joka Leninin tapauksessa oli tietenkin pelkkää puolueideologiaa. Mitä Lenin-setä sitten edusti? Vielä Marxille yksilön käsite oli jokseenkin keskeinen, ja se juonsi juurensa Hegelin ajattelusta. Sen sijaan Leninin luomus oli niin sanottu marxismi-leninismi, jonka eri versioita sanotaan myös dialektiseksi tai historialliseksi materialismiksi. Kyseisen ajatussuunnan epähumaanein näkemys on niin sanottu tajunnan heijastusteoria, jonka mukaan ihmisyksilö on vain heijastusta ulkoisesta todellisuudesta. Tämän mukaan ei ole olemassa yksilöä, minuutta eikä ihmistä ilman yhteiskunnan määräävää vaikutusta häneen. Ei ole myöskään niin sanottua transsendentaalista egoa eli apriorisesti (kokemusta edeltävästi) olemassa olevaa itseä. Kun yksilö on tällä tavoin vähennetty pois, ei voida tunnustaa myöskään vapaata tahtoa, vaan katsotaan, että yksilöt ovat riippuvaisia ulkoisesta sosiaalisesta todellisuudesta.

Tämän mukaan yhteiskunnalliset olot muovaavat sen, mitä yksilöt ovat, eivätkä yksilöt voi liioin vaikuttaa sosiaaliseen todellisuuteen. Etusija annetaan yhteiskunnan määräysvallalle suhteessa yksilöihin, ja ihmisten oma-aloitteisuuteen tällainen ajattelutapa vaikuttaa lannistavasti. Se ei siis ole omiaan tukemaan edes työväenluokkaa itseään sen pyrkimyksissä olojensa parantamiseen. Marxismi-leninismi olikin keskeinen syy siihen, miksi kommunistinen ja sosialistinen ajattelu johtivat ihmisyyden halveksimiseen ja poliittiseen katastrofiin. Lenin ei siis ollut pelkkä vallankumousjohtaja, vaan hänelle kuuluvat ansiot myös poliittisen diktatuurin ja totalitarismin perustamisesta. Hän oli pääsyyllinen siihen *ihmiskuvaan*, jonka tuloksena ihmisiä orjuutettiin ja orjuutetaan edelleenkin kommunistisissa maissa.

Lenin-setä asuu Tampereella

Pitäisikö Leninille perustaa tämän ansioluettelon perusteella patsas johonkin puistoon? Pitäisikö patsas saada Mussolinille, Stalinille, Idi Aminille,

Pol Potille, Kim Il-sungille, Muammar Gaddafille, Saddam Husseinille tai Maolle? – Ei varmasti. Kuten eräässä aiemmassa kolumnissani totesin, Helsingin kaupunki voisi harkita myös Neuvostoliiton painostuksesta Kaivopuistoon pystytetyn rauhanpatsaan poistamista. Aikana jona Marxin, Leninin, Stalinin ja muiden diktaattorien pystit on kaadettu, olisi syytä kerätä lista näiden loppujenkin sosialistista realismia edustavien muistomerkkien kärräämiseksi pois katukuvasta. Samoin kaupunginvaltuusto voisi harkita Lenininpuiston nimeämistä uudestaan vaikka vainojen uhrien muistolehdoksi.

Muutamat ehdottivat aikoinaan Leninin balsamoidun ruumiin siirtämistä Tampereelle, jossa toimii maailman viimeinen asialle omistettu museo. Mikäli Lenin-patsas jonnekin pystytetään, ehdotan, että se tulisi Tampereen yliopiston etupihalle. Opiskellessani tuossa paikassa jonkin aikaa vakuutuin siitä, että Tampereen yliopisto on eräs viimeisistä oppilaitoksista, joissa edelleen annetaan marxismi-leninismiin perustuvaa opetusta. Sekä sosiaalitieteiden että tiedotusopin laitokset olivat kyseisen ihmiskuvan ja yhteiskuntakäsityksen hallussa, ja järjestelmää kannattavien anttieskoloiden, perttihemanusten ja kaarlenordenstrengien oppilaat ovat vallan kahvassa yhä. Tampereen yliopiston päärakennuksen edessä Lenin puoltaisi paikkaansa hyvin, ja sellaista patsasta ehdottavaan listaan minäkin vetäisin nimeni.

Maanantaina 3. joulukuuta 2007

EUROOPPALAISTA AJATTELUA

Kun Suomi liittyi Euroopan unioniin, hallitukseen perustettiin uusi ministerinposti. Se oli nimeltään ”Eurooppa-ministeri”. Uusi nimike puolestaan on ”maahanmuutto- ja eurooppaministeri”. Tehtävän ei tosin tulisi pitää sisällään vain maahanmuuton edistämistä vaan tarvittaessa myös torjumista.

Sen sijaan salkun nykyinen haltija Astrid Thors, joka toimi aiemmin europarlamentaarikkona, on näköjään niin indoktrinoitunut Brysselinvuosinaan, että hän pitää maahanmuuton edistämistä oikein elämäntehtävänään. Niinpä Suomen valtio aikoo nyt Thorsin ehdotuksen mukaisesti helpottaa ulkomaalaisten saapumista maahamme työnhakuun.[231] Siis työn*hakuun*, eli olemaan joutilaana niin kauan, kunnes työtä mahdollisesti löytyy ja vaikka ei löytyisikään. Työnhakuviisumilla työpaikkaa voisi ”etsiskellä” Suomessa jopa puoli vuotta.

Jotta työperäisen maahanmuuton edistämisessä olisi edes jotain järkeä, työn pitäisi olla täällä odottamassa, ja sitten ihminen tulisi, tekisi työn ja lähtisi sen jälkeen pois. Muutoin kyse ei ole työvoimapolitiikasta vaan väestöpolitiikasta.

Kun suomalaisista 18–25-vuotiaista nuorista on peräti 100 000 eli joka viides toistuvasti työttömänä tai muulla tavoin työviranomaisten toimenpiteiden kohteena, ei tähän maahan tarvita lisätyövoimaa. Sitä voidaan kouluttaa kyseisestä joukkiosta kohdentamalla koulutuksen resurssit ja koulutuspaikat oikein, ja se puolestaan kuuluu opetusministeriön hallinnonalaan.

Maahanmuuttajia töitä etsiskelemään

Niin sanotut koemaat, joista viranomaiset haluavat kansan mielipidettä kysymättä houkutella noita moniosaajia työvoimapulaa lievittämään, ovat Egypti, Tunisia, Turkki ja Ukraina. Mutta kuka osaisi kertoa, miksi soveliaita henkilöitä löytyisi juuri niistä? Ja miksi ulkomaalaisia työnhakijoita tarvitaan juuri ”viiden tuhannen” verran? Eikö olisi todennäköistä, että edelleenkin noin 200 000 suomalaisen työttömän joukosta löytyisi vähintään viiden tuhannen verran ammattitaitoisia ihmisiä, joilla ei ole kieliongelmia ja joita ei tarvitse laittaa kulttuurikouluun? Yhtä hyvin kuin Tunisiaan tai Turkkiin voisi rekrytointipisteen perustaa Tukholman lähiöihin, joissa on jo kyseisistä maista maista tulleita työttömiä. Tai sen voisi pystyttää Itäkeskukseen tai Helsingin rautatieasemalle, josta helpostikin löytyisi vailla työtä olevia maahanmuuttajia. Parasta kuitenkin olisi, jos työnantajat huolisivat töihin kantaväestöön kuuluvia 40 vuotta täyttäneitä suomalaisia, joilla on kokemusta ja taitoja mutta joita nyt ikäsyrjitään työnhaun käytännöissä.

Kun puhe on lisäksi siitä, että Suomeen tultaisiin työpaikkaa ”etsiskelemään”, taitaa olla selvää, ettei mitään ylimääräisiä työpaikkoja ole edes olemassa. Viranomaisten harjoittama ulkomaalaisten rekrytoiminen on pelkkä Euroopan unionin suosima politikoinnin muoto, jonka tuloksena elämme pian yhtä kurjissa oloissa kuin Pariisin lähiöissä, Tanskan ghetoissa, Hollannin esipihoilla ja Tukholman slummeissa. Voi nimittäin olla, että työpaikan omatoiminen ”etsiskely” muuttuukin sosiaaliturvan hyväksikäyttämiseksi, minkä seurauksena kaupunkien vuokra-asunnot ovat täynnä työttömiä työn ”etsiskelijöitä” suomalaisten opiskelijoitten ja maalta kaupunkiin muuttajien joutuessa väistymään ”kipeämmin asuntoa tarvitsevien” tieltä.

Kun työpaikkaa voisi Suomessa etsiskellä puoli vuotta, kuka tuon etsiskelyn maksaisi ja kuka kustantaisi paluuliput, jos työpaikkaa ei etsiskelystä huolimatta löydykään? Ilman pysyvää asuntoa Suomessa eläminen maksaa vähintään 100 euroa päivässä mukaan lukien majoitus, ruoka, liikkuminen ja kaikki muu. Maksaisiko joku saman ylläpidon suomalaiselle esimerkiksi Italiassa tai Espanjassa, jonne jokainen varmasti haluaisi muuttaa talvikuukausiksi ”töitä etsiskelemään”?

Mikäli joillakin aloilla työvoimapulaa on, luontevinta maahanmuuttopolitiikkaa voisi edustaa Yhdysvalloissa käytössä oleva Green Card -järjestelmä. Kyseistä työlupaa ei tosin olisi syytä arpoa, mutta se tulisi nähdä sellaisena erityisoikeutena tai palkintona, joka voidaan myöntää vain tietystä syystä tai ansiosta. Tämä ohjaisi ajattelua siihen suuntaan, että korkean elintason maassa asuminen ja työluvan saanti ovat poikkeuksellisia suopeuden osoituksia ja perustuvat henkilön kykyyn tuottaa yhteiskunnalle vastiketta.

Työvoimapulan ja huoltosuhteen retoriikka

Keskeinen kysymys on, miksi me yleensäkään tarvitsemme mitään laajamittaista, järjestelmällistä tai houkutteluun perustuvaa maahanmuuttoa? Mikään työvoimapula meitä ei suurten ikäluokkien eläköitymisen myötä uhkaa ja jos uhkaisikin, niin se olisi hoidettavissa keikkatyöläisten voimin. Suurin osa julkisen sektorin suojatyöpaikoista sitä paitsi lopetetaan, kun niiden ainoa olemassaolon peruste jää eläkkeelle tai kuolee. Kymmenen vuotta lisää, ja luonto on hoitanut työvoimavajeen aivan itsestään, kun taas maahanmuuton tuloksena meitä uhkaa pysyvä työvoiman ylitarjonta.

Väitteet työvoimapulasta perustuvat siihen väärinkäsitykseen, että työvoiman eläköityessä kulutus pysyy entisellään. Todellisuudessa eläkeläiset kuluttavat vähemmän kuin esimerkiksi nuoret perheet, ja väestön keskimäärin vanhentuessa ei työvoimaakaan tarvita entisessä mitassa. Sen sijaan työvoimapulaan vetoava retoriikka näkee työvoiman sellaisena yksiaineksisena massana, jota tarvitaan määrällisesti aina yhtä paljon ja josta kertoo juuri työ*voiman* käsite.

”Työvoimapulan” ohella toinen argumentti, jolla yritetään puolustella laajenevaa maahanmuuttoa, on huoltosuhteeseen (tai elatussuhteeseen) vetoaminen. Sen mukaan ajatellaan, että kun eläkeläisten tai lasten määrä kantaväestöstä kasvaa, tarvitaan lisää työvoimaa huolehtimaan heistä ja yhteiskunnasta kokonaisuudessaan. Mutta voidaanko ongelmaa ratkaista maahanmuuton keinoin?

Matemaattinen totuus asiassa on sellainen, että maahanmuutto voi ratkaista huoltosuhteen ongelman vain, jos työssä käyvien osuus kaikista maahanmuuttajista on suurempi kuin työssä käyvien osuus kantaväestöstä. Ja työministeriön tilastot osoittavat kiistattomasti, että maahanmuuttajien keskuudessa työssä käyvien osuus on huomattavasti pienempi kuin kantaväestön keskuudessa.[232] Vuosina 2001–2007 ulkomaalaisten keskimääräinen työttömyysaste on ollut 20–31 prosentin välillä, ja pelkästään somalien keskuudessa se on vaihdellut 52–62 prosentin välillä. Näin ollen myöskään huoltosuhdetta ei voida parantaa maahanmuuttoa lisäämällä. Saman asian vahvistaa myös työministeriön tekemä työpoliit-

tinen tutkimus 1990-luvun maahanmuuttajien työllisyydestä, tuloveroista ja tulonsiirroista.[233]

Turun Sanomien uutisen mukaan Euroopan epäedullisin huoltosuhde löytyykin tätä nykyä Britanniasta, Ranskasta ja Ruotsista, jotka ovat avosylisimpiä maahanmuuttajien houkuttelijoita omalla lepsulla pakolaispolitiikallaan ja perheenyhdistämisohjelmillaan.[234] Paras huoltosuhde puolestaan on Latviassa ja Slovakiassa, jotka ovat Helsingin Sanomien uutisen mukaan huonoimpia maahanmuuttajien sopeuttajia.[235]

Samalla kun viranomaistahot ja osa mediasta surkuttelevat sitä, etteivät Suomen korkeat verot tunnu maahanmuuttajista tarpeeksi "houkuttelevilta", ei taaskaan muisteta, että korkeat verot ovat seuraus jatkuvasti heikentyvästä huoltosuhteesta, jota maahanmuuttajien kantaväestöä suurempi työttömyys entisestään heikentää. Sen, että "maahanmuutto ei pelasta pohjoismaista hyvinvointiyhteiskuntaa", totesi äskettäin myös yhteispohjoismainen asiantuntijatyöryhmä, johon kuuluivat professorit Torben M. Andersen (Århus universitet), Bengt Holmström (MIT), Seppo Honkapohja (University of Cambridge) ja Hans Tson Söderström (Handelshögskolan i Stockholm) sekä toimitusjohtaja Sixten Korkman (ETLA ja EVA) ja tutkimusjohtaja Juhana Vartiainen (Konjunkturinstitutet).[236]

Johtopäätös edellä sanotusta on, että sen enempää työvoimapulan kuin huoltosuhteenkaan ongelmia ei voida ratkaista maahanmuuttoa lisäämällä. Jos ihmiset ajattelevat tieteellisesti, heidän on hyväksyttävä tämä johtopäätös. Jos taas he haluavat väittää vastaan, olisi vastaväitteiden kohdistuttava tieteellisiin menetelmiin, ei tutkimusten tuloksiin, kuten tekisi poliittinen retoriikka.

Poliittisessa argumentaatiossa suomalaiset työttömät on jälleen unohdettu, eikä Astrid Thorsin yksityisajattelu ole myöskään maahanmuuttajien oman edun mukaista. Mikäli tänne saapuu ulkomaalaisia työn "etsiskelijöitä", he huomaavat vähitellen todellisen tilanteen: työpaikkoja on vähemmän kuin työntekijöitä. Jokaista avointa paikkaa kohti on vähintään useita kymmeniä hakijoita, ja työnantajat ovat pettyneitä, mikäli he eivät voi valita yli sadasta tarjokkaasta. Eikä ole oikein sekään, että maahamme haalitaan työvoimaa täysin esineellistävin perustein: suorittamaan vain toisarvoisiksi koettuja siivous- ja huoltotehtäviä, joita suomalaiset eivät haluaisi itse tehdä. Emme kai halua maastamme myöskään mitään orjalaivaa. Eli eiköhän panna tämä Eurooppa- ja maahanmuuttopolitiikka toimimaan toiseen suuntaan.

Tiistaina 4. joulukuuta 2007

EUROPARLAMENTAARIKKOJA

Europarlamentin toiminta on tietysti etäistä, mutta minulla on ollut kyllä lähinaapurinani useita europarlamentaarikkoja. Pitäessäni majaani Tampereella osoitteessa Hämeenpuisto 6, samassa talossa asui myös silloinen europarlamentaarikko Jyrki Otila, joka tunnettiin tietokilpailujuontajana. Hän olikin viisas mies.

Kun Rkp:n Astrid Thors puolestaan pyrki europarlamenttiin vuonna 1996, hän mainosti itseään maininnalla ”Järkinainen”. Ensimmäistä kertaa läpi yrittäneellä pyrkijällä oli vaalitoimisto myöhemmässä kotitalossani, osoitteessa Iso Roobertinkatu 26, ja huoneisto sattui sijaitsemaan oman asuntoni alapuolella. Hänen kattonsa oli siis minun lattiani. Kun tulosten selvittyä näytti siltä, että pyrkijä ei ole lähelläkään pääsemistä, toimistolle tuli haudanhiljaista ja henkilökunta poistui ovia läimäyttäen omille teilleen. Pettymys oli suuri, kunnes selvisi, että Thors tuleekin valituksi, ja toimisto täyttyi jälleen iloisesta mellakoinnista.

Mutta kuinka järkevää Thorsin harjoittama politikointi on ollut? Nyt kun hän on maahanmuutto- ja eurooppaministeri, hän näyttää hukuttautuvan edelleen europarlamentaarikon rooliinsa. Europarlamentissa päätökset tehdään pitäen silmällä koko valtioliiton etua, kun taas Suomen hallituksen tehtävä olisi kansallisen edun varjeleminen. Jos tarkastelee Thorsin ministerinä vetämää linjaa, sitä ei voi pitää Suomen kannalta järkevänä. Jatkuva ja ohjelmaksi organisoitu maahanmuuttajien haalinta lyö korvalle kantaväestön etuja ja varsinkin työttömiä ihmisiä.

Myös Paavo Väyrynen on toiminut europarlamentaarikkona, mutta hän ei lämpene maahanmuuttajien rekrytoinnille lainkaan. Hän osannee erottaa omat roolinsa toisistaan. Hallituksen toiminnan kannalta merkittävää on, että ulkomaankauppaministeri on eri mieltä kuin maahanmuutto- ja eurooppaministeri. Koska Suomessa on totuttu siihen, että Rkp on hallituksessa hinnalla millä hyvänsä, ministereitten keskinäistä erimielisyyttä ei voida pitää hallituksen sisäisenä kriisinä. Mutta toivottavaa olisi, että myös Thors tunnustaisi tosiasiat ja laittaisi pöytäkahvelit oikein päin käteensä.

Keskiviikkona 5. joulukuuta 2007

HYVIN TUNNETTU SOTILAS

Kristian Smedsin Kansallisteatterille ohjaama *Tuntematon sotilas* tarjoaa esimerkin siitä, mitä tapahtuu,[237] kun kaikkien tuntemaan aiheeseen yhdistetään nykyaikaisen teatterin tehokeinoja. Kaava on seuraava: klassinen aihe + uudet konstit = hyvää teatteria. Ja olihan se, mutta ei siinä mitään tavatonta ollut. Kiintoisimpia olivat ehkä teoksen sisältämät metatason viittaukset omaan itseensä sekä *Tuntemattoman sotilaan* asemaan osana mediatodellisuutta. Ja tietysti lopun kohtaus, jossa ammuttiin ja räjäyteltiin julkkiksia.

Toisaalta nämä yhteiskunnalliset kannanotot irtaannuttivat esitystä Väinö Linnan teoksesta niin, ettei sillä ole paljoakaan tekemistä alkuperäisen tekstin kanssa. Tämä oli tietysti tarkoituskin, mutta kysyä voidaan, pitääkö kyseinen yhteiskunta-analyysi tai -kritiikki sitten esittää juuri *Tuntemattoman sotilaan* kautta. Eikö siihen olisi omaperäisempiä ja tuoreempiakin mahdollisuuksia? Ehkä ajatus on ollut, että tutun aiheen kautta viesti tavoittaa suuren määrän ihmisiä, vaikka vaarana on semioottinen sekamelska. Tämä ei suinkaan merkitse, että pitäisin kokonaisuutta huonona. Se ansaitsee kouluarvosanaksi kirkkaan *eximia cum laude approbaturin*, joka tulee toteutuksesta: loppuun kaluttu ja sen vuoksi vaikea aihe oli herätetty onnistuneesti henkiin, ja symboliikka oli valittu venäläisiä sotilaita edustavista pesukoneista alkaen onnistuneesti.

Juonipaljastuksiin syyllistymättä voinen kertoa, että juonellinen Smedsin ohjaustyö ei ole. Tarinan sijasta se esittää valikoiman *Tuntemattoman* tunnetuimmista kohdista ja ristiinleikkaa ne tiettyihin nykypäivän ilmiöihin, kuten jääkiekko-otteluihin. Katsoja voi tätä kautta löytää *Tuntemattoman sotilaan* teemoja arkipäivästä, ja juuri tämä symboliikka ohjaustyössä koskettaa ja nostattaa tunteita. Eräs liikuttavimpia kohtia oli kuulusteluvangiksi saadun kapteenin esittäminen vammaisena, mikä toi mieleen muistumia turkkalaisesta teatterista. Samaa vaikutelmaa ruokki äärimmäinen fysiikan käyttö sekä kiroilu, joka aina ärsyttää osaa katsojista. Teatterityön lait olivat voimassa kaikessa ankaruudessaan.

Asiassa kuultu Jouko Turkka oli luullakseni jälleen oikeassa kiteyttäessään, että teatteri oli ennen vanhaan arvovaltainen siksi, ettei se pyrkinyt miellyttämään ketään, ja siksi suuttunut katsoja olisi toivotumpi kuin pääsylippunsa maksamiseen tyytyväinen. Tässä suhteessa Smedsin teos on vain keskiradikaali mutta sellaisena virkistävä muistutus siitä, että jotain yleisöä härnäävää voidaan tuoda myös päälavoille.

Sotien kapseloitu tunnetrauma

Itsenäisyyspäivän kunniaksi voidaan pohtia, eivätkö suomalaisten kärsimät sodat ole vieläkään ohi, kun äskettäin valmistui Lauri Törhösen elokuva *Raja 1918*, ja ensi-iltansa sai vastikään myös Åke Lindmanin *Tali-Ihantala 1944*, jonka ohjaajalle Ruotsin kuningas myönsi ritarimerkin.[238] Pian valmistunee lisäksi Renny Harlinin kuvaus Mannerheimista, ja siinäkin sotien käsittelylle annettaneen huomattava osa. Sotiminen saa itsenäisyyspäivinä niin paljon huomiota, ettei itsenäistymistapahtumaa sinänsä muista enää juuri kukaan. Ja on kai itsenäisyys muutakin kuin pelkkää väkivaltaa, vaikka maamme onkin verellä lunastettu. Se, miksi sotien käsittely pysyy jatkuvasti elinvoimaisena, johtuu tosiasiasta, ettei niiden merkitystä ole vieläkään täysin ymmärretty, ja tähän puolestaan liittyy minun mielestäni kaksi tärkeää näkökohtaa.

Ensinnäkin: varsinaista kollektiivista surutyötä sodissa menetettyjen ihmishenkien vuoksi ei koskaan tehty, vaan sotien jälkeen ihmisten tunteet peittyivät joko hurmahenkiseen paatokseen tai pelkkään shokkiin. Ja talvi- ja jatkosodassa kuoli sentään 86 000 suomalaista ja vammautui noin 200 000. Lisäksi 420 000 joutui etsimään uuden kodin aluemenetysten vuoksi. Tähän katastrofiin liittyviä tunteita ei mikään elokuva tai näyttämöllepano ole onnistunut kunnolla välittämään, vaan tunteet kapseloitiin kahden sukupolven ajaksi, ja sotia käsitelleet työt ovat olleet joko poliittisia pasifismin manifesteja tai historiallisia teoksia. Vasta meidän sukupolvemme hakee tapahtumista elämyskohtia ja pyrkii ymmärtämään sitä kipua ja tuskaa, joka omien isovanhempiemme elämän haavoittuvuuteen on liittynyt. Samanlainen prosessi on meneillään Saksassa, jossa Hitlerin viimeisistä päivistä kertovan *Perikato*-elokuvan myötä on oikeutetusti havahduttu pohtimaan Saksan kansan omia koettelemuksia sodan keskellä.

Toiseksi: kun pohditaan itsenäisyyden merkitystä nykyisin, siihen ei tarvita välttämättä mitään tuntematonta sotilasta. En usko sitäkään, että Suomi on mihinkään kuollut, vaikka niin laulettiinkin esityksen lopussa. Mikään kansakunta tai valtio ei ole onneksi sosiaalinen konstruktio vaan elää kulttuurina ja elämänkäytäntöinä sitkeästi, ja olemisen muodot vain muuttuvat. Ketään ei tarvitsisi myöskään ampua, ja siinä mielessä olisin ”optimistisempi”, aivan kuten Tarja Halonen kertoi olevansa esityksen nähtyään. Sen sijaan odottaisin, että globalisaation ja pakkokansainvälistämisen kysymyksistä keskusteltaisiin ajankohtaisemmin keinoin – myös teattereissa.

Torstaina 6. joulukuuta 2007

RÄTTIREPERTUAARI

En ole katsellut Linnan juhlia pariinkymmeneen vuoteen, sillä minulla ei ole televisiota ja todellinen elämä kuohuu muualla. Ilkka Remeksen viime vuonna ilmestynyt dekkari *6/12*, jossa presidentinlinna vaihtuu terroristien näyttämöksi itsenäisyyspäivänä,[239] viritti asiaa koskevaa mielenkiintoani kuitenkin sen verran, että jaksoin kiinnostua aiheesta. Niinpä seurasin internetistä Nelosen tuottamaa Linnan juhlien kommentaarilähetystä, joka tuli suoraan seksuaalivähemmistöravintola Dtm:stä. Koska asun vieressä ja matkaa kerhollemme on vain toistakymmentä metriä, pyyhälsin paikalle, jossa televisio oli auki ja sateenkaariliput liehuivat.

Itsenäisyyspäivä on aina ollut seksuaalivähemmistöille tärkeä juhla, sillä silloin voimme juhlia todellista identiteetintunnetta ja kokea iloa omasta itsenäisyydestämme. Parhaimmillaanhan itsenäisyys on riippumattomuutta ja vapautta ulkoisista normeista. Ehkä myös Linnan juhlissa joillakin heteroilla oli hauskaa, mutta minulle ne ovat vain varjokemut, jotka tuovat mieleen ikävähköt sukujuhlat ja todistavat siitä, kuinka hierarkkinen ja esivaltauskoinen tämä maa on. Jos itse olisin presidentti, luultavasti lopettaisin juhlat, sillä olisi kurjaa kutsua vieraita tiloihin, joita ei edes itse omista. Lopettaminen olisi hyväksi siksikin, että näin suomalaiset voisivat herkistyä itsenäisyytemme merkityksen pohtimiseen kotonaan, pelkän kynttilän äärellä.

Kristallikruunujen alla itseään tyydyttivät taas elinkeinoelämän ja valtiobyrokratian luutuneimmat kipsipäät, jotka sulassa sovussa pokkaillen todistivat, kuinka poliittinen ja virkamiesvaltainen eliitti vetää yhtä köyttä kaiken kansan höynäyttämiseksi. Epäilemättä kuulun jo itsekin niin moneen organisaatioon, että pelkästään minun puolestani boolia joi ainakin puolet paikalla olleesta väestä. Säälin kuitenkin jokaista sellaista kansalaista, joka alistuu katselemaan, miten piispat, poliisit, professorit ja kaikenkarvaisten yhdistysten puheenjohtajat (ikään kuin he eivät osaisi puhuakaan johtamatta) tulevat ovesta kuin joulukalenterin luukusta ja kompuroivat saliin selostajien nieleskellessä kunnioittavasti sanojaan. Samoin säälin jokaista vierasta, sillä kansakunnan katseiden alla jonottaminen on myös heille eräänlainen julkinen nöyryytys.

Linnan juhlien tehtävänä on luoda harhakuva siitä, että kyseisiä kemuja vahtaamalla suomalaiset voisivat tuottaa itselleen kokemuksen kuulumisesta Suomen kansaan. Se, että kyseinen illuusio perustuu silmänkääntötemppuun, ei tietenkään tarkoita, että Suomi sinänsä olisi pelkkä imaginaarinen eli kuvitteellinen luomus, joka katoaisi, jos juhlinta lopetettaisiin. Päinvastoin: tätä kautta paljastuisi juuri se todellinen Suomi,

joka muodostaa minun ja useimpien muidenkin ihmisten kotimaan. Juhlinta sinänsä vahvistaa vain kansalaisten ulkopuolisuutta.

Tärkeämpien poliittisten kysymysten sijasta kommentaattorit ja selostajat puhuivat jälleen pelkistä akkojen räteistä, ja heteroseksuaaliselle valtakulttuurille tyypillisesti ukot oli pakotettu mustaan kuosiin. Kummallista, että vain naisten sallitaan pukeutua omaperäisesti, ja heidän verhoilemiseensa vaatteilla kiinnitetään runsaasti huomiota, ikään kuin naisissa olisi jotain peiteltävää. Esivaltauskoisuuden normit ovat jo vaatteissa ja seinissä niin, että ihmisten olemuskin pitää arvostella televisiossa. Olen voinut koko päivän pahoin ja illan lopuksi oksensin pari kertaa. Mutta pimeään päivään se sopikin oikein hyvin.

Torstaina 13. joulukuuta 2007

KUN TASA-ARVOLLA DISKRIMINOIDAAN

Feministien toimintamotiiveja leimaa nykyäänkin niin sanottu peniskateus, vaikka freudilaisen ajattelun leviämisen myötä tuon tekijän voisi luulla tulleen jo niin perusteellisesti tiedostetuksi, ettei se enää vaikuttaisi. Esimerkkinä naisille tyypillisestä peniskateudesta voin viitata muutamiin feministeille ominaisiin kielikuviin, joita he ovat käyttäneet pyrkiessään esittämään kastraatiouhkauksia meitä miehiä kohtaan.[240] Lisänäyttöä asiasta saadaan joka päivä. Nyt myös Ruotsin puolustusvoimien vaakunaleijona joutui feministien hyökkäyksen kohteeksi, kun tasa-arvoviranomaiset löysivät todellisen tryffelin ja kastroivat kuviosta omalla timanttisella oivalluksellaan pippelin pitäen sitä ”naisia loukkaavana”.[241] Kuinka pahasti tämä loukkaakaan ruotsalaisia miehiä, jopa niin, että se luo heidän suomalaisille veljilleen syyn osoittaa myötätuntoa heitä itseään kohtaan.

Mutta ilmentääkö naarasleijona tasa-arvoa paremmin? Suomen vaakunassahan on jo sellainen. Onko naaras sukupuoleton? Pitääkö kenenkään olla sukupuoleton? Outoa on, jos tasa-arvoisuus mielletään aina vain jonkin muka-alistetun kansanosan tai sellaisena pidetyn ryhmän vähemmistöoikeudeksi. Eikö tasa-arvoisuus olekaan sitä, että molemmilla sukupuolilla on samat oikeudet ja velvollisuudet eikä sukupuolten ulkoisia ja luonnollisia tunnusmerkkejä koeta tasa-arvoa loukkaaviksi? Eikö urosleijona saa olla uros, jos on? Heraldiikan kannalta vaakunan kastroiminen meni mönkään myös siksi, että ennen vanhaan peniksetön vaakuna annettiin Ruotsi-Suomessa vain kruunun pettäneille aatelisille ja oli siten häpäisyn osoitus.

Naisten vaatima kastraatio armeijan vaakunaleijonalle on täysin absurdi siksi, että asevelvollisuus on edelleen miehille säädetty pakkokäytäntö. Armeija on miesten maailma. Naisia ei ole luettu asevelvollisuuden piiriin,

minkä vuoksi naiset ovat olleet etuoikeutettuja. Nyt he tasa-arvoon vetoamalla kuohivat armeijan symbolit. Kiittämättömyys on maailman palkka.

Entä minkälaista politiikkaa on Ruotsin armeijavaakunan takana? Menikö kirves ja terä myös Ruotsin asevoimilta? Kun läntinen naapurimme purkaa puolustusvoimiaan ja siirtää sotilaallisen toimintansa painopisteen kansainvälisiin tehtäviin, se kasaa Suomelle lisää huolia, jotka liittyvät perinteisiin aseellisiin konflikteihin. Suomen resurssit eivät ehkä riitä Ruotsin valloittamiseen Suomelle, mutta budjettivarat joudutaan korvamerkitsemään entistä tarkemmin itärajan puolustamiseen.

Tasa-arvoa ruotsalaisittain

Ruotsalaisia mieskollegoja voisi tietenkin tukea veljellisen viikinkihengen osoittamiseksi, mutta ruotsalaisten yleiset asenteet suomalaisia kohtaan eivät anna aihetta siihen. Toisen naapurista kantautuvan uutisen mukaan Ruotsissa diskriminoidaan suomea puhuvia, kun Uppsalan kaupungin sosiaaliviraston henkilökuntaa kiellettiin keskustelemasta keskenään suomeksi, vaikka kyseessä oli suomalaisten maahanmuuttajien asemasta huolehtiva virasto![242] Jos joku tekisi Suomessa saman ruotsia puhuvia kohtaan, hänet tuomittaisiin luultavasti menettämään virkansa. Tämä osoittaa miten ”paskamaista porukkaa” ruotsinkieliset ovat, aivan kuten dosentti Esko Tala uutisen mukaan *expressis verbis* lataa.[243]

Kyseiseltä pohjalta voisikin tehdä sosiologisen kokeen. Aina kun kuulette jonkun puhuvan Suomessa ruotsia, kehottakaa häntä puhumaan suomea ja tarkkailkaa, mitä tapahtuu. Kun Ruotsissa ei saa puhua suomea, on väärin, että Suomessa pakotetaan puhumaan entisen valloittajan kieltä. Samalla kun suomalaiset monikulttuurisuuden kannattajat valittelevat Afrikan maiden siirtomaapolitiikkaa ja pitävät sitä ”imperialistisena” tai ”rasistisena”, he eivät näytä muistavan, että myös oma maamme on ollut sekä ruotsalaisen että venäläisen siirtomaavallan kohde. Niinpä olisi parempi olla huolissaan *suomen kielen* asemasta maailmassa. Suomen kielen sortaminen nimittäin jatkuu yhä, vaikka Ruotsin siirtomaavalta loppui 1809 ja Venäjän 1917. Myös Venäjä on näihin päiviin asti kieltänyt marin kansaa käyttämästä kielenään suomea.

Itse olen tehnyt ratkaisun, jonka mukaisesti kieltäydyn käyttämästä sen enempää akateemisissa kuin arkisissakaan yhteyksissä mitään muuta kuin suomen kieltä. Vieraita kieliä käyttämään pakottavaa lakia ei ole, eikä mikään tai kukaan myöskään kiellä minua käyttämästä hyvää ja selkeää suomen kieltä. Boikotoin kulutuspäätöksilläni myös jokaista sellaista maata, kansaa ja yhtiötä, joka harjoittaa kulttuurisortoa suomalaisia kohtaan missä tahansa maailman kolkassa.

Problems, problems

Suomalaisten oma kieli-imperialismi puolestaan jaksaa huolestuttaa ihmeen paljon jopa suomen kielen olemassaolosta leipänsä saavaa valtamediaa. Sen verran alleviivatusti esimerkiksi Helsingin Sanomat raportoi nyt niistä kauheista vääryyksistä, joiden mukaan suomenkielistä ala-astetta käyviä ulkomaalaisia vaaditaan puhumaan oppitunneilla suomea.[244]

Kirjoittamalla tästä asiasta suurin kirjaimin Hesari haluaa ilmeisesti viestittää, ettei Suomessa olla ”sen parempia” kuin Ruotsissakaan. Kyseessä on siis balanssoiva uutinen. Mikä onkaan tärkeämpää kuin välttää ”rasistiseksi” viestimeksi leimautuminen? Tosiasiassa oppitunneilla *pitää* puhua suomea juuri niistä syistä, jotka koulun rehtori uutisessa mainitsi: informaatio kulkee tällöin parhaiten, vierasmaalaisten sopeutuminen helpottuu eikä mahdollisuuksia tulkkaamiseen yksinkertaisesti ole.

On lisäksi *eri asia* vaatia suomen kielen käyttämistä suomenkielisessä koulussa kuin kieltää suomen kielen puhuminen uppsalalaisessa sosiaalitoimistossa, jonka tehtävänä ei ole ihmisten kasvattaminen vaan vähemmistöjen sosiaalinen tukeminen. Siksi myös uutisointiin toivoisi järkeä ja analyyttisyyttä.

Perjantaina 14. joulukuuta 2007

HOMOILLE AKATEEMISIA OIKEUKSIA

Ruotsin kirkko hyväksyy Yleisradion välittämän uutisen mukaan homoavioliitot.[245] Herra Jumala, onpa edistyksellistä! Milloinhan Suomen yliopistot hyväksyvät minut filosofian laitoksen dosentiksi? Oman suhteeni virallistamisesta yliopistoon eivät heteroprofessorit ole suostuneet edes keskustelemaan vaan ovat tahallisesti pitäneet minut visusti niin muodollisten kuin tosiasiallistenkin toimintamahdollisuuksien ja kiinnitysten ulkopuolella. Ilkeyksissään he ovat hylkäyttäneet hakemukseni ystävillään, kun ovat voineet. Esimerkiksi Tampereen yliopistossa toimittiin juuri niin.

Sen sijaan eräs heteroteologi kyseiselle laitokselle kyllä kelpuutettiin filosofian dosentiksi, ja hänen sallittiin hakeakin tehtävään omasta aloitteestaan, kun taas minun ja monista kysymyksistä kanssani samalla tavoin ajattelevan everstiluutnantti, professori Aki Huhtisen hakemus laitoksen dosentiksi yritettiin tyrmätä professori Leila Haaparannan vaatimissa etukäteiskeskusteluissa. Nahkurin orsilla tavataan.

Tiistaina 18. joulukuuta 2007

IKÄRAJOISTA

Sosiaali- ja terveysministeriö aikoo kieltää kaikki rahapelit lapsilta ja nostaa rahapelien sallitun ikärajan 15 vuodesta 18:aan.[246] Perusteeksi mainitaan se, ettei lasten ja nuorten haluta jäävän rahapelien koukkuun sekä tuhlaavan rahojaan hedelmäpeleihin.

Kuinka ajattelevaista. Tapaus sopii esimerkiksi kaksinaismoralismista. Tämän mukaan on tärkeää, että aikuiset saavat tehdä sellaista, mikä kielletään lapsilta. Mutta pohtiiko kukaan, millä tavoin kiellot tekevät pelaamisen houkuttelevaksi? Eikö olisi ollut järkevämpää tehdä rahapelien pelaaminen täysin ilmaiseksi, kieltää ne kaikilta 18 vuotta *täyttäneiltä* sekä sallia pelit vain lapsille, joille ne tasonsa puolesta sopivat? Muuten on vaara, että joku Nasse-setä pelaa lastensa säästöpossurahat valtion kasinossa. Valtio voisikin kieltää itseltään ja kaikilta muilta myös alkoholinmyynnin. Vai haluaako valtio olla ”vain se viinanmyyntiä ja rahapelejä harjoittava gangsterijengi”?

Keskiviikkona 19. joulukuuta 2007

TUNNEN ITSENI FORMULAKUSKIKSI

Tunnen itseni formulakuskiksi hakiessani toistuvasti työpaikkaa. Koska kokemus on oravanpyöräksi muuttuneessa työelämässä yleinen, juuri siksi kai julkisuudessa keskustellaankin formulasuharien työsopimuksista. Ihmiset näkevät heidän sopimustensa katkeiluissa ja jatkumisissa omia elämäntilanteitaan, toisin sanoen siirtymisiä pätkätöistä toiseen.

Muutoin akateemisen tutkijan työnhakutilanteet eivät trasselijussien sopimuksia vastaakaan. Erona ovat muun muassa ne rahavirrat, jotka teknisen lajin harjoittajille maksetaan – suurimmaksi osaksi tyhjästä. Kun Heikki Kovalainen kuittaa ensi kaudesta 10 miljoonaa dollaria ja Kimi Räikkönen tuplasti,[247] saa kumpikin yhdestä kilpailuviikonlopusta puoli miljoonaa tai kokonaisen millin. Koska minulla ei ole televisiota, en onnekseni formulakisoja seuraa enkä niin muodoin osallistu heidän kassansa kartuttamiseen. Mutta aina on mahdollista, että liikenteessä tulee vastaan joku heidän malliensa mukainen kurvien kauhu.

Torstaina 20. joulukuuta 2007

TOTALITARISMIA?

Friedrich Nietzsche halveksui kriitikkona olemista, sillä arvostelijaksi alistuminen oli hänen mielestään pelkkää kommentaattoriksi ryhtymistä. Siksi hän karttoi myös sokraattista ajattelua. Sen mukaisesti ihminen tekee itsestään pelkän kinastelijan ja ehdollistuu toisille ihmisille eikä anna itselleen oikeutta puhua omalla äänellään, kuten Zarathustra.

Kriitikkona olemisen varjopuoli onkin eräänlainen katsomoon asettuminen ja ilmiöiden kommentointi sieltä: sen arvioiminen, mikä *miellyttää* katsojaa itseään ja mikä ei. Kriitikon synneistä syvimpiä on se, että (1) hän pitäytyy *kuvailemaan* ja *moralisoimaan* ilmiöiden pintapuolta eli sitä, mitä hänen silmänsä näkevät, mutta ei pyri *tulkitsemaan* ilmiöiden merkityksiä. Niiden tajuaminen edellyttäisi asioiden läpi tai yli näkemistä. Toinen keskeinen kriitikon virhe on, että (2) kriitikko ei puhu arvosteltavista *teoksista* vaan *omasta suhteestaan* niiden käsittelemiin *aiheisiin* tai *tekijöihin*.

Yhteiskuntatieteiden tohtori Risto Volanen ei ole kriitikko, vaan hän on eräänlainen sihteeri, nimittäin valtiosihteeri. Kun sihteeri tarttui kynään arvostellakseen Kristian Smedsin ohjauksen *Tuntemattomasta sotilaasta*, hän vahvisti ja toteutti edellä mainittujen virheiden lisäksi kriitikon kolmannen (3) kardinaalivirheen: hän *arvosteli teoksen sitä näkemättä*. Jokaisen ihmisen pitäisi tietää, että jos ei ole nähnyt teosta, hänellä ei voisi olla siitä mielipidettäkään.

Volasen kardinaalimoka saattaisi olla ymmärrettävissä, jos hänellä ei ollut tarkoitustakaan puhua itse teoksesta vaan ilmaista omia poliittisia näkemyksiään. Tai se voi olla ymmärrettävä, jos jotkut korkeammat tahot olivat laittaneet hänet asialle, kuten pari päivää myöhemmin kävi ilmi Matti Vanhasen antautuessa paheksumaan ampumisia.[248] Joka tapauksessa Volasen juttu, jonka Helsingin Sanomat julkaisi maininnalla, että kirjoittaja esiintyy ”yksityishenkilönä”,[249] kasvattaa nyt keskustelun karvasta kauraa lehden kulttuurisivuilla.[250] Koska Volasen arvio ei perustu mihinkään, sen voisi ohittaa olankohautuksella, mutta sinänsä on teatterin päämäärien mukaista, että asiasta herää myös taustoja koskevaa keskustelua.

Verba volant

Oletettavaa on, että Volanen on Matti Vanhasen *spokesman*, sillä hän toimii valtioneuvoston kanslian päällikkönä. Kekkosmaiset eleet omaksunut Vanhanen puolestaan on pyrkinyt viime aikoina rajoittamaan median

toimintavapauksia.[251] Häntä varmasti harmittaa, että kansakunnan päänäyttämöllä esitetään *Tuntemattoman sotilaan* puolianarkistista tulkintaa, jossa poliittisen vallan legitimiteetti kiistetään poliittisesti epäkorrektilla tavalla.

Kun Volanen antautui kirjoittamaan teatterista otsikolla ”Totalitarismin nousu estettävä”, hän näytti tarkoittavan ”totalitarismilla” sellaista ajattelua, joka tosiasiassa on *yksilöllistä*. ”Demokratiana” hän pitää omia virkamiehen mielipiteitään.

Mielestäni on huolestuttavaa, että valtion virkamieseliitti koostuu henkilöistä, joilta ei irtoa ymmärrystä symbolista esittämistä eikä taiteellista monitulkintaisuutta kohtaan – ei myöskään näkemystä taiteiden kokonaisroolista yhteiskunnassa. Tästä todistavat Volasen valittelut, että Smedsin eräässä aiemmassakin ohjaustyössä esitettiin näkemys, jonka mukaan poliittiset murhat muuttuvat ajankohtaisiksi tulevaisuudessa. Tuulesta temmattu oli myös Volasen tapa yhdistää *Tuntemattomassa sotilaassa* esitetyt ampumiset Jokelan koulun välikohtaukseen.

Yksinkertaisinkin ymmärtää, ettei mikään näytelmä voi olla kuvaamiensa tapahtumien syy – siitä huolimatta, että myös syyskuun yhdennentoista päivän tapahtumat olivat kuin amerikkalaisesta elokuvasta. Sen sijaan väkivaltaisten sattumusten taiteelliset esitykset ovat kuin eräänlaisia etiäisiä, joita taiteilijat ovat nähneet kautta aikojen aavistellessaan asioiden ajautuvan *yhteiskunnassa* väkivaltaiseen suuntaan. Väkivallan kuvaaminen on siis eräänlaista yhteiskuntakritiikkiä, jonka sisältönä on valtaa pitäville suunnattu kehotus pidättäytyä poliittisista virheistä, jotta yhteiskunnassa ei ajauduttaisi avoimeen väkivaltaan.

Sen sijaan Volasen tapaiset korkeat virkamiehet, joita valtionhallinnossa ja politiikassa on runsaasti muitakin, ovat omassa moralismissaan itse tärkeimpiä syyllisiä siihen, miksi yhteiskunnassa viriää vihaa. Ensin he myyvät maamme internationalisteille, sitten kaventavat kantaväestön poliittisia oikeuksia pyrkimällä kuohimaan sananvapautta ja vaatimalla ”poliittista korrektiutta”, ja lopuksi nämä koko ikänsä puolueviroissa istuneet nostavat vielä lähes kymmenentuhannen euron kuukausipalkkaa.

Volanen ei ole siis minun Suomeni sankari, vaan *Tuntemattoman sotilaan* roolijaossa hän kuuluisi ”linjaan, jossa pakokauhu paranee”. Sen sijaan kunnia kuuluu edelleenkin Antti Rokan kaltaisille tavallisille suomalaisille, joita on turha laittaa keräämään kiviä kenenkään polkujen pieliin.

Kun Volanen erehtyi vastauksessaan Smedsille vetoamaan siihen, että hänen mielestään ”tekojen seurauksetkin kuuluvat näyttämölle”,[252] hän jatkaa samaa kepulaista puusilmäisyyttä, joka on leimannut myös Matti Vanhasta. Jos näytelmässä ammutaan poliitikkoja, niin mikä on itse asiassa syy ja mikä seuraus? Seuraushan on se, mitä näyttämöllä jo esitettiin (poliitikkojen ampuminen), ja syyt ovat politiikanteossa. Samanaikaisesti lehti kertoo, että Mauri Pekkarinen ”tutkii alusvaatemainosten

siveellisyyttä".[253] Jos Volanen olisi lukenut (eikä kiirehtinyt tuomitsemaan) Nietzscheä, hän tietäisi, että "ennen vaikutusta uskotaan toisiin syihin kuin vaikutuksen jälkeen".[254] Mitäpä muuta Volasen kommenteille voisi kuin nauraa?

Kyse on taiteen vapaudesta

On huolestuttavaa, jos Smedsin soveltamaa yhteiskuntakritiikkiä ei saisi esittää, jos Nietzsche ja Heidegger aletaan nähdä valtionvihollisina ja mikäli heidän tavoillaan ajattelevat ihmiset uhataan "haastaa". Viranomaisvallan tarjoamat haasteet kun eivät ole koskaan älyllisiä vaan pelkästään juridisia ja normatiivisia. Normittava eetos jää kuitenkin ohueksi ja mitättömäksi, sillä se ei selitä eikä lisää ymmärrystä.

"Mitä teemme; sitä ei koskaan ymmärretä, vaan aina vain kiitetään tai moititaan", totesi jo Nietzsche.[255] Tämän mukaan taidettakaan ei ymmärretä taiteeksi, vaan kaikki vaihtoehtoinen hälytyskellojen soittelu tuomitaan Marilyn Monroesta Marilyn Mansoniin. Kuvitteellinen ajattelu on kuitenkin tärkeää sellaisen poliittisen totalitarismin torjumiseksi, jota virkamiespoliitikot itse edustavat. Diktatuurissahan taide kuuluu vallassa olevalle puolueelle, kuten Suomessa Suomen Keskustalle. Jos taiteellisten ja muiden mahdollisten maailmojen kuvittelu kielletään, meidät pakotetaan yhden totuuden todellisuuteen, jossa saa julkaista vain hallituksen tiedotteita, kuten Pohjois-Koreassa.

Tiedän toki yliopistojen ja filosofian laitosten koostuvan kultaista keskitietä kulkevista demarifilosofeista ja muista pragmatisteista, jotka haluaisivat neutralisoida kaiken. Filosofin viran voi saada vain alistumalla myötäilemään valtaapitäviä ja heidän lakeijoitaan. Sama näyttää toistuvan myös poliittisessa hallinnossa. Demokratian ja harmonisen elämän haaveista hymiseminen on turhaa silloin, kun kotimainen ja Euroopan unionista lähetetty direktoraatti pyrkii kiistämään kansalaisten omien etujen toteutumisen.

Smeds puolestaan on oikeassa vastatessaan, että Volasen edustaman 70-lukulaisen pullamössösukupolven tulisi itse ratkaista omat ongelmansa suhteessa menneisyyteensä.[256] Kyseinen virkamieskunta näyttääkin olevan tämän yhteiskunnan keskeisimpien ongelmien, kuten kalliiksi käyvän valtiobyrokratian, tärkein syy. *An nescis, mi fili, quantilla prudentia mundus regatur!*

Lauantaina 22. joulukuuta 2007

NEMESIS JA TIEDE

Tänään on talvipäivän seisaus, eli päivä on lyhimmillään ja olosuhteet pimeimmillään. Niinpä kirjoitan nemesiksestä. Nemesis on luonnon kosto, joka seuraa hybriksestä eli pyrkimyksestä asettua edellytystensä ulkopuolelle. On tietenkin vaikea sanoa, mitkä kenenkin edellytykset loppujen lopuksi ovat, jos niitä ei kokeile. Siksi rajojen testaaminen on tärkeää. Kokemuksesta tulee paljon tietoa, mutta vasta kokemuksista *oppiminen* lisää ymmärrystä, ja johtopäätösten tekoon puolestaan tarvitaan filosofiaa. Sen taas voi saavuttaa älyllisen työskentelyn kautta, ei niinkään kokemuksista suoraan. Muutenhan kaikki kokeneet ihmiset olisivat viisaita, mitä he eivät ole.

Mutta asiaan. Nemesiksen katsotaan seuraavan aina tietyistä syistä. Syy–seuraus-suhteita puolestaan kutsutaan kausaalisuhteiksi latinan sanan *causa* (”syy”) mukaisesti. Kausaliteetti tarkoittaa siis vaikutusyhteyttä, jota kuvaavat ”jos–niin”-muotoiset lauseet. Esimerkiksi: ”Jos valtio luopuu asevoimista, niin vihollisesta tuntuu houkuttelevammalta hyökätä maahan, ja siksi tämänkaltainen pasifismi johtaa sotaan.” Tai: ”Jos ihmiset maksavat asunnoista liikaa, niin heidän kulutusmahdollisuutensa heikkenevät ja kotimainen kysyntä tyrehtyy, mikä johtaa lamaan ja asuntojen hintojen romahtamiseen.” Esimerkkinä voi olla myös seuraava: ”Jos rajat avataan suvaitsevaisuuden nimissä kaikille maahan pyrkijöille, niin rasismi lisääntyy, kantaväestö alkaa penätä oikeuksiaan ja nationalismin vastaisuus edistääkin nationalismin esiinnousua.”

Edellä mainitut esimerkit ovat tietenkin kuvitteellisia, mutta ne voivat sisältää myös totuuden asioiden tilasta. Olennaista on, mitä me *tiedämme* yhteiskunnassa vaikuttavista syy-yhteyksistä. Niiden selvittämistä varten on olemassa yhteiskuntatiede. Yhteiskuntatieteissä on kuitenkin viime aikoina kieltäydytty tutkimasta ja kertomasta esimerkiksi väestöpolitiikkaan, rikostilastoihin ja työvoimapolitiikkaan liittyviä kausaalisuhteita niiden kaikessa karuudessaan. Esimerkiksi rikoksentekijöitä ei oikeusministeriön tilastoissa saa enää luokitella etnisen alkuperän mukaan, vaikka tieto olisi mitä kiinnostavin.

Vaihtoehtoiset maailmat

Tosiasioiden lisäksi yhteiskuntatieteissä olisi tärkeää pystyä operoimaan myös kuvitteellisilla asiaintiloilla ja soveltaa niiden mukaisia olettamuksia tutkimuskysymyksiin siitä huolimatta, että ne voidaan kokea spekulatiivisiksi tai poliittisesti epäkorrekteiksi. Niiden kautta saadaan tärkeää

tietoa, jota ei muuten saataisi. Kansalaisten asenteita ei ole tutkittu tällaisten kuvitteellisten mahdollisuuksien ja kausaalisuhteiden pohjalta juuri lainkaan, vaikka niin sanotulla sosiologisella mielikuvituksella operoiminen oli sellaisenkin vasemmistolaisena tunnetun yhteiskuntatieteilijän kuin C. Wright Millsin lempiaihe ja hänen kenties merkittävin innovaationsa.[257]

On hieman yksinkertaistavaa kysyä ihmisiltä vain sitä, ”kannattavatko he Suomen liittymistä Natoon”, sillä ihmiset eivät yleensä edes tiedä, mitä merkitystä koko asialla voi olla. Ihmisten mielipiteet vaihtelevat lisäksi sen mukaan, millainen tilanne kulloinkin vallitsee,[258] ja siksi rauhan aikana saadaan erilaisia[259] tuloksia kuin kriisin aikana. Kausaalisuhteet ja mahdolliset asiaintilat huomioon ottava tutkimuksenteon tapa olisikin sellainen, jossa asioita tiedusteltaisiin esimerkiksi seuraavasti: ”Kannattaisitteko Suomen liittymistä Natoon, *jos* tietäisitte, että Naton jäsenenä Suomi päättää itsenäisesti myös siitä, osallistuuko se yksittäisiin Nato-operaatioihin vai ei?” Tai: ”Vastustaisitteko Suomen liittymistä Natoon, *jos* se merkitsisi myös sen tosiasian hyväksymistä, että Suomen joutuessa sotilaallisen hyökkäyksen kohteeksi yhdelläkään muulla maalla ei ole velvollisuutta auttaa Suomea millään tavoin?”

Esimerkkejä on muitakin: ”Kannattaisitteko maahanmuuton lisäämistä ja työvoimapulan poistamista avosylisellä ulkomaalaispolitiikalla, jos ottaisitte huomioon, että maahanmuuttajien keskuudessa työttömyysprosentti on kantaväestöä korkeampi ja että Suomessa on edelleen 200 000 työtöntä?”

Kuten edellä esitetyistä lauseista havaitaan, on tärkeää, että tiede ja tutkimus tunnistavat ja tunnustavat kausaalisuhteiden olemassaolon ja että yhteiskunnassa pyritään ennakkoluulottomasti selvittämään, mitä mistäkin seuraa. Aina näitä vaikutusyhteyksiä ei voida tietää varmasti, ja silloin joudutaan turvautumaan todennäköisyyksiin. Mutta mitään yhteiskunnallista tietoa ei tulisi pimittää vain siksi, että se ei miellytä joitakin poliittisia tahoja. Jotta politiikassa voitaisiin toimia viisaasti, suunnittelun ja päätöksenteon taustalla pitää olla oikeaa tietoa syistä ja seurauksista eli vaikutusyhteyksistä: ”Jos–niin.”

Faktojen selvittäminen ja toisinajattelu

Kuvittelukykynsä ansiosta ihminen voi ajatella ja toimia myös toisin kuin mihin olosuhteet pakottaisivat häntä. Ihminen ei ole pelkkien vaistojensa varassa toimiva olento, kuten eläin, vaan hän voi esimerkiksi sanoa ”ei”. Juuri kieltäymyksistä syntyy *moraali*, jonka johdosta ihminen voi olla vaikkapa armelias. Mutta yhteiskunnallisiksi kausaalisuhteiksi sanotaankin nimenomaan sellaisia käyttäytymistaipumuksia, joissa rajat ovat jo tulleet vastaan ja voidaan tehdä yleistys: kyse on yhteiskunnallisesta laista

tai lainomaisuudesta. Ja niiden selvittämisessä meitä valaisee muun muassa historia.

Tieteiden piirissä on väitelty paljon siitä, onko olemassa ihmis*luonto*, josta yhteiskunnalliset lainalaisuudet syntyvät, vai ovatko ihmisten käyttäytymisessä havaitut säännönmukaisuudet *yhteiskunnallisia* joukkokäyttäytymisen lakeja. Joka tapauksessa havaituista käyttäytymispiirteistä ja tosiasioista on syytä oppia. Muuten seuraa luonnon kosto.

Maanantaina 24. joulukuuta 2007

HAUSKAA JOULUA!

Iloista joulua ja jouluenkeleitä kaikille!

Torstaina 27. joulukuuta 2007

OTETAANKO USKONTO VAKAVASTI?

Tuomas Nevanlinna on Radio Helsingin maskotti, aivan kuten hänen keskustelijaparinsa Jukka Relanderkin. Molemmilla on maineikas sukunimi, josta on tunnetusti apua julkkikseksi ryhtymisessä suomalaisessa seurapiirielämässä.

Nevanlinnan ja Relanderin puheentuottamismenetelmä on yksinkertainen. Ensin valitaan jokin tekninen tai teollinen aihe, joka liittyy kaupungistumiseen tai talouselämään. Esimerkiksi kelpaavat vaikkapa liukuportaat. Sitten ne tulkitaan vertauskuvaksi ja etsitään laitteistolle analogia eli vastaavuus yhteiskunnallisen elämän piiristä. Tämän jälkeen puhutaan kyseisestä abstraktista ja yhteiskunnallisesta asiasta liukuportaiden vertauskuvan kautta, esimerkiksi siihen tapaan, että (esimerkki on keksitty) ”yhteiskunnallinen uusintaminen, talousjärjestelmä ja teollinen tuotanto ovat kuin *liukuportaita*, jotka kiertävät lakkaamatta ja kuljettavat eri porrasaskelmilla olevia ihmisiä *luokkayhteiskunnan* kerroksesta toiseen”. Tulos on, että kuulijalle syntyy havainnollinen käsitys itse aiheesta, jolloin tie ymmärtämiseen tasoittuu. Lopulta kuulija alkaa pitää sekä itseään että puhujia neroina. Olennaista on, että keskusteltaessa liukuportaista voidaan tietenkin puhua kaikista muista paitsi Radio Helsingin taustalla vaikuttavan mediakonsernin eli Sanoma-WSOY:n omista liukuportaista.

Samaan konserniin kuuluva Helsingin Sanomat nosti äskettäin suurella kiitoksella esiin sen, että Tuomas Nevanlinna on julkaissut uskonnollisen kustantamon kautta pari uskontoa käsittelevää teosta. Lehti kiittää filosofi Nevanlinnaa siitä, että hän ”ottaa uskonnon vakavasti”.[260] Mutta kuinka

ihailtavaa tuo filosofien ja muiden tieteilijöitten taipumus ottaa uskonto todesta loppujen lopuksi on? Ja *millä tavoin* he ottavat uskonnon vakavasti? Antti Eskola sai vähän aikaa sitten valmiiksi kolmiosaisen uskontrilogiansa, jonka osassa *Tiedän ja uskon* (Otava 2003) hän puolestaan kiitti jyväskyläläistä uskonnonfilosofi Sami Pihlströmiä siitä, että tämä näyttää olevan niitä harvoja filosofeja, jotka ”ovat pitäneet uskontoa pohtimisen arvoisena”.[261] Huomattava on, että niin Nevanlinnalla, Eskolalla kuin Pihlströmilläkin on *myönteinen kuva* kristinuskosta.

Itse katson, että jokainen heistä on huolissaan taivasosuudestaan, eikä Eskolakaan tehnyt suurta poikkeusta luopuessaan uskostaan marxismiin. Hän tuli vain yhdestä uskosta toiseen. Uskonto täyttää hänen päässään saman aukon kuin marxismi aiemmin. Lisäksi hänen uskonnollinen etsintänsä jäi ohueksi, sillä hän jäi tietoteoreettisen pohdinnan vangiksi analysoidessaan, onko maailma parempi vai huonompi ilman Jumalaa vai Jumalalla varustettuna. Näin ajateltaessa kyse on pragmatismista eli pelaamisesta sillä kysymyksellä, mitä käytännössä tapahtuu, jos ihminen uskoo tai ei usko. Yhtä hyvin voisi spekuloida uskolla Eskolaan itseensä tai Kekkoseen. Samantyyppistä uhkapelurin strategiaa harrasti tunnetusti jo Blaise Pascal.

Pihlströminkin asenteessa on kyse uskonnon tietoteoreettisilla ehdoilla askartelusta: hänkin pohtii uskonnollisen uskon ”oikeutusta” milloin kognitiivisten teorioitten, milloin episteemisten tai fideististen ehtojen vallitessa. Pohdinnan ulkopuolelle jätetään tällöin sekä uskonnollisen kokemuksen merkitykset että eksistenssifilosofiset ajatukset Jumalan läsnä- tai poissaolosta. Pelkän sosiologis-pragmatistisen ajattelun vangiksi jääminen latistaa niin Eskolan ja Pihlströmin kuin Nevanlinnankin pohdintoja.[262]

Jos uskonnollisia kysymyksiä tarkastellaan arvioimalla vain niitä yhteiskunnallisia tuloksia, jotka seuraavat, jos ihmiset uskovat tai eivät usko, tällainen ajattelutapa vahvistaa uskontojen omaa pinnallisuutta. Esimerkkinä siitä on amerikkalainen menestyksen teologia. Sen mukaan rikkautta pidetään seurauksena uskosta Jumalaan, kun taas köyhyyttä ja kurjuutta pidetään Jumalan rangaistuksena tai merkkinä epäuskosta. Kuinka julma alistamisen väline uskonnosta voikaan tällöin tulla?

Eräs toinen suomalaisten nykyteologien – teologi Nevanlinnan, teologi Eskolan ja teologi Pihlströmin – heikkous liittyy siihen, että he eivät erota uskoa ja uskontoja riittävän selvästi toisistaan. Tästä erottamisesta myös kirkko varoittaa ihmisiä, sillä sen valta riippuu siitä, miten kuuliaisesti ihmiset noudattavat uskontokunnan tapoja ja maksavat kymmenyksiään. Monille ihmisille kirkko on pelkkä rakennus. Uskon ja uskonnon erottaminen voisi olla hyväksi ihmisten omalle spiritualiteetille.

Onko huoli uskonnoista epäuskoisuutta?

Entä uskonto itse? Mikä rooli sille olisi myönnettävä? Uskonnot ovat nykypäivänäkin hurjia vallankäyttäjiä väittäessään omistavansa totuuden ja sitä kautta avaimet paratiisiin. Minusta on huolestuttavaa, jos niin sanottuina intellektuelleina pidetyt henkilöt alkavat kiemurrella uskontojen taakse omassa kuolemanpelossaan, joka on vain henkilökohtaista alkuperää. Minulle se kertoo, että he ovat epävarmoja eivätkä tosiasiassa usko mihinkään. Usko taas ei petä, kun uskoo. Mutta vielä paljon huolestuttavampaa on, että uskontojen kautta tukahdutetaan ihmisten älyllisiä pyrkimyksiä ja korvataan järjen käyttö ideologisella vallalla.

Tiedän kyllä, kuinka suhteellista ja puolueellista esimerkiksi yliopistollinen asiantuntijavaltakin on, mutta en kääntyisi etsimään parempaa vaihtoehtoa uskontojen piiristä. Kenties paras vaihtoehto voisi löytyä sekä uskonnon että tieteen ulkopuolelta, sillä ne molemmat ovat metafyysisen ideologian eli tietynlaisen uskonnon muotoja omassa kartesiolaisessa puhtaan tiedon ja jumaluuden tavoittelussaan. Niiden tuolle puolen pyrkii asettumaan esimerkiksi Martin Heideggerin edustama ajattelu (*Denken*), joka hylkää niin sanotun ontoteologisen metafysiikan eli uskonnollisella savijalustalla lepäävän tieteilyn kokonaisuudessaan.

Entä toimiiko uskonto edes käytännössä? Omasta mielestäni ei ole mitään syytä luritella ylistyslauluja uskonnoille maailmassa, jossa islamin ja kristinuskon varjolla poljetaan ihmisten oikeuksia ja tuotetaan pahoinvointia keskelle arkipäivän todellisuutta. Kehnointa on, että filosofeina esiintymään pyrkivät tahot ovat alkaneet tarkoittaa uskontojen ”vakavasti ottamisella” *menoa mukaan* tuohon uskontojen harjoittamaan mielipiteenmuokkaukseen. Asiaa ei mainittavasti paranna se, että Nevanlinna näkee kristinuskossa myönteisenä sen protestoivan luonteen, sillä kyseinen kapinahenkisyys on ollut niiden ilmiöiden leimaamaa, joita vastaan se on pyrkinyt käymään.

Uskontokritiikki on kaiken kriittisyyden ehto

Myös minun mielestäni uskonnot tulee ottaa vakavasti, mutta tällöin tarkoitan vakavasti ottamisella sitä, että niihin suhtaudutaan kriittisesti ja pysytään etäällä niiden hunajaiselta kuulostavista lupauksista, jotka todellisuudessa sisältävät poliittisia, taloudellisia ja sosiaalisia kahleita sekä sellaisia vapaan ajattelun ja sanankäytön rajoituksia, jotka kieltävät ihmisiä toteuttamasta omaa olemustaan älyllisinä ja inhimillisinä olentoina. Esimerkiksi kristinusko tarjoaa pelastusta, mutta tosiasiassa se on estänyt monia ihmisiä elämästä täysipainoista elämää ja johdattanut heitä oman elämänsä laiminlyömiseen. Aivan niin kuin Friedrich Nietzsche to-

tesi, uskonnot ovat johtaneet ihmisluonnon täydelliseen kieltämiseen, ja Mihail Bakunin vahvisti: kaiken yhteiskunnallisen kriittisyyden ehto on uskontojen kritisoiminen.

Uskonnollisista aiheista kirjoittamisen ajatellaan luovan filosofeille syvällisyyden mainetta samaan tapaan kuin uskonnolliset kustantajatkin katsovat saavansa prestiisiä siitä, että myös tieteilijät julkaisevat heidän kauttaan. Uskonnolliset kirjoittajat taas haluavat kirjansa mielellään julki tieteellisiltä kustantajilta, sillä niiden ajatellaan vahvistavan kirjoittajien statusta. Juuri tämän viehättävän kaupankäynnin vuoksi älyllinen kirjallisuus on kustannustalojen piirissä jäissä.

En tiedä, olenko päätymässä Eskolan, Nevanlinnan ja Pihlströmin kanssa samaan kerrokseen, vai määrätäänkö minut Nietzschen ja Bakuninin kanssa alakertaan, mutta tuntuisi tympeältä pyrkiä laittautumaan gospeljengin kanssa samoihin bileisiin. Taidankin jäädä kiertämään noihin liukuportaisiin – ellen sitten raukea Nirvanaan. Minun Jumalanihan on platoninen hyvän idea, joka saa ilmaisunsa kauniiden nuorten miesten vartaloissa, joten eipä taitaisi meistä olla samoille näköalapaikoille Taivaassakaan.

Perjantaina 28. joulukuuta 2007

KOULUVÄKIVALLASTA, OSA 2

Kouluväkivalta lisääntyy kaiken aikaa ja kaikkialla, kuten viimeksi Örebron yliopistolla Ruotsissa, jossa sattui akateemisen tutkijan kuolemaan johtanut puukotustapaus.[263] Ilmiö herättää kysymyksen, kuinka väkivaltaa oppilaitoksissa voitaisiin vähentää.

Kausaaliseen ajatteluun uskovana olen taipuvainen ajattelemaan, että tuokin teko johtuu jostakin syystä. Kiintoisia ovat Ruotsissa esitetyt arvailut siitä, oliko tutkijan kaulan viiltäminen poliittinen murha. Kyseinen yliopistonlehtori oli tutkinut aihetta, joka on saatettu kokea tietyissä piireissä poliittisesti epäkorrektiksi. Murhattu Fuat Deniz oli emigroitunut Turkista Ruotsiin, jossa hän oli omaksunut länsimaisen oikeus- ja tiedekäsityksen. Hänen tutkimusaiheensa oli – ehkä kohtalokkaasti – Ottomaanien valtakunnan aikainen muslimien suorittama kristittyjen assyrialaisten salamurha.

Pahinta on, ettei poliittisen salaliiton mahdollisuutta voida enää tiedustella murhatulta ihmiseltä itseltään eikä myöskään rikoksen tekijältä, sillä poliisityön neuvottomuuden osoituksena murhaaja on edelleen kadoksissa. Siitä, kuinka muslimienemmistöisissä maissa sorretaan eurooppalaisia vähemmistöjä ja esimerkiksi homoseksuaaleja, ei sallittaisi puhuttavan mitään sen enempää Euroopassa kuin kyseisissä maissakaan.

Olosuhteiden kokonaisuus paremmaksi

On selvää, ettei todellista turvallisuutta voida lisätä rajoittamalla, kahlitsemalla eikä lisäämällä vartijoita vaan puuttumalla väkivallan syihin. Olosuhteet kokonaisuudessaan pitäisi tehdä yhteiskunnassamme sellaisiksi, ettei kenenkään tarvitsisi pelätä henkensä puolesta vain toteuttaessaan sananvapautta tai tavoitellessaan tietoa ja totuutta. Tämä edellyttäisi viisaita poliittisia ratkaisuja suhteessa siihen, kuinka toivottavaa monikulttuurinen rikastuminen oikeastaan on.

Pahinta on, että yliopistoissamme vaaditaan nykyään juuri sellaista politiikkaa, joka edistää epädemokraattisten ainesten leviämistä yhteiskunnassa. Monikulttuurisuutta on yritetty edustaa siinä idealistisessa uskossa, että vieraista kulttuureista saapuneet ihmiset automaattisesti omaksuvat meidän tapamme ja lakimme. Todellisuudessa näyttöä on lähinnä päinvastaisesta. Vierasmaalaiset pitävät omat tapansa ja kielensä myös Suomessa ollessaan, ja he siirtävät ne jälkipolvilleen. Tätä osoittaa Helsingin Sanomien uutinen, jonka mukaan yli kymmenen prosenttia Helsingissä syntyneistä lapsista on ”vieraskielisiä”.[264] Tosiasiassa vastasyntyneet eivät puhu vielä mitään, mutta heitä pidetään oletuksenomaisesti – paitsi kumpaakaan kotimaista kieltä osaamattomina – myös vieraan kielen äidinkielekseen omaksuvina.

Monikulttuurisuus on voitu usein nähdä myönteisenä asiana, kun oletuksena on ollut, että se johtaa maahanmuuttajien sopeutumiseen länsimaisen kulttuurin ehtoihin. Mutta käytännössä syntyy kulttuureja kulttuurissa, ja suomalaiset onkin pakotettu luopumaan omista tavoistaan. Tämän merkiksi Myllypuron koulussa ei enää järjestetty edes tavanomaista joulujuhlaa, vaan sen asemasta vietettiin ”joulutalenttia”, jotta asiaan liittyvä kristillisperäinen uskonnollisuus ei ”loukkaisi ketään”.[265] Samaan tapaan eräät piirit hoilasivat vallankumouslauluja 1970-luvulla. Mutta lyhyeen tuokin idealismi tyssäsi, kun käytännön seuraukset selvisivät.

Idealisteille narun pää käteen

Yliopistomaailmassa monikulttuurisen (ja siten myös arvoristiriitoja sisältävän) yhteiskunnan puolesta ovat puhuneet varsinkin feministit, sosialistit ja postmodernistit. Rationalistit on usein kiirehditty tuomitsemaan, vaikka he ovat pysyneet tieteellisissä tosiasioissa. Esimerkiksi Tatu Vanhanen on esittänyt Richard Lynnin kanssa tekemänsä tutkimukset kansakuntien älykkyydestä johtopäätösten osalta täysin puolueettomina. Vanhanen vanhempi on todennut tutkimustuloksistaan, että jos haluamme tietynlaisia tuloksia, meidän on toimittava tietyllä tavalla. Toisenlaiset ratkaisut johtavat toisenlaisiin tuloksiin. Mutta monet vasemmistolais-

peräiset tutkijat näkevät Lynnin ja Vanhasen sinänsä rohkeat ja kunnioitusta herättävät tutkimukset vuosilta 2002 ja 2006 suurina uhkina ja kiirehtivät tuomitsemaan ne. Toteamukseni ei tarkoita, että poliittisia johtopäätöksiä ei pitäisi lainkaan tehdä. Ne voisivat kuitenkin olla sellaisia, joissa kulttuuriseen narsismiin syyllistymättä tunnustettaisiin älykkyyden ja kulttuurin kehittyneisyyden korrelaatio. Tämä antaisi korkean älykkyyden maille oikeuden puolustaa omaa elämänkäytäntöään. Kulttuurien välillä ei vallitse relativismia, vaan toiset kulttuurit ja poliittiset järjestelmät voitaisiin tunnustaa selvästi muita paremmiksi.

On kehnoa, että useat tutkijat suhtautuvat monikulttuurisuuden edistämiseen täysin kritiikittömästi. Demokraattisiin vapauksiin vedotessaan he tulevat puolustaneiksi epädemokraattisten olosuhteiden pystyttämistä keskelle yhteiskuntaa ja tiedettä. Kun tämän politiikan lopputuloksena joku akateeminen tutkija saa lopulta Moran kurkkuunsa tai keuhkoonsa, kuten Deniz, on monikulttuurisuuden vaatijoille tullut narun pää käteen.

Kenties yliopistojen rekrytointipolitiikkaa tulisikin muuttaa perusteellisesti, jotta niidenkään piirissä ei voitaisi tehdä sellaista posketonta politiikkaa, joka käytännössä on täysin epärealistista ja vastuutonta sekä nakertaa akateemisen maailman omia vapausihanteita. Tämä tarkoittaa, että monikulttuurisuuden hokijat voisi rajata yliopistoista pois ennen kuin he kieltävät kriittisen ja rationaalisen ajattelun myös tieteiden yhteydestä.

Toisinajattelijat, kuten Lynn ja Vanhanen, ovat tieteellisen kriittisyyden kantava voima. Olen myös itse joutunut kärsimään virkojen ja apurahojen menetyksinä sen, että olen kyseenalaistanut kaikkein ilmeisimmät heikkoudet feministien ja postmodernistien kirjoituksista, vaikka niiden havaitseminen ei edellytä edes poikkeuksellista vaivaa. Massakulttuurin mukana ajelehtivia palkitaan ja kriittisiä lyödään. Myös tämä epäoikeudenmukaisuus pitäisi saada loppumaan. Muuten käy niin, että rationalistitkin hakevat kaapistaan säilän ja lähtevät kovat kaulassa ”puolustamaan totuutta, oikeaa ja hyvää”, kuten tohtorinmiekan käyttöohjeissa sanotaan.

Lauantaina 29. joulukuuta 2007

PISAN KALTEVA TORNI

Sosiaaliset konstruktionistit tulivat jälleen raivoihinsa, kun professori Tatu Vanhanen selitti älykkyydellä Suomen hyvää sijoittumista koulutuksen tasoa mittaavassa PISA-tutkimuksessa.[266] He kiirehtivät yhteen ääneen tuomitsemaan sekä Vanhasen suorittaman vertailun että hänen argumentaationsa pohjana olevat tutkimukset,[267] jotka hän on tehnyt yhdessä professori Richard Lynnin kanssa.

Mutta miten asiat ovat? Lynn ja Vanhanen ovat julkaisseet kaksi merkittävää tutkimusta kansakuntien älykkyydestä. Ensimmäinen eli *IQ and the Wealth of Nations* ilmestyi vuonna 2002 ja toinen *IQ and Global Inequality* vuonna 2006.[268] Erään arvion Lynnin ja Vanhasen teoksista on esittänyt sosiaalipolitiikan professori J. P. Roos.[269] Sen valossa Lynnin ja Vanhasen näkemykset siitä, miten kulttuurien kehittyneisyyttä voidaan selittää älykkyydellä, näyttävät luotettavilta.

Onko erilaisuuden tunnustaminen vaarallista?

Toimin itse apulaisprofessori Tatu Vanhasen sivuaineopiskelijana Tampereen yliopistossa 1980-luvun lopulla, ja muistona siitä minulla on opintokirjassani muutama suoritusmerkintä. Muistan myös toisen apulaisprofessorin, Jukka Paastelan, kommentoineen Vanhasen innostusta sosiobiologiaan. Marxilaistaustaisena tutkijana Paastela kertoi suhtautuneensa ominaisuuksilla selittämiseen alun perin torjuvasti mutta asioihin tarkemmin perehdyttyään joutuneensa pyörtämään oman ennakkoluuloisuutensa.

Kuten Rooskin toteaa, Lynnin ja Vanhasen toinen osa on rakenteeltaan ja argumentaatioltaan erinomaisen elegantti ja vastaväitteet ennakoiva tutkimus, mikä on kenties ymmärrettävää ensimmäisen osan saaman ryöpytyksen takia. Kirjoittajat olivat tehneet nykysosiologian kannalta pahimman synnin eli pitäneet *ominaisuutena* sellaista asiaa, jonka sosiaaliset konstruktionistit olivat halunneet nähdä vain *normina* tai yhteiskunnallisena rakenteena. Sosiaalisten konstruktionistien suosiman muodin mukaan älykkyys, sukupuoli tai kaljuuntuminen eivät ole biologisia ominaisuuksia vaan yhteiskunnallisia struktuureja. Tosiasiassa ne ovat pitkälti biologisia ominaisuuksia, vaikka *suhtautuminen* niihin ei olekaan usein muuta kuin normatiivinen asia.

Roosin näkemyksen mukaan Lynnin ja Vanhasen älykkyystutkimuksia on syytä pitää luotettavina. Samaa mieltä olen myös itse. Sitä paheksuvatkin lähinnä ne, jotka haluavat peittää silmänsä siltä kauhealta mahdollisuudelta, että jos kansakuntien älykkyydessä havaitaan eroja tai vieläpä rodullisia eroja, on luotu pohja käsityksille, joiden mukaan rotuja tai kulttuureita aletaan pitää eriarvoisina. Tämän kenties epämiellyttävänä kokemansa mahdollisuuden vuoksi monet tutkijat ovat kiirehtineet tuomitsemaan Lynnin ja Vanhasen tutkimukset. Todellisuudessa Lynnin ja Vanhasen argumentaatiosta ei seuraa mitään poliittista johtopäätöstä vaan ainoastaan näkemys, että ihmisryhmien välillä on eroja. Eikö niin saisi olla? Kun erot älykkyydessä puolestaan selittävät sekä kansakuntien hyvinvoinnissa havaittavia eroja että yleistä epätasa-arvoisuutta, on päästy myös kurjuuden syntysyiden jäljille. Eikö tämä ole tärkeää tietoa? Tietenkin kaikki tutkimus voidaan tuomita poliittiseksi, mutta poliittiselta kannaltakin katsottuina tämän tutkimuksen tulokset voivat olla omiaan

vähentämään kaikenlaista rotusortoa, sillä ne auttavat ymmärtämään kurjuuden taustatekijöitä. Näin ollen Lynnia ja Vanhasta ei voitaisi arvostella ainakaan moraalittomuudesta.

Lisäksi on syytä muistaa, että rodut ovat biologisesti ja fenomenologisesti katsoen objektiivisia tosiasioita, eikä niiden olemassaolon tunnustamisessa ole mitään eriarvoistavaa. Eriarvoistaminen alkaa vasta siitä, jos väitetään, että muutamat rodut ovat joissakin suhteissa toisia parempia, mutta tämäkin voi olla tieteellinen tosiasia. Niin sanotulla rotuopilla tarkoitetaankin yleensä käsitystä, joka kiistää *ihmisarvon*. Eettisen ajattelun mukaan ihmisarvoa pidetään kuitenkin luovuttamattomana ominaisuutena, eikä ihmisten yleistä ihmisarvoa pitäisi milloinkaan kiistää. Jokainen tieteenharjoittaja myöntää varmasti sen, että muista eroista huolimatta ihmisten ihmisarvo on kaikille yhteinen.

Lynnin ja Vanhasen tutkimus käytännössä kumoaa sen marxilaisperäisen retoriikan, jonka mukaan kurjat olot selittävät ihmisten yksinkertaisuutta (eli ”kun olot ovat ovat yksinkertaiset, niin ajattelukin on yksinkertaista”). Sen sijaan se väittää, että olojen alkeellisuus johtuu ajattelun alkeellisuudesta, mikä onkin uskottavaa, sillä kulttuuri on joka tapauksessa ihmisten tahdon tulos. Mikäli se tai sen intellektuaaliset edellytykset puuttuvat, yhteiskunta ei kehity. Itse tosin katson, että käytännön yhteiskuntaprosessissa näiden asioiden vaikutusyhteydet ovat lopulta molemminpuolisia ja kasautuvia eli itseään vahvistavia.

Älykkyyden olemus ja määritteleminen

Keskeisin vastaväite Lynnia ja Vanhasta kohtaan on kuulunut niin, että älykkyys ja sen mittaaminen ovat pohjimmiltaan kulttuurisidonnaisia. Tämän mukaan länsimaisilla testeillä saadaan erilainen tulos esimerkiksi afrikkalaisten älykkyydestä kuin jollakin muulla, afrikkalaisten ympäristöä ja elämäntapoja ”paremmin” vastaavalla menetelmällä. Todellisuudessa Lynnin ja Vanhasen tutkimus on puskuroitu myös tällaista argumentaatiota vastaan. Vaikka afrikkalaiset eivät pärjäisi länsimaisten tutkijoiden kehittämissä testeissä, ei ole oletettavaa, että mikään afrikkalaisten omaa elämää paremmin vastaava testi olisi sellainen, jossa länsimaiset tutkittavat häviäisivät nimenomaista ”afrikkalaista päättelyä” tai neuvokkuutta testattaessa. Näin ollen voimme luottavaisesti uskoa, että Lynnin ja Vanhasen tutkimus tuottaa parasta mahdollista tietoa, jota ihmisten älykkyydestä voi olla.

Fenomenologisena filosofina olen usein kiinnittänyt huomiota siihen, onko tutkimuksen kohde, esimerkiksi älykkyys, määritelty tutkittavan ilmiön *olemusta* vastaavalla tavalla. Tutkija tekee suuren virheen, jos hän ei selvitä tutkittavan aiheen tai ominaisuuden olemusta jo tutkimuksen alussa. Tutkijalla on väistämättä myös jokin oma ennakkokäsitys tutki-

mastaan ilmiöstä, mutta jos hän ei *tiedosta* sitä, käsitys jää vaikuttamaan piilotajuisena. Tämä merkitsee, että tutkijan pitäisi *määritellä* aiheensa ja tunnistaa se, *millä selitystasolla* ilmiötä tutkittaessa liikutaan. Esimerkiksi kansantaloustieteilijän ei kannattaisi yrittää selittää inflaatiota kolikon fysikaalisella tai kemiallisella rakenteella, sillä inflaatio on talousjärjestelmän eikä metallin ilmiö ja riippuu ihmisten käyttäytymisestä.

Vastaavasti ihmisten käyttäytymistä ei voida yleensä selittää pelkillä geeneillä ilman, että kausaaliyhteydet joudutaan näkemään liioitellun pitkinä. Kyse on eri selitystasoista. Niinpä biologisia ominaisuuksia, kuten kliinisiä sairauksia voidaan selittää parhaiten biologisella tutkimustasolla, kun taas esimerkiksi mielisairauksia voidaan selittää luontevasti myös tajunnallisella tai sosiaalisella, ihmisten vuorovaikutussuhteet huomioon ottavalla, tasolla. Erityistieteet usein sekoittavat puurot ja vellit. Sen sijaan Lynn ja Vanhanen ovat mielestäni onnistuneet älykkyyden selittämisessä, sillä älykkyys on (tietyin poikkeuksin) määritelty ominaisuudeksi, *jota se ylipäänsä voi olla:* kyvyksi ratkaista ongelmia ja suoriutua eteen tulevista tehtävistä. Siinä ei ole mitään hämärää. He ovat liikkuneet oikealla tutkimustasolla, ja myös tilastollinen päättely on suoritettu oikein. Kyseessä on siis oikein suoritettu empiirinen tutkimus biologisesta ja perinnöllisestä ominaisuudesta, jolla on käyttäytymisvaikutuksia.

Vaikka itse pidänkin empiirisen tutkimuksen selitysvoimaa yleisesti varsin rajallisena, se tuo kuitenkin silloin tällöin esille kiintoisaa tietoa. Lynnin ja Vanhasen tekemän tutkimuksen sijasta kritiikkiä voitaisiin osoittaa PISA-tutkimusta kohtaan sinänsä. Se onkin saanut osakseen epäilyjä asioiden kansallisesta kaunistelusta.[270] Tämä ei silti tee Lynnin ja Vanhasen suorittamaa *vertailututkimusta* pätemättömäksi.

”Koulumenestys riippuu älykkyydestä” – Ihmekö?

Entä voidaanko älykkyydellä selittää kansakuntien taloudellista menestystä tai kouluissa saavutettuja oppimistuloksia? Älykkyys ei ymmärrettävästi korreloi onnellisuuden kanssa, sillä onnellisuus koostuu subjektiivisista kokemuksista, ja niiden mittaaminen puolestaan on hankalaa. Onnellisuus riippuu kymmenistä muistakin asioista kuin älykkyydestä. Niinpä älykkyyttä ja onnellisuutta on tutkittava eri tavoin. Onnellisuus on subjektiivinen ja monitulkintainen asia, ja siksi se voidaan ja pitääkin määritellä laajasti. Sen sijaan älykkyyttä ei voida määritellä laajasti ilman, että tutkittava ilmiö – älykkyys – pakotetaan näkemään jonakin muuna, esimerkiksi rohkeutena, onnellisuutena, neuvokkuutena tai näppäryytenä. Mitä tiukemmin älykkyys määritellään eli mitä yksityiskohtaisemman ja rajatumman testin avulla ilmiötä tutkitaan, sitä paremman kuvan saamme siitä, miten ihmiset poikkeavat toisistaan ja kuinka älykkyys jakautuu ihmisten kesken. Siksi älykkyystutkimuksen pitää olla

luonteeltaan sellaista, jollaisena Lynn ja Vanhanen ovat sen nähneet: henkisiin ominaisuuksiin kohdistuvaa, kokeellista ja tarkkaa.

Erään tutkimuksen mukaan jo kahdenkymmenen mittausyksikön ero ihmisyksilöiden älykkyydessä aiheuttaa sen, etteivät he voi kommunikoida onnistuneesti keskenään, sillä alemman älykkyystason omaava henkilö ei kykene samaan semanttiseen erottelukykyisyyteen kuin korkeammin älykäs. Erot henkisessä suoriutumiskyvyssä heijastuvat tietysti myös sosiaaliseen kanssakäymiseen. Älykkäät ihmiset joutuvat usein väärinymmärretyiksi ja sortotoimien kohteiksi, mikä vähentää sitten myös heidän onnellisuuden kokemuksiaan. Kurjuutta intellektuelleille ei tuo kuitenkaan älykkyys sinänsä vaan se, että sitä ei ole kaikilla.

Toisin kuin onnellisuus, myös taloudellinen menestys on mitattavissa, ja siksi se sopii älykkyyden vertailupariksi. Kansakuntien taloudellista menestystä älykkyys selittää Lynnin ja Vanhasen mukaan hyvin. Samoin kansakunnan yleinen älykkyys selittää Suomen menestymistä PISA-testissä. Niin älykkyys kuin koulumenestyskin voidaan molempien mitattavuuden vuoksi kytkeä tutkimuksessa yhteen ja nähdä samassa kuvassa. Toki asiaan vaikuttavat muutkin seikat, mutta Lynnin ja Vanhasen todistelun valossa älykkyys on erittäin vahva taloudellisen menestyksen ja koulussa pärjäämisen selittäjä.

Omasta filosofin näkökulmastani voin todeta lähinnä sen, miten muutoin voisikaan olla. Eikö olisi hieman hölmöä väittää, että koulumenestys *ei* perustu mitenkään älykkyyteen? Vaikuttaa itsestään selvältä, että koulumenestys riippuu älykkyydestä, jolla tarkoitetaan esimerkiksi loogista ajattelua tai verbaalista lahjakkuutta. Onko siis kyseinen tutkimus sittenkään muuta kuin nollatutkimusta – ei siksi, että se olisi menetelmiltään epäluotettavaa – vaan siksi, että se todistaa ilmeisen ja arvattavissa olevan asian, jonka voimme todeta myös ilman mitään tutkimusta: suoraan todellisuutta havainnoimalla?

Vastahakoisuus Lynnin ja Vanhasen tutkimuksia kohtaan johtunee etupäässä siitä, että kyse on tuloksista, jotka ovat päteviä tieteellisesti mutta jotka eivät miellytä tiettyjä tahoja poliittisesti. Tällainen kritiikin esittäminen on kuitenkin periaatteellisesti virheellistä, sillä tieteellisessä tiedonmuodostuksessa arvostelun pitäisi kohdistua *prosessiin*, jolla tieto on tuotettu – ei tutkimuksen *tulokseen*. Jos prosessi on moitteeton, myös tulokset pitää hyväksyä.

Liiallinen älykkyys voi myös pelottaa. Lisäksi älykkyyteen viittaaminen saattaa tuottaa vaikutelman, että kyse on länsimaisten ihmisten narsismista: halusta peilailla omaa kuviteltua tai todellista erinomaisuuttaan muiden kansojen ja heidän olojensa kehittymättömyydestä. Tämänkin riskin tiedostaen uskon, että länsimainen rationalismi on ihmiskunnan tärkeintä kulttuuriomaisuutta ja sellaisena puolustamisen arvoinen asia.

Kun ihmiset lähtivät vaeltamaan Afrikasta noin 50 000 vuotta sitten, he tuskin arvasivat, että jonakin päivänä ihmiskunta tutkii omaa älyk-

kyyttään pitäen sitä oman menestyksensä selittäjänä ja lähettämällä perään älykkyystutkimuksen riemuvoiton, Tatu Vanhasen. Evoluutio näyttää jatkuvan yhä, sillä älykäs kansakuntamme äänesti omassa älykkyydessään pääministeriksi älykkyystutkijan ilmeisen älykkään pojan. Mikäli saan äänestää, niin vanhempi Vanhanen on omassa sananvapauden käytössään kuitenkin hivenen etevämpi kuin poliittisen korrektiuden perässä juokseva uusi Vanhanen. Takeita evoluution edistymisestä ainakaan sukupolvien välillä ei välttämättä ole. Ennustan, että Lynnin ja Vanhasen tutkimuksia seuraa vielä kolmas osa: *IQ and School Success*.

Sunnuntaina 30. joulukuuta 2007

HERVOTONTA HOHOTUSTA

Olen huvin ja harrastuksen vuoksi seurannut ja kommentoinut Kristian Smedsin *Tuntemattomasta sotilaasta* käytyä kädenvääntöä. Tämän päivän paperi-Hesari kertoi, että lehden toimittaja oli taluttanut valtiosihteeri Volasen oikein Kansallisteatterin penkille katsomaan kyseisen näytelmän. Näin tulee nähdyksi, mitä on tullut arvosteltua. Esityksen näkeminen on aivan keskeistä, sillä olennaista on, millä tavoin esimerkiksi kiistelyn kohteena ollut julkkisten ampuminen toteutettiin. Kyseessähän ei ollut roolihenkilöiden suora tulittaminen vaan heidän kuviensa räjäyttely sekä luodinreikien ampuminen esimerkiksi Suomen lippuun. Siitä ei puuttunut koomisiakaan merkityksiä.

En vieläkään ymmärrä Volasen kommenttia, että ”Suomen kuolemaa” koskeva laulanta viittaisi marxilaisten visioiden kuolemaan tekijöiden tajunnassa. Tämänhän myös ohjaaja itse kielsi. Tulkinnanvaraisuus on luonnollisesti eräs syy siihen, miksi filosofi voittaa aina taiteilijan: filosofi sanoo asiat yksiselitteisesti ja suoraan, kun taas taiteilija sanoo asiat vertauskuvallisesti ja epäsuorasti jättäen kaiken auki. Silti metaforallisuudessa on oma tehonsa. Tulkitsisin kiisteltyjä kohtauksia niin, että niissä paheksuttiin pikemminkin *kansallisvaltioiden murenemista ja arvonmenetystä globalisoitumisen keskellä.*

Jokseenkin ymmärrettävältä sen sijaan tuntuu Volasen valittelu, että näyttämöllä ammuttiin demokraattisesti valitun valtion pääministeri, mutta niin on tapahtunut monta kertaa. Myös ampuminen on ollut toisinaan ”demokraattinen”. Esimerkiksi Eugen Schaumanin toimeenpanema Nikolai Bobrikovin murha oli attentaatti, jota suomalaiset juhlivat sankaritekona mutta jonka Matti Vanhanen sata vuotta myöhemmin tuomitsi Helsingin Sanomissa 15.6.2004 pitäen sitä ”terroristisena tekona”. Kuka se sanoikaan, että jos ette ota itse vastaan demokratiaa, demokratia tulee tupaanne pommeina ja luoteina? Ja aivan vastaavasti: jos ette ota vastaan

monikulttuurisuuden ilosanomaa, monikulttuuristit tulevat luoksenne terrorina ja ajojahteina.

Suomessa, jossa poliittinen eliitti on aina katsonut kirkastavansa omaa kunniaansa kumartelemalla vieraalle vallalle ja ilkeilemällä oman maamme rahvaalle, olisi hyvä pyrkiä välttämään terroria panemalla juuri tuolle pakkokansainvälistämiselle suitset. Varsinkin monikulttuurisuuteen, globalisaatioon ja feminismiin liittyvä poliittisen korrektiuden edistäminen on jo nyt johtanut koko maamme intellektuaalisen elämän lähes täydelliseen lamaannukseen ja epä-älyllisyyteen.

On muuten ihme, kuinka paljon näkemyksilleen voi saada julkisuutta, kun sanoo jotain korkeasta virka-asemasta, ovatpa mielipiteet mitä tahansa. Ilman kyseistä teatteriskandaalia Volasesta tuskin tiedettäisiin mitään. Muutoin lopetan asian oman kommentointini tähän ja nauran asialle hervotonta hohotusta.

Maanantaina 31. joulukuuta 2007

MIKÄ YHTEISKUNTAA VAIVAA?

Vuosi lähestyy loppuaan. Kuten tämän blogin lukijat ovat voineet huomata, olen käsitellyt useimmissa kirjoituksissani poliittista korrektiutta, sananvapautta, ihmisten tapoja loukkaantua sekä viranomaisvallan yrityksiä paimentaa kansalaisia heidän tavanomaisissa toimissaan. Käsittelytapani on ollut filosofinen ja kriittinen, ja aiheitani ovat olleet muun muassa globalisaation, kansainvälistymisen ja monikulttuurisuuden ongelmat.

Mistä näiden aiheiden valikoituminen todelliseksi sinfoniseksi teemaksi sitten oikein johtuu? En ole valinnut sen enempää aiheitani kuin tekemiäni johtopäätöksiäkään tavoitteellisesti. Yhteiskunnassamme kerta kaikkiaan vain puhutaan juuri näistä kysymyksistä hämmästyttävän paljon. Siksi ne ovat ilmeisen tärkeitä. Minä puolestani olen ottanut niihin kantaa vain reagoidakseni ja arvioidakseni tapahtumia sellaisella tavalla, joka on filosofeille ominainen. Johtopäätökset tehtyäni olen halunnut myös ohjata ihmisiä ajattelemaan asioista paremmin.

Silti muutama peruskysymys on vastausta vailla. Miksi juuri nämä teemat puhuttavat ihmisiä mediassa: loukkaantuminen ja siihen vastaaminen, monikulttuurisuus, maahanmuutto ja suvaitsevaisuus, sananvapaus ja tieteen vapaus sekä tasa-arvo ja sillä politikoiminen? Immateriaaliset ihmisoikeudet puhuttavat enemmän kuin koskaan. Vaikka kyse on oikeuksista, niiden käsittelyä ei pitäisi aloittaa normatiivisella ja juridisella keskustelulla vaan filosofisella ja eettisellä analyysilla. Lait eivät voi tuottaa arvoja, vaan arvoista voidaan johdella lakeja. Jos menetellään

päinvastoin, alkaa häntä heiluttaa koiraa. Siksi minulla on ollut filosofina paljon tehtävää, ja on edelleenkin.

Pahoinvoinnin syy: poliittinen korrektius

Filosofin tuntee siitä, että filosofi ei tarkastele asioita vain siltä kannalta, mikä on hyödyllistä tai haitallista tai mikä on laillista tai laitonta, vaan siltä kannalta, mikä on hyvää tai pahaa ja mikä on oikein tai väärin. Itse en halveksu mitään, paitsi valheellisuutta ja epätotuudellisuutta. Tässä mielessä poliittisen korrektiuden vaatiminen on ideologioista pahin. Kommunistia ja kapitalistia voi vielä kunnioittaa, jos he ovat rehellisiä ja uskovat aatteisiinsa. Kumpikaan ideologia ei perimmältään myöskään käske ihmistä kieltämään itseään tai kannattamaan poliittista aatetta, jos ei itse usko siihen. Sen sijaan poliittinen korrektius vaatii ihmistä puhumaan vastoin todellisia ajatuksiaan, eli valehtelemaan sekä itselleen että muille ihmisille. Tämän vuoksi se on kaikista aatteista vahingollisin.

Muutamat ovat tiedustelleet, miksi minua ei kutsuta puhumaan näistä kysymyksistä televisioon, vaikka olen asiantuntija ja olen myös kirjoittanut sekä puhunut niistä selkeästi. Vastaan heille, että kysykää asiaa televisiokanavien tuottajilta ja ohjelmapäälliköiltä. Toisaalta luotan painettuun sanaan ja internetiin ajatusteni välittäjänä, sillä kirjoitettuun tekstiin voi syventyä, ja siinä voi ilmaista asioita paremmin kuin nopeatempoisessa TV-puheessa.

Sosiaaliset suitset

Sain tänään myös peruskysymyksiä koskevan oivalluksen. Eikö yhteiskunnassamme muka puhuta tarpeeksi tunteista? Mediahan täyttyy nyt loukkaantumista, monikulttuurisuutta, tasa-arvoa, viharikoksiksi leimattuja mielipiteitä, työttömyyttä, rotuerottelua ja sanankäytön suitsintaa koskevasta argumentaatiosta juuri siksi, että *ihmisillä on niin paha olla*. Yhteiskuntaamme vaivaa pinnan alla kytevä henkisen sorron, kieltojen, rajoitusten, keskinäisen ymmärtämättömyyden sekä ajattelun tukahduttamisen pahoinvoiva tila. Se koostuu lähinnä viranomaisvallan asettamista sosiaalisista kuolaimista ja siitä näkymättömästä korruptoituneisuudesta, jonka ilmenemismuotona viranomaiset eivät suinkaan livauttele toisilleen paksuja setelitukkoja, kuten jossain Italiassa, vaan jonka merkkeinä ovat virkamieseliitin vaihtamat salaiset kädenpuristukset ja sosiaalinen pääoma.

Miksi sitten nimenomaan viranomaiset ovat niin epäilyttäviä ja epäluotettavia? Ennen valtiokapitalismin aikaa ihmiset saattoivat vielä luottaa siihen, että viranomaisvalta pyrkii takaamaan ensisijaisesti omien

kansalaistensa hyvinvoinnin. Sen sijaan valtiokapitalismilla tarkoitetaan nykyistä ilmiötä, jonka vallitessa viranomaisvalta yrittää taata parhaat edellytykset globalisaatiolle ja toivoo, että sivuseurauksena toteutuisi myös yhteiskunnan etu. Tämä merkitsee, että kansalaiset eivät koe voivansa ohjata yhteiskuntaa politiikan kautta, vaan julkinen valta nähdään ihmisille vieraiden tavoitteiden edistäjänä. Kun ihmisiltä puuttuu kokemus omasta vaikutusvallasta ja kyvystä säädellä poliittisin keinoin omaa elämäänsä, seurauksena on samanlaisia kurjuuden kokemuksia, jotka leimaavat kaikkia itsenäisyyden, subjektiviteetin ja itsemääräämisoikeuden menetyksiä.

Edellä mainittujen asioiden kritisoiminen puolestaan on tehty vaikeaksi sananvapauden kahlitsemisen kautta. Se, miksi Suomi pölisee enemmän kuin koskaan nimenomaan sananvapaudesta, johtuu siitä, että sananvapaus on internetin aiheuttaman tilapäisen kahleiden murtamisen vuoksi enemmän uhattuna kuin milloinkaan aiemmin sitten sensuuriajan. Juuri siksi suomalaiset voivat pahoin, ja totuuden ja epätotuuden välinen kärpäslätkäsota jatkuu.

2008

Tiistaina 1. tammikuuta 2008

UUDENVUODENPUHE

Mennyt vuosi oli mahtava, ja on tilinpäätöksen aika. Julkaisin viime keväänä uuden kirjan nimeltä *Filosofiset viuhahdukset*, jossa käsittelin seksin, uskonnon ja politiikan ajankohtaisilmiöitä. Teos koostuu viimeksi kuluneiden vuosien aikana *Niin & Näin* -lehteen kirjoittamistani esseistä, joita täydentää valikoima muita kirjoituksiani. Minulla oli myös kunnia toimia filosofian opettajana Teatterikorkeakoulussa, jossa pidin kolme luentosarjaa ja sain erinomaisen vastaanoton.

Suhteeni niin sanottuun tiedeyhteisöön ja sen eri neuvostoihin ovat viime vuonnakin kehittyneet, lujittuneet ja entisestään syventyneet. Haluan jatkaa pyrkimyksiäni näiden suhteiden edelleen lujittamiseksi, kehittämiseksi ja, mikäli mahdollista, virallistamiseksi. Voimassa olevien sopimusten puitteissa korostan omaa akateemista autonomisuuttani ja haluani päättää filosofisista asiakysymyksistä itsenäisesti. Käsitysteni kesken vallitsee vahva yksimielisyys siitä, että juuri tämä on paras keino luottamuksen ja suotuisan kehityksen aikaansaamiseen lähialueillani sekä akateemisessa maailmassa yleisesti.

Hyvästelen äskettäin päättyneen vuoden erityisen syvää mielihyvää tuntien voidessani tervehtiä ilolla sitä seikkaa, ettei kukaan julkaissut *Niin & Näin* -lehdessä Hankamäkeä vastaan suunnattuja vihakirjoituksia. Kahdenvälisissä keskusteluissa sain toisaalta kuulla, että lehden toimituskollektiivi oli tehnyt päätöksen, jonka mukaan se ei enää julkaisisi omia provokaatioitani, ”ettei Hankamäelle syntyisi liian hallitsevaa asemaa lehden sivuilla”. Nyt kun uusimmassa numerossa 4/2007 näyttääkin olevan puhemies Jaakko Hintikan aikaansaannoksia esittelevä henkilöjuttu, kaikki alkaa olla selvää, eikä pelkoa hallitsevasta roolista enää ole. Meneillään olevaa liennytysprosessia sivusta seuraten Hankamäki vastustaa imperialistisia pyrkimyksiä sekä taistelee puolueettomuuspolitiikkansa puitteissa alueellisen vakauden, rauhanomaisen rinnakkaiselon ja ystävällisten naapuruussuhteiden kehittämiseksi.

Pyrin jatkossakin edistämään kulttuurienvaihtoa erilaisin mietinnöin, nootein, statuutein ja pöytäkirjavaihdoin. Käynnissä olevan viisivuotissuunnitelman toteutumista edistetään alkavana vuonna tuloksellisesti. Myös kaupan ja talouselämän piirissä tapahtuneet muutokset ovat olleet progressiivisia. Kirjojeni myynti on edistynyt hyvin, ja niiden saatavuus on

pysynyt korkealla tasolla, vaikka ajoittain näistä perushyödykkeistä on esiintynyt kysynnästä johtuvaa pulaa. Kiitän lähimpiä yhteistyökumppaneitani toimitusvalmiudesta ja julkaisujen saatavilla pitämisestä, tosin kustannusalan kentillä tapahtuneet sisäpoliittiset muutokset ovat merkinneet huomattavaa haastetta tulevaisuudelle. Näiden haasteiden voittamisesta kiitän saamaani myönteistä kansalaispalautetta. Korkean osaamisen toimijana Hankamäellä on annettavanaan rikastuttava panos suomalaiselle filosofialle ja kirjallisuudelle myös lähitulevaisuudessa.

Ponnisteluista huolimatta maailmasta ei ole pystytty poistamaan sotia, tulvia, myrskyjä, kurjuutta, painovoimalakia eikä sosiaalista eriarvoisuutta. Elämän jatkaminen on korkeasta kustannustasostaan huolimatta ollut silti erittäin suosittua.

Toivotan ystävilleni onnellista uutta vuotta sekä halua luopua hyvin omintunnoin vanhasta. Suhteeni internationalististen sortotoimien harjoittajiin ovat vakiintuneet muuttumattomiksi, ja ne pysyvät horjumattomina myös jatkossa. Kaikille niille, jotka aiheuttavat epäoikeudenmukaisuutta ja ihmisoikeuksien polkemista perättömillä asiantuntija-arvioillaan yliopistoissa ja Suomen Akatemiassa, toivotan samaa kuin aiempinakin vuosina: Vihatkaa itseänne niin kuin toisianne.

Lauantaina 5. tammikuuta 2008

IHAN KIVOJA AJATUKSIA

Sillä, kuinka paljon transgenderistit, *queer*-teoreetikot ja feministit saavat näkyvyyttä valtamediassa, ei näytä olevan mitään rajaa. Tämän päivän paperi-Hesari esittelee Helsingin yliopiston ”pornoakatemiassa” tuotettua artikkelinivaskaa, jonka on kustantanut minulle tuntematon Eetos.[271]

Kirjaa kehuttiin sen johdosta, miten ”ennakkoluulottomasti” siinä kyseenalaistetaan esimerkiksi lapsipornoa koskevat käsitykset. Jutun kirjoittaja varoittaa, että kyseinen artikkelikokoelma saattaa herättää myös voimakkaita mielipiteitä ja vastarintaa. Tällä tavoin media pyrkii asettamaan ”pornoakatemian” kirjoittajien mielipiteet keskustelujen standardeiksi, vaikka tosiasiassa *queer*-teoreetikoiden käsitykset esimerkiksi kaksiarvoisen sukupuolieron kumoamisesta ovat täysin mielivaltaisia, perusteettomia ja kaiken ilmeisyyden kannalta epäuskottavia, ja siksi *heidän itsensä* pitäisi olla altavastaajan asemassa.

Mistähän muuten johtuu, että aina kun minä sanon omissa kirjoissani jotain samoja aiheita koskevaa (mutta transgenderismiin, *queer*-teoriaan ja feminismiin nähden kriittistä), kirjani pyritään vaikenemaan mediassa?

Uutta tietoa

Myös teologian ja uskonnonopetuksen asema yliopistoissa ja kouluissa nostetaan silloin tällöin esille. Kirjoitin jo *Filosofisissa viuhahduksissa*, että oppiaine nimeltä filosofia kiellettiin lukioissa moneksi vuosikymmeneksi vain siksi, että kiellolla haluttiin vältellä kertomasta nuorille ihmisille, kuinka homoeroottista elämä antiikin Kreikassa oli.[272] Lisäksi katsoin, että uskonnonopetus pitäisi korvata filosofialla ja että yliopistoissakin teologian voisi vaihtaa uskontoja puolueettomasti tutkivaan uskontotieteeseen. Sen sijaan pappiskoulutus kuuluisi uskonnollisten yhdyskuntien omalle vastuulle.[273] Olin esittänyt nämä kannanotot myös *Niin & Näin* -lehden 1/2006 artikkelissani ”Myrkkymaljan pohjanhuuhtojaiset – Miten sokraattinen lainsuojattomuus lopetetaan?”.[274]

Mutta vasta, kun Erkki Tuomioja sanoi täsmälleen samat asiat Skepsis-yhdistyksen tilaisuudessa, se *mainittiin* Ilta-Sanomissa.[275] Perustuiko siis uutiskynnyksen ylittyminen asian omaan painoarvoon vai siihen, että sen lausahti entinen ulkoministeri? Ilmeisesti juttu julkaistiin jälkimmäisestä syystä, tai sitten uutiskynnys ei ylittynyt vain siksi, että minä sanoin niin. Paikkansa näyttää pitävän, että aina kun poliitikko röyhtäisee, niin lehdistö siteeraa.

Sarvikuonomainen tasa-arvo

Monikultturistit saavat tunnetusti sivutilaa Helsingin Sanomissa. Ei ole pitkäkään aika, kun sosiologi Vesa Puuronen kirjoitti Suomen Akatemian rahoittaman ”Syrjäytyminen, eriarvoisuus ja etniset suhteet Suomessa” -ohjelman päätteeksi Hesarissa, että Joensuussa ei enää esiinny rasismia. Tämä kehuskelu ei ollut lainkaan hämmästyttävää, sillä poliittisesti motivoidun ohjelman johtajana hänen oli tarpeellista todistella saaneensa jotain aikaan. Tämänpäiväisessä Hesarissa hän kuitenkin kirjoittaa, että monikulttuurisuus ja tasa-arvo eivät toteudu Suomessa! Jos niin todellakin on, minun mielestäni se on vain hyvä asia ottaen huomioon, millaista häiriköintiä monikulttuurisuuden ideologian ja tasa-arvon varjolla harjoitettu poliittinen korrektius aiheuttaa niin meidän maassamme kuin muissakin Euroopan valtioissa.

Huomiota noiden vallankumoussosiologien argumentaatiossa herättää tasa-arvon käsitteen kyseenalaistamattomuus. Ihmisethän eivät todella ole tasa-arvoisia, vaan kaikilla ihmisillä on eri arvo. Tämä perustuu siihen, että olemme eri tavoin rakastettavia ja vihattavia, ja meillä on eri arvo myös työmarkkinoilla. Esimerkiksi Puuronen katsoo näköjään olevansa monikultturismia edistämään pyrkiville tahoille arvokkaampi kuin minä, vaikka olen julkaissut tutkimuksiakin enemmän kuin hän.

Entä miten tasa-arvo toteutuu yliopistollisissa käytännöissä? Palautetaanpa mieliin eräs ikävä tapaus, josta olen maininnut useissa lehtikirjoituksissani ja josta en lakkaa myöhemminkään mainitsemasta. Jouduin mukaan kyseiseen vuosina 2001–2003 toimineeseen Syreeni-ohjelmaan sen yhdessä osahankkeessa toimivana projektitutkijana. Vaadin tuolloin, että projektiin olisi sisällytetty mukaan myös seksuaalivähemmistöjen syrjintä, sillä kantaväestöön kuuluvina olemme osa Suomea, ja ohjelmassa oli tarkoitus tutkia syrjäytymistä, eriarvoisuutta ja etnisiä suhteita Suomessa. Lisäksi ohjelma olisi kaivannut tasa-arvoisuuden ja eriarvoisuuden käsitteisiin liittyvää filosofista analyysia. Se taas haluttiin kieltää muotoilemalla ohjelma vain pragmaattiseksi instrumentiksi, joka toteuttaa Suomen Akatemian poliittista tendenssiä: monikulttuurisuuden edistämistä.

Kun osahankkeen johtajana toimiva professori Inkeri Sava piti tärkeänä vain etnistä alkuperää koskevan diskriminaation tutkimista, hän päätti rajata minut kokonaan projektin ulkopuolelle katkaisten tutkimusresurssini puoleen vuoteen tuossa kolmivuotisessa hankkeessa. Silti olin ainoa tutkija, joka tuotti hankkeesta ulos monografiatutkimuksen.[276] Koska olin pakotettu saattamaan työni loppuun ilman mitään taloudellista tukea ja virkaa, laadin epäoikeudenmukaisesta kohtelusta kantelun Suomen Akatemialle ja asioista vastuussa olevalle Vesa Puuroselle, jotka eivät kuitenkaan tehneet mitään rahoitussuhteen oikaisemiseksi.[277] Akatemian tiedesihteeri Liisa Savunen ja toimikunnan puheenjohtaja Arto Mustajoki puolestaan vastasivat minulle *Yliopisto*-lehdessä 7/2002, että kaikki on hyvin ja että akatemian toiminnassa ei esiinny ongelmia. Näin ihmistä oli syrjitty kaikkien sääntöjen ja ohjeiden mukaan, ja kyse oli sentään Suomen Akatemiasta eikä mistään ”pornoakatemiasta”. Vähän tämän jälkeen Puuronen palkittiin ansioistaan professorinviralla.

Julkisuuden maskotit

Vesa Puuronen, Erkki Tuomioja ja ”pornoakatemian” Harri Kalha eivät ole lehden sivuilla siksi, että he olisivat intellektuelleja, eivätkä myöskään siksi, että he esittäisivät mitään tavanomaisen tason ylittävää kriittistä ajattelua. Intellektuelli ja edistyksellinen onkin nykyään se, jota 1970-luvulla olisi pidetty taantumuksellisena, kun taas taantumuksellisina on syytä pitää niitä, joita ennen sanottiin ”edistyksellisiksi”. Nämä tyypit ovat lehdessä siksi, että he esittävät ”ihan kivoja ajatuksia”, toisin sanoen puolustelevat monikulttuurisuuden ideologiaa, edistävät maahanmuuttoa ja kansan mädätystä, myötäilevät mekkoeinareina feminismiä ja sekoittavat sukupuolen.

Perustelluista filosofisista lähtökohdista tehdylle tutkimukselle Suomen Akatemia ei myönnä nykyään mitään. Feministeille, transgenderisteille ja *queer*-teoreetikoille rahaa on kyllä riittänyt. Tästä kertoo myös se, että niin

sanottu ”pornoakatemia” pyörii Helsingin yliopiston suojissa peräti 265 320 euron määrärahalla, josta kansanedustaja Raimo Vistbacka teki perustellun eduskuntakyselyn (nro 940/2004) Suomen hallitukselle 2.12.2004.

Asia taitaakin olla niin, että rahaa ja julkisuutta saa, kunhan on samaa mieltä tuon demaritroikan kanssa eikä kyseenalaista feministien, transgenderistien eikä monikultturistien politikointia yliopistoissa saati muuallakaan yhteiskunnassa.

Sunnuntaina 6. tammikuuta 2008

OIKEUTTAMATON TASA-ARVO

Tätä kirjoitustani voidaan pitää eräänlaisena yhteenvetona niistä edellä olevista kirjoituksistani, joissa olen tarkastellut eriarvoisuuden ja tasa-arvoisuuden ongelmia. Totesin jo aiemmin, että tasa-arvon käsitettä ei ole useinkaan analysoitu kriittisesti, vaikka kyse on mitä ongelmallisimmasta asiasta. Tasa-arvo ei yleensä vallitse itsestään, ja siksi tasa-arvoisuutta on koetettu edistää myös pakkotoimin, eli vallan ja väkivallan kautta.

Mutta miten oikeutettua tuo tasa-arvoon pyrkiminen on, ja mitä tasa-arvo filosofisesti katsoen merkitsee? Tarkastelkaamme asiaa muutaman seksuaalivähemmistöpolitiikkaan ja maahanmuuttopolitiikkaan liittyvän esimerkin avulla. Näin ehkä valottuu, miksi filosofisen ajattelun ja poliittisesti motivoituneen yhteiskuntatieteen välille ei oikeastaan voi syntyä muuta kuin erimielisyyttä ja ristiriitoja.

Tasa-arvo lähtökohtana, vapaus päämääränä

Jo edellä olevissa kirjoituksissani totesin sen moniakin ihmisiä järkyttävän tosiasian, että ihmiset eivät ole tasa-arvoisia vaan eriarvoisia. Tämä on totuus *asioiden tilasta*, ja eri asia on, *pitäisikö* ihmisten olla jollakin tavoin tasa-arvoisia. Tosiasiat ja niiden normittaminen ovat eri kysymyksiä. Todellisuudessa yhteiskunta myöntää ihmisten eriarvoisuuden jokapäiväisissä käytännöissään. Esimerkiksi koululaitoksen kautta yhteiskunta luo arvokkuuseroja ihmisten välille. Kouluissa ihmisiä arvostellaan, ja miten muutoin voisikaan olla?

Arvokkuuseroihin perustuu se, että asioilla koetaan olevan merkitystä. Myös ihmiset ovat eri tavalla tärkeitä: rakastettavia tai vihattavia, esimerkiksi. Ihmiset ovat erilaisia, ja heidän taidoillaan ja kyvyillään on eri arvo. Sen sijaan *ihmisarvoa* voidaan pitää kaikille ihmisille yhtäläisenä, eikä sitä pitäisi riistää keneltäkään pois. Tasa-arvossa puolestaan on kyse erityisemmistä oikeuksista ja eduista. Ne liittyvät suhteisiin, joissa ihmiset ovat tai toimivat, ja siksi kyse on relatiivisesta suhdekäsitteestä.

Tasa-arvo ei sovi yhteiskunnalliseksi päämääräksi, sillä silloin sitä jouduttaisiin edistämään keinotekoisesti, eli siihen jouduttaisiin pakottamaan. Tämä taas merkitsisi, että julkisen vallan täytyisi puuttua luonnostaan vallitseviin olosuhteisiin. Materiaalisissa asioissa se ei käy päinsä, ellei joidenkin ryhmien etuja edistetä toisten ryhmien kustannuksella. Kyseisenlainen etuoikeuttaminen johtaisi epäoikeudenmukaisuuteen, sillä se kieltäisi ansiot yksiltä ja siirtäisi niitä vastikkeettomasti toisille.

Sen sijaan mahdollisuuksien tasa-arvoa voidaan pitää moraalifilosofisesti ja yksiselitteisesti oikeutettuna, sillä se pyrkii turvaamaan ihmisille yhdenvertaiset alkuehdot. Jos tasa-arvolla tarkoitetaan vain ihmisarvoa, se voidaan hyväksyä yhteiskunnalliseksi lähtökohdaksi. Sen sijaan tasa-arvoa ei pitäisi alistaa keinotekoisesti tavoiteltavaksi päämääräksi.

Tasa-arvoa vai vapautta?

Päämääräksi puolestaan sopii vapaus. Vapaus ja tasa-arvoisuus sekoitetaan usein toisiinsa. Tasa-arvoa tavoiteltaessa tarkoitetaankin yleensä sitä, että ihmisten pitäisi olla nykyistä *vapaampia*. Näin on esimerkiksi silloin, kun sanotaan, että ihmisten pitäisi olla seksuaalisesti tasa-arvoisia. Seksuaalivähemmistöliike, joka ajaa samanlaisuuden oletukseen perustuvaa tasa-arvoa, toimii epäjohdonmukaisesti, sillä se pyrkii kiistämään ihmisten väliset erot eli ne tekijät, joihin erilaisena olemisen arvo ja merkityksellisyys voivat perustua.

Paljon järkevämmin toimii sellainen seksuaalivähemmistöliike, joka ei tavoittele tasa-arvoa vaan vapautta. ”Seksuaalinen tasavertaisuus” onkin poliittisen vasemmiston nimitys seksuaalivähemmistöliikkeelle, kun taas oikeistolaiset puhuvat mieluummin *seksuaalisesta vapautusliikkeestä*. Sen tavoitteena on seksuaalisesti vapaa eli omaehtoinen ja itsenäinen ihminen ja se, etteivät valtiovalta tai muut tahot pyri puuttumaan, ohjaamaan, rajoittamaan tai sääntelemään yksityisten ihmisten suhteita.

Myös muissa asiayhteyksissä tasa-arvon tavoitteleminen paljastuu yleensä vapauden tavoitteluksi. Sitä puolestaan edistää liberalismi.

Vasemmistolaiset poliitikot, jotka ovat omineet valistuksen aatteet tavaramerkikseen, eivät yleensä tunnusta tätä, sillä he vannovat tasa-arvon tavoittelussaan vain samanlaistamisen ja tasapäistämisen varaan sekä siihen käytännölliseen varkauteen, jonka mukaisesti tasa-arvoa edistettäessä koetetaan ottaa yksiltä ja siirtää vastikkeettomasti toisille. Tämä johtaa tietenkin epäoikeudenmukaisuuden kokemuksiin. Lisäksi se on epäjohdonmukaista, koska myös immateriaaliset oikeudet (esimerkiksi oikeus olla vapaasti seksuaalinen) mielletään kerjuun ja tinkimisen sekä poliittisen vaihdon ja kaupankäynnin kohteiksi, vaikka niistä ei alun perin vallitse niukkuus. Ne eivät siis muodosta rajallista resurssia, vaan niitä voitaisiin jakaa periaatteessa loputtomasti, kunhan vain ihmisten yksi-

löllisyys ja vapaus hyväksyttäisiin päämääriksi. Tämä tarkoittaa, että ihmiset voisivat olla vapaasti vaikka kuinka seksuaalisia, kunhan valtio ei rajoittaisi eikä säätelisi ihmisten yksityiselämää niin kuin se nyt tekee.

Liberalistinen tasa-arvon myöntäminen on tasa-arvon pitämistä lähtökohtana mutta ei päämääränä. Ja vapaus puolestaan sopii päämääräksi mutta ei oletukseksi ihmisten lähtökohdista, sillä ihmiset eivät yleensä ole kovin vapaita. Vapauteen tulee pyrkiä vähentämällä valtion holhousta ja vahvistamalla yksilönvapauksia sekä yksilöiden taloudellista ja henkistä toimintakykyä. Tämä tapahtuu siirtämällä valtion tuki ihmisten kollektiivisesta joukkokontrolloimisesta yksilöiden edun mahdollisimman hyvään tukemiseen. Julkinen etu ei ole useimmiten muuta kuin yksilöiden etujen summa, ja yhteiskunta koostuu yksilöistä.

Meritokrattinen oikeudenmukaisuus

Entä mitä tasa-arvo sinänsä on? Usein väitetään, että kaikkien ihmisten pitäisi olla tasa-arvoisia. Siihen viitaten esimerkiksi maahanmuuttajaryhmät penäävät oikeuksia vastaanottajamaissaan. Ja tätä tukeakseen valtiovalta julistaa, että kaikki ihmiset ovat tasa-arvoisia ja että ketään ei pitäisi ”syrjiä”. Mutta onko juuri tuon mainitun tasa-arvoisuuden kiistäminen syrjintää? Väitän, että näkemys, jonka mukaan kaikki ihmiset ovat tasa-arvoisia, on pelkkä kupla. Asiaa ei voi väittää todeksi sillä perusteella, että se on toivottava, ja kyseisen ideologisperäisen tasa-arvon vaatiminen on ollut *etuoikeuksien* vaatimista. Se, mitä monikultturistit ovat sanoneet diskriminaatioksi, on todellisuudessa ollut muutamien kriittisten piirien huomauttelua sen johdosta, että oikeuksien ja etujen pitää perustua ansioon. Katsotaanpa, miksi näin on. Kysymykseen vastaa meritokraattisen oikeudenmukaisuuden käsite.

Meritokraattisella oikeudenmukaisuudella tarkoitetaan ansioihin perustuvaa oikeudenmukaisuutta. Tämän mukaan oikeuksia voi syntyä vain ansioiden tuloksena; ne ovat siis ansaittuja seurauksia ihmisten ponnisteluista. Täydellinen tasa-arvo olisi mahdollinen ainoastaan sellaisessa tilanteessa, jossa kaikkien ihmisten ponnistukset yhteiskunnallisen hyvän saavuttamiseksi ovat täsmälleen yhtä suuret. Näin ei kuitenkaan ole, ja siksi ihmisten epätasa-arvoisuus on ymmärrettävää ja hyväksyttävää, kunhan se ei polje heidän ihmisarvoaan.

Varsinkin niin sanotut maahanmuuttajat ovat nykyään vaatineet samaa kohtelua ja samoja oikeuksia, jotka kuuluvat kantaväestölle eli Suomen kansalaisina syntyneille. Jos ne myönnetään ansioperusteita täyttämättömillekin ulkomaalaisille, he eivät saa osakseen tasa-arvoa vaan erityisoikeuksia. Niistä voi päästä nauttimaan esimerkiksi sosiaaliturvan muodossa, vaikka kyseiset henkilöt eivät olisi ehtineet tehdä mitään sosiaaliturvan kartuttamiseksi ja maamme rikastamiseksi.

Siksi on väärin tai ainakin perin juurin kyseenalaista, että yhteiskuntamme ulottaa sosiaaliturvan, kuten toimeentulotuen ja työttömyysetuudet, myös Suomessa asuville ulkomaalaisille ja muille maahan juuri muuttaneille. Missään muualla maailmassa Pohjoismaita ja muutamia Länsi-Euroopan valtioita lukuun ottamatta sosiaaliturvaa ei myönnetäkään ulkomaalaisille, vaan käytäntömme on harvinaisuus, jota monet ihmiset käyttävät myös hyväkseen. Mikäli me matkustamme joihinkin eniten länsimaistuneisiin arabimaihin, kuten Egyptiin, Jordaniaan tai Turkkiin, ja kysymme, onko meillä siellä ollessamme oikeus sosiaaliturvaan, työttömyysetuuksiin tai ilmaiseen terveydenhoitoon, vastaus on aivan yhtä ehdoton ”ei” kuin konservatiivisemmissa mutta huomattavasti rikkaammissa Lähi-idän öljyvaltioissakin.

Edellä mainittu seikka on kuitenkin vain yksityiskohta, joka tosin ilmentää taustalla vaikuttavaa suurempaa ongelmaa. Olennaista on, että tasa-arvon käsitettä on käytetty väärin, kun on pyritty oikeuttamaan sentyyppistä politiikkaa, joka tosiasiassa merkitsee erityisetujen jakelemista.

Kulttuuriomaisuuden periminen

Millä tavoin tuon näennäisen tasa-arvon vaihtoehtoa eli meritokraattista oikeudenmukaisuutta voidaan sitten oikeuttaa? Ensinnäkin sitä voidaan perustella käsityksellä, että suomalainen eläkeläinen ja Suomessa pitkään työskennellyt ihminen ansaitsee eläkkeen, työttömyyspäivärahan ja sairauspäivärahan, sillä hän on työskennellyt etuuksiensa hyväksi ja maksanut suuren summan rahaa eläke- ja muihin rahastoihin.

Toinen oikeuttamisen peruste liittyy perinnön käsitteeseen. Suomea ei ole olemassa ilman pitkäjänteistä työtä yhteiskunnan hyväksi. Me olemme saaneet tämän maan edeltävien sukupolvien kädestä, ja me jätämme sen tuleville sukupolville. Kyse ei ole vain *aineellisen omaisuuden* perimisestä vaan *vallan ja kulttuuriomaisuuden* perimisestä. Perillisyydestä on puhuttu varsin vähän tasa-arvon yhteydessä. Sitä tarkastelemalla selviää helposti, että erityisoikeuksien myöntäminen ulkomaalaisille johtaakin eräänlaiseen perinnön pois luovuttamiseen. Se on siis yksipuolista hyväntekeväisyyttä ja sellaista itsestämme luopumista, johon kyseisten etuisuuksien vastaanottajat eivät ole itse valmiita omissa maissaan.

Tarkastellaan jälleen esimerkkiä. Kun sinun lähisukulaisesi kuolevat, heidän perintönsä lankeaa sinulle, tai he voivat testamentata omaisuutensa sinulle. Sinua pidetään heidän oikeutettuna perillisenään, sillä sinua yhdistää heihin biologinen jälkeläisyys.

Sen sijaan vasemmistolaiset, jotka kommunististen ja sosialististen oppiensa harhauttamina taipuvat ajattelemaan, että jo periminen sinänsä on jotakin pahaa, ovat halunneet lyödä poikki tuon biologisen jälkeläisyyssuhteen. Näin on tehnyt marxistien lisäksi myös suuri osa akateemi-

sista postmodernisteista ja feministeistä. Jos biologiselle jälkeläisyydelle ei myönnetä arvoa, voidaan yrittää kiistää myös perillisyys ja luonnollinen perimisoikeus. Ja juuri siten nuo vasemmistolaiset ovat halunneet tehdä.

Meidän yhteiskuntamme tunnustaa yksilöiden välisen perillisyyden. Miksi se ei tunnustaisi myös kansakunnan kulttuuriomaisuuteen liittyvää perillisyyttä? Tämän mukaisesti meitä edeltäneet sukupolvet siirtävät koko kulttuurivarallisuutensa, kuten poliittiset instituutiot, sivistyksen ja vallan, seuraavalle sukupolvelle. Noissa asioissa on kyse paljon suuremmista perinnöistä kuin yksilöiden kohdalla, ja siksi niiden päätyminen oikeille omistajille on vielä tärkeämpää.

Tässäkin tapauksessa on kyse meritokraattisesta oikeudenmukaisuudesta. Esimerkiksi minulla on oikeus tämän maan kulttuuriomaisuuteen, vaikutusvaltaan, työhön ja koulutukseen sekä poliittiseen vallankäyttöön ja kaikkiin muihinkin perustuslaillisiin oikeuksiini, sillä isoisäni taisteli talvi- ja jatkosodassa lunastaen oikeutuksen maamme olemassaololle ja vapaudelle. Voin katsoa hänen siirtäneen ne minulle, koska olen hänen lapsenlapsensa. Suomalaisten saavuttamia oikeuksia ei olekaan tarkoitettu kenellekään muille, sillä he eivät ole ansainneet niitä eivätkä ole meidän kansakuntamme jälkeläisiä. Heillä on oma maansa. He perivät sen, mutta eivät meidän maatamme – eihän meidänkään myönnetä perivän heidän maitaan.

Vasemmistolainen politikointi on pyrkinyt kieltämään jälkeläisyyteen perustuvan perintöoikeuden ja sitä kautta kansakuntien erot. Tosiasiassa vallan periminen valtion sisällä on samanlaista ja samalla tavoin oikeutettua kuin sukujenkin sisällä, ja on tärkeää, että se pysyy voimassa. Käytännössä näin tapahtuu, kun instituutiot ja valta periytyvät kansakunnan sisällä päätymättä ulkomaiseen omistukseen. Yhteiskuntamme on saanut huonoja esimerkkejä globalisaationa tunnetusta omaisuuden karkaamisesta vieraisiin käsiin. Se on merkinnyt taloudellisen ja poliittisen vaikutusvallan heikentymistä maan sisällä.

Meritokraattinen vallan periminen on perusteltua juuri siksi, että jokaisella ihmisellä ja kansakunnalla on oikeus päättää itsenäisesti siitä, kuka hänen omaisuutensa saa. Tahdotko Sinä, monikultturismia suosiva heteromies, lahjoittaa omaisuutesi naapurin lapsille? Entä haluatko antaa yhteisen kulttuuriomaisuutemme vieraille kansakunnille ilman vastiketta? On tietysti mahdollista, että monetkin ihmiset haluavat jossakin määrin tehdä niin, mutta kyse on silloin hyväntekeväisyydestä, joka ei yleensä perustu johdonmukaiseen ajatteluun vaan tuntemukseen. Käytännössä henkilökohtaisista perinnöistä käydään ankaria taisteluja lakitupia myöten, ja samanlaista taistelua käydään nyt myös yhteiskunnallisen kulttuuriomaisuuden, vallan ja instituutioiden, perimisestä. Näiden taistelujen merkkeinä ovat valtioiden ja kansakuntien väliset sodat. Usein ne alkavat kiistoista, jotka johtuvat perimiseen perustuvan meritokraattisen oikeuden sivuuttamisyrityksistä.

Poliittisen eliitin välinpitämättömyys

Monetkaan suomalaiset eivät ole halukkaita luovuttamaan valtaa ulkomaalaisille ryhmille, sillä he oivaltavat edellä selittämäni asian: kyseinen politiikanteko ei ole tasa-arvoa edistävää vaan ansioon perustumattomien erityisoikeuksien luovuttamista. Kuitenkin Suomen poliittinen eliitti eli käytännössä muutama ministeri ja virkamies pyrkivät jakamaan maamme kulttuuriomaisuuden, taloudellisen omaisuuden ja sosiaalisen omaisuuden lahjaksi joko ulkomaalaisille maahanmuuttajille tai pääomavallan edustajille, jotka pääsevät osingoille Suomi-neidon kuolinpesästä.

Kehnoa on, että tämän politiikan epäoikeudenmukaisuudesta ei käydä keskusteluja puolueiden sisällä eikä välillä. Asiat pyritään hautaamaan, ja keskustelun esiinnostajat leimataan rasisteiksi, vaikka kyse on tärkeän filosofisen ja eettisen ongelman analysoimisesta. Kaikkien pahinta on, että monikultturistit pyrkivät toteuttamaan aktiivista maahanmuuttopolitiikkaa kansalaisten tahdon vastaisesti eli kysymättä mitään kansalaisilta itseltään – jopa paimentamalla ihmisiä ajattelemaan oman tahtonsa vastaisesti, sensuroimalla yksityisten ihmisten näkemyksiä sekä opettamalla, että maahanmuuttokriittisillä on vääränlaisia mielipiteitä.

Asialla ovat olleet vihervasemmistolaisten lisäksi myös isänmaansa yhteistä etua tunnustamattomat kapitalistit ja ruotsinkielinen porvaristo. Nämä eivät ole koskaan välittäneet tavallisten suomalaisten asemasta mitään, kunhan he ovat itse voineet jatkaa kellotteluaan turvamuuriensa sisäpuolella. Poliittiseen vasemmistoon lukeutuvat monikultturistit ovat pyrkineet kieltämään biologiseen jälkeläisyyteen perustuvan perimis- ja omistussuhteen, kun taas globaalia internationalismia edustavat kapitalistit ovat halunneet varmistaa, että oma suku perii tarpeeksi omaisuutta, jonka taakse etnisiltä rähinöiltä voi suojautua.

Tasa-arvoa vai oikeudenmukaisuutta?

Olen edellä tuonut lyhyesti esiin sen filosofisen näkökantani, että tasa-arvolla politikoiminen on yleensä ollut pelkkää etuoikeuksien kerjuuta. Kun monikulttuurisuuden ideologian kriitikoita on syytelty tasa-arvon loukkauksista, kyse on tosiasiassa ollut siitä, että syyttelijät ovat itse loukanneet kantaväestöön kuuluvien ihmisten meritokraattisia sekä kansakunnan sisäiseen perimisoikeuteen perustuvia oikeuksia, vaikka maahanmuuttopolitiikan kriitikot ovat ainoastaan puolustaneet heille kuuluvaa todellista tasa-arvoa ja vapautta.

Mikäli vallan perimiseen liittyviä etnisiä konflikteja ei ratkaista entiseen tapaan valtioiden rajoilla, taistelut siirtyvät kansalaisyhteiskuntien sisälle. Tämä johtuu siitä, että perusteettoman tasa-arvon kautta tapah-

tuva etuoikeuksien lypsäminen ja jakelu loukkaavat kantaväestön oikeustajua. Ainakaan eettiseen ja filosofiseen analyysiin nuo monikulttuurisuuden palvojat eivät kykene tai eivät sitä halua.

Harmillista on, että myös seksuaalivähemmistöliike on mennyt mukaan kyseiseen uusvasemmistolaiseen retoriikkaan eli biologisen jälkeläisyyden vähättelyyn vain siksi, että me emme yleensä itse tuota jälkeläisiä. Viimeksi mainittu ei kuitenkaan saisi johtaa siihen virheelliseen käsitykseen, että meidän etumme suomalaisina ovat muka maahanmuuttajapiirien etujen mukaisia. Todellisuudessahan me olemme suomalaisiksi syntyneinä kantaväestöön kuuluvia ihmisiä, jotka teemme työtä Suomen hyväksi. Heteroseksuaalien omia vallan perimiseen liittyviä pulmia ulkoa päin havainnoivina me voimme tarkastella tilanteita jopa selkeämmin ja muodostaa niistä puolueettomat arviomme.

Todettakoon, että en halua vastustaa ihmisten välisen vuorovaikutuksen ja yhteisymmärryksen kasvua. Mikä onkaan kauniimpi ihanne kuin se, että kansakunnat tulisivat keskenään toimeen. En kuitenkaan usko, että tätä ideaalia voidaan edistää sellaisella monikulttuurisuuden lietsomisella, jota viranomaistahot Suomessa nyt yrittävät. Sen sijaan katson, että vastaanottava maahanmuuttopolitiikka ei ole pystynyt oikeuttamaan itseään mitenkään. Kyseisen politiikan toteuttajilla on kuitenkin hallussaan sekä sisäministeriö, oikeusministeriö että työ- ja elinkeinoministeriö ja niiden lisäksi tietysti vielä vähemmistövaltuutetun toimisto.

Ongelma näyttää olevan sekin, että maahanmuuttajaryhmät eivät sopeudu meidän arvoihimme eivätkä siitä syystä koe vastaanottajamaitaan omiksi isänmaikseen. Siksi maahanmuuttajat eivät tunne sellaista yhteisvastuuta, joka sitouttaisi heidät kotimaidemme yhteiskuntajärjestykseen, vaan konfliktien sattuessa nuo ryhmät alkavat pahimmassa tapauksessa nähdä vastaanottajamaansa vihollisenaan. Tämän osoittavat Amsterdamin, Kööpenhaminan, Lontoon, Pariisin ja Tukholman maahanmuuttajamellakat.

Toinen maahanmuuttoon liittyvä suuri ongelma on eripuran lisääntyminen kantaväestössä. Muutamat suomalaiset ovatkin pyrkineet toivottelemaan kaikki maahanmuuttajat avokätisesti tervetulleiksi ja paheksuneet, että ”loiseläjiä meillä on omastakin takaa”. Kyseisenlainen epäisänmaallisuus on häikäilemätöntä siksi, että se leimaa oman maamme työtä vailla olevat ihmiset loiseläjiksi, vaikka tilastofaktojen valossa työllisyys on maahanmuuttajien keskuudessa kantaväestöä paljon alempi ja maahanmuuttajat vievät työpaikkoja suomalaisilta.

Tiistaina 8. tammikuuta 2008

SANANVAPAUDEN KUOLINKELLOT

Oikeus leipoi sitten Petri Peltosesta ja eräästä tuusulalaisesta nimimerkin ("Tomashot") suojissa esiintyneestä henkilöstä sananvapauden marttyyreita.[278] Anonyymi tuomittiin yli kahdeksansadan euron sakkoon ja Peltonen 30 päiväsakkoon sekä kirjan menettämiseen valtiolle "kiihottamisesta kansanryhmää vastaan". Näin tuomioistuimet tekivät ajatusrikollisia henkilöistä, jotka esittivät mielipiteensä peittelemättömästi ja saattoivat näkyville muutamia toisissa tiedotusvälineissä aiemmin julkaistuja uutisia.

Tuomiot olivat selvästi vääriä, ja eikä oikeassa ole ollut myöskään lynkkausinnostuksen nostattaja Mikko Puumalainen, joka ulotti rikostutkintapyyntönsä jopa professori Tatu Vanhasen tieteellisiin tutkimuksiin omassa arvostelukyvyttömyydessään.[279] Ensisijaisesti olen kuitenkin pahoillani mielipiteen- ja ilmaisunvapauden puolesta sinänsä. Koska olen esittänyt vähemmistövaltuutetun, syyttäjien ja tuomioistuinten toiminnasta oman filosofisen analyysini jo aiemmin, en kommentoi asiaa enää tässä.

Sen sijaan esitän ennusteen, että sananvapauden kuohintaa kohtaan tunnettava viha vain yltyy. Siitä todistaa laajan myötätunnon osoittaminen tuomituille sekä sakkokassan täyttyminen pikavauhtia. Solidaarisuuden osoittajat sanovat sivuillaan, että kolehdin keruulla halutaan ensinnäkin korvata yksilölle syntyviä vahinkoja, toiseksi tukea mielipiteiden vapaata esittämistä ja rohkaista käyttämään sananvapautta myös jatkossa, sekä kolmanneksi antaa viranomaisille viesti, että sananvapauden takavarikoiminen on tehotonta. Viranomaisvalta ei olekaan tekemässä Suomesta mitään sanankäytön vapaasatamaa vaan vankileirien saariston. Oikeuksien toiminnassa on ollut kyse sensuurista.

Tuomio: sananvapauden pilakuva

En puolusta tässäkään yhteydessä kenenkään syytetyn mielipiteitä *sinänsä* vaan heidän *oikeuttaan sanoa ne*. Perusteluni ovat aiemmin mainitut. Tomashotien ja peltosten diskurssikone näyttää olevan eräänlainen ikiliikkuja, joka jatkaa oman itsensä performoimista maailman loppuun asti. Mutta sen ei pitäisi riittää tuomion arvoiseksi asiaksi, vaan se voisi olla muulla tavalla mielenkiintoinen analyysin aihe. En käsitä, millä tavoin esimerkiksi Petri Peltosen vitsit olisivat yhteiskunnalle sen vaarallisempia kuin Adolf Hitleristä sota-aikana veistetyt vitsit, joiden kertojia tosin toimitettiin päätä pahkaa keskitysleireille.

Jos joku ihminen turhautuu monikulttuuristamisen ja maahanmuuttopolitiikan tarkoitushakuisuudesta niin, että hän purkaa oman harmistu-

misensa suorastaan poeettisella tavalla eli runokirjan muotoon, ei siitä pitäisi ketään käräjille haastaa. Totuushan on, ettei kyseisistä runoista voi kukaan loukkaantua, sillä ei niitä voi kukaan täysissä järjissään oleva ihminen ottaa todesta, vaan ne jäävät väistämättä perinteisiksi vitseiksi. Toinen tuomittu puolestaan ei edes väittänyt mitään vaan ainoastaan kokosi sivulleen linkkejä tiedotusvälineiden julkaisemiin uutisiin, joissa kerrottiin monikulttuuristamiskokeilun epäonnistumisesta ja ulkomaalaisten Suomessa tekemistä rikoksista!

Kaunokirjalliseksi luokiteltavasta teoksesta ei olisi nähdäkseni pitänyt tuomita, sillä (1) runokirjaa voidaan *tulkita* usealla eri tavalla. Teoshan voisi toimia myös rasismia vähentävästi. Toiseksi (2) katson, että kansanryhmää vastaan kiihottamisesta tuomitsemiseen pitäisi osoittaa jokin selvä käytännöllinen *teko*, jonka mukaisesti syytetty on *suostutellut* toisia ihmisiä konkreettiseen toimintaan, esimerkiksi selvä käsky tai kehotus. Sellaista ei ole ollut kuitenkaan havaittavissa tuomittujen mielipiteissä. Kolmanneksi (3), kirjoituksilla ei ole ollut mitään *vaikutuksia*. Rikoksesta tuomitsemiseen tarvittava näyttö siis puuttuu. Ja neljänneksi (4), myös ”viharikoksista” puhuminen on perätöntä, sillä vihaaminen ja tunteiden osoittaminen eivät yleensäkään ole rikoksia.

Viranomainen pesee kätensä

Vähän aikaa sitten oikeus määräsi Yleisradion ja sen toimittajat maksamaan kolmelle Suomessa asuvalle kurdille yhteensä 8 000 euron vahingonkorvaukset vain sen vuoksi, että Ylen syyskuussa 2005 esittämässä MOT-ohjelmassa heidät mainittiin yhteyksistä irakilaiseen terroristijärjestöön.[280] Tosiasiassa nuo kurdit olivat olleet vain *epäiltyinä* terroristiyhteyksistä. Niinpä pelkästä epätarkkuudesta langetettu tuomio osoitti melkoista poliittisen korrektiuden ylivarjelua. Jos joku väittäisi minun olevan epäiltynä terroristijärjestöön kuulumisesta, kukaan tuskin myöntäisi minulle vahingonkorvausta kunnianloukkauksesta, vaikka väite on *täysin perätön*. Miksi sitten kurdeille korvausta myönnettiin? Heidän kohdallaanhan epäilyyn on täytynyt olla *jokin syy*, sillä muutenhan epäilyä ei olisi tarvinnut edes esittää. Näin ollen heille olisi pitänyt maksaa vielä vähemmän korvausta kuin kenellekään sellaiselle suomalaiselle, jolle korvausta ei olisi (epäilyjen ollessa täysin turhia) lainkaan maksettu. Käytännössä jutun tekemiseen johtanut syy oli se, että kyseiset henkilöt olivat olleet pidätettyinä ja terroristiyhteyksistä epäiltyinä jo Irakissa.

On vääristynyttä, että viranomaisvalta kieltää nimenomaan maahanmuuttopolitiikan ja maahanmuuttajien arvostelemisen mutta sallii sen, että maahanmuuttopolitiikkaa edistetään täysin kritiikittömästi, että kansalaisuuden paljastavat rikostilastot salataan ja että Suomen kantaväestöön kuuluvista ihmisistä pyritään lavastamaan rikollisia sensurointi-

oikeudenkäynneissä. Minulle venäläisten maahanmuuttajien tekemä professori Kari S. Tikan surmatyö merkitsi lopullista käännekohtaa suhtautumisessani ulkomaalaisten tekemiin rikoksiin. Myös Hollannissa murhattiin vuonna 2002 homoseksuaalinen sosiologian professori ja kansanedustajaehdokas Pim Fortuyn hänen esittämänsä islamkritiikin vuoksi, ja pian sen jälkeen elokuvaohjaaja Theo van Gogh ammuttiin kadulle ulkomaalaisen maahanmuuttajan toimesta.

Asiaa ei auttanut enää se, että Fortuyn äänestettiin suurimmaksi hollantilaiseksi TV:n yleisöäänestyksessä kuolemansa jälkeen, tai se, että hänen ryhmänsä keräsi Alankomaiden historian suurimman vaalivoiton, joka pakotti sosiaalidemokraatit väistymään hallitusvallasta. Euroopan unionin talutusnuorassa olevat tiedotusvälineet pyrkivät kuitenkin vaikenemaan sekä Fortuynin että van Goghin murhien poliittisista taustoista, eikä myöskään Tikan kohtalon yhteydessä puhuttu *ulkomaalaisten harjoittamasta rikollisuudesta*, sillä selvänä kai pidettiin sitä, että homon täytyy kuolla hämärissä oloissa. Näin Pontius Pilatus pesi jälleen kätensä.

Tasa-arvohierarkiat

Viranomaisvallan puolueellisuutta osoittaa tapa, jolla se on luonut maahamme syrjintähierarkioita. Niiden mukaan maahanmuuttajaryhmät ovat tasa-arvoisempia kuin esimerkiksi homoseksuaalit, vaikka syntyperäisinä Suomen kansalaisina kuulumme kantaväestöön. Esimerkin viranomaisten itsensä harjoittamasta syrjinnästä tarjoaa se, ettei vähemmistövaltuutetun toimiston toimialaan ole luettu lainkaan seksuaalivähemmistöjen syrjintää ja että lakia säätävän toimielimen eli eduskunnan täysistunnoissa homoja sallittiin lyödä kuin vierasta sikaa – ja vieläpä samalla sanalla.

En tarkoita, että olisin itse herkkä loukkaantumaan mistään. Pikemminkin katson, että kaikkia ihmisiä pitää voida arvostella. Mutta kansanryhmää vastaan kiihottamisesta rankaisemisen välttämättömänä ehtona pidän sitä, että puheiden takana olisi yllyttäminen johonkin todelliseen *tekoon* tai kehotus *järjestelmälliseen organisoitumiseen* tuon teon suorittamiseksi.

Peltosen ja hänen kolleegansa tapauksessa näin ei ollut. Pelkkien kapakkapuheiden tasoiset toteamukset eivät saisi tuomitsemiseen riittää. Sen sijaan kovempia tuomioita ansaitsisivat ne henkilöt, jotka konkreettisesti vahingoittavat ihmisten henkeä, terveyttä, omaisuutta tai muuta tärkeää asiaa todellisilla teoilla.

Ex lege, de jure

Entä miltä mielipiteen- ja ilmaisunvapauden asiat näyttävät lainsäädännön näkökulmasta? Sananvapaudenhan katsotaan koostuvan sekä oikeudesta mielipiteisiin että oikeudesta sanoa ne. Sananvapaus on turvattu Suomen perustuslain kahdennessatoista pykälässä, joka kieltää ennakkosensuurin kaikissa muissa paitsi lapsipornoon liittyvissä asioissa. Laki kieltää myös jälkikäteissensuurin, mutta siihen on olemassa muutamia poikkeuksia. Niistä yhden muodostaa rikoslain kunnianloukkaussäännös ja toisen säädös, joka kieltää kiihottamisen kansanryhmää vastaan.

Viimeksi mainitut ovat kuitenkin perustuslakia alempitasoisia säädöksiä, ja periaatteen *lex superior derogat legi inferiori* ("ylemmänasteinen säädös syrjäyttää alemmanasteisen") mukaisesti perustuslaki syrjäyttää rikoslain, eikä toisaalta ole sellaista samantasoista erityislakia, joka periaatteen *lex specialis derogat legi generali* ("erityislaki syrjäyttää yleislain") mukaisesti vaatisi sananvapaudesta luopumista. Kunnianloukkausta ja kansankiihotusta koskevat pykälät ovat siis sellaisia sananvapauden rajoituksia, joita sovellettaessa pitää ottaa huomioon perusoikeusmyönteinen laintulkinta. Rikoslain tulkintavaihtoehdoista on siten valittava se, joka parhaiten edistää sananvapauden toteutumista. Oikeuskirjallisuudessa on yleisesti katsottu, että ilmaisuvapauden rajoitusten tulkinnassa perusoikeutena turvattu sananvapaus on pääsääntö ja rajoitus vastaavasti poikkeus. Niin ikään tulkittaessa sisällöltään lainvastaisiksi epäiltyjä viestejä on tärkeää tulkita viestejä suvaitsevasti.[281]

Sananvapauden ydinalueeseen kuuluu oikeus niin sanottuun kulttuurikritiikkiin eli julkiseen arvosteluun, joka kohdistuu ihmisten menettelyyn tieteessä, taiteessa tai muussa näihin rinnastettavassa julkisessa toiminnassa. Tällaisissa tehtävissä toimivat henkilöt ovat suorastaan velvollisia sietämään heidän julkiseen toimintaansa kohdistuvaa ankaraakin arvostelua ilman, että sananvapauden rajoitussäädökset tulevat kyseeseen. Politiikassa ja tieteessä arvosteleminen on välttämätöntä jo pelkästään demokratian ja eri tieteenalojen kehittymisen kannalta. Oikeuskirjallisuuden mukaan esimerkiksi kunnianloukkaussäännöt sallivat sellaisen tieteellisen kritiikin, joka *on* arvostelun kohdetta halventava, sillä edellytyksellä, että kritiikin *tarkoituksena* ei ole loukata tutkijan kunniaa.[282] Esimerkiksi tutkijan arviointi "epä-älylliseksi" on arvostelijan mielipide tieteellisestä tuotteesta eikä henkilökohtainen arvio tieteenharjoittajasta itsestään.[283] Juridisesti arvioituna kritiikki voi olla kunniaa loukkaavaa vain, jos (1) kritiikin olennainen *päämotiivi* ei ole tieteellinen, vaan sen tarkoituksena on loukata, (2) jos arvostelu ei loukkaa vain tutkijan esitystä vaan pääasiassa hänen persoonallisuuttaan tai (3) jos arvostelija esittää valheellisia väitteitä (esimerkiksi tutkimustulosten väärentämisestä), joiden tarkoituksena on asettaa toinen muiden halveksunnan kohteeksi.[284]

Niin ikään perusteellinen ja analyyttinen kritiikki voi tuskin loukata kenenkään kunniaa rikosoikeudellisessa mielessä, vaikka se sisältäisikin joitakin ilkeitä tai poleemisia kohtia.[285] Samasta syystä kunnianloukkaussäädöksiä ja "kansanryhmää vastaan kiihottamista" koskevia säädöksiä ei pitäisi soveltaa poliittiseen argumentaatioon, vaan se pitäisi rajata syyttämiskelpoisuuden ulkopuolelle. Mahdollisuus joutua syytetyksi kaventaisi ennakolta vaikuttavana uhkana ilmaisunvapautta ja vahingoittaisi demokratiaa. Niinpä ei voida katsoa, että sen enempää yleinen poliittinen arvostelu kuin tieteellinenkään kritiikki loukkaisi ketään henkilökohtaisesti (*ad hominem*). Mikäli niin käy, on loukkaantuminen voitava hyväksyä ja kestää hintana siitä, että loukatulla itsellään on vastavuoroinen oikeus yhtä purevaan kritiikin esittämiseen.

Kunnianloukkaus- ja kansankiihotuskäräjät eivät kuulu poliittiseen keskusteluun, diskurssiin tai väittelyyn. Niiden kohdalla vallitsee universaali ja kaikelle yhteiskunnalliselle kehitykselle elintärkeä sekä välttämätön vapauden periaate. Länsimainen mielipiteen- ja ilmaisunvapaus kiteytyy YK:n ihmisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan yleissopimuksen 19. artiklan sekä Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10. artiklan määräyksissä. Niiden vakiintuneeseen ja varsin laajaan tulkintakäytäntöön nojasi myös Suomen nykyisen perustuslain valmistelu, joten rajoittamaton sananvapaus on turvattu *a fortiori*.

Kunnianloukkaukseen, kansankiihottamiseen ja uskonrauhan rikkomiseen viittaava sananvapauden kuohiminen on myös suhteellisuusperiaatteen vastaista. Rangaistuksilla ja menettämis-, hyvitys- tai korvausseuraamuksilla olisi kauaskantoinen kielteinen vaikutus yhteiskunnallisen keskustelun vapauteen ja totuuden tavoitteluun. Lisäksi on otettava huomioon Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen kanta, jonka mukaan julkisella vallalla on velvollisuus pidättäytyä rikosoikeudellisiin keinoihin turvautumisesta etenkin silloin, kun käytettävissä on muita keinoja vastata (perusteettomaankin) arvosteluun.

Näitä keinoja myös syyttäjäviranomaiset voisivat käyttää esimerkiksi kirjoittamalla asiasta omat mielipiteensä lehtiin tai esittämällä näkökulmansa samoilla foorumeilla, joilla heitä ärsyttäviä ajatuksiakin on esitetty. Tällaiseen argumentaatioon sen enempää Mika Illman kuin Mikko Puumalainenkaan eivät ole ryhtyneet, vaikka heillä olisi ollut siihen tilaisuus. Mainitakoon, että myös Illmanin väitöskirja *Hets mot folkgrupp* (2005) on perusasennoitumiseltaan ristiriidassa edellä mainitussa oikeuskirjallisuudessa esitetyn ja sananvapautta puolustavan laintulkinnan kanssa.[286] Hänen tarkoituksenaan on ollut pikemminkin löytää syitä sananvapauden rajoittamiselle kuin positiivisesti perustella ihmisten loukkaamattomuutta etnisissä kysymyksissä. Sen sijaan oikeuskirjallisuudessa vallitseva lähtökohta on ollut puolustaa sananvapautta perusoikeutena ja vaatia tiukat perustelut sille, miksi juuri tätä perusoikeutta olisi soveliasta rajoittaa muiden oikeuksien edistämiseksi. Oikeusfilosofian ja filosofisen

etiikan asiantuntijana katson siis, että Illmanin asennoituminen ei ole ollut perusteltua. En arvostele kuitenkaan vain häntä vaan myös tuomioistuimia, jotka ovat ottaneet ja antaneet päätöksensä suoraan syyttäjäviranomaisen kädestä.

Väitteiden verifioitavuus ja falsifioitavuus

Mahdollisimman laajaa sananvapautta puoltaa myös yleinen tieteenfilosofia. Itävaltalais-brittiläinen filosofi Karl Popper katsoi omassa fallibilismissaan eli tieteellisten väitteiden kumottavuutta koskevassa teoriassaan, että väitteiden pitää olla osoitettavissa tosiksi, epätosiksi tai mielettömiksi.[287] Hänen mukaansa kumottavuus on tieteellisten teorioiden tärkeä ominaisuus. Se ei alenna näkemysten arvoa, sillä ehdottomia totuuksia voidaan ylipäänsäkin saavuttaa vain formaalien järjestelmien, kuten matematiikan, sisällä. Jotta ajatusten kumottavuutta (tai niiden kannatettavuutta) voitaisiin edes pohtia, ajatukset pitää voida sanoa, eikö totta?

Pahinta sananvapauden riistossa on se, että jos tiettyjä väitteitä ei saa sanoa vapaasti, silloin niitä ei voida myöskään kumota, ja ne jäävät voimaan eräänlaisina ”kiellettyinä totuuksina”. Tämä puolestaan saattaa vahvistaa niiden kannatuspohjaa myös siinä tapauksessa, että ne ovat vääriä. Kumoaminen ja vahvistaminen käyvät siis mahdottomiksi, jos kukaan ei saa kuulla argumentteja.

Tästä syystä kielitieteilijä ja filosofi Noam Chomsky kannatti jopa holokaustin kieltäneen emeritusprofessori Robert Faurissonin oikeutta sanoa asiansa.[288] Sen sijaan suomalaisten oikeusistuinten toteuttama tuomitseva eetos tekee karhunpalveluksen myös omille tarkoitusperilleen ensinnäkin siksi, että se estää asioiden kriittisen tarkastelun ja tyytyy ratkaisemaan ne pelkästään normatiivisesti: pakkotoimin ja valtaa käyttämällä. Toiseksi se kaventaa sananvapautta sinänsä.

Sananvapauden pitää olla oikeutta esittää *nimenomaan ikäviä ja kiusallisiksi koettuja asioita*, sillä eihän ongelmattomien asioiden esittämiseen tarvita mitään vapautta. Lisäksi on perusteetonta vaatia sanankäyttäjiltä sataprosenttista lakien noudattamista, sillä *kukaan* ihminen ei noudata arkipäivän toimissaan täydellisesti lakia. Näin ollen mikään kirjallinekaan teos ei voi olla lainsäädännön kannalta koskaan *täysin* tyydyttävä, vaan jokaiseen esitykseen sisältyy väistämättä osia, jotka voivat olla lainsäädännön kannalta moitittavia. Niinpä on sulaa hulluutta tuomita roviolle kirjoja ja muita julkaisuja vain siksi, että niiden tietyt yksityiskohdat eivät miellytä kaikkia. Tähän liittyen esimerkiksi Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on päätöksissään todennut seuraavaa:

> Sananvapaus ei pelkästään kata sellaisia tietoja ja ajatuksia, jotka otetaan myötämielisesti vastaan, joita pidetään vaarattomina tai joihin suhtaudutaan välinpitämättömästi. Sananvapaus kattaa myös sellaiset viestit, jotka loukkaavat, järkyttävät tai häiritsevät valtiota tai jotain sen väestön osaa. Tätä vaativat tuomioistuimen mukaan moniarvoisuus, suvaitsevaisuus ja avarakatseisuus, joita ilman ei ole kansanvaltaista yhteiskuntaa.[289]

Viimeisimmän näytön tämän periaatteen sivuuttamisesta tarjoaa tapa, jolla saksalainen tuomioistuin passitti historioitsija Ernst Zündelin viideksi vuodeksi vankilaan keskitysleirien olemassaolon kiistämisestä ja lähetti perään myös hänen entisen asianajajansa.[290] En missään tapauksessa puolusta Zündelin näkemyksiä, mutta oikeusvaltion kannalta on kyseenalaista tuomita asianajajia, sillä se vie pohjan oikeuden käymiseltä.

Erikoista on myös se, että syyttäjä jätti taannoin syyttämättä erästä sellaista suomalaista henkilöä, joka oli linkittänyt sivunsa Zündelin ylläpitämään internetsivustoon, ja perusteli päätöksensä käsityksellään, että kyse oli aivan tavanomaisesta anarkiasta, jolla testattiin sananvapauden rajoja, eikä yrityksestä viestiä linkin takaa löytyviä mielipiteitä. Anarkia on siis tämän mukaan hyväksyttävämpää kuin perustuslaillinen sananvapauden käyttäminen, mikä vaikuttaa ristiriitaiselta.

Viranomaisvallan puolueellisuus

Viranomaisten omien tavoitteiden huonoa toteutumista osoittaa se, että holokaustin kieltämisen rikollistaminen – tuo saksalaisen lainsäädännön erikoisuus – luo juuri sitä, mitä sen oikeastaan pitäisi estää: esiintymistilaa uusnatseille. Samanaikaisesti kiintoisaa on, miksi vankeuteen ei tuomita niitä, jotka ovat kiistäneet *Stalinin* keskitysleirit tai tukeneet niitä ylläpitävää poliittista järjestelmää.

Asialla on merkitystä paitsi historiallisen totuuden kannalta, myös siksi, että keskitysleirejä kohtaan tunnettavan luonnollisen paheksunnan kautta ilmaistaan yleensä pelkkää ”nationalismin vastaisuutta”, vaikka yhtä perustellusti sen kautta pitäisi ilmaista myös kommunisminvastaisuutta. Ilmeisesti Hitlerin toimeenpanemat juutalaisvainot edustavat tuomitsijoiden tajunnassa jotain kielteisempää ilmiötä kuin kommunistien toimeenpanemat vainot, terrori ja sodat. Toisaalta on hyvä muistaa, että kansallissosialismikin oli eräänlainen sosialistisen totalitarismin muoto, ja myös Benito Mussolini oli puoluekannaltaan alun perin sosiaalidemokraatti.

Syrjintähierarkioiden ylläpito ja peittely näyttää olevan joillekin henkilöille tärkeää. Ilmeisesti tuomiomieli kertoo tuomitsijoiden ja sodat voitta-

neiden tahojen huonosta omastatunnosta. Sotien arvet kun periytyvät psykologisten tutkimusten mukaan jopa neljänteen sukupolveen. Saa nähdä, montako sukupolvea menee, ennen kuin sananvapauden kuohimisesta syntyvät haavat menevät umpeen, vai ehtivätkö muut levottomuudet ja käsirysyt arpeutumisten edelle.

Keskiviikkona 9. tammikuuta 2008

SUOMALAISET KONTALLAAN

Viime keväänä Helsingin katukuvaan ilmestyi jälleen uusi EU-jäsenyydestä johtuva ongelma: kerjäläiset. Nämä etupäässä romanialaistaustaiset rahankerääjät ottivat heti käyttöönsä kovat aseet. Kontallaan olevia kerjäläisiä ei ollut ennen Suomessa nähty. Maassa, jossa sosiaalitoimistot maksavat ihmiselle tämän halutessa kaiken, polvillaan kerjääminen vaikuttaa yhteiskunnalliselta protestilta, jonka tehtävänä on lietsoa syyllisyydentunteita näennäisesti "rikkaaksi" ja "hyvinvoivaksi" itsensä tuntevassa kantaväestössä. Nyt noita polvillaan kerjääjiä on Helsingin keskustan melkein jokaisessa kadunkulmassa.

Kun Balkanin maat liittyivät Euroopan unioniin, joutilaat pakkasivat vankkurinsa ja lähtivät vaeltamaan. Asiassa kävi niin kuin yhteiskunnallisessa taistelussa yleensä käy, jos antaa periksi. Havaittuaan, että Suomi on mukava ja avokätinen maa, kerjäläiset päättivät jäädä. Helsingin Sanomien uutinen kertoo, että ahkera kerjäläinen pääsee jopa 70–80 euron tienestiin päivässä.[291] Sen kerjäläiset mieltävät tietysti verottomaksi tuloksi, josta ei tehdä lahjaveroilmoitusta. Sosiaalitoimistojen apuun heitä estää turvautumasta tosiasia, että EU-kansalainen voidaan karkottaa maasta, mikäli hän turvautuu toistuvasti ja perusteettomasti sosiaalitoimiston apuun. Ja juuri karkotuksen he haluavat välttää, mikä osaltaan vahvistaa heidän tulevan toimeen paremmin Suomessa kuin lähtömaassaan. Muutenhan he eivät olisi täällä. Sitä paitsi kukaan tuskin tietää, paljonko he keräävät kaduilta sen lisäksi, minkä he saavat sosiaalitoimistoista.

Lain nojalla huonoa

Monikulttuurisuuden utopiaan aina yhtä optimistisesti uskoen Helsingin Sanomat kertoo, että viranomaiset ovat nostaneet kätensä pystyyn kerjäläisten edessä. Lehden kritiikitöntä suhtautumista puheena olevaan ilmiöön kuvastaa muotoilu, että kevääksi kerjäläisiä "odotetaan" vielä lisääkin. Sekä poliisi, ulkomaalaisvirasto että sosiaalivirasto ovat Helsingin Sanomien mukaan voimattomia, sillä kerjurien ei ole osoitettu rikkovan

lakia.[292] Ehkäpä lait olisi pitänyt säätää sellaisiksi, etteivät tuon tapaiset ongelmat olisi lähteneet leviämään Euroopassa.

Mutta onko todella niin, ettei mitään sellaista voida kieltää, mikä ei nimenomaisesti riko lakia? Vai onko tuon väitteen esittämisessä kyse vain monikulttuurisuuden levittämisestä ja meidän opettamisestamme ajattelemaan eurooppalaisen jalomielisyyden pyhillä arvoilla? Eihän maassamme ole myöskään sellaista lakia, joka kieltäisi käyttämästä Aleksanterinkatua sirkustemppuihin, hankkimasta krokotiilia lemmikkieläimeksi, tai joka kieltäisi poliisin hevosia ulostamasta Hesperianpuiston jalkakäytäville. Silti ajattelemme, että niin ei pitäisi tehdä. Ennen pitkää tulee joku, joka huomauttaa asiasta.

Ehkä onkin niin, että kerjäläisten touhuja ”ymmärretään” ja ”suvaitaan”, koska kansakuntamme on henkisesti polvillaan, eikä se rasismisyytösten pelossa uskalla käyttää järkeään. Tosiasiassa kerjäläisten pidättäminen ja syyttäminen voisi olla mahdollista jo pimeiden ansioiden perusteella. Toiminta on paljastunut myös organisoiduksi, eivätkä rahankerääjät saakaan almuja itse, vaan liigojen johtajat kynivät resuisten kerjäläisten rovot omaan kassaansa. Tähän liittyvän mahdollisen rikollisuuden, kuten kiristyksen, ohella kerjääminen tuottaa esteettisiä ongelmia ja kyseenalaistaa kaupungin järjestyssäännöt. Joka tapauksessa se koettelee hyvää makua, pilaa kaupunkikuvaa sekä heikentää ihmisten hyvinvointia. Tätä mieltä on myös helsinkiläisten enemmistö. Helsingin Sanomien loiventelevaa terminologiaa lainaten 59 prosenttia suhtautuu kerjäämiseen ”nuivasti” (Suomen Gallupilta tilatun tutkimuksen mukaan ”kielteisesti”), ja jutun alaotsikoissa lehti muistaakin huutaa, että ”joka kolmatta asukasta kerjäläiset eivät ärsytä” ja että ”nuoret suhtautuvat suopeimmin”![293] Kuka tietää, ehkä osa kyselyyn osallistuneista suomalaisista on jo itsekin kerjäläisiä niin, että kerjuu ei heitä sen vuoksi haittaa.

Vastuu kuuluu kansalle

Romanien kerjäläisyys Helsingin kaduilla kertoo EU:n politiikan epäonnistumisesta ja sen valheellisuudesta. Euroopan unionin laajentumiselle on sovittu tiukat ehdot. Ne koskevat jäseneksi pyrkivien taloutta ja sosiaalista sekä kulttuurista rakennetta – myös poliittista järjestelmää. Jos ehdot eivät toteudu, ei jäsenyyttä pidä myöntää. Noin yksi kolmasosa romanialaisista elää köyhyysrajan alapuolella. Niinpä maan EU-ehdot eivät täyttyneet, mutta Euroopan unioni hyväksyi maan jäseneksi omassa ahneudessaan, sillä tavoitteena oli hyödyntää tarjolla olevaa halpatyövoimaa. Käytännössä tällainen politiikka johtaa jänisten ja kilpikonnien kilpajuoksuun, jossa nopeampia pakotetaan juoksemaan hitaammin pelkän poliittisen korrektiuden vuoksi. Tai sitten olot väestöjen vaelluksen vuoksi tasoittuvat kuin nestepinnat astioissa, kun vesi valuu villalankaa pitkin

täydemmästä tyhjempään. Tämä saattaa johtaa tasa-arvoistumiseen, mutta se ei tue oikeudenmukaisuutta, sillä rikkaat maat menettävät työllä hankitut asemansa ja samalla mahdollisuutensa auttaa muita.

En siis väitä, ettei rikkaampien maiden pitäisi jossain määrin tukea köyhempiä. Mutta käytännössä esimerkiksi suomalaisperäinen Nokia harjoittaa tuota hyväntekeväisyyttä jo rakentaessaan uuden tehtaan Romaniaan, jolloin suomalaisia jää työttömiksi, ja armeliaisuuden lasku maksatetaan Suomen kansalaisilla. Kerjäläisyys on siis yksi EU:n laajenemisesta johtuvan ongelman ilmaus. Samoista syistä en kannata myöskään Turkin liittymistä Euroopan unioniin.

Voin vain toistaa useasti aiemminkin esittämäni ajatuksen: on parempi, että kansakuntien konfliktit kohdataan valtioiden rajoilla kuin että niiden annetaan siirtyä keskelle kansalaisyhteiskuntaa. Seurauksena on tällöin rikollisuutta ja pahoinvointia, kuten Hesarikin ehkä oivaltaa. Haastateltujen viranomaisten lausunnoista voidaan päätellä myös toimintamalli, jota poliittisen korrektiuden vaatimus estää tosin sanomasta suoraan. Ilmiön yleistyminen ei ole oikein. Tämä tarkoittaa, että kerjuulle ei tulisi luoda markkinoita ja vippailu tulisi lopettaa. Juuri anteliaisuus tekee kerjäämisen kannattavaksi.

Jos kerjäläisyyden kaltaisia ilmiöitä tuetaan, silloin ovat vaarassa lakia itseäänkin tärkeämmät arvot eli meidän yhteiskuntarauhamme ja sosiaalinen rakenteemme. Lakien uudelleensäätämiseen liittyvä hitaus ei saisi estää ongelmien ehkäisyä. Myöskään minkään lain ei pitäisi antaa oikeutusta kerjäläisten kevätmuuttoihin. Ovatko suomalaiset nyt sillä tavoin housut kintuissa tämänkin ongelman kanssa, ettei kerjäämistarkoituksessa maahan saapuvia voida asianmukaisesti pysäyttää rajoilla ja palauttaa kotikonnuilleen? Jos niin on, juuri se on sitä yhteiskuntarakenteemme rapautumista ja kulttuuripääomamme heikentymistä, johon monikulttuurisuuden palvonta johtaa. Siksi kyseinen politiikka olisi pysäytettävä ja asetettava kritiikin kohteeksi, ennen kuin on liian myöhäistä.

Kaiken tämän tapahtuessa maahanmuutto- ja eurooppaministeri, tämä antelias Astrid, haluaa vaihtaa ulkomaalaisviraston nimen maahanmuuttovirastoksi, jotta tulijoilla olisi entistäkin auvoisempi olla. Samalla aiotaan siirtyä ulkomaalaiseksi nimittelemisestä ”asiakaskeskeiseen” palvelumalliin niin, että ulkomaalaisia ei enää sanottaisi siksi, mitä he ovat, eli ulkomaalaisiksi, vaan heitä kutsuttaisiin tästedes asiakkaiksi. Aulis Kuikka laati asiasta terävän analyysin Uutiskynnys-lehteen.[294]

Mikäli kävelee Kalliossa ja tutustuu leipäjonoihin siellä, voi huomata, että meillä on tässä maassa kerjäläisiä omastakin takaa. Heitä ei tarvitse houkutella ulkomailta. Sitä paitsi mikä tekisi ulkomaalaisten rahankeruusta Suomessa oikeutettua, kun suomalaisten rahankeruu ajatusrikoksista tuomituille puolestaan yritetään kieltää?

Torstaina 10. tammikuuta 2008

TIEDE JA RASISMI

Hesarin kaikkitietävä kulttuuriraati pyrkii tällä kertaa herättämään keskustelua antautuessaan pohtimaan, esiintyykö suomalaisessa tiedeyhteisössä rasismia, jota lehti nimittää ”rotusyrjinnäksi”.[295] Myös kulttuuri*raadin* käsite on paljastava, sillä se kertoo, että kulttuurifilosofiset kysymykset nähdään lehdessä vain kollektiivisina äänestyspäätöksinä, jotka ovat normatiivisia. Niitä ei siis suostuta näkemään ensisijaisesti *yksilöiden* kannanottoina.

Asiaa on mielestäni turha kysellä tiedusteluilla, joihin vastataan ”kyllä”, ”ei”, ”en osaa sanoa” tai muutamalla rivillä, sillä ratkaisevaa on, *minkälainen kuva vastaajilla on syrjinnästä sinänsä*. Sitä puolestaan ei voida saada selville yksinkertaisilla kysymyksillä vaan perehtymällä siihen, mitä vastaaja ymmärtää ”rotusyrjinnällä” ja minkälainen on hänen koko maailmankatsomuksensa.

Mutta vastauksiin: Se että Helsingin yliopisto pohtii nyt juutalaissyntyisen tutkijan Israel-Jacob Schurin vuonna 1937 tapahtunutta väitöskirjan hylkäystä, ei ole yritys palauttaa jo kauan sitten edesmenneen ihmisen kunniaa. Sen sijaan se on kääntynyt yritykseksi palauttaa yliopiston oma maine.

Vaikeneminen

Oireellista on, että yliopistoissa ei olla huolissaan niistä diskriminaation muodoista, jotka nykyään ovat omassa ilmeisyydessään aivan yhtä piileviä kuin eräät toiset ennen. Kun professorit Leila Haaparanta ja Matti Sintonen hylkäyttivät oman dosentuurihakemukseni kollegoillaan eli dosentti Olli Lagerspetzillä ja Kristian Klockarsilla (joista molemmat olivat minua vähemmän ansioituneita tutkijoita), asiaan ei puuttunut edes eduskunnan oikeusasiamies.[296] Homoa saa siis syrjiä kaikkien sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti, mutta ei juutalaista, mustaa tai kommunistia.

Oma tapaukseni oli lähes samanlainen kuin Schurin. Helsingin Sanomat toteaa Schuriin kohdistuneen hylkäämisen syyksi muun muassa sen, että kirjan saksalainen tarkastaja mainitsi teoksesta näin: väitöskirja edustaa ”halpamaisen journalismin, kahviloiden ja kadun kielen tyyliä”. Aivan samalla tavoin Olli Lagerspetz kirjoitti lausunnossaan, että omat näkemykseni teoksessani *Työttömän kuolema* kuuluvat ”journalistiikan” eivätkä tieteen piiriin. Miten tämä eroaa Schurin kohtaamasta rasismista – saati Lagerspetzin paheksunta sen johdosta, että ”Hankamäki haluaa kansallisvaltiota perustettavaksi homoseksuaaleille”?[297]

Helsingin Sanomat jatkaa, että asiaan kytkeytyi myös kielikysymys – ruotsinkielinen Schur kun ei ymmärtänyt suomea.[298] Aivan samalla tavoin ruotsinkieliset Lagerspetz ja Klockars eivät puolestaan ymmärtäneet suomenkielistä ja paikoin esseemuotoista tekstiäni, jota toiset tieteenharjoittajat olivat kehuneet.

Väärin syrjityt

Se, että tutkija Mikko Lehtonen valittelee nyt Helsingin Sanomissa suomalaisen tieteen olevan sitoutunut nationalismiin,[299] on kummallinen väite aikana, jolloin yliopistoja hallitsevat niin monikultturistit kuin feministitkin, ja myös "entisistä" sosialisteista ja kommunisteista on suurin osa jäljellä. Oudoksuttava on myös Jaakko Hämeen-Anttilan väite, että yliopistoissa pitäisi rotusyrjinnän asemasta olla huolissaan naisten syrjinnästä![300] Jussi K. Niemelän, Osmo Tammisalon, Arno Kotron, Hannu T. Sepposen, minun ja monen muun miestutkijan esittämän kritiikin tuloksena jokaisen olisi luullut viimeistään nyt ymmärtäneen, millä tavoin feministinen tasa-arvon toitotus on muuttunut käänteiseksi syrjinnäksi ja naisten suoranaiseksi suosimiseksi. (En käytä seksistisiä sananloppuja tahallani.)

Millaista sitten tieteen mielipidevankeus on nykyisin? Kun erään kansallismielisenä pidetyn tutkijan väitöskirja tarkastettiin muutama vuosi sitten Helsingin yliopistossa, kustokseksi määrätty henkilö ilmoitti kohteliaasti toivovansa, ettei häntä kutsuttaisi väitöstilaisuuden jälkeiseen karonkkaan, sillä väittelijän poliittiset mielipiteet olivat niin kaukana hänen omistaan. Filosofian tohtori Jussi Halla-aho kertoo asiasta ja sen seurauksista muun muassa blogissaan ja tietää, mistä puhuu.[301] Juttu kannattaa lukea alusta loppuun.

Tiedeyhteisö, jossa demarikin on oikeistolainen, on aina vaatinut jäseniltään sitä, että ihminen alistuu tieteelliseen kollektivismiin eli käytännössä juuri sellaiseen toiseudenvaraiseen ideologiaan tai ajattelutapaan, jonka jokainen edustaja on henkisesti täysi kommunisti, vaikka hän äänestyskopissa laittaisikin lappuun puumerkkinsä kokoomuksen puolesta.

Syrjintä: naturalistisen tieteen olemus

Entä sitten varsinainen aihe: rotusyrjintä? Esiintyykö tiedeyhteisössä rotusyrjintää, ja mitä se on? Pohdintaa on pakko edeltää pelonsekainen kysymys siitä, kuinka kukaan uskaltaa puhua nykyaikana rotusyrjinnästä, sillä sehän sisältää oletuksen ihmisroduista. Ja tämä puolestaan automaattisesti synnyttää poliittisesti korrektin vastakysymyksen, joka koe-

taan ehdottavaksi: pitäisikö ihmisrotujen olemassaolon kieltäminen ulottaa tieteiden piiriin niin, ettei rotuajattelu olisi lainkaan mahdollista? Kysymykseen kysymisen oikeutuksesta sinänsä uskallan vastata, sillä ajatus ihmisroduista on tieteiden oma luomus.

Oma näkemykseni on, että tieteissä esiintyy aivan ilmeisesti kaikenlaista syrjintää: rotusyrjintää, homoseksuaalien syrjintää, miesten syrjintää ja oikeistolaisiksi leimattujen ihmisten syrjintää, sillä syrjintä ja valikointi kuuluvat tieteen luonteeseen. Vierasperäisiä ja kansainvälisiä tahoja on etupäässä pyritty suosimaan. Esimerkin tarjoaa se, että Helsingin yliopisto hylkäsi ghanalaisen Peter Prycen väitöskirjan vähin äänin mutta myöhemmin pyörsi kantansa poliittiseen korrektiuteen liittyvistä syistä, vaikka väitöskirja oli ilmeisestikin niin kehno, ettei sitä olisi pitänyt suomalaisin kriteerein hyväksyä. Jussi Halla-aho arvioi asiaa filologina blogissaan,[302] mutta itse en ota asiaan sisällöllistä kantaa, sillä olen filosofi enkä filologi. Vaikka tämäkin ero on pieni, se on tieteessä suuri.

On tietysti tärkeää, että kliseitä käytetään, sillä jos kliseitä ei käytetä, ne eivät pysy elinvoimaisina. Tasa-arvon ja syrjinnän käsitteitä käyttämällä kliseekeitto kiehahtaa helposti valmiiksi. Tasa-arvon käsite on jo sinänsä hämäävä, sillä koko elämän olemus on epätasa-arvoisuus. Emme ole toisillemme samalla tavoin arvokkaita vaan eriarvoisia, ja ainoastaan ihmisarvo on yhteinen ja luovuttamaton. Sen sijaan yliopistolaitoksen koko tehtävä on ihmisten arvosteleminen ja arvokkuuserojen tuottaminen. Se alkaa jo tutkintorakenteesta ja jatkuu virka-asteikon kiipimisjärjestelmään. *Epäoikeudenmukaisuutta* se ei kuitenkaan saisi tuottaa sen enempää arvostellessaan ihmisiä kuin etuoikeuttamalla joitakin tasa-arvon pyrkimyksillään.

Kokemusteni mukaan yliopistoissa tuotetaan enemmän mielivaltaisia päätöksiä kuin monessakaan muussa paikassa, ja kaikki tämä pyritään naamioimaan näennäisen objektiivisuuden kaapuun. Politiikassa ja hallinnossa voi saada osakseen vielä jonkinlaista oikeudenmukaisuutta, jota yliopistoissa ei voi saada. Politiikkaa koskee laaja julkisuus, ja viranomaispäätökset ovat muutoksenhakukelpoisia, mutta tiedekuntien päätöksistä ei voi yleensä edes valittaa, mikä olisi oikeusvaltion tunnusmerkki. Muutamille arabimaille ominainen fundamentalismi leimaa siis juuri sitä instituutiota, jota länsimaisissa yhteiskunnissa pidetään kaiken vallan ja viisauden lähteenä. Sitä, joka kyseenalaistaa tieteellisten prosessien perustan, odottaa *fatwa:* sulkeminen tieteellisten verkostojen ulkopuolelle.

Varsin yksitotisia olivat siis Helsingin Sanomien kulttuuriraadin mielipiteet tälläkin kertaa. Syrjintää yliopistoissa on harjoitettu lähinnä ”oikeistolaisina” ja ”isänmaallisina” pidettyjen ihmisten haitaksi. Kenties myös Israel-Jacob Schur olisi ansainnut maineenpalautuksen osana saksalaiselle historian uudelleenarvioinnille ominaista *Vergangenheitsbewältigungia*. Sen sijaan hänen tapauksensa ei riitä osoittamaan, että suomalaisessa yliopistossa olisi esiintynyt rasismia yleisesti.

Arvosteltaessa 1930- ja 1940-luvun valintoja ja päätöksiä harvoin huomataan, että suurin osa tuolloin tehdyistä ratkaisuista oli historian kokonaiskulku huomioon ottaen oikeita. Niiden joukkoon mahtui tietenkin ylilyöntejä, joista muutamat, tosin harvat, joutuivat maksamaan, mutta eivät kuitenkaan hengellään, kuten itäisessä naapurissamme. Korjausten vaatimukset eivät voisi sen vuoksi koskea niinkään Suomea kuin sodat aloittaneita maita. Sitä paitsi yliopistoissa pahimmat diskriminaattorit eivät ole koskaan olleet niitä *pikkuvirkamiesmäisiä* tyyppejä, joita Erich Fromm kuvasi tutkimuksissaan. Yliopistoissa syrjinnän harjoittajillakin on pienet kruunut.

Perjantaina 11. tammikuuta 2008

HENKILÖITÄ

Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen yhteydessä toimiva Suomen kielitoimisto on antanut ohjeet sukupuolineutraalin kielen edistämiseksi.[303] Kieli ei siis saisi olla sellaista, millaiseksi se on luonnostaan muotoutunut tai kehittyy, vaan sen tiettyjä piirteitä yritetään keinotekoisesti karsia ja toisia vahvistaa. Kielen ei kuitenkaan tiedetä milloinkaan kehittyneen tai vakiintuneen *pakotettuihin* muotoihin.

Hankkeen takana on tietysti korkeampi voima nimeltä ”Euroopan neuvoston suositus seksismin karsimiseksi kielestä” (*Council of Europe – Recommendation N° R (90) 4 on the Elimination of Sexism from Language*). Sikermälliseksi normiksi kiertyvä direktiivi alkaa pienellä lamentaatiomaisella preludilla sen johdosta, että ”hyvistä tavoitteista huolimatta todellinen sukupuolten välinen tasa-arvo ei toteudu sosiaalisten, kulttuuristen ja muiden esteiden vuoksi” ja että ”yksi tasa-arvon toteutumisen este on seksistinen kieli, jossa maskuliinisuus asettuu feminiinisyyden edelle”.

Huomaatteko, kuinka harmonisessa sopusoinnussa väitteiden regressiivinen asiasisältö ja lauseiden poljento ovat keskenään, aivan kuin kyseessä olisi Händelin säveltämä Messias-oratorio. Keskeistä resitatiivin sanomalle on se, että siinä maskuliinisuus passiomaisesti ”asettuu” feminiinisyyden edelle ilman että kukaan varsinaisesti tekee mitään, ikään kuin kyseessä olisi luonnonlaki tai kohtalon oikku.

Kielitoimiston kotisivuilta löytyvässä pastoraalioopperassa naiset itkevät nyt tyynyään vasten sitä, kuinka kauhean rasismin kohteeksi sanan ”mies” sisältävät ilmaisut ja tehtävänimikkeet johtavat. Mutta kukaan ei tunnu olevan huolissaan siitä leimasta, jonka esimerkiksi ilmaus ”hyväveliverkosto” lyö miesten otsaan – tuo ilmaisu kun kantaa mukanaan kielteistä arvovarausta. Kielitoimiston argumentaatiosta voidaan päätellä, että karsimista harjoitetaankin yksinomaan naisten ehdoilla ja naisten eduksi.

Jotta kieli olisi neutraalia

Alkuvaihetta leimaavan reklamaation jälkeen esitys moduloidaan mollivoittoisesta rigoristiseen duuriin. Merkille pantava (anteeksi seksismini) on lautakunnan suositus, jonka mukaan ”sukupuoli on syytä tuoda esiin vain silloin, kun se on käsiteltävän asian kannalta olennaista” – kuten lauseessa ”naisautoilija pakeni poliisia” (kielitoimiston oma esimerkki). Mutta milloin kertominen on olennaista? Koska sukupuolen mainitseminen halutaan nähtävästi jättää sen varaan, onko asiasta tiedottaminen lausujan oman edun mukaista, linja sukupuolen häivyttämiseksi on samanlainen kuin yritettäessä riipiä ihmisten etninen alkuperä uutiskielestä.

Suomen kielen lautakunnan mielestä sellaisiin ilmaisuihin kuin ”lähteä yhtenä miehenä” tai ”muina miehinä” ei tarvitse puuttua, sillä ne ”elävät kieliyhteisössä aikansa ja muuntuvat tai häviävät itsestään”. Kielitoimisto tyytyy siis aktiivisesti tuhoamaan vain muita kielen ilmaisuja. Arvostelukykyä ja itsekritiikkiä osoittaen se kuitenkin toteaa rajansa tulleen vastaan: ”virallinen kielenhuolto ei myöskään voi ottaa kantaa arkisessa kielenkäytössä heijastuviin asenteisiin, kuten aikuisten naisten tytöttelyyn tai miesten pojitteluun tai äijittelyyn.” Avoimeksi jää, ottaisiko se kantaa, jos se katsoisi voivansa puuttua asioihin.

Sen sijaan kielitoimisto opettaa ihmisiä, ”jotta kieli olisi sukupuolineutraalia”. Mutta miksi kielen pitäisi olla sukupuolineutraalia, mikäli kielenkäytön konventioissa vallitsee jokin yhteiskunnallinen totuus tai sillä ilmaistaan todellisuutta? Palomiehet ovat parhaimmillaan miehiä, aivan niin kuin merimiehetkin. Eikö miespuolista esimiestä ole oikein sanoa esimieheksi? Ihmiset kiertelevät jo omasta aloitteestaankin ”seksistiseksi” (anteeksi sanan ”seksi” toistuva käyttö) koettua kieltä niin, ettei sitä tarvitse erikseen karsia. Tämähän käy ilmi esimerkiksi sanan ”panna” korvaamisesta sanalla ”laittaa”.

Tasa-arvopolitiikan epäjohdonmukaisuus

Entä miltä asia näyttää sukupuolisuuden filosofian kannalta? Monet transgenderistit ja *queer*-teoreetikot suorastaan *vaativat* olla miehiä, vaikka he olisivatkin naisia, esimerkiksi pukeutumalla ”jätkiksi”, joista he käyttävät vierasperäistä nimitystä *butch-femme*. Tämän mukaan *nainen saa* operoida sukupuolierolla silloin, kun hän arvelee siitä olevan itselleen etua peniskateutensa kiertämiseksi. Mutta *mies ei saisi* vedota omaan miehuuteensa omien ammattikäytäntöjensä tai tehtävänimikkeidensä kautta, vaikka itse ammatit olisivat aidosti sukupuolisidonnaisia.

Myös *queer*-teoreetikot ja feministit itse myöntävät sukupuolieron vaikuttavaksi hyödyntämällä sitä. Heidän ongelmansa on, että he eivät

haluaisi tunnustaa sukupuolten todellisia eroja, joiden mukaan tiettyihin tehtäviin soveltuvat paremmin joko miehet tai naiset. On kuitenkin olemassa tyypillisiä miesten tehtäviä ja naisten tehtäviä, kuten baritonin tai sopraanon roolit. Tasa-arvopolitikoinnin taustalla näyttääkin vallitsevan se virheellinen ajatuskulku, jonka mukaisesti tasa-arvo mielletään samanlaistamiseksi tai ilmiöiden samanlaisina näkemiseksi. Todellinen tasa-arvohan on vapautta olla oma itsensä, kun taas tasa-arvon tavoittelu yhdenmukaistamisen kautta on vain asioiden karkeaa väärin ymmärtämistä.

Todellisuudelle eivät orwellilaista uuskieltä muotoilevat viranomaisetkaan voi mitään. Kielitoimistossa toimivien feministien mukaan suomen kielessä ei ole sentään sukuja, kuten monissa muissa kielissä, jotka ovatkin tasa-arvotouhottajien kauhuksi läpikotaisin sukupuolisidonnaisia.

Kuolema orwellilaisuuden takana

Luottamusmiesten ja lautamiesten muuttaminen ”henkilöiksi” on samaa tavallisuuden ihanteeseen vannovaa keskinkertaistamista ja keskiluokkaistamista, jota saksalainen filosofi Martin Heidegger kritisoi kirjoittaessaan *das Man* -ihanteen banaaliudesta. Olennaista Heideggerin ajattelussa ei ole tosin pelkkä keskiluokkaisen elämäntavan kritiikki vaan se, että kieltäessään arvo- ja arvostuserot kyseinen sosiaalidemokraattinen kielenkäyttö kuolettaa myös ihmisten elämästä juuri ne rajapinnat, jotka luovat siihen merkitystä. Näin ihmiset voivat paeta omia haasteitaan pelkkään kasvottomaan persoonattomuuteen ja mitäänsanomattomuuteen.

Sukupuolineutraalin, arvoneutraalin ja todellisuusneutraalin kielen kautta tasapäistetty keskivertoihminen välttelee elämästä varsinaista ja verevää elämää; hän pakenee omaa kuolevaisuuttaan ja ajallisuuden luomia rajoja. Lopulta hän alistuu jokamiehen elämäntapaihanteeseen.

Koska ”kielen rajat ovat maailman rajat”, kielen ideologinen pilaaminen ja köyhdyttäminen eivät ole vain kielitieteellisiä kysymyksiä, vaan pahimmillaan ne ovat henkistä kuolemaa lietsovia asioita. Ei ole ihme, että tämän kaiken jälkeen demarit ovatkin päätyneet vaatimaan ihmisenä olemista oppiaineeksi kouluihin.[304] Dissonattiin partituuriin päättyi siis tämäkin koloratuuri.

Lauantaina 12. tammikuuta 2008

KOTINA KIINTEISTÖKUPLA

Tämän blogikirjoitukseni aloitan mieluiten ilkikurisella naurulla. Sanoma-konserniin kuuluva Taloussanomat pelkää asuntojen hintojen puolesta valittaen, että suomalaisten ihmisten asuntosijoitusten arvo laskee.[305] Todellisuudessa asuntojen hinnat ovat palaamassa normaalille tasolle, aivan kuten ennustin jo viime syksynä.

Taloussanomat näkee syynä sen, että Yhdysvalloissa holtiton luotonanto on johtanut lamaan, jonka syvyyttä ei vielä näy. Kansainvälisen talouden ilmiöt heijastuvat väistämättä Suomeen. Se, että asuntojen hinnat laskevat Suomessa, ei kuitenkaan edellytä mitään häiriötä kansainvälisessä taloudessa: ihmisten velkaantuminen riittää kotimaisen kysynnän heikentymiseen ja laman alkamiseen myös Suomessa.

Professori Vesa Puttosen neuvoessa harkitsemaan, ”kuinka paljon varallisuudesta kannattaa pitää kiinteistöissä”, kehottaisin lähinnä nauramaan moiselle propagandalle. Totuushan on se, että suurin osa ihmisistä on *pakotettu* pitämään *koko* omaisuutensa lainattuja pennosia myöten nimenomaan asunnossa, koska asuminen on perustarve ja koska Suomessa sallitaan raaka bisneksenteko ihmisten kodeilla. Näin ollen asunnon omistaminen ei ole valinta vaan pakko. Ja samasta syystä neuvoisin kaikkia ihmisiä harkitsemaan, minkälaiseen hirttosilmukkaan päänsä laittaa. Asian voi sanoa myös niin, että älkää maksako asunnoista liikaa.

Itse pidän toivottavana, että asuntojen hinnat romahtaisivat puoleen, sillä menettäjiä eli suuren velan tehneitä on sittenkin Suomessa vielä vähän ja toisaalta hyötyjiä, jotka saisivat kymmenen vuotta sitten tekemälleen sijoitukselle kohtuuttoman suuren tuoton, paljon enemmän. Siksi olisi hyvä, että asuntojen hintojen putoaminen leikkaisi tuottoja ja tekisi asunnon hankinnan helpommaksi. Omistusasujat voittaisivat muun muassa siksi, että väliraha isompaan asuntoon pienenisi. Myöskään pankkien ei ole viisasta rahoittaa ylikalliita asuntoja. Muutoin Suomessa saattaa toistua sekä 1990-luvun alun laman että Yhdysvaltojen nykyisen asuntomarkkinatilanteen kaltainen katastrofi. Laman syitä ovat ihmisten kohtuuton velkaantuminen ja kotimaisen kysynnän heikentyminen.

Torstaina 17. tammikuuta 2008

MAINOS JA SEKSI

Nyt kun hyvyyden, suvaitsevaisuuden ja itsestään jakamisen armoitettu juhla eli joulu on viimeistäänkin ohi, on selvää, että monet ihmiset ovat tuskissaan, sillä heiltä on jäänyt tekemättä paljon pahaa. Joulun aiheuttama ahdistuskin saattaa etsiä purkautumistietään, ja niinpä erilaisten vainojen lietsojat ovat kaivautuneet esiin ja asettuneet lähtökuoppiinsa. Heitä ovat muun muassa seksin kieltäjät. Mikä onkaan luontevampaa kuin aloittaa keskiluokkaisen moralismin kylväminen yhteiskuntaan juuri äskettäin koetun eettisen aivopesun eli joulun jälkeen?

Kukkahattumammat sanovat seksuaalisuuden avointa esittämistä todellisuuden ”pornoistumiseksi”. Filosofisesti katsoen pornon käsite on kuitenkin mahdollinen vain, jos seksi yleensä tai jokin osa seksuaalisuudesta arvotetaan *kielteisesti*. Porno on siis kiellettyä seksuaalisuutta. Näihin kieltoihin on tietysti useita syitä, joista useimmat ovat uskonnollisia tai muuten järjettömiä. Yleensä ne sotivat pahoin ihmisten seksuaalisia tarpeita vastaan. Koska seksuaalisuus tuottaa ihmisille nautintoa, ovat seksin arvottaminen pornoksi ja sen mukainen kieltäminen pohjimmiltaan merkkejä mammojen sodasta *seksuaalisuutta itseään* vastaan. Tämä taas on paha asia. Katsotaanpa, miten yleinen seksinvastaisuus ilmenee.

Ensin muuan ruotsalaisprofessori nimeltä Eva-Maria Svensson (joka useimpien naisprofessorien tapaan ilmoittaa tietenkin olevansa myös feministi) julisti, että ”seksistiset mainokset pitäisi kieltää lailla”.[306] Vaikka kyseessä on oikeustieteilijä, myös hänen tulisi ymmärtää, kuinka järjetöntä on, jos yhteiskunnasta pyritään kieltämään kaikki sellainen, mikä sisältyy ihmisyyteen ja esiintyy meissä viattomasti luonnostaan. Myös rikoslain säätäjät olivat aikoinaan niin viisaita, että he eivät muotoilleet edes rikoslakia tietyt teot *kieltävien* lauseiden muotoon vaan koodeksiksi, joka tyytyy vain langettamaan kuvailemistaan teoista tietyn seuraamuksen. Rikollisuuden esiintymiselle sinänsä kun ei juuri mitään voi. Koska seksuaalisuus puolestaan on hyvä ja kaunis asia, seksin julkisesta esillepanosta ei pitäisi ylipäänsä jakaa rangaistuksia vaan palkintoja.

Entä mitä Suomessa tapahtuu? Seksinvastaisen vihan lietsontaa seuraten Mainonnan eettinen lautakunta antoi bikineihin pukeutuneita naisia esitelleestä mainoksesta huomautuksen.[307] Tosiasiassa Mainonnan eettisellä lautakunnalla ei ole mitään tekemistä etiikan kanssa, vaan se ainoastaan normittaa asioita ja ilmiöitä. Niinpä sen toiminta ei ilmennä filosofista etiikkaa, joka on tieteellistä ja kriittistä, vaan se toteuttaa konventionaalisia moraalinormeja. Niiden lähtökohtana eivät ole käsitykset siitä, mikä on oikein ja mikä väärin, vaan se, mikä on joidenkin tahojen mielestä hyväksyttävää, paheksuttavaa, poliittisesti korrektia tai epä-

korrektia. Niinpä kyseisen ajattelun tuloksena ei ole etiikkaa vaan ideologiaa, joka kuvaa viranomaistahon omia mieltymyksiä ja käsityksiä.

Toisaalta myöskään mainonnalla itsellään ei ole etiikkaa, vaan mainostaja on eräänlainen yhteiskunnallinen hyönteinen (*social insect*). Samaan tapaan mainosmaailma kokonaisuudessaan on naturalistinen maailma vailla moraalia ja rajoituksia. Se on täysin sopeutuva ja täysin mukautuva, ja sen tehtävänä on vain leipoa rahaa. Myös mainonnan niin sanottu etiikka koostuu pelkistä rajoituksista ja normeista, joiden tehtävänä on eliminoida haittoja ja korostaa hyötyjä. Nämä kaksi maailmaa taistelevat toisiaan vastaan, ja siitä syntyy ihmisten välille ahdistusta.

Se, miksi otan asian esiin, johtuu käsityksestäni, että seksuaalisuuden esittäminen yhteiskunnassa on jo sinänsä samanlaista kuin mainonta. Myös seksuaalisuus on täynnä ehdottomia hylkäämiseen tai hyväksymiseen perustuvia päätöksiä aivan niin kuin markkinatkin, ja tämä näyttää perustuvan ihmisluontoon. Miten sitä voisi siis paheksua tai moralisoida? Seksuaalisuus on vapaan markkinatalouden mallikuva.

Kun mainonta ottaa tämän tosiasian välineekseen, se vain muistuttaa ihmiselämään sisältyvästä totuudesta: seksistisiä mainoksia on, sillä ne koetaan hyviksi ja koska ne kiihottavat ja myyvät. Ihmisiä motivoivat seksi ja raha: halu naida itseään parempaa ja viedä toisilta varat. Jos mainosmaailma nostaa tämän perustotuuden lähtökohdakseen, vika ei ole mainostajan. Vika ei ole myöskään todellisuudessa vaan käsitykseni mukaan moralistien tajunnassa. Syy, jonka vuoksi viranomainen haluaa viheltää pelin poikki, on kaikille viranomaisille yhteinen: se on havainnut jonkun joko nauttivan jostakin liikaa tai menestyvän liian hyvin. Ihmiset puolestaan äänestävät mainosten oikeutuksesta omilla vapaaehtoisilla kulutuspäätöksillään, ja siksi valinnan voisi jättää kuluttajille itselleen, aivan kuten seksuaalisten kontaktienkin tapauksessa.

Perjantaina 18. tammikuuta 2008

SOFIEN VALINTOJA

Tämän päivän Helsingin Sanomat valistaa kansaa eräällä otsikollaan niin, että ”kansa ottaisi ulkomaalaisia työvoimaksi”.[308] Sanomien harjoittamaan maahanmuuton edistämiseen olemme jo tottuneet, mutta että tällä kertaa asialla oli Suomen kansa, jonka tahtoa lehden täytyy raskain mielin noudattaa! Mistä oli kyse? Tarkempi tarkastelu osoitti, että Helsingin Sanomien Suomen Gallupilla teettämän kyselyn mukaan suurin osa suomalaista *suhtautuukin torjuvasti ulkomaalaisten maahanmuuttoon*, jopa niin, että suomalaisia on pidetty EU:n ulkomaalaiskriittisimpänä kansakuntana. Vain alle kolmannes kansalaisista näkee asian positiivisena. Mikä siis oikeutti otsikon?

Otsikkoon nostettu kannanotto oli johdeltu ovelasta kysymisen taktiikasta. Lehti paljastaa, että kysymys oli esitetty haastelluille aivan niin kuin William Styronin romaanista tutulle Sofielle, joka pakotettiin valitsemaan. Se kuului näin: ”Kun päätetään siitä, keitä ulkomaalaisia Suomi vastaanottaa, kumpi on ensisijaista, työvoimapulan paikkaaminen tulevaisuudessa vai maailman huono-osaisten auttaminen?” Kysyjän esittämänä taustaehtona ja -oletuksena oli se, että ihmiset joka tapauksessa hyväksyvät ulkomaalaisten maahanmuuton. Millä perusteella näin voidaan olettaa? Tuontapainen oletus rikkoo tutkimusetiikkaa, sillä se asettaa haastateltavat ihmiset pakonomaisen valintatilanteen eteen. Kysyjän pitäisi tietenkin ensin tiedustella sitä, *haluaako* haastateltava *ylipäänsä* ulkomaalaisia maahanmuuttajia Suomeen.

Toinen ongelma kovasti kyseenalaisessa kysymisessä oli se, että kumpikin maahanmuuton perusteeksi tarjottu perustelu (työvoimapulan paikkaaminen ja huono-osaisten auttaminen) ontui. Nämä eivät voisi periaatteessakaan kompensoida toisiaan, sillä työvoimapulaa ei voitaisi paikata millä tahansa työvoimalla, kuten armeliaisuutta tasaveroisena vaihtoehtona pitävä kysymyksenasettelu suosittaa. Koska kaupankäynnin vaihtoehdoiksi tarjotut perusaksioomat eivät ole myöskään sinänsä päteviä (esimerkiksi maassamme ei ole sellaista työvoimapulaa, jota voitaisiin paikata työvoiman maahantuonnilla), ne perustuvat virheelliseen käsitykseen yhteiskuntaprosessin kausaalisuhteista. Näin ollen Helsingin Sanomien tilaamaa gallup-tutkimusta ei voida pitää pätevänä, ja lehden väitteet paljastuvat ilmaan ammuttuiksi savikiekoiksi, joita jokainen napsii alas ilokseen.

Luotettavaa kyselyssä ei ole lehden tapa ”selittää pois” maahanmuuttoa vastaan tunnettevaa penseyttä, vaan luotettavaa asiassa on vain tutkimuslaitoksen tuottama tulos: suomalaisten valtaenemmistö suhtautuu maahanmuuttoon torjuvasti.

Hyss, hyss!

Paitsi että Helsingin Sanomat harjoittaa tietoista asennemuokkausta, lehti haluaa myös olla standardien asettaja keskusteluille, siis aloitteiden tekijä, jota lukijat ja muut viestimet alistuvat kommentoimaan ja joka suodattaa sopimattomat mielipiteet pois.

Helsingin Sanomissa vallitsee johdonmukainen, lausuttu tai lausumaton normatiivi siitä, miten asioista pitää kirjoittaa: mitä, kuinka, kenestä ja kuinka paljon. Lehden suosiossa ovat muiden muassa feministit, vihreät, postmodernistit ja *queer*-teoreetikot, ja lehti näyttää tukevan aina myös hallituksen linjaa, onpa se sitten mikä tahansa. Tämän kai katsotaan olevan välttämätöntä yhteiskuntarauhan vuoksi. Lehti kirjoittaa kielteisesti Renny Harlinista, koska hänen elokuvansa ovat raakoja, ja myönteisesti

Jarkko Niemisestä, koska hän on niin nöyrä ja fiksu. Jukka Hankamäestä lehti ei kirjoita mitään, koska häntä ei liitetä kulttuurielämäämme millään tavoin, eikä häntä tunne kukaan. ”Kiihkoisänmaallisiksi” leimattujen ja ironiaa viljelevien älymystön jäsenten on puolestaan turha yrittää juttujaan julki paperilehden sivuilla, ja myös internetsivujen blogeista lehden moderaattorit eli verkonvalvojat suodattavat pois kaiken suhteellisuudentajua osoittavan aineksen, kuten ulkomaalaiskritiikin, sovinismin ja niihin liittyvän viattoman huumorin.

Jokainen lehti haluaisi tietenkin korostaa omaa puolueettomuuttaan luotettavuussyistä. Yhtäaikainen asenteiden muokkaus ja puolueettomana esiintyminen harvoin kuitenkaan onnistuvat. Ehkä juuri siksi Hesari onkin perustanut ”HS-raadin”. Kun asioita tiedustellaan tarpeeksi monilta politiikan, taiteen ja tieteen toimijoilta ja nämä lyövät päänsä yhteen tuottaen jonkin tilastollisen keskiarvon, voidaan välttää mielikuvaa, että toimitus itse ottaa asioihin kantaa. Mutta kuinka tämäkään demokratia toimii?

HS-raati vauhdissa

Nyt HS-raati paljastaa, että suomalaisella medialla *ei ole liikaa valtaa*.[309] (Lue: ”Helsingin Sanomilla ei ole liikaa valtaa.”) Tätäkään asiaa tiedusteltaessa tuskin on kysytty, mitä vastaajat loppujen lopuksi *ymmärtävät* ’vallalla’: miten valta ilmenee, kenen puolesta tai mitä vastaan. Ja mitä ’medialla’ tarkoitetaan? Entä minkälainen on kansalaisten ja median suhde? Missä media elää? Onko kansalaisilla mitään valtaa mediassa, vai onko media pelkkä omaehtoinen toimija, joka painostaa tai suosii joitakin omia tahojaan? Jos minulta kysyttäisiin, vastaisin, että medialla ei ole liikaa vaan liian vähän valtaa, *jos* mediaksi ymmärretään kansalaisten omilla foorumeillaan, verkkolehdissä, pienten painosten kirjoissa ja mielipidelehdissä esitetyt näkemykset. Mutta medialla on selvästi liikaa valtaa, *jos* medialla tarkoitetaan mielipiteiden muokkaukseen pyrkiviä konserneja, jotka julkaisevat vain sen, minkä ne itse haluavat nähdä painettuna. Todellisuudessa media on paljon muutakin kuin joukkotiedotusvälineiden sikermä. Se kattaa koko viestinnän alan filosofisine tieto- ja totuusehtoineen. Tässä merkityksessä media on lähettäjän ja vastaanottajan välissä oleva rajapinta, jolla liikkuu hyvin erilaisia toimijoita, eikä se ole oman häilyvän ja muuttuvan ominaisluonteensa vuoksi koskaan määriteltävissä esinemäisesti. Nykyisenä internetpohjaisen suoran viestinnän aikakautena välittävä media on muuttunut turhaksi ja jopa haitalliseksi portaaksi.

En ole nähnyt HS-raadissa juuri keitään kulttuurielämämme vaikuttajia, joilla on väkeviä mielipiteitä tai tulkintataitoa. Sitäkin enemmän tuossa rivissä on seissyt erilaisia pieneläjiä ja jyrsijöitä, todellisia persoonaa vailla olevia hillosipuleita, jotka eivät ole edes sanankäyttäjinä kovin

hyviä. Ja Helsingin Sanomien toimitus puolestaan ottaa asioihin kantaa valitsemalla, *ketkä* se päästää ääneen, ja heitä se soittaa kuin orkesteria. Ikävää, että kulttuurista ja politiikasta pitää äänestää. Mielipiteet hukkuvat silloin massaan, ja tuloksena on varmasti ”demokraattista filosofiaa”. Ennen pitkää tuollaisella sanankäytön jättiläisellä on yhtä paljon valtaa kuin Kevätpörriäisellä.

Lauantaina 19. tammikuuta 2008

TOTUUSSUODATTIMIA

Hallitukset kamppailevat ympäri maailman siitä, miten estää kansalaisia viestimästä vapaasti rajojen sisällä ja rajojen yli. Internet on tehnyt sen mahdolliseksi, eikä ihmisiä voida enää hallita samoin kuin ennen: pimittämällä tai kahlitsemalla tietoja.

Muun muassa Google on hakukone, jolle juuri kukaan ei voi mitään. Se löytää kaiken julkaistun tai netistä poistetun joko palvelimilta tai välimuisteista. Tästä on ollut ihmiskunnalle ylivoimaisesti enemmän hyötyä kuin haittaa. Taas on saatu todiste siitä, kuinka liberalismi edistää ihmiskunnan onnellisuutta. Sen sijaan täysin vapaa tiedonvälitys ei ole koskaan ollut vallankäyttäjien omien etujen mukaista – ei myöskään institutionalisoituneiden viestimien. Poliitikot kun tarvitsevat tiedotusvälineitä, aivan niin kuin tiedotusvälineet tarvitsevat poliittisten vallankäyttäjien suopeutta. Tästä kaikesta syntyy symbioottisen vallankäytön vyyhti, jossa tiedotusvälineet saavat ennen pitkää suodattimen roolin.

Internetin myötä ihmiset eivät ole enää riippuvaisia viranomaislausunnoista eivätkä filttereistä vaan voivat viestiä suoraan ja päästä totuuden alkuperäisille lähteille entistä helpommin. Myös tietosanakirja Wikipedian perustaja Jimmy Wales tunnetaan amerikkalaisena libertaristina. Wikipedia-projektin onnistuminen osoittaa, että ihmiset osaavat itse selvittää, mikä on totta, oikein ja tietoa. Tilanne on uusi myös poliittiselle vallankäytölle, virkamiehille ja viestimille itselleen.

Libertarismissa jokainen on oma pääministerinsä

Libertarismi nauttii laajaa suosiota varsinkin piilaakson tietokone- ja nörttipiireissä. Googlea onkin pyritty suitsimaan lähinnä Kiinan kansantasavallassa, arabimaissa ja Pohjois-Koreassa, joissa ihmisoikeustilanne on huono. Ja tietysti Suomessa. Niinpä sananvapauden vuoksi hätäilevä Matti Vanhanenkin pyrki Yhdysvaltain matkallaan rajoittamaan tietojen hakua internetistä,[310] koskevatpa asiat sitten politiikkaa, seksipommeja tai muita pommeja. Vai miltä seuraava Hesarin uutisesta poimittu lausunto

kuulostaa: ”Kannustin heitä [googlelaisia] etsimään keinoja, joilla netin epäilyttävät viestit voitaisiin tunnistaa.”

Vanhasen logiikalla toimittaessa ei taaskaan kysytä, mikä oikeastaan on ”epäilyttävää”. Mitä tahansa voidaan epäillä ja epäilläänkin, joten mikä tahansa voidaan yrittää riipiä pois nettikaapeleista. Epäilyttävyys kuulostaa muutoinkin huonolta perustelulta niin etukäteis- kuin jälkikäteissensuurillekin. Epäilyn alaiseksi saattaminen vie monessa tapauksessa maineen, mutta joskus se tuo myös myönteistä kunniaa; tosin johtopäätösten tekoon vasta tuomioiden pitäisi riittää. Epäilyttävien ajatusten esittäminen puolestaan on filosofisesti katsoen vain hyväksi. Miksi epäilyttäviä tai virallisia totuuksia epäileviä ja kyseenalaistavia viestejä ei saisi esittää? Syy viestien ”epäilyttävyyteen” ei ole viesteissä itsessään vaan vallitsevassa politiikassa ja vallankäytössä, joka saa ne näyttämään kielteisellä tavalla ”epäilyttäviltä”. Siksi viestinnän pitää olla jatkossakin täysin vapaata. Muussa tapauksessa vallan avaimet luovutetaan niiden tahojen käsiin, jotka rakentelevat sähköpaimenia nettiin ja säätelevät asiaa koskevia lakeja.

Suodattaminen on sensuuria

Valtamediat, joille yksilöiden kyky lähettää, vastaanottaa ja välittää tietoa ei ole tärkeä, ovat omaksuneet ”suodatuksen” käsitteen omaan sanankäyttöönsä. Todellisuudessa suodattaminen on ennakkosensuuria, jonka perustuslaki kieltää. Ennakkosensuuri on ajankohtainen ongelma juridisesti kiistanalaisten mutta ei välttämättä eettisesti kyseenalaisten ilmiöiden, kuten pornon, yhteydessä. Pornografisen esittämisen kieltämishankkeissa tarkoitusten katsotaan pyhittävän keinot. Samalla viranomaiset tulevat kuitenkin vaatineiksi omaakin päätään pölkylle kaksinaismoralistisilla pyyteillään, kun sananvapautta kavennetaan. Sananvapaus on demokratian toimintaehto, ja esimerkiksi Sony tunnetusti hävisi kaikkien aikojen ensimmäisen formaattitaistelun Betamaxin ja VHS:n välillä juuri siksi, ettei se sallinut kaseteilleen tehtävän pornoa.

Sananvapauden rajoittaminen internetissä perustuu internetin koko luonteen väärinymmärtämiseen. Internetin olemus on sama kuin elämän: se pyrkii laajenemaan ja toteuttamaan itseään normatiivisesta paimentamisesta välittämättä. Internet on poliittista vapautta, ihmisten vuorovaikutusta, vallan kyseenalaistamista ja seksiä. Se, joka kieltää vapaan tiedonkulun, kieltää elämän koko olemuksen ja toimii luonnonvastaisesti. Siinä missä ihmisten vapaata mielipiteiden vaihtoa ja seksiä rajoitti muinoin kirkko, tuohon luonnonvastaisen rajoittajan rooliin on nyt erehtynyt viranomaisvalta omassa typeryydessään.

Tietenkin jokainen poliitikko haluaisi itse toimia sanankäytön suodattimena, mutta kalifornialaiset tuskin lähtevät kyseiseen vapauden vartioin-

tiin mukaan vaan etsivät keinoja pitääkseen internetin mahdollisimman avoimena ja vapaana. Esimerkin tästä tarjoaa Googlen hanke, jolla tähdätään palvelimien siirtämiseen kansainvälisille merialueille, pois valtioiden kontrollista. Mutta myös Yhdysvalloissa sananvapaus on perustuslaillisesti pyhä, paljon pyhempi kuin Suomessa. Suomessa sananvapautta onkin alettu kahlia ihmisoikeuksia ja perusoikeuksia loukkaavalla tavalla.

On huomattava, että sananvapauden kahlitseminen on hyvin pienen poliitikko- ja virkamiesryhmän henkilökohtaisten etujen mukaista. Vertauskuvallisesti tämän osoittaa se, että pääministeri käy sananvapauden vastaista yleiskampanjaa oman henkilökohtaisen ja intiimin asiansa motivoimana. Tai sitten syynä ovat poliitikkojen yleiset valtapyrkimykset hallita kansaa. Joka tapauksessa yhtä sananvapauden kahlitsijaa vastaan on yleensä kymmeniä tuhansia muita ääniä.

Miksi ajatusten leviäminen on tärkeää estää?

Asiaa pahentaa se, että Julkisen sanan neuvostokin alkaa olla poliittista korrektiutta vaativien kuohijoiden käsissä. JSN:n uusi puheenjohtaja maisteri Pekka Hyvärinen vaatii myös kirjoja JSN:n itsesäätelyjärjestelmän piiriin.[311] Tämä merkitsisi edesvastuun siirtämistä jälkikäteiskontrollista etukäteiskontrolliin, jolloin normien toivotaan siirtyvän kustannustoimittajien käsiin ja sananvapauden sitä kautta kapenevan, kiristyvän, kuristuvan ja kuolevan. Ja uutisesta voi lukea Hyvärisen olevan Matti Vanhasen asialla.

En tarkoita, että jälkikäteen asioita kontrolloiva tuomioistuinlaitos olisi parempi arvioimaan sananvapauden rajoja kuin ehdotettu ennakkosensuurikaan. Mutta tarkoitan, että sanankäytön alalla mikä tahansa oikeus on vääryys, sillä ajatusten esittämisestä ei ylipäänsä pitäisi tehdä luvanvaraista. Tällöin menisi pohja myös tieteelliseltä ja filosofiselta ajattelulta.

Sananvapauden rajoitukset perustuvat siihen erehdykseen, että kieltämällä jonkin asian esittäminen kyseinen asia saadaan katoamaan todellisuudesta ja ihmisten tajunnasta. Niinpä internetin käyttöä koskevat kartat pitäisi piirtää netin todellista olemusta vastaaviksi eikä pyrkiä tekemään todellisuutta karttojen mukaiseksi.

Sananvapaus ei ole mikään vähäpätöinen erityisoikeus, joka tulee vasta tärkeämpänä pidettyjen ihmisoikeuksien tai demokratian jälkeen. Sananvapaus on ensisijainen ja ehdoton oikeus, josta riippuvat sekä ihmisoikeuksien että kansanvallan toteutuminen. Ja totalitarismit alkavat yleensä sananvapauden rajoittamisesta.

Sunnuntaina 20. tammikuuta 2008

LUEMME UUTISIA

Helsingin Sanomat välittää jälleen uutisia, joiden tehtävänä on ilmeisesti lietsoa aiheetonta ulkomaalaisvastaisuutta. Mutta minkäpä totuudelle voi, varsinkin kun tiedotusvälineiden pitää kertoa todellisuudesta sellaisena kuin se on. Niinpä uutiset tulee myös lukea sellaisina kuin ne vastaan tulevat.

Jotain perin vääristynyttä on siinä, että muuan yksityinen työnvälitysfirma aikoo tuoda *kymmeniä tuhansia* filippiiniläisiä töihin Suomeen.[312] Lehti kertoo, että näin paikataan muun muassa sairaanhoitajista vallitsevaa työvoimapulaa. Eikö olisi johdonmukaisempaa tuoda Norjassa asuvat suomalaiset hoitajat pienellä myötäjäisellä takaisin Suomeen? Vaikka filippiiniläisiä väitetään ”ammattitaitoisiksi”, he tuskin osaavat sen enempää suomea, ruotsia kuin saameakaan. Kun kielitaito sisältyy ammattitaidon vaatimuksiin, millä perusteella kielitaidotonta hoitajaa voidaan väittää ammattitaitoiseksi?

Minä ainakin toivon, etten tule kyseisen rekrytointipolitiikan vallitessa kipeäksi. Varmasti koko kansanterveys joutuu vaaraan, jos ihmiset eivät saa asioitaan ajetuiksi kotimaisilla kielillä. Kansantaloudellisesti pahinta on, että lehden mukaan myös hoitajille maksetut palkat karkaavat taloutemme piiristä ja päätyvät kulutukseen Filippiineille, jossa ylimääräisistä tuloista on lehden mukaan huutava pula. Kun palkkoja ei käytetä Suomessa kotimaiseen kulutukseen, kuten siinä tapauksessa, että ne maksettaisiin suomalaisille, kansantaloudelle syntyy niin paljon kokonaistappiota, että se hävittää tuontityövoiman käyttöön liittyvän taloudellisen hyödyn. Jokaisen suomalaisen kannattaa miettiä, mistä terveyspalvelunsa ja muut työsuoritteensa ostaa. Eräs mahdollisuus on kieltäytyä ottamasta yhteyttä terveydenhuoltoon ja kärsiä enemmän. Siihen tämä politiikka nähtävästi johtaa.

Kanssa-alaisuus

Helsingin Sanomat valaisee lukijoitaan myös artikkelilla, jonka mukaan luonne ja käytöstavat erottavat Helsingin venäläisnuoria suomalaisista.[313] Sanna Iskanius -nimisen tutkijan äskettäin tarkastetussa väitöskirjassa todetaan, että suomalaiset ja venäläiset nuoret pitävät keskenään etäisyyttä. Tämä muistuttaa ajasta, jolloin suomalaiset vaihtoivat kadun toiselle puolelle valvontakomission jäsenten käyskennellessä pääkaupunkimme prospekteilla.

Lohdullista on, että tarkastettu tutkimus suostui tunnustamaan kansallisuuden tieteellisesti merkittäväksi arviointiperusteeksi. Sen sijaan Helsingin Sanomien linja on samea ja sumuinen. Lehden mukaan ”venäjää äidinkielenään puhuvia” on Suomessa tätä nykyä 39 700, ja lehti mainitsee 70 prosentin heistä ”pitävän itseään venäläisinä”. Sen sijaan lehti ei kerro, *ovatko* he venäläisiä vai eivät, eli minkä maan kansalaisuus heillä tosiasiassa on. Ihminen kun ei tule jonkin maan kansalaiseksi ”pitämällä” itseään jonkin maan kansalaisena, kuten identiteettipolitiikan käsitteellä asioita sekoittavat monikultturistit haluaisivat nähdä. Kansalaisuus voidaan saavuttaa anomalla sitä virallisesti tai ottamalla se Kalašnikovilla. Muutoin kyseessä on valloitus ilman sotaa sekä julistautuminen jonkin maan kansalaiseksi itse. Vironvenäläisistähän kolmasosalla on Venäjän passi, yhdellä kolmanneksella Viron passi ja kolmanneksella ei minkään maan kansalaisuutta.

Minä haluaisin kysyä, mitä nuo venäläiset (suomensukuisia kansoja lukuun ottamatta) täällä oikeastaan tekevät. Stakesin ennusteen mukaan heitä on vuonna 2012 peräti satatuhatta, ja suuri venäläisvähemmistö saattaa muodostaa Venäjän hallitukselle samanlaisen painostuskeinon Suomea vastaan kuin se muodostaa nyt Viroa vastaan. Eri kansallisuuksien välisissä riidoissa näyttää olevan kyse myös biologisista käyttäytymispiirteistä ja niiden eroista, aivan kuten professori Tatu Vanhanen on useasti huomauttanut. Hänen mukaansa vähäisetkin etniset ja symboliset erot voivat aiheuttaa suuria poliittisia erimielisyyksiä ja levottomuuksia.

Omasta mielestäni pahinta on, että riidat eivät synny vain eri kansakuntien välille. Laajojen ulkomaalaisväestöjen läsnäolo aiheuttaa eripuraa myös kantaväestön omassa keskuudessa, kun tietyt tahot kokevat ulkomaalaisten läsnäolon suotavaksi, vaikka useimmat suhtautuvatkin jatkuvaan maahanmuuttoon kriittisesti. Asia siis jakaa jo myös Suomen omaa kansaa.

Toleranssin ylittyminen

Kun itse lähdin kyseisen uutisen luettuani pistäytymään ravintola Mann’s Streetissä siemaistakseni Mannerheim-salissa kupposellisen teetä, ensimmäinen asia, joka tuli vastaani ravintolan jonossa, oli venäläinen kerjuri, joka pyysi muilta sisäänpyrkijöiltä lanttia ja jolle portsari joutui sanomaan, ettei häntä päästetä sisään, koska hän oli aiheuttanut aiemmin riitoja. Olen yrittänyt suhtautua suvaitsevasti ja akateemisen hillitysti, ehkä uteliaastikin, Suomessa oleviin ulkomaalaisiin. Minulle professori Kari S. Tikan surmatyö, jonka tekijät olivat venäläisiä, muodosti kuitenkin eräänlaisen lopullisen käännekohdan suhtautumisessani ulkomaalaisten harjoittamaan keinotteluun ja rikoksiin.

En tietenkään halua käyttää perusteluinani oletusta, että ”kaikki ulkomaalaiset olisivat rikollisia”. Ulkomaalaiskritiikkiä yritetäänkin usein kääntää kumoon väitteellä, että se perustuu vain yleistyksiin. Todellisuudessa varsinkin venäläisten ja somalien tekemät rikokset ovat kuitenkin niin yleisiä, että ero kantaväestöön ei ole ainoastaan tilastollisesti merkittävä vaan päivänselvä. Samaan viittaa rikollisuuden raa'istuminen, kansainvälisen rikollisuuden lisääntyminen Helsingin katukuvassa ja menetelmien muuttuminen entistä röyhkeämmiksi. Siitä pitää tehdä loppu, ja viimeinen paikka, jonne syyllisille pitää kattaa pöytä, on Mannerheim-sviitti.

Ryssänpelon peruslauseet

Kaiken tämän tapahtuessa Erkki Tuomioja jatkaa poliittisten virhearvioidensa sarjaa ja toteaa omaan kompleksiseen tapaansa, että ”ryssänkammo vie Nato-keskustelua”.[314] Kuinka muutoin voisi ollakaan, kun muuan venäläiskenraali nimeltä Juri Balujevski lausui eilisen päivän Helsingin Sanomissa kuin laupias lammas, että ”Venäjä voi tarvittaessa käyttää ydinaseita ennalta ehkäisevästi”.[315] Olisi mielenkiintoista tietää, miten ”ennalta ehkäisevä isku” poikkeaa hyökkäyksestä eli sodan aloittamisesta ja sitä kautta Mainilan laukauksista.

Aseita ei juuri koskaan käytetä niinkään vihasta kuin pelosta. Siksi olisi suotavaa lopettaa moinen pelottelu. Aikaa myöten se saattaa herättää myös vihaa. Aggressioiden syyt eivät ole yleensäkään pelkässä aggressioiden ilmaisemisessa vaan uhkailuun turhautumisessa.

Sitä paitsi ydinaseilla uhittelu on tehotonta. Vaikka ydinaseiden pelottavuus perustuukin kerskailuihin siitä, kuinka nopeasti ja tehokkaasti ydinohjukset tekevät selvää kaikesta ja miten ne ovat jatkuvasti valmiina ampaisemaan vihollisen kimppuun, todellisuudessa ydinasevaltioiden intentiona on pitää pommit mahdollisimman pitkään lukkojen takana. Näin ollen sanasodassa on kyse vain imaginaarisesta pullistelusta.

Suomi on kyllä asuinpaikkana erikoinen. Säätila täällä on se mikä on, elintaso on maailman korkeimpia, ja naapurina meillä on ystävistä ikuisin, Venäjä.

Maanantaina 21. tammikuuta 2008

VUOROIN VIERAITA BOIKOTOIDAAN

Suomessa ja ulkomailla on nähty viime aikoina dramaattisia tehtaiden sulkemisia. Aloitan elektroniikasta.

Kun Nokia lopetti yhteistyönsä Siemensin kanssa ja sulkee nyt Saksassa tehtaan, asiasta nousi paikan päällä kauhea poru.[316] Nokian puhelimia vaaditaan boikottiin, ja äidit ja isät surevat perheidensä kohtelun vuoksi. Siksi on hyvä palauttaa mieleen, miten kansainväliset suuryritykset toimivat Suomessa.

Kun Fujitsu-Siemens puolestaan lopetti tuotantolaitoksensa Espoossa, firman pomot pitivät luonnollisena, että Euroopan reuna-alueilla olevat yksiköt suljetaan taantuman sattuessa. Silti kukaan Suomessa ei kehdannut vaatia Fujitsun tietokoneita ja Siemensin puhelimia boikottiin. Sitä olisi pidetty rasismina, ja suomalainenkin lehdistö olisi kirjoittanut moisen olevan ”protektionismia” ja ”väärää isänmaallisuutta”.

Tässä kuitenkin näemme, millainen maailma on. Tärkeäksi koetaan vain kansallinen etu heti, kun asiat ajautuvat konfliktiin ja seuraa erimielisyyksiä. Kansallisesta edusta on sen vuoksi järkevää huolehtia ajoissa olemalla siirtämättä tuotantoa ulkomaille ja välttelemällä luottamasta vieraaseen pääomaan Suomessa.

Kuka ohjaa?

Pahaa kieltä yritysten omistamiseen liittyvästä internatsismista kertoo myös ulkomaisen pääoman rynnäkkö suomalaisiin yrityksiin. Esimerkiksi Elisassa on jouduttu ottamaan pienomistajienkin äänestysliput käyttöön, jotta erään islantilaisen miljardöörin suunnittelemat kaappausyritykset saadaan kuriin.[317]

Samaan tapaan venäläinen pääoma on tavoitellut hallitsevaa asemaa Finnairissa islantilaisten pankkien ja sijoittajapiirien kautta tehdyillä nurkanvaltauksilla. Toistaiseksi se ei ole onnistunut, sillä hallitus on ymmärtänyt, että valtion omistama kansallinen lentoyhtiö on Suomen kaltaiselle saarivaltiolle strategisesti tärkeä, vaikka Säkylän sokeritehdas sekä Summan ja Kemijärven (Stora-Enso) ja Voikkaan (UPM-Kymmene) paperitehtaat eivät valtio-omistajan asemaa säätelevän uuden lain mukaan sitä olleetkaan. Uusi laki kun asettaa korkeimmaksi arvoksi vain taloudellisen tuottavuuden.

Entä onko valtion puuttumattomuus kotimaisten yksiköiden lopettamispäätöksiin pohjimmiltaan oikein? Olisiko oikein puuttua, ja saako omistaja

ohjata? Ainakin presidentti ohjaa tai haluaisi parempaa ohjausta, ja niinpä Halonen muistutti eduskunnan roolista myös avajaispuheessaan.

Mielestäni on outoa, että asiassa pitää olla niin kovin varovainen. Muutamat patakonservatiivit tyrmäsivät Halosen puheen jopa lain vastaiseksi, sillä eduskunnan uusi linjaus ei salli valtiolle aktiivisen omistajan roolia muussa mielessä kuin sijoittajan intressien vaalimiseksi. Tosiasiassa valtion intressit sijoittajana ovat *väistämättä erilaisia* kuin yksityisen henkilön tai toisen yrityksen, sillä valtio olemme me kansalaiset. Siksi valtiolla *on aina myös sosiaalipoliittinen intressi*, jota uusi laki lyö korvalle pahan kerran.

Olen kyllästynyt suomalaisen taloudellisen eliitin selkärangattomuuteen ja haluun nähdä yritysten johtaminen pelkkänä kohtalona, jolle on alistuttava. Sen mukaan kukaan ei voi mitään, vaan kaikkien pitää ottaa vastaan taloudellisten tekijöiden sanelema ikävä irtisanomisilmoitus. Rahapolitiikan mahdollisuus eli kyky säädellä devalvaatiolla tai revalvaatiolla suhdannevaihteluita menetettiin jo aikaa sitten. Nyt valtion omistamat yrityksetkin ovat muka valtion ulottumattomissa eduskunnan säätämän valtio-omistajalain nojalla.

Silti tämä kaikki on *politiikkaa*, eli seurausta tietyistä valinnoista. Kenet tämä politiikka tekee onnelliseksi? Tuskin ketään. Viisaammat kansakunnat, kuten saksalaiset, kantavat yhdessä korsiaan kekoon muun muassa Nokiaa vastaan. Jos suomalaisia yrityksiä ja hallintoa eivät johtaisi turvenuijat, samantapainen yhteisvastuullisuus ja kansallisen edun valvonta toimisivat myös Suomessa.

Poliittisesti korrektia protektionismia

Vaikka Summan ja Voikkaan nimet kuulostavat omassa ruudinkatkuisuudessaan sotilaallisilta ja tuovat mieleen jatkosodan tulihelvetin, en ole niinkään huolissani suomalaisen duunarin kuin kulttuurityöntekijän asemasta. Kulttuurialan tekijöille ei ole eikä ole ollut Suomessa koskaan työpaikkoja. Ehkä myös paperityöläisten kannattaisi tinkiä palkkojaan kansainvälisesti kilpailukykyiselle tasolle siitä huolimatta, että Kemijärven tehtaan lakkauttaminen seurasikin perimmältään muista syistä kuin työn kallistumisesta. Taustalla olivat tunnetusti Jukka Härmälän johdolla tehdyt virheet, joiden vuoksi Stora-Enso hävisi Pohjois-Amerikan kaupoissaan miljardeja.

Voisivatko sitten kulttuurialan paperityöläiset auttaa asiaa omalla solidaarisuudellaan? Itse en jaksa lukea sen enempää Harry Pottereita kuin *Tarua sormusten herrasta*. Molemmat koostuvat magian kautta tuotetuista juonenkäänteistä, joten minuun molemmat saagat vaikuttavat yhtä puuduttavasti kuin kirjoista tehdyt pitkäveteiset elokuvatkin.

Onneksi Pottereiden kirjoittaja J. K. Rowling helpottaa kuitenkin tehtävääni ja tarjoaa yhden lisäperusteen olla lukematta teoksiaan. Sukupuolensa etukirjainten käytöllä peittävä Rowling (kuinka maskuliiniselta nimi kalskahtaakaan) on alkanut boikotoida suomalaista paperia kirjojensa painatuksessa![318] Siksi paperi joudutaan tuomaan Suomessa julkaistaviin Pottereihin ulkomailta tai painattamaan kirjat muualla.

Todellisuudessa suomalainen paperi on eettisesti tuotettua, vaikka suomalaiset puunjalostusyritykset eivät olekaan vetäneet nimeään muodollisiin ympäristösertifikaatteihin strategisesti tärkeistä syistä. Harva kirjailija haluaa kohdella yleisöjään yhtä ylimielisesti kuin Rowling. Itse jatkan Harry Pottereihin kohdistuvaa boikottiani, ja myös kustannusyhtiö Tammen kannattaisi harkita samaa, vaikka lapset ja nuoret rääkyvätkin Pottereita lukeakseen. Koska Tammi on ruotsalaisen Bonnierin vallassa, suomalaiselle paperille painaminen ei ole sille pyhä asia. Mutta kustantamo voisi katsoa, mitä se paperilleen painaa.

Keskiviikkona 23. tammikuuta 2008

FEMINISTIT TASA-ARVOPÖRSSISSÄ

Yritysmaailmassa on pitkään valiteltu sitä, että yritysten johtajat ovat enimmäkseen miehiä. Kyseinen seikka on nähty naisten tasa-arvoa haittaavana, mutta juuri kukaan ei ole suostunut kysymään, mitä velvollisuuksia miesten toimintaan vastuullisissa tehtävissä sisältyy. Feministisessä diskurssissa miesten asemat on nähty pelkkinä etuina eikä sitoutumista vaativina velvollisuuksina. Useimmiten miehet kuitenkin uhrautuvat myös yritysmaailmassa naisten ja lasten vuoksi, aivan niin kuin sodissakin.

Yritysten johtoon on rekrytoitunut miehiä luonnollisen kehityksen tuloksena ilman, että valikoitumista olisi pyritty ohjailemaan muilla kuin liiketaloudellisilla perusteilla. Lopputulosta ei ole siis tuotettu keinotekoisen asioihin puuttumisen, tasa-arvopolitikoinnin tai nimenomaisen sukupuoleen vetoamisen tuloksena, saati että yrityksiä olisi jaoteltu mies- tai naisvaltaisiin sen perusteella, ketkä niitä johtavat.

Helsingin Sanomat kertoo, että feminismin korkokenkä on alkanut polkea miesten kulkusia myös arvopaperimarkkinoilla: Tapiola Pankki on tuonut markkinoille Top Women -nimisen osakeindeksiobligaation, joka investoi yksinomaan naisten johtamiin yrityksiin.[319] Tapiola sanoo tiedotteessaan, että ”naisten johtoasema nostaa yritysten oman pääoman tuottoastetta ja parantaa osakekurssin kehitystä. Tähän voi olla useita mahdollisia selityksiä: naiset tekevät valtaosan perheiden ostopäätöksistä, ja naisten johtamat yritykset ovat hyviä tunnistamaan asiakkaiden tarpeet.”

Kaikki on selvää: naisjohtoisten yritysten kannattavuus kasvaa, koska naiset hallitsevat yhteiskuntamme matriarkaalisimpia yksiköitä eli per-

heitä ja tekevät niissä puolueellisia kulutuspäätöksiä naisjohtoisten yritysten hyväksi. Erään arvion mukaan naiset tekevät jopa 70 prosenttia perheiden päivittäisistä ostopäätöksistä.[320] Ilmiössä ei ole kuitenkaan kyse välttämättä siitä, mitä Tapiola omiin arvauksiinsa tukeutuen väittää, eli että ”naisten johtamat yritykset ovat hyviä tunnistamaan asiakkaiden tarpeet”, vaan naisjohtoisten yritysten väitettyyn menestymiseen voi olla muitakin syitä. Asiaahan ei ole tutkittu, vaan Tapiolan omaksuman *käsityksen* takana ovat lähinnä mielipiteet sekä Elinkeinoelämän valtuuskunnan vetämä tarkoitushakuinen ”Naiset huipulle” -hanke.

Yksi varsin todennäköinen selitys väitteisiin naisvetoisten yritysten tuottoisuudesta on naisten vallankäyttö ja puolueellisuus: naiset suosivat kuluttajina naisjohtoisia yrityksiä pelkästään syrjiäkseen sukupuolensa perusteella miehiä, vetääkseen yhtä köyttä ja kasatakseen sitä kautta taloudellisia tuloksia oman sukupuolensa hyväksi. Ilmiö on samanlainen kuin poliittisissa vaaleissa, joissa naiset ja feministit äänestävät useimmiten toisia naisia. Mikäli naiset ovat omaksi edukseen puolueellisia mutta miehet eivät, tilanne keikahtaa aikaa myöten niin, että naiset kaappaavat määrällisen ylivallan – eivät ainoastaan koulumaailmassa, yliopistoissa, politiikassa ja hallinnossa – vaan myös yrityksissä ja talouselämässä. Kun miehiltä vastaava puolueellisuus on kielletty ja sitä pidetään ”sovinismina”, miehet joutuvat aikaa myöten väistymään, ja kultaiset kuohitsijat ulottavat vallan kouransa myös firmojen hallituksissa istuvien miesten palleille. Haluaisinpa nähdä, millaisen porun feministit nostaisivat, jos miehet julistaisivat tuovansa markkinoille sijoitusrahaston, joka investoi ainoastaan ”sellaisiin yrityksiin, joiden johdossa on miehiä”.

Entä sitten naisvetoisten yritysten tuottavuus? Miksi ne muka tuottavat paremmin kuin miesten johtamat, jos edellä esitetty perustelu ”naisten herkkyydestä tunnistaa markkinoiden tarpeet”, todetaan keinotekoisesti ja puolueellisesti johdetuksi sekä todistamattomaksi ja jätetään sillä perusteella laskuista pois? Vastaus kysymykseen on: tietysti siksi, että naiset ostavat naisilta. Mikäli naiset tekevät ostopäätöksiä naisvetoisten yritysten hyväksi muilla kuin tuotteiden tai palvelujen todelliseen kilpailukykyyn liittyvillä perusteilla, he tulevat sahanneiksi omaa oksaansa. He siis ostavat naisjohtoisten firmojen tuotteita jopa taloudelliseksi tappiokseen, kunhan voivat tukea siten feminismiä ja miehiin kohdistettavaa sukupuolista syrjintää. Sellaisella trendillä on yleensä lyhyet jäljet, sillä firmojen menestystä ei nähdä silloin sen todellisessa kilpailukyvyssä, eikä se niin muodoin anna näyttöä naisjohdon todellisesta osaamisesta. Ennen pitkää sekä kuluttaja että firma lentävät tyhjän päällä, ja osakekurssin nousu paljastuu pelkäksi keinotekoisen suosimisen tuloksena tuotetuksi kuplaksi.

Naisten suosiminen voi tietysti kestää pitkäänkin, jos ja kun naislaumat liittoutuvat kyseisen ajattelutavan taakse poliittisesti. Silloin naiseus mielletään osaksi yritysten brandia samaan tapaan kuin miesten viriiliys

miellettiin osaksi sirpistä ja vasarasta koostuvaa embleemiä, jonka takana oli Neuvostoliiton korkeimman neuvoston puhemiehistön fertiliteetti: ydinpommit ja Stalinin urut.

Voi olla, että myös osaa heteromiehistä pillubrandilla ratsastus miellyttää, ja naiseus menee hyvin kaupaksi. Siksi asiassa käynee niin kuin politiikassakin: kaikki naiset äänestävät naisia, aivan kuten sukupuolisyrjinnälle immuunit tai syrjintäsyytösten edessä halvaannutetut miehetkin, ja näin naiset valloittavat enemmistön kaikkien pöytien ympäriltä. Lopputulos on sama, joka tunnetaan ”Woman Poweria” esittävästä Kummelin sketsistä.

Yhdessä suhteessa tämänpäiväinen uutinen oli jälleen paljastava: feministiset naiset opettelevat miehisenä pidetyn maailman pelisäännöt osatakseen pelata vaikutusvaltaisilla taloudellisilla tasoilla. Koska he näkevät asiat ulkoa päin, he oppivat helposti roolit, ja heistä tulee miehiä kovempia vallankäyttäjiä. Valtaan päästyään he eivät enää muista olleensa hallittuja vaan siirtyvät kivuttomasti hallitsijan rooliin, mikä kertoo vallankäytön olleen heidän tavoitteensakin. Näin he ryhtyvät hallitsevan eliitin jäseniksi, mikä tosiasiassa merkitsee alistumista ja sopeutumista vallan kokonaisilmiöön eikä työn tekemistä valta-asetelmien purkamiseksi.

Torstaina 24. tammikuuta 2008

SEKSUAALISESTI ESTOISET

Kukkahatut tempaisivat taas ja ahdistelivat seksuaalisia ihmisiä omalla seksinvastaisuudellaan, kun homoseksuaalisuutta esittävien taidevalokuvien näytteillepano tamperelaisen gallerian ikkunassa johti rikosilmoitukseen lapsiarvojen nojalla.[321] Ilta-Sanomien mukaan kyytiä saivat Enon kunnasta kotoisin olevan Reima Hirvosen taidevalokuvat, jotka vedettiin pois Galleria Rajatilan ikkunoista.

On kielteistä, että heteroseksuaalisten lapsiarvojen kautta tukahdutetaan yhteiskunnassa esiintyvää luonnollista seksuaalisuutta. Mikä oikeus yhdelläkään tuomioistuimella, syyttäjällä, poliisilla tai kenelläkään muulla taholla olisi asettaa *omaa* seksuaalisuus- tai kauneuskäsitystään normiksi toisille ihmisille? Yksilöillä ei ole sopimusta yhteiskunnan kanssa mistään seksuaalimoraaliin liittyvästä asiasta, eikä kukaan ole voinut äänestää siitä, minkälaisia sääntöjä tai normeja yhteiskuntaan luodaan. Kun vaaleissa saa äänestää pelkkiä ehdokkaita eikä niissä päätetä asiakysymyksistä, vastaus on: kyseisenlaiseen kuohimiseen ei ole tietenkään mitään oikeutusta.

Lapsiarvojen varjolla harjoitettavan fasismin takaa kajastaakin omistushaluisten äitien ja isien aavistus siitä, että heidän pikku-Damianinsa on seksuaalinen ja esittää vanhemmilleen ennen pitkää kiusallisia kysy-

myksiä, joihin he ovat aivan liian ahdistuneita vastaamaan. Taustalla vaikuttanee myös homoseksuaalisuuteen yleisesti kohdistettava vihamielisyys. Homoseksuaalisuus arvotetaan kielteiseksi ilmiöksi, jota ei sovi esittää eikä sallia missään, vaikka heteroseksuaalisuuden esillepanoon ei toisaalta puuttuisi kukaan. Käytäntö jatkaa samaa linjaa kuin europarlamentaarikko Pertti Paasion taannoinen kannanotto, jolla hän sai homo-Kristusta esittävät Elisabeth Ohlsonin taidevalokuvat katoamaan Euroopan unionin näyttelytiloista.

Lapsiarvojen hyväksikäyttö

Kuten edellisistä esimerkeistä käy ilmi, lapsiarvoja ja homovastaisuutta käytetään yhteiskunnassa silloin tällöin – paitsi ihmisten vapaan seksuaalisuuden – myös mielipiteiden ja ilmaisunvapauden kieltämiseen. Varsinkin lapsiarvojen käyttäminen ärsyttänee monia ihmisiä siksi, että aina kun tuota perustelua käytetään sananvapauden rajoittamiseen, syyllistytään virhepäätelmään. Esimerkkinä voi olla vaikkapa seuraavanlainen huudahdus: ”Ajaako muka sananvapaus lasten etujen edelle? Ajatelkaa nyt vähän!” – Hyvä on, ajatellaan. Filosofisesti katsoen lapsiarvoilla politikoiminen noudattelee seuraavaa virheellistä ajatuskulkua.

1. X on hyvää lapsille.
2. Kaikki sellainen, mikä on hyvää lapsille, on yleisesti hyvää.
3. Siis X on yleisesti hyvää.

Jos X:n paikalle sijoitetaan esimerkiksi ”sananvapauden rajoittaminen”, päättely etenee seuraavasti.

1. Sananvapauden rajoittaminen on hyvää lapsille.
2. Kaikki sellainen, mikä on hyvää lapsille, on yleisesti hyvää.
3. Siis sananvapauden rajoittaminen on yleisesti hyvää.

Todellisuudessa johtopäätös ei pidä paikkaansa. Jos ihmisen pitää olla viestintäministeri ollakseen ymmärtämättä, mikä kyseistä päättelyä vaivaa, siinä onkin oivallinen syy ministerin eroon. Kysymykseen, ”ajaako sananvapaus muka lapsen etujen edelle?”, voidaan vastata: totta kai! Ei nettiä, taidetta, tiedettä eikä arkielämää pidä säädellä sen mukaan, mikä on lapsille sopivaa, toimii heidän ehdoillaan tai vastaa vain heidän tarpeitaan ja etujaan.

Pitkällä tähtäimellä on myös kaikkien lasten edun mukaista kasvaa yhteiskunnassa, jossa vapaa seksualisuuden esittäminen on sallittua ja jossa on oikeus myös joidenkin toisten ihmisten mielestä epäsopiviin ilmaisuihin. Jokaisella vanhemmalla on mahdollisuus ja velvollisuuskin selittää

lapselle, että kaikki todellisuudessa havaittavat ilmiöt todellakin sisältyvät maailmaan ja että niihin voidaan suhtautua eri tavoin: esimerkiksi hyväksyvästi, kriittisesti tai epäillen. Näin on ainakin, jos vanhemmat ihmiset haluavat näyttää hyvää esimerkkiä ja olla vastuullisia kasvattajia. Järkevä kasvatus ei ole asioiden piilottelua vaan niistä kertomista. Sen sijaan viranomaisvalta touhuaa nyt kuin jonkinlainen täti Eulaalia, joka suuri esiliina hulmuten ja lautasliina kaulassaan kiirehtii panemaan lasten huviksi pääsiäismunia piiloon.

Seksuaalista häirintää – Eduskunnassa!

Kansanedustajien seksuaalisuus on tietysti hyvin kipeä asia. Kun politiikan olemukseen kuuluu sovinnaisuus ja kaikkien asioiden sovittelu, on kenties vaikea hyväksyä, että kansanedustajillakin voi olla intohimoja. Niiden peittely näyttää kuitenkin karkottavan äänestäjiä, kun taas oman inhimillisyytensä myöntävä ihminen saisi kaikki äänet.

Ehkä seksuaalisuuden peittelyssä onkin kyse poliittisten motiivien laajemmasta salaamisyrityksestä: ihmiset tietävät, että tärkeitä poliittisia päätöksiä ei tehdä julkisuudessa vaan salassa: subterrestiaalisella eli maanalaisella tasolla – esimerkiksi lakanoiden välissä. Siksi poliitikot yrittävät kätkeä myös seksuaalisuutensa. Asiaan liittyvä kaksinaismoralismi tekee tuosta touhusta naurettavaa, ja seksuaalisissa suhteissa epäonnistumisen peittely-yritykset vain pahentavat asiaa.

Tämänpäiväisen uutisen mukaan eduskunnassa toimivat naiset valittavat kokevansa ahdistelua työpaikallaan. Talossa tehty tutkimus kertoo, että ”tasa-arvokyselyn häirintäosioon” vastanneista naisista joka viidennelle oli esitetty ”vartaloon tai seksuaalisuuteen kohdistuvia huomautuksia”, 15:ttä prosenttia oli ”lähennelty tai kosketeltu epämiellyttävästi”, ja 12 prosentille oli lähetetty ”epäasiallista postia, sähköpostia tai soiteltu ahdistavalla tavalla”. Aivan hirveää on, että ”seksuaalista häirintää” koskeviin kysymyksiin vastanneista naisista kolmannes oli kokenut ”kaksimielisiä puheita tai härskejä juttuja”, joten ei ihme, että puhemiestäkin tämä tieto on alkanut kangertaa.[322] Ja keitäpä muita nuo seksin kurimuksessa kamppailevat törkimykset voivat olla kuin miespuolisia kansanedustajia, sillä ”miehet eivät juuri olleet kokeneet häirintää”? Mistähän muuten tämä jatkuva koettu epäsymmetria naisten ja miesten välillä johtuu?

Kansanedustajat ovat halunneet paimentaa toisia ihmisiä ja meidän seksuaalista käyttäytymistämme, mutta nyt he haluavat ilmeisesti rajoja myös itselleen oman seksuaalisuutensa kieltämiseksi. Paljon puhuvaa on, että seksuaalista ahdistelua koskevien väitteiden esittäjinä ovat taaskin vain naiset. Syyllisiksi nimetään miehet. Kenties onkin niin, että mies on seksuaalinen mutta nainen ei ole. Jos nainen on seksuaalinen, hän on sitä

perin juurin eri tavalla kuin mies, mikä kertoo sukupuolten yhteensopimattomuudesta heteroseksuaalisessa valtakulttuurissa. Kyse on siis heteroiden omista ongelmista. Jos meillä homoilla olisi oma valtio ja parlamentti, uskon että väitettä ”seksuaalisesta ahdistelusta” ei viitsisi siellä esittää kukaan. – Miehiin kohdistuvaa ahdistelua oli tämä nalkutus.

Defensiohoitoa poliitikoille

Monet muistavat Jouko Turkan ohjaaman TV-sarjan nimeltä *Kiimaiset poliisit* 1990-luvun alusta. Ohjelmassa toilailivat seksuaalisista intohimoistaan kärsivät (ja nautiskelevat) poliisihenkilöt, joiden seksuaalinen energia purkautui kaikista pidäkkeistä huolimatta heidän kurinalaisuutta vaativan ulkokuorensa läpi. Tuloksena oli virka-autoissaan paneskelevia poliisimiehiä ja -naisia, kalsareissaan hilluvia komisarioita ja yleisen tasa-arvon vuoksi vaatteensa repiviä ylikonstaapeleita.

Samanlaisen performanssin voisi nykyään laatia poliitikkojen toiminnasta. Eihän ”poliisia” ja ”poliitikkoa” erotakaan kuin muutama kirjain, ja kumpikin sana juontaa juurensa kreikan kielen sanasta *polis*, joka tarkoittaa ’kaupunkivaltiota’. Mutta myös arkitodellisuudessa poliitikot alkavat mieltää asemansa turhan usein poliiseiksi.

Muutamia ihmisiä saattaa kiihottaa poliittinen valta sinänsä. Jos poliittisen vallan kahvassa on eroottisesti vietteleviksi koettuja ihmisiä, sitä runsaampia ovat intohimot. Samalla kasvavat myös mahdollisuudet poliittisen vallan käyttämiseen. Uskon, että monet poliittisessa vallassa olevat naiset käyttävätkin hyväkseen tuota ”eroottisesti viettelevänä” pidetyn henkilön rooliaan pyrkimällä säännöstelemään ja pidättämään eroottisia nautintoja heteroseksuaalisilta mieskansanedustajilta. Kyse on siis eräänlaisesta kiusanteosta ja kaupankäynnistä.

Olisi mielenkiintoista tutkailla kärpäsenä katossa, millaista noiden kansan edustajien seksuaalinen käyttäytyminen todellisuudessa on. Sen sijaan julkinen sana on unohtanut psykoanalyyttisen asiantuntemuksen kokonaan. Torjunnan takana asuneekin seksuaalinen tyydyttymättömyys ja piilotajuinen toive saada sekä harjoittaa seksiä. Seksinvastaisia ihmisiä varten ei ole kerta kaikkiaan muuta hoitomuotoa kuin se, että kielletään heiltä kaikenlainen seksi, jolloin heidän intohimojensa rippeiden voidaan toivoa heräävän esiin.

En kuitenkaan halua, että yhteiskuntamme ”kieltää vähäisetkin viittaukset seksuaalisuuteen” työpaikoilla ja muissa julkisissa yhteyksissä tai ”ottaa yhteyttä poliisiin havaitessaan lievääkin seksuaalista häirintää”, kuten feministit ovat vaatineet. Varmimman vastareaktion aikaansaamiseksi eduskunnan pitäisi kieltää *kaikilta* ihmisiltä *kaikki* viittaukset *kaikkeen* ja ylipäänsä mihinkään ja sulkea jokainen ihminen kertakaikkiseen vankeuteen nyt ja iankaikkisesti.

Perjantaina 25. tammikuuta 2008

TURHIA TOHTOREITA

Kun naapurukset kohtasivat ennen vanhaan rappukäytävässä, he kyselivät toisiltaan, ”joko teillä on se priimuskeitin?” Kun ihmiset kohtaavat nykyään missä tahansa, he tiedustelevat toisiltaan, ”miten väitöskirjan teko sujuu?”. Tohtoriksi väittelemisestä on tullut todellinen maanvaiva. Yliopistoissa ja kotioloissa väännetään väitöskirjoja täysin mitättömistä aiheista. Joillakin aloilla tutkimusaiheet ovat päässeet jopa loppumaan, tai niihin ei liity mitään teoreettista eikä tieteellistä mielenkiintoa. Väitöskirjoja tehdään auton moottoriöljyjen vaihtamisprosesseista ja nypläyskerhojen sosiaalisista suhteista.

Syynä tähän on opetusministeriön harjoittama politiikka, jonka mukaisesti yliopistoja patistellaan tuottamaan tohtoreita 1 600 kappaleen vuosivauhdilla. Tämä on ehdottomasti liikaa verrattuna parinkymmenen vuoden takaiseen 400 väitökseen. Merkille pantavaa on, että viranomaisvalta kiskoo yliopistoista nimenomaan ”tohtoreita”, ”väitöksiä” ja ”väitöskirjoja” mutta ei tiedettä, tutkimusta eikä sellaisia tuloksia, jotka merkitsisivät jotakin. Kriteerit ovat vain määrällisiä. Perusongelma on, että yliopistojen rahoitus on kytketty tutkintojen tuottamiseen. Vahinkoa aiheuttaa siis yliopistojen tulosohjausjärjestelmä kokonaisuudessaan.

Totuus on, että tämä yhteiskunta ei tarvitse 1 600 tohtoria vuodessa, vaan entinen määrä riittää, ja siinäkin on tohtori vuoden jokaiselle päivälle – pyhäpäiviksi teologian tohtori kaupan päälle. Koska korkeatasoisten väitöskirjojen ilmestyminen on harvinaista, yliopistot yrittävät peitellä sitä tosiasiaa, että määrällisten tavoitteiden vuoksi tutkimusten laatu on romahtanut. Esimerkiksi Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta luopui kokonaan väitöskirjojen arvostelemisesta arvolausein, ja tutkimukset nykyään vain ”hyväksytään”. Perusteena käytettiin sitä, että kokemusten mukaan muutamat tarkastajat ovat valmiita hyväksymään väitöksen kiittävällä arvosanalla, kun taas jotkut toiset eivät olisi valmiita hyväksymään edes saman työn alkuehtoja. Akateemisen asiantuntijavallan mielipiteidenvaraisuus on tosiasia, mutta siitä ei suinkaan seuraa, että kriteerejä pitäisi lieventää, vaan niitä pitäisi tiukentaa.

Tohtorinväitösten yleistymisen myötä tutkintojen oma arvo on laskenut. Niiden myöntäminen tuo mieleen pankkien luotonannon 1980-luvun lopulla. Itse onnistuin väittelemään tohtoriksi toista kymmentä vuotta sitten aikana, jolloin tutkintojen suorittamisella oli vielä jonkinlaiset arvosteluperusteet. Sen sijaan nykyään tohtorintutkinto vastaa entistä lisensiaatintutkintoa. Juuri tämän merkiksi lisensiaatintutkinto onkin käytännössä poistettu. Tutkintojen omaa arvoa koskevan inflaation lisäksi toinen seuraus on ollut tieteen yleisen tason lasku. Se, että jokin selvitys toteaisi

tieteen olevan ”ihan yhtä hyvää tai jopa parempaa kuin ennenkin”, ei tarkoita, että väitösten kautta tuotettaisiin sellaisia merkityksiä, jotka osoittavat todellista oppineisuutta. Väitöksestä saatetaan tahallaan antaa korkeakin arvosana ihan vain ”korkeatasoisuuden” todistelemiseksi, vaikka työ olisi täydellistä nollatutkimusta.

Kepuleita demaritohtoreita

Yksi ryhmä, joka on osannut käyttää taitavasti hyväkseen yliopistojen halukkuutta tutkintojen myöntämiseen, on poliitikot. Poliitikoilla on intressi osoittaa olevansa ”asiantuntijoita” ja hankkia puolueelliselle argumentaatiolleen tieteellinen tuki (joka käytännössä osoittautuu tietenkin vain näennäistieteelliseksi). Paavo Väyrynen aloitti nykypoliitikkojen tohtorimenuetin jo 1990-luvun alussa väittelemällä ruotsinkielisellä teoksellaan Åbo Akademissa. Syynä ruotsinkielisen korkeakoulun valintaan oli se, että poliittiset suhdanteet Helsingin yliopistossa olivat hänelle epäedulliset. Myös dosentuurin Väyrynen haki (samasta syystä) Lapin yliopistosta. Väyrynen on toki yritteliäs ja kenties tavanomaista poliitikkoa ansioituneempi, koska hän on poliittisen linjan vetäjä, mutta se ei kuitenkaan tee hänestä pätevää tiedemiestä.

Sama pätee Erkki Tuomiojaan. Hän onnistui väittelemään Helsingin yliopistossa, ja myös dosentuuri myönnettiin hänelle kuin Manulle illallinen. Saman suopeuden sai osakseen Paavo Lipposen EU-erityisedustaja Teija Tiilikainen, vaikka hänkin on etupäässä poliitikko ja virkamies eikä tieteenharjoittaja. Arja Alho puolestaan onnistui hyödyntämään poliittisten virheiden jälkeisen murheen alhonsa väsäämällä väitöskirjan ja väittelemällä tohtoriksi. Valiokuntaneuvos Arajärvestä taas oli välttämätöntä tehdä tohtori Arajärvi, aivan kuten Päivi Lipposestakin, jotka ylennettiin siten akateemiseen aateliin. Ja uusvasemmiston hallussa oleva Helsingin yliopisto tähän kaikkeen tietysti maireasti suostuu.

Poliitikkojen väitöksiä yhdistää se, että ne on yleensä laadittu vain omaan toimintakenttään liittyvistä poliittisista aiheista: puoluehistoriasta, järjestötoiminnasta tai jopa lähisukulaisista. Tällöin tutkijat ovat asian osallisia, luotettavuus kyseenalaistuu ja kirjoista tulee pikemminkin henkilökohtaisia tilintekoja ja revanssikirjoja kuin mitään tutkimuksia. Myös niillä on luonnollisesti arvoa, mutta ne eivät ole sen enempää tieteellisesti kriittisiä kuin yhteiskuntakriittisiäkään vaan yleensä täysin tendenssimäisiä. Ne ovat papin todistuksia oman uskontonsa verrattomuudesta. Hupaisaa on, että kun kansanedustaja Pia Viitanen vei parisataasivuisen gradunsa Tampereen yliopiston kunnallispolitiikan laitokselle, arvosanaksi tuli pelkkä *approbatur*, sillä työ ei sisältänyt kerrassaan mitään tutkimuksellista näkökohtaa vaan oli pitkähkö referaatti Sdp:n tuolloisesta poliitti-

sesta ohjelmasta. Mutta väitöskirjana sekin olisi varmasti hyväksytty, jos tarkastaja olisi ollut demari.

Mielestäni on vahinko, että yliopistot suhtautuvat tohtorinväitöksiin täysin leväperäisesti ja jopa houkuttelevat poliittisen vallan haltijoita laitoksilleen taloudellisten myötäjäisten toivossa. Tällainen puolueellisuus on tietysti osa kaiken inhimillisen toiminnan mielivaltaisuutta sekä sitä henkistä korruptoituneisuutta, josta olen puhunut jo edellä. Suomessa ei vaihdeta pelkästään rahaa vaan ennen kaikkea sosiaalista pääomaa. Ja mikä tahansa paperipino muuttuu kuin taikaiskusta väitöskirjaksi, kun se kannetaan yliopiston ovesta sisään.

Tutkintojen leipominen on petos

Tutkintojen liikatuotanto on kokonaisuudessaan suuri poliittinen kupla ja tieteellinen petos. Petos se on siksi, ettei myöskään oppineille ole pitkään aikaan ollut mitään toimintaresursseja akateemisen toiminnan piirissä. Maassamme on nytkin monta sataa työtöntä tohtoria. Mutta leipominen jatkuu.

Todettakoon, että vaatiessani väitösten määrän vähentämistä ja tason nostamista toimin täysin puolueettomasti: en vaikuta minkään yliopiston tai korkeakoulun sisällä ajaen niiden taloudellisia intressejä. Ehkä pelkkä järjen puhuminen onkin syynä siihen, miksi minulle ei ole toimintaresursseja myönnetty. Tieteen kokonaisetu vaatii kuitenkin sitä, että tavoitteeksi asetetaan tohtorintutkintojen määrän raju leikkaaminen ja perustutkintojen aloituspaikkojen vähentäminen.

Lisäksi yliopistoissa ja korkeakouluissa olisi syytä pohtia, mitä kannattaa tutkia. Kunnianhimon ja karriäärin vuoksi laadittuja väitöskirjoja ei yleensä tehdä tieteellisistä eikä filosofisista syistä. Mikä onkaan helpompaa kuin väsätä väitöskirja jostakin järjestötoimintaan tai aydiskurssiin liittyvästä kysymyksestä. Ne ovat aiheina täysin banaaleja, eikä niistä suoriutuminen vaadi tieteellistä eikä taiteellista perehtyneisyyttä saati tieteenteoreettista tai filosofista oppineisuutta. Ne voikin saavuttaa vain lukeneisuudella ja kulttuurimme peruslähtökohtien tuntemisella, eivätkä nämä asiat ole omaksuttavissa millään hätäilevällä suoritteilla, jotka jäävät täysin irrallisiksi ja esitteleviksi. Juuri tämäntapaiseen syvällisyyden kieltoon suurin osa massakulttuurista nyt ohjaa, ja se näyttää olevan kulttuurielämämme yleissuunta muutenkin.

Tohtoridemokratian valoisa puoli: aito kilpailu

Tohtorien määrän kasvattamisessa on vain se hyvä puoli, että alalle tulee aitoa kilpailua. Vasta väitöskirjan jälkeisen tuotannon perusteella näh-

dään, kuka on kuka. Näinhän asia on ollut tietysti jo aiemminkin, mutta nyt se vain korostuu. Myöskään niin sanotuilla yhden kirjan professoreilla (joita tässä maassa on turhan paljon), ei voi olla muuta sanottavaa puolustuksekseen, kuin se, että ensimmäinen ja ainoa työ oli muka niin ”hyvä”, että se oikeuttaa heidän virassa kellottelunsa.

Hetki sitten myös Ilkka Kanerva ilmoitti väsäävänsä väitöskirjaa – tietysti kokoomuksen oman historian alalta.[323] Ilkka Kanerva oli työministerinä silloin kun yliopistot pakotettiin tulosohjauksen talutusnuoraan. Muiden muassa hänelle kuuluu ansio siitä, että työvoimatoimistoista siivottiin työttömiä maistereita näennäistieteelliseen ja pelkästään työvoimahallinnollisesti motivoituneeseen jatkokoulutusputkeen tilastojen kaunistamiseksi. Nyt Kanerva siis ikään kuin korjaa tämän koulutuspolitiikan satoa.

Minua on silloin tällöin tiedusteltu mentoriksi kaitsemaan väitöskirjojen tekijöitä eri yliopistoissa, mutta enpä taida moiseen suostua. Suurin osa tekeillä olevista töistä kun on täysin turhia, ja yliopistoissa pitäisi ohjata jo aiheiden valintoja. Miksi nekin lukuisat maisterit, jotka hautovat väitöskirjojaan yliopistojen ovijontturien takana, eivät väsää teoksiaan vapaina ja ilman palkkaa, kuten minut on pakotettu aina tekemään?

Lauantaina 26. tammikuuta 2008

KUNNIATTOMIA KANSALAISIA

Suomalaiset ovat tunnetusti lottohullua kansaa. Rahapelit kiehtovat heitä samoin kuin tangomarkkinatkin. Myös loukkaantumisista on tullut suosittu kansanhuvi. Hesari kertoo tänään, että kunnianloukkauksista tehdään rikosilmoituksia entistä enemmän. Lehden mukaan poliisikonttorit saivat viime vuonna liki 3 600 rikosilmoitusta kunnian tai yksityisyyden loukkaamisesta, ja ilmoituksia oli näin ollen reilu tuhat enemmän kuin vuonna 2000.[324]

Tsot, tsot: ei saisi elää niin kunniattomasti, että huomauttelusta loukkaantumiseen on aihetta. Vanha sananlasku sanoo, että vain huorat ja varkaat huutavat kunniansa perään. Kunnialliset kansalaiset huolehtivat maineestaan itse.

Sunnuntaina 27. tammikuuta 2008

HETERONÄYTTELIJÄ NÄYTTELI HOMOA

Lehti kertoi juuri, että heteronäyttelijä Heath Ledger kuoli näyteltyään homoa elokuvassa *Brokeback Mountain* (2005).[325] Epäselväksi tosin jää, oliko hän hetero, joka vain näytteli homoa elokuvassa, vai oliko hän homo, joka näytteli heteroa elävässä elämässä.

Joka tapauksessa traagista on, että ruumiin vierestä löytyi pilleripurkki sankarin kaikottua autuaammille ratsastusmaille. Myös River Phoenixin varhainen kuolema hänen esiinnyttyään Keanu Reevesin vastanäyttelijänä elokuvassa *Matkalla Idahoon* oli traaginen klisee. Ei hänenkään olisi tarvinnut antautua elättämään tuota kulunutta mielikuvaa homomaailman kovuudesta ja raadollisuudesta pökertyessään huumehöyryisenä Viper-klubin sisäänkäyntimatolle Los Angelesissa vuonna 1993. Myöskään homoerotiikan kautta tapahtuvan kuuluisuuteen nousemisen ei olisi pitänyt muodostaa kenellekään heterolle noin kovaa paikkaa.

Tiistaina 29. tammikuuta 2008

AHDISTETUT MIESKANSANEDUSTAJAT

Helsingin Sanomien toimitus teki journalistisen ja juridisen virheen leimatessaan seitsemän suomalaista mieskansanedustajaa seksuaalisiksi ahdistelijoiksi jutussaan 27.1.2008.[326] Ei ole ihme, että Hesari sen enempää kuin Ilta-Sanomatkaan ei kirjoita asiasta enää juuri mitään, vaikka keskustelu kaikkialla muualla käy kuumana. Iltalehti sen sijaan julkaisi miesten puolustuspuheen, jonka mukaan aiheettomasti solvatut kansanedustajat lupailevat tehdä asiasta tutkintapyynnön poliisille, kantelun tasa-arvovaltuutetulle ja kyselyn eduskunnan sisällä.[327]

On huolestuttavaa, että muutamat feministiset tahot pyrkivät pilaamaan miesten maineen pelkällä huutelulla, jonka tueksi ei esitetä mitään perusteluja. Ja mikäli ”seksuaalisena ahdisteluna” pidetään ihan tavallista katsomista tai ulkonäön jokapäiväistä kommentointia, on kysyttävä, miten sellaista mieltä voi enää mikään parantaa, joka näkee ”alistamista” pelkässä miesten läsnäolossa ylipäänsä. Feministien on aina tiedetty ajattelevan asioista juuri noin. Sen sijaan miesten syyllistämisessä ja osoittelussa saattoi olla kyse tarkoitushakuisesta uutisoinnista, jonka kautta yritettiin pilata kansanedustajien mainetta – tai sitten kyse oli vain puheenaiheen tekaisemisesta keskelle uutispulaa.

Feministien tavassa nähdä ”seksuaalista ahdistelua” sielläkin, missä sitä ei ole, lienee kysymys heidän omien seksuaalisten ahdistustensa ja

toiveidensa kääntämisestä torjunnan ja epäluulojen muotoon. Tässä suhteessa eduskunnan ja median menettely ei poikkea paljoakaan yliopistojen nykymenosta. Myös yliopistoissa miehiä sallitaan läimäyteltävän vaikka kuinka kovaa, mutta jos miehet sanovat naisten touhuista jotain kriittistä, naiset katsovat asiakseen solvata, herjata ja parjata miehiä vaikka kuinka pahasti sekä loukata arvostettujen tieteenharjoittajien kunniaa.

Perättömillä lausunnoilla vahingoitetaan ihmisten uraa ja ansionhankintaa, ja kyseinen toiminta täyttää hyvinkin kunnianloukkauksen ja sitä kautta rikollisen toiminnan tunnusmerkit. Siksi on hyvä, että myös mieskansanedustajat suunnittelevat asian alistamista poliisitutkintaan.

Feministien on myös hyvä muistaa, että vaikka he toimittelisivat itsensä ja toisensa naistutkimuksen professoreiksi ja dosenteiksi, se ei tuo heille erityistä arvoa, mikäli heidän omissa ajatuksissaan ei ole järkeä. Sukupuolten välistä sotaa sivusta seuraavana voin vain onnitella itseäni siitä, että olen homomies eikä minun tarvitse lunastaa seksuaalista tyydytystä sentapaisista intohimojen ja estojen suhteista, jotka leimaavat vastakkaisten sukupuolten kanssakäymistä. Voi heteromiesparkoja!

Kyseessä on jälleen lehden keittämä soppa. Se, joka ahdistuu seksuaalisesta flirttailusta eikä osaa pitää puoliaan, on kerrassaan sopimaton kansanedustajaksi. Rivien välistä voi lukea, että feministit haluavat *sharia*-lain Suomeen eduskuntaan. Eduskunnassa ovat jo nyt voimassa pukeutumissäännöt; esimerkiksi miehiä koskee edelleen solmiopakko. Ajatelkaa, kuinka helpottavaa olisi, jos naisten täytyisi pukeutua huntuun ja kaapuun, kuten islamilaisissa maissa, ja ulkomaailmaan heitä yhdistäisi vain silmien tasolla oleva postiluukku.

Perjantaina 1. helmikuuta 2008

TIETEILIJÄT JA TAITEILIJAT PERUSTULOLLE

Suomessa vallitseva yritteliäisyys-, omistamis- ja sivistymisvihamielinen työttömyysetuusjärjestelmä koettelee oppineiden hermoja. Ei ole ihme, että tieteilijöiden ja taiteilijoiden edustajat saivat jälleen tarpeekseen ja marssivat ulos ministeriön neuvotteluista, joissa heidän asemaansa oli määrä parantaa.[328]

Kun viranomaiset pitävät työttömyysetuuksien saamisen estävänä toimintana jo sitäkin, että ihminen *hakee* apurahaa, ovat kyseiset viranomaistahot tulleet niin hulluiksi, että heidät pitäisi sanoa irti viroistaan. Tulkoot toimeen hakemalla apurahaa. Yksinkertaisimmankin virkamiehen luulisi ymmärtävän, ettei apurahan hakeminen ole työllistymistä, jonka perusteella ihmiseltä voitaisiin katkaista oikeus työttömyysetuuteen. Se ei ole myöskään minkään korvauksen odottamista, sillä mitään takeita apurahan myöntämisestä ei ole.

Myöskään yrittäjillä ei ole suoraa oikeutta sen enempää työttömyysetuuksiin kuin yleiseen toimeentulotukeenkaan – ei, vaikka he eivät saisi yrittäjätoiminnastaan lanttiakaan rahaa. Viranomaiset vain ”katsovat heidän saavan” yrittäjätoiminnasta elantonsa. Ihmisten kannattaisikin hyväksyä ainoastaan sellaiset argumentit, joissa on järkeä. Kun kerran työviranomaisten toiminnassa on lakannut olemasta järkeä lainkaan, voisi koko työvoimahallinnon lopettaa. Se on perustettu ajamaan vain duunareitten ja pultsareitten etua ja johtaa yhteiskuntarakenteen ja ihmisten oma-aloitteisuuden luhistumiseen.

Tarja Cronberg on oikeassa siinä, että esimerkiksi apurahojen hakeminen pitäisi rinnastaa työpaikkojen hakemiseen. Mutta hän voisi myös kiirehtiä vihreiden lupaaman perustulojärjestelmän toteuttamista. Tutkijat ja taiteilijat ovat sellainen ryhmä, josta voitaisiin aloittaa. Yleensäkin ihmiset pitäisi jakaa työvoimahallinnossa kolmeen kastiin: tieteenharjoittajiin ja taiteilijoihin, joiden toiminta ei ole organisoitavissa sen enempää yrittäjätyöksi kuin palkkatyöksikään, suorittajiin, joiden työpanoksella on selvästi mitattavissa oleva vaihtoarvo, ja pultsareihin, jotka kuuluvat sosiaalihuollon piiriin.

Tieteilijät ja taiteilijat voitaisiin nähdäkseni vapauttaa työvoimahallinnon patistelusta kokonaan ja turvata kulttuurielämän selusta myöntämällä etabloituneille tieteen- ja taiteenharjoittajille perustulo tilanteissa, joissa muuta toimeentuloa ei ole.

Maanantaina 4. helmikuuta 2008

YHTEISKUNTA KOOSTUU VÄHEMMISTÖISTÄ

Tämän viikon Suomen Kuvalehti nosti näkyvällä tavalla esiin uuden vähemmistövaltuutettu Johanna Suurpään.[329] Häneltä odotetaan paljon (eli vähän), sillä suomalaiset suuttuivat jo edeltäjän eli Mikko Puumalaisen käynnistämistä ajojahdeista. Omasta mielestäni koko vähemmistövaltuutetun käsite on ristiriitainen. Se toistaa mielikuvaa siitä, että maahanmuuttajat olisivat vähemmistönä maailmassa. Globaalin maailmantalouden ja politiikan aikakaudella pitäisi ymmärtää, että jos toimintakentäksi määritellään Euroopan unioni tai koko maailma (kuten monikulttuuristit itse tekevät), silloin me suomalaiset erotumme todelliseksi vähemmistöksi, jota pitää suojella: suojella pitää kieltä, kulttuuria ja kansaa.

Vähemmistövaltuutetun käsite on paradoksaalinen myös siksi, että kaikki ihmiset kuuluvat jonkin erityisominaisuutensa perusteella johonkin vähemmistöön: vasenkätisiin, diabeetikkoihin, vauvoihin, homoihin tai intellektuelleihin esimerkiksi. Kun sukupuoli tai etninen alkuperä nostetaan muiden syrjintäperusteiden ohi, kyse on tasa-arvohierarkian asettamisesta. Sen mukaan ”yhdet ovat tasa-arvoisempia kuin toiset”.

Vähemmistövaltuutetun toimiston alaan luetaan vain etniseen alkuperään liittyvä syrjintä eikä esimerkiksi seksuaalivähemmistöjen syrjintää. Sitä ei tunnusta myöskään tasa-arvovaltuutetun virasto, joka feminismille kuuliaisesti myöntää ainoastaan sukupuolisen syrjinnän. Kun seksuaalivähemmistöjen syrjintää ei mainita syrjintäperusteeksi myöskään perustuslain tekstissä vaan se luetaan "muiden syiden" joukkoon, kyse on homojen asettamisesta ulkomaalaisten maahanmuuttajienkin alapuolelle, vaikka me kuulumme kantaväestöön. Olisi mielenkiintoista tietää, mitä Suurpää vastaisi tähän.

Demlakratiaa

Demokraattisten lakimiesten entinen puheenjohtaja todennäköisesti vain sanoisi hoitavansa virkaansa. Tosiasiassa vähemmistövaltuutettu on poliittinen virkamies, joka suorittaa jatkuvaa poliittista harkintaa arvioimalla esimerkiksi sitä, mikä on "kiihottamista kansanryhmää vastaan", vaikka hän ei olekaan asiasta poliittisessa vastuussa, kuten ministeri on. Ministeri on sekä juridisessa että poliittisessa vastuussa, mutta vähemmistövaltuutettu on juuri sellainen viranomainen, joka virkamiehenä käyttää poliittista valtaa. Tilanne on siis samanlainen kuin se, että poliisi toimisi poliitikkona – tai poliitikko poliisina. Tämä on seuraus poliittisen vallan vähittäisestä siirtämisestä erilaisten asiamiesten ja valtuutettujen demlakratialle.

Kansaryhmää vastaan kiihottamista koskevan lainkohdan lisäksi vähemmistövaltuutetun käsikassara on niin sanottu rasisminvastainen peruskirja, jonka eurooppalaiset puolueet allekirjoittivat vuonna 1998. Sitä ei tulisi kuitenkaan pitää minkäänlaisena valtuutuksena maahanmuuton vastustajien tuomitsemiseksi tai sulkemiseksi pois puolueista sekä poliittisen toiminnan piiristä. Rasismi on rotusortoa, eikä siihen ole Suomessa syyllistynyt juuri kukaan. Sen sijaan peruskirjassa rasismin ja ulkomaalaisvastaisuuden käsitteet on jätetty tahallisesti avoimiksi ja määrittelemättä, sillä siten se tarjoaa enemmän valtaa niille, jotka haluavat käyttää sopimusta lyömäaseena ulkomaalaistumiskriittisiä puolueita ja ihmisiä vastaan. Koska Euroopan valtiot näköjään tunnustavat pakkokansainvälistämisen ja monikulttuuristamisen uhat, eli aavistavat globalisaation ja kansainvaellusten johtavan ennen pitää suuriin etnisiin ja kansallisiin levottomuuksiin, ne naulaavat nyt näitä defensiivisiä asiakirjojaan tiukan uhittelevaan sävyyn. Esimerkiksi syrjinnänvastaisen peruskirjan tarkoitus on seuraava:

> To refuse to display, to publish or to have published, to distribute or to endorse in any way views and positions which stir up or invite, or may reasonable be expected to stir up or to invite prejudices, hostility or

> division between people of different ethnic or national origins or religious beliefs, and to deal firmly with any racist sentiments and behaviour within its own ranks.[330]

Puolueet siis sitoutuvat olemaan julkaisematta, jakelematta ja edistämättä näkemyksiä, jotka voivat aiheuttaa ennakkoluuloja, vihamielisyyttä ja jakautuneisuutta eri etnisten tai kansallisten ryhmien välille tai eri uskonnollisten näkemysten kesken. Olisi mielenkiintoista tietää, miten puolueet aikovat tämän tehdä, jos ja kun EU itse aiheuttaa ihmisryhmien välille konflikteja ja vihaa sivuuttamalla kansallisen edun, sekoittamalla kansakuntia toisiinsa ja johtelemalla ihmisryhmiä suuriin intressiristiriitoihin. Kansalaisille itselleen riittää edelleen se, että he noudattavat toiminnassaan järkeä, omaa tahtoaan ja yleistä lainsäädäntöä.

On huomattava, että seksuaalivähemmistöistä tämäkään paragrafi ei puhu mitään vaan ainoastaan etnisistä ryhmistä. Lisäksi peruskirja on allekirjoitettu toista kymmentä vuotta sitten, jolloin poliittinen tilanne ja maahanmuuttotilanne olivat kokonaan toisenlaisia. Sen allekirjoittivat puolueiden edustajat eivätkä kansalaiset tai heidän valitsemansa eduskunta. Nykyään useimmissa puolueissa valtaa pitävät toiset ihmiset eli ne, joilta ei ole peruskirjaa kirjoitettaessa kysytty mitään. Koska asiakirja ei ole laki vaan puolueiden välinen sopimus, sen luonne on pelkästään poliittinen, eikä se sido oikeastaan keitään muita kuin niitä, joiden nimi on kyseisessä paperissa.

Ihmisoikeuksien ja perusoikeuksien vastakohtaistuminen

Samaan tapaan kuin Johanna Suurpää vetoaa rasisminvastaiseen peruskirjaan ja kansanryhmiä vastaan suunnattua kiihotusta koskevaan lainsäädäntöön, valtionsyyttäjä Mika Illman puolestaan pitää Yhdistyneiden kansakuntien sopimuksia Suomen lain ylittävinä säädöksinä. Hänen väitöskirjansa *Hets mot folkgrupp*[331] mukaan YK:n rasisminvastainen sopimus, jonka Suomi ratifioi vuonna 1971, oikeuttaa hänen omat pyrkimyksensä rajoittaa sananvapautta ja polkea kansalaisten perusoikeuksia Suomessa. Oikeusfilosofisesti kiintoisaa onkin se, miten niin sanotut *ihmisoikeudet* ja kansalaisten *perusoikeudet* on vastakohtaistettu tai ne ovat vastakohtaistuneet viranomaisten toiminnan tuloksena. Ihmisoikeuksien varjolla on kahlittu esimerkiksi perusoikeuksiin kuuluvaa sananvapautta.

Tämä näkyy varsinkin kansankiihotusta koskevissa oikeudenkäynneissä. Kansanryhmää vastaan kiihottaminen kriminalisoitiin rikoslaissa vuonna 1995,[332] joten laki on kohtalaisen uusi, eikä sitä varten ole ehtinyt muodostua oikeuskäytäntöä. Kyseinen pykälä on samanlainen ideologinen laki kuin uskonrauhan rikkomista koskeva lainkohta.[333] Myös se rajoittaa mielipiteen- ja ilmaisunvapautta ja pahimmillaan estää tieteellisenkin

ideologiakritiikin sekä aiheuttaa sensuurin. Viranomaisille ja ahdistuneille juristeille nämä asiat näyttävät olevan pelkkiä uskonasioita toisin kuin meille filosofeille, jotka hyväksymme vain sellaisen, missä on järkeä – loukkaapa se jotakuta tai ei.

En tietenkään kannata kansanryhmää vastaan kiihottamista koskevan lainsäädännön poistamista kokonaan, sillä joissakin tapauksissa sillä voi olla merkitystä, mutta lain soveltamis- ja tulkintalinjan pitäisi olla toisenlainen kuin se nyt on. Lait voivat aikaa myöten myös neutraloitua samaan tapaan kuin seksin ostamista koskeva rikoslain kohta. Koska seksin myyminen on maailman vanhin ammatti, myöskään sitä ei ole voinut kieltää, ja esimerkiksi prostituoitujen oma etujärjestö asettui vastustamaan koko hanketta. Ihmiset eivät noudattaneet ostokieltoakaan, ja niin muodoin kieltäminen osoittautui tehottomaksi. Loppujen lopuksi lakia rajattiin niin, että se kieltää vain ”seksin oston ihmiskaupan uhrilta” (ikään kuin asiakas voisi tämänkään seikan mistään tunnistaa tai tarkistaa). Samaan tapaan myös kansanryhmää vastaan kiihottamista koskevan lainkohdan soveltaminen pitäisi nähdäkseni rajata siihen, että sen perusteella voidaan tuomita vain, kun

1. on osoitettavissa selvä *käsky* tai *kehotus* syrjivään tekoon,
2. kyse ei ole vain *omien mielipiteiden* ilmaisemisesta vaan toisten ihmisten *taivuttelusta* kyseiselle kannalle,
3. teolla on uhri tai asianomistaja, joka vaatii rangaistusta, korvausta tai hyvitystä eli kyse on *asianomistajarikoksesta*,
4. teolla on *toteennäytettäviä seurauksia*,
5. kyse ei ole pelkästä *aikomuksesta*, kansanryhmän *kuvaamisesta* kiusallisella tavalla, *poliittisen* kannatuksen tavoittelusta tai retoriikasta vaan järjestyneestä ja toteutuneesta teosta kampanjan käymiseksi,
6. kyse ei ole pelkästä huumorista tai subjektiivisesti *koetusta* loukkaantumisesta,
7. kyse ei ole näkemysten esittämisestä tieteellisessä, taiteellisessa tai poliittisessa yhteydessä, ja
8. kiusalliseksi, halventavaksi tai loukkaavaksi koetulla esityksellä ei ole ollut mitään *perusteluja*.

Sen sijaan jos nykyinen soveltamislinja jatkuu, voi käydä aikaa myöten niin, että sanan ”neekeri” käyttämisestä rapsahtaa sakkoja ilman oikeudenkäyntiä ihan vain vähemmistövaltuutetun hallinnollisella päätöksellä. Tämä on seuraus siitä, että viranomainen, joka ei ole kansan valitsema, pyrkii ohittamaan kansanvallan ja pukemaan ihmiset poliittisen korrektiuden pakkopaitaan.

Minä olen homoseksuaali. Miksi siis arvostelen vähemmistövaltuutetun, syyttäjän ja viranomaisvallan toimintaa niiden vetäessä käräjille maahan-

muuttokriitikoita? Jos luette blogini alusta loppuun, niin tiedätte. Sananvapauden kannalta tilanne on seuraava: me homot emme koskaan pyrkineet tukahduttamaan avointa keskustelua homoseksuaalisuudesta. Emme myöskään kieltäneet ketään sanomasta meitä homoiksi. Päinvastoin: me halusimme sitä. Keskustelua käytiin 30 vuotta, ja kantamme voitti. Olemme vapaita.

Sen sijaan maahanmuutto on asia, jolle ei ilmeisesti löydykään sellaisia tieteellisiä ja poliittisia perusteita, joilla se voitaisiin oikeuttaa. Niinpä viranomaiset eivät haluaisi, että tästä asiasta keskustellaan, vaan he pyrkivät laittamaan kriitikot vankilaan. Ikävä sanoa, mutta minusta näyttää nyt siltä, että mielipidevankilan saranat narisevat nykyään aivan samalla tavalla maahanmuuttokriitikoille kuin ne soivat 1950-luvulla homoille.

Koska ideologisten lakien tapauksessa soveltamisen ja tulkinnan avaimet on jätetty viranomaisten käsiin, lainkäyttö on muodostunut mielipiteidenvaraiseksi. Todistelussa ei ole voitu osoittaa sen enempää uhreja kuin immanentteja tai organisoituja tekojakaan kansanryhmien vastaisten kampanjoiden käymiseksi. Sen sijaan sanankäyttäjät on itse ajettu mielipidevainojen kohteiksi – tosin syytteeseen haastaminen on ollut poliittisesti valikoivaa. Käräjille ei ole haastettu äärivasemmistolaisia räyhähenkiä, feministejä eikä monikulttuuristeja saati muslimeja, joiden kannanotot ovat usein olleet varsin uhkaavia. Tämä antaa jälleen näytön siitä, miten ”ihmisoikeuksiin” liittyvää retoriikkaa viljelemällä on kielletty ihmisten yhdenvertaisuus, joka on perusoikeus.

Yksittäiset syytteet ja tuomiot eivät ole kuitenkaan olleet se pahin asia. Olennaista on, että niiden kautta herätetyillä pelotteilla on kahlittu myös kaikki muu yhteiskunnallinen sanankäyttö ja pyritty rajaamaan tietyt puheenaiheet keskustelujen ulkopuolelle. Sananvapaus on jouduttu monissa Euroopan maissa uhraamaan hintana yhteiskuntarauhan säilymisestä, ja esimerkiksi Belgiassa ja Hollannissa muslimit sanelevat sananvapauden rajat. Ne puolestaan perustuvat Jumalan ilmoituksena pidettyihin lakeihin. Sananvapauteen viitataan juhlapuheissa, mutta orwellilaisen *doublespeakin* tavoin ajatus vesitetään kaksoisstandardilla, jonka mukaan sananvapautta saa käyttää ”asiallisen sananvapauden”, ”varsinaisen sananvapauden”, ”perustellun sananvapauden”, ”vastuullisen sananvapauden” tai ”tieteellisen sananvapauden” muodossa. Tällaisella sananvapaudella ei paljon mitään tee, sillä eihän ongelmattomien asioiden tai kiistattomien tieteellisten litanioitten latelemiseen tarvita mitään vapautta.

Viranomaisten pelko on vaikuttanut omaan kulttuuriimme köyhdyttävästi. Suhteellisuudentajun menettämisen mukana on kuoletettu myös ironiantaju, joka kertoisi jonkinlaisesta henkisestä kypsyydestä sekä luottamuksesta eri kansanryhmien kesken.

Tasa-arvopolitiikan kompleksisuus

Entä millaisia syrjinnän psyko- ja sosiodynamiikka ovat? Syrjinnästä länkyttäminen on tietenkin typerää ja turhaa. Mikään tuskin halventaa ihmistä perinpohjaisemmin kuin se, että vähemmistöön kuuluva ihminen lavastetaan viranomaisvallan toimesta täysin avuttomaksi ja suojelua vailla olevaksi tahoksi, joka ei osaa itse puolustaa itseään. Viranomaisvallan harjoittama lelliminen muuttuu silloin julkiseksi nöyryyttämiseksi. Ei olekaan ihme, että sen enempää etniset kuin muutkaan vähemmistöt eivät pidä porua omasta asemastaan. Mikään ei ole häpeällisempää kuin olla ”suvaittu”. Niinpä viranomaisvallan oma tapa jakaa ihmiset etnisiin vähemmistöihin erotuksena muista ihmisistä on eräänlainen rotuajattelun poliittisesti korrekti muoto omana aikanamme: ihmistä ei tarkastella yksilönä vaan ryhmänsä jäsenenä, esimerkiksi rodun tai sukupuolen mukaan.

Käytännön vaarana on, että viranomainen toimii kuten maahanmuuttajayhteisöt itse. Se puolustaa esimerkiksi islaminuskoisten oikeuksia korostaessaan, että heitä suojelee uskonnonvapaus, ja vedotessaan siihen, että he muodostavat yhtenäisen ryhmän, jonka tapoja ei saa kyseenalaistaa. Kriitikoita puolestaan uhataan syytteillä kiihottamisesta kansanryhmää vastaan, vaikka heidän kritiikkinsä on kohdistunut vain joko yksilöihin tai tarkasti rajattuihin väestöryhmien osajoukkoihin, esimerkiksi rikollisiin. Sen sijaan vähemmistöjen mieltämistä yhtenäisiksi ryhmiksi ei ole pitkään aikaan pidetty sosiologisesti perusteltuna, vaikka myös sillä on kannatusta. Keskeistä vähemmistöjen omalta kannalta on, miten *yksilöt* pärjäävät oman viiteryhmiensä *sisällä*. Esimerkiksi nuoriin naisiin kohdistuu islamilaisen yhteisön sisäpuolella pukeutumismääräysten ohella genitaalien silpomisen ja kunniamurhan uhka, joka sisältyy muslimien perinteisiin. Vieraissa kulttuureissa itsessään on siis arvostelun sijaa. Suosiessaan monikulttuurisuutta ja mieltäessään etniset vähemmistöt köntsälemäiseksi ryhmäksi Suomen viranomaiset puolustelevat muslimiyhteisön tapoja ja tulevat niin tehdessään polkeneiksi sen sisällä alistettujen yksilöiden oikeuksia.

Koska viranomaisvalta ei pysty ymmärtämään yhteiskunnallisten ilmiöiden psyko- eikä sosiodynamiikkaa, sen omat päätelmät jäävät aina pinnallisiksi, eikä viranomaisvallalla olekaan toiminnalleen yleensä mitään filosofis-eettisiä tai moraalisia perusteita. Myös viimeisimpien kansankiihotussyytteiden oikeuskäsittelyissä on käynyt ilmi, että ainoa taho, joka rasistisiksi väitetyistä mielipiteistä on kiihottunut, on ollut vähemmistövaltuutettu tai valtionsyyttäjä itse. Vähemmistövaltuutettu on nähdäkseni täysin turha viranomainen, jonka voisi lopettaa. Kyseessä on kovapalkkainen virka, jonka puitteissa koko toimiston henkilökunnalle tarjoutuu lokoisat olot oman aineellisen hyvinvointinsa kartuttamiseen.

Osama vai Obama?

Yllä oleva väliotsikko tulee helposti kenen tahansa mieleen. Siksi sen poisjättäminen lehdistä ja muista medioista ei liene sattumaa. Ainakaan itse en ole nähnyt rinnastusta missään, en myöskään kädessäni olevassa uudessa Suomen Kuvalehden numerossa, joka tarkastelee Yhdysvaltain presidentinvaaleja. Julkisessa sanassa on kenties tarkoituksellisesti vältetty kyseisten persoonien rinnastusta, jotta ei syntyisi poliittisesti epäkorrektia mielikuvaa näiden henkilöiden minkäänlaisesta yhteenkuuluvuudesta. Ehkä suurimpien lehtien toimituksille on annettu oikein ohjeet rinnastuksista pidättäytymiseen.

Todellisuudessa Obaman keskeinen (mutta ääneen lausumaton) väite on, että arabimaailmaa voidaan lepytellä, jos amerikkalaiset äänestävät Yhdysvaltojen presidentiksi ei-valkoisen. Obama yrittää siis toimia eräänlaisena variksenpelättimenä. Idea on samaa juurta kuin Osaman lupaus lopettaa terrorilla uhkaaminen vain, jos yhdysvaltalaiset kääntyvät islaminuskoon. Eli kun Yhdysvallatkin on ei-valkoisilla, voidaan terrori ja sitä kautta terrorismin vastainen sota lopettaa. Ajatuskulku on ymmärrettävä, sillä sodat yleensä päättyvät jommankumman osapuolen häviöön.

Koska Yhdysvallat rypöö laman suossa, ei poliittisilla päätöksillä voida paljoa vaikuttaa, vaan talous määrää politiikan toimintaehdot. Siksi vaikutelmiin perustuvilla mielikuvilla on suuri merkitys presidentin valintaan. Obamalla on erikoinen kyky vakuuttaa kuulijansa siitä, että hän tarkoittaa mitä sanoo. Ehkä hänen sanojaan suojelee etnisen erilaisuuden tabu, jonka vuoksi hänen oletetaan puhuvan totta. Tässä mielessä hänen puheensa on kuin jatkuvaa freudilaista lipsahdusta. Koska lipsahdus puolestaan on mahdollinen vain tahattomasti syntyneenä eikä Obaman kannanotoissa liene kyse vahingoista, on vaikutelma suuresta totuuden puhujasta valmis. Mutta politiikassa sanoista voi jäädä myös kiinni.

John McCain tuskin kuitenkaan luovuttaa vaalitaistelua. Moninkertainen äänestäminen Yhdysvaltojen esivaaleissa on varmasti hauskaa samoin kuin ehdokkaiden pellehyppely osavaltiosta toiseen. Yhdysvaltain kansat ovat harvinaisen selkeiden vaihtoehtojen äärellä. Siksi myös valinta on monille helppo.

Tiistaina 5. helmikuuta 2008

ILOUUTISIA

Tänään kansallisrunoilijamme J. L. Runebergin päivänä (hän ei kirjoittanut sanaakaan suomeksi) on jälleen ilahduttavaa huomata, kuinka toiveikkaan näköalan Helsingin Sanomat maalaa tulevaisuudesta. Lehden

mukaan vuonna 2020 Helsingin koulujen oppilaista jo neljännes on maahanmuuttajataustaisia.[334] Koska tuohon ajankohtaan on vielä 12 vuotta ja koska peruskouluja käydään seitsemännestä ikävuodesta kuuteentoista, on maahanmuuttoviranomaisilla enää kolmisen vuotta aikaa järjestää tilanne sellaiseksi, että maahanmuuttajien lapset ehtivät ajoissa kouluun. Tämä tietysti edellyttää, että kouluun menevät lapset syntyvät Suomessa. Toinen vaihtoehto on, että oppilaita virtaa myös ulkomailta, jolloin heidän valmiutensa käydä koulua Suomessa on tosin heikko, sillä he ovat jo oppineet tai oppimassa vieraan kielen.

Hämmästyttävää on, mistä Helsingin Sanomat voi asian tietää etukäteen. Ymmärtävien tieteiden periaatteisiin ei kuulu ennusteiden eli prediktioiden tekeminen vaan postdiktioiden laatiminen eli jälkikäteen tapahtuva tilanteiden havainnoiminen. ”Ennusteen” tekemisessä täytyykin olla kyse politiikasta, jolla todellisuutta pyritään manipuloimaan. Tiedotusväline ei ennusteesta kertoessaan vain välitä tietoa todellisuudesta, vaan se pyrkii aktiivisesti muokkaamaan sitä. Tiedotusvälineen pitää tietenkin raportoida myös ikävät uutiset, mutta ennusteita laatiessaan se on usein hakoteillä.

Jos ennusteen mukainen suuntaus todella jatkuu, käyvät Saksassa ja Pohjoismaissa esitetyt uhkakuvat kantaväestön syrjäytymisestä toteen parissa vuosikymmenessä. Mikäli kyseinen tapahtumasarja pääsee toteutumaan, kantaväestöt pakotetaan käytännössä väistymään, eikä muutosta voida sen alkuun päästyä enää pysäyttää. Kysymys on palautumattomasta demografisesta prosessista, jonka peruuttamattomuus on verrattavissa napajäiden sulamiseen. Tällaiseen moraalisesti kyseenalaiseen kulttuurievoluutioon ei siis tarvita tuhansia vuosia, kuten geenimuutosten syntymiseen, vaan muutaman sukupolven aikana tehdyt väestöpoliittiset virheet riittävät.

Ulkomaalaistaustaisten lasten suuri määrä verrattuna kantaväestöön johtuu siitä, että nuoret suomalaiset heterot eivät lisäänny tarpeeksi. Syynä siihen on muun muassa se, että Suomen sosiaaliturvajärjestelmä tukee suhteellisesti paremmin maahanmuuttajia kuin omia kansalaisiaan. Esimerkiksi suomalaiset vanhemmat eivät saa toimeentulotukea lainkaan tässä omistamis- ja yritteliäisyysvihamielisessä sosiaaliturvajärjestelmässämme, jos heillä on vähänkin omaisuutta, kuten auto tai asunto. Sen sijaan kolmannesta maailmasta tuleville maahanmuuttajille järjestetään kaikki ilmaiseksi, sillä heillä ei yleensä ole varallisuutta. Näin ollen heille perustetaan erinomaiset olot lisääntymiseen, kun taas sosiaaliturvajärjestelmämme maksajat eivät pääse hyötymään järjestelmästä läheskään samassa suhteessa – eivätkä varsinkaan rahoitusosuuttaan vastaavassa meritokraattisessa suhteessa.

Oletteko muuten huomanneet, että aina kun Helsingin Sanomissa on maahanmuuttajamyönteisiä ilouutisia, kirjoittajina ovat erityisesti Kimmo Oksanen tai Juha Merimaa, kuten edellä viitatussa jutussa. Kun suoma-

laiset ovat halunneet kerjäläisten poistuvan katukuvasta, on härskiä kuitata asia Oksasen tapaan toteamuksella, että ”saahan sitä haluta”.[335] Minusta tuntuu, että kirjoittaja ei itsekään tiedä, mitä hän sanoo ja miksi. Tuolla mietelauseellaan Oksanen näyttää kommentoivan itse tuottamaansa ajatusta tavalla, jossa yhdistyvät eräänlainen ylimielisyys, voimattomuus ja samanaikainen pyrkimys tukahduttaa mieleen nousevaa itsekritiikkiä pakkovaltaisesti. Kyse voi olla siitä, että vastalauseet hiipivät siis jo kirjoittajan omaankin tietoisuuteen, mutta hänen täytyy toimituksessa vallitsevan ideologian vuoksi haluta jotain muuta. Ja saahan sitä kirjoittaa.

Entä miksi muslimit saavat haluta Suomessa mitä vain, kuten itselleen pyhitettyjä uimahallivuoroja? Jakomäen uimahalli ”tiedottaa” nyt, että suomalaisilta suljetut vuorot on tarkoitettu ”maahanmuuttajille”, vaikka kyse on siitä, että ne on tarkoitettu nimenomaisesti muslimeille, joille yhteiset vuorot eivät sovi. Mikäli suomalaiset ryhtyisivät vastaavanlaiseen valikoimiseen, sitä sanottaisiin rasismiksi. Se, että Jakomäen uimahalli pyhittää lauantaisen vuoronsa muslimeille, on samanlaista kuin se, että kaupat ja ravintolat ryhtyisivät pystyttämään oviileen kieltotauluja: ”vain muslimeille” tai ”vain kristityille”. Myös ”vain juutalaisille” voi tulla mielee, mutta olisiko erikoiskohtelu ylennys vai alennus? Suomalaisilta kielletyt perinteiset lauantaiset uinti- ja saunapäivät ovat nykyajan uimahalliapartheidia. Kun aloitteen olivat tehneet demarinaiset, jotka tällä tavoin veivät jakomäkeläisiltä perusduunareilta sen ainoan uintipäivän, niin Sdp:n kannatus varmaan lähtee rakettimaiseen nousuun.

Keskiviikkona 6. helmikuuta 2008

KANKKULAN KAIVOON

Yliopiston lupa ottaa vastaan lahjoituksia tuottaa heti tulosta, kun Helsingin Sanomat ilmoitti Jane ja Aatos Erkon säätiön lahjoittavan kolme miljoonaa euroa Helsingin yliopistolle ”yhteiskunnallisen epäoikeudenmukaisuuden tutkimiseen”.[336] – Mikä paradoksi! Yhteiskunnallista epäoikeudenmukaisuutta on jo se, että muutamille annetaan miljoonien lahjoituksia ja toisille ei mitään. Lahjoituksin ylläpidettävät virat ovat juuri niitä, joilla akateemista tutkimusta voidaan ohjailla, ja tie ostoksille yliopistoissa on kivetty.

Vihervasemmistolaista ideologiaa edustaa, että viran alaan luetaan ”hyvinvointivaltion tulevaisuus, globalisaatio, kulttuurien konfliktit, suvaitsevaisuus ja moniarvoisuus, tekniikan vaikutus elämään sekä ympäristökysymysten yhteiskunnalliset ulottuvuudet”. – Ja entä toteutus? Viran perustaminen on jätetty yliopiston yksiköistä turhimman ja epäonnistuneimman eli Tutkijakollegiumin käsiin. Jo dosentti Matti Kamppinen ar-

vosteli Tutkijakollegiumin tuottaman *Ihmistieteet tänään* -teoksen (Gaudeamus 2005) täydellisestä mitäänsanomattomuudesta kirjoituksessaan ”Kultapossukerhon voimannäyte” (*Tieteessä tapahtuu* 8/2005).[337]

Sopivuus ja nuoren polven tutkijat

Tutkijakollegiumia rasittaa ikävä ja pakonomainen monikulttuurisuuden tendenssi, jota varsinkin sen johtaja Juha Sihvola on ajanut kuin käärmettä pyssyyn. Nytkin hän toteaa, että virka pannaan kansainväliseen hakuun. Näin ollen myös lahjoitusvarat ovat vaarassa päätyä ulkomaalaisille tutkijoille, jotka nauttivat Erkkojen maksamaa palkkaa ja joiden asumiskulutkin kuitataan säätiön rahoista.

Todennäköisesti virkaan nimitetään joku ulkomaalainen monikulttuurisuuden pääideologi, joka saapuu saarnaamaan globalisaation välttämättömyydestä, maahanmuuton edistämisestä ja siitä, miten kantaväestön eli tyhmänä pidetyn suomalaisen rahvaan pitää nöyrtyä ottamaan vastaan, paitsi tämä julistus, myös kaikki sen seuraukset, kuten omien työpaikkojen menetykset ja niin edelleen. Jotta viran tarkoitus toteutuisi, eli yhteiskunnallinen eriarvoisuus todella paljastuisi, siihen pitäisi palkata joku monikulttuurisuuden kriitikko tai kansallisen edun puolustaja, joka toisi suuren yleisön tietoisuuteen sen, mitä haittaa niin yliopistojen kuin valtiovallankin ajamasta internationalismista todellisuudessa on. Nämä vahingot ovat niin ilmeisiä ja pitkälle ulottuvia, ettei niiden toteamiseen tarvita välttämättä edes tutkimusta, vaan kyseiset havaintotodellisuuden ilmiöt voidaan osoittaa tosiksi samaan tapaan kuin lause ”ulkona sataa”. Silti omituista on, että kansallisen edun puolustamista pidetään yliopistoissa edelleen täysin kiellettynä, mutta sen vastakohtaa eli pakkokansainvälistämistä saa mielihyvin edustaa.

Hukkaan menevät siis nuokin lahjoitusrahat, aivan kuten kaikki sellaiset varat, jotka kanavoidaan julkisyhteisöille eikä suoraan yksityishenkilöille. Surullisen esimerkin tarjosi myös Erkon naapuritalosta Merikadulta jokin aika sitten 99-vuotiaana kuollut akateemikko Eino Jutikkala, joka testamenttasi 22 miljoonaa euroa Suomalaiselle Tiedeakatemialle.[338] On kieltämättä hyvä, että akatemia ymmärtää nyt tukea rahoillaan nuoren polven tutkijoita, sillä ensimmäisen Eino Jutikkalan apurahan sai vasta 81-vuotias Viljo Rasila.[339]

Yhteiskuntakriittinen tutkimus näyttää olevan mahdollista vain yksityishenkilöiden harjoittamana – ei sellaisen näennäistieteellisen politikoinnin varjostamana, jota nyky-yliopisto edustaa. Yliopisto on juuri siksi niin vastenmielinen paikka, että virkoja myönnetään vain feministeille, monikultturisteille, internationalisteille ja kalkkiksille. Kriittistä filosofiaa ei yliopistoissa ole, ja muutoinkin niiden henkistä elämää luonnehtii täydellinen lamaannus. Myös uuden viran täytössä käytetään Sihvolan ilmoituk-

sen mukaan (tietysti) asiantuntijamenettelyn kiertävää kutsumismenettelyä, jotta virkaan saadaan ”sopiva” henkilö.

Tutkijakollegium on turha laitos

Entä mikä Tutkijakollegium on? Vuonna 2001 perustetun kollegiumin tavoitteena oli luova, monipuolinen ja vaikutuksiaan yhteiskuntaan säteilevä yksikkö, jossa toimisi itsenäisiä ja tekemisistään tietoisia tutkijoita. Tulos oli toisenlainen. Tutkijakollegiumista tuli akateemisilla ahdistuksilla kyllästetty laitos, jota varjostavat monet jarrut ja kahleet.

Olen itse hakenut kahdesti virkaa Tutkijakollegiumista. Molemmilla kerroilla hakemukseni on työnnetty paperikoriin. Olin julkaissut kyseisten vuosien aikana kolme itsenäistä monografiateosta, joissa käsitellään ihmis- ja yhteiskuntatieteiden metodologiaa ja etiikkaa, tieteenfilosofiaa sekä suomalaisen yhteiskunnan tilaa. Olin tarkastellut useita ajankohtaiskysymyksiä sananvapaudesta ja terrorismista turvayhteiskunnan ja tiedepolitiikan käänteisiin. Yhteensä nämä teokseni, *Dialoginen filosofia* (2003), *Työttömän kuolema* (2005) ja *Filosofia räjähti* (2005) kattavat toista tuhatta painosivua. Myöskään Suomen Akatemia ja filosofian laitokset eivät tukeneet toimintaani mitenkään.

Tutkimussuunnitelmiani ja toimintaedellytyksiäni arvioitiin niin sanottujen asiantuntijoiden lausunnoissa ristiriitaisesti. Toiset kehuivat ja toiset haukkuivat niitä. Se ei ollut yllätys, sillä tutkijoiden valitseminen kollegiumiin aivan kuten Suomen Akatemiankin listoille on pelkkää politiikkaa. Lausunnot tilataan hakijan vihollisilta, jos yksikkö haluaa kielteisen tuloksen, ja ystäviltä, jos tutkija halutaan laitokselle sisään. Kun niin sanottujen asiantuntijoiden lausunnot ovat jo lähtökohtaisesti ristiriitaisia, ei niiden perusteella laskettu painotettukaan keskiarvo voi sovittaa arvioiden omaa epäluotettavuutta.

Multikultivointia

Tutkijakollegiumin toimintaa on puolusteltu julkisessa sanassa iloitsemalla siitä, että sen käytävillä kuuluu jatkuva monikielinen puheenporina. Näin monikulttuurisuus toteutuu yliopistoissa, kun ulkomaalaiset tutkijat syövät meidän resursseitamme ja suomalaiset tohtorit pakotetaan olemaan työttöminä. Ihanteena pidetään sitä, että yliopistotkin alkavat muistuttaa pakolaisleirejä, joissa vallitsee jatkuva sekavuus ja hysteria, poliittisen korrektiuden vaaliminen ja sananvapauden rajoittaminen.

On vaikea ymmärtää, mistä syystä olisin itse ansainnut sen kohtelun, jonka mukaisesti minulta kielletty kaikki tutkimustuet koko yliopistolaitoksessa. En ole taipunut veisaamaan hoosiannaa monikultturistien

vaatimuksille, ja olen paljastanut feminismin tiedepoliittiseksi kuplaksi. Mutta siitä pitäisi pikemminkin palkita kuin rangaista. Sen sijaan Tutkijakollegiumin asennoituminen osoittaa (yhtenä muiden tahojen joukossa), kuinka tarkoitushakuista koko akateeminen virkojen jako on.

Ikävää kollegiumin toiminnassa on ollut se, ettei se kerro julkisesti, keiden henkilöiden suunnitelmia se ei ole rahoittanut. Suomen Akatemian tavoin se ei salli myöskään valittamista päätöksistään. Tutkijakollegiumiin valitaankin lähinnä angloamerikkalaiseen diskurssiin sitoutuvia tutkijoita, joiden aiheet vaihtelevat 1700-luvun brittiläisestä filosofiasta ortodoksian asemaan Baltian maissa. Eikö rahoitettavaksi kelpaa kukaan sellainen filosofi, jolla olisi omaan aikaamme iskevää sanottavaa?

Paljon parjattu UPJ ei taidakaan olla hullumpi keksintö, kun yliopistoja tuhotaan. Ainakaan minua ei haittaisi, vaikka yliopistoistamme lopetettaisiin heti 1 500 virkaa. Yhteiskunnalle voisi olla eduksi, että laitettaisiin lautoihin koko kolhoosit ja perustettaisiin yksityisten yliopistojen järjestelmä. Sitten nähtäisiin, keiltä yksityisprofessoreilta tiedettä ostetaan.

Perjantaina 8. helmikuuta 2008

KORKEAKOULUJEN HALLINTOVIROISTA

Korkeakouluissa käy usein niin, että hallintovirkaan nimitetään henkilö, jolla ei ole sisällöllistä asiantuntemusta eikä tieteellistä tai taiteellista pätevyyttä saati niihin liittyvää opetustaitoa. Hallinnollisen kelpoisuuden katsotaan riittävän virkamiehelle. Tällaisen ajattelutavan perusteeksi mainitaan yleensä käsitys, että virkamiehen pitää olla puolueeton, eikä hän sen vuoksi saisi tietää mitään, osata mitään, eikä hänellä saisi olla myöskään omaa näkemystä mistään. Mutta pitääkö yliopistojen hallintokerrokset täyttää pelkillä byrokraateilla, vai pitäisikö myös heidän tietää, mitä he tekevät?

Fenomenologisen tieteenfilosofian valossa kaikilla tiedehallinnossa toimivilla ihmisillä on väistämättä oma näkemys käsittelemistään asiakysymyksistä. Sen vuoksi on parempi, että ihminen *tiedostaa*, millaisia hänen näkemyksensä ovat, kuin että hän pitää itseään aiheettomasti puolueettomana. Itsekriittisyyden katsotaan sisältyvän asiantuntijuuteen joka tapauksessa, ja siksi omaan näkemykseen yltäviä asiantuntijoita on pidettävä erityisen soveliaina ja pätevinä myös puolueettomuutta vaativiin hallintotehtäviin. Mitä enemmän asiantuntemusta ja omaa näkemystä ihmisellä on, sitä paremmat edellytykset hänellä on myös irrottautua niistä hetkeksi ja toimia puolueettomasti virkatehtävissään, esimerkiksi tarkastaessaan opinnäytteitä tai tehdessään rahoituspäätöksiä.

Fenomenologinen tieteenfilosofia vastaa puolueettomuuden vaatimuksiin myös metodologisen sulkeistamisen (saks. *Einklammerung*) ja feno-

menologisen epookin (kreik. *epokhé*) keinoin. Näillä käsitteillä viitataan akateemisilta toimijoilta vaadittavaan itsekriittisyyteen ja kykyyn reflektoida näkemyksiään. Koska kyseisiä ominaisuuksia voidaan katsoa löytyvän todennäköisimmin sellaisilta henkilöiltä, joilla on sisältöasiantuntemusta ja tieteellistä tai taiteellista pätevyyttä, pitäisi myös puolueettomuutta vaativiin hallintotehtäviin nimittää etupäässä asiantuntijoita.

Asiantuntemuksen välttämättömyys

Hallintovirkamiehet tekevät usein tärkeitä sisältöpäätöksiä. Jos he eivät myönnä, että heillä on tavanomaisen maailmasuhteensa perusteella myös omia käsityksiä hyvästä ja huonosta sekä kauniista ja rumasta, ja mikäli he eivät tunnusta näiden käsitysten vaikuttavan heidän tekemiinsä ratkaisuihin, kyseiset henkilöt tulevat manipuloineiksi todellisuutta tiedostamattaan. Siten he tulevat korvanneiksi tieteelliset ja taiteelliset perustelut vallankäytöllä, joka yleensä muuttuu myös mielivallaksi, kuten ideologinen valta aina.

Sille, miksi hallintovirkoihin pitäisi nimittää vain henkilöitä, joilla on tieteellinen tai taiteellinen pätevyys sekä kyky antaa opetusta, on kolmenlaisia perusteluja. Niistä ensimmäisen (1) muodostavat edellä mainitut tieteenfilosofiset seikat. Niiden pohjalta asiantuntija on väistämättä sopivampi myös puolueettomuutta vaativiin tehtäviin kuin ei-asiantuntija: asiantuntijan mahdollisuudet tunnistaa ja sulkea pois oma mahdollinen puolueellisuutensa ovat paremmat. Lisäksi nimittämistä puoltaa hänellä oleva tieto- tai taitopotentiaali.

Toisen (2) perusteluryhmän muodostavat tieteen normeihin liittyvät perustelut. On tärkeää, että esimerkiksi hallintolääkäreinä toimii nimenomaan lääkärin pätevyydellä varustettuja ihmisiä, koska tehtävien hoitaminen vaatii asiantuntemusta. Vaikka lääkäritkin kiistelevät keskenään eri hoitomenetelmien paremmuudesta, heillä on kuitenkin yhteinen käsitys siitä, miten terveydenhuollossa pitää toimia. Juuri tätä yhteistä aluetta ja sen normeja sanotaan tieteeksi. Tiede ylipäänsä on mahdollinen vain näiden sopimusten pohjalta. Samasta syystä esimerkiksi taidekorkeakoulujen hallintoon pitäisi nimittää henkilöitä, joilla on oma taiteellinen tai tieteellinen linja, sillä sitä voidaan pitää merkkinä myös sisältöasiantuntemuksesta. Vastuullisen virkamiehen itsestään selviin velvollisuuksiin kuuluu oman mahdollisen puolueellisuutensa sulkeistaminen käytännön tehtävissä, eikä siitä tarvitse erikseen kantaa huolta. Sen voidaan katsoa toteutuvan jo professori- ja tutkijakunnan eettisten ohjeiden velvoittamana.

Tieteellisten normien lisäksi kolmannen (3) perustelun asialle antavat juridiset normit, jotka määräävät virkamiehen jäävväämään itsensä intressi-, osallisuus-, sukulaisuus- tai palvelussuhteen perusteella. Näin ollen voimme hyvin luottaa siihen, että kyseiset akateemiset ja muodolliset

varmistimet yhdessä poistavat turhat epäilyt, joita usein kohdistetaan siihen, että hallintovirkoihin nimitetään asiantuntijoita.

Ei-asiantuntijat tiedehallinnossa

Entä miten on ei-asiantuntijoiden oman oikeutuksen laita? Nykyään korkeakoulujen hallintovirkoihin nimitetään henkilöitä, joilta puuttuu sekä tieteellinen että taiteellinen pätevyys, opetustaito ja kyky antaa tutkimuksenohjausta. Ymmärrän kyllä, että hallintovirkamiehiltä (jotka ovat yhä useammin naisia), ei pitäisi vaatia liikaa. Mutta nyt heiltä vaaditaan vain sitä, että heidän ei pitäisi tietää mitään. Jokainen voinee ymmärtää, kuinka naurettava tuollainen ajattelutapa on. Olisi kuitenkin lyhytnäköistä katsoa, että sitä edustettaisiin vain nimeltä mainitun arvon eli "puolueettomuuden" takaamiseksi. Todellisuudessa sitä pidettäneen yllä siksi, että virkoihin saataisiin tottelevaisia ja mukiinmeneviä ihmisiä, joilla ei ole persoonaa, omia ajatuksia, tieteellistä tuotantoa, vuorovaikutustaitoja eikä varsinkaan poliittisesti epäkorrekteina pidettyjä mielipiteitä.

Korkeakouluissa on viime aikoina lisätty erilaisia suunnittelijan, koordinaattorin, tutkimus- ja kehittämispäällikön sekä muiden byrokraattien virkoja. Niitä perustetaan lähinnä rahoituksesta käytävän kärpäslätkäsodan vuoksi eli kiistelemään yhä kireämmiksi käyvistä resursseista sekä kamppailemaan kansainvälistymisvaatimusten paineessa. Kun kyseiset virat täytetään suorittajilla, toteuttajilla ja vailla näkemystä olevilla tyypeillä, kyseisten virkojen olemassaolo vain pahentaa niiden ihmisten asemaa, jotka huolehtivat korkeakoulujen päätehtävistä eli tutkimuksesta ja opetuksesta. Niihin käytetyt palkkauskulut ovat opettajilta ja opiskelijoilta pois. Totuus kyseisistä viroista onkin se, että ne ovat täysin turhia, ja hyvät opettajat pystyvät suorittamaan niihin liittyvät velvoitteet sivutoimenaan. Tätä nykyä hallintovirkojen haltijat lähinnä tarkkailevat ja rankaisevat opiskelijoita ja ylläpitävät erilaisia rekistereitä mutta eivät tee sitä, mitä heidän pitäisi: antaa opetusta ja tutkimuksenohjausta.

Kun filosofia on halpaa

Minua on silloin tällöin tiedusteltu tuntiopettajaksi muutamiin korkeakouluihin. Samoin on kysytty mahdollisuuksiani ohjata tutkimuksia. Olen vastannut kysyjille seuraavasti: lopetin tuntiopetuksen antamisen jo väiteltyäni tohtoriksi toistakymmentä vuotta sitten ja havaittuani, että entiset opetettavani alkoivat saada nimityksiä viransijaisiksi professoreiksi.

Ei ole mitään vikaa siinä, että oppilaat menestyvät, mutta tuntiopettajaksi suostun jatkossa vain yhdellä ehdolla: sillä, että toimeen liittyy 5 000

euron kuukausipalkka, kulmahuone ja sihteeri. Ehdotukseni lienee hyväksyttävissä, sillä nämä ovat pyytäjillä itselläänkin.

Lauantaina 9. helmikuuta 2008

JÄÄKARHUJEN KUOLINKELLOT

Jääkarhut ovat pian kodittomia, sillä lattia sulaa alta. Ihminen voi suojautua jotenkuten ilmastonmuutoksen vaikutuksilta, mutta eläin on niitä vastaan avuton, aivan niin kuin kolmikuukautinen jääkarhunpentu Knut, josta tuli ilmastomannekiini.[340] Maailma näyttää yleensäkin olevan täynnä pelkkää kärsimystä, pahoinvointia ja tuskaa, jolta eivät välty edes luontokappaleet. Meitä ei uhkaa vain tämä konkreettinen ilmastonmuutos, eikä sen seuraus ole ainoastaan säätila, jonka vallitessa ruoho vihertää eikä aurinkoa näy. Tämä sateinen ja vetinen säätila *on* ilmastonmuutos.

Sen lisäksi maailmassa vaikuttaa tunneilmaston muutos. Olen ollut pitkän aikaa todellisuuden olemusta koskevan oivalluksen äärellä. Maailma koostuu vastoinkäymisistä, joiden keskellä ihmisellä on kaksi mahdollisuutta: tuska ja sääli. Ne ovat toistensa vastavoimia. Ihminen joka nyt tuntee tuskaa voi hetken kuluttua olla se, jonka tehtävänä on tuntea sääliä eli myötätuntoa. Lyhyemmin en voi sanoa, mutta en myöskään pitemmin.

Sunnuntai 10. helmikuuta 2008

KUINKA VÄLTTÄÄ KANSALLISMIELISYYDEN NOUSUA?

On tärkeää, että kansallismieliset piirit pyritään vaientamaan Euroopan unionin jäsenmaissa, sillä muuten on vaara, ettei niiden kannatus kasva tarpeeksi ja viranomaiset epäonnistuvat yrityksessään lietsoa kiihkeitä tunteita. Yhteisen hyvän varmistamiseksi Ranskan kansallisrintaman Jean-Marie Le Pen tuomittiin kolmeksi kuukaudeksi ehdolliseen vankeuteen siitä, että hän oli antanut ranskalaiselle viikkolehdelle lausunnon, jonka mukaan Ranskan sota-aikainen saksalaismiehitys ”ei ollut erityisen julma”.[341]

Jaahas. Mitä jos joku sanoisi, että neuvostoarmeijan Karjalan-miehitys ei ole erityisen julma. Tuomittaisiinko tuon asian sanomisesta vankilaan Suomessa? Lausuja vähättelisi evakoiden kärsimyksiä, väheksyisi rintamamiesten ponnistuksia ja pyrkisi peittelemään vihollisen aiheuttamia julmuuksia. Silti lausujaa ei haastettaisi oikeuteen. Perusteena voitaisiin käyttää sitä, ettei miehitys ole vieläkään loppunut eikä asiasta ole objektiivista tietoa, kun ratkaisu viipyy.

Jos Karjalan miehityksen vähättelemisestä pitäisi tuomita vankeuteen, tuomio koskisi hyvin suurta joukkoa yliopistojen professoreita ja poliitikkoja. Virallisen historiankirjoituksen mukaan Karjalan miehitys ei ole edelleenkään mikään ongelma, eikä koko kysymystä itse asiassa ole. Ei ole mitään miehitystä, joten miten kiistää, syyttää, väittää tai edes ottaa huomioon mitään sellaista, mitä ei ole edes olemassa? On vain voittajien kirjoittama historia. Sen sijaan vankilan ovien saranat ovat soineet niille, jotka ovat uskaltaneet uhmata näitä poliittisen vasemmiston varjelemia salaisuuksia.

Entä sitten Jean-Marie-paran lausuma totuus? Eikö miehelle riitä, että hänellä on androgyyninen etunimi, jonka vuoksi häntä on voitu kiusata pienenä? Miksi hänet pantiin ehdolliseen vankeuteen, joka leikkaa vanhan miehen sananvapaudelta siivet? Arvattavastikin siksi, että ranskalaisten omassa historiankirjoituksessa toisen maailmasodan aikainen *ranskalainen* nationalismi on edelleen tabu. Ranskassa virinnyt kansallismielisyys pyrki puolustamaan ensisijaisesti ranskalaisen yhteiskunnan etuja, mutta se näki myös nousevassa Saksassa tulevaisuuden suurvallan. Lisäksi nationalismi oli Ranskassa paljon laajakantoisempaa kuin esimerkiksi Britanniassa tai Suomessa.

Näin ollen on helppo ymmärtää sitä suurta kysymysmerkkiä, joka on niin suuri, ettei sitä välttämättä edes huomaa, jos asiaa katsoo läheltä. Se on tämä: miten Hitlerin oli helppo vallata puolet Ranskasta epäuskottavan lyhyessä ajassa ja Pariisi otti hänet avosylin vastaan kuin turvapaikkaa hakevan maahanmuuttajan? Vastaukseksi on tarjottu Belgian kautta tapahtunutta Maginot-linjan kiertoa. Sekä henkisen että materiaalisen vastarinnan pysähtymistä selittää kuitenkin nimenomaan ranskalaisten oma halu nähdä maansa nationalistien käsissä. Tämän meidän aikamme historiankirjurit ovat halunneet unohtaa.

Vanha klisee, että jokainen sukupolvi kirjoittaa historian uudestaan, ei ole pelkkä huomautus hermeneuttisen tutkimusotteen puolesta vaan myös muistutus tosiasioiden peittelystä ja historiankirjoituksen ideologisuudesta. Historiantutkimus tuo luonnollisesti esiin myös uusia asioita, mutta se ei anna oikeutusta esimerkiksi Britannian ihmisoikeus- ja tasa-arvokomission johtajan Trevor Phillipsin vaatimukselle, jonka mukaan Britannian koko menneisyyden tulkinta pitäisi korjata muslimien toiveita vastaavaksi.[342]

Maanantaina 11. helmikuuta 2008

SYNTAX ERRORS

Tietoliikenteessä täytyy olla tänään jotain häiriötä, sillä Helsingin Sanomat tuo eteeni täysin epäuskottavia uutisia. Niistä yksi on tässä: "Maahanmuuttajat ovat yliedustettuina Helsingin väkivaltarikostilastoissa."[343] Miten on mahdollista, että maan suurin päivälehti on ajautunut tilaan, jossa se joutuu välittämään yleisölle myös sellaisia uutisia, jotka kertovat ulkomaalaisten rikollisuudesta ja joiden täytyy siten olla epämieluisia kaikille poliittista korrektiutta toivoville?

Ehkä vastaus löytyy siitä, että ollessaan rehellinen ja tunnustaessaan ongelmat avoimesti saa sympatiaa. Sen jälkeen voi toivoa, että lukijoiden usko median puolueettomuuteen säilyy. Tai sitten vastausta voi hakea sanasta "yliedustettuina". Sehän paljastaa, että asiat eivät ole kirjoittajan mielestä ihan oikein. Lauseen mukaan kieroa ei ole kuitenkaan vain sen kuvaama asiantila itse: maahanmuuttajien poikkeuksellisen laaja rikollisuus. Sanonta jättää oven auki myös sille tulkinnalle, että lehden mielestä tilastot ikään kuin "erehtyvät" suhteessa todellisuuteen.

Siksi myös tilastotiedon välittämää dataa pitää selittää ja korjata. Parhaiten se käy, kun asiaa taustoitetaan ja tulkitaan. Niinpä lehdestä löytyy juttu, joka kertoo ongelman alkupäästä ja loppupäästä: sen otsikossa siteerataan somalialaissyntyistä vankia, joka sanoo, että "kukaan ei tule Suomeen mennäkseen vankilaan".[344]

Mutta mitä välillä tapahtuu, jotta näin todellakin käy? Tästä prosessista on olemassa monenlaisia käsityksiä. Somalien päätymisestä rikollisille poluille ei voida syyttää aina vain suomalaista yhteiskuntaa, sillä somalit (aivan kuten kaikki muutkin maahanmuuttajat) saavat Suomessa osakseen parhaan mahdollisen kohtelun. Ehkä se ei ole täydellistä, mutta se on silti parasta, mitä koko maailmassa on tarjolla. Ja silti, siltikin, asiat menevät myttyyn. Minulla ei ole tähän asiaan aukotonta selitystä eikä teoriaa, kun viittaukset ihmisten olemuspiirteisiin on kielletty. Sen täytyy olla mysteeri.

Tietenkin on mahdollista, että lehden oma tekstintuottokone on mennyt sekaisin. Tilapäisestä systeemihäiriöstä kertoisi myös se, että viimeviikkoisen uutisen mukaan Astrid Thors arvostelee islamilaisen puolueen perustamista. Hänen mukaansa asia ei ole kritiikin aihe sinänsä vaan merkki "puoluelain puutteista".[345]

Sopimattomuus puoluelain piiriin johtuu Thorsin mukaan siitä, että islamilainen puolue edustaa *sharia*-oppia, eikä siten "ole islamin mukainen". – Mitä kummaa? Pohditaanpa Astridin ajatuksia hetken. Thors ei siis vastusta islamilaisen puolueen perustamista sillä argumentilla, että sen ajama *sharia*-laki olisi poliittisesti väärin, vaan siksi, että (1) meidän

oma puoluelakimme ei ole tarpeeksi hyvä, että (2) kyseinen uusi puolue ei täyttäisi demokraattisen puolueen tunnusmerkkejä ja että (3) islamilainen puolue ei olisi islamin mukainen.

Mutta miten Astrid Thors voi väittää, ettei *sharia*-lain mukainen puolue olisi islamin mukainen? Koska *sharia*-laki kuuluu olennaisena osana islamiin, Thors tulee väittäneeksi, että islam ei ole islamin mukainen. Todellisuudessa se on. *Sharia*-laki vaikuttaa kaikissa – myös kehittyneimmissä ja länsimaalaistuneimmissakin – arabimaissa voimakkaasti politiikkaan. Se on osa puolueiden toimintaa kaikissa islamilaisissa valtioissa. Viimeisimmän näytön tarjoaa uutinen, joka kertoo, että Turkin parlamentti salli huivit yliopistoissa murskaäänin.[346] Tosiasiassa burkha ei ole vain uskonnollinen vaatekappale vaan se on kulttuurinen mielenosoitus. Tästä todistaa se, että naiset eivät käytä burkhaa yhtä yleisesti arabimaissa kuin he käyttävät sitä lännessä, jossa huivipakosta on tehty suuri poliittinen kysymys. Kiistoja tuskin olisi lainkaan, ellei islam olisi uskonnon lisäksi myös poliittinen järjestelmä, jonka olennainen osa *sharia*-laki on.

Asia näyttäkin olevan niin, että islamin todellinen luonne on ollut Astridille tähän asti arvoitus. Nyt kun se paljastuu hänelle kokonaisuudessaan, hän ei voi myöntää, että islamiin sisältyy monia epädemokraattisia periaatteita, jotka eivät todellakaan ”edistä kulttuurien välistä dialogia”. Koska Astrid haluaisi sulkea silmänsä tältä tosiasialta, hän väittää, että vika on Suomen omassa puoluelaissa, jonka aukot sallivat myös epädemokraattisten liikkeiden perustamisen ja puolueeksi rekisteröimisen.

Onneksi Kari Rajamäestä löytyi miestä ruttaamaan Thorsin esittämä uusi ulkomaalaislaki, jonka läpimenoa odottaa muun muassa 6 000 Ruotsin karkottamaa irakilaista.[347] Mikäli Thorsin esittämä ulkomaalaislaki hyväksyttäisiin, hänen arvostelemansa puoluelain aukot paljastuisivat pieniksi.

Juuri Astrid Thorsin harjoittamalla monikulttuurisuuden lietsomisella tullaan edistäneeksi totalitaaristen järjestelmien syntymistä ja sellaisia uskonnollisia liikkeitä, joiden päätehtävänä on liberaalin länsimaisen demokratian lopettaminen. Kaikenlaiset heinähatut ja muut asioita huonosti tuntevat piirit ovat pitkään uskoneet, että suomalaiset voivat poimia monikulttuurisuudesta vain sen ”sivistyneinä” pidetyt puolet – runouden, musiikin, kuvataiteet ja arkkitehtuurin ornamentit – kuin rusinat pullasta. Todellisuudessa myös arabimaiden kehuttu arkkitehtuuri ja taiteet on alistettu kokonaisuudessaan islamin palvelukseen: rakennustaiteen helmet ovat poikkeuksetta joko moskeijoita tai epädemokraattisten hallitsijoitten palatseja, ja kansa asuu kurjissa oloissa. Jos poliitikot vaivautuisivat selvittämään asioiden taustoja tieteellisesti, filosofisesti ja kokemusperäisesti, poliitikkojen irralliset mielipiteet eivät muodostaisi sellaista hyväuskoisuuden halpahallia, kuin ne nyt tekevät.

Tiistaina 12. helmikuuta 2008

”TUKEKAA HYVÄÄ ASIAA”

Ilta-Sanomat kertoi hetki sitten, että jossakin tuomioistuimessa oli käynyt kuten Fintelligensin laulussa, ja pedofiili olikin tuomittu vain ehdolliseen eikä ehdottomaan vankeusrangaistukseen. Tämä laupeus herätti tietenkin raivoisan mielipidemyrksyn yleisönosastoissa, kun tädit alkoivat taivastella ahdistuneina, miksi moista pahuutta ei suljeta pois siitä yhteiskunnasta, jossa sitä luonnostaan esiintyy. Myös kansanedustaja Tanja Saarela ehätti oman siviilielämänsä antaman moraaliopetuksen ohella vaatimaan pedofiileille pakkohoitoa.[348] Niinpä Ilta-Sanomat perusti tammikuisen uutispulansa keskelle vetoomuslistan kovempien tuomioiden puolesta,[349] ja asiaan yhtyivät myös lapsiasiavaltuutettu Maria Kaisa Aula ja kokoomuksen kansanedustaja Marja Tiura.[350]

On harvinaista, että mikään tiedotusväline alkaa kerätä nimilistoja todellisuuden ilmiöitä tai itse välittämiensä uutisten sisältöjä vastaan. Myös Helsingin Sanomien järjestämässä kansanäänestyksessä vaaditaan pedofiileille ankarampia tuomioita.[351] Äänestystuloksen osoittaa kuitenkin epäluotettavaksi se, että vertailuvaihtoehdoksi on asetettu talousrikoksista annetut tuomiot. Kun niiden linja on ollut selvästi liian ankara, on hyväksikäytöstä langetetut tuomiot voitu arvottaa ”lieviksi” äänestyksessä.

Kun lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä tuomitaan nykyäänkin ankariin vankeusrangaistuksiin, täytyy kysyä, kiihkoilevatko ankarampien tuomioiden penääjät kuolemantuomion puolesta. Suuri osa seksuaalisen hyväksikäytön tapauksista on varsin lieviä ja tulkinnanvaraisia, joten esimerkiksi työpaikan riistäminen merkitsisi kohtuutonta rangaistusta. Voimassa on myös periaate, että kun rangaistus on sovitettu sakoilla, ei tuomittua tule pitää elinkautisessa. Pysyvien rikosrekisterien keruu ja ihmisten taivuttelu jatkuvasti todistelemaan syyttömyyttään todistuksilla rikosrekisterin puuttumisesta on sekin eräänlaista fasismia.

Jo sanan ”lapsiasiamies” kiertoilmaus ”lapsiasiavaltuutettu” herättää kysymyksen, mitä sellaisia valtuuksia tai valtaoikeuksia näillä naisilla oikein on, jotka valtuuttavat heidät arvostelemaan oikeuksien tuomioita ja päätösten ollessa heille itselleen kielteisiä myös käyttämään ideologista valtaa muuttaakseen lainsäädäntöä tai kiristääkseen tuomioita. Miksi juuri virkkuumummujen oma seksuaalisuuskäsitys ja mielihyvärakenne pitäisi etuoikeuttaa seksuaalisen hyvän normiksi? Miksi tämä eettisesti, filosofisesti ja sosiologisesti arvostelukyvytön moralistijengi pitäisi päästää tuomitsemaan ja jynssäämään yhteiskunnasta pois sellaisia ilmiöitä, jotka näyttävät olevan osa ihmisten luonnollista seksuaalisuutta? Ja kuka heidät on valtuuttanut? Koska kyseisillä viranomaisilla ei näytä olevan

mitään älyllistä sanottavaa, oletettavasti juuri siksi he saavat julkisuutta enemmän kuin osaavat edes pyytää.

Samaan aikaan Ilta-Sanomat paheksui, että jopa joka kymmenes lapsi on hyväksikäytetty.[352] Tähän viitatessani en pyri puolustelemaan pedofilian oikeutusta sinänsä vaan katson, että asialla kuin asialla pitää olla rajat. Mutta paheksun pedofiliaan liitettyä tuomiomieltä. Asian ydin näyttääkin olevan seuraava: itse ilmiö on niin laaja, että kyse on yleisinhimillisestä käyttäytymispiirteestä, jota tulisi ymmärtää ja arvioida tieteellisesti eikä kiirehtiä kivittämään.

Ilta-Sanomien mustasta listasta tuli yli 100 000 nimeä pitkä, ja marginaalit repesivät ennen kuin listan *dead line* meni umpeen. Mikäli Sigmund Freudia on uskominen, asiassa voisi nähdä eräänlaisen pedofiilien joukkoesiinmarssin. Tuomiomielihän kertoo tunnetusti ihmisten omasta halusta syyllistyä paheksumiinsa tekoihin. Kyseisten listojen kerääminen ei anna välttämättä kuvaa ihmisten todellisista asenteista, sillä niitä allekirjoittavat innosta kiljuen kaikki ne julkkikset, joilta osallistumista pyydetään – ihan vain välttääkseen leimautumisen pedofiiliksi.

Kuinka ”hoidolla” tehdään sairaita?

En ole itse pedofiili, mutta homoseksuaalina ja filosofisen etiikan asiantuntijana puolustan myös pedofiilien oikeutta omaan seksuaalisuuteensa ja itsemääräämisoikeuteensa. Jos yhteiskunta puuttuu pedofiilien luonnolliseen seksuaalisuuteen pakkohoidolla, se syyllistyy silloin samaan, mistä se haluaa noita ihmisiä syyttää: itsemääräämisoikeuden ja fyysisen koskemattomuuden loukkaukseen. Perusteluni esitin jo aiemmassa blogikirjoituksessani, jossa käsittelin pedofiilien pakkohoitamisen ongelmallisuutta. Moisten vetoomusten kirjoitteleminen ja kerääminen ei ole enää kansalaistoimintaa, vaan pahimmillaan se on fasismin soihtujen sytyttelemistä. Vähintäänkin on kyse kansanryhmää vastaan suunnatusta kiihotuskampanjasta.

Huolestuttavan merkin antaa sekin, että nyttemmin myös oikeusministeriö on avannut oven, paitsi seksuaalikäyttäytymisen medikalisoinnille ja sairaaksi julistamiselle, myös pakkotoimille ja suoranaiselle väkivallalle. Ilta-Sanomien raportoiman uutisen mukaan oikeusministeriö suunnittelee pedofiilien pakkohoitoa ruiskeilla, jotka lamaannuttavat sukupuolivietin ja jotka lehden mukaan ”vaikuttavat kuin kivesten poisto”.[353] Monet feministit ja lapsiasiamiehet (tarkoitan: -naiset) ottavat varmasti tämän kaiken vastaan kiitollisuudesta itkien.

Paljastavaa on, että lehti vertaa pakkohoitopistosten antamista kivesten poistoon ja pitää pedofiliaa siten *miesten* ominaisuutena. Tämä puolestaan kertoo, että kyseessä on naismafian hanke. Antipsykiatrisen liikkeen näkökulmasta pedofiliaa ei voida hoitaa, sillä kyseessä ei ole sairaus vaan

ihmisen pysyvä ominaisuus. Näin voidaan sanoa, että pakkohoidolla ihmisiä hoidetaankin sairaiksi. Euroopassa käytössä olevan ICD-10-sairausluokituksen piiriin luetaan pedofiilien lisäksi edelleen myös transvestiitit, transseksuaalit ja sadomasokistit, vaikka heidän käyttäytymisessään esiintyvät ”sairaudet” kuuluvat osana ihmisten arkipäivään, ja niiden sairausluonteesta ollaan laajasti eri mieltä. Tämän WHO:n ylläpitämän tautiluokitusjärjestelmän lähempi tarkastelu osoittaa lisäksi, että elämän ilmiöiden joukosta on vaikea löytää enää yhtäkään inhimillistä ominaisuutta, jota ei olisi luokiteltu sairaudeksi. Tässä valossa myös seksuaalisuuden eri muotojen sairaudeksi määritteleminen joutuu varsin suhteelliseen valoon. Koska myös pedofilia on ominaisuus, sitä ei voida poistaa sen enempää tuomioilla, sairaaksi julistamisella kuin ”hoitamisellakaan”.

Se, että oikeusministeriö pyrkii käyttämään sanan ”pakkohoito” asemasta kiertoilmausta ”velvoittava hoito”,[354] kertoo, että viranomaiset tunnustavat liikkuvansa heikoilla jäillä. Sanalla ”velvoittava” koetetaan kiertää se, että kyse on perusoikeuksien vastaisesta pakottamisesta, jolla ei ole moraalista oikeutusta mutta jolle on poliittis-ideologisia vaateita. Samalla velvoittavuuden käsite paljastaa, että kukaan ei sitä halua. Kun oikeusministeriön osastopäällikkö Jarmo Littunen nyt toteaa ilokseen, että ”lääkkeet ovat kehittyneet” ja että ”lääkityksestä saadut kokemukset ovat olleet hänen kokemuksensa mukaan hyviä”, kyseinen lausunto ilmentää Josef Mengeleltä tunnettua tehokkuutta. On kysyttävä, kenen ”kokemuksista” sitaatissa puhutaan ja onko pistoksia testattu häneen itseensä.

Nautinnon ja kauneusarvojen medikalisointia

Oikeusministeriön juristeilla ei ole filosofisia resursseja edes sen asian kyseenalaistamiseen, mikä on sairaus ja mikä ei, miten pedofilia eroaa esimerkiksi nuoriin ihmisiin kohdistuvasta kiinnostuksesta ja miksi eufemismeilla verhottu terveiden ihmisten pakkohoitaminen merkitsee lääketieteen etiikan taantumista kivikaudelle.

”Seksuaalirikokseksi” mainittu teko ei yleensä riko mitään etiikkaa eikä moraalia, paitsi jos se tapahtuu vastoin toisena osapuolena toimivan sukukypsän ihmisen *tahtoa*. Siksi yhteiskunnan pitäisi välttää puuttumista yksilöiden välisiin intiimeihin suhteisiin. Muussa tapauksessa yhteiskunta rikkoo ihmisten itsemääräämisoikeutta, loukkaa yksilöiden oikeuksia ja vahingoittaa ihmisten halukkuutta hakeutua seksuaalisiin suhteisiin. Myöskään pedofilia ei ole mikään ihmisen lihassa oleva sairaus, joka lähtee piikittämällä, vaan käyttäytymisominaisuus, joka on tahdonvaraista ja intentionaalista eli määrittyy ihmisten kokemista *merkityksistä* ja aistillisista arvoista. Niinpä sitä ei voida medikalisoida, tai ”hoito” muuttuu väistämättä väkivallaksi.

Nyt, kun Oikeuspoliittinen tutkimuslaitoskin alkaa ”selvittää” lasten hyväksikäyttöä (tunnustaen siis pahaksikäytön ”hyväksi”), se kokoaa risuja pedofiilien julkiselle polttoroviolle. Tämä osoittaa, minkälaista vahinkoa iltapäivälehtien lietsoma hysteria saa aikaan. Jos pedofiileja ei olisi pakotettu sillä tavoin kiven sisään kuin he nyt ovat, heidän kannattaisi ryhtyä julkiseen puolustautumiseen ja vastata heitä kohtaan suunnattuihin aggressioihin.

Vastuu järjen käytöstä kuuluisi myös filosofeille, mutta nämä joko hiipivät moralistien riveihin tai ahdistuvat kykenemättä filosofiseen argumentaatioon. Niinpä heidän suunsa pysyy kiinni kuin sammakon pimppi. He saattavat esimerkiksi kysyä, voiko pedofiilijahdin kyseenalaistaminen olla niin tärkeää, että siitä kannattaa maksaa työpaikallaan. Vihamieliset asenteet sisäistäneinä he siis pitävät itsestään selvänä, että jokainen ihminen erotetaan työpaikastaan, mikäli hän käyttää järkeään, poikkeaa rivistä ja rohkenee ajatella ääneen. Jo sanasta ”pedofilia” heidän aivonsa menevät takalukkoon, eivätkä he saa sanotuiksi kuin raihnaisia huudahduksia. Niinpä eettinen vastuu ja analyysin teko jäävät meille suomalaisen älymystön viimeisille mohikaaneille, kuten monessa kysymyksessä ennenkin.

Lapsilukkoja aikuisille

Pedofiilijahdin laajentamiseksi viranomaiset ovat kylväneet tavanomaisten pornosivujen sisäänkäynneille ilmiantokanavia ja mainoksia, joilla neuvotaan vastustamaan lapsipornoa. Mutta miksi juuri lapsipornoa? No ensinnäkin siksi, että lapsipornoksi luetaan kaikki alle 18-vuotiaita esittävä pornografinen materiaali, vaikka seksuaalisen kanssakäymisen alaikäraja on Suomessa 16 vuotta. Tällöin viranomaiset voivat kätevästi vastustella myös seksuaaliseen kanssakäymiseen juridisesti kelpoisten 16–18-vuotiaiden erotisointia. Tämä taas lyö korvalle jo nuorten omiakin etuja ja heidän oikeuksiaan, sillä tuon ikäiset nuoret ovat *itse* lapsipornon kuluttajia, ja Tanskasta saatujen tutkimustietojen mukaan nuoret harjoittavat jopa maksullista seksiä vapaaehtoisesti sanoen nauttivansa siitä.[355]

Suomessa hyssälöitten harjoittama hyssyttely on saanut asennetuksi pääsyrajoituksia internetissä oleville aivan tavanomaisille pornosivustoille, vaikka niillä ei esiinny minkäänlaista lapsipornoa. Koska pelkkä *epäily* lapsipornon olemassaolosta riittää viattomienkin sivustojen ahdistelemiseen, viranomaiset ovat saaneet taakseen useimpien verkko-operaattoreiden näennäisesti ”vapaaehtoisen” kannatuksen – tietysti lailla ja rangaistuksilla uhaten. Ongelman ovat aiheuttaneet siis myös ne internet-operaattorit, jotka ovat omassa pelonsekaisuudessaan estäneet pääsyn poliisin listassa mainituille laillisille pornosivuille. Niitä listalla olikin

lehtitietojen ja oikeuskanslerille päätyneiden kantelujen mukaan suurin osa.

Vaihtoehdoksi vapaaehtoisesta toiminnasta kieltäytymiselle viranomaiset asettivat ”velvoittavan lainsäädäntötoimen luomisen”, jolloin ”velvoittaminen” toimi jälleen eufemismina pakottamiselle. Näin koetettiin kiistää se, että todellisuudessa kyse onkin ennakkosensuurista, sananvapauden kiertämisestä ja perustuslain rikkomisesta. Keskustan ja Sdp:n yhteishallitus sivuutti jo lakia laadittaessa Turun yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan lausunnon siitä, että laki lapsipornon leviämisen estämisestä on selvästi ristiriidassa perustuslain kanssa. Keppihevosenaan eduskunta käytti sitä käsitystään, ettei perustuslakivaliokuntakäsittelyä muka tarvita, koska asiaa on käsitelty jo aiemmin, ja lopulta koko eduskunta asettui oppositiota myöten lakiesityksen taakse, aivan kuin Kiinan kansantasavallassa. Olisi mielenkiintoista tietää, miten ”velvoittaminen” eroaa pakottamisesta ja millaista on vapaaehtoisuuteen perustuva pakko. Kyse olikin pelkästä orwellilaisen painajaisen luomisesta.

Täydellisen arvostelukyvyttömyytensä poliisi osoitti vähää myöhemmin takavarikoimalla taiteilija Ulla Karttusen näyttelystä lapsipornoa kritisoivan teoksen ja pitämällä myös sitä vakavasti pornografisena.[356] Tällä menolla roviolle ovat vaarassa joutua niin Magnus Enckellin maalaukset kuin antiikin poikapatsaatkin. Päätellen siitä, kuinka sairasta seksuaalisuuteen liittyvä lynkkaamisinto nyt on, saattavat ihmisten padot pikapuoliin murtua, ja pedofilia tulee ennen pitkää muotiin.

Sananvapauden marttyyreja

Se, että lapsipornona pidetään kaikkea alle 18-vuotiaita esittävää eroottista materiaalia, vaikka seksisuhteiden alaikäraja onkin 16 vuotta, johtaa ristiriitaan. Voisi hyvinkin olettaa, että seksuaalinen kanssakäyminen tarjoaisi vaikuttavampia nautintoja kuin pelkkä porno ja edellyttäisi siten myös enemmän kypsyyttä, joten myös seksuaalisena esittämistä koskeva ikäraja voisi olla 16 vuotta tai sitä alempi.

Pöyristyttävää on, että pelkästä kuvien katselemisesta voidaan tuomita tätä nykyä vankeuteen kuten huumausaineiden hallussapidosta. Sivuja (sinänsä laillisesti) *katseltaessa* kuvat yleensä latautuvat tietokoneiden välimuisteihin, jolloin ne siirtyvät pahaa-aavistamattomien katselijoiden *haltuun!* Se, että viranomaiset tuomitsevat esimerkiksi 17-vuotiaita lesbopareja esittävien alastonkuvien hallussapidosta mutta eivät paheksu 17-vuotiaiden asettamista nähtäville missikilpailuissa, osoittaa, että namusetäjahdissa on kyse sukupuolisten vähemmistöjen ahdistelemisesta, yleisestä seksinvastaisuudesta ja kaksinaismoralismista. Ne puolestaan johtuvat omistushaluisten äitien ja isien pelosta, että myös heidän pikku pampeloisensa saattaa olla seksuaalinen. Yleensä nämä nuoret laittavat

eroottiset kuvansa nettiin itse. Myös heidän itsemääräämisoikeuttaan pitäisi kunnioittaa, sillä seksuaalisuudessa on pohjimmiltaan kyse myönteisestä asiasta. Sen sijaan ikärajat kulkevat nyt keskellä seksuaalisesti aktiivisten nuoren ikäryhmää halkaisten sen kahtia.

Pedofiilikortilla tapahtuva nettipaimennus loukkaa tietenkin ennen pitkää kaikkea sananvapautta, sillä viranomaiset ovat sulkeneet lapsipornoon viitaten pääsyn myös aivan tavanomaisille pornosivustoille, joista suurin osa on homopornosivuja. Juuri tuontyyppinen rasismi tekee viranomaisten toiminnasta päivänvaloa sietämätöntä. Se, että poliisi suurta vastustusta herättäen sulki myös erään suomalaisen sananvapauden puolustajan sivun, jolla esitettiin lista poliisin sulkemista sivuista, osoittaa, että poliisi haluaa peittää jälkensä.[357]

Viranomaiset ovat siis sensuroineet myös sellaisia sivustoja, joilla lapsipornoa ei ole ja sen jälkeen koettaneet kääntää todistelutaakan nurin vaatien, että sivuille yrittävien pitäisi todistaa, ettei sivuilla ole lapsipornoa. Tilannehan on samanlainen kuin joku panisi jääkaapin lukkoon ja vaatisi muita ihmisiä todistamaan, ettei kaapissa pala valo. Totuus on, että kyseisen kansalaisoikeustaistelijan lista osoitti poliisin sulkeneen sivuja *perusteettomasti*, ja siksi se oli viranomaisille niin ikävä asia. Kostoksi kansalaisoikeuksien puolustamisesta poliisi alkoi epäillä sensuurilistan julkisuuteen saattanutta Matti Nikkiä avunannosta lapsipornon levittämiseen, ja keskusrikospoliisin väkivaltarikosyksikkö kutsui sananvapauden puolustajan kuulusteluun. Helsingin Sanomat puolestaan alkoi nimitellä häntä leimaavasti ”aktivistiksi”, vaikka kyse on kansalaisesta, joka on omalla uhrautumisellaan osoittautunut todelliseksi sankariksi.

Pelastakaa Lapset ry puolestaan on osoittautunut suorastaan fasistiseksi järjestöksi, sillä yhdistys haki oikeudelta lakiteitse määräystä sulkea kiireellisesti myös Pelastakaa Pedofiilit -parodiasivu, jolla esitettiin pedofiilijahdin vastaista kritiikkiä. Järjestö ei edes kertonut tavoitteestaan sivujen omistajalle vaan pyrki toimimaan samoin kuin poliisi, joka on yhteistyössä verkko-operaattorien kanssa sulkenut pääsyn pornosivuille pelkillä viranomaispäätöksillä. Asiallista kritiikkiä kysymyksestä esitti muiden muassa vihreiden kansanedustaja Jyrki J. Kasvi blogissaan.[358] Huomattava on, ettei ajojahdin aloittanut Ilta-Sanomat ole puhunut poliisin tekemistä väärinkäytöksistä koko aikana mitään. Sanoma-konsernissa näytetään nautittavan juuri niistä ajojahdeista, joita sen lehdet käynnistelevät harjoittaakseen mielipiteiden muokkausta ja elämäntapakontrollia kansalaisten keskuudessa.

Tehtäköön tässä yhteydessä selväksi, mitä itse ajattelen niin sanotusta lapsipornosta. Lapsipornosta ovat kiinnostuneita nimenomaan lapset itse, ja myös heille olisi luontevaa pitää saatavilla ikäisilleen sopivaa pornoa. Pornon katselu estää heitä ryhtymästä liian varhaisiin seksuaalisiin suhteisiin. Lapsipornossa ei ole mielestäni mitään pahaa, jos kuvissa esiintyvät ovat sukukypsässä iässä. Tällöin niiden tuottaminenkaan ei ole

pedofiliaa, sillä pedofilian kohteena on kehittymätön lapsi toisin kuin nuoria ihmisiä esittävässä pornografiassa. Mielestäni nuoria erotisoiva porno voi hyvinkin olla sekä moraalisesti, eettisesti että psykologisesti hyväksyttävä asia, ja tämän sanon filosofian tohtorina, sosiaalipsykologina ja etiikan asiantuntijana.

Pedofilian pahuus?

Entä pedofilia? Onko sitten pedofilia jotakin pahaa? Välttämättä ei sekään. Ilmiötä ei ole taaskaan pyritty ymmärtämään, vaan sen sijaan on julistettu kiihkomielisiä tuomioita. Ei ole pohdittu, mitä pedofilia on, minkälaisia merkityksiä siihen liittyy ja miten se ilmenee. Entäpä, jos kyseessä onkin synnynnäinen tai ihmisten seksuaaliseen olemukseen kuuluva, jopa hyvä tai eettinen käyttäytymispiirre? Entä, jos pedofilia tuottaa nautintoa myös nuorille ja lapsille itselleen? Joka tapauksessa varmaa on, että pedofilia ei ole vahingollista *välttämättä*, ja siksi myöskään sen moralistinen tuomitseminen ei ole *yksiselitteistä*. Tuomittavuus on mahdollista vain, jos pedofilian voidaan osoittaa tuottavan ehdottomasti jotakin haittaa, mutta koska niin ei ole, ei pedofilian pidä olla suoralta kädeltä tuomittavaa, vaan oikeudellisten seurausten pitää rajoittua kanssakäymiseen liittyviin subjektiivisiin merkityksiin.

Keskusteluissa on toistuvasti esitetty viitteitä siihen suuntaan, että pedofiilit ovat valtaosin miehiä. Miksi pedofilian muodoksi ei tunnusteta sitä naisten seksuaalisuuteen liittyvää lepertelyä ja imartelua, jonka mukaisesti naiset kohtelevat lapsia hoitopöydillä kirkkaassa päivänvalossa? Juuri siinä on mielestäni pedofiilinen sävy, aivan niin kuin naisten tavassa nauttia kastraattilaulajalta kuulostavien tiernapoikienkin esityksistä. Minua kyseinen infantiili ihastelu tietenkin etoo, mutta joillekin se voi tuottaa mielihyvää.

Homoseksuaalien tavoin myös pedofiilit on pitkään leimattu sairaiksi, vaikka kyse on luonnossa yleisesti esiintyvästä ominaispiirteestä. Pedofiili halutaan kuvata perheiden ulkopuoliseksi ja hämäräperäiseksi henkilöksi, vaikka suuri osa pedofiliatapauksista esiintyy insestisinä eli perheiden sisällä. Pedofiilijahdin kautta keskivertoäidit ja -isät koettavat etsiä ahdistustensa lievittäjiksi ja vihansa kohteiksi ulkopuolisia tahoja, joihin he voivat kohdistaa alitajuisia pelkojaan. Tuomiomielellään he saattavat tulla hirttäneiksi huomaamattaan itsensä.

Pelastakaa seksuaalisuus

Käsitykseni on, että pedofiilien sairaaksi leimaamisen ja pakkohoitovaatimusten kautta esitetään samaa seksuaalisuuden vastaista vihaa, jota

ennen kohdistettiin esimerkiksi homoihin. Nykyään, kun homojen vihaaminen ei ole enää muodissa, nuo tahot vihaavat pedofiileja. Ahdistus, jota monet ihmiset liittävät pedofiliaan, johtuneekin siitä, että he eivät haluaisi myöntää kaikkeen seksuaalisuuteen sisältyvän myös pedofiilisia osatekijöitä. Ihmisenhän on seksiä harjoittaakseen käyttäydyttävä kuin lapsi, joka imee, nuolee ja nussii. Tällöin ihmisen on löydettävä lapsi itsestään ja toisesta ihmisestä. Näin ajateltuna ne, jotka politikoivat pedofiilivainoillaan, yrittävät kieltää jotakin ihmisen seksuaalisuuden kokonaisuudesta. Vaikka aikuisen seksuaalisuus on erilaista kuin lapsen, tätä suhdetta ei pitäisi tarkastella pelkän psykiatrisen oikeauskoisuuden ja tabupelkojen värittämänä vaan myös ihmisten persoonallisina *merkityssuhteina* ja suhteena *itsessä olevaan* lapseen.

Lastenpsykiatrien käsitykset pedofilian haitallisuudesta perustuvat suureksi osaksi tarkoitushakusiin mielipiteisiin ja lausujien omiin vaikutelmiin,[359] eikä asian olemuksesta ole tehty puolueettomia eikä intresseistä vapaita filosofisia tutkimuksia. Tutkimuksen nimellä esiintyvästä toimeliaisuudesta epä-älyllisintä on ollut niin sanottu aivotutkimus, joka pyrkii redusoimaan ihmisten välisessä kanssakäymisessä esiintyvät merkitykset pelkästään aivokemialliselle tapahtumatasolle. Siten se koettaa kieltää ihmisten välillä esiintyvät intentiot ja merkitykset. Juuri ne tekevät ihmisestä seksuaalisen ja seksuaalisena olentona myös persoonan. Elämillähän ei esiinny sen enempää homoseksuaalisuutta, heteroseksuaalisuutta kuin pedofiliaakaan vaan pelkkiä lisääntymistoimintoja.

Entä miten pedofiliaksi sanottu käyttäytyminen muodostuu *ongelmaksi?* Suurin haitta nuorille ihmisille tuotetaan, kun heille uskotellaan psykologisissa konsultaatioissa, että heille on tapahtunut jotakin pahaa. Kaikissa dokumentoiduissa tapauksissa, joissa pedofiilien kumppaneille on aiheutunut psyykkisiä ongelmia, ne ovat johtuneet pedofilialle itselleen epätyypillisestä väkivallasta tai viranomaisten järjestelmällisistä yrityksistä tuhota lapsen identiteetti. Lapselle väitetään, että häntä ei rakastettu ja että hän on uhri. Näin lapsi voidaan käännyttää rakastamaansa pedofiilia vastaan. Koska pedofiilit paiskataan vankilaan riippumatta siitä, ovatko he tehneet hyvää vai pahaa, heidät leimataan joka tapauksessa pahoiksi, eikä hyvää tehneistä pedofiileista voida kuulla. Se, että pedofilian uhreina pidetään varsinkin poikia ja harjoittajina miehiä, osoittaa, että pedofiilijahdin välityksellä ilmaistaan homovastaisia asenteita. Asian voisi sanoa myös niin, että kyseisen argumentaation kautta on haluttu lyödä poikki miesten ja poikien väliset myönteiset kokemukset ja sitä kautta kieltää klassisen poikarakkauden ihanne, jota on pidetty yhtenä kauneimmista ihmissuhteista.

Valiteltaessa pedofilian katastrofaalisuutta ei yleensä huomata, millaista väkivaltaa viranomaisvalta ja psykiatrit aiheuttivat vuosisatojen ajan esimerkiksi homoille, joita pidettiin rikollisina, sairaina ja syntisinä ja loppujen lopuksi aivan suotta. Myös pedofiliaan liittyvän tutkimuksen pi-

täisi irtautua asioiden psykologisoimisesta ja suostua näkemään seksuaalisuuteen liittyvät asiat sellaisina kuin ne ovat, sillä psykologisessa kaleidoskoopissa hyvätkin asiat voidaan kääntää aina huonoiksi. Pedofiliaan liittyvät kokemukset traumatisoi psykiatria itse.

Ehkä jonkun lehden pitäisi perustaa vetoomuslista seksuaalisesti avoimemman, suvaitsevaisemman ja asioita paremmin ymmärtävän yhteiskunnan puolesta, ennen kuin seksin kieltäminen sinänsä muuttuu luonnonvastaisen perversion muodoksi.

Keskiviikkona 13. helmikuuta 2008

JÄÄTÄVÄ POLTE ULOTTUU MEIDÄN AIKAAMME

Olen tällä palstalla useasti vastustellut poliittista korrektiutta ja sananvapauden rajoittamista, sillä totalitarismit alkavat sananvapauden kahlitsemisesta. Olen myös vetänyt selvää linjaa mahdollisimman laajan sananvapauden puolesta, johon mitkään rajoitukset eivät kuuluisi. Ne eivät näytä aiheuttavan muuta kuin pelkkää vahinkoa. Sananvapauden raiskaukset eivät juuri poikkea fyysisistä raiskauksista. Niiden jäljet osoittavat, että arvet kestävät kymmeniä vuosia, kun totuutta peitellään ja ihmisten vapaata tahtoa loukataan poliittisen paimennuksen varjolla. Aiheenani on ollut muun muassa maahanmuuttopolitiikkaa koskevan kritiikin estäminen, mutta myös feminismin ja eräiden uusvasemmistolaisten ideologioiden tuella on tavan takaa vaadittu sananvapauden kastroimista.

Tuoreimman esimerkin siitä, kuinka poliittisen korrektiuden vaaliminen loukkaa taiteen vapautta, tieteen vapautta ja yksilöiden oikeutta tietää, tarjoaa Renny Harlinin elokuvaa *Jäätävä polte* (1985) koskevan arkistotiedon avautuminen. Tuore uutinen kertoo, että filmi leikattiin Suomen elokuvatarkastajien toimesta piloille ohjaajan paetessa Yhdysvaltoihin.[360] Moni on tuon elokuvan nähnyt, mutta sensuroituna. Tuottaja Markus Selin menetti sen vuoksi omaisuutensa, ja haavat kirvelevät häntä meidän päiviimme asti ulottuvina oikeudenkäynteinä.

Roistovaltio Neuvostoliitto vaati vuonna 1986, että elokuva on sensuroitava poliittisesti korrektiksi, sillä muuten se ei vastaisi valtionpäämiesten liturgioita maiden välisten suhteiden ”edelleen kehittämisestä ja lujittamisesta”. Nuo lupaukset olivat tietysti pakottamalla lunastettuja. Niihin vedottiin salaisissa keskusteluissa, eivätkä kansalaiset aavistaneet, kuinka nöyryyttäviä neuvostoliittolaisten lypsämät ja presidentin uudenvuodenpuheeseen sijoitetut lauselmat olivat. Sitä paitsi taidehan kuuluu yksilöille ja kansalle, eikä sen pitäisi olla valtioiden välinen asia.

Renny Harlin tuli Hollywoodissa tunnetuksi pakolaisena, mikä ei ollut maamme maineelle hyväksi. Hän pakeni ulkopoliittista painostusta ja

Suomen taiteilijayhteisön stalinistisuutta. Ollaanpa Harlinin ohjauksista muutoin mitä mieltä tahansa, *Jäätävä polte* jää Suomen elokuvahistoriaan eräänlaisena sankaruuden osoituksena, jolla sen tekijät uskalsivat hyökätä ulkopoliittista painostusta vastaan.

Torstaina 14. helmikuuta 2008

ITSEÄ HÄIRITSEVÄ SEKSUAALISUUS

Homoseksuaalisuus on tunnetusti poistettu sekä Amerikan psykiatriyhdistyksen APA:n että WHO:n ylläpitämän ICD-10-sairausluokittelun piiristä, mutta yhä edelleen jälkimmäisellä listalla kummittelee termi ”itseä häiritsevä seksuaalisuus”. Tasavertaisuuden merkiksi sen yhteydessä on huomioitu sekä heteroseksuaalisuus että homoseksuaalisuus, sillä molemmille on oma koodinumeronsa (F66.00 ja F66.01).

Minua on usein ihmetyttänyt, miten kenenkään ihmisen luonnollinen ominaisuus eli hänen seksuaalisuutensa voi häiritä itseä, mikäli ihminen on järjissään ja niin sanotusti täysipäinen eli hyväksyy itsensä. Rajakysymyksen muodostaa se, voiko kukaan toinenkaan ihminen ”häiritä” ketään muuta ihmistä omalla seksuaalisuudellaan. Seksuaalinen kanssakäyminen kun on inherentti osa ihmisen olemukseen ja todellisuuteen sisältyvää vuorovaikutusta.

Ehkä onkin niin, että seksuaalisuus ylipäänsä häiritsee vain sellaisia ihmisiä, jotka eivät jostain syystä ole oikein sinut itsensä tai muiden ihmisten kanssa. Se on surullista. Olen joutunut huomaamaan, että varsinkin feministipiireissä tämä on yleistä, ja erityisen suurta huolta asiasta on kantanut Helsingin Sanomat, jota eräs tuttavani kutsuu ”Kevätpörriäiseksi”. Syynä seksuaaliseen häirintään taitaakin todella olla kevätpörriäinen, sillä tämänpäiväisen propagandapaketin mukaan sukupuolinen häirintä on ”tuttua jo peruskoulussa”.[361]

Lapsuudessa kaikki tosiaan alkaa. Kun ihmisen seksuaalisuus orastaa latenssivaiheen yli, lapsista tulee varhaisnuoria, ja he alkavat kiusoitella ja piikitellä toisiaan seksuaalisuutensa merkiksi. Mutta mikä tässä kasvatuspsykologian alkeistotuudessa on niin kamalaa? Olisi kai ahdistavaa, jos niin ei saisi olla, vai pitäisikö erilliset tyttö- ja poikakoulut saattaa uudestaan voimaan, kun sukupuolten vuorovaikutus näyttäytyy muutamille tahoille pelkkänä helvettinä.

Helsingin Sanomat kyynelehtii myös sen asian vuoksi, että vain harva vie seksuaalista häirintää oikeuteen asti.[362] Kun kyse on ihmissuhteisiin liittyvästä ja mitä ilmeisimmin varsin herkästä asiasta, olisiko leivättömän pöydän kattaminen oikea ratkaisu? Ahdistuneet ihmiset kuuluisivat pikemminkin terapiaan, mutta lehti haluaa nähdä tämäkin asian pelkkänä normittamiskysymyksenä omassa karjuvassa tasa-arvon tavoittelussaan.

Juuri tällainen moralisminsekainen pseudojournalismi pitää yllä suomalaisen valtamedian epä-älyllisyyttä ja likilaskuisuutta.

Lopullisesti minulle valkeni, mitä ”seksuaalinen häirintä” on, kun perehdyin Helsingin Sanomien toimittaja Katja Marteliuksen juttuun ”Naisten Suomi”. Se ei tosin perustu mihinkään tieteelliseen tutkimukseen vaan hänen omiin vaikutelmiinsa.

”Naisten Suomi” -jutun mukaan ”suomalainen yhteiskunta on syvästi naisvihamielinen” ja miehet ”rutiininomaisesti tappavat ja hakkaavat” naisia![363] Lisäksi Katja vaivautui antamaan harhaanjohtavan kuvan sosiologi Henry Laasasen feminismikriittisestä tutkimuksesta *Naisten seksuaalinen valta* (2008) paheksumalla, että ”TV-studiossa keskustellaan posket punoittaen, kuinka naisia pitää saada myydä ja ostaa, koska se on naisten itsensä identiteettipoliittinen valinta”.[364]

Ei siellä, Katja hyvä, tuosta asiasta keskusteltu vaan siitä, miten naiset käyttävät valtaa seksuaalisen vaihdon markkinoilla. Olisi kai kohtuutonta väittää, että naiset eivät mitenkään osallistuisi seksuaaliseen kanssakäymiseen – tai että täysivaltaiset sekä täydessä ymmärryksessä olevat naiset eivät muka itse olisi syyllisiä prostituutioon. Todellisuudessa prostituutio on heidän oma valintansa, sillä jokainen täysi-ikäinen varmasti tietää, mihin ryhtyy. Laasasen väite olikin, että naiset käyttävät valtaa pihtaamalla seksiä miehiltä ja luovat siten motiivin seksin ostamiseen. Yhteiskunta suostuu kuitenkin syyllistämään vain paineissaan olevia heteromiehiä. Tämä väite on terävänäköinen ja tieteellisesti mielenkiintoinen, ja se perustuu sosiaalisen vaihdon teorioihin.

Katjan mielestä ”seksuaalisen häirinnän” (lue: useimmiten täysin normaalin kanssakäymisen) tarkoitus on ”mitätöidä kohde” ja laittaa nainen ”miehisten tarpeiden ja määräysvallan kohteeksi”. Olen pahoillani, jos Katjalla menee noin huonosti. Totuudessa pysymätön liioittelu ei ole kuitenkaan hyväksi edes naisten omalle politikoinnille. Jos miehet tästä järkyttyneinä eivät jatkossa enää koske eivätkä katsokaan naisiin, niin mitä naiset silloin omasta mielestään ovat? Esineellistettyjä, diskriminoituja ja syrjittyjä: alistettuja *pois katsomisen* voimattomiksi objekteiksiko? Niin kai asian täytyy olla, sillä perustotuus – eli että naiset ovat syrjittyjä ja sillä selvä – ei saa naisten oman itsesyrjinnässä piehtaroinnin vuoksi muuttua.

Minun tulkintani mukaan pikkupojat kiusaavat kouluissa tyttöjä sen merkiksi, että he kokevat heidät jollakin tavoin vietteleviksi. Kun myös heteromies ”häiritsee” heteronaista, heteronainen voisi ottaa sen kiitoksena vastaan. Enempää en voi kuitenkaan sanoa, koska jokainen päättää asioiden merkityksistä tietenkin vain itse. Muutamille myös vääristynyt havainto saattaa edustaa objektiivista todellisuutta, kuten sitä, että ”suomalainen yhteiskunta on syvästi naisvihamielinen” ja miehet ”rutiininomaisesti tappavat ja hakkaavat” naisia. Ainakaan totuus asioiden tilasta se ei ole.

Perjantaina 15. helmikuuta 2008

EI LUVANNUT HÄN RUUSUTARHAA

Sananvapaussota jatkuu, kun prinsessa Ruusunen ja Matti Vanhanen ottavat yhteen käräjäsalissa.[365] Sen enempää poliitikkojen yksityiselämän ongelmat kuin sananvapauden yleisetkään ongelmat eivät kuitenkaan ratkea oikeussaleissa eivätkä iltapäivälehtien raporteissa. Perusongelma on seuraava: poliitikot eivät näytä ymmärtävän, *ettei kukaan ihminen voi itse päättää siitä, mitä toiset ihmiset hänestä lopulta ajattelevat ja sanovat*. Niin ei voi tehdä itsevaltaisinkaan ihminen.

On kenties ruma temppu kerätä intiimejä tekstiviestejä ja julkaista ne kirjana, mutta ne kuuluvat kuitenkin todellisuuteen. Jos joku päättää ne ilkeydessään julkaista, hän päättää siitä yksin. Toinen osapuoli voi enintään katua ryhtyneensä tekemisiin vääränlaisen ihmisen kanssa. Mikäli poliitikkojen pitää päätyä kiistelemään asioista käräjäsaleissa, se osoittaa, että poliitikot eivät hallitse omaa elämäänsä, eikä heistä siten ole käsittelemään tärkeämpiä ja laajakantoisempiakaan kysymyksiä. Huomion keruun kannalta ei ole tietysti hölmömpää aloittaa julkista oikeudenkäyntiä yksityiselämänsä suojelemiseksi, mutta poliitikon luulisi saavan julkisuutta muissakin yhteyksissä.

Entä sitten tuomio? Parasta olisi, että koko oikeudenkäyntiä ei olisi ollut. Jos kirjoittaja tai kustantaja tuomitaan, se heikentää sananvapautta ja nostaa julkaisemisen kynnystä kustantamoissa. Tämä on vahingollista ihmisten tiedonsaannin kannalta. Jos taas kumpaakaan ei tuomita, pääministerin maine kolhiutuu entisestäänkin. Jälkimmäinen on kuitenkin oikeudenmukaisempi vaihtoehto, sillä poliitikon katsotaan itse asettavan itsensä alttiiksi, ja joka leikkiin ryhtyy, se leikin kestäköön. Muuten olen tietysti sitä mieltä, että myös miesten pitää saada käräjöidä oikeuksistaan; tavallisesti kantajina ovatkin naiset.

Ja mitä silmäni näkevätkään: kouluammuskelu on muuttunut jokapäiväiseksi amerikkalaisissa yliopistoissa.[366] Tänään muuan mustakaapuinen päästeli päiviltä viisi ihmistä Pohjois-Illinoisin yliopistossa, eikä siellä ole edes tulosohjausmallia eikä UPJ:tä. Oletteko huomanneet, että sivistysmaiden, kuten Ranskan ja Italian, kouluissa ei pauku juuri lainkaan Coltti? Ehkä tämä johtuu siitä, ettei opettajakuntakaan koostu sellaisista kilipukeista ja pässeistä, jotka vaalivat akateemista vapautta kaalimaan vartijoina.

Suomessa poliittisia virkamiehiä uhkaa myös virkavalta itse. On lohdullista, että ministeri Mauri Pekkarisen lumihankeen sysännyt mies oli poliisi.[367] Tuskinpa ministeri olisi jälkipuheissaan antautunut ”suojelemaan” ketään muuta henkilöä. On hyvä, että poliisikin näyttää ymmärtävän, kuinka kaltoin poliitikot ovat kohdelleet StoraEnsosta potkittuja.

Paha vain, että miesparka katui tekoaan ja otti lemput virastaan. Eron paikka olisi ollut ihan muilla henkilöillä.

Maanantaina 18. helmikuuta 2008

TEKSTUAALINEN HÄIRINTÄ JATKUU

Feministisen liikkeen yritykset miesten syyllistämiseen ovat osoittautuneet lähinnä naisten omien kompleksien, seksuaalisen estoisuuden ja vallan käytön seurauksiksi. Näyttöä asiasta on saatu esimerkiksi muutamien naiskansanedustajien tehtyä itsensä naurunalaisiksi puheilla seksuaalisesta häirinnästä. Jos kansanedustaja ei ymmärrä, että seksuaalinen flirttailu kuuluu eduskunnan niin kuin kaiken muunkin elämän olemukseen, häntä ei voida pitää tarpeeksi arvostelukykyisenä hoitaakseen tehtäväänsä.

Artikkelissani ”Tyttöjen kanssa saunan lauteilla – Tirkistysreikiä sukupuolierolla politikoivaan filosofiaan” (*Niin & Näin* 4/2004) ennustin, että feminismin varjolla harjoitettava miesten käänteinen syrjintä on kokemassa nolon lopun ja että aluillaan on perusteellinen muutos seksuaalisuuden filosofiassa.[368] Vertasin sitä jopa kopernikaaniseen kumoukseen.[369] Ei kulunut kauaa, kun Osmo Tammisalo ja Jussi K. Niemelä päästelivät kynästään pamflettinsa *Keisarinnan uudet (v)aatteet* (Terra Cognita 2005), jossa niin sanotun naistutkimuksen epätieteellisyys osoitettiin.[370] Ja vähää myöhemmin painosta tuli Arno Kotron toimittama *Mies vailla tasa-arvoa* (Tammi 2007).

Keskustelu asiasta jatkuu. Sain ilokseni kuulla, että minulle ennestään tuntematon yhteiskuntatieteilijä Henry Laasanen julkaisi äskettäin kirjansa *Naisten seksuaalinen valta* (Multikustannus 2008), jossa kritiikkiä esitetään sosiologian näkökulmasta.[371] Teoksessa väitetään, että naiset muun muassa siirtävät varallisuutta miehiltä naisille huomaamattomasti ja että naiset käyttävät valtaa sääntelemällä heteromiesten seksin saantia.

Tällainen tulkitseminen on mielestäni terävää, sillä se osoittaa, että naisten väitteet seksuaalisesta häirinnästä ovatkin tosiasiassa merkkejä heidän seksuaalisesta tyydyttymättömyydestään ja halusta saada lisää seksiä. Oman käsitykseni mukaan kyse voi olla myös peniskateuden generoimasta piikittelystä, jonka kautta naiset koettavat ilmaista aggressioita seksuaalista tyydytystä tavoittelemaan nousseita heteromiehiä vastaan.

Huvittavaa on, että Laasanen on saanut vastaansa täsmälleen saman kritiikin, jonka naistutkijat Pia Livia Hekanaho, Mikko Tuhkanen ja Anita Seppä suuntasivat minua kohtaan pari vuotta sitten. Osittain kirjoittajat ovat oppineet minulta, Niemelältä ja Tammisalolta jopa uusia näkökulmia. He ovat koettaneet hyödyntää miehiä vastaan suuntaamassaan argumentaatiossa sitä psykoanalyyttista väitettäni, että miesten ja naisten välisissä

kiistoissa on pohjimmiltaan kyse seksin puutteesta tai piilotajuisista intohimoista. Uhri on tällöin kuitenkin heteromies, joka pakotetaan maksamaan paineistaan.

Koska suuri osa Laasasen perustamaan blogiin kertyneistä kommenteista pyrkii taaskin nolaamaan kirjan kirjoittajaa ilman mitään syytä, voisi toivoa, että asialla olleet feministit noudattaisivat akateemisia periaatteita ja kirjoittaisivat nimimerkin sijasta omalla nimellään, kun aikovat seuraavan kerran loukata jotakuta ihmistä. Argumentaation tason vuoksi asialla ei ole muuta merkitystä, mutta se helpottaisi vastaamista ja tunnistamista vastaan tultaessa.

Hekanahon kommentteja koskien olen samaa mieltä vain yhdestä: siitä, että saadakseen seksiä miesten kannattaisi ryhtyä homoiksi. Ja tämäkin ainoastaan vahvistaa oman väitteeni sukupuolten yhteensopimattomuudesta heteroseksuaalisessa valtakulttuurissa. Feminismi ja sukupuolten sota näyttävät olevan relevantteja teemoja lähinnä heteroseksuaalisen valtakulttuurin, heterotieteen ja heteroyliopiston sisällä. Näin paljastuvat jälleen sekä sukupuolieron kaksiarvoisuuden merkitys että homojen ja heteroiden erot.

Keskiviikkona 20. helmikuuta 2008

AKU ANKALLA EI OLE HOUSUJA

Poliisin tapa takavarikoida taiteilija Ulla Karttusen teos *Neitsythuorakirkko* Kluuvin galleriasta[372] ja raiskata kotietsinnän muodossa myös hänen asuntonsa[373] oli arvostelukyvyttömyyden huippu. Poliisi ei pysty näköjään erottamaan, mitä merkitystä on sillä, että lapsipornoa käytetään taideteoksen materiaalina tai seksuaalisen hyväksikäytön raaka-aineena. Vain idiootti ei erota eri kontekstien merkityksiä ja pitää kaikkea lapsia esittävää alastonkuvamateriaalia samalla viivalla olevana.

Toisaalta myös Karttusen on mielestäni turha yrittää puolustautua vetoamalla siihen, että hän ”vastustaa” teoksellaan lapsipornoa.[374] Hänen ei tarvitsisi vastustaa mitään. Asiasta keskusteleminen kyseisen työn keinoin on eri asia kuin sen normittaminen, onko lapsipornon esittäminen taiteellisessa työssä oikein vai ei. Normatiivisia johtopäätöksiä ei siis tarvitsisi tehdä välttämättä lainkaan, eikä varsinkaan aluksi. Nähdäkseni taiteilijalla tulee olla oikeus käyttää töissään myös sellaista materiaalia, jota jonkin lakipykälän perusteella voisi pitää kyseenalaisena tai jopa rikollisena. Mitä pahaa sitä paitsi on alastomissa lapsissa? Tällä menolla roviolle ovat vaarassa joutua niin antiikin kuvapatsaat kuin perhealbumitkin.

Sairasta lapsipornojahtia

Katsoja, joka ahdistuu kyseisistä kuvista, on taantunut omassa seksuaalisuudessaan lastakin alemmalle tasolle. Jos oikeus lähtee taiteen sensuroimisen tielle, se lynkkaa lapsipornografiaan liittyvistä ongelmista niin väärän tahon kuin voi. Viranomaisvallan ei yleensäkään pitäisi kanavoida omaa ahdistuneisuuttaan sellaisella dynamiittityhmällä tavalla, jonka tuloksena voi olla vain todellista nynnytaidetta. Mieleen muistuu tapa, jonka mukaisesti europarlamentaarikko Pertti Paasio kielsi Elisabeth Ohlsonin Kristus-valokuvien esillepanon Euroopan unionin näyttelytiloissa vain siksi, että niissä Jeesus kuvattiin homoseksuaalisena kansalaisoikeustaistelijana ja ”sateenkaari-Kristuksena”. Minua tuo hyödytön sensuuripolitiikka loukkaa. Mutta saipahan taiteilija teokselleen huomiota.

Karttusen tapaus opettaa, millaista vahinkoa ennakkosensuuri saa aikaan, kun ahdistuneet ihmiset tekevät ilmiantoja turhasta. Myös museonjohtaja Janne Gallen-Kallela-Sirén mokasi menemällä yksinkertaiseen lankaan ja suostumalla siirtämään asian taiteellisesta juridiseen diskurssiin. Juuri tuolla tavoin toteutuu Michel Foucault’n kuvailema pahin tilanne: normit menevät ihmisten ihon alle, ja he alkavat kontrolloida itse itseään. Tällöin ne, joiden pitäisi puolustaa esimerkiksi taiteellista sananvapautta, alkavatkin hädissään vastustaa sitä.

Ennakkosensuurin pahin puoli on, että jos sitä toteutetaan, viranomaisvalta voi itse määritellä minkä tahansa toiminnan rikolliseksi ja poistaa sen saatavilta, jolloin kukaan ei saa tietää, mitä sanottavaa jollakin ihmisellä on. Näin ollen kukaan ei voi myöskään kritisoida yhteiskuntaa epäoikeudenmukaisuudesta, koska kukaan ei saa kuulla argumentteja. Tästä syystä sananvapaus on säädetty perustuslain 12. pykälässä ehdottomaksi oikeudeksi, johon tehty lapsipornoa koskeva lieväkin varaus on nyt johtamassa ennennäkemättömiin ongelmiin. Sananvapaus ja sen mukainen vapaa dialogi voivat toteutua vain, jos ketään ei sensuroida ennakolta. Jokainen voi joutua vastaamaan myös esityksistään, mutta kaikilla pitää olla oikeus sanoa näkemyksensä – jopa pedofiileilla, murhaajilla, kansallismielisillä, taiteilijoilla ja homoseksuaaleilla, esimerkiksi.

Moralismia kansan karttuisasta kädestä

Miksihän muuten pornokuvissa mallit yritetään aina laittaa mahdollisimman nuoren näköisiksi? Miksi myös nuoret itse metsästävät netistä omanikäistensä teinien alastonkuvia? Eivät kai vain siksi, että ne koetaan kiihottaviksi ja kiihottavuus hyväksi? Näin paljastuu totuus, että ihmiset ovat todellakin seksuaalisia ja seksuaalisuus pyrkii menemään kaikkien

rajojen yli, varsinkin niiden rajojen, jotka koetaan moralistisiksi ja sellaisina luonnonvastaisiksi.

Sovitaanko nyt, että aletaan yhdessä rakentaa todellista sädekehänunnien ja rukoilijasirkkojen paratiisia, josta kaikki seksuaalisuus on jynssätty pois alkaen Eduskuntatalon paternosterhissistä päätyen taidegallerioihin ja pornoluoliin? Ei pornoa, ei seksiä, ei silmiä, ei katseita, ei kiveksiä, ei intohimoja, ei haluja, ei mielikuvia eikä ajatuksiakaan. – Ei mitään. Vain pelkkää anonyymiä kasvottomuutta. Ja viranomaisten ohjeita ja kansalaisten ilmiantoja, läpivalaisua sekä oman itsensä paljastamista viranomaisille. Sitten kaikki on hyvin.

Lauantaina 23. helmikuuta 2008

NUORET ISKIVÄT TAAS

Katsotaanpa, mitä Helsingin Sanomat tällä kertaa nähtäväksemme suodattaa: ulkomaalaistaustaiset nuoret ja Suomi-gootit tappelivat Elin-Eelin aukiolla Helsingin rautatieasemalla.[375] Ja poliisikin heitä ymmärtää todeten lehden mukaan, että ”lapsukaiset vähän juhlistivat hiihtolomaansa näin”. Mukavaa, että ymmärrystä riittää, sillä asiathan voisivat päättyä aivan kuten samoilla kulmilla vain puoli vuotta sitten, jolloin somalialaistaustainen puukkojunkkari ”löi 22-vuotiasta muutamia kertoja teräaseella ylävartalon alueelle”.[376]

Näissä kahinoissa lienee kyse enemmänkin ideologisista jännitteistä kuin hauskanpidosta, sillä Muhammed-pilakuvista on riehuttu taas sekä muualla maailmassa että Suomessa.[377] Olemme jääneet kehityksestä pahasti jälkeen, sillä vankiloissamme ei ole vielä tuhansia ulkomaalaisia, kuten Britanniassa, joka suunnittelee ”heidän ennenaikaista vapauttamistaan ja karkottamistaan tilanpuutteen helpottamiseksi”,[378] eikä oloissamme ei ole päästy lähellekään Tanskassa nähtyjä monipäiväisiä mellakkakarnevaaleja.[379] Tämä on ymmärrettävää, sillä meidän maassamme sensuuri todellakin toimii!

Jotta mielipiteitäni ei voitaisi arvostella poliittisesti epäkorrekteiksi, vaadin että hyssyttelyä on jatkettava, kunnes viimeinenkin Muhammed-pilakuvan repale on tallottu maahan ja poltettu roviolla kaiken kansan edessä.

Sunnuntaina 24. helmikuuta 2008

MIELETÖN MAAILMA

Taloussanomat syyttää tänään ihmisiä tyhmyydestä.[380] Lehden mukaan varsinkin internetin blogeissa ja yksityishenkilöiden sivuilla on ”tyhmiä juttuja”. Netissä esiintyy kieltämättä kaikenlaisia mielipiteitä, mikä johtunee siitä, että sähköisessä mediassa ihmiset kommentoivat asioita nopeammin kuin ehtivät perehtyä niihin. Ja toki kyseiseen mielipiteiden kakofoniaan mahtuu aina myös jotakin hyvää, sillä suuri osa merkityksellisestä tiedosta ja erilaisista paljastuksista näyttää tulevan julki juuri yksityishenkilöiden sivuilla ja blogeissa, joita paperijulkaisut ja virallinen media kommentoivat, jos ehtivät.

Mikä sitten on tuota tyhmyyttä? Viron kielessä sanaa ”tyhmä” vastaa sana ”tuhm”, joka tarkoittaa ’epämääräistä, loisteetonta, hämärää ja himmeää’. Esimerkiksi tyttö tai poika, joka on tuhma, on tätä etymologiaa seuraten hieman tyhmä.

Naisille kauha

Asiasta viidenteen. Minä olen nyt sen verran tuhma, että en ymmärrä, mitä järkeä on oikeusministeri Tuija Braxin ajamassa ”naisrauhalaissa”, joka pyrkii ”suojelemaan naisia parisuhdeväkivallalta”,[381] vaikka sama lehti kertoi juuri äsken, että naisten oma väkivaltainen käyttäytyminen on hälyttävästi lisääntynyt.[382] Ei mene hyvin heteroilla, jos tuohon tilaan on tultu. Samanaikaisesti oikeusministerimme suree myös nuorten syrjäytymistä – ja syrjäytymistä varsinkin politiikasta.[383]

Omasta mielestäni olisi syytä olla huolissaan varsinkin nuorten *miesten* diskriminoimisesta. Itse sanoisin, että suuri osa politiikan nykyisestä epäälyllisyydestä johtuukin juuri siitä, ettei politiikassa ole munaa. Mies ja maskuliinisuus on ajettu alennustilaan sentyyppisen asennemuokkauksen kautta, jota naisliikkeet ovat kylväneet niin mediassa kuin koulumaailmassakin.

Tabuaiheiden tyhmyys

Muutamien yhteiskunnallisten tabuaiheiden arvostelu pyritään usein leimaamaan ”tyhmäksi”. Näitä yhteiskunnallisia tabuja ovat esimerkiksi monikulttuurisuuden ihannointi ja feminismi. Niitä ei siis saisi arvostella joutumatta leimojen kohteeksi.

”Tyhmyyttä” on varmaan myös se, ettei tavallinen rahvas ymmärrä, mitä järkeä on maahanmuuton jatkuvassa kiihdyttämisessä, vaikka Ilta-Sanomatkin kertoo, että nykymenolla ulkomaalaiset valtaavat Suomen ilman sotaa. (Juttu venäläisten kiinteistökaupoista Itä-Suomessa katosi netistä, ja jäljelle jäi vain keskustelupalsta.[384]) Jos nyt joku antautuu arvostelemaan maahanmuuton lisäämistä, häntä arvostellaan yleensä ”tyhmäksi”. Mutta kuinka tyhmää tuokaan tyhmyys lopulta on?

Lehden julkaiseman ennusteen mukaan venäläiset ovat ostaneet puolet Imatran kaupungista vuonna 2015, ja seuraavalla vuosikymmenellä kaupunki on kokonaan vallattu. Tämän suuntauksen suosiminen on kielteistä juuri siksi, että venäläiset ovat ostaneet eri puolilta Suomea tontteja tukikohdikseen. Kunnanvaltuustot ja yksityiset omistajat ovat myyneet heille maitaan rahapulassa ja sijoittajat ahneudessaan. Siksi olisi tarpeen säätää laki, joka kieltäisi kiinteistöjenmyynnin ulkomaalaisille ja sallisi enintään vuokraamisen. Ei ole Karjalaakaan myyty suomalaisille pala kerrallaan, vaikka ostajiakin olisi löytynyt – saati että sodassa riistetyt alueet olisi palautettu oikeille omistajille korkojen kera.

Maanantaina 25. helmikuuta 2008

LAPSI – AIKAMME MUHAMMED

Ensin kukkahattumammat säätivät eduskunnassa lain, jolla lapsiporno piti riipiä pois nettikaapeleista. Mutta epäillyksi joutuikin kukkahattumamma, kun keskusrikospoliisin Dupontit kävivät takavarikoimassa taiteilija Ulla Karttusen (joka varmasti on ihmisenä yksi nuhteettomimmista) näyttelytyön ja ratsasivat hänen kotinsa. Toinen poliisin kuulusteluista kärsinyt on kansalainen Matti Nikki (nimi ei ole nicki), joka julkaisi poliisin salaisen sensuurilistan kotisivuillaan huomauttaen valtaosan sensuroiduista sivuista olevan täysin laillisia.

Luulin, että legenda poliisien tyhmyydestä ei pitäisi paikkaansa. En voi vieläkään uskoa poliisien olevan noin typeriä, vaan kyseessä täytyy olla peiteoperaatio, jonka tarkoitus on huomion siirtäminen viattomiin sillä aikaa, kun poliisi jahtaa todellisia rikollisia taustalla.

Lapsi näyttää olevan meidän yhteiskuntamme Muhammed, josta ei saa tehdä kuvaa. Tätä menoa murskaimeen ovat vaarassa päätyä myös Magnus Enckellin Tampereen tuomiokirkkoon maalaamat freskot, joissa on alastonkuvia munakarvattomista pojista.

Ja voi tätä yksimielisyyden ja hyvyyden määrää! Kaikki tuomitsevat vedet silmissä lapsipornon mutta eivät aikuispornoa, jonka poliittisesti korrekti nimitys on ”aikuisviihde”. Porno sinänsä näyttää olevan ihmisille rakasta. Jos tämä ihmisten hyvyys jatkuisi aina, meillä olisi joka päivä joulu. Vain ”keskustelua” näyttää puuttuvan, kun ihmiset kanavoivat

oman kaksinaismoralisminsa toteamukseen siitä, että ”asiasta pitäisi keskustella”. Sekin lienee merkki halusta sanoa, ettei asia olekaan moralistisen lynkkausmielialan arvoinen.

Poliisin ja muiden viranomaisten harjoittamilla vainoilla alkaa olla vaarallisen paljon jalansijaa tässä uusmoralistisessa yhteiskunnassa. Esimerkkejä perättömien huhujen nostamista ajojahdeista tarjoavat pedofiilijahdin lisäksi maahanmuuttajakritiikkiä esittäneiden blogikirjoittajien ahdistelu ja tuomitseminen, Bodominjärven murhista epäillyn Nils Gustafssonin syyttäminen, Alpo Rusin kuulustelu sekä kaikuna jatkosodan ajalta myös salaisen kenttäoikeuden etsiminen.

Vaikuttaa aivan kuin kollektiivisessa piilotajunnassa olisi jotakin, minkä ihmiset haluavat kätkeä itseltään. Salaisuuksien käsitelogiikka on sellainen, että jos salaisuuksia on, niiden olemassaoloa paheksutaan, mutta jos ne kerrotaan avoimesti, silloinkin niitä paheksutaan. Kumpi lopulta vaivaa ihmisiä enemmän: se, että salaisuuksia on, vai se, että niitä ei ole ja kaikki on päivänselvää? Edelliseen vaihtoehtoon liittyy normittaminen ja tuomitseminen – jälkimmäiseen filosofinen ajattelu.

Tiistaina 26. helmikuuta 2008

HOMOMARSKI

Marsalkka Mannerheimia on tunnetusti syytelty ja kiitelty, paitsi sovinismista ja maskuliinisuudesta, myös homoseksuaalisuudesta. Marski tunnettiin halustaan saunoa miesseurueen kanssa Yrjönkadun uimahallissa keskiviikkoisin kello 16, ja onpa hänen väitetty keränneen myös nuoria miehiä esittävää alastonvalokuvakokoelmaa.

Minua joka tapauksessa loukkaa se, että Ilta-Sanomat lietsoo yleistä homovastaisuutta tiedustelemalla gallupissaan, loukkaako television katsojia se, että Mannerheim esitetään Yleisradion TV-animaatiossa homona.[385] Tällä tavoin uutisoitaessa homoseksuaalisuus arvotetaan lähtökohtaisesti kielteisellä tavalla, ja perusteeni lehden keittämän kansalaisdebatin tyrmäämiseen ovat samat kuin teoksen ohjaajan, Katariina Lillqvistin.[386] Lehden näkemys siitä, että kansa muka ”raivostui” homo-Marskista,[387] ei ole kyseisen blogin puitteissa yksiselitteinen. Taiteellisiin konteksteihin nähden varsin suuri osa ihmisistä näyttää hyväksyvän esityksen.

Nähtävästi lehti virittelee oman lukijakatonsa keskellä jonkinlaista 1970-luvun sensaatiojournalismia, joka hyödyntää sitä yhtälöä, että ensin tuomitaan ankarasti tietyt ilmiöt ja sitten revitään kyseisten sovinnaisnormien rikkomisesta suuria otsikoita, kuten ”Harry Potter pussasi miestä”.[388] Yhtä hyvin voitaisiin kirjoittaa, että Paasikivellä oli törröhuulet, koska hän pussasi Molotovia neuvotteluissa. Samanlaista jälkeä

syntyy, kun patakonservatiivit Gustav Hägglund ja Raimo Ilaskivi toimivat nukketeatterikriitikkoina.[389]

Tällaisessa tuomiomielessä on kyse siitä, etteivät tietyt tahot haluaisi nähdä fanittamaansa hahmoa hänen kaikissa olomuodoissaan vaan yrittävät idealisoida sankarinsa omien mieltymystensä mukaiseksi. Pelkkää populismia puolestaan on se, että Mikael Jungner antautui sensuroimaan Ylen ohjelmistoa ja sivuuttaa Mannerheim-animaation ensi itsenäisyyspäiväksi aiotulta esityspaikalta.[390] Tämäkin vahvistaa sitä tulkintaani, että sananvapaus alkaa olla sensuuriaikaa muistuttavissa kahleissa. Jos peruste ei ole poliittisen korrektiuden tavoittelu, nostetaan perusteiksi taloudelliset syyt.

Ilmeisesti homojen ei katsota kuuluvan Suomen kansaan, ja heteroiden on mahdotonta sietää ajatusta, että kaikkien aikojen suurimmaksi suomalaiseksi äänestetty Mannerheim olisikin ollut homo – aivan kuten vastaavan äänestyksen Hollannissa voittanut Pim Fortuyn oli. Homo-Mannerheimin sensurointipyrkimys ilmentää tulkinnallista kapeakatseisuutta ja näennäisliberaalia ahdasmielisyyttä. Kaikkihan tuntevat Mannerheimin homoseksuaalisuuden, joka on hänelle yhtä lailla kunniaksi kuin Winston Churchillille, J. Edgar Hooverille, Aleksanteri Suurelle ja Julius Caesarille, jonka sanottiin olevan ”kaikkien naisten mies ja kaikkien miesten nainen”. Enintään se osoittaa, kuinka johtajanominaisuudet, maskuliinisuus ja homoseksuaalisuus liittyvät yhteen, ja kenties olisi aika saada heteroillekin ratsastajapatsas Helsinkiin.

Lillqvistin teosta *Uralin perhonen* näkemättä on tietysti vaikea sanoa, käytetäänkö homoseksuaalisuutta jonkinlaisena verukkeena Mannerheimia vastaan kyseisessä animaatiossa. Mutta esityspäivää odoteltaessa ainakin Marskin homoseksuaalisuuden arvostelijat voisivat päivittää mieskuvansa.

En malta olla kertomatta tähän loppuun vanhaa vitsiä. Maatalon kukko tuli vanhaksi ja isäntä päätti hommata uuden. Uusi kukko tulikin seuraavana päivänä ja meni välittömästi kollegaansa tapaamaan. Vanha kukko totesi:

– Kun en vielä tunne itseäni kovin vanhaksi, niin voitaisiin ottaa kisa ja katsoa, kumpi kukko jää taloon.

– Mikäpäs siinä, totesi nuori, voitonvarma kukko.

– Juostaan navetta kolme kertaa ympäri ja voittaja saa pitää nämä kanat – hävinnyt lähtee, lupasi vanha kukko ja esitti nuoremmalleen toiveen: Koska olen jo parhaat päiväni nähnyt, niin suot kai minulle kymmenen metrin etumatkan.

– Juu juu, maltan tuskin odottaa, että pääsen kanojeni luo...

Kisa alkoi ja nuori kukko sääntäsi matkaan kuroen välittömästi etumatkaa kiinni. Ensimmäisen kulman kohdalla eroa oli viisi metriä. Toisen kulman kohdalla eroa oli enää metri. Silloin kajahti kiväärin laukaus, nuori kukko kaatui kuolleena maahan ja tilan isäntä kirosi:

– Saatana! Jo kolmas homokukko tällä viikolla!

Marsalkka Mannerheim kertoi muuten muistelmissaan samanaiheisen tarinan. Matkallaan Kaukasiassa hänen päivänsä alkoi suunnilleen näin: ”Heräsin aamulla, kun kukko lauloi. Kun olin ampunut sen, huomasin, että kyseessä on samanlainen kukko kuin suomalainenkin, mutta pienempi.” Mitähän mahtaisi Marski tuumia saadessaan tietää, mistä aiheista suomalaisen politiikan kiistakentillä tätä nykyä taistellaan. Homoksi epäileminen häntä tuskin järkyttäisi, mutta että nukketeatteri…

Lauantaina 1. maaliskuuta 2008

DIGITAALINEN TELEVISIO ON LUPAMAKSUJEN LOPPU

Television digitalisointia on vatvottu sen verran ahkerasti julkisessa sanassa, että kukaan ei pidä asiaa enää minään ihmeenä. Niinpä kyseinen aihe sopii esimerkiksi siitä, miten asian kuin asian käsittely latistuu, kun keskustelut joudutaan käymään aina vain alimman ymmärtämiskyvyn mukaan. Suurimmalle osalle ihmisistä muutaman kympin hintaisen digisovittimen hankinta ja käyttöönotto eivät tuota mitään ongelmia. Varsinaisen pulman digitaalinen televisio aiheuttaakin Yleisradiolle, jonka hermoilu johtunee siitä, että uusi tekniikka mahdollistaa lupamaksujärjestelmän romuttamisen.

Yleisradion näennäisesti maksuttomat kanavat ovat samanlainen poliittinen kupla kuin ”ilmainen” joukkoliikennekin. Todellisuudessa Yleisradion TV-kanavat muodostavat Suomen kalleimman maksutelevisiojärjestelmän. Erotuksena muihin maksukanaviin on vain se, että Yleisradion toiminnasta joutuvat maksamaan *kaikki* televisionkatsojat, vaikka he eivät Ylen kanavia katsoisi tai haluaisi. Kun viimeisetkin analogiset lähetykset päättyvät tänään kaapeliverkoissa, lupamaksut voitaisiin alkaa periä korttipohjaisen digitaalisen järjestelmän kautta. Mutta myös sille on olemassa tiettyjä esteitä, mikä tekee TV-maksun perimisen verotusteitse järkeväksi. Lupamaksujärjestelmää ei ole syytä jatkaa, sillä laskuttaessaan kanaviensa katsomisesta hakuammuntamaisesti Yle menettelee epäoikeudenmukaisesti kuluttajia kohtaan.

TV-luvan tabu murtuu

Television digitalisoituessa on puhuttu paljon siitä, mitä teknisiä uudistuksia järjestelmään liittyy ja mitä lisäarvoa ne tuovat katsojille. Vähemmän on keskusteltu kysymyksestä, mistä kanaville riittää ohjelmaa, ketkä ohjelmia katsovat ja kuinka kanavat pystyvät rahoittamaan toimintansa. Vähentääkseen kitkaa digi-TV:n tieltä ja saadakseen laite-

kannan uudistumaan televisioyhtiöt välttelivät kertomasta sitä, että digitaaliseen järjestelmään siirtyminen merkitsee lupamaksupohjaisen television loppua ja kanavakohtaisen maksutelevision alkua. Yleisradion rahakriisin keskellä sen oma tulevaisuus näyttää vaikealta, eikä Ylen taloudellinen asema jatkossakaan helpotu. Ylen kriisi ei kuitenkaan koske ensisijaisesti sen toiminta-ajatusta vaan on lähinnä tekninen ja taloudellinen. Koetan seuraavassa pohtia, kuinka julkisen vallan kannattaisi näihin haasteisiin tarttua.

Lupamaksupohjainen rahoitus on perustunut muun muassa siihen, että Yleisradio omisti aiemmin jakeluverkon. Myös mainostelevisioyhtiöt joutuivat maksamaan Ylelle huomattavia summia lähetysverkon käytöstä toimilupamaksuina. Käytäntöä voitiin perustella omistussuhteella. Digitaalisen lähetysverkon omistaa nykyisin ranskalaisyhtiön hallitsema Digita Oy. Viestintävirasto, joka huolehtii lupamaksujen perimisestä, muutti lupamaksun nimen jo aikaa sitten ”TV-maksuksi”. Todellisuudessa kyseessä on entinen lupamaksu, jota Yle perii Digitan verkon käytöstä, kun suurin osa lupamaksuvaroista tilitetään Ylelle. Kattaessaan sillä noin 90 prosenttia toimintamenoistaan Yleisradio on eriarvoisessa asemassa kaupallisiin TV-yhtiöihin verrattuna, ja keskeinen kysymys kuuluu, ansaitseeko Yleisradio erityisoikeuksiaan.

Kun digitaalinen verkko muodostuu vallitsevaksi, kaupallisten yhtiöiden kannattaa hakea Kilpailuvirastolta ratkaisu kysymykseen, onko oikein, että Yleisradio nauttii kilpailullista erityisetua. Luultavasti kaupalliset TV-yhtiöt olisivat hakeneet ratkaisua jo aiemmin, ellei se olisi ollut omiaan hidastamaan digitaalisen television yleistymistä. Kun katsojille olisi valjennut, että digitalisoinnin mahdollistama maksutelevisio saattaakin merkitä kanavakohtaisia maksuja, digisovittimien hankinta olisi entisestään hidastunut. Samalla koko toiminnassa olisi jääty helposti analogiseen aikaan.

Sen sijaan laitekannan muututtua täysin digitaaliseksi on TV-luvan romuttaminen ja maksutelevisiojärjestelmän käynnistäminen mahdollista. Lupamaksuttomat kotitaloudet voidaan pimentää, kun lähetykset saadaan näkymään vain kuluttajan ja palveluntarjoajan välisellä sopimuksella sekä laitteeseen asennettavalla Conax-kortilla. Näin myös lupamaksujen perimiskäytäntöä tulee järkeväksi muuttaa.

Tekniikka luo tilauspohjaisen maksutelevision

Tekninen kehitysaskel muodostaa ratkaisevan perusteen kaupallisten yhtiöiden vaatimuksille. Vastaanottimen hallussapitoon perustuvan lupamaksun keruu ei ole enää oikeutettua, sillä Yleisradio ei voi pakottaa ketään maksamaan pelkästä laitteen olemassaolosta. Sehän on sama kuin puhelinyhtiöt laskuttaisivat matkapuhelimen haltijaa, vaikka hänellä ei

olisi liittymäsopimusta. Hyväksyttävä peruste TV-maksulle voi olla vain tilattu sisältö, josta laskuttamiseen on olemassa tekninen järjestelmä. Digivastaanottimessa voidaan saattaa näkymään vain ne kanavat, joista kuluttajat maksavat – tai ne, jotka lähettäjä haluaa välittää ilmaiseksi. Viimeksi mainittuja ovat esimerkiksi eräät satelliittikanavat. Näin Yleisradiolla, Digitalla tai Viestintävirastolla ei olisi oikeutta periä maksua pelkästä TV-vastaanottimen hallussapidosta – sitä kun voidaan käyttää pelkästään muiden kuin Ylen kanavien katselemiseen.

Lupamaksujärjestelmän vuoksi Ylen koko toiminta-ajatus on ollut vaarassa muuttua ristiriitaiseksi. Tämä puolestaan on luonut Ylen katsojakontakteihin erityisen värin. Lupatarkastajien tehtäväksi mielletään sen varmistaminen, että televisiota *ei* katsottaisi; se on ikään kuin paheksuttavaa ja nuhteen alaista toimintaa – paitsi erityisellä luvalla. Toisaalta television katselemista pidetään itsestään selvänä, ja siihen suorastaan painostetaan tuputtamalla lupia kaikille. Mainostelevisioyhtiöt puolestaan toivovat, että niiden kanavia katsoisi ihan omasta halustaan mahdollisimman moni! Tämä näkyy ohjelmien tasossa. Ylekin tietysti toivoo, että myös sen omat kanavat voisivat oikeuttaa olemassaolonsa omalla katsojapohjallaan. Mutta käytännössä valtiollinen viihde on osoittautunut niin ”ammatikseen” tehdyn näköiseksi, että hauskanpito on muuttunut työksi myös kotikatsomoissa. Lupamaksujen siirtäminen verotusteitse perittäväksi olisi ollut perusteltua jo analogisenakin aikana, sillä TV-lupatarkastajat mielletään tupa-, kaappi- ja siisteystarkastuksia tekeviksi elämäntapatarkastajiksi, jotka eivät tähän maailmanaikaan kuulu ja joiden soisi häipyvän historian hämäriin.

Yleisradion asema digitalisoitumisen keskellä on vaikea. Sen oman edun mukaista olisi pitää kiinni lupamaksuun perustuvasta järjestelmästä. Näin se pystyisi laskuttamaan jokaista television haltijaa, vaikka tekniikka on olemassa vain kanavakohtaista laskutusta varten. Ylen ohjelmat ja kanavat kun eivät ole olleet katsotuimpien joukossa. Esimerkiksi MTV3:lla on yhtä paljon katsojia kuin TV1:llä ja TV2:lla yhteensä. Yle saattaa yrittää jarruttaa kanavakohtaiseen maksutelevisioon siirtymistä vedoten siihen, että näin kansalaisille voidaan taata näennäisesti ilmainen televisio. Tosiasiassa se perustuu edelleenkin Ylen etuoikeuteen periä lupamaksua. Tuon oikeuden loppuminen vähentäisi Yleisradion tuloja ratkaisevasti. Niin on käynyt jo nyt, kun osa katsojista on sanonut irti lupansa – ilmeisesti protestiksi koko käytännön järjettömyydelle.

Sen sijaan kaupallisille televisioyhtiöille digitaalinen tekniikka lupaa aurinkoisia aikoja. MTV3 ja Nelonen toimivat nyt valtaosin ilmaiskanavina, joille lupamaksuista ei tilitetä mitään. Mutta ne voivat jatkossa päättää siitä, mitkä ohjelmat näkyvät ilmaiseksi ja mitkä vain maksullisen kortin kautta. Esimerkin tästä antaa formulakilpailujen osittainen siirtyminen uusille *mini pay* -kanaville. On todennäköistä, että kaupalliset yhtiöt eivät koskaan muuta ohjelmiensa päävirtaa täysin maksulliseksi, sillä

mahdollisimman laaja katsojapohja on mainostelevisioyhtiöiden elinehto. Tulevaisuudessa saattaa käydä jopa niin, että Yleisradio joutuu sopeutumaan tilanteeseen tavalla, jolla kaikki sen ohjelmat muutetaan varainhankintasyistä maksullisiksi, kun taas mainostelevisioyhtiöt pystyvät tarjoamaan pääohjelmistonsa ilmaiseksi, kuten tähänkin asti. Sitten on kiintoisaa nähdä, mitä kanavia kansalaiset katsovat.

Kieroutunut kilpailutilanne

Sekä teknisistä että poliittisista syistä on lupamaksukäytännöstä luopumista syytä pitää todennäköisimpänä tulevaisuuden vaihtoehtona. Eihän valtio voi pitää yllä myöskään ”yleistä sanomalehtien lukumaksua”, jolla katettaisiin jonkin valtiollisen lehden kulut, ja vaatia, että lasku on maksettava, vaikka ihmiset todellisuudessa lukevat ja tilaavat muita lehtiä. Myös lehtipuolella ilmaisjakelu on lisääntymään päin, ja kenttä on jakautumassa kahtia ilmaisen ja tilattavan aineiston kesken. TV-kanavien välisen kilpailutilanteen vääristyminen toteutuu nyt siinä, että keräämällä itselleen rahaa pelkästä vastaanottimen hallussapidosta Yle syö markkinoita kaupallisten kanavien mahdollisuuksilta myydä katsojille omia palvelujaan.

Ylen automaattilaskutukselle ja pakkotilausperiaatteelle ei ole vedenpitävää pohjaa, sillä vapaassa markkinataloudessa ketään ei voida pakottaa ostamaan palveluja yhdeltä tarjoajalta. TV-lupajärjestelmässä Ylen kanavien pakko-ostaminen on ollut myös muiden kanavien katsomisen ehto, ja näin Ylelle on suotu totaalinen etulyöntiasema. Vaikka Yleisradio itse ei tunnusta toimintansa perustuvan kilpailuun, tämä ei kumoa sen kokonaismarkkinatilannetta vääristävää vaikutusta. Kun markkinoilla toimii erityisoikeuksilla varustettu kilpailija, vähenevät kaupallisten toimijoiden mahdollisuudet.

Yleisradion etuoikeuksien puolesta on tosin lausuttu, että Yle on TV-maksun perimisoikeuden vastikkeeksi sitoutunut olemaan mainostamatta. Mutta kuinka vedenpitävä tuokin argumentti on? Ajatellaanpa, että Suomessa toimisi kenkäkauppias, joka jakelisi kansalaisille näennäisesti ilmaisia kenkiä ja perisi samanaikaisesti kenkien käyttömaksua, jonka perusteeksi mainittaisiin se, ettei kyseinen kauppias salli mainoksia ikkunoissaan. Ensinnäkin tämä veisi pohjaa kaupallisten toimijoitten myynniltä. Toiseksi se, että toimija ei asetu markkinaehtoiseksi yritykseksi, ei riitä perusteeksi sen laissa säädetyille positiivisille erityisoikeuksille, sillä pelkkä kilpailemattomuus kaupallisten yhtiöiden kanssa ei tuo Ylelle niin suurta etua kuin sen nykyinen erityisasema sille suo. Muutoinhan Ylen olisi kannattanut muuttaa toimintansa kaupalliseksi jo aikoja sitten, ja juuri kaupallisuutta se nyt pelkää.

Entä toisiko digitalisoimisen suoma kanavakohtainen maksullistaminen Ylen varainhankintaan suurta muutosta? Liikenne- ja viestintäministeriön vuonna 2003 julkaistu "Kohti digiaikaa" -väliraportti linjasi vielä TV-lupajärjestelmän puolesta vedoten tulonmuodostuksen ennustettavuuteen ja hurskastellen kansalaisten näennäisellä "halukkuudella" suorittaa maksunsa herran pelossa.[391] Vuoteen 2010 ulottuvassa ennustuksessa jopa budjettirahoitus tyrmättiin pitäen sitä valtiovaltaan sitovana ja puolueellisuutta lietsovana. Raportissa unohdettiin kuitenkin tärkein tekninen fasiliteetti eli korttipohjainen maksu-TV lähes kokonaan, eivätkä lupamaksujen tasaisilla nostoilla uhkaavan raportin muutkaan perustelut tunnu enää uskottavilta. Nykykäytännön pohjana olevan selvityksen olikin laatinut valtion viranomainen toisen valtion laitoksen toimeksiannosta, eikä sitä ole syytä pitää puolueettomana.

Vaikka TV-lupajärjestelmä onkin vielä yleiseurooppalainen (Espanjaa, Hollantia, Luxemburgia, Portugalia ja Brysselin kaupunkia ottamatta), useimmissa Euroopan maissa joudutaan siirtymään digitalisoimisen myötä nykyistä järkevämpään rahoituskäytäntöön. Ranskassa, Irlannissa ja Italiassa mainostulot ovat perinteisesti muodostaneet merkittävän osan julkisten televisioyhtiöiden tuloista luotettavuuden kärsimättä. Huonon esimerkin uuteen tilanteeseen reagoimisesta puolestaan tarjoaa Saksa, joka laittoi hätäpäissään tietokoneetkin luvanvaraisiksi.[392] Tämän logiikan mukaan 3G-puhelimetkin jouduttaisiin tekemään erikseen luvanvaraisiksi, sillä niillä voidaan katsella TV-ohjelmia. Niiden puolestaan toivotaan yleistyvän, jotta GSM-verkko voitaisiin suunnitelman mukaisesti lopettaa vuoteen 2015 mennessä.[393]

Viestinnällisiä olosuhteitamme hyvin vastaavassa Norjassa TV-maksu peritään siten, että kaikkien kotimaisten kanavien katselu on pantu kortin taakse. Lupa yksinkertaisesti korvattiin maksukortilla, jossa myös kaupalliset yhtiöt ovat mukana. Mikäli kaupalliset yhtiöt eivät pääse Ylen kanssa sopimukseen siitä, että myös niiden kanavien katselu laitetaan kortille, Yle voisi laskuttaa vain omat kanavansa. Käytössä olevan kortin pitäisi silti olla yhteinen, sillä korttien jatkuva vaihtelu kotipäätteissä ei tule teknisistä syistä kyseeseen, ja yhteiselle kortille kaupallisetkin yhtiöt voisivat ladata omien kanaviensa katseluoikeuksia. Erään teknisen ongelman muodostaa se, että kaikissa kotipäätteissä ja kannettavien tietokoneiden TV-korteissa ei ole Conax-korttipaikkaa, ja antenniverkon digijärjestelmä rakennettiin alun perin myös tien päällä tapahtuvaa vastaanottoa varten. Niinpä kortittamiseenkin liittyy ongelmia.

Mikäli Suomessa halutaan pitää kiinni Yleisradiosta, ainoaksi vaihtoehdoksi näyttää jäävän se, että Ylen kulut kuitataan valtion budjetista. Tämä merkitsisi veroluonteisen maksun siirtämistä verotusteitse perittäväksi, mikä kattaisi myös pelkkää 3G-puhelinta tai netti-TV:tä käyttävien osuuden kustannuksista. Maksun periminen tuloveron yhteydessä olisi oikeudenmukaista siksikin, että nykyinen lupamaksu kohtelee ihmisiä

epätasavertaisesti. Yhden ja kahden ihmisen taloudet maksavat nyt enemmän henkilöä kohti kuin suuremmat perheet. Uudistusta valmisteleva työryhmä on laskenut, että tuloverona perittäväksi muutettu lupamaksu merkitsisi noin sadan euron lisäystä vuotuiseen verorasitukseen henkilöä kohti. Näin laskien yhden ihmisen taloudet maksavat nyt kaksinkertaista lupamaksua, kun taas nelihenkiset perheet pääsevät puolella hinnalla. Ne ihmiset, joilla ei ole minkäänlaista vastaanotinta, voisivat veropohjaisessa järjestelmässä lohduttautua sillä, että julkinen valta rahoittaa verovaroista myös moottoritiet ja koulut, vaikka kaikilla ihmisillä ei ole autoa eikä lapsiakaan. Informaatiotekniikan huippumaana Suomella on tilaisuus johtaa kehitystä, eikä myöskään poliittisia päätöksiä pidä enää viivyttää.

Puolueettomuuden puolustaja?

Kysymys televisiotoiminnan rahoituksesta ei ole tietenkään vain kaupallinen vaan myös poliittinen. Moniarvoisuuden takaamiseksi voi olla hyväkin, että on olemassa epäkaupallisesti toimivia viestimiä. Yleisradio ei ole tosin osoittanut puolueettomuuden pyrkimyksessään kovin luotettavaa linjaa, kun pää- ja toimitusjohtajilta vaadittu tärkein ominaisuus on ollut Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen jäsenyys. Ei ole olemassa myöskään selvää näyttöä siitä, että valtiolliset kanavat takaisivat monipuolisempaa tai objektiivisempaa tiedonvälitystä kuin useiden kaupallisten yhtiöiden kirjavoittama mediakenttä. Myös mainosten ja markkinoinnin karttaminen voi antaa todellisuudesta vääristyneen kuvan, sillä mainosten olemassaolo on osa todellisuutta. Yle kategorisoi TV-kanavat uusien kotisivujensa ohjelmatiedoissa ”kaupallisiin” ja ”ei-kaupallisiin”, mutta kaupallisuus ei liene loppujen lopuksi kovin ratkaiseva ohjelmien valintakriteeri. Tärkeämpää on se, mitä televisiosta tulee.

Entä miten olisi suhtauduttava Esko-Juhani Tennilän puheisiin, joilla hän on vedonnut TV-maksun puolesta ja väittänyt, että budjettirahoitteisuus tekisi Ylestä ”hallituksen äänitorven”? Valtaapitävät luonnollisesti tukevat viestimiä ja viestimet tarvitsevat valtaapitäviä, mutta tosiasiassa vuorovaikutus ei ole noin automaattinen eikä suoraviivainen. Rahoittavathan yliopistotkin menonsa suurimmaksi osaksi valtion budjetista, eikä niitä ole silti syytä pitää ”hallituksen kanavina”. Myös Yleisradion autonomia voitaisiin varmistaa lailla. Tämänkin tietäen poliitikot eivät mielellään tartu Yleisradion asemaan, sillä he ovat mediasta riippuvaisia, ja käytännössä Yle hallitseekin nyt poliitikkoja eikä päinvastoin.

TV-lupajärjestelmä herätti Ruotsin eduskuntavaalien alla poliittista kohua, josta kävi ilmi, että sen enempää poliitikot kuin kansalaisetkaan eivät pidä nykyjärjestelmiä perusteltuina. Matti Vanhanen oli tuolloin oikeassa vastustaessaan TV-lupatietojen julkistamista.[394] Se johtaisi kontrolliin, joka ei kuulu demokraattisiin yhteiskuntiin mutta jota voidaan

käyttää poliittisten ajojahtien välineenä – aivan niin kuin toimeentulotuki-asiakkaiden pankkisalaisuuden murtamista tai valtioneuvoston jäsenille jo nyt lankeavaa velvoitetta luetella kaikki omaisuutensa kellon käätyjä myöten. Kimmo Sasi puolestaan totesi jo liikenne- ja viestintäministerinä toimiessaan, että TV-lupamaksun käsite on albanialainen ja että vastaan-ottimen hallinnasta verottava järjestelmä olisi korvattava rahoittamalla Yleisradion toiminta suoraan valtion budjetista. Helsingin Sanomien syksyllä 2006 tekemä tiedustelu osoitti, että noin puolet kyselyyn vastanneesta sadasta kansanedustajasta olisi tähän myös valmis. Nykyeduskunnan aikana tällaista tiedustelua ei ole tehty.

Yleisin peruste veroluonteisen maksun korvaamiseen budjettirahoituksella on se, että nykyinen TV-maksu on könttäsummavero, jonka mukaisesti jokainen kuluttaja maksaa saman osuuden tuloistaan riippumatta. Sen sijaan veroprogression sisältävä budjettirahoitus rasittaisi kansalaisia heidän maksukykynsä mukaan ja olisi sosiaalisesti oikeudenmukaisempi. Toisaalta lupamaksun tasaveroluonteessa on joskus nähty myös sen tietty ”oikeudenmukaisuus”. Onpa valtiollisen rahoituksen muoto sitten lupamaksu- tai budjettipohjainen, varsin vahva poliittinen peruste Ylen toiminnan tukemiseen julkisella rahoituksella on ollut se, että sillä tavoin on tehty tulonsiirtoja ohjelmien kotimaisille tekijöille eli tuettu kulttuurielämää. Kun suuri osa ohjelmista ostetaan kuitenkin jo nyt talon ulkopuolella toimivilta yksityisiltä tuotantoyhtiöiltä, voidaan kysyä, miksi kyseistä valtion tukea ei suunnattaisi suoraan tekijöille vaan ostajana toimivalle Ylelle.

Strategisia virheitä

Tosiasia, jonka Yleisradio joutuu tunnustamaan, on se, että sillä on vain yksi tie. Se johtaa nykyisen rahoitusjärjestelmän päätepisteeseen, eikä ratkaisua voida kuin viivyttää keinotekoisin konstein. Ylessä on tehty strategisesti eli koko organisaation tavoitteiden ja päämäärien kannalta huonoja ratkaisuja. Selkeä linjanveto on puuttunut, sillä asioista ovat päättäneet poliitikot. Näin on päädytty epätyydyttäviin kompromisseihin. Kiristyvässä kilpailussa ja talouskriisissä olisi tarvittu profiloitumista ja keskittymistä tietyille aloille. Yleisradio aikoi toimia muun muassa huippukalliin Musiikkitalon rakennuttajana, kunnes se vetäytyi hankkeesta oivallettuaan, että viestintätalon pitää keskittyä ohjelmien tuotantoon ja hankintaan. Mielestäni Yleisradio ei tarvitse tehtäviensä toteuttamiseksi omaa sinfoniaorkesteriakaan, vaan myös sen toiminta kannattaisi ulkoistaa.

Eräs infrastruktuuria koskeva virhe oli oman lähetysverkon myynti. Digita olisi kannattanut pitää kansallisessa omistuksessa jo turvallisuusstrategisista syistä, kuten muukin kansallisesti tärkeä viestintäinfrastruk-

tuuri. Lähetysverkon omistaminen olisi ehkä voinut toimia oikeutuksena myös jonkinlaisten TV-maksujen perimiselle. Teräväpiirtolähetyksiin siirtymistä hidastaa nyt se, että Digita veloittaa televisioyhtiöitä välitetyn bittimäärän mukaan, ja HDTV-lähetyksissä tuo määrä on moninkertainen.

Uusien kanavien luominen on ollut hallinnollisesti epäviisasta. Kun sisällöntuotantoon ei ole ollut varaa, kanavia on täytetty uusinnoilla. Yle on pyrkinyt oikeuttamaan itseään laajoilla arkistoillaan sekä lähettämällä uusilla kanavillaan, kuten Teemalla, muutamia Kekkosen aikaisia aarteita sekä sosialismin historiasta kertovia dokumentteja. Huolestuttavaa onkin, että arvokkainta Yleisradiossa alkavat olla ovat sen arkistot. Tämän (n)ostalgian vaaliminen kuuluu kuitenkin museolaitoksen tehtäviin, eikä nykypäivää palvelemaan tarkoitettu yhteiskunnallisen kulttuurintuotannon yksikkö voisi olla sillä tavoin laudoissa, kuin se nyt on.

Arkistot olisi syytä pitää netti-TV-pohjaisina, ja Yle onkin rakentanut melko hyvin toimivan nettiarkiston nimeltään ”Areena”. Tämä vastaa arkistotoiminnan omaa ideaa: ohjelmiin kohdistuvan kysynnän kärki on kapea ja käyttäjäkunta on valikoitunutta. Arkistoista ei kannata kaivella ohjelmia TV:ssä esitettäviksi paitsi poikkeustapauksissa. Vuodenvaihteessa lopetettu Yle Extra oli samanlainen strateginen virhe kuin radion Q-kanava: sille ei ollut kysyntää. Jos kanavien määrän oletetaan muuttuvan laaduksi, voi laatukin muuttua ennen pitkää määräksi.

Hallinnollisiin ongelmiin kuuluu niin ikään se, että Ylessä on edelleen liikaa henkilökuntaa, ja hallinto on paisunut. Yhden ulkomaankirjeenvaihtajan ylläpito maksaa lähes 200 000 euroa vuodessa. MTV3 pystyy tekemään ulkomaanraportteja murto-osalla Ylen kustannuksista. Se kykenee välittämään suosikkiurheilulajit, kuten Keski-Euroopan mäkiviikon ja formulat, tekemään katsotuimmat viihdeohjelmat ja draamat sekä esittämään suosikkielokuvat varsin kevyellä organisaatiolla. Yle ei pysty mihinkään näistä. Mielenkiintoarvonsa menettäneiden olympialaisten tai naisten MM-jalkapallon kaikkien ottelujen näyttäminen ”peruspalveluna” vain tasa-arvosyistä antaa toiminnasta ritualisoituneen kuvan.

Monipuolisen kansalaispalvelutoiminnan perusteleminen marginaaliryhmien holhoamisella ei ole järkevää valtakunnan pääverkoksi sanotussa organisaatiossa. Lopulta tuotetaan TV-ohjelmaa sokeille ja radio-ohjelmia kuuroille. Helposti tulee mieleen aika, jolloin radion ykköskanavalla lähetettiin ”säätä rannikkoasemilla tänään kello 12” parhaaseen kuunteluaikaan ja sen päälle ikimuistoista ”Näin Neuvostoliitossa” -ohjelmaa. Nykyisinkin Yleisradion ohjelmistossa saavat silmiinpistävän paljon tilaa Venäjän-dokumentit, joissa haikaillaan sosialistisen järjestelmän perään, ja sellaiset Yhdysvaltojen-vastaiset ohjelmat, joissa taivastellaan kommunismikriittisen taistelun kauheutta. Myös FST:n suhteellinen osuus ohjelma-ajasta on kasvanut kohtuuttoman suureksi, eikä ruotsinkielisen radion eikä television oikeutusta voida pitää enää pyhänä. Suomalaisen kulttuurin säilymistä ei ole aiemminkaan edistänyt ruotsinkielisyyden

tukeminen, vaan se, mitä ruudussa esitetään, onpa tuotetun ohjelman kieli mikä tahansa. Tekstityksen kun Ylen ohjelmiin voi tunnetusti valita itse.

Viestintä vapaaksi

Ylen entinen johtaja Arne Wessberg arveli Arto Nybergin haastattelussa syksyllä 2004, että Yleisradio on yksi suomalaisen yhteiskunnan arvostetuimmista instituutioista kirkon, armeijan ja yliopiston rinnalla. Se, että Ylen uutistoiminta on arvioitu *survey*-kyselyissä luotettavimmaksi, saattaa johtua niin sanotusta viranomaislisästä. Se kertoo kansalaisten tajunnassa vallitsevasta uskomuksesta, että ”valtio on aina oikeassa”. Yli 200 euroa vuodessa on kuitenkin liian paljon instituutiosta, joka radiomonopolin aikoina kiusasi kansalaisia soittamalla jokamiehen listan vain kerran viikossa, ja silloinkin uutiset ajettiin ”kaupallisuuden” leimasta kärsivän listaykkösen päälle.

Suomalaisen lainsäädännön kummallisuus on, että muilta radio- ja TV-toimijoilta vaaditaan toimilupa, mutta suurimmalla ja kauneimmalla eli Yleisradiolla on oikeus lähetyksiin kokonaan ilman toimilupaa. Yhä edelleen viranomaiset kiristävät kaupallisia viestimiä tiukoilla toimilupaehdoilla vaatien niiltä ”monipuolisuutta” ja pitäen esimerkiksi paikallisradioiden luvat tiukasti hallussaan, vaikka kyseiset ehdot eivät ole sen enempää tuottajien kuin yleisöjenkään etujen mukaisia. Esimerkiksi Susanna Huovinen aikoi liikenneministerinä toimiessaan lopettaa radio Novan kokonaan. Lähetysten katkaisuissa ei ole järkeä, sillä yleisöt ovat jo äänestäneet kaupallisten yhtiöiden puolesta, kun kuunnelluimpia radioasemia ovat niiden omilla kuuluvuusalueilla juuri Nova, NRJ ja Kiss FM, ja MTV3 ja Nelonen keräävät yhdessä yli 60 prosenttia katsojista.

Sinänsä ei ole mitään moraalifilosofisesti oudoksuttavaa siinä, että valtio pyrkii sääntelemään luonnonvarojen niukkuudesta johtuvia konflikteja niin radioaalloilla kuin kaivostoiminnassakin. Mutta sääntelyn ei pitäisi johtaa myöskään vapaan kilpailun vääristymiseen eikä resurssienjaon puolueellisuuteen. Kilpailuviranomaiset ovat puuttuneet viime aikoina myös siihen, että valtiot tukevat tiettyjen telakoiden toimintaa pelkkien kaupallisten resurssien varassa toimivien yksiköiden kustannuksella.

Haluaisin mielelläni nähdä Ylen kansallisena kanavatalona, jonka valikoimista riittää ohjelmaa kaikille. Nykyisellä rahoituspohjalla narun pää tulee kuitenkin vetäjän käteen, sillä tekniikka on ajanut lupamaksujärjestelmän ohi, ja myös toiminta-ajatuksen mukaiseen kaiken kansan palvelemiseen päästäisiin keskitetymmillä ratkaisuilla.

Entä miltä alan tekninen lähitulevaisuus näyttää? Yleisradio teki strategisen virheen siinäkin, että se ei rakentanut digijärjestelmää suoraan HDTV-muotoiseksi. Näinhän menetellään televisiotoiminnan pioneerimaassa, Yhdysvalloissa, jossa suuri osa elokuva- ja sarjaohjelmatuotan-

nosta tehdään jo nyt teräväpiirtomuotoon. Kaiken kukkuraksi Suomeen luotu ensimmäisen polven digi-TV-järjestelmä takeltelee, sillä laitekanta on kirjava. Ylellä on kuitenkin tilaisuus korjata tekemänsä virheet.

Kun teräväpiirtolähetykset tulevat Suomessakin ajankohtaisiksi parin vuoden kuluttua, on juuri silloin sopiva aika siirtyä maksukorttijärjestelmään ja antaa korttimaksua vastaan jokaiselle kansalaiselle toimiva HDTV-kotipääte Ylen omasta kädestä. Tämä on käytännössä ainoa keino luoda maahan toimiva digi-TV-järjestelmä. Puolet ensimmäisen vuoden kortti-TV-maksusta tosin humahtaisi laitteiden valmistus- ja jakelukustannuksiin, mutta kuluttajat lähtisivät siihen varmasti mukaan, kun tietäisivät saavansa toimivan laitteen ja teräväpiirtolähetysten myötä myös lisäarvoa television katseluun.

Kaupalliset TV-yhtiöt pyrkinevät Ylen erityisaseman lopettamiseen heti, kun digitaaliset lähetykset ovat muuttuneet yksinomaisiksi ja edellytykset kanavakohtaisen katsojamaksun perimiseen ovat olemassa. Syyt tähän ovat kilpailullisia. Todennäköisesti Yleisradio on jo viiden vuoden kuluttua joutunut profiloimaan toimintansa uutis-, ajankohtais-, opetus- sekä tietopalveluohjelmien tarjoamiseksi, ja sen toiminnot on organisoitu kahden kanavan ympärille. Osa Yleisradiosta on yksityistetty. Yksityistäminen saattaa alkaa esimerkiksi TV2:n myymisestä ei-valtiolliselle omistajalle. Vireästi toimivilla yksityisillä tuotantoyhtiöillä voikin olla lopulta pelastajan rooli haettaessa toimintakykyisiä tahoja vastaamaan Yleisradion toiminnan jatkamisesta. Jo nyt suuri osa Ylen ohjelmista tuotetaan niissä, kun taas Ylen omat toimituspäälliköt ja tuottajat toimivat sensoreina päättäen siitä, mitä ohjelmia tuotantoyhtiöt saavat eetteriin.

Ennen pitkää television kautta välitettäneen samat palvelut kuin internetistä, josta puolestaan voidaan jo nyt katsella netti-TV:tä. Esimerkiksi MTV3 on luonut televisiotoimintansa ohelle kattavat mobiili- ja internetpalvelut. Tulevaisuuden kanavakilpailussa menestynee parhaiten se, joka pystyy tarjoamaan monipuolisimman palvelukokonaisuuden. Lisäarvoa internetpalvelin luo edullisesti, sillä oheisinformaatiota tarjoavan palvelimen ylläpito on halpaa verrattuna varsinaiseen ohjelmatuotantoon ja tekijänoikeusmaksuihin. Vuosikymmenten kuluessa sekä televisio että internet yhdistynevät yhdeksi tiedon valtaväyläksi, ja vastaanottimet ja tietokoneet alkavat muistuttaa toisiaan. Kun molempien kautta saadaan samat palvelut, on päällekkäisyyksien välttämiseksi syytä alkaa jälleen ”säästää kaistaa” eriyttämällä toimintoja radioaaltojen ja kaapelin sekä eri taajuuksien kesken. Tähän saattaa liittyä myös palveluntarjoajien vähenemistä tai keskittymistä.

TV-ohjelmista maksettaneen tulevaisuudessa niin kuin laajakaistaliittymistä ja niiden kautta saatavissa olevista palveluista: *video on demand* -periaatteella. Esimerkiksi itse saan jo nykyisin kaikki tarvitsemani sisällöt tietokonepohjaisen laitteiston kautta internetistä tarvitsematta sen enempää TV-vastaanotinta kuin TV-korttiakaan. Erään skenaarion mu-

kaan perinteiselle televisiolle käy kuin lankapuhelimelle. Valmiisiin ohjelmakaavioihin perustuva televisiolähetystoiminta loppuu ajan myötä, ja ohjelmat imuroidaan internetin kautta tuottajilta suoraan kotona oleville kovalevytallentimille.

Mediafilosofisesti kiintoisaa on, miten postmodernistien enteilemä joukkotiedotuksen valtavirtojen hajoaminen vaikuttaa ihmisten subjektiviteettiin, intersubjektiivisuuteen ja jopa kansalaisuuden kokemukseen. Ennen vanhaan Yle määritteli aikamerkeillään ja uutisillaan kansakunnan rajat, ja siitä syntyi reaaliaikainen kansakuntakokemus. Nykyaikana ihmiset eivät enää keräänny katselemaan ajankohtais- ja sarjaohjelmia, joista he aiemmin keskustelivat kouluissa ja työpaikoilla. Näin myös poliitikkojen keinot hallita kansaa samanaikaisilla radio- ja televisiolähetyksillä heikkenevät. Juuri niiden varaan on näihin päiviin asti perustettu sekä ihmisten välistä yhteisymmärrystä että mielipiteiden muokkausta.

Kuluttajan kannalta myönteistä on, että tulevaisuudessa pakkomaksaminen loppuu, vaihtoehdot lisääntyvät ja ohjelmien yksikköhinta laskee. Internetissä tämä edellyttää kuitenkin laajakaistayhteyksien nopeuden kasvua noin 20 megabittiä sekunnissa välittäviin liittymiin, joiden yleistyminen ei kuitenkaan toteutune vielä pitkään aikaan. Siksi maahan on nyt syytä rakentaa korttipohjainen HDTV-järjestelmä ja entistä keskitetymmin toimiva Yle, joka palvelee kansaa samoin periaattein kuin ennenkin mutta tehokkaammin ja kenties myös hieman entistä niukemmin taloudellisin voimavaroin.

Maanantaina 3. maaliskuuta 2008

KIRJOJA JA KUUNPIMENNYKSIÄ

Kirjoitin tänään viimeiset rivit uuden teokseni *Enkelirakkaus* käsikirjoitukseen, joka lähtee tuota pikaa taittoon. Enää vain jälkisanat, ja työ on valmis.

Olen joskus kuullut väitteen, että niin sanottua Mustaa Kirjaa luettaessa alkaa tapahtua outoja ilmiöitä, eli kirjat putoilevat itsekseen hyllyistä ja koirat haukkuvat olemattomille asioille. Kirjoittaessani anarkismia käsittelevää teosta *Filosofi räjähti, tulevaisuus palaa* keväällä 2004 olin viimeistelemässä kirjan uskontokriittisiä kohtia (painetun kirjan sivut 24–25), kun kylpyhuoneeni vesihana alkoi valua itsestään äkillisen pamauksen seurauksena. Lähempi tarkastelu osoitti, että vipuhanan sisältä oli rikkoutunut jokin osa, joka aiheutti tämän harvinaisen onnettomuuden.

Nyt minua hieman pelottaa, sillä tänä yönä, 3.3.2008, on kuunpimennys.[395] Mustan Kirjan eli Mooseksen kirjan kuudennen ja seitsemännen luvun mukaan paholaista kutsutaan nimenomaan kuunpimennyksen aikaan. Kaikesta huolimatta julkaisen jälleen uuden opuksen, jota haluan

sanoa pääteoksekseni. Sivuja siihen tulee lähes kuusi sataa, ja kirjaan sisältyy oikeastaan kaikki, mitä olen halunnut filosofiasta sanoa.

Keskiviikkona 5. maaliskuuta 2008

HUOMIOITA TUOMIOSTA

Olen käsitellyt "Ruusunen vastaan Vanhanen" -oikeudenkäyntiä eräässä aiemmassa blogikirjoituksessani, joten lienee parasta vetää asiat yhteen tässä. Oikeuden tämänpäiväinen päätös jättää kirjan kirjoittaja vaille tuomiota oli voitto sananvapaudelle.[396] Vaikka se epäilemättä syökin miestä, iloitsen silti päätöksen puolesta, sillä käräjöinnin aiheena olleet asiat eivät kuitenkaan korjaantuisi korvauksilla eivätkä sakoilla, mutta tuomitseminen olisi merkinnyt huomattavaa periaatteellista kannanottoa sananvapautta vastaan.

Koska päätös syntyi kahden lautamiehen äänillä yhtä ammattituomaria ja yhtä lautamiestä vastaan, voidaan ajatella, että tuomarinpöydän takana vastakkain olivat kansanvallalle uskolliset lautamiehet ja esivallalle kuuliainen virkamiestuomari. Siitä, että oikeuksien luottamushenkilöt valitaan kunnallispoliitikoista, on joskus myös etua demokratialle ja sananvapaudelle, vaikka tuomioistuimiamme onkin toisinaan moitittu poliittisiksi.[397]

Hovissa jatkuva oikeudenkäynti vain pitkittää kriisiä, joten Vanhasen olisi ollut viisainta niellä harminsa ja pidättäytyä jatkotoimista. Tietenkin myös miehellä on oikeus ja velvollisuuskin pitää kiinni niistä oikeuksien repaleista, jotka hänellä vielä on jäljellä tässä naisväen hallitsemassa maailmassa. Mutta nyt asiasta tulee pelkkä arvovaltakiista. Sen istuva pääministeri voisi katsoa jo voittaneensa hänelle suotuisissa vaaleissa. Pitkittyminen syövyttää kiistan kansakunnan muistiin ja saattaa sitä kautta heikentää myös poliitikon arvovaltaa.

Torstaina 6. maaliskuuta 2008

"KRIITTISYYS KERTOO ONGELMISTA"

Poliisivoimin tehty gradu kertoo, että valtiojohdon uhkailijalla on usein henkilökohtaisia ongelmia.[398] – Vai niin. Mikä onkaan helpompaa kuin koettaa kääntää poliittiset erimielisyydet ja kritiikki uhkailuksi ja uhkailu kansalaisten "henkilökohtaisiksi ongelmiksi"? Huvittavaa on, että valtiojohdolla itsellään vaikuttaa olevan nyt paljon henkilökohtaisia ongelmia.

Eräs ongelma näyttää olevan siinä, että media valikoi ja suodattaa luettaviksemme omituisia asioita ja rakentaa kyseisen julkisuuden itse. Ensinnäkään *pro gradu* -tasoinen tutkielma ei olisi päivälehdessä kom-

mentoimisen arvoinen ”tutkimus”, varsinkaan, kun se edustaa viranomaisvallan omia intressejä. Toiseksi, myös median mielenkiintoa näyttävät ohjaavan toisarvoiset tekijät, kuten pääministerin ja hänen ex-heilansa välisen kiistelyn saama julkisuus osoittaa. Luulisi, että tässä maassa olisi tärkeämpääkin poliittista puhuttavaa. Nyt politiikan moraalin määrittelee joko Hymy-lehti tai tuomioistuin, vaikka perustuslakiin tuota toimivallan luovutusta ei olekaan ehditty kirjata.

Maassamme ei toimi vain ennakkosensuuri vaan myös jälkikäteissensuuri. Sen mukaisesti monilta ihmisiltä menevät aivot *off*, eivätkä lamput loista kenenkään päällä: Tuntematon sotilas – Sensuroitava! Homomarski – Sensuroitava! Karttusen neitsytkuvat – Sensuroitava! Tekstaripäiväkirja – Sensuroitava! Ja päälle päätteeksi vielä eduskuntaan neljän prosentin ehdotettu äänikynnys, jotta protestiäänet jäisivät kuin kahvinporot suodattimeen.[399] Kun asiaan lisätään Helsingin Sanomien muistutus siitä, että Suomessa asuntojen hinnat eivät koskaan laske kysynnän ja tarjonnan lakeja seuraten, on pöytä ahdistukselle katettu.

Tämäntapainen yhteiskunta-*Angstin* lisääminen ei idätä mitään muuta kuin pelkoa ja vihaa kansalaisten riveissä, ja lopulta se lietsoo ääriryhmien kannatuksen kasvua. Monien ihmisten mielissä elää luullakseni kokonaan toisenlainen yhteiskuntaihanne, kuin missä me nykyisin elämme. Tähtäimessä voisi olla sellainen liberaali yhteiskunta, jossa vallitsisi täydellinen sananvapaus ja asioista keskusteltaisiin hyväntahtoisessa, ymmärtävässä ja rakentavassa hengessä eikä jatkuvan tuomiomielen ja syyllisten etsinnän vallitessa, kuten nyt.

Tässä maassa tarvittaisiin koko valtakunnan laajuinen kilpaileva media, joka puhuisi yhteiskunnalliset ongelmat halki eikä tyytyisi pikkupolitikoimaan siinä ahtaassa umpiossa, jossa suomalainen valtamedia juttujaan tekee. Internetistä oli hetki sitten tulossa sellainen, mutta nyt sekin yritetään sensuroida ja kieltää. Mitään muuta ei sitten kaivatakaan kuin keskustelua. Ja kaikki tämä, vaikka a) kenelläkään ei vaikuta olevan mitään sanottavaa ja b) kukaan ei uskalla enää sanoa mitään, varsinkaan asioita, jotka kaikki haluaisivat kuulla.

Tiistaina 11. maaliskuuta 2008

LUMISOTAA

Tänä talvena lapset eivät ole päässeet heittelemään ohikulkijoita lumipalloilla, sillä lunta on ollut etelässä harvinaisen vähän, mutta *queer*-teoreetikot jaksavat jatkaa herjanheittoaan kaikilla foorumeilla. Helsingin Sanomat julkaisi ihmeekseni 4.3.2008 Patrik Austin -nimisen kirjoittajan jutun, jossa kritisoitiin naistutkimusta ja postmodernia feminismiä puolueellisuudesta.[400] Kirjoitus vaikutti arvattavalla tavalla herättäen

vastustusta naistutkijoiden ja feministien keskuudessa. Lehden juttu perustui ilmeisestikin Henry Laasasen teoksen *Naisten seksuaalinen valta* (2008) ilmestymiseen. Koska omakin nimeni mainittiin Hesarin kirjoituksessa kerran, pitäydyn kommentoimaan asiaa lähinnä siltä osin.

Todellisuudessa juttu ei ollut erityisen feminismikriittinen, sillä pitkiä puheenvuoroja suotiin muiden muassa feministi Kristina Rolinille, jonka annettiin esiintyä yliopiston nimissä ja edustaa siten jonkinlaista ylituomaria. Sen sijaan omasta filosofiastani sain tietää seuraavan: ”Kritiikkiä ovat esittäneet Jussi K. Niemelä, Osmo Tammisalo, Jukka Hankamäki, Arno Kotro ja Hannu T. Sepponen kirjoissaan. Heille on toistuvasti vastattu, etteivät he ole ymmärtäneet ’tiedon subjektiivisuutta’.”

Se oli hauskaa luettavaa. Olen nimittäin kirjoittanut subjektivismin, objektivismin, relativismin ja absolutismin kysymyksistä melkein kaikissa kymmenessä kirjassani ja pidän subjektivismia ja relativismia koko olemassaolomme keskeisenä lähtökohtana. Niinpä kysyn: Mitä hyödyttää ”toistuvasti vastata”, että en olisi muka ymmärtänyt ”tiedon subjektiivisuutta”, jos sillä tavoin väittävä toimittaja ei ole itse ymmärtänyt, tuskin lukenutkaan, tutkimuksiani?

Mitä subjektivismi sitten merkitsee tiedon ja tietämisen kannalta? Merkitseekö se sitä, ettei myöskään todenperäiseen toisten ihmisten ja maailman ymmärtämiseen pitäisi pyrkiä? – Ei tietenkään. On parempi edes *pyrkiä* totuutta kohti kuin sallia mielivaltainen liikehdintä pois päin siitä. Näin on siitä huolimatta, että katson totuuden olevan perusluonteeltaan tavoittamaton.

Fenomenologinen lähtökohta tutkimuksissani merkitsee sitä, että katson todellisuuden koostuvan ilmiöistä (eli fenomeeneista), jotka ovat tulkinnanvaraisia. Sen sijaan feministien ja naistutkijoitten edustama postmodernismi ja sosiaalinen konstruktionismi ovat johtaneet eräänlaiseen valheellisuuteen pyrkiessään kieltämään fenomenologian ja eksistenssihermeneutiikan keskeisen lähtökohdan: aistihavaintojen ja kokemusten antaman suoran varmuuden, joka koskee todellisuutta, esimerkiksi sukupuolieron biologisperäistä kaksiarvoisuutta.

Sukupuolen fenotyyppistä olemassaoloa koskeva havaintomme on sellaisenaan luotettava, ja tämä on lähellä myös empirian antamaa todistusta. Erona on, että fenomenologia perustuu todellisuuden *suoraan* havaitsemiseen, kun taas empiria nojautuu *systematisoituun* havaintojen tekoon (esimerkiksi koejärjestelyjen avulla). Minulla ei ole siis mitään syytä muuttaa näkemyksiäni, jotka olen esittänyt sekä sukupuolen tutkimuksen metodologisista lähtökohdista että itse aiheesta.[401]

Feministien puoluetoimistot lautoihin

Minulla ei ole myöskään mitään lisättävää Osmo Tammisalon laatimaan vastineeseen, joka ilmestyi Hesarissa 7.3.2008: ”Suomen Akatemian paneeli selvitti naistutkimuksen tilaa Suomessa vuonna 2002. Selvityksen mukaan ala on tukeutunut muutamaan akateemiseen muoti-ilmiöön: postmodernismiin, poststrukturalismiin, diskurssianalyysiin ja dekonstruktionismiin. Tilanne on kaikille osapuolille kiusallinen, sillä naistutkimuksen oletetaan usein edistävän sorrettujen ja marginalisoitujen ryhmien (naiset, etniset ja sukupuoliset vähemmistöt) oikeuksia. Paradoksaalisesti se kuitenkin ohjaa tutkijoita tyhjänpäiväiseen toimintaan, joka marginalisoi näitä ryhmiä entisestään.” Sanottakoon, ettei tämän asian toteamiseen olisi tarvittu Suomen Akatemian itse nimittämää arviointipaneelia, vaan saman olisi voinut lukea Suomen Akatemian rahoituspäätöksistä.

Huolestuttavaa Patrik Austinin kirjoittamassa jutussa oli tieto, jonka mukaan Harvardin yliopiston rehtori Lawrence Summers oli joutunut eroamaan toimestaan syyllistyttyään poliittisen korrektiuden rikkomiseen ja väitettyään, että synnynnäiset erot selittävät, miksi luonnontieteissä on enemmän naisia kuin miehiä. (Kyseessä on muuten sama henkilö, joka toimi Bill Clintonin valtiovarainministerinä 1990-luvulla, joten ei häntä ainakaan epädemokraattisuudesta voisi syyttää.) Ilmeisesti Helsingin Sanomien haastattelema Ilkka Niiniluoto puolestaan saa pysyä rehtorinvirassaan, kunhan hän jatkaa maltillisella linjalla, kehuu naistutkimuksessa saavutettuja tuloksia, muistuttaa olleensa perustamassa naistutkimusyksikköä ja pitää naistutkimuksen ansaitsemaa kritiikkiä vain ”ylilyöntinä”.

Sanon suoraan, että oli pöljää perustaa naistutkimusyksikön niminen organisaatio, josta sahattiin pois toinen puoli: miestutkimus. Myös lehdessä esitetty Ilkka ”Femi” Niiniluodon kanta, että yliopistoissa pitäisi *edelleen lisätä* ”naisten tasa-arvoa”, on merkki miehiin kohdistuvasta käänteisestä diskriminaatiosta ja siitä, kuinka tasa-arvopolitiikkaa tehdään heteroiden ja heterotieteen ehdoilla. Naisten jatkuvalla tasa-arvon rääkymisellä kun on merkitystä vain heteroiden omissa kompleksisissa ihmissuhteissa, toisin sanoen sukupuolten yhteen sovittamisessa.

Itse en luota myöskään Niiniluodon mainostamaan ”kriittiseen tieteelliseen realismiin” enkä Rolinin palvomiin vertaisarviointeihin, sillä ne juuri muodostavat valtapolitiikan keskeisen pelikentän. Sen sijaan uskon anarkistiseen tieteenihanteeseen eli väitteiden, perustelujen ja tulkintojen esittämiseen *ilman ennakkosensuuria*. Vain puoliksi oppineet tarvitsevat ajatuksilleen lapsenvahdin, kun taas dialogisesti ajatellen vasta julkisissa ja avoimissa keskusteluissa nähdään, kuinka käy.

Panen kiitollisena merkille, että olen onnistunut opettamaan dialogisen filosofian käsitteen myös naistutkijoille. Nyt he tosin käyttävät kyseistä

termiä vain eräästä seminaaristaan kutsuen omaa keskusteluaan siellä ”*queer*-dialogiksi”.

Naistutkimus globaalissa sulamispisteessä

Naistutkimuksen kentällä on joitakin asialliseen keskusteluun yltäviä tieteenharjoittajia, mutta samaa ei voi ikävä kyllä sanoa Pia Livia Hekanahosta, joka leimasi Henry Laasasen käsityksen sosiaalisesta vaihdosta sukupuolimarkkinoilla ”huoritteluksi” hänen teoksensa julkaisutilaisuudessa. Miksi ihmeessä kriittisen miestutkijan näkemys siitä, että naiset pihtaavat miehiltä seksiä ja siten tekevät ostamisen suorastaan välttämättömäksi, olisi huoraksi julistamista? Koko ilmiöhän syntyy juuri tuosta heteronaisten ja heteromiesten kompleksisesta suhteesta. Ongelmana on, että feministit ovat laittaneet aivonsa niin pahasti takalukkoon, että he eivät enää suostu ottamaan vastaan kerta kaikkiaan minkäänlaista informaatiota. Koko keskustelu näyttää kertovan vain naisten ja miesten kohtalokkaasta yhteensopimattomuudesta heteroseksuaalisessa valtakulttuurissa.

Tosiasia on, että naistutkimukseen kohdistettu kritiikki on ollut täysin ansaittua. Judith Butler, Michel Foucault ja Donna Haraway ovat olleet naistutkimuksen piirissä täsmälleen samanlaisia kotijumalia kuin Lenin ja Marx olivat taistolaisten yhteiskuntatutkijoiden piirissä 1970-luvulla. Feministien kirjoituksista päätellen Butler ei olekaan enää vain *queer*, vaan hän on suorastaan Alien: täydellinen olio. Kauhulla ajattelen, mitä tapahtuu, jos nämä feministit hankkivat vielä sen biologisenkin sukupuolen ja alkavat lisääntyä...

Naistutkijoita yhdistää marxilaisiin myös heidän tapansa käydä keskustelua. Feministit toimivat samaan tapaan kuin akateemiset sosialistit ja kommunistit, jotka omien dogmiensa vahvistamiseksi koettivat kääntää huomion vastapuolen ajatuksissa näkemiinsä heikkouksiin ja kiljuivat kitapurjeet lepattaen: ”Missä viitteet?!”, ”Missä lähteet?!”, ”Esitä perustelut!”, ”Todistustaakka teillä!”.

Tämäntapaisilla välihuudoilla feministit ja vasemmisto onnistuvat sotkemaan jokaisen akateemisen seminaarin ja taivuttelemaan toiset ihmiset puolustelukannalle, vaikka feministien ja vasemmistolaisten omat väitteet eivät kestä kerrassaan mitään kriittistä tarkastelua. Perustelujen penääminen kertoi heidän peloistaan, että he itse jäävät kiinni ajatuslonkeroidensa puolueellisuudesta tai itselleen suomistaan helpotuksista. Mikä onkaan ilmeisempi tosiasia kuin sukupuolieron kaksiarvoisuus, jonka niin sanottu *queer*-teoria on yrittänyt kiistää?

Feministisinä naistutkijoina ovat postmodernismin, poststrukturalismin, sosiaalisen konstruktionismin ja dekonstruktionismin nimissä mylvineet melko kokemattomat ja nuoret tutkijat, joista suurin osa on vailla

korkeinta akateemista tutkintoa, tai sitten heidän ainoa julkaisunsa on heidän väitöskirjansa. Omassa nuoruudessani vallitsi sellainen akateeminen käytäntö, että jos aikoo kritisoida jotain henkilöä tai hänen ajatuksiaan, myös kriitikolla itsellään pitäisi olla esittää ainakin jonkinlaista näyttöä itsenäisestä julkaisutoiminnasta kyseisellä alalla. Tällä toteamuksella en halua polkea ketään, mutta haluan rohkaista naistutkijoita ja varsinkin kaikkein nuorimpia mielipiteiden esittäjiä hakeutumaan todellisen filosofian pariin pohtimaan tiedon, tieteen ja todellisuuden suhteita tietoteorian ja tieteenfilosofian näkökulmasta.

Olen myös sitä mieltä, että feministien hyökkäävyys alentaa kenties jo tarpeettomastikin heidän statustaan, sillä he eivät suostu kuulemaan vasta-argumentteja lainkaan. En jaksa myöskään toistuvasti hokea niitä heille, sillä minulla on oman julkaisutoimintani piirissä tällä hetkellä tärkeämpää tehtävää. Voi olla, että lopulta koko naistutkimusparadigma osoittautuu lumiukoksi, josta ei kirkkaan kevätauringon loimotuksessa jää jäljelle muuta kuin hattu, hammashiilet ja porkkana.

Sunnuntaina 16. maaliskuuta 2008

NETTISOLMUJEN SITOMISTA

Sanoma-yhtymä hankki hiljattain omistukseensa internetportaali Blogilista.fi:n, joka on Suomen toistaiseksi ainoa yksityisiä blogeja listaava sivusto.[402] Se voidaan mieltää blogien etsimisen ja löytymisen solmukohdaksi. Metasivuston kautta uusi omistaja pyrkinee valvomaan, kenen blogeja luetaan ja kenen ei. Tosiasiassa konserni erehtyi. Blogilista.fi ei ole solmukohta. Solmut avautuvat hakukoneiden tai muiden kirjoittajien blogeista löytyvien linkkien kautta.

Helsingin Sanomia ei näytä tyydyttävän se, että blogien kautta läpi pääsee muutakin informaatiota kuin sen itsensä kaupittelemia uutisia, joissa kerrotaan, mitä saa, ei saa tai pitää tehdä: keitä syytetään kunnianloukkauksista tai mielipiteiden ilmaisemisesta, miten poliittista korrektiutta pitää toteuttaa ja että asuntojen hintojen nousu aina vain hidastuu ja hidastuu mutta ei koskaan taitu laskuun.

Hesari raportoi hälyttävän usein pelkkiä normatiivisia uutisia mutta sisältää hyvin vähän filosofista tulkintaa mistään. Vikaa on tietysti myös yhteiskunnassa, jota hallitsee juridinen diskurssi. Mutta se ei oikeuttaisi tekemään suurimmista medioista pelkkiä moralismin tuomioistuimia.

Koska ihmiset viestivät ja päättävät asioista blogeissaan ilman median suodatusta, Hesari uutisoi nyt, että Suomen blogeista ”tulikin vain viihdesivustoja”.[403] Sorry pojat, mutta aina on olemassa vaara, että kaikkia ihmisiä tuo valtamedian oma sovinnaisarvoilla pamputtaminen ei kiinnosta, ja niinpä monet ihmiset sanovat käsityksensä omilla foorumeillaan

suoraan. Valtamedia ei ole koskaan puhunut minulle tärkeistä asioista mitään, enkä voikaan ymmärtää, missä todellisuudessa suurten lehtien tekijät oikein elävät.

Maanantaina 17. maaliskuuta 2008

SEKSUAALISESTA UUSMORALISMISTA

Helsingin Sanomat kertoo tänään, että jokin seksuaalisesti ahdistunut vähemmistö vaatii taas seksuaalirikosten ankarampaa tuomitsemista.[404] Kyseisenlaiset (ja omassa moralismissaan kovasti kyseenalaiset) vetoomukset eivät mielestäni ansaitsisi mitään uutisointia. Kyseessä täytyy olla jonkin pienen yhteiskunnallisen ryhmän lietsoma kampanja, jolla pyritään painostamaan niitä ihmisiä, joilla seksiä vielä on. Suureksi porukka kasvaa helposti, sillä ihmiset allekirjoittavat vetoomuksia asioita ajattelematta ja perustelematta – vaikka henkilöllisyytensä väärentäen.

Mitä todellisuudessa sitten tapahtuu? Eräänkin uutisen mukaan käräjäoikeus määräsi tänä vuonna yli kahden vuoden ehdollisen vankeustuomion 15-vuotiaalle pojalle pelkästään siksi, että tämä oli kosketellut toista alle 16-vuotiasta alaikäistä lasta.[405] Hehän ovat kakaroita, joille tuontapainen toiminta on psykoseksuaalisesti tyypillistä! Juuri kuvatunlaisiin typeriin ja mitään mistään ymmärtämättömiin tuomioihin yhteiskunnassa leiskuva seksuaalisuudenvastainen ajojahti johtaa.

Kun seksuaalirikoksina pidetyistä teoista pamahtaa nykyäänkin usein linnaa, mitä nuo ankarampien tuomioiden penääjät oikein haluavat? Kuolemantuomioitako? Koska seksuaalirikokseksi voidaan nykyään tulkita melkein mikä tahansa alkaen ”seksuaalisesta häirinnästä” ja päättyen tavanomaiseen seksuaaliseen kanssakäymiseen, kohdistuu vihamielisyys seksuaalisuuteen sinänsä.

Mikä esimerkiksi on tuota puheenaiheeksi usein nostettua ”seksuaalista häirintää”? Lääketieteen sairausluokitteluihin on jätetty sekä homo- että heteroseksuaalisuutta koskien termi ”itseä häiritsevä seksuaalisuus; homoseksuaalinen” ja sen rinnalle tasavertaisesti ”itseä häiritsevä seksuaalisuus; heteroseksuaalinen”.

Keskeinen kysymys kuuluu, kuinka ihmeessä oma seksuaalisuus voi häiritä itseä? Miten mikään ihmisessä oleva luonnollinen ominaisuus voi olla häiriöksi kenellekään terveelle ihmiselle? Sen sijaan *yhteiskunta* voi tietenkin häiritä monin tavoin sinänsä luonnollisia seksin muotoja. On suureksi vahingoksi ihmisille itselleen, jos psykiatri- ja psykologikunta hakeutuu omassa epä-älyllisyydessään tuon pölvästimäisen tuomiomielen taakse leimaamaan seksuaalisuuden eri esiintymismuodot rikoksiksi tai sairauksiksi aivan kuten 1950-luvulla. Jatkuvassa normiruuvien kiristelyssä lieneekin kyse yleisestä seksuaalisuudenvastaisuudesta, joka leviää

jatkuvasti tässä näennäisliberaalissa mutta uuskonservatiivisessa yhteiskunnassa.

Keskiviikkona 26. maaliskuuta 2008

PALJASTELUN POLITIIKKAA

Iltapäivälehdet eivät ole saaneet herkutella vain Matti Vanhasen lähettelemillä tekstiviesteillä, vaan nyt myös Ilkka Kanerva pyrkii julkisuuteen omilla tekstareillaan.[406] Kuten jo aiemmassa kirjoituksessani totesin, Matti Vanhasen tekstiviesteissä ei ollut mitään poliittisen irrottelun aihetta – ellei sitten niiden julkaisemista kirjassa olisi suostuttu pitämään jonkinlaisena vaalikampanjointiin liittyvänä mudanheittona. Vaalien käännyttyä istuvalle pääministerille voitollisiksi koko asia olisi saanut jäädä silleen. Oikeus teki mielestäni oikein jättäessään syytetyt vaille tuomiota, ja käsittely olisi voinut päättyä siihen.

Surkeaa näyttöä seksuaalisuudella tapahtuvista ajojahdeista antaa se, että Kanerva pakotettiin eroamaan ministerinvirastaan muutaman stripparille lähetetyn tekstiviestin takia. Kanervan tavassa tekstailla povipommilleen ei ollut mielestäni muuta paheksumisen aihetta kuin se, että hän käytti tehtävään virkapuhelintaan. Mutta matkustelevathan kansanedustajat myös taksilla valtion laskuun ja antavat samalla kyydit vierailleen. Paheksuntaa asiassa voi nähdä vain seurustelu- ja seksisuhteisiin äärimmäisen ahdistuneesti suhtautuva henkilö.

Miehet vastaan naiset

Huomiota herättävää on, että Kanervan eroa ovat vaatineet monet eduskunnan sisällä, vaikka kyse on pelkästään henkilökohtaisesta asiasta, jolla ei ole vaikutusta politiikan sisältöihin. Asialla ovat olleet jopa kokoomuksen omat naiset[407] sekä varsinkin puolueen naisasianainen Marja Tiura.[408] Matti Vanhanen ja Ben Zyskowicz puolestaan ovat antaneet Kanervalle täyden tukensa,[409] mikä viittaa siihen, että kyseessä on taaskin vain naisten lietsoma ajojahti, jota feminismin äänitorvi Ilta-Sanomat tukee. Sen sijaan kukaan eduskunnassa ei vaatinut Suvi Lindénin eroa, vaikka häntä vastaan esitettiin yli kymmenentuhannen kansalaisen vetoomuslista ja kyse oli perustuslailliseen sananvapauteen liittyvästä poliittisesta kysymyksestä.[410] Mitä siis Kanervan tekstareiden otsikoihin nosto kertoo median tasosta tässä uuskonservatiivisessa yhteiskunnassa?

Katsotaanpa, mitä tapahtuu ulkomailla. Ei ole pitkäkään aika, kun New Yorkin osavaltion kuvernööri pakotettiin eroamaan tehtävästään, kun hänen paljastettiin ostaneen seksiä.[411] Seksin ostaminen on tehty (paritus-

tapausten osalta) rikolliseksi niin Suomessa kuin Yhdysvalloissakin, mutta filosofiselta kannalta seksin ostamista ei tee moraalisesti paheksuttavaksi oikeastaan mikään. Ihmiset käyvät vapaaehtoisesti kauppaa vallitsevan markkinatilanteen mukaan, eikä yhteiskunnan pitäisi puuttua yksilöiden välisiin intiimeihin suhteisiin. Ja juuri vähän aikaa sitten eräs suomalainen tutkija osoitti, että koko prostituution eli maksullisen seksin ilmiö sikiää naisten halusta pidättää seksiä heteromiehiltä, jolloin seksin ostaminen tulee suorastaan välttämättömäksi.

Paljon pahempaa on se, minkä uusi kuvernööri ensitöikseen myönsi, toisin sanoen taannoiset huumekokeilunsa.[412] Kurjaa on, että sinänsä luonnollisia ominaisuuksiaan toteuttanut mies pakotettiin irtisanoutumaan, mutta viran peri huumehemmo. Poliittinen kaksinaamaisuus sietää siis paremmin narkomaniaa kuin ihmisen olemukseen sisältyvää seksuaalisuutta.

Politiikan ekshibitionismi ja voyerismi

On hullua, että feministit vaativat 1970-luvulla seksuaalisuuden vapauttamista ja avointa esittämistä yhteiskunnassa, mutta nyt he vaativat seksuaalisuuden panemista kuriin niin pornografian estotoimilla kuin miesten syyllistämiselläkin. Ristiriita selittynee niin, että seksuaalisuuden rajoittaminen kohdistetaankin vain *miesten* seksuaalisuuteen.

Moralismin ja uuskonservatiivisuuden leviämisessä on kyse lisäksi ekshibitionismin ja voyerismin välisestä dialektiikasta. Poliittinen itsensä paljastaminen on tulossa muotiin, sillä sen kautta saa myös paljon myönteistä huomiota. Toisaalta se mahdollistaa sovinnaiseksi naamioidun tirkistelyn. Sovinnaisarvojen ja poliittisen korrektiuden pääfoorumilla eli politiikassa vallitseva ekshibitionismi ja voyerismi tukevat toisiaan ja mahdollistavat kansakuntaa viihdyttävän poliittisen teatterin. Tämän lajin taitajana Kanerva näyttää ottaneensa itseensä niin, että hän ilmoittautui jo Jeesuksen ristin kantajaksi pääsiäisen jumalanpalvelukseen,[413] rooliin josta hän myöhemmin tosin luopui.[414] Mutta eipä tällä tekstarijupakalla sen kummempia seurauksia tarvitsisi olla.

Filosofisesti kiinnostavaa aiheessa on sen metataso: miten poliitikot tuottavat omaa julkisuuttaan salaamisen ja siihen liittyvän moralismin kautta. Jos salaisuuksia on, niiden olemassaoloa paheksutaan – ja jos ne paljastetaan, silloinkin niitä paheksutaan. Salaaminen tuottaa siis väistämättä julkisuutta, ja varsinkin tuomitsevaa julkisuutta, jolloin niin sanottu tavallinen kansa pääsee ilmaisemaan äänekkäitä vastalauseitaan. Tämä taas tuottaa vaikutelman, että tavallisten ihmisten mielipiteillä on valtaa. Lyön vetoa, että poliitikot nauttivat tuosta perimmältään varsin harmittomasta julkisuudesta.

Paljon vaarallisempaa olisi, jos mediakin omaksuisi intellektuellin roolin ja suostuisi puhumaan todellisista poliittisista kysymyksistä. Minua hieman säälittää se, mitkä loistavat välineet televisiossa, radiossa ja lehdistössä menevätkään hukkaan, kun niihin ei päästetä puhumaan ketään, jolla olisi jotain sanottavaa.

Torstaina 27. maaliskuuta 2008

POLIITTISET TUOMIOT JATKUVAT

En ole huolissani siitä, että oikeus nyt "sallii" Ilkka Kanervan tekstiviestien julkaisemisen Hymy-lehdessä,[415] sillä mitäpä oikeus ei tekisi, jos se sitä kautta voi olettaa lisäävänsä sukupuolimoraaliin liittyvän paheksunnan määrää yhteiskunnassa. Onnea Kanervalle; toivottavasti ministerillä on ollut mimminsä kanssa hauskaa. Sen sijaan olen huolissani siitä, että Espoon käräjäoikeus tuomitsi kaikessa hiljaisuudessa Mikko Ellillä -nimisen bloginpitäjän 60 päiväsakkoon "kiihotuksesta kansanryhmää vastaan" ja sensuroi hänen kirjoituksensa.[416] Tuomio on jatkoa entisen vähemmistövaltuutetun, Mikko Puumalaisen, aloittamille tutkintapyynnöille. Ikävää, että populistinen valtamedia hautasi Ellilän tapausta koskevan periaatteellisen sananvapauskysymyksen vähemmän tärkeään ministerin tekstiviestiepisodiin.

Oikeuden "vääriksi" leimaamien mielipiteiden esittämisestä on aiemmin ollut tuomiolla pari muuta sanankäyttäjää, ja tuomioiden linja on ollut sama. Jo niitä koskevassa kannanotossani totesin, että kansankiihottamisesta syyttämiseksi pitäisi kirjoituksesta osoittaa edes jonkinlainen imperatiivi eli käskylause, jossa kerrottaisiin, mitä ja kuka haluaa tehtävän kenelle tai mille. Koska tällaiset teonteoreettiset ehdot eivät täyttyneet Ellilän blogissa, ei häntä olisi voinut eikä pitänyt tuomita kiihottamisesta ketään vastaan. Hän ei siis kehottanut ketään *tekemään* mitään, ei edes muuttamaan mielipiteitään omiensa kaltaisiksi. Blogissa pitäydyttiin ainoastaan esittämään näkemyksiä eri väestöryhmistä. Kun oikeus tuomitsi niiden julkilausumisen, kyse oli viranomaisen mielivallasta.

Toinen välttämätön kriteeri kansankiihottamisesta tuomitsemiselle on se, että kyseisellä toiminnalla olisi tai olisi ollut joitakin konkreettisia *vaikutuksia*. Jotta mielipide voitaisiin tuomita "kiihottamiseksi" kansanryhmää vastaan, syyttäjän pitäisi voida osoittaa, kuka kiihottui ja millä tavalla. Jos näyttöä ei ole, ei myöskään syytettyä pitäisi tuomita. Lisäksi "kiihottuminen" on väistämättä aina subjektiivista. Kiihottumiseen liittyvien todellisten tai teeskenneltyjen merkitysten arvioimiseksi pelkät yleisömielipiteet eivät voi riittää, sillä ihmisten arvioita omista tunnetiloistaan ei voida pitää pätevinä. Koska objektiivisia kansankiihotuksen tuloksiakaan ei osoitettu, kyse ei ollut kansankiihottamisesta vaan viranomaisen

taistelusta omia haamujaan vastaan. Kukaan ei siis tosiasiassa kiihottunut, paitsi vähemmistövaltuutettu ja valtionsyyttäjä itse. Oletetun kansankiihotusargumentin käyttäminen yksittäistä ihmistä vastaan osoittaa, että viranomaiset käyttävät valtaansa ihmisten perusoikeuksien vastaisesti.

Tärkeää olisi pohtia myös sitä, *mitä* tuo kansankiihottaminen oikeastaan on. Sitä voitaisiin ehkä luonnehtia myös *innostamiseksi* poliittisiin mielipiteisiin. Poliittiselle vaikuttamiselle *on ominaista* nimenomaan se, että omalle käsityskannalle etsitään tukea ja kannattajia. Niinpä kyse on tavanomaisesta poliittisesta toiminnasta. Demokratiaan kuuluu se, että omalle näkökannalle etsitään kannattajia. Jos pyritään kieltämään kansankiihotus tai muu poliittinen agitaatio, silloin pyritään kieltämään poliittinen toiminta. Tässä mielessä voi olla hyväksikin, että ihmisiä kiihotetaan eli innostetaan esimerkiksi isänmaallisuuteen ja kansallisen edun valvontaan. Filosofina tiedän, että järjen puhuminen yleensäkin innostaa ja kiihottaa ihmisiä.

Verhot eteen

Poliittisen korrektiuden varjolla harjoitettava sananvapauden kahlitseminen on päästetty jo niin pitkälle, että elämme nykyään sensuuriaikaa muistuttavissa oloissa. Tutkintapyyntö oli poliittinen, syyte oli poliittinen, tuomioistuin oli poliittinen ja tuomio oli poliittinen. Kyse on poliittisista näytösoikeudenkäynneistä, joilla halutaan pelotella kansaa ja joilla tuomioistuimet koettavat perustella ”suvaitsevuuttaan” monikultturismin ideologiaa kohtaan. Samalla ne tulevat polkeneiksi muiden ihmisten oikeutta sanoa ajatuksensa vapaasti. Täysin määrittelemättä oikeudenkäynneissä ja syytteissä on jätetty se, mikä oikeastaan on kansanryhmä ja mitä tarkoitetaan usein mainitulla rasismilla (vrt. analyysiini kolumnissa ”Sananvapauden vaaran vuodet”). Eikö valtion tehtävä ole puolustaa ensisijaisesti sen omia kansalaisia, jotka varmasti kuuluvat kansaan muodostaen kansanryhmän? Ovatko maahanmuuttajat mikään yhtenäinen kansanryhmä, jonka laajamittaista levittäytymistä Suomeen ei saisi arvostella? Ja mikäli kritiikki kohdistuu tiettyyn maahanmuuttajaryhmään, myös sille voi olla perusteita. Minulle poliittiset vapaudet ja perusoikeudet merkitsevät Suomen kansalaisten omaa vapautta ajatella, puhua ja toimia omassa maassaan juuri niin kuin tahtovat.

En ole samaa mieltä monestakaan Ellilän esittämästä mielipiteestä, ja pidän niitä kärjistettyinä ja liioittelevina mutta en kaikilta osiltaan vääräinä. Niinpä katson, että myös niiden *sensuroiminen vahingoittaa yhteiskuntaa enemmän kuin esittäminen ja julkisina pitäminen.* Totuus on sellainen, että tuomioistuimet eivät saa kieltämiään ajatuksia katoamaan todellisuudesta eivätkä ihmisten tajunnasta torjumalla niiden esittämisen. Asiat ja ilmiöt eivät poistu vetämällä verhot eteen. Mikäli Suomessa ei

vielä ollut maahanmuuttajavastaisuutta tai maahanmuuttopolitiikan vastaisuutta ennen näitä tuomioita, oikeusistuimet pitivät päätöksillään huolen siitä, että molempien määrä varmasti kasvaa. Tuomitseminen ei saa aikaan mitään muuta kuin vihaa.

Monikulttuurisuuden hinta: sakot suomalaisille

Mielipiteen- ja sananvapaus kattaa sekä oikeuden mielipiteisiin että oikeuden sanoa ne. Perustuslaki turvaa meidän maassamme sen, että ajatuksia ei sensuroida ennakolta; tosin viranomaiset ovat yrittäneet omalla toiminnallaan heikentää näitä oikeuksia. Filosofina en vetoa kuitenkaan ensisijaisesti muodollisiin oikeuksiin. Ne liittyvät argumentaation pohjatasolle, jonka muodostaa juridinen ja normatiivinen diskurssi. Sen puitteissa tarkastellaan, mikä on laillista ja mikä laitonta. Toisen porrasaskelman muodostaa moraalinen argumentaatio, johon liittyvät niin ikään relatiiviset ja subjektiiviset käsitykset oikeasta ja väärästä.

Kaiken yläpuolella on eettinen tarkastelutaso, jolla vastataan kysymyksiin hyvästä ja pahasta sinänsä. Tämän ymmärtämiseksi on ymmärrettävä myös se, mitä puheena olevat asiat ovat ja merkitsevät. Juridiselta eli normatiiviselta tarkastelutasolta ei voida johdella sen enempää moraalisia arvostuksia kuin eettisiä arvojakaan. Sen sijaan eettiseltä tasolta voidaan johtaa niin arvoja kuin arvostuksiakin ja niistä edelleen normeja.

Entä miten asiat ovat monikulttuurisuutta koskevissa kysymyksissä? Kun kyse on yhteiskunnallisista ja poliittisista asioista, ehdotonta hyvää ja pahaa tai oikeaa ja väärää ei voi olla olemassa. Niinpä ei voi olla olemassa ehdottomia totuuksia, normeja eikä tuomioitakaan. Ja sen vuoksi asiat kuin asiat täytyy voida sanoa. Kun tuomioistuimet ovat ryhtyneet jakelemaan sananvapautta rajoittavia tuomioita, ne ovat valjastaneet kärryt hevosen eteen. Viranomaisvallalta tällainen toiminta on tietenkin ymmärrettävää, sillä mitäpä muuta viranomaisvalta koskaan olisi aiheuttanut omille kansalaisilleen kuin pelkkää vahinkoa.

Minusta tuntuu, että oikeudessa ei ollut Ellilä. Siellä oli syytettynä suomalainen ajattelun- ja sananvapaus kokonaisuudessaan, ja siksi tuomio koskee meitä kaikkia. Suomen ulkomaalaistamista ja monikultturistamista minä puolestani vastustan, sillä kulttuurien sekoittamisesta ei näytä seuraavan mitään muuta kuin pelkkää riitaa. Oletteko muuten tutustuneet hollantilaisen kansanedustajan, Geert Wildersin, internetissä julkaisemaan elokuvaan *Fitna?*

Perjantaina 28. maaliskuuta 2008

FITNA

Maahanmuuttopolitiikan kritisoimisesta on tullut Hollannissa todellinen poliittinen teema, joka ei ole enää entisen kaltainen marginaalinen aihe vaan yleispolitiikan keskeinen osa. Tämä vahvistaa, että myös muissa Euroopan maissa maahanmuuttopolitiikka on ennen pitkää tunnustettava koko poliittisen todellisuuden ydinasiaksi, jopa kohtalonkysymykseksi.

Hollannissa asuu vapaamielisen maahanmuuttopolitiikan tuloksena tätä nykyä lähes miljoona muslimia, ja koko Euroopan unionin alueella määrä on jo 54 miljoonaa. Islam on siis merkittävä poliittinen tekijä, ja siksi jokaisen länsimaisen rationalistin on suhtauduttava äärimmäisen kriittisesti islamin oppien mukaisiin sananvapauden rajoittamispyrkimyksiin, homoseksuaalien ja naisten oikeuksien polkemiseen, terrorismin oikeuttamisyrityksiin ja katuväkivaltaan.

Hollantilaiset ovat heränneet vastustamaan islamia oivallettuaan, mitä Euroopan islamistuminen käytännössä merkitsee. Lähtölaukauksena toimivat tunnetusti Pim Fortuynin ja Theo van Goghin katuteloitukset, joiden suorittajat sanoivat puolustavansa islamia ja kannattavansa avointa maahanmuuttopolitiikkaa. Homoseksuaalina tunnen edelleen mielipahaa ”professori-Pimin” murhan johdosta, mutta myös siksi, että aiemmin homoseksuaalien Mekkana tunnettu liberaali Amsterdam alkaa olla barbaarien käsissä.

Kansanedustaja Geert Wilders onnistui lopultakin julkaisemaan islamia kritisoivan lyhytelokuvansa *Fitna* (suom. ”eripura”, ”taistelu”) internetissä. Hollannin TV-kanavat olivat jo kieltäytyneet elokuvan esittämisestä, minkä jälkeen tekijä julkaisi sen puolueensa kotisivuilla. Se julkaistiin myös brittiläisillä LiveLeak.com-internetsivuilla, kunnes sivusto päätti sensuroida elokuvan terroriuhkausten vuoksi. Samoin menetteli yhdysvaltalainen Network Solutions, vaikka *Fitnasta* ei ollut ehditty julkaista muuta kuin nimi ja tieto sen ilmestymisestä.[417] Ylläpitäjät sanovat sensuurin syyksi, minkäpä muun kuin muslimien harjoittaman uhkailun. Uhkauksille kuuliaisesti myös YouTube on poistanut palvelimeltaan elokuvan jokaisen kopion muista kuin tekijänoikeudellisista syistä.[418]

On ristiriitaista, että muslimien sallitaan esittää laittomia uhkauksia, ja koko läntinen maailma heittäytyy niiden edessä kontalleen, mutta sinänsä laillisen elokuvan esittäminen sensuroidaan ilman laillista syytä. Sensuuri ei perustukaan muodollisten normien noudattamiseen saati niitä korkeampiarvoisempiin moraalisiin tai eettisiin ihanteisiin. Sen sijaan kyse on pelkästä politiikasta, jossa ”rasismin vastaisuus” edustaa nyt samanlaista propagandaa kuin ”rauhan puolustaminen” kommunistien

taannoisessa retoriikassa: se palvelee länsimaista rationalismia vastustavien etua.

Vaikka ehkä onkin niin, että islamiin kriittisesti suhtautuvan elokuvan julkaiseminen ei uhkausten edessä *kannata*, se voi olla kuitenkin filosofisista syistä perusteltua. Lisäksi olisi selvästi väärin sensuroida mitään pelkän painostuksen edessä. Vaikka veitsi kurkulla ei liiemmin kannata esittää kritiikkiä, ei uhkaaminen ole silti oikein eikä niskalenkistä vapautuminen väärin.

Hollannissa elokuva on ollut valtavan mielenkiinnon kohteena, ja se on saanut todellisen suuryleisön, vaikka sitä vastaan osoitettiin myös mieltä.[419] Sekä mielenosoitukset että TV-kanavien haluttomuus yhteistyöhön ovat kuitenkin tulkittavissa lähinnä yrityksiksi välttää muslimien hyökkäyksiä ja levottomuuksia. Pelon ja pelottelun motivoima sensuurinhalu johtuukin suoraan terrorismin uhasta ja uhkailuista, joiden merkiksi koko maa joutui nostamaan valmiustasoaan.[420] Syy mahdollisiin aggressioihin ei ole siis elokuvassa eikä sen tekijöissä itsessään vaan siinä, mitä elokuva kuvaa: islamilaisessa despotiassa.

Entä millainen tuo 17 minuuttia kestävä lyhytelokuva on? Helsingin Sanomien kriitikon mukaan kyse on tietenkin vain ”muslimeihin kohdistetusta provokaatiosta”.[421] Kirjoittaja ei ole ymmärtänyt elokuvan viestiä lainkaan, tai sitten hän haluaa hillitä muslimien mahdollisia reaktioita painottamalla, että elokuvan tekijät muka toivovat niitä. Todellisuudessa elokuva ei hyökkää ketään vastaan. Sen sijaan siinä annetaan suositus pitää länsimaisesta kulttuurista ja elämäntavasta kiinni. Kyse on *puolustautumisesta* väkivallalta, suvaitsemattomuudelta ja uskonnon väkivaltaan kehottavilta opinkappaleilta.

Elokuva kertoo äänin ja kuvin tuskasta, jota islamilainen terrorismi on tuottanut niin New Yorkissa, Lontoossa kuin Madridissakin. Kuvissa näytetään silvottuja ja palaneita ruumiita, muslimien valmistamaa antisemitististä propagandaa, katkottuja päitä *sharia*-lain mukaan tuomitsevien pyövelien kädessä, islamistien vangitsemia ja silmiltään sitomia homoseksuaaleja sekä pappien ja muiden kansankiihottajien puheita, joiden edessä ihmismassat polvistuvat ja hurraavat kuin Hitlerille konsanaan.

Wildersin väite onkin, että islamin varjolla ajetaan nykyään samanlaista politiikkaa kuin kommunismin ja natsismin tuella ennen. Sen merkiksi elokuva päättyy mainintaan Hitlerin kukistamisesta vuonna 1945, kommunismin kaatumisesta vuonna 1991 ja kehotukseen taistella myös meidän aikamme uhkaa eli islamia vastaan. Kummallista on, miksi tätä ei saisi sanoa, vaikka samaan aikaan kaikki maailman televisiokanavat suostuvat esittämään muslimiterroristien videoita, joissa uhataan tappaa amerikkalaiset ja muut länsimaiset ihmiset viimeiseen mieheen.

Merkillistä on sekin, että näitä jokaisen akateemisesti koulutetun ihmisen tietoisuuteen kuuluvia asioita eivät ole saaneet kakaistuksi kurkustaan yliopistolla toimivat islamintutkijat. Tietty sokeus on tietysti

tyypillistä akateemisille kirjatoukille, mutta kohtuus pitäisi olla kaikessa, myös kohtuudessa. Muuten hekin menevät useimmille akateemisille märehtijöille niin tavattoman naurettavalla ja säälittävällä tavalla harhaan omassa idealismissaan ja arkielämästä vieraantuneisuudessaan.

Ja todellakin: Wildersin esille tuoma pilapiirtäjien uhkailu, terroristien pommit, poliittisen korrektiuden nimissä tapahtuvat sananvapauden rajoitukset, itsemurhapommittajat, lasten käyttäminen ihmiskilpinä, Koraanin kehotukset väkivaltaan ja länsimaisen rationalismin halveksunta ovat vaarallisia merkkejä koko kulttuuriimme kohdistuvasta uhasta.

Katson, että meillä täällä Suomessa suuri osa aktiivista maahanmuuttopolitiikkaa vastustaneista henkilöistä on pääväitteissään oikeassa. Siksi myös suurten puolueiden, viranomaisten ja tuomioistuinten kannattaisi herätä todellisuuteen, tunnustaa tosiasiat, ottaa lusikka kauniiseen käteensä sekä laittaa aktiiviselle maahanmuuttopolitiikalle ja islamin levittämiselle stoppi ennen kuin on liian myöhäistä.

Geerd Wildersin mukaan Eurooppa teki virheen avatessaan vuosikymmeniä sitten ovensa islamille. Siteeraan lopuksi Helsingin Sanomien haastattelemaa ja Hollannissa asuvaa imaami Fawaz Jneidiä, joka myös näyttää ymmärtävän, mistä on kyse: ”Mutta Eurooppa ei ottanut huomioon, että islam on näin vahva. Me elämme uskontoamme toisin kuin eurooppalaiset omaansa. Islamin vaikutukset näkyvät eurooppalaisessa yhteiskunnassa ja ihmisiä pelottaa.”[422]

Lauantaina 29. maaliskuuta 2008

TERASSITUPAKOINNISTA

Kuten kaikki varmasti jo tietävätkin, olen täysin suvaitsematon monia arkipäiväisiä asioita kohtaan. En suvaitse kerrassaan mitään sellaista, minkä tiedän varmasti haitalliseksi. Platonin käsityksen mukaan hyveellinen ihminen toimii vain sellaisella tavalla, minkä hän tietää hyväksi, ja haluaisi kieltää kaiken sellaisen, mistä saattaa olla itselle tai toisille ihmisille vahinkoa.

Tupakointi on erittäin vahingollista sekä tupakoitsijoille että sivullisille. Tämä on tieteellinen tosiasia. Tehdessään lopun ravintolatupakoinnista poliittinen valta sääti oikean lain, mutta se myös epäonnistui mahdollistaessaan pykälien kiertämisen, kun tupakoitsijat siirtyivät sankoin joukoin terasseille.

Terassikausi on pian alussa. Minä puolestani asun Isolla Roobertinkadulla, joka on kävelykatu ja jonka varrelle on ikävä kyllä pesiytynyt mitä hämärimpiä ravintoloita ja muita ruumisarkkuliikkeitä. Minun ikkunoideni alapuolella on ainakin kolme terassia, joilta tupruaa sankka tupakansavu yötä päivää. Kesäisin asuntoni on niin täynnä tupakansavua,

että kotonani on vaikeaa nähdä eteensä, eikä tuulettaminen auta tietenkään yhtään. Talvipakkasilla terasseilta kohoaa niin ikään savu, joka etsiytyy ilmastointikuilujen kautta sisätiloihin. Ongelma ei ole rakennustekninen, vaan se on tupakoinnin salliminen väärässä paikassa.

Kyseinen väkivalta pitäisi saada loppumaan. Terassitupakointia on vastusteltu julkisissa puheenvuoroissa paljon. Korkein oikeus valitettavasti salli parveketupakoinnin yksityisissä taloyhtiöissä,[423] vaikka myös parvekkeilta savu leviää asuntoihin ja pihoille. (Päätöksen tekijänä oli tosin henkilö, joka oli toiminut tupakkateollisuuden asianajajana aiemmin, eikä hänen esteettömyydestään ole varmuutta.) Sen sijaan terassitupakointi on institutionalisoitua ja systemaattista kaasuttamista, jolla ei näytä olevan mitään rajaa. Siksi se pitäisi kiireellisesti kieltää. Vaadin, että viranomaiset, hallitus ja eduskunta korjaavat uutta tupakkalakia niin, että se kieltää jatkossa myös terassitupakoinnin. Pahitteeksi ei olisi myöskään tupakoinnin kieltäminen kokonaan, sillä siitä on todettu olevan pelkkää haittaa sydän- ja verisuonitautien, lukuisien muiden sairauksien ja sademetsätuhojen muodossa.

Hyväksy ”erilainen”

Tupakkateollisuus pyrki taannoin perustelemaan tupakoinnin oikeutusta kuvalehtimainoksin, joissa tupakoitsijoille kerjättiin hyväksyntää koettamalla jakaa kurjuutta tasan. Mainoksissa lausuttiin, että ”hyväksy erilainen [siis tupakoitsija], niin sinun ei tarvitse olla samanlainen [siis raitis]”. Tällainen kahden kaupaksi lavastettu argumentaatio on kuitenkin kestämätöntä. Filosofi Platon lähti *Valtio*-kirjansa oikeudenmukaisuusteoriassa siitä, että kukaan ihminen ei saa maksattaa omaa nautintoaan tai (edes näennäistä) mielihyvän tavoitteluaan toisten ihmisten kärsimyksillä eikä haitanteolla muille.

Tämä ajatus sisältyy myös nykyisen moraalifilosofian perusteisiin. Niinpä myös minä suhtaudun filosofina täysin suvaitsemattomasti tupakoitsijoiden harjoittamaan terroriin. Aivan yhtä kielteisesti suhtaudun myös kaikkiin sellaisiin ilmiöihin, jotka perustellusti tiedän vahingollisiksi, joten asenteeni ei kohdistu vain yhden ihmisryhmän käyttäytymiseen eikä mielipiteisiin. Aiheuttamisperiaatteen nojalla sen, joka aiheuttaa haitat, pitää vastata myös seurauksista.

Slummiutettu kävelykatu

Koska Iso Roobertinkatu on kävelykatu, sille on levittäytynyt paljon terasseja. Niinpä terassitupakoinnista johtuva haitanteko koskee suurta ihmisryhmää. Kyseisestä savutuksesta pitää tehdä loppu, eikä ravintoloille

saa myöntää terassioikeuksia ainakaan niin kauan, kunnes terassitupakoinnin kieltävä laki on saatu voimaan.

Helsinkiläiset tietävät, että Iso-Roba on yksi pääkaupunkimme harvoja kävelykatuja. Vihreät sanovat, että ne ovat ekologisia ja mukavia. Olen asunut kaksitoista vuotta Iso-Roballa. En ole samaa mieltä. Kävelykatujen *pitäisi* olla mukavia ja viihtyisiä, mutta kaduilla maleksiva roskaväki pitää huolen siitä, että koko alue on slummiutunut. Ja vielä enemmän: Punavuoren puukkobulevardi ei ole slummiutunut, vaan se on *slummiutettu*.

Alueella vallitseva välinpitämättömyys on tahallista, ja se on seurannut myös viranomaisten piittaamattomuudesta. Kyseisellä kadulla joka toinen vastaantulija on pultsari, ja porttikonkeihin kuseskellaan yötä päivää, vaikka virtsaaminen on kielletty sekä järjestyssäännön, hyvien tapojen että asukkaiden mielipiteiden perusteella. Viihtyisäksi tarkoitetulla Isolla Roobertinkadulla ei ole kiveäkään, jonka päälle ei olisi kustu, oksennettu tai paskannettu. Kadun tiilipäällyste on kulunut ja liattu villisian kuona-aineilla.

Ja meluhaitat ovat hiljaiseksi tarkoitetulla kävelykadulla valtavat: vaikka kyseessä on liikenteeltä suljettu väylä, pihoihin ajo on sallittu ympäri vuorokauden ja kuorma-autoliikenne aamukuudesta puoleen päivään. Tämä merkitsee, että lähikauppojen raskas rekkaliikenne aloittaa autojen peruuttamisesta muistuttavan torvikonsertin aamuisin kello puoli kuusi, kun jokaista kermanekkaa tuodaan lähikauppoihin tavara-autolla. Joskus paketti- ja kuorma-autoja on kadulla niin paljon, että jalankulkijat eivät pääse niiden ohi kotoa lähtiessään. Itse en osta lähistön Alepasta enkä K-kaupasta mitään, koska toivon niiden menevän konkurssiin.

Olen usein ollut vaarassa joutua yliajetuksi kotikadullani, kun taksit ja muut kaaharit käyttävät kävelykatua speedway-ratanaan. Puolilta päivin kadulla kilisevät ja kolisevat ravintoloiden terassit, joiden melu ja möly jatkuu iltakymmeneen asti. Terasseilla savuavat tuhkakupit vahingoittavat ylemmissä kerroksissa asuvien oikeuksia koko päivän, ja iltaisin melua kertyy terassien sulkemisesta sekä tuolien ja pöytien kasaamisesta. Kaasutus puolestaan jatkuu aina aamuneljään, kunnes kapakat vihdoin sulkevat ovensa. Humalaisten huutoa ja yleistä rellestystä sekä rahvaan hourailuja alamaailmasta kuuluu niin ikään aamutunneille saakka. Tunnelma on aidosti etninen. Hiljaista ja viihtyisää Isolla Rooberinkadulla on vain aamuyöllä kello viidestä puoli kuuteen eli puolen tunnin ajan.

Jatkuvan vallankumouksen lopettaminen

Ongelmana ei ole vain häiriköiden käytös vaan viranomaisvallan piittaamattomuus. Vaikuttaa, aivan kuin Suomen lait eivät olisi voimassa Isolla Roobertinkadulla ollenkaan. Jos viereisellä kadulla eli Ratakadulla vallitsisi samanlainen jatkuva vallankumous kuin Isolla Roobertinkadulla, po-

liisi kävisi varmasti keräämässä rettelöitsijät Supon rakennuksen edestä mustaan maijaan. Koska lait ovat voimassa myös Iso-Roballa, näin pitäisi olla myös siellä.

Klaude Kopteri eli kaupunginvaltuutettu Klaus Bremer ehdotti jo kymmenisen vuotta sitten, että Iso Roobertinkatu avattaisiin liikenteelle. Hän piti sitä liikenteen sujuvuuden kannalta perusteltuna. Olen samaa mieltä, mutta perusteluni eivät ole ensisijaisesti liikennepoliittiset, vaan ne koskevat asukkaiden hyvinvointia. Terassitupakointi, ravintolahälinä, slummiutuminen, yleinen rähjäisyys ja suuret meluhaitat ovat kävelykadusta johtuvia ongelmia. Jos niitä ei saada järjestyksenpidolla katoamaan, on kävelykatu purettava ja palautettava ajoneuvoliikenteelle. Tällöin autoille ja jalankulkijoille olisi varattu oma väylä kummallekin, eikä kenenkään tarvitsisi pujotella sekavan ajoneuvoliikenteen keskellä.

Ehdotan, että (1) Ison Roobertinkadun ravintoloille ei myönnetä terassioikeuksia, (2) viranomaiset ryhtyvät toimenpiteisiin terassitupakoinnin lopettamiseksi lainsäädäntöteitse ja että (3) Helsingin kaupunki perustaa Iso Roobertinkatu -projektin, jolla kävelykadun rähjäisyydestä tehdään loppu, lähikauppojen ja -ravintoloiden oikeuksia perutaan hygienia- ja viihtyisyyssyistä ja alueen liikkeitä velvoitetaan sulkemaan ovensa viimeistään yörauhan astuessa voimaan, eli iltakymmeneltä. Siinä olisi Jussi Pajuselle järkevää, konkreettista ja toteuttamiskelpoista tekemistä miljardeja nielevän Helsinki–Tallinna-tunnelin[424] sijaan.

Maanantaina 31. maaliskuuta 2008

MISTÄ SAA SUOMALAISTA RUOKAA?

Tämä on vetoomus suomalaisen ruoan ja ruokakulttuurin puolesta. Julkisessa sanassa valitellaan usein sitä, että suomalaiset syövät liikaa rasvaa ja hiilihydraatteja. Sokeri tuottaa sokeritautia, ja liiallinen rasvansyönti tukkii verisuonet aiheuttaen sydän- ja verisuonitauteja sekä aivoinfarkteja. Karsinogeeniset lisäaineet puolestaan lahottavat ihmisen elimistön altistaen sen syövälle, ja suola nostaa verenpaineen. Rasvaa, sokeria, lisäaineita ja suolaa laitetaan varsinkin eineksiin ja puolivalmisteisiin aivan liikaa. Sen sijaan kuitu- ja proteiinipitoista ruokaa ei tunnu saavan mistään, ei varsinkaan pikaruokaloista, jotka ovat paha kyllä erityisesti nuorison suosiossa. Väärät ruokailutottumukset opetetaan meille jo varhain, ja tarjonnasta johtuvan yksipuolisuuden keskellä sinä syöt itsesi sairaaksi.

Ihmiset pitävät ruokanaan tietenkin sitä, mitä kaupoista ja ravintoloista voi ostaa. Helsingistä on vaikea löytää yhtään ravintolaa, josta saisi terveellistä suomalaista ruokaa: ruisleipää, kaurapuuroa, perunoita tai metsästäjänpihvejä. Sen sijaan pizzerioita, hampurilaisbaareja ja etnisiä ravintoloita on kasapäin. Pizzojen painosta vähintään 25 prosenttia on

rasvaa, kuten niiden syöjienkin. Kiinalaisesta ravintolasta saa riisiä, joka tuo mieleen opiskelijalounaat. Meksikolaiset ruoat ovat ylimaustettuja, ja niille sanovat vastalauseensa paitsi ihmisten vatsat, myös ne toiset ihmiset, jotka joutuvat nauttimaan läheistensä suusta leviävistä lohikäärmeenlieskoista koko aterian jälkeisen päivän. Pihvin voi tietenkin saada Manhattan Steak Housesta, mutta se on yleensä hukutettu suurravintolarasvaan, ja kunnon lihaa on tarjolla vain *à la carte* -paikoissa.

Mutta mistä voisi ostaa suomalaista miehenruokaa: esimerkiksi lihapullia ja perunamuusia, joita koristaisi muutama salaatinlehti? Kyllä olisi hyvää! Pikaruokalaketjujen keskellä on valtava markkina-aukko. Toivon, että joku keksisi perustaa todellisen Suomi-baarin, josta saisi harvinaisiksi käyneitä mutta terveellisiä suomalaisherkkuja. Ainakin minusta kyseinen ravintola saisi kanta-asiakkaan.

Tiistaina 1. huhtikuuta 2008

JUUDAS, PIETARI JA PONTIUS PILATUS

Kavaltaminen on ilmeisesti yhtä mieluisaa kuin kieltäminen ja käsien peseminenkin. Paheksuttavaa Ilkka Kanervan erottamisessa ulkoministerin tehtävästä oli ainoastaan se, että hänet kammettiin virasta käyttämällä poliittiseen korrektiuteen liittyvää argumenttia, jonka mukaan ministeri ei saa tekstailla eikä sekstailla.

Sen sijaan tutkija, joka väittää, että Kanerva joutui eroamaan valehtelun takia, valehtelee. Todellisuudessa hänet erotettiin sovinnaisuuteen liittyvistä syistä. Häntä ei tosin erottanut pääministeri eikä valtakunnanoikeus vaan puolueensa kannatuksesta huolestunut Jyrki Katainen. Mielestäni päätös oli kohtuuton, sillä ei Bill Clintonkaan joutunut eroamaan virastaan yhden suikkarin takia, vaikka nyyhkypelle Monica Lewinsky leukailikin häntä vastaan paljastuskirjassaan.[425]

Myöskään Suomen ulkoministerin ei pitäisi erota jonkun ”eroottisen tanssijan” tai Hymy-lehden tekemän kavalluksen vuoksi. Katainen itse petti Kanervan, eivätkä asiaa auta Kataisen vetistelyt sen johdosta, ”miksi miehelle ei anneta sitä viimeistä mahdollisuutta”.[426] Sillä tavoin puolueen puheenjohtaja käänsi oman erottamispäätöksensä julkisen ajojahdin syyksi, vaikka asialla olivat kokoomuksen naiset.

Käyskentelyä eroottisessa puutarhassa

Entä mihin Kanerva loppujen lopuksi syyllistyi? Mitä hän tekstiviesteissään sanoi? ”Oletko hoitanut puutarhasi?” ”Haluaisitko tehdä sitä jossain jännässä paikassa; mikä se voisi olla?”[427] Ehkä Kanerva aikoi

kääntää turpeet ja sammaleet ja käyskennellä puutarhassa Aatamin asussa ja vähän Eevankin. Mutta sen ei pitäisi johtaa ministerin erottamiseen. Ainakin gay-kulttuurissa tuon tapainen flirtti olisi harvinaisen kesy, eikä siinä olisi muuta vikaa kuin mielikuvituksettomuus. Seksuaalisuus on käsitykseni mukaan parasta ja kauneinta jokaisessa ihmisessä, mutta nyt julkinen sana koettaa kääntää tämänkin asian pahaksi omassa moralistisessa typeryydessään.

Kanerva on tunnetusti irrotellut aiemminkin toimiessaan keskiyön cowboyna Helsingin yössä. 1970-luvulla häntä pidettiin Kekkosen kätyrinä sekä ns. ostalgiaan taipuvaisena kokoomusnuorena. Lisäksi hän käytti juuri äsken 60-vuotisjuhliinsa valtion varoja, mikä nosti eduskunnan avustajapalkkiot parrasvaloihin, ja Sauli Niinistö joutui hikoilemaan puhemiehenkansliassa. Joka tapauksessa se, että Kanerva suostui vastaanottamaan kaksi moottoripyöräjengi Cannonballin jäsentä syntymäpäivänään, osoittaa, ettei hän ainakaan syrji ketään.[428]

En paheksu Kanervan poistumista näyttämöltä mutta kritisoin sitä, että seksuaalimoralistisen argumentin annetaan painaa vaa'assa enemmän kuin poliittisesti paljon tärkeämpien edustajavarojen käytön. Ajatelkaa: miesparka on sentään jo kuusikymppinen! Mielestäni naisväen pahanilkisten paljastusten ei pitäisi antaa heilutella ministerinpalleja, eikä stripparien pidä antaa pyörittää Suomen ulkopolitiikkaa. Muilta osin hallitus toki jää edelleen melkoiseksi vahakabinetiksi Paavo Väyrysineen ja Sirkka-Liisa ”sikafarmari” Anttiloineen.

Alexin ale ja Ikenien honeymoon

Entä tämä uusi mies, pyrkyreistä pahin, jolla on rojalistinen etunimi: Alexander Stubb?[429] Kukaan ei vaikuta kuulleen hänestä mitään, vaikka hän on istunut meppinä jo neljä vuotta. Tuntuu, kuin hänet olisi herätetty kuolleista Suomea edustamaan. Tämä havainnollistaa, kuinka etäinen europarlamentti on kansalaisille ja miten kaukana ihmisistä sen jäsenet ovat. Heillä on oma todellisuutensa, ja vaikuttaa, että meille lähetetään ulkoministeri ulkomailta.

Kiintoisaa on, miten pitkin hampain Stubb nyt laskeutuu europarlamentaarikon tehtävästä takapajuisen Suomen ulkoministeriksi. Palkkakin putosi alle puoleen.[430] Vänrikki Kariluodolle tyypilliset sanat ”kun isänmaa kutsuu, silloin mennään”, voivat herättää ihastusta, mutta jalomielisyyttä himmentää se, että ulkoministerin edelleen varsin kovapalkkaiseen virkaan olisi monta muutakin yhtä pyyteetöntä suostujaa. Minä näen hänessä eräänlaisen ulkopoliittisen Jari Sarasvuon. Uuden ulkoministerin suorasukainen reippaus pitänee jatkossakin huolen siitä, että hän osaa opettaa väärin ajatteleville suomalaisille, mikä on Suomen edun mukaista, kun asiaa katsotaan Brysselin näkökulmasta.

Viime eurovaaleissa Stubbin keskeinen viesti hänen saarnatessaan Kolmen sepän aukiolla kuorma-auton lavalta oli se, että ”yksi europarlamentaarikko on vaikutusvaltaisempi kuin suomalainen ministeri”. Nämä sanat muistan aina. Todellisuudessa Euroopan parlamentti on pelkkä keskustelukerho, sillä se ei käytä päätösvaltaa, kuten Suomen eduskunta, vaan päätökset tehdään suurimmaksi osaksi ministerineuvostossa.

Mutta miten Stubb muistaa olevansa Suomesta? Eikö Suomen hallitustyöskentelyyn osallistuminen häiritse pahoin hänen julkisuudessa mainostamaansa perhe-elämää ja hänen brittiläistä rouvaansa? Vaihtuvatko ulkopoliittiset salaisuudet lakanoiden välissä? Miten nuo kansainvälisillä lentokentillä parveilevat enkelit pääsevät hallituksen ja ministeriön toimintaan kiinni kesken hallituskauden? Kuka selittää ministerille hänen tehtävänsä ja kertoo, missä mennään?

Minua joka tapauksessa harmittavat tuollaiset yltiöpirtsakat ja positiiviset tyypit, sillä heidän optimistisuutensa kertoo epätodellisuudentajuisuudesta ja filosofiattomuudesta. Tänään on kieltämättä aprillipäivä, mutta se ei oikeuta olemaan koko aikaa kainaloista kutitetun näköinen. Ulkoministerin postilla pokan täytyisi pitää.

Naisten valta

Pahinta on, että europarlamenttiin Stubbin tilalle nousee unohduksen alhoon vaipunut Sirpa Pietikäinen, joka tuomittiin vuonna 2003 rattijuopumuksesta.[431] Tilanne on kiero, koska Kanervan seksuaalinen flirttailu ei ole rikos eikä varmasti sen paheksuttavampi asia kuin Pietikäisen rattijuopumus. Häneltä puolestaan jäi kuolematon lause: ”Selvin päin en olisi humalassa auton rattiin lähtenyt.”[432]

Tulos: hammastahna-Stubbi[433] valittiin tehtävään, johon häntä ei äänestetty eikä vaaleilla valittu, ja paikkansa hän jätti rikoksesta tuomitulle. Kanerva puolestaan pakotettiin eroamaan, vaikka häntä ei edes syytetty mistään rikoksesta. Ja Suvi Lindén hoitaa ministerintehtävää, vaikka hänen pitäisi olla oikeuskanslerin mielestä äitiyslomalla.[434]

Myös yhdestä olen varma: asiantuntijana haastatellun valtio-opin professorin Jan Sundbergin televisiossa esittämä mielipide, että nainen menettää virkansa helpommin kuin mies, on feministis-sovinnainen ja naisia mielistelevä eikä pidä paikkaansa. Nimenomaan naisten sallitaan jatkaa virassa, vaikka erottamiselle olisi poliittisiakin perusteita. Sen enempää Vanhasta kuin Kanervaakaan vastaan suunnattuja tekstiviestikohuja ei olisi edes olemassa ilman naisväen aloittamia panetteluja.

Erään turkulaistutkijan mielipide, että ”äijäkäytös vaivaa vallanpitäjiä”,[435] puolestaan on yllättävä mutta poliittisen korrektiuden tavoittelussaan ymmärrettävä. Feministisen median kaksoisstandardiin kuuluu näet se, että naista ei saisi sanoa ämmäksi mutta miestä saa sanoa äijäksi

valtakunnallisen median aitiopaikalla. Eikö olekin huutavan johdonmukaista?

Kun taas Helsingin Sanomat suolaa miesten haavoja tulkitsemalla, että ”lehdet” arvioivat poliittisen kulttuurin ”muuttuneen” ministerin eron myötä,[436] halutaan selvästikin luoda vaikutelma, että feminismi on voittanut. Ja kun Tarja Halonenkin täydentää, että ”äänestäjien vaatimustaso nousee”,[437] tämä voi tarkoittaa vain, että feministien mielestä äänestäjien itsensä pitäisi olla feministejä kelvatakseen poliitikoille. Hymylehdessä heitettyjen herjojen ei pitäisi antaa liikuttaa ministereitä mihinkään. Kanervan ero heikensi hallituksen uskottavuutta enemmän kuin tehtävässä pysyminen. Kyse oli taaskin vain median omasta halusta muokata todellisuutta, ja sympatiani ovat Kanervan puolella.

Tämänpäiväisistä tapahtumista nähdään, kuinka tärkeä asia oikeus omaan seksuaalisuuteen on. Ne, jotka pyrkivät puuttumaan yksilöiden seksuaaliseen kanssakäymiseen, tekevätkin väistämättä moraalisen virheen. Se, miten elämme yksityiselämässämme, ei ole suinkaan sellainen luvanvarainen *erillisoikeus*, jollaisena julkinen valta on opettanut sitä pitämään, vaan oikeus omaan seksuaalisuuteen on *itsestään voimassa oleva ihmisoikeus* ja myös *yleinen poliittinen oikeus*. Seksuaalisuuden oma olemushan on se, että se joka tapauksessa ylittää sovinnaisen käyttäytymisen normit, joten sitä ei ole syytä moralisoida eikä rajoittaa.

Ministerin ero kertoo maamme mediailmastossa vallitsevasta epäterveestä tilanteesta, jossa politikoidaan korrektiudella. Kuka 1970-luvulla välitti Kekkosen flirteistä, kun suomalaisilla oli tärkeämpääkin ajateltavaa? Miksi naisen sallitaan käyttää erotiikkakorttia jopa *myönteisenä* argumenttina ja pyrkiä parlamenttiin ryntäät rytkyen, kuin jokin Cicciolina, mutta miestä pakotetaan salaamaan seksuaaliset pyyteensä ja häntä rangaistaan niistä? Onko vastuu todellakin vain miesten?

Keskiviikkona 2. huhtikuuta 2008

PRAVDA

Olen arvostellut kirjoituksissani muutamia nykypolitiikan ilmiöitä, kuten feminismiä, monikulttuurisuuden ideologiaa, turvapaikkasurffaajia houkuttelevaa maahanmuuttopolitiikkaa, yliopistomaailmassa vallitsevaa puolueellisuutta ja niiden ohella myös työvoimapolitiikkaa. Näin en ole tehnyt arvostellakseni erityisesti ketään henkilöä tai ryhmää. Sen sijaan olen pyrkinyt arvioimaan heidän ajatuksiaan ja kritisoimaan sitä poliittista toimintaa, jolla kyseiset tahot koettavat edistää asioitaan.

Omat tavoitteeni ja lähestymistapani eivät ole olleet poliittisia vaan filosofisia ja tieteellisiä. Politiikkaan kuuluu halu puolueellisesti suosia tai syrjiä jotain näkökantaa. Entistä useammin politiikan välineenä on ollut

niin sanottu poliittinen korrektius, joka vaatii tietyistä asioista vaikenemista ja toisten asioiden julistamista.

Paljastelemalla poliittiseen korrektiuteen liittyviä valheita olen halunnut osoittaa, että poliittinen korrektius muodostaa totuuden tavoittelua vastustavan ideologian. Sen sijaan filosofian tehtävä on osoittaa ihmisten ja yhteiskunnan kaksinaamaisuus ja tarvittaessa tehdä siitä loppu. Edustamani libertaristinen filosofia on alun perin politiikan vastainen aate pyrkiessään lisäämään yksilöiden vapautta asioissa, jotka liian usein mielletään "yhteisiksi" ja siten politiikan alueeseen kuuluviksi. Libertaristisen käsityksen mukaan jo politikoiminen sinänsä merkitsee sitä, että viranomaisvalta puuttuu kansalaisten oman tahdonmuodostuksen varassa vallitsevaan luonnolliseen asiaintilaan. Juuri siksi viranomaisvalta ja poliittisen korrektiuden kautta tapahtuva kaitseminen koetaan kielteisiksi ilmiöiksi esimerkiksi työvoimapolitiikan ja monen muun keinotekoisen ohjaamisen ja holhoamisen piirissä. Tästä syntyy se monille ihmisille tuttu kokemus, että viranomaiset ja poliittista korrektiutta tavoitteleva media ovat heitä vastaan melkeinpä kaikissa kysymyksissä.

Poliittinen korrektius mediailmiönä

Feminismi ja sen mukainen yliopistopolitiikka, jatkuva maahanmuuton suosiminen ja työvoimapolitiikka ovat mediailmiöitä. Siten ne antautuvat mediakriittisen filosofian kohteiksi. Esimerkkejä feministisestä poliittisen korrektiuden (eli filosofisen epäkorrektiuden) vaalimisesta tarjoavat edellisissä blogikirjoituksissa kommentoidut miespoliitikkoihin kohdistetut ajojahdit, Matti Vanhasen teksitiviestiepisodi ja Ilkka Kanervan erottaminen.

Jos asiaa katsotaan mediakriittisesti, voidaan huomata, että kampanjaa on käynyt erityisesti Helsingin Sanomat. Hesari esimerkiksi lypsi naiskansanedustajilta heidän valituksensa miesten pahoista katseista. Helsingin Sanomat on ollut myös aktiivisimpia maahanmuuttopolitiikan suosijoita. Feminismi ja monikulttuurisuuden edistäminen näyttävät olevan Hesarin lempilapsia, mikä näkyy näitä aiheita koskeville uutisille annetun palstatilan määrästä ja kritiikin vaientamisesta. Vähäpätöisistäkin tapauksista tehdään Helsingin Sanomissa laajakantoisia johtopäätöksiä, joilla koetetaan muokata lukijoiden mielipiteitä ja vaikuttaa asenteisiin. Asiaa revitään jopa viestilapun kokoisista kysymyksistä. Otetaanpa esimerkkejä.

Mikä meni väärin?

Helsingin Sanomat valistaa jälleen tänään, että Ruskeasuon ja Rautatientorin bussivarikoille on perustettu hiljentymishuoneita muslimitaustaisille kuljettajille. Asia ei lehden mukaan ota istuakseen Helsingin Bussiliikenne Oy:n päiväjärjestykseen, ja muutamat suomalaiset tupajurrit olivatkin menneet huomauttamaan rukoushuoneiden turhuudesta toimittamalla kyseiseen hiljentymistilaan nimettömän viestilapun.[438]

Mitä ilmeisimmin kantaväestöön kuuluvan valkoihoisen työntekijän kirjoittamassa tunnustuksessa sanottiin lehden mukaan näin: ”Viekää väärä uskontonne pois Suomesta, olette naurettavia, lapsellisia typeryksiä te kaikki, ja teidän typerä Allahinne ei kuulu tänne.” Lappuun oli piirretty myös pilakuvia profeetta Muhemmedista. – Asia ei olisi kommentoimisen arvoinen, mutta Hesarin tapa nostaa asia esiin tekee siitä sellaisen. Ovatpa nämä rupiset riimit lähtöisin sitten Pirkon tai Pertin kynästä, minä kiitän kirjoittajaa avautumisesta, ja asia kiinnostaa minua tutkijana sekä työelämää koskevan teoksen julkaisseena henkilönä.

En ihmettele lainkaan näiden mitä ilmeisimmin suomalaisten, kantaväestöön kuuluvien ja todennäköisesti valkoihoisten työntekijöiden purkausta. Muutama vuosi sitten bussikuskit ajautuivat työtaisteluun sen vuoksi, ettei heille tahtonut riittää aikaa edes luonnollisilla tarpeillaan käymiseen kesken työpäivän. Sen sijaan työnantajat kusaisivat bussikuskien tankkiin niin pahasti, että nämä menivät lakkoon. Syy kaunantunteisiin saattaa siis olla siinä, että kuljettajat eivät saaneet ongelmiaan ratkaistuiksi Lauri Ihalaisen, Väinö Tannerin eivätkä edes Karl Marxin sinänsä rationaalisen filosofian tuella. Mutta Allahin katsottiin tuovan Suomeen sellaisen viisastenkiven, jonka avulla työelämän umpisolmut aukenivat, ja työläisille järjestettiin erikoisetuna ”hiljentymishuoneeksi” nimitetty taukotupa (eli käytännössä moskeija), kunhan he olivat oikeassa uskossa.

Syvimmän epäoikeudenmukaisuuden kokemuksen synnytti kuitenkin se, ettei työnantaja halunnut suostua pitkäaikaisten suomalaisten (ja vakituista työpaikkaa tavoittelevien) työntekijöiden vaatimukseen luopua osa-aikaisen työvoiman käytöstä. Suuri osa siirtolaistyövoimasta puolestaan koostuu juuri osa-aikaisista, määräaikaisista tai vuokratyöntekijöistä, jotka taipuvat huonompiin työehtoihin kuin suomalaiset. Tämä on vaatinut suomalaisia duunareita sopeuttamaan oman elintasonsa maahanmuuttajien tasolle.

Näin tuli todistetuksi taannoinen arvioni siitä, että työvoiman maahantuonti johtaa ennen pitkää suomalaisten ja maahanmuuttajien etujen konflikoitumiseen ja sitä kautta valtakunnanrajoilla aiemmin kohdattujen rajariitojen siirtymiseen keskelle kansalaisyhteiskuntaa.[439] Monikulttuuristaminen ei olekaan merkinnyt muslimien sopeutumista meidän yhteis-

kuntaamme vaan meidän yhteiskuntamme pakonomaista sopeuttamista muslimien yhteiskuntajärjestykseen. Tämä on koetellut suomalaisten oikeustajua.

Helsingin Sanomien toimittajat eivät ilmeisesti tunne asioiden työpoliittisia taustoja tai ovat muuten niin monikulttuurisesti valaistuneita, että he katsovat asiakseen opettaa lukijoita. Lehti luonnehtii ulkomailta saapuneita bussikuskeja jopa ”edelläkävijöiksi” ja liennyttää asiaa niin, että suomalaisten ”ei ole pakko pitää kaikista, mutta toimeen on tultava”.[440] Olisikin kai outoa, jos suomalaisia pakotettaisiin omassa maassamme johonkin, mutta sivulause paljastaa, että pakottamiseen on päädytty.

Kun Suomessa on edelleen noin 200 000 työtöntä, on monenkin kantaväestöön kuuluvan ihmisen vaikea tulla toimeen. ”On vaikea tulla toimeen, jos ei ole tointa, johon tulla”, totesi jo pakinoitsija Ollin syvämietteinen alter ego Otso Kirjosiipi mietelmässään. Myös monen maahanmuuttajan on varmasti vaikea tulla toimeen, sillä vielä suuremmalla prosenttiosuudella heistä ei ole tointa lainkaan, ja heitä vastaan tulee toimeentulotuki.

Entä onko tuossa suomalaisten bussikuskien sinänsä raihnaisessa vastalauseessa kyse vain ”yksittäistapauksesta”, kuten lehden siteeraama pomo väitti? Meille on median kautta opetettu, että ulkomaisen maahanmuuttajan tekemän rikoksen täytyy olla Suomen viranomaisten mukaan aina ”yksittäistapaus”, aivan niin kuin kantaväestöön kuuluvan maahanmuuttajakriitikon mielipiteenkin. Tosiasiassa viimeksi mainittujen takana näyttää olevan kokonainen poliittinen linja: ammattiyhdistysliike on huomannut, että jatkuva maahanmuutto on myös sen omien etujen vastaista.

Mikäli Suomessa on pulaa pätevistä työntekijöistä, kuten lehti väittää, niin kuinka ihmeessä työnantaja voisi antaa ”rasismiin” syyllistyneelle suomalaiselle ”varoituksen” ja sen jälkeen ”ehkä potkut”. Ovatko asiat hyvin vasta sitten, kun kaikki bussikuskit ovat maahanmuuttajataustaisia muslimeja, joita suomalaisten taipumattomuus heidän tavoilleen ei häiritse ja joiden ei enää tarvitse taistella suomalaisen ay-liikkeen luomia hyvinvointiyhteiskunnan peruspilareita vastaan?

Eriarvoistava erityistuki

Jos viestilappujen tuhertelu voidaankin tulkita vain oloihinsa tyytymättömän ja aiheettomasti pahastuneen suomalaisväestön provokaatioksi, niin kertoopa lehti myönteisen uutisen maahanmuuttajien ahkeruudesta. Helsingin Sanomien mukaan maahanmuuttajien lapset ovat näet innokkaimpia yrittäjiä.[441] Entä tosiasiat? Jutussa ei mainita yhtään tilastofaktaa *yritysten määrästä*, vaan siinä puhuttiin vain *tarveharkintaisten startti-*

rahojen saajakunnasta ja yrityspalvelujen asiakaskunnasta. Epäilemättä niitä hyödyntääkin moni maahanmuuttaja.

Maahanmuuttajien väitetty yrittämishalukkuus ei ole ihme, sillä maahanmuuttajien yritykset on vapautettu veroista ensimmäisten vuosien ajan. Vuonna 2003 tuli voimaan laki maahanmuuttajien erityistuesta (1192/2002). Tämän lain mukainen erityistuki on tuloverolain 92. §:n 9. momentin (1360/2002) mukaan saajalleen verotonta tuloa,[442] mikä asettaa kantaväestöön kuuluvat suomalaiset eriarvoiseen asemaan viranomaisten edessä. Näiden tukien hyväksikäyttö ei siis kuvasta välttämättä maahanmuuttajien yrittäjähalukkuutta vaan yksinkertaisesti halukkuutta käyttää tukia hyväksi.

Tukien kautta maahanmuuttajat voivat polkea hintoja, vääristää kilpailutilannetta ja vaikeuttaa suomalaisten yrittäjien toimeentuloa. Samoista syistä turkkilaiset pizzerianpitäjät pystyvät myymään tuotteitaan alle suomalaisyrittäjien hintojen. Myös se, että monet maahanmuuttajat perustavat yrityksiä työllistääkseen itsensä, vahvistaa, ettei Suomessa ole määrällistä työvoimapulaa eli sellaisia ennestään olemassa olevia työpaikkoja, joihin työvoimaa tarvittaisiin.

Myös akateemisia muistetaan

Entä miten työläisväestön puolesta huolestuminen sopii minun, filosofi Jukka Hankamäen, poliittiseen habitukseen ja omiin mahdollisiin intresseihini? Näenkö vaivaa väärän ryhmän hyväksi? Mitä asia minulle kuuluu, paitsi että akateemisena tutkijana voin antaa tilanteesta puolueettoman ja ulkopuolisen arvion?

Helsingin Sanomat muistaa kaikeksi onneksi myös meitä akateemisia henkilöitä omalla täsmäkohdennetulla monikulttuuristamisuutisellaan. Lehti valittaa nyt, että akateeminen maahanmuuttaja jää Suomessa vaille työtä, jos hän ei osaa suomen kieltä.[443]

Mutta mitä outoa asiassa lopulta on? Asiaintilahan on täysin ymmärrettävä akateemisissa viroissa, joissa toimivilta laki vaatii kotimaisten kielten taitoa. Meillä suomalaisilla on perustuslaillinen oikeus saada asiamme käsitellyiksi kotikielillämme, joten ainakin viranomaisissa toimivilta pitää vaatia suomen kielen virheetöntä osaamista. Sitä vastoin tilanne on akateemisista työpaikoista akateemisimmissa – eli Suomen Akatemiassa – niin nurinkurinen, että siellä akateeminen suomen kielen taitoinen henkilö jätetään suorastaan tarkoituksellisesti vaille työtä, jos hän ei alistu internationalistiselle kieli-imperialismille ja vaihda pääkielekseen englantia. Tekisikö Hesari jutun tästä?

Sanomia saarelta

Edellä analysoimani esimerkit valaisevat riittävän selvästi sitä, millä tavoin Helsingin Sanomista on tehty täysin tarkoitushakuinen julkaisu, joka vaalii niin sanottua poliittista korrektiutta pystymättä itsekään perustelemaan, miksi. Naispäätoimittajansa kaudella lehdestä tehtiin monikulttuurisuuden ja feminismin äänitorvi. Näiden ilmiöiden kritiikki on suodatettu pois, ja ääneen pääsemisen perusteena näyttää olevan vain se, kuka tasa-arvottaa tykimmin.

Edellä selitetyn tapahtuessa televisiokanava Al-Jazeera (suom. ”Saari”) ottaa tänään kaiken irti Jokelan viimesyksyisestä koulusurmasta osoittaakseen, että Suomi on väkivaltainen maa, jossa valkoiset ihmiset ampuvat toisiaan. Ja Helsingin Sanomat iloitsee,[444] että nyt – nyt se on tullut lopultakin valmiiksi: islamtaustaisen propagandakanavan Suomi-uutinen, jossa annetaan objektiivinen kuva maassamme vallitsevasta sivistyksestä ja koulujärjestelmän tasosta. Mitään mediatutkimuksellista kritiikkiä tai analyysia kyseisen jutun yhteydessä ei vaivauduttu esittämään, eikä jutussa edes kerrottu, mikä Al-Jazeera oikeastaan on. Tosin se on tarpeetonta, sillä kaikki tietävät, mitä Al-Jazeera tekee: se vain näyttää BBC:ltä, nurin päin käännettynä.

Kerrottakoon kuitenkin muutama yksityiskohta. Alun perin qatarilainen satelliittikanava Al-Jazeera koettiin arabimaailmassa vapauttavana ilmiönä, sillä valtiollisista yhtiöistä poiketen kansainvälinen TV-kanava alkoi tuoda ruutuun ”niin radikaaleja kuin maltillisiakin islamin kannattajia”. Tosin se edusti edelleenkin vain islamin kannattajia pyrkimättä minkäänlaiseen kriittiseen tai puolueettomaan tiedonvälitykseen. Afganistanin sodan aikana Al-Jazeera sai jopa yksinoikeuden lähettää Osama bin Ladenin ja hänen edustajiensa viestejä, minkä koettiin antavan sille ”painoarvoa”. Tämä on propagandaa ilman sensuuria.

Ja kyllähän myös Helsingin Sanomat on onnistunut tehtävässään aika hyvin: kansalaisten kaitseminen on nyt niin läpinäkyvää, ettei se tehoa enää edes kohteena olevaan keskiluokkaan saati niin sanottuun älymystöön tai työläisväestöön, jotka ovat aina olleet terveellä tavalla arvostelukykyisiä.

Torstaina 3. huhtikuuta 2008

SAVU SILMIIN KÄY

Lämpimät etelä- ja lounaistuulet tuovat yleensä kevään Suomeen. Nyt tuulee kaakosta, mikä merkitsee, että Venäjän laajojen metsäpalojen savut käyvät kaikkien suomalaisten silmiin. Kesä 2006 oli samasta syystä

utuinen, eikä asialle voitu tehdä sen enempää kuin Tshernobylin ydinvoimalan räjähdykselle vuonna 1986.

Samalla kun Matti Vanhanen mainitsee liennyttelevään sävyyn New Yorkissa, että ”Venäjä on Suomelle naapuri, naapuri ja naapuri”,[445] tutkija puolestaan toteaa Helsingissä, että Venäjän jatkuvista metsäpaloista kantautuvat pienhiukkaset voivat tappaa kymmeniä ihmisiä Suomessa![446]

Venäjällä ei piitata näköjään mitään kansainvälisistä ilmastosopimuksista eikä siitä, että paloista leviävä noki on yksi pahimpia napajäiden sulattajia.[447] Naapurimaassamme tunnutaan vedottavan aina vain siihen, että maailmassa on suurempiakin ongelmia, kuten Tshetshenia, korruptio, Naton tutka-asemat ja kaikki ne itsenäisten valtioiden itsenäiset pyrkimykset, joilla kyseiset kansat pyrkivät suojelemaan itsemääräämisoikeuttaan Venäjän lähialueilla. Niin kauan menee siis hyvin, kunhan Venäjältä ei kantaudu kuumia hiukkasia.

Mutta mikä oikeus Venäjällä on toimia maailman suurimpana takapihana ja naapurimaidensa kesantotonttina? Täytyykö kyseisen maan menetellä niin kehitysmaamaisella tavalla, että se nykyaikanakin kulottaa omia kontujaan? Haluaisinpa kerrankin nähdä vihreät luonnonsuojelujärjestöt osoittamassa mieltään Tehtaankadun lähetystön edessä tai Suomen ulkoministeriön toimittavan Venäjän hallitukselle asiasta virallisen nootin.

Perjantaina 4. huhtikuuta 2008

VIHOLLISESTA

Ihmiskunnan historian kannalta on kiintoisaa, että niin sanottu vihollinen maleksii aina jossakin. Jos vihollinen ei ole kommunismi, jota vastustamaan muun muassa saksalainen nationalismi aikoinaan nousi, vihollisen saattaa muodostaa esimerkiksi kapitalismi. Vaikka myös kapitalismista päästäisiin kommunismin ja natsismin tavoin eroon, ongelman saattaisivat muodostaa globalisaatio ja siihen liittyvä internationalismi. Samalla kun ihmiskunta katsoo purjehtineensa monikulttuurisuuden rauhaisaan satamaan, viholliseksi on paljastumassa islam ja siihen liittyvä totalitarismi.

Vihollinen näyttää vaanivan aina jossain, myös Pohjolassa. Nyt kun Yhdysvallat rakentaa tutka-asemiaan Puolaan, Venäjä puolestaan tekee hyökkäystä simuloivia lähestymislentoja Britannian Nato-tukikohtiin. Symboliikkaako? Tämän mukaan vieraan vallan kansalainen – vaikka läheinenkin – on aina potentiaalinen vihollinen.

Entä voitaisiinko epäluulojen ja pelkojen varaan rakentuvia viholliskuvia poistaa tai lieventää? Näin jokin aika sitten Helsingin kadulla nuorisoryhmän, jota kiiluvasilmäinen ohjaaja veti perässään Kauppatorilla. Englantia puhuva opas kuului olevan lähtöisin CIMO:sta.

CIMO eli *Centre for International Mobility* on kansainvälisen henkilövaihdon keskus, joka toimii opetusministeriön alaisuudessa. Se pitää tehtävänään ”kehittää Suomea avaramieliseksi ja monikulttuuriseksi sivistys- ja tietoyhteiskunnaksi”, ja sen toimintamuotona on muun muassa opiskelijavaihto. Organisaatio pitää perususkomuksenaan, että jos eri kansallisuuksia ja rotuja edustavat ihmiset tutustuvat toisiinsa rajojen yli, ihmiset alkavat tykätä toisistaan niin, että sodatkin voidaan jatkossa välttää.

Tämä on sellaista optimismia, johon en itse usko yhtään. Kyseinen sosiaalipsykologinen teoria läheisyyden ja henkilökohtaisen kanssakäymisen vaikutuksesta aggressiivisuuden vähenemiseen on osoitettu tunnetusti kuplaksi. Näyttöä on pikemminkin siitä, että kulttuurien sekoittaminen ja kontaktien runsaus lisäävät syitä aggressioihin. Tämä käy ilmi esimerkiksi siitä, että maahanmuuttajavastaisuus on suurinta juuri niissä lähiöissä, joissa maahanmuuttajia on eniten ja jossa läheisyys ja kohtaaminen ovat yleisempiä kuin muualla.

CIMO toimii samalla alalla kuin Rotary-järjestöt ja Lions Club järjestellessään nuorille vaihto-opiskelumahdollisuuksia rajojen yli. Mutta eivät nekään ole pystyneet poistamaan sotia maailmasta. Pahimmillaan voi käydä niin, että vuorovaikutuksen ja ”kansainvälisen liikehdinnän” (*international mobility*) kiihtyminen vieraannuttaa ihmisiä omista lähtökohdistaan ja kansallisista eduistaan niin, että päädytäänkin kansallisen edun ja kansojen välisen edun äärimmäisiin vastakohtiin. Tällaiset nuoret voivat aikuisiksi vartuttuaan syyllistyä jopa maanpetoksiin tai oman maan etua vahingoittavaan toimintaan pelkkien henkilökohtaisten motiiviensa tai tuttavuuksiensa vuoksi, jolloin myös rauhan ja harmonian tavoittelussa päädytään ojasta allikkoon.

Näyttöä hieman laajemmassa mittakaavassa antaa suomalaisten poliitikkojen EU-myönteisyys. Se, että monet suomalaiset ministerit toimivat virkatehtävissään Brysselin etua ajatellen eivätkä välitä suomalaisten ihmisten eduista yhtä paljon kuin niin sanotusta Suomi-kuvasta, kertoo politiikan legitimaatiokriisistä. Poliitikot ja kansa ovat ajautuneet monissa asioissa samalla tavalla erilleen kuin nuoriso on nyt jakautumassa toisaalta kansainvälisyyskasvatettuihin ja toisaalta niihin, joiden kulttuuriset juuret ovat ensisijassa Suomessa. Tästä jakautumisesta kärsii aikaa myöten myös niin sanottu kansallinen etu, kunnes muu maa huomataan jälleen mustikaksi.

Tiistaina 8. huhtikuuta 2008

TÄSSÄ MENEE SANATTOMAKSI

Samalla kun suomalaiset työntekijät ajetaan pitkospuille Kemijärven sellutehtaasta, Nokia antaa jokaiselle saksalaisyksikkönsä lopettajaisista kärsineelle työntekijälleen noin 100 000 euron kultaisen kädenpuristuksen. Kokenut iäkäs työntekijä saa irtisanomiskorvauksena lähes 200 000 euroa, kun tyypillinen korvaussumma on 70 000–80 000 euroa.[448]

Lohdutuspalkinto vastaa huonosti tienaavan ihmisen viiden vuoden palkkaa, eikä myötäjäinen estä ketään hakemasta ja saamasta alleen välittömästi uutta työpaikkaa. Olen mykistynyt. Samanaikaisesti Nokian johtajaksi siirtynyt entinen valtiosihteeri Veli Sundbäck (joka muistetaan EU-jäsenhakemuksen kyyditsemisestä Brysseliin) toteaa kirkkain silmin, että Saksassa toimiva yhtiö kantoi ”alusta lähtien erityistä huolta korvatakseen työpaikan menetykset kunnioittavalla ja reilulla tavalla”. Miksi suomalaisia irtisanottuja ei kohdella yhtä kunnioittavalla ja reilulla tavalla Suomessa, vaan Nokia siirtää hankintansa ja alihankintansa häikäilemättömästi toisiin maihin?

Torstaina 10. huhtikuuta 2008

KALEVALAISIA OPETUKSIA

On kulunut puolitoista vuotta siitä, kun Sampo-pankki myytiin Danske Bankille. Kyse ei ollut tasavertaisesta fuusiosta vaan pienemmän yrityksen sulauttamisesta suurempaan. Tämän prosessin tuloksena Sampo huononsi internetpalvelunsa surkealle tasolle.[449] Koska pankki on pankeille ominaisen ahneuden ja palveluhaluttomuuden vuoksi nykyään sama asia kuin sen omien nettisivujen toimivuus, internetpalvelujen romuttaminen merkitsi käytännössä viimeisenkin konttorin lakkauttamista.

Uudet sivut vaativat Java-tukea ja pankin lähettämän vakoiluohjelman asentamista asiakkaan omalle koneelle. Kyseinen ohjelmanpätkä lähettää pankille tietoa muun muassa koneeseen kiinnitetyistä lisälaitteista, kuten printtereistä. Ilmeisesti tieto on pankille hyödyllinen, koska se kertoo, ketkä voivat tulostaa tiliotteensa itse ja keille pankin ei tarvitsisi lähettää niitä postitse. Tämä ei kuitenkaan oikeuta pankkia selvittämään asiaa ihmisten tietämättä ja kertomatta heille, mitä nettipankkiin kirjautumisen ehtona vaadittu Java-tuen hyväksyminen oikeastaan merkitsee.

Myös muita huononnuksia on kosolti. Sivuilta ei voi enää tulostaa tiliotetta ilman, että luopuu postitse toimitettavista otteista. Pankki siis kiristää ihmistä. Kuitit tulostuvat epätäydellisesti. Tileiltä veloitetaan

summia, joita ei lainkaan pitäisi, mutta jätetään veloittamatta sellaisia maksuja, jotka erääntyvät maksupalveluissa. Sivujen graafinen ilme on kamala ja käytettävyys sekava. Automaateista ei saa rahaa, ja kortit eivät toimi kassoilla.

Mitä merkitystä tällä kaikella on? Tapaus toistaa kalevalaisen kertomuksen Sammon ryöstöstä. Pankki pulahti pohjaan juuri sen saman kehitysketjun seurauksena, jota arvostelin toissasyksyisessä blogikirjoituksessani. En kuitenkaan sano näin ollakseni voitonriemuinen vaan kahdesta muusta syystä. Ensinnäkin tapaus valaisee, kuinka haavoittuva niin sanottu tietoyhteiskunta on: muovirahan lakatessa toimimasta paperi- tai kultarahojen arvo nousee. Toiseksi: kyseessä oli pankkitoiminnan tämän vuosikymmenen pahin moka. Vain asuntojen yliluototus ja tulossa oleva asuntokuplan puhkeaminen tulevat menemään siitä yli.

Se, että ihmiset siirtyvät nyt Sammosta muihin pankkeihin,[450] ei johtune ainoastaan nettipankissa pari viikkoa jatkuneista ongelmista. Sen sijaan se ilmaisee patoutunutta vihaa juuri sitä ylimielisyyttä kohtaan, jonka mukaisesti suuryritysten globaali vallankäyttö riepottelee yksityisiä ihmisiä. Kyse ei siis ole vain pankin tiedotusongelmasta, kuten valtamedia väittää,[451] vaan siitä, että asiakkaat *tiedostavat*, mistä kenkä puristaa.

Sampo onnistui nousemaan erittäin hyvin tuottavaksi yritykseksi mainostoimisto Bob Helsingin laatiman imagonrakennustyön avulla. Siihen sisältyi esimerkiksi uuden graafisen ilmeen luominen ja nopeiden luottopäätösten käyttöön ottaminen. Björn Wahlroosin kettumaisissa käsissä firmasta tuli liian arvokas omistettavaksi.

Ostajat eivät kuitenkaan ymmärtäneet pysyä toimivassa konseptissa, vaan vuosien työ pilattiin hetkessä. Kyseinen lopputulos johtui siitä tunnetusta tosiasiasta, että firmojen hallituksissa ei yleensä kuunnella kentältä kantautuvia ääniä. Kun Telia aikoinaan osti Soneran, fuusioitunut yritys jätti Suomen-toimintonsa voimaan entisenlaisessa muodossa aina logosta ja brandista teknisiin toimintoihin. Se olikin viisasta, sillä matka- ja tietoliikennetekniikan käyttöönottoa maailmanlaajuisesti johtavan yrityksen toimintaa ei olisi voinut ulkoisesti parantaa. Myöskään Sammolla ei ole muuta vaihtoehtoa kuin mennä eteenpäin *roll back* -periaatteella eli uudistaa palvelujaan palaamalla vanhaan.

Keskiviikkona 23. huhtikuuta 2008

SOMALIAN SANOMIA

Me emme ole enää suomalaisia. Somalian Sanomien tämänpäiväisen jutun mukaan me olemme ”eritaustaisia”.[452] Otsikossa sovelletun formuloinnin mukaan ihmisiä varotaan sanomasta siksi, mitä me olemme: suomalaisia tai somaleja, esimerkiksi. Lehden mukaan Suomessa ”[e]ritaustaiset naa-

purit riitelevät yhteisistä tiloista ja erilaisista tavoista”. Totuus asiassa on se, että me olimme täällä ennen maahanmuuttajia, ja mikäli erimielisyyttä ilmenee tapojen yhteensopimattomuuden vuoksi, se on seuraus ulkomaalaisten aloitteesta. Siis oikeammin olisi sanoa, että maahanmuuttajat aiheuttavat häiriöitä ja riitoja Suomessa.

Hyysärin jutussa kyseisiin häiriöihin suhtaudutaan suomalaisia syyllistävästi. Kyse on muka ihmisten ymmärtämättömyydestä. Toista kymmentä vuotta sitten jouduin asumaan turkkilaisten maahanmuuttajien naapurina ja tiedän, minkälaista helvettiä he saivat aikaan taloyhtiössä huudattamalla stereoita joka päivä puoleen yöhön, kolistelemalla sen jälkeen ravintolaan ja saapumalla aamuyöllä kello puoli neljä katselemaan kovaäänisesti yöleffaa. Aamulla, jolloin muut ihmiset joutuivat menemään työhön, olikin sitten hiljaista.

Asiaa ei mitenkään paranna, että jutussa haastateltu ”naapuruussovittelija” Abdirizak Mohamed käy setvimässä tilanteita ja opettamassa suomalaisille, miten meidän pitää elää. Mielestäni on härskiä kirjoittaa, että ”[s]ovitteleminen on asia, joka suomalaisten pitäisi oppia maahanmuuttajilta”. Outo on myös toimittaja Minna Nalbantoglun tulkinta, että ”[k]ulttuurilla saattaa kuitenkin olla vaikutusta siihen, että esimerkiksi somalit suostuvat sovitteluun mielellään”. Haastatellun naapuruussovittelijan mukaan ”Somaliassa riitoihin on perinteisesti yritetty hakea sopua vastaavanlaisella menetelmällä”. Totuus on kuitenkin tässäkin asiassa se, että Somaliassa on käyty monta vuosikymmentä jatkunutta heimosotaa, jossa ei näytä olevan järjen jyvää, ja juuri sen vuoksi osa kansasta on pakolaisena täällä.

On kummallista, että somaleille ”voi olla epäselvää, mitä tarkoittaa illalla hiljaisuus tai miten pitää lajitella jätteet”. Sen kyllä ymmärrän, että ihmisille yleispätevinä pidettyjen taitojen puuttuminen ”ärsyttää suomalaisia”. Minulle itselleni on samantekevää, tuleeko meteli musiikin kuuntelusta vai pyhän kirjan luvusta. Samaten on yhdentekevää, mikä yleisen epähygieenisyyden ja piittaamattomuuden taloyhtiöissä aiheuttaa, mutta haluan ongelmien loppuvan. Kukaan ei sitä paitsi näytä vastaavan siihen, kuinka paljon näiden naapuruussovittelijoiden ylläpito kustantaa veronmaksajille. Kyseisen virkamiehen nimessä ja olemassaolossa on jälleen viety holhousyhteiskunta liian pitkälle, ja onpa hänelle vieläpä myönnetty tutkijanpaikkakin Vaasan yliopistosta.

Siinä havainnossaan naapuruussovittelija Mohamed on ehkä oikeassa, että ”[k]yse ei ole vain kielivaikeuksista, vaan siitä, että naapurit eivät ole tekemisissä toistensa kanssa”. Hänen mukaansa ”[t]äällä on kiire, kiire, kiire”. Mutta sanonpa, mistä tuo kiire johtuu: kyse ei ole välttämättä vain ihmisten ahkeruudesta tai ajanpuutteesta. Suomalaisten käyttämä sana ”kiire” on kohtelias kiertoilmaus sille, että suomalaiset eivät ehkä halua olla tekemisissä meidän reviirillemme pyrkivien tulijoiden kanssa. Me emme toivo joutuvamme läheiseen kanssakäymiseen häiriöitä aiheuttavien

naapureiden kanssa, sillä yleensä se merkitse vaipumista entistä syvemmälle konfliktiin, joskus jopa väkivallan uhkaan.

Kaiken huippu Hesarin jutussa oli se, että rakennuksessa todettiin olevan ”liian huono äänieristys”, joka ”sovittiin korjattavaksi” remontin yhteydessä. Tästä päättelen, että somalit eivät lopultakaan suostuneet olemaan hiljaa, vaikka sitä pyydettiin ja vaadittiin, sillä kyse oli heidän välttämättömänä pitämänsä uskonnon harjoittamisesta. Niinpä kaikki pantiin rakenteellisen tekijän syyksi. Koska äänieristykset ovat yhtä vaikeasti korjattavissa kuin jääkaapit ovat korjattavissa leivinuuneiksi, on pääteltävä, että asialle ei voitu tehdä mitään. Ja jos sille jotain tehtäisiin, se maksaisi uuden rakennuksen hinnan, vaikka kyseessä ovatkin nuo 1970-luvulla ”siirtojoustaviksi” rakennetut elementtitalot. Niinpä asia ”soviteltiin” suomalaisten haitaksi, mikä paljastaa, että sovittelussa olikin kyse yksipuolisen vallan käytöstä ja suomalaisten sopeuttamisesta huonompiin oloihin.

Kuten olen usein ennenkin sanonut, en arvostele vain maahanmuuttajien toimintaa ja ajattelematonta maahanmuuttopolitiikkaa sinänsä vaan erityisesti Helsingin Sanomien harjoittamaa viestintää, joka näyttää olevan läpilahoa omassa ideologisuudessaan.

Torstaina 24. huhtikuuta 2008

MIKÄ LISSABONIN SOPIMUS?

Samaan aikaan, kun politiikantekoa yritetään viihteellistää omassa maassamme, poliittinen eliitti hautoo vallankumousta kansalaisten selän takana. Mistäpä muusta kansallisten perustuslakien kumoamisyrityksessä olisi kyse? EU-maiden johtajat toivat nyt EU:n liittovaltion perustuslakiluonnoksen hyväksyttäväksi ”Portugalin sopimukseksi” ja ”Lissabonin sopimukseksi” nimettynä. Nimitykset ovat mitä harhaanjohtavimpia, sillä ne vihjaavat, että kyse on vain jostakin Portugalia koskevasta kokouksesta, jolla ei ole vaikutusta muuhun Eurooppaan.

Todellisuudessa kyseinen ”uudistussopimus” on Euroopan unionin perustuslakiluonnos, joka hyväksyttynä syrjäyttäisi kansalliset perustuslait. Näin ollen esimerkiksi sananvapauspykälät olisivat mennyttä kalua, ja myös ennakkosensuurittomuuden sisältävä järjestelmä voitaisiin hetkessä kumota yhtenäisellä EU-lainsäädännöllä, joka ulottaa orwellilaisen valvonnan entistäkin syvemmälle ihmisten henkilökohtaiseen elämään. Vaikka Euroopan unioni onkin ihmisille etäinen kaikissa tärkeissä ja myönteisiksi koetuissa asioissa, se näyttää olevan läheinen vähentäessään tavallisten ihmisten yksilöllisiä vapausoikeuksia ja kansojen itsemääräämisoikeutta.

Euroopan unionin yhteisen perustuslain kaatoi vuoden 2005 keväällä Ranskan valistunut kansa kansanäänestyksellä. Hollanti seurasi pian Ranskan esimerkkiä, vaikka yhdenkin maan kieltäytyminen olisi riittänyt. Suomessa kansanäänestystä ei tietenkään pidetty alun perinkään tarpeellisena, ja eduskunta tyytyi ilmaisemaan oman mielipiteensä järjestämällä asiasta rituaalisen mutta nolostuttavan protestiäänestyksen, jossa sopimus rituaalisesti ratifioitiin. Koska nykyisestä sopimusluonnoksesta aikoo kansanäänestyksen järjestää vain Irlanti, jää EU:n perustuslakiluonnoksen hylkääminen yhden kansan harteille.

Myös se synnyttänee demokratian kiertämiseen tähtääviä yrityksiä. Muiden maiden harjoittama lobbaus on jo käynnissä, ja kesää kohti mentäessä näemme, kuinka asiassa käy.

Perjantaina 25. huhtikuuta 2008

OLYMPIAVIESTI: KIINALAINEN JUTTU

Harva tietää, että olympiatulen juoksuttaminen Kreikasta kisojen pitopaikalle on natsien keksintöä. Olympiaviesti juostiin ensimmäistä kertaa vuonna 1936, jolloin sen määränpäänä olivat Berliinissä järjestetyt Hitlerin olympialaiset. Antiikkia ihannoivalla arkaismilla oli tarkoitus osoittaa, että Saksan kansa kuuluu sivistyskansojen joukkoon. Samalla tavoin nykyinen Kiina käyttää olympiatulta propagandassaan.

Klassinen sananlasku sanoo, että on vaikea kulkea soihtu kädessä väkijoukon läpi polttamatta jonkun partaa. Tämä ikään kuin kunnioittaa valon kantajaa ja houkuttelee vihtahousua astumaan esiin. Parrat ovatkin nyt palaneet pahasti olympiaviestin kulkiessa maailman kaupunkien halki. Syy ei ole tällöin ollut niinkään Kiinan ihmisoikeuspolitiikasta ärsyyntyneen yleisön kuin kiinalaisten itsensä. Se, että viestiä häiritään ja juoksijoiden päälle viskotaan tavaroita, johtuu tosiasiasta, että Kiina sortaa Tiibetiä ja vie aseita Sudaniin. Lisäksi myös Kiinan omilla takapihoilla toimeenpantuja ihmisoikeuksien loukkauksia on arvosteltu.

Länsimaiden poliittinen vasemmisto on toistuvasti sanonut, että Kiinan ongelmana ovat ihmisoikeuskysymykset ja ”demokratiavaje”, toisin sanoen se, ettei kansantasavallassa olekaan kansanvaltaa. – Mutta mitä siellä on? Vastaus: kommunismi. Huonoa suomen kieltä edustavalla sanalla ”demokratiavaje” koetetaan siis peitellä sitä, että ongelmat johtuvat marxilaisperäisestä poliittisesta järjestelmästä.

Kun kulttuuri on kuria

Ihmisten poliittinen muisti on tutkimusten mukaan noin kolmen kuukauden mittainen. Sitä vanhemmat tapahtumat alkavat menettää merkitystään, niiden asiasisällöt hämärtyvät ja asioihin itseensä kohdistuva mielenkiinto laimenee. Uutisiin ihmiset kyllästyvät jo sitäkin ennen. Kiinan harjoittama ihmisoikeuksien polkeminen on kyseisen maan omaksuman sensuuripolitiikan sekä muiden ihmisoikeusloukkausten systemaattista jatkoa, ja siksi myös pieni muistin virkistäminen on paikallaan.

Kiinan kulttuurivallankumousta toteuttaneen Maon jälkeen vuonna 1979 valtaan noussut Deng Xiaoping muistetaan parhaiten Pekingin Tiananmenin aukiolla toimeenpanemastaan verilöylystä. Berliinin muurin murtumisen vuonna 1989 Kiinan johto kukisti kommunistista järjestelmää vastaan hyökänneen kansannousun panssarivaunuilla ja luodeilla. Sitä seuranneet henkiset vainot muistuttivat sosialismin kasvoista. Dengille kuuluu toki ansio siitä, että hänen kaudellaan Kiina eteni markkinatalousmaaksi, mutta poikkeuksen Kiina muodostaa edelleen siksi, että se on maailman ainoa kommunistijohtoinen markkinatalous, toisin sanoen kapitalismi, jossa vallitsee sosialistinen kuri. Käytännössä Kiina on edelleen protektionismia ja sensuuria harjoittava totalitarismi. Niinpä ne, jotka pyrkivät nykyään hyötymään Kiinan teknisestä ja taloudellisesta tuotannosta mutta jättävät ihmisoikeusrikkomukset tuomitsematta, tulevat hiljaisesti hyväksyneiksi kuolemantuomion, jonka Kiinan hallitus langetti Taivaallisen rauhan aukiolla 4.6.1989 murhaamilleen ihmisille.

Monet muistavat, että kommunismin kukistuessa Euroopassa eräät kommunistimaiden johtajat pyrkivät pitämään asemastaan kiinni lietsomalla kansalaisten keskuuteen ”nationalismiksi” sanottuja asenteita ja eripuraa. Ilmeisesti juuri tämänkaltaisiin ajatuskulkuihin viitaten myös Helsingin Sanomat suodattaa tänään, että Kiinan kommunistisen puolueen järjestämissä vastamielenosoituksissa (joilla hyökätään olympiasoihtuviestin yhteydessä nähtyjä protesteja vastaan), onkin muka kysymys ”nationalismista”.[453]

Tosiasiassa tämä ei pidä paikkaansa. Kyllä siinä on perimmältään kyse nimenomaan kommunismista, joka on toisesta maailmansodasta asti mainostanut olevansa nationalismin vastakohta. Tietysti myös kommunismi voi olla kansallismielistä, mutta silloin nationalismin käsitteelle annetaan tavallisuudesta poikkeava merkitys. Ongelmien ydin on nimenomaan kommunistisessa järjestelmässä, joka on polkenut ihmisoikeuksia kaikkialla, missä sitä on toteutettu. Asiaa ei ole suinkaan auttanut, että monien Afrikan maiden ja Indokiinan siirtomaavaltioiden, kuten Vietnamin ja Kambodžan, itsenäistyminen tapahtui kommunismin tuella. Lännen siirtomaavalta oli ollut vielä suhteellisen inhimillistä verrattuna esimerkiksi Pol Potin diktatuuriin. Ja vaikka esimerkiksi Etelä-Afrikkaa leimasi ikävä

apartheid, brittien läsnäolo takasi kuitenkin teollisen ja taloudellisen kehityksen. Kommunistisen imperialismin alaisuudessa eläminen on ollut paljon tukalampaa, aivan kuten Tiibetin tapauksesta nähdään.

Kiina-ilmiö Suomessa

On hienoa, että Tiibetin kansa saa sympatiaa kaikkialta, missä soihtuviesti kiertää. Mikäli se joskus saapuu Suomeen, on mielenkiintoista nähdä, mitä suomettuneet poliitikkomme tekevät estääkseen Kiinan-vastaiset mielenosoitukset täällä. Paavo Lipponen tuossa jo lipsauttikin, ettei Suomen pidä luennoida myöskään Venäjälle ihmisoikeusasioista.[454] En ymmärrä kantaa. Ei ole mitään luennoimista se, että huomauttaa naapurimaansa olevan itse sitoutunut YK:n ihmisoikeussopimuksiin. Lipposen on turha puolustella Tshetsheniassa tapahtuvia ihmisoikeusrikkomuksia sillä, ettei Venäjä yllä EU:n tasolle politiikassa. Todellisuudessahan maa polkee ihmisoikeuksia tietoisesti.

Sama pätee Kiinan ja Tiibetin suhteisiin. Olisi kaameaa, jos Suomi olisi Tiibetin tai Tshetshenian asemassa eikä saisi maailmalta mitään apua, tuskin huomiotakaan. Tällainen tilanne olisi historian kulku huomioon ottaen täysin mahdollinen, sillä myös me olemme kuin Asterixista tutut ”viimeiset gallialaiset”. Siksi poliitikkojen olympiaboikotti olisi tärkeää, eikä Suomen poliittisen johdon pitäisi ainakaan kiirehtiä ilmoittautumaan kisavieraaksi, kuten Matti Vanhanen ehätti eturivissä tekemään – taaskin tuon tunnetun poliittisen korrektiuden ja Suomi-kuvan vaalimiseksi.[455]

Kun kiinalaiset sanovat rakastavansa maataan ja sen järjestelmää, kyse on pelkästä ulkopoliittisesta kosmetiikasta, jonka takaa pilkottavat pakkovallan alle alistetun kansan epätoivo ja kurjuus. Parasta nationalismia olisikin enemmistöjen nationalismista poikkeava *vähemmistö*nationalismi, jota seuraten kansoille tulee antaa heidän itsenäisyytensä.

Tämän esimerkin kautta näemme jälleen, kuinka tärkeä asia kansakuntien itsemääräämisoikeus on ja mitä seuraa, jos sitä loukataan. Kansainvälisyyden varaan vannovalla olympiahengellä ei saa polkea kansoja eikä heidän etujaan. Mikäli olympialaisista tulee internationalismin käsikassara, kannattaa jatkossa osallistua vain suomenmestaruuskilpailuihin tai Euroopan mestaruudesta käytäviin kisoihin.

Lauantaina 26. huhtikuuta 2008

SUOMI PULASSA

Tämän päivän paperi-Hesari kirjoittaa jälleen lähes koko sivun jutussaan, kuinka ilahduttavaa on, että maahamme saapuu lopultakin noita filippiiniläisiä sairaanhoitajia vastaamaan maassamme vallitsevaan ”huutavaan työvoimapulaan” – ei sentään karjuvaan, ruikuttavaan tai henkitoreissaan raivoavaan pulaan.

Helsingin Sanomat voisi tietysti peittää oman valheellisuutensa vähemmälläkin maalailulla, sillä mitään todellista työvoimapulaa maassamme ei ole. Suurten ikäluokkien kaaduttua hautaan tuo jengi on Suomessa työttömänä ja lisäämässä sosiaalihuollon kustannuksia. Työvoimatoimistojen virkailijat valittavat jo nyt, että esimerkiksi Helsingin Kampissa sijaitseva Salomoninkadun toimisto on hukkumassa työttömien maahanmuuttajien virtaan.

Lehti iloitsee myös siitä, että filippiiniläiset hoitajat ovat tulleet maahan ”jäädäkseen” vaikka heidän palkkansa päätyvätkin kulutukseen Filippiineillä eivätkä Suomessa, jossa ne jäisivät rikastuttamaan kansantalouttamme. Sen vuoksi lehti esittää nokkelana ratkaisunaan perheidenyhdistämisohjelmaa, jonka tuloksena myös filippiiniläisperheiden monilapsiset katraat saapuisivat Suomeen heikentämään maamme ennestäänkin huonoa huoltosuhdetta. Jo nyt maahanmuuttajien rantautumismetodina on se, että ensin he heittävät pyrkimäänsä maahan niin sanotun ankkurilapsen, ja kun turvapaikkaa hakeneelle alaikäiselle oleskelulupa on myönnetty, saapuu koko kahdeksanhenkinen perhe perässä.

Onni yksillä, ilo kaikilla

Samalla kun Kemijärvellä surraan menetettyä sellutehdasta,[456] Eurajoella iloitaan uuden atomimiilun puolesta.[457] Tosin molemmat asiat ovat kaksipiippuisia.

Kemijärveläiset luonnollisesti vastustavat tuottavan tehtaan purkamista, vaikka sen tilalle aiotaankin rakentaa puuliimatehdas. Liimaustyöntekijöiden palkat kun ovat selluloosamiesten palkkoja pienemmät. Puheet työttömäksi jäämisestä eivät siis ole tässä suhteessa aitoja, vaikka haluttomuus tehdä uutta työtä pienemmällä palkalla varmasti aitoa onkin. Tehtaiden lopettajaisia arvosteltaessa pitää aina muistaa, että yksiköiden kannattavuuteen vaikuttavat myös palkkauskulut.

Lieneekö freudilainen sattuma, että Teollisuuden Voima hakee lupaa kuudennelle ydinvoimalayksikölle juuri Tshernobylin onnettomuuden aattopäivänä?[458] Vielä kompleksisempaa on kuitenkin se, että mielen-

osoittajat vastustavat kyseistä hanketta,[459] vaikka Suomi ostaa tällä hetkellä sähköä Tshernobyl-tyyppisestä ydinvoimalasta Suomenlahden tuolta puolen. Suomen sähköntuonti Venäjältä vastaa melko tarkoin yhden ydinreaktorin kapasiteettia. Ehkä Teollisuuden Voimalla ovatkin hyvät aikeet mielessään, sillä omavaraisuus on turvallisuuden tae, ja uusi ydinvoimala on kuin upouusi BMW verrattuna vanhaan Trabantiin.

Vaaralliset leikit

Myös autourheilu on mielenkiintoista. Helsingin Sanomat moralisoi jälleen omassa feminismissään sitä, että autourheilupomo Max Mosley on tehnyt miehen työn vieraillessaan prostituoitujen luona ja harrastaessaan natsismia hyödyntäviä roolileikkejä.[460] Eikö tässä Helsingin Sanomien toimittaja Juha Päätalon analyysissa olekin aika mikkihiirimäinen ja miehen lausumaksi harvinaisen epäuskottava sävy: ”On vaikea käsittää, miten ihminen, jonka viisituntinen pelehtiminen viiden prostituoidun kanssa natsinmakuisissa seksileikeissä on levinnyt netin välityksellä kaikkeen maailmaan, kehtaa tulla julkisuuteen, kun tietää kaikkien nähneen hänet itse teossa.”[461]

Kuinka mielikuvituksettomia nuo poliittista korrektiutta vaalivan median edustajat osaavatkaan olla? Mosleya vastaan lienee käynnissä feministinen ajojahti. Joten mitä paheksumista noissakin seksileikeissä loppujen lopuksi oli, paitsi ehkä poliittista korrektiutta vaalivan Helsingin Sanomien toimituksen yllä pitämät ”yleiset syyt”? Ja niitä ovat profeminististen mekkoeinarien yritykset saada seksiä naisiltaan mielistelemällä.

Sankaruutta?

Vielä viime vuosisadalla Romania kuvitteli olevansa sankarillinen suurvalta pyrkien luomaan niin sanotun Suur-Romanian entisen Itävalta-Unkarin rinnalle. Maalla onkin kunniakas historia, josta romanit ovat edelleen ylpeitä, vaikka köyhyys koettelee uutta EU-maata ankarasti.

Ilmeisen tietoisina siitä, että rikkaana pidetty Nokia rakentaa nyt matkapuhelintehdasta Romaniaan, romanit tulevat kerjäläisinä meidän maahamme. Myös Helsingin Sanomat on huomannut asian. Lehti kuitenkin tyytyy levittelemään käsiään, vaikka se toisaalta suostuu siteeraamaan myös poliisia, joka uskaltaa antaa menettelyohjeen siitä, kuinka sisämaahan tunkeutuvien ja autoja pysäyttelevien romanien kanssa olisi toimittava. Niinpä ylikomisario ”Saikkonen painottaa, että paras tapa tukea romanialaisia on auttaa heitä omassa maassaan, eikä täällä antamalla almuja.”[462] Ensisijainen ongelma ei ole kuitenkaan se, kuinka suomalaisten pitäisi koordinoida oma avuliaisuutensa. Se, mitä kukaan ei

uskaltaisi kierteleviltä ja kaartelevilta kähinöiltään sanoa, on että suurin osa suomalaista ei toivo näitä maahanmuuttajia tänne.

EU-jäsenyyden myötä kerjäläisiä alkaa olla jo kaikilla Suomen kaduilla. Sen sijaan kaupunkitoimittaja Kimmo Oksasen jutussa ”Hanurinsoittajat Romanian itäosasta ilmestyivät Helsingin katukuvaan” Hesari maalaa jälleen suorastaan idyllisen pittoreskin kuvan siitä, kuinka rikastuttavaa romanien haitarinsoitto on kesäisessä Helsingissä.[463] Toisessa jutussa nimeltä ”Kerjäläisporukka on vaihtunut” pidäkkeet jo murtuvat, ja romanien hakeutuminen sisä-Suomeen johtuukin asiassa haastatellun viranomaisen mukaan siitä, että ”Helsingin katutila ei yksinkertaisesti riitä”.[464] Kulttuurisen rikastuttamisen oikeaksi nimeksi paljastuu kurjuus.

Sunnuntaina 27. huhtikuuta 2008

LAPSIPORNO JA MARLBORO CLOTHES

Monet ihmiset muistavat vielä ajan, jolloin Suomessakin sai mainostaa tupakkaa. Koska tupakointia pidetään paheena ja se haittaa ikävällä tavalla myös muiden kuin tupakoitsijoiden omaa terveyttä, tupakoinnin ei haluttu yleistyvän. Siksi sen mainostaminen kiellettiin. Tämän jälkeen muutamat suuret tupakanvalmistajat, kuten Philip Morris, aloittivat piilomainonnan. Se tapahtui rekisteröimällä Marlboro-tupakan nimi myös vaatteiden tuotemerkiksi ja mainostamalla Marlboro-nimisiä mokkatakkeja, jotka olivat jo uutena yhtä kauhtuneita ja repaleisen näköisiä kuin koko ikänsä tupakoineen tervaskannon keuhkot. Lehtiin ilmestyi koko sivun täyttäviä mielikuvamainoksia, joissa istui samanlainen Frank kuin ennenkin, mutta ilman tupakkaa: ratsastamassa lännen lokareille tyypilliseen tapaan kohti auringonlaskua.

Viranomaiset puolestaan hyväksyivät tällaisen järjestelyn, sillä olihan lain kirjain täytetty. Toisaalta kaikki yksimielisesti ymmärsivät, että tupakkaahan siinä mainostettiin, kun kerran molemmilla tuotteilla, sekä vaatteilla että syöpäkääryleillä oli sama nimi. Lisäksi kaikki käsittivät, että olisi ollut järjetöntä satsata pelkkien takkien mainontaan enemmän rahaa kuin tuosta tekstiilibisneksestä oli ikinä revittävissä irti. Suuri yleisö joko pakotettiin olemaan ymmärtämättä, että kuvassa oli palaneen käryä (viranomaisten toive), tai sitten oivaltamaan, että tupakkaahan piilokuvassa haluttiinkin nähtävän (mainostajien toive). Koska kaikki menivät tähän peliin mukaan, voidaan sanoa, että kyse oli valheellisuuteen ja kaksinaismoralismiin suostumisesta.

Nykyään ei olla enää huolissaan Marlboro-vaatteisiin liittyvistä piilomainoksista, sillä tupakka-askit kiertävät huolettomasti formularataa kansainvälisissä TV-lähetyksissä ja välittyvät sitä kautta ihmisten verkkokalvoille julkisen kontrollin ohi. Sillä eihän urheilua voida kieltää.

Tämä analyysi antaa aiheen kolmeen johtopäätökseen. Ensinnäkin: mainonnan kieltämisellä kiellettiin jotain, mitä ei tosiasiassa voitu eikä haluttukaan kieltää. Toiseksi: kieltojen asettaminen nähtiin turhana, sillä jokainen tietää, ettei kukaan aloita tupakointia mainonnan vuoksi vaan muista, sosiaaliseen kanssakäymiseen ja esimerkkeihin liittyvistä syistä. Tästä todistaa muun muassa se, ettei tupakointi ole juurikaan vähentynyt mainonnan lopettamisen myötä. Ja kolmanneksi: kieltojen pystyttäminen teki kielletyn asian haluttavaksi. Varsinkin nuoret oppivat, että tupakoinnin täytyy olla hyvää, koska melkein kaikki muutkin asiat, jotka viranomaiset haluavat kieltää, liittyvät nautintoihin ja ovat siis ainakin jossain mielessä hyviä.

Hitler-kortti ja Godwinin laki

Mitä merkitystä tällä on lapsipornon kannalta? Viranomaisvallan halu kieltää lapsipornon valmistaminen, hallussapito ja jakelu on aivan samanlaista kuin tupakkamainonnan kieltäminen. Ensinnäkään sillä ei ole mitään *vaikutusta*, koska lapsiporno ei leviä julkisessa internetissä vaan seitsemän sinetin takana olevissa salatuissa verkoissa. Niinpä julkisen verkon suodattaminen on turhaa ja yhtä yhdentekevää kuin tupakkamainosten kieltäminen televisiossa: pahaksi leimatut asiat menevät läpi kuitenkin. Toiseksi: tupakkamainosten kieltäminen on samanlaista kuin lapsipornon kieltäminen, sillä molemmissa on kyse vain imaginaarisesta, kosmeettisesta toimenpiteestä. Jotain täytyy niin sanotusti tehdä, jotta syntyisi vaikutelma, että julkinen valta vastustaa niin sanottua pahaa. Myöskään lapsiporno ei ole yksiselitteisen pahaa, sillä siitä nauttivat muun muassa lapset ja nuoret, joille on hyväksi tutustua vertaistensa ihmisten alastomiin vartaloihin. Ja kolmanneksi: tupakoinnin ja lapsipornon kieltäminen herättää tervehenkisimmissäkin ihmisissä perusteltua uteliaisuutta, joka johdattaa heitä kokeilemaan ja tutkimaan, mikä niissä on kieltämisen arvoista.

Edellä mainittujen näkökohtien lisäksi keskeinen on vielä niin sanottu lapsipornokortti. Sillä tarkoitetaan julkisen vallan pyrkimystä sensuroida internetin *muita kuin* lapsipornoon liittyviä aineksia ja rajoittaa sitä kautta sananvapautta. Tämä näkökohta kohoaakin lapsipornon suodatusta koskevan kiistan tärkeimmäksi vaikutukseksi namusetäjahtia koskevan kauhistelun takaa.

Lapsipornokortin käyttäminen on samanlaista kuin Hitler-kortin käyttäminen, eli sen kautta koetetaan suitsia vapaata keskustelua. Oletuksena on, että tarpeeksi pelottavan tai leimaavan argumentin esiin nostaminen vetäisi kuumimmatkin sanan säilät huurteeseen. Molempien pelikorttien käyttäminen noudattaa niin sanottua Godwinin lakia. Keksijänsä Mike Godwinin mukaan nimetyllä säännönmukaisuudella tarkoitetaan verkko-

keskusteluja koskevaa yleishavaintoa: keskustelun jatkuttua blogeissa tarpeeksi kauan joku vetää ennen pitkää esiin Hitler-kortin.

Keskustelu on tällöin irtautunut aiheesta ja muuttunut solvaamiseksi. Hitleriä koskevan maininnan tilalla käytetään usein myös pedofilia- tai lapsipornokorttia, sillä näiden ilmiöiden uskotaan olevan niin arkaluonteisia, ettei kukaan halua niistä muistuttavia leimoja itseensä. Todellisuudessa natsikortin käyttäminen on yliampuvaa jo siksi, että esimerkiksi Suomesta on hyvin vaikea löytää yhtäkään oikeaa uusnatsia, vaikka ”uusnatsien” olemassaoloon vedotaankin tavan takaa myös julkisissa keskusteluissa. Ainakaan minä en ole nähnyt yhtään uusnatsia missään, mutta paljon enemmän olen nähnyt tosissaan olevia kommunisteja. Hitler-kortin ensikäyttäjien katsotaankin yleensä hävinneen verkossa käytävän väittelyn, ja samaa voidaan sanoa myös lapsipornokortin esiinnostajista.

Lapsipornoon viittaaminen on siis perimmältään samanlaista kuin Hitler-pelotteella ratsastaminen. Me kaikkihan tiedämme, ettei lapsiporno mikään ongelma ole. En ole itse löytänyt kovallakaan työllä julkisesta internetistä yhtään lapsipornoa sisältävää sivustoa saati sellaista yksittäistä kuvan riekaletta, joka voitaisiin kenenkään arvostelukykyisen ihmisen toimesta tulkita lapsipornoksi. Sen sijaan internetoperaattorit ja poliisi sulkivat suodatuslistallaan pääsyn aivan tavallista homopornoa ja *look-a-like*-teinipornoa sisältäville sivuille. On tietysti selvää, että monia ihmisiä kiihottavat nuoret ja kauniit ihmiset. Mutta pornosivujen houkutuslintuina kellistelevät, karvattomiksi ajellut ja puppelitytöiksi tai -pojiksi lavastetut nuoret ovat hyvinkin kaksikymmentävuotiaita, eikä heidän esittämisessään ole kyse sen kummemmasta kuin fantasioiden ruokkimisesta.

Miten lapsipornokorttia käytetään hyväksi?

Lapsipornokortti toimii nimenomaan muiden kuin lapsipornosivujen sensuroimiseen liittyvänä välineenä tehokkaasti. Lapsiporno muodostaa retorisen warrantin eli näennäisen oikeutuksen mille tahansa puhdistustyölle. Viranomaiset tietävät, että monet internetin luonnetta tuntemattomat ihmiset alkavat vaatia suuria lakaisu- ja siivoustöitä verkkoon heti, kun he saavat kuulla sanan ”lapsiporno”. Tämän he saattavat tehdä jopa peitelläkseen omaa kiinnostustaan lapsipornoon.

Kun siis ihmisille uskotellaan, että netti on täynnä tuota kauheaa ja vaarallista lapsipornoa, joka hyppää silmille heti verkkoselaimen avattua, on selvää, että nämä ahdistuneet ja tekniikasta mitään tietämättömät ihmiset alkavat suojella itseään omilta paheiltaan vaatimalla sensuuria verkkoon. Menneinä aikoina uskoteltiin aivan vastaavalla tavoin, että homoseksuaalit ovat rikollisia ja syntisiä ihmisiä, jotka pakastavat pikku-

lapsia ja palvovat Belsebuubia omissa rituaalisissa menoissaan. Kunnon kansalaiset saattoivat uskoa tämän, koska he eivät olleet koskaan tavanneet yhtään homoseksuaalia. Ja uskottuaan tuon soopan he eivät jatkossa koskeneet homoon edes kepillä vaan vaativat viranomaisia tekemään nopeasti jotakin noille rikollisille ja sairaille homoseksuaaleille! Kyse oli siis poliittisesta propagandasta.

Aivan samanlaista ajatuskulkua seuraten useat suomalaiset internetpalvelujen tarjoajat, kuten Dna ja Welho, ottivat käyttöön poliisin laatiman lapsipornonsuodatuslistan. Näin oli siitä huolimatta, että poliisikin joutui vaivautuneena toteamaan, että mitään suodatettavaa ei ole. Verkossa ei ole lapsipornoa, mutta täytyihän suodatinta käyttää, kun kerran oli saatu tehokas väline ja tuloksellisuusvaatimukset ohjasivat löytämään jotain suodatettavaa. Niinpä suodatettiin muutamia aikuispornosivuja, eräitä lapsipornoa käsitteleviä *asiasivustoja* sekä pari sivustoa, jotka eivät liittyneet lapsi- tai muuhun pornoon mitenkään. Kun eräs tietotekniikkaa tunteva kansalainen hankki tämän suodatuslistan käsiinsä ja julkaisi sen verkossa, poliisi laittoi kyseisen paljastussivunkin suodatuslistalle. Hullunkurista on, että kohdattuaan kansalaisten vastarintaa poliisi teki saman kuin viranomainen yleensäkin, eli kiristi normiruuvia ja ryhtyi hyökkäykseen tätä yhtä kansalaista kohtaan tehdäkseen hänen lynkkaamisestaan varoittavan esimerkin. Mutta luuliko poliisi todellakin voivansa sulkea julkisia sivuja ja rajoittaa ilmaisunvapautta salassa? Sensuurin salaaminen ei kauan salattuna pysy, sillä sensuurilla itsellään on taipumus tulla julkiseksi.

Kuinka ihmiset on saatu vaatimaan sensuuria?

Entä mitä merkitystä tällä kaikella loppujen lopuksi on? Internetissä leviävästä lapsipornosta nostettu huoli ja sen synnyttämä sensuuriajattelu eivät ole missään suhteessa todellisuuteen. Marlboro-mainosten tavoin lapsipornon käsite on poliittinen feikki. Se nostettiin esille, koska sitä, mitä *oikeasti* halutaan rajoittaa, ei kehdata sanoa.

Tarkoituksena on ollut alun perinkin *luoda tekninen välineistö poliittisesti ei-toivotun aineiston poistamiseksi internetistä*. Koska tällaisen järjestelmän luominen kysyy rahaa ja koska se merkitsee myös puuttumista ihmisten perusoikeuksiin kuten sananvapauteen, on kansalaisille jollakin tavoin pystyttävä perustelemaan, miksi rahaa poltetaan juuri tähän tarkoitukseen ja miksi YK:n ihmisoikeuksien julistuksen sekä Euroopan unionin ihmisoikeussopimuksen mukainen sananvapaus pitää kieltää.

Suomessa siihen tarjoaa mahdollisuuden perustuslain kahdennentoista pykälän momenttiin sisällytetty oikeus lapsia koskevan epäsiveellisen materiaalin ennakkosensuuriin. Koska sovelletut välineet eivät kuitenkaan johda nimeltä mainitun tarkoituksen toteutumiseen, kyseinen järjestelmä

on johtamassa ainoastaan yhteiskuntakritiikin vaimentamiseen julkisella rahalla.

Parastahan sensuurin harjoittajien kannalta on se, jos kansalaiset itse pyytävät sitä. Tähän tarkoitukseen lapsiporno on käyttökelpoinen ase. Sillä jokaista, joka ei ole lapsipornoa vastaan, voidaan pitää lapsipornon kannattajana, eikä sensuurin tuottamia tuhoja saada enää kuntoon sitten kymmenen vuoden päästä, kun nykyajan lapset kysyvät, miksi te kiltit sedät ja tädit takavarikoitte meiltä mielipiteiden- ja ilmaisunvapauden.

Niin sanottu estolista ei kerro vain yhteiskunnan seksuaalisesta estoisuudesta. Kuvaavaa on, että sensuurin toimiessa tietokoneen kuvaruudulle ilmestyy pahan ja kielletyn sivuston sijasta poliisin ”pääsy kielletty” -sivu, jolla valistetaan, että lapsipornon kieltävä hanke on ”osa Euroopan unionin poliisipäälliköiden” projektia – ei siis esimerkiksi osa kansanvaltaisen poliittisen järjestelmän metkuja.

Kun myöskään demokraattinen lainsäätäjä ei vaivautunut käsittelemään asiaa perustuslakivaliokunnassa saati käyttänyt järkeään muulla tavoin, tapaus todisti, kuinka vaarallista on, kun kaikenlaiset Helmi-tädit tekevät asioista pelkkiä ohjeistus- ja tiedonjakopulmia. Sitten he ihmettelevät moraaliset ongelmansa peittäen, ”eikö teille muka ole jaettu tietoa sensuurin voimaanastumisesta”. Juuri tämänkaltaiset tapaukset tekevät ihmisten sähköisiä oikeuksia puolustavan Electronic Frontier Finland (Effi) ry:n tapaisista järjestöistä tärkeitä – jopa niin, että ne ovat alkaneet järjestyä poliittisiksi puolueiksi monissa maissa.

Maanantaina 28. huhtikuuta 2008

WIPPIE JA HIPIT

Hallituksen vetämä mccarthylainen politikointi jatkuu, kun Suvi Lindénin ehdottama lakiesitys antaisi työnantajille poliisiakin suuremmat valtuudet tutkia työntekijöidensä sähköpostia.[465] – Ei näin. Suvi-parka olisi ehkä sopinut paremmin ulkoministeriksi, sillä hän näyttää olevan totaalisen pihalla kaikesta.

Liikesalaisuuksien levittämiseen on sähköpostin lisäksi vähintään tuhat ja yksi muuta reittiä. Uusi laki vain lisäisi kontrollia, mutta väärinkäytöksiä sillä ei pystyttäisi estämään. Tuloksena voi olla, että ihmiset luopuvat kokonaan niiden sähköisten medioiden käyttämisestä, joita hallitus, viranomaisvalta, työnantajat tai muut tahot alkavat tarkkailla. Lex Nokiaksi ristityn lain haitat ovat taaskin suuremmat kuin mahdolliset edut voisivat olla. Tämän näyttävät ymmärtävän jopa jutussa haastatellut juristit, mutta eduskuntaan ei näytä mahtuvan muita kuin tietotekniikasta täysin tietämättömiä tyyppejä.

Todellisuudessa laki ei koskisi vain yrityksiä vaan myös kirjastoja, kouluja, yhdistyksiä ja puolueita, ja sen seuraukset ulottuisivat ihmisten kotikoneille asti. Lisäksi laissa ei edes mainita sähköpostia vaan se kattaa kaikki internetvälitteisen viestinnän muodot mukaan lukien chatit, ip-puhelut (kuten Skypen) ja vertaisverkkojen käytön, joten ei ole ihme, miksi myös oikeusoppineet pitävät sitä perustuslain vastaisena. Perustuslait ovatkin näissä asioissa pelkkää paperia poliitikoille. Jos poliittinen tai viranomaisvalta ei saa sananvapautta lyötyä palasiksi lakiteknisellä hienostelulla, se ottaa nuo vapaudet väkisin. Mutta mitä se kannattaa? Rajoittamalla kansalaisten vapauksia poliitikot murentavat myös omaa vapauttaan.

Tapaus osoittaa jälleen sen, että tietotekniikan valtatielle heittäytyjillä ei ole muuta mahdollisuutta kuin tulla yliajetuiksi. Normatiivinen paimentaminen vain estää ihmisten hyvinvoinnin kasvua. Toisen huonon esimerkin tarjoaa käräjäoikeuden äskeinen päätös sakottaa naapurin langattoman netin käyttämisestä.[466] Tämä on vaarassa tehdä esimerkiksi Wippien tapaisen avoimen netin rakentamisyritykset tyhjiksi. Sanomayhtiöiden kontrollikoneisto kehtasikin pukea asennemuokkauksensa oikein käskylauseen muotoon Taloussanomien julistaessa otsikossaan, että ”älä käytä naapurin verkkoa, vaikka se olisi tarjolla”.[467] Pelkän asennemuokkauksen ja tuomioilla pelottelun lisäksi konsernilla on haavissaan tietysti myös taloudellinen intressi, sillä Welhon liittymiä menisi kaupaksi huomattavasti vähemmän, kun yhteen taloyhtiöön riittäisi muutama langaton liittymä.

Wippien ideahan on, että pitäessään langattoman laajakaistansa auki myös silloin kun haltijat eivät itse käytä sitä, Wippien piirissä olevat kotitaloudet luovat asuinalueille avoimen ja langattoman internetin, joka on kaikkien samoilla kulmilla liikkuvien käytössä. Ja wlanin kautta kannettavat koneet hakeutuvat automaattisesti lähimpään tukiasemaan, joten käyttö on vaivatonta ja jopa käyttäjille itselleen huomaamatonta.

Mikäli oman laajakaistaliittymän vapaaehtoinenkin jako sinänsä haitattomaan käyttöön kielletään, se estää langattoman netin kehittymistä ja vahingoittaa tietotekniikan tarjoamien hyötyjen käyttöönottoa. Tilanne on samanlainen kuin patentoitujen lääkkeiden tapauksessa. Myös lääketieteellisissä yhteyksissä juridinen paimennus yleensä vain hidastaa sekä tieteen että ihmisten hyvinvoinnin kehittymistä. Jos lääkepatentteja ei sallittaisi, lääkkeitä kehitettäisiin avoimen ja julkisuuteen perustuvan tieteen piirissä, kuten ennenkin, ja teollisuus voisi valmistaa niitä entistä laajemmalla volyymilla niin, että medisiinaa olisi jakaa myös köyhille ja kehittymättömillekin maille. Suuremman menekin vuoksi lääketeollisuus saisi kuitenkin entisen suuruiset voitot toiminnastaan.

Ne, jotka asettuvat tieteellisen ja teknisen kehityksen rekeen sekä elävät sen ehdoilla, yleensä voittavat, kun taas ne, jotka jarruttelevat kehitystä, jäävät junasta. Maailmassa kaatuu harvoin yrityksiä tai hallituksia

niiden ennakkoluulottomuuden tai rohkeuden vuoksi, mutta sitäkin useammin siksi, että ne tekevät vanhoja ja hyväksi havaittuja asioita liian pitkään: menneen maailman mukaisesti.

Torstaina 1. toukokuuta 2008

VAPUN AJAN PUHEISTA

Erkki Tuomioja toisti jälleen viimevappuisen näkemyksensä, että laulut ja liput voisi laittaa roskiin.[468] Näin vallankumous institutionalisoituu, kun jo pelkät kannanotot Vapun päivän tunnusmerkeistä luopumiseksikin ovat aina samat.

Mutta hei, mitä tää meinaa? Vappua on perinteisesti pidetty työväen juhlapäivänä. Työläisiä ovat kaikki tai ainakin melkein kaikki. Kovapalkkainen ay-aktivisti vetää 3 500–5 000 euron liksaa ja äänestää demareita, kun taas alipalkattu akateeminen kirjastonhoitaja tai luokanopettaja pakotetaan tyytymään 2 000 euron palkkaan ja pienyrittäjä sitäkin niukempaan 1 500 euron kuukausituloon. Silti molempien kannattaa äänestää kokoomusta, koska kyseessä on ainoa puolue, joka edustaa korkeasti koulutettuja, kannustaa yritteliäisyyteen ja pitää yllä yrittäjyyteen liittyviä arvoja.

Entä sitten työttömien asema? Omalla ay-politiikallaan vasemmistopuolueet ovat luoneet työmarkkinoille pullonkauloja, joiden vuoksi työn tekeminen on mahdotonta sosiaaliviranomaisten imuroidessa jokaisen ylimääräisen lisälantin kunnan tai valtion pohjattomaan kirstuun. Syynä massatyöttömyyteen ja tilanteen lannistavuuteen on omistus-, yritteliäisyys- ja sivistysvihamielinen sosiaaliturvajärjestelmä, joka luotu pultsareitten ehdoilla.

Kun lisäksi työpaikat karkaavat ulkomaille pakkokansainvälistämiseen liittyvän internatsismin ja globalisaation pyörteissä, on turha laulaa ”Kansainvälistä” myöskään työväenliikkeen omassa piirissä. Kiinassa kapitalismi ja kommunismi paiskaavat kättä, kun suuryritykset teettävät työnsä kansantasavallassa, jossa valtiosta riippumatonta ammattiyhdistysliikettä ei sallita. Sdp:n ongelma eivät ole liput eivätkä laulut vaan se, että sosialismin ja sosiaalidemokratian vanhentuneet *aatteet* eivät kerta kaikkiaan *toimi* nykymaailmassa. Siksi on samantekevää, mitä vappuna lauletaan. Koko vasemmiston ideologia taitaakin olla yhtä kuin sen symbolit ja niihin liittyvä tunnelma.

Tupun, Hupun ja Lupun todellisuudessa hallituksen muodostaminen on ollut sitä, että kaksi on kerrallaan pussauskopissa ja yksi eteisessä odottamassa vuoroaan. Pääministerivaaliksi muuttunut vaalijärjestelmä ajaa Suomea kuitenkin kohti kahden suuren puolueen, oikeistolaisen ja vasemmistolaisen, järjestelmää. Outoa on, että vaikka Tuomioja ilmoittaa

haluavansa ”lopettaa” Vasemmistoliiton (miten hän sen tekisi?), niin hän ei kuitenkaan haluaisi yhdistää puolueen rippeitä Sdp:hen. Taitaa olla Tuomiojan ajatus aika juntturalla. Todellisuudessa puolueiden fuusio olisi vasemmiston ainoa toivo suurimman puolueen aseman saavuttamiseksi ja pääministerin paikan valtaamiseksi. Muussa tapauksessa Sdp saattaa hyytyä oppositioon pitkäksikin ajaksi.

Suomi menee eteenpäin vain olemalla hyvä siinä, mihin muut eivät pysty, pysymällä ahkerana ja tekemällä sellaista, mitä toiset eivät ole vielä keksineet. Sosiaalidemokraattinen vaatimisen politiikka ei ole koskaan tukenut näitä uutta luovia, evolutiivisia ja adaptiivisia pyrkimyksiä.

Laiskuuden huippu on se, ettei Tuomioja jaksaisi seistä enää edes juhlakentillä puheita lukemassa vaan valittaa tuulen jäytävän leukojaan. Ja kyseessä on sentään kevään juhla eikä itsenäisyyspäivän luminen paraati. Suosittelen, että Tuomioja asennuttaisi järjestötalon erikoishammasteknikolla leukapieliinsä pienen lohkolämmittimen, joka pitäisi hänet lämpimänä.

Perjantaina 2. toukokuuta 2008

OSTA HYVÄ ROMANI

Entinen sisäministeri Kari Rajamäki on rohkea mies. Hän on niitä harvoja kansanedustajia, jotka uskaltavat suhtautua kriittisesti maahanmuuttoon ja monikulttuuriseksi tekemisen välttämättömyyteen. Savon Sanomien mukaan Rajamäki puuttui asiaan vappupuheissaan. Hän sanoi muun muassa näin: ”Hallitus helpottaa ulkomaalaisen työvoiman maahantuloa mutta ei selvitä, onko Suomessa saatavissa tai koulutettavissa vastaavaa työvoimaa. Se luo kovia paineita työnteon jälkivalvontaan, jolla pystyttäisiin estämään työehtorikkomuksia, harmaata taloutta ja pahimmillaan ihmiskauppaa.”[469]

Rajamäki ilmeisesti tietää, mistä puhuu, sillä maahanmuuttoon liittyvät asiat ovat kaatuneet *front line* -ongelmana nimenomaan rajavartioinnista ja -tarkastuksista sekä yleisestä turvallisuudesta huolehtivan sisäministeriön riesaksi. Onnetonta on, että maahanmuuttoasioita ollaan siirtämässä sisäministeriön piiristä työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan, jolloin asiaa ei haluta nähdä enää kontrolloimisen kysymyksenä vaan osana väitettyä ”työvoimapulaa”.

Rajamäen piina

Koska oppositiopuoluetta edustava Rajamäki ei ole suhteessa ainoastaan maahanmuuton edistämiseen vaan myös hallitukseen, hänen on täytynyt

muotoilla kannanottonsa hallituksen arvosteluksi. Hänen taustaryhmänsä Sdp on silti juuri se puolue, joka vihreiden rinnalla on suhtautunut löyhimmin ja vastuuttomimmin juuri maahanmuuton lisäämiseen. Tämä ei tietenkään kumoa Rajamäen *omia* mielipiteitä.

Mutta hänen pohdiskelunsa antavat aiheen myös poliittisen retoriikan analyysiin. Jälleen kerran sinänsä kannatettavaa asiaa (eli maahanmuuton rajoittamista) puolustettiin viittaamalla siihen, ettei Suomessa ole työvoimapulaa, jonka vuoksi maamme tarvitsisi tuhansia siirtolaisia. Tämä onkin ymmärrettävää. Lisäksi Rajamäki vetosi siihen, että maahanmuuttoon liittyy myös ”ihmiskauppaa”. Näiden syiden vuoksi jatkuvaa siirtolaisten virtaamista maahan ei siis tarvita. Työvoiman tarve ja ihmiskauppa näyttävät nyt olevan niitä ainoita poliittisesti korrekteja ja hyväksyttäviä perusteita, joilla maahanmuuttoa voidaan vielä vastustaa. Myös muita perusteita on, ja tärkeimmän niistä muodostaa kansakuntien itsemääräämisoikeus. Sen sijaan poliittiseen retoriikkaan hyväksytyt perustelut hämmästyttävät.

Onko todellakin niin, että maahanmuuton keskeinen pulma on siihen mahdollisesti liittyvä ihmiskauppa, jonka tuloksena ihmisiä salakuljetetaan Eurooppaan ja myydään täällä seksiorjiksi tai orjiksi? Ajatuskulku noudattaisi päätelmää, että joku tai jotkut tuovat ja välittävät esimerkiksi romanialaisia laajakantoisesti Suomeen, jotta heitä voidaan kaupitella kaduilla ja kujilla. Romanialaisten ilmestyttyä katukuvaan Suomeen on kieltämättä syntynyt uusi ongelma: irrallisten siirtolaisten joukko, joka ei ole kirjoissa eikä kansissa, jolla ei ole kansallisuuteen liittyvää muodollista identiteettiä ja joka ei näy viranomaisten rekistereissä. Elinkeinon kerjääminen kaduilta aiheuttaa tietysti myös rikollisuutta. Tämä puolestaan on ristiriidassa sen kanssa, että maahanmuuton annetaan tapahtua EU-pykälien valossa ”laillisesti”.

Todellisuudessa ihmiskauppa on kuitenkin marginaaliongelma. Todellinen ongelmien alkusyyhän on siirtolaisuus sinänsä. Siksi ihmettelen, miksi poliitikkojen on niin vaikea myöntää, että maahanmuuttoa ei tarvitse vastustella vain jollakin ”poliittisesti korrektilla” verukkeella, kuten sillä, että näin vastustetaan myös ”ihmiskauppaa”. Kuka suomalainen nyt myisi tai ostaisi Suomessa ihmisen, paitsi ehkä seksityöläiseksi tai ulkomaille edelleen välitettäväksi? Ei täällä näytä olevan kysyntää myöskään lailliselle työvoimalle, laittomalle ehkä kylläkin. Sen vuoksi kysymykseni kuuluu: miksi poliitikkojen on niin vaikea sanoa, että maahanmuuttoa voidaan vastustaa jo siksi, ettei se ole *sinänsä hyväksi* sen enempää Suomelle kuin Euroopallekaan?

Miksi demokraattisia ovat kansallismieliset?

Kun maahanmuuton edistämisen verukkeet (”työvoimapula”, ”kulttuurien rikastuttaminen” ja niin edelleen) alkavat menettää uskottavuuttaan ja kun vastustamisen hienotunteiset syyt (ihmiskaupan estäminen, huono työvoimatilanne ja niin edelleen) käyvät vähiin, esiin nousee peruskysymys: haluavatko suomalaiset ylipäänsä maahanmuuttoa, onpa sen hinta mikä tahansa?

Ihmistä ei voida pakottaa pitämään tietystä ruoasta, eikä häntä voida pakottaa myöskään naimisiin, jos se ei ole ihmisen oman tahdon mukaista. Niinpä kansalaisia ei voitaisi pakottaa ottamaan vastaan myöskään maahanmuuttajia, jos vastustus on niinkin korkeaa luokkaa kuin se Suomessa tutkimusten mukaan on. Muussa tapauksessa viranomaisvalta toimii epädemokraattisesti kansan tahtoa vastaan. Koska demokratioiksi sanotuissa länsimaissa viranomaisvalta ja hallitusvalta ovat kuitenkin rikkoneet kansanvaltaisuuden periaatetta, ei ole ihme, että aitoa demokratiaa tavoittelevat ja edustavat piirit ovat nykyään kansallismielisiä. Esimerkiksi Ruotsissa maahanmuuttokriittisen puolueen nimi on ”Sverigedemokraterna”.

Poliittisen hallinnon yksipuolisesti ajamalla maahanmuutolla vaikutetaan niin laajasti kaikkien kansalaisten elämään, että maahanmuuttoa ei pitäisi sallia eikä edistää eduskunnassa tehtävillä määräenemmistöpäätöksillä. Periaatteelliseen ratkaisuun maahanmuuton puolesta tai vastaan täytyisi vaatia kansanäänestys. Kyseessä on Euroopan unioniin tai Natoon liittymistä paljon suurempi ja kauaskantoisempi ratkaisu. Aktiivisen maahanmuuttopolitiikan torjumiseen pitäisi määräenemmistön riittää, kun päätös tehtäisiin nykyolojen *säilyttämisen* puolesta. Sen sijaan maahanmuuton aktiivisesta *edistämisestä* seuraisi niin paljon muutoksia, että *tätä asiaa* koskevaa päätöstä ei mielestäni pitäisi tehdä muussa kuin perustuslain säätämisjärjestyksessä, jolloin sen taakse olisi ryhmitytttävä 4/5 kansasta. Sitä vähemmällä kannatuslukemalla ei puomien tulisi aueta.

Nykyoloissa kansanäänestyksen järjestäminen on kuitenkin hankalaa, koska asiaa koskevat päätökset tehdään EU:ssa eikä Suomen omassa eduskunnassa. Niinpä päätösvallan saamiseksi takaisin kansalaisten käsiin maamme tulisi irtisanoutua Euroopan unionista. Ehkä siitäkin pitäisi järjestää kansanäänestys.

Sunnuntaina 4. toukokuuta 2008

VUODEN PARAS TV-DOKUMENTTI

TV1 esitti tänään poikkeuksellisen hyvän dokumentin, jossa kerrottiin hollantilaisen elokuvaohjaajan, Theo van Goghin, murhan taustoista.[470] Lähetyksessä haastateltiin myös Ayaan Hirsi Alia, joka tunnetaan Hollannin parlamentin entisenä jäsenenä ja islam-kriitikkona. Nuori nainen painostettiin jättämään tehtävänsä kesken kauden ja muuttamaan Yhdysvaltoihin, jossa hän on toiminut tutkijana. Hänen ohjelmassa esittämänsä viesti oli suorasanainen ja selvä: "Islamilainen fasismi on pysäytettävä, ennen kuin on liian myöhäistä." Tämän kyllä ymmärtää, sillä Ayaanin omaa henkeä on jouduttu vartioimaan yötä päivää poliisin suojelussa.

Islamistit uhkailivat myös van Goghille läheistä elokuvayhtiötä, joka painostettiin luopumaan tuotantotiloistaan vain siksi, että kiinteistön omistajat kokivat yhtiön läsnäolon uhkaksi itselleen. Näin myös hollantilainen kääntyi toista hollantilaista vastaan arabien aiheuttaman terrorinpelon vuoksi.

Alankomaissa suunnan kääntäminen alkaa olla jo myöhäistä hallitsemattoman maahanmuuttopolitiikan tuloksena. Siitä kertoo Pim Fortuynin surmaamiseen johtanut tapahtumasarja. Maahanmuuttopolitiikan kriitikkona tunnettu homoseksuaalinen sosiologian professori ja kansanedustajaehdokas Fortuyn surmattiin niin ikään raa'asti kadulle ääri-islamia puolustavan fanaatikon toimesta. Koska surmattu mies oli homo, hänestä puhuttiin vähemmän kuin Theo van Goghista, joka oli sukua taidemaalari Vincent van Goghille. Myös Suomessa pyrittiin peittelemään sitä, että Kari S. Tikan tappaneet miehet olivat maahanmuuttajia. Ilmeisesti ajateltiin, että homon saakin tappaa tai että homot ovat välttämättä maahanmuuton kannattajia, vaikka kumpikaan oletus ei pidä paikkaansa.

Suomessa maahanmuuton ja islamistumisen pysäyttäminen ei ole vielä myöhäistä, jos asian taakse saadaan tarpeeksi kansallisia voimia. Saksalaisdokumentin parhaita puolia oli se, ettei se käsitellyt sen enempää van Goghin kuin Fortuyninkään murhaa pelkkänä yksittäistapauksena vaan osoitti, että taustalla oli täysin järjestynyttä toimintaa ja ääri-islamilainen salaliitto. Kun kyseinen fundamentalismi ei sovi yhteen meidän järkiperäisen kulttuurimme kanssa, on konflikti väistämätön. Omasta mielestäni nämä konfliktit olisi parempi kohdata kansallisvaltioiden rajoilla kuin antaa niiden siirtyä keskelle kansalaisyhteiskuntaa, kuten nyt on käymässä. Tämän estäminen on kansallisvaltioiden olemassaolon idea.

Kummallista muuten, että niin sanotut edistykselliset yhteiskuntatieteilijät ovat Suomessa ja monissa muissakin maissa nimittäneet "fasismiksi" aina vain sitä, että joku esittää maahanmuuttajien haalintaan

kohdistuvaa kritiikkiä, vaikka todellinen fasismi näyttää riehuvan kaikkialla maailmassa arabiterrorin muodossa.

Tiistaina 6. toukokuuta 2008

PELKOA JA INHOA EDUSKUNNAN EDUSTALLA

”Kaikki valta on väkivaltaa.” Slogan on peräisin 1960-luvulta, mutta jo G. W. F. Hegel katsoi, että poliittisen vallan käyttö perustuu väkivallan mahdollisuuteen, toisin sanoen sen uhkaan. Väkivalta onkin tavallaan diplomatian ja siihen sisältyvän henkisen väkivallan hienostuneempi jatke. Ja tosi hienostihan Suomessa valtaa käytetään. Kun kansalaiset ovat entistä tyytymättömämpiä kansanedustajien tapaan paimentaa ihmisiä ja rajoittaa meidän sananvapauttamme, eduskunnan täytyy alkaa suojella omaa vallankäyttöään myös fyysisiltä hyökkäyksiltä. Niinpä eduskunta sääti lain, jolla se määritteli rakennuksensa ympäristöineen ”turvatoimialueeksi”.[471] Tällä alueella vartijat saavat ratsata ihmisiä ja tarkistaa heidän vaatetustaan, kunhan vain jotain ”epäilyn aihetta” ilmenee.

Tämä ”aihetta epäillä” -argumentti tuntuu jälleen hyvin epäilyttävältä. Esimerkiksi valvontakameroiden määrän lisäämistä ja työnantajien vaatimuksia lukea alaistensa sähköposteja on toistuvasti puolusteltu sanomalla, että kyseisiä toimenpiteitä ei pelkää se, jolla ei ole mitään salattavaa.

Mutta miksi valtiovallalla itsellään pitäisi olla oikeus epäillä ihmisiä? Juuri siksikö, että ilmenisi tarvetta salata jotain eli suojella omaa yksityisyyttä, joka on ihmisoikeus? Jos näin on, viranomaisvalta luo omalla kontrollillaan salailemisen aiheita, joita se sitten haluaa selvittää urkkimalla. Kyse on siis yksityisyyden lavastamisesta epäilyttävältä näyttäväksi ”salailuksi” ja ihmisten itsemääräämisoikeuden kaventamisesta julkisella kontrollilla. Tosiasiassa jokaisella ihmisellä on jotain salattavaa: joko myönteistä tai kielteistä. Myös itselle myönteinen voi olla toisille ihmisille kielteistä ja kääntäen. Juuri sen vuoksi ihmiset tarvitsevat privaatin alueen: rajan, jonka yli ei saa tulla. Salailu on siis yksityisyyden piirissä myönteinen eikä kielteinen asia, ja siksi siihen kohdistuva epäilyksen alaiseksi saattamien on tietynlainen rikos ihmisyyttä kohtaan.

Sen sijaan poliittinen toiminta on yhteisöllisyyden kenttää. Niinpä poliittisilla toimielimillä itsellään ei pitäisi olla mitään salattavaa. Juuri sellainen organisaatio, jonka pitäisi olla yhteinen mutta jolla on niin paljon salattavaa, ettei se sallisi omaan toimintaansa puututtavan kansalaistoiminnalla, ei pelaa avoimin kortein. Eduskuntalaitoksen defensiivisyys kertoo siis demokratian sairastumisesta ja mahdollisesti myös siitä, että meille vieraat terroristiset tahot ovat päässeet päämääränsä: kansanvallan takavarikoimiseen.

Nykyisin monet puolueet livertelevät haluavansa ”alentaa politiikkaan osallistumisen kynnystä”, vaikka todellisuudessa tämäkin asia pitäisi nähdä toisin päin. Kaikki valtahan kuuluu Suomessa alkuperäisesti kansalle, ja siksi kansalaiset voisivat kohottaa politiikkaan osallistumisen kynnystä puoluevallalta ja pidättää entistä enemmän valtaa omiin käsiinsä. Juuri näin päästäisiin tavoiteltuun päämäärään: poliittisen osallistumisen ja kansalaisten vaikutusvallan kasvuun. Demokratian kannalta eduskunnan tänään julkaistu päätös antaa siis huonon viestin.

Mitähän kummaa eduskunnassa muuten pelätään? Filosofina ja sosiaalipsykologina tiedän, että pahin pelkoa aiheuttava tekijä on tietämättömyys. Kun poliittinen tietämättömyys ja taitamattomuus lisääntyvät, myös pelkojen, uhkien ja torjunnan määrä kasvaa. Ja vainoharhaisuus leviää. Lopulta kyseinen pelossa tärisevä systeemi on kaadettavissa kuin huojuva korttitalo. Todellista politiikkaa tehdäänkin tätä nykyä suureksi osaksi Eduskuntatalon ulkopuolella, ihmisten mielipiteissä, internetissä ja suorassa kansalaisvaikuttamisessa, kun taas eduskunnassa vartijoiden tehtäväksi jää valvoa, että edustajat äänestävät istuntosalissa konemaisesti ja pelkkää puoluevaltaa toteuttaen.

Eduskunnan halu suojautua kansalaisiltaan vie pohjaa eduskunnan omalta legitimaatiolta. Se ei siis nauti kansalaisten luottamusta, kun kansalaisetkaan eivät nauti luottamusta edustajien silmissä. Siihen nähden myös Veltto-Virtasen kannanotto, että hän vierastaa koko turvatoimialueen käsitettä, jäi täysin kesyksi, varsinkin kun hän vesitti oman sanottavansa tiedottaen, että kyse on vain ”koulukapinallisen” mielipiteestä.

Normiruuvit kiristyvät niin kauan, kunnes ne katkeavat, ja sitten pamahtaa. Kelpaa kansalaisten nyt katsella, kun kansanedustajat käyttävät turvatalossaan valtaa muita ihmisiä vastaan. En tiedä, mistä moinen typerä laki sai alkunsa, mutta Tiitisen puodissa näyttää vallitsevan niin ummehtunut ilmapiiri, että täystuuletus koko talossa olisi tarpeen.

Hain muuten vuonna 2006 eduskunnasta turvapäällikön virkaa, mutta tehtävään nimitettiin joku majuri, jolla ei ole ilmeisesti alkeellisintakaan käsitystä ihmisten kohtaamisesta eikä psykologiasta saati poliittisen demokratian olemuksesta. Ainakin muutamien kansanedustajien oma esimerkki (aseella ammuskellut Tony Halme) on saanut aikaan sen, että turvamiesten kannattaisi suojella kansalaisia poliitikkojen *omilta* toilailuilta. Ehkä alue onkin määritelty ”turvatoimialueeksi” juuri siksi.

Aivan kuten Thomas Jefferson aikoinaan ajatteli: ihmistä ei ole luotu toisten ihmisten hallitsijaksi, niin kuin häntä ei ole luotu hallitsemaan itseäänkään. Ja Immanuel Kant vahvisti: ihmisen pitää vaatia itseltään enemmän kuin toisilta, kun taas toisilta voi pyytää vain sellaista, mihin itse pystyy.

Keskiviikkona 7. toukokuuta 2008

”TÄÄHÄN ON IHAN KAUHEETA”

Rkp:hen kuuluva maahanmuuttopolitiikan selvitysmies Ole Norrback näyttää olevan samoilla linjoilla kuin puoluetoverinsa Astrid Thorskin eli täysin hakoteillä ja sivuraiteella siitä, minkälainen näkemys maahanmuuton tarpeellisuudesta kansalaisten keskuudessa vallitsee. Tämä ei ole ihme, sillä puolueetonta virkamiestä näyttelevä Norrback on maahanmuutto- ja eurooppaministerin talutusnuorassa.

On pöyristyttävää, että ”maahanmuuttoviraston valtaa halutaan lisätä, maahanmuuttoa jouduttaa, hakemusten käsittelyä nopeuttaa” ja niin edelleen.[472] Samanaikaisesti joku teini toteaa jutun yleisökommentissa, että ”täähän on ihan kauheeta” ja että ”miks' Suomeen pitää haalia noin paljon maahanmuuttajia”.

Media liennyttää työpaikkapulaa

Yle puolestaan otsikoi, että ”maahanmuuttovirastosta halutaan tehdä supervirasto”.[473] Kertoisivat nyt senkin, *kuka* tätä kaikkea haluaa. Aika pihalla ovat asioista sekä poliitikot että heidän kannanottojaan kritiikittömästi toistava mediakin. Näille maahanmuuton vaatijoille on näköjään mennyt jokin kummallinen asia pään sisään niin, että he elävät korviaan myöten valheen illuusiossa.

Se, miksi valtamedia (kärjessä Helsingin Sanomat) vaatii ja ihannoi jatkuvaa maahanmuuttoa, johtunee jostain vanhasta luulosta, että maahanmuuttoon kriittisesti suhtautuvat ihmiset ovat yhteiskunnan pudokkaita tai että suomalainen on juntti, jota täytyy koko ajan ohjeistaa. Todellisuudessa maamme sivistyneistö, lukeneisto ja älymystö on ajat siten kääntänyt selkänsä varsinkin Helsingin Sanomien truuttaamalle monikulttuurisuuden puolustelulle.

Entä mitä tapahtuu? Suomen pahimmalla työttömyysalueella Lapissa muuan TE-keskuksen tutkija nimeltä Anne-Mari Suopajärvi laukaisee, että ”Lappiin halutaan lisää työperusteisia maahanmuuttajia, mutta vähintään yhtä tärkeää on löytää työpaikka Lapissa jo asuville maahanmuuttajille”, sillä ”heidän työttömyysasteensa on valtakunnan korkein eli noin 32 prosenttia”![474] Miten tämä hengästyttävä suvaitsevuuden paljous ja siihen liittyvä säkenöivä johdonmukaisuus voidaan ymmärtää?

Lapissa on muka veret seisauttava työvoimapula, vaikka Lapissa on suhteessa väestöön eniten työttömiä maahanmuuttajia! Ja haluttaessa lievitystä työ*paikoista* vallitsevaan todelliseen pulaan esitetään ratkaisuksi, että maahan tuodaan lisää maahanmuuttajia. Lukekaa ihmeessä

myös kyseisen jutun yleisökommentit, joissa asiaan liittyvä valheellisuus rokattiin yksimielisesti lyttyyn.

Kohti todenperäistä politiikkaa

Myös työperäisen maahanmuuton käsite on täysin ideologinen ja tendenssimäinen. Miksi ei puhuta yksinkertaisesti maahanmuutosta? Jos Suomeen saapuu esimerkiksi ulkomaalainen professori, vieraileva tutkija tai EU-virkamies, hänen ei sanota "muuttavan maahan työperäisesti", vaan hänen sanotaan olevan maassa vieraileva ulkomaalainen, ja hänen ulkomaalaisuudestaan mainitaan ainoastaan ohimenevästi sen tärkeämpänä pidetyn *itsestäänselvyyden* lisäksi, että hän täällä ollakseen tekee tietysti jotain työtä.

Miksi sitten on niin tärkeää painottaa, että Afrikasta ja muslimimaista tulevat ihmiset ovat aina nimenomaan "työperäisiä maahanmuuttajia"? Maahanmuutosta on tutkimusten mukaan työperäistä vain noin kymmenen prosenttia, ja vaikka siirtolaisuus rajaa ylitettäessä olisikin aikomuksellisesti työperäistä, se on suurimmassa osassa tapauksista osoittautunut lopulta ei-työperäiseksi.

Sana "työperäinen" lieneekin liitetty maahanmuuton yhteyteen vain siksi, että sitä kautta tulee mahdolliseksi erottaa töihin tulijat kaikista muista lomailijoista. Sikäli kuin työperäinen maahanmuutto ei ole työperäistä, kyseessä on harhaanjohtava käsite. Työperäisen maahanmuuton sijasta haluaisin nähdä ja toteuttaa todenperäistä politiikkaa.

Torstaina 8. toukokuuta 2008

TODENPERÄISISTÄ SYISTÄ

Jos valtionsyyttäjä Mika Illman olisi lääkäri, hänen lääkärinoikeutensa olisivat kenties vaarassa. Koska hän on oikeustieteilijä, hänellä on ilmeisesti lupa olla johdonmukaisesti epäjohdonmukainen. Muussa tapauksessa hänet voitaisiin todeta ammattitaidottomaksi ja sellaisena vaaralliseksi potilaille.

Illmanin retorisista taidoista kertoo Yleisradion juttu, jonka mukaan Suomen viranomaiset pitävät internetissä toimivia ääriryhmiä jo uhkana "arjen turvallisuudelle".[475] On kummallista, että tavanomaisista kansalaismielipiteistä yritetään lavastaa "ääriryhmien mielipiteitä".

Outoa on sekin, että kyseiset viranomaiset eivät pidä *maahanmuuttajien* harjoittamaa rikollisuutta uhkana arjen turvallisuudelle, vaikka se on kantaväestöön suhteutettuna moninkertaista.[476] Sen sijaan jutussa haastateltu ulkoministeriön ulkoasiainneuvos, turvallisuusasiantuntijaksi sanot-

tu Kirsi Westphalen kiinnittää huomionsa vain siihen, että ”rasististen rikosten määrä on Suomessa merkittävässä nousussa”. Huomattava on, että kummankaan virkamiehen kannanotto ei perustu tutkimustietoon, eikä väitteiden tueksi esitetä mitään tilastoja. Kyseessä ovat siis virkamiesten *arviot*, joista monille jää mieleen vain sisältö, vaikka perustelut puuttuvat. Lisäksi on huomattava, että jutussa ei määritelty mitenkään sitä, mikä on ”rasistinen rikos”. Uhkaavana nähdään vain kantaväestöön kuuluvien ihmisten yleinen ulkomaalaisvastaisuus, mutta kumpikaan virkamies ei ole huolissaan siitä, että muslimijärjestöjen kansainväliset sivustot ovat täynnä suoranaista vihanlietsontaa esimerkiksi homoja, juutalaisia, amerikkalaisia ja monia muita ihmisiä kohtaan. Sitä paitsi rasismi sinänsä ei ole rikos, pitipä siitä tai ei, ja näin ollen voidaan sanoa, että Ylen uutinen antaa asioista harhaanjohtavan kuvan.

Kansalaiset eivät useinkaan tottele virkamiesten henkilökohtaisia toiveita, mikä on antanut EU:n voitelemalle virkavallalle perusteen lavastaa kansan enemmistön mielipiteet milloin ”muukalaisvastaisuudeksi” tai ”ulkomaalaisvihaksi”, milloin taas ”rasismiksi”. Tosiasiassa kyseessä ovat tavanomaiset ja oikeutetut näkemykset, jotka perustuvat kansallisen edun tunnustamiseen. European Social Surveyn tekemän tutkimuksen mukaan lähes 60 prosenttia suomalaista ilmoittaa vastustavansa maahanmuuttoa, ja saman voi tarkistaa Euroopan unionin julkaisemasta Eurobarometritutkimuksesta, jonka mukaan vastustamisen tarkka lukuarvo on Suomessa 59,24 prosenttia.[477]

Kreikassa siirtolaisvastaisuus (*resitance to immigrants*) on 87,48 %, Unkarissa 86,53 %, Itävallassa 64,37 %, Portugalissa 62,47 %, Luxemburgissa 52,74 %, Iso Britanniassa 51,74 %, Tanskassa 50,45 % ja Espanjassa 50,24 %. Yhdeksässä muussa Euroopan maassa suora siirtolaisvastaisuus vaihtelee 35,27 prosentin ja 49,76 prosentin välillä. Poikkeuksen tekee vain Ruotsi, jossa siirtolaisia vastustaa 14,64 %, mikä on selitettävissä sillä, että maa on jo pitkälle ulkomaalaistettu, kun maahanmuuttajataustaisen väestön osuus koko väestöstä on peräti neljännes. Koska ruotsalaiset eivät koe voivansa tehdä asialle enää mitään, he ovat alkaneet pitää myös vastustamista tuloksettomana ja turhana.

Kun maahanmuuttajavastaisuus on näin selvää varsinkin maahanmuutosta eniten kärsineissä Balkanin lähialueiden maissa sekä vapaamielistä maahanmuuttopolitiikkaa harjoittaneissa Britanniassa, Luxemburgissa ja Tanskassa, on kummallista, että poliitikot Suomessa pyrkivät aktiivisesti lisäämään maahanmuuttoa. Poliittisen hallinnon tulisi noudattaa kansalaisten tahtoa, mutta asia vaietaan Suomen puolueissa, ja viranomaiset leimaavat kaikki kriittiset kansalaispuheenvuorot ”rikoksiksi”.

Aivan samaan tapaan viranomaisvalta pyrkii märittelemään jatkuvan maahanmuuton ”lailliseksi” vain säätämällä sen lailliseksi. Kun ihmisten asenteet pysyvät kuitenkin vakioina, on selvää, että maahanmuuton suosiminen johtaa kriittisyyden kasvuun, aivan niin kuin sananvapauden krimi-

nalisoiminen johtaa ”rikollisuuteen”. Muussa tapauksessa kansalaisten täytyisi kai ottaa vastaan heille pakkosyötetty asennemuokkaus, jolla suomalaisia taivutellaan luopumaan omista eduistaan ja oikeuksistaan maahanmuuttajien hyväksi.

Miksi ministereitä hävettää?

Se, miksi maahanmuuttokysymyksestä ei puhuta Suomen puolueissa ja poliittisessa elämässä, johtuu tosiasiasta, että Suomen poliittinen johto on Brysselissä indoktrinoitu noudattamaan ja toteuttamaan Euroopan unionin strategista tavoitetta: työvoiman liikkuvuutta ja EU:n ulkopuolisen työvoiman tuloa Euroopan unionin hyödynnettäväksi. Tästä ei kuitenkaan ollut puhetta Euroopan unioniin liittymisestä äänestettäessä, eikä sen pitäisi sisältyä EU:n jäsenyyteen. Koska Suomen johtavat poliitikot ja suurten hallituspuolueiden ministerit ovat sitoutuneet ministerineuvoston kokouksissa tähän politiikkaan, heitä hävettäisi sanoa Euroopan unionissa toimiville kollegoilleen, että Suomen kansa ajattelee maahanmuutosta toisin. Toisaalta he häpevät sanoa suomalaisille, että heidän täytyy ministereinä ajaa tätä jatkuvaa maahanmuuttoa sitouduttuaan siihen EU:n yhteisissä ohjelmanjulistuksissa. Sen vuoksi he eivät voi lakata kumartelemasta EU:n muille ministereille, ja siksi he tulevat selkä edellä kotiinpäin Brysselistä.

Maahanmuuttopolitiikassa erottuu neljä eri tasoa, joista alimman muodostaa itse ilmiö: maahanmuutto. Tämä on täysin immanentti taso, ja siitä puhuminen koostuu esimerkiksi maahanmuuttajamääristä ja asiaa koskevasta tilastotiedosta. Ilmiötason yläpuolella on ideologinen taso, jolla laaditaan poliittiset normit maahanmuuton toteuttamiseksi. Tämä kerros koostuu niin sanotusta monikulttuurisuuden ideologiasta. Se muodostaa normatiivisen perustan käytännön maahanmuuton edistämiselle. Kolmas taso on Euroopan unionin strateginen taso, jolla päämääräksi on asetettu edellä kuvailtu kansalaisten ja työvoiman liikkuminen. Siihen liittyvät myös kansallisvaltioiden vastaisuus ja kansallisen itsemääräämisoikeuden heikentämispyrkimykset. Neljännen tason muodostaa suuri kysymys, johon kukaan ei ole kyennyt vastaamaan, mutta joka vallitsee kaiken yläpuolella. Se on seuraava: Miksi maahanmuuttoa ja kansallisvaltioiden heikentämäistä pitäisi edistää, vaikka historia sen enempää kuin sosiobiologiakaan eivät anna näyttöä monikulttuurisuuden onnistumisesta missään maailman kolkassa? Ja miksi ihmiset ylipäänsä ajautuvat riitoihin kaikkialla, missä kohtaavat erilaiset kansakunnat, kulttuuriperinteet, arvomaailmat ja rodut? Koska nämä kysymykset ovat vastauksia vailla ja vastausten oikeaksi tai vääräksi todistumattomuuden vuoksi myös jäävät sellaisiksi, voidaan toiminnan pohjaksi valita vain hyväksi havaittu ja turvallinen tie. Se perustuu kokemuksista oppimiseen. Koska ihmisluonnon muuttaminen

on näissä asioissa vaikeampaa kuin jokien virtaussuunnan kääntäminen, kannattaisi kansakuntien sekoittamista välttää ja omaksua kansainvälisissä suhteissa pidättyvämpi linja.

Sen sijaan Suomen poliitikot häpeävät enemmän tinkiä omista EU-kollegoilleen antamistaan sitomuksista kuin siitä, että heidän pitää toteuttaa kansan enemmistön vastaista politiikkaa. Niinpä he ratkaisevat asian hallinnollisesti ja laittavat poliittiset virkamiehet pamputtamaan kansalaisia.

Konfliktien estäminen

Se, että maahanmuuttopolitiikan kritiikkiä esiintyy nimenomaan internetissä, johtuu ikävästä tosiasiasta, että valtamedia vaikenee kansan enemmistön mielipiteistä aktiivisesti ja viranomaisten toivomaa poliittista korrektiutta toteuttaen. Kun kritiikkiä ei saa esittää sensuuria harjoittavissa päivälehdissä eikä TV-kanavilla, arvostelu hakeutuu ainoaan vielä avoinna olevaan mediaan eli internetiin, jossa mielipiteet usein kärjistyvät ja esiinnytään nimimerkillä viranomaisten kylvämän pelon vuoksi. Kärjistyminen ja peittely ovat siis seurauksia siitä, että viranomaiset eivät salli asioista keskusteltavan vapaasti. Esimerkiksi Mika Illman on käyttänyt muotoilua, että vastustaessaan maahanmuuttoa ”vain harva verkkorasisti jää kiinni”. Kyse on nähdäkseni samasta asiasta kuin että joku ihminen jäisi kiinni järjen käytöstä. Voidaanko sellaista tapahtumaa sanoa kiinnijäämiseksi, jossa on kyse demokratiaan perustuvasta myönteisestä ja eettisestä toiminnasta? Sitä paitsi on loukkaavaa nimittää omilla aivoillaan ajattelevia ihmisiä rasisteiksi.

Valtionsyyttäjä Illman haaveilee Ruotsin oloista ja toteaa Ylen edellä viitatussa jutussa, että ”esimerkiksi Ruotsissa on laki, joka edellyttää sivuston ylläpitäjää valvomaan siinä esiintyvää aineistoa. Itse pitäisin tarpeellisena harkita tämän tyyppisen lainsäädännön säätämistä myös Suomeen.” Käytännössä tällainen verkon valvonta johtaisi samaan kuin puhelimien kuuntelu, joten on pääteltävä, että Illman haluaa murtaa viestintäsalaisuuden ja kannattaa täyttä totalitarismia vastustaen kansalaisten nykyisiä vapausoikeuksia.

Syyttäjä, jonka mukaan kritiikkiäkin saa esittää, ”kunhan sitä ei ääneen lausuta”, on näissä puheissaan perustuslainvastaisen ennakkosensuurin ja näköjään yleisenkin sensuurin kannalla. Yleensä ihmisten perusoikeuksiin voidaan puuttua vain poikkeusoloissa. Keskeinen kysymys kuuluu, elämmekö tämän kritiikittömän maahanmuuttopolitiikan vuoksi jo sellaisissa poikkeusoloissa, että kantaväestön perusoikeuksia aletaan rajoittaa. Jos niin on, entiset olot pitää mahdollisimman nopeasti palauttaa.

Yleisradion uutisen mukaan ”netin muukalaisviha koetaan vakavana uhkana myös siksi, että maahanmuuton odotetaan jatkossa lisääntyvän. Euroopasta on jo esimerkkejä siitä, kuinka maahanmuuttajien ja kantaväestön arkisetkin kärhämät voivat kärjistyä polttoiskuiksi ja mellakoiksi.”

Ja mitä tekee Illman? Nyt hän kertookin pelkäävänsä Ruotsin esimerkkiä ja toteaa: ”Pitäisin tärkeänä, ettei tilannetta päästetä sellaiseksi kuin se on eräissä muissa maissa, Ruotsissa ja Länsi-Euroopassa.”

Voin ymmärtää Illmanin ajatuskulkuja vain niin, että hänen käsityksensä mukaan mellakoihin ovat syyllisiä maahanmuuttopolitiikan kriitikot, jotka esittävät näkemyksiään heille vielä avoinna olevissa tiedotusvälineissä eli internetissä. Totuus asiassa on kuitenkin sellainen, että maahanmuuttokritiikki ei ole suinkaan mellakoiden eikä polttoiskujen syy. Maahanmuuttokriittisyyden kasvu on *seuraus*, ja syy konflikteihin on hallitsematon maahanmuuttopolitiikka sekä maahanmuuttajien oma toiminta.

On erittäin paheksuttavaa, että valtionsyyttäjä Illman toimii mielipiteillään poliittisen linjan vetäjänä ja että hän yhdessä Astrid Thorsin, Johanna Suurpään ja Mikko Puumalaisen kanssa pönöttää Suomeen lisää maahanmuuttajia, vaikka kansalaisten selvä enemmistö ei kyseistä politiikka hyväksy. En minä ainakaan halua tänne mitään miinakenttää, sellaista, joka vallitsee Pariisin ja Lontoon lähiöissä, ja siksi myös ovia apposen auki pitävää maahanmuuttopolitiikkaa on syytä vastustaa.

Aktiivisen maahanmuuttopolitiikan vastaisuus ei siis ole kiihottamista mitään kansanryhmää vastaan, vaan aktiivinen maahanmuuttopolitiikka itsessään kiihottaa kantaväestöön kuuluvia ihmisiä esittämään kyseisen politiikan vastaista kritiikkiä. Tämä puolestaan on luonnollinen seuraus varsinaisesta syystä, joka on...

Myös minä olen sitä mieltä, että tilannetta ei saa päästää sellaiseksi kuin se on eräissä muissa maissa, esimerkiksi Ruotsissa, Ranskassa, Hollannissa ja Britanniassa. Mutta se edellyttää puuttumista ongelmien oikeisiin syihin, toisin sanoen maahanmuuton supistamista. Jos siis Illman haluaa vähentää rikollisuutta, hänen kannattaa alkaa taistella jatkuvaa maahanmuuttoa vastaan.

Perjantaina 9. toukokuuta 2008

LE PEN JA KYNÄILY

Rikollisuus lisääntyy kriminalisoimalla. Ranskan kansallisrintamapuolueen johtaja ja europarlamentaarikko Jean-Marie Le Pen on jälleen vaarassa päätyä syytteeseen ”rasistisiksi” leimatuista puheista, vaikka hän ainoastaan totesi keskitysleirien olleen sotahistorian ”yksityiskohta”.[478]

Keskitysleirit ovat tietenkin sotahistorian yksityiskohta. Ne eivät välttämättä kuulu kaikkeen sodankäyntiin, vaikka keskitysleirejä esiintyykin usein siellä, missä käydään sotaa ja kohdataan demografisia ongelmia. Esimerkiksi Suomessa punavangit vietiin jo vuonna 1918 keskitysleirejä vastaaville leireille, joissa heitä myös kuoli ja surmattiin runsain mitoin. Stalinin keskitysleirit ovat kuolleiden määrää koskien historian murheellisin luku. Ja Euroopassa keskitysleirejä nähtiin viimeksi Bosnian sodassa.

Aivan kuten Le Pen toteaa, keskitysleirejä oli myös hyvin monenlaisia, eivätkä kaikki olleet tuhoamisleirejä. Teollisuuden palvelukseen alistetuilla leireillä saattoi jopa selviytyä hengissä, kun taas näennäisesti vapaina työskentelevät *Autobahnien* rakentajat menehtyivät nopeasti työtaakkansa alle, aivan kuten Saksan kaivosorjatkin.

Kummallista tämän asian jälkipyykissä on halu syytellä yksittäisiä ihmisiä heidän rohkeista mielipiteistään, mutta kukaan ei näytä välittävän mitään siitä, että sähkölaitteita keskitysleireille toimitti hyvämaineisena pidetty Siemens, joka nykyään valmistaa esimerkiksi pesukoneita. Keskeisin ongelmahan eivät olleet keskitysleirit sinänsä vaan syyt, jotka niihin johtivat.

Lauantaina 10. toukokuuta 2008

VIRO VAPAAEHTOISESTI NEUVOSTOLIITTOON?

Toimittaja Leena Hietasen Viro-pamfletti *Viron kylmä sota* (WSOY 2008) on uskomattominta historiallista potaskaa, mitä tässä maassa on julkaistu.[479] Kirjoittaja väittää, että Viro pitää apartheid-järjestelmää, jolla maan venäläisväestöltä on muka viety kansalaisoikeudet. Hän myös kyseenalaistaa käsityksen maan miehittämisestä sekä väittää Viron liittyneen vapaaehtoisesti Neuvostoliittoon! Ei ole ihme, että virolaiset raivostuivat kyseisistä tulkinnoista.[480]

Sinänsä on tietenkin suotavaa, että historiankirjoittajien joukkoon etsiytyy myös naisnäkökulmaa, mutta pitääkö jäljen olla tällaista? Ei ole ihme, että Hietanen tunnusti omassa blogissaan saaneensa aiemmin potkut toimittajantyöstään Kauppalehdestä ja Turun Sanomista.

Teoksessa esitetään myytinmurtamisen varjolla sellaisia epätotuuksia, joita ei oikeuta sen enempää venäläisen nykyväestön puolesta tunnettava humanismi kuin pelkkä ärsytyskynnystä testaava kokeilunhalukaan. Jos Jean-Marie Le Pen vedetään oikeuteen mielipiteistään Ranskassa, niin montako kertaa Hietanen pitäisi vetää käräjille mielipiteistään Virossa?

Viron miehityksen vähättely ja Viron kansan ongelmat ovat niin suuria historian vääryyksiä, ettei niiden kääntäminen päälaelleen Hietasen omassa kaleidoskoopissa ole mitenkään perusteltua. Se, että venäläisillä menee

Virossa nykyään huonosti, on kyseisen miehittäjäkansan omaa syytä. Tilanne tarjoaa varoittavan esimerkin siitä, mitä kansakuntien monikulttuurisesta sekoittamisesta voi seurata.

En näe kyseisen kirjan julkaisemiseen muuta syytä kuin sen, että kustantaja WSOY tavoittelee sillä huomiota ja kirjan mahdollisella myynnillä liikevoittoa. Tällaisten teosten liikkeelle laskeminen kertoo julkaisupolitiikan sairastumisesta. Totuuden ei anneta merkitä mitään, vaan käsistä päästetään väitteitä, jotka eivät ole historiallisesti tosia, ja myös subjektiivisina tulkintoina ne ovat *Pahkasian* tasolla. Paljastavaa on, että kirja ilmestyi uuden Barrikadi-sarjan ensimmäisenä niteenä. Paitsi että kustantajilla olisi tärkeämpääkin painettavaa, myöskään kirjailijan itsensä ei kannattaisi uhrata julkisuushakuisuudelle omaa kunniaansa.

Teoksen ulkopoliittisena tehtävänä lienee pilata Suomen ja Viron välejä, ja parhaiten tekeekin se, joka ei moisesta provosoidu vaan jättää kirjan omaan arvoonsa. Myös Hietasen harjoittama tsuhnittelu (venäläisten halventava ja rasistinen ilmaus suomalaisista) on pelkkää minulle itselleni käsittämätöntä oman pesän likaamista. Kirjoittajan henkilöllisyydestä tiedän vain sen, että hänellä on ollut tuo (n)ostalgiamyönteinen linja jo pitkään, ja kaikessa hän on ollut kallellaan Neuvostoliittoon. Tehtävänä lienee purkaa omia komplekseja.

Keskiviikkona 14. toukokuuta 2008

VÄHEMMÄN TAPPAVAT ASEET

Valtiolla on niin sanottu väkivaltamonopoli, eli valtio pidättää itselleen yksinoikeuden väkivallan käyttöön. Samalla se kieltää väkivallan muilta. Viime aikoina väkivallan käytön kynnys on kuitenkin madaltunut. Ennen monikulttuurisuuden ja kansainvälistämisen aaltoa valtioilla ja kansakunnilla oli selvät potentiaaliset viholliset. Rajat olivat tuolloin korkeat, ja ne pitivät yllä rauhaa. Konfliktit, jotka aiemmin kohdattiin rajoilla, on nykyisin siirretty keskelle kansalaisyhteiskuntia. Enkä tarkoita nyt monestakin yhteydestä tuttua informaatiosodankäyntiä tai sotaa yrityksistä ja liikenteen solmukohdista (jotka nekin on tosin suureksi osaksi menetetty kansainväliseen hallintaan). Sen sijaan puhun konkreettisen väkivallan käytöstä.

Mitä enemmän kansakuntia valtioiden sisällä on, sitä herkemmiksi valtiot tulevat myös aseellisille konflikteille. Tällöin vieraat valtiot voivat käyttää maassa asuvia kansanryhmiä oman valtion vastaiseen painostukseen. Lisäksi eri kansalaisryhmät aiheuttavat entistä enemmän sisäisiä levottomuuksia, ja mielenosoitusten määrä onkin lisääntynyt sekä Suomessa että Euroopassa yleensä. Siksi on ymmärrettävää vaikkakaan ei suotavaa, että viranomaisvalta pyrkii tiukemmin hallitsemaan eri kansan-

ryhmiä ja omia kansalaisiaan. Tämän merkiksi myös Suomen armeija etsii ”uusia aseita ihmisjoukkojen hallintaan”.[481]

Erään uuden aseryhmän muodostavat niin sanotut ”vähemmän tappavat aseet”, joiden englanninkielinen nimi ”*less-than-lethal weapons*” ei tosin tarkoita, että niiden kuolettavuus olisi alhaisempi, vaan sitä, että ne ovat ”vähemmän kuin tappavia” eivätkä siis tapa välttämättä ollenkaan. Tällaisia aseita ovat esimerkiksi ääniaallot, maantieliimat, sähköpamput ja perinteiset kumiluodit.

Ihmisoikeuksien ja vapaan demokratian kannalta kyseiset aseet ovat jopa haitallisempia kuin tuliaseet, sillä kynnys niiden käyttämiseen on alempi kuin omien kansalaisten ampumiseen kovilla. *Less-than-lethal*-aseilla voidaan vaientaa paitsi demokratian vastaiset liikkeet, myös demokratiaa vaativat hankkeet. Esimerkiksi Neuvostoliitto oli mahdollista kumota vielä vanhanaikaisten aseiden aikakaudella, sillä maan asevoimat kieltäytyivät tappavan asearsenaalin käytöstä, jota kommunismin kumoamiseen tähtäävän vallankumouksen tukahduttaminen olisi vaatinut. Koska *less-than-lethal*-aseita ei ollut, ei kansaa onnistuttu vaientamaan. Ihmisiä ei raaskittu ampua luodeilla eikä ydinpommeilla. Niinpä myös vähemmän tappavat aseet ovat uusi uhka kansalaisvapauksille tilanteissa, joissa oman valtion viranomaisvalta alkaakin näpistellä ihmisten oikeuksia.

Less-than-lethal-aseiden hankinta on oire. Koska itse olen pasifisti, vastustan kansallisvaltioiden yhtenäisyyttä heikentämään pyrkivää politiikkaa, sillä juuri se on keskeinen syy valtioiden sisäisiin konflikteihin ja väkivallan käyttöön. Suomen ulkopolitiikan keskeinen tulos on, ettei maassamme ole syviä etnisiä ristiriitoja. Niinpä olisi tärkeää, ettei kyseisiä ongelmia myöskään tuotettaisi ajattelemattomalla maahanmuutto- ja väestöpolitiikalla. Kokemus osoittaa, että kaikkialla, missä on etnisiä ristiriitoja, käydään sotaa, kuten Pohjois-Irakissa kurdien ja muslimien välillä ja jaetussa Jerusalemissa juutalaisten ja arabien välillä. Ja kaikkialla, missä käydään sotaa, ovat syynä yleensä etniset ristiriidat.

Näin ollen *less-than-lethal*-aseiden käyttöönotto ei suinkaan poista ongelmia, vaan se antaa merkin vapaan kansalaisyhteiskunnan heikentymisestä, luottamuksen rakoilusta ja demokratian murenemisesta. Eurooppalaisessa politiikassa kannattaisi aseiden kalistelun sijasta keskittyä etsimään keinoja siirtolaisvirtojen kääntämiseksi. Se, että viranomaisvalta on entistä kiinnostuneempi väkijoukkojen hallintaan, mellakoiden hajottamiseen ja levottomuuksien torjumiseen soveltuvista aseista, kertoo omaa kieltään etnisten kiistojen yleistymisestä. Koska ongelmat ovat jo siirtyneet kaduille, kyse näyttää olevan enää pelkästä aisoissa pitämisestä, ja parempi olisi (ollut) ratkaista asiat poliittisilla päätöksillä.

Euroopan valtioiden tuntuu olevan vaikea myöntää, että niillä on käsissään maahanmuutosta seurannut etnis-väestöllinen ongelma. Ongelman lievittely kantaväestöjä ripittämällä ja maahanmuuttovolyymia lisäämällä on samanlaista kuin tulipalon sammuttaminen gasoliinilla.

Siellä, missä poltetaan kirjoja, poltetaan ennen pitkää ihmisiä, sanoi 1800-luvulla elänyt kirjailija Heinrich Heine. Sensuuria ja sananvapauden rajoittamista harjoitetaan länsimaissa taas huolestuttavan paljon. Elämmekin paljolti ensimmäistä maailmansotaa edeltänyttä aikakautta muistuttavassa tilanteessa: yhteiskunta monikulttuuristuu ja globalisoituu. Nämä olivat tosin tuolloin pelkkiä teollistumisen ja kaupungistumisen sivuseurauksia, mutta nyt tuota trendiä koetetaan edistää tahallisesti. Vaarana on, että kansallisvaltiot hajoavat takaisin eripuraisiksi etnisiksi ryhmiksi, jotka kiistelevät keskenään, ja tuloksena on paluu sääty-yhteiskuntaan. Tulevaisuuden sotia ei käytänekään valtioiden välillä, vaan Eurooppaan syntyy ensi vaiheessa sisällissotia eri väestöryhmien välille. Toisessa vaiheessa ongelmien ytimeksi havaitaan Euroopan liittovaltiollistaminen, jolloin enemmistökansallisuuksien hallitsemat kansallisvaltiot alkavat pyrkiä irti EU:sta. Tällöin saattaa syntyä myös valtioiden välisiä sotia.

Tapa, jolla valtiot varustautuvat nyt hillitsemaan omien kansalaistensa mielenilmaisuja, virittää alkusointuja tulevaan katastrofiin. Voimankäyttö aseettomia kansalaisryhmiä vastaan on kuitenkin poliittisesti tehotonta. Se herättää vain vastareaktioita ja johtaa sodista lohduttomimpaan, kansalaissotaan. Parasta, mitä armeija voi sellaisessa tilanteessa tehdä, on laittaa jonkun aktivistin kävelemään rahalippaan kanssa kohti porukkaa ja huutelemaan, ”haluaako joku lahjoittaa femman Amnesty Internationalille?” – Ja katso: väkijoukko hajaantuu alta aikayksikön.

Torstaina 15. toukokuuta 2008

SUODATINJAUHATUSTA JA RITUAALISURMIA

Vähemmistövaltuutettu Johanna Suurpää on huolissaan siitä, että Suomen poliisi tarkastaa ihmisten oleskelulupia kaduilla ja ratsaa lähinnä ”vierasperäiseltä näyttäviä” kulkijoita.[482] Koska kritiikin esittäjänä on viranomaistaho toista viranomaistahoa vastaan, arvostelun pitänee kohdistua poliisin menettelytapaan eikä asian laillisuuteen sinänsä, sillä poliisihan valvoo laillisuuden ja järjestyksen toteutumista.

Toiseksi: ei voitane sanoa, että ongelman ydin olisi ihmisten valikoimisessa tarkastettaviksi pelkkään ulkonäköön liittyvien oletusten perusteella. Mistäpä muusta ulkomaalaisuus ja siten myös tarkastusten aiheellisuus olisi pääteltävissä, kuin ulkonäöstä? Ongelman syy onkin liian löysä ulkomaalaispolitiikka, jonka tuloksena maahan pääsee pilvin pimein luvattomia maahanmuuttajia kaikkien lupa-anomus kädessään pyrkivien lisäksi.

Eettiseltä, moraaliselta, filosofiselta ja tieteelliseltä kannalta on samantekevää, tuleeko poliisi toiminnallaan vastustaneeksi ”Euroopan neuvoston

rasisminvastaista etnisen profiloinnin kieltoa", mikäli kyseisen kiellon kautta peitellään totuutta. Totuutta puolestaan ei pidä salata, vaan siitä tulee kertoa, ja katsotaanpa, miksi näin on.

Helsingin Sanomien totuus

Sivistyneessä ja meitä tietysti monin tavoin suvaitsevammassa Britanniassa, jossa monikulttuuristamisen toteuttamisessa on päästy paljon pitemmälle, poliisi ei tarkasta vain ihmisten kansalaisuuksia ja oleskelulupia. Sen sijaan se on joutunut aloittamaan katuratsiat "nuorison" riisumiseksi aseista. Tämän päivän Helsingin Sanomat suodattaa luettavaksemme lyhyen, suoraan STT:ltä lainatun uutisen, jonka mukaan Lontoon poliisi alkaa kerätä teräaseita "teineiltä".[483] Se onkin järkevää, sillä mitäpä kukaan teini teräaseella tekee. Eivätkö äidit ole opettaneet näille nuorille, ettei pihalla saa juosta puukko kädessä?

Mutta Lontoon tapahtumiin on luonnollisesti jokin vakava syy. Kaupungin etnisissä mellakoissa on surmattu tämän vuoden aikana jo 13 nuorta. Sama uutinen kertoo, että äskettäin "yksi ihminen puukotettiin kuoliaaksi Lontoon keskustassa Oxford Streetillä", joka on yksi kaupungin vilkkaimmista ostoskaduista. Ja "lauantaina 16-vuotias nuorukainen kuoli, kun hänen kaulansa viillettiin auki Kaakkois-Lontoossa. Surmattu oli kieltäytynyt tappelemasta surmaajan kanssa."

Uutinen ei kerro, mitä yhteyttä on loppujen lopuksi sillä, että uhrin kaula viillettiin auki ja että uhri "oli kieltäytynyt" tappelemasta surmaajan kanssa. Mutta sanamuodosta voi päätellä, että surmaaja oli kuitenkin ehdottanut tappelemista, vaikka uhri ei ollutkaan siihen suostunut. Oliko siis kyse siitä, että "ehdotus" tappelemiseen sisälsi jo surmaamisaikeen? Vai oliko niin, että havaittuaan uhrinsa kieltäytyvän tappelemisesta surmaaja koki sen rasistiseksi loukkaukseksi ja päätti sen vuoksi kostaa ihmiselle ottamalla häneltä oman kunniansa palauttamiseksi hengen?

Helsingin Sanomat ei tietenkään kerro surmaajien eikä surmattujen etnistä alkuperää, sillä sehän ei ole mitenkään olennaista. Kaulan viiltäminen antaa kuitenkin hienovaraisen vihjeen siitä, että kyseessä oli islamilaisen maahanmuuttajan tekemä rituaalimurha. Lehti valaisee aihetta vain sikäli, että aseiden poiskeräämistä "on arvosteltu aiemmin rasismista vastaavissa operaatioissa, koska tarkastukset kohdistuvat usein tummaihoisiin nuoriin". Tällä tavoin lehti asettuu ymmärtämään rikollista, mutta jättää sanomatta, (1) minkä vuoksi aseistariisunta on ylipäänsä kohdistettu tummaihoisiin nuoriin, (2) että tummaihoiset tekevät tilastollisesti enemmän väkivaltarikoksisia kuin muut[484] ja (3) että sen vuoksi myös vaaleaihoiset nuoret joutuvat käymään verisiä kiistoja omista oikeuksistaan kaduilla.

Daily Telegraphin totuus

Jos eläisimme vain suvaitsevaisen median, kuten Helsingin Sanomien ja STT:n varassa, totuus ei huolestuttaisi meitä yhtä paljon kuin silloin, kun vaivaudumme tutkimaan asioiden taustat kansainvälisistä lehdistä. Totuus, jota suomalainen media ei kertonut mutta josta brittiläinen laatulehti Daily Telegraph kertoo,[485] on seuraava: äskettäin surmattu "nuori" olikin Steven Bigby, yksi niistä kymmenestä maahanmuuttajasta, jotka raiskasivat 16-vuotiaan koulutytön jo viime tammikuussa ja kaatoivat hänen päälleen syövyttävää happoa peittääkseen rikoksensa DNA-jäljet.[486] Bigby oli lisäksi syytteessä myös vuonna 2006 suorittamastaan puukotuksesta, ja hänet oli päästetty vapaaksi takuita vastaan.

Koska Bigby oli maahanmuuttaja eikä siten voinut aiheuttaa väkivallantekoja, hänet oli päästetty vapaalle jalalle, vaikka tosiasiassa kyseessä oli väkivaltarikoksen uusija, jonka oli perusteltua olettaa toistavan tekonsa tai joutuvan niiden ihmisten vihan kohteeksi, jotka olivat kärsineet tämän henkilön tekemistä rikoksista. Niinpä hänen oikea paikkansa olisi ollut vankilassa rangaistusta kärsimässä eikä ihmisiä provosoimassa. Kunhan vain tuo oikeusistuin olisi saanut käräjänsä istuttua.

"Raja on tullut vastaan"

On kieltämättä sarkastista, että länsimainen suvaitsevaisto joutuu yksittäistapaus kerrallaan toteamaan avoimen maahanmuuttopolitiikan olleen tämän vuosisadan pahin poliittinen virhe. Näin on siitä huolimatta, että uutisella on surureuna ja uneliaimmatkin alkavat herätä. Selvimmin asian näkee paikan päällä, kuten poliisipäällikkö Tim Godwin: "Meidän on todellakin tehtävä jotain ja puututtava aseiden kantamiseen Lontoon kaduilla. On aika todeta, että raja on tullut vastaan."[487]

Ongelma ei ole kuitenkaan veitsien eikä aseiden olemassaolo, sillä niitähän on Britanniassa ollut satojen, jopa tuhansien vuosien ajan. Niinpä ratkaisuksikaan ei kelpaa pois keräily. Ongelma on se, että maahan on pesiytynyt "nuoria", jotka lyövät puukkoja viattomien ihmisten selkään. Niinpä pitää poistaa ongelman syy eikä sen välineitä. Vain näin saadaan seurauksetkin kitketyiksi.

Entä miten perusteltua ihmisiin kohdistuva tarkastusten tekeminen on? Normiruuvin kiristeleminen ei ole vapaisiin demokraattisiin oloihin tottuneille kansalaisille kovin miellyttävää. Se syö ihmisten yksityisyyteen liittyviä oikeuksia kohdistuessaan väistämättä myös puudelirouviin, kuten satunnaiset tarkastukset aina. Voidaan siis sanoa, että hallitsemattoman maahanmuuttopolitiikan seurauksena on ajauduttu tilanteeseen, jossa kantaväestön oikeuksia joudutaan kaventamaan, ja avoin maahanmuutto-

politiikka johtaa tätäkin kautta vapaan kansalaisyhteiskunnan vähittäiseen takavarikoimiseen.

Suomessa teräaseiden kantaminen julkisilla paikoilla on tunnetusti kielletty, ja Britanniassa kansa on jouduttu riisumaan käsiaseista kokonaan vain siksi, että niiden käyttö karkasi hallinnasta etnistä alkuperää olevien maahanmuuttajien taholla. Kyseinen aseiden keruu osoittautui tosin tehottomaksi, koska aseensa kävivät vapaaehtoisesti luovuttamassa vain ne rehelliset kansalaiset, jotka olisivat käyttäneet niitä laillisesti, kun taas pahaa aikovat jättivät pössykkänsä luvattomasti haltuun. Näin ollen maassa on suuri pimeiden aseiden ongelma, ja myös menetetyn teräaseen tilalle voi kuka tahansa hankkia uuden. – Haluatteko te vapaan kansalaisyhteiskunnan tilalle viidakkoveitsien Suomen?

Perjantaina 16. toukokuuta 2008

KUKKAHATUT KÄRÄJILLÄ

Olen jo aiemmissa kirjoituksissani arvostellut sitä, miten kukkahattumammat säätivät ensin lapsipornon vastaisen lain, ja sitten kamarille vietiin eräs toinen kukkahattumamma. Julkisuuskohun jälkeen asia haudattiin pariksi kuukaudeksi, jonka aikana syyttäjä nosti kanteen lapsipornoa hyödyntänyttä taiteilija Ulla Karttusta vastaan. Kukkahatuilla onkin tänään todellinen riemun päivä, sillä asiaa käsitellään Helsingin käräjäoikeudessa.[488]

Olen aiemmin todennut myös sen, miten julkeaa on, että poliisi, syyttäjä ja tuomioistuin pyrkivät laittautumaan taidearvostelijoiksi. Tämän moitteen viranomaisvalta pyrkii tietysti torjumaan kieltäytymällä ymmärtämästä, mitä eroa on asian kuin asian taiteellisella tai pornografisella esittämisellä – siis esillepanolla taiteellisessa kontekstissa tai samojen asioiden esittämisellä pornoluolien silakankatkuisissa takahuoneissa.

Sen sijaan viranomaisvalta kiinnittää huomiota vain siihen, onko kyseessä alastonkuva vai ei. Tosiasiassa keskeisiä olisivat esittämiseen liittyvät *merkitykset*. Koska oikeus ei kykene näkemään näiden asioiden eroa, on todennäköistä, että se tuomitsee syytetyn, vaikka se siten rajoittaakin ilmaisunvapautta, sananvapautta ja lähes kaikkea ajateltavissa olevaa vapautta.

Vahinko, joka tätä kautta syntyy, on seuraava: ihmiset eivät voi ottaa todellisuuden ilmiöihin kantaa, kun viranomaiset estävät heitä kuulemasta ja näkemästä argumentteja. Tilannetta eivät paranna syyttäjän krokotiilinkyyneleet sen johdosta, että taiteilijan ”tarkoitus oli hyvä”, sillä taiteelliseen esittämiseen ei tarvita *mitään* tarkoitusta: ei tarvitse olla edes hyvä. Tieteissä ja taiteissa tarkoitusten olemassaolo olisi itse asiassa kielteinen arvo, joka nollaisi puolueettomuuteen tähtäävän toiminnan merki-

tyksen. Sananvapauden kahlinnalla tuotettava henkinen väkivalta on siis perimmältään aivan yhtä kielteistä kuin kidutus- ja vankileirien fyysinen väkivaltaisuus.

Porno vai pommi?

Lapsipornon valmistaminen, hallussapito ja esittäminen eivät välttämättä ole moraalisesti arveluttavia asioita. Niiden ei pitäisi myöskään olla vakavia rikoksia. Esimerkin tästä tarjoaa se, että lapsipornon yksi käyttäjäryhmä ovat lapset itse. Jokainen teini-ikäinen haluaa katsella toisen samanikäisen teinin alastonkuvaa, ja se on heidän psykoseksuaaliselle kehitykselleen hyväksi. Parhaat kokemukset ja mielikuvat jäävät luonnollisesti mieleen pysyvästi, kuten jokainen muistaa omasta nuoruudestaan, joten myös ”traumatisoituminen” on myönteinen asia. Sen sijaan ristiriitaista on, että televisiossa ja kaikkialla muuallakin saa esittää mitä hirveintä väkivaltaa, eikä sitä paheksuta saati kriminalisoida lainkaan!

Televisiossa saa mielihyvin esittää ydinpommeista ja ydintuhosta kertovia ohjelmia, joissa heteroseksuaaliset perheenisät ja -äidit selittävät naama peruslukemilla, miten ydinpommit räjähtävät kaupunkien keskustoissa: ensin tulee ”lämpövaikutus” (kuinka suuressa ristiriidassa tuon ilmauksen pehmeys onkaan sen merkitykseen verrattuna). Ja sitten saapuu paineaalto, joka tuhoaa tieltään kaikki kodit. Lopuksi seuraa tappava ydinlaskeuma, joka surmaa tieltään viimeisenkin henkiin jääneen ihmisen.

Tätä pelottavaa kauhukuvaa on siis lupa esittää lapsille ja nuorille televisiossa, vaikka he ahdistuvat siitä ja saavat koko elämän kestäviä traumoja. Mutta kun kyse on ihmiselle luonnollisen seksuaalisen kanssakäymisen esittämisestä, jossa ihmiset suhtautuvat toisiinsa lempeästi ja hellyydellä, se halutaan kieltää ja poistaa rangaistusten uhalla televisiosta, lehdistä, internetistä ja kaikkialta muualtakin. Erään esimerkin kyseisestä seksuaalisuudenvastaisuudesta tarjoaa Korkeimman oikeuden päätös, jonka mukaan pornoa sisältävät DVD-levyt ovat pornografisia julkaisuja, joita ei saa myydä julkisilla paikoilla, kuten kirpputoreilla, sillä siellä ne ovat myös lasten nähtävillä.[489] Suurin osa aikuisista ei karsastanekaan nuorten ihmisten alastonkuvia, vaan heitä hävettää aikuisten oma porno, jossa esiintyy yli-ikäisiä ja rupsahtaneita kurppia.

Jallun pihtaajat pippurihyllyllä

Alastomuutta paheksumalla lapsille ja nuorille opetetaan estoja, eikä ole ihme, jos he ajautuvat niiden vuoksi ihmissuhdeongelmiin myöhemmässä elämässään. Todellisuudessa lapset itse tietävät seksiasiat aikuisia paremmin. Merkkinä tästä on se, että peruskoululaiset heittävät navanaluset opettajilleen ja vanhemmilleen. Ei tarvinne olla mikään Edison oivaltaakseen, millaista järjettömyyttä tuomioistuinten typerään kaksinaismoralismiin ja kaksoisstandardeihin liittyy.

No, onhan tuomiomielessä se hyvä puoli, että mitä kireämmälle normiruuvit väännetään, sitä nopeammin pultit katkeavat. Ihmiset saavat tarpeekseen ajojahdeista, padot murtuvat, ja oman seksuaalisuuden torjuminen vaihtuu ehkä hyväksynnäksi. Mutta oikeuksien toiminnan myötä on saatu taas ikävä näyttö siitä, kuinka myös seksuaalisuuden yleisiä muotoja pyritään kahlitsemaan heteroseksuaalisten lapsiarvojen nojalla. Kielteistä on, että lapsiarvojen kautta leviävällä ahdasmielisyydellä pyritään tällöin rajoittamaan kaikkien niidenkin ihmisten seksuaalisuutta, joilla ei ole mitään tekemistä lasten kanssa.

Lauantaina 17. toukokuuta 2008

HOMOT JA SUOMALAISUUS

Viime maanantaina vietettiin J. V. Snellmanin päivää, joka tunnetaan myös suomalaisuuden päivänä. Kansallisina juhlapäivinä tulee useasti mieleen epäilys, että ne ovatkin enää vain muistopäiviä. Kansainvälistämisen ja monikulttuuristamisen aikoina tällainen ajatus on lähempänä kuin koskaan. Tänään, toukokuun seitsemäntenätoista, puolestaan vietetään yleistä homofobian vastaista päivää. Molemmat päivät sopivat juhlittaviksi heleän kevään keskellä, ja toivon, että niiden viettämisellä olisi sisältöä myös tulevaisuudessa.

Homojen ihmisoikeustilanne ei ole missään muualla maailmassa niin hyvä kuin se on Pohjoismaissa, Yhdysvalloissa ja muutamissa Länsi-Euroopan valtioissa, kuten Britanniassa ja Saksassa. Euroopan unionin alueella homojen syrjinnästä on syytä olla huolissaan varsinkin Itä-Euroopan entisissä sosialistimaissa. Kuin kaikuna menneiltä ajoilta homoja vastaan järjestetään edelleenkin suoranaisia vihamarsseja esimerkiksi Venäjällä, Virossa, Liettuassa ja Puolassa. Tämä tavallaan todistaa, että hyvinvointia ja yhteiskuntaluokkien välistä ymmärrystä voidaan edistää parhaiten vahvojen kansallisvaltioiden sisällä – ei sentapaisissa useista valtioista koostuvissa totalitarismeissa, jollainen esimerkiksi Neuvostoliitto oli. Islamilaiset maat puolestaan muodostavat keskusjohtoi-

sen uskonnollisen totalitarismin, jossa homojen asema on ankea ja kaikkia seksuaalivähemmistöjä sorretaan sekä rangaistaan systemaattisesti.

Länsimainen demokratia ja rationalismi ovat kehittyneet kukoistavimpaan kukkeuteensa nimenomaan kansallisvaltioissa ja niiden ansiosta. Kansallisvaltioita edeltäneenä aikana Euroopassa vallitsi kosmopoliittinen ja monikulttuurinen hajanaisuus, jossa aatelisto ja ylimmät säädyt käyttivät valtaa ja taistelivat keskenään. Sen sijaan kansallisvaltio on taannut säätyjen yhdistymisen ja toiminnan yhteisten päämäärien hyväksi. Tällöin myös työväenluokalle on tarjoutunut mahdollisuus poliittiseen osallistumiseen ja tavoitteidensa edistämiseen. Yhteen hiileen puhaltamisen on mahdollistanut nimenomaan kansallisvaltio, jossa luokkakuilut on lapioitu umpeen. Tätä kautta nationalismi on taannut sekä hyvinvoinnin, demokratian että rationalismin kehittymisen, kun yhteiskuntaluokat ovat voineet löytää toisensa ja yhteiset etunsa kansallisvaltioiden sisällä. Pitämällä yllä kansallisvaltioiden erilaisuutta nationalismi on varmistanut erilaisuuteen sisältyvän rikkauden maailmassa.

Gay, sano islamille ”Ei!”

Kansakuntien etninen olemassaolo on useinkin kyseenalaistettu niin sanotussa postmodernissa ajattelussa, ja on väitetty, että ”kansan” määrittävät nykyään erilaiset maut, tyylit ja elämäntapa. Vastaväitteeksi voidaan todeta, että mikäli asiat todellakin ovat näin hajanaisesti, kyseisiä uusia yhteiskuntaluokkia tai säätyjä yhdistämään nousee entistä vahvemmin ainoa jäljellä oleva peruste, etninen alkuperä ja siihen liittyvä intressi: kansallinen taloudellinen, sosiaalinen ja turvallisuuspoliittinen etu.

Me homoseksuaalit olemme olleet eräänlainen yhteiskuntaluokka. Kun Euroopan unionissa pyritään nyt korjailemaan homojen oikeuksia, ne kytketään kuitenkin virheellisesti yhteen maahanmuuton edistämisen kanssa. Homojen oikeuksia koetetaan tällöin edistää *yleisen* syrjinnänvastaisuuden perusteella. Syrjintää tuleekin vastustaa. Mutta homojen oikeudet ja asema ovat kuitenkin täysin eri asioita kuin siirtolaisuuden suosiminen. Niinpä en hyväksy enkä kannata esimerkiksi Vihreän liiton ohjelmiin kirjattuja kannanottoja, joiden mukaan homojen asemaa koetetaan edistää osana maahanmuuton lisäämistä. En näe sellaisessa politikoinnissa mitään järkeä, ja pidänkin tärkeänä, että kantaväestöön kuuluvien homojen ja Suomessa olevien tai tänne pyrkivien maahanmuuttajien asema *erotetaan* toisistaan. Näitä asioita ei pidä käsitellä yhtenä kokonaisuutena.

Homojen sanotaan hyötyvän monikulttuurisuuden edistämisestä, mutta todellisuudessa suomalaisten homojen yhteydet kantaväestöön kuuluvien heteroiden kanssa ovat kulttuurikuvan kannalta paljon olennaisempia ja runsaampia kuin ne muutamat yhteydet, joita joillakin homoilla saattaa olla maahanmuuttajaväestön kanssa omassa yksityiselämässään. Sen

sijaan erottavia poliittisia tekijöitä tiettyihin maahanmuuttajaryhmiin on useita, ja yksi niistä liittyy islamin homovastaisuuteen. Homojen ei kannata edistää monikulttuurisuuden ideologian kautta tapahtuvaa Euroopan islamistumista, sillä se merkitsee meidän vapautemme kaventumista, jopa suoranaista uhkaa turvallisuudellemme.

Jos homojen asemaa koetetaan edistää maahanmuuton suosimisen ja yleisen mutta useimmiten näennäisen suvaitsevaisuuden ja monikulttuurisuuden kautta, on vaara, että homot saavat ennen pitkää osakseen kaikki ne vihat, jotka voidaan kohdistaa monikulttuurisuutta väkipakolla edistävään politikointiin. Tämä merkitsee, että kun maahanmuuttajavastaisuus Euroopassa lisääntyy, myös meitä homoja voidaan alkaa (tosin virheellisesti) syyttää kaikista niistä ongelmista, joita jatkuva siirtolaisuus tuottaa. Maahanmuuton myötä lisääntyy myös maahanmuuttajavastaisuus, ja maahanmuuttajavastaiset ovat usein kovien arvojen kannattajia, jolloin kansalliset vähemmistöt, kuten homot, joutuvat entistä ahtaammalle. Näin ollen seksuaalivähemmistöjen ei kannata penätä oikeuksiaan maahanmuuttoa suosimalla tai yleistä monikulttuurisuutta vaatimalla varsinkaan, kun demokratia ja liberalismi perustuvat valikoivaan ja kansallisvaltion puitteissa luotuun poliittiseen järjestelmään. Todellisuudessa myös useimmat kantaväestöön kuuluvat homot ovat hyvin isänmaallisia, ja mitäpä meidän väitetty sovinismi ja maskuliinisuuden tavoittelukaan muuta ovat kuin merkkejä hyvästä kansallisesta itsetunnosta ja juuri tuosta isänmaallisuudesta (ranskaksi *chauvinisme*).

Nationalismi turvaa tasa-arvon

Meidän homojen tulisi olla huolissamme siitä, että Euroopan unionissa homot yritetään laittaa samaan riviin maahanmuuttajavähemmistöjen kanssa. Koska me emme ole samoja ryhmiä, tämä harhakuva ei vastaa asioiden todellista laitaa. Siksi on syytä varoittaa sellaisesta politiikanteosta, jonka kautta vasemmisto ja vihreät koettavat nyt samastaa homot etnisiin vähemmistöihin. Siinä ei ole järkeä senkään vuoksi, että homojen Mekkana mainostetussa Amsterdamissa peräti 85 prosenttia keskiasteen koulujen maahanmuuttajaoppilaista torjuu täysin homoseksuaalit. Saksassa puolestaan on jouduttu harkitsemaan gay-elokuvien näyttämistä maahanmuuttajille, jotta näin voitaisiin selvittää, suostuvatko maahanmuuttajat (eli muslimit) hyväksymään meidän arvomaailmamme vai eivät.[490] Tällaiset testit eivät tosin ole luotettavia, sillä maahanmuuttajilla on intressi valehdella niissä. Lisäksi asetelma paljastaa, että homojen ja muslimien arvot ovat suureksi osaksi päinvastaisia.

Meidän homojen asema ja oikeudet ovat liberalistisen ja yksilöä kunnioittavan länsimaisen individualismin tuloksia, ja siksi meidän kannattaa suojella ja pitää arvossa sitä järjen työvälinettä, jonka vallitessa oikeuksi-

amme on voitu edistää: kansallisvaltiotamme. Sen olemassaolon turvaaminen tapahtuu parhaiten henkisen maanpuolustustyön ja nationalismin edistämisen kautta sekä kritisoimalla ja vastustamalla monikulttuurisuuden ja maahanmuuton lisäämiseen tähtääviä pyrkimyksiä. Klassiseen liberalismiin puolestaan sisältyy kansallisvaltion arvossapitäminen, sillä liberalismin erästä alkuehtoa eli utilitaristista hyötyajattelua voidaan toteuttaa vain tunnustamalla kansallisvaltiot ja niiden intressit kansalaisvapauksia turvaaviksi tekijoiksi.

Historia on osoittanut, että suurissa ja rajoiltaan löyhissä valtioliitoissa eripuraisuus kasvaa, eivätkä kansakunnat koe ennen pitkää työskentelevänsä minkään yhteisen aatteen tai edun hyväksi. Euroopan unionissa on vaarassa käydä niin, ja siksi tulevaisuuden uhkakuvana on myös se, että Eurooppa jakautuu takaisin säätyihin ja yhteiskuntaluokkiin, joissa yksilöt ja ryhmät tappelevat keskenään.

Koska itse en toivo tällaista tulosta, vastustan myös kansallisvaltioiden purkamiseen johtavaa kosmopoliittista monikulttuurisuutta ja internationalistista pakkokansainvälistämistä sekä globalisaatiota. Vahva ja itsenäinen kansallisvaltio on länsimaisen rationalismin ja sitä kautta myös homojen vahvin turva. Kansallisvaltiota rakentava nationalismi varmistaa parhaiten sekä sosiaalisen että taloudellisen hyvinvoinnin, rauhan, tasa-arvon ja erilaisuuden kunnioittamisen ja edistää myös yhteisymmärrystä ihmisten välillä.

Sunnuntaina 18. toukokuuta 2008

”KOSMOPOLIITTINEN INTELLEKTUELLI”

Olen usein pohtinut, miksi vasemmistolaisten tieteenharjoittajien ja poliitikkojen täytyy erikseen alleviivata, milloin he ovat intellektuelleja ja milloin eivät. Ilmeisesti vasemmistoäänenpainoilla puhuvaa henkilöä ei muutoin pidettäisi älymystön jäsenenä. Perinteisesti intellektuellit on mielletty yhteiskuntaluokaksi, johon pääsyä ei voi ansaita virkauralla eikä poliittisilla meriiteillä – harvoin myöskään pelkillä tieteellisillä ansioilla. Älymystöön kuulumisen välttämättöminä ehtoina pidetään vapautta ja riippumattomuutta julkisesta ja taloudellisesta vallasta sekä kykyä arvostella niitä organisaatioita, joissa itse toimii. Intellektuellien automaattinen paikka on tällöin tietysti marginaalissa, jonne heidät yleensä pakotetaan, ja useimmiten intellektuelli onkin ammatiltaan kirjailija.

Viime viikon Helsingin Sanomissa kerrottiin, että Paavo Lipponen sai haudotuksi eduskuntatalon kammiossaan muistelmateoksen, jossa hän tuttuun tapaansa ärähtää – tällä kertaa Erkki Tuomiojalle ja Heikki Patomäelle.[491] Koska Tuomioja ei ole syntymädemari vaan porvarin poika, on Lipposen lausunto hänen ”ylimielisyydestään” tietysti ymmärrettävä. Vaik-

ka kyseessä on jonkinlainen demarien sisäinen kiista, voinen ymmärtää myös Lipposen mielipiteen siitä, ettei professori Patomäki ole hänen mielestään ”intellektuelli”.

Seuraavan päivän Helsingin Sanomissa puolestaan oli Ylioppilaslehden entisen päätoimittajan, Esa Mäkisen, kirjoittama suitsutus Patomäelle. Sillä, miten paljon tiedeyhteisössä saa virkoja, rahaa ja julkisuutta, ei näytä olevan mitään rajaa, kunhan on niin sanottu ”vasemmistointellektuelli”. Jutussa haastateltu Patomäki pitää itseään kaikessa vaatimattomuudessaan ”kosmopoliittisena intellektuellina”.[492]

En ole koskaan ymmärtänyt, miten kukaan ihminen, joka ilmoittaa vastustavansa globaalina ja universaalina ideologiana näyttäytyvää ”uusliberalismia”, voi samanaikaisesti esiintyä kosmopoliittisena intellektuellina, jonka pääasiallinen tehtävä on pellehypellä maasta toiseen? Lisää veroja nämä attackilaiset tietysti keräisivät kansainvälisen kapitalismin hillitsemiseksi, mutta samalla he vastustavat myös kansallisvaltioajatusta ja kansallismielisyyttä, jotka käytännössä muodostavat parhaan poliittisen ja aatteellisen suojan globalisaation haittoja vastaan. Marxismi, kommunismi ja sosialismi saivat aikaan niin pahaa jälkeä, ettei niihin perustuva yhteiskuntakritiikki vakuuta ainakaan älyllisyydellään, ja suurin osa filosofeista onkin kautta aikojen kirjattu intellektuelleiksi heidän edustamansa liberalismin ja individualismin ansiosta.

Yliopiston tulospalkkausjärjestelmästä suivaannuttuaan Patomäki pyrkii tietysti rehtoriksi, mutta samaan hengenvetoon hän myöntää kääntävänsä selkänsä suomalaiselle yliopistolle heti, jos nimitystä ei tule ja hänen omat etunsa eivät vaalissa tärppääkään. Sitten hän pakenee vastuutaan Australiaan, jossa voi taas osallistua – ja mihin? No tietysti ”laajempiin ja globaaleihin” keskusteluihin.

Vaikka jokaisen vasemmistointellektuellin kuori epäilemättä kätkeekin monipuolisen luovan neron, on syytä muistaa, että ovat tässä maailmassa muutkin ihmiset lukeneet useaa pääainetta eri yliopistoissa kuin korkeisiin virkoihin nimitetyt tieteen pullasorsat.

Tiistaina 20. toukokuuta 2008

SUOMALAINEN KORRUPTIO

Kansainvälinen tutkimuslaitos Transparency International on toistuvasti mitannut Suomen ”maailman vähiten korruptoituneeksi maaksi”.[493] Todellisuudessa tulos ei pidä paikkaansa. Suomessa taloudellista ja siten mitattavissa olevaa korruptiota ei tarvita, sillä virkamiehet toteuttavat toisten virkamiesten ja taloudellisen vallan toiveet muutenkin: ilman rahalahjuksia. Suomessa ei livautella paksuja setelitukkoja, vaan vaihdetaan sosiaalista pääomaa ja salaisia kädenpuristuksia. Niinpä suomalainen

korruptio on pahin korruption muoto, sillä se on systeemin osa ja hyväksytään sellaiseksi.

Tämän virallisen korruption rinnalta on nyt paljastunut eräs epävirallisen korruption muoto: salainen vaalirahoitus.[494] Suoran tuen sijasta yritykset perustivat Kehittyvien maakuntien Suomi -nimisen yhdistyksen, joka suuntasi keräämänsä varat ehdokkaiden tukiyhdistyksille. Pimityksen lisäksi asiaan liittyy myös poliittisen vallan parlamentaarisuutta ja demokratiaa koskeva ongelma. Vallassa istuu hallitus, jolle kaupan ja teollisuuden pääomapiirit ovat suopeita. Rikkaat voivat siis ostaa poliittista valtaa myöntämällä ehdokkaille taloudellista tukea, jolla nämä puolestaan ostavat mainostilaa ja ääniä tyhmänä pitämältään kansalta. Asiaa ei korjaa Hesarin jutussa mainitun liikemiehen selittely, että liikemiespiirien tuella vältetään tilanne, jossa vain rikkailla olisi varaa kampanjointiin. Tekemällä "rikkaita" ainoastaan omista suosikeistaan nämä rahamiehet myöntävät poliitikoille juuri sen verran varoja kuin heidän valituksi tulemisensa ja puolelle ostamisensa vaatii. Ei siis ole niin, että *lahjoittaja* olisi kannattaja. Todellisuudessa lahjoittaja laittautuu poliittisen *vallankäyttäjän* rooliin, kun taas ehdokas on pelkkä *rahoittajansa kannattaja* poliittisessa koneistossa. Ja suurten pääomatahojen etu on tietenkin sama kuin globaalin, kasvottoman ja monikulttuurisen kapitalismin etu.

Koska itse en ole oikeistolainen enkä vasemmistolainen, minun on filosofina hyvä sanoa, että oikeistohallitus ainoastaan vaihtoi punamullasta ja kansanrintamasta tutun ay-korporatismin juuri tuohon kaupan ja teollisuuden harjoittamaan taloudelliseen korruptioon. Kun suuri osa kansanedustajista ja melkein kaikki ministerit jättivät vaalirahoituksensa ilmoittamatta, myös Suomessa on aika myöntää, että tyhjänpäiväisten ihmissuhdejupakoiden lisäksi maassa on lopultakin myös "vakava poliittinen kriisi".[495]

Ikävää vain, että pääministeri suostuu tunnustamaan tämän, sillä se luo vaikutelman, että poliitikot muka taistelevat korruptiota vastaan. Sen sijaan kansalaisten omalta taholta lausuttuna tuohon toteamukseen tulisi sopivan syyttävä ja vaativa sävy. Vallassa istuva hallitus on jo ensimmäisen vuotensa aikana mokannut niin pahasti ja monta kertaa, että en ihmettelisi, vaikka se pian kaatuisi. Jossain vähemmän korruptoituneessa maassa näin olisi jo käynyt. Ilman uusia vaaleja hallituksen vaihtaminen olisi kuitenkin turhaa, sillä uusi koalitio muodostettaisiin toisista yhtä korruptoituneista poliitikoista.

Salaisen vaalirahoituksen paljastuminen on vain luottamuspulan huipentuma. Takana on myös se syvempi ongelma, että poliittisia mielipiteitä ei saa mediassa esille muutoin kuin kalliilla kampanjoilla. Koska ilman rahoitusta ei pärjää, voi tukeminen olla joskus hyväkin asia, mutta sen pitäisi olla avointa. On harvinaista, että kukaan poliitikko maksaa laskujaan itse, mutta tällaisiakin suoraselkäisiä ihmisiä vaalitukensa ilmoittaneiden listasta vielä löytyi.[496]

Keskiviikko 21. toukokuuta 2008

VASEMMISTOPOPULISTIT

Lähes aina kun joku oikeistolainen poliitikko lausahtaa jotain humoristista tai osallistuu viihteen edustajana politiikkaan, 1970- ja 1980-luvun ”entiset vasemmistolaiset” paheksuvat ”mediayhteiskunnan logiikkaa”, politiikan ”viihteellistymistä” tai yleistä ”popularisoitumista”, aivan kuten Tommi Hoikkala Yleisradion blogissaan.[497]

Kritiikin kohteeksi joutui tällä kertaa juontaja Jaana Pelkonen tultuaan nimitetyksi kokoomuksen eduskunta-avustajaksi, ja saman arvostelun kohteeksi on päätymässä myös julkkismalli Jasmin Mäntylä asetuttuaan kokoomuksen kunnallisvaaliehdokkaaksi Oulussa.[498]

Mutta jos joku Esko Seppäsen tai Esko-Juhani Tennilän tapainen pakinoitsija naljaisee jotakin selvästi populistista, niin siihen nämä Yleisradion omiksi kolumnisteikseen nostamat kommentoijat eivät yleensä puutu. Kukaan heistä ei ollut huolissaan popularisoitumisesta silloin, kun TV-juontaja Maria Guzenina-Richardson alkoi pyrkiä politiikkaan ja ponnahti eduskuntaan Sdp:n listalta.

En tarkoita, että politiikka ei saisi tai sen pitäisi popularisoitua. Sen sijaan tarkoitan, että populismista ollaan huolissaan kovin puolueellisella tavalla. Mainitessaan vähättelevään sävyyn siitä, että Pelkonen sai lopultakin valmiiksi maisterintutkintonsa Helsingin yliopistossa, Hoikkala ei jaksa mainostaa sitä, missä hän itse kävi kouluttautumassa: Moskovassa.

Torstaina 22. toukokuuta 2008

RUMAT JA PAHAT 18-KESÄISET

Taiteilija Ulla Karttunen jätettiin sitten tuomitsematta, vaikka hänen todettiinkin syyllistyneen lapsipornon levittämiseen. Kyllä nyt pyörivät kukkahatut katsomossa, ja virkkuumummut pudistelevat päätään liian lievänä pidetyn tuomion vuoksi! Myös Karttunen on tyytymätön ja aikoo uutisen mukaan valittaa, sillä epäselvä ratkaisu jättää hänet kansantribuunin tuomittavaksi ja toisaalta salaa taideteoksen, vaikka sen materiaali on periaatteessa kenen tahansa haalittavissa netistä.[499]

Kehnoa on, että Helsingin Sanomien ”kulttuuriraati” alistui madaltamaan asiaa koskevan filosofisen kysymyksen pelkälle normatiiviselle tasolle ja ylipäänsä suostui vastaamaan toimituksen kysymykseen siitä, saako taiteilija rikkoa lakia.[500] Vielä kehnompaa on, että niinkin iso osa kuin 42 prosenttia kielsi Karttusen teon oikeutuksen.

Totuus on, että lait ovat pelkkiä viitteellisiä, sattumanvaraisia ja kulttuurisidonnaisia luomuksia, jotka toteuttavat milloin enemmistöjen tai vähemmistöjen ja milloin taas diktaattorien tahtoa. Esimerkiksi homoseksuaalisuutta pidettiin ja pidetään edelleen monessa maassa rikoksena, vaikka kriminalisoimiselle ei ole koskaan ollut mitään järjellisiä perusteita. Samoin meidän yhteiskuntamme asennoituu lapsipornoon. Ajattelevien ihmisten ei tulekaan pitää lakeja auktoriteetteinaan eikä kunnioittaa lakeja lakien itsensä vuoksi. Jos lakeja ei saisi rikkoa eikä kyseenalaistaa, myös lakien muuttaminen tulisi mahdottomaksi.

Entä sitten Karttusen niin sanottu rikos? Ulla Karttunen keräsi aineistonsa laillisilta pornosivustoilta, joten on ilmeistä, että poliisin takavarikoima porno ei edes ollut mitään lapsipornoa. Mutta sitähän me emme saa tietää, koska työtä ei saa esittää. Myös viranomaisvaltaan voisi luottaa vasta, jos tuomioistuin suostuisi esittämään aineiston julkisesti.

Mitä se oli?

Huomionarvoista on, että Karttunen pyrki puolustautumaan kääntämällä pornografian esittämisen ”ilmiantamiseksi”. Toisaalta hän totesi, ettei kyse edes ole ”traditionaalisesta pedofiilien harrastamasta lapsipornosta”, vaan hänen ilmiantonsa kohdistui ”vapaapääsyisiin sivuihin, jotka toimivat mainoksina maksullisille pornosivuille”. Hän puolustelee turhaan. Koska kyseessä ovat maksulliset ja kaupalliset sivut, on erittäin epätodennäköistä, että niillä olisi lapsipornoa. Viranomaiset nimittäin valvovat ulkomaisia sivustoja jo kattavasti, eikä ole uskottavaa, että mikään markkinalogiikka ohjaisi ylläpitäjiä esittämään laitonta materiaalia, kun kuluttajat on pakotettu haluamaan nimenomaan laillisia kuvia. Joten mitä tuo lapsipornona pidetty aineisto oikeastaan oli?

Minulla on syytä uskoa, että ”lapsipornona” pidettiin taaskin vain jutussa mainittua ”teinipornoa”. Nuorten täysi-ikäisten pornografinen esittäminen saadaan näyttämään ”laittomalta” vain, jos viranomainen haluaa kuvat sellaisiksi tulkita. Koska nuoria 18–20-vuotiaita esittävä teiniporno on kaikeksi onneksi vielä laillista ja koska useimmat ihmiset haluavat katsella nimenomaan tuon ikäisten teinien kuvia, on kyseisen ”teinipornon” poisriipiminen pelkkää ahdasmielisyydestä johtuvaa suuripiirteisyyttä. Sen takana puolestaan pesii yleinen seksinvastaisuus, kuten nähtiin jo poliisin laitettua sensuurilistalleen suuren osan internetin *laillisista* homopornosivuista.

Oikeudessa puolustautuessaan Karttunen on viranomaisten itsensä tavoin sekoittanut *”teen”*-maininnalla markkinoitavan laillisen pornon lapsipornoon. Sekä viranomaiset että Karttunen ovat luomassa ajojahteja, joiden uhreiksi joutuvat paitsi he itse, myös yleiset kansalaisvapaudet. Heidän hyökkäyksensä kohdistuu miehiin, joita feministinen liike on jo

pitkään halunnut syyllistää katseen avulla tapahtuvasta kauneuden ihailusta. Ja pornonhan erottaa tavanomaisesta seksuaalisuudesta *pornoksi* vain siihen liittyvä kristillinen ja tuomitsevan kielteinen mieli: siis seksuaalisuuden leimaaminen ylipäänsä ”pahaksi”.

Porno on todellisuudessa

Moraalin kannalta on samantekevää, onko kuva laillinen vai ei, kunhan se on eettinen, eli sen tekemiseen ja esittämiseen ei liity vastentahtoisuutta. Filosofiselta kannalta keskeisiä ovat siis pornoon liittyvät *merkitykset*, eikä ikärajoilla pidä olla sellaista ehdotonta roolia, jonka kellontarkka lainsäädäntö koettaa asettaa niille. On myös mahdotonta ajatella, että kenenkään kiinnostus tai kypsyys päättyisi tai alkaisi jostakin ikävuodesta, joten ikärajoille ei pidä antaa hallitsevaa asemaa, ja siksi teini-ikäisten eroottisessa ja seksuaalisessa esittämisessä pitäisi olla joustava.

Kukkahattumammat voivat jatkaa taisteluitaan oikeuksissa vaikka vuosia ja kaivata lisää ”keskustelua”. Mutta asiassa ei kaivata vain keskustelua vaan filosofista analyysia siitä, mikä seksissä on muka niin pahaa, että se yritetään tätä nykyä kieltää kaikilta – myös meiltä homomiehiltä, joilla ei ole mitään tekemistä sen enempää lasten kuin lapsipornonkaan kanssa.

Motiivi pedofiilivainohin tuntuu syntyvän niiden ihmisten taholla, joilla on omia lapsia. Tyypillistä on, että omistushaluinen äiti ei sallisi kenenkään muun rakastavan lastaan, jolloin kyseessä on mustasukkaisuus ja halu päästä eroon lapsen tai nuoren huomiosta kilpailevista yksilöistä millä tahansa keinoilla. Tämä on useimmiten naisten hanke. Lapsipornon tapauksessa lapsi tai nuori opetetaan häpeämään itseään, kokemuksiaan ja omaa eroottisuuttaan, joista hänellä olisi syytä olla ylpeä. Tilanne voisi parantua paljon jo näiden tosiseikkojen tunnustamisella.

Syy todellisuuden paljon paheksuttuun ”pornoistumiseen” on yksinkertaisesti se, että nuorten omat asenteet alastomuuteen, seksuaalisuuteen ja pornoon ovat muuttuneet vapaammiksi kuin heidän vanhemmillaan. Tämä on myös hyväksyttävä osana yhteiskunnallista kehitystä. Kun nuoret eivät miellä alastomuutta sellaiseksi häpeän aiheeksi, joka saattaisi nolata esimerkiksi poliittiselle uralle hakeutuvaa ihmistä, eivät vanhempien pelottelut sillä, ”ettei eroottisten kuvien jakelu ole nuorten tulevaisuudelle hyväksi”, mene perille. Seksikkyydestä on tullut mediatodellisuuden vetonaula, jonka mukaisia kaikki haluaisivat olla.

Ja kuten olen tämän blogin kirjoituksissani useasti jo todennut, myös lapsipornon käyttäjiä ovat usein lapset itse. Heidän psykoseksuaaliselle kehitykselleen toisten alastomien nuorten näkeminen on vain hyväksi. Myös ”teiniseksiksi” mainittua seksiä harjoittavat nuoret, joilla seksiä onneksi vielä on – toisin kuin moralisteilla itsellään.

Perjantaina 23. toukokuuta 2008

TUOMITSIJAT KIIMOISSAAN

Lapsiporno näyttää tunkevan esille kaikkialla maailmassa. Helsingin Sanomat raportoi nyt, että poliisi sulki taidenäyttelyn Australiassa lapsipornoepäilyn vuoksi.[501] Lasten ja nuorten seksuaalisuus ahdistaa monia ihmisiä. Viranomaisvalta puolestaan käy sotaa alastomien lasten esittämistä vastaan, mikä on ristiriitaista, sillä alastomat lapset eivät katoa maailmasta, vaikka heidän esittämisensä kiellettäisiin tuhanteen kertaan.

Ehkä onkin niin, että lapsiporno on osa todellisuutta eikä vain taidetta. Ehkä lapsipornon näkyvyys taiteessa kertoo siitä, että asia koetaan esteettiseksi. Ehkä ihmisten tuomiomieli kertookin heidän omista peitellyistä intohimoistaan lapsipornoa kohtaan. Ja ehkä koko ilmiön tuomitseminen on turhaa, ja jokainen ihminen pitäisi pakottaa kulkemaan sellaisen tunnelin läpi, jonka seinillä olisi pelkkää lapsipornoa. Vielä tunnelin päässäkin eteen lävähtäisi lapsipornokuva niin, ettei sitä kerta kaikkiaan voisi olla näkemättä. Näin ihmiset voisivat oivaltaa, että myös lapsiporno on ihmisten eli heidän itsensä tekoa. Vai kuinka?

Miksi muuten alastomat lapset koetaan pornoksi? Alastomuus voi liittyä seksiin, mutta seksuaalisuuskaan ei ole välttämättä pornoa eli ”vääräksi” tai ”pahaksi” koettua seksuaalisuutta. Ja mikä tekee seksuaalisuudesta ”väärää” tai ”pahaa”? Monissa kulttuureissa lasten avoin seksuaalisena olo on koettu luontevaksi osaksi yhteiskuntaa, ja sitä on pidetty kauniina, kuten antiikin Kreikassa ja Roomassa. Koska noihin aikoihin ei tunnettu vielä valokuvaustekniikkaa, kauniista nuorista veistettiin alastonpatsaita, joita on museoissa tänäkin päivänä. Vaikka ne esittävätkin alaikäisiä, kukaan ei pidä niitä pornona saati tuomittavina. Jos lapsiporno olisi niin tuomittavaa kuin millaisena viranomaisvalta sitä pitää, kieltää ei täytyisi vain materiaalisia kuvia vaan myös ihmisten mielikuvat, sillä kuvien valmistushan alkaa mielikuvista. Koska mielikuvat kuuluvat todellisuuteen, viranomaisvalta koettanee kieltää osan todellisuudesta.

Kun Sanoma Oy:n It-viikko hehkuttaa, että joku amerikkalainen oli saanut 200 vuoden vankeustuomion pelkästään 20:n verkosta imuroimansa lapsipornokuvan hallussapidosta,[502] on tuomitseminen kerrassaan hullua ja kääntyy itseään vastaan. Entä kumpi teki väärin, se 26-vuotias mies, joka harjoitti nettiseksiä 15-vuotiaan pojan kanssa, vai se äiti, joka vakoili poikansa tietokonetta ja siten ”paljasti nettipedofiilin”?[503] Oma päätelmäni on, että kultainen kuohitsija äiti teki väärin, sillä hän nolasi poikansa aiheuttaen hänelle kenties koko elämän kestävän trauman, ja saattoipa hän myös tuhota orastavan rakkaussuhteen, sillä toista nuorta miestä uhkaa kauhea 20 vuoden vankeustuomio. Oikeuden päätöksessä syyllisyys oli taaskin nähty täysin nurinkurisesti, eikä teon tuomittavuus ole missään

suhteessa siitä langetettuun rangaistukseen. Tuomion takaa paistaakin yleinen homovastaisuus, jota voidaan harjoittaa pedofiilijahdin varjolla.

Ja entä tuomitsijat itse? It-viikon erään toisen uutisen mukaan muuan kalifornialaistuomari piti itse hallussaan lapsipornoa, minkä vuoksi hänet passitettiin vankilaan kahdeksi vuodeksi ja kolmeksi kuukaudeksi sekä ”rekisteröitymään seksuaalirikolliseksi koko loppuelämäkseen”.[504] Niin: tuomiomieli edeltää usein omien intohimojen paljastumista.

Arvostellessani yllä mainittuja asioita korostan, että en ole pedofiili enkä ole syyllistynyt mihinkään rikolliseen tekoon. Eihän sormikaan, joka osoittaa kuuta, ole kuu. Mutta homoseksuaalina pidän tuota elinkautisten leimojen ja tuomioiden jakelua hirvittävänä fasismina, aivan samanlaisena, jollaista oli myös homojen tuomitseminen rikollisiksi ja sairaiksi ”koko loppuiäkseen”. Seksuaalisuus kaikissa muodoissaan on luonnollinen osa elämää ja se on sisäänrakennettuna ihmisyyteen itseensä.

Lauantaina 24. toukokuuta 2008

VIISUMITTA VIIPURIIN?

Alexander Stubbin halu poistaa viisumipakko Suomen ja Venäjän väliltä[505] on samanlainen kuin Leonid Brezhnevin pyrkimys poistaa aikaa myöten koko raja. Ei ole oletettavaa, että viisumivapaus edistäisi Venäjän demokratisoitumista, kuten Stubb väittää, joten hänen perustelunsa ovat kestämättömiä. Ne voinevat perustua vain siihen väärinkäsitykseen, että Suomi pystyy opettamaan Venäjälle, kuinka demokratisoidutaan. Ja juuri kun Paavo Lipponen totesi, ettei Venäjälle pidä saarnata edes ihmisoikeuksista.[506]

Omasta mielestäni Suomi voisi kyllä muistuttaa Venäjän sitoutumisesta kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin. Mutta kukaan ei voine opettaa venäläisille demokratiaa vain rajoja madaltamalla. Oikea järjestys olisi seuraava: maassa pitää ensin vallita demokraattiset ja oikeudenmukaiset olot, ja vasta sen jälkeen voidaan harkita, onko syytä lisätä liikkuvuutta. Ikävää on, että Helsingin Sanomat tempaisee taas maahanmuuton ja monikulttuurisuuden puolesta esittämällä päivän kysymyksensä muodossa ”Ilahtuisitko mahdollisuudesta matkustaa viisumitta Venäjälle?”.[507] Asian ydinhän ei ole tämä, sillä Suomessa on vaivaiset 5 miljoonaa mahdollista turistia mutta Venäjällä 143 miljoonaa. Kysymys pitäisi esittää muodossa: ”Ilahtuisitko maahan pyrkivistä kymmenistä, jopa sadoista tuhansista venäläisistä, joita Lappeenrannan kaupungissa on jo nyt niin paljon, ettei suomen kieltä kuule muualla kuin sankarihautausmaalla?”

Viimeksi Venäjältä tultiin Suomeen ilman viisumia jatkosodan aikaan. On syytä muistaa, että jos Viipuri kuuluisi edelleen Suomelle (kuten kuuluisi), niin viisumia siellä käymiseen ei tätä nykyä tarvittaisi. Koska

Viipuri on edelleen miehittäjän hallussa, venäläisten tavoitteeseen saavuttaa helpompi oleskeluoikeus myös muualla Suomessa ei pidä suostua. Lisäksi olisi outoa, jos Suomi ainoana EU-maana yksin luopuisi viisumikäytännöstä suhteessa Venäjään. Kaikki maat, joilla on jotakin suojeltavaa, kuten Yhdysvallat, pitävät yllä sekä viisumipakon että tiukat maassaoleskelumuodollisuudet työskentelylupineen.

Niin kauan kuin Suomen ja Venäjän välillä vallitsee syvä elintasokuilu, Suomi on liian houkutteleva kohde niille lähes viidelle miljoonalle ihmiselle, jotka asuvat jo yksinomaan Pietarin alueella. Tulijoita Venäjältä on tähänkin asti riittänyt. Stubbin ehdotus paljastaa hänen katteettoman idealisminsa, jota ehdin ounastella jo eräässä edellisessä kirjoituksessani. Noiden ”asiantuntijoina” pidettyjen virkamiespoliitikkojen ”pätevyys” ei taidakaan perustua mihinkään muuhun kuin heille suopeiden kansainvälisten kollegojen ylistyslauluun sen johdosta, että nämä haluavat edistää ”EU:n yhteisiä tavoitteita”, kuten monikulttuurisuutta ja maahanmuuttoa.

Olen usein ihmetellyt, mihin tuo Euroopan unionissa koulutettu poliitikkokunta tätä maata oikein ajaa ja kenen eduksi. Ministereiksi pätevinä pidetään tätä nykyä Brysselissä ravaajia aivan niin kuin 1970-luvulla Moskovassa kävijöitä. Euroopan integraatio olisi sujunut hyvin, jos se olisi jäänyt pelkäksi taloudelliseksi liitoksi. Ongelmia EU aiheuttaa pyrkiessään sosiaalisesti yhtenäiseksi eli etnisesti hajanaiseksi unioniksi, joka ei koostukaan enää vain talousliberalismista vaan valitettavasti myös tuosta sosiaaliliberalismista, joka maahanmuuton muodossa aiheuttaa etnisiä ristiriitoja. Pelkkä taloudellinen unioni olisi voinut vielä toimia.

EU:n sisäisen muuttoliikkeen lisäksi muuttopainetta suuntautuu Suomeen sekä Venäjältä että kolmannesta maailmasta. Kun Euroopan maiden *välillä* ei tarvitse kommunismin kukistumisen vuoksi enää käydä ideologista sotaa, poliitikkokunta on nyt löytänyt keinon tuottaa sellaisia valtioiden sisäisiä demografisia ja etnisiä muutoksia, jotka johtavat riitoihin kansallisvaltioiden *sisäpuolella*. Pahimmassa tapauksessa väestöjen sekoittamisesta ei ole pitkä matka siihen, että piikkilanka-aitoja aletaan pystyttää kansalaisyhteiskuntien sisälle *aivan spontaanisti*. Eikä siitä ole pitkä matka vainoihin eikä vihaan. Ja kaikki tämä ihan luonnollisena seurauksena ja ihmisten henkilökohtaisina reaktioina kyseiseen politiikkaan ilman, että sitä aiheuttaa kukaan tai mikään. Ainakaan sitä ei tunnusta aiheuttavansa kukaan poliitikko itse. He yleensä kääntävätkin selkänsä heti havaittuaan töidensä tulokset.

Sunnuntaina 25. toukokuuta 2008

KUN SOTILAS MUUTTAA MAATA

Eräs tapa hallita ja johtaa ihmisiä armeijassa on redusointi. Sillä tarkoitetaan ihmisten riisumista persoonallisista piirteistä ja heidän palauttamistaan samalle viivalle muiden kanssa. Tavallaan se on valheellista, koska ihmiset ovat mitä ovat. Mutta armeijassa ihminen laitetaan myös kokonaan uusien arviointiperusteiden eteen, jotka ovat tietysti tekaistuja, ja siitä kertoo armeijalle tyypillinen pakottaminen. Mutta tällä tavoin heidät saadaan joka tapauksessa näyttämään alkutekijöissään olevilta.

Armeijaa on aina pidetty hyvänä sopeuttajana, mikä ei ole ihme, koska se perustuu pakkoon. Ja jalomielisenä johtajana pidetään sellaista, joka antaa kaikille saman tilaisuuden. Niinpä armeijaa voisi pitää myös hyvänä monikulttuurisena integroijana. Ihailen sitä tapaa, jolla maahanmuuttajat suorittavat asevelvollisuuden Suomen Puolustusvoimissa. Samoin ihailen Juhani Kaskealan ennakkoluulottomuutta. Helsingin Sanomien siteeraaman TV-kommentin mukaan hän sanoi näin:

> On todella ilo käydä harjoituksissa seuraamassa, kun somalinuorukainen ryhmänjohtajana johtaa tykkiryhmää, jossa on harjatukkaisia suomalaisia perinteisiä julleja, ja kun homma näyttää vielä toimivan erinomaisesti.[508]

Ajatus olisi hyväksyttävä, jos sitä ei leimaisi keinulautaefekti, jonka mukaisesti yhden ryhmän mainetta koetetaan kohottaa toisen kustannuksella. Aristoteles sanoi sitä aikoinaan hybrikseksi, joka ”Ars Rhetorica” -kirjan kohdan 1378b mukaan tarkoittaa sitä, että ihminen pyrkii ylentämään itseään alentamalla muita.[509] No, se on kenties tyypillistä armeijalle kokonaisuudessaankin, mutta eikö tuo komentajan sitaatti ole kuitenkin omiaan jakamaan ryhmää? Siteeraan vastaukseksi Helsingin Sanomien anonyymin kommenttikirjoittajan ajatusta, jonka hän puolestaan esitti samassa yhteydessä näin:

> Entä jos Kaskeala olisi sanonut: ’On todella ilo käydä harjoituksissa seuraamassa, kun harjatukkainen suomalaisnuorukainen ryhmänjohtajana johtaa tykkiryhmää, jossa on käkkärätukkaisia somalialaisia julleja, ja kun homma näyttää vielä toimivan erinomaisesti’? – Niin kauan, kun Kaskeala ei voi sanoa ääneen tällä jälkimmäisellä tavalla, tai Viivi Avellan ei voi kertoa miesmaustaan herättämättä protestiaaltoa, yhteiskunnassa on rasismia – kantaväestöä kohtaan.

Todellakin: jos luontaisista ominaispiirteistä ei voi mainita molemmin puolin ja esimerkiksi leikillisesti ilman, että joutuu tulikivenkatkuisten syytösten kohteeksi, se on merkki siitä, että ihmisten persoonalliset piirteet ovat heille jotenkin vaivaksi. Aitoa tasa-arvoa ilmentäisi se, että poliittisesti korrektia balanssointia (kuten komentajan kannanotossa) ei tarvittaisi.

Onpa sotilaiden etnisten taustojen kanssa niin tai näin, maanpuolustustahdon tärkein motiivi on sotilaan ja kansakunnan oma intressi. Pelkkä yhteenkuuluvuuden tunne ei vielä riitä, jos valtioiden välillä vallitsee aito konflikti. Puolustaisiko esimerkiksi venäläinen maahanmuuttaja Suomea Venäjää vastaan? Entä muslimi, jos Suomi Naton jäsenenä tai muulla tavoin joutuisi sotaan esimerkiksi Turkin, tai Turkin integraation jälkeen lähinnä seuraavien rajanaapurien eli Iranin, Irakin tai Syyrian kanssa? Islam kieltää muslimia nostamasta asetta uskonveljeään vastaan. Olisiko silloin hyvä, jos armeijamme olisi maailmankatsomuksellisesti kovin hajanainen tai peräti maahanmuuttajajohtoinen? Hienoa kuitenkin, jos kokemukset ovat tähän asti olleet hyviä.

Lauantaina 31. toukokuuta 2008

SPES PATRIAE

Olin tänään pyöräilemässä Itäkeskuksessa ja osuin pahamaineisena pidetylle Tallinnanaukiolle. Mieluiten käyttäisin jotakin muuta sisääntuloreittiä, sillä alue on slummiutettu värikylläisellä ja monenkirjavalla kultturilla, ja tunnelma on aidosti ”etninen”. Mutta rakennukseen ei pääse luontevasti sisään juuri muuta kautta.

Panin merkille, että islamilaisen puolueen Abdullah Tammi oli aloittanut kunnallisvaalikampanjansa ja saarnasi megafoniin rakennuksen edessä olevalla torilla mukanaan pari kuulijaa. Ohitettuani porukan ja lähestyessäni sisäänkäyntiä korviini alkoivat kantautua oven edessä kerjäävän huilunsoittajan sävelet. Joko taas näitä kerjäläisiä?! Korvani alkoivat kuitenkin valua laavaa, kun viisissäkymmenissä olevan suomalaisen muovihuilusta luikertelivat Sibeliuksen Finlandian sulosävelet: ”Oi Suomi katso, sinun päiväs koittaa...” Ja vieläpä täysin virheettömästi.

Siinä, missä entinen palomies Tammi kärsii New Yorkin terrori-iskun aiheuttamasta Tukholma-syndroomasta ja on siis mennyt vihollisen puolelle, siinä suomalaisen huilunsoittajan Finlandia oli eräänlainen vastaprotestin muoto. Monikulttuuristetuissa lähiöissä kantaväestö ja maahanmuuttajat (sekä heidän suomalaiset edustajansa) ottavat nyt yhteen. Tällaisenko tilanteen me Suomeen haluamme? Mikäli emme, ei ole syytä kuunnella periaatteellisella tasolla liikkuvia vaalipuheita, vaan äänestää

suoraan sellaista puoluetta ja henkilöä, joka vastustaa kyseisiin ongelmiin johtavaa politiikkaa sekä korjaa niitä.

Kurjaa, että Helsingin Sanomat raportoi poliisin viikontakaisesta telttailupartiosta Tallinnanaukiolla jälleen niin puolueellisesti kuin voi – ja tietysti pyrkimällä syyllistämään suomalaisia kantaväestöön kuuluvia ihmisiä, joista lehti maalaa puliukkomaisia kuvia.[510] Miksihän muuten kaikista pääkaupunkiseudun kauppakeskuksista järjestyksenpidoltaan ongelmalliseksi on osoittautunut vain Itäkeskus, jossa on paljon maahanmuuttajia, kun taas Vantaan Jumbossa, Espoon Sellossa ja Matinkylän Omenassa, joita kansoittavat etupäässä suomalaiset, vastaavia ongelmia ei ole? Kyse ei siis ole vain "kauppakeskusten" tai "lähiöiden" ominaisuuksista.

Tänään on koulunpäätös- ja lakkiaispäivä, joka näkyi myös katukuvassa, kun pyöräilin takaisin kantakaupunkiin. Onnea kaikille tuntemilleni gay-pojuille ja samalla tietysti muillekin uusille ylioppilaille, jotka saavat painaa päähänsä valkolakin länsimaiseen rationalismiin vihkimisen merkiksi ja osoitukseksi siitä, että he kuuluvat isänmaamme parhaimmistoon. Onnittelen myös kaikkia niitä, jotka eivät (vielä) päässeet ylioppilaiksi. Toivottavasti olette valinneet rohkean elämän.

Sunnuntaina 1. kesäkuuta 2008

RIKASTUMISEN MILJOONAPOMMI

Helsingin Sanomien toimittajien täytyy olla kesälomalla eikä tilalle ole saatu ketään monikulttuurisuusmyönteistä kesätoimittajaa, sillä saman konsernin Taloussanomat on ottanut tehtäväkseen päästää ilmoille todellisen monikulttuurisuustruuttauksen. Lehti väittää, että Suomi tarvitsee henkitoreissaan kamppailevan työvoimapulan voittamiseen jopa 2 000 000 maahanmuuttajaa![511] (Määrä lähestyy Suomen koko tämänhetkistä työssä käyvää työvoimaa, joka on 2,5 miljoonaa henkeä.) Jutun kuvituksena on afrikkalaista alkuperää oleva kulttuuririkastuttaja ikään kuin muistuttamassa, että pätevää työvoimaa ei voitaisi saada mistään muualta kuin kolmannesta maailmasta edes siinä epätodennäköisessä tapauksessa, että sitä jostain syystä tarvittaisiin.

Kyseisellä uutisella ei ole tietenkään mitään todellisuuspohjaa. On syytä muistaa, että työvoimapulaa pitää paikata maahanmuutolla vain, jos työvoimapulaa todella esiintyy, jos työvoimapula estää talouskasvun, jos huoltosuhde maahanmuutolla paranee ja jos suomalaiset ihmiset yleensäkin haluavat maahanmuuttoa. Koska maahanmuuttajien keskuudessa huoltosuhde on paljon huonompi kuin kantaväestön keskuudessa ja koska myös työllisyys on maahanmuuttajien keskuudessa kantaväestöä olennaisesti alempi, ei maahanmuutolla voida korjata huoltosuhdetta eikä siten

varmistaa talouskasvua. Näin ollen maahanmuutto on väärä lääke, mutta se on väärä lääke myös väärään tautiin.

Totesin jo tutkimuksessani *Työttömän kuolema* (Yliopistopaino 2005), että suurten ikäluokkien eläköityminen ei aiheuta sellaista uuden työvoiman tarvetta, kuin on oletettu. Työpaikkojen määrä ei näet pysy vakiona, vaan vähenee. Varsinkin julkisesta hallinnosta lopetetaan virkoja sitä mukaa, kun niiden ainoa ylläpidon syy jää eläkkeelle tai kuolee. Virkoja siis pannaan kiinni, mikä on hyväkin, sillä niin sanotuille suuren syntyvyyden ikäluokille (jotka tunnetaan myös pullamössösukupolvina) perustettiin uusia virkoja julkista sektoria laajentamalla 1970-luvulla niin, että siitä syntyneitä laskuja meidät nuoremmat pakotetaan maksamaan vielä pitkään.

Suomessa voi olla kysyntää ammattitaitoisesta työvoimasta, mutta sitä ei saada Afrikasta eikä Euroopan takapihoilta. Muualta taas ei ole juuri ketään tarjolla, ja kouluttaminen on liian hidasta ja kallista. Monilapsiset maahanmuuttajaperheet heikentävät huoltosuhdetta. Niin lapset kuin jatkuvasti raskaana olevat naisetkin ovat huolehdittavia. Myös suuri osa maahanmuuttajamiesten ammateista keskittyy heidän omien kulttuuripalvelujensa ympärille eli tulkkien, naapuruussovittelijoiden, imaamien ja korukauppiaiden ammatteihin. Esimerkiksi somaleista vain noin yksi kymmenestä käy jossakin sellaisessa työssä, joka ei ole joko heidän oma elämäntapa-ammattinsa tai yhteiskunnan perustama suojatyöpaikka.

Joku työnantajataho voi tietysti vedota ahneuksissaan ”työvoimapulaan”, mutta sen hän tekee vain saadakseen maahan halpatyövoimaa, joka suostuu työskentelemään alle minimipalkan. Keskeinen poliittinen kysymys on, haluammeko me kantaväestöön kuuluvat suomalaiset tähän maahan suurta ulkomaalaisten ryhmää edes siinä tapauksessa, että talouskasvumme ilman sitä pysähtyisi. Todennäköisesti se ei pysähtyisi kuitenkaan maahanmuuton loppumiseen vaan pikemminkin sen jatkumiseen, sillä kokemukset maahanmuutosta ovat olleet huoltosuhdetta ajatellen huonoja myös muissa länsimaissa.

Mutta siinäkin tapauksessa, että talouskasvu tyrehtyisi työvoiman ja kulutuksen vähenemiseen, on syytä ajatella, kumpi on tärkeämpää: sekö, että maamme säilyy väestöllisesti yhtenäisenä ja tyydymme nykyiseen rikastumisen tasoomme, vai se, että ulkopolitiikkamme keskeinen tulos eli kansallinen yhtenäisyys hajotetaan, lähiömme slummiutetaan ja maahamme muodostuu etnisistä kansanryhmistä koostuva eripurainen väestö, eikä huoltosuhteemme siltikään parane. Tässä olisi mietittävää Taloussanomien toimitukselle ja puolueille. Ikävää, että julkista ja filosofista arvokeskustelua tästä asiasta ei saa käydä sen enempää puolueissa, mediassa kuin kansalaiskeskusteluissakaan, vaikka suurella osalla ihmisistä on asiaan selvästi pohdittu kanta, aivan kuten Taloussanomien jutun yleisökommenteistakin käy ilmi.

Valtaapitävien poliitikkojen ja Sanoma-lehtien harjoittama työvoimapulalla spekuloiminen on tehnyt julkisessa sanassa esitetyistä väitteistä ja niiden kansalaiskommenteista eräänlaista ping pongia. Ensin joku Thors esittää perättömän ja vailla mitään itsereflektiota olevan väitteen maamme ulkomaalaistamisen välttämättömyydestä, ikään kuin kyseessä olisi luonnonlaki. Sitten se kumotaan sekä oppineiden vastauksissa[512] että kansalaisten mielipiteissä. Ja sen jälkeen tulee joku viranomainen, kuten vähemmistövaltuutettu tai valtionsyyttäjä, joka pyrkii estämään järkiperäisen ja maahanmuuttokriittisen keskustelun syytteellä uhaten. Ping pong todennäköisesti jatkuu niin kauan, kunnes monikulttuurisuuden tarpeellisuutta puolustelevat poliitikot ja muut tasa-arvodiktaattorit heräävät huomaamaan, kuinka suuri poliittinen voima meidän omasta kulttuuristamme ja työvoimapoliittisista eduistamme kiinni pitävä enemmistömielipide todella on.

Eräs syy huoltosuhteen ongelmiin on feministinen liike. Suomalainen heteroseksuaalinen väestö ei lisäänny tarpeeksi, koska naiset kokevat lasten synnyttämisen ja hoitamisen uhraukseksi, joka syrjäyttää heidät ammatilliselta uralta. Niin ei tarvitsisi välttämättä olla, eikä nykyaikana olekaan.

Keskeinen kysymys on, miksi suuret ikäluokat eivät hoitaneet huoltosuhdetta kuntoon omaa lapsilukuaan lisäämällä? Ensin he ahmivat itselleen virat ja varat julkisen sektorin työpaikkoja sekä byrokratiaa lisäämällä, jolloin kansantuote aleni suhteellisesti ja tuottavuus laski. Sitten he kellottelivat valtion ja kuntien viroissaan neljäkymmentä vuotta elättäen itsensä veronmaksajilla. Nyt he haluavat pakottaa meidät nuoremmat toimimaan omana lypsylehmänään koko kolmekymmentävuotisen eläkkeellä olonsa ajan, jolloin nuorison mahdollisuudet omien lasten hankintaan entisestäänkin heikkenevät. Kansallisen köyhtymisen ja huoltosuhteen suurin syypää on 1940- ja 1950-luvulla syntynyt protesti- & partaturilassukupolvi, joka uhkasi maatamme sosialismilla, raunioitti huoltosuhteen mukavuudenhalullaan ja ongelmien aktualisoituessa haluaa muuttaa maamme monikulttuuriseksi etnohelvetiksi maahanmuuttoa lisäämällä.

Maanantaina 2. kesäkuuta 2008

PAKKOHOIDOLLA SAIRAAKSI

Niin sanottuja seksuaalirikollisia ahdistellaan taas lääkehoidolla, kun Helsingin Sanomat kirjoittaa, että turkulainen vankilalääkäri Hannu Lauerma ehdottaa heille pistoksia, jotka ”vaikuttaisivat samoin kuin kivesten poisto”.[513] Lauerma on esittänyt tuota samaa jo aiemmin, ja olen kommentoinut asiaa blogissani. Lauerma taitaakin olla kaikkien muiden

kukkahattujen ohella tämän asian pääadvokaatteja, sillä hänen kannanotoissaan pelkkä asenteellinen taantumuksellisuus koetetaan lavastaa ”tieteeksi” esittämällä mielipide tieteellisessä lehdessä (juttu ilmestyi *Duodecim*-lehden pääkirjoituksena). Kyseessä ei ole kuitenkaan tieteellinen artikkeli vaan pelkkä kannanotto.[514]

Mitä jutussa tarkoitetaan seksuaalirikollisilla? Kyseessä on kiertoilmaus lähinnä pedofiileihin kohdistuvalle vainolle. Pedofiileina taas pidetään virheellisesti myös sellaisia ihmisiä, joiden kiinnostus ei kohdistu lapsiin vaan esimerkiksi murrosiän ohittaneisiin teini-ikäisiin. Samoin laki määrittelee ”lapsen seksuaaliseksi hyväksikäytöksi” keneen tahansa alle kuusitoistavuotiaaseen kohdistuvan flirtin, vaikka kyseinen teini olisi kehitykseltään normaalin kaksikymmentävuotiaan tasolla. Ja terminologian ollessa näin löyhää joudutaan seksuaalirikollisiksi lukemaan ennen pitkää myös ne mieskansanedustajat, joiden väitettiin syyllistyneen ”seksuaaliseen ahdisteluun” eduskuntatalon hississä. Potentiaalisia seksuaalirikollisia näyttävät olevan siis nykyään kaikki, eikä olekaan ihme, että uutinen Lauerman jutun olemassaolosta päätyi valtakunnalliseen seksuaalisten ajojahtien äänenvahvistimeen: Helsingin Sanomiin.

Seksuaalirikoksen käsite on jo lähtökohtaisesti epäonnistunut, sillä seksuaalisuus on ihmisen luonnollinen ja myötäsyntyinen ominaisuus. Juuri tämä tekee ihmisistä ”seksuaalirikoksen uusijoita”. Jos ihminen toteuttaa luonnollisia ominaisuuksiaan yhteiskunnan normien vastaisesti, ei yksilö yleensä ole väärässä. Sen sijaan yhteiskunta erehtyy pyrkiessään normittamaan ihmisten toimintaa ja kuvitellessaan voivansa estää ihmisten luonnollista seksuaalisuutta. Juuri tästä kertoo se, että esimerkiksi pedofiileja koetetaan nyt hoitaa lääkkeillä. Kyseessä ei kuitenkaan ole sairaus, joka lähtisi piikittämällä, ja siksi asian medikalisoiminen on turhaa ja epäonnistunutta. Samoin myös ilmiön estämis- ja hillitsemispyrkimykset johtavat samaan kuin pedofiilien omakin toiminta, eli ihmisen ruumiillisen ja henkisen itsemäärämisoikeuden rikkomiseen. Yhteiskunnan ei kuitenkaan pidä itse syyllistyä samaan, mistä se haluaa pedofiileja syyttää, eli ihmisen fyysisen koskemattomuuden loukkaamiseen.

Asiassa eivät ole vastakkain kaksi vaakakuppia eli pedofiilien ja lasten asema, vaan kyse on suhtautumisesta ihmisoikeuksiin ja seksuaalisuuteen sinänsä. Niinpä kyse ei pidä olla relatiivisesta puntaroinnista, jonka mukaisesti lasketaan haittoja ja hyötyjä. Ihmisoikeudet ovat periaatteellisia, ja siksi yhteiskunnan ei pidä ryhtyä itse rikkomaan juuri niitä periaatteita, joita se koettaa edistää, eli ihmisten itsemääräämisoikeutta ja koskemattomuutta. Myös rikollisella pitää olla teon vakavuudesta huolimatta oikeus fyysiseen ja psyykkiseen integriteettiin.

”Vapaaehtoisesta hoitamisesta” puhuminen on harhaanjohtavaa, sillä todellisuudessa kyse on ehdollisesta toimenpiteestä, johon suostuttelemisessa käytettäisiin lupausta vapaaksi päästämisestä. Tämä tekisi hoitamisesta eräänlaista kiristämistä, eikä kyseessä olisikaan kenenkään vapaa-

ehtoinen suostumus. Paljon puhuvaa on myös se, että pedofiliasta syytetään taas kerran vain miehiä. Maininta, että ”testosteronipitoisuuden alentaminen kastrointitasolle estää seksuaalirikoksia”, paljastaa, että pedofilia mielletään miesten ominaisuudeksi, vaikka todellisuudessa se on yhtä laajalti myös naisten ominaisuus. Tämä osoittaa, että pedofiilijahti kohdistuu miehiin ja että sen kautta ilmaistaan kielteisiä asenteita miesten seksuaalisuutta kohtaan. Koska vastustus on tarkoitushakuista, on pääteltävä, että se halutaan suunnata miehenä olemiseen ylipäänsä.

Lauermaa ei olekaan syytä pitää puolueettomana asiantuntijana, sillä vankilalääkärinä hän on intressiryhmän jäsen ja näkee asian vain oman ammattikäytäntönsä piiristä: tarkkailu- ja valvontalaitoksen sisältä päin. Arvostelukyvyttömyydestä kertoo Lauerman artikkelissaan esittämä heitto, että ”vielä 1950-luvulla Suomessa käytettiin kivesten kirurgista poistoa seksuaalirikoksen laillisena seuraamuksena”. Tällaisen vertailukohdan hakeminen ja ihanteeksi asettaminen on merkki ammattitaidottomuudesta ja löyhäpuheisuudesta. Kenenkään toiveena ei voi olla lääketieteen etiikan taantuminen kivikaudelle, eikä kyseinen argumentti kelpaakaan perusteluksi missään vakavasti otettavassa sosiaalieettisessä keskustelussa.

On muistettava, että 1950-luvulla myös homoseksuaalisuutta pidettiin rikoksena ja sairautena, ja kyseisen lainsäädännön tuloksena Suomessa kastroitiin useita kymmeniä homomiehiä tuottaen heille suunnatonta vääryyttä, epäinhimillisyyttä ja tuskaa. Erään homoseksuaalin kastraatiosta kertoo esimerkiksi Kim Bentzin kirja *Kastroitu* vuodelta 1989.[515] Kun Lauerma puhuu nyt ”rikoksen tekovehkeiden menettämisestä valtiolle” ja jatkaa, että ”se, mitä nykyisin pidetään brutaalina, oli aikanaan normaalia”, kyse on Mengelen laboratorioista tutusta argumentaatiosta, jolle ainakaan kenenkään filosofisesta etiikasta perillä olevan ei pidä antaa arvoa.

Viranomaisvallan ei tule pitää kastraatioleikkuria miesten kiveksillä myöskään kemiallisen kastraation muodossa. Se, mitä yhteiskunnan tulisi tehdä, on seuraava: yhteiskunnan tulisi tukea pedofiilien integroitumista omaan seksuaalisuutensa ja yhteiskuntaan sekä nähdä seksuaalinen kanssakäyminen erilaisia merkityksiä sisältävänä toimintana eikä pelkkänä lakipositivistisena kysymyksenä ikärajoista ja niiden ylittämisestä. Koska seksuaaliseen kanssakäymiseen liittyy hyvin erilaisia merkityksiä ja arvoja, asian tuomittavuutta ei voida arvioida giljotiinimaisesti vain osapuolten iän perusteella. Kanssakäyminen on yksittäistapauksellista, ja siihen voi liittyä yhtä hyvin myönteisiä kuin kielteisiäkin tunteita. Siksi pedofiliaa yleisellä tasolla tuomitsevat argumentit menevät väistämättä harhaan. Ikävää, että Helsingin Sanomien yleisökommenteissa pedofiliaksi sanotut teot tuomitaan paatoksellisesti, eikä yhdessäkään kommentissa esitetä mitään filosofiseen asiantuntemukseen nojaavia perusteluja. Pakkohoito on eettinen ongelma kaikissa asiayhteyksissä, eikä vankilakaan ketään paranna.

Tiistaina 3. kesäkuuta 2008

AALTO NOUSEE NIMIEN MERESTÄ

Ensin se oli huippuyliopisto. Sitten vääräleuat sanoivat, että kyseessä on huiputusyliopisto, sillä eihän kolmesta keskinkertaisesta korkeakoulusta tule yhdistämällä huippuyliopistoa, paitsi tietysti määrällisesti arvioiden. Sen jälkeen fiksut kehittivät hienommalta kuulostavan termin ”innovaatioyliopisto”. Koska hallinnollinen uudistus ei tuota kuitenkaan sisällöllisiä oivalluksia vaan kuluttaa ihmisten energioita ja jarruttaa siten tieteen kehittymistä, ei innovaatioista puhuminenkaan tuntunut oikealta. Sitten sanottiin vain akateemisen kiperästi: ”yliopistokonsortio”.

Nyt hankkeelle on annettu virallinen nimi: Aalto-korkeakoulu.[516] Nimitys on huono, sillä siinä on sana ”korkeakoulu”. Kun entiset opistot muutettiin ammattikorkeakouluiksi, korkeakoulun käsite koki valheellisessa koulutuspolitiikassa samanlaisen inflaation, joka on kohdannut myös tutkintoja. Korkeakoulun käsitettä käyttävät nyt entiset opistot kääntäen sen sanaksi ”*university*” omilla englanninkielisillä kotisivuillaan.[517] Siten ne antavat harhaanjohtavan kuvan asemastaan. Mutta korkeakoulun käsite on ongelmallinen myös Suomessa toimivien oikeiden yliopistojen kannalta.

Jos tavoitteena on lisätä poikkitieteellisyyttä ja -taiteellisuutta, yleiskielen sana ”aalto” kuvannee sitä yhtä hyvin kuin taloudenkin konjunktuureja. Sen sijaan yhden *henkilön* nimeen vannovaa ajattelua on syytä pitää auktoriteettikeskeisenä. Se puolestaan on kaiken luovan ja innovatiivisen toiminnan vastakohta. Tällaista innovatiivisuudella hehkuttamista pidettäneenkin yllä vain Pekka Himasen saarnaaman ”luovan talouden” ideologian puolustamiseksi ja hänen henkilökohtaisen asemansa takaamiseksi toisin sanoen siksi, että hänen kaltaisillaan virkamiehillä näyttäisi olevan yhdistämisen kanssa kädet täynnä työtä. Todellisuudessa kyseessä on pelkkä kupla. Kuuntele vaikka taiteilijoiden mielipiteitä.

En arvosta kovin paljon myöskään John Harvardin mukaan nimettyä yliopistoa, vaikka se on vuodesta toiseen rankattu maailman yliopistojen ykköseksi. Tämä johtuu siitä, että kyseinen yliopisto ostaa yritysten rahoilla nobelisteja riveihinsä monien muiden amerikkalaisten yliopistojen tapaan. Alvar Aalto oli sentään humanistina tunnettu arkkitehti, jonka työt osoittavat, että kansallisia aiheita hyödyntävistä tieteen ja taiteen yhdistelmistä tulee aina klassikoita. Sen sijaan John Harvard oli englantilainen pappi, eli tieteelle vieraan ideologian edustaja. Vaikka Alvar Aalto olikin aikalaiskriitikoitaan parempi ja häntä haukkuivat lähinnä sosialistista realismia kannattavat politrukit, en siltikään kannata yliopistojen nimeämistä henkilöiden mukaan. Oma filosofinkantani puolustaa teonsanoja ja on tällä kertaa sama kuin islamilaisen oppineen Ibn al-Arabin: ”Oi Allah, vapauta meidät nimien merestä!”

Maanantaina 9. kesäkuuta 2008

KUNINGAS SUOMEEN?

Kokoomus ehdottaa nyt vallan riisumista presidentiltä.[518] Puolueiden halu repiä presidentiltä poliittiset valtaoikeudet johtuu lähinnä yhdestä asiasta: kahden lautasen malli koetaan ongelmaksi Euroopan unionin kokouksissa. Sen sijaan suomalaisten omalta kannalta ei ole mitään ongelmaa siinä, että presidentti johtaa ulkopolitiikkaa yhdessä valtioneuvoston kanssa.

Presidentin valtaoikeuksien vähentäminen on oudoksuttavaa siksi, että perustuslakiuudistuksen yhteydessä valtaa jo vähennettiin. Presidentin valitseminen säädettiin tapahtuvaksi kaksivaiheisessa kansanvaalissa kaiken demokratian varmistamiseksi. Lopulta presidentiksi nimitettiin myös nainen – kuin tasa-arvon takeeksi. Jos vallan riisuminen ei johdu nyt siitä, että presidentit ovat viime aikoina olleet matalan profiilin vallankäyttäjiä ja haluttomia pitämään asemastaan kiinni, ovat valtaoikeuksien vähentämishankkeet kansanvallan kannalta kielteisiä. Vastaisuudessa ulkopolitiikkaa johtaisi valtioneuvosto lähes yksin. Valtioneuvoston *kokoonpanoa* taas ei valitse kansa – sen sijaan presidentin valitsee. Jos presidentin valtaoikeuksia vähennetään, demokratia heikkenee, ja maamme ulkopolitiikan johtaminen siirtyy entistäkin harvempiin käsiin.

Ruotsin kuningas on tunnetusti vailla poliittisia valtaoikeuksia. Ja vielä enemmän: hän ei saa sanoa poliittisista asioista mitään joutumatta syytösryöppyjen kohteeksi. Jos Suomen presidentti riisutaan poliittisista valtaoikeuksista, hänestä tulee käytännössä vaalikuningas, joka voi toimia nimellisesti Puolustusvoimien ylipäällikkönä ja kumileimasimena. Ja onhan Kaarle XVI Kustaakin sekä maavoimien, merivoimien että ilmavoimien kenraali!

Eilen maahamme saapui Ruotsin prinssi Carl Philip,[519] joka todellisuudessa oli Ruotsin kruununprinssi syntyessään tähän maailmaan vuonna 1979. Hän on nykyistä kruununprinsessa Victoriaa nuorempi, mutta Ruotsin tuolloinen laki määräsi kruununperijäksi kuninkaan esikoispojan. Lakia muutettiin pian Carl Philipin syntymän jälkeen niin, että myös esikoistytär voi periä kruunun, ja näin ollen Carl Philipiltä käytännössä riistettiin hänen kruununperimyksensä hänen eläessään. Lakiuudistus oli 1970-luvulle tyypillisesti feministinen, eli tuon ajan käsityksen mukaan ”edistyksellinen”. Nykyään tuollaista edistyksellisyyttä voitaisiin pitää jo taantumuksellisuutena, aivan kuten Ruotsin tasa-arvoviranomaisten äskeistä päätöstä kastroida armeijan vaakunaleijonasta pippeli.

Osuin iltakävelylläni Eteläsatamaan, kun Carl Philipiä kuljettanut museolaiva Götheborg laski laituriin. Paikalla olleesta väkimäärästä päätellen Ruotsin kuninkaalliset nauttivat Suomessa suurta suosiota. Laiturilla käveli Ruotsin entinen tuleva kuningas. Jos Suomen lainsäätäjä

tekee nyt tasavallan presidentille saman kuin Ruotsin parlamentti Carl Philipille eli kompromenttoi hänen asemansa, on kai sama, vaikka Suomeen valittaisiin kuningas. Mikäli Carl Philip on käytettävissä, eli työttömänä, hän voisi sopia tehtävään hyvin. Kun Ruotsin ja Suomen talouseliitti muutenkin yhdistyy Björn Wahlroosin kestittäessä Kaarle Kustaata omissa salongeissaan,[520] voisi pohjoismaisen talousyhteistyön merkiksi ajatella myös valtioiden fuusioimista.

Joka tapauksessa halu vähentää presidentin valtaoikeuksia kertoo siitä, että maassamme ei ole jämäköitä poliitikkoja. Presidentin tulisi olla arvojohtaja ja poliittisen linjan vetäjä, jonka alta ei instituutiota tarvitsisi lopettaa.

Perjantaina 13. kesäkuuta 2008

IRELAND – TWELVE POINTS!

Euroopan unionissa on ollut se mukava puoli, että suurten ratkaisujen tekemiseen on vaadittu kaikkien jäsenmaiden hyväksyntä. Tämä on tarkoittanut, että yksikin maa on pystynyt eri mieltä olemalla kariuttamaan muutokset. Näin on kunnioitettu jäsenmaiden itsemääräämisoikeutta, eikä mitään osapuolta ole haluttu pakottaa mihinkään. Outoa sen sijaan on se, että aina kun tämä järjestelmä toimii, EU:n korkeat poliitikot paheksuvat sitä.

Kun Ranskan ja Hollannin valistuneet kansat hylkäsivät sopimuksen Euroopan perustuslaista vuonna 2005, EU-myönteiset poliitikot katsoivat, että kansalla oli "vääriä mielipiteitä". Tämän uhmakkuuden merkiksi Suomen eduskunta ratifioi sopimuksen, vaikka se olikin jo käytännössä kumoutunut. Kun Irlanti kaatoi tänään niin sanotun Lissabonin sopimuksen, joka oli Euroopan perustuslakisopimus uudestaan käsittelyyn tuotuna,[521] johtavat poliitikot ilmaisivat protestinsa kannustamalla muita maita hyväksymään sopimuksen edes rituaalisesti.[522] Tämä on ristiriitaista unionin yhtenäisyyden kannalta ja herättää kysymyksen, eikö unioni olekaan sellainen yksimielinen muodostelma, jollaisena sitä pidetään. Ja kun kerran se ei sitä ole, niin miksi painostaa ketään yksimielisyyteen?

On selvää, että Suomen EU-myönteinen lehdistö kertoo Irlannin ratkaisusta korostamalla sen kielteisinä pitämiään puolia,[523] mutta se ei kerro esimerkiksi sitä, että perustuslaki on liittovaltiosopimus, joka saattaa velvoittaa jäsenmaita esimerkiksi sananvapautta kaventavaan ja kontrollia lisäävään yhtenäiseen lainsäädäntöön. Se ei kerro, että huippukokouksia johtava "pysyvä puheenjohtaja" on eufemismi "liittopresidentille", aivan niin kuin "ulkopolitiikkaa hoitava korkea edustaja" on kiertoilmaus "liittovaltion ulkoministerille".

Sen sijaan suurten lehtien linjaa myötäilevät kolumnistit ja kommentaattorit ovat päivitelleet, millä oikeudella pieni Irlannin kansa voi muka torpata ylevän EU-lain, jonka valmisteluun on käytetty tonneittain paperia ja tuhlattu vuosikaupalla aikaa. Voi ymmärryksen yksinkertaisuutta! Oikea kysymys on, miksi 450 miljoonaa Euroopan unionin kansalaista ei saa äänestää tästä asiasta, mukana viisimiljoonainen Suomi.

Mutta ei hätää. Kyllä tämäkin laki vielä uudestaan äänestykseen tuodaan ja äänestytetään Irlantia niin kauan, että kansa väsyy. Menetelmä on sama, jolla muuan viiksekäs valitutti itsensä valtaan vuonna 1933. Tämä on Coltti ohimolla harjoitettavaa demokratiaa.

Itse en kannata liittovaltiota, sillä en halua, että Suomesta tehdään EU:n osavaltio. Haittapuolena olisi ollut myös EU-parlamentaarikkojen lukumäärän vähentäminen, jolloin Suomi olisi menettänyt yhden paikan, eli väestöpohjaansa nähden suhteutettuna enemmän kuin suuret maat. Ja määräenemmistöpäätösten lisääntyminen olisi ollut sekin haitallista, sillä EU:sta olisi entistä helpommin voitu johtaa kansallisvaltioita koskevaa politiikkaa oikeus- ja sisäasioissa.

Kiitoksia, keltit, kun ette olleet kilttejä! Kilttejä pitävät naapurinne, mutta he ovat skotteja.

Maanantaina 16. kesäkuuta 2008

EI VARA VENETTÄ KAADA...

jos on varaa veneeseen. Mutta joskus vene voi kaataa varallisuuden. Kimi ja Tarja kilpailevat nyt muskeliveneillään, kun tasavallan presidenttiä kuljettamaan rakennettu Kultaranta VIII otettiin käyttöön.[524] Yhdeksäntoistametrinen jahti on vain kymmenisen jalkaa lyhyempi kuin Räikkösen 72-jalkainen paatti, mutta se maksoi 1,9 miljoonan euron loppusummallaan ainoastaan runsaan puolet formulatähteä kyyditsevän venhon hinnasta. – Hyvä kauppa?

Kun maassa oli lamaa ja kurjuutta 1970-luvulla, Kekkonen teki symbolisen eleen ja vaihtoi Cadillacinsa Saabiin. Se antoi kansakunnalle viestin, että poliittinen johtaja tietää, missä mennään. Nytkin Eurooppa elää Yhdysvalloista leviävän laman kynnyksellä, ja ajan kysymys on, milloin 1990-luvun alkupuolen romahdus toistuu. Myös parikymmentä vuotta sitten Suomen kansa ja poliittinen sekä taloudellinen johto elivät yli varojensa roiskien rahaa muun muassa luksusveneisiin, joissa pääoma ei tuottanut lisäarvoa.

Moralisointia voidaan tietenkin pitää tylsänä, ja onhan valtiovieraiden kyydityksissä oltava jokin taso. Tätä osoittaa esimerkiksi ruotsalaisen museoaluksen äskettäinen vierailu Helsingissä. Mutta maassamme on myös ihmisiä, jotka asuvat pysyvästi veneiden alla. Todellisen poliittisen

suuruuden ja kansansuosion voisi saavuttaa vain vaatimattomuudella, ja siksi suosittelen sitä kaikille.

Nyt kun Finnjetkin on menossa rautanauloiksi,[525] kukaan tuskin kaipaa 1970-lukua takaisin. Mutta selvää on, että Suomi ei pärjää myöskään muskeliveneiden sarjassa, sillä suurvaltojen johtajat voivat aina tuoda paikalle lentotukialuksensa. Elegantimpaa voisikin olla valtiovieraiden kuljettaminen jollakin puuveneellä, johon liittyy romantiikkaa, ja siihen Suomen kaltaisella maalla on aina varaa.

Sarkastista on, että samalla kun Helsingissä kärsitään asuntopulasta, kaupungissa on puutetta myös purjeveneiden ja luksusjahtien satamapaikoista. Katajanokan laiturissa nuo suomalaisten raharikkaiden suurveneet vievät sadoin metrein tilaa, eivätkä niitä tunnu edes käyttävän muut kuin kannella liikkuvat puunaajat. Liian suuret veneet ovat Suomen vesillä epäkäytännöllisiä, ja se on nähty usein kivien kolistessa kölien pohjaan. On tietysti vaikea sanoa, millä paatilla presidenttiä ja presidentti-instituution arvovieraita pitäisi kuskata, kun Suomen merivoimatkin ovat lähinnä nimelliset. Joka tapauksessa Yhdysvallat on luopunut presidentin veneestä kokonaan, ja sen viimeiseksi käyttäjäksi jäi maapähkinäviljelijä Jimmy Carter.

Julkisten rahojen roiskiminen kalliisiin edustusmenoihin ei ole niin harmitonta kuin näyttää. Jokainen turhuuteen laitettu lantti on väistämättä pois jostakin tärkeämmästä: sinulta ja minulta sekä ryysyrantaisen valtiomme velkojilta. Lisäksi edustusmenoihin tuhlaaminen on aina rituaalimaista ja toistaa primitiivisille kulttuureille tyypillistä fetisismiä. Omaisuuden tuhoaminen vallan ja vaikutuksen osoittamiseksi on samanlaista kuin alkukantaisten kansanheimojen taipumus neurooseihin, jotka niiden epäonnistuessa täytyy aloittaa aina uudestaan. Länsimaisissa korkeakulttuureissa puhutaan ”edustusmenoista”, kun taas pakanallisista kulteista puhuttaessa vastaavia asioita kutsutaan yksinkertaisesti tabu-uhreiksi.

En tiedä, olenko täysin mielikuvitukseton ihminen, mutta itse en ole oikein koskaan osannut orientoitua sen enempää muskeliveneiden kuin -autojenkaan maailmaan saati niiden havittelijaksi. Sen sijaan lähtiessäni loppuviikosta juhannuksen viettoon mieleeni tulevat Pave Maijasen ”Lähtisitkö”-laulun säkeet: ”Lähtisitkö silloin kanssani järvelle / sulle sukeltaisin helmen valkean / istuisitko kanssani keskipenkille / vastaisitko hellään suudelmaan.” – Hyvää juhannusta kaikille!

Sunnuntaina 29. kesäkuuta 2008

MANNERHEIM IHMISTEN EDESSÄ

Seta palkitsi vapautuspäivillään Jenni Vartiaisen tämän laulusta ”Ihmisten edessä” ja jakoi niin sanotun kunniarotan Raimo Ilaskivelle ja Gustav Hägglundille, jotka olivat paheksuneet Mannerheimia homoksi kuvannutta animaatiofilmiä.[526] ”Ihmisten edessä” onkin kaunis biisi, mutta sen ilosanoman soisi toteutuvan myös todellisuudessa. Arkitodellisuudessa on harvinaista, että homoja tai lesboja kävelee käsi kädessä yhtään missään.

Luulen myös, että ”Ihmisten edessä” ei olisi mennyt läpi levy-yhtiöissä eikä radiokanavilla, jos siinä olisi puhuttu miesten välisestä rakkaudesta. Kappale soineekin radioissa vain siksi, että laulaja on nainen. Siten sen voi mieltää kertovan lähinnä naisten rakkaussuhteesta (jonka myös homoihin vihamielisesti suhtautuvat heteromiehet voivat hyväksyä ja kokea jopa kiihottavana). Niinpä katson, että todellinen vapautuminen ei ole vielä edes puolitiessään. Ja Hägglundin ja Ilaskiven Mannerheim-mielipiteistä olen lausunut käsitykseni jo aiemmassa kirjoituksessani, joten oikeaan osoitteeseen menivät rotat ja myrkyt.

Vaikka Hägglund ja Ilaskivi epäilemättä toimivatkin vyörytyksen *primus motoreina*, Seta unohti kritiikkinsä piiristä sensuurin operatiivisen suorittajan eli Yleisradion pääjohtajan Mikael Jungnerin (sd.), joka omalla aktiivisella päätöksellään siirsi kiistellyn Mannerheim-fiktion pois itsenäisyyspäiväksi aiotulta esityspaikalta.[527] Kuinka Setalle voi tapahtua tällainen puolueellinen erehdys?

Jos kunniamainintoja on tapana antaa nimenomaan heteroille, minun mielestäni kunniarotan olisi voinut myöntää niille feministeille, jotka ovat saaneet aikaan sen, ettei miehillä ole enää juuri mitään oikeuksia sen enempää viranomaismenettelyissä kuin ihmisten edessäkään. Eräässäkin eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisussa selostetaan, miten muuan Helsingin yliopiston miespuolinen sosiaalipolitiikan professori oli mennyt virka-asemaansa, sähköpostiaan ja titteliään käyttäen nuhtelemaan erästä kaupungin sosiaalityöntekijää (nainen) siitä, että tämä oli ollut puolueellinen tehdessään huoltajuutta koskevia ratkaisuja eronneen naisen hyväksi ja tämän entistä miestä vastaan.[528] Nähdäkseni professori oli tehnyt rohkeasti ja aivan oikein, mutta eduskunnan oikeusasiamies antoi hänelle siitä huolimatta huomautuksen.

Naisten vallankäyttö onkin merkittävä osa viranomaistoiminnan yleistä olemusta. Milloin olette nähneet naisten viimeksi kärsivän viranomaisten kohtelusta? He pikemminkin näyttävät nauttivan byrokratiasta, kun taas miehiä kohdellaan viranomaiskäytännöissä usein huonosti. Niinpä olisin itse mielelläni antanut asiallisen tiedon omenan jyväskyläläiselle miestutkijalle, Henry Laasaselle, joka kirjassaan *Naisten seksuaalinen valta*

(Multikustannus 2008) osoitti, että naiset tukevat toisiaan erilaisissa hyväsisarverkostoissa, toimivat toistensa eduksi viranomaismenettelyissä ja siirtävät haltuunsa varallisuutta ja tuloja perheissä.

Aikana, jolloin Judith Butleria jumalanaan palvova feministinen liike katsoo, että sukupuolikin on vain "neuvottelua, politiikkaa ja siteeraamista", on hyvä palauttaa mieleen J. F. Kennedyn virkaanastujaispuheessaan esittämä lause: "Meidän ei pidä pelätä neuvotteluja mutta ei myöskään neuvotella pelosta." Tämä siis kommenttina niille feministeille, jotka moittivat jatkuvasti miehiä mutta itse suhtautuvat kaikkiin miesten esittämiin rakkauden- ja huomionosoituksiin lähinnä seuraavankaltaisin repliikein, joista täyttyvät niin internetin keskustelupalstat kuin työpaikatkin: "En anna!", "En eti mitään!", "Varo, jos yritätkin miellyttää!" ja niin edelleen.

Maanantaina 7. heinäkuuta 2008

SHARIA-LAKI ON ISLAMIN MUKAINEN

TV1 esitti tänä iltana vuoden kenties toiseksi parhaan dokumentin, ohjelman nimeltä *Sharia-oikeudessa*, jossa BBC:n toimittaja selvitti, miten Koraaniin ja perimätietoon perustuva oikeuslaitos toimii Nigeriassa.[529] (Tähän asti paras on ollut Theo van Goghin murhaa käsitellyt ohjelma toukokuun alussa.) Muslimiksi tunnustautuva mutta maallistunut brittinainen haastatteli ohjelmassa paikallisia tuomareita, syytettyjä ja tuomittuja.

Dokumentin varjopuolena on, että *sharia*-laista piirrettiin hieman liian varovainen ja kaunisteleva kuva – mutta eräällä tavalla ohjelmaa katseli mielellään. Esimerkiksi muslimituomarin maininta siitä, että "*sharia* on sama asia kuin islam" ja että "jos uskoo islamiin, on pakko noudattaa myös *shariaa*", palauttanee ainakin Astrid Thorsin takaisin maan pinnalle. Hänhän tunnetusti puolusteli Suomen islamisoitumista väittämällä, ettei *sharia* muka ole islamin mukainen. Todellisuudessa *sharia*-lakiin liittyvä epäoikeudenmukaisuus on osa islamilaisten maiden arkipäivää. Toimittajan eräänä motiivina olikin selvittää, mitä brittimuslimien halu saattaa *sharia* voimaan myös Britanniassa voisi merkitä eurooppalaiselle lainkäytölle.

Sharia (suom. "tie", "polku") ei ole vain sovitteluoikeudenkäynnin muoto, kuten sitä puolustelevissa ja pehmentelevissä kannanotoissa usein väitetään. *Sharia* ei ole ensisijaisesti oikeudenkäynti tai oikeuslaitos vaan islamilainen oikeusjärjestelmä, joka käyttää lakikirjanaan Koraania, jossa harkintavalta on suuri ja joka langettaa tuomituille epäinhimillisiä rangaistuksia. Ne ovat usein Euroopan ihmisoikeustuomioistumien ja Euroopan kidutuksenvastaisen komission vastaisia. Miksi sitten *sharia*-lain

käyttö hyväksytään muun muassa EU-maa Britanniassa, jossa toimii jo neljä *sharia*-tuomioistuinta?

Nigeriassa *sharia*-lain mukaiset raipaniskut voidaan helposti sosiologisoida pelkiksi häpeärangaistuksiksi tai yhteisön kiinteyttä lisääviksi tekijöiksi. Mutta tarvitseeko länsi tällaista ”kiinteyttä”? Raiskaavatko muslimit naisia vähintään viiden miehen porukalla juuri siksi, että *sharia*-lain mukaan naisella pitää olla peräti neljä omaa todistajaa, jos hän aikoo uhrina vakuuttaa tuomarin oikeudessa? Entä miten suhtautua Saudi-Arabiassa ja monissa muissa Lähi-idän maissa toimeenpantaviin raajojen katkaisuihin tai kuoliaaksi kivittämisiin? Olisiko peräti niin, että Suomen ja muiden länsimaiden humaanit rangaistuskäytännöt eivät tepsi muslimeihin, koska täkäläiset vankilat koetaan hotelleiksi? Ehkä *sharia*-lakia kohtaan tunnettu suopeus johtuu siitä, että muiden keinojen loputtua on koetettu hillitä muslimien rikollisuutta saattamalla voimaan heidän oma oikeuskäytäntönsä.

Länsimaisessa oikeusfilosofiassa lähdetään kuitenkin siitä, että oikeudenkäyttäjät eivät saa itse rikkoa niitä periaatteita, joita he koettavat edistää. Niinpä väkivaltaakaan ei voida kostaa väkivallalla. *Sharia*-laki merkitsisi oikeudenkäytön taantumista kivikaudelle, mutta se loukkaisi räikeästi myös YK:n ja Amnesty Internationalin julistamia ihmisoikeusperiaatteita. Tietystä poliittisten mielipiteiden klusteroitumisesta ilmeisesti johtuu se, etteivät Amnestyn aktivistit puutu *sharia*-lain tuottamiin ihmisoikeuksien rikkomuksiin mutta näkevät kyllä epäoikeudenmukaisuuksia liberaalissa ja rationaalisessa lännessä.

Kummallista muuten, että jutun naistoimittaja heräsi *sharia*-lain epäoikeudenmukaisuuksiin vasta havaittuaan naisten oikeuksien olevan vaakalaudalla, toisin sanoen tuomarin tivatessa häneltä itseltään, miksi kyseinen nainen ei käyttänyt huivia, vaikka hän vakuuttikin olevansa muslimi. Islamin kritisoimiseen täytyi löytyä feministinen motiivi ennen kuin kritiikkiä sopi esittää televisiossa. Olisiko peräti niin, että ne feministit, jotka yleensä pitävät Suomessakin ovia auki muslimeille, protestoivat mielellään ”valkoisen miehen vallaksi” nimittämäänsä järkiperäistä ajattelua. Mutta vasta kun he itse havahtuvat islamin arkipäivään omakohtaisten kokemusten kautta, he huomaavatkin olevansa kaulaansa myöten pulassa?

Tiedän kyllä, että muutamat feministit voivat jopa nauttia määrätietoisten miesten heihin itseensä kohdistamista ärähtelyistä. Luonnossa monien suurten urosten pyrkimykset hallita naaraita autoritaarisesti edustavat seksuaalista kiinnostusta ja suorituskykyä. Mutta ohjelmassa haastatellun muslimituomarin fanaattisuus toi mieleen lähinnä Jim Carreyn komediat, joissa ääni nousee paikoin kiihkomieliseksi kimitykseksi. Jos kyseiseltä alioikeuden tuomarilta kysyi syytä mihin tahansa oikeuden ratkaisuun, vastaus oli seuraava: ”Ei saa kysyä ’miksi’, sillä *sharia*-laki on tällainen ja se on Jumalan säätämä.” Voidaan siis sanoa,

että *shariaa* noudattava tuomioistuin toimii ilman mitään perusteluja, aivan kuten fasistiset tai kommunismin kahleissa olevat tuomioistuimet ovat aina tehneet.

Myös Afrikassa käydään huoltajuus- ja muita perheoikeudellisia kiistoja. Ohjelmassa kerrottiin tapauksesta, jossa kristityn isän tytär oli vanhempiensa avioeron jälkeen käännytetty islaminuskoon ja naitettu 13-vuotiaana muslimimiehelle. Ohjelman tekohetkellä tyttö oli 14-vuotias ja odotti tietysti lasta. Samalla, kun virkkuumummut hätäilevät Suomessa ja muissa länsimaissa murrosikäisten nuorten vapaaehtoisen seksuaalisen kanssakäymisen tai teinipornon vuoksi, he katsovat läpi sormien sitä todellista seksuaalista väkivaltaa, joka on muslimimaissa täysin jokapäiväistä. Tämä antaa jälleen näytön niistä kaksoisstandardeista ja siitä valheellisuudesta, jossa poliittista korrektiutta vaaliva länsi elää. Siinä, missä länsimaita hallitseva kristiusko aiheuttaa ahdasmielisyyttä ja suoranaista seksuaalisuudenvastaisuutta Euroopassa, siinä islam puolestaan mahdollistaa suuren syntyvyyden pakottamalla naiset alistumaan perheenäideiksi ja synnyttämisen välineiksi. Molemmat uskonnot ovat siis huonoja, sillä ne vievät pohjaa niin feministien kuin muidenkin ihmisten liberalisoitumispyrkimyksiltä.

On kehnoa, että muslimit pyrkivät saattamaan *sharia*-lain voimaan myös länsimaissa. Oikeudenkäytölle on ominaista se, että se ei kestä kaksoisstandardeja. Varjo-oikeus on väistämättä hyökkäys vallitsevaa oikeusjärjestelmää ja rationaliteettia vastaan. Jos vaihtoehtoinen laki on ristiriidassa oikean lain kanssa, siitä tulee rikos. Rikolliset ovat kaikkialla maailmassa pyrkineet luomaan oman oikeusjärjestelmänsä, mutta pahinta on, että epärationaalinen ajattelutapa näyttää leviävän tiettyjen henkilövalintojen kautta myös osaksi virallisformaalia oikeusjärjestelmää ja poliittisen vallan käyttöä, vaikka tehtäviin valituilla ei näytä olevan sen enempää tarvittavaa asiantuntemusta kuin suhteellisuudentajuakaan.

Perjantaina 1. elokuuta 2008

ENKELIRAKKAUS

Uusi kirjani *Enkelirakkaus* tuli tänään painosta. Ja aurinko pimeni. Kummallista muuten, että kirjoittaessani teokseeni loppusanoja viime keväänä, sattui olemaan kuunpimennys. Ja nyt kun kirjapaino lähettää minulle ensimmäisen kappaleen kirjastani, pimennys iskee taas.[530]

Enteileekö tämä samanlaista pimitysyritystä, joka on kohdannut myös muita teoksiani, kun niistä on haluttu vaieta julkisessa sanassa? Rohkaisevaa kuitenkin on, että suurin osa maailman syvällisimmistä kirjoista on sellaisia, joista ei ole puhuttu mitään niiden ilmestyessä.

Maanantaina 2. elokuuta 2008

PÄIVÄN VITSI

En ole pitänyt blogiani kuukauteen yllä. Syy: kesän vietto. Palattuani uutisten ääreen huomioni kiinnittyi MTV3:n nettisivuillaan julkaisemaan raporttiin, jonka mukaan Romanian romanit ovat ehtineet tehdä Suomessa 1 200 rikosta, joista 900 oli omaisuusrikoksia.[531] MTV3:n uutiset mainitsi hämmästyttävän avoimesti syyksi EU:n vapaamielisen maahanmuuttopolitiikan eli asian, jonka kaikki tietysti muutenkin tietävät.

Paitsi Astrid Thors. Koska monikulttuurisuutta ja maahanmuuttoa edistävä Thors on yksi syypää tähän huonoon tilanteeseen, hän joutui jälleen puolustelemaan ja antautui näkemään tilanteessa jopa jotakin hyvää: ”Se mikä on tietenkin hyvä, on se, ettei heitä epäillä vakavista rikoksista.” Tosiasiassa pahan poissaolo ei vielä ole hyvää, kuten keskiajan oppineetkin ymmärsivät.

Omasta mielestäni vakavaa on jo se, että tänne virtaa koko ajan ulkomaalaisia ja rikollisuus kaduilla ja kujilla kasvaa, lähiöt slummiutetaan ja suomalainen elämänmuoto ja turvallisuus kärsivät. Ei ole muuten ihme, että kaikkialla Euroopassa, myös Suomessa, oikeistopuolueiden kuten kokoomuksen ja perussuomalaisten kannatus kasvaa,[532] sillä ihmiset ovat saaneet tarpeekseen kansallisten arvojen laiminlyömisestä ja poliittisen vasemmiston ajamasta monikulttuurisuuden ideologiasta.

Lisäksi olisi mielenkiintoista tietää, mikä on ministeri Thorsin mielestä ”vakavaa rikollisuutta”. Kun suomenruotsalaiset kunnat kieltäytyivät aikoinaan ottamasta Karjalan evakkoja alueilleen, niin nyt olisi hyvä tilaisuus korjata tämäkin vääryys ja ohjata romanialaiset maahanmuuttajat Astrid Thorsin omille piholle ruotsinkielisiin kuntiin. Näin ennaltaehkäistään se kauhea mahdollisuus, että Helsingissä ruotsi putoaakin vähemmistökielenä sijalle kolme ja kadunkilvet menevät vaihtoon.

Lauantaina 9. elokuuta 2008

HÖLYNPÖLYNPIALAISET

Julkaisin eilen uuden kirjan nimeltä *Enkelirakkaus*, jossa tarkastelen muun muassa olympialaista uimastadionia ”heteroseksuaalisena pienoisyhteiskuntana”.[533] Koska kahdeksikkoa pidetään Kaukoidässä onnennumerona, eiliselle päivälle (8.8.2008) ajoitettiin myös Pekingin olympialaisten avajaiset.

Omien tarkastelujeni kohteena olivat tosin Helsingin vuoden 1952 olympialaisten näyttämöt, jotka ovat edelleen aktiivisessa käytössä.

Helsingin olympialaisia onkin usein luonnehdittu ”viimeisiksi oikeiksi olympiakisoiksi” – siinä määrin vieraantuneeseen kehollisuuskäsitykseen kyseinen kilpailuideologia on noita antiikin ajoilta tunnettuja tapahtumia sittemmin ohjannut. Mutta dopingin kaltaisissa vääristymissä ei ole suinkaan asian koko ydin. Se piilee myös siinä, miten heteroseksistinen koko urheilun välittämä suhde ihmisen kehollisuuteen on.

Urheilu on politiikkaa

Pekingissä järjestettävät olympialaiset ovat pitkälti irtautuneet alkuperäisestä olympia-aatteesta. Niinpä eiliset avajaiset sisälsivät myös poliittista propagandaa. Varsinaisiksi propagandakisoiksi näitä kisoja tuskin voisi kuitenkaan sanoa, sillä Kiina pyrkii aktiivisesti eroon ongelmistaan, joista keskeisin on kommunismi. Monet pulmat varjostivat kisoja jo etukäteen. Eniten huomiota sai tietysti soihtukulkue, jota vastaan suunnattiin ihmisoikeusjärjestöjen kampanjoita. Erään merkin maailman reaktioista muodostivat boikottiuhat. Ranskan presidentti Nicolas Sarkozy uhkasi jättäytyä yleisöaitiosta pois, kun taas Matti Vanhanen kiirehti lupautumaan kisoihin jo ennen kuin kukaan muu ehti ottaa asiaan kantaa. Molemmat päätyivät lopulta paikalle, ja boikotit kuivuivat kasaan, kun niiden ennakolta vaikuttava protestiefekti oli saavutettu.

Kiinalla on edessään monia ongelmia. Yhden muodostaa Tiibet, jolle tosin Kiina itse on vielä suurempi ongelma – ja käytännössä kiistan ainoa *trouble maker*. Kiina on tätä nykyä maailman ainoa kommunistijohtoinen markkinatalous. Maa haluaisi irrottautua kommunismista liberaalin ja demokraattisen valtiojärjestelmän hyväksi, mistä kertoo Kiinan päämiehen luonnehdinta, että tavoitteena on ”harmoninen” yhteiskunta. Mutta kommunismin kaltaisesta totalitarismista voi olla vaikea hankkiutua eroon nyt, kun se näyttää toimivan kohtalaisen hyvin väestöjen hallitsemisen välineenä. Kiinan elintarvikehuollolle välttämätöntä syntyvyyden säännöstelyä tuskin voitaisiin toteuttaa vapaassa demokratiassa, vaan se vaatii jonkinlaista pakkovaltaisuutta.

Väestönkasvu onkin Kiinan merkittävimpiä ongelmia, ja siitä sikiää myös suuri ympäristöongelma. Kiina luokitellaan edelleen kehitysmaaksi, ja maaseudulla eletään agraarisissa ja kurjissa oloissa. Jos Kiina siirtyisi vapaaseen markkinatalouteen, se ajautuisi vielä suurempiin ongelmiin kuin Venäjä, jossa kukoistavat samat kriisit. Venäjän ongelmista suurin on demokratian puuttuminen, mutta Kiinassa vallitsevat lisäksi vielä suuremmat ihmisoikeus- ja saasteongelmat, demografiset ongelmat ja ulkopoliittiset pulmat.

Yhtäällä on Tiibet ja toisaalla pieni Taiwan, joka saattaa kommunismin kaatuessa voittaa ideologisen kiistan. Syytä on muistaa myös se, että Kiina toimittaa aseita Sudaniin, jossa käydään veristä sotaa. Niinpä Yhdysvallat

katsoi asiakseen näpäyttää Kiinaa avajaisissa laittamalla sudanilaisen pakolaisen kantamaan USA:n lippua. Kuten sanottua: avajaisille ominainen pullistelu on propagandaa suuntaan tai toiseen, ja Kiinassa asiat kuin asiat saavat poliittisen luonteen. Yleisö lienee määrätty aplodeeraamaan erityisesti Kiinan ideologisiksi vihollisiksi (tai nimenomaisiksi ystäviksi) määritellyille valtioille, sillä niin alleviivatun kohteliasta oli eräiden joukkueiden vastaanotto.

Politikointi ei kuulu urheilijoiden päivätyöhön, mutta Suomen keihästoivot tekivät tylysti menemällä sanoutumaan irti Tiibetin puolesta esitetystä ihmisoikeuksien manifestista.[534] Siihen olisi kannattanut ottaa myönteinen kanta, tosin vasta mitali kaulassa, jolloin huomio olisi ollut suurempi ja ajoitus oikea.

Kiinalainen juttu

Hitlerin vuoden 1936 olympialaisista kului vain muutama vuosi perinpohjaisiin "uudistuksiin", ja Moskovan vuoden 1980 olympiakisoista kesti runsaan vuosikymmenen mittainen aika kommunistisen järjestelmän kaatumiseen. Olympialaisilla näyttää olevan enteellistä merkitystä. Saa nähdä, miten Kiinassa käy.

Kiinalla on tietysti takanaan loistava kulttuuri. Avajaisissa useasti viitatun Konfutsen sijasta olisi siteeraamisen kohteeksi kuitenkin sopinut paremmin toinen kiinalainen filosofi, Laotse. Antiikin Kiinassa nämä kaksi kilpailivat keskenään 600 luvulla ennen ajanlaskumme alkua. Konfutse tunnettiin laillisuutta edustavan koulukunnan puhemiehenä, ja hän ajoi lähinnä ylimystön arvoja, kun taas Laotse tunnettiin maanläheisestä ajattelustaan. Häntä pidetään myös kaikkien aikojen ensimmäisensä anarkistifilosofina. Sokrateen tavoin Laotsekaan ei kirjoittanut mitään, vaan kirjuri seurasi häntä autiomaahan asti, jonne hän vetäytyi kuolemaan.

Tunnetuimpia Laotsen lauseista on ajatelma, joka sanoo, että "älykäs hallitseminen näyttää hallitsemattomuudelta eli vapaudelta". Sen jatkoksi voi liittää lainauksen maailman ensimmäisenä pidetystä "anarkistisesta manifestista", joka sekin on lähtöisin Laotselta:

Mitä enemmän maailmassa on lakeja ja rajoituksia,
sitä köyhemmiksi ihmiset tulevat.
Mitä julmempia ovat ihmisten aseet,
sitä enemmän on pulmia maassa.
Mitä terävämpiä ja juonittelevampia ihmiset ovat,
sitä enemmän tapahtuu outoja asioita.
Mitä enemmän sääntöjä ja ohjeita,
sitä enemmän varkaita ja rosvoja.

Edellä mainittujen seikkojen vuoksi Laotse suosittaa, että hallitsijat omaksuisivat seuraavat oppilauseet omiksi toimintaperiaatteikseen:

Siis luovun vallasta, ja kansani kokee uudistumisen.
Nautin rauhasta, ja kansasta tulee rehellistä.
En tee mitään, ja kansakunta rikastuu.
Luovun pyyteistäni, ja kansa palaa hyvän ja yksinkertaisen elämän pariin.[535]

Eikö tämä sopisi ohjeeksi myös Kiinan nykyjohdolle?

Sateenkaariolympialaiset

Itse seuraan mieluiten vain Gay Gameseja eli gay-olympialaisia, joille Kansainvälinen olympiakomitea ei ole tosin myöntänyt olympialaisten statusta eikä oikeutta käyttää olympiarenkaita. Sen sijaan se on ominut koko aatteen ja symbolit itselleen sekä tehnyt niistä kaupallisia tavaramerkkejä. Gay-olympialaisista mustasukkaisena KOK:n puheenjohtaja Jacques Rogge mainitsi avajaispuheessaan kyllä olympia-aatteen riippumattomuuden rodusta, sukupuolesta, ihonväristä ja monista muista seikoista, mutta ei seksuaalisesta suuntautumisesta.

Tämä on ironista, sillä näyttämönä toimineen stadionin reunukset oli koristeltu sateenkaaren värisin grafiikoin, ja seksuaalivähemmistöliikkeen tunnuksena toimiva sateenkaarilippu oli siis sittenkin ”paikalla”. Olympialaiset sinänsä ovat eräänlainen homoliike. Olympialaisilla on homoeroottinen taustansa antiikin Kreikassa ja miesten keskinäisessä alastonurheilussa. Sen sijaan meillä homoilla ei ole paljoakaan tekemistä nykyisen kilpailuideologian eikä kilpaurheilun vaatiman välineellisen kehollisuuskäsityksen kanssa.

Antiikin kisoista tuttu olympiahenki vallitsee mielestäni paremmin noissa neljän vuoden välein järjestettävissä gay-olympialaisissa, eivätkä Gay Gamesit kiellä olympialiikettä ottamasta mallia meiltä. Seuraavat kisat järjestetään vuonna 2010 Colognessa.

Maanantaina 11. elokuuta 2008

PROPAGANDAKONE PÖRÄHTÄÄ KÄYNTIIN

Syksy lähestyy, ja koulut alkavat huomenna. Myös Helsingin Sanomien feministinen ja maahanmuuttajamyönteinen propagandakone alkaa tuhahdella käyntiin. Sen merkiksi Hesari truuttasi taas lehteen ihan muutaman rivin mittaisen uutisen, jossa yhdistettiin sekä feministinen että maahan-

muuttopolitiikkaa suosiva näkökulma ja oltiin huolissaan maahanmuuttajanaisten vaikeuksista työelämässä.[536]

Selvähän se, että työllistyminen on vaikeaa, kun maassamme ei kerta kaikkiaan ole sitä paljon mainostettua työvoimapulaa, josta Lehti jatkuvasti puhuu. Näin ollen sen uutiset kumoavat toisensa. Maahanmuuttajanaisten työllistymisvaikeudet johtunevat ensisijaisesti siitä, että puolikielisten sijasta maamme kaipaisi nimenomaan suomen ja ruotsin kielen taitoista osaavaa työvoimaa, ja siitä, että islam itse polkee naisten asemaa tekemällä heistä toisen luokan kansalaisia.

Kun Lehden oma kanta asiaan oli se, että ”työllistymisen esteinä ovat usein työnantajien ennakkoluulot ja kohtuuttomat kielitaitovaatimukset”, voin vain yhtyä jutun ensimmäiseen yleisökommenttiin: ”Mielestäni on kohtuutonta, että arvauskeskuksessa potilas ja lääkäri eivät ymmärrä toisiaan.” Lukekaa toki kyseisiä kommentteja myös eteenpäin, jos viitsitte. Se, että tämä on meidän maamme ja että täällä pitää puhua kotimaisia kieliä, ei ole rasismia vaan ihmisten halua pitää perusoikeuksistaan kiinni. Mutta se on kieltämättä ikävää, että maahanmuuttajatahot pakottavat *meitä* vaihtamaan asiointikielemme englanniksi tai joksikin muuksi. Selvää kuin pläkki.

Tiistaina 12. elokuuta 2008

SEIS! TAI MAMMA AMPUU!

Tässä maailmassa käydään kilpailua mitä erikoisimmista asioista, kuten savikiekkojen haulikolla ampumisen naisten olympiakultamitalista. Sellainen pamahti nyt suomalaiselle,[537] aivan kuten myös miesten ilmakiväärin olympiapronssi.[538] – Onnea.

Ampuminen Suomessa näköjään osataan. Mainiota muuten, että Matti Vanhanen jaksoi Yleisradion haastattelussa tähdentää, ettei hänellä ollut olympiamitalien osumiseen suomalaisille osaa eikä arpaa![539] Asiaa tiedustelleella toimittajalla lienevätkin olleet mielessään urheilun sijasta kulttuurin areenat, toisin sanoen viimetalvinen kiista siitä, saako teattereissa paukutella pössykkää.

Sen sijaan en ymmärrä Vanhasen mielipidettä enkä toivetta siitä, että tulevaisuuden urheilukisoissa pitäisi olla tasamäärä suomalaisia nais- ja miesvoittajia. Urheilu on alue, jolla vapaa ja rehti kilpailu sekä todelliset kyvyt ratkaisevat. Lausunto antoi jälleen näytön siitä, miten sukupuolten tasa-arvoa koskevalla argumentilla koetetaan sivuuttaa todellisia ja tärkeämpiä kvalifioitumisperusteita. Huumoria, jota ei tunnista huumoriksi?

Samanlainen oudoksuttava logiikka vallitsee Suomen Akatemiassa ja maan hallituksessa, jonka tuolit jaetaan naisten ja miesten kesken keinotekoisesti tasan, vaikka jakoperusteena pitäisi käyttää tieteellisiä ansioita

tai kykyä hoitaa ministerinvirkaa. Ja koulujen alkaessa en malta olla muistuttamatta siitäkään, että juuri niillä aloilla, kuten koulumaailmassa ja opettajakunnassa, joiden piirissä *miessukupuoli* on vähemmistönä, kukaan ei tunnu olevan huolissaan miesten edustuksesta. Tässä olisi oikea korjaamisen paikka, sillä kasvatusasioissa sukupuolella on todellista merkitystä. Sen sijaan muualla tasa-arvon takeena pitäisi olla vain periaate: ansiot ratkaiskoot – sukupuoli älköön vaikuttako.

Maailmassa menevät turhan usein sekaisin ne kuuluisat puurot ja vellit: suunnittelemisen katsotaan olevan osa tekemistä, poliitikko katsoo olevansa laillisuutta valvova poliisi, poliisi tekee politiikkaa ylittämällä valtuutensa sekä katsomalla saavansa kaiken anteeksi, kunhan ”tarkoitus on hyvä”. Eikä kukaan näytä osaavan erottaa edes arvoja ja normeja toisistaan. Ja kaikkien hupsuinta on tuo tasa-arvovouhotus, joka on leviämässä olympialaisiinkin.

Absurdiassa

Yleisradion TV1 esitti äskettäin mainion dokumentin nimeltä *Vapauden kiihko*,[540] joka käsitteli sitä, kuinka Unkarin ja Neuvostoliiton vesipallojoukkueet kohtasivat vuoden 1956 Melbournen olympialaisissa ja mihin se johti. Neuvostoliitto oli olympiakisojen aikaan miehittänyt väkivaltaisesti Unkarin siellä tapahtuneen vastavallankumousyrityksen vuoksi. Niinpä urheilu muuttui sodaksi myös vesipalloaltaassa, jossa Neuvostoliiton ja Unkarin joukkueet pelasivat vastakkain semifinaalissa. Neuvostoliittolainen urheilija mukiloi tuolloin Unkarin parhaana pidetyn hyökkääjän altaassa niin pahoin, että uhri joutui poistumaan paikalta verissä päin, ja ottelu keskeytettiin Unkarin johtaessa Unkarin voittoon. Kansannousun tielle lähtenyt maa voitti lopulta olympiakullan, mutta puolet joukkueesta tarttui sille tarjottuun tilaisuuteen loikata maasta, ja joukkue hajosi.

Myös Pekingin olympialaisilla on poliittinen luonne, sillä ne pidetään rautaesiripun takana, ja jo pelkkiin avajaisiin liittyi peittelyä ja valheellisuutta, kuten televisiokuvan mallintamista.[541] Edelleen on syytä paheksua myös Kiinan miehitystä Tiibetissä sekä Kiinan Sudanille antamaa aseapua mutta samalla toivoa Kiinalle hyvää jatkoa tiellä liberaaliin demokratiaan ja vapaaseen markkinatalouteen. Sellaista anarkokapitalismia, joka on voimassa Venäjällä, kukaan tuskin Kiinaan haluaa.

Monella urheilijalla on vuoden 2008 olympialaisissa aivan samanlainen tilanne kuin unkarilaisilla vuonna 1956.[542] Myös naapurimaamme Venäjän reunoilla tapahtuu, kuten aina: Georgiassa tukahdutetaan separatismia, mutta Venäjä on ryhtynyt tukemaan Georgiasta itsenäistymään pyrkivää Etelä-Ossetiaa sodalla. Tietäähän sen, kenen syliin pieni maakunta ajautuu, jos se itsenäiseksi pyrkii. Alue kiinnostaa suurvaltoja, koska siellä kulkee öljy- ja maakaasujohtoja, ja niinpä myös Yhdysvaltojen ja EU:n

kiinnostus kohdistuu juuri tuolle alueelle. Tämä on tavallaan Georgian onni, sillä muutoin Georgiasta ei ehkä puhuttaisi paljon mitään, ja tavallinen amerikkalainen voisikin olettaa, että Georgia on Yhdysvaltojen osavaltio, jonka pääkaupunki on Atlanta ja joka on saanut nimensä George Washingtonin mukaan. Suomeksihan Kaukasiassa sijaitsevan Georgian nimi on yksinkertaisesti Gruusia.

En voi taaskaan ymmärtää Matti Vanhasen lausuntoa siitä, että Suomi pyrkii pysymään tasapuolisena ja konfliktin ulkopuolella.[543] Siinä, missä Georgian presidentti Mihail Saakašvili sanoi CNN:n haastattelussa maansa olevan nyt samassa tilanteessa kuin Suomi talvisodassa 1939, Venäjän ulkoministeri Sergei Lavrov puolestaan antoi TV-haastattelussa ymmärtää, että Suomi olisi tukenut Venäjän toimia. Ja varsin lähellä totuutta hän omassa valheellisuudessaan olikin, ainakin sikäli, että maamme johdon asettuminen vastustamaan Venäjän hyökkäystä on jäänyt täysin mitättömäksi. Vai mitä tuumitte Vanhasen sanoista: ”En lähde luonnehtimaan tämän konfliktin syitä tai syyllisiä. Eikä myöskään pitäisi tässä suhteessa tehdä vertailuja ainakaan Suomen puolelta. Jokainen tilanne on aina erilainen.” Toivoisi, että Tarja Halonen suomisi nyt Venäjää yhtä ankarasti kuin Yhdysvaltoja sen hyökättyä Irakiin, mutta ei: kyse onkin suomettumisesta.

Reaalipolitiikkaa

Me suomalaiset elämme onnen sydämessä ja olemme ainoa Venäjän naapurimaa, jossa on näin korkea elintaso. Ei ole itsestään selvää, että aina kun Sony tai Samsung esittelee jonkin uutuusmallinsa, sitä saa seuraavana päivänä suomalaisista kaupoista. Monessa Itä-Euroopan maassa ei tarvitse edes haaveilla litteistä televisioista tai iPodeista, sillä kaupasta saa korkeintaan Turkissa valmistettua Beko-kuvaputkitelevisiota, joka maksaa paikallisen työmiehen vuosipalkan. Kanat juoksevat pihamaalla, kuttu syö ruohoa, joku eukko yrittää kasvattaa keräkaalia, ja lämmitykseen käytetään kuivattua lehmänlantaa. Tällainen pienoishelvetti meidän maassammekin vallitsisi, jos suomalaiset eivät olisi laittaneet päättäväisesti hanttiin talvi- ja jatkosodassa. Arvostatko siis Sinä laajakuvatelevisiotasi ja 3G-kännykkääsi, vai katsotko maailman tapahtumia mieluummin fosforinkäryisestä mustavalkotelevisiosta jossakin paskaisessa vajassa, joka on kyhätty kokoon aaltopellin kappaleista?

Georgiassa meneillään olevat tapahtumat pakottavat myös kaikkein ihanteellisimpia monikulttuurisuuden puolestapuhujia takaisin niin sanotun reaalipolitiikan tielle, joka tunnustaa valtapolitiikan ja kansalliset edut. Niinpä todellisuus panee monen idealistin maailmankuvan terveellä tavalla uusiksi.

Georgian tapauksesta opimme, miten tärkeää pienen kansan on puhaltaa yhteen hiileen ja kuinka tärkeää yksituumainen kansallismielisyys on näissä asioissa. Myös Suomen venäläistäminen on lopettava, ennen kuin joku Lavrovin tapainen saa päähänsä, että Suomessa asuvat venäläiset on vapautettava vieraista vaikutteista ja koko Kymi saatettava rauhanturvatoimena Venäjän haltuun. Sitten saatetaan saada ampuma-aseille käyttöä muuallakin kuin olympialaisissa.

Keskiviikkona 13. elokuuta 2008

KULLAN KIILTO SILMISSÄ

Michael Phelpsin ilmiömäinen tapa pyyhkiä olympiakultamitalit pöydästä herättää filosofin mielessä kysymyksen voittamisen merkityksestä.[544] Mitä järkeä on olla maailman nopein uimari, toisin sanoen tehdä jotain niin alkeellista ja sinänsä merkityksetöntä kuin siirtyä pulikoimalla paikasta toiseen, kun sitä varten on rakennettu laivoja, veneitä ja vaikka mitä? Tämän mukaan on kai tärkeää todistella jotakin ja olla maailman huippu jossain sinänsä turhanpäiväisessä asiassa. Merkityksen täytyy siis löytyä tuosta *todistelemisesta* itsestään, ei suorituksen kohteena olevassa *asiasta*.

Se taas paljastaa, että urheilijat janoavat kunniaa. He haluavat nimensä historiaan. Mutta mitä historiaan oikeastaan kirjoitetaan? Pelkkä nimikö? Urheilijoiden kohdalla asia on useimmiten näin. Historiaan eivät kanavoidu heidän persoonansa eivätkä ajatuksensa, ellei sellaisina pidetä kilpailujen jälkeisiä tunnelmaväläyksiä tai heidän elämändraamaansa.

Entä maailman huomio? Miksi ihmiset haluavat nähdä voittajia ja glorifioivat heitä? Varmaankin siksi, että katsojat ikään kuin elävät urheilijoiden tuntemuksissa mukana. He voivat siis pohtia, miltä tuntuisi tai mitä merkitsisi, *jos* itse olisi tuossa asemassa. Minusta tuntuisi ontolta – juuri edellä mainitsemistani syistä. Filosofina olekin mieluummin olemassa vaikka kuinka pienelle piirille, kunhan tulen ymmärretyksi omana itsenäni enkä jonkin ulkoisen tai konkreettisen suorituksen kautta. Tässä on syy urheilua ja kilpailuideologiaa yleisestikin koskevaan antipatiaani.

Torstaina 14. elokuuta 2008

KUINKA REHELLISTÄ LASKUTETAAN RIKOKSISTA?

En ole viime aikoina matkustellut paljoa ulkomailla. Jossakin lämpimässä maassa oleskelu voisi tietysti olla vaihteeksi mukavaa, sillä tänä kesänä ei ole ollut yhtään kunnon hellepäivää (Ahvenanmaalla Ilmatieteen laitoksen

lämpömittari saattoi tosin hetkellisesti nousta yli 25 asteen). En ole myöskään tiedematkaillut, sillä akateemiset kollegani ovat konfiskoineet matkarahat vain itselleen ja lähteneet lomailemaan tieteellisten seminaarien *sight-seeing*-kierroksille saamatta mitään aikaan kotimaassa tai muuallakaan. Olisikin mielenkiintoista tietää, kuinka nopeasti tuo akateemisen yhteisön kansainvälisyyskiima katoaisi, jos heidät pantaisiin maksamaan matkansa itse.

Mutta, mutta. Passini täytti kymmenen vuotta ja tuli vanhaksi. Uusi passi maksaa 46 euroa ja on voimassa vain puolet entisestä eli viisi vuotta. Aiempi passini maksoi 200 markkaa eli 33,60 euroa, joten voimassaolon lyheneminen huomioon ottaen uuden passin hinta on yli kaksinkertaistunut. Tätä ei pitäisi selittää pelkällä inflaatiolla eikä sillä, että biometrisen passin valmistus tulee kalliimmaksi. Se on nyt kalliimpi kuin esimerkiksi mp3-soittimen perusmalli, joka on teknisesti monimutkaisempi ja jonka hinnassa on valmistuskulujen sekä valmistajan, maahantuojan ja vähittäiskaupan provisioiden lisäksi 22 prosenttia arvonlisäveroa. Passin kallistamiseen pitäisi olla jokin uskottava syy.

Onpa syy mikä tahansa, viranomaisen toiminta muistuttaa rahastusta (jota on tietysti monen muunkin virallisen asiakirjan myynti). Kalliiksi käyvään biometriseen passiin siirtymistä perustellaan sillä, että passien ja henkilöllisyyksien väärentäminen tulee tällä tavoin vaikeammaksi. Minulle kyseinen seikka on merkityksetön, sillä en halua piilotella henkilöllisyyttäni. Lisäksi minulla on kelpo identititeetti ja pärjään periaatteessa yhtä hyvin ilman henkilöllisyys- ja muita papereita kuin niiden kanssakin. Ja harva varmaankaan haluaisi esiintyä minulta varastettu passi kädessään. Mutta monelle kriminaalille passin väärentäminen on tietysti tärkeää. Varsinkin se liittyy laittomaan maahanmuuttoon ja muihin rajarikoksiin sekä kaikkeen sellaiseen rikollisuuteen, jossa on tarpeen salata oma henkilöllisyys tai vierittää syitä muiden niskoille.

Niinpä se ongelma, jota viranomaiset koettavat ratkoa uudella passilla, ei liitykään henkilöllisyyden varmentamiseen eikä passin luotettavuuteen sinänsä. Ongelmaa ei siis voida ratkaista laserkaivertamalla ihmisen tietoja, kuvia tai muita tunnisteita asiakirjaan, riipimällä niitä mikrosirun sisälmyksiin tai siirtymällä sormenjälkitunnistukseen (joskus tulevaisuudessa). Keskeinen ongelma kuuluu näin: Mitä tehdä entistä paremmilla passeilla, kun niitä ei rajoja ylitettäessä tarkasta kukaan? Ongelma on siis Euroopan unionin sisällä tapahtuva vapaa matkustus, joka tuo rikollisuutta Suomeen ja muihin unionin maihin. On turha kiusata lainkuuliaisia oman maan kansalaisia painostamalla heitä todistelemaan henkilöllisyyttään entistä paremmilla papereilla, kun ongelma on rajavalvonnan puuttumisessa. Jälleen kerran viranomaisvalta lääkitsee väärillä lääkkeillä väärää tautia. Myös ongelma sinänsä on viranomaisvallan ja poliittisen vallan yhdessä tuottama: väestöjen hallitsematon liikkuvuus ja rajojen tahallinen madaltaminen. Asian voi sanoa niin, että rehelliset ihmiset pakotetaan

maksamaan passien hinnassa rajavalvonnan puutteista johtuvan rikollisuuden haitat.

Ikävää on, että Euroopan unioni ei tee mitään rajaliikenteen valvomiseksi, vaikka juuri sen kaltaisissa asioissa eurooppalaisesta yhteistyöstä olisi hyötyä. Sen sijaan EU päätti heinäkuun lopussa, että jäsenmaat eivät voi missään tapauksessa estää unionin kansalaisia tuomasta perheitään ja aviopuolisoitaan unioniin, mitä seikkaa vastaan muun muassa Tanska kapinoi avoimesti.[545] Rajojen vartiointi kuuluu Suomessa sisäasianministeriön hallinnonalaan, ja siksi olisi paikallaan, että myöskään sen toiminnassa ei lepsuiltaisi, vaan ministeriön kansliapäälliköksi nimitettäisiin hallituksen esityksen mukaan kunnon jätkä. EU:n rajaturvallisuusviraston johtajana toiminut kenraali Ilkka Laitinen varmasti tietää, mitä on edessä. Hallitsematon muuttoliike, tapahtuupa se laillisesti tai laittomasti, on eräänlainen Troijan hevonen, jolla itsenäiset maat valloitetaan ilman sotaa.

Jos rajoja valvottaisiin paremmin, voitaisiin entiset hymypassit turvallisuudesta tinkimättä ehkä palauttaa. Nykyiseen passiin kelpaavassa valokuvassa hakijan pitää uusien kuvaohjeiden mukaan muistuttaa limppulapiota, eikä kuvassa saa enää edes hymyillä, jotta rehellisen erottaisi terroristista. Kumma kyllä, kuvissa ei saa myöskään pitää huivia.

Perjantaina 15. elokuuta 2008

POLIITTISISTA VIRKANIMITYKSISTÄ

No niin. Tarja Halonen nimitti sisäasiainministeriön kansliapäällikön virkaan viran määräaikaisen hoitajan Ritva Viljasen (sd.) valtioneuvoston yksimielisen esityksen vastaisesti ja ehdolla olleen kenraali Ilkka Laitisen sijaan.[546] Tämä osoittaa, että valtionhallinnossa mikään ei ole niin pysyvää kuin väliaikainen. Matti Vanhasen kommentoidessa, ettei päätös "yllättänyt" häntä, asian voi ymmärtää lähinnä siltä pohjalta, että presidentti on käyttänyt nimitysvaltaansa ennenkin valtioneuvoston esityksen vastaisesti: esimerkiksi nimittäessään Suomen Pankin johtajaksi Sinikka Salon (Esko Ahon tai Ilkka Kanervan sijasta) vuonna 2000.

Älkäämme unohtako sitäkään, että Halonen nimitti myös korkeimman oikeuden presidentiksi oikeustieteen kandidaatti Pauliine Koskelon kahden tohtorihakijan ohi, joista molemmat olivat professoreja ja miehiä. Korkeimman oikeuden presidentiltä on aina aiemmin vaadittu korkein akateeminen tutkinto ja pätevyys. Ja vaikka virkaan nimitettiinkin nyt ensimmäistä kertaa nainen, todellinen tasa-arvo edellyttäisi sitä, että samaa akateemista pätevyyttä vaadittaisiin myös naiselta, mikäli hänet nimitetään virkaan. Yhteistä tapauksissa on se, että ehdolla ollut pätevämpi mieshakija ohitettiin naisella, mikä on aktiivisen syrjinnän merkki. Voi-

daan siis sanoa suoraan, että presidentti on puolueellinen naishakijoiden ja omien puoluetoveriensa hyväksi. Siihen, että myös tuomioistuinten toiminta on menossa pelkäksi politiikaksi, viittaa naisliikkeen irrottelu, kun Pauliine Koskelo nimitettiin viime vuonna vielä Vuoden Naiseksikin.

Puliveivausta

Ministeriöiden toiminnassa ongelmallista on usein se, että hallituksen vaihtuessa oppositiopuolueisiin kuuluvat jäsenkirjavirkamiehet lakkaavat nauttimasta poliitikkojen luottamusta. Heistä ei siis ole edistämään ministeriössä toteutettavaa poliittista tahtoa. Niinpä heidät siirretään muihin tehtäviin tai pannaan pakastimeen. Tästä voimme päätellä, että sopivin ja pätevin virkamies ei olekaan yleensä jäsenkirjavirkamies vaan *puolueeton* virkamies. Puolueettomia ihmisiä harvoin kuitenkaan nimitetään valtionhallinnon johtaviksi virkamiehiksi, vaan heidän pitää nauttia ”poliittista luottamusta” eli olla jonkin hallituspuolueen talutusnuorassa. Muutoin on vaara, että he tulevat omavaltaisiksi, sillä he tietävät monet asiat poliitikkoja paremmin. Harva myöskään uskoo kenenkään puolueettomuuteen (edes yliopistoissa) saati valtionhallinnossa, joten virat jaettaneen tulevaisuudessakin jäsenkirjojen perusteella, mikä on harmi koko hallinnon toimivuuden kannalta.

Olen myös itse kärsinyt puolueellisista virkanimityksistä. Tosin kyse ei ole ollut puoluepolitiikasta vaan tiedepolitiikasta, jossa jyräävät paradigmat, professorien harjoittama omien oppilaiden suosiminen ja nepotismi. Ohitseni on akateemisissa virantäytöissä nimitetty useita sellaisia henkilöitä, jotka eivät ole suorittaneet edes tohtorintutkintoa saati esittäneet muuta näyttöä julkaisu- tai opetustoiminnastaan. Yhteistä yliopistomaailmalle ja politiikalle näyttää olevan naisten suosiminen.

Tupu, Hupu ja Lupu

En ota kantaa siihen, oliko Tarja Halosen päätös sinänsä oikeudenmukainen vai ei, sillä en tunne kumpaakaan hakijaa henkilökohtaisesti. Mutta päätöksenteon muoto vaikuttaa epäluottamusta lisäävästi. Samaan tapaanhan esimerkiksi Helsingin yliopiston kansleri Kari Raivio teki kekkoset ja nimitti viime keväänä erääseen professorinvirkaan vasta toiselle ehdokassijalle asetetun naishakijan tiedekunnan esittämän mieshakijan ohi.

Viimeisellä virkakaudellaan olevat päättäjät tulevat helposti rohkeiksi. Päätöksentekijä ottaa silloin suuren vastuun ja tekee sen yksin, mikäli asiantuntijamenettely tai esittelevä toimielin on asiasta toista mieltä. Tämä saattaa johtaa siihen, että nimittäjä laittaa niin oman päänsä kuin

nimittämänsä henkilönkin alttiiksi giljotiinin terälle. Jos virkaan päätyy suopeuden tai suosimisen tuloksena, se legitimoi nimitettävän asemaa huonommin kuin se, että asialla olisi laajemman yhteisön tuki.

Hallituksen tulisi puhaltaa yhteen hiileen. Muussa tapauksessa on vaara, että toiminta jämähtää paikoilleen ja ihmiset kieltäytyvät hiljaisesti yhteistyöstä, kuten hallinnossa usein käy. Ja juuri siitä seuraa valtiobyrokratian halvaantuneisuus, kun väärin perustein virkaan päätyneet laitetaan lukemaan lehtiä. Uskon tämän prosessin päättyneen eräänlaiseen tasapeliin, sillä myös sivuutettu hakija jatkaa korkeassa virassa, mutta prosessi oli kiinnostava perustuslakiuudistuksen sekä presidentin valtaoikeuksien kannalta. Se ikään kuin kehottaa karsimaan niitä, jolloin instituution arvovalta kärsii. Minulle on tietenkin samantekevää, kuka mihinkin virkaan nimitetään (paitsi jos itseni nimitettäisiin), mutta täytyykö nimitettävän olla aina joku Tupu, Hupu tai Lupu?

Natoon siis

Tarja Haloselta toivoisin aktiivisuutta pikemminkin kansainvälisissä asioissa kuin kotimaan virkanimityksissä, sillä Georgian tapahtumista hän on ollut yhtä kommenttia lukuun ottamatta aivan liian hiljainen.[547] En myöskään usko, etteivät Kaukasian kaukaiset tapahtumat vaikuttaisi Suomen ulko- tai turvallisuuspolitiikkaan, kuten Halonen väittää. Hän puhuu ilmeisesti omista vaikutelmistaan.

Todellisuudessa jokainen Venäjän rajoilla koettu konflikti tai sota lisää Nato-myönteisyyttä Suomessa – ja syystä. Niinpä presidentin kannanotto ei ole mielestäni tosi, vaan se on osa Nato-kielteistä jarrutuspolitiikkaa. Nato on ainoa organisaatio, joka kykenee auttamaan Georgiaa, ja sen uskottavuuden takeena on ensisijaisesti Yhdysvallat. Toiseksi tulee Suomen tällä hetkellä johtama Etyj, joka koostuu yhteensä 56 eri valtiosta, mutta sillä ei ole voimankäyttömahdollisuutta, sitä sitoo yksimielisyysvaatimus, eikä päätöksillä ole myöskään juridista sitovuutta vaan ainoastaan poliittinen ”velvoittavuus”. Venäjä taas voi pysäyttää YK:n turvallisuusneuvoston toiminnan omalla kannanotollaan, aivan kuten Etyjinkin.

Perustuslain 93. pykälän mukaan Suomen ulkopolitiikkaa johtaa tasavallan presidentti yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa. Tällä hetkellä näyttää siltä, ettei ulkopolitiikkaa johda kukaan, vaan siitä on tullut pelkkää EU:n kokouksissa tapahtuvaa pellehyppelyä. Tuuliajolla olo johtaa eräänlaisen ajopuuteorian toteutumiseen. Esimerkiksi georgialaisten vetoaminen Suomen talvisotaan ja vertailut Suomen asemaan yleensä antavat näytön siitä, miten helposti Suomen kaltainen maa tulee vedetyksi kansainvälisiin konflikteihin, jos kantamme sotilasliittojen jäsenyyteen ei ole selvä.

Sunnuntaina 17. elokuuta 2008

PESSIMISTIN ELÄMÄNVIISAUS

Pessimistille pahin pettymys on se, jos ei petykään. Eli jos pessimisti yllättyy myönteisesti, hänen koko maailmankuvansa on vaarassa. Toisaalta tässäkin pettymyksen lajissa on epätoivon kipinä, sillä se osoittaa pessimistin elämänasenteen oikeaksi. Ja koska pessimistillä tällä tavoin on jälleen toivoa, se antaa helposti näytön pessimismin perusteettomuudesta sekä optimismin voitosta. Se taas syventää pessimistin epätoivoa ja niin edelleen. Tätä voidaan sanoa pessimistin noidankehäksi.

Jos optimistit ovatkin ihanteineen naurettavia, sitä ovat varmasti myös pessimistit. En aina ymmärrä, miksi ihmiset ovat niin tavattoman pessimistisiä, paitsi laiskuuttaan. Viime keväänä murheen aiheena pidettiin Kemijärven sellutehtaan lakkauttamista ja Porschen ilmoitusta lopettaa autojen valmistuttaminen Uudessakaupungissa Valmet Automotiven tehtaalla.[548] Poru oli valtavaa.

On kulunut puolisen vuotta tapahtumista, kun Kemijärvellä purettavan tehtaan tilalle tulee uusi, ja kaupunkiin ennustetaan syntyvän työvoimapulaa![549] Samanlainen tilanne on Uudessakaupungissa, jossa toimiva tehdas ilmoitti sopineensa amerikkalaisen luksusauton valmistamisesta Suomessa.[550] Kärry on ekologisuuden ja ympäristöystävällisyyden taidonnäyte, todellinen hi-tech-tuote, joka antaa näytön teknisestä kehityksestä. Pessimismille ei siis ollut perusteita, ja enemmän voisikin luottaa siihen, että työ ja paikat löytävät toisensa osana taloudellista ja teknistä evoluutiota, jonka takana on vapaa liberaali kehitys ja poliittinen järjestelmä.

Se, miksi esimerkiksi Kemijärven sellutehtaan lopettamista niin paljon kurjisteltiin, johtui tietysti siitä, että paikalle tulevassa puunjalostusyrityksessä palkat ovat paperiteollisuuden palkkoja alemmat. Mutta paperiteollisuuden työntekijät olivatkin käytännössä hinnoitelleet itsensä ulos eurooppalaisen teollisuuden kustannustasolta, joten korjaus tähän asiaan voisi pitää myös paperin tekemisen paremmin Suomessa.

Tiistaina 19. elokuuta 2008

NATOON AURINGONPAISTEESSA

Kokoomuksen taholta on esitetty viikon sisällä kaksi poliittisesti painokasta kannanottoa, joista ensimmäinen oli Pertti Salolaisen toteamus, että Naton jäsenyyttä olisi kannattanut hakea auringonpaisteessa, kun taas viime aikoina jäsenyys on muuttunut mutkikkaammaksi.[551] Itse en tosin

ymmärrä, mitä mutkallista Natoon hakeutumisessa olisi myöskään lievässä suojasäässä, paitsi että jäsenyyttä ei ehkä silloin ole helposti tarjolla.

Toisen järkevän kannanoton esitti Jyrki Katainen, jonka mukaan Georgian tapahtumat vaikuttavat suoraan Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan.[552] Ja miten ne voisivatkaan olla siihen vaikuttamatta? Kaikki muut väitteet ovat pelkkää lyriikkaa. Erittäin huomionarvoinen on Kataisen toteamus, että "Venäjän perustelut oikeudestaan puolustaa kansalaisiaan myös sotilaallisella voimalla toisen valtion alueella kylmäävät. Aika monessa Venäjän naapurimaassa on suuri venäjänkielinen vähemmistö."

Toivoisi, että tämä mielipide näkyisi myös kokoomuksen ja koko hallituksen suhtautumisessa niin työperäiseen maahanmuuttoon kuin maahanmuuttoon yleisesti. En voi tosin ymmärtää, miksi Venäjän täytyisi puolustaa Suomessa olevia kansalaisiaan sotilaallisella voimalla, kun kerran venäläisillä on meidän maassamme parempi olla kuin omassa maassaan, ja juuri siksihän he ovatkin täällä.

Kataisen ja Salolaisen kannanotot ovat luonnollisesti ristiriidassa Alexander Stubbin sen toteamuksen kanssa, että Suomen ja Venäjän välille pitäisi saada viisumivapaus ja vieläpä kiireesti.[553] Stubb on kieltämättä liikkunut Georgian kriisin selvittelyssä kuin kala vedessä, mutta eipä noita maahanmuutosta johtuvia kansainvälisiä konflikteja kannattaisi ryhtyä lisäämään vain siksi, että ulkoministerillemme riittäisi kriisinhallintaan liittyviä töitä. Suomalaisten varauksellinen suhtautuminen Venäjään ei ole turhaa ennakkoluuloisuutta, kuten Stubb katsoo, vaan täysin perusteltua.

Stubbin edustama idealismi on juuri sellaista poliittista hyväuskoisuutta, joka panee aikaa myöten monen kansainvälisyydestä innostuneen haihattelijan maailmankuvan uusiksi ja pakottaa ihanteellisimmatkin monikulttuurisuuden lietsojat takaisin reaalipolitiikan tielle. Mutta miksi tämä tie pitäisi valita vasta erehdysten kautta, kun asiasta on kokemusperäistä tietoa, ja hyvät vaihtoehdot voidaan valita heti? Ihmisen poliittinen muisti on noin kolmen kuukauden pituinen, ja ilmeisesti siksi myös monikulttuurisuuteen ja maahanmuuttoon liittyvät poliittiset virheet pitää tehdä riittävän usein ja yleiseurooppalaisella tasolla. Näin saadaan taas riittävät syyt sodankäyntiin ja lähes valmiiksi rakennetun Euroopan panemiseen pirstaleiksi.

Sunnuntaina 24. elokuuta 2008

VALE, EMÄVALE, TILASTO

En pidä spektaakkeleista, sillä omassa yliampuvassa sisällöttömyydessään ne ovat filosofian vastaisia. Olympialaiset päättyivät tänään Pekingissä. Kaikki kiittelivät kiinalaisia "hyvin järjestetyistä kisoista",[554] mikä ei ole

ihme, sillä ongelmat[555] oli lakaistu maton alle. No, jokaisella suurvallalla on tietysti ongelmia, sillä vallan käyttö yleensäkin tuo ongelmia. Minkähän puolueen jäsenkirjan Pekingin pormestari ja järjestelytoimikunnan puheenjohtaja muuten olivat valinneet taskuunsa?

Minulle valtiojohtoisesta urheilukoneistosta tulee mieleen lähinnä sotakoneisto. Varsin tehokkaasti isäntämaa voittoja keräsikin, kaikkiaan 51. Uimahypyistä Kiinalle karttuneen kultamitalisuoran mursi viimeisessä kilpailussa 20-vuotias australialainen Matthew Mitcham, josta tuli myös kisojen tunnetuin homoseksuaaliksi tunnustautunut urheilija.[556] – Onnea hänelle. Ikävä vain, että homofoobinen urheilumedia sensuroi hänen homoseksuaalisuutensa myös lännessä aivan kuten Kiinassakin.[557]

Kiintoisa ilmiö urheilun piirissä on hakeutuminen kohti täydellistä suoritusta ja suorittajaa. Michael Phelpsin yksistä olympialaisista keräämät kahdeksan uintikultaa ei ole suorituksena ylitettävissä, sillä enempää jaettavaa ei ole. Todennäköisyys sille, että joku lyö Michael Schumacherin nimissä olevan seitsemän maailmanmestaruuden sarjan F1-kilpailuissa, on äärimmäisen pieni. Roger Federerin ykkössija ATP-listojen huipulla kesti yhtäjaksoisesti neljä ja puoli vuotta, mikä on lajin peliluonteen, haastajien tasaisuuden ja sään vaihtelut sekä loukkaantumisriskin huomioon ottaen äärimmäinen suoritus. Täydellisen olennon ideaa lähestyttäessä kiinnostavaa on, milloin sellainen ilmestyy maan päälle.

Liittovaltioiden piirinmestaruudet

Suomalaisten urheiluselostajien tapa hehkuttaa myös sellaisten olympialajien seurantaa, joissa ei ollut lainkaan suomalaiskilpailijoita, herätti omassa mielessäni tietysti sympatiaa mutta myös sääliä. Se asetti kovia paineita selostamiselle!

Olympiaennätyksiä ja maailmanennätyksiä meni rikki useita kymmeniä. Esimerkiksi sadan metrin juoksussa kymmenen sekunnin alitusta pidettiin vielä Carl Lewisin aikana haamurajana, mutta nyt juostaan 9,7:n pintaan, vaikka ihmisen evoluutiossa ei ole tapahtunut vastaavaa kehitystä, eikä kyseessä ole tekniikkalaji. Isäntämaa korjasi ennätysmäisesti joka kuudennen olympiavoiton, sillä sosialismissahan lyödään perinteisesti kaikki ennätykset. Tulos jää kuitenkin tilastoennusteesta, sillä 1,3-miljardinen kansa muodostaa suuremman suhteellisen osuuden maapallon koko väestöstä, eli yhden viidesosan. Näin ollen tulos ei ollut kovin hyvä. Pekingin olympialaisten mitalitilastot kertovat, että Kiina nousi Suomen ohi sijalle 12. Viisimiljoonainen Suomi on silti edelleen tilalla 13, vaikka näiden kisojen tilastoissa sijoitus oli 44.

Se, että niin sanotut suurvallat johtavat tätäkin taistoa, johtuu tietysti siitä, että kärkisijoja pitävissä Kiinassa, Yhdysvalloissa ja Venäjällä ei asu vain *yhtä kansaa* vaan *monta kansaa*. Esimerkiksi Yhdysvallat koostuu 50

eri valtiosta, ja siellä asuu afrikkalaisten ja aasialaisten kansojen jälkeläisiä, aivan kuten viidenneksi tulleessa Saksassa sekä neljänneksi sijoittuneessa ”Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneessä kuningaskunnassakin”. Kuudenneksi tullut Australia koostuu sekin useista osavaltioista mutta ravistelee tilastoja, sillä Australiassa on vain 20 miljoonaa asukasta. Siellä tosin on aina kesä, olot ovat harjoitteluun suotuisat ja maa on keskittynyt lajeihin, joissa on paljon metallia jaossa.

Olen kuitenkin mieluiten suomalainen, sillä Suomi on yhtenä kansakuntana omalla sijoituksellaan, toisin kuin edellä mainitut. Tilastoja tehtäessä harvoin kysytään, millä perusteilla tilastot oikeastaan pannaan kokoon tai minkälaisia luokitteluperiaatteita on niiden takana – tämä ihan vain huomautukseksi kvantitatiivisten arviointiperusteiden luotettavuudesta yleensä.

Erilaisena olemisen ihanuus

Universaalit urheilukisat ovat eräänlainen todiste ihmisrotujen erilaisista taipumuksista, sanottakoon tästä johtopäätöksestä mitä tahansa. Itäafrikkalaiset näyttävät pärjäävän muita paremmin kestävyysjuoksussa, kiinalaiset uimahypyissä, ja keihäsfinaaleihin muilla kuin eurooppalaisilla ei näytä olevan asiaa. On tärkeää, että jokainen saa olla omaa rotuaan, mikä rasismin vastaisena toteamuksena mainittakoon.

Urheilu sisältää aina myös politiikkaa. Niitä edeltää ja seuraa usein dramatiikkaa (vrt. esim. Hitlerin ja Neuvostoliiton olympialaiset). Maailman huomion kohteena oleminen saa monet liitokset natisemaan, ja siksi myös Kiinan tapauksessa puhuttiin paljon ”avautumisesta”. Kuka olisi myöskään uskonut, että vain muutama vuosi Sarajevon talviolympialaisten jälkeen kaupunki oli tulessa. Ja Venäjälläkin on enää kaksi vuotta aikaa tilata kisaboikotteja omiin vuoden 2010 olympialaisiinsa. Lontoossa taasen nähtäneen todelliset terrorismin vastaiset olympialaiset vuonna 2012. Siihen asti kuvaruutukuulemiin.

Maanantaina 25. elokuuta 2008

NATO – OTAN

Venäjän hyökkäyksestä Georgiaan eli Gruusiaan on kulunut kaksi viikkoa, ja maamme ulkopoliittinen johto on palannut virkeänä olympialaisista. Herättyään tarpeeksi monta kertaa pahasta unesta ovat sitkeimmätkin idealistit joutuneet myöntämään muutamia tosiasioita. Olen jo aiemmissa kirjoituksissani ottanut kantaa Suomen Nato-jäsenyyden puolesta, joten en toista mielipiteitäni enää tässä; en halua vaikuttaa sellaiselta paikalleen

juuttuneelta LP-levyltä, jonka mukaan Nato-jäsenyyden harkitseminen on aina ”seuraavan hallituksen asia”.

Olli Rehn on Euroopan unionin laajentumiskomissaari, jonka ammattina on hitsata Euroopan unionia ja Turkkia yhteen. Minä en tiedä, mitä hän yhdistymisen tarpeellisuudesta itse ajattelee. Mutta hän on sellaisessa asemassa, jossa hän joutuu tuota tehtävää suorittamaan. Niinpä hän myös eri mieltä ollessaan saattaa yrittää paeta erään usein esitetyn lausahduksen taakse, jonne monet muutkin menevät piiloon, kun joutuvat tekemään jotain huonosti harkittua tai peräti oman tahdon vastaista: ”Työtähän minä vain teen!” Toiminnan työluonteen uskotaan siis pyhittävän kaiken ja vapauttavan vastuusta. Ja mitäpä vastuuta vaivaisilla EU-komissaareilla olisikaan, sillä määräyksethän tulevat korkealta heidän yläpuoleltaan eli jäsenvaltioiden kansalaisilta, eikö vain? Meidän keskuudessamme puolestaan vallitsee vahva yksimielisyys Turkin EU-jäsenyyden välttämättömyydestä, eikö vain? Koska itse en ajattele näin, en ole antanut paljoakaan arvoa Olli Rehnin ponnistuksille.

Mutta Olli Rehnillä näyttää olevan hermot. Länsi-Savon haastattelussa hän toteaa, että Georgian kriisi saattaa olla Euroopan turvallisuuspolitiikan käännekohta.[558] Hän siis reagoi. Koska historioitsijat ja hyvämuistiset ihmiset osaavat ulkoa sen, mitä venäläiset saivat aikaan Suomessa 1939, Unkarissa 1956, Tshekkoslovakiassa 1968, Afganistanissa 1979, Iranissa 1984, Tshetsheniassa 1994 ja nyt Georgiassa, en väittäisi, että Georgian kriisi mikään käännekohta on. Venäjä polkee naapureitaan. Niin on ollut aina. Haaveilijat ovat vain itse kuvitelleet jotain muuta. Rehnin kannanotto on siis käännekohta hänen omassa tajunnassaan.

Ämpyilyä

Turkki on Nato-maa, ja siksi Yhdysvallat ajaa Turkkia EU:hun. Mutta ihmeellistä on, ettei sekään aja EU-Suomea vastavuoroisesti Natoon. Emmekö kelpaa sinne? Olemmeko arvottomia? Totuus asiassa lienee seuraava: Turkin turvallisuuspoliittinen asema on paljon parempi kuin Suomen, eikä Turkkiin ole uskaltanut siitä syystä hyökätä kukaan. Jos Georgia olisi ollut Naton jäsen, Venäjä ei olisi hyökännyt myöskään sinne pelätessään pitkälle meneviä seurauksia. Ja samasta syystä Viron toissa keväinen patsaskiista ei johtanut sotaan, vaan Venäjä tyytyi vain lietsomaan vironvenäläisiä maahanmuuttajia mellakoihin. Lohduton totuus on, että turvallisuuspoliittisesti Turkki on sopivampi EU:hun kuin EU:n jäsen Suomi on nyt Natoon.

Rehnin kanssa samoille linjoille on asettunut myös Alexander Stubb, jonka mukaan ”Venäjän isku muutti maailmaa”.[559] Omasta mielestäni se ei muuttanut maailmaa mutta vahingoitti kylläkin monien gruusialaisten elämää. Sen sijaan maailma on ihan samanlainen kuin ennenkin, mikäli

”maailmalla” tarkoitetaan sitä, että valtioiden olemassaolo perustuu valtapolitiikkaan. Ja Rehniä ja Stubbia säestää vielä Häkä, jonka mukaan ”ilmapiiri on totaalisesti muuttunut”.[560] Tätä ihmettelyä, jahkailua, hämmennystä ja taivastelua sekä siihen liittyvää näkemystä, että Suomi ei voi – ei missään tapauksessa – hakea jäseneksi Natoon, koska me jo tavallaan olemme siellä, vaikka emme olekaan, sanotaan murteellisesti ämpyilyksi.

Myös EU:n huippukokouksissa käytössä oleva kahden lautasen malli selittyy sillä, että Tarjan tehtävänä on huutaa apua ja Matin pyytää anteeksi. Kun pyytää tavan takaa anteeksi, voi lisätä sanomisiinsa dynamiikkaa: esimerkiksi tämänpäiväisen uutisen mukaan Matti ”Vanhanen jyrähti Venäjälle”,[561] vaikka tosiasiassa hän sanoi olevan ”pettymys, että sotilaallisen voiman käyttö on vielä tänä päivänä osa Venäjän ulkopolitiikkaa”. Ja sitten tulivat korulauseet siitä, että ”EU:n pitäisi kuitenkin pidättäytyä Venäjään kohdistuvista rangaistuksista Kaukasian kriisin jälkiselvittelyssä”, että ”rangaistukset ja pakotteet, puhumattakaan välirikosta eivät ole oikea tie” ja että Kaukasian tapahtumat ”eivät aiheuta tarkistuksia Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittiseen linjaan”. Näin sanotaan vain siksi, etteivät suomalaiset näyttäisi olevan kuin kusi sukassa, vaikka ovatkin.

Tällaista sanankäyttö on juuri siksi, että poliitikot pelkäävät. Heidän lauseensa eivät siis kerro totuutta. Ne ovat diplomatiaa, jolla liennytetään tilannetta ja muokataan sitä. Tavoitteena on mielistellä Venäjää. Diplomatialla ei ole kuitenkaan uskottavuutta edes vastustajan silmissä, jos sen takana ei ole voimakäyttöpotentiaalia. Suomella ei ole. Sitä, miten asiat oikeasti ovat, ei voida sanoa, koska mitään todellista turvallisuustaetta ei ole. Myöskään yliopistolta ei näytä löytyvän ketään arvostelukykyistä ja tarpeeksi analyyttista tutkijaa, joka ei olisi poliittisessa talutusnuorassa – ja armeijan tai ulkoministeriön virkamiehistä ei saa hohtimillakaan mitään irti. Haluaisin itse nähdä, missä se paljon puhuttu Nato-optio oikein on – Valtionarkistossako, jossa pidettiin muun muassa YYA-sopimusta?

Pelko tekee ihmisestä hiiren. Ulkomailla tätä sanotaan suomettumiseksi. EU-maissa on ihmetelty jo kauan, miksi Suomi ei hae Naton jäseneksi. Pohjoismaista Naton ulkopuolella ovat vain Ruotsi ja Suomi. Muita Naton ulkopuolisia EU-maita ovat Irlanti, jota ympäröi meri, ja Itävalta, jossa perustuslaki säädettiin Saksan pelossa sellaiseksi, että se kieltää sotilasliitot. Myös Itävallan liittoutumattomuus perustuu vanhentuneeseen politiikkaan. Jos Ruotsi hakisi Naton jäseneksi, Venäjä lukisi Suomen omaksi liittolaisekseen. Venäjälläkin ihmetellään, miksi Suomi ei käytä tilaisuuttaan hakeutua Natoon, vaikka maallemme olisi siitä hyötyä. Esimerkiksi Tanska ei ole koskaan joutunut kärsimään Nato-jäsenyydestään. Irakin sodassa sillä oli vain 400 sotilaan yksikkö, joka vastaa pientä vartiointiliikettä ja alittaa niiden suomalaisten rauhanturvaajien määrän, jotka toimivat nykyään Nato-johdetuissa tehtävissä.

Shakkia

Pelaatteko shakkia? Silloin on tarpeen nähdä pelipöytä vastustajan kannalta. Jos menemme hetkeksi itärajan taakse ja katselemme sieltä länteen, tilanne on seuraava: Suomen ja Venäjän välistä rajaa ei sotilaspoliittisesti ole olemassa, vaan se on ylitettävissä helposti. Ensimmäinen vastaan tuleva luonnollinen raja on Pohjanlahti, ja ensimmäinen sähköaita kulkee Suomen ja Norjan välillä.

Myös Timo Soinin ehdoton Nato-vastaisuus on karisemassa pois, ja hän enää *epäili* Ylen äskettäisessä haastattelussa sitä, ”kannattaako maatamme muuttuneessa tilanteessa ajaa Natoon, kun meillä on yhteistä rajaa 1 300 kilometriä Venäjän kanssa?”. Totuus on, että nykytilanteessa meillä on toiseksi pisin maaraja Naton kanssa, ja sitäkin pitää valvoa. Olisi siis parempi, että Nato-raja ja Venäjän vastainen raja olisivat samassa paikassa. Sillä shakinpelaaja ei koskaan paljasta seuraavaa siirtoaan.

Entä mikä siellä Venäjällä sitten niin pelottavaa ja pahaa on? Yhtenä esimerkkinä voi mainita vaikka Moskovan ja Pietarin kaduilla järjestetyt homovastaiset marssit. Vihreät, Vasemmistoliitto ja muut entiset kommunistit, jotka aina vastustavat kaikkea sellaista, mikä oikeasti on hyvää, näkevät kuitenkin edelleen länsiliittoutumisen pahana ja kaipaavat Venäjän syliin, vaikka se ihana kommunismi kaatui siellä jo vuonna 1991.

Sunnuntaina 31. elokuuta 2008

SHERRY JONES JA MEDINAN JALOKIVI

Jos julkisuudessa esitettyihin tietoihin voi luottaa, Suomella on ollut varsin vähän tekemistä kansainvälisen terrorismin kanssa sen jälkeen, kun kaiken ymmärtävä ja anteeksiantava Helsingin Sanomat julkaisi New Yorkin terrori-iskun johtajana toimineen Mohammed Attan kuolemanilmoituksen sivuillaan vuonna 2001. Mutta alalla riittää uusia yrittäjiä, kun Helsingissä imaamina toiminut 22-vuotias terroristiepäilty vangittiin Lontoossa hänen yritettyään Helsingin-koneeseen.[562]

Ja miksipä ei riittäisi. Suomen kaltainen rauhallinen ja syrjäinen maa sopii hyvin pohjaksi terroristien piileskelylle. Näin sanoessani en puhu siitä terrorismista, joka piilee vihana, kaunana ja epäluuloina kaikkien ihmisten sisällä, vaan oikeasta.

Mikä sitten on oikeaa terrorismia, väkivaltako ja sillä uhkaaminen? Kyllä, mutta myös sananvapauden ja demokratian takavarioiminen, joka alkaa lyödä korvalle muslimeja itseäänkin. Entäpä, jos uskomme Lontoossa pidätetyn asianajajaa, jonka mukaan terrorismista epäilty on viaton, syytön ja puhdas kuin pulmunen ja hän vain uskoo islamiin? Koska

myös terrorismin puolustelussa vedotaan aina nimenomaan islamiin, kävisi tätä kautta selväksi, että joko islam on uhka islamille tai että islam on terrorismin keskeinen voima.

Ei liene epäilystäkään siitä, että islamin piirissä esiintyy jaloa pyrkimystä väkivallan noidankehästä vapautumiseen, mutta yhä edelleen muslimiyhteisö tuomitsee kriitikkonsa ”islamin toisinajattelijoiksi”. Helsingin Sanomien kulttuurisivuilla tänään julkaistun jutun mukaan ”ennakkosensuuri loukkaa muslimeja”, kun kustantajat eivät päästä läpi muslimiyhteisöön kriittisesti suhtautuvien muslimien omia tekstejä, ja hylkäämisen tai hyllyttämisen perusteeksi mainitaan ”kirjoittajien oma etu”.[563] Takana on siis väkivallan pelko. Irshad Manji -nimisen muslimikirjoittajan jutussa tilitetään taistelua, jota kirjailija Sherry Jones on käynyt saadakseen julki profeetta Mohammedin lapsivaimoa käsittelevän teoksensa *The Jewel of Medina* (”Medinan jalokivi”).

Sherry Jonesista ja Medinan jalokivestä puhuminen saattaa tuoda mieleen Indiana Jonesin ja Niilin jalokiven, mutta pyydän: älkää revetkö nauramaan, vaan ottakaa Manjin juttu todesta. Hän on myös itse kirjailija, jolta on suomennettu teos *Islamin kahdet kasvot – Hätähuuto suvaitsevaisuuden ja muutoksen puolesta* (Tammi 2004).[564] Sen enempää islamin muuttumista vaatineen Manjin kuin Sherry Jonesinkaan teos ei olisi nähnyt päivänvaloa, ellei molempien motiivi olisi ollut feministinen. Manjin jutussa ei myöskään mainita sanaa ”pedofilia”, vaikka kirja käsittelee Muhammedin väitettyä lapsiseksisuhdetta. Sen sijaan tuota termiä käytetään kyllä avoimesti lehdistössä aina, kun halutaan kuohia mitä tahansa muuta, myös täysin tervettä ja luonnollista aikuisten välistä seksuaalisuutta tai pornoa. Islam-kritiikkiä voidaan siis jotenkuten esittää monikulttuurisuuden ideologiaan yhdistyvän feminismin varjolla, ja tietynlaisen poliittisen korrektiuden varassa meni läpi tämänpäiväinenkin lehtijuttu.

Vaikka sananvapauden kahleet kalisevatkin vapautumista lupaavasti, tämä ei kuitenkaan poista asiaan liittyvän kiertelyn ja kaartelun pulmallisuutta. Sen elättämiseen syyllistyi Random House -nimisen kustantamon lisäksi myös Jonesin käsikirjoituksen referéenä toiminut professoritaho Denise Spellberg. Hänen mukaansa Jonesin romaanissa voisi olla ainekset Salman Rushdielle aiemmin langetettuun *fatwaan*. Toimittaja Irshad Manjin mielestä Spellbergin hätäily kertoi vain sellaisesta ylivarjelusta ja hienohipiäisyydestä, jonka valossa voi todellakin uskoa, ettei Spellberg ole muslimi. Tapaus todistaa, että muslimit ovat itse valmiita osoittamaan jyrkempää oman uskontonsa kritiikkiä kuin länsimainen suvaitsevaisto. ”Kirjailijan turvallisuuden suojelulla” tapahtuva sensurointi on lapsellista politiikkaa, kuten Manji totesi jutussaan, ja osuva on hänen kannanottonsa, että ”eräät kustantajat tuntevat sananvapauden hinnan, mutta toiset tuntevat sen arvon”.

On mahdollista, että *The Jewel of Medina* menee läpi sananvapaudesta tarkassa Tanskassa.[565] Koska Suomesta ei olla tekemässä ainakaan sananvapauden vapaasatamaa, me joutunemme tyytymään pienempiin nujakoihin, joita tämänpäiväisten iltapäivälehtien mukaan on käyty esimerkiksi ulkomaalaistappelujen[566] muodossa ja poikien rituaalista ympärileikkausta[567] koskien. Onhan se kieltämättä kamalaa, kun elämä alkaa noin julmalla tavalla. Varmaan samasta syystä myös Yhdysvallat on niin ahdistunut yhteiskunta.

Mieltä lämmittävä tämän viikon uutisten joukossa oli sen sijaan Ilta-Sanomien maininta eräästä jyväskyläläisestä tutkimuksesta. Sen mukaan ”naisjohtajille mies on pelkkä astinlauta”![568] Tutkimus jakaa miehet eri kategorioihin: ”sparraaja” rohkaisee naisia parempiin suorituksiin, ”kuminauhamies” on sitkeä ja kimmoisa, ja ”veturimies” suorastaan vetää tai tönii naista eteenpäin, ja mikäli tuo veto- tai työntöapu loppuu, naisen eteneminen pysähtyy siihen. Omituista Ilta-Sanomien uutisessa on, ettei se mainitse tutkimuksen tekijää lainkaan mutta arvottaa kyllä kyseisen feminismikriittisen tutkimuksen ”tylyksi” otsikossaan. Vaikka Ilta-Sanomien sensuroiva tapa uutisoida ei liioin innostakaan minua, tutkimustulos sinänsä valaa uskoa akateemisen kriittisyyden olemassaoloon.

Maanantaina 1. syyskuuta 2008

KAHDEN PALLIN POLITIIKKAA

”Huonoa on moniherraisuus, yks' herrana olkoon.” Lause on Päivö Oksalan käännös Aristoteleen teoksesta *Metafysiikka*, kohta 1076a. Uuden Aristoteles-edition suomennostyöryhmä on tosin kääntänyt tämän lauseen vähemmän mitalliseen muotoon: ”Ei ole hyvä, että hallitsijoita on monta. Olkoon yksi hallitsija.”[569] – Aika lattea käännös, vai mitä?

Yhtä kaikki, nyt Suomen presidentti ja ulkoministeri ”vuorottelivat” Etyjin huippukokouksessa varoen olemasta kokoussalissa yhtä aikaa.[570] Minulle kyseinen ovien pauke ja ristiveto on tietysti sinänsä yhdentekevää, mutta se kertoo empimisen politiikasta. Kahden lautasen malli voisi toimia, jos osapuolet tietäisivät, mitä tekevät.

Samaan aikaan Vladimir Putin korjaa suurmiehen mainettaan todellisella imagonrakennustyöllä. Tämän päivän Helsingin Sanomien mukaan itsevaltainen hallitsija ”tainnutti” tiikerin,[571] aivan kuten George Orwell ampui aikoinaan norsun ja puhemies Mao löi Keltaisen joen uintiretkellään uinnin tuolloisen maailmanmestarin ennätykset. Itse en usko, että Putin on kyseistä kissaa tajuissaan nähnytkään, sillä amurintiikereitä elää Siperian soilla muutama sata yksilöä, ja Korkeasaaressakin surullisen kohtalon saanut[572] peto on maailman uhanalaisten eläinten listalla. Mutta

taitavaa propagandaa tämä on sotaa käyvältä maalta, joka tainnutti puolihuomaamatta muun muassa Georgian, Abhasian ja Etelä-Ossetian.

Myös suomalaisten kannattaisi osata poliittinen teatteri paremmin. Nyt esitysaikaa kuluu oman paikan vahtimiseen ja käytävillä odotteluun, mikä sopisi paremmin lobbareille. Alexander Stubb tuossa jo totesikin, ettei presidentin ja ulkoministerin paikanvaihtelu ole lautasten politiikkaa ollenkaan vaan taistelua tuoleista, siis palleista.[573]

Kahden lautasen todellisuudessa poliitikkojen kannattaisi huomata, ettei Nato-kakkua voi sekä säästää että syödä, ja senhän Stubb jo näyttää ymmärtävänkin.[574] Muuten voi käydä, kuten niin sanotussa Potomacin polskassa, kun musiikki loppuu.

Tiistaina 9. syyskuuta 2008

IGGLON LOGIIKKAA

Asuntojen myynnin ja ostamisen ongelmana oli pitkään se, miten ostaja ja myyjä löytäisivät toisensa. Ostaja pakotettiin vierailemaan useiden kiinteistövälitysfirmojen sivuilla ja odottamaan aamun lehteä. Sitten hänen täytyi alistua ravaamaan asuntojen myyntinäyttelyissä. Eikö tästä olisi voitu selvitä helpommin internetin aikakaudella?

Mainostoimisto Taivas Groupin pääomistajat keksivät ratkaisun. He perustivat Igglon. Kun netissä voisi helposti kertoa, kuka haluaa ostaa, mistä ja mitä, ja kun myyjät puolestaan voisivat kaupitella asuntojaan vapaasti, kone solmisi langat yhteen, ja ostaja ja myyjä löytäisivät toisensa helposti. Näytöt ja kaupat voisi tehdä haluttuna aikana. Ei enää turhauttavia esittelykierroksia. Välittämisen kuluja voitaisiin alentaa, ja kaupanteko määräytyisi kysynnän ja tarjonnan mukaan, kuten ennenkin. Idea oli siis loistava.

Ongelmana oli vain se, että kaupanteosta tuli kuvitteellista. Hiljaisessa myynnissä olevat asunnot eivät olleet oikeasti kaupan. Asuntojen omistajat halusivat testata, paljonko asunnosta saisi. Ostajaehdokkaat puolestaan tekivät hiljaisia korvamerkintöjä kaikista haaveilemistaan taloista ilman sen kummempaa ostoaietta. Kilpailevat välitysfirmat vastasivat tähän iskulauseella ”myydään eikä meinata”. Lopulta myös Igglo itse ajautui hiljaiseen myyntiin.[575]

Firman vika ei ollut vain nettikaupan kuvitteellisuus vaan se, että yritys alkoi käydä myös perinteistä kiinteistökauppaa tavanomaisten välittäjien tapaan. Tämä lisäsi kuluja, jolloin nettikaupasta koitunut säästö ei kompensoinut välityspalkkioiden alentamista. Kansainvälistyminen osoittautui harharetkeksi, sillä missään muualla asuntopolitiikka ei ole niin kompleksista kuin Suomessa, eivätkä meidän sääntömme ja tottumuk-

semme päde edes toisessa kalliin asumisen massa, Norjassa. Lopulta myös Igglon verkkopalvelu fuusioitiin osaksi Helsingin Sanomien Oikotie.fi:tä.

Kiinteistökaupan keskittyminen Iggloon oli sen toimivuuden ehto. Yritys nousikin pääkaupunkiseudun kolmanneksi suurimmaksi välittäjäksi. Netissä tapahtuva kohtaaminen olisi ollut sitä kattavampaa, mitä ekspansiivisemmin Igglo olisi onnistunut valtaamaan markkinat: kaikki löytyisi yhdeltä sivustolta. Edes useilta palvelimilta samanaikaisesti etsiviä metahakukoneita ei tarvittaisi. Keskittyminen ei ole kuitenkaan kuluttajan etu sikäli, että markkinoiden hallitsija pääsee lopulta päättämään välityspalkkioista yksin. Myöskään kiinteistökaupan keskittyminen Helsingin Sanomiin ei ole hyväksi, sillä lehti dominoi jo nyt pääkaupunkiseudun asuntopolitiikkaa sekä ilmoittelufoorumina että mielipidevallan käyttäjänä.

Pidän Igglon perusajatusta edelleen toimivana. Se ei vain kannattanut omistajilleen tarpeeksi hyvin, ja toteutus floppasi toiminnan rönsyilyn vuoksi. Jotkut ihmiset kokivat omien taloyhtiöidensä kuvaamisen myyntisivustoille uhkaksi todettuaan kokonaisten korttelien olevan hiljaisessa myynnissä. Mutta Igglon toiminnasta oli myös hyötyä asuntopolitiikalle. Se edesauttoi asuntojen kauppahintojen tekemistä julkisiksi, kun ihmiset kiinnostuivat siitä, mikä alalla on totta. Sillä oli parantava vaikutus koko kiinteistöalan moraaliin. Kiskonta, vedättäminen ja muu keinottelu tulivat vaikeammiksi. Tässä mielessä Igglon häiriköinti kiinteistöbisneksen matoisessa maailmassa oli tervetullutta.

Vaikka Igglo palvelee edelleen ihmisten etua, sen haastajat ovat omaksuneet käytäntöjä, jotka eivät ole toivottuja. Esimerkiksi vast'ikään esiin ponnahtanut Crape Oy perustaa toimintansa suljettuihin markkinoihin, jotka muodostavat vastakohdan Igglon avoimuudelle. Tietoja kaupan olevista kohteista annetaan lähinnä sivuston käyttäjiksi rekisteröityneille jäsenille, ja suuri osa asunnoista myydäänkin avoimen julkeasti "tiskin alta".[576]

Asiakaskunnan valikoimiseen perustuva asuntokauppa tuntuu snobismilta ja dissaukselta. Välittäjä, joka "laatii myyjälle myyntisuunnitelman, ostajalle toive- ja tarvekartoituksen, selvittää faktat ja tietää mikä on realistista ja mikä ei ja kertoo sen selkä suorana myös sinulle" (sitaatti firman kotisivuilta), muistuttaa kiskuruuden vuosista. Hyökkäävyyden ja reippauden kiteyttäminen mainintaan "Crape Armysta" näyttää epäonnistuneelta lainaukselta paremmin tunnetusta Like Armysta. Ja hyvä on muistaa sekin, että palvelualalla kumarrus ei voi koskaan olla liian syvä.

Torstaina 11. syyskuuta 2008

9/11 – MAINILAN LAUKAUKSIA?

Missä sinä olit, kun se tapahtui? Minä olin internetissä. Maailman tätä nykyä katsotuin dokumenttielokuva on Googlen videopalvelimella leviävä *Loose Change*, joka esittää ”vaihtoehtoisen” totuuden syyskuun yhdennentoista päivän terrori-iskuista.[577] Itse päivä on ritualisoitunut eräänlaiseksi tunteiden ambivalenssin ja kollektiivisten traumojen muistomerkiksi. Tapahtumia siis surraan – ja näkökulmasta riippuen myös iloitaan – Freudin *Toteemi ja tabu* -teoksen mukaisesti.[578]

Mitä enemmän aikaa kuluu, sitä huterammiksi ihmisten muistikuvat tulevat, ja historialliseksi totuudeksi jää helposti se, mikä on kirjattu aihetta käsitteleviin teoksiin. Totuudesta sinänsä ei voi olla versioita. Jollakin tavallahan historian immanentit asiat ovat. Historiankirjoitus on ottanut viime aikoina tavakseen leikitellä niin sanotuilla fraktaalihistorioilla, joilla tarkoitetaan vaihtoehtoisten tapahtumakulkujen kuvaamista, kuten sitä, miten olisi käynyt, jos Neuvostoliitto olisi vallannut Suomen jatkosodassa. Vaikka tämäntapaiset spekulaatiot ovat mielikuvituksellisia, ne auttavat ymmärtämään myös monien todella tapahtuneiden asioiden merkityksiä tarjoamalla niille vertailukohdan.

Mutta internetin myötä ovat yleistyneet myös historian tosiasioita pitkälle kyseenalaistavat tuotokset. *Loose Change* on juuri sellainen dokumentti. Syyskuun yhdennentoista päivän tapahtumista on tietenkin viritelty tuhansia salaliittoteorioita. *Loose Change* poikkeaa vaihtoehtohistorioitten valtavirrasta laajan levikkinsä vuoksi. Se osoittaa, millainen voima internetissä liikkumaan lähteneellä historiantulkinnalla on. Se iskeytyy ihmisten tajuntaan joka tapauksessa, vaikka ihmiset eivät sitä suoralta kädeltä uskoisikaan.

Historioitsijan velvollisuus on kuitenkin pysyä kriittisessä tiedossa sekä myöntää totuuden aukot aukoiksi eikä pyrkiä täyttämään niitä spekulaatioilla. Dylan Avery -nimisen nuorukaisen käsikirjoittama ja ohjaama *Loose Change* toistaa ja koettaa jollakin tavoin myös perustella sen väitteen, että 9/11 oli historian suurin lavastus. Jos tämä osoittautuu epätodeksi, *Loose Change* itse on historian tähän asti suurin historian vääristely sekä petos, joka vain esiintyy dokumentin nimellä.

Attackin Atta

Katsotaanpa, miten asiat ovat. Dokumentin väite on, että terrori-iskut olivat eräänlaisia Mainilan laukauksia, joista George W. Bushin hallitus sai aiheen sodankäyntiin Irakissa. Elokuva väittää, että terrori-iskut olivat

Yhdysvaltain hallituksen organisoimia ja että niiden vähintäänkin sallittiin tapahtua hallituksen tietäessä tekeillä olevista hyökkäyksistä etukäteen. Sama argumentti on toisinaan esitetty myös puhuttaessa Pearl Harborin yllätyshyökkäyksestä. On esimerkiksi huomautettu, että Franklin D. Rooseveltille toimitettiin useita kymmeniä uhkauksia, joissa väitettiin Japanin suunnittelevan iskua Yhdysvaltojen laivastotukikohtaan. Ne olivat kuitenkin kymmeniä useista *tuhansista*. Erottaa niistä todesta otettavat oli samanlaista kuin yrittää löytää neula heinäsuovasta. Niinpä hallitusta ei voida syyttää piittaamattomuudesta tässä asiassa, vaan terrori-iskujen ”neula” on heinäseiväs itse.

Loose Change yhdistelee muutoinkin täysin sattumanvaraisia tapahtumia ja tekee sen nopeatempoisuutensa vuoksi melko etevällä tavalla. Katsojalle ei jää paljon aikaa ajatella. Esimerkiksi lentoyhtiöiden osakkeiden kasvaneet myyntiluvut juuri ennen tuhon päivää tulkitaan yksiselitteisiksi merkeiksi siitä, että ”jotkut omistajatahot tiesivät iskusta etukäteen”. Muutamien suomalaistenkin esittämä ajatus, että WTC:n tornit oli panostettu ja että niiden nopea romahtaminen selittyy ”hallitulla räjäytyksellä”, puolestaan kumoutuu, kun kysytään, miksi räjähteet eivät syttyneet jo lentokoneiden osuessa niihin. Tähtäsivätkö terroristit niin tarkasti? Se, että yhtä konetta ohjannut Mohammed Atta oli koulutukseltaan arkkitehti, tuskin riittää perusteluksi.

Dokumentti tuo kieltämättä esiin myös mielenkiintoisia yksityiskohtia, jotka eivät tunnu sopivan virallisiin selityksiin. On mahdollista, jopa todennäköistä, että lento 93 ammuttiin alas, sillä putoamisromua löytyi kilometrien päästä koneen maahan osumisen paikalta. Ellei 757 hajonnut itsestään syöksyessään kohti maata, on tarina kansannoususta koneessa pelkkä legenda, juuri sellainen, jonka mikä tahansa hallitus kokisi välttämättömäksi ja oikeutetuksi. Tämä ei kuitenkaan merkitse, etteivät konetta olisi kaapanneet terroristit tai että koko kaappaus olisi ollut vain lavaste.

Kiintoisa fakta on puolestaan se, että George W. Bushin hallitus on joutunut terrorismia ja lamaa torjuakseen lainaamaan yhtä paljon rahaa kuin kaikki Yhdysvaltojen presidentit yhteensä eli 1,05 biljoonaa (1,05 tuhatta miljardia) dollaria. Tämä ei kuitenkaan välttämättä todista Bushin kehnoudesta vaan terrorismin tuhoisuudesta. Se puolestaan näkyy myös kansan jakautumisessa kahtia tavalla, josta *Loose Change* -elokuva todistaa ja jota se edistää.

Joku tietää

Elokuvan keihäänkärki osoittaa joka tapauksessa Bushiin ja hänen hallitukseensa. Sen väite on, että Bushin hallitus oli osallisena tuhoihin, joista syytetään terroristeja. Tällaistakaan vaihtoehtoa ei voida kokonaan sulkea pois; elokuvan ulkopuoleltahan tiedämme, että myös syyskuun 18.

päivän pernaruttobakteerit osoittautuivat palkitun yhdysvaltalaisen biokemistin ja armeijan laboratoriossa työskennelleen tohtori Bruce E. Ivinsin levittämiksi. Terrori tuli tässä tapauksessa valtion sisäpuolelta, ja asiasta oli juuri äsken kohahduttava juttu The New York Timesissa.[579] Sen mukaan Ivinsin sanottiin päättäneen päivänsä itsemurhaan. Mutta mahdollista luonnollisesti on, että hänet vaiennettiin.

Se, että terroriteot olisivat olleet hallituksen tilaamia, ei vaikuta kuitenkaan uskottavalta, sillä laajan hankkeen salaaminen tuskin olisi onnistunut näin pitkään. Todennäköisempää on, että Yhdysvaltojen hallitus on vain valehdellut useissa asioiden selvittelyä koskeneissa käänteissä, ja siksi se on jäänyt monesta peittely-yrityksestään nololla tavalla kiinni. Tämä puolestaan vahvistaa konspiraatioväitteitä salaliittoteorioiden luvatussa maassa, Yhdysvalloissa. Ehkä asian tutkimiseen liittyvät ongelmat olisi voinut ratkaista tieteellisesti: teettämällä tutkimukset jonkin puolueettoman maan asiantuntijatyöryhmällä – ellei asia olisi valtiosalaisuus.

Parhaimmillaan *Loose Change* on analysoidessaan pilvenpiirtäjien vieressä olleen WTC-7:n äkillistä sortumista. Rakennuksessa oli muun muassa CIA:n toimistoja. Ilmeisesti tähän asiaan liittyy edelleenkin paljon salattua tietoa, ja joku istuu tämän tiedon päällä. Se puolestaan idättää mielikuvituksellisia selityksiä, jotka alkavat elää omaa elämäänsä.

Mitä enemmän aikaa syyskuun yhdennentoista päivän tapahtumista on kulunut, sitä selvemmäksi on käynyt, että terrori-iskut olivat sellaisen sodan julistus, jonka loppua ja määränpäätä ei näy. Tämä näyttää jääneen monilta huomaamatta, kuten myös se, että terrorismin vastaisessa sodassa on kuollut enemmän amerikkalaisia kuin terrori-iskuissa sinänsä.

Breaking news again

Dokumentin vastaanottoa ja ”9/11-totuusliikettä” koskevassa ilmiössä kiinnostavia ovat samat asiat, joita varsinkin kirjallisuustieteilijät ja taiteiden tutkijat ovat pohtineet ahkerasti: missä kulkee reaalisen ja imaginaarisen, toden ja kuvitellun raja? Vastaanottajan tajunnassako, jossa lopulliset valinnat tehdään? ”Hulluna” on perinteisesti pidetty ihmistä, joka ei erota todellisuutta kuvitellusta vaan jonka ”realiteettitaju on hämärtynyt”. Kun toden ja kuvitellun aineksen sekoittuminen näyttää muodostavan aina vain luontevamman ja jopa välttämättömän osan elämää, kyseinen hulluus leviää helposti ihmiskunnassa. Totuuden etsiminen ja siitä päättäminen on nykyaikana siirretty yksityisten ihmisten oman päänkuoren sisään.

Realismia taas voidaan pitää tylsänä lähestymistapana asiaan kuin asiaan, ja tämä selittänee, miksi ihmiset uskovat helposti kaiken, minkä haluavat. Esimerkiksi tätä nykyä alle puolet yhdysvaltalaisista uskoo al-Qaidan tehneen terrori-iskut.[580] Usko taas ei petä, kun uskoo, sillä sen pätevyys riippuu vain ihmisen omasta tahtotilasta. Jos siis joku haluaa

osoittaa voimatonta vihaa jotakin asiaa kohtaan, tunne kaappaa helposti otteen järjen käytöstä. Spekulaatiot puolestaan lähtevät lentoon, koska on hienoa piehtaroida tuntemuksessa, että ”jotain tapahtuu ja olen siinä mukana”. Tämä fiilistely ja myötätunto terroristeja kohtaan voidaan kokea myös oikeutetuksi, sillä savuavaa New Yorkia kauhisteltaessa raunioiden takaa on noussut toinen kauhea uhkapilvi. Kun parin rakennuksen tuhoutumisella on näin katastrofaalinen vaikutus, mitä tapahtuisikaan, jos kaupunkiin osuisi ydinase, juuri sellainen, jolla muiden muassa Yhdysvallat on uhannut useita toisia maita?

Tapahtumien käänteitä koskevien kuvitelmien lisäksi *Loose Change* herättää kysymyksen, mikä oikeastaan on dokumentti. Dokumenttielokuva on nähdäkseni sellainen, joka tuo eteen kovia faktoja sekä kiistatonta ja ankaraa todistelua. Niin sanottu asiaviihde ja ”fiktiivinen dokumentti” puolestaan menettävät mielenkiintonsa, koska katsoja ei voi tietää, mitä hänen pitäisi uskoa. Jos vastaanottaja ei voi olla varma tekijän aikeista ja omasta roolistaan katsojana, se vaikuttaa lähinnä turhauttavasti. Historiallisen dokumentin pitää nähdäkseni perustua vain tosiasioihin, eikä se voi sisältää kuvitteellista ainesta muuttumatta pelkäksi taiteeksi. Mitä eroa muutoin olisi jatkosodasta kertovalla historiateoksella ja *Tuntemattomalla sotilaalla?*

Itse pidän kiinni siitä, että tietokirjallisuuden tehtävä on sanoa asiat yksiselitteisesti ja selvästi, kun taas kaunokirjallisuuden ja taiteen tehtävä on sanoa asiat vertauskuvallisesti ja mielikuvituksellisesti. Vanha jako, jonka mukaisesti tieteen ja taiteen perusasennoitumisia pidetään vastakohtaisina, ei ole huono.

En ihmettele lainkaan, miksi syyskuun yhdennentoista päivän terroriteot ovat myös taiteellisten dokumenttielokuvien suosittu aihe. Tapahtumathan ylittivät kaikkien lavastusten vaikuttavuuden. Niistä jäsentyy kuin itsestään draamallinen ja jopa poeettinen kertomus, johon liittyy eksistentiaalisia elämyksiä ja kauneutta: jotain on – jotain ei ole, ja vastakohta-asetelma on huima. Tästä saanee voimansa myös terrorilla dramatisoiminen, joka on kasvanut räjähdysmäisesti kaikkialla (TV-sarjat ”Erikoisjoukkue”, ”Sleeper Cell” ja niin edelleen).

Historiattomuuden vaara

Historiankirjoituksen muuttuminen performanssiksi eli esittämiseksi ja huomion kalasteluksi on kuitenkin vaarallista. Jo filosofi George Santayana lausahti, että ne, jotka unohtavat menneisyyden, ovat tuomittuja toistamaan sitä.[581] Espanjalaissyntyinen ja Yhdysvalloissa vaikuttanut Santayana eli vielä herrasmiesmäisen tieteen aikakaudella, joten hän ei muistanut mainita siitä, mitä pitäisi ajatella historian vääristelijöistä. Historia-

ton ja sähköisen median varassa rimpuileva ihmiskunta perustaa maailmaa koskevat näkemyksensä varsin ohuen argumentaation varaan.

Loose Changesta puuttuvat tieteellisen todistelun välttämättömät tunnusmerkit: vasta-argumentaatio, oma todistelu ja kriittinen itsereflektio, lähteiden dokumentointi, vertaisarviot ja mallien testaaminen. Sen sijaan saamansa palautteen tekijät ovat pyrkineet ottamaan huomioon, sillä elokuvaa on jälkikäteen muunneltu, ja se on edennyt kolmanteen versioonsa. Tietysti myös tieteellisistä arviointiperusteista voidaan tinkiä, jos väitteiden sisältö poikkeaa totutusta niin paljon, ettei koko ajatusta voitaisi muutoin esittää. *Loose Change* sinänsä on vasta-argumentti: se asettaa katsojan valintatilanteen eteen, jonka mukaan joko uskot tai et. Elokuvan väitesisällön uskominen merkitsee virallisesti voimassa olevien peruaksioomien hylkäämistä. Siten se luo ”haastavan paradigman” täsmälleen Thomas Kuhnin kuvaileman teoreettisten selitysten välisen kilpailutilanteen mukaisesti. Vaarallista *Loose Changen* tarjoamassa joko/tai-asetelmassa on se, että dokumentti pitää itseään erehtymättömänä ja sulkee pois kolmannet selitysmallit.

Loose Change väittää enemmän kuin todistelee. Käytännössä elokuva yhdistelee irrallisia palasia yhdeksi kokonaisuudeksi varsin välinpitämättömästi ja ihmisten harhaluuloja hyödyntävästi. Se vetäytyy myös vastuusta ja heittää ihmisten eteen kasan pisteitä sanoen: yhdistä näistä haluamasi kuvio. Viihteenä tämä siis palvelee mainiosti. Sitä paitsi taustalla soi lähes koko kerronnan ajan mainio hopparimusa, mikä tekee elokuvan päälle puhutusta selostuksesta hyvää rappia. Juuri tällaista jälkeä syntyy, kun ”pojat” pannaan asialle. Kyseessä on yksi totuus: skeittareitten totuus.

Perjantaina 12. syyskuuta 2008

SIVISTYSYLIOPISTON PUOLESTA

Helsingin yliopiston opiskelijakirjasto sai kymmenen vuotta sitten uudet loistavat tilat kauppakeskus Kaisasta. Kirjastoa laajennettiin lisäksi hienolla tietokoneluokalla. Muistan vielä ajan, jolloin opiskelijakirjasto toimi kämäisissä tiloissa Domus Academicalla, mutta se ei haitannut tiedon janoa eikä jakoa. Ahtaiden hyllyjen välissä oli myös romantiikkaa, ja siellä saattoi vaikka rakastua.

Yliopiston hallinto ilmoitti juuri, että nykyinen opiskelijakirjasto puretaan ja tilalle rakennetaan uusi.[582] Toimiva kirjasto siis revitään ja kannetaan avolavalle. Uusi kirjasto maksaa 35 miljoonaa euroa. Kyseisellä summalla voitaisiin hankkia miljoona kappaletta 35 euron hintaisia kirjoja eli yhteensä 50 hyllykilometriä tieteellistä kirjallisuutta, jonka arvo ylittäisi kirjastojen avokokoelmissa olevan kirjallisuuden nykyarvon!

Tämä kirjoitus on kannanotto yliopiston hallinnon harjoittamaa dynamiittityperää rahan roiskimista vastaan ja kirjallisuushankintojen puolesta. Jos tulen näillä sanoilla loukanneeksi hallintoa, se on sen ansainnut.

Ymmärrän kyllä, että opiskelijakirjaston saneeraus on osa kampusalueiksi jäsentyvän yliopiston strategiaa. Kunnostettavaan Kaisaniemen kauppakeskukseen rakennetaan tilat humanistisen ja yhteiskuntatieteellisen alan kirjastolle, ja sinne keskitetään muun muassa entiset tiedekuntakirjastot. Asiassa on vain yksi vika: kymmeniä miljoonia maksavan remontin toteutus on pois tärkeämmistä asioista.

Yliopiston johto on rapannut rahaa rakennuksiin jo enemmän kuin kenenkään kärsivällisyys sietää: Viikin laitokset, pääkirjaston maanalainen messuhalli, keskustan lähes kaikkien rakennusten saneeraus, joista viimeisimpänä Porthanian remontti, ja niin edelleen. Tähän kaikkeen on kulunut kymmeniä, jopa satoja miljoonia euroja.

Samanaikaisesti muutamien laitosten määrärahat ovat niin vähissä, ettei edes tuntiopetuksen antamiseen riitä mitään. Myös kirjastojen rahat pitäisi suunnata kirjojen hankintaan eikä rakentamiseen. Nykyiset tilat ovat toiminnan pyörittämiseen riittävän hyvät. Mitä yliopisto luulee tekevänsä hienoilla toimitiloilla, jos rahaa ei riitä operatiivisen toiminnan ylläpitoon eikä kirjaston materiaalihankintoihin? Toistan muissakin poliittisissa yhteyksissä esittämäni kannan: Helsingissä ei pidä sijoittaa enää lanttiakaan julkiseen arkkitehtuuriin, vaan rahat kuuluvat ihmisille.

Miksi sitten rahaa riittää rakentamiseen, mutta sitä ei anneta tieteenharjoittajille? Tämä johtuu siitä, että poliittinen valta tukee mieluummin rakennusfirmoja ja SAK:laista duunaria subventoimalla näitä tahoja yliopiston suuruudenhullujen rakennushankkeiden kautta. Rahat näyttävät tulevan yliopistolle, mutta ne korvamerkitään rakennusprojekteille eikä tieteen ja kulttuurielämän hankkeille. Ja yliopiston johto puolestaan syytää mielellään rahaa seiniin, sillä se on kuin valaisi patsaalleen jalustaa. Onhan toki komeaa odottaa, että historiankirjoihin merkittäisiin: ”Hänen rehtorikaudellaan yliopisto eli kehityksen ja kasvun aikaa, ja siitä muistuttavat kampusalueiden monumentaaliset buildingit.” Vallankäyttäjät ovat aina pyrkineet sinetöimään asemansa arkkitehtuurilla.

Julkisten palatsien rakentelu on sikäli hullua, että myös ennen vanhaan rakennettiin kartanoita ja linnoja, vaikka kansa oli rutiköyhää. Sitä paheksuttiin. Nykyään rahat upotetaan taidemuseoihin, hallintorakennuksiin, kauppakeskuksiin ja oopperataloihin, mutta sitä ei paheksu juuri kukaan, vaikka kansa on edelleen köyhää eivätkä rakennukset tule ihmisten enemmistön hyväksi. Sen sijaan kriitikot leimataan sivistymättömiksi.

Odottaisin, että yliopiston johto suuntaisi käytettävissä olevat rahat tutkimukseen ja opetukseen eikä gryndereitten pohjattomaan kitaan. Opiskelijakirjastolla on jo nyt vaikeuksia hankkia edes välttämätöntä kurssikirjamateriaalia. Filosofian laitoksen *Philosophica*-laitoskirjasto on kiel-

täytynyt aktiivisella päätöksellä hankkimasta yhtään väitöskirjani jälkeen julkaisemaani teosta, joita on kertynyt yhteensä 6, vaikka jokaista on sille tarjottu. Mutta kuolihan Suomessa 1800-luvullakin 100 000 ihmistä aliravitsemukseen kansallisfilosofi J. V. Snellmanin ajaman säännöstelypolitiikan vuoksi. Puheitaan tämä kivikasvo pyörteli vasta vanhemmalla iällä.

Kirjailijana minulla ei ole erityistä motiivia suitsuttaa kirjastotoimen puolesta, sillä ”yksityinen kirjasto: viisauden siemenet”. Omalta kannaltani olisi jopa parempi, että lukijat ostaisivat kirjojani kuin lainaisivat niitä. Siitä huolimatta vetoan opiskelijoiden, tutkijakunnan ja sivistystoimen puolesta. Uudisrakennuksen mallipiirrosta katsellessani ja tutkijakunnan surkeaa rahatilannetta pohtiessani mieleeni tulee toive: antakaa minulle pienlentokone.

Perjantaina 19. syyskuuta 2008

FANTSU TALOUS

Nyt se pitkään ennustettu lama jälleen alkaa, kun tiedotusvälineet kertovat amerikkalaisten pankkien kaatumisesta sekä pörssikurssien romahtamisesta. Talouskasvuhan itse asiassa tyrehtyi jo viime vuoden keväällä, kun Yhdysvaltain asuntokupla puhkesi. Tilanne oli hieman samanlainen kuin teknologiaosakkeiden romahtaessa vuonna 2000, mutta nyt alkavasta lamasta tulee paljon vaikuttavampi ja syvempi, sillä se koskee muitakin ihmisiä kuin pörssihuumassa rahansa polttaneita sijoittajia.

Virallisesti talousjärjestelmässä vallitsee lama, kun talouskasvu pysyttelee pakkasen puolella kahden peräkkäisen vuosineljänneksen ajan. Euroopan alueella yksi negatiivinen kvartaali on jo takana. Se, että lama tulee aina pienellä viiveellä ja yllättäen, johtuu juuri siitä, että talouselämä koettaa kävellä vielä jonkin aikaa tyhjän päällä, aivan niin kuin piirrettyjen lastenfilmien maantiekiitäjä maan kadottua jalkojen alta. Tämän valheellisuuden päättyessä yleensä huomataan, että rotkon pohja tulee kiihtyvällä vauhdilla vastaan.

Myös Suomessa on koetettu varautua lamaa vastaan ja elätellä optimistisia näköaloja tai ainakin välttää pessimismiä. Pankkijärjestelmän kautta Yhdysvaltojen tapahtumat heijastuvat kuitenkin väistämättä koko maailmantalouteen. George W. Bushin pyrkimys suosia yksityisomistukseen nojautuvaa politiikkaa ja siten myös omistusasumista oli pohjimmiltaan oikea. Yksityisestä omaisuudesta huolehditaan paremmin kuin julkisesta tai vieraasta, ja siksi on hyvä, että ihmiset voivat hankkia esimerkiksi asunnon. Niinpä myös huonosti tienaavien ihmisten luotottamisessa ei sinänsä ollut mitään vikaa, vaan syynä Amerikan asuntokuplaan ja sen poksahtamiseen oli vääräksi välineeksi osoittautunut *subprime*-järjestelmä.

Suurille kansanjoukoille suunnatut asuntoluotot johtivat kysynnän kovaan kasvuun sekä sitä kautta asuntojen hintojen kallistumiseen. Markkinoiden ylikuumeneminen puolestaan ruokki yliluototusta ja vääristi asuntojen vakuusarvoja. Niinpä monelle asuntovelalliselle ja pankeille itselleen jäi luu käteen asuntojen hintojen ja ihmisten maksukyvyn romahdettua.

Ongelma ei ollut omistusasumiseen tähtäävässä perusfilosofiassa vaan siinä, miten tuota asuntojen hankintaa käytännössä toteutettiin. Esimerkiksi Suomessa omistusasumista voitaisiin lisätä ja helpottaa aktiivisella rakentamisella, jolloin vältyttäisiin kysynnän paljoudesta johtuvalta hintavääristymältä. Asuntojen hinnoissa on nytkin noin kolmannes pelkkää ilmaa, joten korkojen nousun aiheuttamalla logiikalla sieltä tullaan parissa vuodessa alas.

Talouden dominoteoriaa

Federal Reserven eli Yhdysvaltojen keskuspankin entinen ja pitkäaikainen pääjohtaja Alan Greenspan ehtikin jo todeta, että näköpiirissä on vuosisadan finanssikriisi.[583] Toteamus ei välttämättä johdu vain anarkokapitalistina tunnetun Roope-Sedän potenssiongelmasta, vaan sitä voidaan pitää kukkaronnyörien vartijana toimineen henkilön syyllisyydentunnustuksena. Jo viime keväänä hän pesi käsiään vakuuttelemalla, ettei syy ollut suinkaan hänen itsensä ja että hänen ”sielunsa ei ollut” kyseisessä pelissä mukana.[584]

Keskuspankin vastuuton luotonanto oli kuitenkin samanlaista kuin 1980-luvun Suomessa. Ulkoista sysäystä kuten vientikysynnän tyrehtymistä ei tarvittu, vaan kansalaisten ylivelkaantuminen johti ostokyvyn heikentymiseen ja kotimaisen kysynnän vähenemiseen sekä sitä kautta talouden syöksykierteeseen. Amerikkalaispankkien tuhot tosin johtuvat vain osittain siitä, että ne lainasivat rahaa tyhjätaskuille ja uskoivat asuntojen hintojen nousun tekevän luotottamisesta riskitöntä. Tavalliset ihmiset olivat pelkkiä ukkosenjohdattimia, ja todellisen ongelman aiheutti se, että pankit lavastivat roskalainansa monimutkaisiksi arvopapereiksi sekä myivät niitä eteenpäin. Nyt kukaan ei tiedä, kenellä on salkussaan kierrätykseen sopivaa raaka-ainetta.

Ensimmäinen dominopalikka kaatui, kun J. P. Morgan Chase osti perinteisen ja arvostetun investointipankki Bear Stearnsin pilkkahintaan maaliskuussa 2008.[585] Tässäkin pelastusoperaatiossa oli jo veronmaksajien piikki auki, sillä valtion keskuspankki FED otti kontolleen pahamaineisten *subprime*-asuntoluottojen riskit.

Nyt on kulunut noin puolitoista vuotta siitä, kun pankit ensi kerran ilmoittivat jättimäisistä luottotappioista, ja tämän viikon alkajaisiksi Yhdysvaltojen merkittävimpiin kuuluva investointipankki Lehman Brothers hakeutui Chapter 11 -menettelyn mukaiseen yrityssaneeraukseen.

Tämä tarkoittaa, että se hakee konkurssisuojaa Yhdysvaltojen hallituksen kieltäydyttyä heittämästä sille pelastusrengasta.

FED:n menettely taas ei ole ihme. Kirjailija-kolumnisti Charles R. Morris (joka ei ole tietääkseni sukua filosofi Charles W. Morrisille) on laskenut kirjassaan *The Trillion Dollar Meltdown* (Public Affairs 2008), että asuntoluotottajien sosialisoimiseen palaa rahaa noin biljoona dollaria (1 000 000 000 000 $) eli yhtä paljon kuin Yhdysvaltojen liittovaltiolla on tätä nykyä velkaa.[586] Hyödyn tästä luottojen pelastelusta ovat pistelleet liiveihinsä pankkiparonit, kun taas tappiot jäävät veronmaksajien maksettaviksi. Tilanne on samanlainen kuin Suomessa, jossa valtio pelasti pankkijärjestelmän massiivisella interventiollaan 1990-luvun alussa. Suomesta tuttu ilmiö ovat lisäksi nyt USA:han suunnitteilla olevat roskapankit, joiden kautta veronmaksajat sitoutetaan kustantamaan pankkien luottotappiojuhlat myös tulevaisuudessa.

Lehman Brothersin tilanne ei tosin merkitse samaa kuin Chapter 7:n mukainen konkurssi, mutta se tarkoittaa muun muassa sitä, ettei firma pysty suoriutumaan veloistaan. Työntekijöille ja asiakkaille nämä järjestelyt merkitsevät Enronin tai Delta Airlinesin muutaman vuoden takaisia konkursseja. Niiden vaikutus heijastuu myös suoraan Suomeen, sillä Lehman Brothersin indeksilainapapereita on päätynyt sadoille suomalaisille sijoittajille ja suomalaisten pankkien holveihin.[587] Halvan rahan dollaritsunamissa piehtaroi 2000-luvun alkupuolella koko maailma, ja sen merkiksi muiden muassa Kiina osti peräti 55 prosenttia Yhdysvaltojen valtion uusista joukkovelkakirjalainoista.

Amerikan taloudesta purkautuu ongelmien sykli, ja niinpä Yhdysvaltain rahastotuotteista, jotka oli alun perin tarkoitettu vain sijoittajille, joutuvat lopulta maksamaan kaikki. Ketkä sitten ovat pääsyyllisiä tähän kansalaisten kukkarolla asioimiseen? Vastaus: Alan Greenspan, velkarahaa ahmineet asiakkaat sekä pankit, kiinteistökeinottelijat ja diskopallon alla pilkkuun asti bailanneet pörssimeklarit.

Talous ei kestä vapautta

Vain päivää Lehman Brothersin jälkeen ilmoitettiin jälleen suuresta pelastusoperaatiosta, ja Bank of America osti *subprime*-kriisin vuoksi vaikeuksiin joutuneen Merrill Lynchin,[588] (joka ei ole nimestään huolimatta Hollywood-tähti vaan maailman suurimpiin kuuluva investointipankki). Dominopalikoiden kaatuminen todennäköisesti myös jatkuu, eli pankkikriisin seuraukset alkavat näkyä käytännössä.

Pankit ovat siitä mielenkiintoisia firmoja, että niille löytyy aina pelastaja joko julkisesta vallasta tai sitten jostain ulkopuolisesta tahosta, kuten Aasian tai Lähi-idän pankista, joka rientää apuun öljy- tai teollisuusmiljardeillaan. Sen ne tekevät kapitalistisen solidaarisuuden pohjalta

tietäen, ettei rahoitusjärjestelmä kestä pitkään horjumista, vaan siitä ovat riippuvaisia kaikki.

Myöskään ihmiset eivät ole vain sellaisia sympaattisia oravia, jotka kokoavat pähkinöitä koloihinsa, eivätkä pankkiirit harmittomia hobitteja. Sen sijaan he ovat ahneita ja alati uutta luovia keinottelijoita, ja tämän vuoksi rahoitusala ei yksinkertaisesti kestä vapautta. Pankit toimivat luottamuksen varassa, ja siksi tuo luottamus on niiden ainoa kullanarvoinen pääoma aikana, jolloin kultakannasta on luovuttu (ei kylläkään tosiasiallisesti, mistä kertoo kullan nykyinen hinta). Tuo luottamus puolestaan voi revetä nopeastikin.

Paradoksaalinen on tässä valossa Alan Greenspanin kanta, että mikäli jokin firma horjuu, ei valtion pitäisi tulla apuun, sillä se olisi kapitalismin vastaista.[589] Kysymyksen herättää, pitäisikö kapitalismin sitten antaa tuhota itsensä, jolloin seurauksena olisi jonkinlainen sosialismi. Tai pitääkö aina vain pelastaa kapitalistinen järjestelmä ja sen osatekijät mutta ei sen sisällä eläviä ihmisiä? Jo filosofi Georg Lukács sanoi aikoinaan, että 1930-luvun lama ja siihen liittynyt poliittinen hulluus johtuivat perimmältään siitä, että ”porvarilta meni järki”.

Vaikka politiikalla ei myönnetäkään enää olevan vaikutusta talouden ilmiöihin, niin talouden ilmiöillä on vaikutusta politiikkaan ja Yhdysvaltojen lähestyviin presidentinvaaleihin. Republikaanista Bushia on moitittu talouslamaan johtaneesta politiikasta, mutta useimpien arvioiden vastaisesti uskon itse, ettei lama lisää demokraattisen Barack Obaman kannatusta vaan kaatuu lahjana konservatiivisen John McCainin syliin. Epävarmoina aikoina ihmisillä on taipumus äänestää sellaista tahoa, joka ei politikoi suurilla muutoksilla vaan lupaa vakaita oloja ja valvontaa. Lama toimii siis samantapaisena normiruuvien kiristelyyn tarvittavana momenttiavaimena kuin terrorismin vastainen sotakin.

Toisaalta Obama on luvannut ihmisille muutosta parempaan, ja siten hän tarjoaa myös epätoivoisille toivoa. Ja kokemus osoittaa, että tyytymättömyys purkautuu Yhdysvalloissa pikemminkin demokraattisen puolueen kannatuksen kasvuna kuin republikaanisen puolueen kautta.

Valitaanpa presidentiksi kumpi hyvänsä, olen varma, että ensi vuosikymmenestä tulee todellinen dekadenttien muutosten dekaluku. Sitä leimaavat läntisen maailman talouslama, monikulttuurisuuskokeilun epäonnistuminen, Euroopan unionin laajenemisprosessin jäätyminen sekä yhteistyön rakoilu – ehkä jopa koko muodostelman natiseminen liitoksistaan. Siihen liittyy öljyn ehtyminen, energian hinnan huima nousu sekä ilmastonmuutos ja hurrikaanit, jotka pyyhkäisevät mennessään puolet Amerikasta. Obaman vaaliteema ”Change” ei siis sisällä tyhjää sanahelinää vaan realistisen tuokiokuvan tulevasta.

Mutta ottakaa nyt toki vastaan noita Dinersin ja American Expressin luottokortteja, joiden kaupustelijoilta ei voi välttyä kulkiessaan missä

tahansa suomalaisessa kauppakeskuksessa. Monessa muussa maassa muovi on jo huomattu muoviksi.

Lauantaina 20. syyskuuta 2008

POLITIIKAN PELKOKERTOIMET

Amerikkalaisessa *Science*-lehdessä äskettäin julkaistu tutkimus valaisee "fundamentalisteiksi", "nationalisteiksi" tai muuten vain poliittisesti epäkorrekteiksi sanottujen ihmisten luonnekuvaa sikäli, että sen mukaan niin sanottua "kovaa politiikkaa" suosivat erityisesti "säikyt ihmiset".[590]

Tämän Yhdysvalloissa tehdyn empiirisen laboratoriotutkimuksen mukaan ihmisen arkuus saattaa määrittää hänen poliittista kantaansa. Toisin sanoen poliittiset mielipiteet ovat sitä kovempia, mitä "säikympi" ihminen on.

Väitteet ja todistelu

Katsotaanpa tarkemmin, miten kyseistä tutkimusta tehtiin ja mitä siinä oikeastaan väitettiin ja osoitettiin. Tutkimukseen kutsutuille 46 "poliittisesti valveutuneena" pidetylle amerikkalaiselle näytettiin hätkähdyttäviä kuvia sekä soitettiin yllättäviä ja kovia ääniä. Samalla mitattiin näiden kuvien ja äänten aiheuttamia reaktioita (*fear responses*), kuten ihon kosteutta ja silmien räpyttelytiheyttä. Niitä pidettiin määritelmällisesti "pelkoreaktioina". Tutkimuksessa pääteltiin, että voimakkaasti reagoineet koehenkilöt suosivat useammin "kovia poliittisia linjauksia" kuin lievemmin reagoineet. He muun muassa kannattivat muita todennäköisemmin kuolemantuomiota ja Irakin sotaa sekä koulujen rukoushetkiä mutta vastustivat aselakien tiukentamista, pasifismia, maahanmuuttoa, kehitysapua, esiaviollista seksiä ja abortteja.

Tällainen tutkimus on behavioristisen tutkimuksen mallikuva: ihmistä tutkitaan laboratoriossa yrittäen löytää vastaavuuksia ihmisen sosiaalisten asenteiden ja hänen ruumiinsa reaktioiden, kuten silmien liikkeiden, pohjalta. Ongelmaksi muodostuu näiden osatekijöiden operationaalistaminen merkityksiä sisältäviksi tekijöiksi. Millä perusteella koehenkilöt määriteltiin poliittisesti valveutuneiksi? Millä kriteereillä tietyt reaktiot voidaan tulkita pelkoreaktioiksi, ja miten ne sopivat saman katon alle? Kuinka määritellään poliittisesti "kova arvo". Kyseisen behavioristisen tutkimuksen ongelmat palautuvat siis laadullisen tutkimuksen piiriin: tulkinnan kysymyksiksi. Asioihin liittyvistä *merkityksistähän* päättävät ihmiset itse, eikä kyseinen tutkimus kohtelekaan ihmisiä tietoisina ja tahtovina subjekteina vaan pelkkinä koe-eläiminä. Tämä näkyy myös

tutkimuksen johtopäätöksessä, joka halventaa eri tavoin ajattelevia ihmisiä (*”people with radically different social attitudes*”) vertaamalla heitä aaseihin ja elefantteihin sekä väittämällä, että kyseinen tutkimus selittää, miksi on vaikea saada aasia ja elefanttia vaihtamaan väriään (*”why it's hard to get a donkey or an elephant to change its coloring*”). Hupaisia muuten nuo Yhdysvaltain puolueiden maskotit.

Vastaväitteet ja kumoaminen

Entä miten kyseiseen tutkimukseen voidaan suhtautua ja miten sitä pitäisi arvostella? Tiettyjen reaktioiden yksiselitteinen operationaalistaminen jotakin subjektiivista merkitystä kantavaksi asiaksi on erittäin ongelmallista, ja siksi kyseiseen tutkimukseen voidaan kohdistaa sama metodologinen kritiikki kuin mihin tahansa empiiriseen tutkimukseen. Kenties tiettyjen reaktioiden voidaan ajatella kohtalaisen yksiselitteisesti kuvastavan ”pelkoa”, mutta sitä, mitä tuo pelko sinänsä on, ei ole pohdittu. Pelkohan on useimmiten aivan muuta kuin reagoimista koviin ääniin tai muihin ärsykkeisiin.

Kyseinen tutkimus ei tarkastele lainkaan esimerkiksi uskontojen ja ideologioiden kylvämää pelkoa, joka on metafyysisen pelon keskeinen muoto. Juuri tässä piilee koko tutkimusotteen heikkous: siinä ei myöskään määritellä filosofisesti, mitä ovat ne ”kovat arvot”, joista tutkimus itse antautuu puhumaan, vaan tätäkin käsitettä käytetään suoraan ja ajattelematta. Tutkimuksessa siis laiminlyötiin kaikki eksistenssihermeneuttiselle ja fenomenologiselle ihmistutkimukselle tärkeät lähtökohdat. Niinpä ei olekaan ihme, että siinä on päädytty niinkin yhdentekevään ja ennalta arvattavaan toteamukseen, joka kiteytyy väitteessä, että ”säikyt ihmiset kannattavat kovia arvoja”. Media puolestaan ottaa sen annettuna ja välittää kyseisen lauseen uutisena yleisölle, joka puolestaan päätyy pitämään sitä totuutena. Esimerkkinä tästä on juuri Helsingin Sanomien otsikko: ”Tutkimus: Säikyt ihmiset suosivat kovaa politiikkaa”.[591]

Koko tutkimuksen tulos voidaan kääntää kumoon jo yhdellä vasta-argumentilla: jos kerran säikyt ihmiset pelkäävät kovia ääniä ja kannattavat ankaria rangaistuksia rikollisille mutta vastustavat esimerkiksi abortteja ja muita verisiä asioita, niin eikö tämä kerrokin kyseisten ihmisten ja heidän politiikkansa *herkkyydestä* eikä kovuudesta. Me, jotka vastustamme maahanmuuttoa ja sen mukaista kulttuurien sekoittamista, emme siis olekaan ”kovien arvojen” kannattajia vaan herkkiä kaunosieluja, jotka toivomme voivamme elää rauhassa ilman ulkopuolisten aiheuttamia riitoja, rähinöitä ja rettelöintiä. Eli meidän arvomme ovatkin pehmeitä ja inhimillisiä arvoja.

Ei ole ihme, että tuollaista tutkimusta arvostaa vain joku toinen empiristi, joka tutkii geenivariaatioiden ja poliittisten mielipiteiden yhteyksiä

sekä näkee kyseiset organismien tasolla esiintyvät testitulokset oman empiirisen tutkimuksensa täydentävinä linkkeinä. Tuontapaisen tutkimuksen heikkous on, ettei siinä pohdita lainkaan, mikä on poliittisen arvon oma luonne (eli mikä todella on kovuutta tai pehmeyttä) eikä myöskään sitä, mikä merkitys jollakin reagoimistavalla on yksilön omassa tajunnassa. Pelkkä silmänliikkeiden tutkiminen ja suora tulkitseminen pelkoreaktioksi ei riitä, sillä pelon käsite ja ilmiö on jätetty pohtimatta. Tutkimuksessa sovellettujen epäsuorien määritelmien perusteella ne, jotka eivät pelkää mitään, olisivat herkkiä ja arvostelukykyisiä, kun taas ne, jotka suhtautuvat ilmiöihin tervettä varovaisuutta tuntien, olisivat puolestaan raakoja koviksia. Harmi, että kyseisenlaiseen pseudotieteeseen syydetään miljoonittain rahaa myös Suomessa.

Pelkoa on poliittisten asennoitumisten motiivina tarkasteltu sekä ihmisettä yhteiskuntatieteiden piirissä useinkin, mutta tulkitseva filosofinen tai aatehistoriallinen tutkimusote on tuottanut silloin paljon parempaa jälkeä kuin psykologinen tai laboratorioihin eristetty tutkimusote.

Tiistaina 23. syyskuuta 2008

EROTA PAHA HYVÄSTÄ

Koulumaailma on kovaa. Muste tuskin oli ehtinyt kuivua Jokelan viimesyksyisen ampumatapauksen suruadresseissa, kun eräs toinen päästeli päiviltä itsensä ja peräti kymmenen viatonta ihmistä sekä invalidisoi ainoan henkiin jääneen.[592] Viime kerralla asialla oli nettinimimerkki ”Sturmgeist89” – nyt muuan ”Wumpscut86”, jonka takaa paljastui niinkin tavallinen suomalainen nimi kuin Matti Juhani Saari.[593] Tapauksen yksityiskohdat nettiseikkailuineen,[594] ampumisvideoineen[595] ja koulurakennuksen tuleen sytyttämisineen kertovat, että malli oli saatu Pekka-Eric Auviselta.

Asian filosofinen ja psykologinen ydin ollaan jälleen peittämässä ongelmien ”tehokkaaseen” hoitamiseen eli kriisiapuun, joka estää ihmisiä ajattelemasta. Nickillä eli salanimellä esiintymisestä on tullut nuorten keskuudessa eräänlainen skitsofrenian muoto, jolla nettipersoonallisuus ja todellinen minuus etäännytetään toistaan. Kauhajoen tämänpäiväinen ampumatapaus osoittaa, että osa nuorisosta on tullut hulluksi. Nuorisokulttuurit ovat täynnä sellaisen väkivallan ihannointia, joka omassa nuoruudessani oli täysin tuntematonta. Sitä kylvävät muun muassa väkivaltaelokuvat ja tietokonepelit. Vielä omassa lapsuudessani seikkailivat Vaaleanpunainen Pantteri ja erilaiset karvaleluhahmot, joille sattui väkivaltaisiakin asioita, mutta nykyään elokuvissa nähdään prätkällä hurjastelevia rottia ja muita monstereita, jotka muuttavat välillä muotoaankin ja ampuvat niin hyviä kuin pahoja.

Syy ei ole vain tiedonkulun liberalisoitumisessa vaan siinä, ettei nuorisoa rajoita eikä ohjaa kukaan. Nykyisessä mediatodellisuudessa kaikki näyttää tasalaatuiselta, eikä hyvää osata erottaa pahasta. Kukaan ei kerro nuorille, mitä mistäkin teosta seuraa, vaan nuorten keskuudessa vallitsee anomia: normittomuus. Tätä yhdentekevyyttä korostaa se, että viranomaiset perustivat kriisituen nimenomaan Irc-galleriaan: juuri sille samalle foorumille, eli internetiin, jossa hyvä ja paha, oikea ja väärä sekä hyödyllinen ja haitallinen kohtaavat häkellyttävän tasaveroisina.

Nuoret viettävät nykyään enemmän aikaa mesessä tai galtsussa kuin oikeassa maailmassa, jossa he menevät käymään vain tilapäisesti. Niinpä heidät tavoitetaan netistä. Mutta miksi yrittää tähdentää hyvän ja pahan eroa siellä, missä hyvä ei erotu pahasta eikä asioihin liittyviä tunteita voida esittää? Ne voikin välittää vain toinen ihminen.

Nuorilla ihmisillä on suuri tarve kontakteihin järkevien ja heistä huolta pitävien aikuisten kanssa. Eräs syy varsinkin nuorten miesten väkivaltaihanteisiin on kunnollisten miesmallien puute. Kun feministiset yksinhuoltajaäidit riistävät sosiaalityöntekijöitä hyväkseen käyttäen avioeroperheiden pojat itselleen ja kun nämä puolestaan varttuvat aikuisiksi, on tuloksena identiteetistään epävarma ihminen. Kommandopipoihin, pilottirotseihin, maastohousuihin ja maihinnousukenkiin laittautuva nuori mies tulee viestittäneeksi, että hänen elämästään puuttuvat miehenä olemisen mallit, ja siksi huonoa itsetuntoa koetetaan pönkittää väkivaltaihanteilla.

Kasvatusajattelun koko perusta olisikin Suomessa pantava uusiksi. Vanhemmat ihmiset ovat täysin menettäneet kontaktin nuoriinsa. Varhaisnuoret (joita ennen sanottiin lapsiksi) konttaavat vanhempiensa edellä pakoon internetissä ja tietokonepelien virtuaalitodellisuuksissa. He elävät eri maailmassa kuin aikuiset. En syytä tietenkään internetiä mistään. Mutta nuoret pitäisi saada oppimaan se edelliselle televisiosukupolvelle opetettu läksy, mikä on totta ja mikä epätotta, mikä hyvää ja mikä pahaa. Televisiota katsottiin usein yhdessä, mutta netissä seilataan yksin. Tietty netin käyttöä koskeva valistus pitäisi silti saada siirretyksi myös tietokoneistuneeseen nykypäivään.

Varsinkin opettajakunnan tulisi ajantasaistaa yleiset asenteensa. Nuorille opetetaan kouluissa asioita, jotka eivät enää kuulu tähän maailmaan. Tämä ei koske vain kasvattajien tietoteknistä jälkeenjääneisyyttä. Myöskään vanhemmat eivät hallitse nuorten sanastoa eivätkä kieltä. Koulun tunneilmasto on suorituspainotteisuuden vuoksi kylmä ja kova. Varsinkin pojat syrjäytetään, koska koulua käydään naisopettajattarien ehdoilla, jotka palkitsevat tytöille tyypitellyistä asenteista, kuten kiltteydestä ja ahkeruudesta. Poikien kovaäänisyys ja reippaus arvotetaan kielteisesti, vaikka heidän koulunvastaisuutensa osoittaa itsenäisyyttä, kypsyyttä ja älyllisyyttä. En kuitenkaan suosittele kasvatusajattelun korjaamiseen *järjestelmän* muuttamista enkä kontrollin tiukentamista. Myöskään lapsille ja nuorille itselleen ei tarvitsisi tehdä mitään. Riittää, kun opettajat ja

vanhemmat saattaisivat asenteensa ja tietonsa ajan tasalle ja nuoret opetettaisiin *itse* arvioimaan sitä, mikä maailmassa on totta ja epätotta.

Ihmisiä ei pitäisi tietenkään kasvattaa samoihin muotteihin tavalla, jonka tunnemme armeijasta tai muista miehisten mallien korvikeyhteisöistä. Epäilemättä ne herättävät juuri tuota Saaren ilmaisemaa ”vihaa ihmiskuntaa vastaan”.[596] Sen sijaan poikien kasvatuksessa tulisi painottaa pyrkimystä erilaisena olemisen luonnollisuuteen.

Median rituaalit ja hallituksen heimokäytös

Ampumisesta ei ehtinyt kulua kuin pari tuntia, kun maan hallitus oli naama pestynä vastaamassa median ihmettelyihin.[597] Tämä herättää kysymyksen, osattiinko tällaista odottaa. Oliko asiaan varauduttu tai peräti toivotaanko jotakin tämäntapaista alitajuisesti? Muutama vuosi sitten nuori mies räjäytti pommin kauppakeskus Myyrmannissa, ja myös kouluampumisista ja -uhkauksista näyttää tulleen jokasyksyinen karnevaali.[598] On silti kummallista, että vastauksia odotetaan juuri hallitukselta, vaikka hallitusta itseään ei ollut sentään ammuttu ja vaikka hallituksella ei ole syy-yhteyttä tapahtumiin. (Kohtalon ivaa ilmentää tosin se, että peruspalveluministeri Paula Risikko sattui olemaan ampumaratana toimineen ammattikorkeakoulun vararehtori.[599])

Silti hallitusta haastatellaan, ikään kuin se tietäisi jostain jotain ja vastuu olisi sen. Todellisuudessahan poliittinen taho ei voi vastata yksittäistapauksista eikä johtaa selvittelyä saati tiedottaa niistä. Sen pitäisi olla asioista tietävien tehtävä. Poliittinen taho voi enintään normittaa ja luoda lainsäädännöllisiä suuntaviivoja, joilla ohjataan niin koulu- kuin turvallisuusviranomaistenkin toimintaa. Mutta poliitikot eivät voi päättää siitä, miten ihmiset loppujen lopuksi käyttäytyvät. Asian analysoiminen kuuluu psykologeille ja filosofeille, kuten Nietzschelle, joka sattuvasti sanoi, että ”vasta, kun valtaapitäviä on ammuttu, he istuvat tukevasti viroissaan”.[600]

Palaan siis alkuperäiseen ajatukseeni: mihin tällaista terroria tarvitaan? Kyse lienee jonkinlaisesta rituaalisesta aggressiosta. Siinä purkautuu vihamielisen ihmisen julkisuudenkipeys ja kostonhalu sekä toisaalta median tarve kirjoittaa uutisia, yleisön halu kokea yhteisöä kiinteyttävää kollektiivista surua ja poliitikkojen mieliteko todistella, että he tekevät jotain tärkeää, mikä pönkittää heidän valtaansa. Kyse on heimokuntaisesta käyttäytymisestä.

Minun huomiotani ministerien suhtautumisessa herätti heidän kapulakielisyytensä ja se, että muutamien viranomaispsykologien tavoin hekin näyttivät ainoastaan käyttävän tilaisuutta hyväkseen esitelläkseen hienoja vaatteitaan julkisuudessa. Mitään tunneperäistä liikutusta sen enempää kuin aitoa myötätunnon osoitustakaan saati sisältä tulevaa tuomiota ei heidän kokonaisilmaisustaan voinut lukea.

Väkivalta”viihde” ja poliisin surkuhupaisuus

Viime keväänä poliitikot, media ja poliisi nostivat suuren porun lapsipornosta. Niin sanotun lapsipornonestolain (1068/2006) perusteella poliisi vei kamarille erään viattoman kuvataiteilijan, joka esitteli teoksessaan internetistä imuroimaansa *look-a-like*-lapsipornoa kertoakseen, mitä netistä löytyy. Todellisuudessa internetistä ei voi kovallakaan työllä löytää lapsipornoa, saati että siihen törmäisi vahingossa, joten kyseinen sensuurilista on täysin tarpeeton, aivan kuten myös taiteilijan työstä alkanut pamputtaminen.

Entä miten lapsiporno liittyy kouluampumisiin ja -väkivaltaan? Kas näin: jokainen neljätoistavuotias haluaa tietenkin itse katsella toisten neljätoistavuotiaiden alastonkuvia. Alastonkuvien näkeminen tekee heidän seksuaaliselle kypsymiselleen psykologisesti katsoen hyvää. Samoin aikuispornossa esitetään ihmisiä, jotka osoittavat toisiaan kohtaan hellyyttä. Tämän julkaiseminen on yhteiskunnassa kuitenkin kiellettyä, tai sitä esiintyy vain rullakardiinien ja salusiinien takana. Sen sijaan mediassa sallitaan esittää mitä raa’inta ja pöyristyttävintä väkivaltaa, vaikka se aiheuttaa enemmän vahinkoa kuin pahamaineisimmankaan lapsipornon tuottaminen tai esittäminen. On siis järjetöntä, että lapsipornosta seuraa yhteiskunnallinen tukkapölly, mutta metsästyslaki sallii alaikäisen 10-vuotiaan kantaa asetta aikuisen seurassa, kunhan kyse on tappamisesta.

Keskeisiä syyllisiä tämänpäiväiseen ampumistapaukseen ovat niin sanottu väkivalta”viihde” ja ne elokuvatuottajat sekä televisiokanavat, jotka mässäilevät väkivallalla. Tuotteensa ne varustavat ikärajamerkinnöillä ainoastaan varmistaakseen niiden houkuttelevuuden nuorten keskuudessa. Sillä tavoin televisiokanavat ja tietokonepelien valmistajat siirtävät vastuun kodeille ja vanhemmille sekä pesevät omat kätensä verestä.

Poliisia on usein sanottu ”tyhmäksi”. Olen pitänyt toteamusta tyypillisenä lähinnä niille piireille, joiden yhteiskunnanvastaisuus on esillepanossaan peittelemätöntä. Sen sijaan tämänpäiväiset tapahtumat vaativat minua kumoamaan omaa hyväuskoisuuttani. Tuorein näyttö poliisin vaillinaisesta kompetenssista saatiin, kun selvisi, että paikallinen poliisiviranomainen oli haastatellut ampujaa hänen YouTubessa esittämänsä ampumisvideon vuoksi mutta pysyttänyt hänelle myönnetyn aseluvan voimassa.[601] Ja kun media tämän ilmiselvän virheen vuoksi työnsi mikrofonin sisäministeri Anne Holmlundille ja poliisiylijohtaja Mikko Paaterolle, nämä viitasivat ilmeenkään värähtämättä direktiiveihin ja selvityksiin sekä viranomaisten sisäiseen kouluttamiseen mutta eivät myöntäneet viranomaisen erehtyneen.[602] He siis yrittivät lavastaa poliisin tekemän hirveän arviointivirheen pelkäksi tiedottamis- ja koordinoimisongelmaksi kuin pahimmat byrokraatit.

Se, että kyseiseen ampumisvideoon ”ei sisältänyt uhkausta”, ei riitä poliisin puolustukseksi, kun kuka tahansa saattoi nähdä, että kanuuna oli mielipuolen kädessä. Ministerien, virkamiesten ja asiassa kuultujen viranomaispsykologien toiminta onkin ollut taas kerran niin ymmärtämätöntä, että heiltä itseltään pitäisi ottaa toimiluvat pois. Saari ei siis ole ”ainoa epäilty”, kuten poliisi väittää[603] vaan epäiltyjen ja syyllisten listalle kuuluisi poliisi itse.

Tämän täytyy olla loppu

Mikäli monikulttuuriseen maailmaan sopeutettavan yleisön mielipiteitä voi uskoa, se tuntuu omalla yninällään hiljaisesti hyväksyvän sentapaisen käsityksen, että maailmanluokan terroriteot saavat yleistyä myös Suomessa. Tosiasiassa tämä ei saa olla alku. Tämän täytyy olla loppu.

Opposition liturgia siitä, että nuorisoväkivalta johtuu muka luokkakokojen isontamisesta ja nuorisopsykiatristen resurssien riittämättömyydestä, antaa vaarallisen näytön siitä, miten ongelmat yritetään haudata hallinnointiin. Myös ennen vanhaan opiskeltiin 45 oppilaan luokissa eikä kukaan silti tappanut ketään. Kaksikymppisille ei voi enää opettaa pöytätapoja, joten syyt juontavat juurensa ihmisen koko elämänhistoriasta. Nuorison tekemät teurastukset eivät kerro myöskään vain nuorten omasta pahoinvoinnista tai väkivaltaelokuvien ja -pelien vaikutuksesta. Ne kertovat myös mielipuolisten ideologioiden leviämisestä. Usein niitä kylvetään heavymusiikin, saatananpalvonnan ja tietysti myös väkivalta”viihdettä” tarjoavien perhekanavien kautta. Jo väkivaltaviihteen käsite on patologinen. Sen huoleton pesiytyminen kieleen on merkki siitä, että herätyskellojen pitäisi alkaa soida.

Sodankäynnin haaste on vihollisen havaitseminen ja tunnistaminen. On tapauksia, kuten tämänpäiväinen, joissa vihollinen on havaittu, mutta häntä ei ole tunnistettu viholliseksi. Joskus taas vihollinen tunnistetaan, kuten Osama bin Laden, mutta hänestä ei ole saatu havaintoja vuosikausiin. Aina myöskään hyvän ja pahan erottaminen ei auta, sillä nämä tyypit haluavat mainetta tekemällä pahaa. Siten he toimivat, kuten eräskin antiikin kreikkalainen, joka ei saavuttanut julkisuutta tekemällä hyvää mutta päätti sen sijaan turmella Hermes-patsaan ja sytyttää sodan tehdäkseen jotakin moraalitonta.

Vapaan lehdistön periaatteisiin ei kuulu *damnatio memoriam* eli rikollisten muiston pyyhkiminen pois ihmiskunnan historiasta. En siis suosittele asiasta vaikenemista Neuvostoliiton tapaan, vaikka julkisuuden saaminen toteuttaakin sitä tavoittelevien toiveet. Sen sijaan tiedotusvälineiden olisi syytä pohtia, miten ne asioista kertovat: uutisoivatko ne kielteisistä asioista laajasti ja vauhkoten vai arvoneutraalisti ja tapahtumien merkityksiä analysoiden.

Kansa on riisuttava aseista

On selvää, ettei väkivaltaa voida estää vain aseita kieltämällä. Britanniassa käsiaseiden kieltäminen johti laajaan veitsiväkivaltaan. Ongelmaa voidaan kuitenkin lieventää aseistariisunnalla. Vaikka aseiden olemassaolo ei olekaan murhien syy, se on kuitenkin väkivallan käytön eräs ehto. Mikäli aseita ei olisi, ei ampumisiakaan sattuisi. Niinpä syiden purkautuminen väkivaltaisiksi teoiksi voidaan estää yhdellä keinolla.

Jos minä olisin ministeri, vastaisin tuleen seuraavasti: Suomen kansa on riisuttava aseista. Aseet ovat vain yhtä tarkoitusta varten, eikä niitä pitäisi antaa muiden kuin poliisi- ja sotilasviranomaisten käteen. (Poliisin ajattelemattomuus tosin herättää epäilyn, onko aseita syytä antaa poliiseillekaan.) Tässä maassa myönnetään vuosittain peräti 70 000 ampuma-aselupaa[604] eli 14 000 enemmän kuin syntyy vauvoja. Maassamme on noin 1,6 miljoonaa luvallista siviiliasetta, ja luvattomien aseiden määrää ei tiedä kukaan.[605] Suomalaiset ovat näin ollen maailman kolmanneksi aseistautunein kansa, ja edellä on erään arabimaan lisäksi vain Yhdysvallat kansallisine kivääriyhdistyksineen.

Suomen hallitus ei todennäköisesti tee asialle mitään vaan oikeusministeri Tuija Braxin tavoin joko jahkailee[606] – tai vastustaa tiukennusta äänestäen loppupeleissä tyhjää, kuten Anne Holmlund.[607] Holmlundin toiminta on ollut kyllä niin tahditonta ja ristiriitaista,[608] että hänelle olisi tehnyt hyvää erota tehtävästään. Aivan kuten myös virkaansa ”etätyönä” hoitavan Suvi Lindénin jatkaminen toimessaan osoittaa, Suomessa ei voida irtisanoa ketään naisministeriä, vaikka feministien annettiinkin painostaa Ilkka Kanerva irti ministerinvirasta pelkkien mitättömien tekstiviestien takia. Koska hallituksen toiminta on ollut holtitonta, esitän että uusi ampuma-aselaki säädettäisiin seuraavanlaiseksi. Ensinnäkin (1) oikeus ampuma-aseiden hallussapitoon pitäisi myöntää vain armeijalle ja poliisille sekä valvotuille järjestöille. Toiseksi (2) siviilit saisivat käyttää ampuma-aseita metsästykseen ja urheiluammuntaan, mutta aseet pitäisi säilyttää metsästysseurojen ja ampumaseurojen vartioiduissa tiloissa, ja niiden käyttöä pitäisi valvoa. Ja kolmanneksi (3) laittomien aseiden ongelman ratkaisemiseksi olisi aseiden yksityinen hallussapito kriminalisoitava ja sanktioitava ankarasti, toisin sanoen aseiden hallussapidosta pitäisi tehdä yhtä ankarasti rangaistava teko kuin huumausainerikoksesta.

Ongelma on, että viranomaisvalta suhtautuu lupa-asioihin kieroutuneesti. Sen mukaan luvan myöntämistä pidetään pääsääntönä, ja lupa myönnetään, jos minimiedellytykset täyttyvät. Kieltäminen puolestaan on poikkeus. Ampuma-aselupaa hakeva ei ole kuitenkaan anomassa mitään kalastus- tai onnenongintalupaa, vaikka sisäministeriön ”arpajais- ja asehallintoyksikössä” (mikä termi!) ajateltaneenkin sillä tavoin. Ampuma-aserikoksissa on kyse niin vakavista asioista, että kieltämisen pitäisi olla

pääsääntö ja myöntämisen poikkeus. Uusi ampuma-aselaki voisi hyvinkin kieltää kaikkien käsiaseiden hallussapidon, sillä EU:n direktiivi asettaa rajoituksille vain vähimmäistason.

Syyspäiväntasaus kääntää maailmaa

Tänään oli kaunis ja aurinkoinen päivä. Sen olisi suonut päättyvän onnellisemmin. Nyt elämme tunnetilassa, jonka vallitessa ei uskalla kohta ulos lähteä.

Iltapäivälehdille riittää taas kirjoitettavaa seuraaviksi viikoiksi – samoin tutkijoille riittää märehdittävää muutamiksi vuosiksi, vaikka asioiden ratkaisemiseen olisi valmis ja toteuttamiskelpoinen malli. Huolestuttavaa on, että selkeän ja yksinkertaisen aseistariisunnan sijasta viranomaisvalta alkaa todennäköisesti vain kaventaa sananvapautta ja yksilönsuojaa, kuten Tuija Braxin ehdottama[609] henkilötietojen urkintalaki antaa aiheen olettaa. Samasta asiasta kertoo poliisin lausunto, jonka mukaan ”poliisi tarkkailee nyt periaatteessa ihan kaikkea netissä”.[610] Tapahtunutta yritetään siis mitä todennäköisimmin käyttää verukkeena mielipiteen- ja ilmaisunvapauden kuohimiseen, aivan niin kuin Sdp:n kiireinen halu ”nettipoliisin” perustamiseen osoittaa.[611] Ihan kaikkea ei sentään kannattaisi tarkkailla, koska silloin resursseistakin menee lähes 100 prosenttia hukkaan.

Huomasitte kai, että Al-Jazeera otti taaskin kaiken irti Suomen ampumatapauksesta ja teki asiasta näkyvämmän uutisen kuin BBC ja CNN.[612] Näin se ikään kuin todistelee, etteivät terrori ja katuväkivalta olekaan vain muslimimaiden ongelmia. Kuka olisi tarpeeksi rohkea epäilläkseen, onko kouluterrorin väkivaltamallit omaksuttu arabiterroristeilta?

Keskiviikkona 24. syyskuuta 2008

IHMISVIHA TARTTUU

Jokainen meistä on varmasti ollut ”ihmisvihaaja” ainakin murrosiässä. Ihmisten vihaaminen on tietenkin aivan luonnollista, kun ottaa huomioon, millaisia ihmiset ovat. Ei meissä paljon rakastamista ole.

Jos taas joku Hyvä-Heikki ottaa tehtäväkseen ihmisvihan lopettamisen, hänestä itsestään tulee ennen pitkää ihmisten vihaaja, sillä hän vihaa niiden ihmisten ihmisyyttä, joihin sisältyy ihmisvihaa. Näin vihaamisen kierre käynnistyy.

Minä tunnen sääliä eilisen surmatyön tekijää kohtaan, joka vakuutteli vihaavansa ihmisiä. Poikaparka oli varmaan elämässään heikoilla: kohta-

laisesti menestyvä oppilas,[613] jonka muu maailma oli pettänyt tai jonka pinna katkesi liialliseen yrittämiseen, eikä ollut ketään, jolle puhua.

Paitsi Pekka-Eric Auvinen. Asiasta kertoivat tämän päivän lehdet.[614] Kuten edellisen blogikirjoitukseni alusta saatoitte lukea, ounastelin yhteyttä jo eilen.

Yhteensattuma tuo mieleen vanhan vitsin. Kun Tuppuraiselta kysyttiin, miksi hänellä menee niin huonosti, vastaus oli, että ”tulin viettäneeksi aikaa huonossa seurassa, eli Tappuraisen kanssa”. Kun Tappuraiselta puolestaan kysyttiin, miksi hänen elämänsä menee niin huonosti, oli vastaus seuraava: ”Myös minä tulin viettäneeksi aikaa huonossa seurassa, toisin sanoen Tuppuraisen kanssa.”

Kotikadullani Punavuoressa näkee silloin tällöin noita elämän laitapuolen kulkijoita, jotka näyttävät usein hyvin masentuneilta ja alakuloisilta. Osa näistä dyykkareista suorittaa omaa kierrättäjän tehtäväänsä niin ahkerasti, että heidät tunnistaa katukuvasta melkein säännönmukaisesti. Kun tänään lähdin kotoani, totesin että eräs heistä oli vastaan tullessaan poikkeuksellisen pirteän ja reippaan näköinen, ja hänen moraalinen ryhtinsä näytti olevan kohdallaan. Hän oli ilmeisesti löytänyt iltapäivälehtien lööpeistä jonkun, jolla meni vielä huonommin.

Älkää siis valitko vain seuraanne. Muistakaa olla toisianne kohtaan myös solidaarisia. Vihan lisäksi tarttuu onneksi myös sääli.

Torstaina 25. syyskuuta 2008

NUORISOVÄKIVALLAN SYISTÄ JA SEURAUKSISTA

Tämän aamun iltapäivälehdet vahvistivat sen, minkä arvasin jo silloin, kun kirjoitin Kauhajoen koulusurmista ensimmäistä kertaa: ampuja oli yksinhuoltajaäidin poika, joka oli epäonnistunut elämässään surkeasti.[615] Psykiatrian erikoislääkäri Liisa Kemppaisen väitöskirjatutkimus, joka tarkastettiin 9.11.2001 Oulun yliopistossa, puolestaan tietää kertoa, että isättä kasvaneella miehellä on kahdeksankertainen riski syyllistyä vankeustuomion tuottavaan rikokseen kuin sellaisella miehellä, jonka kasvatuksessa isä on ollut mukana, ja naisten kohdalla isättömyys on merkittävin rikollisuutta selittävä tekijä. Tutkimuksessa on seurattu 11 000 ihmisen elämää heidän syntymästään ikävuoteen 32 asti.[616]

Sekä käytännön elämä että tieteellinen tutkimus antavat jatkuvasti sellaista näyttöä, jonka vuoksi en kannata isättömien lapsien tuottamista hedelmöityshoidoilla. Ne on laadittu lähinnä niin sanottujen itsellisten naisten ja lesboparien huviksi ja harrastukseksi. Miksi sanoa ”rakastaviksi” sellaisia naisia, jotka ensi töikseen haluavat katkaista lapsen suhteen hänen biologiseen isäänsä? En kirjoita aiheesta tässä yhteydessä

enempää, sillä olen kirjoittanut feministien vallankäytöstä ja lobbauksesta jo aiemmin. Haavat tuottavat haavoja.

Mutta huomiota Kauhajoen koulumurhien jälkipyykissä herättää myös se, miten helposti media ja tutkijat ovat löytäneet Matti Saaren ja Pekka-Eric Auvisen takaa suunnitelmallista yhteistoimintaa ja jopa järjestyneeltä näyttävää rikollisuutta.[617] Siitä punoutuu melkein juonellinen tarina, joka on tosin osoittautumassa pelkäksi tarinaksi.[618] Media ja poliitikot eivät kuitenkaan koskaan alleviivaa sitä yhdenmukaisuutta, joka vallitsee tiettyjen maahanmuuttajaryhmien tekemien rikosten välillä, vaikka tekijät olisivat serkuksia. Niitä sanotaan ”yksittäistapauksiksi”. Sen sijaan Saaren ja Auvisen hämäriä suunnitelmia ei käsitellä yksittäistapauksina, vaan media ja poliitikot ovat heti valmiit piirtämään laajoja kaaria, joiden mukaisesti ”kaikki nuoret voivat automaattisesti pahoin”, ”koulu on pelottava paikka” ja ”nuorisopsykiatriseen kuntoutukseen tarvitaan lisää resursseja”.[619]

Nuoriso ei voi yleisesti ottaen pahoin vaan hyvin, ja myös 90-luvun lama opetti ihmisiä ymmärtämään toisiaan, kun niin sanottu hyvinvoivakin saattoi saada passituksen alkuperäiselle lähtöviivalleen. Ei siis ollut häpeäksi epäonnistua. Ja vaikka osa nuorista voisikin nyt pahoin, ei tällöinkään pidä kiinnittää huomiota vain pahoinvoinnin seurauksiin, kuten psykiatrikunta mielellään tekee.[620] Varsinkin vasemmisto-oppositio on ollut huutamassa kurkku suorana lisää rahaa nuorison mielenterveyden hoitamiseen (eli lääkäreille ja hoitohenkilökunnalle), vaikka ajatus on alkeellinen ja byrokratiakantainen. Se perustuu virheelliseen näkemykseen, että pahoinvoinnin syyt voidaan poistaa hallinnollisilla toimenpiteillä.[621] Niin tehdessään poliitikot kaataisivat rahaa Tehylle[622] mutta unohtaisivat 60-lukulaisten oman värssyn, jonka mukaan ”ensin tehdään sairaala ja sitten sairaita”. Hallinnollisten toimien tehottomuutta osoittaa se, että kauhajokelaisessa oppilaitoksessahan oli päätoiminen psykologi.

Miksi suomalaista tehdään sairaita? No tietysti sen vuoksi, että poliitikoilla olisi töitä ongelmien hoitamisessa. Oikea lääke olisi seuraava: älkää kiusatko nuoria ihmisiä Kansaneläkelaitoksen ja puolihullun koulutusjärjestelmän mankelissa, vaan suunnatkaa taloudelliset varat suoraan nuorille esimerkiksi opintotukena ja muina elämän edellytyksinä. Nuoret ovat nykypäivänä kovilla. Jokainen parikymppinen kohtaa elämässään suuria haasteita: kirjoita ylioppilaaksi, suorita valtion velvollisuudet, itsenäisty, hanki opiskelupaikka ja asunto sekä joku panopuu itsellesi. Ja vakituista työpaikkaa ei tunnu saavan mistään. Kaiken tämän keskellä nuoria ihmisiä ei tunnu auttavan kukaan, vaan yhteiskunnalla on heitä kohtaan pelkkiä vaatimuksia. Sen vuoksi nuorten on helppo löytää itsensä pimeästä umpikujasta.

Nuorison ongelmia ei voida hoitaa puuttumalla asioihin silloin kun ihminen on jo tehty sairaaksi. Asioita pitää parantaa tekemällä yhteiskunnasta sellainen, jossa ihmisestä ei tehdä sen enempää nuorena kuin

vanhanakaan sosiopaattia. Tällä toteamuksella en halua arvostella sen enempää Saarta kuin Auvistakaan, sillä kumpikin heistä oli paitsi rikollinen, myös uhri.

Ulkopuolelta ilmiöt näkee selvemmin. Brittiläinen laatulehti The Times tempaisi taas ja totesi erään kirjoittajansa kynällä, että suomalaisten kannattaisi katsoa, mihin ja kuinka he lapsiaan kasvattavat.[623] Myös minä näen asiat ulkopuolelta, koska olen homo enkä hetero enkä niin muodoin hanki tai kasvata lapsia. Niinpä esittämääni kritiikkiin voidaan tietysti vastata, että kyllä merellä ollaan viisaita, kun maalla tuulee. Silti rohkenen väittää, että omaa äitiyttään ja isyyttään mainostavien heteromiesten ja -naisten sietäisi vilkaista peiliin ja suunnata katseensa omiin perhemalleihinsa, jotka ainakin toistaiseksi ovat enemmistökulttuurin asemassa. Sairaat nuoret tulevat väkivallan pesästä: kodeista, joissa nuoria ahdistellaan ja painostetaan niin taloudellisilla, sosiaalisilla kuin seksuaalisillakin vaatimuksilla. Paljo puhe hoitoresurssien puutteesta on pelkkää hölinää, jolla peitetään ongelmien ydin: väkivaltaisia nuoria tulee kuin liukuhihnalta sairaiden aikuisten sairaista kodeista.

Ilta-Sanomat kertoi tänään myös siitä, että Yhdysvalloista on matkalla noin 50 toimittajan ryhmä kohti Suomea tutustuakseen oloihimme täällä.[624] Irvokasta on, että väkivaltaiset mallit tulevat nimenomaan angloamerikkalaisesta ”viihteestä”. He ikään kuin tulevat katsomaan, kuinka Amerikassa tuotettu Hollywood-väkivalta vaikuttaa.

Kun kansainvälinen media nyt tutustuu sankoin joukoin Suomeen välittäen siten ”objektiivisen kuvan” oloistamme, se taitaakin olla ainoa mutta hyödyllinen räppänä päreen valaiseman kansankotimme seinässä. Jos yhteiskuntamme vetää pellit niin pahasti kiinni kuin eduskunnan tämänpäiväisistä saarnoista,[625] turvallisuuden varjelusta[626] ja yleisestä defensiivisyydestä voisi päätellä, ihmiset kuolevat nopeammin häkään kuin poliisi ehtii saada tutkintapöytäkirjansa ja tarkkailuprojektinsa[627] valmiiksi.

Onneksi kuitenkin Anne Holmlund teki lopultakin ”poliittiset johtopäätökset” ja päätti asettua puolustamaan ”ampumaharrastajia” sen jatkeeksi, että hän oli jo aiemmin vastustanut aselain tiukennuksia.[628] On siinä ministeri tilanteen tasalla ja kyllä tuli taaskin oikeaan paikkaan! Se, että ylioppilasmerkonomi Holmlund ilmeenkään värähtämättä osoittaa tuontyyppistä kovanaamaisuutta, antaa merkin siitä, kuinka julmasti hän asioita katselee. Vain todellinen kyynikko voi mennä sanomaan tässä tilanteessa, että ”aseet eivät tapa ketään, elleivät ne ole väärissä käsissä”. Totuus on, että (1) aseiden määrä lisää murhia, (2) Suomessa tehdään suhteellisesti eniten henkirikoksia EU:ssa ja (3) ampumisia ei tapahtuisi ilman aseita. Tätä tuskin voi ministerikään kiistää. Se, että ministeri ”ottaa vastuun asioista”, näyttää tarkoittavan, että hän vastaa kysymyksiin – ei muuta.

Lauantaina 27. syyskuuta 2008

VIIMEINEN SANA

Palaan vielä hetkeksi Kauhajoen koulusurmiin – kaikesta rasittavuudestani huolimatta – mutta teen sen viimeistä kertaa. Kyseisenlaiset tapahtumat ovat sanoin kuvaamaton stressi niistä suoraan kärsineille ja koko yhteiskunnalle, jonka kollektiivisessa alitajunnassa ne vaikuttavat pitkään. Monet ihmiset voivat sulkea tapahtumat pois tietoisuudestaan, kuten ne ministerit, jotka omassa kylmäkiskoisuudessaan eivät herauttaneet kyyneltäkään uhrien, heidän omaistensa eivätkä koko tragedian vuoksi vaan keskittyivät puolustelemaan omaa asemaansa, toisin sanoen selittelemään, miksi viranomaiset olivat muka toimineet oikein. Ministerien asennoituminen osoittaa, millaisia poliitikkoja Suomessa toimii.

Montako uhria tarvitaan, ennen kuin sisäministeri liikuttuu? Paljonko seuraavan koulusurmaajan täytyy tappaa saadakseen itkureaktion aikaan jossain ministerissä? Juuri tämän välinpitämättömyyden vuoksi väkivallasta on tullut nuorison tapa äänestää sekä tehdä politiikkaa: näin saadaan kansanedustajat seisaalleen parlamentissa.

Televisiokanavat puolestaan tulevat tuskin ajatelleiksi, kuinka pahasti niiden suoltama väkivalta loukkaa – paitsi konkreettisilla esikuvillaan ja malleillaan – myös järkyttäessään suremaan jääneitä omaisia. Ei ole varmaan kovin hauska hiljentyä katselemaan televisiosta väkivaltaista teurastussarjaa, mikäli läheinen ihminen on joutunut samanlaisen väkivallan uhriksi. Erittäin suuren vastuun asiasta kantaa juuri televisio, joka pitäisikin haastaa käräjille selvästi asennevammaisen ja raa'istuneen Coltin paukkeen pyörittelystä. Missään valtiossa ei instituutioita tosin voitaisi haastaa saati tuomita, mutta ajatukseni perustuukin järjen käyttöön eikä lakeihin.

Entä minkälainen näköala menneen viikon tapahtumiin voisi avautua asioista jotakin ymmärtävän elokuvataiteen tai kirjallisuuden kautta? Krzysztof Kieślowskin elokuvassa, joka kuuluu hänen ”Kymmenen käskynsä” (*Dekalog*) sarjaan, erään pojan isä opettaa tämän käyttämään tietokonetta ja laskemaan sillä, kestääkö läheisen järven jää. Poika oppikin nopeasti ja päätteli aivan oikein, että jään pitäisi kantaa luistelijan painon. Hän sen enempää kuin hänen isänsäkään eivät kuitenkaan huomanneet ottaa laskuihinsa mukaan läheisen viemäriputken lämmittävää vaikutusta. Tulos oli, että poika uskaltautui yksinään jäälle ja jään petettyä hukkui. Isä kiiruhti sen jälkeen kirkkoon, mutta vihkivesi oli jäätynyt altaassa.

Myös internet on avanto. Netin kautta voi luoda ystävyyssuhteita ja löytää kavereita, mutta mikäli nuoret viettävät tunnista toiseen aikaa vain tietokoneen ääressä, se kaventaa ja vääristää heidän todellisuussuhdet-

taan. Tuloksena on entistäkin sulkeutuneempia ihmisiä, tunneköyhyyttä ja jopa skitsofrenian kaltaisia oireita. Internetiin voi vajota kaulaansa myöten. Se on suurempi ja syvempi kuin ihminen itse.

Kieślowskiin viittaamalla en tosin halua pyhittää ihmiskohtaloihin liittyvää traagisuutta. Väkivalta ja kuolema näyttävät olevan sellaisia tabuja, joilla on taipumus pyhittää itse itseään niin ihmisten mielikuvituksessa kuin taiteissakin.

Tämän suhteen jännitteisyys tulee esiin esimerkiksi Markku Pääskysen romaanissa *Vihan päivä* (2006), joka todellisuutta hipoen kertoo eräästä Porvoossa sattuneesta perhesurmasta ja jossa sinänsä kauhistuttavista tapahtumista piirretään inhimillinen ja ymmärtävä kuva huoliteltua ja jopa kaunista kieltä käyttäen. Samanlainen jännite välittyy Pääskysen aiemmasta pienoisromaanista *Ellington* (2003), joka lainaa tapahtumansa ja päähenkilönsä Ruotsissa tunnetulta sarjamurhaajalta, Thomas Quickilta.[629] Hän puolestaan on vakuutellut syyttömyyttään vuosikymmen sitten ilmestyneessä elämäkerrassaan (*Kvarblivelse*), jonka nimi on suomeksi käännettynä ”Kirkastuminen”.[630]

Konfliktissa kuin konfliktissa tuntuvat nykyään olevan vastakkain yksilöiden ja yhteiskunnan napit. Kyse ei ole vain yksilöiden yhteiskunnanvastaisuudesta vaan myös yhteiskunnan yksilöllisyydenvastaisuudesta: poikkeusihmiset eivät siis saisi elää oman mallinsa mukaan, mikä tuottaa heille *Angstia*. Yhteiskunnan harjoittama pakottaminen onkin samanlaista kuin liikenteenohjaus, jossa lausutaan ”pysäköimällä hyväksyt ehdot”. Vaikka ihminen onkin tällöin yhteiskunnan alueella, tuo alue sijaitsee kuitenkin yksilöiden maailmassa. Niinpä asioita pitäisi hoitaa yksilöiden tahtoa ja erilaisuutta kunnioittaen.

Nuoret joutuvat pohtimaan entistä useammin, sitoutuako johonkin yhteiskunnalliseen ohjelmaan vai elääkö oma elämä. Persoonan jakautuminen voi olla kirjoitettuna myös suorituspainotteiseen kulttuuriimme.

Nuorille itselleen haluaisin sanoa, että elämää koskevien johtopäätösten aika ei ole kaksikymmentävuotiaana vaan kahdeksankymmentävuotiaana. Siksi kannattaa lykätä lopullisten ja perinpohjaisten ratkaisujen tekoa. Alle 25-vuotias on nähnyt elämästä vasta trailereita, eikä koskaan kannata syödä kaikkea popcornia ennen pääelokuvan alkua. Se puolestaan käynnistyy vasta noin kolmenkymmenen ikävuoden tienoilla.

Huomiota ansaitsevat myös nuorten ja lasten keskinäiset suhteet. Myös lapset voivat olla toisiaan kohtaan hämmästyttävän ilkeitä, julmia ja jopa tietoisen pahoja. Niin sanottu koulukiusaaminen ilmentää juuri sitä. Se tosin yleensä johtuu kiusaajien jostain omasta heikkoudesta tai kyvyttömyydestä ratkaista omassa mielessään olevia ristiriitatilanteita. Sen vuoksi vastuu kiusaamisen lopettamisesta kuuluu aikuisille. Huonoissa perheoloissa kasvavat nuoret eivät saa sellaista tukea ja tietoa, joka kertoisi heille tekojen seurauksista, vaan heitä saatetaan jopa rohkaista koviin ja häikäilemättömiin asenteisiin. Toisen osavastuun asennekasvatuksesta

kantavat koulu ja erilaiset harrastuspiirit, mutta ratkaisevat vaikutteet lapset ja nuoret saavat kodeistaan. Sieltä ne arvot tulevat, eikä väkivaltaista nuorta itseään voida enää pitää vastuullisena teoistaan, mikäli viha on ottanut vallan koko ihmisestä.

Sunnuntaina 28. syyskuuta 2008

VINOUTUNUTTA VIRON HISTORIAA

Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan dosentti Johan Bäckman julkisti äskettäin kirjansa nimeltä *Pronssisoturi* (Tarbeinfo 2008),[631] jossa hän tilitti Viron valtion ja kansan nykyistä tilaa toimittaja Leena Hietasen viimekeväiselle pamfletille ominaiseen tapaan. Bäckman muun muassa syytti virolaisia apartheid-järjestelmän ylläpidosta ja arvioi, että Viron itsenäisyydellä on tulevaisuutta enintään kymmenen vuoden ajan. Ei ole ihme, että virolaiset ovat kauhuissaan,[632] sillä teosten ollessa samoilla linjoilla he saattavat pitää suomalaisten Viro-vastaisuutta helposti suomalaisten virallisena kantana. Se taas voi aikaa myöten vaurioittaa maidemme välisiä suhteita.

Venäläisen kustantamon julkaisema kirja on parin vuoden takaisen patsaskiistan satoa. Bäckmanin mukaan Viron patsaskiistassa ei ollutkaan kyse vain patsaan siirrosta vaan Tallinnan vapauttajien hautamuistomerkin tuhoamisesta ja hautojen häpäisystä, ja muutenkin hänen tekstinsä jokainen kirjain on itään päin kallellaan.

Aiheellinen huoli kunniasta

Mitä väitteisiin tulee, teoksen sisältö on kuin *Pahkasiasta*. Bäckmanin tulkinnoista ärsyynnyttyään muutaman Suomessa toimivan tutkijan ryhmä päätyi osoittamaan yliopiston johdolle avoimen kirjeen, jolla he protestoivat kirjan sisältämiä vääristelyjä.[633] Ja niitähän siitä toki löytyy. Muiden muassa virolaisen Iivi Anna Masson allekirjoittama paperi tekee kuitenkin virheen sikäli, ettei siinä keskitytä kumoamaan vain argumentteja vaan halutaan kieltää Bäckmania esittämästä näkemyksiään yliopistolla.

Toimintakompetenssin kyseenalaistaminen ei kuulu tieteen periaatteisiin. Tieteessä kiistanalaisia näkemyksiä pitää voida esittää, mutta myöskään kritisoidun henkilön ei pidä pyrkiä huolehtimaan kunniastaan kunnianloukkaussyytteellä uhkaamalla, kuten Bäckman. Saman totesi myös rehtori Thomas Wilhelmsson vastauksessaan.[634] Tiede on oma tuomioistuimensa, ja niinpä sekä tieteellinen että poliittinen argumentaatio on rajattu kunnianloukkauksia koskevan syyttämiskelpoisuuden ulkopuolelle

myös rikoslain tekstissä. Bäckman siis hätäilee turhaan uhatessaan kriitikoitaan syytteellä.

Mutta muutoin Bäckmanilla on syytä hätään. Hänen argumentaationsa on tahallisen provosoivaa, eikä se täytä historiallisen tiedonmuodostuksen eikä totuuden tavoittelun tunnusmerkkejä. Sillä perusteella olisi kuitenkin väärin pyrkiä kiistämään tutkijan koko kompetenssi. Hänen julkaisunsa kiistäminen riittää.

Kunnianloukkauskäräjät, taas?

Entä miltä kunnianloukkauskäräjät näyttäisivät sanavapauslainsäädännön näkökulmasta? Perustuslaillisen sananvapauden ydinalueeseen kuuluu oikeus kulttuurikritiikkiin eli julkiseen arvosteluun, joka kohdistuu ihmisten menettelyyn tieteessä, taiteessa tai muussa näihin rinnastettavassa julkisessa toiminnassa. Tällaisissa tehtävissä ihmiset ovat velvollisia sietämään heidän toimintaansa kohdistuvaa ankaraakin arvostelua ilman, että rikoslain kunnianloukkaussäännökset tulevat kyseeseen. Esimerkiksi Oulun raastuvanoikeus on 13.1.1978 antamassaan tuomiossa hylännyt syytteen herjauksesta ja todennut seuraavaa: ”Tiedeyhteisössä oleva tiedemies on velvollinen alistumaan erittäin voimakkaaseen arvosteluun silloinkin, kun se selvästi vahingoittaa arvostelun kohteen yhteiskunnallista mainetta, tiedemiehen sosiaalista arvoa ja hänen tieteellistä merkitystään sekä tuntuu miten kipeänä ja loukkaavana tai epäoikeudenmukaisena tahansa.”

Tiedemaailmassa arvosteleminen on välttämätöntä jo pelkästään eri tieteenalojen kehittymisen kannalta. Oikeuskirjallisuuden mukaan kunnianloukkaussäännöt sallivat myös sellaisen tieteellisen kritiikin, joka on arvostelun kohdetta halventava, sillä edellytyksellä, että kritiikin tarkoituksena ei ole loukata tutkijan kunniaa.[635] Esimerkiksi tutkijan arviointi ”epä-älylliseksi” on arvostelijan mielipide tieteellisestä tuotteesta eikä henkilökohtainen arvio tieteenharjoittajasta.[636] Kritiikki voi olla kunniaa loukkaavaa vain, jos (1) kritiikin olennainen päämotiivi ei ole tieteellinen vaan sen tarkoituksena on loukata, (2) jos arvostelu ei loukkaa vain tutkijan esitystä vaan pääasiassa hänen persoonallisuuttaan tai (3) jos arvostelija esittää valheellisia väitteitä (esimerkiksi tutkimustulosten väärentämisestä), joiden tarkoituksena on asettaa toinen muiden halveksunnan kohteeksi. Mistään tällaisesta ei kuitenkaan ole kyse Iivi Anna Masson, Jussi K. Niemelän, Lasse Lehtisen ja monien muiden allekirjoittamassa paperissa. Kritiikin asiayhteys ja päämotiivi on ollut puhtaasti tieteellinen.

Niin ikään perusteellinen ja analyyttinen kritiikki voi tuskin loukata kenenkään kunniaa rikosoikeudellisessa mielessä, vaikka se sisältäisikin joitakin ilkeitä tai poleemisia kohtia. Kunnianloukkausprosessit eivät kuu-

lu tieteelliseen keskusteluun, diskurssiin tai väittelyyn, joiden kohdalla vallitsee universaali ja kaikelle tieteelliselle kehitykselle välttämätön vapauden ja autonomian periaate. Länsimainen mielipiteen- ja ilmaisunvapaus kiteytyy YK:n kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan yleissopimuksen 19. artiklan ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10. artiklan määräyksiin, joihin myös Suomen perustuslain valmistelussa nojattiin.

Lisäksi on otettava huomioon Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen kanta, jonka mukaan julkisella vallalla on velvollisuus pidättäytyä rikosoikeudellisiin keinoihin turvautumisesta varsinkin silloin, kun käytettävissä on muita keinoja vastata (perusteettomaankin) arvosteluun. Tämä merkitsee, että Johan Bäckman voisi halutessaan vastata kohtaamaansa arvosteluun osallistumalla tiedemaailman sisällä käytävään keskusteluun tai esittämällä lehdistölle oman näkökulmansa asiassa.

Filosofisesti ja tieteellisesti katsoen loukkaantumisella tai loukkaavuudella ei pidä olla mitään merkitystä väitteiden arvon arvioimisen ja niiden julkaisukelpoisuuden kannalta. On täysin samantekevää, loukkaako jokin väite toista ihmistä vai ei, kunhan se kertoo totuuden asioista tai totuudenmukaisen mielipiteen käsityksiään lausuvan ihmisen näkemyksistä. Näistä asioista on aivan yhtä tärkeää tietää riippumatta siitä, *kokeeko* joku ihminen itsensä loukatuksi vai ei, ja siksi tieteessä pitää voida sanoa kaikki ilman vähäisenkään rangaistuksen uhkaa. Esimerkiksi jos joku haluaisi haukkua minut pataluhaksi vaikka ilman perusteita, hänen pitää saada tehdä se, sillä on tärkeää tietää, mitä hän ajattelee. Vain näin voisin myös vastata arvostelijalle. Loukkaantuminen on siis voitava sietää hintana siitä, että jokaisella on yhtäläinen oikeus vastaavanlaiseen arvosteluun tai siihen vastaamiseen.

Kirjaimet kallellaan

Symptoomina jostakin syvemmästä tällä tapauksella saattaa olla jälleen myös yleistä tiedepoliittista merkitystä. Muutamat tutkijoina esiintyvät henkilöt ovat valmiita tekemään ja sanomaan melkein mitä tahansa vain saadakseen julkisuutta. Yliopistoissa toimii paljon sellaisia tieteenharjoittajia, jotka eivät selvästikään ansaitsisi virka-asemaansa eivätkä palkkaansa. Tiedän yliopistoissa toimivan useita sellaisia viranhaltijoita, joille ei olisi alun perinkään pitänyt myöntää dosentuuria.

Johan Bäckmanilla ei liene kovin paljon muodollista valtaa laitoksellaan, eivätkä hänen julkaisunsa ole vaikutusvaltaisia. Mutta monet tämänkin kirjoitukseni lukijat ovat joutuneet todistamaan, millä tavoin olen itse joutunut kärsimään juuri sellaisten virka-asemassa olevien henkilöiden toiminnasta, jotka ovat kanavoineet omat tiedepoliittiset (ja käsityksiini verrattuna) erimieliset näkemyksensä yksipuoliseksi vallankäytöksi

minua vastaan. Kyseessä ovat olleet tosin eri laitokset, mutta vallan käyttäjät ovat useasti olleet (n)ostalgiaan taipuvaisia tyyppejä. Monille nykyisille slavofiileille jäi ilmeisesti jokin vaihde päälle, vaikka heidän ihanneyhteiskuntansa kaatuikin Venäjällä jo vuonna 1991.

Keskiviikkona 1. lokakuuta 2008

HETEROFASISMI TYÖELÄMÄSSÄ

Arvostelin työelämän heteroseksistisyyttä sekä niin sanotun hetero-oletuksen varjolla tapahtuvaa vallankäyttöä muun muassa äskettäin ilmestyneessä teoksessani *Enkelirakkaus* (2008).[637] Vaikka esitykseni olikin filosofis-teoreettinen, homojen, lesbojen ja muiden seksuaalivähemmistöjen diskriminoimisesta vaikuttaa tulevan jatkuvasti uutta näyttöä.

Ei ole pitkäkään aika, kun Hymy-lehti otsikoi Jari Sillanpäästä kertovan kantensa maininnalla ”Homopaljastus ajoi terapiaan: Jari Sillanpään fanien tuska”.[638] Sisäsivuilta löytyi juttu, joka oli otsikoitu sanoin ”Sillanpään fani turvautui terapiaan – Jarin homous särki sydämen”. Muuan Tuulia Nyberg paheksui Sillanpäätä lehdessä siitä, että ilmoittaessaan avoimesti homoseksuaalisuudestaan laulaja muka ”petti” faninsa, vaikka naispuoliset fanit olivat maksaneet hänen palkkansa.

Totuus lienee se, ettei artisteille makseta heidän seksuaalisesta suuntautumisestaan vaan aivan muista asioista. Niinpä fanit olivat itse pettäneet itsensä sulkiessaan silmänsä Sillanpään homoseksuaalisuudelta, telkeämällä hänet kaappiin sekä painostamalla hänet vaikenemaan suuntautumisestaan heteroseksuaalisen olettamuksensa nojalla.

Tämän päivän Helsingin Sanomat puolestaan kertoo, että viestintäkonserni Alma Media diskriminoi Lapin Kansan uudeksi päätoimittajaksi valittua Johanna Korhosta ja antoi hänelle potkut saatuaan tietää, ettei Korhonen seurustelekaan miehen vaan naisen kanssa.[639] – Päivänselvä juttu. Alma Median pomojen on turha yrittää kiemurrella irti siitä typeryydestään, minkä he menivät tekemään syyllistyessään homoseksuaalisen ihmisen syrjintään, yrittämällä tukkia diskriminoidun toimittajan suun jopa rahalla[640] sekä koettamalla salata asian yleisöltä. Olen pannut merkille, että Alma Median muutkin viestimet rakentavat omaa tarjontaansa lähinnä heteroseksistisen perheideologian ympärille ja kirjoittavat homoseksuaalisuudesta niin kielteisesti kuin voivat. Nyt kyseisen mediatalon asenne paljastui sen omaan henkilökuntaan kohdistuvassa syrjinnässä.

Ilmivaltaa

Mikäli Johanna Korhosen muistiota[641] on uskominen, on Alma Median Kai Telanteen, Mari Vuorteen ja Matti Ilmivallan argumentaatio ollut ihan hirveää soopaa. Naisen kanssa elävä lesborouva on yritetty lavastaa "valehtelijaksi", kun pomoille on paljastunut, ettei henkilö, jonka kanssa hän elää, olekaan mies! Työsuhteen perumisen syyksi ilmoitettiin "luottamuspula", joka on jo käsitteenäkin sellainen, että sen taakse voidaan naamioida mitä pöyristyttävintä vallankäyttöä: työnantajat käyttävät "luottamukseen" tai "epäluottamukseen" vetoamista ihmisten elämäntavan yksipuoliseen kahlitsemiseen ja älyllisen elämän sentapaiseen kontrolloimiseen, joka tuhoaa toimittajantyön edellytykset.

Alma Median on turha kierrellä sotkusta irti tunnustamatta, että diskriminaatiota on tapahtunut ja syy on ilmiselvästi seksuaalinen suuntautuminen. Kun kerran ihminen oli vastikään arvioitu päteväksi tehtävään ja työsuhdetta ei ollut vielä edes aloitettu, niin mistä muusta syystä "luottamuspula" olisi voinut syntyä?

Korhosen kohtelu ei ole valitettavasti yksittäistapaus, vaan homoja ja lesboja diskriminoidaan työelämässä koko ajan. Korhonen pääsi työelämän telapyörästössä pitkälle, sillä hän salasi suuntautumisensa. Mutta jokainen avoimesti elävä homo tai lesbo, jonka seksuaalinen suuntautuminen on yleisesti tiedossa tai joka on puhunut asioistaan avoimesti, on työelämässä henkipatto. Homo tai lesbo kelpuutetaan kyllä puotipuksuksi, köksäapulaiseksi tai viihdyttäjän rooliin, mutta meitä ei päästetä johtaviin tehtäviin, joissa käytetään valtaa.

Syy Korhosen diskriminoimiseen tuskin on se, että hänen elämänkumppaninsa on kunnallisvaaliehdokkaana, sillä onhan Alma Median omistaman Pohjolan Sanomienkin päätoimittajan vaimo kunnanvaltuutettu.[642] Kyse ei siis ole pelkästä poliittisen toiminnan kieltämisestä, kuten Alma Median johto väittää, vaan seksuaaliseen suuntautumiseen kohdistuvasta syrjinnästä, mikä merkitsee, että Korhosen irtisanominen oli mitä ilmeisimmin perustuslain takaaman syrjintäsuojan vastainen laiton teko,[643] ja lisäksi asiassa täyttynevät työsyrjintärikoksen tunnusmerkit. Vaikka Alma Median Lapissa toimivaan lehteen ei nimenomaisesti kaivattukaan ketään kassi-Almaa saati lestadiolaista, ei tehtävän täyttämisessä myöskään lesbolla stadilaisella olisi ollut mitään outoa.

"Don't ask, don't tell"

Asian ydin ei ole työoikeudellinen vaan sosiologinen ja filosofinen. Lehdistö käsittelee kysymystä nyt vain viitaten siihen, että seksuaalinen suuntautuminen on yksityisasia, jota ei pitäisi sekoittaa henkilöstövalinta-

prosesseihin. Tällainen ajattelutapa ei kuitenkaan vastaa siihen, mitä merkitsee, jos suuntautuminen onkin tullut jo esiin ja ihminen haluaa tuoda sen esiin. Oikeuttaisiko se syrjinnän? Hyssyttely muistuttaa kvasiliberaalina näyttäytyvän Yhdysvaltain armeijan ”*don’t ask, don’t tell*” -politiikkaa, jonka mukaan omaa seksuaalista suuntautumista ei pitäisi tuoda esille millään tavalla. Koska heteroiden seksuaalisuus tuodaan joka tapauksessa esiin ja se on jo valtakulttuurina esillä, tämä huolettomaksi välinpitämättömyydeksi lavastettu painostus kohdistuu seksuaalivähemmistöihin henkisenä väkivaltana.

Työnantajat kokevat oman homovastaisuutensa nykyään ongelmaksi, sillä homot elävät yhteiskunnassa avoimesti. Oikeus esiintyä omana itsenään on puolestaan itseisarvo, eikä siitä pitäisi rangaista. Käytännössä tämä ei kuitenkaan toimi. Niinpä homoja ja lesboja ei myönnetäkään syrjittävän työelämässä siksi, että meitä *epäillään* homoiksi tai lesboiksi, vaan *siitä huolimatta*, mitä meidän *tiedetään* olevan. Tällöin vedotaan erilaisiin verukkeisiin ja tekosyihin, kuten siihen, että ihminen ei olekaan ”pätevä” tai ei nauti jotain ihmeen ”luottamusta” – jopa valehtelee, mikä merkitsee veristä loukkausta. Ja usein meille vastataan, että ”painotimme valinnassa muita ominaisuuksia...”

Homoihin kohdistuva työsyrjintä on osa työelämän mielipidevankeutta, jonka vallitessa ihmisten ei sallita olla sitä, mitä me olemme. Se taas merkitsee luovuuden tukahduttamista, ja olen kirjoittanut aiheesta muun muassa teoksessani *Työttömän kuolema*.[644] Työantajat myös aliarvioivat asiakkaitaan pyrkimällä toimimaan pelkästään heteroseksuaalisen normatiivin mukaan.

Kulttuurisen vallanperimisen kieltäminen

Syrjinnän aineellis-immanentteja näkökohtia vaikuttavampaa on kuitenkin perheideologiaan ja naturalistiseen työvoiman uusintamiseen sekä lajinsäilytykseen liittyvä piilosyrjintä: työsyrjinnän kautta homot ja lesbot halutaan sulkea pois *yhteiskunnallisen vallanperimisoikeuden* piiristä ja tehdä osattomiksi *siitä kulttuuripääomasta, joka on olemassa työpaikkoina ja virkoina*.

Heterot siis panttaavat tärkeät tehtävät vain itselleen ja jakavat työpaikat avustuksina toistensa perheille. Heteroseksuaalista lapsiperhettä käytetään tällöin verukkeena yhteiskunnallisten asemien kasaamiseen vain heteroille. Asiaa kuvaa se, että Korhonenkin kelpasi niin kauan, kun hän vakuutteli kahden lapsen äitiyttään, mutta ei kelvannutkaan enää lesbona. Juuri kuvatunlainen heteroideologia on johtanut muutamia homoseksuaaleja tavoittelemaan heteroseksuaaliselta näyttävää elämäntapaa, mikä ei ole aina ollut heille itselleen hyväksi.

Sikäli kuin asia päätyy käräjille, toivon, että Alma Media saa puliveivauksestaan kunnon rangaistuksen ja Korhonen korvauksen. Haittapuolena käräjöimisessä on se, että se ohjaa työnantajia entistä verhotumpaan diskriminaatioon, ja vastaisuudessa todelliset syyt pyritään peittämään nykyistä huolellisemmin. Olisi muuten mielenkiintoista tietää, nostaisiko lehdistö Korhosen puolesta mekkalaa, jos hän olisi *miespuolinen* homoseksuaali eikä lesbo, vai tukevatko kilpailevien medioiden naistoimittajat häntä vain feministisen solidaarisuuden osoittamiseksi.

Todellinen syrjintä tapahtuu joka tapauksessa arvomaailmojen kautta, eikä sitä suunnata mihinkään ominaisuuteen suoraan. On ajateltavissa, että esimerkiksi vapaamielisyyden temppelissä, yliopistossa, joku homoseksuaalinen tutkija hakisi perustellusti palkatonta dosentuuria, mutta niin sanotut asiantuntijat hylkäisivät hänen hakemuksensa sillä verukkeella, ettei hakijalla muka ole pätevyyttä, vaikka monien muiden mielestä on. Tällöin diskriminaatio tapahtuisi tavalla, jolla sen osoittaminen olisi hyvin vaikeaa.

Juuri näinhän esimerkiksi minulle tehtiin Tampereen yliopistossa vuonna 2005, kun professorit Leila Haaparanta ja Matti Sintonen hylkäyttivät hakemukseni omilla ”pojillaan”, Kristian Klockarsilla ja Olli Lagerspetzillä, vaikka monille muille (myös heille itselleen) dosentuuri oli myönnetty paljon kevyemmillä ansioilla.[645] Jos siis ihmisen arvomaailma kokonaisuudessaan on homoseksuaalinen, heterot diskriminoivat meitä esimerkiksi pitämällä tutkimusaiheita marginaalisina. Tällaiseenpa henkiseen väkivaltaan ei kukaan puuttunut, ei myöskään eduskunnan oikeusasiamies, jolle laadin kantelun ja joka tyytyi levittelemään käsiään. – Jossain sekin puu jo kasvaa, josta heille ruumisarkku tehdään.

Perjantaina 10. lokakuuta 2008

KUINKA GAUDEAMUS SENSUROI?

Aleksis Kiven päivänä on luontevaa tarkastella sananvapauteen liittyviä asioita. Johanna Korhosen edellä käsittelemäni bannerointi oli merkki seksuaalipoliittisesta diskriminaatiosta: ääneen ei päästetä toimittajaa, joka on lesbo ja elää omien arvojensa mukaan.

Korhosen hiljentämisyritys ei ole kuitenkaan lajissaan ainoa. Eräät ystäväni olivat tiedustelleet minulta, miksi Yliopistopainon vuosina 2003 ja 2005 julkaisemia kirjojani *Dialoginen filosofia* ja *Työttömän kuolema* ei saa kaupoista. Kiinnostuin ilmiöstä itsekin ja tiedustelin asiaa viime tiistaina Gaudeamuksesta, jolle Yliopistopaino myytiin keväällä 2007. *Dialoginen filosofia* oli kuulemma loppunut, mutta ihmeekseni Gaudeamuksen myynti- ja markkinointipäällikkö Riitta Korpipää kirjoittikin minulle, että

”kustannusjohtajamme Tuomas Sepän toiveesta emme myy toista kirjaasi” ja että ”kirjasi on vedetty myynnistä”![646]

Siis vedetty myynnistä, poistettu saatavilta ja kieltäydytty jakelemasta juuri sen kustannussopimuksen mukaisesti, joka yrityskaupan myötä oli siirtynyt Gaudeamukselle ja joka velvoitti Gaudeamusta pitämään kirjani viimeiseen niteeseen asti saatavilla (Tekijänoikeuslaki 33 §). Teoksesta oli aikoinaan kaksi yllättävän kiittävää arviota Helsingin Sanomissa, eikä sensuroimiseen ole kerrassaan mitään syytä.[647] Paitsi tietysti tiedepolitiikka. Juuri näin vaientaminen tapahtuu. Gaudeamuksen kustannuspäällikkö Tuomas Seppä on nyt varmaan tyytyväinen istuessaan kirjojeni päällä ja pitäessään niitä kaapissa.

Se, että Seppä ilmoitti minulle kirjassani olevan ”*ad hominem* -argumentteja” ja että hän ”ei halua seistä niiden takana” (kuten hän mainitsi puhelimessa), ei riitä perusteeksi kirjan myynnistä poistamiseen. Kukaan Yliopistopainon kirjoittaja ei pyytänyt Gaudeamusta ottamaan haltuunsa Yliopistonpainon kustantamoa eikä seisomaan kirjani takana – mutta ei päällä eikä edessäkään. Kirjassa on minun nimeni ja Yliopistopainon – ei Sepän. Entä miten minun olisi mahdollista arvostella yliopistopolitiikkaa, jos en voisi viitata siihen, ketkä henkilöt sitä tekevät ja kuinka? Ja eivätkö hänen omat mielipiteensä muka ole henkilökohtaisia argumentteja minua vastaan, varsinkin, kun hän tunnusti, ettei ole edes lukenut koko kirjaa?

Mitä sitten kirjassani *Työttömän kuolema* oikeastaan sanoin? Arvostelin työvoimapolitiikan ohella myös nykyisen tiedepolitiikan määrällisiä tavoitteita, joiden tuloksena laatu on muuttunut määräksi yliopistoissa. Kritisoin yliopiston hallinnon tapaa roiskia rahaa valtaviin rakennushankkeisiin samalla kun tutkijat pakotetaan elämään kurjuudessa. Paheksuin pakkokansainvälistämistä, joka vaikuttaa kuolettavasti kotimaiseen kulttuurielämään ja suomen kielen asemaan. Ja arvostelin sitä, että virantäytöt uhrataan yksipuolisesti kansainvälisille prosesseille, joissa asioita tuntemattomat tahot päästetään määräämään, mitä Suomen yliopistoissa saa opettaa. Lisäksi moitin sitä, että elävä filosofia on karkotettu yliopistoistamme, kun virkoihin on edellä esitetyistä syistä päätynyt pelkkiä systeemiteknokraatteja.

Ei siis ihme, että Tuomas Seppä pelosta täristen ilmoitti minulle, ettei hän halua jaella kirjaani, koska asiasta oli jo kirjani ilmestyessä vuonna 2005 noussut metakka yliopiston hallinnossa – minulle hän ei tosin tarkemmin kertonut, missä siellä. Mutta kummallista on, miksi hän ei vetänyt myynnistä Heikki Patomäen kirjaa *Yliopisto oyj*, vaikka se ilmestyi minun teokseni jälkeen ja siinä esitettiin osittain samaa kritiikkiä.[648] Lisäksi teos oli Gaudeamuksen oma. Mutta sen ymmärrän kyllä, että minua tukenut Yliopistopainon kustannusyksikkö pian tuon jälkeen lopetettiin ja Gaudeamuksen nimellä jatkavan firman yhdeksi aktiiviseksi osakkaaksi tuli Helsingin yliopisto. Näin myös sensuuriasetus oli mahdollista antaa. – Ruma temppu.

Kirjat kaapissa

En väitä, että Gaudeamuksen menettely olisi ensisijaisesti seksuaalivähemmistöpoliittinen, mutta julkaisuni kaapissa pito on. Teokseni *Työttömän kuolema – Johdatus uuteen työyhteiskuntaan ja työn filosofiaan* on tiedepoliittinen manifesti vapaan ja henkisen arvotuotannon puolesta.

Se, että minulle ja monelle muullekin ihmiselle tärkeä kirjani yritetään haudata, kertoo henkisestä painostuksesta ja väkivallasta, joka kohdistuu siihen, mitä me homot teemme, kuinka me teemme ja minkälaisin motiivein. Me olemme suorapuheisia. – Kyllä. Diskriminaatio puolestaan tapahtuu epäsuorasti: erilaisten arvomaailmojen kautta. Hyvä on muistaa sekin, että olin teoksessani puolustanut muiden muassa seksuaalivähemmistöjen oikeuksia niin työelämässä kuin akateemisessa maailmassa yleensä.[649]

Onneksi minulta ilmestyy uusiakin kirjoja, mutta myös tämän vanhan asian hiljentämis-, vaientamis- ja hautaamispyrkimyksessä on Gaudeamuksella ja yliopistolla vielä paljon työtä tehtävänään. Vaietuilla asioilla on taipumus tulla esiin kaksinkertaisella voimalla. Merkin siitä antaa paitsi Alexis Stenvallin tapaus, myös Alexandr Solženitsynin *Vankileirien saariston*[650] kohtalo – tai Henry Millerin *Kauriin kääntöpiiri*,[651] jonka Tammi hyllytti ikimuistettavalla tavalla, vaikka Pentti Saarikoski oli laatinut teoksesta erinomaisen käännöksen. En kannata myöskään Johan Bäckmanin vaientamisyrityksiä yliopistolla, vaikka en puolustakaan hänen mielipiteitään.

Asioista ei voida käydä ennen pitkää vapaata tieteellistä keskustelua, jos kukaan ei saa kuulla argumentteja. En ainakaan minä halua tästä maasta enkä yliopistosta sellaista Pohjois-Koreaa, jossa ihmisten täytyy henkeään pidätellen varoa sanomasta mitään kriittistä peläten syyllistyvänsä "vääriä" pidettyjen mielipiteiden tai tulkintojen tekoon.

Kuinka yliopisto suojelee totuutta?

Entä mistä tiedepoliittisista ilmiöistä Gaudeamuksen minua kohtaan harjoittama sensuroiminen kertoo? Asian taustan muodostaa tietenkin yrityskauppa, jolla Gaudeamus kaappasi Yliopistopainon kustannusyksikön. Yliopistopainon tuolloinen kustannuspäällikkö Minna Laukkanen ja toimittaja Markku Pääskynen olivat ilmeisesti olleet minulle "aivan liian ystävällisiä" suostuttuaan julkaisemaan kirjojani – samoin professori Lauri Rauhalan kirjoja, jonka valitut teokset Yliopistopaino julkaisi. Jo viimeisimmän teokseni ilmestyessä Minna Laukkanen kertoi minulle, että hän oli saanut yliopiston hallinnosta yhteydenottoja kirjojeni jakelun lopettamiseksi, muun muassa erään faksitse lähetetyn ripityskirjeen. Ennen pitkää

näille tahoille tuli välttämättömäksi lopettaa koko Yliopistopainon humanistinen toimintalinja ja myydä yksikkö Gaudeamukselle.

Gaudeamus puolestaan on läpeensä postmodernistinen ja naturalistisella ideologialla kyllästetty kustantamo, joka ei juuri muita kirjoja tee kuin arvottomia toimitusteoksia tai muita yhteis- ja kokoelmajulkaisuja. Ja myös klassikkosuomennokset liikkuvat jälkistrukturalismin linjoilla.

Yliopistopainon kustannusyksikön tultua kaupatuksi Gaudeamukselle töihin jäi vain kaksi mitättömintä työntekijää. Sekä kustannusjohtaja Laukkanen että kirjailijanakin kunnostautunut toimittaja Markku Pääskynen laitettiin omille teilleen. Yliopistopainon kirjoittajana tunnettu Kirsti Simonsuuri puolestaan vastusti myyntiä nimilistalla, jonka hän keräsi keväällä 2007, kun salassa haudotut yhdistymisaikeet tulivat julki. Hän muun muassa kirjoitti asiasta *Yliopistolehteen* 2/2007.[652] Kirjailijoilta ei kysytty mitään, vaikka jokaisella meistä on kustannussopimus Yliopistopainon eikä Gaudeamuksen kanssa.

Yhdistymisen perusteeksi mainittiin taloudelliset syyt (vaikka Yliopistopainon kustannusyksikkö tuotti selvää voittoa) ja Gaudeamuksen muka parempi ”brandiosaaminen”.[653] ”Brandiosaamista” kehuttaessa tuskin taaskaan huomattiin, kuinka suurta vahinkoa kustannusyksikön lopettaminen aiheutti Yliopistopainon omalle brandille ja niille kirjoittajille, joiden kirjat on jo julkaistu lopetetun Yliopistopainon kustantamonimikkeen alla.

Yliopistopainon johto teki typerästi luovuttaessaan kustannusyksikkönsä pois ja tuottaessaan siten haittaa minulle ja muutamille muille yliopiston nykymenoa arvosteleville kirjoittajille. Gaudeamus puolestaan ei ole koskaan suostunut tekemään minulle yhtään kirjaa, eikä tee. Toivottavasti myös rippeet Gaudeamuksen hallussa olevista kirjoistani myydään pian loppuun, jotta nekin päätyvät lukijoiden käsiin eivätkä kamiinaan, jonne ne varmaan muuten kannetaan.

Olen laatinut kustantajan epäeettisestä, laittomasta ja kustannussopimusta rikkovasta toiminnasta kirjallisen huomautuksen Suomen Kustannusyhdistykselle (jonka hallituksessa Tuomas Seppä istuu) sekä Helsingin yliopiston rehtorille. Asialla ei ole suurta taloudellista merkitystä, mutta kirjani kohtelu loukkaa minua, tekijänoikeuksia ja sananvapautta, joita näiden tahojen pitäisi puolustaa eikä vastustaa.

Sunnuntaina 12. lokakuuta 2008

AVOIMIEN OVIEN PÄIVÄT KREMATORIOLLA

Maamme laajalevikkisin päivälehti Helsingin Sanomat, joka aina muistaa ihmisiä omalla asennemuokkauksellaan ja elämäntapakontrollillaan, on toistuvasti puhunut polttohautauksen puolesta. Vain vähän aikaa sitten se

piti tuhkausta ympäristöystävällisenä, haitattomana, joustavana ja jopa hyödyllisenä käytäntönä.[654] Saman asian merkiksi myös tämän päivän lehdessä oli jälleen polttohautauksen ihanuutta ja sympaattisuutta tähdentävä juttu.[655] Jutussa haastateltu nainen – jolla epäilemättä oli lehden linjaan sopiva ”oikea asenne” – kertoi, että hän halusi tuhkata ukkonsa, sillä häntä kylmäsi laittaa miehensä kalmo jäiseen maahan. Olikohan tuossa parisuhteessa kuultu miehen omaa tahtoa pitkään aikaan? Monia naisia näyttää vaivaavan eräänlainen matokammo, ja siksi he saattavat vältellä edes päästämästä mieleensä sellaista ajatusta, että he tai heidän läheisensä päätyisivät lierojen ruoaksi. Mutta outoa on, ettei tuotakaan eukkoa vaivannut miehensä tunkeminen tulikuumaan uuniin, joka etsimättä tuo mieleen Helvetin lieskat. Tällä tavoin lausuessani en tahdo tietenkään loukata kenenkään tunteita vaan ainoastaan pysähtyä ja pysähdyttää toisetkin ihmiset ajattelemaan, mistä tuossa touhussa on loppujen lopuksi kyse. Eikö se loukkaa ihmisarvoa itse?

Helsingin Sanomat tekee mielellään polttohautaukseen ohjaavia juttuja. Niiden tehtävänä lienee lisätä polttohautauksen houkuttelevuutta ja tehdä siitä suorastaan suosittu maailmasta poistumisen muoto. Massakulttuuriin sopeutumista ja mukautumista vaativalla tavallaan lehti iloitsee muun muassa siitä, että tätä nykyä suurin osa Helsingin vainajista haudataan tuhkaamalla. Minulle polttohautaus tuo kuitenkin huolestuttavalla tavalla mieleen 1800-luvun sääty-yhteiskunnan joukkohaudat, joihin työläisiä ja muita vähävaraisia ihmisiä alettiin kärrätä kaupunkien käytyä ahtaiksi. Myös hautausmaat ovat eräänlaisia sääty-yhteiskunnan pienoismuotoja. Rikkailla vaikuttaa olevan vieläkin varaa siihen parin neliömetrin kokoiseen maapalaan ja hautakiveen, jonka kunniallinen tästä maailmasta lähteminen vaatii. Sen sijaan köyhät halutaan tuomita tietynlaiseen nimettömyyteen, ja heidän persoonansa dehumanisoidaan kuoleman jälkeen polttamalla heidän ruumiinsa jauhoksi sekä kylvämällä jäännökset anonyymiin paikkaan, josta pahimmillaan muistuttaa pelkkä vaatimaton messinkikyltti muistolehtoon pystytetyn itkumuurin kyljessä.

Myös seurakuntien riemu siitä, että modernissa krematoriossa ruumis kärähtää pariksi sadaksi grammaksi tuhkaa vain hieman runsaassa tunnissa, antaa kuvan siitä, kuinka kirkon piirissä ajatellaan. Tiedottavatpa eräät seurakunnat uusien krematorioiden hankintaan tähtäävissä perusteluissaan, miten joutuisasti hautaaminen sujuisi poikkeusoloissa, joissa vainajia syntyisi suuri määrä, ja niiden uuniin paiskomiseksi olisi pantava hihat heilumaan.

Kun kuoleminen on halpaa

Syynä siihen, miksi varsinkin Helsingin Sanomat (muutaman seurakuntalehden lisäksi) tekee töitä polttohautauksen arkipäiväistämiseksi, löytyy

tietysti niin sanotusta ”yhteiskuntavastuusta”. Tontit alkavat olla kiven takana niin, ettei niille mahdu enää pitkällään pötköttäviä ihmisiä ja tavallista matkalaukkumallia olevia hautakiviä. Se, että perinteiseen hautaamiseen soveltuvia nurmikenttiä ei tahdo löytyä pääkaupunkiseudun kunnista, on johtanut seurakuntia tinkimään tilasta ja hautojen hoidosta. Ajatus on, että eihän sillä niin väliä ole, vaikka krematorion ikuinen tuli nielaiseekin pääosan seurakuntalaisista, sillä syntisiähän heistä on suurin osa, kunhan vain papeille ja piispoille itselleen löytyy kunniallinen leposija kirkkopuiston viheriön alta: herran huoneen sisäänkäynnin vierestä.

Polttohautausta on puolusteltu sen tehokkuudella, nopeudella, kätevyydellä ja halpuudella. Kun krematorioita alettiin rationalismin ihannekaudella eli 1970-luvulla rakennella Helsingin lisäksi muihinkin säästäväisyydestä kiinnostuneisiin kaupunkeihin, seurakunnat järjestivät tuolloin uudenkarheissa tuhkaamislaitoksissaan avoimien ovien päiviä. Ujoja, pelokkaita ja epäilemättä hyvin ennakkoluuloisina pidettyjä ihmisiä kutsuttiin etukäteen tarkistamaan, mikä on heidän elämänsä määränpää. Ei ole kenties ihme, että polttohautaukseen liittyvä tehokkuuden ja tuhkaksi polttamisen periaate herätti jo tuona aikana monissa ihmisissä vastenmielisyyttä. Ihmistä ei kuoleman tullessa noudakaan enää kuoleman pursi, jonka ympärillä lipuu Tuonelan joutsen, vaan hänen maalliset jäännöksensä käytännöllisesti katsoen hävitetään eleellä, joka osoittaa symbolista vihamielisyyttä vainajaa kohtaan. Tähän menettelymuotoon eivät kuulu Manalan, Valhallan eivätkä Haadeksen symbolikuvat eivätkä ehkä myöskään kristillisen ajatteluperinteen lupaukset tuonpuoleisuudesta ja Taivaasta. Useimmille ihmisille polttohautaus tuo mieleen keskitysleirien krematoriot, joita käytettiin vainajien ruumiiden nimenomaiseen tuhoamiseen eikä kunnialliseen hautaamiseen. Keskitysleireillä syntyneiden ruumiiden polttamista kutsuttiin tuohon aikaan asian oikealla nimellä jätehuolloksi.

Polttohautaukseen liittyvät kauhukuvat eivät kuitenkaan perustu pelkkiin mielleyhtymiin. Polttohautaus sinänsä on ihmistä halventava hautaamisen muoto, tapahtuupa se missä tahansa. Se ilmaisee aggressiivisen eleen viimeiselle matkalleen lähtevää kohtaan. Seurakuntien suntiot, kemistit ja muut materiaalisten seikkojen asiantuntijat muistuttavat usein, että ruumiiden hapettuessa krematorioiden pätseissä tapahtuu sama kuin ruumiiden lahotessa mullaksi maassa, mutta hajoaminen tapahtuu vain nopeammassa ajassa! Tämän innostuksen keskellä tuskin muistetaan, että vainajilla ei ole kiire minnekään.

Se, miten kulttuurissa suhtaudutaan vainajiin, kertoo paljon myös siitä, miten eläviin ihmisiin ja elämän arvoon asennoidutaan. Mikäli nykyisin erehtyy tepastelemaan jollekin tuhkan sirottelemiseen tarkoitetulle ja tasaiseksi nurmikentäksi parturoidulle hautausmaalle, saattavat jonkun vast'ikään kuolleen ihmisen tomumajan jäännökset tarttua huolettoman kävelijän kenkien pohjaan ja kulkeutua sitä kautta vaikka kotieteiseen. Tämä ei ole kaukana siitä primitiivisyydestä, jonka mukaisesti hindut

levittelevät risukasan päällä polttamiensa vainajien tuhkat Gagnesiin ja kylpevät sen jälkeen tuossa ”pyhäksi virraksi” nimittämänsä joen liejussa. Se ilo, joka kohtaa nyt kristillisten hautausmaiden hoitajia, kun heidän ei tarvitse ruohoa leikatessaan vaivautua väistelemään hautakivien kulmia ja sukuhautojen sokkeleita, tuskin riittää pyyhkimään kenenkään mielestä polttohautaukseen liittyvää pakanallisuutta.

Polttohautauksen epäkristillisyys

Kirjoittaja nimeltä Sampo Terho oli huolissaan homoseksuaalisten parien kirkollisesta vihkimisestä Uuden Suomen kolumnissaan.[656] Teema nousee silloin tällöin esiin homoseksuaalisuuteen kielteisesti suhtautuvien julkaisujen piirissä. Kansanedustaja Jyrki J. Kasvi vastasikin hänelle, että koko elämänmuotomme tulisi perin kyseenalaiseksi, jos kaikki Raamatun ohjeet ja neuvot otettaisiin kirjaimellisesti. Tärkeämpää on Jeesuksen opettama lähimmäisenrakkauden yleishenki eivätkä ne muutamat kielteiset varaukset, joilla apostoli Paavali asennoitui homoseksuaalisuuteen. Terho tulikin takoneeksi omassa ahjossaan tällä kertaa sellaista Sampoa, joka oli helppo pulauttaa järven pohjaan.

Minulle itselleni kysymys homoseksuaalien kirkollisesta vihkimisestä on merkityksetön, sillä en tarkastele uskontoja sisältä päin. Sen sijaan se, missä yhteyksissä uskovaiset itse pitävät kirjaimellista raamatuntulkintaa tärkeänä, kertoo paljon kyseisten uskovaisten sekä uskontojen omasta luonteesta. Kun myös kirkolliskokoukset ovat pitäneet Raamatun kirjaimellista tulkintaa tärkeänä homoseksuaalisuuteen asennoiduttaessa, niin kummallista on, että piispat ja seurakuntalaiset eivät ole pukahtaneet sanaakaan polttohautauksen kristillisyydestä tai epäkristillisyydestä. Asian teologinen tarkastelu on laiminlyöty, sillä Raamatun valossa polttohautaus voisi paljastua mitä epäkristillisimmäksi käytännöksi. Tämä puolestaan ei olisi halpoja hautausmenoja tavoittelevien seurakuntien edun mukaista. Niinpä polttohautauksen kristillisyyttä ei ole käsitelty kirkon omassa piirissä, tai asian oikeutusta epäileville on vastattu yksiselitteisesti, että kyllä se kristillistä on. Mutta missä kohdassa Pyhää kirjaa Jeesus tai Jumala itse oikeuttivat polttohautauksen? Kuka Raamatun esikuvallisista sankareista polttohaudattiin tai polttohautasi lähimmäisensä? Ja ennen kaikkea: onko ruumiiden ylösnousemus mahdollinen, jos ihmiset polttohaudataan? Miten olisi käynyt, jos Jeesuksen ruumis olisi haudattu tuhkaamalla?

Näihin kysymyksiin vastaaminen tuottaa piispoille, asessoreille ja teologian etevimmillekin professoreille päänvaivaa siinä missä se tuottaa harmaita hiuksia kirjanpitäjille ja kamreereillekin. Raamatun valossa polttohautausta voidaan pitää kristillisenä vain sanatarkasta raamatuntulkinnasta luopumisen kautta. Niinpä onkin ihme, että homoseksuaali-

suudesta puhuttaessa sanatarkasta raamatunluennasta pidetään kiinni, mutta polttohautauksen epäkristillisyydestä vaiettaessa ollaan valmiita luopumaan Raamatun lukemisesta kokonaan. Syynä tähän on tietenkin raha: tuhkat suuhun kriitikoille, kun kirkollisvero ei riitä enää yhtä aikaa sekä pappien palkkoihin että hautausmaiden hoitoon jäsenkadosta kärsivissä seurakunnissa. Ja homoparien vihkimiselle puolestaan on sanottu ”ei kiitos”, sillä homojen hyväksymisen on laskelmoitu karkottavan enemmän veronmaksajia kuin se voisi tuoda.

Evankelisluterilainen kirkko on taloudellisesti asioita puntaroiva laitos. Ehkä kirkon valtaapitävät arvioivat jäsenten vähenemisen olevan sille eduksikin. Seurakuntalaisille itselleen jää enemmän hautaustilaa omaan käyttöön, kun hautausmaatilaa vapautuu nykyisten hautojen vuokra-aikojen päätyttyä ja kun seurakuntalaisten määrä samanaikaisesti pienenee. Mutta laskelmointi voi myös rapauttaa kirkon moraalia. Kirkko pyrki perimään eri hautausmaksun ja tonttihinnan jäseniltään kuin kirkkoon kuulumattomilta, kunnes viranomaisvalta puuttui peliin. Uusi hautaustoimilaki on mahdollistanut myös sen, että uskonnottomat ovat voineet perustaa omia hautausmaitaan – tosin syynä ovat olleet ideologiset katsomuserot eivätkä hautaustapaan liittyvät erimielisyydet. Samoin homoseksuaalit perustivat oman hautausmaansa Tanskassa,[657] tosin siitäkin tehtiin rahan puutteen vuoksi tyypillinen nykyköyhälistön hautausmaa eli uurnalehto. Hautaustoimilain muutos on lisäksi johtanut muutamiin makaabereihin käytäntöihin. Kekseliäimmät omaiset ovat esimerkiksi päätyneet panemaan tuhkatun vainajan jäännökset keskenään tasan ja viemään ne ruukuissa koteihinsa säilytettäviksi. Eräät toiset puolestaan ovat levitelleet liikenneonnettomuuksissa kuolleiden lähimmäistensä tuhkat kolaripaikoille: tienpientareille ja ojien reunuksille aurausmerkkien seuraksi. Pankkien holveissa tuhkat puolestaan varisevat tallelokeroista toiseen, naapureiden arvopaperien keskelle, kun lokeroriviköitä siirrellään konttoreiden yhdistyessä.

Hautaustoimintaan liittyvät asiat, kuten hautausmaiden kaavoitus ja perustaminen, kuuluvat kuntien toimivallan piiriin. Niinpä tähän asiaan liittyvästä hullutelusta voisi tehdä myös kunnallisvaaliteeman. Viimeisestä leposijastaan kiinnostuneiden kannattaisi kilpailuttaa kirkot. Ihmisen arvoon vakavammin suhtautuvissa kirkko- ja uskontokunnissa hautaamiseen asennoidutaan vähemmän materialistisesti kuin evankelisluterilaisuudessa. Ortodoksisuus, jonka mukaan ylösnousemus on kristinuskon tärkein tapahtuma, on halunnut pitää kiinni ruumiiden hautaamisesta maahan; samoin muslimit hautaavat vainajansa kuolemaa seuraavana päivänä maan poveen kyljelleen. Uskonnot, joissa uskotaan edes johonkin, voivatkin viedä lopulta voiton myös näissä vaatimattomissa käytännön kysymyksissä. Käytännön ongelman muodostaa se, että hautaamiseen pyhitetyt maat on annettu lähes yksinomaan polttohautausta suosivien seurakuntien haltuun.

Entä mitä itse ajattelen polttohautauksesta: haluaisinko palaa loppuun siinä tuhansien asteiden kuumuudessa, jonka kirkot minulle mielellään soisivat ja jonka lieskoissa krematorioiden ahnaat nielut polttavat ihmisen kuin ihmisen poroksi yhdessä humauksessa? Vaikka suhtaudunkin yleensä suopeasti uskovaisten haluun tehdä omassa piirissään, mitä haluavat, vastaan tuohon minulle tarjolla olevaan ystävällisyyden osoitukseen mielelläni ”ei kiitos”. Minulle hautaustoimen ideologiset ja kristilliset seikat ovat tosin merkityksettömiä, sillä hoidan hengelliset asiani suoraan Jumalan kanssa – ilman kirkkojen harjoittamaa kiusaamista.

Mutta asiaan liittyy vielä eräs tärkeä näkökohta: on syytä uskoa, että ihmisen keho tuntee jotain vielä lääketieteellisen kuoleman jälkeenkin. Ovathan hermoradat joka tapauksessa olemassa, ja ruumiiden hiukset ja kynnet kasvavat vielä kuoleman jälkeen aineenvaihduntatoimintojen käynnissäolon merkiksi. Kun keskitysleirien komendantit puolestaan tähystelivät krematorioiden uuneihin varta varten rakennetuista tirkistysrei’istä varmistaakseen ruumiiden tehokkaan palamisen, he saattoivat todeta, että liekehtivät uhrit vääntelehtivät palaessaan ja kiemurtelivat tuskissaan kuin käärmeet. Nousivatpa muutamat jopa istualleen kuin muistuttamaan, että heidän haamunsa tulevat kummittelemaan julmurien mielissä vielä senkin jälkeen, kun he ovat palaneet poroksi. Tässä valossa on syytä uskoa, että ruumiilla on tunto ja että ne kokevat kipua vielä kuolonkankeuden aikana ja materian alettua hitaasti lahota. Niinpä maatumista ei pitäisi hoputtaa krematorioissa. Ne muistuttavat liiaksi juuri sellaisia Saatanan synagogia, joissa ruumiit luovutetaan Pirulle.

Yllä mainituista syistä en halua itse tulla polttohaudatuksi, ja siksi äänestin myös Helsingin Sanomien gallupissa – tuossa kaikkien asioiden oletetussa legitimaatiopisteessä – polttohautauksen oikeutusta vastaan. Sinänsä on typerää alistaa henkilökohtainen asia yleisen mielipiteenmuodostuksen asiaksi tekemällä siitä äänestyskysymys. Jokaisen tulisi itse voida päättää omasta hautaustavastaan, ja vainajan tahtoa pitäisi noudattaa. Se on kai vähintä, mitä ihminen voi toivoa. On outoa, jos yhdestä maailman harvimmin asutusta maasta ei löydy maapohjaa edes ihmisten viimeisiä leposijoja varten. Todellisuudessa tyhjää hietakehtoa riittää runsain mitoin myös pääkaupunkiseudun lähistöllä, mutta seurakunnat ja kunnat eivät myönnä sitä, koska se velvoittaisi niitä huolehtimaan myös hautaustoimesta nykyistä kunniallisemmin.

Kannanottoni eivät toisaalta merkitse, että olisin tätä kirjoittaessani kuoleman kielissä ja että sen vuoksi etsisin hätäisesti leposijaa, jolla kuitata univelat. Sen sijaan toivon pötkiväni tällä planeetalla vielä pitkään. Mutta kuolema yleensä on sellainen tabu, josta ei mielellään puhuta vaan joka koetetaan torjua ja kieltää. Sosiologi Norbert Elias totesi

teoksessaan *Kuolevien yksinäisyys*, että juuri kuolema on asia, jonka pohtiminen on visusti haudattuna tehokkuutta tavoittelevassa kulttuurissamme.[658] Sen vuoksi myöskään hautaustavoista ei puhuta avoimesti. Pilapiirtäjä Kari Suomalainen, joka kuului roomalaiskatoliseen kirkkoon, puolestaan lausui *Menestyjän käsikirjassaan*, että hän ei yleensä käy muiden ihmisten hautajaisissa eikä menisi omiinsakaan, ellei olisi pakko.[659] Tosiasiassa kuolema on yksi ihmiselämän varmimmista tapahtumista, ehkäpä varmin. Niinpä myös hautaamiseen ja hautajaisiin liittyvistä asioista pitäisi keskustella avoimesti eikä torjua tai kieltää asioihin liittyvää ahdistusta. Muutoin krematorion luukku saattaa olla lähempänä sinua itseäsi kuin uskallat edes ajatella.

Mikäli ihmiset eivät halua tuota kirkon ja Helsingin Sanomien kaupittelemaa kohtaloa itselleen, he voisivat käynnistää kansanliikkeen inhimillisten hautajaisten puolesta ja ruumiiden jätteenä kohtelua vastaan. Myös kristityt ihmiset voisivat selvittää oman kantansa polttohautauksen kristillisyyteen tai epäkristillisyyteen.

Vaikka heille piispojen taholta epäilemättä vastataankin asian olevan täysin sopusoinnussa Raamatun kanssa, voisivat seurakuntalaiset kohdistaa omaan raamatunluentaansa liittyvän sanatarkkuuden nyt siihen heitä itseään koskevaan kysymykseen, millä tavoin he haluavat tästä maailmasta lähteä. Ehkä kirkko voisi saada myös muutaman jäsenen lisää, mikäli se ei asennoituisi elämän ja kuoleman arvoon sellaisella tavalla, joka kertoo täydellisestä piittaamattomuudesta.

Maanantaina 13. lokakuuta 2008

NORJA JA RUOTSI HEITTIVÄT RAUHANPUSKURIN VÄLIIN

Suomen presidentinvaaleissa tunnettiin valitsijamiesjärjestelmän aikoihin niin sanottu mustan hevosen politiikka, jolla viitattiin valitsijamiesten mahdollisuuteen nostaa yhdessä junailemansa ehdokas omien päämiestensä ohi loppuäänestyksessä. Martti Ahtisaari ei ehtinyt sellaiseksi, sillä suora kaksivaiheinen kansanvaali oli jo korvannut valitsijamiesjärjestelmän Ahtisaaren ollessa ehdokkaana vuonna 1994. Vaaleihin Ahtisaari tuli kuitenkin ikään kuin puun takaa syrjäyttäen monta poliitikkona ansioitunutta henkilöä. Hän onnistui ajoittamaan kannatushuippunsa sopivaan kohtaan maassa, jossa ehdokkaaksi valitseminenkin on pelkkää bingoa. Kansa ei näytä muodostavan kannatustaan minkään poliittisen ohjelman tai johdonmukaisuuden ympärille, vaan se valitsee tai hylkää ihmisiä pelkän tunnelman mukaisesti. Sitä osoittaa muun muassa Ahtisaaren presidenttiyden jääminen yhteen kauteen. Ihmiset siis näyttävät tykkäävän mustista hevosista.

Ahtisaarta pidettiin pitkään myös Nobel-palkintokomitean mustana hevosena ja lopulta ikuisena ehdokkaana. Hänen palkitsemisestaan iloittiin Suomessakin etukäteen niin, että juuri tuo malttamaton odottaminen saattoi olla yksi syy siihen, miksi palkintoa ei kehdattu myöntää Suomeen kunnes vasta nyt, kun odottajat olivat luopuneet toivosta.

Entä voiko Ahtisaaren Nobel-palkintoon olla muita kuin hänen uraansa liittyviä syitä? Ahtisaaren eilisellä palkitsemisella Pohjoismaat käytännössä heittivät puskurin itsensä ja Venäjän väliin. Näin halutaan osoittaa, että Venäjän rajamaa on kansainvälisen huomion kohteena ja että Suomen rauhanponnisteluja ”arvostetaan”. Koska *noblesse oblige*, myös Nobel velvoittaa. Palkinnolla haluttaneen ilmaista, että Suomelta ja suomalaisilta odotetaan jatkossa enemmän esimerkiksi Venäjän harjoittaman aseiden kalistelun tuomitsemiseksi Kaukasiassa. Suoraan tämän asian ulkopoliittiset ulottuvuudet voi lukea Venäjän ja Serbian katkerista kommenteista, joiden mukaan Ahtisaari olisi pitänyt palkita ”sotaan kiihottamisesta ja separatismiin kannustamisesta”.[660]

Hyvää asiantuntemusta sen sijaan osoittaa Ahtisaaren kannanotto Suomen Nato-jäsenyyden puolesta.[661] Minua tosin hämmästyttää edelleen se, miten huonoa ja suomalaisittain murteellista englantia Ahtisaari puhuu, vaikka hän on viettänyt koko ikänsä kansainvälisissä kehissä. Olisiko niin, että Ahtisaaren ansiot neuvottelijana perustuvatkin hänen pulskeaan olemukseensa? Kun tarpeeksi isokokoinen mies pannaan lähestymään *peace plan* väskyssään taistelukenttiä, niin rauha löytyy helposti.

Nobel-komitean mielestä Suomessa kukoistavat kemian prosessiteollisuus, kirjallisuus ja rauha. Saa nähdä, kauanko menee, että joku suomalainen yliopisto kutsuu ainoan elossa olevan suomalaisnobelistin professoriksi parannellakseen asemiaan maailman yliopistojen ranking-listalla.[662]

Haluamatta syyllistyä kansallisen narsismin syntiin kehtaan kysyä, miten oikeudenmukaista on loppujen lopuksi se, että rauhanteoista palkinnon saa ulkopuolinen sovittelija. Kyseinen käytäntö tuntuu arvostavan oikeudenkäyntejä, joissa tuomari rikastuu. Rauhassa elämiseenhän riittää yleensä yksi, mutta riitelyyn tarvitaan vähintään kaksi. Sovittelu puolestaan onnistuu kolmen kesken, ja rauhantahtoisista ihmisistä tässä maailmassa on pulaa, joten hommaan kelpaa periaatteessa kuka tahansa.

Outoa on myös se, että rauhanponnistuksista palkitaan aina joku kansainvälisillä lentoasemilla parveileva rauhankyyhky, vaikka rauhan varsinainen toteutumisyhteys onkin aina kansallisvaltio ja sen hyvinvointi. Ihme, ettei kukaan ehdottanut Nobelin rauhanpalkintoa äskettäin menehtyneelle Jörg Haiderille,[663] joka tunnettiin Itävallan kansallismielisten johtajana. Sen verran vuolaasti muiden puolueiden johtajat nyt kiittelivät Haideria muun muassa ”poliittisesta lahjakkuudesta”, ikään kuin Haiderin voitokkaita vaaleja seurannut äkillinen kuolema olisi ollut hänen jokin ansionsa.[664] Ja olihan Haiderilla toki meriittejä rohkean isänmaallisuuden

esiin nostamisessa maahanmuutosta kärsimään joutuneessa Itävallassa, levottoman Balkanin läheisyydessä.

EU:lle tyypillistä pömpöösimäisyyttä puolestaan osoitti se, että Haiderin puolueen noustessa hallitukseen vuonna 1999 unioni alkoi painostaa Itävaltaa pakotteilla ja perusti pakotteita valvomaan niin sanotun ”kolmen viisaan miehen kerhon”, jonka yhdeksi jäseneksi kutsuttiin presidentinvirasta juuri vapautunut Ahtisaari. Mutta mitä kummaa itsenäisen valtion sisäiset asiat ja demokraattisesti valitun hallituksen toiminta EU:lle kuuluvat? Vaikka pakotteet vuoden 2000 kesällä purettiinkin, EU:n harjoittama kansalliseen itsemäärämisoikeuteen puuttuminen jää tahraksi sen omaan takkiin.

Lauantaina 18. lokakuuta 2008

KUMMALLISVAALIOHJELMAA

Aivan niin kuin ”sairasloma” on nykykielessä ”sairausloma”, myös ”kunnallisvaalit” ovat uuskielisenä nykyaikana ”kuntavaalit”. Omasta mielestäni voisimme edelleen puhua kunnallisvaaleista, sillä käytetäänhän kunnallispolitiikan käsitettäkin, eikä kukaan kielentarkastaja vaadi meitä puhumaan ”kuntapolitiikasta”. Taas ovat siis edessä kunnallisvaalit, joita – tietäen, mistä länkytys alkaa – voisi sanoa myös päivähoito- ja lapsiperhevaaleiksi.

Kunnallispolitiikka on hieman tylsä ja tarpeeton politiikan alue. Väliportaan hallintoa ehdittiin jo supistaa, kun läänit ja maaherranvirat oivallettiin turhiksi kulujen lisääjiksi. Lopulta ne lakkautettaneen kokonaan. Myös kunnallispolitiikassa ainoastaan sovelletaan valtionpolitiikan tasolla säädettyjä lakeja. Se on pragmatiikkaa eli täytäntöönpanoa. Periaatteellinen politiikanteko on puolestaan mahdollista vain lainsäädäntövallan piirissä, jolloin toimitaankin strategisten tavoitteenasettelujen sekä aatteiden ja ideologioiden jännitekentässä.

Tämä ei tietenkään merkitse, etteivät ihmisten konkreettiseen elämään liittyvät asiat olisi tärkeitä. Kunnallistasolla tehdään ihmisten turvallisuuteen, koulutukseen, terveydenhuoltoon, asumiseen, kaavoitukseen, liikenteeseen ja liikkumiseen sekä elinkeinojen harjoittamiseen ja yrittämiseen liittyviä ratkaisuja. Mutta nuotit näiden laulujen laulamiseen kirjoitetaan eduskunnassa. Kuntien liikkumatila siihen, miten ne voivat hoitaa lakisääteisten velvoitteidensa lisäksi myös muut asiansa, riippuu käytännössä yhdestä asiasta: rahasta.

Kunnat eriarvoisuuden perusyksiköitä

Poliittisessa kirjallisuudessa on kiistelty paljon kysymyksestä, asettaako kunnallishallinnon olemassaolo ihmiset eriarvoiseen asemaan. Merkittävä eriarvoisuuden tuottaja on kuntien erilainen veroäyri. Näin ollen kysymys palautuu valtion tasolla esitettäväksi epäilyksi koko kunnallispolitiikan oikeutuksesta. Kunnallisveroäyri vaihtelee nykyisin 16 ja 21 sentin välillä. Helsingissä äyri on jouduttu nostamaan jo 17,5:een, eikä 14 sentin tasolle päästä enää entisessä veroparatiisissa Kauniaisissakaan. Väestön ikääntyminen on nostanut kuntien kulut suuriksi.

Vaikka kunnallisveron rasite yksityisten ihmisten talouteen pyritäänkin tasaamaan erilaisten vähennysten kautta, kunnallistalouksien itsenäisyys aiheuttaa sen, että kunnat joutuvat kilpailemaan asukkaista niin kuin kirkot jäsenistään. Kunnan kilpailukyky puolestaan on kierre: se vahvistaa tai heikentää itseään. Jos valtio tasoittaisi kuntien taloutta nykyistä paremmin valtionavuilla, voitaisiin päästä eroon kuntia eriarvoistavasta ja muuttotappiokierrettä vauhdittavasta kilpailusta. Tämä olisi myös kansalaisten edun mukaista. Niinpä kunnallinen itsehallinto ja koko kunnallinen päätöksentekotaso osoittautuu turhaksi tabuksi, eräänlaiseksi pyhäksi lehmäksi, jolle kansalaisten yhdenvertaisuus on uhrattu.

Mikä asia, keitä varten?

Entä mitä ajattelen edessä olevien kunnallisvaalien teemoista? Minulla on taaskin omat teemani. Tärkeää ei ole se, minkä puolueen kanssa ne sopivat yhteen tai ovat ristiriidassa. Käsitykseni mukaan puolueen ei pidä olla itseisarvo, vaan puolueen pitää olla väline, jonka kautta politiikkaa tehdään. Tärkeimpiä ovat siis arvot, asiat ja ihmiset.

Olen kyllästynyt useimpien puolueiden harjoittamaan vanhojen levyjen pyörittelyyn. Niiden taktiikka on alkeellinen: ne kertovat, *keiden* tai *minkä tahojen* asialla ne ovat, toisin sanoen lapsiperheiden, työttömien, eläkeläisten, opiskelijoiden, vanhusten, nuorten, sairaiden, terveiden ja niin edelleen. Me homot näytämme olevan tässä liturgiassa pelkkää ilmaa, mutta en puutu nyt laajemmin siihen.

Eturyhmiksi linnoittautuminen ja erilaisten kansanryhmien asianajajaksi laittautuminen on typerää. Viisas poliitikko ei kytke aatteitaan eikä ideoitaan kuppikuntiin vaan kertoo, mitä *asioita* hän haluaa edistää. Niiden perusteella jokainen valitkoon, kenelle äänensä antaa. Eturyhmien intressien edistäjäksi julistautuminen vain toistaa ryhmäkuntaista vastakkainasettelujen politiikkaa, joka toki kuuluu politiikan olemukseen sekin. Ovathan puolueet myös itse eräänlaisia etujärjestöjä eivätkä ”arvopuolueita”, vaikka Jyrki Katainen niin väittikin. Arvopuolueen nimitys on hä-

määvä, sillä se uskottelee, että puolueella itsellään on jotain erityistä arvoa tai että puolue ajaa joitakin yleispäteviä arvoja, vaikka jokainen puolue tulee väistämättä ajaneeksi subjektiivisia arvostuksia, jotka perustuvat mielipiteisiin. Minulle itselleni on samantekevää, missä puolueessa kukin ihminen toimii, kunhan hän on itse valinnut näkemyksensä ja pystyy perustelemaan ne filosofisesti.

Etujärjestön leimasta kannattaa joka tapauksessa pyrkiä irti. Niinpä en ripustaudu minkään ryhmän etujen edistäjäksi, vaan puhun kaikkien ihmisten puolesta valitsemalla poliittiselle esityslistalleni ne vaihtoehdot, joita pidän järkevimpinä. En voisi hakea ehdokkuutta myöskään mistään sellaisesta puolueesta, jolla on vahva järjestötausta, koska niissä politiikanteko kiinnitetään ryhmäkohtaisiin intresseihin, jotka puolestaan voivat olla ihmisten ja yhteiskunnan kokonaisedun vastaisia sekä piirtää juopaa ihmisten välille. Politiikka voi toimia vain yhteisen edun edistämisenä, vaikka siihen luonnollisesti sisältyy myös yksityisten etujen käsittelyä.

En ole näissä vaaleissa ehdokkaana, sillä filosofina olen halunnut välttää poliittista sitoutumista. Luulen myös, että vaikutusvaltani on suurempi puolueettomana filosofina kuin minkään valtuuston tai parlamentin jäsenenä. Niissä ihmisistä tehdään napinpainajia, kriittisyys kielletään ja poliitikko pakotetaan keräämään kannatusta myötäilemällä sellaisiakin käsityksiä, joita ei muuten olisi syytä edustaa. Mutta kenties aikani tulee vielä.

Ohjelmasta ja ongelmista

Yhdeksi kunnallispolitiikan tärkeimmistä kysymyksistä on noussut maahanmuutto ja siihen liittyvät monikulttuurisuuden ongelmat. Ne ovat seurauksia valtion tasoakin yleisemmällä poliittisella foorumilla eli Euroopan unionissa tehdyistä päätöksistä. Esimerkiksi yhden kantaväestöön kuuluvan suomalaisen lapsen kouluttaminen peruskoulussa maksaa Helsingin kaupungin tietokeskuksen mukaan noin 7 000 euroa vuodessa, kun taas maahanmuuttajataustaisen kustannukset ovat 10 500 euroa.[665] Mielipiteeni maahanmuuton tarpeellisuudesta olen ilmaissut tässä blogissani selvästi jo aiemmin.

Kuntalaisten kannattaa ajatella tarkoin, ketä äänestää, sillä kunnallispolitiikassa ei vain jaeta joitain sellaisia resursseja, jotka ovat itsestään olemassa ja joista vain ammennetaan eri tahoille. Todellisuudessa ne ovat sinulta ja minulta kerättyjä rahoja – joka lantti. Näin ollen jokainen monikulttuuriseen päiväkerhoon, kouluun, naapuruussovitteluun, tulkkaukseen, oman kielen ja uskonnon opetukseen sekä siirtolaisuuden vaikutusten tutkimiseen ja edistämiseen annettu rahamäärä on pois jostakin tärkeämmästä. Ja usein tämä tärkeämpi asia on jokin kunnan peruspalvelu, kuten sairaanhoito.

Sairaanhoidon piirissä talouden kiristyminen on merkinnyt sitä, että terveystoimi joutuu kilpailuttamaan hankkimansa palvelut ja työvoiman. Näin ollen terveydenhuollon yksiköihin rekrytoidaan ulkomaista halpatyövoimaa, jonka kielitaito ja ammattitaito eivät ole suomalaisten tasolla, ja ymmärtämisvaikeudet vaarantavat potilasturvallisuuden. Monikulttuuriseksi tekemisen ongelmakierre on tällöin valmis.

Monikulttuurisuuteen liittyvän siirtolaisuuden seuraukset eivät ole politiikan marginaali-ilmiöitä, vaan ne ovat politiikan kohtalonkysymyksiä. Niihin reagoimisesta ratkeaa se, minkälaisessa maassa me elämme 10 vuoden kuluttua.

Koteja vai viemäriloukkoja?

Kunnallispolitiikan piiriin liittyy tietenkin myös maahanmuuttoa pienempiä asiakysymyksiä, kuten länsimetro ja Tallinna-tunneli. En ole vakuuttunut hienona pidetyn länsimetron järkevyydestä. Sitä kannattaneet vihreät vastustivat tunnetusti keskustatunnelia, joka rakennetaan autoliikennettä varten, mutta länsimetron rakentaminen nielee vielä huiman paljon enemmän varoja kuin keskustan liikennesolmuja avaava autotunneli. Jos länsimetro rakennettaisiin maan päälle, sitä voisi kannattaa, mutta nykysuunnitelman huikeat kustannukset vielä kaksinkertaistuvat, ennen kuin metrojuna Kivenlahteen kulkee.

Vihreät ovat puolue, josta tuli kaupunkien keskustoissa asuvien lemmikki. Tämä johtunee siitä, että vaikka keskustoissa asuvat ihmiset eivät eläkään vihreästi, he kaipaavat luonnonläheistä elämäntapaa oman turhautuneisuutensa merkiksi. Siksi he purnaavat ja protestoivat urbaania elämäntapaa vastaan vaikka itse viihtyvätkin keskustoissa. Vihreiden äänestäminen on nykyajan anekauppaa, jonka kautta epäekologinen kaupunkilainen ostaa itselleen hyvän omantunnon vaalipäivänä, vaikka muutoin vihreitä äänestävä kansainvälisissä tehtävissä toimiva ullanlinnalainen ajeleekin city-masturilla, ja Ultra Bra soi. Kun vihreät matkustavat hommiinsa europarlamenttiin, ei luonnonsuojelulla ole lainkaan väliä: kuvittele esimerkiksi Satu Hassia tai Heidi Hautalaa nousemassa suihkukoneeseen – tai jotain ituhippiä vihervasemmistolaista sosiologia, joka kiitää EU:n projektirahoilla lentokoneessa kohti köyhyyden vastaista seminaaria.

Vihreiden kannatus on suhteellisesti paljon korkeampi kaupungeissa kuin maalla. Tämä on epäjohdonmukaista siksikin, että vihreät ovat tehneet absurdia politiikkaa. He ovat vastustaneet kaikkea sellaista, mikä on hyvää, kuten Vuosaaren satamaa, jonka nopealla valmiiksi rakentamisella olisi voitu jo ajat sitten poistaa todellinen ympäristöongelma eli Länsisatama, ja keskustasta olisi vapautunut tilaa viihtyisän kaupunginosan rakentamiseen tuhansia ihmisiä varten.

Nyt vihreät vaativat länsimetron nopeaa toteuttamista. Olen sitä mieltä, että pääkaupunkiseudulle ei pidä rakentaa enää yhtään lisää julkista infrastruktuuria: ei yhtään monumentaalirakennusta, hallintopalatsia, kauppakeskusta eikä mahtavaa kulttuurilaitosta. Ei tarvita myöskään valtavia maanalaisia rakennelmia. Rahat on käytettävä olemassa olevien laitosten pyörittämiseen. Sen lisäksi pitää rakentaa asuntoja toisin sanoen koteja ihmisille, jotta myös asuntojen hullumaiset hinnat saadaan laskuun. Asuntojen hintojen lasku olisi myös omistusasujien edun mukaista, sillä uuden tilavamman asunnon hankkimiseen tarvittaisiin vähemmän välirahaa. Haitan kärsisivät enintään sijoittajat, jotka ovatkin jo päässeet öykkärimäisiin voittoihin. Niinpä asuntojen hintojen lasku olisi kokonaisuudessaan oikein.

Länsimetrosta tulee sellainen jättiläisinvestointi, jonka kitaan kaatuu suunnattomasti rahaa. Tällaisten suurten hankkeiden ongelma on, että kerran alulle pantuina niitä ei voida edes perua, vaikka taloudellinen tilanne ja lähestyvä lama sitä vaatisivat. Yksikään vihreä ei myöskään kysy, miten paljon hiilidioksidia syntyy siitä, kun kallioperästä kärrätään kuorma-autoilla miljoonia tonneja kiveä kippilava kerrallaan. Se on hölmöläisten hommaa tässä yhden metrolinjan metropolissa, joka tilastollisen kuntaluokituksen mukaan on edelleen ”keskiostovoiman kerrostalovaltainen kaupunkimainen kunta”. Sen sijaan kannatan kyllä metron itäisen osan jatkamista Sipooseen, sillä pinta-asennuksena rautatielinja saadaan valmiiksi edullisesti ja nopeasti.

Myös muissa suhteissa vastustan julkisten investointien lisäämistä ja sijoittamista julkiseen rakentamiseen. Kunnat ja valtio ovat julkisia talousyksiköitä. Niinpä niiden piirissä on totuttu ajattelemaan, että veroina kerätyt varat on sijoitettava julkisiin kohteisiin, kuten hallintopalatseihin, teihin ja katuihin. Itse ajattelen asiasta täysin toisin. Nähdäkseni julkisen talouden tulee edistää *yksityistä* etua ja suunnata resursseja yksityisten ihmisten hyväksi, kun taas julkisen vallan ja arkkitehtuurin pönkittäminen pitäisi supistaa minimiinsä.

Myös pääkaupunkiseudun kuntien yhdistämistä kannattaa pohtia, sillä tonttimaata löytyy kuntien rajamailta, joiden liepeillä niin teiden kuin asuntojenkin rakentaminen on kangerrellut. Kyseeseen tulisi ensivaiheessa Helsingin ja Vantaan yhdistäminen. En haluaisi silti uhrata kunnallista itsehallintoa megalomaanisen miljoonakaupungin perustamiselle; kiireisemmin pitäisi yhteen saattaa maaseudun pienet kunnat. Pääkaupunkiseudun kuntaliitosprosessissa pienellä Kauniaisilla on paljon enemmän jarrutusvaltaa kuin Suomella Euroopan unionin laajenemisessa.

He tulivat toisen kerran limusiinilla

Kun tärkeistä periaatteellisista kysymyksistä päätetään valtion ja eduskunnan tasolla, mitäpä muita puheenaiheita kunnallisvaaleihin jäisi kuin pelkkiä aineellis-immanentteja järjestelykysymyksiä? Erään sellaisen muodostaa liikenne. Se on massakulttuurin toteutumisyhteys, ja siinäpä onkin kiistelyn aihe, jossa yksityinen ja julkinen sekä liberalismi ja sosialismi kohtaavat klassisella tavalla.

Muutamien puolueiden ajojahti autoilijoita vastaan on ollut kohtuutonta. Varsinkin vihreät ja vasemmisto ovat vaatineet ruuhkamaksuja Helsinkiin. Autoilijoita laskutetaan Suomessa jo nyt liikaa, ja verotus pitäisi saada keskieurooppalaiselle tasolle. Keskustaan suuntautuva yksityisautoilu lisää ihmisten hyvinvointia ja mukavuutta sekä säästää kallista aikaa tässä harvaan asutussa maassa, kun ihmisten ei tarvitse vaihtaa julkisen liikenteen kulkuneuvoja. Lisäksi se on ekologista. Yksi dieselbussi tuottaa yksityisautoon verrattuna lähes 20-kertaiset hiilidioksidipäästöt, ja mukana tulee myös terveydelle vaarallisia pienhiukkasia. Lyhyillä matkoilla autoilu on lisäksi edullisempaa, sillä kertalipun hinnalla saa bensat peräti 20 kilometrin ajoon, jos auto kuluttaa 6 litraa sadalla.

Ilmeisesti juuri tämän vuoksi Päivi Lipponen antoikin meille ”kulkuneuvoja” ja vaati julkista liikennettä maksuttomaksi.[666] Hän vetää kuitenkin väärästä narusta. Tavoitteena on saada ihmiset käyttämään joukkoliikennettä yksityisautojen sijasta. Jos näin halutaan käyvän, on keino täysin tehoton. Tehdäänpä analyysi.

Julkisella liikenteellä matkustaminen on kaksiarvoinen tilanne: ihminen joko käyttää julkisia kulkuneuvoja tai sitten ei. Tällöin on kysyttävä, miksi nekään ihmiset, joiden autoilu ei ole rahasta kiinni, eivät käytä julkisia liikennevälineitä, vaikka se on heidän tulotasonsa huomioon ottaen jo nyt puoli-ilmaista. Vastaus on: bussit ja ratikat ovat niin täynnä villisian kuona-aineita, ettei niissä halua matkustaa kukaan. Nekin, jotka niillä kulkevat, siirtyisivät omaan autoon, jos heillä olisi siihen varaa. Paikallisjunissa sekä metrossa, joissa ei ole kuljettajaa vartiomassa, mellastavat puolestaan puukkojunkkarit ja muut häiriköt.

Näin ollen voidaan päätellä, että (1) julkisen liikenteen tekeminen maksuttomaksi ei ohjaisi autoilijoita käyttämään julkisia kulkuneuvoja, joten asiassa ei saavutettaisi ekologista hyötyä. Toiseksi (2) ratkaisu koituisi taloudelliseksi helpotukseksi vain julkisen liikenteen nykyisille käyttäjille, mutta autoilijoiden ja muiden korkeampiin tuloluokkiin kuuluvien verorasitus kasvaisi suhteellisesti. Lisäksi (3) liikennelaitoksen tukeminen olisi pois kunnan muista palveluista. Ja neljänneksi (4) ne, jotka nykyään kävelevät tai pyöräilevät, alkaisivat todennäköisesti käyttää julkista liikennettä, jolloin kunnan rasitteet lisääntyisivät ilman, että ekologinen

jalanjälki pienenee. Eiköhän siis pidetä kiinni matkakorteista kaiken kohtuullisuuden nimissä.

Jo nyt liikennelaitoksen pyörittäminen maksaa Helsingin kaupungille yhden veroäyrin. Maksuttomaksi tekeminen toisi hintaan toisen äyrin lisää, ja ilmaisia palvelujahan ei ole. Tätä nykyä voimassa on periaate, että käyttäjä maksaa. Jos lipunhinnat siirrettäisiin veroäyriin, myös jokainen sellainen autoton ihminen, joka ei käytä julkistakaan liikennettä, joutuisi maksamaan siitä. Se taas ei ole oikein.

Mikä sitten on perimmäinen syy siihen, että ihmiset eivät ylipäänsä pidä julkisesta liikenteestä vaan välttävät sitä, jos voivat? Jos rouva Lipponen haluaa helsinkiläisten ajelevan entistä enemmän julkisilla, niin kyseiset kulkuvälineet pitäisi muuttaa sikavuoroista takaisin pikavuoroiksi. Itäkeskukseen ei nykyään pääse metrolla ilman, että joutuu jonkun maahanmuuttajan taholta kolmesti kerjätyksi. Asian voi sanoa poliittisesti korrektilla tavalla niin, että maksuttomuuden toteuttamisen sijasta rahat tulisi panna joukkoliikenteen ”kehittämiseen”. Koska häiriköt eivät ole tähänkään asti olleet kokoomuksen, keskustan, kristillisdemokraattien eivätkä perussuomalaisten todennäköisiä kannattajia, voisi pieni ohjeistus muiden puolueiden sisällä auttaa.

Päivi ei ole varmaan huomannut kunnallisvaalien lähestymistä lainkaan, sillä populismilla on taipumus heikentää kannatusta eikä vahvistaa sitä – tai sitten hän ”uhrautuu”. Ja kun tarpeeksi uhrautuu, voi kannatus taas nousta. Tavallaan ymmärrän Päivin puheita vapaamatkustamisen ihanuudesta, sillä kansanedustajathan matkustavat pommilla myös Finnairin vuoroilla (joiden kilometrikustannus on tosin alhaisempi kuin HKL:llä). Mutta haluaisinpa nähdä Päivi ja Paavo Lipposen itsensä käyttävän joskus muutakin julkista liikennettä. Toivottavasti maksuttomaksi tekemisen kustannukset eivät ole ainakaan historianopettamisesta pois. Mehän muistamme, että eduskunnan puhemiehenä toimiessaan Paavo Lipponen hankitutti parlamentin autotalliin uudet ja kalliit kulkuneuvot. Julkisiahan ne olivat tietysti Lipposten nämäkin kärryt, sillä kaiken maksoi kansa, ennen kuin eläkeläinen ajokortin sai. Etsimättä tulevat mieleen Sauli Niinistön sanat: ”He tulivat limusiinilla, me Fiat Puntolla.” Lähestyvä lama lopettanee puheet niin ilmaisista palveluista kuin herrain kiesien uusimisestakin.

Kilpailuta puolueet

Edellä sanottu ei toisaalta tarkoita sitä, että katsoisin kokoomuksen olevan jotenkin oikeassa sen julistautuessa Suomen toivoksi. Kokoomuksella on kyllä iskuvoimaisin kampanja, sillä sen on tehnyt Suomen trendikkäin mainostoimisto Bob Helsinki. Kotisivuillaan kokoomus toteaa, että puolue haluaa tekoja eikä ”valitusta”. Se on siis oivaltanut politiikan olemuksen:

keskustelu koostuu liian usein pelkästä ruikutuksesta. Puolue onkin tehnyt ansiokasta parodiaa kaikesta kurjistelusta perustamalla kaduille ja kauppakeskuksiin erityisiä valituspisteitä, joissa paras valitus palkitaan. Mielestäni on kuitenkin väärin leimata periaatteellinen poliittinen keskustelu pelkäksi "valittamiseksi". Ilman järkiperäistä keskustelua on turha myöskään tehdä mitään, sillä tekemisestä ilman aivoja tulee helposti pelkkää pään takomista seinään.

Sitä paitsi toivo on nykyään sellaista ylellisyyttä, johon vain harvoilla on varaa. Kokoomus on näihin päiviin asti ollut itse se piällysmiäs, joka huutaa parvekkeelta, miten muiden pitää elää. Toimeen tarttumisen retoriikka ei poikkea paljon tästä, vaikka kilven kiillottaminen onkin kasvattanut kannatusta. En soisi suomalaista sosiaalipolitiikkaa jätettävän pelkän talkoohengen varaan, sillä armopalat ja vapaaehtoisuus heittävät ihmiset helposti susille.

Keskusta, jonka kannatus lainehtii maaseudun kunnissa vihreänä merenä, kaappaa tunnetusti puolet maan valtuustopaikoista ja vaatii valtavia subventioita maatalousvaltaisiin pieniin kuntiin. Kannettu vesi ei kuitenkaan kaivossa pysy. DDR:ssä leipä oli subventioiden vuoksi viljaa halvempaa, joten sitä syötettiin myös hevosille. Suomessa taas on alettu polttaa viljaa energian tuottamiseksi, vaikka viljan kasvattaminen vie sitä enemmän kuin uuniin viskominen tuo. Negatiivisella hyötysuhteella tapahtuu myös bioetanolin tuotto. Onneksi useimmat kunnallisvaalien lähestyessä syntyvät ajatusmallit ja lupaukset ymmärretään panna roskiin heti vaalien jälkeen.

Vahvassa nousussa olevia perussuomalaisia puolestaan sanotaan populisteiksi, sillä heidän katsotaan toimivan samoin ehdoin kuin muidenkin poliitikkojen mutta rikkovan tuon hyväveliverkoston kehän arvostellessaan ja nostaessaan puoluetukea yhtä aikaa. Perussuomalaisen puolueen odotettavissa oleva vaalivoitto tuottaa median valtavirralle suurta tuskaa, sillä puolue on ottanut avoimesti kantaa sellaisten asioiden puolesta, joiden ajamisen poliittinen vasemmisto on hylännyt. Todellisuudessa populistisia ovat niin sanotut suuret puolueet, sillä ne haalivat listoilleen julkkisehdokkaita, kuten lavalaulajia, urheilijoita ja missejä, joiden julkisuus on pelkästään populistista. Sen sijaan perussuomalaisilla on kova asialista, joka perustuu tinkimättömiin suomalaisiin arvoihin ja kansalliseen etuun, ja näin ollen perussuomalaisten julkisuus on ensisijaisesti poliittista.

Politiikan yleiseurooppalainen oikeistolaistuminen on merkki siitä, että kantaväestöt ovat saaneet tarpeekseen punavihreiden puolueiden edistämästä maahanmuutosta ja sen seurauksista. Tästä kertoo esimerkiksi Nelosen uutisten gallupmittaus, jonka mukaan joka toinen suomalainen pitää maahanmuuton kasvua kielteisenä.[667] Euroopan unionin tekemissä mittauksissa maahanmuuttoon on suhtautunut kriittisesti lähes 60 prosenttia suomalaista eli kunnallisvaalien yleistä äänestysprosenttia – tai

kolmen suuren puolueen suhteellista yhteiskannatusta – vastaava määrä.[668] Niinpä tätäkään kriittisyyttä ei pitäisi vaientaa puolueiden sanattomalla sopimuksella, vaan asiasta kaivataan avointa poliittista keskustelua.

Omituisen ilmiön muodostavat myös puolueiden naisjärjestöt. Eihän puolueissa ole miesjärjestöjäkään. Miksi naiset linnoittautuvat tai suljetaan omalle saarelleen? Tasa-arvoiseen keskusteluun kyennee parhaiten sellainen puolue, jossa kaikki osallistuvat samaan toimintaan eikä ihmisiä luokitella modernia rasismia edustavalla tavalla sukupuolten mukaisiin ryhmiin. Samaan tapaan myös maahanmuutosta tulee keskustella työvoimapoliittisin sekä sananvapauteen ja kulttuurien eroihin liittyvin argumentein eikä lavastamalla kritiikkiä rasismiksi, kuten vaikenemisen kannattajat ovat pyrkineet tekemään.

Vaaleissa nähdään, kenen koppa ropisee. Äänestäminen on itsensä arvostamista – toisaalta äänestämättömyys on sekin. Ohjeeksi äänestyspaikalle vaivautuville sanon, että älkää miettikö liikaa puolueiden ohjelmia, tai äänenne menee harhaan. Pohtikaa, millä ilmansuunnalla teille on kavereita ja missä porukassa teidät otetaan vastaan. Siellä ovat todennäköisesti teidän mielipiteidenne todelliset edustajatkin.

Tiistaina 21. lokakuuta 2008

KUN ASUNTOKUPLA PAMAHTAEN PUHKEAA

Kouluampumiset eivät ole Suomessa enää lastentaudin asteella, vaan niistä on tullut todellinen epidemia. Viime lauantaina oli sitten opettajakunnan vuoro, kun oululaisen opettajaperheen isä ampui vaimonsa ja kaksi lastaan porvarillis-idyllisellä omakotialueella.[669] Pestäkseen käsiään edellisen ampumistapauksen lupajupakasta poliisi muisti tällä kertaa alleviivata, että ”isä käytti ampuma-aseena metsästyshaulikkoa, johon hänellä oli lupa”. Ja lehdet puolestaan nostivat esiin asian ikävän taloudellisen taustan: sanomalehti Kalevan uutisen mukaan surmattu perhe oli jäänyt kahden asunnon loukkuun.[670] Uusi palatsi oli jo rakenteilla, ja sen maksamista vaikeuttivat nousevat korot, kun taas entisen myyntiä haittasi kosteusvaurio. Asuntokuplan puhjetessa haulikko puhuu. Varsin samantyyppinen ”laajennettu itsemurha” nähtiin kesäkuussa 2004, jolloin porvoolainen perheenäiti surmasi miehensä ja kaksi lastaan, ja teon syyksi paljastui holtiton velkaantuminen.

Taloussanomat puolestaan tietää kertoa, että asuntovelkaisten vaikeudet näkyvät jo ihmisten elämässä.[671] Kansankielellä asian voi sanoa niin, että asuntokeinottelijat ovat laittaneet asiakkaansa löysään hirttosilmukkaan, joka alkaa nyt kiristyä heidän kaulansa ympärillä. Poliittisesti korrektilla tavalla sama kuuluisi suunnilleen näin: finanssikriisin

kärjistyminen on heijastumassa reaalitalouteen. Ja vertauskuvia pursuavalla runouden kielellä: perhosen siivenisku Amazonilla aiheuttaa pyörremyrskyn Karibialla.

On tietysti ennenaikaista johdella minkään inhimillisen tragedian syitä lamasta sen enempää kuin lottovoitosta tai ihmisten velkaantumisestakaan. Mutta asuntojen puhkeamassa oleva hintakupla jättää monet ihmiset vaille varallisuutta ja pankit ilman saamisiaan. Se puolestaan tuottaa itsemurhia ja murhia. Kun ihminen joutuu totaalisesti uhatuksi, eli hän on vaarassa menettää kotinsa, johtopäätös on usein epätoivoinen. Se, että kodeilla sallitaan tehdä bisnestä, onkin eräänlainen ihmisoikeusrikos. Filosofisesti katsoen se vaarantaa ihmisten koko *Daseinin* eli heidän olemassaolonsa. Asuntojen hintojen romahtamisessa niiden todellista arvoa vastaavalle tasolle ei ole sinänsä mitään pahaa. Ongelma on siinä, että pankit ja niiden kiinteistövälitysfirmat vedättävät aika ajoin hinnat pilviin. Yhdysvaltojen *subprime*-ongelma syntyi juuri näin, mutta samat merkit ovat näkyvissä myös Suomessa.

Kansantaloustieteen arvostelua

Yhdysvalloista leviävän finanssikriisin syyt ovat peräisin kahdelta taholta. Ensimmäisen ongelman muodosti 2000-luvun taitteessa tapahtunut itkuplan puhkeaminen ja toisen syyskuun yhdennentoista päivän terrori-iskut. Yhdysvaltojen keskuspankki pumppasi tuolloin Alan Greenspanin johdolla rahaa pankkeihin sekä alensi korkoja jopa yhden prosentin alapuolelle nostaakseen talouden lamasta. Tämän seurauksena pankit saivat käsiinsä paljon löysää rahaa, jota ne halusivat lainata asiakkailleen – tietysti mahdollisimman korkealla korolla. Niinpä lainan saajiksi hyväksyttiin resupettereitä, joiden maksukyky oli mitätön. Samalla pankit alkoivat palkita asuntojen välittäjiä siitä, että nämä saivat asuntokauppojen yhteydessä markkinoitavat luotot kaupaksi mahdollisimman korkeakorkoisina. *Subprime*-luotoille tavanomaisia olivatkin jopa 16 prosentin korot, jotka astuivat voimaan maksuvaikeuksien alettua. Suomessa niitä ovat vastanneet korkeakorkoiset pikavipit, joilla monet ihmiset ovat joutuneet rahoittamaan asuntolainojen lyhennyseriään.

Varattomimmat ihmiset ovat harvoin kaikkien välkyimpiä. Niinpä menot muuttuivat heidän mielissään tuloiksi, ja monet uskoivat rikastuvansa pelkästään kuluttamalla. Kun asuntoihin upposi suunnattoman paljon rahaa, kiinteistöt alkoivat näyttää arvokkailta, ja ostajat ajattelivat löytävänsä takapihoiltaan sammioittain kultaa. Yhdysvalloissa kiinteistökiimaa lisäsi vielä se, että edistyksen ja kehityksen luvatussa maassa kuluttaminen on perinteisesti koettu hyvin isänmaalliseksi. Esimerkiksi tavaratalojen ja ostoskatujen reunoja ja sisäänkäyntejä koristavat tähtiliput siinä missä New Yorkin pörssin julkisivuakin. Sama kuluttamisen ja

tuhlauksen tuottavuuteen liittyvä uskonto levisi 2000-luvulla myös Suomeen. Pankit ja kiinteistövälittäjät taivuttelivat ihmisiä uskomaan, että asuntosijoittaminen kannattaa aina, kun hintojen vuosinousu on ollut pääkaupunkiseudulla kymmenen prosentin luokkaa viimeksi kuluneen vuosikymmenen ajan. Pahimmissa tapauksissa laina on taattu toisella, tai kiinteistöjen laskennallinen arvonnousu on realisoitu eli muutettu käteiseksi rahaksi sekä tuhlattu kulutukseen ennen kuin todellista arvonlisää on edes nähty. Näin ovat tehneet erityisesti kiinteistöjä omistaneet yhtiöt ja sijoittajat, ja miljoona-autoja on tullut Suomenkin kaduilla viime vuosina vastaan niin tiheään, ettei päätä ole jaksanut kääntää.

Vuoden 1991 lamasta ja sen syistä ei siis opittu mitään. Tai sitten pankit ja heidän asiakkaansa tiesivät kyllä minkälaista pommia rakensivat, mutta ne toimivat piittaamattomasti tai vastoin parempaa tietoaan. Tämä puolestaan syvensi asiaan liittyvää moraalittomuutta. Ongelmien syy on siinä, että järjestelmä sallii asuntokeinottelun ylipäänsä, ja näin on, koska poliittisen päätöksentekokoneiston ja yritysten huippupaikoilla istuu henkilöitä, joita köyhien ihmisten hyväksikäyttö ja höynäyttäminen hyödyttää. Asuminen puolestaan on perustarve, joten ihmisten pitää saada katto päänsä päälle hinnalla millä hyvänsä. Asuntopolitiikka on siis eräänlainen kiristyksen muoto Suomessakin, jossa poliitikot eivät tee mitään sairaan asuntopolitiikan tervehdyttämiseksi ja hintojen nousun hillitsemiseksi.

Yalen yliopiston professori Robert J. Shiller on laskenut, että jos asuntojen hinnat olisivat nousseet monta prosenttia vuodessa 300 vuoden ajan, niin asuminen maksaisi enemmän kuin aurinkokunta. Kirjassaan *Irrational Exuberance* (2000, 2. uudistettu painos 2005) pitkän aikavälin konjunktuureja tutkinut Shiller ennusti it-kuplan puhkeamisen vain paria kuukautta ennen sen poksahtamista.[672] Samaa tarkasteluperiaatetta voidaan soveltaa yhtä hyvin kullan kuin kiinteistöjen ja osakkeidenkin arvoihin, aivan kuten hän on tehnyt kirjassaan *The Subprime Solution* (2008).[673] Vaikka kullan arvo on kolminkertaistunut 2000-luvun alusta, pitkän aikavälin nousu 1900-luvun alusta lukien osoittaa, että keskimääräinen vuosinousu on indeksitarkistukset huomioon ottaen ollut vain alle prosenttiyksikön luokkaa. Sama pätee asuntojen hintojen nousuun. Myös asuntojen hinnat ovat nousseet keskimäärin vain alle prosentin vuodessa. Mikäli ne olisivat nousseet enemmän, kenelläkään ei olisi varaa asua. Niinpä kaikki sellaiset hinnannousut, jotka eivät perustu myytävän tuotteen tai objektin harvinaistumiseen, ovat pohjimmiltaan pelkkiä kuplia, ja jokaista hintapiikkiä seuraa vääjäämättä romahdus. Koskaan kiinteistöjen ja asuntojen hinnat eivät ole asettuneet pitkäksi ajaksi korkealle tasolle. Tämän osoittaa Shillerin analyysi Amsterdamin Herengrachtista vuosilta 1629–1973. Kiinteistöjen hinnat ovat voineet nousta jopa vuosikymmeniä, mutta nousun katkeamista on seurannut aina yhtä pitkä lasku.

Kohti ihmiskasvoista kapitalismia

Uskoakseni olemme juuri nyt talouskehityksen katkeamispisteessä, josta koko maailmantalous suistuu pitkään jatkuvaan taantumaan. Yhdysvaltojen talous muodostaa edelleen noin neljänneksen koko maailman taloudesta, ja siksi sen vaikutukset ulottuvat kaikkialle. Negatiivista kehitystä tehostavat edelleen energiakriisi ja terrorin uhka. Olennaista on, että taantuman syy ei ole välttämättä tuotannollisissa seikoissa, kuten teollisuudessa, kuluttajien tarpeissa eikä arvotuotannossa kokonaisuudessaan, toisin sanoen reaalitaloudessa. Kaikki viimeksi koetut taloustaantumat ovat johtuneet kuplista: it-kuplasta, asuntokuplasta tai ylivelkaantumista edistäneestä rahoituskuplasta. Syyllinen on jokaisessa tapauksessa ollut pankki. Rahoitusjärjestelmän takana puolestaan on julkinen valta eli poliittinen päätöksenteko.

Myös Suomessa on jälleen karvasta todeta, että rahoitusmarkkinat eivät toimi ilman kontrollia. Sitä kontrollia sopisi harjoittaa ennen kuin pankit huutavat omassa kekseliäisyydessään valtiota apuun. Sen ne tekevät toistuvasti, vaikka ne eivät sallikaan valtion puuttuvan vastuuttomaan luotonantoon taloudellisten noususuhdanteiden aikana. Olipa koron kiskominen Suomessa yhteen aikaan jopa kokonaan kiellettyä, joten julkinen valta voisi aivan hyvin puuttua pankkien toimintaan nykyisinkin. Tätä nykyä Amerikan pankit kaatuvat dominopalikoiden tavoin valtion syliin, ja ostajaksi pakotetaan Yhdysvaltain liittovaltio. Myös Euroopassa valtiot ovat myöntäneet suuria takauksia pankkien keskinäisille lainoille saadakseen järjestelmän toimimaan, ja nykyvauhtia maailman valtiontaloudet velkaantuvat 40 miljardilla dollarilla joka päivä. Mistäpä tämä todistaa muusta kuin siitä vanhasta totuudesta, että kapitalismi sisältää kumoutumisensa ainekset, ja lopulta valtiot joutuvat sosialisoimaan pankit. Valtioiden olisi kannattanut harjoittaa itse luotonantoa ja myöntää kohtuukorkoisia lainoja ihmisille, jotta nämä olisivat voineet saada yöunilleen turvallisen päänalusen.

Nykyisessä tilanteessa ihmisiä naurattavat vain uutiset siitä, että pankit eivät enää uskalla lainata rahaa toisilleen. Kun uhrit eli asiakkaat ja veronmaksajat on kaluttu loppuun, pankit katsovat nälkiintyneinä toisiinsa. Pankkien epäluottamus toisiaan kohtaan herättääkin lähinnä sen kysymyksen, kuinka velmuja toimijoita ne ovat, kun ne eivät voi luottaa edes toistensa takaisinmaksukykyyn. Toisella puolella maapalloa tehdyt tyhmyydet heijastuvat johdannaismarkkinoiden kautta kuluttajien kukkaroon kaikkialla maailmassa. Innostus, joka koetaan herättäjäkokouksille tyypillisenä vedätyksenä Keski-Lännen kiinteistöhuutokaupoissa, päätyy silloin laukauksena varallisuutensa menettäneen asuntovelallisen kalloon Euroopassa.

Keskiviikkona 22. lokakuuta 2008

VAIKEASTI SANOTTU: TÄYTYY OLLA SYVÄLLISTÄ

Ennen vaaleja puhutaan taas paljon sitä itseään. Kunnallisella puhtaanapitolaitoksella tulee olemaan tekemistä kaiken puhejätteen kärräämisessä kierrätyskeskukseen tai kaatopaikoille vaalipäivän jälkeen. Poliitikot eivät näköjään osaa suomen kieltä lainkaan, tai sitten he vain verhoilevat kierot ajatuksensa sanahirviöiden katveeseen.

Esimerkkejä poliitikkojen kapulakielestä tarjoavat ”päivähoidon nollamaksuluokka” ja ”omaishoidontuki” sekä sosiaalibyrokraattiselta kuulostava ”maksuton esiopetus”. Miksi puhutaan päivähoidon nollamaksuluokasta, kun tarkoituksena on ilmaista, että lastenhoito on ilmaista? Miksi sanotaan ”omaishoidontuki”, kun todellisuudessa kyse on siitä, että sukulaiset sidotaan läheisriippuvuuteen kroonisesti sairaan omaisensa passaamiseksi – ja läheisten oman elämän hinnalla. Esiopetuksen parempi nimitys on esikoulu. Ja miksi esiopetuksen pitäisi ylipäänsä olla maksutonta, kun koulua edeltävän lastenhoidon tarpeellisuudesta sinänsä ei ole yksimielisyyttä. Nämä käsitteet liittyvät heteroiden arvomaailmaan ja elämäntapaan, jolle on tyypillistä riippuvuus.

Yhdelläkään poliitikolla ei näytä olevan rohkeutta kohdata kyseisten asioiden omaa ongelmallisuutta. Sen sijaan puhutaan rahasta olettaen, että kaikki ihmiset ovat kukkarollaan äänestäjiä. Todellisuudessa puheena olleet kysymykset eivät ratkea rahalla, vaan kyse on ihmisten tahdonmuodostuksesta. En usko, että edes heteroperheille esiopetuksen maksuttomuus on mikään kynnyskysymys. Paljon tärkeämpää on, miten alle kouluikäisillä lapsilla menee kotona ja pihamaalla. Sentapaisia asioita taas voidaan edistää muilla keinoilla kuin eurojen kierrätyksellä. Esimerkiksi käsite ’omaishoidontuki’ pyrkii peittämään kaiken sen ahdistuksen, jota sairaan, ikääntyneen tai muutoin vajaakykyiseksi muuttuneen lähimmäisen hoitaminen tuottaa. Yhteiskunnan takaama parin sadan euron taloudellinen myötäjäinen ei ole taaskaan se keskeisin asia, jonka perusteella ihmisestä huolehditaan tai hänet jätetään heitteille. Poliitikkoja asia kiinnostaa vain sikäli kuin omaishoidontuen kautta voidaan puuttua laitoshoitopaikoista vallitsevaan pulaan. Asia on siis teknokratisoitu. Ihmiset tehnevät kuitenkin ratkaisunsa muilla kuin taloudellisilla perusteilla, vaikka raha tietysti auttaa asiaa.

Sosiaaliteknokraattinen kieli kertoo ilmiöstä, jota eräät saksalaiset filosofit ovat kutsuneet elämismaailman kolonalisaatioksi. Eikö sinustakin tunnu kuin panssarikolonnat marssisivat olohuoneeseesi, kun poliitikot aloittavat suuria tunteita sisältävien ihmissuhteiden käsittelyn tuolla merkityksettömäksi muuttuneella kapulakielellään? Politiikan eräs perusvika on sen kielessä. Toinen liittyy sanankäyttöön yleensä. Se johtuu

poliittisen korrektiuden tavoittelusta, vaikeiden puheenaiheiden välttelystä, kiertelystä ja kaartelusta sekä poliitikkojen kyvyttömyydestä ajatella filosofisesti.

Se, että Suomen poliittisessa retoriikassa vedotaan jatkuvasti hoitajien vähyyteen, hoidontarpeeseen, holhoukseen, lasten kapalointiin, vajaakykyisten vaippojen vaihtoon ja niin edelleen – ja kun työvoimapulasta valehtelun perusteenakin viitataan nimenomaan *hoitajista* vallitsevaan pulaan – oire on selvä. Hoidontarve osoittaa, että ihmiset ilmeisestikin pitelevät toisiaan henkisesti pahoin.

Kun keskustelu on sekavaa, ovat politiikan tuloksetkin sekavia. Voitokkainta vaalitulosta näissä kunnallisvaaleissa on ennustettu puolueille, jotka onnistuvat sanomaan asiansa selvimmin. Niitä ovat Perussuomalaiset ja kokoomus. Selvästi sanottu on selvästi ajateltu, ja selkeät ajatukset tuottavat johdonmukaisia tekoja. Siitä tosin ei voi varauksetta kiittää mitään ryhmää. Hallituspuolueet ovat onnistuneet vaalikampanjoidensa aikana hautaamaan erään tärkeän puheenaiheen, joka vaikuttaa sekä kunnallispolitiikkaan että koko suomalaiseen sosiaalipolitiikkaan. Hallituksessa olevat puolueet eivät ottaneet sosiaaliturvan kokonaisremonttia linjaavaan Sata-valmisteluryhmään lainkaan oppositiopuolueiden edustajia: sosiaalidemokraatteja, vasemmistoliittolaisia ja perussuomalaisia sen enempää kuin kristillisiäkään, jotka ovat perinteisesti pitäneet sosiaaliturvan tasoa ja laatua tärkeinä asioina. Puhe uudistuksesta alkaneekin taktisesti vasta vaalien jälkeen. Siihen asti Sata-komitea on salakomitea.

Torstaina 23. lokakuuta 2008

HAIDERIN HOMOSEKSUAALISUUS

Hesarin tämänpäiväisen jutun mukaan Itävallan oikeiston johtaja Jörg Haider on paljastumassa kuolemansa jälkeen homoksi tai vähintään biseksuaaliksi. Asiaa on edistänyt Haiderin seuraajaksi Bündnis Zukunft Österreich -puolueeseen valitun Stefan Petznerin tunnustautuminen Haiderin elämänkumppaniksi.[674] Lehti ennustaa Itävallan tiedotusvälineiden tekevän aiheesta suuria juttuja ja pitää asiaa ”pahana palana”.[675] Mutta mitä oikeastaan on paljastunut? – Haider oli homo. Entä sitten? Suhtautuvatko Haiderin seksuaalisuudella politikoivat lehdet niin kielteisesti homoseksuaalisuuteen, että ne luulevat voivansa repiä aiheesta isoja otsikoita?

Juttu kelpaa korkeintaan poliittiseksi aseeksi kilpailevien ryhmien, kuten laitavasemmiston, käsiin. Sille, aivan kuten myös keskustaliberaaleille ryhmille ja vihreille, saattaa olla vaikea kääntää Haiderin homoseksuaalisuutta häntä itseään vastaan, sillä nämä puolueet ovat perin-

teisesti pyrkineet esiintymään homojen puolestapuhujina. Järkytystä koituu korkeintaan Haiderin oman puolueen BZÖ:n niille kannattajille, jotka ovat suhtautuneet kaikkiin ihmisiin homofoobisesti.

Poliittisen oikeiston ja homoseksuaalisuuden yhteenkuuluvuus ei ole sinänsä mikään uusi eikä outo asia. Olen myös itse tehnyt aihetta koskevaa analyysia. Oikeisto on perinteisesti puhunut yksilöllisten arvojen ja elämäntapojen puolesta. Sen sijaan vasemmiston edustama kollektivismi on ollut tuota kaikkea vastaan, vaikka vasemmistopuolueet ovatkin pyrkineet näyttäytymään homojen oikeuksien edistäjinä. Sen ne ovat kuitenkin tehneet vain osana yleistä tasa-arvopolitiikkaansa ilman, että vasemmiston omalla arvomaailmalla olisi paljoakaan yhteistä homojen arvomaailman kanssa. Monet homot ovatkin yleensä oikeistolaisia konservatiiveja eivätkä sellaisia hihhuleita kuin muutamien äänekkäiden tahojen aktiivisuudesta voisi päätellä.

Minua itseäni Haiderin homoseksuaalisuus kiinnostaa siksi, että se tukee äskettäin julkaisemani teoksen *Enkelirakkaus – Filosofia ja uskonto homoseksuaalisuutena* (2008) väitteitä. Todistelin kirjassani, että homojen arvouniversumi on lähtökohtaisesti erilainen kuin heteroiden. Poliittisesti sitä vastaavat parhaiten juuri oikeistolle tyypillinen individualismi, liberalismi ja identifioituminen isänmaahaan. Isähän ei ole homopojalle sellainen kilpailija kuin oidipaalisuudesta kärsivälle heterolle, joten estettä homojen isänmaanrakkaudelle ei ole. Tässä mielessä eräiden oikeistopoliitikkojen homovastaisuus on ollut epäjohdonmukaista ja merkki salailusta ja torjunnasta.

Maailma tuntee useita homoseksuaalisia oikeistopoliitikkoja. Äärimmäisiä esimerkkejä tarjoavat tarjoavat tunnetusti Ernst Röhm ja Saksan äärioikeiston edesmennyt johtaja Michael Kühnen. Väittipä myös saksalainen historianprofessori Lothar Machtan vuonna 2001 ilmestyneessä teoksessaan *Hitlers Geheimnis* ("Hitlerin salaisuus"), että Hitler oli homoseksuaali.[676] Väitettä tukee CIA:n entisen psykologin Walter C. Langerin aikalaisanalyysi,[677] ja tarkempia tietoja voitte lukea kirjani sivulta 390 alkaen. Tuoreen esimerkin avoimesta homoseksuaalisesta oikeistopoliitikosta tarjosi puolestaan hollantilainen sosiologian professori Pim Fortuyn, joka murhattiin raa'asti kadulle erään naturalistin ja eläinaktivistin toimesta vuonna 2002. Motiivinaan hänellä oli Fortuynin esittämä islamkritiikki.

Se, että monet homot suhtautuvat maahanmuuttopolitiikkaan kriittisesti, on hyvin ymmärrettävää. Se on osa meidän aitoa ja sisäsyntyistä huoltamme islamistumisen johdosta – toisin sanoen siitä, että islamin varjolla poljetaan niin homojen kuin muidenkin ryhmien, esimerkiksi vapaan tieteen ja lehdistön, oikeuksia. Monet homot ovat pohjimmiltaan kansallismielisiä, koska me tiedämme, että parhaiten kansallisten vähemmistöjen oikeuksia on voitu edistää järjen keskeisen työkalun eli itsenäisen, demokraattisen ja rationaalisen kansallisvaltion kautta. Kansallis-

valtio on juuri se modernin ajan keksintö, jonka piirissä työväenluokka ja säädyt saattoivat löytää yhteiset etunsa ja työskennellä paremman huomisen puolesta. Monikulttuuristumisen myötä seuraa vaara, että Eurooppa hajaantuu takaisin eri säädyistä ja kulttuureista koostuviin yhteiskuntaluokkiin, jotka taistelevat keskenään.

Edellä lausuttu ei tosin merkitse, että olisin Haider-fani. Biseksuaalihan ei oikeastaan koskaan tule kaapista. Sen sijaan hän ”kärähtää”. Haider kärähti sekä homoseksuaalisuudestaan että rattijuoppoudesta, ja siksi hänen kohtalonsa lähinnä säälittää minua. Minne hän oli kaiken lisäksi lisäksi matkalla? Vastaus: äitinsä 90-vuotispäiville, eli homobaarista pois kiirehtivä puoluejohtaja taisi elää traagisesti puun ja kuoren välissä.

Olen itse lausunut kirjani kuudennessa käskyssä homopojille, että käräytä bi-ukkomies. Se tekisi lopun tympeästä kaksoiselämästä ja puskaseksin perinteestä, johon heterot pakottivat homot homoseksuaalisuuden ollessa vielä kielletyssä ja laittomassa tilassa. Niin homojen kuin heteroidenkin pitäisi ymmärtää, että kansallisten arvojen puolustaminen on eduksi molemmille. Siksi myös oikeistolaisten pitäisi hyväksyä isänmaalliset homot omassa piirissään paremmin.

P. S.

Ei mennyt kauaa, kun internetin chateissa alkoivat kiertää huhut siitä, että ehkäpä Jörg Haider murhattiin. Teoria on tämä: EU:n agentit juottivat tai huumasivat hänet hämäräbaarissa, istuttivat uhrinsa auton rattiin ja ajattivat hänellä näytösluonteisen kolarin. Tarinan mukaan operaatio onnistuttiin salaamaan käyttämällä hyväksi Haiderin yöllistä retkeä, sillä homoseksuaalisuuden yllä leijuu edelleenkin häveliäisyyden haamu. Outoa onkin, että puoluejohtaja kuoli vain näin vähän vaalien jälkeen – ajallisesti yhtä vähän, kuin Pim Fortuynilta olisi kestänyt nähdä oma vaalivoittonsa.

Haideria koskeva tarina on samanlainen, jota kerrotaan Dianan kuolemasta. Erikoista on, että politiikan kiistahahmot ”katoavat” näyttämöltä tapaturmaisen tai väkivaltaisen kuoleman kautta. Haideriahan painostettiin poliittisesti jo vuonna 2000, kun EU aloitti boikottinsa koko Itävaltaa vastaan pyrkien savustamaan demokraattisesti valitun puolueen pois hallituksesta.

Perjantaina 24. lokakuuta 2008

EMME KAIPAA LAPSENVAHTEJA

Tänään on vierähtänyt kaksi viikkoa siitä, kun laadin Suomen Kustannusyhdistykselle ja Helsingin yliopiston rehtorille kantelun Gaudeamuksen menettelystä, jonka mukaisesti se veti myynnistä teokseni *Työttömän kuolema – Johdatus uuteen työyhteiskuntaan ja työn filosofiaan* (Yliopistopaino 2005). En ole saanut kummaltakaan taholta edes saapumisilmoitusta kirjelmäni vastaanotosta. Sensuuripäätös yritettäneen vaieta hallinnossa, sillä sen julkitulo ei olisi sen enempää Gaudeamuksen osaomistajana toimivan yliopiston kuin kustannusyhdistyksenkään etujen mukaista. Gaudeamuksen kustannuspäällikkö Tuomas Seppä istuu yhdistyksen hallituksessa itse. Huono ammattietiikka näyttää vaivaavan sekä kustantamon, yliopiston että kustannusyhdistyksen toimenkuvaa. Nämä tahot kerännevätkin nyt rivejään ryhmittyäkseen yhdeksi rintamaksi filosofia vastaan.

Kirjelmäni tavoitetta tukee uuden City-lehden juttu 2000-luvun kirjarovioista.[678] Vastauksia odotellessa onkin hyvä syventyä siihen. Klassikoiden sensuuritapauksista olen maininnut jo käsitellessäni aihetta edellä, mutta kiintoisaa on, että kymmenestä City-lehden nyt esiin nostamasta kirjasta peräti kolme on sensuroitu sillä perusteella, että niiden on pelätty ”loukkaavan muslimeja”, mikä kertoo paljon kyseisestä uskonnosta ja sen asennoitumisesta toisiin ihmisiin. Näitä teoksia ovat italialaisen Oriana Fallacin *La rabbia e l’orgoglio* (”Raivo ja ylpeys”) vuodelta 2002, [679] eräässä aiemmassa kolumnissani käsittelemäni Sherry Jonesin *The Jewel of Medina* (”Medinan jalokivi”), joka odottaa edelleen julkaisemistaan, ja Ayaan Hirsi Alin suomeksikin luettavissa oleva *Neitsythäkki – Islam, nainen ja fundamentalismi* (Tammi 2005),[680] jonka kääntäjien anonyymiyttä varjellaan kaikkialla maailmassa yhtä tarkasti kuin kirjoittajan henkeä.

Toisen suositun sensuroimisperusteen muodostaa kristittyjen tärkeinä pitämien arvojen kyseenalaistaminen. Hannu Salaman *Juhannustanssien*[681] (Otava 1964) kohtalo oli koitua myös pastori Antti Kylliäisen *Maan päällä niin kuin taivaassa* -teoksen (Otava 2004) osaksi,[682] sillä kirjassa päädyttiin väittämään, ettei Helvettiä ole olemassa. Mikä helpotus tuo teos onkaan voinut olla monelle kirkollisveron maksajalle? Helvetillä pelottelu lienee uskontojen keskeisimpiä käsikassaroita, kun taas ihmisten keskittyminen maallisen onnen tavoitteluun saattaisi hyvinkin vähentää uskontojen vaikutusvaltaa. Toisenlaista pelottelua puolestaan edustaa satanismista kirjoittaneen Tapio Kotkavuoren *Vasemman käden polku* (Voimasana 2004),[683] joka demonisoi maallisen onnen tavoittelun ja jonka Turun kaupunginkirjasto ehti sensuroida, kunnes se myöhemmin pyörsi päätöksensä.[684] Loput sensuroiduista kirjoista onkin sitten vedetty

myynnistä lähinnä niiden pornografisuuden tai Suomen poliittisen hallinnon vuoksi. Esimerkin viimeksi mainituista tarjoavat Susan Kurosen *Pääministerin morsian* (Etukeno 2007)[685] ja Johan Bäckmanin edellä käsittelemäni *Pronssisoturi* (Tarbeinfo 2008).[686]

On käsittämätöntä, mikä on voinut tehdä kyseisistä kirjoista niin vaarallisia, ettei niiden sisältämiä asioita olisi voinut sanoa, varsinkin, kun esimerkiksi Kurosen kirjaa oli lyhennelty heksametreittäin jo kustantamon oman itsesensuurin toimesta. Tuskin kukaan voi myöskään valittaa henkilökohtaisen elämänsä käsittelystä julkisuudessa, kun on itse voinut vaikuttaa asioiden kulkuun. Ja täytyyhän epätodet tai kyseenalaisetkin asiat voida sanoa, jotta niihin voidaan ottaa kantaa.

Myös se, että sensuroitujen kirjojen joukossa on Alain Robbe-Grillet'n *Un roman sentimental* ("Tunteellinen romaani"),[687] jossa mässäiltiin pedofilialla ja sadismilla, on hämmästyttävää. Näiden asioiden paheksujat saavatkin väistämättä otsaansa moralistin leiman. Kirjojen kieltämistä vaativat tahot eivät kerta kaikkiaan ymmärrä taiteellisen esittämisen eivätkä fiktiivisyyden luonnetta, vaan heidän päätään puristaa tylsämielisen realismin perinne. Jos kaikki tämäntapainen esittäminen kiellettäisiin, jouduttaisiin heittämään yli laidan myös suuri osa antiikin kirjallisuudesta, Markiisi de Sade ja Oscar Wilde sekä ihmisten rakastama pornografinen esittäminen kokonaisuudessaan.

Onpa sensuurin hampaisiin joutunut myös erään yhdysvaltalaisen kirjoittajakaksikon, Peter Parnellin ja Justin Richardsonin, julkaisema lastenkirja vuodelta 2005. Se kertoo koiraspuolisesta pingviinipariskunnasta, jolle heteropingviinit luovuttivat tarinan mukaan yhden ylimääräisen munan haudottavaksi. Kun munasta kuoriutui untuvainen pingviininpoikanen, antoi pariskunta sille nimeksi "Tango". Siitä juontuu teoksen nimi *And Tango Makes Three*.[688] En ymmärrä sitäkään, mikä tuossa homomyönteisessä lastenkirjassa voi olla niin paheksuttavaa, että American Library Association on listannut sen USA:n vihatuimpien kirjojen kärkeen – paitsi tietysti teoksen väitetty homoseksuaalisuuden ihannointi, uskontokriittisyys ja "perhearvojen vastaisuus". Jos pingviinipariskunta olisi ollut naaraspuolinen, kirjastontädit tuskin olisivat sensuroineet opusta.

Samalla perusteella voitaisiin tietysti vihata myös minun kirjaani *Enkelirakkaus*, joka ilmestyi tänä vuonna. Kun kaikki satujen ja lapsille tarkoitettujen tarinoiden kehyskertomukset toistavat edelleenkin vain heteroseksuaalisen perhenormatiivin mallia, ne ahdistavat pahoin monia homoseksuaaleiksi itsensä kokevia lapsia ja nuoria. Heteroseksuaalisen valtakulttuurin tunkkaisuutta ilmentää se, että yhdenkin poikkeuskirjan tuottama särö tuohon heterovanhempien harjoittamaan homoseksuaalisuudelta varjeluun aiheuttaa teokseen kohdistuvan ajojahdin. En väitä, että oma tapani arvostella heteroseksuaalista valtakulttuuria yltäisi kyseisen pienen satukirjan saamaan huomioon, mutta juuri näistä asioista maailmassa pitää kirjoittaa.

Sananvapauden näpistely johtaa aina vain suurempiin ryöstöihin. ’Sananvapaus’ sinänsä on paradoksaalinen käsite. Se voidaan mieltää eräänlaiseksi luovuttamattomaksi oikeudeksi, mutta toisaalta sananvapauden määrittely-yritykset piirtävät eräänlaisen kehän mielipiteen- ja ilmaisunvapauden ympärille, jolloin sen rajoittajaksi asettuu viranomaisvalta. Todellisuudessa sananvapaus olemme me ihmiset itse. Sananvapaudella on kiinteä yhteys kirjailijan identiteettiin. Jos sananvapautta vähänkin rajoitetaan, siitä aukeaa tie mitä erilaisimpien verukkeiden käyttöön. Siksi sananvapauden pitää olla ehdotonta. Mielipiteen- ja ilmaisunvapauden kuohiminen on pahinta henkistä väkivaltaa ja ihmisoikeusrikosten huipentuma. Useimmat muut oikeudet riippuvat nimittäin sananvapaudesta, eivätkä oppineet kaipaa sanojensa vartijoiksi lapsenvahteja.

Lauantaina 25. lokakuuta 2008

MUMBATUTULOUKKUJA

Pakinoitsija Olli kirjoitti eräässä jutussaan poliitikosta, joka matkusteli kaukaisessa maassa ja toi tuliaisiksi suuren määrän mumbatutuloukkuja osana maiden välistä kahdenvälistä kauppaa ja kulttuurienvaihtoa. Mumbatutuloukkujen saavuttua Suomeen poliitikolta kysyttiin, mitä niillä oikeastaan tehdään, jolloin poliitikko vastasi ryhtyvänsä pikaisiin toimenpiteisiin mumbatutujen maahan saamiseksi muutoin käyttämättä jääviä loukkuja varten.

Viranomaiset rakentelevat vastaavanlaisia loukkuja nykyisin joka puolelle yhteiskuntaa. Kyseisten loukkujen logiikka on sangen kyseenalainen mutta hyvin toimiva. Tämän päivän Helsingin Sanomat kertoi, että Euroopan unioni suunnittelee ilmiantojärjestelmää internetiin ja toivoo ihmisten voivan siten ilmiantaa rikollisen toiminnan.[689] Internet onkin osoittautunut sananvapauden kannalta huolestuttavaksi, sillä sen kautta julkisuuteen pääsee paljon tärkeää ja todenperäistä informaatiota. Tämä taas on viranomaisten harjoittaman kansalaiskontrollin kannalta ongelmallista. Internet on laajentanut ihmisten sananvapautta tavalla, joka on saanut niin poliittisen kuin taloudellisenkin vallan kädet tärisemään. Netissä keskustellaan esimerkiksi siitä, millaisia työpaikat todella ovat ja mitä mahdollista vikaa on kaupan olevissa tuotteissa. Netin keskustelupalstoista on tullut tietysti myös keskiluokkaisen purnaamisen kyntöpeltoja ja kiimaisuuden kilpakenttiä. Pornografisten sivujen selailuun internet onkin varsin sovelias, eikä siinä ole mitään pahaa.

Jos EU:n suunnittelema ilmiantonappi toteutetaan netissä, mikä takaa, että kansalaiset osaavat erottaa todelliset rikokset pelkistä mielipide- ja ajatusrikoksista? Toinen ongelma on, kuinka ilmiantoviranomaiset osaavat itse erottaa perättömät ilmiannot aiheellisista. Myös aiheeton ilmianto ja

julkinen rikoksesta epäileminen ovat rikoksia. Ilmiantokanavat voivat lisäksi tukkeutua ilmiantojen sumaan. Millä perusteella viattomat kansalaiset voidaan haastaa käräjille, kun internetin mukanaan tuoma sananvapauden laajeneminen ei ole rikos vaan perustuslaillisen oikeuden toteutumista käytännössä?

Ilmiantokoneiston suunnitteleminen perustuu täysin väärään käsitykseen internetin olemuksesta. Internet on yhtä laaja kuin elämä itse. Internetin ilmiantojärjestelmä on verrattavissa siihen, että ihmiset siviilipidättäisivät toisiaan keskellä kirkasta arkipäivää ja poliisi korjaisi ihmisiä kadulta muina miehinä mustaanmaijaan. Tällaisenko todellisuuden me haluamme, vai tyydymmekö vain tuohon Euroopan unionin laajenemisen ja niin sanotun "kehittymisen" pysähtymiseen?

Entä mikä yhdistää mumbatutuloukkuja internetin ilmiantonappeihin? Myös internetin kontrolloimiskoneisto on eräänlainen mumbatutuloukku. Se voidaan luoda varsin helposti käyttämällä poliittisena aseena kouluampumisia tai lapsipornosta noussutta moralismin kantoaaltoa. Valmista kavallusjärjestelmää voidaan sitten käyttää myös kaiken poliittisesti epämiellyttävänä tai ei-toivottuna pidetyn aineiston sensuroimiseen. On mahdollista, että läpi ei pääse ennen pitkää myöskään tieteen ja kansanvallan kannalta tärkeää aineistoa, vaan kyseinen "mumbatutu" vedetään kiistanalaisena pois netistä, ja kysyjille vastataan viranomaisten pleksilasin takaa, että asian käsittely on kesken.

Huomiota herättää lisäksi se, että ilmiantokoneiston perustamista suunnitellaan Euroopan unionissa viranomaistyönä eikä demokraattisesti hallittujen kansallisvaltioiden sisällä. Yhteistyö on luonnollisesti tärkeää, jotta Euroopan alueellekin saadaan rakennettua samanlainen umpitunneleista koostuva sensuurijärjestelmä kuin Kiinassa ja Saudi-Arabiassa. Kyse ei ole vain nettiyhteyksien suodattamisesta tai sentapaisen putkijärjestelmän luomisesta, jonka läpi ei valoa paista. Kyse on normien ulottamisesta kansalaisten ihon alle. Pahin kontrollin muoto toteutuu, kun ihmiset alkavat tarkkailla itseään ja toisiaan rakkausministerion kaksoiskäskyn "tarkkailkaa itseänne niin kuin lähimmäisiänne" mukaisesti.

"Toisinajattelijoiksi" sanotut ihmiset ovat kaikkialla maailmassa olleet kansan suurten joukkojen myötäajattelijoita. Heidän kannatuksensa on ollut laajaa mutta viranomaisvallan vastaista. Jos ihmiset taivutellaan tarkkailemaan toistensa tekemisiä, mahdottomaksi ei tule vain toisin ajatteleminen vaan ajatteleminen yleensä. Sellaisessa yhteiskunnassa eivät voi tehdä työtään sen enempää filosofit, kirjailijat, tieteenharjoittajat kuin toimittajatkaan. Toisinajattelijoiden olemassaolo on oire yhteiskunnan totalitaristisuudesta ja valheellisuudesta.

Ilmiantojärjestelmästä saattaa tulla myös kansankiihotuksen väline, jonka kautta voidaan painostaa etnisiä tai mielipidevähemmistöjä. Lopulta kaikkien ihmisten sormi on ilmiantamisen nappulalla, ja mahdollisimman nopeaan lähimmäistensä ilmiantamiseen kehottaa ensimmäisen laukauk-

sen logiikka: Ilmianna naapurisi, ennen kuin he ilmiantavat sinut, ja aina kun klikkaat, joku kuolee.

Maanantaina 27. lokakuuta 2008

KUN SANOMAT MENIVÄT PERILLE

Eilisten kunnallisvaalien ainoa poliittisesti merkittävä uutinen oli, että perussuomalaiset viisinkertaistivat kannatuksensa nostaen ääniosuutensa 5,4 prosenttiin, mikä Helsingissä riitti neljään paikkaan.[690] Se, että Sdp ja keskusta menettivät kumpikin pari prosenttiyksikköä ja Vasemmistoliitto yhden, ei ollut sekään yllätys.

Politiikan oikeistolaistuminen on yleiseurooppalainen ilmiö. Tiedotusvälineet olivat auliisti valmiita selittelemään perussuomalaisten menestystä Timo Soinin henkilökohtaisilla ominaisuuksilla. Tosiasiassa kannatuksen kasvua ei voitane personifioida keneenkään henkilöön. Ilmiötä on turha verrata myöskään Veikko Vennamon vuosiin tai Smp:hen. Niin sanottujen vaaliasiantuntijoiden vaikenema totuus on, että kannatuksen kasvu johtuu kansallismielisen ajattelun lisääntymisestä. Perussuomalaiset on nykyaikainen kansallismielinen liike, jonka kautta artikuloituu juuri niitä suomalaisille tärkeitä arvoja, joita esimerkiksi Sdp on lakannut ajamasta. Ihmiset ovat kaikkialla Euroopassa saaneet tarpeekseen poliittisen vasemmiston ja vihreiden edustamasta monikulttuurisuuden ja maahanmuuton lietsonnasta.

Suurin kiitos perussuomalaisten vaalivoitosta kuuluu tietenkin ministeri Astrid Thorsille ja kansliapäällikkö Ritva Viljaselle, jotka avasivat maahanmuuton keulaportit. Lisäksi kannattaa kiittää valtionsyyttäjä Mika Illmania, joka veti käräjille tavallisia suomalaisia maahanmuuttopolitiikan kriitikoita. Suuren kiitoksen ansaitsee myös entinen vähemmistövaltuutettu Mikko Puumalainen, joka piti professori Tatu Vanhasen Helsingin Sanomissa esittämistä näkemyksistä nostettua rikostutkintapyyntöä perusteltuna ja saattoi siten akateemisenkin sananvapauden vaakalaudalle. Ja todellinen suurkunnia kuuluu Helsingin Sanomien niille pienille kynille, jotka päätoimituksen asennemuokkausta ja mielipiteiden manipulaatiota toteuttaen ovat julistaneet tuota monikulttuurisuuden ja maahanmuuton uskontoa pyrkien vaientamaan kaikki asioita analyyttisesti ja arvostelukykyisesti kritisoineet tahot. Eräs maahanmuuttopolitiikan terävimmistä kriitikoista on tuleva kaupunginvaltuutettu, tohtori Jussi Halla-aho, jonka verkkokolumnit lukeneena voin todeta niiden olevan 99-prosenttisesti pelkkää asiaa.

Niinpä Helsingin Sanomien pääideologina toimiva Unto Hämäläinenkin tunnustaa, että perussuomalaiset on jatkossa ”otettava vakavasti”.[691] Hesarin taholta tämä tuskin voi merkitä mitään muuta kuin entistä tiu-

kempaan mielipidesaartoon ja julkisuuskontrolliin asettamista. Prosentuaaliseen kannatusosuuteensa ja paikkoihinsa verrattuna perussuomalaisilla on paljon enemmän aatteellista vaikutusvaltaa, sillä pienpuolueen kasvun myötä myös suurten kuulo paranee.

Poliitikot ovat joka tapauksessa puolueesta riippumatta kaapanneet jälleen vallan neljäksi vuodeksi kunnissa. Siksi monen poliitikon mielilause vaalien jälkeen on: ”Kansa on puhunut, pulinat pois.” Demokratian tärkein toteutumisyhteys ei ole kuitenkaan vaalit, vaikka politiikantutkijat mielellään niin väittävätkin. Filosofina edustamani laaja politiikkakäsitys sisältää periaatteen, että tärkeimmät poliittiset valinnat tehdään puoluepolitiikan ja poliittisten päätöksentekokoneistojen ulkopuolella, ihmisten omassa elämässä. Tästä se puhuminen ja tekeminen vasta alkaa.

Mielenkiintoinen seikka on myös ”filosofian laitoksen johtajaksi” esittäytyvän Thomas Wallgrenin pudottautuminen Helsingin kaupunginvaltuustoon. Onko hän siis filosofian laitoksen johtaja, joka toimii Sdp:ssä, vai Sdp:n johtaja, joka toimii filosofian laitoksella? Yliopiston suoma elinikäinen virkamandaatti näyttää antavan potkua poliittiselle uralle ja poliittinen ura akateemisille virkanimityksille, kunhan on tietynlainen jäsenkirja. Sen sijaan filosofisen puolueettomuuden takaa parhaiten alistumattomuus minkäänlaisten johdettavien laumaan.

Tiistaina 28. lokakuuta 2008

SYNKKYYDESTÄ

Kunnallisvaalien alla melkein kaikki puolueet lupasivat tehdä Suomesta turvallisemman, onnellisemman ja viihtyisämmän paikan elää. On mielenkiintoista nähdä, millä tavoin Suomi on turvallisempi, onnellisempi ja viihtyisämpi, kun vastavalitut valtuustot lopettavat työnsä neljän vuoden kuluttua.

Suomessa kaatuu kansaa oman käden kautta niin paljon, ettei tapauksia ehdi edes kommentoida. Tänä syksynä on itsensä ja lähimmäisensä ampunut jo sekä koululainen että opettaja. Nyt joukkoon liittyi ystävistä ikuisin, poliisi, kun muuan porvoolainen ylikonstaapeli päätti päivänsä kaksoisitsemurhaan yhdessä aviovaimonsa kanssa.[692] Ilmeisesti tunnollisuussyistä hän ei käyttänyt virka-asettaan, vaan asiasta tiedottanut poliisi kertoi laillisen metsästyshaulikon sanelleen. Helsingin Herttoniemenrannassa puolestaan perheen lapset löysivät vanhempansa kotoaan itsensä surmanneina. Kun surmatyö tehtiin armeijan aseella, on perheensä surmanneen poliisin rinnalle liittynyt näköjään myös toinen ammattimainen turvallisuuden vartija: sotilas.[693]

Itsemurhia ei voida tietenkään ehkäistä, koska se merkitsisi puuttumista ihmisten vapauden kokemukseen, ja itsemurhia tehdään yleensä

epävapauden vuoksi. Eiköhän näidenkin tapausten takaa paljastu taas yksilön ja yhteiskunnan jonkinasteinen konflikti. Jos motiivi ei ole henkilökohtainen, se juontaa yleensä juurensa joko taloudesta tai julkisen vallan, kuten sosiaali- tai veroviranomaisten, painostuksesta. Lohdutonta kuvaa ihmisten kyvyttömyydestä hoitaa ongelmiaan täydentäisi vielä se, että itsemurhan tekisi pappi, psykologi tai poliitikko, mutta ei sekään tavatonta eikä harvinaista ole.

Suurten surmien julkinen hehkutus sulkee ihmiset helposti mallioppimisen ja joukkosuggestion kehään. Selityksinä kilpailevat ”kaikki on omaa syytä” -teoria ja ”kaikki on yhteiskunnan syytä” -teoria. Kumpikaan ei välttämättä ole oikeassa, vaan kyse on yksilön ja yhteiskunnan suhteesta. Uskon silti, että tie helppoon ongelmista vapautumiseen alkaa näyttää houkuttelevalta nimenomaan silloin, kun yksilönvapauden liikkumatila käy ulkoisista syistä liian ahtaaksi.

Aineellis-immanenttien ja relationaalisten syiden takaa paljastuu ehkä vielä merkittävämpi näkökohta: synkkyys, joka on luonteeltaan metafyysistä. Filosofian piirissä tunnetaan useita niin sanottuja synkkiä filosofeja, jotka ovat tosin itse olleet perin sitkeähenkisiä. Heitä on saattanut pitää elossa juuri heidän pessimisminsä ja ironiantajunsa, kun taas reippaat optimistit ovat pulttien pettäessä alttiimpia kuoleman viikatteelle. Itsemurhia ei voitane selittää millään yksittäisellä syyllä, kuten kurjuudella, kun lama-aikakin näyttää vähentävän itsemurhien määrää. Syynä tähän ei liene vain se, että laskusuhdanteen aikana epäonnistumisia siedetään helpommin, vaan myös se, että ihmiset voivat johdella ongelmansa muiden ihmisten toiminnasta, eikä niistä tarvitse syytellä itseään.

Kaameaa asioissa on kuitenkin se, että kyseessä on ihmisyksilön oma onneton valinta, jonka tarjoama tie on auki kenelle tahansa ja milloin tahansa. Yleensä tuolle tielle lähtemiseen tarvitaan kuitenkin sen mittakaavan lohduttomuus, joka on parantumattomasti sairaan terminaalihoitopotilaan luokkaa. Muuten ei kai olisi mahdollista, että elämisen tuska voittaa kuolemiseen liittyvän tuskan, joka alkaa näyttää helpotukselta.

Keskiviikkona 29. lokakuuta 2008

ASTEROIDILLA

Helsingin Sanomat otsikoi eilen, että ”työnantajat toivovat lisää koulutusta maahanmuuttajille”.[694] Ja Astrid Thors täydensi tänään, että hän haluaisi kokeilla nimetöntä työnhakua, sillä hän uskoo ”anonyymin työnhakukäytännön auttavan maahanmuuttajia työnhaussa”.[695]

Jos asia on niin kuin lehti väittää, eli (1) ”yritysten omat ponnistelut eivät aina riitä sopeuttamaan tulijoita”, (2) maahanmuuttajien ”koulutuksessa voisi olla asiantuntijoita myös Kelasta, vakuutusyhtiöistä, pan-

keista, poliisista ja opetusministeriöstä" ja että (3) "opastusta kaivattaisiin kielitaidon lisäksi esimerkiksi työsopimuksiin, työaikaan, lomiin, palkkaan, kulttuuriin, pukeutumiseen ja ylipäänsä käyttäytymiseen liittyvissä asioissa", ovat puheena olevien työnhakijoiden lähtökohdat niin huonot, ettei työnantajien kiinnostumattomuus johdu heidän ulkomaalaisuudestaan sinänsä vaan muista ominaisuuksista tai niiden puuttumisesta. Uutista voidaan siis pitää osoituksena järjestetyn maahanmuuton tarpeettomuudesta. Mikäli maassa vallitsisi pelkästään määrällinen työvoimapula, työnantajille kelpaisi luultavasti aivan minkä maalainen työvoima tahansa.

Samalla kun työnantajat penäävät tiukempia laatukriteereitä, Astrid Thors puolestaan haluaisi lieventää niitä muuttamalla pelin sääntöjä. Jos työhausta tehdään nimetöntä eli ihmisten sallitaan, toivotaan tai jopa määrätään hakevan työpaikkaa anonyymeinä, kuten Thors haluaisi, työnantajille myydään sikaa säkissä. Tuollaista salamielisyyttä tuskin kannattaa kukaan muu kuin sellainen, jolla on jotain kielteistä salattavaa (myönteistä salattavaahan on tietysti jokaisella).

Onko siis etninen alkuperä Thorsin mielestä juuri sentapainen kielteinen ominaisuus, joka täytyy piilottaa? Entä homoseksuaalisuus tai suomenruotsalaisuus? Luulisi, että jokainen järkevä ihminen haluaisi olla kaikkine ominaisuuksineen korttipakan valtti eikä sellainen hullunkurinen jokeri, joka laittaa naamarin naulaan vasta työpaikan ovella. Thors tulee itse määrittäneeksi ulkomaalaisuuden ja maahanmuuttajuuden kielteisiksi ominaisuuksiksi pyrkimällä salailemaan niitä.

Sopeuttamisen, integroimisen ja kotouttamisen käsitteet kertovat samasta pakonomaisesta tekemisestä kuin uutisen sisältö. Nämä käsitteet paljastavat, että tekemisen tiellä kohdataan periaatteellista kitkaa. Jos toiminnalla on ylipäänsä menestymisen mahdollisuuksia, siihen ei tarvitse sopeuttaa. Koko ajattelutavan vikana on, että työllistymisen esteet nähdään tilastollisteoreettisina ominaisuuksina eikä sen mukaan, miten asiat todella ovat tai mitä ihmiset haluavat. Ihmiset eivät yleensä tee mitään sellaista, mitä he eivät halua, eivätkä mitään sellaista, jolla ei ole luontaisia menestymisen edellytyksiä. Työpaikkojen olemassaolon syy ei ole poistaa työllistymisen esteitä vaan tehdä mahdollisimman hyvin niitä asioita, joita varten yritykset toimivat. Anonyymin työnhakukokeilun epäonnistumisesta todistaa Ruotsista kantautuva uutinen, joka poistanee epäilyt siitä, ettei asiaa olisi ehditty jo kokeilla naapurissamme.[696]

Monikulttuurisuuden epäaitous tulee selvästi näkyviin vastavuoroisuuden toteutumattomuutena. Suomalaiset on opetettu pitämään selvänä, että meiltä itseltämme vaaditaan ranskan tai saksan kielen taitoa, jos haemme työpaikkaa Saksasta tai Ranskasta, eikä kukaan laita punaista puupenniäkään likoon järjestääkseen meille sopeutus- tai tulkkauspalveluja noissa maissa. Sen sijaan Suomeen muuttavalta ei juuri koskaan vaadita suomen eikä ruotsin kielen taitoa, vaan meidät itsemme pakotetaan kommunikoi-

maan vierailla kielillä myös Suomessa ja sitä kautta luopumaan kotikielestämme kansainvälisen kieli-imperialismin hyväksi.

Suomalaisuuden salaaminen

Mutta täti Thorsin ehdotuksessa on myös paljon hyvää. Ainakin minua helpottaisi, jos akateemisetkin virat täytettäisiin anonyymisti: kahmaisemalla tehtäviin muutama sovelias lottopalloina pyörivien hakijoiden joukosta. Tähän astihan akateemiset asiantuntijamenettelyt ovat olleet läpinäkyviä lähinnä yhteen suuntaan. Hakijat tunnetaan, mutta asiantuntijoita ei aina. Lehtien ja kustantamoiden referéet ja rahoitusta jakavien instituutioiden asiantuntijat ovat voineet esiintyä anonyymeinä ja läimäyttää meitä muita filosofeja ja tieteenharjoittajia vaikka kuinka perusteettomasti niin kustantamoiden kuin Suomen Akatemiankin silakankatkuisista takahuoneista.

Jos myös me voisimme hakea virkoja anonyymisti, vaarana olisi, että päätyisimme niihin. Persoonallaan työtä tekevä filosofi ei voi kuitenkaan salata henkilöllisyyttään, eikä sitä pitäisikään salata. Mikäli akateeminen tutkija voisi esiintyä anonyymisti niin, ettei hakijaa voitaisi tunnistaa tyylistä, sellaisen tieteenharjoittajan tuotokset olisivat kerta kaikkiaan niin huonoja, ettei niillä olisi mitään arvoa. Niinpä meidän pitää esiintyä omalla nimellämme, kuten tähänkin asti.

Mutta muutoin anonyymiys voisi edistää suomalaisten ihmisten nimittämistä yliopistovirkoihin. Olen havainnut, että virkaan rekrytoitumista edistää, jos hakijalla on kansainväliseltä kalskahtava nimi. Se ikään kuin tukee mielikuvaa tutkijasta ”kansainvälisenä toimijana”. Niinpä yliopistojen virkahuoneiden ovensuita koristavat hämmästyttävän usein muut kuin suomalaisperäiset nimet alkaen von Wrighteistä vähemmän tunnettuihin Sörsselssöneihin. Yliopistollisessa kansainvälisyyskiimassa mikään ei ole niin selvästi kaiken arvostelun ulkopuolella kuin juuri ”kansainvälisesti ansioituneena pidetty tutkija”, vaikka hänen julkaisujensa sisältö olisi puuta heinää ja toteuttaisi lähinnä Simo Salmisen elämänviisautta, jonka mukaan ”on käyty ulkomaillakin, niin ettei tartte tulla nenille hyppimään”.

Siinä mahdollisessa maailmassa, jossa yliopistovirkoihin nimittäminen olisi anonyymia, virkoihin voisi päätyä myös sellaisia ihmisiä, jotka arvostelevat yhteiskunnan ja yliopiston pakkokansainvälistämistä, maahanmuuttoa, feminismiä, sananvapauden kuohintaa tai mitä tahansa vihervasemmiston suosimaa tendenssiä – myös sitä, jonka varjolla virkojen täyttö sinänsä on luovutettu kansainvälisiin käsiin. Yhteiskunnan kannalta on vahinko, että suomalaisesta yhteiskunnasta suomeksi kirjoittavat ihmiset jätetään nykyään yliopistovirkojen ulkopuolelle ja ulkomaiset meidän olojamme tuntemattomat tahot päästetään määräämään, mitä yli-

opistoissamme saa opettaa ja ketkä viroissa toimivat. Koska yliopisto sinänsä on eräänlainen kommunistisen totalitarismin muoto, on selvää, että virantäyttölausunnot tilataan samalla tavoin ajattelevien puoluetoimistoista ulkomailta. Tästä pitää tietenkin syyttää vain niitä suomalaisia tieteenharjoittajia, jotka heittäytyvät kontalleen kansainvälisyysihanteiden edessä vaikka tietävätkin, että se on haitaksi heille itselleen ja kansalliselle yliopistolaitoksellemme.

Kunnon ihminen hakee työpaikkaa

Nyky-yhteiskunnassa työpaikkaa eivät saa kahdenlaiset ihmiset: yhtäältä epäkelvot ja toisaalta itsenäiset omien alojensa huiput, jotka toimivat linjanvetäjinä ja tietävät, mitä tekevät. Vain suorittaja kelpaa ilmiön nimeltä "työ" piiriin.

Työnhakua sanotaan ja vaaditaan nykyään avoimemmaksi, mutta tosiasiassa avoimuuteen pakottaminen johtaa normiruuvien kiristymiseen ja erilaisten verukkeiden käyttöön, jotta lainsäädännön pakottavat pykälät voitaisiin kiertää ja elämä tulisi mahdolliseksi. Työnhakuprosesseihin luetaan vaarallisen usein kaikenlaiset turvallisuustarkastukset, perhetaustojen selvitykset, yksityiselämän kaivelu, testit, joissa oppineita kiusataan, sekä haastattelut, jotka muuttuvat kuulusteluiksi. Jos töitä hakevaa ihmistä täytyy pitää lähtökohtaisesti rikollisena, mitä se kertoo työnantajista, työntekijöistä ja työelämästä itsestään? Kun henkisten arvojen tuotanto organisoidaan työksi, siitä tulee mielipidevankeuden muoto. Työelämän tappio on, jos ihminen ei saa olla oma itsensä.

Torstaina 30. lokakuuta 2008

EUROINFLAATIOSTA

Kun Suomi siirtyi euroon vuoden 2001 alussa, meille luvattiin, että hinnat pysyvät ennallaan eikä inflaatio kiihdy. Tähän päivään tultaessa kaikille lienee selvinnyt, että hintalappujen lukemat ovat todellakin entisellään, vaikka rahayksikkö on vaihtunut. Suomessa on vallinnut mahtava piiloinflaatio, joka on syönyt ihmisten palkkapussista puolet, mutta sitä ei ole päästetty näkymään tilastoissa. Rahanarvon aleneminen johtuu muun muassa asuntojen kallistumisesta. Se taas on häivytetty näkyvistä siirtämällä pidentyneet numerosarjat maksettaviksi elinkautisissa asuntoluotoissa, ja laskunauhojen loppupäätä harvoin näkyy ennen kuin kuolema alkaa lonksutella tuonpuoleisuuden portteja.

Kahvikupillinen maksoi konditorialiikkeessä 3,50 markkaa vuonna 2000, ja sitä pidettiin kalliina. Summa on noin 0,60 euroa. Nykyään kahvi-

kupillisesta täytyy pulittaa 6 euroa eli lähes 36 markkaa aivan tavallisissakin kahviloissa. Jos mukaan tulee pullaa, päädytään 12 euron kahveihin, mikä tekee 72 markkaa, kahdelta ihmiseltä 144 markkaa. Kilon banaaneita sai ennen euroaikaa hintaan 3,90 markkaa eli 65 sentillä. Nykyään hinta on kolminkertainen. Limppu maksoi ennen 6,90 markkaa eli 1,15 euroa mutta nyt vain 4,50 euroa eli 27 markkaa. Ruoan kallistuminen ei johdu ainoastaan tuotantohintojen noususta vaan siitä, että kauppiaat ovat hinanneet hinnat ylös pyöristellen niitä entisiin ”hyvältä näyttäviin” lukemiin, joihin asiakkaiden silmät olivat tottuneet.

Kirjakaupassa yliopiston valintakoekirja maksaa arvokkaannäköisen summan 93,20 euroa (554 markkaa), enkä valehtele. Tekniikan tavanomaista nykytasoa edustavasta televisiosta saa pulittaa vajaan tonnin eli 6 000 markkaa, kun vuonna 2000 vertailukelpoisen mallin sai puolella siitä. Myöskään kulutuselektroniikka ei ole halventunut, vaikka siltä näyttää. Bensiinin ja sähkön hintoja on puolestaan nostettu tuotannollisista sekä kysynnän ja tarjonnan lakeihin liityvistä syistä, mutta niidenkin kallistamista on edesauttanut se, että bensan hinnaksi on voitu määritellä suhteellisen vähältä näyttävä 1,6 euroa eikä 9,90 markkaa.

Vuonna 1995 pienen 30 neliön yksiön sai Helsingin keskustasta 300 000 markalla eli 50 000 eurolla. Nykyään tuolla summalla ei saa asuntoa mistään. Vuoteen 2000 mennessä asunnon hinta oli nostettu 500 000 markkaan eli noin 83 000 euroon, ja tänä päivänä kyseinen asunto maksaisi 150 000 euroa eli 900 000 mummonmarkkaa! Vielä kymmenisen vuotta sitten tuolla summalla saattoi ostaa neljä huonetta ja keittiön Katajanokalta.

Ruoan, asuntojen ja tiettyjen palvelujen hintoja on nostettu 200 prosenttia, vaikka ihmisten tulot ovat nousseet hieman yli 20 prosenttia. Siksi ei ole ihme, että ihmisten rahat eivät riitä enää mihinkään, vaikka bruttokansantuote on laskennallisesti noussut. Taloudellinen menestys ei ole kanavoitunut ihmisten elämään todellisen elintason kasvuna. Eräs syy tähän on euroon siirtymisen psykologinen vaikutus: hintalappujen numerot on arvottu kohdalleen kuin supermarkettien hedelmäpeleissä, hintavalvonta on laiminlyönyt tehtävänsä ja sinua on petetty.

Vaikuttaa siltä, että nyky-yhteiskunnassa mikä tahansa voi maksaa mitä tahansa. Ehkä tulossa oleva lama tuo järkeä peliin ja ohjaa ihmisiä ajattelemaan paremmin, kannattaako mistä tahansa maksaa ihan mitä vain.

Tiistaina 3. marraskuuta 2008

PAHA SAA PALKKANSA

Taas on edessä jokavuotinen kateusviikko, kun sanomalehdet julkaisivat tulo- ja pääomaverotiedot näyttävästi sivuillaan. Verotettavaa varallisuutta ei ole tiedoissa enää mukana, sillä köyhän kansan riemuksi hallitus poisti omaisuusveron kokonaan.

Varsinkin Sanoma-konsernin lehtien tapana on suhteuttaa tulojen ja varallisuuden muutokset omien pääomistajiensa asemaan. Kateelliseksi (joskus myös oikeudenmukaiseksi) sanotun kansan tuskaa tuskin lievittää se, että pahimmat porhot maksavat tuloistaan veroa keskimäärin 30 prosenttia. Suurin osa rahakkaiden tuloista näyttää koostuvan pääomatuloista, joita verokarhu kohtelee paljon helläkätisemmin kuin keskituloisen ihmisen palkkatuloja. Tässä olisi hyvä syy puuttua epätasa-arvoon ja epäoikeudenmukaisuuksiin. Harvinaisen epäkokoomuslaiseen tapaan Jyrki Katainen perääkin nyt tuloverotuksen ja pääomatuloveron välillä olevan kuilun kuromista umpeen.[697] Varsinkin yrittäjät nostavat tulonsa yrityksistään pääomatulona lievemmän verotuksen vuoksi, vaikka tulo olisi muutoin selvää palkkatuloa. Toisaalta monilla palkansaajilla on sellaista usein varsin vähäistä ja harvoin toistuvaa pääomatuloa, kuten puunmyyntituloa, jota nykyinenkin pääomatulovero kohtelee liian ankarasti. Suurin ongelma on siinä, ettei pääomatulovero erottele tulon lähdettä ja että se ei ole progressiivinen.

Verokarhun sukupuoli

Helsingin Sanomat sen sijaan kaipaa korjauksia lähinnä tulonhankinnan ja tuloerojen sukupuolittumiseen. Sanomien tapa valittaa naisten poissaolosta parhaiten tienaavien joukosta on ritualisoitunut. Esimerkiksi eilen lehti valitti, että naisia on ”yhä vain kourallinen tuloeliitissä”.[698]

Se on tietysti totta, mutta keskeinen kysymys on myös se, miksi naiset eivät hanki tuloa. Tässä suhteessa Midas on hidas. Rahaa ja omaisuutta heille repeääkin lopulta avioeroprosesseissa, ja onpa naisten väitetty käyttävän myös seksuaalista valtaa siirtääkseen miesten tuloja ja varallisuutta haltuunsa heteroperheiden sisällä. Jos miesten tulot eivät päädy valtiollisen verokontion pohjattomaan konttiin, heitä odottaa kotona naaraspuolinen verokarhu, joka kantaa miesten hankkimien rahojen rippeet esimerkiksi Vero Modan kilisevään kassaan. Sillä tavoin aviovaimot osoittavat todeksi vanhan vitsin: mikä on yhteistä naisille ja pyörremyrskyille? Vastaus: tullessaan he ovat kuumia ja kosteita ja mennessään he vievät talot ja autot.

Miehet puolestaan uhraavat aikansa ja vaivansa rikkauksien hankintaan ja tekevät varmasti rikoksiakin vaikuttaakseen menestyvämmiltä naisten silmissä. Saattavatpa he joutua kuluttamaan rahojaan jopa suoranaiseen seksin ostamiseen naisten pihdatessa nautintoa heteromiehiltään. Niinpä tulojen ja varallisuuden hankinnalla on paljon symbolisempi ja komplisoituneempi luonne kuin päivälehtien ynnäilystä voisi päätellä. Se on osa heteroseksuaalisen kanssakäymisen olemusta ja siihen liittyvää vaikutusvallan tavoittelua sekä sosiaalista vaihtoa. Kielteistä Helsingin Sanomien ja monien muidenkin lehtien valittelussa on se, että sukupuolisidonnaisen otsikoinnin kautta ”rahakkaiksi” leimataan helposti niin velkaiset perheenisät kuin tavalliset homomiehetkin, vaikka väitteelle ei ole katetta.

Kustantamisen hinta

Media-alan pomot nostavat tätä nykyä lähes vuorineuvosten palkkaa, mikä selittynee sillä, että myös media-ala mielletään teollisen massakulttuurin foorumiksi, jonka ainoa tehtävä on leipoa rahaa. Lesboutensa vuoksi pois potkitulle Johanna Korhoselle tarjotut 100 000 euroa vaikenemisesta näyttävät kuitenkin vähältä verrattuna siihen, että Alma Media maksaa potkujen takana olevalle Kai Telanteelle peräti 360 000 euron vuosipalkkaa.[699] Ohitse meni vain Sanoma-konsernin toimitusjohtaja 2,4 miljoonan turpeilla tuloillaan.

Taidankin lähiaikoina lopettaa niin Bonnierin omistaman Alma Median kuin Sanomien tuottamien julkaisujen lukemisen. Kirjailijoista samaan tuloluokkaan yltävät vain Arto Paasilinna ja Laila Hirvisaari,[700] ja hekin tuotoksilla, jotka on tehty miellyttämään vanhempaa keskiluokkaa. Taiteilijoille, kirjailijoille ja muulle kulttuuriväelle, jotka tuottavat media-alan arvot, ei makseta hallintobyrokraatteihin verrattuna juuri mitään. Sen lisäksi, että kustantaja on kanto kirjailijan kaskessa ja tulppa julkaisemisen tiellä, kustantajat myös elävät kirjailijoiden kustannuksella.

Omantunnon kevennys

Useiden miljoonien vuosituloja on perusteltu milloin yrittäjäriskillä, milloin hyvällä onnella, mutta myös sillä käsityksellä, että täytyyhän Suomessakin voida rikastua kun kerran Yhdysvalloissakin voi. Sen lisäksi, että Suomen rikkaat saavat muita suopeamman verokohtelun, he pitävät yleensä rahansa ahneesti itsellään eivätkä käytä niitä hyväntekeväisyyteen, kuten Yhdysvalloissa on tapana.

En väitä, että sosiaaliturva pitäisi jättää armopalojen varaan, mutta Yhdysvaltojen malli opettaa kymmenysten maksun moraalia. Amerikan

rikkaat ymmärtävät, että heidän taloudellinen menestyksensä tapahtuu köyhän kansan ehdoilla ja heidän tuellaan, ja siksi on oikein palauttaa osa varoista kiertoon. Niin on tehnyt esimerkiksi maailman tämän hetken varakkain ihminen Warret Buffet,[701] joka on ilmoittanut lahjoittavansa 85 prosenttia omaisuudestaan (eli noin 31 miljardia dollaria) hyväntekeväisyyteen. Samaan tapaan on menetellyt Bill Gates.

Haluaisinpa nähdä, milloin Suomen rikkaat alkavat roiskia rahojaan kaduilla tai sijoittaa niitä yleishyödyllisiin hankkeisiin. Mikäli raha polttaa jonkun hyvävaraisen ihmisen perstaskua, hänen kannattaisi laittaa taskuissa kilisevät irtoeuronsa esimerkiksi pankkiosakkeisiin. Sitä kautta ne päätyisivät yhteiseksi hyväksi, kun tulevaisuuden pankkitukien ja takausten vaatimus pienenisi. Jos taas rikkaiden pöyhistyminen harmittaa, toiset ihmiset voivat kieltäytyä käyttämästä heidän firmojaan ja lakata jakelemasta omia almujaan heille.

Tiistaina 4. marraskuuta 2008

KÄÄPIÖ JA SEITSEMÄN LUMIKKIA

Julkisessa sanassa puhutaan tänään Yhdysvaltain ja koko maailman tulevaisuudennäkymistä. Jos minun pitäisi päättää, kuka seitsemästä kääpiöstä vastaa parhaiten Yhdysvaltain eläkkeelle siirtyvää presidenttiä, valintani kohdistuisi Lystikkääseen. George W. Bush oli luontaisesti koominen hahmo, mikä vaikeutti hänen vastaanottoaan – presidentin kun pitäisi olla kaikissa tilanteissa uskottava ja pitää naama peruslukemilla. Ja sitähän Bush yrittikin, mutta jos tuo asenne ei sovi yhteen ihmisen perusluonteen tai -olemuksen kanssa, se heikentää hänen uskottavuuttaan.

Bush oli uransa alkuvaiheessa rennolta ja huolettomalta näyttävä kantriäijä, mutta myöhemmässä vaiheessa häneltä puuttui eläytymiskykyä ja halua luoda kontakteja yleisöön. Ovien vetäminen kiinni johtui tietysti häntä vastaan suunnatuista ajojahdeista ja terrorismista. Kansalaiset puolestaan tekevät johtopäätöksensä ihmisestä usein alitajuisesti: vaistojensa pohjalta ja tarkemmin analysoimatta. Bushin lystikkään olemuksen ja hänen virallisten rooliensa välillä vallinnut ristiriitaisuus oli luullakseni se tekijä, joka alkoi herättää monissa ihmisissä antipatioita ja epäluuloja. Luontainen välittömyys ja omaksuttu jäykkyys johtivat ristiriitaiseen julkisuuskuvaan. Ei ole ihme, että kun George W. Bush luovutti Yhdysvaltain kongressin mitalin Dalai-lamalle viime syksynä,[702] Dalai-lama (suom. ”universaali guru”) kikatteli koko tilaisuuden ajan.

Bushin epäsuosioon vaikutti varmasti myös se, että hän on republikaani. Oikeistolaista presidenttiähän vihataan Yhdysvalloissa ja kaikkialla muuallakin aina, sillä hänet voidaan mieltää isähahmoksi, johon vasemmisto voi purkaa oidipuskompleksiaan. Bushin suosioon vaikuttivat tietysti

myös terrori-iskut, jotka olivat jo sinänsä eräänlaisia epäsuosion merkkejä. Silti ne pikemminkin kasvattivat Bushin suosiota Yhdysvalloissa kuin heikensivät sitä.

Bush ei ollut niin huono kuin hänen sanottiin olevan. Hän vain oli monien mielestä vastenmielinen tyyppi, jonka kaudella Yhdysvallat joutui ennennäkemättömän hävityksen kohteeksi. Sodankäynti Afganistanissa ja Irakissa kulutti valtion varoja niin, että Bush joutui lainaamaan enemmän rahaa kuin vuosien 1776–2000 presidentit yhteensä, eli yli biljoona (1 000 000 000 000) dollaria. Viidenneksi eniten velkaa teki hänen isänsä, mikä tosin oli hinta siitä, että Bush vanhempi onnistui lopettamaan varustelukierteen ja Neuvostoliitto romahti.

Yhdysvaltojen taloustaantuma, asuntoluotto-ongelma, maahanmuuton ongelmat, kassavaje ja sota viittaavat vain yhteen kipukohtaan: terrorismiin. Terroristien jahtaamiseksi säädetyillä Patriot Act 1:llä ja 2:lla George W. Bush sai kongressin hyväksymään huomattavia sananvapauden ja perusoikeuksien rajoituksia. Mutta sekään ei merkitse, että syy olisi ollut hänen itsensä. Tällä tavoin terroristit ovat päässeet päämääräänsä, demokratian takavarikoimiseen. Siksi olisi voinut odottaa, että myös demokraatit olisivat liittyneet Bushin riveihin, ja edellisissä vaaleissa niin luultavasti kävikin. Ilman terrorismin vastaista sotaa Bush olisi saattanut jäädä yhden kauden presidentiksi. Missio teki hänen virkakautensa jatkamisen välttämättömäksi, ja sen merkiksi Bush sai vuoden 2004 vaaleissa kaikkien aikojen äänivyöryn, joka kompensoi vuonna 2000 tapahtuneen vaalikommelluksen ja ratkaisun hakemisen korkeimmasta oikeudesta.

Huomattava on, etteivät opposition edustajat kyenneet esittämään Bushille vaihtoehtoista ohjelmaa eli kertomaan, mitä hänen olisi pitänyt kriisien keskellä tehdä. Vaihtoehtoväen keinot ovatkin olleet vähissä, kuten aina. Hävyttömimmän mudanheittokampanjan Bushia kohtaan käynnisti Michael Moore syytöselokuvallaan *Fahrenheit 9/11*, jossa hän väitti, että Yhdysvaltoihin suunnattu terrori oli Bushin syytä. En voi ymmärtää tällaista argumentaatiota, kuten en myöskään niitä väitteitä, joiden mukaan syyskuun yhdennentoista päivän terrori-iskut olivat Bushin hallituksen junailemia. Olivatko myös Madridin terrori-iskut CIA:n järjestämiä – entä terroristien iskut Lontoon metroon? Se, että Yhdysvaltojen hallitus todennäköisesti piilottelee terrori-iskuihin liittyviä faktoja, ei ole todiste hallituksen osallisuudesta terrori-iskuihin vaan luonnollinen seuraus terrorismin häikäilemättömyydestä. Joidenkin mielestä Michael Moore voi olla ”inhimillinen”, ”sympaattinen” ja ”humanistinen”, mutta omasta mielestäni hän on argumentaatiossaan aggressiivinen ja asenteeltaan läski.

Bushin syyttelijät ovat unohtaneet, että presidentti ei tee päätöksiään yksin. Lait säätää Yhdysvalloissa liittovaltion kongressi, jonka molemmista kamareista eli edustajainhuoneesta ja senaatista lain täytyy tulla ulos täsmälleen samanlaisena presidentin allekirjoitettavaksi. Kun kongressin voimasuhteet vaihtelevat kahden vuoden välein järjestettävissä vaaleissa,

joissa osa jäsenistä vaihtuu, myös poliittisesta päätöksenteosta tulee kirjavaa. Tämä ohjaa republikaaneja ja demokraatteja neuvotteluihin, ja käytännössä kaikki lakiluonnokset syntyvät sovittelun ja poliittisen kaupankäynnin tuloksena. Presidentti voi veto-oikeudellaan estää lakien voimaantulon. Tämä puolestaan jättää vallan avaimet presidentin käsiin niin, että poliittinen linjanveto tapahtuu presidentin ehdoin. Toisaalta myös aktiiviseen uudistuspolitiikkaan presidentti tarvitsee kongressin enemmistön tuen. Vaalien voittajaksi ennustetun Barack Obaman uudistukset voivat siten kariutua kongressin vastustukseen, mikäli Obama ei löydä taakseen kongressin selvää enemmistöä tai konsensusta. Jälkeenpäin arvioiden Bushin toimeenpanemilla uudistuksilla ja terrorismin vastaisella sodalla on ollut kongressin kannatus, vaikka demokraattinen oppositio ei sitä mielellään myönnäkään. Demokraattien taipumisesta näytön antaa se, että Bush sai politiikkansa ajetuksi.

Bushin henkilöön kohdistuva moittiminen on siis ollut suureksi osaksi aiheetonta. Jos politiikkaa itseään ei voida kritisoida tai sille ei ole vaihtoehtoa, arvostelu pyrkii hakemaan kohteensa ihmisen persoonallisista ominaisuuksista. Tämä puolestaan on onnistunut siksi, että Bush ei ole teflonia. Ennen poliittista uraansa Bush II vietti humupekan elämää Texasissa. Eräs hänen suustaan päässeitä sammakoita onkin (sinänsä varmasti vilpitön) tunnustus, jonka mukaan "elämäni parhaita päätöksiä oli se, että lopetin juomisen". Lystikäs Bush joutui koville, kun takapihojen pahikset alkoivat sittemmin kostaa porvarin pojalle.

Erään kysymyksen muodostaa se, onko Yhdysvaltojen ulkopolitiikka ollut muuta kuin Bushien välisen isä–poika-suhteen heijastelua maailmannäyttämöllä. Bush nuoremman sanottiin elävän isänsä leveässä varjossa ennen kuin sodankäynti Afganistanissa ja Irakissa tarjosi hänelle tilaisuuden näyttää kyntensä. Pidettiinpä tuota todistelunhalua myös yhtenä sodankäynnin motiivina. Enemmän voisi kylläkin uskoa saudimiljonäärien ja Bushin suvun keskinäisiin kahinoihin ja niiden osuuteen terrorismin motiiveina, paitsi että Osama bin Ladenin viha Yhdysvaltoja vastaan ei ole ollut luonteeltaan niinkään persoonallista kuin "bisnestä". Al-Qaidahan iski World Trade Centeriin ensimmäisen kerran jo Clintonin virkakaudella 1993.

Myös Bushin seuraajaa odottaa ristiriitojen todellisuus, ja äänestäjille on tarjolla kaksi epävarmaa vaihtoehtoa. Kahdeksattakymmenettä käyvälle John McCainille voitto olisi vain viimeinen sulka hattuun, eikä henkilökohtaista urahuippua tavoitteleva patakonservatiivi pysty muuhun kuin jatkuvuuden varmistamiseen. Ensimmäisen kauden nuorempana senaattorina toimivan Obaman suuret sanat puolestaan kutistunevat poliittisiin realiteetteihin. Pizzan jakamisen "uudet opit" eivät auta mitään, jos jaettava pizza koko ajan pienenee. Niinpä sekä John McCainin silmäniskut että Barack Obaman palopuheet muuttuvat koomisiksi heti, kun vaalikampanjointiin liittyvä jännitys karisee pois ja kuvaan astuu

arki. Yhdysvaltain politiikkaa leimaa jatkossakin tragikoomisuus. Jos minun pitäisi valita, kuka esittää pääosaa George W. Bushista kertovassa elokuvassa, valintani olisi John Malkovich. Kieroon katsovana ja puulla päähän lyödyn näköisenä hän sopisi rooliin loistavasti.

Keskiviikkona 5. marraskuuta 2008

ONNEA, OBAMA

Toissa viikonloppuna käytiin maailman menon kannalta kenties vähäpätöisimmät vaalit eli Suomen kunnallisvaalit. Eilen puolestaan järjestettiin koko maailman mittakaavassa ratkaisevimmat vaalit, Yhdysvaltain presidentinvaalit. Lisäksi tarjolla oli F1-sarjan autourheilumestaruus. (Tietyistä syistä uskon kuitenkin, että Suomen kunnallisvaaleilla on suurempi vaikutus *suomalaisten ihmisten* arkielämään kuin näillä muilla henkilövalinnoilla.)

Tämän maailman tärkeimmät asiat on vähäksi ajaksi ratkaistu, kun Yhdysvaltain presidentiksi valittiin Barack Obama[703] ja F1-mestariksi Lewis Hamilton.[704] Monikulttuuristien helpotukseksi kummallakaan pallilla ei tarvitse enää katsella ketään kalkkilaivan kapteenia, mikä varmasti lisää myös kaikenlaisten ”rasistien” päivätyötä; kansainvälisen politiikan puheenaiheita ja juoksuratojahan tummaihoiset hallitsevat jo ennestään.

Sekä Hamiltonin että Obaman etninen tausta on herättänyt paljon kiistelyä. Molempien olemukseen ja esiintymiseen liittyy sellaista intohimoisuutta, joka on luonut heille uskottavuutta. Mutta siihen on sisältynyt myös samanaikaista hyökkäävyyttä ja puolustuksellisuutta, jotka puolestaan juontavat juurensa heidän rodullisesta taustastaan. Vetoavat puheet olivat ominaisia niin Martin Luther Kingille kuin Jesse Jacksonillekin.

Obama varoi kampanjansa aikana turvautumasta rotuargumenttiin ja väisteli kaikenlaisia rotupuheita. Hän itse piti mustan rodun asemaan vetoamista rasistisena, kun taas suuri osa hänen mustista kannattajistaan olisi pitänyt rotukortin käyttämistä suotavana. Tämä puolestaan herätti monen mielessä kysymyksen, onko Obama ”tarpeeksi musta”. Tosiasiassa ihonväriin tukeutuva kampanjointi olisi johtanut hänen alas ampumiseensa jo esivaaleissa. Hillary Clintonhan hävisi Obamalle juuri siksi, että esivaaleissa onnistuttiin välttämään niin sukupuolella kuin etnisellä alkuperälläkin politikoiminen ja keskitytti in politiikan sisältöihin. Lopulta tämä itsehillintä ja kypsä taktiikka kantoivat maaliin.

Koiranviran oudot haut

Yhdysvaltain presidentin tehtävä on koiranvirka, jonka tavoittelu tietää toista vuotta jatkuvaa hikistä työtä. Kampanja ahmaisee yli sata miljoonaa dollaria rahaa ehdokkaan itsensä joutuessa kiertelemään mailikaupalla maanteitä ja nielemään pölyä esiintyessään bussikiertueella. Tehtävä on maailman kurjin myös siksi, että Yhdysvaltain presidentti tekee päätöksen ydinaseiden käytöstä tai käyttämättömyydestä – koko ajan. Eli mikäli ihminen tuohon virkaan päätyy, edessä voivat olla ankeat ajat. Haluaisitko sinä käsillesi niiden ihmisten veret, jotka voisivat roiskahtaa koko maailman totaalisesta holokaustista? Kyseinen hepreankielinen käsitehän tarkoittaa 'kokonaan polttamista', ja siinähän tuo maailma menisi lopultakin kokonaan. Lisäksi presidentinviran haltija saa eteensä lukuisia pienempiä murheita, kuten valtavan budjettialijäämän ja sotaa käyvän valtakunnan rauniot niin kotimaassa kuin Lähi-idässäkin. Itse en ymmärrä, miksi virka on niin haluttu, kun kansakin on kuin huono piski, joka haukkuu omaa isäntäänsä.

Selityksen tarjoaa vain tehtävään janoavien vallanhimo. Muutamat politiikantutkijat ovat sitä mieltä, että poliittista valtaa saa *helposti*, sillä suurin osa ihmisistä ei *halua* poliittista valtaa. Siksi valtaan ei tarvitse kuin tarttua. Eräät toiset taas ovat ihmetelleet politiikan johtajakeskeisyyttä: miksi maailman tärkeimpien asioiden käsittely on halki historian keskitetty perin harvoihin, yleensä vain yksiin käsiin? Muutamat sosiobiologit ovat pitäneet sitä ihmislajille tyypillisenä. Samaan tapaan he ovat selittäneet ihmisten massa- ja joukkokäyttäytymistä: kädellisten kun väitetään tuntevan suuren johtajan läheisyydessä ”fyysistä mielihyvää”. Minulla itselläni oli mielessäni juuri tuo toteamus, kun Yhdysvaltain presidentti kävi edellisen kerran kokoustamassa Helsingissä. Bill Clintonin ja Boris Jeltsinin autosaattueen pyyhkäistessä editseni Esplanadilla minulla oli tilaisuus todentaa sosiobiologisen havainnon paikkaansapitävyys ja arvio katujen varsille kokoontuneiden motiiveista.

Yhdysvaltain presidentti on maallisen vallan solmukohta. Instituution fyysiset langat ja loimet eivät ole tosin ulottuneet Suomeen yli vuosikymmeneen, mutta kenties tähänkin asiaan tulee muutos, kun Barack astuu virkaan. Onhan Obama melkein demari ja Tarja Halonen kutsunee hänet kylään. Ainakin Obama kampanjoi vahvasti muutoksella (*Change*), ja teema ymmärrettävästi puri, koska monet ovat tyytymättömiä nykyoloihin. Poliittisen historian valossa muutoksella kampanjointi harvoin kuitenkaan onnistuu. Suuria myönteisiä muutoksia ei ole koskaan tehty kumouksilla, vaan ne ovat aina tapahtuneet hitaasti. Nopea muutos puolestaan on merkinnyt yleensä muutosta huonompaan suuntaan. Sen sijaan muutos parempaan on rakennettu kovalla työllä. Laman puremat ihmiset

kaipaavatkin yleensä vakaita oloja, ja Amerikassa ei ole juuri mitään, mikä olisi objektiivisesti ottaen muutettavissa, paitsi tietysti asenteet.

Amerikkalaisen unelman ruumiillistuminen

Kun Fernando Alonson fanit haukkuivat Lewis Hamiltonia vuoden 2007 Espanjan-osakilpailussa epäurheilijamaisesta käytöksestä McLaren-tallissa, niin länsimaiden tiedotusvälineet nostivat esiin rodullisen näkökohdan ja alleviivasivat mekkalan nousseen rasistista seikoista. Samaan tapaan voidaan olettaa, että mikäli Yhdysvaltojen presidentiksi olisi valittu valkohapsinen McCain, Euroopan edistykselliset olisivat nostaneet koko vaalikauden kestävän porun siitä, kuinka väärin tai väärennetty vaalien tulos oli. Tuota valitusta olisimme sitten joutuneet kuuntelemaan seuraavat neljä, ehkä jopa kahdeksan vuotta. Esimerkiksi Suomen poliittisesti korrektissa mediassa kyseltiin räikeästi, onko mustalla miehellä asiaa presidentinvirkaan, ja valinnan tapahduttua suitsutettiin, kuinka ”oli jo aika”. Myös minä huokaisen helpotuksesta – mutta en suinkaan siksi, että ”virkaan saatiin lopultakin musta”, vaan siksi, että presidentinvirkaan valittiin henkilö, joka voi saada rotukorttia käyttävien hyökkäykset pysähtymään. Obama myöntänee itse olevansa tehtävässä muiden syiden kuin ihonvärinsä vuoksi, ja siksi Amerikan värilliset tekisivät viisaasti lopettaessaan heimokantaiset rotujuhlansa, jotka osoittavat vain mustien omaa apartheidia. Valkoiset puolestaan menettelisivät kohteliaasti suomalla Obamalle tukensa.

Entä mitä merkitystä etnisellä alkuperällä oli vaalien kannalta? Yhdysvalloissa ihmisten etnisellä alkuperällä on perin juurin toisenlainen asema kuin monessa muussa maassa, sillä lähes kaikki Amerikan nykyiset asukkaat ovat maahanmuuttajia tai heidän jälkeläisiään. Ehkä juuri tästä johtuvan defensiivisyyden merkiksi Yhdysvaltain perustuslaki vaatii, että presidentin pitää olla syntyperäinen Yhdysvaltojen kansalainen. Barack Obama on ”melkein maahanmuuttaja”, sillä hän on syntynyt Havaijilla, hänen isänsä oli kenialainen, ja lapsuutensa hän vietti Indonesiassa. Toinen syy siihen, miksi presidentin pitää olla syntyperäinen yhdysvaltalainen, on tietysti se, ettei ”aivan juuri” maahan muuttanut siirtolainen voisi päätyä presidentinvirkaan, jolloin kyseessä voisi olla esimerkiksi vallankaappaus.

Obaman kannatuksen eräs selitys on nykyisen maahanmuuttajaväestön kasvu. Mustat, latinot ja orientaalisen rodun edustajat eivät ole enää vähemmistö, eikä muutos tapahdu eurooppalaisperäisen väestön kannalta välttämättä myönteiseen suuntaan, sillä Yhdysvaltain väestörekisterikeskuksen ennuste lupaa valkoisen rodun jäävän vähemmistöksi vuonna 2042 muiden väestönosien suuren syntyvyyden ja siirtolaisuuden vuoksi.[705] Huomiota ja sympatiaa on riittänyt jopa Amerikan alkuperäiskansoille eli

intiaaneille, mutta kuka kiinnittäisi huomiota eurooppalaisten kansojen meneillään olevaan syrjäytymiseen maailmassa?

Yhdysvallat on maailman suurin siirtolaisvaltio, ja niinpä etnisellä alkuperällä on Yhdysvalloissa erilainen rooli kuin muissa maissa. Koska myöskään valkoinen väestö ei ollut alun perin amerikkalaista, yhdelläkään muualta muuttaneella kansakunnalla ei ole ollut alkuperäiskansalle ominaista moraalista etulyöntiasemaa Amerikassa. Sen sijaan etnisistä eroista puhumisen kautta välittyy vain orjuuden ja sisällissodan muisto. Siihen liittyvien haavojen ompelu on tapahtunut yksimielisesti, sillä kantaväestöön kuulumattomilla kansakunnilla ei ole ollut eettistä prioriteettia oman paikkansa määrittelemiseen, vaan eri rodut ovat olleet Yhdysvalloissa samalla lähtöviivalla. Juuri tämä selittää, miksi Obaman kampanja puri tehokkaasti. Hän tulkitsi Yhdysvalloissa asuvia kansakuntia toisin kuin edeltäjänsä: kokoavasti ja yhdenvertaisuutta korostaen. Niinpä hän totesikin, että hänellä on ”erilainen käsitys USA:n kansasta kuin muilla”. Koska Obaman sanoma oli perimmältään tosi, se upposi kuin kuuma veitsi voihin, ja puheillaan hän sai kosteiksi nuorilta naisilta ainakin silmät. Samasta syystä Obaman ympärille saattaa kehittyä maailmanlaajuinen fani-ilmiö.

Obama onnistui kampanjassaan, sillä hän kytki itsensä ja oman maansa yhteen sekä tulkitsi monikulttuurisen USA:n menneisyyttä oman persoonansa kautta. Ihmiset näkivät hänessä samastumisen kohteen, johon he saattoivat projisoida oman henkilökohtaisen historiansa ja toiveensa. Tämäntapaisen Forrest Gump -efektin kautta Obaman onnistui herättää myös isänmaallisten amerikkalaisten kannatus. Hänen taktiikkanaan oli julistaa, että valkoisilla ja mustilla on yhteisiä etuja ja uhkia, ja hänen sanottiin olevan *whiteman in blackface*. Monien mielestä Harvadista valmistunut juristi onkin konservatiivisempi kuin republikaanit itse. John McCain, joka on Vietnamin sodan veteraani ja viisivuotinen sotavanki, alkoi näyttää Obaman rinnalla eräänlaiselta Jimmy Carterilta. Tämän kohtalokkaan paradoksin lisäksi 72 vuoden ikä tuomitsi McCainin menneen maailman mieheksi.

Erään keskeisen ongelman mustan miehen tiellä Valkoiseen taloon muodosti se, miten hän voisi saavuttaa yhtä aikaa sekä kristinuskoa tunnustavan mustan väestön että amerikanarabien kannatuksen. Asiassa helpotti tietysti tosiasia, että arabit tuskin menisivät Bushin puolueesta ponnistavan McCainin tueksi, eikä heillä olisi Obamaa parempaakaan vaihtoehtoa. Sen sijaan suuri osa mustien kiihkokristittyjen äänistä olisi hyvinkin voinut löytää tiensä aborttiin kielteisesti suhtautuvan McCainin piikkiin. Yhdysvalloissahan presidentit politikoivat nimenomaan sukupuolimoraalilla, jolloin erilaiset vähemmistöt nousevat helposti vaa'ankieliasemaan. Tällä kertaa seksuaalivähemmistöjen vaikutus jäi varsin vähäiseksi, ja ihonväri kaappasi suuremman roolin. Esimerkiksi homojen asema vaiettiin vaalikampanjassa lähes täysin, vaikka ehdokkaat olivatkin il-

maisseet kantansa selvästi: Obama äänestäessään perustuslakiin esitettyä avioliittokieltoa vastaan ja McCain linnoittautuessaan kristillisen moraalin taakse jo aborttikysymyksessä. Se, että presidentit esittelevät aborttikantojaan kampanjoissa, on käsittämätöntä, sillä abortti on jo laillistettu Yhdysvalloissa – ellei sitten kyse ole voimassa olevien oikeuksien takavarikoinnista.

Varsin vaaralliseksi Obaman kannalta osoittautui hänen omiin riveihinsä lukeutunut musta fundamentalistipastori Jeremiah Wright, jonka rotupuheita pidettiin Obaman omina kannanottoina, kunnes ehdokas sanoutui irti hänen saarnoistaan. Rodulla on siis edelleen politiikkaan vaikuttavaa merkitystä, mikä saattaa paitsi yhdistää, myös jakaa ihmisiä. Obaman tapauksessa huomiota herättää se, että aina rodullisen näkökohdan pulpahdettua esiin hän sivuutti kyseisen argumentin muiden poliittisten asiakysymysten tieltä.

Maailman pihamaat

Barack Obaman valintaa puolsi tavallaan se Ilta-Sanomien mainitsema seikka, että McCain oli myös ”al-Qaidan ehdokas”.[706] Terroristijärjestö nimittäin ilmoitti ennen vaaleja, että se toivoo republikaaniehdokkaan valintaa, sillä tämä oli luvannut jatkaa sotaa Afganistanissa ja Irakissa. Tämä kertoo jotakin terrorismin logiikasta. Terrorismi on mahdollista vain vastustajan eli vihollisen olemassaolon kautta. Niinpä al-Qaida koki McCainin valinnan oman toimintansa jatkamisen ehdoksi.

Mutta al-Qaidan ilmoitukseen sisältynee myös informaatiosodankäynnillinen näkökohta: se on terroria jo sinänsä. Ennen vaaleja annetulla ilmoituksella oli itse asiassa tarkoitus heikentää McCainin kannatusta. Kun yhdysvaltalaiset saataisiin ajattelemaan, että McCainin tultua valituksi myös al-Qaidan harjoittama terrori jatkuisi, ihmiset ryntäisivät äänestämään Obamaa. Tämän ajattelutavan valossa al-Qaidan suosikiksi paljastui Obama. Ja terroristihan ei koskaan lausu todellisia ajatuksiaan, vaikka muutoin rikollinen tekee tietysti kaikkensa paljastaakseen itsensä. He ovat siis tuon ääneen lausumattomuuden todellisia moniosaajia.

Amerikan ulkopuolinen maailma on joka tapauksessa nähnyt Yhdysvaltojen presidentinvalinnassa yksipuolisesti vain sen ulkopoliittiset ulottuvuudet. Yhdysvaltalaisille itselleen valinta oli ensisijaisesti sisäpoliittinen, ja sisäpolitiikan kenttää varjostavat asuntoluottokriisi, valtion velkaantuminen sekä pitkään jatkunut laskusuhdanne. Yhdysvaltalaiset pitävät näihin ongelmiin vastaamista paljon tärkeämpänä kuin ulkopolitiikkaa, jonka päälinjoista vallitsee kansalaisten keskuudessa suurempi yksimielisyys. Irakin sodasta ei puhuttu vaalikampanjan lopulla vähänlaisesti vain siksi, että tilalle tuli taloudellisia puheenaiheita, vaan siksi, että monet myöntävät sodan perustelluksi. Esimerkiksi Irakin sotaa vas-

tustaa moni, mutta juuri kukaan ei vastusta Yhdysvaltojen joukkoja tai tehtävän oikeutusta sinänsä.

Myöskään rodullisella näkökohdalla ei ole ollut Yhdysvaltojen ulkopolitiikassa niin suurta merkitystä kuin muualla on ajateltu. Sen enempää Colin Powellia, Condoleezza Ricea kuin 1960-luvun Robert McNamaraakaan ei ole arvioitu heidän ihonvärinsä vaan heidän työsuoritustensa perusteella. Poikkeuksen tosin muodostaa Powell, joka lipsahti vaalitaistelussa Obaman kannattajaksi, vaikka hän toimikin republikaanisen Bushin ulkoministerinä. Ihonvärillä voi siis olla puoluerajojen ylityksiin ohjaavaa merkitystä. Ehkä juuri tässä valossa on ymmärrettävää, että eurooppalaiset monikultturistit näkivät Obaman valinnassa lähinnä hänen etnisen taustansa pitäen häntä erityisesti vähemmistöjen suosikkina.

Vähemmistöjen puolustaja?

Entä miten Obama itse on asennoitunut muihin kuin etnisiin vähemmistöihin? Ulottuvatko hänen tasa-arvon ja solidaarisuuden julistuksensa esimerkiksi seksuaalivähemmistöjen piiriin? Suvaitsevaistohan on aina opettanut, että aitoa monikulttuurisuutta toteutetaan yleisen suvaitsevaisuuden eikä tiettyyn ryhmään kohdistuvan valikoivan suvaitsevaisuuden perusteella. Todellisuudessa Barack Obaman afrokristilliset taustat sekä hänen riippuvuutensa afroamerikkalaisten ja latinojen kannatuksesta sitoivat häntä homofoobisuuteen. Homofobia puolestaan on vaivannut niin etnisten vähemmistöjen kristillisyyttä kuin suurkaupunkien skeittareita ja koripalloilijoitakin. Etnisesti erilaiset ihmiset eivät haluaisi kuulua rodullisen vähemmistöominaisuutensa lisäksi mihinkään muuhun, esimerkiksi seksuaalivähemmistöön. Siksi he siirtävät avointa vihamielisyyttään pelkojensa kohteisiin, kuten juuri homoihin. Meille homoille New Yorkin etnisissä ghetoissa huudellaan suoraan, ja onpa meihin kohdistettu myös selvää väkivaltaa. Ammentaessaan kannatustaan näistä piireistä Obama joutui pyörtelemään puheitaan etukäteen, vaikka hän mahduttikin homot jopa viisiminuuttiseen voitonpuheeseensa. Tämä olikin tarpeen, sillä amerikkalaiset äänestivät presidentinvaalin yhteydessä myös homoja koskevista lakialoitteista, ja esimerkiksi Kaliforniassa 52 prosentin heteroenemmistö näyttää kumoavan osavaltion korkeimman oikeuden viimekeväisen päätöksen, jolla sallittiin samaa sukupuolta olevien ihmisten avioliitot.

Toisaalta McCainilla oli asenteiltaan liberaali ja nykyaikainen varapresidenttiehdokas: tämä hieman pimumaisen kuvan itsestään antava Sarah Palin. Aborttikysymys saikin heti käytännöllisen luonteen, sillä Palinin 17-vuotiaan tyttären ilmoitettiin olevan raskaana.[707] Kuinka paljon avioton teiniraskaus tuokaan Palinille kannatusta, kun kaikenlaiset pervosedät ryhmittyvät hänen taakseen? Liberaalius ei ole tosin sinänsä

mikään itseisarvo, kuten ei yleinen suvaitsevaisuus tai monikulttuurisuuskaan. Harva homoseksuaali voi hyväksyä esimerkiksi islamiin tai kristillisyyteen perustuvaa politikointia, ja siksi myös suvaitsevuuden pitää olla aina järkiperäistä ja valikoivaa.

Mitä sitten itse ajattelen Obaman valituksi tulemisesta? Pohdin hänen menestystekijöitään pitkään. Obamalla on varmasti terapeuttinen vaikutus Yhdysvaltoihin kansakuntana. Siksi olen tyytyväinen, että amerikkalaiset päättivät valita hänet. Obaman tapa puhua on intohimoinen ja runollinen. Se merkitsee, että hänestä voi tulla suuri poliitikko, jonka sanoja siteerataan patsaissa ja kirjojen alkulehdillä. Hänen esiintymisensä säteilee hallitsijamaista määrätietoisuutta. Siinä, missä McCain lupasi amerikkalaisille "taistelun jatkuvan", Obama puolestaan lupasi yhdistää kansakuntaa. Tämäntapainen isänmaallisuus on paljon parempi lähtökohta mille tahansa politiikalle, onpa sen sisältönä sitten finanssikriisin, kansainvälisten konfliktien tai juoksevien asioiden hoito. Tässä mielessä Obama on yhtä moderni ja avoin lupaus tulevaisuudelle kuin Ayaan Hirsi Ali on ollut muslimien yhteisölle.

Toivotan siis Obamalle onnea. Hän näyttää reilulta jätkältä ja pystyy poliitikoille epätyypilliseen tapaan vakuuttamaan ihmiset siitä, että tarkoittaa mitä sanoo. Hänessä on lisäksi tiettyä karismaa, ja hän näyttää saaneen myönteisiin tekoihin tarvittavan vaihteen päälle. Onhan se kieltämättä hieman hullua, että Osaman ennustetaan lopettavan, kun valituksi tuli Obama, jonka sukunimi on kuin huono väännös sanasta "Osama" ja toinen nimi (Hussein) tuo mieleen Irakin syrjäytetyn hallitsijan. Kun markkinoitavan ehdokkaan brandiin liittyy niin ylitsekäymättömiä imago-ongelmia kuin Obaman nimeen, mutta hän siitä huolimatta tuli valituksi, ei tuotekaan voine olla huono. – Ellei sitten ole niin, että muslimiksikin luullun Obaman valinta oli jatkuvan pakolaisvirran seuraus ja eräänlainen luonnon kosto kaiken sen kärsimyksen lisäksi, jota Yhdysvaltain kansa oli joutunut kestämään terrorin pelossa. Minulle itselleni on tietysti samantekevää, mitä väriä poliitikko edustaa, kunhan hänen toimissaan on järkeä.

Koska B. Obama on suhteellisen nuori, hänestä välittyy energinen tahtotila. Mutta hänellä on edessään niin suuria haasteita, että järjen lisäksi hän tarvitsee myös paljon hyvää tuuria. Vaikka Obama saikin taakseen peräti 365 valitsijamiestä Yhdysvaltain vaalitavan vuoksi, hänen voittonsa oli äänissä mitattuna täpärä, sillä annetuista äänistä hän sai vain 53 prosenttia. Samanaikaisesti pidetyissä kongressivaaleissa demokraatit eivät saaneet 100-paikkaiseen senaattiin täyttä 60 paikkaa, mikä olisi tehnyt opposition *filibusterin* eli puhumalla jarruttamisen mahdottomaksi. Obamalla ei ole myöskään taskussaan mitään sellaista korttia, jolla Yhdysvaltain talous voitaisiin laittaa taikaiskusta kuntoon ja kansainväliset suhteet selvittää. Ilman Yhdysvaltojen omaksumaa maailmanpoliisin roolia tämä maapallo ajautuisi luultavasti entistäkin sekasortoisem-

paan tilaan. Irakin sodan on arvioitu päättyvän aikaisintaan ensi vuosikymmenen puolivälissä, ja sotaan ehtii todennäköisesti vielä Obaman seuraajakin.

Torstaina 6. marraskuuta 2008

LUOLAN IDOLIT VEIVÄT SIVISTYKSEN

Rehtori Ilkka Niiniluoto totesi pari vuotta sitten Helsingin Sanomissa, että nuorison yleissivistyksen ja tietämyksen taso on laskenut.[708] Emerituskriitikko Pekka Tarkka puolestaan kirjoitti samoihin aikoihin jonkin kulttuurilehden sivuilla, että hän ei ”ymmärrä mitään”. Kumpaistakin kommenttia voidaan pitää tietysti merkkinä siitä, että kyseiset herrat eivät elä samassa maailmassa kuin monet nuoremmat. Nuorilla on kai erilaisia tietoja ja taitoja kuin vanhemmilla ihmisillä. Mutta jokin raja myös historiallisen kulttuuriperinnön laiminlyömisellä pitäisi olla. Historiaton ihminen on tulevaisuudelle vaarallinen, sillä menneisyytensä unohtajat ovat alttiita toistamaan ihmiskunnan virheitä.

Toivon, että käsitystäni ei pidetä osoituksena aivojen varhaisesta ateroskleroosista, mutta olen myös itse pannut merkille, että edes yliopistoissa opiskelevat nuoret eivät enää tiedä sellaisia aivan tavanomaisiakaan asioita, jotka ovat perinteisesti kuuluneet jokaisen henkisesti kypsän ihmisen yleissivistykseen. Sen sijaan tuoreilta ylioppilailta voi saada vastaukseksi täysin yllättävää ”eos:ää” (rasti ruudussa ”en osaa sanoa”), ja heidän taitonsa tuottaa virheetöntä suomenkielistä tekstiä on rapistunut. Yksi syy tähän voi olla se, että lukioiden läpi päästetään puolet ikäluokasta. Lukioissa nuorten pitäisi oppia, mutta lukioiden opettajat on ehdollistettu myötäilemään oppilaiden tietämättömyyttä, jotta maahan saataisiin mahdollisimman paljon ylioppilaita. Sama sosiaalidemokraattinen koulutuspolitiikka on heijastunut myös yliopistoihin, ja tutkintoja myönnetään samoilla perusteilla kuin neuvosten arvonimiä 1970-luvulla.

Sen sijaan, että nuoret keskittyisivät etsimään elämänsisältöä älyllisen toiminnan ja kirjallisen kulttuurin piiristä, he kuluttavat aikaansa yhä enemmän sähköisen median parissa. Sähköinen media puolestaan on nopeatempoinen eikä anna mahdollisuutta ajattelun vaatimaan viipymiseen siinä missä kirjoittaminen ja syventyminen painettuun sanaan. Lisäksi televisiossa ja internetissä liikkuva tieto on pintapuolista ja nopeasti vaihtuvaa, ja tämän hetken totuudet ovat korvattavissa silmän räpäyksessä toisilla. Niinpä informaation pysyvyyteen ei kiinnitettä tarpeeksi huomiota. Tämä puolestaan ohjaa olettamaan, ettei tietämisellä olekaan merkitystä ja että pelkkä esiintyminen on pääasia – ei välitettävä sisältö. Ehkä tällä tavoin voidaan selittää, miksi nuoret tavoittelevat oman persoonansa esille pääsyä esimerkiksi tosi-TV:n keinoin.

Kun kaikki on siistii

Valtamedia onkin luonut nuorison tyhmistämiseen loistavat välineet. Eräs latinankielinen harjoituslause kuului suunnilleen niin, että ”nuoret pitävät kauniista vaatteista, hyvästä ruoasta ja kauniista musiikista”. Se, että tuota lausetta käännettiin latinan oppitunneilla, oli oppineiden kaino tapa muistuttaa siitä, että vaikka nuoret koulujen luokissa vaihtuvatkin, heidän ominaisuutensa joka tapauksessa pysyvät. Niinpä klassinen lause on säilyttänyt totuusarvonsa ajasta aikaan.

Nuoret todellakin rakastavat kaikkea kivaa ja hyvännäköistä, mikä on heidän mielestään *cool*. Viihteen tuottajat puolestaan ovat täyttäneet nuorison todellisuuden humpuukilla, kuten television laulukilpailuilla ja eläinkokeita muistuttavilla *survival*-ohjelmilla, joissa kymmenkunta tyhjäpäätä pakataan kameravalvottuun taloon tai alistetaan tekemään jotakin aivotonta. Koska ihmisiä kiinnostavat nykyään samat asiat kuin antiikin aikoina eli raha, seksi ja juhliminen, näitä ohjelmia katsotaan. Ja televisiokanavat lähettävät niitä mielellään, koska ne kelpaavat mainostamisen foorumeiksi. Tämä puolestaan epä-älyllistää television, ja vahvistetuksi tulee Henri Lefebvre -nimiseltä filosofilta tuttu lause ”televisio disintelligoi tyylin”.

Viimeisimmän näytön asiasta antoi kasvatustieteitä opiskeleva ”Big Brother”-Tuuli lausahtaessaan, että Suomen talvisota käytiin vuosina 1817–1818![709] Suuri osa talon asukkaista ei osannut vastata oikein muihinkaan yksinkertaisiin tietokilpailukysymyksiin.

Kyseiset TV-sarjat ja niiden esiintyjät ovat valitettavasti alkaneet saada sivutilaa myös itseään kunnioittavissa sanomalehdissä, eli pinnallisuus on levittäytymässä kirjallisillekin foorumeille. Invaasiota voidaan ymmärtää, sillä suuret mediat haluavatkin muuttaa sivunsa viihteellisiksi laajemman lukijakunnan toivossa. Kulttuuri ei voi kuitenkaan perustua pelkkään itsen performoimiseen eikä toisten hengiltä viihdyttämiseen.

Post scriptum

Entä mitä tarkoitan otsikossa mainitsemillani ”luolan idoleilla”. Esseistisen kirjoittamisen sääntöjä uhmaten kerron tämänkin asian suoraan. Kyseessä on brittifilosofi Francis Baconin maininta, jolla hän viittasi yksilön subjektiivisesta näkökulmasta johtuviin virhekäsityksiin.

Itse termi juontaa juurensa kreikan kielen sanasta ”eidolon”, joka puolestaan tarkoittaa ’aavekuvaa’. Teoksessaan *Novum Organum* (1620) Bacon tarkoitti idoleilla huonoja ajattelutottumuksia, jotka saavat ihmiset erehtymään. Vastaavasti idolin käsitteellä on viitattu myös epäjumaliin. Siten esimerkiksi idolatria on epäjumalanpalvontaa. Otsikkooni sisältyy

siis sanaleikki, jossa kytken yhteen Idols-kilpailujen idolit ja luolan pahamaineiset varjot.

Kuten huomaatte: yliopiston opettajana olen tottunut selittämään kaikki asiat juurta jaksaen, mikä kertokoon siitä työn ja tuskan taipaleesta, jonka takana kaikki koulunkäynti on. Juuri tästä alleviivaamiseen, opettamiseen ja demonstroimiseen liittyvästä tarpeesta Idols on siirtynyt myös akatemioiden riesaksi.

Perjantaina 7. marraskuuta 2008

HEDELMÄPOMMEJA

Suomen puolustuspolitiikan huonoimpana päätöksenä on pidetty jalkaväkimiinat kieltävään Ottawan sopimukseen liittymistä. Todellisuudessa miinat ovat puolustusaseita eli aseista humaaneimpia. On hyökkääjän oma vika, jos menee vieraalle tontille tallomaan. Sopimukseen eivät ole liittyneet sen enempää Yhdysvallat kuin Venäjäkään, joten miksi Suomen piti?

Syitä jalkaväkimiinojen pitämiseen olisi ollut useita. Tärkeimmän syyn luo nykyisen järjestelmän halpuus verrattuna korvaavaan järjestelmään, joka onkin aiheuttamassa veronmaksajille satojen miljoonien lisäkulut. Toiseksi, miinojen psykologista pelotevaikutusta ei voida korvata millään muulla järjestelmällä. Kolmanneksi, ei ole järkeä korvata yhtä puolustusasetta toisella kalliimmalla, jonka räjähtämättä jääneet ampumatarvikkeet olisivat maastoon unohtuneina yhtä suuri uhka kuin miinatkin. Suomessa miinoitteista tehdään tarkat kartat, ja suurin osa suomalaista kannattaa miinojen säilyttämistä. Ja neljänneksi miinojen korvaushankkeet ovat johtaneet vain sopimusten kiertoon, esimerkiksi niin, että entisiä viuhkamiinoja on jatkossa sanottu viuhkapanoksiksi, jolloin niitä ei ole enää myönnetty sopimuksen alaan kuuluviksi. Kun aseiden intentionaalinen tavoite on yleensäkin lamauttaa ja torjua vihollinen mahdollisimman tehokkaasti, miksi peitellä tätä tarkoitusta ainakaan sikäli, kuin maanpuolustusta on olemassa?

Tällä hetkellä kättä väännetään niin sanotuista rypälepommeista. Suhteessa rypäleaseisiin Tarja Halonen on ottanut realistisemman linjan, vaikka itse aseet ovat julmempia. ”Rypäleistä” voivat tulla mieleen esimerkiksi viinirypäleet ja ”pommista” hedelmäpommi, mikä on saattanut kääntää ulko- ja turvallisuuspoliittisen valiokunnan kannan rypäleaseet kieltävää Oslon sopimusta vastaan. Se onkin parempi ratkaisu, sillä Yhdysvallat, Venäjä, Kiina ja monet muut sotilasmahdit eivät ole luopuneet myöskään näistä aseista.

Viisasta eduskunnan ja ulkopoliittisen johdon suhtautuminen aseiden kieltohankkeisiin ei ole ollut koskaan. Käytännössä se on muuttunut pelkäksi arpomiseksi. Halpa ja hyvä puolustusase hylättiin, mutta jatkossa

joudutaan hakemaan keittiön kattilat apuun veden äyskäröimiseksi veneestä, kun yksi kohta vuotaa.

En ymmärrä lainkaan sellaista ajatusta, että aseistariisunta pitäisi aloittaa pienimmistä ja heikoimmin aseistetuista armeijoista, kuten rauhanaktivistit vaativat.[710] Suomen puolustusvoimat eivät uhkaa ketään muuta kuin mahdollista maahantunkeutujaa. Myöskään miinakiellon päämääränä ei ole ollut vain miinojen poistaminen vaan yleinen aseistariisunta. Se taas on kaunis mutta lapsellinen tavoite, jonka vuoksi joukkomme joutuvat kärsimään tarpeettomia tappioita jos ja kun sota seuraavan kerran tulee. Viisainta olisi poistaa miinat niin, että lataukset laitettaisiin yhteen varastoon ja sytyttimet toiseen. Mitä enemmän aseita Suomen Puolustusvoimilla on, sitä parempi Suomelle.

Lauantaina 8. marraskuu 2008

PÄINVASTOIN

Sana ”päinvastoin” on siitä erikoinen, että väitettäessä jonkin asian olevan johonkin toiseen verrattuna päinvastoin, ei ole selvää, kuinka päin asia itseasiassa on. Tämä johtuu siitä, että ”päinvastoin” voi viitata sekä asiasisältöön että lauseen totuusarvoon. Esimerkiksi sanoessani, että ”nähdäkseni ulkona sataa tai päinvastoin”, sana ”päinvastoin” voi viitata sanaan ”nähdäkseni” (eli en olisikaan sitä mieltä) tai itse väitteeseen, että ulkona sataa (eli ei sataisikaan).

Vielä monimerkityksisemmäksi sanankäyttö tulee, jos väitteen sisältönä ovat asiat, joiden kesken vallitsee monta vaihtoehtoa. Esimerkiksi ”kävelin päin punaisia valoja ja päinvastoin”. Tällöin jää epäselväksi, kävelinkö mitään valoja päin, kävelinkö päin vihreitä valoja vai kävelinkö kadun ylitettyäni vielä takaisinkin.

Esimerkkejä sanan ”päinvastoin” hullunkurisesta käytöstä:

”Tämä ei ole tuoli, päinvastoin.”

”En ole nainen, vaan päinvastoin olen nainen.”

”Se ei ole olennaista, vaan päinvastoin se on olennaista.”

”Älä yritä kääntää asiaa päinvastoin,
kun sen päinvastoin pitäisi olla päinvastoin.”

Karttapallot katollaan

Tämän päivän Helsingin Sanomissa oli jälleen paljon uutisia, joiden haluaisin olevan päinvastoin. Kokoomuksen elitistiseltä vaikuttava ulkoministeri Alexander Stubb intoilee sen otaksumansa (ja ilmeisen toiveensa) puolesta, että tulevaisuudessa ”EU:n laajeneminen jatkuu”.[711] Lehti puolestaan täydentää, kuinka uutinen pitää ymmärtää ja naulaa otsikon perään ”ja hyvä niin”. Näin yksinkertaisimmankin lukijan halutaan ymmärtävän, mikä on hyvää, eikä lehden kanta jää viisaammillekaan epäselväksi.

Toinen asiasisällöltään nurin niskoin seisova uutinen on se, että opetusministeri Sari Sarkomaan mukaan hallitus aikoo uudistaa sosiaaliturvajärjestelmää lisäämällä mukaan patistelevia elementtejä.[712] Sitä puolestaan sanotaan kannustavuudeksi. Todellisuudessa kyseisenlainen ehdollistaminen johtaisi muun muassa huippukoulutettujen ihmisten kiristämiseen ja tarpeettomaan holhoamiseen aloilla, joilla töitä ei ole tai toimintaa ei voida organisoida sen enempää palkkatyöksi kuin yrittäjätoiminnaksikaan. Näin on esimerkiksi taiteiden piirissä.

Olisi hauska tietää, mihin asiaa märehtivältä Sata-komitealta pääsi unohtumaan perustulojärjestelmä, jota vihreät mainostivat eduskuntavaalien alla? Luvatun 440 euron suuruisena se ei tosin ylittäisi edes 750 euron kuukausitulon köyhyysrajaa, mutta järjestelmä voitaisiin toteuttaa esimerkiksi kirjassani *Työttömän kuolema* (2005) ehdottamallani tavalla.

Ei ole kulunut montakaan päivää, kun mainitsin tässä blogissani, että sosiaaliturvaa koskeva remontti kehdataan todennäköisesti nostaa poliittisiin puheisiin vasta kunnallisvaalien jälkeen. Nyt on vaalien jälkeinen aika. Ja kuuma peruna ilmestyi pöydälle heti salakomitean verhojen heilahdettua hieman.

Helsingin Sanomat jatkaa myös maahanmuuttajien ja kantasuomalaisten välillä näkemäänsä sotaa referoimalla jonkun paikallisen maahanmuuttajakoordinaattorin puheita, joiden mukaan ”suomalaismies pelotteli maahanmuuttajataustaisia nuoria ampumalla parvekkeelta ilmaan” ja ”keski-ikäinen suomalaismies puukotti ulkomaalaistaustaista nuorta miestä kasvoihin”![713] – Hui. Kyllä syyllisyys ja teot ovat näissäkin ”kähinöissä” (lehden oma ilmaus) yleensä olleet *vice versa*, mikä voidaan todeta esimerkiksi rikostilastoista. Onkin outoa, että tekijän etninen alkuperä mainitaan avoimesti, kun asialla on suomalainen, mutta sitä ei mainita, kun syyllinen on maahanmuuttaja tai se ei ole muutoin ”olennaista”.

Kyseessä taitaakin olla suomalaisia vastaan suunnattu provokaatio tai suoranainen kiihottaminen, ja huomiota herättävästi asialla on jälleen ”nuoriso”. Helsingin Sanomien jutun mukaan ”tilanne saattaa riistäytyä vakavaksi, kun *nuoret* kertovat kotonaan oman versionsa tapahtumista” ja ”*nuorten* kertomukset saattavat olla värittyneitä” (kursivointi minun). – Mutta mitä silloin tapahtuu? Lähtevätkö vanhemmat ihmiset tai suvut

kostoretkille mätkimään perussuomalaisia? Hälyttävätkö maahanmuuttajanuoret koolle kokonaisen koripallojoukkueen mukiloidakseen meitä muita, toisia, vieraaksi itsemme kokevia suomalaistaustaisia?

Kun viranomaisten mielestä syyllisiä ovat aina vain suomalaiset, käy helposti päinvastoin, ja ihmisistä tulee entistäkin maahanmuuttajavastaisempia. Etniset ”kähinät” sen kun lisääntyvät. Mikäli maahanmuuttajat puolestaan ”kokevat helposti, että kaikki suomalaiset ovat meitä vastaan”, kuten lehti väittää, niin millä tavalla valkonaamaksi huudellut suomalaisnuoret sitten omalta osaltaan kokevat asian? Päinvastoinko?

Hufvudstadbladet puolestaan kantaa kortensa poliittisen korrektiuden tämänpäiväiseen kekoon uutisella, jonka mukaan poliisiylijohtaja Mikko Paatero haluaa maahanmuuttajia poliiseiksi paikkaamaan huutavaa työvoimapulaa. Juttu on epäuskottava, sillä viime helmikuussa poliisit valittivat vielä resurssipulaa, ja suurin osa poliiseiksi valmistuvista joutui suoraan työttömiksi (69 valmistuneesta vain kolmelle oli tiedossa määräaikaisia töitä).[714] Mutta Paateron kannanotto on kelvannut pohjaksi myös Helsingin Sanomille, joka teki pienestä jutusta suuren.[715]

Poliisiylijohtajalta kiskotun uutisen tarkoitus lieneekin vain sopeuttaa maahanmuuttajia viranomaisvaltaan. Kun (1) ”pulaa tulee etenkin ruotsin kieltä osaavista poliiseista”, mutta toisaalta (2) ”maahanmuuttajien työllistymiskynnystä nostaa ne, että poliisien on oltava suomen kansalaisia ja heidän on osattava hyvin kotimaisia kieliä”, niin miksi Paatero toivoo, että (3) ”poliisiin saataisiin houkuteltua myös entistä enemmän maahanmuuttajia”? Mikäli keskeinen tavoite on saada suomen- ja ruotsinkieltä taitavia poliiseja, niin heitähän löytyy nimenomaan kantaväestöön kuuluvien suomen- ja ruotsinkielisten joukosta. Miksi heitä pitäisi etsiä maahanmuuttajien seasta? Syy voi tuskin olla mikään muu kuin poliisin halu herättää maahanmuuttajien luottamusta poliisin omaa toimintaa kohtaan.

Maahanmuuttajia koskevat samat vaatimukset kuin muitakin ihmisiä. Jos niistä aletaan tinkiä, kyse on päinvastoin kantaväestöön kohdistuvasta tahallisesta syrjinnästä. Ilmeisesti poliisin ja maahanmuuttajien välillä vallitsevaan epäluottamukseen on jokin syy. Jos kyse on pelkästä tasa-arvokiintiön täyttämisestä, toivoisin, että Paatero olisi sanonut jotain päinvastaista, esimerkiksi niin, että ”poliiseiksi kaivataan suomalaisia kantaväestöön kuuluvia homoseksuaaleja, koska he yleensä ovat sanavalmiita ja kielitaitoisia, eikä lihaksistakaan tule pulaa.” En ole koskaan nähnyt yhdenkään viranomaisen esittävän mitään toivomuksia seksuaalivähemmistöihin kuuluvien ihmisten palkkaamiseksi virkoihin. Sen sijaan maahanmuuttajia kohtaan hyysäämishalua kyllä riittää. On se nyt kamalaa, että suomalaiset ovat muka niin riidoissa keskenään, että tarvitaan oikein maahanmuuttajapoliisi apuun.

Sananvapautta vai päinvastoin?

Helsingin Sanomat kantaa aamiaispöytään myös mukavan määrän muita sananvapauteen, poliittiseen korrektiuteen ja elämäntapakontrolliin liittyviä uutisia. Ruotsista kantautuvan lakiehdotuksen mukaan ”tekijänoikeuksien haltijat saisivat jatkossa oikeuden jäljittää internetissä tiedostoja jakavia ihmisiä”.[716] Laki on osa Ruotsin hallituksen aloittamaa orwellilaisen yhteiskunnan rakentamista,[717] joka vaarantaa myös suomalaisten sähköpostiturvallisuuden ja yksityisyyden, sillä suuri osa tietoliikenteestämme ulkomaille kulkee Ruotsin kautta.

Olisi mielenkiintoista tietää, miten tekijänoikeuksien valvontaa aiotaan käytännössä toteuttaa. Se edellyttäisi ihmisten tunnistamista verkoissa ja heidän yhdistämistään henkilöllisyyteen, oikeuslaitoksen laajentamista ratkaisemaan satoja tuhansia juttuja vuodessa ja poliisin oikeuksien luovuttamista yksityisille toimijoille ilman, että ihmiset voivat puolustautua. Lisäksi firmat alkaisivat todennäköisesti kiristää kopiointiin syyllistyneitä koulupoikia korvausvaatimuksilla.

On tietysti selvää, että jos tuottajat eivät halua suojata esimerkiksi CD-levyjä DVD-levyjen tavoin vain suojaustekniikoiden kalleuden vuoksi, kulut kopioinnin valvonnasta halutaan siirtää julkiselle vallalle eli veronmaksajille. Kun tämä puolestaan harmittaa ihmisiä, levyteollisuus katsoo saavansa siitä perusteen ahnehtia valvontaoikeuksia itselleen. Julkinen valta puolestaan myöntää ne mielellään, sillä se arvelee säästävänsä lain valvontakuluissa. Tämä on juuri sitä vähä vähältä tapahtuvaa perusoikeuksien nakertamista, jota tapahtuu käyttäen verukkeena esimerkiksi nettipiratismia koskevaa kontrollia tai lapsipornon suodatusta.

Entä sitten piratismi, onko se hyvää vai pahaa? Se, että elektronisia tuotteita ei voida valvoa, on osa todellisuutta. Kopiointisuojatut levyt eivät vähennä kopioimista lainkaan. Ne haittaavat ainoastaan niitä, jotka ostavat kyseisiä levyjä; suojatut levyt kun eivät toimi kaikissa soittimissa.

Tekijänoikeuksista tinkimättömyyttä puolustellaan usein sillä, että viihdeteollisuus loppuisi ilman suunnattomia voittoja ja että tekijöillä on oikeus korvaukseen. Todellisuudessa tuotantoporras kahmaisee tuloista suhteettoman suuren osan jo nyt, ja sillä olisi varaa luopua mahtavista voitoistaan. Myöskään artisteja ei tule pitää sellaisina arkipäivän aatelisina, joilla ilman muuta on oikeus miljoonien tuloihin vain sen vuoksi, että on onnistunut saamaan markkinoille tuotteen, joka miellyttää massoja.

Taiteelle olisi kenties hyväksikin, että pelkän rahan perässä juoksijat vähenisivät. Kaupallinen artisti tekee tuotteitaan takoakseen rahaa, ja siten hän tähtää kulttuurisen *niukkuuden* luomiseen, toisin sanoen siihen, että markkinoilla olisi mahdollisimman vähän erilaisia tuotteita mutta läpi pääsisi juuri hänen tuotoksensa, jota myytäisiin paljon. Epäkaupallinen toimija puolestaan tekee musiikkia, kirjoja ja kulttuuria pelkästä teke-

misen ilosta ja jakaa ne maailmalle ilmaiseksi, jolloin tavoitteena on kulttuurisen *runsauden* luominen. Kopioinnin rajoittaminen nyt estää tätä kulttuurin runsastumista, vaikka siihen olisi hyvät tekniset mahdollisuudet.

Vapaan kopioinnin tuloksena syntyvä runsaus edistää myös teosten historiallista säilymistä. Kulttuurin monistuminen taas ei ole haitaksi, sillä suuri osa niistä ihmisistä, jotka kopioivat jotakin, eivät ostaisi tuotetta missään tapauksessa. Toisaalta ne, jotka ostavat tuotteen, eivät yleensä kopioi, sillä muutoin he olisivat tehneet sen jo. Ja silti kustannusporras hengittää.

Luvattomasta verkkolataamisesta puolestaan on tullut niin yleistä, että se koetaan osaksi tavanomaista tietokoneen käyttöä. Esimerkiksi nuoret eivät tunnista sitä rikokseksi enää ollenkaan, kuten käy ilmi Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen selvityksestä, jonka mukaan 69 prosenttia yhdeksäsluokkalaisista imee verkkoa kuin äitinsä nänniä.[718] Koska kaikkia heitä ei voida oikeuteenkaan vetää ja harvojen kiinnisaatujen tuomitseminen loukkaisi yhdenvertaisuutta, lainsäätäjällä ei ole muuta mahdollisuutta kuin alentaa kopioinnin rimaa. Samoista syistä maailmalla kukoistavat erilaiset piraattipuolueet, jotka yrittävät tehdä laittoman lailliseksi.

Lisäksi vapaata tai lähes vapaata kopiointia tukee kulttuurielämän olemuksen tunnustaminen vuorovaikutussuhteeksi: mikään teos ei synny tyhjästä, vaan kaikki lainaavat toisiltaan ja ovat kiitollisuudenvelassa jollekin aiemmin esitetylle. ”Omaksi” voidaan mieltää tällöin vain se, mitä ei *tunnisteta* tai *ymmärretä* myös toisten tuottamaksi, ajattelemaksi tai säveltämäksi. Tämä merkitsee, että tekijänoikeudet ovat kovin suhteellisia, eikä niitä voida pitää pyhinä.

Kaikki ei ole päinvastoin

Tämän päivän lehdet toivat jälleen eteeni asioita, joiden olisin toivonut olevan päinvastoin: parhaimmillaan Alexander Stubb olisi sanonut, että ”EU:n ei pidä laajentua”. Sari Sarkomaa olisi lausunut, että ”sosiaaliturvan tasoa pitää korottaa ja sosiaalista kontrollia vähentää”. Helsingin Sanomien siteeraama maahanmuuttajakoordinaattori olisi päinvastoin sanonut, että ”ulkomaalaisten rikollisuus pitää saada kuriin, koska pelkkä suvaitseminen ei näytä auttavan”. Ja Ruotsin hallitus olisi todennut, että ”yleiskäytännöksi muuttunut kopiointi pitää mahdollisimman nopeasti legitimoida”.

Mutta löytyypä päivän uutisten joukosta myös yksi juttu, joka seisoo oikein päin: jyväskyläläinen miestutkija Henry Laasanen on rohjennut väittää, että mikäli naisten keskipalkat nousisivat samalle tasolle kuin miesten, naisista tulisi käytännössä miehiä vauraampia.[719] Olin juuri itsekin päässyt toteamasta, että Sanoman lehtien hehkuttama palkkatasa-

arvo ei kerro tärkeimpiä asioita miesten ja naisten taloudellisesta asemasta, sillä sen takana on usein jo sinänsä kompleksinen heteroseksuaalinen vaihtosuhde. Onneksi näkökanta päätyi Laasasen esittämänä lehteen eikä sitä haudattu feministiseen tunnekuohuun, joka hyökkää nyt lukijoiden päälle jutun yleisökommenteista. Mutta kyseessähän ei ollutkaan Hesarin oma uutinen vaan STT:ltä välitetty juttu, joka oli sekin jo valmiiksi balanssoitu naistutkijan vastaväitteillä.

Sen sijaan ”seksuaalista ahdistelua” koskevien asioiden toivoisin olevan päinvastoin. Tiedotusvälineet nostivat jälleen näyttävän kohun, kun tasa-arvoministeri Stefan Wallin erotti valtiosihteerinsä Stefan Johanssonin tämän roikuttua kuin koulupoika erään nimettömänä pysyttelevän naisen rintaliiveissä Ruotsin suurlähetystön juhlilla.[720] Eikö poliitikko tai poliittinen virkamies saisi olla seksuaalinen? Mitä pahaa on siinä, että poliitikot elävät kuin muutkin ihmiset? Täytyykö poliitikkojen ja virkamieskunnan olla sellaisia neiti Impi Umpilampia, joilla ei ole intohimoja? Ilta-Sanomat, joka ministerin vanavedessä vaatii pääkirjoituksessaan nollatoleranssia seksismille, on yhtä pahoin hakoteillä kuin moralistit yleensäkin. Tavoitteena lienee jälleen opettaa kansalaisille, miten pitää elää.

Mitä enemmän maailmassa on seksiä ja seksuaalisuuden avointa osoittamista, sitä parempi yhteiskunta. Todellista seksuaalista ahdistelua on seksuaalisuuden kuohiminen. Wallin lieneekin tullut katumapäälle ja huomannut omaan asennoitumiseensa sisältyvän ristiriidan. Siksi hän reagoi nyt tavalla, jolla hän syventää tuota ristiriitaa. Toisella kädellään hän jakaa eropasseja seksuaalisuutensa avoimesti näyttäneille,[721] mutta toisesta suupielestään hän lausuu myöhemmässä lehdessä, että ”suomalaisilla miehillä menee monilla elämänalueilla naisia huonommin”.[722] Tämä ei ole mikään ihme, kun poliitikot itse kaitsevat kansaa tavalla, jolla miesten kulkusia poljetaan. On hyvä, että Wallin kaipaa palkkatasa-arvoa myös miehille ja puolustaa miesten asemaa esimerkiksi huoltajuuskiistojen käsittelyissä, joissa naiset yleensä ahmivat perheiden lapset naispuolisten sosiaalityöntekijöiden solidaarisuutta hyväkseen käyttäen vain itselleen. Mutta Wallinin asennoituminen miesten seksuaalisuutta koskeviin asioihin näyttää olevan kaksinaismoralistista, mikä on tyypillistä poroporvarillisille mielipiteille yleisestikin.

Tiistaina 11. marraskuuta 2008

BIG BROTHER, RAKASTETTUNI

Sananvapauden kiristely ja kuristelu jatkuu, kunnes pultti katkeaa. Tämän päivän Ilta-Sanomat kertoo, että Julkisen sanan neuvoston puheenjohtaja Pekka Hyvärinen haluaa nimettömät nettikirjoittajat kuriin pakottamalla heidät esiintymään omalla nimellään.[723] Ratkaisuksi Hyvärinen

esittää, että valvontaa suorittamaan perustettaisiin nettivaltuutetun toimisto. Uutisen mukaan hän ei puhu nettivaltuutetun ”virasta”, ja epäselväksi jääkin, kuinka paljon noita sananvapauden valvojia loppujen lopuksi tarvittaisiin. Myös toimiston perustaminen saattaisi tuottaa ongelmia, sillä internetin tarkkailuun vaadittava henkilökunta ei mahtuisi todennäköisesti yhteenkään olemassa olevaan buildingiin.

Suurimmat pulmat ovat kuitenkin periaatteellisia. Holhousvaltiossa kaikki viranomaisvallan omalta kannalta ongelmalliset asiat koetetaan ratkaista perustamalla ”valtuutetun” toimisto tai virka. Siksi meillä on tässä maassa jo tasa-arvovaltuutettu, vähemmistövaltuutettu, lapsiasiamies ja tietosuojavaltuutettu. Lopulta koko maa kihisee ja sihisee erilaisia valtuutettuja, jotka riekale kerrallaan repivät perusoikeuksia palasiksi.

Moniakin varmasti kiinnostaa, kuka heidät on valtuuttanut. Yhteiskunnallisen toiminnan pitäisi demokraattisissa valtioissa perustua kansanvaltaan, ja siten kaiken vallan pitäisi olla lähtöisin kansalaisilta itseltään. Edustuksellisessa demokratiassa käy kuitenkin usein niin, että kansalaiset eivät tottele edustajiaan, ja toisaalta myöskään kansanedustuslaitos ei ehdi eikä kykene kaitsemaan kansaa tai palvelemaan kansalaisten tahtoa (edes siinä tapauksessa, että se niin haluaisi tehdä). Niinpä byrokraatit ratkaisevat asian siirtämällä vallan käyttöä demokraattisen päätöksenteon piiristä vähin äänin viranomaisille, joita edustavat juuri nuo valtuutetun toimistot ja virat. Tämä on demokratian vastaista, sillä demokratiahan toteutuu aidoimmin nimenomaan suorassa kansalaistoiminnassa, kuten internetiin kirjoittamisessa. Jos viranomaisvalta koettaa puuttua siihen, se toimii totalitaarisen oligargin tavoin. Tämä on asian poliittinen puoli.

Viedäänkö toimivalta netissä toimivalta?

Hyvärisen ehdotukseen liittyy myös paljon sellaisia käytännön ongelmia, joiden sivuuttaminen paljastaa, ettei JSN:n puheenjohtaja tiedä yhtään, mistä puhuu. Mikäli nettivaltuutetun toimintavalta ulottuisi ainoastaan Suomessa toimivien keskustelupalstojen ynnä muiden töhertelytaulujen sensuroimiseen, moinen sananvapauden kuohinta jäisi täysin tehottomaksi, sillä internetin rajat eivät lopu siihen, mihin kansallisen lainsäädännön pätevyys päättyy, eli valtakunnan rajoille. Anonyymi mudanheitto siirtyisi heti sinne, missä vapaa julkaisutoiminta vielä on mahdollista, luonnehdittakoonpa tuota maailmankolkkaa sitten joksikin nykyajan utopiaksi tai vapauden saarekkeeksi meidän aikanamme.

Entä kuinka oikeudenmukaista anonyymisti kirjoittamisen kieltäminen ylipäänsä olisi? Monet kirjailijat ovat julkaisseet teoksensa salanimellä tai ilman mitään nimeä vain siksi, että heidät on pakotettu elämään viranomaisvallan pelossa. Jos anonyymi julkaiseminen kiellettäisiin lailla, on-

gelmana ei olisi vain lain valvonnan mahdottomuus, vaan se olisi periaatteellinen. Tekijällä pitää olla oikeus suojautua myös nimimerkin taakse, sillä kirjoituksethan ovat hänen omaisuuttaan eivätkä valtion omaisuutta. Koska valtiolla ei ole omistus- eikä tekijänoikeutta ihmisten luomiin teoksiin, ei valtiolla ole myöskään oikeutta päättää niiden julkaisemisen tavasta.

Huomattakoon myös, että anonyymin kirjoittamisen syynä on usein viranomaisvallan pelko, joten anonyymisti esiintymisen kieltäminen todennäköisesti *lisäisi* halua kirjoittaa salanimellä. Nekin, jotka nykyään kirjoittavat omalla nimellään, voisivat tuntea itsensä uhatuiksi. Niinpä myös he alkaisivat julkaista salanimellä. Lopulta koko internet täyttyisi anonymiteettiään varjelevista piileskelijöistä, jotka lymyilisivät kynsiään purren kivien ja kantojen alla. Pseudonyymien suosiminen leviäisi aikaa myöten painettuun sanaan, ja lopulta Big Brother saisi ihmisten persoonallisuudet katoamaan.

Ongelma ei ole internetin valvonta, vaan ongelma on se, että viranomaisvallan harjoittama sananvapauden kuohiminen pelottaa ihmisiä jo nyt niin paljon, että he sen vuoksi suojautuvat tekaistujen identiteettien taakse. On mahdollista, että osa ihmisistä pysyttelee nimettöminä, koska viranomaisvalta ei pysty tai halua suojella heitä siltä vihalta, joka pursuilee *toisten* kansalaisten taholta. Ongelman ratkaisemiseksi sanankäytön kahleita pitäisikin katkoa, jotta myös ne, jotka nyt on pakotettu anonyymeiksi, voisivat tulla esiin kuorestaan, eikä heitä uhkailtaisi syytteillä ja rangaistuksilla. Anonyymi tiedonkulku on tuonut esille paljon sellaista yhteiskunnallisesti tärkeää tietoa, joka vahvistaa demokratiaa.

Internetin lukitseminen kaikilta muilta paitsi omalla nimellään kirjautuneilta veisi pohjan esimerkiksi seuranhakupalstoilta. Niiden piirissä jäätä kokeillaan kepillä ja esiinnytään nimenomaan muulla tavoin kuin omalla nimellä. Olisiko Matti Vanhanen hakenut seuralaista kontaktipalstoilta esiintymättä anonyymisti? Miten poliitikot ja julkkikset pystyisivät hakemaan seurustelukumppania, jos heidänkin pitäisi esiintyä aina omalla nimellään?

Anonymiteetin ja omalla nimellä esiintymisen vaatiminen vaihtelee sen mukaan, miten ne palvelevat viranomaisten ja median omaa etua. Yksilön oikeuksia ei tällöin paljon ajatella. Esimerkiksi television *chat*-juontaja kertoi juuri äsken, että kyseinen kanava ei julkaise teksti- eikä kuvaviestejä lähettäjien omalla nimellä ihan vain ihmisten oman henkilöllisyyden ja yksityisyyden ”suojelemiseksi”. Todellisuudessa asia on päinvastoin: tekosyyn takana on yritys estää oman itsen mainostaminen kyseisellä kanavalla eli halu torjua TV-lähetyksen käyttämistä omiin tarkoituksiin. Sen sijaan nettikirjoittelun yhteydessä viranomaiset ja muutamat lehdet suorastaan *vaativat* kirjoittamaan omalla nimellä! Se, kummalle kannalle tiedotusvälineet kallistuvat, riippuu tietenkin siitä, miten ne arvelevat kulloisenkin käytännön tukevan niiden *valta-asemaa*

sekä kykyä säädellä ihmisten käyttäytymistä. Toisin sanoen kyse on sananvapauden rajoittamisesta, jota harjoitetaan aina, kun tontti, jolla esiinnytään, ei ole yksilön oma. Rajan ei pitäisi olla näin ehdoton, sillä eipä olisi tiedotusvälineitäkään ilman yleisöä ja osallistujia. Sananvapauteen sisältyy – ei vain viestinten oikeus päättää, mitä ne julkaisevat – vaan nimenomaan lähettäjien oikeus julkaista juuri sitä, mitä he haluavat. Vastustaessaan tätä Pekka Hyvärisen ehdotus on sananvapauden vastainen.

Nettivalvonta ei johda ihmisten murtautumiseen ahtaista ja epäilemättä hyvin rajoittavista kuoristaan vaan keskustelukulttuurin menoa entistä pahemmin lukkoon. Minulle itselleni anonyymin julkaisemisen kieltämisellä ei olisi merkitystä, koska kirjoitan kaiken muutenkin omalla nimelläni ja identiteetilläni. Mitä useammat kirjoituksiani lukevat ja osaavat yhdistää ne minuun, sitä parempi. Koska tämäkin saattaa huolestuttaa joitakin tahoja, voisi seuraava askel olla se, että kielletään myös omalla nimellä julkaiseminen. Yhtä kaikki, viranomaisvallan puuttuminen ihmisten vapaaseen vuorovaikutukseen merkitsisi ihmisoikeuksien loukkausta.

Järjen kriteeri on sanankäytön omalakisuus

Oireellista on, että vapaan argumentaation ja esittämisen rajoittamisessa ja puolustamisessa nojaudutaan entistä useammin lakeihin (jotka ihmisten säätäminä ovat aina kulttuurista ja mielipiteistä riippuvaisia) tai jumalallisiin periaatteisiin (jotka ihmisten luomina on korotettu kaiken arvostelun yläpuolelle). Niinpä sananvapauden satamaan saavuttaessa vene on aina vaarassa karahtaa karille, jonka nimi on ”laki”, ”lag”, ”law”, ”lex”, ”Quran” tai jokin muu epärationaalinen prinsiippi. Olen pitänyt periaatteenani, että hyväksyn vain sellaisen, missä on järkeä. Dialogisuus on muotorajoituksista vapaata filosofiaa, jossa katsotaan, että perustellut argumentit erottuvat rikkaruohoista omalakisesti ja luonnostaan, vapaan keskustelun pohjalta.

Huomiota herättävää on, ettei JSN ota yleensä tutkittavakseen kansallismielisinä pidettyjen kirjoittajien kanteluja, tai se antaa heidän oikeuksiensa loukkauksista kielteisen ratkaisun. JSN:n pyörittämiseen tarvittaisiin tietysti erilaista asiantuntemusta kuin K-Kaupan Väiskillä. Mutta jos on niin, että internetin ”mahdollisuuksia tärvätään herjauksiin, vihapropagandaan, pornografiaan, terrorismiin, väkivaltaan sekä lasten ja nuorten elämää tuhoaviin aineistoihin”, kuten Hyvärinen väittää, niin ”hyvyyden” määrittäjäksi voi asettua silloin vain viranomaisvalta itse.

Koska mitään *yleisiä kriteerejä* sille, mikä on herjausta, vihan lietsontaa, pornografiaa, terrorismia, väkivaltaa tai nuorison turmelemista, ei ole, voi arvon määrittäjäksi asettua vain virkavalta, mikä merkitsee tosiasiallista sensuuria, toisin kuin Hyvärinen katsoo. Ja terroristeina on pidetty yhtä hyvin Jesse Jacksonia kuin Mahatma Gandhiakin. Jos Hyvä-

risen ideat olisivat toteutuneet vaaran vuosien Suomessa, olisivat Pekka Peitsen ja Nauticuksen kirjoitukset jääneet julkaisematta.

Se, että Hyvärinen kaipaa uusia aseita käteen suitsiakseen nettijulkaisemista, on tietysti johdonmukaista, sillä hän on vaatinut myös kirjoja Julkisen sanan neuvoston itsesäätelyjärjestelmän piiriin.[724] Niinpä olen arvostellut hänen toimintaansa jo aiemmin. Jos kirjojen sensuroinnin kynnyksenä ei pidettäisi enää avointa ja julkista oikeudenkäyntiä vaan edesvastuu siirrettäisiin jälkikäteiskontrollista etukäteiskontrolliin, myös sensuurin käytännöllisiksi toteuttajiksi muodostuisivat kustantajat. Kustantajat puolestaan kähmivät sananvapautta jo nyt niin häikäilemättömästi, että pidän avointa ja julkista oikeudessa teloittamista vähemmän huonona vaihtoehtona kuin kirjojen hautaamista kustantamoiden takahuoneisiin.

Mitä tuo ehdotettu itsesäätely sitten on? Totuus on, että melkein kaikkia muita tuotannonhaaroja valvovat kuluttajien lisäksi myös ulkopuoliset, mutta media valvoo käytännössä vain itse itseään. Ja teoiksi muuttuessaan itsesäätely tarkoittaa lähinnä itsesensuuria, suodatusta ja median *omaa* tarkoitushakuista vallankäyttöä, jonka uhriksi voi joutua niin kirjailija kuin lukijakin. On hyvä muistaa, että Julkisen sanan neuvosto ei ole lukijoiden eikä sananvapauden asianajaja, vaan se on median etujärjestö, joka puolustaa vain tiedostusvälineiden omia toimintaehtoja ja kuuntelee poliitikkojen sanaa. Siksi Hyvärisen mielipiteille ei tule antaa arvoa hänen käyttäessään omaa sananvapauttaan yleisen mielipiteen- ja ilmaisunvapauden rajoittamiseen.

Kuvaa JSN:n linjasta antaa se, että neuvoston puheenjohtajina ovat toimineet muiden muassa poliitikot Kalevi Kivistö ja Jacob Söderman, ja koko laitoksen toiminta on ollut sovinnaisuuteen kannustavaa. On kielteistä, että Julkisen sanan neuvoston ratkaisut kelpuutetaan nykyisin myös oikeudenkäyntien todistusaineistoksi ja että niitä voidaan käyttää oikeusjuttujen perusteluina. Alan professoritaho Jukka Kemppinen kirjoittikin sattuvasti taannoisessa kolmunissaan, että ”Julkisen sanan neuvoston tehtävänä on varjella sanoma- ja aikakauslehtiä oikeudenkäynneiltä”, ja ”jottei tätä huomattaisi, JSN sanoo liikuskelevansa sananvapauden asialla”.[725] Entä miten käy? Ennakkosensuurin lisääntyessä itsesensuuri kasvaisi, ja ihmiset menettäisivät mahdollisuutensa julkisiin oikeudenkäynteihin sekä asioiden avoimeen käsittelyyn niissä. Koska tuomitsemisen kynnys on korkeampi kuin itsesensuurin ja koska tuomitseminen edellyttää joka tapauksessa todistelua eikä pelkkää epäilyä tai syyttelyä, kustantajien lisääntynyt ”itsesäätely” johtaisi sananvapauden kapenemiseen eikä sen toteutumiseen.

Meidän oloissamme vallitseekin jo samanlainen sensuurijärjestelmä kuin totalitaarisissa valtioissa – aste vain vaihtelee. Toinen ero on, että totalitaarisissa maissa sensuuri on henkilöitynyt usein vain yhteen ihmiseen, mutta Suomessa sitä toteuttaa monta viranhaltijaa. Tämä on paljon

ongelmallisempaa, sillä yhden diktaattorin mielipiteisiin voidaan vielä vaikuttaa ja niistä on helppo osoittaa vikoja, mutta Suomessa sensuuri on kattavampaa, sillä se perustuu poliittisten virkamiesten ja median konsensukseen eli eräänlaiseen sanattomaan yksimielisyyteen, käytäväkeskusteluihin sekä hyväveliverkostoihin. Yksilöiden harjoittama sensuuri on aina helppo tuomita moraalifilosofisesti, sillä se voidaan leimata mielivallaksi, mutta Suomelle tyypillinen järjestäytynyt sensuuri on vaarallisempaa, sillä sen tehosteena on poliittisesti korrekteina pidettyjä rangaistuksia.

Mikki Hiiri merihädässä

Hallitus näyttää ottavan kaiken irti myös kouluampumisten kantoaallosta, kun sisäministeri Anne Holmlund vaatii jälleen tietosuojaa alas turvallisuuden nimissä.[726] Hänen mielestään poliisin osaamista ja resursseja pitää lisätä ”tietoverkkorikosten torjumiseksi”. Mutta miksi hän kahlehtii kaapeleita ja ripustaa sähköpaimenia nettiin? Sentapainen toiminta on tuhoon tuomittua samoista syistä kuin anonyymina esiintymisen valvominenkin.

Sen sijaan aselaille kukaan ei ole tehnyt mitään.[727] Koska rikolliselta vaikuttavan toiminnan tunnusmerkit täyttävästä internetin käytöstä vain häviävän pieni osa on kriminaalia, netin paimentaminen on samanlaista kuin ampuisi haulikolla päin ladon seinää ja toivoisi, että joku kärpänen samalla kuolee. Haitat käyvät ilmi esimerkiksi kirjastojen käyttöön ottamista suodatusohjelmista, jotka karsivat hakukoneiden ulottuvilta yhteydet sellaisiin asiasivustoihin, joilla esiintyy esimerkiksi sanat ”terrorismi” tai ”lapsiporno”. Sensuurista kärsivät silloin miljoonat ihmiset ilman, että haaviin jäisi yhtään todellista Osama bin Ladenia, joiden saalistamiseksi olisikin toimittava reaalisessa maailmassa.

Paheksuttavaa on, että myös oppositiopuolue Sdp ilmoittaa haluavansa ”soluttaa poliiseja epäilyttäviin verkkoyhteisöihin”,[728] eli kansalaisvapauksien rajoittamisella ja valvonnalla näyttää olevan myös pääoppositiopuolueen tuki. Tämä on tietysti ymmärrettävää, sillä verkon poliittisilla sivustoilla leviää nimenomaan demarivallan vastainen vapaus. Olisi mielenkiintoista tietää, mitä Jacob Södermanin johtama uusi työryhmä tarkoittaa ”epäilyttävillä verkkoyhteisöillä” – ei kai vain Sdp:n omia kotisivuja, Sadankomiteaa, Erkki Tuomiojan sivustoa tai työttömien yhdistyksiä? Vai tarkoittaisiko epäilyttävä toiminta kokoomusta, perussuomalaisia ja Suomen Sisua?

Esimakua viranomaisvallan pohjustamasta tulevaisuudenkuvasta antaa uutinen, jonka mukaan suosittua nettiblogia pitänyt kansalaisoikeustaistelija tuomittiin 20 vuodeksi vankeuteen Burmassa.[729] Viranomaisten harjoittama sananvapauden kuohinta ei ilmeisesti lopu, ennen kuin valistuneet ihmiset sanovat sille yksimielisesti haisevan vastalauseensa.

Keskiviikkona 12. marraskuuta 2008

VIRANOMAISET KAIDALLA TIELLÄ

TV1 esitti tänään dokumentin nimeltä *Al-Qaidan verkko*,[730] jossa kerrottiin, kuinka terroristijärjestö käyttää internetiä värväyspropagandansa levittämiseen ja miksi levittämisen estämisellä tulee olemaan ratkaiseva merkitys *jihadin* eli pyhän sodan lopettamisessa. Lähetys tuli oikeaan paikkaan. Samalla, kun Suomen vähemmistövaltuutettu, apulaisoikeuskansleri, valtionsyyttäjä, sisäasiainministeriön kansliapäällikkö ja Julkisen sanan neuvoston puheenjohtaja keskittyvät pohtimaan, kuinka saataisiin suljettua suomalaisten islamkriitikoiden, maahanmuuton vastustajien ja isänmaataan rakastavien ihmisten nettisivut, kanadalais-ranskalainen laatudokumentti puolestaan esittää asiantuntijoiden kannanotoilla vahvistetun kysymyksen: Mitä pitäisi tehdä, jotta väkivaltaa ja arkipäivän fasismia edustavien kiihkomuslimien fanaattinen vihan lietsonta ja länsimaalaisia ihmisiä vastaan suunnattu kansankiihotus saataisiin loppumaan?

Ohjelma oli asiallinen, sillä se paljasti häpeilemättä islamin todelliset kasvot. Ihmiset, joita sanotaan länsimaissa ääri-islamisteiksi, eivät olekaan äärimuslimeja. Monissa arabimaissa *jihad*-propagandan levittäjiä pidetään aivan tavallisina ja hurskaina uskovaisina, ja he ovat korkeasti arvostettuja kansalaisia, joita tullaan kättelemään kaduilla! Eräs heistä on sheikki Umar Bakri, joka värväsi Britanniassa terroristeja 20 vuoden ajan, mutta Libanoniin muutettuaan hän esiintyy *jihad*-videoiden tuottajana avoimesti. Tunnettu tosiasia on myös se, että al-Qaida nauttii usean kymmenen prosentin kannatusta kaikkein länsimaistuneimmissakin arabimaissa, kuten Algeriassa, Egyptissä, Jordaniassa ja Syyriassa. Paikkansa näyttää pitävän se vanha klisee, että rasismi on syvällä kansan keskuudessa esiintyvä ja laajalti kannatettu ilmiö, joka tulee näkyväksi muutamien keulakuviensa kautta.

Keljua on, että ääri-islamistit saavat toiminnalleen maltillisten muslimien hiljaisen hyväksynnän ja että maltilliset muslimit käyttävät terrorin edessä esittämäänsä voimattomuutta verukkeena sille, miksi heidän omaa vaikutusvaltaansa ja julkista rahoitustaan pitäisi lisätä. Esimerkiksi saksalaiset imaamit kerjäävät viranomaisilta taloudellista tukea ”pitääkseen radikaaliryhmittymät aisoissa”. Tämä näyttää jättävän länsimaat tilanteeseen, jossa niiltä kiristetään rahaa joko terrorin uhalla tai viittaamalla jo tapahtuneisiin demografisiin ja etnisiin muutoksiin. Jos islam on rauhanuskonto, kuten usein väitetään, maltillisten muslimien tulisi itse pitää omat fundamentalistinsa kurissa eikä rukoilla siihen viranomaisten apua.

Kun terroristijärjestöjen propagandaa on ruvettu levittämään arabian kielen lisäksi myös turkin kielellä, Saksan viranomaiset ovat alkaneet pitää maan kaksimiljoonaiseen turkkilaisväestöön kohdistuvaa värväystoimintaa Saksan merkittävimpänä turvallisuusuhkana. Samanaikaisesti muslimiyhteisö huutaa viestejään niin Kanadan, Yhdysvaltojen kuin Britannian ja Ranskankin kaduilla. Hämmästyttävää on, kuinka avointa terroristien värväys on reaalitodellisuudessa, vaikka verkossa informaatiosodankäynnin materiaali leviääkin ”salassa”.

Suurin osa dokumentissa haastatelluista propagandan tuottajista on länsimaisiin poliittisiin oikeuksiinsa vedoten vapaalla jalalla, kuten aktivisti Mohammed al-Masari, joka tunnusti lähettelevänsä *jihad*-videoita julkisilta tietokoneilta keskellä kirkasta päivää. Länsimaiden demokraattiset yhteiskunnat sallivat heidän kaltaistensa istua päivät pitkään lcd-näyttöjensä ääressä, vaikka samanaikaisesti länsimaat tuomitsevat kantaväestöön kuuluvia islamkriitikoita jopa vankeuteen. Huomionarvoinen oli al-Masarin kommentti ohjelmassa esitetystä teloitusvideosta:

> Mestaus näyttää äärimmäisen karmealta, koska kokonainen ihminen paloitellaan hetkessä kappaleiksi. Veri voi lentää, mikä näyttää järkyttävältä. Katsojan hirvittämiseenhän julkisella mestauksella pyritään. Se ei kai satu paljon. Kukaan ei tosin ole palannut kertomaan...

Islamia koskevissa akateemisissa keskusteluissa usein hienostellaan arabian kieltä ja kulttuuria koskevilla nyansseilla. Ideologisten käsitteiden tavoin monet islamin perustermit merkitsevät kuitenkin muuta kuin mikä on näiden sanojen merkitys sanakirjoissa. Esimerkiksi sana ”jihad” merkitsee tietenkin uskonnollisessa yhteydessä vain ’kilvoitusta’, mutta sen arkikieliseksi muuntunut käytännön merkitys on ’pyhä sota’. Samoin ”al-qaida” tarkoittaa vain ’tukikohtaa’, ’tietokantaa’ tai ’perustusta’, mutta tämänkin käsitteen käytännölliseksi merkitykseksi on vakiintunut sen käyttö terroristien verkostoa kuvaavana nimenä.

Sanojen käytännössä paljastuvista sisällöistä nähdään, kuinka vaarallista äärimmäisiin perususkomuksiin linnoittautuminen on, ja millaisia ovat uskonnollisen fundamentalismin todelliset seuraukset. Uskonnoista puheen ollen minä uskon enemmän tekoja kuin sanoja, ja Piru asuu hiuksia halkovissa analyyseissa sekä yksityiskohdissa.

Poimintoja dokumenttiohjelman muista repliikeistä

”Haluamme, että islam hallitsee koko maailmaa. *Sharia* vallitkoon Kanadassa, Britanniassa, kaikkialla.”

– Saarnaaja Toronton kadulla

”Muslimien pitää nykyään hankkia valmiuksia. Pitää tehdä ydinaseita, jotta voi käydä pyhää sotaa.”

– Brittisyntyinen kiihkomuslimi ja lakimies Anjam Chaudri oppilailleen

”Minä ylistän puheissani 11.9.2001-iskujen 19:ää tekijää. Totta kai he olivat terroristeja. WTC-isku oli terroriteko. He olivat viiden tähden terroristeja. Tietysti olen tyytyväinen ja ylpeä. Ainakin he harjoittavat uskontoaan ylpeinä kaiken kansan edessä. He eivät pelkää ketään eivätkä sulaudu muihin. Olen onnellinen, kun näen entiset lapset, joista on kasvanut edistyneitä aikuisia.”

– Sheikki ja videotuottaja Umar Bakri

”Euroopan muslimien radikalisoituminen jäi monilta huomaamatta.”

– Ohjelman toimittaja

”*Jihad*-sivujen ylläpitäjät vastaavat propagandan levityksestä. Verkkosivustot pitää sulkea ja ylläpitäjät passittaa vankilaan.”

– Terrorismintutkija Jarret Brachman

”Amerikkalaisten strategia on selvä: verkkosivut kaadetaan ja viestipalstat sabotoidaan. Joskus video huomataan, ja 8–12 tunnin päästä amerikkalaiset ovat jo kaataneet sivuston tai poistaneet linkin. Toivottavasti silloin jo sadat tai tuhannet ovat ladanneet sen ja panevat sen kiertoon, jolloin se leviää maailman ympäri.”

– Aktivisti Mohammed al-Masari

”Amerikkalainen saattaa kysyä, onko Yhdysvallat hävinnyt sodan. On se. Kaikilla rintamilla.”

– Muslimiksi kääntynyt amerikkalainen al-Qaidan jäsen Adam Gadahn

”Lapsen tulee saada kunnon islamilaista opetusta löytääkseen totuuden.”

– Anonyymi terroristi

”Ainakin nuoret alle 25-vuotiaat miehet on eräissä maissa saatu oppimaan klassista islamia. Heille on opetettu Koraania ja osoitettu, että radikaalit ovat vieneet heidät väärälle tielle. He ovat saaneet tekstiyhteydestä irrotettua ja vääristeltyä tietoa.”

– Terrorismiasiantuntija Tom Quiggin

Sensuurin epäsymmetrisyys

Huomasin juuri, että uskonsoturi Jussi Halla-aho on ilmoittanut nettisivuillaan tehneensä Julkisen sanan neuvostolle kantelun tavasta, jolla erään kotimaisen ajankohtaisohjelman toimittaja oli lainannut hänen tekstiään täysin mielivaltaisesti ja asiayhteydestään irrotettuna.[731] Kyse on tietysti sananvapaudesta. Ja pientähän se on akateemisen tohtorin sananvapaus tiedotusvälineiden, tuomioistuinten ja Julkisen sanan neuvoston omaan sananvapauteen verrattuna. Luulen kuitenkin, ettei tätä kiistaa käydä loppujenkaan lopuksi lauseenpätkistä. Toisin kuin Yhdysvaltain, Kanadan, Britannian, Ranskan ja Saksan viranomaiset, Suomen viranomaiset haluavat omille maahanmuuttoon liittyville virheilleen syntipukin. He haluavat päästää Jumalan irti häkistään käymään viattomien suomalaisten kimppuun.

Viimeisimmän näytön suomalaisten viranomaisten hulluudesta antaa käräjäoikeuden tuore päätös, jolla 31-vuotias helsinkiläismies tuomittiin ehdolliseen vankeuteen siksi, että hän oli esittänyt verkkosivuillaan islamilaisten ääriryhmien kuvaamia videoita, joissa ihmisiä teloitetaan erittäin raa’alla tavalla.[732] Motiiviksi mies kertoi halunsa *kyseenalaistaa teollaan sekä valtioiden että terroristien väkivallan ja näyttää, minkälaisia islamistien propagandavideot ovat*.

Helsingin käräjäoikeus saa ehkä yksityisten ihmisten tietokonelaitteistot takavarikoitua ja teljettyä totuutta rakastavat suomalaiset vankilaan. Ollakseen johdonmukainen pitäisi Jumalan ruoska Mika Illmanin nostaa syyte myös jokaisesta sellaisesta väkivaltaa kuvaavasta uutisvideosta, jossa näytetään, millainen maailma on. Ihme, että yksikään noista umpikalloisista suomalaisviranomaisista ei passita *terroristeja* vankilaan vaan haluaa lynkata terrorismin kriitikot, jotka ottavat talteen ja paljastavat toisten ihmisten tekemien rikosten todistusaineiston. Emmekö saisi tietää, mitä maailmassa tapahtuu?

Tuomioistuimen omaksuman linjan mukaisesti pitäisi kieltää kansalaissodan teloituskuvaukset, keskitysleireistä kertovien dokumenttien esittäminen, Bosnian sodan julmuuksista kertovat kuvat ja kuvat Kiinan kansantasavallassa toimeenpannuista teloituksista, jotka Yle näytti kanavillaan pari vuotta sitten samoin kuin Saddam Husseinin teloituksenkin. Kieltää pitäisi Abu Ghraibin vankilan kidutuskuvat ja -videot, Tshetshe-

nian sodan ihmisoikeusrikoksista kertovat kuvat ja videot, Ruandan sodan julmuuksista kertovat kuvat ja filmit sekä se Vietnaminsodasta kertova ja vuoden valokuvana palkittu kuva, jossa etelävietnamilainen ampuu päähän kameran edessä pohjoisvietnamilaista vankia. Jos joku onnistuisi tuomaan Darfurin julmuuksista kertovan filmin Sudanista Suomeen ja esittäisi sen, hän oikeuden mielestä syyllistyisi ilmeisesti rikokseen, vaikka kuvamateriaalilla voitaisiin todistaa ihmisoikeusrikosten tapahtuminen. Tällainen poliittinen informaatio olisi syytä levittää mahdollisimman tehokkaasti.

Kun Helsingin käräjäoikeuden perusteluna oli väkivaltakuvauksen levittäminen, jossa se ei nähnyt ”tiedonvälityksellistä tai taiteellista arvoa” (kuten rikoslain 563/1998 17 § vaatisi), mutta itse kuvaus oli täsmälleen samanlainen, joita voidaan vapaasti katsella esimerkiksi CNN:ltä tai Yleisradion uutisista, oikeuden tuomion täytyi kohdistua julkaisemisen *tarkoitukseen*. Täten oikeus paljastaa, että tuomion motiivina ei ollutkaan levittämisen ehkäiseminen sinänsä vaan yksityistä ihmistä ja hänen näkemyksiään vastaan suunnattu ajojahti. Ratkaisevaahan on nimenomaan tarkoitus, ja sivistysmaissa kyseisten videoiden levittämisestä pitäisi tuomita nimenomaan ne, jotka esittävät niitä *terroristien värväystarkoituksessa*. Kun oikeuden oli vaikea nähdä ja kuulla suomalaisen esittäjän perusteltua motiivia, se asettui tukemaan tyrannian salassapitoa ja rankaisi ihmisoikeuksien edistämiseksi toiminutta kansalaista.

Lopuksi vielä pari kanadalais-ranskalaisesta dokumentista lainattua lausetta:

> Jumalan mukaan islam valloittaa maailman eikä vain Saudi-Arabiaa. En puhu vain Ranskasta vaan koko maailmasta. Tarkoitan Iso-Britanniaa, Kanadaa, Ontariota ja Ottawaa... Kaikki paikat päätyvät vielä islamin valtaan. Jos islamin valtaan ei taivuta sanan mahdilla, islamin armeija valloittaa.
>
> – Islamisti Toronton kadulla

> En usko, että niitä voi pysäyttää.
>
> – Terrorismiasiantuntija Tom Quiggin

Kun tämänpäiväinen uutinen ajantasaistaa tilanteen kertomalla, että turvapaikan hakijoita valitettavasti saapuu Suomeen kiihtyvällä vauhdilla, eikö ihmisille pidä näyttää myöskään sitä, minkälaisista oloista he tulevat, minkälaista muslimimaissa on ja mitä he pakenevat? Jos videot teloituksista eivät ole totta, heidät voisi kai käännyttää takaisin, kuten Britannia, Hollanti, Ranska, Ruotsi ja Tanska ovat jo alkaneet tehdä.

Torstaina 13. marraskuuta 2008

HALLA TULI, VIHREÄT PELLOT PANI

Oli arvattavissa, että ennen pitkää joku vihervasemmistolainen tai feministinen taho käynnistää ajojahdin Helsingin kaupunginvaltuustoon noussutta maahanmuuttopolitiikan kriitikkoa, filosofian tohtori Jussi Halla-ahoa vastaan. Helsingin Sanomat tiedottaakin hekumallisesti, että Vihreät Naiset aikovat tehdä rikosilmoituksen Halla-ahon kirjoituksista.[733] Samalla he painostavat perussuomalaisten Timo Soinia selvittämään, ”mikä on puolueen linja” ja mitä yksittäiset puolueenjäsenet puolueen nimissä esittävät.

Mitä selvittämistä selvässä asiassa on? Demokraattisessa puolueessa ei kuulu painostaa ketään jäsentä, vaan puolue on jäsentensä väline, jonka kautta voidaan ilmaista ajatuksia vapaasti ja ajaa ihmisille tärkeitä asioita. Sitä paitsi Halla-aho ei tietääkseni edes ole Perussuomalaisen puolueen jäsen.

Käsittämätön on myös Vihreiden Naisten puheenjohtajan Sirpa Hertellin kannanotto: ”Halusimme selvittää asian, sillä tulemme istumaan perussuomalaisten kanssa samassa valtuustossa ja tekemään työtä yhdessä tasa-arvon puolesta.” Mitä tasa-arvoa se on, että vihreät koko ajan polkevat johdonmukaisesti ajattelevien miesten kulkusia? Halla-ahon ansiosta on lopultakin saatu järkeä myös julkiseen maahanmuuttokeskusteluun.

Kiistelyn kohteena oleva ja Hesarinkin sivuille Halla-ahon blogikirjoituksesta[734] lainattu sitaatti on erinomainen esimerkki siitä, kuinka voidaan osoittaa maahanmuuttoon epäkriittisesti suhtautuvien ihmisten järjettömyys. Toive siitä, että maahanmuuton sivuseuraukset, kuten maahanmuuttajien tekemät raiskaukset, kohdistuisivat ensi sijassa maahanmuuton edistäjiin itseensä, on täysin johdonmukainen ja eettisesti perusteltu. Mikäli maahanmuuton seuraukset alkavat todellakin osua kyseisten poliitikkojen omaan nilkkaan, siitä ei pidä syyttää ainakaan Halla-ahoa. Hyvää asiassa on, että vihreätkin heräävät myöntämään maahanmuuttajien aiheuttamat ongelmat, joita Halla-aho blogissaan kuvaa.

Itse asiahan on niin päin, että Halla-aho *puolustaa* suomalaisia naisia toivoessaan heidän heräävän omasta herkkäuskoisuuden unestaan. Ainakaan hän ei syrji ketään sukupuolen perusteella, toisin kuin Vihreiden Naisten oma yhdistys, joka kelpuuttaa jäsenekseenkin vain naisia.[735] Halla-ahon kommentti, jossa hän toivoo maahanmuuton seurausten kaatuvan siitä vastuussa olevien niskaan, oli sitä paitsi kaksi vuotta vanha, joten ilmeisesti se on jouduttu kaivamaan tätä tilannetta varten arkistosta (*ad hoc*). Se voi tietysti olla hyväksi, mikäli lukeminen ohjaa myös vihreitä avaamaan silmänsä todellisuudelle.

Vaikka en kenties ajattelekaan Jussi Halla-ahon kanssa kaikista asioista samalla tavoin, olen sitä mieltä, että juuri Halla-ahon edustamaa järkiperäistä ajattelua tässä maassa tarvitaan. Rikokseen yllyttämisestä Halla-ahon kirjoituksissa ei ole kyse; sen tajuaa yksinkertaisinkin ihminen. Koska julkinen rikoksesta epäileminen on rikos, Halla-aho voisi omasta puolestaan tehdä rikosilmoituksen häntä vastaan suunnatusta kunnianloukkauksesta.

Halla-ahoa vastaan suunnattu vyörytys onkin ollut melkoista ja lähti käyntiin heti, kun vaaleissa selvisi, kuinka laajaa hänen edustamiensa ajatusten kannatus todellisuudessa on. Ei kulunut kauaa, kun myös vähemmistövaltuutettu Johanna Suurpää parkaisi, ja Helsingin Sanomat selitti, että "vähemmistövaltuutettu varoittaa puolueita maahanmuuttajien leimaamisesta".[736] Siis "puolueita" – ei nimeltä mainiten Jussi Halla-ahoa – jotta tämä yksittäinen maahanmuuttopolitiikan kriitikko (joka tosin edustaa ehkä suuremmankin poliittisen ryhmän kantaa), voitaisiin puoluetta painostamalla hiljentää. Suurpää olisi voinut vähemmälläkin vaivalla paljastaa, että hänen kannanottonsa viittaa vain ja ainoastaan perussuomalaisten vaalivoittoon. Vai mistä kertoo se, että "halusimme muistuttaa puolueita velvoitteistaan nyt, kun kunnallisvaalien jälkeen valtuustoihin ja lautakuntiin nousee uusia jäseniä"?

Uhkauksensa tueksi vähemmistövaltuutettu sanoo muistuttavansa eurooppalaisesta rasismin vastaisesta peruskirjasta, jonka mukaan puolueet sitoutuvat olemaan edistämättä "ennakkoluuloja ja vihamielisyyttä". Mutta mitä vähemmistövaltuutettu itse tekee? Varoittaisin viranomaista kantaväestöön kuuluvien suomalaisten sekä demokraattisesti valittujen edustajien ja oppineiden akateemisten ihmisten leimaamisesta. Maahanmuuttopolitiikan kritisoiminen ei ole maahanmuuttajien leimaamista eikä vihamielisyyttä, mutta Suurpään harjoittama epäsuora painostus, jonka kautta poliittisesti valituilta ihmisiltä yritetään viedä esiintymislava, on vaarassa muuttaa hänen oman toimintansa juuri sellaiseksi ennakkoluulojen ja vihamielisyyden edistämiseksi, jota hän paheksuu.

Ihmisten nimeltä mainitsematon painostaminen, joka tapahtuu taivuttelemalla heidän puolueitaan "varmistamaan, että kaikki puolueen piirissä toimivat tuntevat periaatteet", on juuri tuota kampanjointia, jonka "yksittäistapauksissa ilmenee sekä yksipuolista että tosiasioita yleistävää ja vääristelevääkin ilmoittelua". Yksittäistapaus Jussi Halla-ahoa saa näköjään painostaa vetoamalla puolueeseen ja yrittämällä siten vetää häneltä matto alta, kunhan arvostelun kohdetta ei mainita nimeltä.

Jos asiat ovat niin kuin Johanna Suurpää väittää, että "yksittäisiä faktoja, kuten rikostilastoja käytettiin leimaamaan koko väestöryhmää", tuo leimojen jakelu on tapahtunut hänen omassa päässään. Kun statistinen korrelaatio riittää tilastolliseen yleistykseen ja yleistys poliittisen johtopäätöksen tekoon, kyse ei ole tutkijan harjoittamasta leimaamisesta vaan siitä, että tutkittavat tekevät puheena olevat rikokset itse. Ja mikäli

maahanmuuttajat eivät itse leimoja hanki, vähemmistövaltuutettu leimaa heidät omalla puolustelullaan ja hysterisoinnillaan. Yleistämisen välttäminen voi olla kuitenkin vaikeaa, kun suuri osa ääri-islamisteiksi sanotuista toimiikin maltillisen muslimiväestön hiljaisen hyväksynnän varassa, aivan kuten al-Qaidan arabimaissa nauttima laaja kannatus osoittaa ja edellisessä kolumissa käsittelemäni TV-dokumentti todisti.

Kun Suurpään mielestä ”nyt räikeät ääripäät [lue: kriittiset, koulutetut ja kansan mielipidettä edustavat ihmiset] määrittelevät koko keskustelua”, mutta toisaalta Suurpää toivoisi puolueilta ”avointa keskustelua maahanmuutosta”, niin mitä hän itse asiassa sanoo? Käsitykseni mukaan vähemmistövaltuutettu ilmaisee pelkkää tunneperäistä tyytymättömyyttään sen johdosta, että hän ei ole samaa mieltä siitä monillekin ihmisille valjenneesta yleishavainnosta, jonka tuloksena aktiivinen maahanmuuton edistäminen on osoittautunut poliittiseksi virheeksi.

Suurpään toiminnassa on kyse lähinnä yhdestä asiasta. Demokraattisten lakimiesten entinen puheenjohtaja, joka on toiminut myös turvapaikkalautakunnan sihteerinä ja pakolaisneuvontapisteen lakimiehenä, haluaa määritellä korkeasti palkatusta vähemmistövaltuutetun tehtävästään käsin sen, mistä ja miten Suomessa saa puhua. Lakkautetun Neuvostoliiton perustuslain 50. pykälä lausui asioista (ihan vain vertailun vuoksi) näin:

> Sopusoinnussa kansan etujen kanssa sekä sosialistisen järjestelmän lujittamiseksi ja kehittämiseksi neuvostokansalaisille taataan puhe-, lehdistö- ja kokoontumisvapaus kokouksiin, katukulkueisiin ja mielenosoituksiin.

Tämä näyttääkin vielä melko vapaamieliseltä verrattuna siihen, kuinka suomalaiset feministit saavat järjen katoamaan omilla sosialisminpunaisilla sukkapuikoillaan. Miten Suomen puolueissa voidaan käydä avointa keskustelua, jos kirkkaimmat ja älyllisimmät lyhdyt eivät saa loistaa ja vähemmistövaltuutettu koettaa tukahduttaa kriittisten ihmisten esiin nostamat keskustelun herätteet alkuunsa? Mikäli verukkeena käytetään ”rasismin vastaista peruskirjaa” ja kriitikot koetetaan leimata rasisteiksi, kyseinen paragrafi rajoittaa demokratiaa ja poliittista toimintaa tavalla, joka on johtamassa käänteiseen syrjintään ja rasismiin kantaväestöä kohtaan. Ehkä ihmisten, poliittisten edustajien ja puolueiden olisikin lausuttava poliittinen tahtonsa julki paljon nykyistä selvemmin. Myös eduskuntaan ja julkisiin virkoihin pitäisi valita kunnon miehiä eikä nirppanokkanaisia, jotka nostavat valituksen nykyään ihan kaikesta.

Perjantaina 14. marraskuuta 2008

VIVA FINLANDIA!

Maamme korkein kulttuuri-ilmiöiden tuomioistuin Helsingin Sanomien kulttuuriraati asettui valtaosin puolustamaan kirjallisuuspalkintoja.[737] En näe tällaisessa kannanmuodostuksessa mitään järkeä. Yhdestä ja tietystä kädestä annetut Finlandia-palkinnot ovat aivan yhtä arvottomia kuin erilaisten raatienkin myöntämät palkinnot.

Miksi näin on? Tarkastellaanpa asiaa loogisen analyysin keinoin. Jos kirjallisuuspalkinnolla on tarkoitus glorifioida sellaista kirjallisuutta, joka on kirjallisten ansioidensa puolesta hyvää, palkitsemisinstituutiota puolusteleva ajatuskulku on seuraava:

1. X valitsee Finlandialla palkittavan teoksen.
2. Jokainen, joka valitsee Finlandialla palkittavan teoksen tietää, mikä on hyvää.
3. Siis: X tietää, mikä on hyvää.

Lisäksi:

4. X tietää, mikä on hyvää.
5. Jokainen, joka tietää, mikä on hyvää ja niin muodoin valitsee Finlandia-voittajan, osoittaa valinnallaan, että hänen palkitsemansa teos on hyvä.
6. Siis: X:n palkitsema teos on hyvä.

Ja edelleen:

7. X palkitsee teoksen Y Finlandialla.
8. Siis: kohtien 1–6 nojalla teos Y on hyvä.

Lopuksi:

9. Finlandia-palkinnon voi saada vain teos, joka edustaa yleisesti hyvää kirjallisuutta.
10. Siis: kohtien 7–8 nojalla Finlandialla palkittu teos Y edustaa yleisesti hyvää kirjallisuutta.

Miten tätä ajatuskulkua voidaan arvostella? Ensinnäkin kohtien 1–3 päättely oli loogisesti pätevää, mutta premissi 2 oli väärä: Finlandia-palkinnon valitsija ei välttämättä tiedä, mikä on hyvää. Millainen ihminen sitten tietää, mikä on hyvää? Koska hyvä ja huono on kyseenalaistettu hengäs-

tyttävällä tavoin muun muassa postmodernistien toimesta, hyvän ja huonon kriteereitä on vaikea määritellä. Palkitsemiseen asti ansiokkaan (tässä: ”hyvän”) kirjallisuuden määrittelemiseksi pitäisi kuitenkin löytää joitakin perusteluja. Koska Finlandia-palkinnon valitsijoina on toiminut henkilöitä, joiden mielipiteenmuodostus ei ole ollut perusteltua vaan puolueellista ja asioita tuntematonta, voidaan sanoa, että palkitsijat eivät ole tienneet, mikä on kirjallisesti hyvää. (Jakajina on toiminut muun muassa poliitikkoja ja kateellisia kollegoja.) Tämä puolestaan kumoaa kohdan 3 johtopäätöksen. Näyttääkin siltä, että palkinnon jakajaa on pidetty asemansa ansainneena monesti vain siksi, että hänet on *valittu* tuohon tehtävään, aivan kuten virheellinen premissi 2 väittää.

Kohtien 4–8 tuottamat johtopäätökset 6 ja 8 puolestaan kariutuvat premissin 5 virheellisyyteen. Koska palkinnon jakaja ei välttämättä tiedä, mikä on hyvää ja ansiokasta kirjallisuutta, hänen palkitsemansa teos ei ole välttämättä hyvä.

Johtopäätös 10 puolestaan kumoutuu premissin 9 virheellisyyteen. Palkinnon voi saada myös arvoton teos.

Palkitsemisen pakkopulla

Miksi näiden päätelmien esittelemisellä ja kumoamisella sitten on arvoa? Ensinnäkin siksi, että palkitun teoksen oletetaan useasti olevan sinänsä hyvä, mitä se ei välttämättä ole. Kyse on tällöin väärän tiedon antamisesta ja propagandamielessä esitetystä mainostuksesta: ihmisten manipuloinnista.

Toiseksi, johdattelemalla käsityksiä siihen oletukseen, että palkittu teos edustaa yleisesti hyvää kirjallisuutta, voidaan leimata aiheettomasti kokonaisia kirjallisia suuntia, tyylilajeja ja kirjailijoita itseään.

Kolmanneksi: usein väitetään olevan hyväksi, että palkitseminen lisää keskustelua ja kirjallisuuden saamaa huomiota (kuten Jari Sarasvuo lausahti heti HS-raadin kommenttilistan aluksi). Myös tämä markkinoinnillinen käsityskanta on väärä, sillä sen taustalla vallitsee virheellinen premissi 9. Tosiasiassa kirjallisuutta kohtaan kasvanut kiinnostus ei lisää palkittavan teoksen kirjallista arvoa. Koska palkitsemisen pitäisi perustua kirjallisen teoksen omaan arvoon eikä markkinointinäkökohtiin (tämä on palkitsemisen idea), niin palkitsemisinstituutiosta ei ole hyötyä sen enempää kirjallisuudelle kuin kirjallisuuskritiikillekään.

Edellä on tarkasteltu vain kirjallisuuspalkinnon myöntämistä ja päätymistä palkittavalle teokselle. Lisäksi on huomattava, että palkitsematta voi jäädä kirjallisesti arvokas teos, esimerkiksi sellainen, jonka toimielin rajaa kokonaan kilpailun ulkopuolelle. Tänä vuonna ulkopuolelle jätettiin esimerkiksi Panu Rajalan ansiokas Mika Waltari -elämäkerta *Unio Mystica*[738] – kuin merkiksi lautakunnan halusta hillitä sitä kauheaa oikeisto-

populismia, joka on nauttinut suurta suosiota Waltarin satavuotisjuhlien yhteydessä nykypäivän Suomessa. Kirjojen kilpailuttaminen ja palkitseminen voivat siis tuottaa epäoikeudenmukaisuuden kokemuksia, jotka vahingoittavat kirjailijoiden motivaatiota sekä haittaavat heidän omistautumistaan työlleen.

Loppupäätelmä

Kirjojen palkitseminen on vahingoksi kirjoille, joita kohdellaan yhtäältä objektivoivasti (eli esineellistäen) mutta toisaalta myös subjektiivisesti (eli asiantuntijuudeksi lavastetun mielipidevallan kautta). Palkitsemisesta on haittaa kirjailijoille, joita asetellaan pituusjärjestykseen ja joiden aiheenvalintoihin koetetaan vaikuttaa kepein ja porkkanoin. Ja palkitseminen ei ole hyväksi lukijoille, joita viedään kuin sikaa korvasta sen opettamiseksi, mitä kannattaa lukea.

Samat johtopäätökset ovat yleistettävissä myös tiedepalkintojen jakoon. Tilannetta valaisee vain se, että palkituista kirjoista ei yleensä puhuta parin vuoden kuluttua mitään. Vaikka siis kirjallisuuden huomioarvo kampanjoiden tuloksena kasvaisi, ei kansakunnan lisääntyneestä lukuharrastuksesta ole paljon iloa, kun suurta osaa suosituistakaan kirjoista ei ole todellisuudessa luettu.

Eli vaikka ihmisten silmät skannaisivat kirjat alusta loppuun, ne jäävät ”lukematta”, sillä niissä ei ole mitään *luettavaa*. Ja luettavalla tarkoitan tällöin ajattelemaan houkuttelemista. Sen sijaan lukemisen arvoiset kirjat saavat usein vain muutaman sadan lukijan yleisön. Niin kävi aikoinaan Nietzschelle ja myös Freudille, jonka ensimmäistä kirjaa psykoanalyysista painettiin vain viisisataa kappaletta, ja niidenkin myyminen kesti kymmenen vuotta. Koska sisältö oli vaikea ymmärtää ja jokaisen uuden asian tavoin vaati vaivannäköä ja perehtymistä, heidän teoksistaan tuli lopulta vaikutusvaltaisia. Ne eivät siis päästäneet lukijoitaan helpolla vaan kunnioittivat heitä omalla vaateliaisuudellaan. Helsingin Sanomien kulttuuriraati tuo mieleen Nietzschen ajatuksen, jonka mukaan todella sivistyneet ihmiset eivät tiedä mitään *kulttuurista*.

Maanantaina 17. marraskuuta 2008

AIKAMERKKEJÄ

TV1:llä päättyi tänään kaksiosainen draamasarja *Katso ihmistä*,[739] joka kertoi kirjailija Hannu Salamaa ja hänen kustantajaansa vastaan nostetusta jumalanpilkkaoikeudenkäynnistä. Draamadokumentin tekijät olivat varsin hyvin onnistuneet siirtämään kuusikymmentäluvun puolivälin ajanhengen nykypäivään – tai toisella tavalla sanottuna: näkemään meidän ajassamme vallitsevan uusmoralismin.

Esimerkkejä lähiajoilta löytyy useita. Salaman teoksesta *Juhannustanssit* (1964) nostettu kohu tuo etsimättä mieleen vuoden 2006 Muhammed-pilakuvamellakat. Riitelyn aihe vain oli toinen, mutta idea sama: Jumalalla politikoiminen. Käsikirjoittaja Kari Hukkila kertookin ohjelman kotisivuilla, että vuosina 1965–1968 käydyn ”salamasodan” esiin nostamiseen työryhmää houkutteli tapa, jolla ”pieni, mutta aloitteellinen ryhmä saa aikaan konfliktin, kykenee laajentamaan sitä ja lopulta kaikkien on valittava puolensa”. Asian voisi lausua myös niin, että pieni ryhmä voi useinkin käyttää hyväkseen suuria ihmisten välillä kyteviä *todellisia* konflikteja. Sellainen vallitsee juuri nyt muslimien ja rationaalisen maailman välillä, kun muslimimilitantit ovat saaneet länsimaiden kansakunnat repeämään tyhmään maahanmuuttoa puolustavaan vasemmistoon ja viisaisiin kansallismielisiin. Kirjailija tai taiteilija puolestaan on omassa pienuudessaan kiistojen esilletuoja ja uhri, kun taas sananvapauden kahlitsijat muodostavat järkiperäiselle ajattelulle vihamielisen uhan.

On kulunut toista kuukautta siitä, kun kantelin Suomen Kustannusyhdistykselle ja Helsingin yliopiston rehtorille tavasta, jolla Gaudeamuksen kustannuspäällikkö Tuomas Seppä veti Yliopistopainon julkaiseman teokseni *Työttömän kuolema* (2005) laittomasti markkinoilta. Kummaltakaan taholta ei ole kuulunut pihaustakaan. Ilmeisesti asia yritetään haudata, tai minua vastaan punotaan juonia, kuten Salamaakin vastaan. Kärpäset yleensä suunnittelevat silloin jotain, kun ne hierovat käsiään yhteen.

Tilanteeni on tosin hieman erilainen kuin Salaman sikäli, että Otavan Heikki Reenpää asettui sentään tukemaan kirjailijaa, mutta minun tapauksessani kustantajalla tuntuu olevan jotain minua vastaan. Se ilmeisesti saa ohjeensa yliopiston hallinnolta. Kirjailijat tuntuvat muutenkin olevan kustantajille pelkkää ilmaa aikana, jolloin kirjallisuudesta ovat jäljellä (Salaman sanoin) pelkät myyntiluvut.

Ehkä minun pitäisi käydä hakemassa rehtoria, kustannuspäällikköä ja kustannusyhdistyksen johtajaa juhannustansseihin ja tehdä asiasta julkinen Johanna Korhosen tapaan.

Tiistaina 18. marraskuuta 2008

VIRHEET – DE RÖDA

Koska Helsinki on Suomen pääkaupunki, monen asian käsittely konflikoituu eli ajautuu riitaan nimenomaan Helsingissä. Helsingin keskustassa joka toinen vastaantulija on juristi ja joka toinen syytetty. Esimerkiksi minun kotikulmillani ydinkeskustassa ei muita liikukaan kuin varatuomareita tai syytteessä olevan näköisiä. Vastaan tullessaan voi sitten sanoa: "Hyvää päivää, hyvä herra, kumpi te olette?" Jos maisemiin ilmestyy joku, joka poikkeaa tästä jaottelusta, hänen täytyy olla vähintäänkin epäilty tai rikosten tutkija.

Loukkaantumisista on tullut kansanhuvi, jolla muutamat asialliseen keskusteluun kykenemättömät tahot katsovat voivansa kiusata viattomia ihmisiä, mikäli argumentit ovat päässeet heiltä loppumaan. Juristin nuijalla uhkaamisen ei tulisi kuitenkaan kuulua sen enempää tieteelliseen kuin poliittiseenkaan keskusteluun. Perusteluni olen esittänyt viimeksi Johan Bäckmanin Viro-kirjaa koskevaa debattia käsitellessäni.

Näkemykseni rajoittamattoman sananvapauden puolesta voi kiteyttää niin, että rajoittamattoman sananvapauden ansiosta ihmiset voivat päästä perehtymään kaikkiin toisten ihmisten luomiin poliittisiin ja filosofisiin ajatusrakennelmiin, ja siksi se on kehityksen, vapaan yhteiskunnan ja demokratian ehto. Rationaalista ajattelua ei pidä myöskään rajoittaa millään muulla keinotekoisella tavalla, sillä sentapainen menettely vain kieltäisi todellisuudessa vallitsevat ajatukset, teot ja ongelmat. Julkisen vallan pitää yleensäkin rajoittaa ihmisten vapauksia niin vähän kuin mahdollista. Sananvapauden rajoittamattomuus ei siis estä asioiden kriittistä tarkastelua vaan tukee sitä, kun taas ne, jotka mieltävät kriittisyyden pelkäksi kieltelyksi, ovat erehtyneet jo lähtökohdissaan.

Jussi Halal-aho ja pienet vihreät naiset

Vihreiden Naisilta ovat nyt argumentit loppuneet. Niinpä yhdistys päätti tehdä rikostutkintapyynnön tohtori Jussi Halla-ahon parin vuoden takaisesta blogikirjoituksesta.[740] Tuore kaupunginvaltuutettu oli kirjoituksessaan toivonut, että kun raiskaukset maahanmuuton myötä joka tapauksessa lisääntyvät, raiskatuksi tulisivat oikeat ihmiset eli vihervasemmistolaiset maailmanparantajat ja heidän äänestäjänsä. Tarkalleen ottaen hän lausui 20. joulukuuta 2006 blogikirjoituksessaan "Monikulttuurisuus ja nainen" seuraavasti:

> Raiskaukset tulevat joka tapauksessa lisääntymään. Koska näin ollen yhä useampi nainen tulee joka tapauksessa raiskatuksi, toivon hartaasti, että uhrinsa sattumanvaraisesti valitsevien saalistajien kynsiin jäisivät oikeat naisihmiset. Vihervasemmistolaiset maailmanparantajat ja heidän äänestäjänsä. Mieluummin he kuin joku muu. Heihin ei tehoa mikään muu kuin se, että monikulttuuri osuu omaan nilkkaan.[741]

Mitäpä tämä on muuta kuin järkiperäisen ihmisen johdonmukaista ja myös hyvää tarkoittavaa analyysia. Ajatuskulkuhan on samanlainen kuin toive, että liikenneonnettomuudessa loukkaantuisi mieluummin onnettomuuteen syyllinen kaahari kuin viaton ihminen. Aivan kuten kirjoittaja kuvaa, on kai parempi, että myös maahanmuuttopolitiikan kielteisistä seurauksista joutuvat kärsimään ennemmin ne, jotka ovat kausaalisesti vastuussa niistä, kuin viattomat. Päätelmä on meritokraattisesti (eli syyn ja seurauksen ansio- ja aiheuttamisperiaatetta seuraten) johdonmukainen. Argumentaation taustalla vallitsee tilastollinen tosiasia, että maahanmuuttajat tekevät sekä raiskauksia että muitakin rikoksia suhteellisesti paljon enemmän kuin suomalaiset.

Halla-ahoa voidaan puolustaa monilla perusteilla. Kuten kirjoittaja itsekin mainitsee, kyse ei ole rikokseen yllyttämisestä, kiihottamisesta kansanryhmää vastaan eikä kunnianloukkauksesta, sillä hän ei ole *kehottanut* ketään mihinkään vaan esittänyt *toiveen*, mihin tai keneen hän haluaisi raiskausten kohdistuvan siinä todennäköisessä tapauksessa, että niitä tapahtuu. Ja saahan sitä toivoa vaikka ydinsotaa, kunhan ei kehota siihen. Vaikka joku antautuisi myös kehottamaan, voi kehotuksenkin tehdä monessa merkityksessä: isänmaallisessa, destruktiivisessa, ironisessa, tieteellisessä, taiteellisessa, performatiivisessa tai mustaa huumoria viljelevässä merkityksessä.

Silloin tällöin on syytä tehdä myös ajatuskokeita eli pohtia, mitä tapahtuisi *jos* asiat eivät olisikaan jollain ilmeisellä ja itsestään arvattavalla tavalla. Siihen puolestaan tarvitaan spekulatiivisia ideoita ja vaihtoehtoja – juuri sellaisia, joita Halla-aho viljelee ajattelemaan houkuttelevissa ja ajatuksia sisältävissä teksteissään.

Halla-ahon argumentit, joilla hän viimeksi kumosi Vihreiden Naisten väitteet, ovat vastaansanomattomia,[742] ja hänen perustelunsa ovat loogisesti aukottomia. Niinpä hän voisi pitää lupauksensa ja tehdä rikosilmoituksen Vihreiden Naisten aloittamasta mudanheitosta. Koska vihreät väittävät Halla-ahon syyllistyneen rikokseen ja koska rikoksesta syyttäminen ilman perusteita on rikos, asiassa täyttynevät kunnianloukkauksen tunnusmerkit.

En kuitenkaan katso, että poliittisia erimielisyyksiä pitäisi ratkoa ensisijaisesti käräjillä. Vihreiden feministiset naiset ovat jälleen kerran osoittaneet arvostelukyvyttömyytensä ja kykenemättömyytensä järkiperäiseen keskusteluun. Kyse ei ole vain semanttisesta kissänhännänvedosta, joka koskee sitä, oliko Halla-ahon kannanotto toivomus vai kehotus. Vastatusten tässä kiistassa ovat rationaalinen ja looginen argumentaatio (Halla-aho) ja pelkät poliittiset normit, direktiivit ja paragrafit (Vihreiden Naiset). Kuten Halla-aho toteaa, on kummallista, miksi Osmo Soininvaara saisi esittää omassa blogissaan täsmälleen hänen itsensä suosimia ajatuskulkuja, jos kilpailevan puolueen edustaja ei saa.[743] Ja miksi feministit huolestuvat Halla-ahon esittämästä ajatusleikistä ja erottavat sen kontekstistaan (eli johdonmukaisesti etenevästä päättelyketjusta), mutta he eivät tee rikostutkintapyyntöä muslimiterroristien esittämistä suorista väkivallanteoista, uhkauksista tai kehotuksista niihin?

Halla-aho on esittänyt erittäin analyyttista ja terävää maahanmuuttopolitiikan kritiikkiä. Koska sen sisältö ei miellytä vihervasemmistolaisia tahoja, nämä pyrkivät kieltämään argumenttien esittämisen omassa umpikalloisuudessaan. Olen itse kohdannut täsmälleen samanlaista asennoitumista yliopistolla muutamien punavihreiden feministien taholta. Erään näytön asiasta antoi Pia Livia Hekanaho esittäessään, että rikosilmoitus pitäisi tehdä myös Henry Laasasen kirjasta *Naisten seksuaalinen valta* (2008), koska siinä väitettiin, että naiset pakottavat miehiä ostamaan seksiä naisilta käyttämällä hyväkseen pihtaamista. Oliko muka ”huorittelua” sanoa tämä? Ei – vaan intellektuaalista ajattelua, josta pitäisi palkita. Ongelmana on, että feministit lukevat miesten kirjoituksista ulos sellaisia merkityksiä tai tarkoituksia, joita niissä ei ole.

Varsinainen puurovati, jota Halla-ahon kriitikot ja julkinen sana koettavat kiertää, on totuus, jonka Halla-aho on onnistunut riipimään omasta kynästään irti. Kaikki viittaa yhteen tosiasiaan: on mahdollista, jopa todennäköistä, että suomalaiset eivät kerta kaikkiaan halua tähän maahan enää yhtään lisää maahanmuuttajia varsinkaan, kun lähestyvä lama ampuu alas viimeisenkin uskottavan argumentin, jolla maahanmuuttoa on perusteltu, eli työvoimapulan.

Ja vihervasemmiston virhe on, että eräiden virkamiestensä kautta se pyrkii edistämään maahanmuuttoa kansalaisten mielipiteiden vastaisesti tai ainakin kansalaisilta mitään kysymättä. Kun viriävä keskustelu koetetaan tukahduttaa, en mitenkään pysty ymmärtämään vähemmistövaltuutettu Johanna Suurpäästä Suomen Kuvalehteen 5/2008 otsikoitua juttua: ”Tuore vähemmistövaltuutettu haluaa suomalaisten keskustelevan maahanmuutosta avoimemmin.” Avoin keskustelu voinee tarkoittaa hänen osoittamansa asenteen valossa vain joko ulkomaalaisten maahan virtaa-

misen hyväksymistä tai ovea kiinni päin työntävän ihmisen haastamista oikeuteen.

Kun Osmo Soininvaarakin epäilee, että Halla-ahon kanssa valtuustotyöskentelystä voi ”tulla vaikeaa”,[744] paljastuu helposti, että vaikeaa se on nimenomaan seuraavasta syystä: vihreät eivät itse pysty keskustelemaan tärkeistä asioista. Luulenkin, että Halla-aho näyttäytyy vihreille naisille pienenä demonisena perkeleenä vain siksi, että hänen viestinsä *houkuttelee heitä myöntämään* Halla-ahon olevan oikeassa – vastoin omia aiempia kantojaan. Halla-ahon esittämä kritiikki kaivelee heitä juuri siksi, että he tuntevat olevansa alttiita *kääntymään itse* Halla-ahon esittämälle kannalle. Kun todellinen uhka vihreille naisille tulee siis heidän sisältään, sitä on vaikea jynssätä pois – paitsi ulkoistamalla vihan kohteeksi valkoihoinen heteromies, johon omia virheitään voi projisoida ja jossa niitä voi turvallisesti vihata.

Toisaalta Vihreiden Naisten nostaman kiistelyn kohteena ei ole niinkään Halla-aho, vaan kyseessä on myös perussuomalaisia vastaan suunnattu poliittinen hyökkäys, jonka raihnaisena tehtävänä on vaientaa maahanmuuttopoliittinen keskustelu alkuunsa. Näin sanoessani en tietenkään tarkoita, että *kaikki* vihreitä äänestävät naiset olisivat yhtä kärkkäitä sellaiseen henkilökohtaiseen kuranheittoon kuin heidän johtajansa. Suurin osa vihreille äänensä antaneista on varmaan miellyttäviä, sympaattisia ja arvostelukykyisiä ihmisiä, ja varmasti myös Soininvaara on pohjimmiltaan yhteistyökykyinen perusheppu (hän toimi alun perin liberaalien edustajana kaupunginvaltuustossa). Oman suvaitsevaisuutensa he ovat nyt joka tapauksessa näyttäneet mieleen jäävällä tavalla. Ei ole esimerkiksi kovin tahdikasta toivottaa uutta valtuutettua tervetulleeksi yhteisen poliittisen päätöksenteon foorumille rikossyytteellä uhaten. Medialta ja puolueilta onkin epäviisasta ryhtyä demonisoimaan ketään ihmistä sellaisella tavalla, joka Hollannissa johti maahanmuuttokritiikkiä esittäneen Pim Fortuynin murhaan erään islamia kannattaneen aktivistin toimesta.

Pelottavan tuulahduksen stalinistiselta 1970-luvulta muodostaa myös kommunistiprofessori Jeja-Pekka Roos, joka on käynyt omaa vihakampanjaansa Halla-ahoa vastaan Uuden Suomen blogissaan.[745] Roos on esittänyt sinänsä järkeviä tulkintoja esimerkiksi Richard Lynnin ja Tatu Vanhasen älykkyystutkimuksista vuosilta 2002 ja 2006.[746] Roosin näitä kannanottoja voitaisiin pitää paljon rasistisempina kuin Halla-ahon kirjoituksia koskaan. Mutta silti hän käy Halla-ahon kimppuun vailla alkeellisintakaan itsekritiikkiä vaatien käräjille haastamista ja pitäen perussuomalaisten vaalivoittoa jonkinlaisena katastrofina. Tulkitsen Roosin mielentilaa niin, että hänkin käy jaakobinpainia. Hänen on pakko myöntää itselleen, että Halla-aho on maahanmuuttopolitiikan kritiikissään oikeassa. Eläkeikää lähestyvä poliittisen tieteenalan sotaratsu ei kuitenkaan pysty päästämään ideologisista sitoumuksistaan irti. Siksi hän purkaa oivalluksen partaalla

olemisesta johtuvan sisäisen kutinansa Halla-ahon murjomiseen. Olen tosin havainnut monien vasemmistolaisprofessorien käyttävän asemaansa ennenkin pelkkään politikointiin. Suurimpia syitä yliopistolaitoksemme homehtumiseen on se, että yliopisto on tarjonnut 30-vuotisen suojatyöpaikan ja temmellyskentän pelkästään poliittisesti motivoituneille tendenssitutkijoille, toisin sanoen kommunisteille ja sosialisteille.

Kovin korkeaa kuvaa poliittisesta keskustelukulttuurista ei anna se, että vihervasemmisto perää auliisti keskustelua, mutta heti kun joku sanoo jotain rohkeaa ja älyllistä, ainoaksi keskustelun vaihtoehdoksi näyttää jäävän: ”Jos sinä teet minusta rikosilmoituksen niin minä teen sinusta rikosilmoituksen.” Olisi hyvä, että vastavuoroisen rikostutkimuksen sijasta näitä asioita tutkittaisiin tieteellisen tutkimuksen keinoin.

Ongelma on todellinen

Todellisuudessa siirtolaisongelma on polttava, sillä kutsumattomia vieraita tulee Suomeen koko ajan lisää. Turvapaikan hakijoiden määrä on tänä vuonna kasvanut räjähdysmäisesti, ja tuoreen uutisen mukaan se voi ylittää 4 000 rajan, vaikka vastaanottopaikkojakin on Suomessa vain 2 000.[747] Hakijoista peräti 500 on ollut alaikäisiä eli niin sanottuja ankkurilapsia, joiden perässä seuraa usein koko perhe, mikäli turvapaikka myönnetään. Esimerkiksi sisäasiainministeriön maahanmuuttojohtajan Sirkku Päivärinteen mukaan alle 16-vuotiaan aiheuttamat vuosikulut ovat vastaanottokeskuksissa noin 57 000 euroa ja ryhmäasumispaikoissa noin 30 000 euroa. Aikuispaikka vastaanottokeskuksessa puolestaan maksaa noin 17 000 euroa vuodessa. Olisi mielenkiintoista tietää, montako suomalaista keskivertopalkansaajaa tarvitaan ylläpitämään yhtä paikkaa vuoden ajan. Tämän kaiken tapahtuessa Suomessa on tuhansia asunnottomia. Köyhyysrajan (750 euroa kuukaudessa) alittavilla tuloilla elävät niin Kelan työmarkkinatuen saajat kuin kansaneläkeläisetkin. Näin laskien maassamme on 650 000 köyhyysrajan alapuolella elävää kansalaista, ja heistä Helsingissä asuu 50 000, eli lähes joka kymmenes kaupunkilainen on virallisen määritelmän mukaan rutiköyhä. Suhteellisen köyhyyden muuttuessa Suomessa absoluuttiseksi köyhyydeksi pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottotoiminnan kulut nielevät 60 miljoonaa euroa, ja ensi vuonna ne nousevat 92 miljoonaan euroon.[748] Olennaista on, että köyhä ei ole Suomessa enää yhteiskunnan laitapuolen kulkija vaan tavallinen ihminen. Ja silti yhteiskunnalla on muka varaa hyysätä muualta tulevia. Se on kallista köyhyyttä.

On kielteistä, että Suomi kansainvälistyy yksipuolisella tavalla, joka tuo meille vain ongelma-ainekset, toisin sanoen pakolaiset ja turvapaikanhakijat. Jokainen ymmärtää, kuinka väärin on kaavailla heidän majoittamistaan esimerkiksi Otaniemen kiinteistöihin korkeakoulukampuksen

kupeeseen, johon pitäisi saneerata opiskelija-asuntoja. Kun Helsingin Sanomat väittää jutussaan, että ”turvapaikanhakijoiden määrä on yllättänyt Maahanmuuttoviraston”,[749] viranomaiset väistämättä valehtelevat, sillä kyllä he tämän tiesivät. Ruotsin käännyttämät 5 000 kurdia olivat lähtökuopissaan odottamassa ovien avautumista Suomeen.

Ajattelematon ulkomaalaispolitiikka tulee tälle maalle vielä suunnattoman kalliiksi. Esimerkiksi maahan saapuvista somaleista on luku- ja kirjoitustaidottomia peräti 90 prosenttia, eikä sosiaalirakenteemme kestä jatkuvaa ulkomaalaisten virtaa. Nämä ihmiset ovat yksipuolisesti holhottavia, eikä Suomi voi mainittavasti vähentää maailmassa vallitsevaa hädänalaisuutta, vaikka se ottaisi tänne miljoona ulkomaalaista. Jo nyt ulkomaalaisten osuus helsinkiläisistä on noin kymmenen prosenttia. Tämän toteaminen ei ole ulkomaalaisvastaisuutta eikä muukalaisvihaa; mitä ideaa olisikaan vihata tai vastustaa ulkomaalaisia sinänsä, kun heitä on tällä planeetalla 6,7 miljaria? Oman vähemmistökansallisuutemme puolustaminen riittää. Siksi emme voi päästää kansakuntaamme hajoamaan tavalla, jonka seurauksena kadun kilvet pitäisi kirjoittaa venäjäksi tai arabiaksi, tai ainakaan siinä ei olisi mitään järkeä.

Jussi Halla-aho on iskenyt oikeaan kohtaan paljastaessaan viranomaisten ja muutamien johtavien poliitikkojen näkemyksiin sisältyvän valheellisuuden sekä heidän argumentaationsa epäloogisuuden. Niinpä hänen bloginsa voisi julistaa Maailmanperintöluettelon suojelukohteeksi.

Sen sijaan Vihreät Naiset pyrkivät päinvastaiseen. Esitutkinnan jälkeen kummankin osapuolen asia voi edetä tai olla etenemättä syyteharkintaan. Syyteharkinnan tuloksena voi olla raukeaminen tai syyte. Koska myös Halla-aho on luvannut tehdä rikosilmoituksen, hänen asiansa tutkiminen edellyttää, että Vihreiden Naisten tekemän ilmoituksen perusteet tutkitaan ensin. Mikäli asia on edetäkseen, joudutaan ensin käymään oikeutta siitä. Koska tuomioistuimet ovat viime aikoina tuominneet suomalaisia ihmisiä heidän viattomista nettikirjoituksistaan sakkoihin tai linnaan, on luultavaa, että oikeus sulkee myös Jussi Halla-ahon blogin ja tuomitsee kirjoittajan vankilaan, mikä johtaa tietysti tarkoituksettomana sivuseurauksena luottamustehtävän menetykseen. Tässäkin hypoteettisessa tapauksessa Halla-aho on voittaja: hän on mielipiteen- ja ilmaisunvapautta vastaan suunnatun ajojahdin uhri ja sädekehällä laakeroitu marttyyri, todellinen Jeesus, josta puhuttaneen vielä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessakin.

Katkeruudesta johtuva kiista

Vihreiden Naisilla on varmasti omassa elämässään suuria ongelmia. Muuten he eivät vaatisi, että ”uusien *valtuustojen* tulee toimia aktiivisesti ja määrätietoisesti naisiin kohdistuvan väkivallan lopettamiseksi”, kuten

Sirpa Hertell lausuu Vihreiden Naisten kotisivuilla.[750] Miten ne voisivat tämän tehdä? Onko kunnallispolitiikan kiemuroita eli kaavoitus- ja liikennesolmuja päivätöikseen pohtiva valtuusto edelleen naisille jonkinlainen isänvallan turvalliseksi koettu syli tai patriarkaalisuutta edustava vastine, jonka ympärillä naiset pörräävät oman elektrakompleksinsa merkiksi ja joka silmälasit välähtäen nostaa katseensa aika ajoin sanomalehden takaa toruen lattialla leikkiviä lapsia sekä antaen perheenisän turvallista ja tasapuolista valtaa osoittavan sosiaalipoliittisen klausuulin? – ”Soo, soo lapset olkaapas soveliaasti siellä!”

Psykoanalyyttisesti katsoen vaikuttaa siltä, että feministiset ja vihervasemmistolaiset naiset *nauttivat* siitä, että he voivat olettaa itseensä kohdistuvan seksuaalisia yllykkeitä tai potentiaalista raiskauksen uhkaa. Se nimittäin suo heille samanaikaisen mahdollisuuden olla intohimojen oletettuja ja fantasioituja kohteita sekä mahdollisuuden käyttää yhteiskunnallisen painostuskoneiston kautta valtaa noiden intohimojensa torjumiseen: siis heteromiesten kiristämiseen.

Maahanmuuttoa suosivien feministien keskeinen motiivi seksuaalisen vaihdon markkinoilla on pitkään ollut seuraava: maahanmuuttajamiehet mahdollistavat suomalaisten miesten kilpailuttamisen vierasperäisten kanssa. Kun feministien aiemmin omaksuma ajatusmekanismi ei enää pädekään maahanmuuttajien osoittauduttua suomalaismiehiäkin ahkerammiksi seksin metsästäjiksi, naiset kokevat menettäneensä aseet käsistään ja olevansa jälleen kantaväestöön kuuluvien suomalaisten heteromiesten riistaa. Niinpä he ovat oivaltaneet valtansa symbolisessa mielessä vähentyneen ja ajaneen heidät ahdingon kierteeseen. Itse luomansa kauhun tasapainon säilyttämiseksi feministinaisten on nyt niin tärkeää todistella, että ulkomaalaiset *eivät* tee raiskauksia (vaikka tekevätkin) ja että valkoinen mies muka on paha. Kysymys ei ole varsinaisesta yksilöpsykologisesti lähestyttävissä olevasta persoonallisuushäiriöstä, sillä feministien harjoittama kulkusten polkeminen esiintyy joukkoliikkeenä. Sen sijaan kyse on todennäköisesti vain sosiodynaamisesta ongelmasta, seksuaalisesta tyydyttymättömyydestä ja kyvyttömyydestä osoittaa sekä vastaanottaa rakkautta. Kun feministit laittavat asialle juristin, kyse on ilkeydestä.

Hah hah haa, mua naurattaa!

Naisten ja miesten välisen kiistan kärjistyminen ja feminististen argumenttien käyttäminen maahanmuuton puolustelemiseen ovat osa samaa ongelmakokonaisuutta: heteroseksuaalisen valtakulttuurin sisäistä jännitteisyyttä. Kielteistä on, että Vihreiden Naiset käyttävät nyt omaa loukkaantumistaan ja raiskausten potentiaalisiksi uhreiksi laittautumistaan verukkeena jakaakseen kansanryhmiä, estääkseen asiallisen maahan-

muuttokeskustelun ja herättääkseen sekä miesvihaa että muukalaisvastaisuutta.

Ikävää on, että myös tiedotusvälineet suhtautuvat järkiperäisten miesten ajatuksiin välinpitämättömästi ja feministien propagandaan kritiikittömästi. Näyttönä tästä on se, että feministit saavat blogeilleen ja muille kirjoituksilleen rajattomasti tilaa esimerkiksi Helsingin Sanomien verkkosivuilla. Niiden paikalle voisi nostaa jotain muuta, tai sitten miesväki voisi koota rivinsä ja panna kuuroiksi tulleet viestimet omalta osaltaan kiinni.

Feministien asennoituminen omaan toimintaansa on ollut erittäin narsistista. He olettavat automaattisesti olevansa miesten ihailun ja palvonnan kohteita siitä huolimatta tai jopa sen vuoksi, että he laittautuvat pelottaviksi telaketjufeministeiksi. Monetkaan heterofeministit eivät vaivaudu ajattelemaan asioita heteromiesten näkökulmasta. Ihmisten kanssakäyminen perustuu kuitenkin vaihtoon. Jos jompikumpi osapuoli muuttuu täysin vaateliaaksi, ei suhteelta voi paljon odottaa.

Narsismi on sudenkuoppa, jota myös kriitikot voivat käyttää hyväkseen. Asiasta voisi kertoa paljon esimerkkejä. Helsingin kaupunginteatterissa pyöri pari vuotta sitten Neil Hardwickin ohjaama komedia *Suurenmoista!*, jossa kuvattiin oopperalaulajatar Florence Foster Jenkinsin (1869–1944) elämää. Hän oli amerikkalainen sopraano, jonka laulua pidettiin yleisesti kamalana, mutta saatuaan käsiinsä runsaasti rahaa tämä alkoi järjestää hyväntekeväisyyskonsertteja, joissa hänelle hurrattiin. Näytäntöihin mentiin tietysti pilke silmäkulmassa, ja joka kerta artistin saamat aplodit olivat yhtä riemukkaita.

Homman juju oli siinä, että kukaan ei tohtinut kertoa esiintyjättärelle, miltä hänen kiekaisunsa todellisuudessa kuulostivat vaateliaan oopperayleisön korvissa. Tästä marakattina pitämisestä kehittyi tapahtuman *clou*. Koska palautteen valtavirta oli yksiselitteisen ”kiittävää”, voitiin myös kriitikoiden nihkeät arviot selittää ”kateudesta” johtuviksi, ja näin tähti saatiin jatkamaan. – Jos nyt kukaan tosissaan vaivautui Jenkinsiä arvostelemaankaan. Myös sensaatiomaisia ylistysarvioita luettiin lehdistä kuin parhaita pakinoita.

Feminismi on samanlaista. Ehkä myös miesten kannattaisi laatia Suomen Akatemian palkkaamien naistutkijoiden ja muiden feministien toiminnan tuloksista todellinen ylistysarvio! Pelkään kuitenkin, ettei se menisi lehdissä läpi – ei niinkään siksi, etteivät kehut kelpaisi – vaan siksi, että kirjoitusten tarkoitus tunnistettaisiin nimestä tai tyylistä. Joskus tällainen kokeilu on kuitenkin onnistunut, kuten tiedämme tieteenfilosofian piirissä tunnetusta Alan Sokalin tapauksesta.

Keskiviikkona 19. marraskuuta 2008

KATAJAISEN KANSAN HYVÄ PAIMEN

Financial Times palkitsi Jyrki Kataisen tällä viikolla Euroopan parhaana valtiovarainministerinä.[751] Palkinnon saamiseksi näköjään riittää, ettei tee suuria virheitä. Sellainen oli syntymässä, kun hallitus esitti perintöveron poistamista vain yrittäjiltä ja maatilatalouden päätoimisilta harjoittajilta. Lopulta hallitus ymmärsi luopua suunnitelmistaan asian kariuduttua perustuslaillisiin yhdenvertaisuusnäkökohtiin.[752] Huonosta ideasta luopumista helpotti lähestyvä lama, joka sopi hyvin esityksen pois vetämisen verukkeeksi ilman pelkoa kasvojen menetyksestä. Hiipuva talous kun ei anna veroista luopumiseen varaa.

Myös hallituksen lupaama ruoan arvonlisäveron alennus on sulanut elintarvikkeiden hinnannousuun. Sinänsä järkevä uudistus ei tunnu kansalaisten kukkarossa. Viisaan maineeseen päätyminen on kuitenkin opposition tarjoamassa seurassa helppoa. Esimerkiksi Sdp päätyi muusta oppositiosta poiketen vastustamaan hallituksen nyt toteuttamaa ruoan arvonlisäveron alentamista 17 prosentista 12:een prosenttiin,[753] mikä on aika anteeksiantamaton toilaus vähävaraisten ihmisten puolustajaksi ilmoittautuneelta puolueelta. Mutta vastustaa pitää, kun on oppositiossa. Sdp:ssä ilmeisesti arvioitiin, että luotettavan vastustajakuvan säilyttäminen on poliittiselle uskottavuudelle tärkeämpää kuin Sdp:n omille kannattajille edullisen päätöksen tukeminen.

Hallitus onnistunee säilyttämään kannatuksensa samoista syistä kuin kokoomus sai vaalivoiton: se tekee sen, minkä Sdp lupaa. Niinpä hallitus aikoo edelleen laatia keynesiläisen elvytysbudjetin, ja siksi myös perintöveron alennus toteutetaan kolmen prosenttiyksikön suuruisena – säädystä ja ammattikunnasta riippumatta. Tämä onkin järkevää, kuten myös verorasituksen siirtäminen viinan hintaan.

Sen sijaan Kataisen kaavailemassa 50 miljardin valtiontakauksessa pankkien keskinäisille[754] luotoille kytee pommi. Päätöksessä on veronmaksajien piikki auki valtion vuosibudjettia suurempaan summaan asti. Mikäli eduskunta tällaiseen takauspaperiin nimensä panee, se saattaa joutua myös lunastamaan sen. Pankit kun käyttävät julkista taloutta myös häikäilemättömästi hyväkseen.

Sen tosiasian, että talouslaman ensimmäinen aalto on jo täällä, varmistaa Kataisen hehkutus kuluttamisen puolesta. Uuden Suomen verkkosivuilla valtiovarainministeri kannustaa ostamaan enemmän, sillä ”kuluttaminen on nyt isänmaallista” Amerikan malliin.[755] Koska lähestyvän laskusuhdanteen syyt ovat asuntokuplan puhkeamisessa ja luottolamassa, kansalaisia ei kannattaisi ohjata tarpeettomaan tuhlailuun. Se voi vain syventää ihmisten omaa ahdinkoa. Toisaalta myös veronalennusten toteut-

taminen on epäviisasta, sillä ihmisten lisääntyneet tulot saattavat ohjautua turhaan kuluttamiseen eivätkä esimerkiksi järkeviin sijoituksiin. Omituista on, mihin katosivat puheet valtion velan lyhentämisestä maassa, joka turvautuu velkaelvytykseen ja tekee ensi vuonna 2,3 miljardia lisää velkaa.[756] Myös valtionvelkaa olisi pitänyt lyhentää noususuhdanteen aikana, kuten vaadin viime eduskuntavaalien alla.

Lama kohtelee huonosti kansantaloutta, mutta muutoin en ymmärrä, miksi ihmiset pelkäävät lamaa. Kun odottaa vielä vähän ja pitää fyrkkansa tilillä, pääsee kohta tekemään alennusmyyntiostoksia esimerkiksi pörssiin. Sillä lama on Midaksen kulta-aikaa.

Torstaina 20. marraskuuta 2008

LESBOPARIEN ADOPTIO-OIKEUDESTA

Helsingin Sanomat kertoo tänään, että homoperheille aiotaan sallia sisäinen adoptio.[757] Sisäinen adoptio tarkoittaa, että nais- tai miesparin toinen osapuoli voi adoptoida toiselle kuuluvan lapsen. Koska lapsia syntyy vain miehen ja naisen sukusoluista, on selvää, että lapsen huoltajuuden on alun perin pitänyt kuulua (tai ainakin olla menossa) myös vastakkaista sukupuolta olevalle henkilölle.

Mitä hallituksen lakiesitys käytännössä merkitsee? Se liittyy tilanteisiin, joissa ihmiset ovat hankkineet lapsen heterosuhteessa. Näin ollen lapsella on väistämättä sekä biologinen äiti että isä. Jos homo- tai lesboparit tavoittelevat yhteishuoltajuutta, on lapsen biologinen äiti tai isä väistämättä syrjäytettävä. Tämä puolestaan ei ole nähdäkseni lapsen edun mukaista.

Se ei ole myöskään miesten edun mukaista. Suurin osa samaa sukupuolta olevista pareista, joiden perheeseen kuuluu lapsi, on naispareja. Biseksuaali nainen on siis pullauttanut lapsen, antanut sen jälkeen lemput miehelle, riistänyt naispuolisten sosiaaliviranomaisten solidaarisuutta hyväkseen käyttäen lapsen itselleen, saanut yksinhuoltajuuden ja sitten kehtaa hakea vielä tällä tavoin anastamalleen lapselle yhteishuoltajuutta uuden samaa sukupuolta olevan kumppaninsa kanssa. Miehelle jää tässä seksuaalisessa hyväksikäytössä pelkkä spermakoneen asema.

Ja tietysti lapsen suhde hänen isäänsä katkaistaan. Tapauksista valtaosa toteutuu juuri näin päin. Vastustan siis lakihanketta samoista syistä kuin vastustin jo vuonna 2006 hyväksyttyä hedelmöityshoitolakiakin: se polkee miesten kulkusia. Feministisen lobbauksen tuloksena syntynyt lakiesitys ei paranna myöskään lapsen asemaa syistä, jotka mainitsin aiemman kirjoitukseni perusteluissa.

Se, että joiltakin lapsilta ja nuorilta on saatu myönteisiä arvioita ilman isää kasvamisesta, sisältää subjektiivisiin itsearviointeihin liittyvän har-

han: ihmisellä on taipumus oikeuttaa omaa asemaansa ja puolustella sitä ”hyväksi”, sillä hän ei itse tunnista tai pysty myöntämään sitä kurjaksi. Lapsi kehuu siis omia perheolojaan, ovatpa ne millaiset tahansa, eikä myönnä niiden ongelmallisuutta, koska hän pyrkii pitämään kiinni omasta itsearvostuksestaan ja paikastaan perheessä.

Adoptiotapauksissa toinen perhe voi tietysti pelastaa lapsen parempiin oloihin, jos hänen biologiset vanhempansa ovat kuolleet, hunningolla tai olosuhteet ovat muutoin kurjat. Tällaiset lapset ja nuoret ovat kuitenkin usein moniongelmaisia ja heidän sijoittamisessaan muihin perheisiin pitäisi olla erittäin valikoiva. Koska ilman isää kasvavalla lapsella on psykiatristen tutkimusten mukaan suuri riski syrjäytyä ja ajautua rikollisille poluille, ei sijoituspaikaksi sovi perhe, jossa on vain naisia. Hätäratkaisuksi se käy mutta ei yleiskäytännöksi, sillä ongelmia ei pitäisi pyrkiä ratkaisemaan tuottamalla lapselle lisää ongelmia.

Kannatan tietysti homoseksuaalien tasavertaisuutta kaikissa muissa asiakysymyksissä. Saattaisin kannattaa myös homoparien *ulkoista* adoptiota eli oikeutta adoptoida kokonaan vailla vanhempia oleva lapsi. Tällaisia hädänalaisia lapsia riittää maailmalla adoptoitavaksi. Samoin kannattaisin hedelmöityshoidolla tapahtuvaa lesbonaisen ja homomiehen lapsenhankintaa, mikäli lakiesitys tunnustaisi miehen oikeuden lapseen ja lapsen oikeuden isään. Sen sijaan nykyinen ja tekeillä oleva lainsäädäntö pakottavat miestä anomaan isyyttä omaan biologiseen lapseensa ”sijaisvanhemmuutena”. Jos yhteiskunta tunnustaisi myös isän oikeudet suoraan, tällöin ei katkaistaisi biologiseen jälkeläisyyteen liittyviä suhteita kenenkään tahdon vastaisesti. Sen sijaan nykyinen lakiesitys on huono. Vaikka ja koska olen suoraselkäinen, tunteellinen ja loogisesti ajatteleva homomies, vastustan biologisen isyyden ja äitiyden katkaisuun johtavia lakiesityksiä, ja eduskunnassa istuessani painaisin punaista.

Itsellisten naisten ja naisparien lastenhankintaan liittyvä suuri ongelma on, että feministit eivät ajattele asioita lasten eivätkä miesten kannalta lainkaan. Sen sijaan he kohtelevat lapsia ja miehiä pelkkinä esineinä omien tarpeidensa tyydyttämiseksi ja ovat valmiita repimään lapset kappaleiksi omien itsellisten pyrkimystensä edistämiseksi.

Eduskunta luultavasti hyväksyy lain luullen kaikkien homojen ja lesbojen olevan sen takana. Janicat ja Jessicat ovat riemuissaan, kun saavat tämänkin lain läpi. Kuinka onnellinen onkaan sitten se pihamaalla leikkivä pikku Pekka, kun hänellä lopultakin on kaksi oikeaa äitiä?

Perjantaina 28. marraskuuta 2008

MIKSI EN PELKÄÄ EIRAN SYNKKÄÄ KREIVIÄ?

Sanoma-yhtiöiden vihanlietsonta Jussi Halla-ahoa vastaan jatkuu. Kuin vastaukseksi Jussin pelkoon, että ennen pitkää joku fundamentalisti hyökkää IS:n ja HS:n kiihottamana häntä ja hänen perhettään vastaan,[758] Ilta-Sanomat korotti panoksia ja alkoi politikoida Halla-ahon puoli-ironisilla homokannoilla.[759] Tuore kaupunginvaltuutettu oli mennyt sanomaan jossain vuoden 2003 pakinassaan, että haluaisi ampua ahdistelevaa homoa päähän.[760]

Halla-ahon kuvaama tilanne oli hänen oman tilannekatsauksensa mukaan sellainen, että joku puskista ilmestynyt mieshenkilö oli yrittänyt tarjota suikkaria kotiportaillaan tupakoivalle keskivertoheteromiehelle, siis hänelle itselleen. Tämä puolestaan oli ahdistunut ja aikonut hakea ullakolta tuliaseen ampuakseen pakoon luikkivan homomiehen perään. Niin, kyllähän tämä mietityttää. Ainakin Halla-aho näyttää saaneen homomiehen kiimaan – ellei sitten kyse ollut jonkun toisen henkilön kanssa samoille portaille sovituista treffeistä. Mutta itse en pelkäisi tohtori Vihan tunteidenosoitusta lainkaan. Miksi?

Ensinnäkin kyseessä oli esimerkki, jolla kirjoittaja havainnollisti julkisella paikalla tapahtuvaa sopimatonta käyttäytymistä. Myös minua on joskus ärsyttänyt muutamien ihmisten päällekäyvyys. Aikana, jolloin pillubaarina tunnettu Kings Kakadu toimi vielä kotikadullani Iso-Roballa, oli prostituoituja kuhisevan porttikongin ohi vaikea kulkea sen enempää yöllä kuin päivälläkään joutumatta bimbotyttöjen ”tarjousten” kohteeksi.

Siis vaikka suvaitseva olenkin, myös minun itseni on joskus tehnyt mieleni avata tuli ja vastata ahdisteleville heteronaisille aggressiolla. Tietysti myös miesten kesken ajatukset lähtevät joskus lentoon, ja jos pärstä ei miellytä, voidaan päätyä sanasotaan tai nyrkin puimiseen, millä ei ole tosin mitään merkitystä, onpa kyse sitten heteroista tai homoista. Molemminpuoliset avautumiset ilmaisevat tunteita. Miesten välisissä suhteissa ei ole mitään kauniimpaa kuin toinen toiseensa luottaen juosta ratsulaukkaa kohti sekä kulkuset ja kassit kilisten laukaista ruudintäyteisellä Remingtonilla.

Tosin itse olen ihmisenä lauhkea kuin lammas, enkä omista sen enempää aseita kuin aselupaakaan. Edellisen kerran olen käsitellyt pyssyjä armeijassa yli kaksikymmentä vuotta sitten, jolloin ammuin kylläkin valiot ja kultaisen merkin ensimmäisillä laukauksilla ollen lopulta ehdolla tarkka-ampujapataljoonaan.

Toinen syy siihen, miksi en pelkää Eiran synkkää kreiviä, on se, että hermostuksissaan ihminen ampuu yleensä ohi. Kaikki on kiinni hengityksestä. Kun itse hengittää rauhallisesti, voi väistellä luoteja ja ampua ta-

kaisin. Parhaiden akateemisten perinteiden mukaisesti vaatisin siis rehellistä kaksintaistelua.

Kolmanneksi en pelkää Jussi Halla-ahoa, sillä minulla ei ole häneltä mitään saatavaa. En siis uskoisi hänen ampuvan minua. Ja jos niin kävisi, siirtyisin kohtaan kaksi.

Neljäs syy siihen, miksi en pelkää ”siiseliksikin” tituleerattua (Osmo Soininvaara blogissaan)[761] Halla-ahoa, on se, että hän on nähnyt unta. Koko tapausta ei ole ollut olemassakaan. Tämä käy ilmi kirjoituksen muutamista kohdista ja tyylistä. Esimerkki on siis syntynyt kirjoittajan mielikuvituksessa ja on fiktiivinen luomus. Tässä asiassa uskon vanhan koiran vainuuni, joka kertoo minulle, että koko tarina on todennäköisesti tekaistu havainnollistamaan puheena olevaa asiaa, kun kynä on alkanut viedä kirjoittajaa, niin kuin joskus käy.

Mutta myös Soininvaaralla olisi ollut tilaisuus kehitellä siiseliteemaa pitemmälle, sillä hiirtä muistuttavan ja ”vaarantuneeksi” luokitellun siiselieläimen latinankielinen nimi on s*permophilus citellus* (suom. siementen syöjä), ja siten se olisi sopinut havainnollistamaan suikkariin liittyvää draamaa. No, kaikkea ei tietenkään tarvitse sanoa ääneen, ja onhan sekin tyylin osa, mutta muutoin on vahinko, etteivät sen enempää Halla-aho kuin Soininvaarakaan yllä blogeissaan esseemäisen tekstinteon tasolle, vaan heidän ilmaisunsa jää juuri sillä tavoin repaleiseksi, mikä on blogikirjoituksille tyypillistä.

Riiput jo ristillä, lööpin raato!

Pahimpia ovat kuitenkin lehdet. Jo Bill Clinton sai poliittista mainetta suikkarikohulla, ja myös Halla-ahon tapauksessa kiintoisimmiksi nousevat sen mediatutkimukselliset ulottuvuudet, toisin sanoen se, kuinka Helsingin Sanomat ja Ilta-Sanomat itse loivat Halla-ahon aselupia ja homonampumiskohua koskevat uutiset. Myös lehdillä on soppaansa lusikassa. Koko kiistaahan ei ole käyty paavista vaan paavin parrasta. Mitä eroa on siis Halla-ahon tavoittelemalla kirjallisella tehokeinolla verrattuna siihen, että Kari Suomalainen lausui *Menestyjän käsikirjassaan:* ”jos joku alkaa laulaa, se on ammuttava heti”?[762] Tai siihen, että Mika Waltari esseessään ”Kirjailijan ongelma” (1967) siteerasi Bernard Shaw’ta, joka puolestaan sanoi, että ”kaikki yli kolmekymmentävuotiaat pitäisi ampua, sillä he jarruttavat kehitystä”.[763] – Eipä mitään.

Ennen vanhaan kirjailija palkittiin siitä, kuinka kovaa hän uskalsi tai keksi jotain omasta mielestään turhanpäiväistä asiaa lyödä. Nyt vastaavasta jaellaan sakkoja. Nykyisessä mediatodellisuudessa näyttääkin olevan niin, että aina kun feministit joutuvat *kenen tahansa* toisen ihmisen kritiikin kohteiksi, he syöksevät vesikauhuiset vaahdot miesten naamalle, eikä heidän argumentaatiostaan puutu myöskään aseellisia uhkauksia.

Mitä olisikaan tapahtunut, jos Jussi Halla-aho olisi *naispuolinen feministi*, joka olisi joutunut jonkun *keskivertoheteromiehen* iskuyrityksen kohteeksi omilla kotiportaillaan? Nostaisiko Ilta-Sanomat aiheesta äläkän? Ehkä, mutta ei suinkaan siitä, että nainen olisi kironnut miehen alimpaan kattilaan ja lähettänyt perään tulikivenkatkuiset terveiset ampumauhkauksineen ja muine helvetteineen. Sen sijaan lehti olisi asettunut *puolustamaan* seksuaalisen ahdistelun kohdetta, tarjonnut naisuhrille turvakodin toimituksesta sekä suonut hänelle hoivapaikan omilla palstoillaan ja lööpeissään.

Halla-ahon kirjoitustyyli voi paikoin olla kyseenalainen, mutta homomiehenä paheksun Sanoma-lehtien tapaa jatkaa häväistyskampanjaansa, jossa aseiksi on otettu nyt homot, kun muuta ei ole enää keksitty. Homoja käytetään siis retorisena aseena puolin ja toisin, vaikka homoseksuaalit ovat kansallinen vähemmistö, eikä meitä pidä sekoittaa etnisiin vähemmistöhin. Käyttämällä homoja propagandansa ja ajojahtinsa välineenä Sanoma-lehdet tulivat jälleen asettaneiksi homot ja maahanmuuttajat samaan junaan yrittäessään vetää maahanmuuttopolitiikkaa kritisoivien ihmisten suosiota jäähän. Todellisuudessa Halla-ahon ansiot keskustelun herättäjänä ovat suuremmat kuin ne muutamat heikkoudet, joista hänen kirjoituksiaan voidaan arvostella.

Aivan kuten Halla-aho itsekin toteaa,[764] on omituista, miten poliisin halu syynätä hänen aselupansa olisi juuri nyt voinut itsestään vuotaa kahteen Sanoma-lehteen, kun laki kieltää tietojen luovuttamisen. Kantelun lieneekin tehnyt Ilta-Sanomien toimittaja Sanna Ukkola itse lietsoakseen vihakampanjaa tätä yhtä ihmistä vastaan. Mikäli siis Halla-aho joutuu lehtien nostaman kiihotuskampanjan vuoksi jonkun toisen tahon vihaiskun kohteeksi, on vastuu Sanoman.

Sen sijaan itse en ole huolissani lehdestä, joka huomenna menee kalapaperiksi. Luulen, että politiikan puruluu nimeltä Halla-aho kirjoittaakin noita juttujaan ihan vain härnätäkseen toimittajia, jotka sitten putoavat hänen kaivamaansa kuoppaan.

Lehtien moraalista

Se alkoi pelkällä paheksunnalla. Sitten he alkoivat näykkiä lauseenpätkiä ja lopulta tekivät rikosilmoituksen sopimattomista sanoista. Nyt tätä ihmisparkaa kiusataan vielä aseluvan peruuttamisella ja aiheettomalla epäilyllä. HS ja IS ovat näköjään päättäneet oikein teurastaa Jussi Halla-ahon omalla pseudojournalismillaan.[765]

Vaikka Sanoman lehdet lopettaisivat maahanmuuton edistämiseen tähtäävän propagandansa kokonaan, voisimme Jussi Halla-ahoa vastaan suunnatusta ajojahdista päätellä, mikä lehtien linja on. Melkoista yleisön aliarviointia Ilta-Sanomien ja Hesarin harjoittama demonisointi joka ta-

pauksessa edustaa, ja yksityisen ihmisen tuhoamiseen tähtäävänä yrityksenä se antaa klassisen näytön myös siitä, kuinka yleisön mielipide voi lopulta vierähtää vyöryn tavoin yksilön puolelle. Omalla asennoitumisellaan Sanoman lehdet vetävät juopaa homojen ja kansallismielisten ihmisten välille sekä estävät myös perussuomalaisten ihmisten asenteiden kehittymistä homomyönteisempään suuntaan. Tosin päinvastoinkin voi käydä, mistä näyttöä antaa monien perussuomalaisten myönteinen suhtautuminen minuun.

Helsingin Sanomien ja Ilta-Sanomien jutuilla ei ole mitään tekemistä aselupien eikä homoseksuaalisuuden kanssa. Niillä on tekemistä ainoastaan lehtien lietsoman oman vihakampanjan kanssa. Ihmisten ei tarvitse välttämättä odottaa pitkää aikaa päästäkseen jälleen äänestämään. Politiikka on jokapäiväistä toimintaa ja koostuu muun muassa kuluttajavalinnoista. Lukeva yleisö voi esimerkiksi sanoa irti tilauksensa tai jättää Ilta-Sanomat ostamatta.

Maanantaina 2. joulukuuta 2008

LAPSIPORNOJAHDIN UUSI UHRI: LÄÄKÄRI

Sanoma-konsernin lietsomat vainot jatkuvat. Kun maahanmuuttopolitiikan kriitikoita vastaan suunnattu viha on hetkeksi laantunut, ohjelmaaikaa ja sivutilaa täytetään namusetäjahdilla. Helsingin Sanomat[766] ja Ilta-Sanomat[767] huutavat jälleen yhteen ääneen, miten juuri Nelosen uutiset onnistui paljastamaan, että muuan lapsipornokuvien hallussapidosta tuomittu lääkäri työskenteleekin tällä hetkellä helsinkiläisessä terveyskeskuksessa!

Ilta-Sanomat kirjoittaa, että ”työllistyminen terveyskeskuslääkäriksi oli mahdollista, sillä lapsipornosta annetut sakkorangaistukset eivät näy työnantajan tilaamassa rikosrekisteriotteessa”. Ja jatkaa, että ”terveyskeskuslääkäri tuomittiin Nelosen mukaan 51 lapsipornoa sisältävästä kuvatallenteesta Oulun käräjäoikeudessa neljä vuotta sitten. 50 päiväsakosta kertyi 2000 euroa maksettavaa.”

Entä sitten? Olisiko tässä muka jotain moraalisen paheksunnan aihetta? On tietysti. Paheksun ankarasti sitä lynkkaamisintoa, jota tiedotusvälineet lietsovat tavallisia seksuaalisia ihmisiä kohtaan. Uutinen hyödyntää sitä ikävää tosiasiaa, että laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002) vaatii töitä hakevaa ihmistä toimittamaan työnantajalle rikosrekisteriotteen seksuaali-, väkivalta- ja huumausainerikoksista. Laki on jo sinänsä huono, sillä se nostaa lapsiarvot kaikkien muiden arvojen, esimerkiksi yksilönsuojan yli. Tällöin jokin sinänsä vähäpätöinen lapsiarvojen vastainen toiminta voi estää ihmisen sijoittumisen sellaisiin tehtäviin, joita hän voisi hoitaa menestyksekkäästi.

Tarkastellaanpa tämänpäiväistä esimerkkiä. Kun lapsiarvoilla koetetaan kammeta lääkäriä pois virasta tai estää hänen nimittämisensä virkaan, ajatuskulku on seuraava:

1. Lapsiporno on pahaa.
2. Koska lapsiporno on pahaa, sen hallussapidosta pitää rangaista.
3. Jokainen ihminen, joka pitää hallussaan lapsipornoa, on kaikissa suhteissa paha ja kelvoton hoitamaan tehtäviään.
4. Niinpä lapsipornoa hallussaan pitänyt ihminen on tuomittava rikoslain määräämän rangaistuksen lisäksi myös elinikäiseen työ- ja virkakieltoon, ja häntä pitää estää hoitamasta ammattiaan.

Kuten yksinkertaisinkin varmasti ymmärtää, kyseinen päättelyketju on kuin juosten kustu. Ensinnäkään lapsiporno ei ole välttämättä pahaa, sillä sitä käyttävät ja tuottavat lapset itse. He näyttävät myös jakavan sitä vapaaehtoisesti, kuten It-viikon äskettäinen uutinen todistaa.[768] Kyseisen jutun mukaan 15-vuotias amerikkalaistyttö otti alastonkuvia itsestään kamerapuhelimella ja lähetti niitä koulutovereilleen.

Koska 15-vuotias on rikosoikeudellisesti vastuullinen, viranomaiset ovat nyt velvollisia tuomitsemaan hänet itsensä lapsipornon tuotannosta ja levittämisestä sekä alaikäiset toverinsa lapsipornon hallussapidosta. Nuoret olivat kuitenkin toimineet vapaaehtoisesti, ja siitä oli koitunut heille nautintoa, joten moraalisen virheen teki yhteiskunta, joka puuttui yksilöiden väliseen vuorovaikutukseen ja heidän itsemääräämisoikeuteensa. Lisäksi teini-ikäisten eroottiset kuvat eivät ole sellaista *oikeaa lapsipornoa*, jossa esitetään kehittymättömiä lapsia. Käsitykseni mukaan lapsipornon hallussapitoa sekä nuoren ja häntä aikuisemman henkilön välistä seksiä pidetään rikoksina ja sairauksina lähinnä siksi, että ne eivät ole omistushaluisten vanhempien *omien etujen* mukaisia.

Myöskään helsinkiläisen lääkärin tapauksessa tiedotusvälineet eivät kerro, mitä tuo lääkärin hallussaan pitämä lapsiporno todellisuudessa oli. Rangaistuksen lievyydestä päätellen sen voisi olettaa olleen tavanomaista teinipornoa, jonka näyttelijät ovat jo täysi-ikäisiä, mutta jonka viranomaiset voivat omassa pahantahtoisuudessaan tulkita muodollisesti lapsipornoksi eli alle 18-vuotiaita esittäväksi. Esimerkiksi poliisin internetsensuurin lähtökohta on, että jos kuvissa esiintyvä henkilö ”ei näytä” yli 18-vuotiaalta, kyse on lapsipornosta. Tätä ajatuslogiikkaa puolestaan on mahdotonta hyväksyä, sillä epäily ei todista mitään, ja velvollisuus näytön esittämiseen pitää olla väitteen tekijöillä eli viranomaisilla itsellään.

Koska kuvia oli vain muutama kymmenen, tämä ei osoita lääkärin olleen lapsipornon keräilijä. Vastaava kuvamateriaali saattaa latautua esimerkiksi tietokoneen välimuistiin tahattomasti. En ymmärrä myöskään sitä, miten lääkäriksi voisi päästä pitämättä hallussaan lasten alastonkuvia. Lääkärin oppimateriaaleihin sisältyy kuvia alastomista lapsista, ja

lääkärit näkevät alastomia lapsia myös työssään joka päivä. Jos lääkäri ei pidä hallussaan lasten alastonkuvia, hän ei yksinkertaisesti voi kouluttautua lääkäriksi, ja lääkärintointaan hän ei voi hoitaa, jos hän ei joudu käsittelemään alastomia lapsia. Ja mikäli lapsipornon hallussapitäjiä kohdeltaisiin kuin Yhdysvalloissa, jossa heitä kielletään asumastakin alle kilometrin päässä kouluista ja päiväkodeista, kuinka ihmeessä alastomia lapsia käsittelevät ja siten ”lapsipornoa” näkemään pakotetut lääkärit pääsisivät töihinsä terveyskeskuksiin?

Joten missä on tämän asian ongelma? Ilmeisesti kukkahattujen omassa päässä.

Sanomien propagandatuutit ovat jälleen kerran sekoittaneet oikeuden jakamisen ja terveydenhuollon toiminnan sekä lääkärin yksilönoikeudet ja hänen virkatoimensa. Näin Sanoman viestimet koettavat kenties kirvoittaa lynkkaustuomioita kansantuomioistuimesta, mutta juttujen vastaanotosta päätellen se ei näytä onnistuvan. Kummallista on lisäksi se, miksi tai mistä Nelosen uutiset päätti kaivaa neljä vuotta vanhan sakkotuomion esiin juuri nyt; sakkotuomiot kun eivät näy julkisissa rikosrekistereissä lainkaan.

Lapsipornon ja pedofilian kyseenalainen pahuus

Lapsipornon hallussapito on joka tapauksessa varsin vähäpätöinen rikkomus ja verrattavissa alaikäisen tupakanpolttoon tai hampunlehden hallussapitoon. On sitä paitsi aivan eri asia, että ihminen *katselee kuvia* kannabiksesta tai sen myymisestä kuin että hän *valmistaa tai levittää* sitä. Lapsipornon levityskään ei ole objektiivisesti arvoiden sen suurempi rike kuin nuuskanmyynti tai musiikkitiedoston imurointi netistä. Jos kyseessä on netistä vapaasti saatava ”lapsiporno” (joka ei yleensä ole *lapsia* esittävää pornoa lainkaan), tällaisen ”lapsipornon” katselu ja hallussapito eivät polje kenenkään oikeuksia, sillä jakelu ei tapahdu hyötymistarkoituksessa eikä se toisaalta tue lapsipornon valmistusta taloudellisesti. Se ei myöskään *lisää* kenenkään mahdollisesti kokemaa haittaa. Päinvastoin: mitä laajemmalle pornokuvat leviävät, sitä pienemmäksi mahdollinen haitta muodostuu yhtä katselijaa kohti, vaikka koetun kokonaisnautinnon määrä kasvaa. Monessa tapauksessa alaikäiset esiintyvät kuvissa vapaaehtoisesti tai kaupallisesta syystä, ainakin mikäli he ovat sukukypsässä iässä, ja myös heidän itsemäärämisoikeuttaan pitää kunnioittaa. Sen sijaan varjopuolena on, että lapsipornon esittäjät saattavat jäädä vaille taloudellista palkkiota, jos porno ei ole maksullista.

Ansiokkainta tutkimusta lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvällä alueella edustaa psykologien Bruce Rind, Philip Tromovitch ja Robert Bauserman vuonna 1998 julkaisema tutkimus *A meta-analytic examination of assumed properties of child sexual abuse using college samples* eli ”Yli-

opistoaineistoa käyttävä meta-analyyttinen tutkimus lasten seksuaalisen hyväksikäytön oletetuista vaikutuksista”, joka tunnetaan paremmin nimellä ”Rind et al.”.[769] Yhdysvaltain psykologisen yhdistyksen APA:n arvovaltaisessa *Psychological Bulletin* -aikakauskirjassa julkaistussa tutkimuksessa todistettiin, että niin sanottu lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö ei tuota vakavaa tai pysyvää haittaa ja ettei asia riipu sukupuolesta. Artikkeli pureutui lasten seksuaalista hyväksikäyttöä koskevien tutkimusten argumentaatioon ja paljasti vakavia ristiriitoja niistä. Tutkijat päätyivät suosittamaan muun muassa, että lapsipornosta ja pedofiliasta puhuttaessa käytettäisiin käsitettä ’lapsen ja aikuisen välinen seksi’ ’lapsen seksuaalisen hyväksikäytön’ sijaan. Jälkimmäinen ei esimerkiksi ota huomioon nuoren ihmisen omaa suostumusta vaan leimaa kaiken seksuaalisen kanssakäymisen lähtökohtaisesti tahdon vastaiseksi ja yksipuoliseksi hyväksikäytöksi. Artikkelissa kritisoitujen aiempien tutkimusten heikkoutena kirjoittajat näkivät lisäksi sen, että niitä motivoivat juridiset ja normatiiviset lastensuojelutendenssit, jotka eivät ota huomioon ihmisen itsemääräämisoikeutta.

Konservatiiviset piirit aloittivat tietenkin Rindin ja hänen kollegojensa julkaisemaa tutkimusta vastaan moralistisen vyörytyksen, ja sen julkaisuoikeus tieteellisessä lehdessä koetettiin kiistää vetoamalla psykologiseen yhdistykseen APA:hin sekä tieteellisen vapauden ja vastuun komiteaan, AAAS:ään, siinä kuitenkaan onnistumatta. Lopulta myös Yhdysvaltain senaatti antoi edustajainhuoneen sorvaaman julkilausuman, jossa todettiin lapsen ja aikuisen välisen seksin olevan pelkästään tuhoavaa. Tutkimusta kohtaan hyökättiin siis juridisin ja poliittisin keinoin järkiperäisten ja tieteellisten argumenttien sijasta. Tutkimuksen keskeinen väite suhtautumistapojen mielipiteidenvaraisuudesta ja poliittisuudesta tuli siten osoitetuksi todeksi.[770] Rind ja Tromovitch olivat kiinnittäneet huomiota myös asiaa koskevien muiden tutkimusten puolueellisuuteen jo vuonna 1997 julkaisemassaan artikkelissa *A meta-analytic review of findings from national samples on psychological correlates of child sexual abuse*, joka julkaistiin kansainvälisessä *Journal of Sex Research* -aikakauskirjassa.[771] Koska pedofiliasta ja lapsipornosta ei ole osoitettu olevan sen enempää mahdollisia haittoja kuin muustakaan ihmisten kanssakäymisestä, virheen tekee viranomaisvalta, joka traumatisoi ihmiset jälkikäteen uskottelemalla, että heille on tapahtunut jotain peruuttamatonta ja pahaa. Näin yhteiskunta tekee säilyttääkseen kyseiset asiat rangaistavina, mikä puolestaan on mahdollista vain, jos niiden voidaan osoittaa olevan yksiselitteisesti kielteisiä. Koska näin ei ole, nuoren ja häntä vanhemman ihmisen välinen seksi on kriminalisoituna lähinnä siksi, että kriminalisointi tukee omistushaluisten vanhempien tarkoitusperiä.

Moraalifilosofina olen sitä mieltä, että lapsipornosta hysterisoiminen on useimmiten täysin tarpeetonta ja turhaa, eikä rangaistavuus ole suuressa osassa tapauksista perusteltua. Oireellista on, että viranomaiset ja seksu-

aalisesti ahdistuneet ihmiset koettavat tukahduttaa asiaa koskevan tiedonmuodostuksen. Lisäksi he huutavat alastomia nuoria esittävää pornografiaa roviolle ja asian eri osapuolia käräjille tajuamatta loukkaavansa sillä tavoin myös nuorten omia etuja ja oikeuksia.

Aikuiset lapsiarvojen uhreina

Pahiten lapsipornoa ja sen oheisilmiöitä koskeva tuomiomieli heijastuu tavallisten aikuisten elämään siinä, että heitäkin yritetään pakottaa vakuuttelemaan ja todistelemaan syyttömyyttään, vaikka heillä ei olisi mitään tekemistä lasten eikä lapsipornon kanssa. Kyse on siis lapsiarvoilla tapahtuvasta julkisen kontrollin lisäämisestä, mikä entisestään vähentää ihmisten halukkuutta ylipäänsä toimia lasten parissa. Viattomat ihmiset juoksevatkin nykyään pakoon lapsen nähdessään, jotta heitä ei voitaisi epäillä lapsen minkäänlaisesta hyväksikäytöstä.

Myös se, että lääkäri joutuu ammatissaan toimimaan lasten kanssa, ei tee hänestä lääkärinä epäpätevää, vaikka hän vapaa-aikanaan fantasioisikin lapsipornolla tai pitäisi lapsipornoa hallussaan. Samalla logiikallahan jokaista heteroseksuaalista naislääkäriä pitäisi estää toimimasta miesten parissa, sillä hänen voidaan olettaa käyttävän potilaitaan hyväkseen tai kiihottuvan heidän kanssaan työskennellessään. Esimerkiksi jos kenellä tahansa tavallisella lääkärillä on hallussaan mitä tahansa tavanomaista pornoa, hänetkin pitäisi kaiketi tuomita menettämään virkansa, sillä kyseisen pornografian innoittamana hänen voidaan olettaa käyvän kenen tahansa potilaansa kimppuun, aivan niin kuin lapsipornon hallussapitäjän oletetaan käyvän lapsipotilaidensa kimppuun.

Asiasta hysterisoidaan sen peittämiseksi, että nuorista ja kauniista ihmisistä tykkääminen kuuluu ihmisyyden olemukseen ja kaikkeen seksuaalisuuteen. Mikäli aletaan seuloa, kuinka moni miehen- tai naisenpuoli on katsonut netistä vähänkin himoiten teinityttöjä tai -poikia ja kuinka monen työ jollain lailla sivuaa lapsia ja nuoria, niin kelvollisina pidetyt työntekijät alkaisivat käydä tästä maailmasta vähiin. Kyseisten ajatuskulkujen takana vallitsee tietysti se oudoksuttava ajatus, että seksuaalisissa intohimoissa sinänsä on muka jotain pahaa ja että seksuaalisuuden ilmaukset ja mielikuvat pitää sulkea pois kaikesta elämästä: työelämästä, kotioloista ja koko todellisuudesta.

Joka tapauksessa selvää on, että lapsipornon katselu ei tee kenestäkään seksuaalirikollista. Vaikka joku syyllistyisi lapsipornon hallussapitoon, niin se ei tee hänestä kriminaalia. Muutaman kuvan hallussapito ei tarkoita, että ihminen olisi lastenraiskaaja tai muu psykopaatti. Silti heidät yritetään leimata rikollisiksi pakottamalla heitä kirjautumaan ”seksuaalirikollisista” ylläpidettäviin rekistereihin Yhdysvalloissa ja pian myös Euroopan unionissa. Tämä on epäeettistä, sillä seksuaalirikollisen leima on

ankara, vaikka siihen johtava teko olisi mitättömän vähäinen. Seksuaalirikollisuutta koskeva EU-lainsäädäntö antaa yhtä huonon esimerkin ihmisvainoja lietsovasta toiminnasta kuin Euroopan unionissa voimassa oleva "kansanryhmää vastaan kiihottamista" koskeva lainsäädäntö. Jos nykyistä "ennaltaehkäisevää mallia" halutaan tukea, niin samalla perusteella kaikki myymälänäpistyksen tekijät pitäisi tuomita elinkautiseen vankeuteen, sillä he voivat mahdollisesti tehdä suuren ryöstön joskus myöhemmin. Myös pysäköintivirheeseen syyllistyneet pitäisi laittaa tämän logiikan mukaan lukkojen taakse pysyvästi, jotta he eivät mahdollisesti tappaisi ketään autolla tulevaisuudessa.

Lapsipornouutisten pakokauhuinen moralismi

Kyseisistä tapauksista uutisoimisessa väärin on tiedotusvälineiden nostama lynkkausinto. Esimerkiksi jos lääkärillä on ollut hallussaan 17-vuotiaita koskevaa pornografista materiaalia, ei ole kohtuullista, että lääkäri menettää virkansa. Kohtuuton olisi myös julkinen teloitus. Lääkärihän ei ollut sitä paitsi vahingoittanut ketään – toisin kuin kyseiset jutut kirjoittaneet toimittajat, jotka ovat voineet loukata puheena olevan lääkärin asemaa pahasti.

Lisäksi on otettava huomioon periaate, että rangaistuksen suorittamisen (tässä tapauksessa sakon) jälkeen rikos on sovitettu, eikä sillä tule olla muuta vaikutusta ihmisen elämään. Huonoa näyttöä antaa muiden muassa oikeusministeri Tuija Brax, joka haluaa asiaa koskevan kotimaisen lainsäädännön "uuteen tarkasteluun",[772] jotta sakkorangaistuksetkin kirjattaisiin ikuisiksi ajoiksi rikosrekistereihin estämään ihmisten työnsaannin. Kyseisellä menettelyllään viranomaisvalta (eli käytännössä muutamat hysteeriset äidit ja isät) voisivat tuhota kenen tahansa ihmisen elämän, myös lastensa ja omansa. Asiassa ei siis kaivata muita lainmuutoksia kuin seksuaalirikosten muuttamista asianomistajarikoksiksi sekä tuomioiden kohtuullistamista ja rajoittamista vastaamaan objektiivisesti osoitettavissa olevia haittoja.

Koska myös huumeiden käyttö rinnastetaan seksuaali- ja väkivaltarikoksiin, voisi esimerkiksi nuoren ihmisen saama kannabissakko estää hänen rekrytoitumisensa vaikkapa opettajaksi. Tämä puolestaan johtaisi kohtuuttomaan tilanteeseen, sillä nuorista noin neljännes on käyttänyt tai käyttää kannabista. Sakkorangaistustasoisten rikosten kirjaaminen pysyvästi sellaisiin luetteloihin, jotka estävät ihmisten uramahdollisuudet, johtaisi tässäkin tapauksessa paradoksaalisesti siihen, että lapsia ja nuoria koskevilla arvoilla poljettaisiin aikuisiksi varttuvien lasten ja nuorten omia etuja.

Myös suomalaisen median harjoittamat ajojahdit voisivat sopia Rindin ja hänen kollegojensa soveltaman analyysin kohteiksi. Tämänpäiväisen

uutisen tuottaminen antaa jälleen selvän näytön siitä, miten Sanomien viestimet harjoittavat elämäntapakontrollia ja mielipiteiden manipulointia. Sen sijaan ne eivät tee suuria juttuja siitä, jos joku lääkäri epäonnistuu leikkauksessa tai bussikuski sattuu viemään joltain hengen omassa ammatissaan, vaikka kyseisissä tapauksissa asioilla on ihmisen kompetenssiin liittyvää merkitystä. Helsingin Sanomien keskustelupalstalle kertyneet mielipiteet osoittavat, että vastarinta lehden uutisointia kohtaan oli jälleen huomattavaa, ja melkein jokaisessa yleisökommentissa lehden lietsoma lynkaamisinto todettiin perusteettomaksi.

Vapaamielisemmän yhteiskunnan toivo onkin siinä, että ihmiset yksissä tuumin lakkaisivat antamasta suurtakaan arvoa sille, mikäli joku ihminen on sattunut saamaan ”seksuaalirikollisen” leiman otsaansa. Jos ihmisten asenteet muuttuisivat tulevaisuudessa niin, että he pitäisivät tuontapaisia tekoja mitättöminä seikkoina muun pätevyyden kannalta, myös erilaiset mustat listat menettäisivät merkityksensä.

Symbolisesti puhuttelevaa on, että tällä kertaa *terveydenhuollon ammattilaista* jahdattiin pyrkimällä lavastamaan hänen seksuaalisuutensa sairaudeksi ja rikokseksi. Jos minä olisin lääkäri, käyttäisin lääkärinoikeuttani määräämällä seksuaalisesti ahdistuneet ihmiset pakkohoitoon. Tämän ajattelun epäkorrektius tuskin jää kauaksi myöskään Pentti Linkolan ajatuksesta, että jokaisen terveyskeskuksen yhteyteen pitäisi perustaa bordelli, sillä seksi on terveyttä edistävää.

Vitsaa säästämättä, kaavusta tinkimättä

Ihmisen seksuaalisuutta koskeva julkinen ajojahti alkaa mennä Suomessa 1930-luvun tasolle ja islamilaisten maiden puolelle. Myös niille, jotka ovat valittaneet ”seksuaalisesta häirinnästä” Suomessa, voin lohdutukseksi viitata tuoreeseen uutiseen, jonka mukaan Egyptissä 83 prosenttia egyptiläisistä ja 98 prosenttia ulkomaalaisista naisista on kokenut miesten taholta ”seksuaalista häirintää”.[773] Eivätkä häiritsijät ole olleet keitä tahansa vaan 15–17-vuotiaita poikia, jotka pian joutuvat oikeuden eteen! Kairolainen poliisisetä nimittäin kertoo jutun mukaan rinta kaarella, että ”olemme pidättäneet satoja poikia, jotka flirttailivat tyttöjen kanssa”.

Islamilainen kulttuuri on tässä suhteessa yhtä kaksinaismoralistinen kuin omamme. Saman tuomitsevan arabikulttuurin sisällä pidetään täysin hyväksyttävänä ja jopa suositeltavana sitä, että miehet avioituvat vaimojensa kanssa näiden ollessa vielä neitsyitä eli noin 13-vuotiaita. Ja Suomessakin toimii muslimilääkäreitä, joille kyseiset arvot ovat keskeisiä toiminnan lähtökohtia, mutta jostain syystä Helsingin Sanomat ei pidä *sitä* moralisoimisen väärttinä.

Arkielämän muissakaan käytännöissä nuorten ihmisten harjoittamaa seksiä ei pidetä pahana – myöskään Suomessa. Naturalistiselta ja tie-

teelliseltä kannalta on täysin luonnollista pitää nuorista ja kauniista ihmisistä, sillä heidän biologinen lisääntymiskykynsä on 13–18-vuotiaina parhaimmillaan. Myös tässä mielessä tavanomaiset moraaliarvot ansaitsevat tulla uudelleen arvioiduiksi.

Kiitos siis jälleen Helsingin Sanomille, Ilta-Sanomille ja Nelosen TV-uutisille, että pääsin valistamaan kansalaisia mediafilosofisella analyysillani. Huomenna Sanoman viestimet lataavat varmaan sivuilleen uuden kansalaispelotteen joko lapsipornosta, pedofiliasta, maahanmuuttokritiikin sensuroimisesta tai kunnianloukkauskäräjistä.

Keskiviikkona 3. joulukuuta 2008

JUSSILLA SYTYTTI

Helsingin kaupunginjohtaja Jussi Pajunen on lopultakin keksinyt syyttää ”maahanmuuttajaongelmista” (*sic!*) valtiota.[774] Homman nimi on se, että kun Suomeen on kaikista rukouksista huolimatta heilahtanut tänä vuonna yli 4 000 turvapaikanhakijaa ja sen lisäksi vielä muiden maahanmuuttajien tulva, niin nyt kunnan sosiaaliviranomaisilla on matti kukkarossa, ja valtiota huudetaan apuun.

Näin viranomaiset yleensäkin menettelevät: pallottelevat ongelmaa ja syyttelevät toinen toisiaan. Syy onkin valtion, sillä valtion tasollahan holtiton päätös maahanmuuttajien haalimisesta on tehty. Taso, jolla ongelma näkyy, on ihmisten elämään konkreettisesti vaikuttava kunnallishallintotaso. Juuri tämä tekee asian käsittelyn myös kunnallispolitiikassa tärkeäksi.

Tähän asti on vaadittu asiallista keskustelua. Nyt Pajunen ymmärtää vaatia[775] maahanmuuton *jarruttamista* blogissaan,[776] sillä maahanmuuttajien keskuudessa työttömyysprosentti on 2,5-kertainen, ja vuoteen 2025 mennessä joka neljännen helsinkiläisen ennustetaan olevan maahanmuuttaja. Mikäli tätä tapahtumakulkua ei saada käännetyksi, seuraavaksi saatetaan vaatia keskustelua etnisistä puhdistuksista. Saa nähdä, yrittääkö kukaan haastaa tätä Jussia oikeuteen vääristä mielipiteistä.

Jännää, miten yksittäisten kansalaisten mielipiteet antavat vihdoin pontta myös viranomaisille, jotka alkavat jäljitellä niitä omissa blogeissaan ja tulevat sitä kautta kaapista ulos. Kauan se tosin kestikin, että poliitikot ottivat opikseen ihmisten mielipiteistä. Ennen pitkää suuret puolueet varmaan kilpailevat siitä, kuka esittää maahanmuuttokriittisimmän kannan, ja vaaditaan ”ettei kritiikin esittämisen pidä olla perussuomalaisten yksinoikeus”! Ainakin Pajunen näyttää nyt syövän suoraan perussuomalaisten pöydästä.

Poliittisen toiminnan idea on seuraava: kun ongelmat on havaittu, niitä ryhdytään luonnollisesti korjaamaan. Sen jälkeen etsitään syylliset käsiin

ja heitä rangaistaan. Maahanmuutto-ongelma on käytännössä lähinnä yhden tahon tuottama. Vastuu kuuluu asioita hoitaneelle ministerille eli tässä tapauksessa Astrid Thorsille, joka on alle kaksi vuotta kestäneen virkakautensa aikana aiheuttanut ennen näkemättömän siirtolaisten tulvan ja jolle 'ministerinvastuu' näyttää merkitsevän vain sitä, että ministeri sepittelee käsittämättömiä vastauksia tiedotusvälineiden kysymyksiin. Saa nähdä, missä Astrid Thors on vuonna 2025, kun ongelma lopullisesti räjähtää käsiin ja pääkaupunkimme muuttuu Mogadishun kaltaiseksi etnohelvetiksi, josta paljasjalkaiset stadilaiset lähtevät pakolaisina pois.

Voi olla, että Irakin sotaa pakenevien kannattaisi hakea turvapaikkaa pikemminkin Saudi-Arabian ja Jemenin tapaisista rikkaista arabimaista, joissa on samanlainen kulttuuri kuin heidän synnyinseuduillaan – paitsi että sitä ei myönnetä heille helposti edes noista läheisistä veljesmaista. Suomen kannattaisi ottaa oppia USA:sta, Kanadasta ja Australiasta, jotka vaativat kaikilta maahan tulijoilta työviisumin tai reilun kasan dollareita.

Asialle on syytä tehdä nopeasti jotain, sillä maahanmuuttajien omalla taholla toimii kokonaisia järjestöjä, kuten Hizb ut-Tahrir, jonka tavoitteena on vallata mahdollisimman nopeasti koko Pohjola käyttäen hyväksi avointa maahanmuuttopolitiikkaa. On selvää, että julkinen valta harkitsee maahanmuuttopolitiikan jarrutustoimia komiteoissaan perusteellisesti ja pitkään, oletettavasti vähintään kymmenen vuotta. Siksi ajaksi olisi oikein laittaa rajat kiinni ja portit lukkoon.

Huomion arvoista on, että Pajusen maahanmuuttokannanotosta raportoineen Hesarin uutisen lukijapalautteissa lepsu maahanmuuttopolitiikka rokattiin jälleen yksimielisesti lyttyyn. Taidammekin todistaa eräänlaisesta Berliinin muurin murtumisesta: siitä, kuinka Helsingin Sanomien puhaltama monikulttuurisuuskupla poksahtaa käsiin.

Perjantaina 5. joulukuuta 2008

HALLITUS SYÖ YKSITYISYYDENSUOJAA

Lex Nokiana tunnettu tietoliikenteen urkintalaki on toteutumassa täsmälleen Suomen hallituksen harjoittaman yksityisyydensuojan murentamishankkeen mukaisesti. Kyseinen laki antaisi työnantajille, kouluille, kirjastoille, yliopistoverkoille, taloyhtiöille ja muille yhteisöllisille internetverkon tarjoajille mahdollisuuden valvoa käyttäjien lähes kaikkea tietoliikennettä. Vastustin hanketta jo viime keväänä sen ollessa käsittelyssä ja kirjasin näkemykseni aiempaan kolumniini.

Lain puolustelijat ovat toistuvasti vedonneet työnantajien intresseihin mutta sivuuttaneet samalla perustuslaillisen yksityisyydensuojan, oikeusoppineiden mielipiteet[777] sekä oikeuskanslerin kielteisen kannanoton[778],

joka ohitettiin jo alkuvuodesta, kun eduskunta lupasi viedä lakiesityksen perustuslakivaliokuntaan. Perustuslakivaliokuntakäsittely on kuitenkin osoittautunut pelkäksi trikkitempuksi, jolla yritettiin vaientaa kritiikki, sillä laki tuli valiokunnasta näennäisesti ongelmattomaksi leimattuna.

Lakiin liittyviä periaatteellisia ongelmia on neljä: ensinnäkin (1) se antaisi yksityiselle toimijalle poliisia laajemmat valtuudet ihmisten välisen vuorovaikutuksen, sähköpostiliikenteen, internetpuhelujen ja vertaisverkkojen käytön valvontaan. Toiseksi (2) se loukkaisi ihmisten yksityisyydensuojaa ja kirjesalaisuutta sinänsä. Ja kolmanneksi (3) periaatteellisena ratkaisuna se mahdollistaisi urkinnan laajentamisen mihin tahansa kohteeseen. Tuija Braxin puheet automatisoidusta tarkkailusta, johon ei vaadittaisi edes epäilyä, ovat suoraan Orwellin painajaisesta.

Lain perusteluissa viitattu näkemys[779], että lakia soveltaisi todennäköisesti vain 60 huipputekniikan yritystä teollisuusvakoilun estämiseen, on perätön. Lakiahan voisi periaatteessa soveltaa noin 60 000 yritystä, yhteisöä ja taloyhtiötä, joilla on käytössään jonkinlainen sisäinen verkko. Taloyhtiökohtainen internet on tyypillinen esimerkiksi opiskelija-asuntoloille, joiden tietoliikennettä voitaisiin alkaa kontrolloida julkisessa sanassa viitattujen "suurikokoisten tiedostojen" tarkkailuun. Tuolla toimenpiteellä kyseistä lakia voitaisiin käyttää esimerkiksi luvattoman verkosta lataamisen estämiseen, ja se lieneekin Lex Nokiaksi ristityn lain todellinen motiivi. Nähdäkseni tuota valvontaa ei saisi missään tapauksessa luovuttaa yksityisten tahojen tehtäväksi.

Neljäs (4) asiaan liittyvä ongelma on, että lain avulla sen perusteluihin kirjatut tavoitteet eivät täyttyisi. Teollisuusvakoiluun on kymmeniä muitakin keinoja kuin sähköpostiliikenne työnantajan koneelta. Paljon tehokkaampaa olisi kieltää epärehellisten ihmisten olemassaolo sinänsä, ja siinä onnistuttaisiin varmasti yhtä hyvin. Lakihankkeen todelliset motiivit johtunevatkin hallituksen yrityksestä kuristaa ihmisten perusoikeuksia.

Hallituksen junailma yksityisyydensuojan murentamien ja sananvapauden kuohinta on nyt aivan samanlaista kuin huonoksi osoittautuneen lapsipornonestolain tapauksessa. Tuollakaan lailla ei ole saatu kiinni yhtään todellista rikollista, mutta sen varjolla on estetty pääsy tavanomaista pornoa sisältäville sivuille ja muutamille asiasivustoille. Lisäksi sitä on pidetty esimerkillisenä, kun on haluttu laajentaa internetkontrollia estämään *ei-toivotun poliittisen materiaalin* jakelu verkossa.

Oireellista on myös se, että maahamme yritetään jatkuvasti säätää erilaisten *intressiryhmien* mukaisia lakeja, joiden nimiluonnoksetkin kirjataan paljastavasti niiden kannattajien nimiin ("Lex Nokia", "Lex Thors" ja niin edelleen). Tosiasiassa eduskunnan ei pitäisi toimia erityisryhmien, tiettyjen henkilöiden, yritysten tai maahanmuuttajien asianajajana vaan *koko Suomen kansan edun* sekä perustuslaillisten tavoitteiden edistäjänä.

Kehnoa on, ettei eduskunnassa ole yhtään tietoyhteiskunnasta perillä olevaa tyyppiä, vaan koko laitos on äänestetty täyteen tunareita ja dile-

tantteja. Yksi sellainen on vihreiden Tuija Brax, joka on antanut toistuvasti huonoja näyttöjä siitä, kuinka sananvapautta kahlitaan ja aiheetonta sosiaalista kontrollia lisätään netissä.

Lex Nokialla olisi paljon kielteisiä käytännön vaikutuksia. Edellä mainittujen perustuslain rikkomusten lisäksi se leimaisi ihmiset urkinnan kohteiksi ja potentiaalisiksi rikollisiksi. Se loisi kyttäysmielialaa työpaikoille ja heikentäisi luottamusta sekä yhteishenkeä. Jos ihmisten perusoikeuksia pala kerrallaan murennetaan, siitä seuraa, että ihmiset menettävät luottamuksensa niin lainsäätäjään kuin lakeihinkin, minkä tuloksena poliittiselta lainsäätäjältä katoaa moraalinen oikeutus eli legitimiteetti. Se on hinta sairaasta politiikasta, jota Suomen hallitus ja viranomaisvalta ajavat – paitsi tässä asiakysymyksessä – myös monessa muussa kansalaisten enemmistön vastaisessa asiassa.

Tuija Brax mokasi jo sähköisen äänestyksen kanssa, ja tässä olisi toinen syy hänen eroonsa. On huolestuttavaa, että Suomessa ministeri joutuu eroamaan, jos hän tekstailee vapaa-aikanaan stripparille, mutta perustuslain rikkomiseen tähtäävää ministeriä ei potkaista pois virasta. Lähdön paikka olisi ollut myös muutamilla muilla naiskiintiöministereillä, kuten Suvi Lindénillä ja Anne Holmlundilla, kuten olen jo aiemmin todennut. Mitä enemmän aikaa Ilkka Kanervan erottamisesta on kulunut, sitä ilmeisemmäksi on käynyt, että todellinen syy oli ministerin halu vetää liian isänmaallista linjaa. Tekstailusyytös oli pelkkä veruke, jolla Kanerva vaihdettiin Brysselin juppiin.

Lauantaina 6. joulukuuta 2008

SUOMI-NEIDON ITSENÄISYYS

Käsittelin eräässä aiemmassa kirjoituksessani juhlien vieton karnevalistisia piirteitä, kuten sitä, millä tavoin juhlimisen merkitykset ovat aikojen saatossa muuttuneet ja miksi niitä on usein myös tietoisesti muunneltu poliittisen vallan toimesta. Esimerkkinäni oli joulu, joka oli alun perin pakanallinen juhla mutta jonka varhaiskatolinen kirkko adoptoi omakseen antamalla sille siunauksensa ja koettamalla siten lisätä suosiotaan kristinuskoon pakkokäännytetyn mutta omia karkeloitaan edelleen rakastavan kansan keskuudessa.

Helsingin Sanomat ja Yleisradio ovat jälleen aloittaneet samantapaisen merkitysten muuntelun hyvissä ajoin ennen itsenäisyyspäivää. Pakkokäännytystyötä ne ovat tehneet ahkerasti jo aiemmin. Tärkeimpänä tehtävänään ne näyttävät pitävän sen opettamista, että itsenäisyyden merkitys löytyykin tätä nykyä kansainvälisyydestä ja monikulttuurisuudesta. Myös kirkoissa opetetaan ja julistetaan maahanmuuton, suvaitsemisen ja kulttuuririkastumisen ihanuutta, kuin kyseessä olisi pyhä kolmiyhteys.

Keskeisen kysymyksen muodostaa se, voidaanko *itsenäisyyttä* juhlia korostamalla *kansainvälisyyttä ja monikulttuurisuutta.* Itsenäisyyden juhlimisella pitäisi käsittääkseni olla jokin yhteys varsinaiseen itsenäisenä olemiseen. Se voikin toteutua etupäässä kansallismielisen, kansojen itsemääräämisoikeutta korostavan ja muista kansakunnista *poikkeamista* alleviivaavan ajattelun kautta. Monikulttuurisuutta, maahanmuuttoa ja kansainvälistämistä voitaisiin hehkuttaa esimerkiksi YK:n päivänä, pakolaislasten hädänalaisuutta viattomien lasten päivänä, kansainvälisten ja etnisten juurten monimuotoisuutta ruotsalaisuuden tai saamelaisuuden päivänä ja maahanmuuton väistämättömyyttä Eurooppa-päivänä.

Edellä mainittuja asioita juhlitaan mediassa nykyään joka päivä, mutta Suomen itsenäisyydestä ja sen tulevaisuudesta ei valtamediassa haluttaisi hiiskua mitään edes itsenäisyyspäivänä. Olenkin omasta puolestani koettanut toimia toisin ja raottaa verhoja myös siihen, minkälainen tulevaisuus Suomen itsenäisyyttä odottaa, jos kukaan ei laita hanttiin monikulttuurisuuden ja maahanmuuton ideologialle, joka vääjäämättömyydellä uhkaavasta luonteestaan huolimatta ei ole kuitenkaan luonnonlaki vaan politiikan osa. Voin vain toistaa vanhan totuuden, että yhteiskunnalliset vääryydet pääsevät tapahtumaan usein vain siksi, ettei kukaan laita ajoissa vastaan.

En kuitenkaan keskity vastustamaan tässä yhteydessä sen enempää maahanmuuttoa kuin monikulttuurisuuttakaan. Koska Helsingin Sanomien ja Yleisradion toimittajat keskittyvät kuitenkin havainnollistamaan itsenäisyyden merkitystä nimenomaan etniseen monikulttuurisuuteen liittyvän rikastamisen kautta (eivätkä siten puhu asiasta), myös minä otan oikeudekseni poiketa aiheesta ja lähestyä Suomi-neidon itsenäisyyttä vertauksen kautta. Varsinaisen aiheen sijasta puhunkin naisten ja miesten suhteesta.

Ongelma

Useimmille ihmisille on tullut selväksi, että ainoa oikea ja kaiken arvostelun ulkopuolella oleva monikulttuurisuuden kannattaja on Suomessa ja muissakin länsimaissa valkoinen heteroseksuaalinen nainen, jolla on vihervasemmistolaisia ja feministisiä ihanteita. Olen usein ihmetellyt tätä seikkaa, sillä samaan ryhmään kuuluvat naiset ovat useasti olleet myös etnistä alkuperää olevien maahanmuuttajien suorittamien raiskausten uhreja. Feministit sanovat ”väkivaltaisiksi”, ”juopoiksi” ja ”rasisteiksi” valkoista heteroseksuaalista (ja joskus myös homoseksuaalista) miestä, mutta koskaan en ole kuullut, että kukaan tiedostava feministi moittisi samoista asioista afrikkalaistaustaisia muslimimaahanmuuttajia, jotka tilastojen mukaan tekevät kuitenkin moninkertaisesti raiskauksia verrattuna kantaväestöön kuuluviin suomalaismiehiin. Kun suomalaismiehet lopulta otta-

vat muutaman askeleen taakse ja vetäytyvät pelokkaasti seksuaalisen kanssakäymisen kilpakentiltä, feministit pitävät heidän peräytymistään surkeana puolusteluna, joka ainoastaan paljastaa Suomi-poikien pahat aikeet ja heidän punomansa salajuonet.

Näiden diskursiivisten lähtökohtien vallitessa suomalainen keskivertoheteromies ei voi kumota feministien väitteitä edes yleisessä eikä tieteellisessä keskustelussa, sillä feministien mielestä puolusteluyritykset vain paljastavat, kuinka paha, pyyteellinen ja vallanhaluaan peittelemätön suomalainen mies on. Koska minä olen homoseksuaali, tuota ajatuskulua ei voitaisi suurin surminkaan soveltaa minuun, sillä libidoni etsii kohteensa heteroseksuaalisen kanssakäymisen ulkopuolelta (tämä on merkinnyt minulle suurta vapautusta elämäni varrella). Niinpä voinen tarkastella heteroseksuaalisen kanssakäymisen karikoita jokseenkin puolueettomasti tai ainakin siihen pyrkien.

Ongelma ei näytä olevan sosiaalisessa vuorovaikutuksessa tai sen puuttumisessa, vaan tällä kertaa minun on syytä valita hypoteesikseni niin sanotun ”kehittyneen yhteiskuntatieteen” vastainen oletus, että ongelma onkin toimivan subjektin olemuksessa: suomalaisen heteronaisen tajunnassa itsessään. Se, miksi ’kaikki mitä suomalainen heteromies tekee, osaa tai haluaa, on feministien mielestä automaattisesti pahaa, kun taas kaikki mitä Saharan eteläpuolisesta Afrikasta tuleva maahanmuuttajamies saa aikaan, on automaattisesti hyvää’, johtuu feministien ajatteluun pesiytyneestä ristiriidasta. Valaistakoon tuota ristiriitaa seuraavassa hieman.

Tiedostava feministinen nainen haluaa luonnollisesti olla itsenäinen, riippumaton ja vapaa sekä menestyä työelämässä, olla arvostettu ja kohota johtavaan asemaan. Tuossa roolissa menestyäkseen hänen pitää olla hieman kylmä ja kova sekä kiistää ja panna kuriin myös oma, joskus hieman vulgaari ja epäilemättä myös intohimoinen seksuaalisuutensa. Näin on, mikäli voimme uskoa feministien niihin vaatimuksiin, joiden mukaan kaikki seksuaalisuuden ilmaukset pitäisi saada katoamaan työpaikoilta.

Nämä naiset tavoittelevat siis tilannetta, jossa miehet asennoituvat heihin arvostavasti mutta usein myös alistuvasti, tottelevaisesti ja jopa pelkoa tuntien. Naiset epäilemättä pitävät tuosta tilanteesta, mutta samalla heille kehittyy toinen ongelma: peloteltu mies on harvoin kovin aloitteellinen. Nöyristelevä ja kerjäävä mies ei ole usein myöskään seksuaalisesti kiihottava, aivan niin kuin kovaksi ja määrätietoiseksi laittautunut nainenkaan ei herättäne miehissä seksuaalisia intohimoja – ellei sitten ajatella, että miehiä innostavat amerikkalaisista oikeussalidraamoista tutut valtiattaret ja dominatädit (joiden tukahdutettu seksuaalisuus tihkuu lopulta myös kovanaamaisina esiintyvien jakkupukuisten asianajajien oman persoonan läpi, ja kylmäkiskoinen syyttäjätär murtuu painaen päänsä miehen jalkoväliin omassa seksin ja rakkauden kaipuussaan).

Feminismi ja sen mukainen oman seksuaalisuuden kuolettaminen muodostaa heteronaisille ongelmavyyhdin yhden pään. Toisen muodostaa se,

että he ovat kuitenkin seksuaalisia – ja seksuaalisuuttaan toteuttaakseen tarvitsevat miehiä. Nainen haluaisi tietenkin myös aitoa rakkautta, mutta feminismin poliittinen ”agenda” estää heitä saavuttamasta päämääriensä täyttymystä. Niinpä tilanteesta kiertyy dilemma. Koska feminismin poliittisesta ohjelmasta (”mies on paha”) tinkiminen merkitsisi naiselle paluuta vastavuoroisen kanssakäymisen ja henkisen nöyryyden, kauneuden ja rakkauden tielle, se ei voi tulla kyseeseen. Kovana, kylmänä, laskelmoivana ja esimiesmäisenä nainen puolestaan ei miellyttäisi heteromiehiä tarpeeksi, ja tällä tavoin motiivi seksuaaliseen kanssakäymiseen jäisi yksipuoliseksi. Niinpä: jos feministinen nainen haluaa seksiä miehen kanssa, hänen pitää hakea sitä kotimarkkinoiden ulkopuolelta. Tilanteen ratkaisee tällöin afrikkalaisten miesten maahantuonti.

Ongelman ratkaisu

Koska siirtomaa-ajan henkisestä sorrosta kärsineissä maissa kasvanut mies on repressiivisen perinteen vuoksi alistuva, kuuliainen ja nöyrä, hän sopii mainiosti myös feministien poliittiseen agendaan. Kun itse vierailin viimeksi Afrikassa, laitoin merkille, kuinka henkisesti alistuneessa tilassa kantaväestö edelleenkin on suhteessa valkoihoisiin ihmisiin. Esimerkiksi hotelleissa ovet avautuivat minulle kuin itsestään aivan riippumatta siitä, kuuluiko kohteliaasti esiintyvä musta hotellin henkilökuntaan vai oliko hän siellä tavallisena vieraana.

Feministinen politiikka hyödyntää tätä imperialismin, siirtomaa-ajan ja rotusorron kauheaa painolastia. Valko-ihoiset heteronaiset saavat Suomeen muuttavista nigerialaisista, namibialaisista ja kenialaisista miehistä heidän seksuaalisia intohimojaan tyydyttäviä välineitä. Usein naiset pystyvät jopa kiristämään maahanmuuttajamiehiltä seksiä lupauksenaan avioliittoon sisältyvä kansalaisuuden myöntäminen. Toisaalta myös maahanmuuttajamiehet saattavat käyttää heille tarjolla olevaa markkinarakoa hyväkseen.

Jos olisin keskivertoheteromies, väitteeni voitaisiin ampua salamannopeasti alas, ja feministisen keskustiedustelupalvelun millamallat ja ninninellit kirkuisivat Helsingin Sanomissa, että mielipiteeni johtuvat vain mustasukkaisuudesta tai piirakan puutteesta. Tavallaan sekin paljastaisi feministien motiiveja kiitettävästi. Mutta toscaleivosten puutteesta pahemmin kärsimättömänä tyydyn tarkastelemaan näytöstä edelleenkin pelkästään ulkopuolelta. Jotkut voisivat tosin tällöinkin vedota homomiehille latentin oidipuskompleksin peittelemättömään esille panoon, vaikka feministinen liike muutoin pitääkin Freudilla tohtoroimista vain patriarkaalisen despotian jäänteenä. Koska kaikki selitysyritykset ovat feministien mielestä joka tapauksessa vääriä, voinen jatkaa ja toivoa tulevani ymmärretyksi.

Pääväitteeni on, että maahanmuuton suosiminen ja feminismi liittyvät sosiodynaamisesti yhteen. Länsimainen feministinen nainen haluaa lisää maahanmuuttajia varsinkin muslimimaista, Lähi-idästä ja Afrikasta, sillä sieltä päin tulevat miehet eivät kykene vastustamaan liberaaliin länsimaiseen järjestelmään kasvatettujen naisten itsenäisiä pyrkimyksiä. He siis antavat naisten jatkaa feminismiään tavalla, joka takaa naisille ainakin väliaikaisen seksuaalisen hyväksynnän.

Tosiasiassa liberaali länsimainen yhteiskunta on rakennettu valkoisten keskivertomiesten rationaliteetille, ja paras tae sen säilymiselle lieneekin juuri keskivertomies, joka seisoo raiskauksia suunnittelevien muukalaisjengien ja valkoisen heteronaisen välissä. Vaikka maahanmuuttajat epäilemättä suovatkin valtiattarinaan palvomilleen suomalaisneidoille seksuaalisen tyydytyksen sekä heidän kaipaamansa sosiaalisen arvostuksen, saattaa suhteen ylläpito johtaa myös ikävään riippuvuuteen. Maahanmuuttajamiehet päättävät usein palata kotikonnuilleen tai johonkin muuhun vaikeasti tavoitettavaan paikkaan juuri silloin, kun geneettistä yksipuolisuuttamme rikastuttavan jälkikasvun ylläpito osoittautuukin maahanmuuttajamiehen omaan työvoimatilanteeseen ja ansiotasoon nähden mahdottomaksi. Maahan jäävät muslimimiehet puolestaan vaativat suomalaisten vaimojensa kääntymistä muslimeiksi, ja suomalaisnaiset suostuvat siihen voidakseen vastustaa valtionkirkkojemme patriarkaalisuutta, tiukkoja pukeutumissääntöjä ja ilmeistä väkivaltaisuutta...

Maahanmuuttopolitiikan eräänä motiivina toimii siis feminismi. Paradoksaalista on, että feminismi, joka sinänsä on liberaalin länsimaisen valistusihanteen luomus, johtaakin aktiivisen maahanmuuton ja kulttuuririkastumisen kautta omaan vastakohtaansa: naisten todellisten vapauksien ja oikeuksien takavarikoimiseen, kuten islamin käytännöissä käy. Tältä osin feministien asenteet ovat, paitsi johtaneet umpikujaan, myös saattaneet heidät itsensä sellaiseen tilanteeseen, jossa suomalaiset valkoihoiset naiset suorastaan tarvitsevat ”pahoilta ja hyökkääviltä heteromiehiltään” aivan samanlaista suojelua kuin Suomi-neito itsekin. Hyvää itsenäisyyspäivää.

Maanantaina 8. joulukuuta 2008

NUUSKAA VIIKSEEN

Astrid Thors vetää kansalaisille nuuskaa viikseen samalla, kun media taitavasti hautaa sen ikävän tosiasian, että hänen junailemansa ulkomaalaislaki on läpimenon partaalla eduskunnassa. Esimerkiksi Helsingin Sanomat nosti[780] tänään näyttävästi esiin, että Thors vaatii nuuskan tuontirajoituksia pois ja että hän tämän merkiksi salakuljetti muutamia nuuskapurkkeja rajan yli. Sen sijaan lehti pysyy hipi hiljaa siitä, minkä

Aamulehti kertoi itsenäisyyspäivän suru-uutisessaan: Lex Thors ollaan junttaamassa läpi ilman vastalauseita, vaikka suuri osa hallituspuolueidenkin jäsenistä vastustaa tätä EU:n vapaamielisimmäksi sanottua ulkomaalaislakia.[781]

Olisi luullut kaikille tulleen jo selväksi, että kansalaismielipiteiden perusteella kyseinen lakialoite olisi syytä vetää heti pois, aivan niin kuin hallitus teki jo perintöverouudistukseen tähtäävän esityksensä kanssa. Jo se, että hallitus *ei tekisi* pahimpia mahdollisia virheitä, voisi nostaa sen kannatusta hieman. Puhumalla Thorsin nuuskaamisesta Helsingin Sanomat yrittää viedä kansalaisten huomiota pois olennaisesta, eli väestöämme mädättävästä ulkomaalaislaista.

Huomion arvoista on, että eduskunnan internetsivuilla ei kerrota ulkomaalaislain käsittelyyn liittyvää aikataulua, vaikka eduskunnan istuntojen sisällöt kerrotaan tavallisesti ennakkotiedotteissa. Kansaa yritetään ilmeisesti johdatella ”tapahtuneitten tosiasioiden eteen”, ja samaa salailua harrastaa myös Hyysäri, jonka suu on pysynyt ratkaisuhetkien lähestymisestä kiinni kuin sammakon pimppi. Näin haluttaneen välttää paniikkia, kun laki on jo loppusuoralla, ja vain kansalaisten aktiivinen toiminta voi estää lain hyväksymisen.

Todellisuudessa kyseinen laki on niin huono, että sitä ei pitäisi hyväksyä edes viilailtuna, vaan se olisi syytä hylätä. Ehdotukseni on, että eduskunnan lehtereille kokoontuisi mahdollisimman monta maahanmuuttopolitiikan kriitikkoa tarkkailemaan tilannetta. Adressit.com:ssa onkin jo avattu lista, joka kannattaa kirjoittaa, jos haluaa vaikuttaa asiaan.[782]

Kansalaisten ja kaupunginjohtajain käydessä asiasta kuumana tanten Thors puolestaan keskittyy uittamaan nuuskapurkkeja, ikään kuin ministerillä ei olisi tärkeämpää tekemistä. Astrid Thors on mielestäni Suomen kaikkien aikojen huonoin ministeri ajaessaan kansan enemmistön tahdon vastaista lakia, jota myöskään muut hallituspuolueet eivät halua. Yksi keino tämän pellehyppelyn lopettamiseksi voisi olla Rkp:n erottaminen hallitustyöskentelystä kokonaan ja korvaaminen perussuomalaisilla. Kehnoa on, että myös vihreät ovat tunnetusti valmiita maahanmuuton tulvaporttien aukaisuun, ja kokoomuskaan ei laita vastaan, kunhan työnantajille riittää näennäisesti halpaa työvoimaa.

Keskiviikkona 10. joulukuuta 2008

NIPSAISENPA SULKAKYNÄN RAUHANKYYHKYLTÄ

Martti Ahtisaari sopi hyvin Nobel-palkinnon saajaksi. Hän täyttää täsmällisesti Aku Ankasta tutun pormestarin tunnusmerkit, juuri sellaisen, joka saa tai vastaanottaa palkinnon. Oslon tämänpäiväisissä luovutusjuhlissa[783] tuli hienolla tavalla osoitetuksi se järkyttävä elintasoero, joka

on melkein kaikkien aseellisten konfliktien syy. Paljonkohan turvamiehiä tarvittiin pitämään katkerat terroristit poissa helmikanojen rauhanjuhlista?

Myös siviilipalveluksensa työministeriön viihtyisässä toimistossa suorittanut Marko Ahtisaari teki miehen työn ja oli paikalla Nobel-juhlassa. Siten hän osoitti, että asevelvollisuuden suorittaminen ei kannata, kun paremmille päiville pääsee muutenkin. Haitaksi ei ole, että popsii Natalien kanssa Columbia-pitkoa NYC:ssä ja tekee samalla ”väikkäriä”, kuten isänsä sanoi.

Voi olla, että puolustusvoimien työstä rauhan hyväksi on yhtä pitkä matka Nobel-palkituksi kuin rauhanasemaltakin. Joskus presidenttikaudellaan Martti Ahtisaari muistutti, kuinka K. A. Fagerholm oli todennut hänelle, ettei kansakoulunopettajalla olisi muuta mahdollisuutta menestyä elämässä kuin liittyä Suomen Sosialidemokraattiseen Puolueeseen. Se näyttää auttavan.

Olen muuten sitä mieltä, että pieniä ovat Ahtisaarten teot maailmanrauhan hyväksi. Tänään olisi kannattanut palkita se, joka koettaa estää ydinaseiden ja muiden joukkotuhoaseiden leviämisen arabimaiden käsiin. Outoa on, että tästä asiasta ei ole edes ehdotettu rauhanpalkintoa kenellekään. Minä en ole huolissani niistä, joilla on varastoissaan 10 000 ydinpommia, vaan niistä, joilla on se yksi.

Torstaina 11. joulukuuta 2008

NAISKIINTIÖMINISTEREISTÄ

Hallituksen ovet käyvät, kun opetusministeri Sari Sarkomaa ilmoitti nyt eroavansa tehtävistään perhesyiden vuoksi.[784] Minä en tosin ymmärrä, miten äitiys haittaa Helsingissä asuvan Sarkomaan ministerintoimia pahemmin kuin kaukana pohjoisessa asuvan Suvi Lindénin, mutta sinänsä hänen ratkaisunsa on perusteltu. On parempi hoitaa perhettä kuin roikkua kahden maailman välillä työelämässä. Muutoin ministeriero on yhtä turha kuin Ilkka Kanervan viimekeväinen erottaminen tehtävistään.

Oireellista politiikan kannalta on, että ministeri eroaa taaskin vain *henkilökohtaisen* syyn vuoksi. Monilla ministereillä olisi *poliittinen* syy erota. Suvi Lindén vetäytyi Ouluun hoitamaan adoptiolastaan jättäytymättä kuitenkaan asianmukaisesti äitiyslomalle, ja lisäksi hänen eroaan vaati kansalaisadressi, jossa moitittiin Lindénin puuttumattomuutta lapsipornonestolain varjolla harjoitettavaan sensuuriin. Astrid Thorsin eroa ovat kansalaisten lisäksi vaatineet muun muassa kokoomuksen nuoret,[785] jotka näyttävät ymmärtävän, mihin Thorsin kaavailema ulkomaalaislaki johtaisi. Tuija Braxilla puolestaan olisi syytä erota sähköiseen äänestämiseen liittyvän kommeltelun takia ja Anne Holmlundilla siksi, että hän

vastusti Euroopan unionin aselakien tiukennuksia viimeiseen asti, vaikka Jokelan tragedia oli juuri takana ja Kauhajoen ampumistapaus edessä.

Entä mikä yhdistää kyseisiä naisia? No tietysti se, että he ovat naisia. Miehillä ei ole ollut vastaavia poliittiseen harkintakykyyn ja johtamistaitoon liittyviä ongelmia – ei myöskään sellaisia median kanssa koettuja vastoinkäymisiä kuin Tanja Karpelalla oli aikoinaan, tai aikomusta jättäytyä äitiyslomalle heti viran saatuaan niin kuin Paula Lehtomäki. Tämä herättää kysymyksen, onko perusteltua täyttää ministerintuoleja aina vain sukupuolikiintiöperiaatteella. Naiskiintiöministerien ongelmana on se, että he eivät hoidakaan virkaansa sen saatuaan, ja lisäksi on ollut vaikea löytää tehtäviin päteviä naisia. Samalla on jouduttu sivuuttamaan pätevämpiä ja kokeneempia miehiä.

Naiskiintiöitä vaatiessaan feministit rakentavat tietoista vastakkainasettelua miesten ja naisten välille. Sen merkiksi he kieltäytyvät myöntämästä, että miesten ja naisten välillä on *objektiivisia fyysisiä ja psyykkisiä eroja*, jotka vaikuttavat työssä suoriutumiseen. Esimerkkinä voi mainita vaikka metsurin työn, joka on fyysisesti raskaasta ja jossa miehet pärjäävät paremmin keskimääräisen fyysisen vahvemmuutensa ansiosta. Feministit puolestaan näkevät ammattien sukupuolittumisen syynä vain syrjinnän, ja he nostavat itseisarvoksi sen, että naisia ja miehiä on kaikilla aloilla yhtä paljon. Tosiasiassa työelämän oman toimintalogiikan mukaista olisi maksimoida tehokkuutta eli palkata tehtäviin pätevimmät henkilöt.

Muu johtaa käänteiseen syrjintään, jonka mukaisesti ihmisiä valitaan tehtäviin heidän pätevyytensä sivuuttaen ja käyttäen verukkeena heidän sukupuoltaan. Näin ollen feminismi ei poista vaan *luo* itse tuota syrjintää ja sukupuolittunutta todellisuutta, jossa ihmisiä arvioidaan kuin kissoja ja koiria tai omenoita ja appelsiineja.

Paljon järkevämpää olisi arvioida ihmisiä sellaisten ominaisuuksien perusteella, jotka ovat relevantteja ja vertailukelpoisia kaikkien *asiaan liittyvien* muuttujien suhteen. Esimerkiksi ministerin tehtävissä menestymiseen vaikuttavat nimenomaan muut ominaisuudet kuin sukupuoli. – Vai vaikuttavatko? Tämänpäiväinen ministeriero kertoo siitä, että sukupuolen mukainen asema perheessä voi *estää* ihmisen menestymisen työtehtävissään, mutta *suosittava* tekijä sukupuoli ei välttämättä ole.

Perjantaina 12. joulukuuta 2008

KUSTANTAMON KUOLINKELLOT

Sain tänään HYY-yhtymän johdolta naurettavaa postia. Kirjoitin tässä blogissa pari kuukautta sitten tavasta, jolla Gaudeamus veti myynnistä Yliopistopainon julkaiseman teokseni *Työttömän kuolema* (2005) kustantamon tultua myydyksi Gaudeamukselle ja Helsingin yliopiston jäädessä

vähemmistöosakkaaksi. Kantelin tuolloin sensuurista Suomen Kustannusyhdistykselle ja Helsingin yliopiston rehtorille, joka siirsi asian omasta puolestaan HYY:lle.

HYY-yhtymän toimitusjohtaja Heikki Härö selittää 9.12.2008 päiväämässään kirjeessä, että kyse ei ole sananvapaudesta ja että kirjaa on jaeltu yleisen käytännön mukaisesti, vaikka tosiasiat puhuvat aivan toista. Jos sensuuri ei ole sananvapausongelma, niin mikä sitten on? Hänen olisi pitänyt olla kuulemassa 8.10.2008 käyty puhelinkeskustelu, jossa Gaudeamuksen kustannuspäällikkö Tuomas Seppä kieltäytyi jakelemasta kirjaani ja veti sen aktiivisella päätöksellä pois myynnistä sekä ilmoitti perusteluksi kirjassa esittämäni *tiedepoliittisen kritiikin*, jonka takana hän ”ei halunnut seistä”. Todellisuudessa Seppää ei ollut pyydetty seisomaan kirjani takana mutta ei sen päällä eikä edessäkään.

Oman röyhkeytensä Härö puolestaan osoitti vihjaamalla kirjeessään, että teokseni *Dialoginen filosofia* toisen painoksen (2008) tekijänoikeudet kuuluisivat muka Gaudeamukselle, vaikka uudistetun laitoksen tekijänoikeudet kuuluvat tekijänoikeuslain mukaan yksiselitteisesti tekijälle, eikä niitä sido myöskään mikään edellistä laitosta koskeva sopimus. Tässä näette, kuinka pahanilkistä kustantajien ja niiden taustatahojen toiminta on: kantelun aiheena olevaa julkaisua kustantaja ei haluaisi pitää saatavilla, mutta toisen teoksen se yrittää varastaa ja vetää omiin nimiin.

Olen jo aiemmin kritisoinut Gaudeamuksen julkaisupoliittista linjaa siitä, että se ei kustanna muuta kuin feminististä, naturalistista ja vihervasemmistolaista kirjallisuutta. Pahinta on, että se tämän lisäksi koettaa estää muiden ihmisten rehellisesti julkaisemien kirjojen levityksen. Mielessäni käy kaino toivomus, että ystäväni ja kanssani samalla tavoin ajattelevat lopettaisivat Gaudeamuksen kirjojen ostamisen tähän. Vai haluatteko jatkuvasti lukea noita Marxin virheiden selitysteoksia tai Amerikan pahuutta siunailevia opuksia?[786]

Lauantaina 13. joulukuuta 2008

YKSILÖÄ VASTAAN KIIHOTTAMISTA

Ilta-Sanomien toimittaja Sanna Ukkola iloitsee lehdessään, että Jussi Halla-ahon kirjoituksista aloitetaan rikostutkinta.[787] Kuten Halla-aho puolestaan toteaa blogissaan, tutkinnalla ei ole enää mitään tekemistä sen enempää vihreiden aloittaman kampanjan kuin Ilta-Sanomien lietsoman homonampumiskohinankaan kanssa, vaan rikostutkinta on alkanut elää omaa elämäänsä.[788] Kunnianloukkaukset ovat asianomistajarikoksia ja aseluvat poliisiasioita, ja kumpaakaan koskevat ilmoitukset eivät ole antaneet aihetta toimenpiteisiin. Sen sijaan nyt rikosepäilyn kohteeksi on nostettu Halla-ahon blogikirjoitukset *kokonaisuudessaan*, ja epäily koskee

”kiihottamista kansanryhmää vastaan”, joka on virallisen syytteen alainen rikos. Uhreja tai rikoksesta kärsineitä asianomistajia ei tässä sodassa siis enää ole – ei myöskään ilmoitettua rikosta, vaan nyt poliisi koettaa itse löytää Halla-ahon rivien välistä tarvittavan rikoksen.

Koska tutkinnan kohteena ei pidetä mitään yksittäistä lauselmaa vaan se kohdistuu nyt bloginpitäjän kirjoitusten kokonaisuuteen, asialla tuskin voi olla kukaan muu kuin valtionsyyttäjä Mika Illman, joka kurkistaa apulaisvaltakunnansyyttäjä Jorma Kalskeen takaa ja tällä tavoin painostaa poliisia tekemään kaikkensa kunniallisen suomalaisen ihmisen syyllistämiseksi. Tähän viittaa muun muassa maininta, että poliisi ja syyttäjä ovat toimineet ”hyvässä yhteistyössä”.

Rikollinen on valittu, vain rikos puuttuu. Prosessi on täysin politisoitunut. Harmi, ettei Suomen laki tunne yksilöä vastaan kiihottamista, vaikka kansanryhmää vastaan kiihottaminen onkin kriminalisoitu laissa. Kun rikostutkintapyynnönkin on täytynyt Halla-ahon todistelun mukaan tulla poliisille Ilta-Sanomien taholta, lehden on turha pestä kasvojaan graafisilla uudistuksilla. Lieneekö syynä myös Helsingin Sanomien verkkosivujen pikaiseen uusimiseen äkillinen tilaajakato? Ainakin minä jätän molemmat Sanoma-lehdet ostamatta tästä eteenpäin pysyvästi.

EU-lait estävät Euroopan eurooppalaisuuden

Halla-ahon tapaisia ajattelijoita on kenties helpompi arvostella kuin tavanomaisia poliitikkoja, sillä hän on kirjoittanut ajatuksensa näkyviin aivan kuten minä, mutta suurin osa ammattipoliitikoista ei ole julkaisut mitään, eikä heitä näin ollen saada satimeen yksittäisistä sanoista. Jos taas minä olisin Halla-aho, toteaisin pelkkään esimerkkiaineistoon takertujille saman kuin pilkkuvirheistä länkyttäjille yliopistolla: ”Koska kritisoitte pelkkiä yksityiskohtia, päättelen teidän olevan samaa mieltä tutkimusteni päälinjasta, kun ette vaivaudu puhumaan varsinaisesta aiheesta mitään.”

Entä mitä tuo ”kansanryhmää vastaan kiihottaminen” oikeastaan on? Sanaa ”kiihottaminen” voidaan pitää tässä yhteydessä epäonnistuneena, sillä kiihottuneisuus liittyy pikemminkin seksuaalisen käyttäytymisen kuin poliittisen toiminnan alaan. ”Kiihottamisella” vittattaneenkin tässä yhteydessä *poliittisen kannatuksen hankkimiseen*. Se taas on kaiken demokraattisen poliittisen toiminnan elintärkeä ominaisuus. Jos poliittisen agendan sisältönä on maahanmuuttopolitiikan kritiikki, maahanmuuton vastustaminen tai vaikka maahanmuuttajienkin vastustaminen, niin ne pitää hyväksyä poliittisen toiminnan osaksi. Näin voimme päätellä, että mikäli kyseinen poliittinen toiminta, kannatuksen tavoittelu ja vaihtoehtojen tarjoaminen äänestäjille johtaa rikosepäilyyn tai syytteesseen, koetetaan ”kansanryhmää vastaan kiihottamista” koskevalla lainsäädännöllä kumota kansanvaltainen poliittinen järjestelmä sekä mielipiteen- ja ilmai-

sunvapaus. On myös syytä muistaa, ettei maahanmuutto ole sellainen pyhä arvo, jota ei saisi kovinkin sanoin arvostella, eivätkä ulkomaalaiset kansanryhmät ole mitään lammaslaumoja, jotka muodostaisivat jonkinlaisen yksiaineksisen katraan ja jota ei missään tapauksessa sopisi arvostella tai moittia, osuupa tuo moite sitten koko ryhmään tai sen johonkin osaan. Keskeistähän on se, onko arvosteluun syytä vai ei. Ja vaikka syytä ei olisi kaikkien mielestä, niin toisten mielestä voi olla, ja niinpä purevakin arvostelu pitää sallia poliittisena perusoikeutena ja sananvapauden nimissä.

Kansanryhmää vastaan kiihottamista koskevat lait ovat Euroopan unionin yhtenäislainsäädäntöön tähtäävän politiikan hedelmiä. Ne muotoiltiin EU-virkamiesten toimesta niin väljiksi ja tulkinnanvaraisiksi, että niiden nojalla on mahdollista syyttää ja tuomita melkein minkä tahansa poliittisesti epämiellyttävänä koetun aineiston esittämisestä. Käytännössä näiden lakien kautta estetään julkaisemasta maahanmuuton varjopuolia koskevaa tosiasiatietoa ja johtopäätöksiä. Kun Euroopan unioni velvoitti jäsenmaitaan sisällyttämään kyseiset lait omaan kansalliseen lainsäädäntöönsä, asiasta piirtyi paradoksi: Euroopan unionin lait estävätkin nyt Euroopan pitämisen eurooppalaisena ja asettavat ei-eurooppalaisen väestön edut kantaväestöjen etujen edelle. ”Rikokseksi” muodostuu tällöin se, että eurooppalaiset haluaisivat pitää maansa eurooppalaisina ja eurooppalaisista koostuvina. Näin ollen on kysyttävä, kenen etua EU oikeastaan ajaa, kun se ei enää tunnu edustavan edes eurooppalaisten omaa etua.

Koska ajatusrikosten tekemisessä ei ole kyse materiaalisista seikoista eikä kansanryhmää vastaan kiihottamisesta tuomitsemiseen ole tarvittu edes näyttöjä *seurausten* olemassaolosta, on tuomitseminen muodostunut pelkästään poliittiseksi. Tällaisiin ”rikoksiin” tulevat syyllistyneiksi periaatteessa kaikki ne, jotka eivät ajattele asioista niin kuin virkakoneisto haluaa. Kuitenkaan ihmisiä ei voida pakottaa *pitämään* mistään ihmisten oman tahdon vastaisesti. Vaarassa ovat myös ne tieteenharjoittajat ja filosofit, jotka erilaisin – joko tilastollisin, ideologiakriittisin tai aatehistoriallisin – perustein päätyvät käsitykseen, että monikulttuuristuminen ja maahanmuutto eivät ole hyväksi. Puolustusvoimien diskurssissa luvatonta maahanmuuttoa ja rajanylitystä sanotaan ”vihollisen maahantunkeutumiseksi”, ja filosofisesti kiinnostavaa on, mikä oikeastaan muuttuu siirryttäessä kontekstista toiseen: puolustushallinnon piiristä sisäasiainministeriön retoriikkaan. Se, mikä yhdessä merkitysyhteydessä on maahantunkeutuja, on toisessa yhteydessä laiton maahanmuuttaja, pakolainen tai turvapaikanhakija.

Oikeus omaan aatteeseen ja vakaumukseen

Kun rikostutkinnan kohteina ovat loogisesti argumentoivan tohtorin hyvin perustellut kirjoitukset, tällaisessa esitutkinnassa ei puolustukseksi näköjään hyväksytä sen enempää objektiivisia totuuksia kuin ihmisen uskoa omaan aatteeseensa. Kaiken sisällöllisen ja asiakohtaisen vastakritiikinkin jälkeen ihmisellä pitäisi olla viime kädessä oikeus ajatella mitä haluaa ja sanoa mitä haluaa siinäkin tapauksessa, että hänen näkemyksensä eivät olisi joltakin toiselta kannalta tai toisten ihmisten mielestä perusteltuja. Oikeus omaan poliittiseen vakaumukseen ja sananvapauteen ovat perusoikeuksia, jotka "kansanryhmää vastaan kiihottamista" koskeva lainsäädäntö yrittää kieltää.

Tuomioistuimet ja syyttäjälaitos eivät näytä pitävän toimintansa kriteerinä niinkään sitä, *onko oikein* tuomita joku näkemystensä perusteella, vaan ainoastaan sitä, onko tuomitseminen *hyödyllistä* tai *haitallista* kritiikin hiljentämiseksi. Todellisuudessa tällainen pragmaattinen arviointi on vastoin *oikeudenmukaisuuden* pyrkimystä, ja myös käytännössä tuomioistuinten ei kannattaisi tuomita oman maamme kansalaisia heidän mielipiteistään, sillä sen myötä lainkäytöltä murenee moraalinen oikeutus.

Paljon tärkeämpää olisi luoda lainsäädäntö, jolla kiellettäisiin yksittäistä ihmistä vastaan kohdistuva kampanjointi, kiihottaminen ja mudanheitto, sillä yksilöt kokevat nuo viranomaisten nostamat ajojahdit nahoissaan paljon verisemmin kuin kokonaiset ryhmät. Tuomitsemalla Jussi Halla-aho hänen blogikirjoituksistaan tuomittaisiin koko hänen kanssaan samalla tavalla ajatteleva kansanryhmä, ja ennakkotapauksena se muodostaisi vakavasti otettavan uhan kaikelle järkiperäiselle ajattelulle.

Maanantaina 15. joulukuuta 2008

IHMISKAUPPA JA PROSTITUUTIO

Vaikka ihmiskauppa onkin Suomessa melko marginaalinen ongelma, se muodostaa yhden merkittävän perusteen vastustaa maahanmuuttoa. Esimerkiksi Virosta saapui jo ennen maan EU-jäsenyyttä prostituutiota, hiviä ja huumeita rajan tälle puolen, ja EU-jäsenyyden myötä vauhti on vain kiihtynyt. Tämän päivän lehti kertoo, että kymmenille suomalaismiehille on jouduttu lukemaan syytteitä seksin ostosta virolaiselta ihmiskaupan uhrilta.[789]

Mutta kuinka tämänkin asian kanssa oikeastaan on? Tilanne on täysin verrattavissa siihen, että suomalais*naiset* ostavat seksiä maahanmuuttajamiehiltä. Käytännössä tällainen tilanne toteutuu esimerkiksi silloin, kun vaihdon välineenä käytetään vaikkapa avioliittolupausta ja sen mukaista

mahdollisuutta oleskeluun. Nykyisinhän monet Suomeen tulevat maahanmuuttajamiehet saavat asunnon ja muuta hospitaliteettia suomalaisnaisiltaan, mutta tämän kaltaista vaihtoa ei paheksuta julkisessa sanassa lainkaan, vaikka siinäkin on kyse eräänlaisesta kaupasta. Sen sijaan paheksunta kohdistetaan siihen, että suomalais*miehet* tuovat maahan huoria, joita he käyttävät seksuaalisesti hyväkseen.

Molemmat ilmiöt voivat olla paheksuttavia. Eniten närkästystä minussa kuitenkin herättää se puolueellisuus, jonka mukaisesti media ja viranomaisvalta pitävät vain miesten harjoittamaa seksin ostoa kielteisenä. Sen sijaan ne eivät tunnusta vallankäyttöä, jonka kautta *naiset* ostavat seksiä maahanmuuttajamiehiltä ja käyttävät siten hyväkseen sekä maahanmuuttoilmiötä että omaa asemaansa seksuaalisen tyydytyksen säätelijöinä. Lisäksi on ilmeistä, että myös prostituoidut käyttävät hyväkseen asiakkaitaan.

Kaikkien edellä mainittujen ongelmien avain on luonnollisestikin liian avoin maahanmuuttopolitiikka, jota ilman ihmiskauppaa ja kansainvälistä prostituutiota ei esiintyisi lainkaan.

Perjantaina 19. joulukuuta 2008

SKY RY – SENSUURIN ASIANAJAJA

Olen jo aiemmin kertonut tällä palstalla siitä, miten Gaudeamus veti myynnistä Yliopistopainon julkaiseman kirjani *Työttömän kuolema* (2005) kustantamoiden yhdistyttyä. Kyseinen kampanja oli osa persoonaani kohdistettua ajojahtia, jolla yritettiin vaientaa tiedepolitiikkaan kriittisesti puuttunut taho yliopistolla. Yliopistohallinnon lakeijana toimiva kustannuspäällikkö Tuomas Seppä ilmoitti minulle tuolloin, että hän yksipuolisesti lopettaa kirjani myynnin koska ”ei halua seistä sen takana”. Nyt hän kuitenkin istuu laittomasti ja luvattomasti sen päällä.

Aika häikäilemätöntä, eikö totta? Jukka Hankamäki on ilmeisesti sellainen epähenkilö, joka on helposti poljettavissa lokaan ja tehtävissä olemattomaksi poistamalla hänen kirjansakin myynnistä kuin Neuvostoliitossa.

Minulle langetettu *gulag* perustui vain siihen, etteivät kirjassa esittämäni näkemykset tyydyttäneet muutamia yliopiston hallinnossa toimivia byrokraatteja. Selvää on, etteivät minkään teoksen kaikki ajatukset voi miellyttää teoksen kaikkia lukijoita, ja miksi heitä pitäisikään miellyttää? Jonkun yksittäisen lukijan henkilökohtainen arvio ei saa kuitenkaan olla peruste sen enempää koko kirjan kuin minkään yksittäisen ajatuksenkaan sensuroimiselle. Katsonkin kustantajan menetelleen mielivaltaisesti ja laittomasti koettaessaan pimittää teokseni ja lakata välittämästä sitä lukijoille.

Niinpä kantelin asiasta edellä kuvaamallani tavalla Helsingin yliopiston rehtorille (joka siirsi asian HYY-yhtiöiden vastattavaksi) ja Suomen Kustannusyhdistykselle, jonka hallituksessa Seppä toimii. Vaadin samalla kirjani palauttamista myyntiin ja Sepän irtisanomista tehtävästään yhdistyksessä. HYY-yhtiöiden toimitusjohtaja Heikki Härö luonnollisesti kiisti kaiken asettuen puolustamaan firmaansa, ja tänään myös Suomen Kustannusyhdistyksen Sakari Laiho lähetti minulle paskaa käteen. 16.12.2008 päivätyssä kolmen rivin kirjeessä lausutaan, ettei kustannusyhdistys ota asiaan kantaan, koska kiista on ”juridinen”, eikä yhdistyksellä ole toimivaltaa asiassa.

Lainrikkomus on yleensä juridinen asia, sillä Suomen Kustannusyhdistyksen jäsenkustantamo Gaudeamus ja tarkemmin sanoen sen kustannuspäällikkö ovat rikkoneet tekijänoikeuslain 33. pykälää, joka velvoittaa kustantajaa jakelemaan sopimuksen kohteena olevan teoksen viimeiseen niteeseen asti. Mutta tästä ei suinkaan seuraa, ettei kustannusyhdistyksellä olisi toimivaltaa asiassa. Siitä ei myöskään seuraa, ettei yhdistys olisi vastuussa lakia rikkoneen jäsenkustantamonsa menettelystä. Tosiasiassa kustannusyhdistyksen tehtävänä on valvoa, että sen jäsenkustantamot täyttävät lain säätämät velvoitteet. Muussa tapauksessa yhdistys sallii jäsenkustantamonsa rikkovan lakia.

Nähdäkseni kustannusyhdistys olisi velvollinen ojentamaan jäsenkustantamoaan tekijänoikeuslain, kustannussopimuksen, sananvapauden ja tieteellisten periaatteiden rikkomisesta. Muutoin se syyllistyy itse aivan samanlaiseen menettelyyn kuin talvella 1944–1945, jolloin kustannusyhdistys lähetti kirjakaupoille kaksi kirjettä pyytäen niissä lopettamaan yhteensä 288 teoksen myynnin (niin sanotut ”Kielletyt kirjat”).

Suomen Kustannusyhdistys on kustantajien eikä kirjailijoiden etujärjestö, aivan niin kuin Julkisen sanan neuvostokin on tiedotusvälineiden eikä lukijoiden asianajaja. Kumpikaan ei kritisoi kustantajia eikä lehtiä, vaan ne kritisoivat niitä ihmisiä, jotka kritisoivat kustantajia ja lehtiä. Kyseisellä tavalla toimiessaan Sky ry ei ole sananvapauden puolustaja vaan vihollinen, joka heikentää myös omien taustatahojensa toimintaedellytyksiä.

Näyttää siltä, että Gaudeamus oikein kerjäsi konfliktia kanssani. Muuten sen olisi kannattanut pitää kirjani rippeet myynnissä. Omasta puolestani on mukavaa palkita paha hyvällä. Koska Gaudeamus veti kirjani myynnistä, suositan, ettei kukaan ystävistäni vetäisi enää yhtään Gaudeamuksen julkaisemaa kirjaa myynnistä vaan jättäisi ne yksiselitteisesti kauppaan.

Tiistaina 23. joulukuuta 2008

BENEDICTUS, 16 V.

Paavi Benedictus XVI osoitti tänään joulumieltä moralisoimalla homoseksuaalisuuden synnillisyyttä.[790] Koska muut argumentit olivat näköjään loppuneet, paavi vertasi käsitystään homoseksuaalisuuden aiheuttamasta ”kulttuurin itsetuhosta” sademetsien tuhoutumiseen. Näkökanta on käsittämätön, sillä sademetsien katoaminen kartalta johtuu ihmislajin räjähdysmäisestä lisääntymisestä, jonka aiheuttaja on heteroseksuaalinen kanssakäyminen – vieläpä ilman ehkäisyä, jonka paavi tunnetusti kieltää.

Mikäli homoseksuaalinen käyttäytyminen yleistyisi, se olisi omiaan parantamaan myös maailman ekologista tilaa, jos väestö samalla vähenisi. Myöskään kulttuurit eivät ole koskaan tuhoutuneet homoseksuaalisuuden vuoksi. Esimerkiksi Rooma tuhoutui kristinuskon valtaannousun ja kansainvaellusten vaikutuksiin, eikä länsimaista nykykulttuuriakaan uhkaa homoseksuaalisuus vaan rajoittamattomasta heteroseksuaalisuudesta johtuva väestönkasvu *muualla* kuin oman kulttuurimme piirissä. Sitä paitsi länsimaisen kulttuurin eräs piirre on liberalismi, johon sisältyy myös homoseksuaalisuuden hyväksyminen. Vastustaessaan liberalismia paavi muodostaa itse yhden uhan kulttuurillemme ja edistää sen tuhoutumista.

Huomattava on, että paavin kielteinen homokanta oli poiminta hänen puheestaan Vatikaanin viranhaltijoille, joten katolisella kirkolla taitaa olla oma lehmä ojassa. Tässä suhteessa Benedictuksen raihnainen huomautus muistuttaa lähinnä 16-vuotiaan keskisormennäyttöä homoille. Vaikka yksi sormi osoittaa tällöin ylöspäin, kolme muuta osoittavat kuitenkin omaan itseen. Niille, jotka haluavat lukea lisää kristinuskolle tyypillisen homofobian kompleksisuudesta tai siitä, miksi ontologisen jumalaoletuksen sisältävät uskonnot ovat pohjimmiltaan sublimoitua homoseksuaalisuutta, suosittelen kirjaani *Enkelirakkaus – Filosofia ja uskonto homoseksuaalisuutena*. Hauskaa joulun aikaa kaikille! – Panis angelicus.

Sunnuntaina 28. joulukuuta 2008

MIKÄ ON TIEDETTÄ?

Vaikuttaa siltä, että yliopistoissa ja korkeakouluissa mikä tahansa mielipide muuttuu tieteeksi, kunhan sen sisältönä on monikulttuurisuuden ja maahanmuuton puolustelu tai feminismi, jonka kautta penätään etuoikeuksia naisille. Taideteollisessa korkeakoulussa tutkijana toiminut Helena Oikarinen-Jabai väittää nyt Helsingin Sanomien pääkirjoitussivulla, että niin sanottu rasismi ja seksismi liittyvät jollakin tavoin yhteen

ja että maahanmuuttajaväestön kasvu on ”linkitetty” seksuaalirikoksiin maahanmuuttokriitikoiden kannanotoissa.[791] Kirjoituksen taustan muodostaa tietysti monikulttuurisuutta ja maahanmuuttoa arvostelleen Jussi Halla-ahon vastainen kiihotuskampanja, jossa mikä tahansa maahanmuuttokriittinen puheenvuoro on pyritty linkittämään ”rasistiseen rikokseen” tai lavastamaan sellaiseksi. Ja kirjoituksen paikka Helsingin Sanomien pääkirjoitussivulla puolestaan selittyy lehden halulla lunastaa tieteellissävyisiä perusteluja omalle maahanmuuton tuputtamiselleen.

Mutta katsotaanpa, miten tämänkin asian kanssa on. Oikarinen-Jabai viittaa muun muassa ”rasismiin” ja ”kolonialismiin” väittäessään, että juuri niiden tuella on tuhottu alkuperäiskansoja, ja esimerkkeinään hän käyttää Yhdysvaltoja ja Etelä-Afrikkaa. Tyypillisen monikulttuurisuudesta kirjoittavan henkilön tavoin Oikarinen-Jabai ei määrittele mitenkään sitä, *mitä hän tarkoittaa rasismilla*. Totuushan on, että tuo käsite kattaa vain *rotusyrjinnän* eli *rotusorron*. Sen sijaan Oikarinen-Jabai käyttää rasismin käsitettä tarkoittamaan myös *rotuoppia* ja *rotuerottelua* sekä kaikenlaista maahanmuuttokriittisyyttä.

Rotuoppi sisältää käsityksen, että rodut ovat objektiivisia tosiasioita ja että niillä on todellisia eroja. Oppi ihmisroduista onkin hyväksytty tieteellinen käsityskanta, ja sille on sekä geneettisiä, taksonomisia, fenotyyppisiä että kulttuuriantropolgisia perusteita. Asian voi varmistaa helposti vaikka Otavan Suuren Ensyklopedian artikkelista ”Ihmisrodut”.[792] Rotuerottelu puolestaan perustuu siihen, että ihmisten väliset suoritumiserot myönnetään todellisiksi. Esimerkiksi itäafrikkalaiset ovat kilpailutulosten valossa parempia kestävyysjuoksijoita kuin muut rodut, ja euripidista sekä mongoloidista rotua on puolestaan väitetty keskimäärin älykkäämmiksi kuin negroidista rotua – ja tämä kaikki tieteellisen todistelun (muiden muassa Lynn ja Vanhanen) piirissä.

Todellista rotusortoa olisikin se, jos rotujen väliset erot *kiistettäisiin*, eikä ihmisillä olisi oikeutta olla oma itsensä. Rasismi eli rotusorto ei siis liity ihmisten välisten erojen tunnustamiseen. Se ei myöskään seuraa samanlaistamiseen pyrkivän *tasa-arvoisuuskäsityksen* kiistämisestä. Sen sijaan rasismi on rotuun vetoavaa *ihmisarvon* kiistämistä. Ihmiset eivät luonnollisestikaan ole tasa-arvoisia, eikä niin voisi edes periaatteessa olla, sillä yhteiskuntamme koostuu laitoksista, joiden keskeinen tehtävä on paremmuuksien seulominen ja arvojärjestysten asettaminen. Eräs esimerkki epätasa-arvoa tuottavasta instituutiosta on koulu, jossa ihmisiä arvostellaan. Sen sijaan ihmisarvoa ei tietenkään pitäisi keneltäkään kiistää, ja rasismi tarkoittaakin vain ihmisarvon kieltämistä, mihin ainakaan suomalaisessa maahanmuuttodiskurssissa ei ole omien havaintojeni mukaan syyllistynyt vielä kukaan.

Kuitenkin Oikarinen-Jabai toistaa sen perusvirheen, että hän puhuu ”rasismista” tarkoittaen sillä mitä tahansa kantaa, jossa arvioidaan maahanmuuttoa tai ihmisten suoriutumiseroja kriittisesti. Pahimmillaan hän

leimaa maahanmuuton ja monikulttuurisuuden arvostelijat yksiselitteisesti rasisteiksi, vaikka rasismin käsitteen määritteleminen on häneltä yhtä pahasti hukassa kuin Mika Illmanin väitöskirjasta.[793]

On myös väärin verrata Suomen asemaa USA:n tai Etelä-Afrikan tilanteeseen. Yhdysvallat on *olemukseltaan* maahanmuuttoon perustuva valtio, ja Afrikan maissa siirtomaapolitiikkaa harjoittivat *aivan muut maat kuin Suomi*. Nyt olisi perusteetonta laittaa yhtäkään maata maksamaan noita vanhoja velkoja, sillä aiemmin syrjityn väestön etuoikeuttaminen johtaisi käänteiseen syrjintään ja todistaisi vain siitä, että oikeus mielletään kostoksi. Toiseksi: syrjinnän päättymisestä on kulunut runsaasti aikaa, ja olisi väärin kostaa *nykyään eläville* valkoihoisille niitä vääryyksiä, joista he eivät ole yksilöinä missään *kausaalisessa vastuussa*. Ja kolmanneksi, suomalaisilla ei ole mitään tekemistä varsinaisen siirtomaaimperialismin kanssa, paitsi sen uhreina, kun olemme joutuneet elämään kahden meitä vahvemman valtion puristuksessa.

Johtopäätöksenä edellä lausutusta on ensinnäkin se, että suomalaisten käymä maahanmuuttokeskustelu ei ole ollut rasismin värittämää, toisin kuin Oikarinen-Jabai väittää, vaan kansainvälisesti katsoen poikkeuksellisen asiallista ja vastuullista. Toiseksi on syytä muistaa, että maahanmuutto ei ole maahan pyrkivien subjektiivinen oikeus, vaan jokaisella itsenäisellä kansakunnalla on suvereeni oikeus yksin päättää siitä, miten ja keitä se päästää rajojensa sisäpuolelle: esimerkiksi ottaako se vastaan pakolaisia, turvapaikanhakijoita, työperäisiä siirtolaisia tai muita maahanmuuttajia lainkaan. Maahanmuutto ei ole myöskään itseisarvo, vaan sitä pitää arvioida käytännöllisten seurausten perusteella. Asiathan menivät niin Amerikassa kuin Afrikassakin solmuun nimenomaan Euroopasta virtaavan maahanmuuton vuoksi. Maahanmuutossa ei ole tähänkään asti ollut kyse vain jostakin työperäisestä kutsumuksesta, vaan kansainvaellukset ovat halki historian olleet aina valloitusretkiä.

Kaikki viittaa yhteen

Oikarinen-Jabain tekstuaalisten lahjojen virittämänä tullaan väistämättä sen keskeisen kysymyksen eteen, miksi maahanmuutto todellakin johtaa konflikteihin. Tatu Vanhanen selitti ilmiötä eräässä TV-esiintymisessään sosiobiologisella argumentilla viitaten havaintoon, että näennäisesti pienetkin erot ihmisryhmien välillä voivat tuottaa suuria poliittisia riitoja.

Tämä on tietenkin kuvaus, ei selitys. Mutta kuvauksena se näyttää pitävän paikkaansa. Itse asiassa Oikarinen-Jabain oma argumentaatio todistaa juuri tämän havainnon oikeaksi. Kun kerran sukset ovat menneet juuri niin pahasti ristiin eri rotujen välillä, kuin hän itse jutussaan kuvaa, niin miksi maahanmuuttoa suosivaa politiikkaa pitäisi jatkaa? Tähän keskeiseen poliittiseen ongelmaan taiteen tohtori ei anna mitään vastausta,

vaan maahanmuuton suosiminen ja siihen rohkaiseminen jää jälleen pelkäksi perustelemattomaksi aksioomaksi ja uskonkappaleeksi.

Entä mitä pitäisi ajatella Oikarinen-Jabain väitteistä, joiden mukaan rotukysymys ja seksuaalisuus liitetään yhteen syystä, joksi ”on todettu lynkkaajien alitajuinen halu mustan miehen kehoa kohtaan”? Oikarinen-Jabai ei kerro lähteitään jutussaan, mutta ei liene kohtuutonta, että haluaisin tietää, missä näin on todettu. Argumentti vaikuttaa psykoanalyyttisen teoriaperinteen sävyttämältä. Sen mukaan kammo nähdään haluna ja pelko tiedostumattomana houkutuksena.

Autan kuitenkin lukijoita vähän. Sekä klassisen että dekonstruktiota hyödyntävän psykoanalyysin teorioihin perehtyneenä tiedän, että niin Freudin kuin Deleuzen ja Guattarinkin kaleidoskoopeissa mikä tahansa havainto voidaan kääntää nurin niskoin. Viimeksi mainittujen teoriat, joihin oletan Oikarinen-Jabain tukeutuvan, näkevät koko ihmisruumiin yhtenä sukupuolettomana ”halukoneena”, joka ei tunnusta sen enempää naisen ja miehen eroa kuin muitakaan eroja. Olen omissa kirjoissani todennut nämä teoriat useaan kertaan absurdeiksi ja kestämättömiksi. Niinpä olisi mielestäni panettelevaa väittää, että heteronainen tai heteromies tuntisi mitään välttämätöntä sisäsyntyistä halua tai intohimoa mustan miehen kehoa kohtaan. Omasta puolestani voin sanoa vain sen, että itse en ole tuntenut seksuaalista intohimoa sen enempää eri sukupuolta kuin eri rotuakaan olevia henkilöitä kohtaan. Jokainen voi tietysti puhua näistä asioista vain omasta puolestaan, joten pidättäydyn itse väittämästä kenenkään toisen ihmisen puolesta tässä yhteydessä mitään.

Sen sijaan kiintoisa on se tapa, jolla monikultturisuuden edistäjät itse kytkevät rotuargumentin ja seksuaalisuutta koskevat argumentit yhteen, vaikka kytkökselle ei ole sen enempää tieteellisiä, käsitteellis-filosofisia kuin yksilöiden kokemusmaailmaankaan liittyviä perusteita. Erityisesti tämä näkyy prostituution ja seksuaalisen vaihdon kysymyksissä, eli seksuaalisilla markkinoilla, joilla feministit saavat omasta mielestään väittää mitä tahansa. Mutta jos *mies* vetoaa rodulliseen argumenttiin tai jopa rakastuu erirotuiseen, sen feministit haluavat kieltää täysin. On ristiriitaista, että monikulttuuristit hyväksyvät rodullisen argumentin pitäessään ”mustan miehen kehoa” heteronaisen näkökulmasta houkuttelevana (kuten Oikarinen-Jabai), mutta he eivät hyväksy sitä, että heteromiehet pitävät esimerkiksi Aasiasta tulleita prostituoituja yhtä houkuttelevina. Feministit siis sallivat sen, että ulkomaalaiset miehet aiheuttavat kotimaisille pariutumismarkkinoille suomalaisnaisten vaihtoehtoja lisäävän häiriötilan, mutta he eivät sallisi sitä, että ulkomaalaiset naiset tuottavat seksuaalista tyydytystä suomalaismiehille. Rotuargumentti on naisten mielestä hyväksyttävä, kunhan se edistää heidän etujaan, mutta siihen ei saisi vedota muussa yhteydessä. Tämä ristiriitaisuus osoittaa, kuinka puolueellista ja ideologisperäistä monikultturistien argumentaatio on. Se osoittaa myös, että monikulttuuristit ajavat omaa politiikkaansa femi-

nistien selässä ja feministit monikultturisteilla ratsastaen. Suuri osa monikulttuurisuutta vaativista onkin ollut naisia, aivan kuten Vihreiden Naisten aloittamasta vihakampanjoinnista tiedetään.

Oikarinen-Jabai päättää puheenvuoronsa toruvansävyiseen kannanottoon, jonka mukaan ”on kuitenkin muistettava, että rasistiseen puheenparteen tukeutuvat seksuaalisväritteiset puheet ja kirjoitukset ovat eri asia kuin varsinaiset, keskenään ristiriitaisetkin monikulttuurisuuskeskustelut”. Mitä ovat nämä *varsinaiset* monikulttuurisuuskeskustelut ja juuri nekö ovat ristiriitaisia? Itsehän Oikarinen-Jabai koettaa tukeutua seksuaalisuutta koskeviin käsityksiinsä maahanmuuttoa puolustaakseen.

Keskustelujen jakaminen ”rasistiseen” ja ”varsinaiseen” argumentaatioon on tyypillistä sensuurille ja poliittisen korrektiuden tavoittelulle. Samalla kun maahanmuuttopolitiikan arvostelijoita haastetaan käräjille ja pakotetaan kärsimään sakkorangaistuksista tai niiden uhasta, vahingoitetaan niiden ihmisten sananvapautta, jotka koko ajan keskustelevat asiallisesti ja tieteellisesti, toisin kuin viidakkokuumeiset naiset.

On tietysti valitettavaa, että maailmassa esiintyy myös rasismia. Mutta samalla on muistettava, että elämä todellakin on sellaista kuin on. Näin ollen ihmiskunta joutunee jatkossakin valitsemaan monesta vaihtoehdosta vähiten kurjat ja tekemään myös kansallisten etujensa mukaista politiikkaa esimerkiksi hillitsemällä maahanmuuttoa, jotta rasismin esiinnousulta vältyttäisiin. Myöskään kehitysmaiden ihmiset ja muut maahanmuuttajat eivät ole sellaisia viattomia suurisilmäisiä lapsia, jotka katsovat valkoista ihmistä kuin uutta Jumalaa, vaikka monet vihervasemmistolaiset maailmanparantajat tuntuvatkin ruokkivan omaa narsismiaan ja itsetuntoaan juuri tuonkaltaisella haavekuvalla. Tosiasiassa myös kolmannesta maailmasta tulevat ihmiset ovat ahneita ja itsekkäitä oman edun tavoittelijoita, jotka eivät halua identifioitua mihinkään ryhmään vaan myös maahan saavuttuaan alkavat äänestää perussuomalaisia estääkseen liiallisen maahanmuuton pelkästään kilpailutilanteiden välttämiseksi.

Historian todistuksen valossa monikulttuuriset yhteiskunnat eivät ole onnistuneet missään, ja sotien keskeinen syy on usein juuri monesta kulttuurista koostuva yhteiskunta. Tämä on tilanne niin Jerusalemissa ja Pohjois-Irakissa kuin monissa Afrikan maissakin. Aidon sopeutumisen sijasta tapahtuu ghettoutumista, kun ihmiset hakeutuvat suurkaupungeissa sinne, missä heidän oma kulttuurinsa esiintyy yhtenäisenä valtakulttuurina. Monikulttuurisuuden toimimattomuuden ovat todenneet aikojen saatossa useat valtiofilosofit ja politiikan teoreetikot. Myöskään globaalissa mittakaavassa kulttuurit eivät sopeudu toisiinsa, vaan niiden välille syntyy raja-aitoja, jotka ovat syntyneet luontaisesti: pelkän itsejärjestymisen pohjalta. Muiden muassa harvardilainen politiikan tutkija ja yhdysvaltain presidentin neuvonantaja Samuel P. Huntington katsoi jo vuonna 1996 julkaisemassaan teoksessa, että kaksinapaisesta moninapaiseksi muuttunut maailma koostuu nykyään seitsemästä eri kulttuuripiiristä,

joiden väliset puskurivyöhykkeet ovat planeettamme konfliktiherkimpiä alueita, ja osapuolena useimmissa sodissa on islam.[794] Tämä ei ole ihme, sillä myös kulttuuripiirien uskonnolliset erot ovat suuret. Siinä, missä islamin Jumala käskee yksiselitteisesti ”alistu”, on kristinuskon sanoma järkiperäiselle ajattelulle läheisempi ”valitse”.

Monikulttuurisuus on toiminut hyvin ainoastaan silloin, kun jokin kulttuuri on vakiintunut valtavirraksi ja suurten kamppailujen kautta on päädytty järkiperäiseen yhtenäiskulttuuriin. Esimerkiksi eurooppalaiset valloittajakansat toivat Afrikkaan, Amerikkaan ja Kaukoitään paljon kehityskelpoisia ja myönteisiä aineksia, ja korkein elintaso onkin juuri niissä maissa, joissa eurooppalainen elämäntapa on noussut hallitsevaksi.

Mielipidevalta asiantuntijavaltana

Lopuksi on hyvä nostaa esiin muutama tiedepoliittinen tosiasia. Kuka on Helena Oikarinen-Jabai? Hän on henkilö, joka sattui toimimaan samassa Suomen Akatemian rahoittamassa kolmivuotisessa tutkimusprojektissa, jossa minulla itselläni oli ilo toimia yhtenä palkattuna jäsenenä puolen vuoden ajan, eli siihen asti, kunnes projektia johtanut professori Inkeri Sava syksyllä 2001 katkaisi resurssini kuuteen kuukauteen ja syrjäytti minut koko hankkeesta. Kyseinen hanke oli osa 4 300 000 euron rahoitusta nauttivaa ”Syrjäytyminen, eriarvoisuus ja etniset suhteet Suomessa” -ohjelmaa, jonka ohjelmajohtajana toimi sosiologi Vesa Puuronen.

Puolen vuoden ajan koetin opettaa osallistujille filosofiaa ja rationaalista ajattelua, sillä olin ainoa hankkeeseen hyväksytty filosofi (jo tuolloin tohtoriksi väittelemisestäni oli kulunut useita vuosia, eikä minulle ollut silti myönnetty projektitutkijan määräaikaista tointa parempaa tehtävää, niin kuin ei ole vieläkään). Samalla olin myös ainoa mies kyseisessä akateemisen naistutkimuksen keinoin täysfeminiinisoidussa osahankkeessa.

Sainkin melkein opetetuksi osallistujille sen, että ihmisyksilöiden välinen ero (eli toiseus) on kokonaan eri asia kuin sukupuoliero tai rotujen välinen ero. Toiseus tarkoittaa ihmisten *erillisyyttä sinänsä*, kun taas sukupuoliero ja rotujen välinen ero viittaavat *partikulaarien ominaisuuksien* mukaisiin eroihin – eivät erillisenä ihmisenä olemiseen.

Tämä distinktio on hyvin tärkeä, sillä ihmisten väliseen eroon eli toiseuteen liittyy ihmisarvo, kun taas partikulaareihin eli satunnaisiin eroihin (esimerkiksi sukupuolieroon tai rotujen väliseen eroon) liittyy pelkkä tasa-arvo. Tasa-arvo puolestaan on relatiivinen, kun taas ihmisarvo on absoluuttinen. Tietyn suorapuheisuuteni vuoksi minut pakotettiin suvaitsevaisuuden ja hyväksymisen verijäljet selkänahassani luopumaan työpaikastani, mistä kantelin sittemmin Suomen Akatemian hallintovirastolle, tietysti tuloksetta. Sen sijaan Oikarinen-Jabain sallittiin jatkaa, ja hänen resurssejaan lisättiin.

Meidän homojen kesken puhutaan usein ”heteroseksuaalisesta oletuksesta”, jolla tarkoitetaan sitä, että kaikkia ihmisiä pidetään oletuksenomaisesti ja totuuden vastaisesti heteroina. Samantyyppinen oletus näyttää vallitsevan nykyään yliopistomaailmassa. Kutsun sitä feministis-vihervasemmistolaiseksi oletukseksi. Sen mukaan kaikkien tieteenharjoittajien tai sellaisina esiintyvien oletetaan, toivotaan ja vaaditaan olevan feministejä ja poliittiselta katsannoltaan vihreitä, sosiaalidemokraatteja, vasemmistoliittolaisia tai kommunisteja.

Tämä on seuraus siitä, että pitkän aikaa asiat menivät yliopistomaailmassa seuraavan kaavan mukaan: jos yliopistoissa tai korkeakouluissa toimivan ihmisen havaittiin edustavan mitä tahansa muita kuin sukupuolieron kiistäviä feministisiä tai vihervasemmistolaisia aatteita, hänet suljettiin visusti virkojen ja rahoituksen ulkopuolelle. Vasemmistolaisuutta pidettiin tieteellisenä ansiona ja pidetään valitettavasti edelleen, kun taas puolueettomuus mielletään epäansioksi.

Mutta rappaus yliopistojen kyljessä on murtunut. Jotain muuta pyrkii esiin. Kenties aikaa myöteen käy niin kuin olen havainnut yhä useammille käyvän. Tutkijankammioiden ovet aukeavat omasta aloitteestaan, ja heränneet kysyvät toisiltaan: ”Hei eksäkään usko tähän roskaan?”

Tiistaina 30. joulukuuta 2008

MITEN MINUSTA TULI NUIVA?

Poliittiseen valheellisuuteen liittyy usein orwellilainen *doublespeak* eli uuskieli, jonka koukeroissa merkitykset kieroutuvat ja asioita vääristellään. Ilmiöistä ei puhuta niiden oikeilla nimillä. Eräs tällainen politiikan laji on maahanmuuttopolitiikka. Jokainen, joka on tullut satunnaisesti ”rikastetuksi” pimeällä kujalla, tietää mitä kulttuuririkastamisen käsite oikeasti merkitsee, ja mieluummin hän olisi tässä suhteessa köyhempi. Myös ”yksittäistapauksista” puhumisesta on tullut eräänlainen hokema, jolla halutaan peittää se, että kyse onkin laajasta ilmiöstä.

Ulkomaalaiskritiikkiä puolestaan kuvaillaan kriittisesti *sävyttyneeksi* tai *virittyneeksi* ja sen mukaisesti ajattelevaa ihmistä *nuivaksi*. Nämä käsitteet ovat lähtöisin sanomalehtikielestä, erityisesti Helsingin Sanomista, joka harjoittaa asiaan liittyvää tietoista ”mielipiteiden muokkausta”, ”tahtotilan luomista”, ”ajatusmallien ohjailua” ja ”kannustamista tiettyyn suuntaan” – suomeksi sanottuna propagandaa.

Myöskään maahanmuuttopolitiikan kriitikoita ei uskalleta poliittisen korrektiuden vallitessa kutsua heidän oikeilla nimillään, vaan heidän kannanottojaan sievistellään ja selitellään pois. Niinpä monet ulkomaalaistamisen arvostelijat ovatkin omaksuneet heitä tarkoittavat kiertoilmaisut omaan käyttöönsä ja muuntaneet niiden alun perin kielteiset merkitykset

myönteisiksi. Eräs tällainen käsite on juuri ’nuiva’. Maahanmuuttopolitiikan kriitikko on siis ”sävytteis-viritteinen” ja ”nuiva”.

Superplushyvä kaksoisalistaminen

Termin adoptointi sen merkityssisällön kannalta käänteiseen käyttöön on perimmältään samanlaista kuin meidän homoseksuaalien taannoinen merkityksenkääntö, jonka mukaisesti annoimme vaaleanpunaiselle kolmiolle uuden tehtävän oman vähemmistöryhmämme symbolina. Alun perinhän vaaleanpunaiset kolmiot olivat lähtöisin keskitysleireiltä, mutta nykyään niillä ilmaistaan avointa homoseksuaalisuutta ja homovainojen vastaisuutta.

Homoseksuaalien rinnastaminen maahanmuuttopolitiikkaa kritisoivien ihmisten asemaan ei ole asioiden näennäisestä kaukaisuudesta huolimatta kohtuutonta. Homoseksuaalina tiedän, miten vaikeaa on, jos ei voi sanoa vapaasti, mitä haluaa. Minusta tuntuu, että lähes koko Suomen kansa on nyt ajettu maahanmuuttokysymystä koskien kaappiin: kukaan ei oikein uskaltaisi kritisoida maahanmuuttoa, jotta ei leimattaisi rasistiseksi foliopipoksi tai ettei saisi haastetta käräjille kansanryhmää vastaan kiihottamisesta. Viimeisimmän näytön valtakunnansyyttäjänviraston harjoittamista ajojahdeista antaa Ilta-Sanomien eilinen uutinen, jonka mukaan nettikirjoituksista luettiin taas rasismisyyte.[795] Leimaaminen on samanlaista kuin vapaan seksin kannattajien tukahduttaminen 1960-luvulla ja sitä ennen. Tämän merkiksi maahanmuuttopolitiikan kriitikot sanovat itseään ”nuiviksi”, aivan niin kuin homot kantoivat vaaleanpunaista kolmiota.

Valheellisuus ja peittely sekä siihen liittyvä sensuuri ovat syitä siihen, miksi myös minusta tuli nuiva. Ollessani homoseksuaali olen kaksinkertaisesti alistettu, sillä julkinen *doublespeak* pyrkii kieltämään rationaalisen argumentaation maahanmuutosta samalla, kun seksuaalivähemmistöön kuuluvat ihmiset asetetaan maahanmuuttajien etujen alapuolelle poliittisesti korrekteina pidetyissä syrjintähierarkioissa. Ajattelen kuitenkin nuivasti etupäässä maahanmuuttopolitiikan yleiseurooppalaisen epäonnistumisen vuoksi.

Yleispoliittiset ja tieteelliset syyt

Olin tottunut ajattelemaan kansakuntien sekoittamisesta kriittisesti jo filosofisista syistä: historia ei anna paljoakaan näyttöä monikulttuurisuuden toimivuudesta. Kaikkialla, missä käydään sotaa, syynä ovat yleensä etniset ristiriidat. Historia ei tunne yhtään tapausta, jossa kaksi tai useampia kansakuntia eläisi sulassa sovussa samalla alueella keskenään,

vaan kaikkialla syntyy kilpailua ja taistelu voitosta sekä sen myötä väkivaltaisesti lunastettu *status quo:* näennäinen rauhantila, jota sävyttävät useat pinnan alla kytevät jännitteet ja valta-asetelmat. Niin on esimerkiksi Lähi-idässä, Etelä-Afrikassa ja Yhdysvalloissa, joka on lähtökohtaisesti maahanmuuttoon ja monikulttuurisuuteen perustuva valtio.

Monikulttuurinen yhteiskunta on siis sotien eräs syy, enkä voikaan ymmärtää, miksi Euroopan valtioiden hallitukset pyrkivät tietoisesti tuottamaan monikulttuurista yhteiskuntaa. Syynä voinee olla vain kansainvälisen kapitalismin mukainen halvan työvoiman tavoittelu kolmannesta maailmasta, mikä tavallaan toistaa orjayhteiskunnan periaatteita meidän aikakaudellamme. Monikulttuurisuus ei ole myöskään itseisarvo, jota pitää ilman muuta edistää, vaan sitä pitää arvioida vain sen käytännöllisten seurausten perusteella. Nuo seuraukset ovat usein olleet lohduttomia.

Euroopan monikultturistamisen lähtökohtana on ollut muutamien siirtomaapolitiikkaa harjoittaneiden kansakuntien tuntema syyllisyys. Suomen tulisi mielestäni pidättäytyä liittymästä vanhojen velkojen maksajiin, sillä me emme ole koskaan harjoittaneet siirtomaapolitiikkaa. Sen sijaan meidät itsemme on pakotettu vieraiden valtioiden alaisuuteen, ja itsenäisyytemme on kalliisti ostettu.

Myös väite siitä, että Afrikan maiden kurjuus johtuu siirtomaavallasta, on monin tavoin kyseenalainen. Paras elintaso on juuri niissä Afrikan maissa, joihin Euroopan valtiot ovat juurruttaneet länsimaiset tavat, koulutuksen ja sivistyksen. Tie kyseisten maiden itsenäistymiseen on tietenkin ollut pitkä, mutta länsimaisen kulttuurin ansiosta niissä vallitsevat nykyään paremmat olot kuin sellaisissa maissa, jotka on jätetty oman onnensa nojaan. Erään esimerkin pahoin kurjistuneesta Afrikan maasta tarjoaa Liberia, joka koostuu Yhdysvalloista vapautetuista orjista ja jonka asioihin länsimaat ovat varoneet puuttumasta Liberian kansallisen itsemääräämisoikeuden säilyttämiseksi. Väite, että kehitysmaiden kurjuus johtuisi pelkästään länsimaista, on yhtä perusteltu kuin eurooppalaisten pasifistien halu kieltäytyä puolustamasta omaa isänmaataan, vaikka he samanaikaisesti vaativatkin taistelumieltä ja periksi antamattomuutta kehitysmaiden vallankumouksellisilta.

Omaan nuivaksi tulemiseeni on siis useita yleispoliittisia syitä. Ne liittyvät siihen filosofisesti perustelemattomaan ja vailla suuntaa harhailevaan epäjohdonmukaisuuteen, joka leimaa kaikkea poliittista korrektiutta. Valheet ja vaikeneminen merkitsevät filosofisen ajattelun tuhoa.

Henkilökohtaiset havainnot ja kokemukset

Mutta asiaan liittyy myös henkilökohtaisesti koettuja yksittäistapauksia. Eräs niistä oli edellä selostamani konfliktiin joutuminen Suomen Akatemian ”Syrjäytyminen, eriarvoisuus ja etniset suhteet Suomessa” -tutki-

musohjelman kanssa. Olin vaatinut muun muassa homoseksuaaleja koskevan tutkimuksen sisällyttämistä ohjelmaan, mutta siihen ei suostuttu, vaan minut savustettiin ulos tästä kulttuuririkastamiseen tähtäävästä projektista. Etniseen monikulttuurisuuteen pyrittäessä sivuutettiin siis kansalliset seksuaalivähemmistöt, mikä merkitsi, että viranomaisvalta junttasi tasa-arvohierarkiansa voimaan myös ”tutkimuksellisen” käsikassaransa eli Suomen Akatemian kautta.

Olin suhtautunut ulkomaalaisiin ihmisiin luontaisen kiinnostuneesti, enkä ainoastaan suvaitsevasti vaan hyväksyvästikin, kunnes yhteiskunnallinen todellisuus pakotti minut muuttamaan käsityskantaani. Minulla on jonkin verran myönteisiä kokemuksia Euroopasta, Etelä-Amerikasta ja Kaukoidästä saapuneista maahanmuuttajista, mutta samaa en voi sanoa Lähi-idän ja Afrikan maista tulleista muslimeista enkä myöskään suuresta osasta venäläisiä. Viimeinen tikki minun kääntymiselleni maahanmuuttovastaiseksi oli ystäväni Kari S. Tikan raaka murha, jonka tekivät venäläistaustaiset maahanmuuttajat. Julkisessa sanassa tuo ikävä tosiasia esitettiin korostetusti ”homomurhana”, vaikka kyse oli kansainvälisen rikollisuuden ilmenemismuodosta maassamme. Ja tuomio langetettiin pelkästään taposta.

Helsingin kasvot eivät olleet kaksikymmentä vuotta sitten tällaiset. Ihmisiä ei puukotettu kaduilla. Metrossa ja julkisissa liikennevälineissä ei tarvinnut pelätä, eikä keskustan jalokiviliikkeitä ryöstetty ajamalla autolla sisään näyteikkunasta. Rikollisuuden keinot ovat koventuneet kansainvälistymisen myötä. Monikultturisuuden varjolla meitä pakotetaan hyväksymään vieraiden kulttuurien sellaisiakin piirteitä, jotka eivät ole missään mielessä eettisiä tai hyviä. Kriittisiä ääniä puolestaan on alettu arvostella ”median ylilyönneiksi”, ja avoimesti mielipiteensä ilmaisseet on haastettu oikeuteen, ikään kuin syyllisiä olisivat laillisen yhteiskuntajärjestyksen puolustajat. Mutta en jankuta näistä asioista nyt enempää. Vastaan lopuksi siihen, miksi minusta tuli nuiva. Seuraavassa lyhyt luettelo nuivuuteni syistä:

1. Historiallinen havainto monikulttuurisen yhteiskunnan toimimattomuudesta.
2. Maahanmuuttopolitiikan yleiseurooppalainen epäonnistuminen.
3. Kansallisvaltioiden väheksyminen, joka on vaarassa johtaa yhteiskuntarakenteen hajoamiseen takaisin sääty-yhteiskunnaksi.
4. Kansallisen itsemääräämisoikeuden väheksyminen, joka johtaa vallan etäisyyteen ja epädemokraattiseen yhteiskuntakäytäntöön.
5. Maahanmuuton myötä lisääntynyt katuväkivalta ja rikollisuus.
6. Kansainvälinen terrorismi.
7. Islamin levittäytymispyrkimykset ja muslimien halu kaventaa demokratiaa länsimaissa.

8. Maahanmuuttajien etujen kohottaminen kansallisten vähemmistöjen sekä köyhien ja sairaiden ihmisten etujen edelle Suomessa.
9. Maahanmuuton tuottamat demografiset ja etniset muutokset, jotka eivät ole välttämättömiä mutta ovat kylläkin peruuttamattomia ja sikäli vailla poliittista oikeutusta.
10. Kansalaisten enemmistön maahanmuuttajavastaisuus ja poliittisen virkakoneiston halu syrjäyttää kansalaisten mielipide.
11. Puolueiden haluttomuus sisällyttää avointa maahanmuuttokeskustelua julkisen keskustelun osaksi.
12. Lehdistön ja muiden tiedotusvälineiden harjoittama hyssyttely ja sensuuri sekä poliittisen korrektiuden varjolla tapahtuva sananvapauden näpistely.
13. Vähemmistövaltuutetun ja valtakunnansyyttäjänviraston toimesta käynnistetyt ajojahdit ja oikeudenkäynnit sekä tuomiot maahanmuuttokriitikoita kohtaan.
14. Kolmannesta maailmasta tulevien maahanmuuttajien levottomuus lähiöissä.
15. Maahanmuuttajien yleismaailmallinen käytäntö järjestäytyä ghetoiksi kaikissa suurissa kaupungeissa ja sen mukainen slummiutuminen ja rähjäisyys.
16. Havainto, että monikulttuurisuuden sijasta syntyykin kulttuureja kulttuureissa, mikä ei ole hyväksi yhteiskunnan kokonaisedulle vaan kiistää sen.
17. Muslimien halu saattaa voimaan *sharia*-laki, joka johtaa ristiriitaan valistusihanteille rakentuvan länsimaisen rationalismin kanssa.
18. Maahanmuuton kalleus ja sosiaaliturvajärjestelmään kohdistuva rasitus.
19. Maahanmuuttajien kantaväestöä olennaisesti korkeammat työttömyysluvut.
20. Poliittisen vallan valehtelu maahanmuuton varjopuolista ja sen todellisesta hinnasta.

Tehtyäni yllä mainittujen havaintojen pohjalta poliittiset johtopäätökset en ole enää ainoastaan nuivan sävyinen tai nuivasti virittynyt tai vanuttunut. Nyt olen pesunkestävästi nuiva.

Keskiviikkona 31. joulukuuta 2008

TÄMÄN MAAILMAN KAIKKI ASIAT

Tänään on vuoden 2008 viimeinen päivä. Olen päättänyt julkaista nämä verkkokolumnit kirjana pidettyäni blogiani yli kahden vuoden ajan. Ajanjakso riittää median virrassa vallitsevien kehityslinjojen hahmottamiseen sekä tarkoitusperien paljastamiseen. Kyseiselle aikavälille sijoittuvat niin Suomen eduskuntavaalit ja kunnallisvaalit kuin Yhdysvaltain presidentin vaihtuminenkin. Siihen sisältyy pari Venäjän lähialueilla käytyä sotaa, pitkään jatkuneen talouskasvun pysähtyminen sekä maailmantalouden suistuminen lamaan. Kuluneita vuosia leimaa lisäksi kotimaisen sananvaihdon kentillä käyty sitkeä kiista siitä, mitä saa sanoa, kuka saa sanoa ja mitä se kaikki maksaa. Käytyjen kädenvääntöjen yhteisenä nimittäjänä tunnetuksi on tullut viranomaisten ja eräiden tiedotusvälineiden harjoittama *sensuuri*.

Arvioideni kohteina ovat olleet tietyt mediatodellisuuden tabut ja tiedotusvälineiden oma sensuuria vaaliva luonne. Niin politiikkaa kuin julkista sanaakin vaivaavat poliittisen korrektiuden tavoittelu ja kaksinaismoralistinen paatos. Keskusteluja hallitsee itseisarvoksi nostettu monikulttuurisuuden ideologia, jonka kautta on yritetty kyseenalaistaa muun muassa kansallisvaltioiden järjestelmä ja kansojen itsemääräämisoikeus.

Joidenkin lukijoiden mielestä kirjani saattaa tuottaa katkelmallisen vaikutelman, sillä teokseni koostuu kirjoituksista, joissa käsitellään erilaisia aihepiirejä. Puhumalla arkitodellisuuden asioista silloin, kun ne tapahtuvat, olen halunnut jäljittää todellisuuteen itseensä sisältyvää juonta tai mahdollista tapahtumien logiikkaa. Koska suomalaista arkitodellisuutta, mediaa ja politiikkaa leimaavat tietyt tarkoitusperät, myös omasta aikalais- ja ajankohtaiskritiikistäni on muotoutunut lähes juonellinen tarina. Tieteellisessä mielessä voisin sanoa toimintaani näyttöjen keruuksi tai todistelujen esittämiseksi oman yhteiskuntakritiikkini tueksi.

Koska median puheenaiheet toistavat itseään, niiden juoni on arvattavissa. Tendenssijournalismi takoo ihmisten tajuntaan omaa punavihreää todellisuuttaan. Niinpä en halua kommentoida arkipäivän mediassa vellovia uutisia tämän enempää. Aika päätelmien tekoon on nyt.

Keskeiseksi ongelmaksi mediatodellisuudessa on noussut sananvapauden kuohiminen ja varsinkin internetissä leviävä verkkosensuuri. Olen tosin joutunut itse kärsimään tuosta haitasta lähinnä sivustaseuraajana. Rauhaan jättämiseni saattaa johtua siitä, että etabloitunutta ja kvalifioitunutta tieteenharjoittajaa ei ole pidetty kannattavana paimentaa, vaikka minulla onkin median ja politiikan valtavirrasta poikkeavia käsityksiä. Tai sitten kyseenalaistetuksi joutumisen kunniaa ei ole suotu minulle siksi, että on haluttu välttää huomion myöntämistä suhteellisen

tuntemattomalle filosofille. Olisihan vastustajieni mielestä kauheaa, jos julkinen keskustelu ajatuksistani loisi minulle poliittista kannatusta. Yksi mahdollisuus on, että minua vastaan ei ole pystynyt väittämään kukaan. On myös mahdollista, että ajatukseni *eivät ole* herättäneet vastarintaa. Lehtien ja kustantajien haluttomuus julkaista kirjoituksiani ei kuitenkaan tue tätä oletusta. Vaikenemisessa on ollut enemmäkin kyse halusta hiljentää. Muutamien muiden ihmisten blogeihin suunnattu sananvapauden rajoittaminen on joka tapauksessa kaventanut myös julkaisutoiminnan *yleisiä* edellytyksiä tässä maassa, ja siten se on pyrkinyt kietomaan kahleitaan kaikkien ihmisten, myös minun, ympärilleni.

Metodini on ollut analyyttinen ja kriittinen, siis tieteellinen ja filosofinen. Argumentaationi on liikkunut lähinnä kolmella tasolla. Niistä ensimmäisen muodostaa (1) itse asioihin ja niiden moraaliseen oikeutukseen liittyvä taso. Toinen on (2) ilmiöiden sosio- ja psykodynamiikkaa tulkitseva taso. Ja kolmas on (3) diskurssianalyyttinen, asioista käytäviin keskusteluihin liittyvää kaksinaismoralismia ja joukkotiedotuksen ideologisuutta kritisoiva mediafilosofinen taso.

Paikoin olen soveltanut yhtä aikaa näitä kaikkia, sillä asioita itseään ei voida arvostella (tasolla 1) ottamatta huomioon sitä tietoa ja ymmärrystä, joka on saavutettu kahdella muulla tasolla. Olen arvostellut esimerkiksi maahanmuuttopolitiikkaa itse aiheeseen liittyvin kannanotoin (muun muassa toteamalla, että politiikka on ollut huonoa, koska se ei ole tunnustanut tiettyjä tosiasioita). Toiseksi olen pyrkinyt kysymään, mitä kiistely ja ongelmien kohtaamisen tavat ovat kertoneet osapuolten mahdollisista psyko-, sosio- tai seksuaalidynaamisista motiiveista (esimerkiksi millä tavoin feminismi ja maahanmuuttopolitiikka liittyvät yhteen ihmisten motivaatiorakenteissa). Kolmannella tasolla olen paljastanut maahanmuutosta käytäviin keskusteluihin ja uutisiin liittyviä kaksoisstandardeja ja puolitotuuksia (esimerkiksi purkamalla auki sanomalehtikielen ristiriitaisuuksia). Kahdella viimeksi mainitulla tasolla suoritettava meta-analyysi on ollut välttämätöntä sen selvittämiseksi, kuinka ristiriitaisen, ideologisen, valheellisen ja propagandistisen kuvan media, viranomaisvalta ja poliitikot ovat luoneet itse asioista. Tekemäni filosofisen analyysin jälkeen olen vastannut siihen, mitä puheena olleista asioista, kuten maahanmuutosta, feminismistä, seksuaalisuuden vaarallistamisesta tai sensuurista pitäisi lopulta ajatella.

Huomautan kuitenkin, että arkitodellisuuden tabusääntöjä rikkoessani en ole tehnyt sitä mistään muista kuin filosofisista syistä. Esimerkiksi arvostellessani feminismin kaksoisstandardeja en ole sovinisti, puolustaessani yksilöiden oikeutta vapaaseen seksiin ja vuorovaikutukseen en ole pedofiili, ja suojellessani maatamme siirtolaisten tulvalta en ole rasisti. Se, mitä mielipiteineni ja analyyseineni olen, on poliittisen korrektiuden vastakohta: *epäsovinnainen*. Ja epäsovinnaisen leiman jokainen saa pelkästään ajattelemalla johdonmukaisesti sekä käyttämällä julkisesti järkeä.

Valtamedian ideologiasta

Se, että nettijulkaisemista yritetään nykyään sensuroida, ei osoita, että ripityksen kohteena olevien ihmisten ajatuksissa olisi jotakin vikaa. Sen sijaan ilmiö kertoo siitä, että internetin kautta esitetään tärkeitä ihmisten tajunnassa eläviä ajatuksia, jotka valtamedia koettaa tukahduttaa. Näin se katsoo tukevansa lähinnä Euroopan unionille suotuisan muutoksen päämääriä, toisin sanoen monikulttuurisuuden ja pakkokansainvälistämisen pyrkimyksiä.

Tiedotusvälineet ja poliitikot ovat nimittäneet lähetystyötään usein "kansanvalistustehtäväksi" erotuksena leimaavaksi koetusta "manipulaatiosta". Ihmisten mielipide-erot valtaviestinten ja poliitikkojen kanssa eivät kuitenkaan nykyaikana perustu siihen, että ihmiset olisivat jotenkin tietämättömiä tai tyhmiä niin, että "valistusta" tarvittaisiin. Monet poliitikot ja tiedotusvälineet ovatkin tehneet sen erehdyksen, että ne ovat kuvitelleet kansalaisilla olevan vääriä mielipiteitä.

Media luo todellisuutta paljon enemmän kuin yleensä kuvitellaan. Valtamedian lehtiä seuratessani minusta tuntuu, että niiden jutut eivät puhu tästä todellisuudesta lainkaan – eivät ainakaan siitä, jossa minä elän. Ne eivät kerro asioista, jotka ovat olennaisia, mutta antavat kyllä ihmisten arjesta harhaanjohtavan kuvan.

Keskeisen moottorin edellä mainittujen tarkoitusperien toteuttamiseksi on muodostanut maamme laajalevikkisin päivälehti *Tämän maailman kaikki asiat*. Kyseistä lehteä julkaiseva mediakonserni on halunnut muokata ihmisten asenteita myös talous- ja iltapäivälehtensä kautta. Analyysejani lukemalla voi helposti nähdä, mitä tarkoitan. Viestintäkonsernin suosimia tarkoitusperiä ovat olleet monikulttuurisuuden edistäminen, feminismi, oikeuksien päätösten kritiikitön raportointi ja välittäminen sellaisinaan ihmisiä pelottamaan sekä hallituksen linjan tukeminen (onpa se mikä tahansa, jotta yhteiskuntarauha säilyisi).

Lehtien linjaan ovat kuuluneet yleinen seksuaalisuuden ja erotisoinnin vastaisuus, sovinnaiseen yhteiskuntamoraaliin ja keskiluokkaisuuteen kannustaminen sekä kaikkien kysymysten kääntäminen vain normatiivisiksi ja suhteellisiksi kinaamis- ja tinkimisasioiksi, mikä epäilemättä puhuttelee herranpelkoa potevan kansamme orjasielua. Keskeisiä teemoja ovat olleet halu ylläpitää asuntojen ja vuokrien korkeaa hintatasoa, jotta konsernin omistuksessa olevien kiinteistöjen arvo pysyisi yllä, ja yleinen naturalismi, jonka valossa "tieteellinen perustelu" on typistetty samaksi asiaksi kuin *Nature*-lehdestä referoitu argumentti. Konsernin viestimet ovat suosineet immanentteja eli konkreettisia ja materialistisia perusteluja, koska ne ovat helposti ymmärrettäviä ja turvallisesti vaikkakin pinnallisesti todistettavia sekä tulevat hyväksytyiksi kiireisissä toimituksissa. Suppean älymystön lehdeksi leimautumista on pelätty, vaikka riman

asettaminen vain alimman ymmärtämiskynnyksen tasolle onkin johtanut kaikkien lukijoiden halveksumiseen. Lopulta kyseinen mediakonserni on ajanut myös sananvapauden rajoituksia ja "sopimattomien" mielipiteiden suodatusta, sillä nämä rajoitukset eivät ole vielä kohdelleet kaltoin suurten mediatalojen omia kaupallisia etuja, vaikka ne ovatkin kaventaneet yksityishenkilöiden vapauksia.

Keskeinen syy ahdistuksen leviämiseen maassamme on sanomalehti *Tämän maailman kaikki asiat*. Itse lopetin kyseisen lehden lukemisen, kun pääkirjoitussivun suosittu pilapiirtäjä potkaistiin lehdestä pois vuonna 1991, ei ainoastaan hänen ikänsä, vaan poliittisen epäkorrektiutensa eli huumorimiehille ominaisen suhteellisuudentajunsa vuoksi. Tarkemmin sanottuna taiteilija lähti itse jouduttuaan toimituksen harjoittaman sensuurin kohteeksi.[796] En ollut sen jälkeen lukenut kyseistä lehteä viitentoista vuoteen, kunnes uutiset siirtyivät nettiin ja tulivat nähtävikseni siellä – ja olen elänyt onnellisen elämän.

Myös muita suuria mediataloja voi kiittää älyllisen kirjallisuuden kuolemasta ja yhteiskunnallisen keskustelun halvaannuttamisesta. Yksi syy median tuottamaan *Angstiin* voi olla siinä, että tiedotuskulttuuristamme puuttuu kyky ja halu asioiden syvälliseen ymmärtämiseen. Niin sähköisessä mediassa kuin kustantamojen ohjelmissakin on mahdotonta sanoa mitään, mikä ei ole kaupallisten tavoitteiden mukaista tai "trendikkääksi" miellettyä. Tämän maailman kaikista asioista on vaikea saada kiinni myöskään kommentoimalla lehtien sivuilla vallitsevaa intressiryhmien kakofoniaa, joten parempi on pysyä myös niiden omien keskustelu- ja mielipidepalstojen ulkopuolella.

Huomion arvoista on, että *Tämän maailman kaikki asiat* -lehden toimituksessa ei työskentele yhtään *nimekästä* kirjoittajaa, ja sellaisilla tarkoitan itsenäisiä sanankäyttäjiä. Lehti on palkannut palvelukseensa vain "pieniä kynäilijöitä" eli ammattitoimittajia, koska he ovat helpommin valvottavissa ja päätoimituksen ohjeistus menee silloin "läpi koko organisaation". Lehdelle on ollut tyypillistä, että jutut on laadittu aina alimman ymmärtämiskynnyksen mukaan. Toiveena on ollut, että jokainen Jakomäen etnisessä slummissa asuva työläinen ymmärtäisi, miksi suomalaisten pitää suhtautua suvaitsevasti esimerkiksi maahanmuuttoon, vaikka maahanmuuttajat rellestävätkin naapuriasunnossa keskellä yötä niin, etteivät muut ihmiset saa nukuttua ennen kuin Lehti tulee aamuyöllä postiluukusta tuoden lisäselvitystä siihen, miksi maahanmuuttoa on syytä jatkaa.

Toimittajaliitto Communications Corp.

Median ja hallinnon piirissä esiintyvä sensuuriongelma juontaa juurensa käytännöllisesti katsoen yhdestä historiallisesta syystä: akateemisesta taistolaisuudesta, joka muodostaa elinvoimaisen toveriverkoston tänäkin päivänä yliopistojen, toimitusten sekä julkisen hallinnon kujilla ja käytävillä. Aivan niin kuin valtionhallinnon korkeimpia virkoja hallitsee edelleen 1970-lukulainen Demokraattisten lakimiesten juristijengi, samaan tapaan maamme tiedotusvälineiden johtopaikoilla toimii edelleen suuri määrä Toimittajaliiton eli Moskovaan kallellaan olleen kommunistisen toveriyhdistyksen edustajia. Kenellekään tuskin on yllätys, että Yleisradio on täynnä ”entisiä” stalinisteja jopa niin, että Jouni Tervon MOT-ohjelmassaan helmikuussa 2000 julkaisema lista sensuroitiin nopeasti ohjelman kotisivuilta useiden liiton jäsenten vaatimuksesta ja toimituspäällikön toimesta. Ehkä koettiin vaaralliseksi, että 2000-luvun Suomessa, jossa roikkotukkaisilla ja risupartaisilla maailmanparantajilla ei pitänyt olla enää mitään sijaa, osoittautuikin olevan hallussaan suuri osa päivälehdistöstä ja sähköisestä sanasta. TV1:n ohjelmassa esitetyt paljastukset kaikuivat valitettavasti tyhjyyteen, sillä muu media ei ollut halukas avoimeen keskusteluun.[797]

Erityisesti tämä historia koettelee maamme laajalevikkisimmän sanomalehden uskottavuutta, vaikka Erkko-veron vuotuisia maksajia onkin koeteltu tyynnytellä tasapainoittamalla äveriään omistajatahon synnyttämää kapitalistista mielikuvaa ja haalimalla toimitukseen sosialisteja. Esimerkiksi lehden naispäätoimittaja Reetta Meriläinen tunnusti työnantajansa syntymäpäivähaastattelussa 22.4.2000 olleensa alun perin taistolainen, vaikka hän toisaalta väittikin rimpuilleensa aatteesta irti. Saman lehden pääkirjoitustoimittajista Antti Blåfieldin nimi puolestaan löytyy Toimittajaliiton listalta. Ja heitä ovat myöhemmin seuranneet lukuisat Demarissa, Tiedonantajassa, Ylioppilaslehdessä, Voimassa ja monissa muissa vasemmistolehdissä toimineet feministit. Asiaa ei auta, vaikka he sanoutuisivat aatteestaan irti tuhat kertaa, sillä heidän perusasenteensa on edelleen samanlainen, mikä käy ilmi lehden suhtautumisesta tämän päivän kohtalonkysymyksiin, kuten maahanmuuttoon ja monikulttuurisuuden ideologiaan. ”Kansainvälinen” on heillä veressä, eikä Suurin Lehti siksi poikkea mitenkään Vihreän Langan eikä Kansan Uutisten linjasta. Lehdellä on tarkoin määritelty kirjoittamisnormatiivi, josta poikkevat saavat kuulla asiasta päätoimittajilta, aivan kuten Martti Valkonen kertoo kuudentoista vuoden kokemustensa pohjalta teoksessaan *Journalismin salat* 1–2.[798] Saman todistuksen asiasta kirjoittaa myös oman aikansa vastavirran lohi, Esko Salminen, joka onnistui taistelemaan tiensä tiedotusopin apulaisprofessoriksi läpikotaisin punaisessa Tampereen yliopistossa 1980-luvulla.[799]

Jatkuvaa näyttöä journalistisen etiikan samankaltaisuudesta niin sanotun tieteellisen etiikan kanssa luo se, että lehti käyttää edelleen valtaa yhtä tarkoitushakuisesti ja puolueellisesti kuin tieteenharjoittajat omaansa. Tavoitteet ovat voineet vaihdella, mutta metodi on sama. Esimerkiksi vuonna 1998 päätoimittaja Janne Virkkunen kertoi, kuinka lehti käytti valtaansa, kun se otti pääkirjoituksessaan kantaa Suomen EU-jäsenyyden puolesta. Kaleva-lehden 60-vuotispäivähaastattelussaan 8.12.2008 hän luonnehti tätä uransa kohokohdaksi sekä kuvaili ylpeänä, kuinka hänen lehtensä pelasi täysin rinnoin EU-jäsenyyteen pyrkivässä joukkueessa vuoden 1994 aikana. Hänen mukaansa suurissa kysymyksissä lehden linjan täytyy näkyä kirkkaana. Vuonna 2006 päätoimittaja Virkkunen linjasi kolumnissaan, että lehdellä on myönteinen kanta Suomen Nato-jäsenyyteen. Aivan riippumatta siitä, kuinka kannatettava itse asia on tai mikä on julkaisun oma kanta siihen, joku voisi erehtyä luulemaan tätä propagandan suoltamista yleisön aliarvioimiseksi ja lukijoiden tyhmänä pitämiseksi.

Tämän kirjan lukija voi tietenkin väittää, että esille tuomani asiat olisi voinut sanoa lyhyemmin ja ytimekkäämminkin. Koska kritiikkini kohteena on ollut maamme laajalevikkisimmän ja paperimäärältään tukehduttavimman lehden julkaisupolitiikka, myös sitä koskevan analyysin on täytynyt muodostua perusteelliseksi ja pitkäksi. Kaikkia maailman asioita ei voi mahduttaa yhteen lauseeseen, ja sen vuoksi kirjoittamisen täytyy muodostua – aivan kuten japanilainen zen-filosofi suosittaa – seuraavan metodin mukaiseksi: ”Kirjoita ensin yksi lause, niin se tuottaa rinnalleen toisen.” Tällaisessa kielen ja todellisuuden sisään rakennetussa dialogissa onkin viisautta.

Jos maailman kaikki asiat pitäisi todellakin kiteyttää vain yhteen lauseeseen, sellainen tuskin voisi olla mikään muu kuin: *”Lā ilāha illā-llāh wa-muhammadun rasūlu-llāh”* (”Ei ole muuta jumalaa kuin Jumala ja Muhammed on Hänen lähettiläänsä”). Mikäli olet ymmärtänyt idean, voit korvata sanan ”Muhammed” puheena olevan lehden nimellä.

Mainittakoon, että oma filosofinen ja kirjallinen toimintani ei ole ollut millään tavoin valtamediasta riippuvaista. Jos ihmiset lukisivatkin lehtien valtavirran sijasta minun kirjojani, he voisivat kenties ajatella asioista toisella tavoin kuin nyt.

Bloginpito vs. valtamedia

Blogin pitäminen on ollut inspiroivaa, sillä sen kautta on voinut sanoa nopeasti asioita, jotka painossa olisivat vanhentuneet. Lisäksi kyseessä on kirjoittamisen laji, joka luo kokonaan uudenlaisen *maailmasuhteen*. Kun analysoitavina ovat olleet tuoreeltaan tapahtuneet arkipäivän asiat, tapahtumien lähestyminen kynällä on usein johtanut suhteiden kuumenemiseen.

Yksittäisen ihmisen tekstit voivat saada internetissä laajankin yleisön, sillä yksityishenkilöiden ja suurten mediatalojen sivut ovat samalla viivalla. Osittain siksi myös sanomalehdissä julkaistujen uutisten kommentoiminen niiden omilla kotisivuilla on tarpeetonta. Kommenttien runsaus vain osoittaisi, mikä rooli lehdellä on mediapelin vetäjänä ja standardien asettajana keskusteluille. Sitä paitsi minua eivät yleensäkään kiinnosta ne uutiset, joita päivälehdistö ja sähköisen median pääkaapeli suodattavat nähtäviksemme. Niiden painotukset ovat usein kummallisia. Mainittakoon, että *Tämän maailman kaikki asiat* -lehti on sensuroinut jokaisen kirjoitukseni omilta keskustelupalstoiltaan järjestelmällisesti, vaikka tai koska olen esiintynyt vain omalla nimelläni ja esittänyt asiani perustellusti.

Se, miksi olen ollut valtamedian epäsuosiossa, ei johdu tietenkään siitä, että olen homo (homothan ovat olleet aika paljon julkisuudessa). Mutta syrjään jättämiseni johtunee siitä, että en ole *poliittisesti korrektilla* tavalla homo, eli median silitettävissä oleva ja mielipiteiltään ennustettavissa oleva vihervasemmistolainen feministihomo.

Muutamat lukijani ovat ihmetelleet sitäkin, miksi en ole ollut median hampaissa. Yksi syy tuli lausutuksi jo edellä. Blogini lukijapalautteessa eräs nimimerkki arveli syyksi sitä, että minua suojelee vähemmistötabu. Olisihan se kieltämättä järkytys, jos johonkin vähemmistöön kuuluva ihminen paljastuisi maahanmuuton ja monikulttuurisuuden kriitikoksi, sillä se voisi luhistuttaa valtaväestön oman pyhäkoulumaisen kuvan maahanmuutosta ja monikulttuurisuudesta ja osoittaa sen heidän omaksi tabukseen.

Siitä, että kuulun erääseen kansalliseen vähemmistöön, ei tietenkään seuraa, että minun pitäisi kannattaa kaikenlaisia monikulttuurisuuden pyrkimyksiä. Todellisuudessa kaiken suvaitsemisen pitää olla valikoivaa, sillä emme voi yhtä aikaa tukea keskenään ristiriitaisia ajattelujärjestelmiä. Esimerkiksi homoseksuaali ei voi kannattaa islamia, koska islam polkee seksuaalivähemmistöjä. Tämän toteaminen pelottaa monia maahanmuuton ja monikulttuurisuuden edistäjiä, sillä se ongelmallistaa koko politiikan ja heidän maailmakuvansa. Vakuuttavin argumentti maahanmuuttoa ja monikulttuurisuutta kohtaan tuleekin juuri vähemmistöjen omalta taholta. Ja luonnollisesti siksi media haluaa pysyä meidän näkemyksistämme vaiti tai lavastaa ne ”marginaalisiksi”.

Entä sitten homoseksuaalisuuden tabu? Suojeleeko vai rasittaako se minua? Molemmilla näkemyksillä on kannattajansa verkkokeskusteluissa. Useimmiten sen on nähty suojelevan minua, kun on epäilty, että media ei uskalla käydä kimppuuni peläten joutuvansa arvostelemaan homoa. Luulen median pohtivan samaa ongelmaa: kannattaako pitää Hankamäki edelleen marginaalissa vai pyrkiäkö paistamaan hänet voissa? Näkemyksenihän olisivat vedettävissä helposti tilille missä tahansa lehdessä,

josta voisi sitten lukea, että ”naiskammoinen nazihomo potee aiheetonta islamfobiaa”.

Vastaan, että homoseksuaalisuuden tabu suojelee minua, mutta suojellessaan se enemmänkin rasittaa minua, sillä se määrää näkemykseni kaavun alle. Ja mikäli julkinen sana alkaisi kärventää minua, sekin koituisi mielipiteilleni vahingoksi, sillä media päästäisi näkemyksistäni läpi vain ne, joiden kautta se voisi suodattaa minusta esiin itse haluamansa kuvan: sen, jossa ajatukseni leimattaisiin epäilyttäviksi.

Mutta asiassa on myös pelkkää laskelmoivaa tasoa syvällisempi ulottuvuus. Monet valkoiset heteromiehet soveltuvat helposti median arvostelun kohteiksi, sillä feministit ja monikulttuurisuuden kannattajat voivat projisoida heidät *kokonaan toisiksi*, itselleen vieraiksi. Heidät voidaan siis *ulkoistaa pois omasta minuudesta:* kritiikin yksipuolisiksi kohteiksi, joita voidaan sitten solvata. Koska minä olen homo ja minussa on myös paljon feministeille ja monikulttuuristeille itselleen tyypillistä ainesta, *minua ei voida siirtää täysin toiseuteen*, vaan ihmisten täytyy myöntää, että olen heissä itsessään. Kauttani he voisivat siis löytää itsestään eräänlaisen ”sisäisen Hankamäen” ja todeta järkiperäisen ajattelun velvoittavan myös heitä. Koska en ole tässä suhteessa sen enempää tyypillinen mies kuin nainenkaan, en ole kriitikoille selvärajainen kohde, ja ehkä näin selittyy se, miksi nautin vähäisempää julkisuutta ja yksin olemisen ylellisyyttä.

Toisaalta olen samasta syystä myös *erittäin vaarallinen* muun muassa feministeille ja maahanmuuton suosijoille. Asemani ja mielipiteeni nimittäin *houkuttelevat* heitä. Koska en kuulu täysin toiseuteen, olen jo heissä. Juuri siksi heidän täytyisi kivittää minut pois itsestään. Ja samasta syystä olen heidän mielestään pahin: vaikeasti hallittava ja pois projisoitava. Kivitykseen ryhtymisen puolestaan estävät kaksi seikkaa. Ensinnäkin monet joutuvat myöntämään näkemykseni oikeiksi, ja ehkä he kannattavatkin niitä, ja toiseksi on mahdotonta ajaa itsestä pois riivaajaa, joka on jo osa omaa itseä.

Mitä sitten tarkoittaa, että monilla on kiusaus myöntää ajatukseni oikeiksi? Se tarkoittaa yksinkertaisesti sitä, että ollessani monikulttuurisuus- ja maahanmuuttokriittinen tavoitteeni ovat *täsmälleen samat* kuin heidän itsensä: haluan säilyttää demokraattisen ja liberaalin yhteiskunnan – menetelmäni vain on toisenlainen.

Kiisteltyyn asemaani liittyy vielä marttyyrisoiminen ja marttyyrin osa. Koska en ole (valmiiksi pyhänä miehenä) enää demonisoitavissa, en voi myöskään nauttia kasvavaa kansansuosiota. Monet ovat ajatelleet, että en ole näin ollen naulittavissa ristille. Bingo. Mutta perusoletus ei pidä paikkaansa. Todellisuudessa olen kokenut kovia. Myös minut on lynkattu. Nettikirjoittajat ja -lukijat eivät vain tiedä sitä. Tämä ei ole tapahtunut poliittisessa elämässä vaan tiedeyhteisössä, josta asiat eivät kulkeudu ulospäin yhtä helposti kuin politiikan kentiltä – siitä huolimatta, että myöskään tiede ei ole pohjimmiltaan juuri muuta kuin politiikkaa. Kansi

on kuitenkin naulattu päälleni yliopistolla varsin tehokkaasti, ja olen kirjoittanut aiheesta useissa yhteyksissä.[800] Syyt johtuvat edellä selitetyistä seksuaalipoliittisista, tiedepoliittisista ja sosiodynaamisista yhtälöistä, ja kaava on ollut sama kuin se olisi ollut poliittisen toiminnankin sektorilla.

Hyökkääjinä ovat olleet niin sanotut analyyttiset systeemifilosofit (toisin sanoen elämäntapaporvarilliset demaritelevisionkatsojat), postmodernistit (eli kommunistit) ja feministit, joille kaikille on kyllä lohjennut yliopistolta virkoja. Mutta voitteko kuvitella: koko akateemisen toimintani aikana minulle ei ole koskaan maksettu yliopiston kassasta ensimmäistäkään kuukausipalkkaa! Suurimmalle osalle ihmisistä ei ole tietenkään maksettu yliopistoista palkkaa, mutta *suhteutettuna*, *suhteutettuna* noiden ninninellien ja millamallojen omaan toimintaan ja raharalliin se ei voine olla ihan oikein. Koetan kuitenkin kestää, sillä ei Jeesuskaan palkannut itselleen asianajajaa vaan kantoi ristinsä arvokkaasti.

Tämän kirjoituskokoelman julkaisemiseen minua rohkaisi erityisesti kustannusyhtiö Gaudeamuksen kanssa kokemani konflikti, johon johti kustantajan yritys vetää myynnistä teokseni *Työttömän kuolema*. Toisen hyvän syyn tämän kirjan julkaisemiseen antoi Suomen Kustannusyhdistyksen asiassa omaksuma kanta, josta olen kertonut edellä. Syyt tämän sensuuria käsittelevän kirjan olemassaoloon eivät siis ole ainoastaan yleispoliittisia tai mediafilosofisia vaan myös omakohtaisesti koettuja.

Ajojahdit ja lynkkaaminen ovat siis tulleet osakseni *muissa* kuin poliittisissa yhteyksissä, ja onkin aika kummallista, minkälaista helvettiä niin media, tiedeyhteisö kuin viranomaisvaltakin katsovat asiakseen tuottaa sinänsä lainkuuliaisille ihmisille. Eräänlaista rikosta on merkinnyt myös se ajojahti, joka on käynnistetty esimerkiksi Jussi Halla-ahon kirjoituksia vastaan, sillä jo pelkkä uhanalaiseksi saattaminen vaikuttaa tieteenharjoittajien ja poliitikkojen artikulaatioresursseihin itsesensuuria lisäävästi. Sananvapautta ei siis pitäisi nähdä jonakin ylellisyytenä, jota pitää tarkastella juridisena asiana, vaan täydellinen sananvapaus on niin tieteen kuin demokratiankin toteutumisen tapa.

Tieto on valtaa, ja siksi se pitää saattaa kaikkien ulottuville. Tätä valistusfilosofista tehtävää toteuttaessani monet kriitikkoni ovat päästelleet hätäkakkoja, joita he ovat kylväneet vessojen seinille internetissä. Omat julkaisuvelvoitteensa laiminlyöneet tyypit yliopistolta ovat joskus valitelleet, että ”Hankamäen tekstit eivät ole argumentoituja”. – Eivät ole vai? Argumentaatio tarkoittaa paitsi väitteiden rakentamista ja perustelemista, myös riitelyä. Kirjoitukseni eivät tosiaan ole olleet riiteleviä. Haluaisin niiden välittävän pikemminkin ajattelua kuin argumentaatiota. Pelkkä argumentaatio on usein tarkoittanut vain kinastelua tai ajatusten vääntöä rautalangasta niin kuin ratakiskosta, kun taas ajatteluun sisältyy myös perinteisen humanismin mukaista merkitysten arviointia ja tulkintaa.

Minulta on kysytty silloin tällöin syytä siihen, miksi blogissani ei ole ollut kommentointimahdollisuutta. Koska kysymys on aina sama, on vas-

tauksenikin muuttumaton: päätin omistaa itselleni hieman palstatilaa media-avaruudessa. Kanssani samaa mieltä olevien kiitokset ja parannusehdotukset ovat mahtuneet postilaatikkooni, ja kriitikkoni puolestaan ovat saaneet tarpeeksi näkyvyyttä valtamediassa. Sen lisäksi joku on maksanut heille yleensä myös kuukausipalkkaa toisin kuin minulle.

En siis ole yrittänyt kieltää ketään julkaisemasta omia näkemyksiään pitämällä kommenttiosastoni kiinni. Toimimalla nettikolumnistina olen pyrkinyt takaamaan teille mahdollisuuden lukea juuri niistä ajatuksistani, joita valtamedia ei julkaisisi, jotka eivät ehtisi lehtiin tai jotka ovat aikaan sidottuja. Se, että olen saanut sekä ruusuja että risuja, kertoo minulle siitä, että ajatukseni ovat tulleet ymmärretyiksi – ja ainakin tiedän, minkä puolesta puhun.

Argumentaatiooni tyytymättömille muistutan, että vastustajien mielestä mikään argumentti ei voi koskaan olla tyydyttävä eikä hyvä, ja siksi lisäargumentoinnista ei ole apua. Mitä parempi argumenttini on, sitä huonompi se on tietenkin heidän mielestään.

Eräissä palautteissa on ihmetelty haluttomuuttani alistaa kirjoituksiani niin sanotulle vertaisarvioinnille. Vastaukseni on: analyyttiset systeemifilosofit, feministit, postmodernistit ja kommunistit voivat milloin tahansa lähettää juttunsa minun vertaisarvioitavikseni.

Johtopäätökset

Tämä teos on merkinnyt minulle tutkimusretkeä suomalaiseen yhteiskuntaan ja median nykytilaan. Mikä sitten on johtopäätökseni? Se on seuraava: *internet merkitsee paljon suurempaa poliittista kumousta kuin monikaan on vielä oivaltanut.* Tämän kumouksen vaikutukset näkyvät paitsi tiedonkulun muutoksissa, erityisesti seurauksissa: uudenlaisen poliittisen tietoisuuden ja subjektiviteetin syntymisessä. Internetin tuottama poliittinen vapautuminen on ollut yhtä vaikuttavaa kuin Erich Frommin kuvailema ihmisten vapautuminen kirkon ja uskontojen pelosta.

Nyt ollaan vapautumassa poliittisen vallan ja viranomaisten harjoittamasta kansalaiskontrollista. Poliittinen valta ja hallinto joutuvat sopeutumaan tähän tilanteeseen hyväksymällä sen tosiasian, etteivät harvainvaltana toteutettu edustuksellinen demokratia ja sen mukaiset vaalit olekaan demokratian tärkein toteutumisen tapa. Ne ovat enintään virallisformaali keino pitää yllä poliittista järjestystä, jonka sisällöksi on usein muodostunut vain kansalaisten kurittaminen ja vallan ottaminen pois kansalta.

Sen sijaan *aidon kansanvallan toteutumisyhteys on jokapäiväinen toiminta, jonka perustana on internetissä tapahtuva vapaa tiedonkulku, sanankäyttö ja ihmisten kohtaaminen sekä kokoontuminen.* Tämä merkitsee, että poliittisten vallanhaltijoiden ei pitäisi pyrkiä keksimään keinoja ”ongelmaksi” kokemansa ilmiön rajoittamiseen. *Todellinen poliittinen valta*

on siirtynyt netissä toteutuvan ilmiön sisään. Internetissä tapahtuva mielipiteiden vaihto, kokoontuminen sekä poliittisen tahdon muotoutuminen ja päätöksenteko *ovat tuo poliittinen valta itse.* Juuri tämä on kaikkein vaikuttavinta kansanvallan toteuttamista ja poliittisen vallan käyttöä. Ne, jotka koettavat vastustaa sitä, tulevat perimmältään vastustaneiksi demokratiaa.

Johtopäätökseni on selvä. Kirjoitusteni teemat valaisevat asiaa, josta on muodostunut suomalaisen yhteiskunnan kipupiste: sananvapauteen. Minun ei tarvitse enää perustella, miksi näin on. Jos lukija oivaltaa asioiden laidan, kirjoitukseni ovat tehneet tehtävänsä. Sitä, että nyky-Suomessa eletään *sensuurin* aikaa, ei ole syytä enää erikseen todistella.

Älymystö on reagoinut sananvapauden kahleista murtautumiseen innokkaasti ja ollut itse tuon vapauden kätilö. Sen sijaan poliittinen valta ja viranomaisvalta tekevät epäviisaasti, jos ne asettuvat tämän kehityksen jarruiksi.

Mistä ei voi vaieta, siitä on puhuttava.

Viitteet

Ellei toisin mainita, on lähteinä käytetty viitteissä mainittujen lehtien internetsivuillaan julkaisemia ja vapaasti luettavissa olevia juttuja. Viitteissä olevat sitaatit ovat juttujen otsikoita.

[1] *Frankfurter Allgemeine Zeitung* jutussaan ”Finnen machen keine Witze” 2.3.2006.
[2] Tämän kirjan kolumnit ja artikkelit on julkaistu alun perin blogissani, joka löytyy internetosoitteesta <http://jukkahankamaki.blogspot.com>.
[3] Metodistani ks. teostani *Dialoginen filosofia – Teoria, metodi ja politiikka* (ensimmäinen painos Helsinki: Yliopistopaino, 2003; toinen laajennettu painos Norderstedt: Books on Demand GmbH, 2008).
[4] *Helsingin Sanomat* 8.9.2006 ”Millennium-palkinto luovutettiin sinisen laservalon kehittäjälle”.
[5] *Usa Today* 15.9.2006 ”Muslim anger over papal comments grows”.
[6] Ks. Erich Frommin teosta *Pako vapaudesta* (alkut. *Escape Fromm Freedom*) vuodelta 1941 (suom. Markku Lahtela, toinen painos, Helsinki: Kirjayhtymä, 1976).
[7] Yle.fi-verkkouutiset 21.9.2006 ”Thaimaan sotilaat aikovat olla vallassa pari viikkoa”.
[8] Markku Uusipaavalniemen ehdokkuuden varmisti *Helsingin Sanomat* jutussaan ”Uusipaavalniemi keskustan ehdokkaaksi” 20.9.2006.
[9] Pentti Saarikoski kokoelmassaan *Onnen aika* (Helsinki: Otava, 1971, s. 17).
[10] *Ilta-Sanomat* 22.9.2006 ”Ilta-Sanomien vastaava päätoimittaja eroaa tehtävästään”.
[11] *Markkinointi & Mainonta* 5.4.2006 ”SanomaWSOY:lle uusi johtoryhmä”.
[12] *Helsingin Sanomat* 26.9.2006 ”Berliinissä peruttiin ooppera muslimien ärsyttämisen pelossa”.
[13] Heikki Hietamies teoksessaan *Sotatuomari* (Helsinki: Otava, 2004).
[14] Putte Wilhelmsson *Turun Sanomien* jutussaan ”On se vaan niin väärin” 5.10.2006.
[15] Anita Seppä *Niin & Näin* -lehden 3/2006 kirjoituksessaan ”Pseudotieteilijöitä” (s. 14).
[16] Vastineeni ”Anarkistisesta arviosta” Putte Wilhelmssonille on julkaistu *Turun Sanomissa* 12.10.2006.
[17] Vastineeni ”Sitruunaisista sepityksistä kärpäslätkäsotaan” Anita Sepälle on julkaistu *Niin & Näin* -lehdessä 4/2006 (s. 5).
[18] *Helsingin Sanomat* 13.10.2006 ”Nobelin rauhanpalkinto taistelusta köyhyyttä vastaan”.
[19] *Taloussanomat* 12.10.2006 ”Pamuk vei kirjallisuuden Nobelin”.
[20] *Helsingin Sanomat* 13.10.2006 ”Hedelmöityshoidot sallitaan jatkossakin myös naispareille”.
[21] Liisa Kemppainen Oulun yliopistossa 9.11.2001 tarkastetussa väitöskirjassaan *Family Predictors of Severe Mental Disorders and Criminality in the Northern Finland 1966 Birth Cohort* (Acta Universitatis Ouluensis, Series D, Medica, 649, Oulu: Oulun yliopisto, 2001).
[22] Toimittaja Anna Palmén *Ilta-Sanomien* jutussa ”Elämää ilman vakituista isää” 7.9.2006.
[23] *Helsingin Sanomat* 15.10.2006 ”Pääministeri Reinfeldtin painajaisviikko”.
[24] Pekka Ervasti teoksessaan *Irakgate – Pääministerin nousu ja ero* (Helsinki: Gummerus, 2004).
[25] *Helsingin Sanomat* 17.10.2006 ”Lappeenrannan Huhtiniemestä löytyi joukkohauta”.
[26] *Helsingin Sanomat* 28.10.2006 ”Krp: Huhtiniemestä löytynyt yksi ortodoksiristi”.
[27] Juhani Tasihin *Seura*-lehden 43/2006 jutussa ”Muuttaako asiakirjalöytö sotahistoriaa?” (s. 20).

[28] *Taloussanomat* 19.10.2006 ”Lakko pysäytti kaukolennot”.
[29] Anonyymeinä pysytelleet diplomaatit *Financial Times* -lehdessä 15.10.2006.
[30] *Ilta-Sanomat* 17.10.2006 ”Vanhanen aikoo laittaa Putinin koville”.
[31] *Turun Sanomat* 25.10.2006 ”EU:n ja Yhdysvaltain ilmastokokous alkoi”.
[32] *Talouselämä* 11.10.2006 ”Uraani kuumentaa tunteita”.
[33] Ks. Nicholas Sternin raporttia *The Economics of Climate Change – The Stern Review* (Cambridge: Cambridge University Press, 2007).
[34] Björn Wahlroos *Turun Sanomien* jutussa ”Danske Bank aikoo houkutella lisää asiakkaita Sampo Pankille – Tanskalaispankki ponnistaa Nordean tapaan koko Pohjolan pankiksi” 10.11.2006.
[35] *Helsingin Sanomat* 14.11.2006 ”Nettivideo näyttää vartijan potkivan sidottua miestä Helsingissä”.
[36] *Helsingin Sanomat* 14.11.2006 ”Saaristomeren delfiinit hukkuivat lohiverkkoon”.
[37] *Ilta-Sanomat* 11.11.2006 ”Tiikeri Manninen lopetettiin Korkeasaaressa”.
[38] *Kansakunnan käännekohta*, draamasarja, käsik. Jukka Relander ym., es. Oy Yleisradio Ab TV2, tuott. Moskito Television, 2006.
[39] Sampsa Rydmanin *Valtakunta*-sivusto puhutti muun muassa Tieteen Päiviä, ja se löytyi linkin <http://www.valtakunta.eu> takaa, kunnes tekijä ilmeisesti omasta aloitteestaan tai viranomaisten painostuksen vuoksi poisti luomuksensa näkyviltä.
[40] *Helsingin Sanomat* 10.12.2006 ”Augusto Pinochet on kuollut”.
[41] *Etelä-Suomen Sanomat* 20.10.2006 ”Krp: Huhtiniemen vainajat 1800-luvulta”.
[42] Ks. *Vanhan testamentin* Jobin kirjaa (2:10).
[43] Erkki Tuomioja, *Häivähdys punaista – Hella Wuolijoki ja hänen sisarensa Salme Pekkala vallankumouksen palveluksessa* (Helsinki: Tammi, 2006).
[44] Jukka Seppinen, *Neuvostotiedustelu Suomessa 1917–1991 – Strategia ja toiminta* (Helsinki: Ajatus, 2006).
[45] *Helsingin Sanomat* 6.1.2007 ”Kunnat eivät ole vaatineet koulutaksiyrittäjiltä alkolukkoja”.
[46] *Helsingin Sanomat* 12.1.2006 ”Saksa vaati natsisymboleille kieltoa Euroopan unionissa”.
[47] Sofi Oksanen *Parnasso*-lehden 1/2007 kirjoituksessaan ”Mielessä paistava aurinko”.
[48] Markku Jokisipilä helmikuussa 2007 julkaisemassaan kirjoituksessa ”Sirppi, vasara ja hakaristi” <http://jokisipila.blogspot.com/2007/02/sirppi-vasara-ja-hakaristi.html>.
[49] *Helsingin Sanomat* 16.1.2007 ”Fazer vaihtaa lakritsipatukan tunnushahmon”.
[50] *Helsingin Sanomat* 10.3.2001 ”Betonipossut värjäsivät Espoon julkisuuskuvaa”.
[51] Oulun yliopistossa naistutkimuksen professorina vuosina 1999–2004 toiminut ja Vasemmistoliitton kunnallisvaaliehdokkaana ollut Kaarina Kailo *Helsingin Sanomien* ”Nyt”-liitteessä 1.3.2002.
[52] Lehti lopetettiin myöhemmin *Z*-nimisenä, ja nykyään sen perinteitä jatkaa *Voltti*.
[53] Jorma Ollila *Taloussanomien* jutun ”Jorma Ollila perää tiukkoja päästörajoja” 28.1.2007 mukaan.
[54] *Helsingin Sanomat* 3.2.2007 ”Susan Kurosen kirjan julkaisee Etukeno”.
[55] Ks. Susan Kurosen kirjaa *Pääministerin morsian* (Helsinki: Etukeno, 2007).
[56] *Helsingin Sanomat* 6.2.2007 ”Susan Kurosen kirja aiheutti mediamylläkän”.
[57] MTV3.fi-verkkosivut jutussa ”Sähkön kulutus jälleen huipussa” 6.2.2007.
[58] *It-viikko* 25.11.2003 ”Perlos avasi tehtaan Kiinaan”.
[59] *Talouselämä* 13.8.2007 ”Kiinalaiset ostavat Perloksen”.
[60] Jukka Pekkarinen *Helsingin Sanomien* jutun ”VM murskaa puolueiden haaveet menojen lisäyksestä ja veroalesta” 16.2.2007 mukaan.
[61] Antti Kalliomäki *Taloussanomien* jutun ”Kalliomäki varoittaa talouspessimismistä” 17.2.2007 mukaan.
[62] Ks. *Apu*- ja *Seura*-lehden kansia vuoden 2007 viikolla 7.
[63] Ks. esim. Erkki Tuomiojan *Ydin*-lehdessä 7–8/1987 julkaistua juttua ”Ydinaseriisuntaa”.
[64] *Helsingin Sanomat* 19.2.2007 ”Venäjä ei ilmoittanut ydinmurtajan kokeista Suomenlahdella”.

[65] *Tekniikka & Talous* 11.1.2007 ”Venäjälle vietävät autot siirtyvät juniin”.
[66] *Helsingin Sanomat* 20.2.2007 ”Tiitinen: Presidentinvaali eduskunnalle”.
[67] *Helsingin Sanomat* 18.2.2007 ”Korkeakouluverkon harvennus käyntiin”.
[68] *Helsingin Sanomat* 21.2.2007 ”EU sakotti Konetta 142 miljoonalla”.
[69] *Helsingin Sanomat* 23.2.2007 ”Kuitunen ja Roponen voittivat MM-parisprintin”.
[70] *Helsingin Sanomat* 23.2.2007 ”Hannu Manninen nousi takaa MM-voittoon”.
[71] Pelle Miljoona EP-levyllään ”Rakkaudesta elämään” (Love Kustannus, 1981).
[72] Kristian Klockars lausunnossaan dosentuurihakemustani varten Tampereen yliopistossa 3.8.2005 (s. 7).
[73] Ks. Kirsti Simonsuuren kirjoitusta *Yliopisto*-lehden 2/2007 yleisönosastossa.
[74] *Helsingin Sanomat* 6.3.2007 ”Kimmo Sasia epäillään kolmesta rikoksesta kuolonkolarissa”.
[75] *Helsingin Sanomat* 7.3.2007 ”SAK:n uusi mainos ivaa sensuuria”.
[76] *Helsingin Sanomat* 6.3.2007 ”V-lehden päätoimittaja hyllytetty”.
[77] *Helsingin Sanomat* 22.2.2007 ”V-lehti vedettiin huumekirjoituksen vuoksi jakelusta”.
[78] *Helsingin Sanomat* 6.3.2007 ”MTV3:n *Viihdeuutisille* huomautus *Big Brother* -seksikohtauksista”.
[79] Aleksis Kiven *Seitsemän veljestä* (Helsinki: SKS, 1997) ilmestyi alun perin vuonna 1870.
[80] Pentti Saarikosken suomennos Henry Millerin *Kravun kääntöpiiristä* (alkut. *Tropic of Cancer*, 1934) hyllytettiin Tammessa kirjan pornografisuuteen vedoten vuonna 1962.
[81] Aleksandr Solženitsynin *Vankileirien saariston* osat 3–6 julkaisi suomessa Kustannuspiste vuosina 1976–1978 sen jälkeen, kun kirja oli hyllytetty kaikissa suurissa kustantamoissa Neuvostoliiton pelon ja pelottelun vuoksi. Osat 1–2 julkaisi suomeksi tukholmalainen Wahlström & Widstrand 1974.
[82] Jean Baudrillad vuonna 1986 julkaisemassaan teoksessa *Amerikka* (suom. Tiina Arppe, alkut. *Amérique*, Helsinki: Loki-kirjat, 1996, s. 24).
[83] Ks. Jean Baudrillardin vuonna 2002 julkaisemaa artikkelikokoelmaa *Terrorismin henki* (suom. Olli Sinivaara, alkut. *L'esprit du terrorisme*, Helsinki: Tutkijaliitto, 2006).
[84] *Ilta-Sanomat* 15.3.2007 ”Saarelan nimitys jätettiin pöydälle”.
[85] MTV3.fi-verkkosivut 25.4.2007 uutisessa ”Niinistö suitsisi eduskunnan rahankäyttöä.
[86] *Ilta-Sanomat* 15.3.2007 ”Mies uhkasi räjäyttää myös Tampereen oikeustalon”.
[87] *Helsingin Sanomat* 16.3.2007 ”Suomalaiset pitävät ilmastonmuutosta ihmiskunnan vakavimpana ongelmana”.
[88] *Helsingin Sanomien* 16.3.2007 julkaiseman jutun otsikon mukaan enemmistö kansanedustajaehdokkaista ”sallisi nais- ja miespareille laajemmat adoptio-oikeudet”.
[89] *Helsingin Sanomat* 16.3.2007 ”Ruotsin homoparit saavat kirkkohäät”.
[90] *Helsingin Sanomat* 19.3.2007 ”Homovanhemmat kasvattavat heterolapsia”.
[91] *Helsingin Sanomat* 18.3.2007 ”Vähemmistövaltuutettu paheksuu huippumuusikoiden laulua”.
[92] *Taloussanomat* 17.3.2007 ”Donald Trump teilasi Bushin – Kiinteistömoguli Donald Trump Bushista: 'Yhdysvaltain huonoin presidentti'”.
[93] Ks. Sigmund Freudin *teosta Toteemi ja tabu – Eräitä yhtäläisyyksiä villien ja neuroottisten sielunelämässä* (suom. Mirja Rutanen, alkut. *Totem und taboo*, 1913, Helsinki: Love-kirjat, 1989).
[94] Erkki Tuomioja *Helsingin Sanomien* jutussa ”Suomi ja Ruotsi mukaan Naton nopean toiminnan joukkoihin” 14.4.2007.
[95] *Helsingin Sanomat* 2.5.2007 ”Suomen liittoyliopisto toteutuu”.
[96] Opetusministeriön suosimasta tilastotieteellisestä lähestymistavasta raportoi *Helsingin Sanomat* jutussaan ”Pääkaupunkiseudun huippuyliopisto ei menestyisi tulosten vertailussa” 3.5.2007.
[97] *Helsingin Sanomat* 20.4.2007 ”Greenpeace sai huomatuksen epäeettisestä mainonnasta”.
[98] Amerikkalaispsykologit *Ilta-Sanomien* jutun ”Kampusmurhaajan viimeiset shokkikuvat julki” 19.4.2007 mukaan.
[99] *Helsingin Sanomat* 30.4.2007 ”Venäjän valtuuskunta vaati Viron pääministerin eroa”.

100 Ks. esim. Mikko Yrjönsuuren kirjaa *Roistovaltion raunioilla – Filosofinen arvio Irakin sodasta* (Helsinki: Gaudeamus, 2003).
101 Sergei Lavrov MTV3.fi-verkkosivujen jutun ”Lavrov suomi paimenkirjeessään Viroa ja EU-maita” 11.5.2007 mukaan.
102 *Ilta-Sanomat* 27.4.2007 ”Vanhanen: Ulkovaltojen ei tule puuttua Viron tilanteeseen”.
103 *Ilta-Sanomat* 27.4.2007 ”Kanerva: Historia ottaa niskalenkkiä”.
104 *Yleisradion TV-uutiset* 28.4.2007 klo 20.30.
105 *Ilta-Sanomat* 27.4.2007 ”Senaatintori täyttyi polkupyöristä”.
106 Ks. Juha Siltalan teosta *Työelämän huonontumisen lyhyt historia – Muutokset hyvinvointivaltioiden ajasta globaaliin hyperkilpailuun* (toinen, uudistettu painos, Helsinki: Otava, 2007).
107 *Helsingin Sanomat* 2.5.2007 ”Ruotsin suurlähettilästä vastaan hyökättiin Moskovassa”.
108 Venäläiskenraali Valeri Manilov *Helsingin Sanomien* jutun ”Venäläisnäkemys: Nato-jäsenyys loisi Suomelle riskejä” 2.5.2008 mukaan.
109 *Ilta-Sanomat* 3.5.2007 ”Venäjä pysäytti öljykuljetukset”.
110 *Helsingin Sanomat* venäläisrekkakuskien rattijuoppoudesta jutussa ”Poliisi harkitsee taas tehoiskua idän rekkaliikenteeseen” 5.5.2007.
111 Asiasta raportoi Uutiskynnys.fi-verkkolehti 4.5.2007 jutussaan ”Vähemmistövaltuutettu teki tutkintapyynnön suomalaisesta blogista” <http://www.uutiskynnys.fi/uutiset/kotimaa/2007/vahemmistovaltuutettu-teki-tutkintapyynnon-suomalaisesta-blogista>.
112 Jussi Halla-aho *Scripta*-bloginsa kirjoituksessa ”Minne menet, Mikko?” 7.5.2007 <http://www.halla-aho.com/scripta/minne_menet_mikko.html>.
113 Ks. esim. Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen tutkijan Hannu Niemen julkaisua ”Ulkomaalaisten rikollisuus” <http://www.optula.om.fi/uploads/nul786y.pdf>.
114 Vähemmistövaltuutettu Mikko Puumalainen Riikka Kostiaisen *Haaste*-lehteen laatimassa jutussa ”Etnisiin vähemmistöihin huomiota kriminaalipolitiikassa” <http://www.haaste.om.fi/29084.htm>.
115 Yleisradion TV1:n A-studio 14.5.2007 klo 21.10.
116 *Helsingin Sanomat* 15.8.2007 ”Lehti: Karjala olisi ollut ostettavissa takaisin vuonna 1991”.
117 *Taloussanomat* 13.8.2007 ”HK Ruokatalo jättää geenilihan kertomatta”.
118 *Helsingin Sanomat* 5.9.2007 ”Eduskuntaryhmien puheenjohtajat kannattavat Tiitisen listan julkaisemista”.
119 *Helsingin Sanomat* 2.9.2007 ”Oikeusvaltion hinta”.
120 *Helsingin Sanomat* 6.9.2007 ”Oopperalaulaja Luciano Pavarotti on kuollut”.
121 Ks. Luciano Pavarottin ja William Wrightin teosta *Minun elämäni* (suom. Marja Haapio, alkut. *Pavarotti, My Life*, Helsinki: WSOY, 1996).
122 Ks. Luciano Pavarottin kirjoituskokoelmaa *Pavarotti* (suom. Päivi ja Seppo Heikinheimo, alkut. *My Own Story*, Helsinki: WSOY, 1988).
123 *Helsingin Sanomat* 6.9.2007 ”Häkämies: Venäjä Suomen suurin haaste”.
124 MTV3.fi-verkkouutiset 21.8.2007 ”Häkämies: Suomi pysyy Afganistanissa”.
125 *Helsingin Sanomat* 7.9.2007 ”Suomen johto torjui Häkämiehen lausunnon”.
126 *Helsingin Sanomat* 18.8.2007 ”Venäjä elvytti pommikonelennot rajojensa ulkopuolella”.
127 Hannu Lauerma *Helsingin Sanomien* jutun ”Uusi hormonihoito herättää keskustelun pedofiilien pakkohoidosta” 8.9.2007 mukaan.
128 *Helsingin Sanomat* 14.9.2007 ”Mannerheimin lastensuojeluliiton johtoon kymmeniä halukkaita”.
129 Pedofilian haitallisuuden osoitti myytiksi Bruce Rindin, Robert Bausermanin ja Philip Tromovichin tutkimus *A meta-analytic examination of assumed properties of child sexual abuse using college samples* eli ”Yliopistoaineistoa käyttävä meta-analyyttinen tutkimus lasten seksuaalisen hyväksikäytön oletetuista vaikutuksista” joka julkaistiin vuonna 1998 *Psychological Bulletin* -lehdessä 124(1) (s. 22–53).
130 George W. Bushin päätöksestä vähentää joukkoja Irakissa kertoi *Helsingin Sanomat* jutussa ”Bush haluaa Yhdysvaltain joukkojen jäävän Irakiin vuosiksi” 13.9.2007.

131 Riadh Mudhana kirjassaan *Abu Ghraib – Varissuo: Irakilaismiehen matka Saddamin selleistä Suomeen* (toim. Marko Juntunen, Helsinki: Ajatus, 2007).
132 *Helsingin Sanomat* 14.9.2007 ”Venäläiskoneen epäillään loukanneen Suomen ilmatilaa”.
133 *Helsingin Sanomat* 14.9.2007 ”Suomen nootti vähensi loukkauksia”.
134 *Helsingin Sanomat* 4.9.2007 ”Tieteilijöille ja taiteilijoille omia työvoimaneuvojia”.
135 *Helsingin Sanomat* 29.8.2007 ”Apulaisoikeuskansleriksi Mikko Puumalainen”.
136 *Helsingin Sanomat* 6.9.2008 ”Islamilainen puolue pyrkii puoluerekisteriin”.
137 Yle.fi-verkkosivujen uutiset 8.9.2007 ”Bin Laden tarjoaa vaihtoehtonsa sodan lopettamiseen”.
138 *Helsingin Sanomat* 11.9.2007 ”Ruoan hinta uhkaa nousta rajusti”.
139 *Helsingin Sanomat* 12.9.2007 ”Varusmiehet syyttävät teatteria syrjinnästä”.
140 *Helsingin Sanomat* 13.9.2007 ”Pasifistiohjaaja ei aio pyytää anteeksi”.
141 *Helsingin Sanomat* 13.9.2007 ”McLaren menettää valmistajien MM-pisteet ja saa 100 miljoonan dollarin sakot”.
142 *Helsingin Sanomat* 14.9.2007 ”Asuntojen hinnat uhkaavat nousta reilusti pääkaupunkiseudulla”.
143 *Helsingin Sanomat* 20.7.2006 ”Asuntojen myyntiajat pidentyneet selvästi pääkaupunkiseudulla”.
144 *Helsingin Sanomat* 15.9.2007 ”Al-Qaida tarjosi tapporahaa ruotsalaistaiteilijasta ja päätoimittajasta”.
145 *Helsingin Sanomat* 15.9.2007 ”Enemmistö kirkkoherroista valmis rikkomaan kohtuuttomalta tuntuvaa lakia”.
146 *Helsingin Sanomat* 16.9.2007 ”Väyrynen ei edistäisi työperäistä maahanmuuttoa”.
147 *Helsingin Sanomat* 17.9.2007 ”Paavo Väyrysen näkemykset maahanmuutosta tyrmättiin”.
148 *Helsingin Sanomat* 17.9.2007 ”Kohutaiteilija Vilks painui maan alle”.
149 *Helsingin Sanomat* 16.9.2007 ”Muhammed-pilapiirtäjä ihmettelee hallituksen vaikenemista”.
150 *Helsingin Sanomat* 31.8.2007 ”Muslimit kiihdyttivät painostusta paikallislehteä vastaan Ruotsissa”.
151 *Helsingin Sanomat* 17.9.2007 ”Paavo Väyrysen näkemykset maahanmuutosta tyrmättiin”.
152 Ks. Arno Kotron ja Hannu T. Sepposen toimittamaa artikkelikokoelmaa *Mies vailla tasa-arvoa* (Helsinki: Tammi, 2007).
153 *Helsingin Sanomat* 17.9.2007 ”Miesasia-antologia syyttää tasa-arvokeskustelua vääristyneeksi”.
154 Ks. verkkokirjaani *Seksit selviksi* (2007), joka löytyy internetkotisivuiltani osoitteesta <http://www.hankamaki.fi/documents/seksitselviksi.pdf>.
155 Ks. Markku Jokisipilän 3.6.2007 julkaisemaa arviota ”Sukupuolten tasa-arvosta” <http://jokisipila.blogspot.com/2006/06/sukupuolten-tasa-arvosta.html>.
156 Ks. Taina Lintulan artikkelia ”Maskuliinisuus ei tarkoita sovinismia” <http://www.uutiskynnys.fi/mielipide/2007/maskuliinisuus-ei-tarkoita-sovinismia>.
157 Ks. Tiina Steniuksen 2.10.2007 julkaisemaa juttua ”Mies vailla tasa-arvoa” <http://www.yleradio1.fi/yhteiskunta/kolumni/id12851.shtml>.
158 *Helsingin Sanomat* 16.9.2007 ”Naisten väkivaltainen käytös lisääntynyt”.
159 *Helsingin Sanomat* 18.9.2007 ”Eduskunnan budjettikeskustelussa väiteltiin oikeudenmukaisuudesta”.
160 *Helsingin Sanomat* 18.9.2007 ”Kaskeala lyhentäisi siviilipalvelusta”.
161 *Helsingin Sanomat* 20.9.2007 ”Nato-jäsenyys repii hallitusta”.
162 Suomen Gallupilla teettämästään tutkimuksesta *Helsingin Sanomat* kertoi jutussaan ”Suomalaiset torjuvat ilmastoveron” 25.9.2007.
163 *Helsingin Sanomat* 26.9.2007 ”Ranskalaisfilosofi teki itsemurhan vaimonsa kanssa”.
164 Ks. esim. teostani *Työttömän kuolema* (Helsinki: Yliopistopaino, 2005, s. 30) ja André Gorzin kirjoitusten kokoelmateosta *Eläköön työttömyys – Kirjoituksia työstä, ekologiasta ja*

vapaudesta (toim. Keijo Rahkonen, suom. Risto Heiskala, Helsinki: Kansan Sivistystyön Liitto, 1982).

165 *Helsingin Sanomat* jutuissaan ”Kimmo Tiilikaisesta ympäristöministeri” (28.9.2007) ja ”Oikeuskanslerin mielestä Lindénin tulisi pyytää vapautusta hallituksesta” (28.9.2007).

166 *Helsingin Sanomat* 11.10.2007 ”Sotiminen on kuluttanut Afrikan kehitysapurahat”.

167 *Helsingin Sanomat* 16.9.2007 ”Paavo palaa tulevaisuuteen – Paavo Väyrynen uudistaa Suomen kehitysavun”.

168 *Helsingin Sanomat* 3.10.2007 ”Kahdeksan kirjailijaa sai viisivuotisen apurahan”.

169 Ks. Jukka Koskelaisen kirjoitusta ”Sitkeä Heidegger-kiista?” *Tiedepolitiikka*-lehdessä 1/2005 ja vastaustani ”Ikuinen Heidegger” saman lehden 2/2005 sivuilla.

170 Ks. Putte Wilhelmssonin juttua ”On se vaan niin väärin” *Turun Sanomissa* 5.10.2006 ja vastinettani samassa lehdessä 12.10.2006.

171 Ks. Arno Kotron ja Hannu T. Sepposen toimittamaa teosta *Mies vailla tasa-arvoa* (2007) sekä Ossi Korkeamäen ja Tomi Kyyrän kirjoitusta siinä.

172 Lenita Airiston kannanotosta kertoi *Ilta-Sanomat* jutussa ”Auta hoitajia, Halonen!” 3.10.2007.

173 *Helsingin Sanomat* 8.10.2007 ”Poliisi tutkii jälleen epäilyttävää sairaalakuolemaa”.

174 Liisa Keltikangas-Järvinen *Helsingin Sanomien* jutun ”Positiiviset luonteenpiirteet siivittävät tyttöjen koulumenestystä” 3.10.2007 mukaan.

175 *Helsingin Sanomat* 4.10.2007 ”Oikeuskansleri Jonkka jäi sairauslomalle”.

176 *Taloussanomat* 30.9.2007 ”Ihalainen: Maahanmuutto ei ratkaise työvoimapulaa”.

177 Ks. *Helsingin Sanomien* kuukausiliitteen 10/2006 juttua ”Mikä maksaa?”.

178 Ks. Mape Ollilan kirjaa *Nightwish* (Helsinki: Like, 2006).

179 *Helsingin Sanomien* 7.10.2007 mukaan ”[u]uden Nightwishin ensiesiintyminen oli lupaava”.

180 Niklas Herlin *Helsingin Sanomien* jutun ”Uusi Suomi aloittaa keskiviikkona verkossa” 9.10.2007 mukaan.

181 Ks. esim. teostani *Dialoginen filosofia – Teoria, metodi ja politiikka* (Helsinki: Yliopistopaino, 2003, s. 63) tai kirjan uudistettua painosta (Norderstedt: Books on Demand GmbH, 2008, s. 69).

182 *Helsingin Sanomat* 12.10.2007 ”Nobelin rauhanpalkinnon saivat Al Gore ja hallitustenvälinen ilmastopaneeli”.

183 *Ilta-Sanomat* 15.10.2007 ”Naapurit: Sisarussurmaajalla oli ’todella mukava perhe’”.

184 Ks. *Helsingin Sanomien* juttuja ”Työ tekijänsä niittää – Luovan toiminnan syrjäytymisellä on traagisia seurauksia kulttuurillemme” (5.6.2005) ja ”Työttömät vapaakansalaisiksi” (28.8.2005). Lisäksi teos sai julkisuutta TV1:n *Voimala*-ohjelmassa 13.8.2005.

185 Yle.fi-verkkosivut uutisessa ”Venäläisdiplomaatti ehdottaa Suomelle sotilasyhteistyötä” 17.10.2007.

186 *Helsingin Sanomat* 17.10.2007 ”Bush: Dalai Laman juhlinta ei vahingoita suhteita Kiinaan”.

187 *Taloussanomat* 16.10.2007 ”Moni duunari tienaa jo kuin akateeminen”.

188 *Helsingin Sanomat* 30.10.2007 ”Ruotsin sotilaskone loukkasi kahdesti Suomen ilmatilaa”.

189 *Helsingin Sanomat* 31.10.2007 ”Espoon sosiaali- ja terveystoimi pestasi Sarasvuon valmennusyrityksen”.

190 *Helsingin Sanomat* 3.11.2007 ”Hallituksen autoverouudistus on oikea tapa verottaa autoilua”.

191 *Ilta-Sanomat* 23.11.2007 ”Fiat Linea: Muodon vuoksi”.

192 *Helsingin Sanomat* 6.11.2007 ”Valtionvarainministeriö häätäisi yliopisto-opiskelijat hanttihommista”.

193 *Kelan sanomat* 2/2007 jutussa ”Tietämättömyys yleensä syynä takaisinperintään”.

194 *Helsingin Sanomat* 7.11.2007 ”Jokelan ampuja kuoli sairaalassa, kuolleiden joukossa myös terveydenhoitaja”.

195 *Helsingin Sanomat* 7.11.2007 ”Laillisia aseita Suomessa yli 1,6 miljoonaa”.

196 Ks. *Helsingin Sanomien* juttua 8.11.2007 ”Expressen: Ex-tyttöystävän mukaan Auvinen ei ollut hullu”.
197 *Helsingin Sanomat* 8.11.2007 ”Kuka vastasi rehtorin puhelimeen piiritetyssä koulussa”.
198 *Helsingin Sanomat* 7.11.2007 ”Ammuskelija muuttui oudoksi viime päivinä”.
199 *Helsingin Sanomat* 7.11.2007 ”Koulukiusattu nuorukainen rakensi oman elämänkatsomuksensa”.
200 *Digitoday*-verkkolehden toimittaja Kalevi Nikunen jutussaan 8.11.2007 ”Vihaa internetissä ja tappavaa yhteiskuntafasismia – Murhaajat pitäisi huomata ajoissa”.
201 Salli Saari *Helsingin Sanomien* 7.11.2007 jutussa ”Kriisipsykologi: Lapset tarvitsevat kuuntelijaa”.
202 *Helsingin Sanomat* 7.11.2007 ”Nuorten usko koulutukseen horjuu”.
203 *Ilta-Sanomat* 7.11.2007 ”Ammattikoulu tyhjennettiin dynamiittiepäilyn vuoksi”.
204 *Helsingin Sanomat* 8.11.2007 ”Lasten mosaiikkihelmien pelätään sisältävän gammaksi muuttuvaa kemikaalia”.
205 *Ilta-Sanomat* 7.11.2007 ”Helsingin kaneja ei räjäytetä”.
206 *Ilta-Sanomat* 6.11.2007 ”Supokin tuli Alpo Rusin kirjan julkistamistilaisuuteen – Rusi väittää kirjassaan: Suomi vuoti reaaliajassa”.
207 *Ilta-Sanomat* 7.11.2007 ”Saksalaiset haikailevat uutta Berliinin muuria”.
208 *The Times* -lehden Suomen-tuntija Roger Boyes jutussaan 8.11.2007 ”Similarities to other massacres – but this was a very Finnish affair”.
209 Ks. esim. Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen henkirikoskatsausta vuodelta 2006 <http://www.optula.om.fi/uploads/c4b6ocmk3eysoyh.pdf>.
210 Ks. *Helsingin Sanomien* 8.11.2007 arviota ”Käräjäoikeus tuomitsi Rusille jättikorvaukset”.
211 *Helsingin Sanomat* 15.11.2007 ”HS-raati uskoo suomalaiskirjailijoiden kykyyn kuvata kipupisteitä”.
212 Ks. Markku Pääskysen romaania *Vihan päivä* (Helsinki: Tammi, 2006).
213 Asiasta kertoi *Uutiskynnys*-verkkolehti 15.11.2007 jutussaan ”Suomalaismies syytteeseen kiihotuksesta kansanryhmää vastaan” <http://www.uutiskynnys.fi/uutiset/kotimaa/2007/suomalaismies-syytteeseen-kiihotuksesta-kansanryhmaa-vastaan-internetissa>.
214 Petri Peltonen, *Syitä ja seurauksia* (Omakustanne, 2006).
215 Ks. professori Harri Nevanlinnan ym. toimittamaa artikkelia ”Ihmisrodut” *Otavan Suuressa Ensyklopediassa*, osa 8, s. 5777–5779 (Helsinki: Otava, 1986).
216 Karl R. Popperin fallibilismista ks. hänen teoksiaan *Arvauksia ja kumoamisia – Tieteellisen tiedon kasvu* (suom. Eero Eerola, alkut. *Conjectures and Refutations – The Growth of Scientific Knowledge*, 1963, Helsinki: Gaudeamus, 1995) ja *Logik der Forschung – Zur Erkenntnistheorie der modernen Naturwissenschaft* (Schriften zur wissenschaftlichen Weltauffassung, Bd. 9, Orig. 1934, Wien: Julius Springer, 1935).
217 Ks. Noam Chomskyn perusteluja hänen artikkelissaan ”His right to say it” *The Nation* -lehdessä 28.2.1981.
218 Olen kirjoittanut aiheesta muun muassa teoksessani *Dialoginen filosofia – Teoria, metodi ja politiikka* (Norderstedt: Books on Demand GmbH, 2008, s. 274).
219 Mika Illman, *Hets mot folkgrupp* (Suomalaisen lakimiesyhdistyksen julkaisuja, A-sarja, 262, Helsinki: Suomalainen lakimiesyhdistys, 2005).
220 Mika Illman Yle.fi-verkkosivuilla julkaistussa väitöskirjansa lehdistötiedotteessa <http://www.yle.fi>.
221 Mika Illman Väli-Suomen lehtien *Sunnuntaisuomalaisessa* <http://media.keskisuomalainen.fi/sunnuntaisuomalainen/5110650.shtml>.
222 Mika Illman Yle.fi-verkkosivuilla julkaistussa väitöskirjansa lehdistötiedotteessa <http://www.yle.fi>.
223 *Helsingin Sanomat* 18.11.2007 ”Öljykartelli Opec torjumaan ilmastonmuutosta”.
224 Ks. esim. *Helsingin Sanomien* 19.11.2007 juttua ”Norjassa pidätys uhkausvideosta”.
225 *Helsingin Sanomat* 18.11.2007 ”Lukiolaispojat eivät aikoneetkaan iskeä kouluunsa Kölnissä”.

[226] *Helsingin Sanomat* 21.11.2007 ”Queen-yhtyeen Brian May yliopiston kansleriksi”.
[227] *Helsingin Sanomat* 16.11.2007 ”Kansleri muutti yliopiston professorinimityksen”.
[228] *Helsingin Sanomat* 22.11.2007 ”HS-raati vaati Platonin ja Nietzschen opetusta lukioihin”.
[229] *Ilta-Sanomat* 29.11.2007 ”Lenin-patsaalla vankka kannatus”.
[230] Niklas Herlin *Uuden Suomen* kolumnissaan ”Hitler-patsas Helsinkiin!” 28.11.2007.
[231] *Helsingin Sanomat* 22.11.2007 ”Suomi aikoo helpottaa työnhakuun tuloa”.
[232] Ks. Tilastokeskuksen ja työministeriön tilastoa ”Ulkomaalaisten työttömyysasteesta vuosina 2001–30.4.2007. <http://www.mol.fi/mol/fi/99_pdf/fi/04_maahanmuutto/08_maahan muuttotilastot/wulktyoll.pdf>.
[233] Ks. Kari Hämäläisen, Aki Kangasharjun, Sari Pekkalan ja Matti Sarvimäen tutkimusta *1990-luvun maahanmuuttajien työllisyys, tuloverot ja tulonsiirrot* (Työministeriön työpoliittinen tutkimus numero 265, Helsinki: Työministeriö, 2005).
[234] *Turun Sanomat* 7.10.2007 ”Suomen huoltosuhde 2030 EU:n huonoin”.
[235] *Helsingin Sanomat* 15.10.2007 ”Maahanmuuttajat sopeutuvat parhaiten Ruotsissa”.
[236] *Helsingin Sanomat* 14.12.2007 ”Maahanmuutto ei pelasta pohjoismaista hyvinvointia”.
[237] *Helsingin Sanomat* 28.11.2007 ”Yleisö hurrasi seisaaltaan Smedsin uudelle Tuntemattomalle”.
[238] *Ilta-Sanomat* 3.12.2007 ”Ruotsin kuningas palkitsi Åke Lindmanin”.
[239] Ks. Ilkka Remesin romaania *6/12* (Helsinki: WSOY, 2006).
[240] Asiaan voi perehtyä esimerkiksi lukemalla verkkokirjaani *Seksit selviksi – Onko naistutkimus tiedettä, filosofiaa vai poliittinen ideologia?* (2007, s. 28) <http://www.geocities.com/ seksitselviksi>.
[241] *Ilta-Sanomat* 13.12.2007 ”Naissotilaiden painostus poisti Ruotsin leijonalta peniksen”.
[242] *Ilta-Sanomat* 13.12.2007 ”Suomenkielisten sorto jatkuu Ruotsissa”.
[243] Dosentti Esko Talan kommentti edellä mainitussa jutussa.
[244] *Helsingin Sanomat* 21.12.2007 ”Helsinkiläiskoulu kielsi äidinkielen puhumisen tunneilla”.
[245] Yle.fi-verkkouutiset 12.12.2007 ”Ruotsin kirkko hyväksyy homoavioliitot”.
[246] *Helsingin Sanomat* 10.8.2007 ”Ministeriö kieltäisi alaikäisiltä kaikki rahapelit”.
[247] *Iltalehti* 17.12.2007 jutussa ”Lottovoitto”.
[248] *Helsingin Sanomat* 22.12.2007 ”Vanhanen paheksuu Tuntemattoman ampumisia”.
[249] Ks. Risto Volasen kirjoitusta ”Totalitarismin nousu estettävä” *Helsingin Sanomissa* 18.12.2007.
[250] *Helsingin Sanomat* 19.12.2007 ”Valtiosihteeri suututti teatteriväen”.
[251] Ks. esim. *Helsingin Sanomien* 7.10.2007 juttua ”Vanhanen valmis oikeuteen yksityisyytensä rajoista”.
[252] *Helsingin Sanomat* 20.12.2007 ”Volanen Smedsille: Tekojen seurauksetkin kuuluvat näyttämölle”.
[253] *Helsingin Sanomat* 14.12.2007 ”Pekkarinen tutkii alusvaatemainosten siveellisyyttä”.
[254] Friedrich Nietzsche teoksessaan *Iloinen tiede* (suom. Aarno Peromies, alkut. *Die fröhliche Wissenschaft – ”La gaya scienza”*, 1886, Helsinki: Otava, 1989, s. 139, ajatelma 217).
[255] Emt., s. 146, ajatelma 264.
[256] *Helsingin Sanomat* 19.12.2007 ”Smeds teilaa valtiosihteerin teatterikritiikin”.
[257] Ks. C. Wright Millsin teosta *Sosiologinen mielikuvitus* (suom. Antti Karisto, alkut. *Sociolocigal Imagination*, 1959, Helsinki: Yliopistopaino, 1982).
[258] Ks. esim. *Uuden Suomen* 14.12.2007 julkaisemaa juttua ”Poikkeuksellinen kyselytulos: Nato-kannatus 61 %”, jonka mukaan lehden yleisökyselyyn vastanneista lähes kaksi kolmasosaa kannatti Natoon liittymistä. Vastanneiden määrä oli 1 764, minkä osalta kysely oli luotettava, vaikka se ei toisaalta perustunutkaan satunnaisotokseen vaan lehden lukijakunnan perusteella valikoituneeseen otokseen.
[259] MTV3.fi-verkkouutiset 19.12.2007 julkaisemassa jutussaan ”Kaksi kolmesta yhä Natojäsenyyttä vastaan”. Uutisen mukaan Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan tekemä tutkimus osoitti, että 69 prosenttia kansalaista vastustaa Natoon liittymistä.

[260] *Helsingin Sanomat* 27.12.2007 ”Filosofi Tuomas Nevanlinna etsii kristinuskon radikaalia puolta”.
[261] Antti Eskola teoksessaan *Tiedän ja uskon* (Helsinki: Otava, 2003, s. 92).
[262] Eskolan ja Pihlströmin uskonnonfilosofiset pyrkimykset olen arvioinut jo teoksessani *Filosofiset viuhahdukset* (Helsinki: Feenix, 2007, s. 325–330).
[263] *Ilta-Sanomat* 11.12.2007 ”Puukottaja iski Örebron yliopistolla Ruotsissa”.
[264] *Helsingin Sanomat* 27.12.2007 ”Joka kymmenes helsinkiläinen lapsi on vieraskielinen”.
[265] *Helsingin Sanomat* monikulttuurisuutta ihannoivassa jutussaan ”Joulu-Talent kruunasi Myllypuron ala-asteen joulujuhlaviikon” 21.12.2007.
[266] *Helsingin Sanomat* 22.12.2007 ”Tatu Vanhanen: Kansakuntien älykkyys selittää osin PISA-tuloksia”.
[267] *Helsingin Sanomat* 22.12.2007 ”Muut professorit eivät tue tatu Vanhasen PISA-analyysia”.
[268] Ks. Richard Lynnin ja Tatu Vanhasen tutkimuksia *IQ and the Wealth of Nations* (Westport: Praeger, 2002) ja *IQ and Global Inequality* (Augusta: Washington Summit Publishers, 2006).
[269] J. P. Roos ”Älykkyyden tabu murtuu?” <http://www.valt.helsinki.fi/staff/jproos/lynnvanhanen.htm>.
[270] Esimerkkinä epäilijöistä voi mainita Eero Iloniemen, joka julkaisi 28.12.2007 *Nykypäivä*-verkkolehdessä jutun *Pisan kalteva totuus – Suomi valjasti oppimistutkimuksen osaksi kansallista hyvinvointistrategiaa*. <http://www.nykypaiva.fi/default.asp?sa=91199>.
[271] Ks. Harri Kalhan toimittamaa teosta *Pornoakatemia* (Turku: Eetos, 2007).
[272] Ks. teokseni *Filosofiset viuhahdukset* (2007) sivuja 200–201.
[273] Emt., s. 178–180.
[274] Ks. artikkeliani ”Myrkkymaljan pohjanhuuhtojaiset – Miten sokraattinen lainsuojattomuus lopetetaan?” *Niin & Näin* -lehdessä 1/2006 (s. 71–79).
[275] *Ilta-Sanomat* 4.1.2007 ”Ateisti Erkki Tuomioja: Teologit ulos yliopistosta!”.
[276] Ks. teostani *Dialoginen filosofia – Teoria, metodi ja politiikka* (Helsinki: Yliopistopaino, 2003).
[277] Olen kirjoittanut asiasta verkkokirjassani *Contra Academia – Tutkielma tiedepoliittisesta vallasta* (2005, s. 37–39) <http://www.hankamaki.fi/documents/contraacademia.pdf>.
[278] Asiaa käsitteli muun muassa *Iltalehti* jutussaan ”Runokirjan kirjoittaja kiistää kiihottamisen” 8.1.2008.
[279] Mikko Puumalaisen vuonna 2004 tekemästä tutkintapyynnöstä muistutti muiden muassa *Helsingin Sanomat* jutussaan ”Pääministerin isä uskoo älyn valon nousevan idästä” 26.10.2007. Tosiasiassa lehden jutun otsikko oli sikäli harhaanjohtava, että Vanhanen katsoi eurooppalaisperäisten olevan edelleenkin avainasemassa kulttuurimme kehittymisen kannalta.
[280] *Helsingin Sanomat* 4.1.2007 ”Yle sai käskyn poistaa netistä herjaamiensa ihmisten nimet”.
[281] Ks. esim. Pekka Hallbergin ym. teosta *Perusoikeudet* (Helsinki: WSOY, 1999, s. 411).
[282] Ks. esim. Eero Backmanin artikkelia ”Kan vetenskaplig kritik vara ärekränkning” (*Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab* 1994, s. 28).
[283] Ks. Olavi Heinosen ym. teosta *Rikosoikeus* (Helsinki: WSOY, 1999, s. 591).
[284] Eero Backman artikkelissaan ”Kan vetenskaplig kritik vara ärekränkning” (*Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab* 1994).
[285] Emt., s. 30.
[286] Mika Illman, *Hets mot folkgrupp* (Suomalaisen lakimiesyhdistyksen julkaisuja, A-sarja, 262, Helsinki: Suomalainen lakimiesyhdistys, 2005).
[287] Ks. Karl R. Popperin teoksia *Arvauksia ja kumoamisia – Tieteellisen tiedon kasvu* (suom. Eero Eerola, alkut. *Conjectures and Refutations – The Growth of Scientific Knowledge*, 1963, Helsinki: Gaudeamus, 1995) ja *Logik der Forschung – Zur Erkenntnistheorie der modernen Naturwissenschaft* (Schriften zur wissenschaftlichen Weltauffassung, Bd. 9, Orig. 1934, Wien: Julius Springer, 1935).

288 Ks. Noam Chomskyn perusteluja *The Nation* -lehdessä 28.2.1981 julkaisemassaan artikkelissa ”His right to say it”.
289 Euroopan ihmisoikeustuomioistuin, Grigoriades vs. Kreikan valtio 25.11.1997.
290 *Der Spiegel* 15.2.2007 ”Höchststrafe für Zündel nach bizarrem Prozess”.
291 *Helsingin Sanomat* 8.1.2008 ”Helsinki pelkää yhä suurempaa kerjäläisten maahantuloa”.
292 *Helsingin Sanomat* 8.1.2008 ”Kerjäämiseen vaikea puuttua”.
293 *Helsingin Sanomat* jutussa ”Pääkaupunkiseudun asukkaat haluavat kieltää kerjäämisen – Joka kolmatta asukasta kerjäläiset eivät ärsytä – Nuoret suhtautuvat suopeimmin” 6.1.2007.
294 Aulis Kuikka *Uutiskynnys*-lehden jutussaan ”Asiakas on aina oikeassa” 6.1.2008. <http://www.uutiskynnys.fi/mielipide/2007/asiakas-on-aina-oikeassa>.
295 *Helsingin Sanomat* 10.1.2008 ”HS-raati: Rotusyrjintä ei ole nykyisin tiedeyhteisön ongelma”.
296 Olen analysoinut asiaan liittyviä väärinkäytöksiä yksityiskohtaisesti teokseni *Suomalaisen nykyfilosofian historia – Mustelmani taisteluista tieteen ja filosofian kentillä* (Norderstedt: Books on Demand GmbH, 2009) pääluvussa 7.
297 Olli Lagerspetz dosentuurihakemustani koskevan lausunnon sivulla 6 teokseni *Dialoginen filosofia* (2003) sivusta 24.
298 *Helsingin Sanomat* 10.1.2008 ”HS-raadin vastaukset kysymykseen: Onko rotusyrjinnän perintö ongelma suomalaiselle tiedeyhteisölle”.
299 Sama.
300 Sama.
301 Ks. Jussi Halla-ahon 10.11.2006 *Scripta*-blogissaan julkaisemaa kirjoitusta ”Moninaisuusmyönteinen yliopisto” <http://www.halla-aho.com/scripta/moninaisuusmyonteinen_yliopisto.html>.
302 Ks. Jussi Halla-ahon 11.12.2007 *Scripta*-blogissaan julkaisemaa kirjoitusta ”Huippuosaamista, osa 4”. <http://www.halla-aho.com/scripta/huippuosaamista_osa4.html>.
303 Ks. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen internetsivuilta löytyvää ohjetta ”Sukupuolineutraalin kielenkäytön edistäminen” <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=2456>.
304 *Helsingin Sanomat* 6.2.2008 ”Demarit haluavat ihmisenä olemisen oppiaineeksi kouluhin”.
305 *Taloussanomat* 12.1.2008 ”Uusi sokkitieto uhkaa asuntojen arvoa”.
306 *Ilta-Sanomat* 15.1.2008 ”Ruotsalaisprofessori: Seksistiset mainokset on kiellettävä!”.
307 *Helsingin Sanomat* 17.1.2008 ”Bikininaisia esitellyt mainos sai huomautuksen”.
308 *Helsingin Sanomat* 18.1.2008 ”Kansa ottaisi ulkomaalaisia työvoimaksi”.
309 *Helsingin Sanomat* 17.1.2008 ”HS-raati: Suomalaisella medialla ei ole liikaa valtaa”.
310 Matti Vanhanen *Helsingin Sanomien* jutun ”Matti Vanhanen tapasi Googlen perustajat” 17.1.2008 mukaan.
311 *Ilta-Sanomat* 24.1.2008 ”JSN:n Hyvärinen: Myös kirjat neuvoston säätelyyn”.
312 *Helsingin Sanomat* 19.1.2008 ”Filippiineiltä aiotaan tuoda kymmeniätuhansia töihin Suomeen”.
313 *Helsingin Sanomat* 19.1.2008 ”Luonne ja käytös erottavat Helsingin venäläisnuoret suomalaista”.
314 *Helsingin Sanomat* 20.1.2008 ”Tuomioja: Ryssän kammo vie Nato-keskustelua”.
315 *Helsingin Sanomat* 19.1.2008 ”Kenraali: Venäjä voi tarvittaessa käyttää ydinaseita ennaltaehkäisevästi”.
316 *Helsingin Sanomat* 21.1.2008 ”Attac vaatii puhelimia boikottiin”.
317 *Helsingin Sanomat* 21.1.2008 ”Elisan tulevaisuus ratkeaa tänään”.
318 *Helsingin Sanomat* 20.1.2008 ”J. K. Rowling kieltää Harry Potterien painamisen suomalaispaperille”.
319 *Helsingin Sanomat* jutussaan ”Tapiola-pankki sijoittaa naisiin” 23.1.2008.
320 Myymälämarkkinointiin erikoistuneen Phenomena Oy -mainostoimiston arvio asiasta <http://www.phenomena.fi>.
321 *Ilta-Sanomat* 24.1.2008 ”Homokuvat johtivat rikosilmoitukseen”.

[322] *Helsingin Sanomat* 24.1.2008 ”Niinistö yllättyi seksuaalisesta häirinnästä”.
[323] *Hymy*-lehden verkkosivut jutussaan ”Kanerva tahtoo tohtoriksi” 30.11.2008 <http://www.hymy.fi/juorut/kanerva-tahtoo-tohtoriksi>.
[324] *Helsingin Sanomat* 26.1.2008 ”Kunnianloukkauksista rikosilmoituksia entistä enemmän”.
[325] *Helsingin Sanomat* 23.1.2008 ”Näyttelijä Heath Ledger kuoli ehkä lääkkeiden yliannostukseen”.
[326] *Helsingin Sanomat* toimittaja Tanja Aitamurron kirjoittamassa jutussa ”Seksuaalista häirintää – Eduskunnan naisten mielestä joukko mieskansanedustajista käyttäytyy sopimattomasti – Miten nämä miehet vastaavat syyttesiin?” 27.1.2008. Julkisen sanan neuvosto antoi *Helsingin Sanomille* sittemmin langettavan päätöksen äänin 8–2 kokouksessaan 19.3.2008 katsoen lehden rikkoneen hyvää journalistista tapaa ja antaen lehdelle huomautuksen.
[327] *Iltalehti* 1.2.2008 ”Ahdistelijoiksi leimattujen perheet kärsivät”.
[328] *Ilta-Sanomat* jutussa ”Taiteilijoiden ja tutkijoiden ulosmarssi puri ministeriin” 30.1.2008.
[329] *Suomen Kuvalehti* 5/2008 ”Johanna Suurpää – Tuore vähemmistövaltuutettu haluaa suomalaisten keskustelevan maahanmuutosta avoimemmin”.
[330] Eurooppalainen rasisminvastainen peruskirja on saatavilla esimerkiksi vähemmistövaltuutetun toimiston internetosoitteesta <http://www.ofm.fi>.
[331] Ks. Mika Illmanin väitöskirjaa *Hets mot folkgrupp* (Suomalaisen lakimiesyhdistyksen julkaisuja, A-sarja, 262, Helsinki: Suomalainen lakimiesyhdistys, 2005).
[332] Kiihottaminen kansanryhmää vastaan on kriminalisoitu rikoslain (578/1995) 11. luvun 8. pykälässä.
[333] Uskonrauhan rikkominen on kriminalisoitu rikoslain (563/1998) 17. luvun 10. pykälässä.
[334] *Helsingin Sanomat* 5.2.2008 ”Jo joka kymmenes oppilas on maahanmuuttaja”.
[335] Kaupunkitoimittaja Kimmo Oksanen *Helsingin Sanomien* kolumnissaan ”Kerjäläiset ovat ennen muuta uhreja” 14.1.2008.
[336] *Helsingin Sanomat* 6.2.2008 ”Lähes kolmen miljoonan lahjoitus Erkon säätiöltä Helsingin yliopistolle”.
[337] Ks. Anneli Meurman-Solinin ja Ilkka Pyysiäisen toimittamaa teosta *Ihmistieteet tänään* (Helsinki: Gaudeamus 2005) ja Matti Kamppisen arviota siitä *Tieteessä tapahtuu* -lehden kirjoituksessa ”Kultapossukerhon voimannäyte” 8/2005 (s. 71–74).
[338] *Helsingin Sanomat* 17.4.2008 ”Jutikkala testamenttasi omaisuutensa Tiedeakatemialle”.
[339] *Turun Sanomat* 25.10.2007 ”Vilho Rasilalle ensimmäinen Eino Jutikkala -historiapalkinto”.
[340] *Ilta-Sanomat* 20.3.2008 ”Knut-karhusta tuli ilmastomannekiini”.
[341] Asiasta raportoi *Uutiskynnys*-verkkolehti 9.2.2008 julkaisemassaan jutussa ”Le Penille tuomio sotarikosten vähättelystä” 9.2.2008. <http://www.uutiskynnys.fi/uutiset/ulkomaat/2008/le-penille-tuomio-sotarikosten-vahattelysta>.
[342] BBC News -verkkosivut uutisessaan ”British history ’needs rewrite’” 25.9.2007. <http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/7012698.stm>.
[343] *Helsingin Sanomat* 10.2.2008 ”Maahanmuuttajat ovat yliedustettuina Helsingin väkivaltarikostilastoissa”.
[344] *Helsingin Sanomat* 10.2.2008 ”Somalialaissyntyinen vanki: Kukaan ei tule Suomeen mennäkseen vankilaan”.
[345] *Helsingin Sanomat* 8.2.2008 ”Thors: Islamistinen puolue olisi osoitus puoluelain puutteista”.
[346] *Helsingin Sanomat* 9.2.2008 ”Turkin parlamentti salli päähuivit yliopistoissa murskaäänin”.
[347] *Helsingin Sanomat* 6.2.2008 ”Rajamäki ruttasi ’Thorsin lain’”.
[348] Tanja Saarela *Ilta-Sanomien* jutussa ”Pedofiilit pakkohoitoon” 17.1.2008.
[349] *Ilta-Sanomat* 15.1.2008 ”Lasten takia”.
[350] *Ilta-Sanomat* 17.1.2008 ”Marja Tiura: Tärkeää kansalaistoimintaa!”.

[351] *Helsingin Sanomat* 12.1.2008 ”Lasten hyväksikäyttäjille luvassa ankarampia rangaistuksia”.
[352] *Ilta-Sanomat* 15.1.2008 ”Joka kymmenes lapsi kokee hyväksikäyttöä”.
[353] *Ilta-Sanomat* 21.1.2008 ”Oikeusministeriö kaavailee pakkolääkitystä pedofiileille”.
[354] *Ilta-Sanomat* 11.2.2008 ”Seksuaalirikollisten velvoittavaa hoitoa aletaan selvittää”.
[355] *Helsingin Sanomat* 8.2.2008 ”Kysely Tanskassa: Monet nuoret harrastaneet seksiä maksusta”.
[356] *Helsingin Sanomat* 15.2.2008 ”Lapsipornoa kritisoiva teos takavarikoitiin”.
[357] *Helsingin Sanomat* 13.2.2008 ”Sensuuria vastustava nettisivu poliisin suodatuslistalle”.
[358] Jyrki J. Kasvi blogissaan ”Sananvapausaktivistin onnenpäivä” 13.2.2008. <http://www.kasvi.org/index.php?4154>.
[359] Esimerkin täysin tarkoitushakuisesta vaahtoamisesta tarjoaa Väestöliiton lastenpsykiatri Raisa Cacciatore *Ilta-Sanomien* jutussa ”Cacciatore: Hyväksikäyttö tuhoaa ihmistä” 17.1.2008.
[360] *Ilta-Sanomat* 13.2.2008 ”Neuvostoliitto oli Renny Harlinin *Jäätävän poltteen* kiellon takana”.
[361] *Helsingin Sanomat* 13.2.2008 ”Sukupuolinen häirintä tuttua jo peruskoulussa”.
[362] *Helsingin Sanomat* 11.2.2008 ”Harva sukupuolista häirintää kokenut vie juttuja oikeuteen asti”.
[363] Toimittaja Katja Martelius *Helsingin Sanomien* kolumnissaan ”Naisten Suomi” 8.2.2008.
[364] Sama.
[365] MTV3.fi-uutissivut 15.2.2008 ”Vanhasen ja Ruususen oikeudenkäynti päättyi jättilaskuun”.
[366] *Helsingin Sanomat* 15.2.2008 ”Useita kuoli ammuskelussa yliopistossa USA:ssa”.
[367] *Helsingin Sanomat* 15.2.2008 ”Ministeri Pekkarisen hankeen Ylläksellä heittänyt mies oli poliisi”.
[368] Ks. artikkeliani ”Tyttöjen kanssa saunan lauteilla – Tirkistysreikiä sukupuolierolla politikoivaan filosofiaan” *Niin & Näin* -lehdessä 4/2004 (s. 110–120).
[369] Emt., s. 119.
[370] Ks. kirja-arviotani ”Miesvallan vastaisku” Jussi K. Niemelän ja Osmo Tammisalon teoksesta *Keisarinnan uudet (v)aatteet* (2005) *Sosiologia*-lehdessä 1/2007, s. 62–63.
[371] Ks. Henry Laasasen teosta *Naisten seksuaalinen valta* (Helsinki: Multikustannus, 2008).
[372] *Helsingin Sanomat* 18.2.2008 ”Lapsipornoa kritisoinut taideteos yhä esitutkinnassa”.
[373] *Helsingin Sanomat* 22.2.2008 ”Poliisi teki ratsian taiteilija Ulla Karttusen kotiin”.
[374] *Helsingin Sanomat* 18.2.2008 ”Taiteilija Karttunen: ’Internetin kuvat inhottavat’”.
[375] *Helsingin Sanomat* 22.2.2008 ”Viitisenkymmentä goottia ja maahanmuuttajaa tappeli Helsingin keskustassa”.
[376] *Helsingin Sanomat* 31.8.2008 ”Miestä puukotettiin Mikonkadulla torstai-iltana”.
[377] *Helsingin Sanomat* 23.2.2008 ”Muhammed-kuvia vastaan osoitettiin mieltä Helsingissä”.
[378] *Helsingin Sanomat* 23.2.2008 ”Britannia vapauttamassa tuhansia täysistä vankiloistaan”.
[379] Yle.fi-verkkosivujen uutiset 15.2.2008 ”Tanskassa mellakoita viitenä peräkkäisenä yönä”.
[380] *Taloussanomat* 23.2.2008 ”Tyhmyys velloo verkossa”.
[381] *Helsingin Sanomat* 23.2.2008 ”Brax valmistelee naisrauhalakia”.
[382] *Helsingin Sanomat* 16.9.2007 ”Naisten väkivaltainen käytös lisääntynyt”.
[383] Tuija Brax *Ilta-Sanomien* jutussa ”Brax on huolissaan Suomen demokratian kriisistä” 23.2.2008.
[384] *Ilta-Sanomat* 22.2.2008 ”Pitäisikö kiinteistönmyyntiä ulkomaalaisille rajoittaa?”.
[385] *Ilta-Sanomat* kyselyssään ”Loukkaako Yle Mannerheimin muistoa?” 23.2.2008.
[386] *Ilta-Sanomat* 24.2.2008 ”Homo-Marskin luoja suuttui kenraalin kritiikistä”.
[387] *Ilta-Sanomat* 25.2.2008 ”Kenraali ja kansa raivostuivat elokuvan homo-Mannerheimista”.
[388] *Ilta-Sanomat* 26.2.2008 ”Daniel ’Harry Potter’ Radcliffe suuteli miestä”.
[389] Ks. Ilta-Sanomien juttuja ”Hägglund Mannerheim-animaation ohjaajalle: Saisi hävetä” (23.2.2008) ja ”Raimo Ilaskivi Marski-kohusta: Päät pölkylle!” (25.2.2008).

390 *Ilta-Sanomat* 24.2.2008 ”Jungner: Yle ei esitä ’homo-Marskia’ itsenäisyyspäivänä”.
391 Ks. *Kohti digiaikaa* -väliraporttia (Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 52/2003, Helsinki: Liikenne ja viestintäministeriö, 2003).
392 Sektori.com-verkkolehti 24.10.2006 ”Saksa asetti internetille TV-lupaa vastaavan lisenssimaksun”.
393 *Helsingin Sanomat* 6.4.2008 ”Teleoperaattorit valmistautuvat lopettamaan gsm-verkon”.
394 *Taloussanomat* 14.10.2006 ”Vanhanen: En vastaa kyselyyn TV-luvan maksamisesta”.
395 *Helsingin Sanomat* 3.3.2008 ”Suomessa luvassa yöllä täydellinen kuunpimennys”.
396 *Helsingin Sanomat* 5.3.2008 ”Ruususelle ei tuomiota – Vanhanen valittaa hoviin”.
397 Ksml.fi-verkkolehti 17.4.2008 ”Brax: Lautamiehiä painostettu poliittisesti”.
398 *Helsingin Sanomat* 4.3.2008 ”Tutkimus: Valtiojohdon uhkailijalla usein henkilökohtaisia ongelmia”.
399 *Helsingin Sanomien* jutun ”Eduskuntavaalit siirtyvät huhtikuulle” 4.3.2008 mukaan Lauri Tarastin johtama vaalijärjestelmän uudistamista pohtiva toimikunta vaatii eduskuntapuolueille 4 prosentin äänikynnystä.
400 *Helsingin Sanomat* 4.3.2008 ”Naistutkimus kuumentaa tunteita”.
401 Ks. esittämääni feminisminkritiikkiä teoksissani *Dialoginen filosofia* (Helsinki: Yliopistopaino, 2003) ja *Filosofiset viuhahdukset* (Helsinki: Feenix, 2007) sekä verkkokirjassani *Seksit selviksi* (2007). Kiteytetyn tulkintani subjektivismin ja objektivismin välisestä kissanhännänvedosta voitte tarkistaa esimerkiksi viimeksi mainitun julkaisun luvusta 7 (s. 56–58).
402 *Helsingin Sanomat* 26.11.2007 ”SanomaWSOY osti Blogilista.fi:n”.
403 *Helsingin Sanomat* 15.3.2008 ”Suomen blogeista tulikin viihdesivustoja”.
404 *Helsingin Sanomat* 20.3.2008 ”Lähes 40 000 vaatii seksirikostuomioiden tiukentamista”.
405 *Helsingin Sanomat* 14.5.2008 ”Alaikäiselle ehdollista vankeutta ja iso lasku seksuaalirikoksesta”.
406 *Ilta-Sanomat* 10.3.2008 ”Kanerva myöntää tekstiviestit povipommille”.
407 *Ilta-Sanomat* 29.3.2008 ”Kokoomusnaiset vaativat Kanervalta selitystä”.
408 *Ilta-Sanomat* 29.3.2008 ”Tiura tekstailusta: Pahalta näyttää”.
409 *Ilta-Sanomat* jutuissaan ”Myös pääministeri antaa täyden tuen Kanervalle” (29.3.2008) ja ”Zyskowicz: Ei väittänyt tekstiviestejä työasioiksi” (29.3.2008).
410 Adressit.com-verkkosivustolla Suvi Lindénin eroamisvaatimuksen allekirjoitti 14 111 ihmistä. Lindén oli joutunut eroamaan jo Lipposen toisen hallituksen kulttuuriministerin virasta kesäkuussa 2002 sen jälkeen, kun *Ilta-Sanomat* paljasti hänen myöntäneen 170 000 euron avustukset Sankivaaran golfkeskukselle, jossa hän oli itse perheineen osakkaana.
411 *Helsingin Sanomat* 12.3.2008 ”Prostituutioskandaalin riepottelema New Yorkin kuvernööri Spitzer eroaa”.
412 *Ilta-Sanomat* 26.3.2008 ”New Yorkin uusi kuvernööri tunnusti huumekokeilunsa”.
413 *Ilta-Sanomat* 21.3.2008 ”Kanerva kantaa ristiä – Turun Tuomasmessuun järjestysmiehet”.
414 *Ilta-Sanomat* 23.3.2008 ”Kanerva ei kantanut ristiä Tuomasmessussa”.
415 *Helsingin Sanomat* jutussa ”Tukiainen: Viesteissä ei pitäisi olla mitään ’törkeää’” 27.3.2008.
416 Uutiskynnys.fi-verkkolehti 27.3.2008 ”Bloginpitäjälle sakkorangaistus kansankiihotuksesta”. <http://www.uutiskynnys.fi/uutiset/kotimaa/2008/bloginpitajalle-sakkorangaistus-kansankiihotuksesta>.
417 *Helsingin Sanomat* 23.3.2008 ”Koraani-elokuvan nettisivu suljettiin”.
418 *Helsingin Sanomat* 29.3.2008 ”Koraani-elokuva vedettiin pois verkkosivuilta uhkailujen vuoksi”.
419 *Helsingin Sanomat* 22.3.2008 ”Hollantilaiset osoittivat mieltään Koraani-elokuvaa vastaan”.
420 *Helsingin Sanomat* 6.3.2008 ”Hollanti nostamassa terroriuhkatasoa Koraani-filmin vuoksi”.

[421] Toimittaja Matti Keppo *Helsingin Sanomien* jutussaan ”Fitna on 17 minuutin provokaatio” 27.3.2008.
[422] Imaami Fawaz Jneid *Helsingin Sanomien* jutun ”Hollantilainen imaami: Eurooppa ei arvannut islamin voimaa” 28.3.2008 mukaan.
[423] Korkeimman oikeuden päätös 2008/7, dnro S2007/13.
[424] *Helsingin Sanomat* 28.3.2008 ”Junatunneli Helsingin ja Tallinnan välille taas suunnitteille”.
[425] Ks. Andrew Mortonin teosta *Monican tarina* (suom. Aarne T. K. Lahtinen ym., alkut. *Monica's Story*, 1999, Helsinki: Otava, 1999).
[426] *Helsingin Sanomat* 1.4.2008 ”Katainen liikuttui kertoessaan Kanervan erottamisesta”.
[427] Ilkka Kanerva tekstiviesteissään *Helsingin Sanomien* jutun ”Ilta-Sanomat julkaisi Kanervan tekstiviestin” 29.3.2008 mukaan.
[428] *Ilta-Sanomat* 29.1.2008 ”Ilkka Kanerva sai moottoripyöräjengiläisiltä sikarin”.
[429] *Helsingin Sanomat* 1.4.2008 ”Alexander Stubbista uusi ulkoministeri”.
[430] *Taloussanomat* 2.4.2008 ”Stubbin tulot romahtavat puoleen”.
[431] *Helsingin Sanomat* 1.4.2008 ”Stubbin tilalle nouseva Sirpa Pietikäinen: Yllätyksellinen käänne”.
[432] Sirpa Pietikäinen Yle.fi-verkkouutisissa 1.4.2008 julkaistun jutun ”Sirpa Pietikäinen Stubbin tilalle europarlamenttiin” mukaan.
[433] *Iltalehti* 4.4.2008 ”Hammaslääkäriliitto onnitteli Stubbia harjan kera”.
[434] *Digitoday*-verkkolehti 28.9.2008 ”Suvi Lindénin etätyö arveluttaa oikeuskanslerinvirastoa”.
[435] *Taloussanomat* politiikantutkija Erkka Railon mielipidettä referoiden jutussa ”Äijäkäytös vaivaa vallanpitäjiä” 2.4.2008.
[436] *Helsingin Sanomat* 2.4.2008 ”Lehdet arvioivat poliittisen kulttuurin muuttuneen ministerinvaihdoksen myötä”.
[437] *Helsingin Sanomat* 3.4.2008 ”Halonen: äänestäjien vaatimustaso nousee”.
[438] *Helsingin Sanomat* jutussa ”Muslimikuljettajia herjattu Helsingin bussiyhtiössä” 2.4.2008.
[439] Ks. teostani *Dialoginen filosofia – Teoria, metodi ja politiikka* (Helsinki: Yliopistopaino, 2003, s. 312–320).
[440] *Helsingin Sanomien* Kari Räisänen ”kommentiksi” sanotussa jutussaan ”Toimeen on tultava” 2.4.2008.
[441] *Helsingin Sanomat* 6.4.2008 ”Maahanmuuttajien lapset valtaväestöä innokkaampia yrittäjiä”.
[442] Laki maahanmuuttajien erityistuesta (1192/2002) ja tuloverolaki (1360/2002).
[443] *Helsingin Sanomat* 16.3.2008 ”Akateeminen maahanmuuttaja jää suometta vaille työtä”.
[444] *Helsingin Sanomat* 2.4.2008 ”Al Jazeeran Suomi-videossa puidaan Jokelan tragediaa”.
[445] Yle.fi-verkkouutiset 2.4.2008 ”Vanhanen: Venäjä on naapuri, naapuri ja naapuri”.
[446] *Helsingin Sanomat* 1.4.2008 ”Venäjän kulotukset voivat aiheuttaa jopa kuolemia Suomessa”.
[447] *Turun Sanomat* 19.2.2008 ”Pohjoiset napajäät voivat sulaa jo ensi vuosikymmenellä”.
[448] *Helsingin Sanomat* 8.4.2008 ”Nokia hakee Bochumissa sopua myös osavaltion antamista tuista”.
[449] *Helsingin Sanomat* 9.4.2008 ”Kuluttajavirasto vaatii Sampo Pankilta selvitystä”.
[450] *Taloussanomat* 10.4.2008 ”Pankin vaihto ruuhkaantui”.
[451] *Taloussanomat* 10.4.2008 ”Sampo Pankki unohti nöyryyden”.
[452] *Helsingin Sanomat* 23.4.2008 ”Eritaustaiset naapurit riitelevät yhteisistä tiloista ja erilaisista tavoista”.
[453] *Helsingin Sanomat* 25.4.2008 ”Kiinalaiset hyökkäävät netissä länsimaita vastaan”.
[454] *Helsingin Sanomat* 16.4.2008 ”Lipponen: Venäjälle ei pidä luennoida ihmisoikeusasioista”.
[455] *Helsingin Sanomat* 24.4.2008 ”Vanhanen: Peking-päätös ei ollut hätiköity”.
[456] *Helsingin Sanomat* 25.4.2008 ”Massaliike julisti sellutehtaan purkutyöt saartoon”.

[457] *Helsingin Sanomat* 25.4.2008 ”Eurajoella iloitaan”.
[458] *Helsingin Sanomat* 25.4.2008 ”TVO hakee lupaa Olkiluodon neljännelle reaktorille”.
[459] *Helsingin Sanomat* 25.4.2008 ”Eduskunnan portailla vastustettiin ydinvoimaa”.
[460] *Helsingin Sanomat* 26.4.2008 ”Max Mosley palasi julkisuuteen häpeilemättä”.
[461] Sama.
[462] Juttua varten haastateltu poliisi *Helsingin Sanomien* uutisen ”Kerjäläiset levittäytyneet jo ympäri Suomea” 27.4.2008 mukaan.
[463] *Helsingin Sanomat* 29.4.2008 ”Hanurinsoittajat Romanian itäosasta ilmestyivät Helsingin katukuvaan”.
[464] *Helsingin Sanomat* 29.4.2008 ”Kerjäläisporukka on vaihtunut”.
[465] *Helsingin Sanomat* 25.4.2008 ”Oikeusoppineet tyrmäävät sähköpostien urkinnan”.
[466] *Helsingin Sanomat* 14.4.2008 ”Naapurin langattoman verkon käyttö laitonta”.
[467] *Taloussanomat* 13.4.2008 ”Älä käytä naapurin verkkoa, vaikka se olisi tarjolla”.
[468] *Helsingin Sanomat* 25.4.2008 ”Tuomioja lopettaisi vappumarssit ja Vasemmistoliiton”.
[469] Kari Rajamäki *Savon Sanomien* jutun ”Rajamäki moittii maahanmuuttopolitiikkaa” 1.5.2008 mukaan.
[470] *Päivä jolloin van Gogh murhattiin*, alkut. *Der Tag, als van Gogh ermordet wurde*, es. Oy Yleisradio Ab TV1, tuott. Hessiscer Rundfunk, Saksa, 2006.
[471] *Helsingin Sanomat* 6.5.2008 ”Eduskunta määritteli eduskuntatalon edustan turvatoimialueeksi”.
[472] *Uusi Suomi* 6.5.2008 ”Maahanmuuttoviraston valtaa halutaan lisätä”.
[473] Yle.fi-verkkosivut 6.5.2008 ”Maahanmuuttovirastosta halutaan tehdä supervirasto”.
[474] *Kaleva* 6.5.2008 ”Lappi kaipaa lisää työvoimaa maahanmuuttajista”.
[475] Yle.fi-verkkosivujen uutinen ”Internetistä on tullut ääriliikkeiden tukikohta myös Suomessa” 5.5.2008.
[476] Ks. Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen tutkijan Hannu Niemen tutkimusta ”Ulkomaalaisten rikollisuus” <http://www.optula.om.fi/uploads/nul786y.pdf>.
[477] Tiedot perustuvat Euroopan rasismin ja muukalaispelon seurantakeskuksen EUMC:n vuonna 2005 julkaisemaan raporttiin *Majorities' Attitudes Towards Minorities – Key Findings from the Eurobarometer and the European Social Survey* (Vienna: EUMC, s. 33), jonka ainestona oli käytetty European Social Surveyn ESS:n vuonna 2003 tekemää tutkimusta ja Eurobarometri-tutkimusta. Itse muukalaispelon käsite on propagandistinen, sillä maahanmuuton vastustamisessa ei ole kyse muukalaisen- eikä toiseudenpelosta vaan kansallisesta edusta, yhteiskuntarauhasta, julkisen talouden kantokyvystä ja järkevästä ajattelusta.
[478] *Helsingin Sanomat* 7.5.2008 ”Ranskan Le Peniä epäillään taas rasistisista kommenteista”.
[479] Ks. Leena Hietasen pamflettiteosta *Viron kylmä sota* (Helsinki: WSOY, 2008).
[480] *Helsingin Sanomat* 7.5.2008 ”Virolaiset raivostuivat suomalaisesta Viro-pamfletista”.
[481] *Helsingin Sanomat* 13.5.2008 ”Armeija etsii uusia aseita ihmisjoukkojen hillintään”.
[482] *Helsingin Sanomat* 11.3.2008 ”Vähemmistövaltuutettu paheksuu poliisin ulkomaalaisratsioita”.
[483] *Helsingin Sanomat* 13.5.2008 ”Lontoon poliisi alkaa kerätä teräaseita teineiltä”.
[484] Ks. esim. Britannian hallituksen julkaisemaa tutkimusta *Statistics on Race and the Criminal Justice System – 2005* <http://www.homeoffice.gov.uk/rds/pdfs06/s95race05.pdf>.
[485] *Daily Telegraph* 15.5.2008 ”Oxford Street murder: Teenager in court”.
[486] *The Sun* 15.5.2008 ”Rapist throw acid on girl”.
[487] Brittipoliisi *Helsingin Sanomien* jutun ”Lontoon poliisi alkaa kerätä teräaseita teineiltä” 13.5.2008 mukaan.
[488] *Helsingin Sanomat* 16.5.2008 ”Syyttäjä vaatii Karttusen lapsipornoteoksesta sakkotuomiota”.
[489] *Helsingin Sanomat* 15.5.2008 ”KKO: Pornoelokuvan kansi on julkaisu”.

[490] Verkkolehti *NZZ Online* jutussaan ”Streit in Deutschland um ’Einwanderer-DVDs’ – Meinungskonflikt um den niederländischen ’Nackt-Test’”. <http://www.nzz.ch/2006/03/18/al/articleDOF8X.html>.
[491] *Helsingin Sanomat* 15.5.2008 ”Paavo Lipponen haukkuu kirjassaan Erkki Tuomiojan”. Ks. Lipposen kirjaa *Järki voittaa – Suomalainen identiteetti globalisaation aikakaudella* (Helsinki: Otava, 2008).
[492] *Helsingin Sanomat* 16.5.2998 ”Lipposen haukkuma Patomäki pitää itseään kosmopoliittisena intellektuellina”.
[493] Ks. esim. *Helsingin Sanomien* 6.11.2006 julkaisemaa uutista ”Suomi yhä maailman vähiten korruptoitunut maa”.
[494] *Helsingin Sanomat* 20.5.2008 ”Ehdokkaat pyysivät itse rahaa liikemiesten vaaliapuryhmältä”.
[495] *Helsingin Sanomat* 20.5.2008 ”Vanhanen: Järjestelmää uhkaa luottamuskriisi vaalirahasotkun takia”.
[496] Ks. vuoden 2007 eduskuntavaalien vaalirahoitusilmoituksia oikeusministeriön sivuilla <http://www.vaalit.fi/38746.htm>.
[497] Tommi Hoikkala Yle.fi-verkkosivuilta löytyvässä blogikirjoituksessaan ”Viihteen kentältä päivänpolitiikkaan” 19.2.2008. <http://yle.fi/uutiset/kotimaa/nakokulma/id83042.html>.
[498] *Ilta-Sanomat* 21.5.2008 ”Jasmin Mäntylä lähtee kokoomuksen vaaliehdokkaaksi”.
[499] *Helsingin Sanomat* 21.5.2008 ”Lapsipornosta tuomittu taiteilija valittaa päätöksestä”.
[500] *Helsingin Sanomat* 22.5.2008 ”HS-raadin vastaukset kysymykseen: Saako taiteilija rikkoa lakia herättääkseen yhteiskunnallista keskustelua?”.
[501] *Helsingin Sanomat* 23.5.2008 ”Poliisi sulki lapsipornoepäilyn vuoksi taidenäyttelyn – nyt Australiassa”.
[502] *It-viikko* 5.3.2008 ”Lapsipornosta 200 vuotta vankeutta”. Tuomion järjettömyys johtui siitä, että jokaisesta (yhteensä kahdestakymmenestä) kuvasta oikeus langetti kymmenen vuoden tuomion ja laski ne yhteen eikä tuomio muuttunut edes Yhdysvaltain liittovaltion korkeimmassa oikeudessa.
[503] *It-viikko* 1.6.2007 ”Vakoileva äiti paljasti nettipedofiilin”.
[504] *It-viikko* 23.2.2007 ”Hakkeri hankki todisteet tuomarin lapsipornosta”.
[505] *Helsingin Sanomat* 24.5.2008 ”Stubb kiirehtii viisumivapautta Venäjän kanssa”.
[506] *Helsingin Sanomat* 16.4.2008 ”Lipponen: Venäjälle ei pidä luennoida ihmisoikeusasioista”.
[507] *Helsingin Sanomien* päivän kysymys 26.5.2008.
[508] Juhani Kaskeala *Helsingin Sanomien* jutussa ”Kaskeala: Maahanmuuttajilla asenne kohdallaan” 24.5.2008.
[509] Aristoteles ”Retoriikka; Runousoppi”, *Teokset*, osa IX (suom. Paavo Hohti ja Päivi Myllykoski, Helsinki: Gaudeamus, 1997, 1378b).
[510] *Helsingin Sanomat* 26.5.2008 ”Poliisin telttapartio rauhoitti Itäkeskuksen Tallinnanaukion”.
[511] *Taloussanomat* 27.5.2008 ”Suomi tarvitsee kaksi miljoonaa maahanmuuttajaa”.
[512] Ks. esim. *Helsingin Sanomien* uutista kansainvälisen asiantuntijatyöryhmän arviosta jutussa ”Maahanmuutto ei pelasta pohjoismaista hyvinvointia” 14.12.2008.
[513] *Helsingin Sanomat* 2.6.2008 ”Vankisairaalan ylilääkäri antaisi seksirikollisille ’jarrua’”.
[514] Ks. Hannu Lauerman kirjoitusta ”Hormonaalisen ja muun lääkehoidon mahdollisuudet seksuaalirikollisuudessa” *Duodecim*-lehdessä 11/2008 (s. 1192–1193).
[515] Ks. Kim Bentzin teosta *Kastroitu* (Lohja: Liberté, 1989).
[516] *Helsingin Sanomat* 29.5.2008 ”Innovaatioyliopiston nimeksi Aalto-korkeakoulu”.
[517] Ks. esim. Kymen ammattikorkeakoulun kotisivuja osoitteessa <http://www.kyamk.fi/frontpage>, jossa opistotasoinen oppilaitos käyttää itsestään nimitystä ”university”.
[518] *Helsingin Sanomat* 9.6.2008 ”Kokoomus valmis riisumaan vallan presidentiltä”.
[519] *Helsingin Sanomat* 8.6.2008 ”Götheborg-laiva toi prinssi Carl Philipin Helsinkiin”.
[520] *Helsingin Sanomat* 18.8.2007 ”Wahlroos järjesti kaikkien aikojen juhlat”.
[521] *Helsingin Sanomat* 13.6.2008 ”Irlanti kaataa EU:n perussopimuksen”.

[522] *Helsingin Sanomat* 13.6.2008 ”Barroso: Lissabonin sopimus voimaan Irlannista huolimatta”.
[523] *Helsingin Sanomat* 13.6.2008 ”Mitä jäi saamatta?”.
[524] *Helsingin Sanomat* 16.6.2008 ”Presidentin vene yllätti kulkemalla sivuttain”.
[525] *Helsingin Sanomat* 6.5.2008 ”Finnjet matkalla kohti romuttamoa”.
[526] *Helsingin Sanomat* 29.6.2008 ”Mannerheim ihmisten edessä”.
[527] *Ilta-Sanomat* 24.2.2008 ”Jungner: Yle ei esitä ’homo-Marskia’ itsenäisyyspäivänä”.
[528] Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen Jukka Lindstedtin ratkaisu dnro 590/4/05.
[529] *Sharia-oikeudessa*, alkut. *Inside a Shari’ah Court*, es. Oy Yleisradio Ab TV1, tuott. Films of Record ja BBC, Britannia, 2007.
[530] *Ilta-Sanomat* 1.8.2008 ”Aurinko pimenee puoliltapäivin”.
[531] MTV3:n nettiuutiset 2.8.2008 ”Romanialaisia epäiltiin sadoista varkauksista viime vuonna”.
[532] *Ilta-Sanomat* 3.8.2008 ”Suurista vain kokoomus kasvaa”.
[533] Ks. teostani *Enkelirakkaus – Filosofia ja uskonto homoseksuaalisuutena* (Norderstedt: Books on Demand GmbH, 2008).
[534] *Ilta-Sanomat* 7.8.2008 ”Suomen keihäskaksikko allekirjoitti tietämättään Tiibet-adressin”.
[535] Lao Tzu, *Te-Tao Ching – A New Translation on the Recently Discovered Ma-wang-tui Texts* (translated by Robert G. Henricks, New York: Ballantine Books, 1992, chapter 57).
[536] *Helsingin Sanomat* 11.8.2008 ”Maahanmuuttajanaisen menestys työelämässä kovan työn takana”.
[537] Yle.fi-verkkouutiset 11.8.2008 ”Satu Mäkelä-Nummela ampui olympiakultaa”.
[538] Yle.fi.verkkouutiset 11.8.2008 ”Henri Häkkinen toi olympiapronssia Suomelle”.
[539] Matti Vanhanen Yleisradion nettisivujen jutussa ”Matti Vanhanen fiilisteli Suomen mitaleita YLEn studiossa” 11.8.2008.
[540] *Vapauden kiihko*, alkut. *Freedom’s Fury*, es. Oy Yleisradio Ab TV1, tuott. Lucu Liu ja Quentin Tarantino, Wolo Entertainment, Yhdysvallat, 2006.
[541] Yle.fi-verkkouutiset jutussa ”Kiinalaistyttö oli liian ruma olympiakisojen avajaisiin” 12.8.2008.
[542] Ks. georgialaisurheilijan kommenttia Yle.fi-verkkouutisten jutussa ”’Me olemme täällä, perheemme ovat sodassa’” 10.8.2008.
[543] *Helsingin Sanomat* 10.8.2008 ”Vanhanen: Suomi pysyy tasapuolisena”.
[544] Yle.fi-verkkouutiset 13.8.2008 ”Michael Phelps nousi kultamitalitilaston ykköseksi”.
[545] *Uutiskynnys*-verkkolehti ”Euroopan Unioni uhkaa Tanskan maahanmuuttolainsäädäntöä” 11.8.2008. <http://www.uutiskynnys.fi/uutiset/ulkomaat/2008/euroopan-unioni-uhkana-tanskan-maahanmuuttolainsaadannolle>.
[546] Yle.fi-verkkouutiset 15.8.2008 ”Presidentti piti päänsä nimityskiistassa – Viljanen sai jatkokauden”.
[547] Yle.fi-verkkouutiset 15.8.2008 ”Halonen ei usko Etelä-Ossetian tilanteen vaikuttavan Suomen turvallisuuspolitiikkaan”.
[548] *Uusi Suomi* 26.6.2008 ”Porsche lähtee Suomesta”.
[549] *Kaleva* 14.8.2008 ”Kemijärvellä ennakoidaan jopa työvoimapulaa”.
[550] *Taloussanomat* 15.7.2008 ”Valmet Automotive alkaa valmistaa hybridejä”.
[551] *Helsingin Sanomat* 18.8.2008 ”Ulkoasiainvaliokunnan Salolainen: Nato-jäsenyys mutkistunut”.
[552] *Helsingin Sanomat* 19.8.2008 ”Katainen: Nyt tarvitaan Venäjä-realismia”.
[553] *Helsingin Sanomat* 24.5.2008 ”Stubb kiirehtii viisumivapautta Venäjän kanssa”.
[554] *Helsingin Sanomat* 24.8.2008 ”Haltioitunut Rogge ylisti Pekingin kisajärjestäjiä”.
[555] *Helsingin Sanomat* 24.8.2008 ”Yhdysvallat vaatii Kiinaa vapauttamaan mielenosoittajat”.
[556] Qx.se-verkkolehti 24.8.2008 ”Matthew Mitcham tog guld i OS”.
[557] *Helsingin Sanomat* 26.8.2008 ”Olympiavoittajan homous sensuroitiin”.
[558] *Helsingin Sanomat* 24.8.2008 ”Olli Rehn: Georgian kriisi saattaa olla käännekohta”.

[559] *Uusi Suomi* 25.8.2008 ”Stubb: Venäjän murskaava isku muutti maailmaa”.
[560] *Uusi Suomi* 22.8.2008 ”Häkämies 'Ilmapiiri on totaalisesti muuttunut'”.
[561] *Uusi Suomi* 25.8.2008 ”Vanhanen jyrähti Venäjälle”.
[562] *Ilta-Sanomat* 30.8.2008 ”Helsingissä imaamina toiminut terroriepäilty vangittiin”.
[563] *Helsingin Sanomat* 31.8.2008 julkaisemassaan jutussa ”Ennakkosensuuri loukkaa muslimeja – Profeetta Muhammedin vaimoa käsittelevä romaani joutui sensuurin kynsiin Yhdysvalloissa, koska kustantaja pelkäsi Saatanallisten säkeiden kaltaista kohua”.
[564] Ks. Irshad Manjin teosta *Islamin kahdet kasvot – Hätähuuto suvaitsevaisuuden ja muutoksen puolesta* (suom. Tiina Sjelvgren, alkut. *The Trouble with Islam*, Helsinki: Tammi, 2004).
[565] *Helsingin Sanomat* 31.8.2008 ”Kirja Muhammedin lapsivaimosta julki ehkä Tanskassa”.
[566] *Ilta-Sanomat* 31.8.2008 ”Kaksi rajua joukkotappelua viikonloppuna Turussa”.
[567] *Ilta-Sanomat* 31.8.2008 ”Lastenkirurgit: Ympärileikkaus ei edistä pojan terveyttä”.
[568] *Ilta-Sanomat* 11.9.2008 ”Tyly tutkimus: Naisjohtajalle mies on pelkkä astinlauta”.
[569] Aristoteles, ”Metafysiikka”, *Teokset*, osa VI (suom. Tuija Jatakari ym., alkut. *Ta meta ta fysika*, Helsinki: Gaudeamus 1990, 1076a).
[570] *Helsingin Sanomat* 1.9.2008 ”Stubb ja Halonen vuorottelivat huippukokouksessa”.
[571] *Helsingin Sanomat* 1.9.2008 ”Venäläisväite: Putin tainnutti amurintiikerin”.
[572] *Helsingin Sanomat* 11.11.2006 ”Tiikeri Manninen lopetettiin Korkeasaaressa”.
[573] *Helsingin Sanomat* 27.8.2008 ”Halonen vie Stubbin paikan EU:n ylimääräisessä huippukokouksessa”.
[574] *Helsingin Sanomat* 31.8.2008 ”Matti Vanhanen: Stubb puhui Natosta kokoomuksen äänellä”.
[575] *Talouselämä* 9.9.2008 ”Igglo meni hiljaiseen myyntiin”.
[576] Ks. Crape Oy:n kotisivuja osoitteessa <http://www.crape.fi/army/>.
[577] *Loose Change* -elokuvan viimeisin versio on nähtävissä ohjelman internetkotisivuilla osoitteessa <http://www.loosechange911.com/finalcut/>.
[578] Ks. Sigmund Freudin teosta *Toteemi ja tabu – Eräitä yhtäläisyyksiä villien ja neuroottisten sielunelämässä* (suom. Mirja Rutanen, alkut. *Totem und taboo*, 1913, Helsinki: Love-kirjat, 1989).
[579] *The New York Times* 2.8.2008 ”Scientist's suicide linked to anthrax inquiry”.
[580] *Helsingin Sanomat* 11.9.2008 ”Alle puolet uskoo al-Qaidan tehneen WTC-iskut”.
[581] George Santayana teoksensa *Life of Reason – Reason in Common Sense (*New York: Charles Scribner's Sons, 1905–1906) kappaleessa 12.
[582] *Helsingin Sanomat* 29.9.2008 ”Helsingin yliopiston opiskelijat saavat uuden suurkirjaston”.
[583] MTV3-fi-verkkouutiset 14.9.2008 ”Greenspanin mukaan USA syöksyy lamaan”.
[584] *Talouselämä* 10.4.2008 ”Greenspan: En se minä ollut”.
[585] *Talouselämä* 20.3.2008 ”Ensimmäinen domino kaatui Wall Streetillä”.
[586] Morris, Charles R., *The Trillion Dollar Meltdown – Easy Money, High Rollers, and the Great Credit Cash*. New York: Public Affairs, 2008.
[587] Yle.fi-verkkouutiset 15.9.2008 ”Sadoilla suomalaisilla Lehman Brothersin indeksilainoja”.
[588] Yle.fi-verkkouutiset 15.9.2008 ”Bank of America ostaa Merrill Lynchin”.
[589] Alan Greenspan *Taloussanomien* jutun ”Greenspan: Pankkeja kaatuu lisää” 14.9.2008 mukaan.
[590] Ks. Douglas R. Oxleyn ym. artikkelia ”Political attitudes vary with physiological traits” *Science*-lehdessä 19.9.2008 (s. 1667–1670).
[591] *Helsingin Sanomat* 20.9.2008 ”Tutkimus: Säikyt ihmiset suosivat kovaa politiikkaa”.
[592] *Helsingin Sanomat* 23.9.2008 ”11 kuoli Kauhajoen kouluammuskelussa”.
[593] *Helsingin Sanomat* 24.9.2008 ”Tuttavat: Saari oli koulukiusattu ja syrjäytynyt”.
[594] *Helsingin Sanomat* 24.9.2008 ”Näin Matti Saari toimi verkossa”.
[595] *Helsingin Sanomat* 23.9.2008 ”Saari ammuskeli käsiaseella internetin videoilla”.
[596] *Helsingin Sanomat* 23.9.2008 ”Tavallisen oloinen nuorukainen kertoi vihaavansa ihmisiä”.

[597] *Ilta-Sanomat* 23.9.2008 ”Hallitus kokoon Kauhajoen ammuskelun vuoksi”.
[598] *Ilta-Sanomat* 25.9.2008 ”Kauhajoen tragedia poikinut useita koulu-uhkauksia”.
[599] *Ilta-Sanomat* 24.9.2008 ”Surmattu opettaja oli ministeri Paula Risikon ystävä”.
[600] Friedrich Nietzsche teoksessaan *Epäjumalten hämärä* (suom. Markku Saarinen, alkut. *Götzen-Dämmerung*, 1888, Helsinki: Unio Mystica, 1995, ajatelma 36).
[601] *Ilta-Sanomat* 23.9.2008 ”Miksi poliisi ei puuttunut Kauhajoen ampujan nettivideoihin?”.
[602] *Ilta-Sanomat* 23.9.2008 ”Kauhajoen ampujaa kuulustellutta komisariota ei ole saatu kiinni”.
[603] *Ilta-Sanomat* 24.9.2008 ”Poliisi: Saari on ainoa epäilty”.
[604] Ilta-Sanomat jutussa ”Myönnettyjen aselupien määrä pudonnut nopeasti” 25.9.2008.
[605] Yle.fi-verkkouutiset 29.8.2008 ”Sisäministeriö oikaisee tutkimustietoa suomalaisten käsiaseista”.
[606] *Ilta-Sanomat* 23.9.2008 ”Oikeusministeri aselakien tiukentamisesta: Katsotaan”.
[607] *Ilta-Sanomat* 24.9.2008 ”Suomi vastusti viimeiseen asti EU:ssa aselain tiukennusta”.
[608] *Ilta-Sanomat* 25.9.2008 ”Holmlundin pää kääntyi yhdessä yössä aselupa-asiassa”.
[609] *Helsingin Sanomat* 23.9.2008 ”Brax: Kauhajoki ehkä osaksi Jokelan tutkinnan erillislakia”.
[610] *Helsingin Sanomat* 24.9.2008 ”Saari ja Pekka-Eric Auvinen saattoivat tuntea toisensa”.
[611] *Ilta-Sanomat* 25.9.2008 ”Sdp haluaa erillisen nettipoliisin”.
[612] *Al-Jazeeran* verkkosivut 24.9.2008 ”Shooting rampage at Finnish school”. <http://english.aljazeera.net/news/europe/2008/09/2008923141243515946.html>.
[613] *Helsingin Sanomat* 24.9.2008 ”Rehtori: Saari oli parhaita oppilaitamme mutta ei kiusattu”.
[614] *Helsingin Sanomat* 24.9.2008 ”Saari ja Pekka-Eric Auvinen saattoivat tuntea toisensa”.
[615] *Iltalehti* 25.9.2008 ”Sirpaleinen nuoruus – Sisaruksen kuolema, vanhempien avioero ja koulukiusaaminen varjostivat Matti Saaren elämää”.
[616] Liisa Kemppainen Oulun yliopistossa 9.11.2001 tarkastetussa väitöskirjassaan *Family Predictors of Severe Mental Disorders and Criminality in the Northern Finland 1966 Birth Cohort* (Acta Universitatis Ouluensis, Series D, Medica, 649, Oulun yliopisto: Oulu, 2001).
[617] *Ilta-Sanomat* 24.9.2008 ”Tutkinnanjohtaja: Auvinen ja Saari saattoivat olla yhteydessä toisiinsa”.
[618] *Ilta-Sanomat* 25.9.2008 ”Tutkinnanjohtaja: Auvisen ja Saaren välillä ei vahvistettua yhteyttä”.
[619] Ks. esim. *Ilta-Sanomien* juttua ”’Hyvinvointiyhteiskunta voi huonosti’” 24.9.2008.
[620] *Ilta-Sanomat* 24.9.2008 ”Professori: Mielenterveysongelmia seulottava esiin ajoissa”.
[621] Ks. esim. *Ilta-Sanomien* haastatteleman Georg Henrik Wreden näkemyksiä jutussa ”Ohjelmajohtaja perustaisi väkivallan asiantuntijakeskuksen” 24.9.2008.
[622] Esimerkiksi Tehy on jo esittänyt vaatimuksensa *Ilta-Sanomien* jutussa ”Suomesta puuttuu 400 kouluterveydenhoitajaa” 24.9.2008.
[623] Kolumnisti Roger Boyes *The Times* -lehdessä 23.9.2008.
[624] *Ilta-Sanomat* 25.9.2008 ”Suomeen tulossa noin 50 toimittajan joukko USA:sta”.
[625] *Ilta-Sanomat* 24.9.2008 ”Lue puhemies Sauli Niinistön muistosanat eduskunnan täysistunnossa”.
[626] *Ilta-Sanomat* 25.9.2008 ”Kauhajoki tuntuu Lahden turvallisuus- ja puolustusmessuilla”.
[627] *Ilta-Sanomat* 24.9.2008 ”Poliisi tehostaa nettivalvontaa ainakin kuukauden ajaksi”.
[628] *Ilta-Sanomat* 25.9.2008 ”Ministeri Anne Holmlund puolustaa ampumaharrastajia”.
[629] Ks. Markku Pääskysen romaaneja *Vihan päivä* (Helsinki: Tammi, 2006) ja *Ellington* (Helsinki: Tammi, 2003).
[630] Ks. Thomas Quickin omaelämäkertaa *Kvarblivelse* (Stockholm: Kaos Press, 1998).
[631] Ks. Johan Bäckmanin teosta *Pronssisoturi – Viron patsaskiistan tausta ja sisältö* (Tallinna: Tarbeinfo, 2008).
[632] *Helsingin Sanomat* 22.9.2008 ”Suomalaiskirja kummastuttaa Virossa”.
[633] *Helsingin Sanomat* 24.9.2008 ”Avoin kirje vaatii Bäckmanin opetuksen tutkintaa Helsingin yliopistossa”.

634 *Helsingin Sanomat* 25.9.2008 ”Helsingin yliopisto ei puutu Bäckmanin puheisiin”.
635 Ks. esim. Eero Backmanin artikkelia ”Kan vetenskaplig kritik vara ärekränkning” aikakauskirjassa *Nordisk Tidskrift för Kriminalvidenskab* vuodelta 1994, s. 28.
636 Ks. esim. Olavi Heinosen ym. teosta *Rikosoikeus* (Helsinki: WSOY, 1999, s. 591).
637 Ks. teostani *Enkelirakkaus – Filosofia ja uskonto homoseksuaalisuutena* (Norderstedt: Books on Demand GmbH, s. 453–459).
638 *Hymy* 13.4.2006.
639 *Helsingin Sanomat* 1.10.2008 ”Johanna Korhonen: Lapin Kansa antoi potkut naispuolison takia”.
640 *Ilta-Sanomat* 1.10.2008 ”Johanna Korhonen: Alma Media tarjosi 100 000 euron vaikenemisrahaa”.
641 Ks. *Helsingin Sanomien* 1.10.2008 julkaisemaa ”Johanna Korhosen muistiota erottamisestaan”.
642 *Helsingin Sanomat* 1.10.2008 ”Myös Pohjolan Sanomien päätoimittajan puoliso kunnallispoliitikko”.
643 Ks. *Helsingin Sanomien* haastattelemien juristien kannanottoja jutussa ”’Laiton irtisanominen, jos syy sukupuolisessa suuntautumisessa’” 1.10.2008.
644 Ks. teokseni *Työttömän kuolema* (Helsinki: Yliopistopaino, 2005) sivuja 210–219.
645 Ks. teokseni *Suomalaisen nykyfilosofian historia – Mustelmani taisteluista tieteen ja filosofian kentillä* (Norderstdt: Books on Demand GmbH, 2009) lukua 7.
646 Gaudeamuksen myynti- ja markkinointipäällikkö Riitta Korpipää sähköpostiviestissään minulle 7.10.2008.
647 Ks. *Helsingin Sanomien* juttuja ”Työ tekijänsä niittää – Luovan toiminnan syrjäytymisellä on traagisia seurauksia kulttuurillemme” (5.6.2005) ja ”Työttömät vapaakansalaisiksi” (28.8.2005).
648 Ks. Heikki Patomäen teosta *Yliopisto oyj* (Helsinki: Gaudeamus, 2005).
649 Ks. teokseni *Työttömän kuolema – Johdatus uuteen työyhteiskuntaan ja työn filosofiaan* (Helsinki: Yliopistopaino, 2005) sivuja 201–219.
650 Ks. Alexandr Solženitsynin teosta *Vankileirien saaristo* (alkut. *Arhipelag gulag*, 1973, suom. Esa Adrian, Stockholm: Wahlström & Widstrand, 1974).
651 Ks. Henry Millerin teosta *Kauriin kääntöpiiri* (alkut. *Tropic of Cancer*, 1934, suom. Risto Lehmusoksa, Helsinki: Gummerus, 1969).
652 Ks. Kirsti Simonsuuren *Yliopisto*-lehteen 2/2007 laatimaa juttua, jossa paheksuttiin, että kustantamojen koko yhdistämishanke oli valmisteltu asianosaisilta salassa.
653 Reino Lantto ja Tuomas Seppä Herman Raivion laatimassa jutussa ”Yliopistokustantamisen uusi työjako” *Yliopistopainon uutiset* -lehdessä 1/2007 (s. 10–13).
654 *Helsingin Sanomat* 29.10.2002 julkaisemassaan jutussa ”Hautaan ihmistä ja luontoa kunnioittaen”, joka oli sijoitettu lehden markkinamyönteistä linjaa mukaillen osastolle ”Hinta & Laatu”.
655 *Helsingin Sanomat* 11.10.2008 ”Valtaosa Helsingin vainajista haudataan tuhkaamalla”.
656 Sampo Terho *Uuden Suomen* kolumnissaan ”Sateenkaarisiunaus” 17.10.2008. <http://www.uusisuomi.fi/nakokulmat/sampoterho/sateenkaarisiunaus>.
657 *Helsingin Sanomat* 8.4.2008 ”Homoille ja lesboille oma hautausmaa Kööpenhaminaan”.
658 Ks. Norbert Eliasin vuonna 1982 julkaisemaa teosta *Kuolevien yksinäisyys* (suom. Jari ja Paula Nieminen, alkut. *Über die Einsamkeit der Sterbenden in unseren Tagen*, Helsinki: Gaudeamus, 1993).
659 Ks. Kari Suomalaisen *Menestyjän käsikirjaa* (Klaukkala: Recallmed, 1998, s. 110).
660 *Helsingin Sanomat* 10.10.2008 ”Venäjällä ja Serbiassa kritisoidaan valintaa”.
661 *Helsingin Sanomat* 11.10.2008 ”Ahtisaari: Suomen kannattaa liittyä Natoon”.
662 Viimeisimmät ranking-sijoitukset julkaisi *The Times Higher Education Supplement* -korkeakoululehti marraskuussa, mistä kertoi muiden muassa *Helsingin Sanomat* jutussaan ”Helsingin yliopisto nousi huippuyliopistojen listalla” 14.10.2008.
663 *Helsingin Sanomat* 11.10.2008 ”Itävallan puoluejohtaja Haider kuoli onnettomuudessa”.

[664] Euroopan puoluejohtajat *Helsingin Sanomien* jutussa ”Kuin aurinko olisi pudonnut taivaalta” 11.10.2008.
[665] Helsingin kaupungin tietokeskuksen Pekka Vuori *Helsingin Sanomien* jutussa ”Jo joka kymmenes oppilas on maahanmuuttaja” 5.2.2008.
[666] *Helsingin Sanomat* 30.8.2008 ”Päivi Lipponen: Maksuton joukkoliikenne Helsinkiin”. Asiansa Lipponen esitteli *Uuden Suomen* blogissaan <http://lipponen.blogit.uusisuomi.fi/2008/08/30/maksuton-joukkoliikenne-helsinkiin/>.
[667] Nelosen uutisten TNS-Gallupilla teettämästä tutkimuksesta kertoi *Helsingin Sanomat* jutussaan ”Joka toinen suomalainen pitää maahanmuuton kasvua kielteisenä” 23.10.2008. Naisista 43 prosenttia ilmoitti suhtautuvansa kielteisesti maahanmuuton lisääntymiseen, kun miehistä kielteisesti suhtautui 54 prosenttia. Tutkimukseen haastateltiin 1 191 suomalaista. Johdannoksi vastaajille kerrottiin, että 15 vuoden kuluttua Helsingin asukkaista maahanmuuttajia on arvioiden mukaan joka neljäs. Tällä hetkellä joka kymmenes helsinkiläinen on maahanmuuttaja.
[668] Tiedot perustuvat Euroopan rasismin ja muukalaispelon seurantakeskuksen EUMC:n vuonna 2005 julkaisemaan raporttiin *Majorities' Attitudes Towards Minorities – Key Findings from the Eurobarometer and the European Social Survey* (Vienna: EUMC, s. 33), jonka ainestona oli käytetty European Social Surveyn ESS:n vuonna 2003 tekemää tutkimusta ja Eurobarometri-tutkimusta.
[669] *Helsingin Sanomat* 19.10.2008 ”Nelihenkisen perheen surma järkytti syvästi naapurustoa Oulussa”.
[670] *Kaleva* 22.10.2008 ”Surma-asunnossa oli perheen lisäksi kaksi ulkopuolista henkilöä”.
[671] *Taloussanomat* 22.10.2008 ”Asuntovelkaisten vaikeudet näkyvät jo”.
[672] Ks. Robert J. Shillerin teosta *Irrational Exuberance – The Second Edition* (Princeton: Princeton University Press, 2005).
[673] Ks. Robert J. Shillerin teosta *The Subprime Solution – How Today's Global Financial Crisis Happened, and What to Do About It* (Princeton: Princeton University Press, 2008).
[674] *Helsingin Sanomat* 23.10.2008 ”Haiderin seuraaja väittää olleensa ex-puoluejohtajan elämänkumppani”.
[675] *Helsingin Sanomat* 23.10.2008 ”Haiderin seksuaalisuus on medialle paha pala”.
[676] Ks. Lothar Machtanin teosta *Hitlers Geheimnis – Das Doppelleben eines Diktators* (Berlin: Alexander Fest, 2001).
[677] Ks. Walter C. Langerin teosta *The Mind of Adolf Hitler* (London: Secker & Warburg, 1972).
[678] *City-lehti* 20/2008 ”200-luvun kirjaroviot – Lukeminen kannattaa aina mutta kirjoittaminen ei välttämättä”.
[679] Ks. Oriana Fallacin teosta *La rabbia e l'orgoglio* (Milano: Rizzoli, 2002).
[680] Ks. Ayaan Hirsi Alin kokoelmateosta *Neitsythäkki – Islam, nainen ja fundamentalismi* (Helsinki: Tammi, 2005).
[681] Ks. Hannu Salaman romaania *Juhannustanssit* (Helsinki: Otava, 1964), joka oikeuden päätöksen vuoksi ja kirjailijan armahtamisesta huolimatta ilmestyi sensuroituna aina vuoteen 1990 asti.
[682] Ks. Antti Kylliäisen teosta *Maan päällä niin kuin taivaassa – Jumalan ja ihmisen armo* (Helsinki: Otava, 2004).
[683] Ks. Tapio Kotkavuoren teosta *Vasemman käden polku* (Kaarina: Voimasana, 2004).
[684] *Turun Ylioppilaslehti* 3/2005 ”Kirja kulttuurin pimeältä puolelta”.
[685] Ks. Susan Kurosen kirjaa *Pääministerin morsian* (Helsinki: Etukeno, 2007).
[686] Ks. Johan Bäckmanin kirjaa *Pronssisoturi – Viron patsaskiistan tausta ja sisältö* (Tallinna: Tarbeinfo, 2008).
[687] Ks. Alain Robbe-Grillet'n romaania *Un roman sentimental* (Paris: Fayard, 2007).
[688] Ks. Peter Parnellin ja Justin Richardsonin teosta *And Tango Makes Three* (London: Simon and Schuster, 2005).
[689] *Helsingin Sanomat* 14.10.2008 ”EU aikoo suitsia verkkorikollisuutta ilmiantojärjestelmällä”.

[690] *Helsingin Sanomat* 26.10.2008 ”Kokoomus vaalivoittoon, perussuomalaisilla huima noste”.
[691] *Helsingin Sanomat* 26.10.2008 ”Unto Hämäläinen: Perussuomalaiset nyt pakko ottaa vakavasti”.
[692] *Helsingin Sanomat* 28.10.2008 ”Porvoon itsemurhien motiivina ehkä kasvattilasten menettäminen”.
[693] *Helsingin Sanomat* 28.10.2008 ”Herttoniemen kaksoissurma tehtiin armeijan aseella”.
[694] *Helsingin Sanomat* 28.10.2008 ”Työnantajat toivovat lisää koulutusta maahanmuuttajille”.
[695] *Helsingin Sanomat* 29.10.2008 ”Maahanmuuttoministeri kokeilisi anonyymiä työnhakua”.
[696] Radio Swedenin englanninkieliset uutissivut <http://www.sr.se> jutussa ”Anonymous job applications dumped” 28.10.2008>.
[697] Jyrki Katainen MTV3.fi-verkkosivuilla julkaistussa uutisessa ”Katainen haluaa pankeille tuotevastuun” 4.11.2008.
[698] *Helsingin Sanomat* 3.11.2008 ”Naisia yhä vain kourallinen tuloeliitissä”.
[699] *Helsingin Sanomat* 3.11.2008 ”Alma Median kohujohtaja Telanne ansaitsi 360 000 euroa”.
[700] *Helsingin Sanomat* 3.11.2008 ”Paasilinna ja Hirvisaari eniten tienaavat kirjailijat”.
[701] Talousjulkaisu Forbes.com:in mukaan maailman kolmen rikkaimman kärki on 3.5.2008 Warren Buffet, Carlos Helu ja William Gates III. Maailmankirjain mullistumisesta kertoo se, että kymmenen kärjessä on tätä nykyä peräti neljä rutiköyhässä Intiassa syntynyttä miljardööriä.
[702] *Helsingin Sanomat* 17.10.2007 ”Bush: Dalai Laman juhlinta ei vahingoita suhteita Kiinaan”.
[703] *Ilta-Sanomat* 5.11.2008 ”Barack Obama voitti Yhdysvaltain presidentinvaalit”.
[704] *Helsingin Sanomat* 2.11.2008 ”Formulakausi päättyi draamaan, tunteisiin ja kyyneliin – Lewis Hamilton varmisti mestaruuden viimeisellä kierroksella”.
[705] CNN:n raportoimasta uutisesta kertoi Suomessa *Uutiskynnys*-verkkolehti jutussa ”Eurooppalaiset vähemmistöksi Yhdysvalloissa 2042. <http://www.uutiskynnys.fi/uutiset/ulkomaat/2008/eurooppalaiset-vahemmistoksi-yhdysvalloissa-2042>.
[706] *Ilta-Sanomat* 22.10.2008 ”Al-Qaida kannattaa John McCainia presidentiksi”.
[707] *Ilta-Sanomat* 1.9.2008 ”Varapresidenttiehdokas Sarah Palinin teinitytär on nyt raskaana”.
[708] *Helsingin Sanomat* 15.5.2008 ”Rehtori Ilkka Niiniluoto: Yleissivistys heikkenemässä”.
[709] *Helsingin Sanomat* 4.11.2008 ”BB-Tuuli: ’Talvisota käytiin 1800-luvulla’”.
[710] Ks. *Uuden Suomen* 2.11.2008 julkaisemaa juttua, jonka mukaan rauhanaktivistit väittävät Suomen olevan ”aseriisunnan häpeäpilkku”.
[711] *Helsingin Sanomat* 8.11.2008 ”Stubb: EU:n laajeneminen jatkuu, ja hyvä niin”.
[712] *Helsingin Sanomat* 8.11.2008 ”Sarkomaa ei halua siirtää toimeentulotukea Kelan luukulle”.
[713] *Helsingin Sanomat* jutussa ”Vantaa pyrkii katkaisemaan etniset kähinät heti alkuunsa” 8.11.2008.
[714] *Helsingin Sanomat* 7.2.2008 ”Poliisit valmistuvat työttömiksi”.
[715] *Helsingin Sanomat* 9.11.2008 ”Poliisiylijohtaja haluaa maahanmuuttajia poliiseiksi”.
[716] *Helsingin Sanomat* 8.11.2008 ”Ehdotus nettipiratismin suitsimisesta kuohuttaa Ruotsissa”.
[717] *Turun Sanomat* 27.9.2008 ”Porvarihallitus antoi arvostelumyrskyn jälkeen periksi radiotiedustelujutussa – Teleliikennettä voi salakuunnella Ruotsissa vain tuomioistuimen luvalla”.
[718] Tiedot käyvät ilmi *Helsingin Sanomien* jutusta ”Luvaton verkkolataaminen yleisin nuorten rikos” 12.11.2008.
[719] *Helsingin Sanomat* 8.11.2008 ”Miestutkija: Palkkatasa-arvo tekisi naisista miehiä vauraampia”.

720 *Ilta-Sanomat* 6.11.2008 ”Ministerin avustaja eroaa ahdistelusyytösten vuoksi”.

721 *Ilta-Sanomat* 6.11.2008 ”Stefan Wallin kähminnästä: Ero oli ainoa vaihtoehto”.

722 *Ilta-Sanomat* 9.11.2008 ”Stefan Wallin: Miehillä menee monilla elämänalueilla naisia huonommin”.

723 *Ilta-Sanomat* 10.11.2008 ”JSN:n puheenjohtaja haluaa nettiherjaajat kuriin – ’nettikirjoittelua vain omalla nimellä’”.

724 *Ilta-Sanomat* 24.1.2008 ”JSN:n Hyvärinen: Myös kirjat neuvoston säätelyyn”.

725 Jukka Kemppinen blogikirjoituksessaan ”Mikset jo kuole, JSN?” <http://kemppinen.blogspot.com/2007/05/miksi-et-jo-kuole-jsn.html>.

726 *Ilta-Sanomat* 10.11.2008 ”Sisäministeri Holmlund: Tietosuojaa alas turvallisuuden nimissä”.

727 *Helsingin Sanomat* 11.11.2008 ”Ministeri Holmlund: Käsiaseiden täyskielto ei todennäköinen”.

728 *Helsingin Sanomat* 11.11.2008 ”Sdp haluaisi soluttaa poliisit verkkoyhteisöihin”.

729 *Helsingin Sanomat* 11.11.2008 ”Bloggaaja tuomittiin yli 20 vuodeksi vankilaan Myanmarissa”.

730 *Al-Qaidan verkko*, alkut. *The Al-Qaeda Code*, suom. Sampsa Peltonen, es. Oy Yleisradio Ab TV1, tuott. Nomad Films and Heliox Films, Kanada ja Ranska, 2008.

731 Jussi Halla-aho *Scripta*-bloginsa kirjoituksessa ”Kommentteja A-talk-lähetykseen” 30.10.2008. <http://www.halla-aho.com/scripta/kommentteja_atalklahetykseen_30102008.html>.

732 *Helsingin Sanomat* 12.11.2008 ”Teloitusvideoiden julkaiseminen toi ehdollista vankeutta”.

733 *Helsingin Sanomat* 13.11.2008 ”Vihreät Naiset harkitsee rikosilmoitusta Jussi Halla-ahoa vastaan”.

734 Ks. Jussi Halla-ahon *Scripta*-blogissaan 20.12.2008 julkaisemaa verkkokolumnia ”Monikultturisuus ja nainen” <http://www.halla-aho.com/scripta/monikulttuurisuus_ja_nainen.html>.

735 Ks. Vihreiden Naisten sääntöjä järjestön internetsivuilla <http://www.vihreatnaiset.fi/yhdistyksen-saannot/>.

736 *Helsingin Sanomat* 14.11.2008 ”Vähemmistövaltuutettu muistuttaa puolueita rasismin vastaisesta peruskirjasta”.

737 *Helsingin Sanomat* 13.11.2008 ”HS-raadin vastaukset kysymykseen: Onko kirja-alan palkinnoista muuta kuin kaupallista hyötyä kirjallisuudelle?”.

738 Ks. Panu Rajalan Mika Waltari -elämäkertaa *Unio Mystica – Mika Waltarin elämä ja teokset* (Helsinki: WSOY, 2008).

739 *Katso ihmistä*, draamasarja, käsik. Kari Hukkila, tuott. ja es. Oy Yleisradio Ab TV1, 2008.

740 *Ilta-Sanomat* 18.11.2008 ”Tutkintapyyntö Halla-ahon raiskaustekstistä”.

741 Ks. Jussi Halla-ahon *Scripta*-blogissaan 20.12.2006 julkaisemaa kirjoitusta ”Monikulttuurisuus ja nainen” <http://www.halla-aho.com/scripta/monikulttuurisuus_ja_nainen.html>.

742 Ks. Jussi Halla-ahon *Scripta*-blogissaan 15.11.2008 julkaisemaa kirjoitusta ”Kommentti raiskauskohinaan” <http://www.halla-aho.com/scripta/kommentti_raiskauskohinaan.html>.

743 Ks. Jussi Halla-ahon *Scripta*-blogissaan 17.11.2008 julkaisemaa kirjoitusta ”Ajatuksia kritiikistä ja sen sietämisestä” <http://www.halla-aho.com/scripta/ajatuksia_kritiikista_ja_sen_sietamisesta.html>.

744 Osmo Soininvaara *Ilta-Sanomien* jutun ”Tutkintapyyntö Halla-ahon raiskaustekstistä” 18.11.2008 mukaan.

745 Jeja-Pekka Roos *Uuden Suomen* blogikirjoituksessaan ”Hyvästi Halla-aho” 4.11.2008. <http://jproos.blogit.uusisuomi.fi/2008/11/04/hyvasti-halla-aho/>.

746 Ks. Jeja-Pekka Roosin kirjoitusta ”Älykkyyden tabu murtuu” Lynnin ja Vanhasen tutkimuksista <http://www.valt.helsinki.fi/staff/jproos/lynnvanhanen.htm>.

747 *Helsingin Sanomat* 20.11.2008 ”Turvapaikanhakijoita saapuu Suomeen enemmän kuin aikoihin”.

[748] Lähde: Tilastokeskus <http://www.stat.fi>. Suomalaisten köyhien arjesta ks. myös *Ylioppilaslehden* 15/2008 juttua ”Häpeän kantajat”.
[749] *Helsingin Sanomat* 20.11.2008 ”Otaniemeen kaavaillaan satojen ihmisten pakolaiskeskusta”.
[750] Sirpa Hertell Vihreiden Naisten internetkotisivuilla <http://www.vihreätnaiset.fi>.
[751] Asiasta raportoi Suomessa muiden muassa *Uusi Suomi* jutussaan ”Katainen on Euroopan ykkönen” 18.11.2008.
[752] *Taloussanomat* 18.11.2008 ”Hallitus pisti perintöveron uusiksi”.
[753] *Helsingin Sanomat* 19.11.2008 ”Oppositio hajosi ruokaverosta päätettäessä”.
[754] Jyrki Kataisen kaavailemasta 50 miljardin takauksesta pankeille ks. esim *Helsingin Sanomien* juttua ”Pankit ja kotitaloudet torjumaan työttömyyttä” 15.11.2008.
[755] *Uusi Suomi* 15.11.2008 ”Katainen: Kuluttaminen on nyt isänmaallinen teko”.
[756] *Ilta-Sanomat* 18.11.2008 ”Nyt alkoi velkaelvytys”.
[757] *Helsingin Sanomat* 20.11.2008 ”Homoperheille aiotaan sallia sisäinen adoptio”.
[758] Ks. Jussi Halla-ahon *Scripta*-blogissaan 21.11.2008 julkaisemaa kirjoitusta ”Sanna Ukkola ja Ilta-Sanomat” <http://www.halla-aho.com/scripta/sanna_ukkola_ja_iltasanomat.html>.
[759] *Ilta-Sanomat* 28.11.2008 ”Poliisi: Jussi Halla-ahon aselupa mietintään”.
[760] Ks. Jussi Halla-ahon *Scripta*-blogissaan julkaisemaa kirjoitusta ”Katuhäirinnästä” <http://www.halla-aho.com/scripta/ katuhairinnasta.html>.
[761] Osmo Soinivaara 17.11.2008 julkaisemassaan blogikirjoituksessa ”Raiskauksista noin oikeasti” <http://www.soininvaara.fi/2008/11/17/raiskauksista-noin-oikeasti/>.
[762] Kari Suomalainen *Menestyjän käsikirjassaan* (Klaukkala: Recallmed, 1998, s. 48).
[763] Mika Waltari esseessään ”Kirjailijan ongelma” vuodelta 1967; julkaistu Waltarin teoksessa *Ihmisen ääni* (toim. Ritva Haavikko, Helsinki: WSOY, 1978, s. 92).
[764] Ks. Jussi Halla-ahon *Scripta*-blogissaan 28.11.2008 julkaisemaa kirjoitusta ”Kommentti homonampumiskohinaan” <http://www.halla-aho.com/scripta/kommentti_homonampumis kohinaan.html>.
[765] *Helsingin Sanomat* 28.11.2008 ”Poliisi harkitsee Jussi Halla-ahon aseluvan peruuttamista”.
[766] *Helsingin Sanomat* 2.12.2008 ”Lapsipornosta tuomittu sai töitä terveyskeskuslääkärinä”.
[767] *Ilta-Sanomat* 2.12.2008 ”Nelonen: Lapsipornosta tuomittu toimii terveyskeskuslääkärinä Helsingissä”.
[768] *It-viikko* 10.10.2008 ”15-vuotias kuvasi itseään – Pidätettiin lapsipornosta”.
[769] Ks. Bruce Rindin, Philip Tromovitchin ja Robert Bausermanin tutkimusta ”A meta-analytic examination of assumed properties of child sexual abuse using college samples” vuodelta 1998 *Psychological Bulletin* -aikakauskirjassa 124(1) (s. 22–53).
[770] Rind, Bauserman ja Tromovich vastasivat kohtaamaansa arvosteluun artikkeleissaan ”The validity and appropriateness of methods, analyses, and conclusions” (*Psychological Bulletin* 2001/127, s. 734–758) ja ”The condemned meta-analysis on child sexual abuse – Good science and long-overdue skepticism” (*Skeptical Inquire* 2001 July/August, s. 68–72).
[771] Ks. Bruce Rindin ja Philip Tromovichin vuonna 1997 julkaisemaa artikkelia ”A meta-analytic review of findings from national samples on psychological correlates of child sexual abuse” *Journal of Sex Research* -aikakauskirjassa 34 (s. 237–255).
[772] *Ilta-Sanomat* 2.12.2008 ”Brax: Lakia rikostaustan selvittämisestä tarkistettava”.
[773] *Helsingin Sanomat* 20.11.2008 ”Poliisi pidätti satoja nuoria ’flirttailusta’ Kairossa”.
[774] *Helsingin Sanomat* 2.12.2008 ”Pajunen syyttää valtiota maahanmuuttajaongelmista”.
[775] *Helsingin Sanomat* 1.12.2008 ”Jussi Pajunen jarruttaisi maahanmuuttoa”.
[776] Kaupunginjohtaja Jussi Pajunen blogikirjoituksessaan ”Turvapaikan hakijoiden määrän kasvu vaatii pikaisia toimia” 1.12.2008. <http://blogs.hel.fi/pajunen/>.
[777] Professorit Asko Lehtonen ja Kimmo Nuotio *Helsingin Sanomien* jutussa ”Lex Nokia: näyttö puuttuu – Oikeudenkäytön luovuttaminen yksityisille epäilyttää” 25.11.2008.
[778] *Helsingin Sanomat* 2.12.2008 ”Oikeuskansleri arvostelee kiisteltyä Lex Nokiaa – Jonkka: perusoikeuksien rajoittamisessa oltava tarkkana”.

779 *Helsingin Sanomat* 5.12.2008 ”Oikeusministeri: urkintalaki koskee 60:tä huippuyritystä”.
780 *Helsingin Sanomat* 8.12.2008 ”Thors toi ’ystäville ja tuttaville’ Ruotsista 10 purkkia nuuskaa”.
781 *Aamulehti* 9.12.2008 ”Uudesta ulkomaalaislaista EU:n vapaamielisin: Lue miten kansa kommentoi! – Lakiesitys: Astrid Thors on yksin, hallituspuolueet haraavat omaa esitystään vastaan. Kansa tyrmää uuden lain”.
782 Listaan kertyi vuodenvaihteeseen 2009 mennessä lähes 28 000 nimeä.
783 *Helsingin Sanomat* 11.12.2008 ”Ahtisaaren Nobel-illallisilla säihkyi ja kimalsi – Tänään vielä juhlakonsertti”.
784 *Helsingin Sanomat* 11.12.2008 ”Sari Sarkomaa jättää hallituksen ja omistautuu perheelleen”.
785 *Ilta-Sanomat* 11.12.2008 ”Kokoomusnuoret: Eroa, Thors!”
786 Viimeisimpinä näyttöinä Gaudeamuksen julkaisupoliittisesta linjasta ks. esim. Meghnad Desain teosta *Marxin kosto – Kapitalismin uusi nousu ja valtiokeskeisen sosialismin kuolema* (2008), jossa Marxin hairahduksia selitellään parhain päin, sekä Markku Ruotsilan teosta *Yhdysvaltain kristillinen oikeisto* (2008), jossa amerikkalaisuudesta annetaan yhtä vääristelty kuva kuin Mikko Yrjönsuuren taannoisessa teoksessa *Roistovaltion raunioilla*.
787 Sanna Ukkola *Ilta-Sanomien* jutussa ”Halla-ahosta tehdään rikostutkinta” 12.12.2008.
788 Jussi Halla-aho *Scripta*-bloginsa kirjoituksessa ”Lyhyt kommentti esitutkintaan” 13.12.2008 <http://www.halla-aho.com/scripta/lyhyt_kommentti_esitutkintaan.html>.
789 *Helsingin Sanomat* 15.12.2008 ”Kymmenille syyte seksin ostosta ihmiskaupan uhrilta”.
790 *Helsingin Sanomat* 23.12.2008 ”Paavi vertasi homoseksuaalisuutta sademetsien tuhoon”.
791 Helena Oikarinen-Jabai jutussaan ”Muukalaispelko ja seksuaalisuus kietoutuvat toisiinsa” *Helsingin Sanomissa* 14.12.2008.
792 Ks. professori Harri Nevanlinnan ym. toimittamaa artikkelia ”Ihmisrodut” *Otavan Suuressa Ensyklopediassa*, osa 8, s. 5777–5779 (Helsinki: Otava, 1986).
793 Ks. Mika Illmanin väitöskirjaa *Hets mot folkgrupp* (Suomalaisen lakimiesyhdistyksen julkaisuja, A-sarja, 262, Helsinki: Suomalainen lakimiesyhdistys, 2005). Vaikka kyseinen asiakirja on statukseltaan tieteellinen dokumentti, se ilmentää kuitenkin ensi sijassa kirjoittajansa omia mielipiteitä, joita hän sitten käyttää ammatissaan oman lainluentansa näennäisesti puolueettomana perusteena.
794 Ks. Samuel P. Huntingtonin teosta *Kulttuurien kamppailu ja uusi maailmanjärjestys* (alkut. *The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order*, 1996, suom. Kimmo Pietiläinen, Helsinki: Terra Cognita, 2003).
795 Toimittaja Rami Mäkinen *Ilta-Sanomien* jutussa ”Nettikirjoituksista rasismisyyte” 30.12.2008. Mainittakoon, että Rami Mäkinen on itse tullut tuomituksi kunnianloukkauksesta oikeudessa.
796 Pilapiirtäjien painostus on tuttua myös Suomessa. Kari Suomalaisen piirtäjänura sai taiteilijan ansioihin nähden nolon sekä lehden omaa mainetta himmentävän lopun, kun kansan rakastama pilarohvessori jätti tehtävänsä päätoimituksen sensuroitua yhden hänen piirroksensa. Kari Suomalainen oli aiemmin voittanut 28 oikeusoppineen häntä vastaan nostaman oikeudenkäynnin, jossa taiteilijaa syytettiin somalien halventamisesta. Oikeus olikin aivan oikeassa jättäessään piirtäjän tuomitsematta. Tapauksesta ks. Kari Suomalaisen teosta *Menestyjän käsikirja* (Klaukkala: Recallmed, 1998, s. 155).
797 Asiasta kertoo elävällä tavalla muiden muassa *Helsingin Sanomien* Moskovan-kirjeenvaihtajanakin toiminut Martti Valkonen kirjansa *Journalismin salat* osan 2 (2003) luvussa 2, jossa on julkaistu lista vuosina 1978–1985 Toimittajaliiton jäsenmaksun ainakin kerran maksaneista. Muutaman sadan nimen joukossa saattaa kirjoittajan mukaan olla myös niitä, ”jotka eivät ole lainkaan maksaneet jäsenmaksuaan mutta jotka ovat ottaneet kaikki liiton ja toveruuden tarjoamat edut” tarjoten siten lisäyksen joukkovoimaan aatteen sankaruuden mukaisesti. Teos on julkaistu internetosoitteessa <http://journalismi.info>.
798 Martti Valkosen alun perin internetissä julkaisema kirja *Journalismin salat* on uudelleenjulkaistu painettuna teoksen *Sananvapaus kauppatavarana* (Helsinki: Suomalainen matkaopas, 2003) kahdessa ensimmäisessä luvussa.

[799] Ks. Esko Salmisen teosta *Viestinnällä vallankumoukseen – ”Demokraattisen toimittajakoulutuksen” aika 1960-luvulta 1980-luvulle* (Helsinki: Edita, 2004).
[800] Asian taustoista ks. esim. teostani *Suomalaisen nykyfilosofian historia – Mustelmani taisteluista tieteen ja filosofian kentillä* (Norderstedt: Books on Demand GmbH, 2009).

Hakemisto

2008

Jukka Hankamäen teokset

1. Enkelirakkaus
Filosofia ja uskonto homoseksuaalisuutena

2. Rakkauden välittäjä
Kulttuurikritiikki ja eettisen ihmisen ideaali Simone Weilin ajattelussa

3. George Herbert Mead ja symbolinen interaktionismi
Tutkimus minuuden, merkitysten ja yhteiskunnan rakentumisesta

4. Dialoginen filosofia
Teoria, metodi ja politiikka

5. Filosofia räjähti, tulevaisuus palaa
Vähä katekismus filosofiselle anarkistille

6. Filosofiset viuhahdukset
Populaarifilosofisia tekstejä sekseistä, vallasta ja filosofisista liikkeistä

7. Työttömän kuolema
Johdatus uuteen työyhteiskuntaan ja työn filosofiaan

8. Kansallisfilosofinen manifesti
Tie tulevaisuuden Suomeen

9. Kuka halusi murhata filosofin?
Romaani filosofian hulluista päivistä ja myös rikoksesta

10. Suomalaisen nykyfilosofian historia
Mustelmani taisteluista tieteen ja filosofian kentillä

Verkkokolumnien kokoelmat

1. Sensuurin Suomi
Filosofisesti korrekteja kolumneja arkipäivän ajatusrikoksista

2. Kansanvallan varkaat
Kirjoituksia kansanvallan kaventamisesta Suomessa

3. Valhe kaatuu
Fatwoja ja jeremiadeja eripuraisesta Euroopasta

4. Minuutti on mennyt
Synkkää yksinpuhelua vieraantuneesta valtakunnasta

5. Sanaakaan en vaihtaisi pois
Kirjoituksia maahanmuutosta, monikulttuurisuudesta ja kansainvälisyydestä

6. Vastahankaan
Punavihreän kuplan puhkaisuja

7. Ankara totuus
Ansaittuja analyysejä ja valittuja verkkokolumneja

8. Poliittisesti korrektia
Kutkuttavan kivaa kujerrusta vastuuvalheista
ja vihatotuuksista sinulle, kyyhkyläiseni

Ilmi-Anna

www.hankamaki.fi

Ajankuvia ja analyyseja arkitodellisuuden tabuista

Miksi sananvapaudesta on tullut suomalaisen yhteiskunnan kipukohta? Miksi poliittinen korrektius muodostaa uhan filosofiselle järjen käytölle, tieteille ja taiteille sekä sitä kautta koko yhteiskunnalle?

Filosofian ja valtiotieteiden tohtori Jukka Hankamäki analysoi arkielämän tabuja, kuten maahanmuuttoa ja feminismiä. Hän arvioi seksuaalisuutta koskevia ajojahteja, kouluampumisten savurenkaita, kirjakäräjiä ja kunnianloukkausten kansanhuveja.

Alun perin verkkokolumneina ilmestyneissä kirjoituksissa pureudutaan viranomaisvallan ja internetissä leviävän vapaan sanankäytön ristiriitoihin. Mediafilosofisen arvostelun hampaissa ovat niin tiedotusvälineiden omaksuma sensuuri kuin itsesensuurikin.

Kirjoittaja puolustaa yksilönvapautta, sananvapautta ja kansakuntien itsemääräämisoikeutta. Asioita tarkastellaan filosofisen etiikan näkökulmasta, tuloksena uudenlainen kuva poliittisesti toimivasta ihmisestä.